

SIVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı

HEKİM BEŞİR ÇELEBİ
MECMÛ' ATÜ'L-FEVÂYİD
(GİRİŞ-İNCELEME-ÇEVİRİ YAZILI METİN-DİZİN)

Doktora Tezi

Güllü ÖZDEMİR

Sivas
Ekim 2018

SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı

HEKİM BEŞİR ÇELEBİ
MECMÛ' ATÜ'L-FEVÂYİD
(GİRİŞ-İNCELEME-ÇEVİRİ YAZILI METİN-DİZİN)

Doktora Tezi

Güllü ÖZDEMİR

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Recep TOPARLI

Sivas
Ekim 2018

KABUL VE ONAY

Üniversite : Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
Enstitü : Sosyal Bilimler Enstitüsü
Ana Bilim Dalı : Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
Bilim Dalı : Türk Dili
Tezin Başlığı : Hekim Beşir Çelebi Mecmû'atü'l-Fevâyid (Giriş-İnceleme-Çeviri Yazılı Metin-Dizin)
Savunma Tarihi : 17/09/2018
Danışmanı : Prof. Dr. Recep TOPARLI

Unvanı - Adı Soyadı

İmza

Jüri Başkanı : Prof. Dr. H. İbrahim DELİCE

Üye : Prof. Dr. Recep TOPARLI

Üye : Prof. Dr. Bilal YÜCEL

Üye : Prof. Dr. Hanifi VURAL

Üye : Prof. Dr. Adem İŞCAN

Oy Birliği

Oy Çokluğu

Güllü ÖZDEMİR tarafından hazırlanan Hekim Beşir Çelebi Mecmû'atü'l-Fevâyid (Giriş-İnceleme-Çeviri Yazılı Metin-Dizin) başlıklı tez, kabul edilmiştir. .../.../.....

Prof. Dr. Ahmet ŞENGÖNÜL
Enstitü Müdürü

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde hazırladığım bu Yüksek Lisans/Doktora/Sanatta Yeterlik tezinin bizzat tarafımdan ve kendi sözcüklerimle yazılmış orijinal bir çalışma olduğunu ve bu tezde;

- 1- Çeşitli yazarların çalışmalarından faydalandığımda bu çalışmaların ilgili bölümlerini doğru ve net biçimde göstererek yazarlara açık biçimde atıfta bulunduğumu;
- 2- Yazdığım metinlerin tamamı ya da sadece bir kısmı, daha önce herhangi bir yerde yayımlanmışsa bunu da açıkça ifade ederek gösterdiğimi;
- 3- Başkalarına ait alıntılanan tüm verileri (tablo, grafik, şekil vb. de dahil olmak üzere) atıflarla belirttiğimi;
- 4- Başka yazarların kendi kelimeleriyle alıntıladığım metinlerini, tırnak içerisinde veya farklı dizerek verdiğim yine başka yazarlara ait olup fakat kendi sözcüklerimle ifade ettiğim hususları da istisnasız olarak kaynak göstererek belirttiğimi,

beyan ve bu etik ilkeleri ihlal etmiş olmam halinde bütün sonuçlarına katlanacağımı kabul ederim.

Güllü ÖZDEMİR

ÖN SÖZ

Eski Anadolu Türkçesi dönemi, Anadolu'da önemli hekimlerin yetiştiği ve tıp alanında birbirinden kıymetli eserlerin verildiği bir dönemdir. Önceleri daha çok Arapça olarak kaleme alınan tıp eserleri, özellikle Beylikler döneminde Türkçeye verilen önemin artmasıyla Türkçeye tercüme edilmiştir. Daha sonra Türkçe pek çok telif eser de ortaya konmuştur. Bu eserler, çeşitli alandaki araştırmacılara zengin bilgi kaynağı sağlamaktadır.

İncelememize konu olan *Mecmû'atü'l-Fevâyid*, XV. yüzyılda tıp alanında kaleme alınmış bir eserdir. Toplamda on dört bölümden meydana gelen eserde; insan bedeninde oluşan hastalıklar, tedavi yöntemleri, sağlık için faydalı veya zararlı yiyecek ve içecekler, çeşitli hastalıklar için hazırlanmış macunlar, merhemler, şuruplar ve yakılar gibi pek çok konuya yer verilmiştir.

Mecmû'atü'l-Fevâyid üzerine yapmış olduğumuz çalışma *Giriş, İnceleme, Çeviri Yazılı Metin* ve *Dizin* olmak üzere dört bölümden oluşmaktadır. *Giriş* kısmında öncelikle Türklerin tıp tarihi hakkında kısa bir bilgi verildikten sonra incelememize konu olan eser ve yazarı hakkında bilgi verilmiştir.

İnceleme bölümünde önce Türkçe sözcüklerin yazım özellikleri değerlendirilmiş ve alıntı sözcüklerin yazımında karşılaşılan farklılıklara değinilmiştir. Daha sonra metin üzerinde ses ve şekil bilgisi bakımından inceleme yapılmıştır. Tespit edilen özellikler verilen örneklerle desteklenmiştir.

Çeviri Yazılı Metin bölümünde Konya Yazma Eserler Bölge Müdürlüğünde E-106 numarada kayıtlı Konya nüshası esas metin olarak tercih edilip Cerrahpaşa Tıp Tarihi Müzesinde 684 numarada kayıtlı Cerrahpaşa nüshası ile tenkitli metin hazırlanmıştır.

Dizin bölümünde metinde geçen tüm sözcükler ve aldıkları ekler alfabetik olarak sıralanmıştır. Sözcüklerin varak ve satır numaralarıyla birlikte metinde geçtiği yerler ve kaç kez geçtiği gösterilmiştir. Türkçe olmayan sözcüklerin kökenleri yazılmış ve metinde geçen anlamları verilmiştir.

Sonuç kısmında elde edilen veriler kısaca özetlenmiş ve *İnceleme* bölümündeki ilgili yere gönderme yapılmıştır.

Eski Anadolu Türkçesi dönemine ait olan *Mecmû'atü'l-Fevâ'id* adlı tıp eseri üzerine yapmış olduğumuz *Giriş, İnceleme, Çeviri Yazılı Metin, Dizin* çalışmalarıyla Türk dili araştırmalarına katkı sağlamış olmayı umut ediyoruz.

Tez çalışmam boyunca ilminden faydalandığım, insani ve ahlaki değerleri ile de örnek edindiğim ve ayrıca tecrübelerinden yararlanırken göstermiş olduğu hoşgörü ve sabırdan dolayı değerli danışman hocam Prof. Dr. Recep TOPARLI'ya, bilgi ve tecrübeleriyle her zaman bana yardımcı olan hocam Prof. Dr. Hanifi VURAL'a ve çalışmam boyunca beni cesaretlendiren, en büyük destekçim kıymetli eşim Okan ÖZDEMİR'e gönülden teşekkürlerimi sunarım.

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	i
KISALTMALAR VE İŞARETLER	vii
ÖZET	ix
ABSTRACT	xi
1.GİRİŞ	1
1.1.HEKİM BEŞİR ÇELEBİ	8
1.2. ESERLER	9
1.2.1. Mecmû'atü'l-Fevâyid	9
1.2.2. Tarih-i Edirne	14
1.2.3. Tevarih-i Âl-i Osman	14
2. İNCELEME	15
2.1. Yazım Özellikleri	15
2.1.1. Türkçe Sözcüklerin Yazımı	15
2.1.1.1. Ünlülerin Yazımı	15
2.1.1.1.1. <i>a</i> Ünlüsünün Yazımı	16
2.1.1.1.2. <i>e</i> Ünlüsünün Yazımı	16
2.1.1.1.3. <i>ı</i> ve <i>i</i> Ünlülerinin Yazımı	17
2.1.1.1.4. <i>o</i> ve <i>ö</i> Ünlülerinin Yazımı	18
2.1.1.1.5. <i>u</i> ve <i>ü</i> Ünlülerinin Yazımı	18
2.1.1.2. Ünsüzlerin Yazımı	19
2.1.1.2.1. <i>ç</i> Ünsüzünün Yazımı	19
2.1.1.2.2. <i>p</i> Ünsüzünün Yazımı	20
2.1.1.2.3. <i>s</i> Ünsüzünün Yazımı	21
2.1.1.2.4. <i>t</i> Ünsüzünün Yazımı	22
2.1.1.3. Bazı Ek ve Şekillerin Yazılışı	23
2.1.1.3.1. Bitişik Yazımlar	23
2.1.1.3.2. Yükleme Hâli Ekinin Yazımı	24
2.1.1.3.3. Şeddeli Yazımlar	24

2.1.2. Alıntı Sözcüklerin Yazımı.....	24
2.2. Ses Bilgisi.....	25
2.2.1. Ünlüler.....	25
2.2.1.1. Kapalı e (è) Meselesi.....	25
2.2.1.2. Ünlü Değişmeleri	28
2.2.1.3. Ünlü Uyumu.....	28
2.2.1.3.1. Dil Uyumu.....	28
2.2.1.3.2. Dudak Uyumu	29
2.2.1.4. Ünlü Türemesi.....	33
2.2.1.5. Ünlü Düşmesi.....	33
2.2.1.6. Kaynaşma.....	34
2.2.2. Ünsüzler	34
2.2.2.1. Ünsüz Değişmeleri	34
2.2.2.2. Ünsüz Düşmesi.....	39
2.2.2.3. Ünsüz Türemesi.....	39
2.2.2.4. Ünsüz İkizleşmesi	40
2.2.2.5. Ünsüz Uyumu.....	40
2.2.2.5.1. Ünsüz Benzeşmesi.....	40
2.2.2.5.2. Ünsüz Değişimi	40
2.2.2.6. Göçüşme.....	41
2.2.2.7. Hece Düşmesi.....	41
2.3. Şekil Bilgisi.....	42
2.3.1. İsim.....	42
2.3.1.1. İsim Çekim Ekleri	42
2.3.1.1.1. Çokluk Eki.....	42
2.3.1.1.2. İyelik Ekleri.....	42
2.3.1.1.3. Aitlik Eki	43
2.3.1.1.4. Hâl Ekleri	43

2.3.1.1.4.1. Yalın Hâl	43
2.3.1.1.4.2. İlgi Hâli Eki.....	43
2.3.1.1.4.3. Yönelme Hâli Eki.....	44
2.3.1.1.4.4. Belirtme Hâli Eki	44
2.3.1.1.4.5. Bulunma Hâli Eki.....	45
2.3.1.1.4.6. Ayrılma Hâli Eki	45
2.3.1.1.4.7. Eşitlik Hâli Eki.....	45
2.3.1.1.4.8. Yön Gösterme Hâli Eki.....	46
2.3.1.1.4.9. Vasıta Hâli Eki	46
2.3.1.2. İsim Yapım Ekleri	46
2.3.1.2.1. İsimden İsim Yapma Ekleri	46
...2.3.1.2.2. Fiilden İsim Yapma Ekleri.....	48
2.3.2. Sıfat	50
2.3.2.1. Niteleme Sıfatları	50
2.3.2.2. Belirtme Sıfatları.....	50
2.3.2.2.1. İşaret Sıfatları	50
2.3.2.2.2. Sayı Sıfatları.....	50
2.3.2.2.2.1. Asıl Sayı Sıfatları	50
2.3.2.2.2.2. Sıra Sayı Sıfatları	50
2.3.2.2.2.3. Üleştirme Sayı Sıfatları	50
2.3.2.2.3. Belirsizlik Sıfatları	50
2.3.2.2.4. Soru Sıfatları	51
2.3.3. Zamirler.....	51
2.3.3.1. Şahıs Zamirleri.....	51
2.3.3.2. Dönüştürme Zamirleri	51
2.3.3.3. İşaret Zamirleri.....	51
2.3.3.4. Belirsizlik Zamirleri	51
2.3.3.5. Soru Zamirleri	51

2.3.4. Zarflar.....	51
2.3.4.1. Zaman Zarfları.....	52
2.3.4.2. Durum (Hâl) Zarfları.....	52
2.3.4.3. Yer-Yön Zarfları	52
2.3.4.4. Azlık-Çokluk (Miktar) Zarfları	52
2.3.4.5. Soru Zarfları	52
2.3.5. Edat.....	53
2.3.6. Bağlaç.....	53
2.3.7. Fiil	54
2.3.7.1. Fiil Çekim Ekleri.....	54
2.3.7.1.1. Şahıs Ekleri	54
2.3.7.1.2. Basit Çekimler.....	55
2.3.7.1.2.1. Bildirme (Haber) Kipleri.....	55
2.3.7.1.2.1.1. Görülen Geçmiş Zaman	55
2.3.7.1.2.1.2. Öğrenilen Geçmiş Zaman.....	55
2.3.7.1.2.1.3. Geniş Zaman	55
2.3.7.1.2.1.4. Gelecek Zaman.....	56
2.3.7.1.2.1.5. Şimdiki Zaman	56
2.3.7.1.2.2. Tasarlama Kipleri.....	57
2.3.7.1.2.2.1. Dilek-Şart Kipi	57
2.3.7.1.2.2.2. İstek Kipi	57
2.3.7.1.2.2.3. Gereklilik Kipi.....	58
2.3.7.1.2.2.4. Emir Kipi.....	58
2.3.7.1.3. Birleşik Çekimler	59
2.3.7.1.3.1. Hikâye	59
2.3.7.1.3.2. Rivayet	59
2.3.7.1.3.3. Şart	59
2.3.7.1.4. Soru Eki.....	59

2.3.7.2. Fiil Yapım Ekleri	59
2.3.7.2.1. Fiilden Fiil Yapma Ekleri	59
2.3.7.2.2. İsimden Fiil Yapma Ekleri.....	60
2.3.7.3. Fiilimsiler	61
2.3.7.3.1. İsim-Fiiller.....	61
2.3.7.3.2. Sıfat-Fiiller	61
2.3.7.3.3. Zarf-Fiiller.....	62
2.3.7.4. Birleşik Fiiller	63
2.3.7.4.1. İsim+Yardımcı Fiil.....	63
2.3.7.4.2. Fiil + Sıfat-Fiil Eki + Yardımcı Fiil (Karmaşık Fiiller).....	64
2.3.7.4.3. Fiil + Zarf-Fiil + Yardımcı Fiil (Tasvir Fiilleri)	64
2.3.7.5. Ek-Fiil	64
3.ÇEVİRİ YAZILI METİN	67
4. DİZİN.....	225
4.1. Genel Dizin	225
4.2. Özel Adlar Dizini	558
4.3. Bitki Adları Dizini	558
4.4. Hayvan Adları Dizini	560
4.5. Tedavide Kullanılan İlaç, Yiyecek ve İçecek Adları Dizini	560
4.6. Hastalık Adları Dizini	562
4.7. Organ, Vücut Sıvısı vb. Adları Dizini.....	562
4.8. Madencilik ve Mineral Terimleri Dizini	563
4.9. Alet Adları Dizini.....	563
4.10. Ölçü ve Tartı Adları Dizini	564
SONUÇ	565
KAYNAKÇA.....	571
TIPKI BASIM.....	581
ÖZ GEÇMİŞ	691

KISALTMALAR VE İŞARETLER

Ar.	: Arapça
Ar. Far.	: Arapça Farsça
Ar. T.	: Arapça Türkçe
bk.	: Bakınız
çev.	: Çeviren
ET	: Eski Türkçe
Far.	: Farsça
Far. Ar.	: Farsça Arapça
Far. T.	: Farsça Türkçe
Fr.	: Fransızca
haz.	: Hazırlayan
İt.	: İtalyanca
MF	: Mecmū' atü'l-Fevā'id
T. Ar.	: Türkçe Arapça
T. Far.	: Türkçe Farsça
TT	: Türkiye Türkçesi
vb.	: Ve benzeri, bunun gibi
Yay.	: Yayınevi, yayınları
Yun.	: Yunanca
>	: Sözcüğün, ekin veya harfin eskiden yeniye değişen biçimini gösterir.
<	: Sözcüğün, ekin veya harfin yeniden eskiye giden biçimini gösterir.
~	: Arasına girdiği sözcüğün her iki biçimini de gösterir.
/	: 1. Sayfa ve satır numaralarını birbirinden ayırır. 2. Arasına girdiği ekin türevlerini gösterir.
[]	: 1. Metinde eksik olan ve tamamlanan yerleri gösterir. 2. Metinde sayfa numaralarını göstermek için kullanılmıştır.

3. Dizinde, sözcüğün metin içinde kaç kez geçtiğini göstermek için kullanılmıştır.

() : Metinde satır numaralarını göstermek için kullanılmıştır.

+

: İsim kök veya gövdelerinden sonra getirilmiştir.

-

: Fiil kök veya gövdelerinden sonra getirilmiştir.

ÖZET

Eski Anadolu Türkçesi dönemine ait tıp alanında pek çok telif ve tercüme eser yazılmıştır. Üzerinde çalıştığımız *Mecmû'atü'l-Fevâyid* de XV. yüzyılda kaleme alınmış bir tıp eseridir.

Hekim Beşir Çelebi tarafından yazılan eserin üç nüshası bulunmaktadır. Bu nüshalardan ilki Paris Bibliotheque Nationale'de Supplement Turc 234'te kayıtlı Paris nüshasıdır. İkinci nüsha Cerrahpaşa Tıp Tarihi Müzesinde 684 numarada kayıtlı Cerrahpaşa nüshasıdır. Üçüncü ve son nüsha ise Konya Yazma Eserler Bölge Müdürlüğünde E-106 numarada kayıtlı Konya nüshasıdır. Çalışmamız Konya ve Cerrahpaşa nüshaları üzerine kurulmuştur. Esas metin olarak Konya nüshası tercih edilip Cerrahpaşa nüshası ile tenkitli metin hazırlanmıştır.

Bu çalışma *Giriş*, *İnceleme*, *Çeviri Yazılı Metin* ve *Dizin* olmak üzere dört bölümden oluşmaktadır.

Giriş bölümünde öncelikle Türklerin tıp tarihi hakkında kısa bir bilgi verildikten sonra incelememize konu olan eser ve yazarı hakkında bilgi verilmiştir.

İnceleme bölümünde eserin taşıdığı yazım özellikleri belirlendikten sonra metin üzerinde ses ve şekil bilgisi bakımından inceleme yapılmıştır. Tespit edilen özellikler verilen örneklerle desteklenmiştir.

Çeviri Yazılı Metin bölümünde çeviri yazı işaretleri kullanılarak eserin yazı çevirimi yapılmıştır.

Dizin bölümünde metinde geçen tüm sözcükler ve aldıkları ekler alfabetik olarak sıralanmıştır. Sözcüklerin varak ve satır numaralarıyla birlikte metinde geçtiği yerler ve kaç kez geçtiği gösterilmiştir. Türkçe olmayan sözcüklerin kökenleri yazılmış ve metinde geçen anlamları verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eski Anadolu Türkçesi, Mecmû'atü'l-Fevâyid, Hekim Beşir Çelebi, Tıp.

ABSTRACT

Mecmû'atü'l-Fevâyid, is a medicine text written in 15th century. It consist of fourteen chapters. Its involved topics are diseases in human body, therapeutic approaches, healthy and unhealthy foods, to prepare pastes for various diseases, ointment, syrups and plasters.

This research has four chapters consisting of *Introduction*, *Analysing*, *Text* and *Index*.

In the *Introduction* chapter, first of all about Turks' history of medicine was informed briefly and then about the text and its writer was informed.

In the *Analysis* chapter, first writing features of Turkish words were evaluated and differences of borrowing words' writing was mentioned. Afterwards the text was examined in respect to phonological and morphological.

In the *Text* chapter, the transcription of the work was made by using transcription symbols.

In the *Index* chapter, all of words and their affixes were put into an alphabetical order. When the index was prepared, page and line numbers of words, how many times these words appear in text, origins of borrowing words and meaning of these words were stated.

In the conclusion, the data obtained from the text were evaluated.

Key Words: The Ancient Anatolia Turkish, Mecmû'atü'l-Fevâyid, Hekim Beşir Çelebi, Medicine.

1.GİRİŞ

Türklere ait tıp tarihine baktığımızda göçebe topluluklar hâlinde Orta Asya'da yaşayan Türklerde, Uygurların yerleşik hayata geçip ilk yazılı tıp metinlerine sahip olmalarına kadar sağlıkla ilgili konularda dinî inançların hâkim olduğu halk hekimliği söz konusudur.

İslamiyet'ten önce Türklerde görülen inanç sistemlerinden biri de Şaman inancıydı. Şaman inancının dinî lideri olan *şaman* ya da *kam* adı verilen kişilerin ana görevi hastalığı tedavi etmektir. Şamanların ayinler yaparak hastaların vücuduna giren cinleri ve kötü ruhları kovduğuna inanılırdı (Tunç 2007: 87).

İslamiyet'ten önceki yazılı eserler ise Uygur dönemine ait yazmalardır. XX. yüzyılın başında Orta Asya'da yapılan araştırmalar sırasında Albert von Le Coq başkanlığındaki heyet tarafından Turfan'da bulunan bu yazmalar, Reşit Rahmeti Arat tarafından incelenip yayımlanmıştır.

Yapılan bazı araştırmalar, Uygur tıp metinlerinin başta Vabghata'nın *Astângahrdayasamhitâ*'sı olmak üzere *Yogasataka*, *Siddhasâra* adlı meşhur Hint tıp kitaplarından tercüme edildiğini göstermiştir. Bu veriler ışığında, Uygur tıp bilgilerinin büyük ölçüde Sogd ve Çin dillerinden ve Sanskritçeden tercüme yoluyla elde edildiği söylenebilir (Bayat 2010: 249).

X. yüzyıldan itibaren Türkler, İslamiyet'i kabul ederek topluluklar hâlinde Müslüman olmaya başlamışlardır. Müslüman Türk devlet adamları ve zenginlerinin hâkimiyetleri altındaki topraklarda kurdukları sosyal tesislerin en önemlisi darüşşifalardır. Bu darüşşifaların ilki, Karahanlı Böri Tigin Tamgaç Buğra Karahan'ın Semerkant'taki evlerinden birini *darülmarza* (hastane) olarak tahsis etmesiyle kurulmuştur. Bu vakfiye, Osmanlı devrinin sonuna kadar devam edecek İslamî dönem darüşşifa vakfiyelerinin ilk örneği kabul edilir (Bayat 2010: 262).

Selçuklular döneminde de pek çok darüşşifa açılmış ve önemli hekimler yetişmiştir. Selçukluların Anadolu'daki devamı olan Anadolu Selçukluları döneminde de *darüşşifa*, *darüssıhha* ve *bimaristan* adlarıyla hastaneler açılmaya devam etmiştir. Bu vakıflar da ilk kurulan darüşşifa örneğinde olduğu gibi hükümdar ailesi tarafından yaptırılıp büyük vakıflarla beslenmiştir.

XIII. yüzyılda Anadolu'da İbn Batuta'nın "*El bereketü fiş-Şâm, veş-şevkâtü fir-Rûm* (*Bereket Şam'da, Şefkat Anadolu'da*) (Bayat 2010: 265) sözü oldukça anlamlıdır. Türk tıp tarihi açısından Anadolu gerçekten önemli bir yer olmuştur. Burada kurulan darüşşifaların sayısına bakıldığında Anadolu'nun bir şefkat yurdu olduğu rahatlıkla söylenebilir.

Beylikler dönemi de Anadolu Selçukluları döneminde olduğu gibi önemli hekimlerin yetiştiği ve darüşşifaların açılmaya devam ettiği bir dönem olmuştur. Beylikler döneminin tıp alanındaki bir başka önemi de bu dönemde Türkçeye verilen önemin artmasıdır. Anadolu'da yazılan ilk Türkçe tıp eseri XIII. yüzyılda yazılmış olan Hekim Bereket'in *Tuhfe-i Mübârizî*'si olsa da tıp dilinin Türkçeleşmesi Beylikler döneminde başlamıştır.

Bu dönemde tercüme veya telif pek çok Türkçe tıp eseri kaleme alınmıştır. Bu eserlerden kısaca bahsetmekte yarar vardır. Araştırmalar sonucunda tespit edebildiğimiz bu dönem tıp eserleri şunlardır:

Tuhfe-i Mübârizî: Anadolu'da yazılan ilk Türkçe tıp kitabı olarak kabul edilen eser Hekim Bereket tarafından Aydınoglu Mehmet Bey adına yazılmıştır. Yazar Arapça kaleme aldığı *Lubâbü'n-Nuhâb* adlı eserini yine kendisi *Tuhfe-i Mübârizî* adıyla Türkçeye tercüme etmiştir (Adıvar 1982: 21; Bayat 2010: 276). Eser üzerine bir doktora çalışması hazırlayan Binnur Erdağı Doğuer (2000) bu çalışmasını 2013 yılında kitap olarak yayımlamıştır. Aynı eser üzerinde Adnan Derin (1987) ve Zehra Uslucan Tekdemir (2000) tarafından da birer yüksek lisans çalışması yapılmıştır.

Tercüme-i Müfredât-ı İbnü'l-Baytâr: Eser, Orta Çağ'ın en büyük botanikçisi ve eczacısı olarak bilinen İbnü'l-Baytâr'ın *Câmiü'l-Müfredâtü'l-Edviye ve'l-Ağdiye* adlı eserinin Türkçeye tercümesidir (Bayat 2010: 285). Eser üzerinde Şeyda Şarkışla (2013) tarafından bir yüksek lisans çalışması yapılmıştır.

Tabî'at-nâme: Eserde geçen birkaç mısradan anlaşıldığı kadarıyla adının veya mahlasının Tutmacı olduğu anlaşılan bir kişi tarafından Aydınoglu Umur Bey adına Farsçadan Türkçeye çevrilmiştir. Koruyucu hekimlikle ilgili mesnevi tarzında yazılmış olan eser 372 beyitlik manzum bir eserdir (Bayat 2010: 285).

Müntahab-ı Şifâ: Hacı Paşa'nın sade bir Türkçe ile yazdığı bu eser, Anadolu'da yazılmış ilk Türkçe tıp kitaplarının en bilinenlerinden kabul edilir. Üç bölümden meydana gelen eserin ilk bölümünde teorik ve pratik tıp bilgilerinden; ikinci bölümde yiyecek, içecek ve ilaçlardan; üçüncü bölümde hastalıkların teşhis ve tedavisinden bahsedilir (Bayat 2010: 286). Eser üzerinde 1981 yılında doktora çalışması yapan Zafer Önler bu çalışmasını daha sonra iki kitap hâlinde yayımlamıştır.

Teshîl: Hacı Paşa'nın diğer eserlerindeki tıbbi bilgilerden bazı değişikliklerle daha yüzeysel bahsettiği bir tür cep kitabı özelliği taşıyan eseridir. Eser daha sonra Muhiddîn Mehî tarafından *Müfid* adıyla manzum hale getirilmiştir (Bayat 2010: 286). Eser üzerinde Zikri Turan (1992) tarafından bir doktora çalışması yapılmıştır.

Edviye-i Müfrede: Türkçe yazılmış ve tarihi bilinen ilk eser olan *Edviye-i Müfrede* (Canpolat, Önler 2007: 9), İshak bin Murad tarafından 1389 tarihinde Gerede civarında kaleme alınmıştır (Bayat 2010: 286). Hiçbir nüshasında eser adı açık olarak yazılmamasına rağmen *Edviye-i Müfrede* olarak adlandırılmıştır. Yine giriş kısmında yazar eseri iki bölüm olarak belirtiyorsa da içerik olarak başlıca dört bölüme ayrılmaktadır (Canpolat, Önler 2007: 11). Eser Mustafa Canpolat ve Zafer Önler (2007) tarafından yayımlanmıştır.

Kâmilü's-Sinâ'a Tercümesi: Ali bin Abbas'ın aynı adlı eserinin bazı kısımlarının Aydınoğlu Umur Bey adına Türkçeye tercümesidir. Bazı araştırmacılar eserin XV. yüzyılın başında, bazıları ise XIV. yüzyıldan önce tercüme edildiğini belirtmişlerdir (Bayat 2010: 286-287). Eser üzerinde Anıl Çelik (2014) tarafından bir yüksek lisans çalışması yapılmıştır.

İlyâsiyye: Mehmed bin Mahmûd-ı Şirvânî'nin Mentеше beyi İlyas Bey adına *İlyâsiyye* adıyla Arapça kaleme aldığı, daha sonra yine İlyas Bey'in isteğiyle aynı adla Türkçeye çevirdiği eseridir. Eserin İlyas Bey'in Osmanlı himayesine girmeden önce yani, 1403-1414 yılları arasında yazıldığı düşünülmektedir (Bayat 2010: 287).

Tervîhü'l-Ervâh: Asıl adı Taceddîn İbrahim olan Germiyanlı şair Ahmedî'nin Yıldırım Bayezid'in oğlu Emir Süleyman adına mesnevi tarzında kaleme aldığı 10082 beyitlik manzum eseridir (Bayat 2010: 287). Eser üzerinde Osman Özer (1995) tarafından bir doktora çalışması yapılmıştır.

Sultâniyye: Mehmed bin Mahmûd-ı Şirvânî'nin Sultan Çelebi Mehmed adına kaleme aldığı koruyucu hekimlikle ilgili eseridir. Eserde mevsimlere göre beslenme ve giyinme, suyun ne zaman ve nasıl içileceği, hareket ve durgunluğun fayda ve zararları, sağlığı korumak için kaçınılması gerekenler gibi sağlık ile ilgili pratik konulardan bahsedilmektedir (Bayat 2010: 288).

Kitâbü'l-Müntahab fi't-Tıbb: Abdülvehhâb bin Yûsuf ibn-i Ahmed el-Mardânî'nin kendinden önceki Arapça ve Farsça yazılmış çeşitli tıp kitaplarından seçtiği kısımları tercüme ederek 10 makale hâlinde yazdığı eseridir. Eser, Sultan Çelebi Mehmed adına yazılmıştır (Bayat 2010: 288). Ali Haydar Bayat (2005) ve Hatice Şahin (2007) tarafından farklı nüshaları çalışılıp yayımlanan eser üzerinde Meriç Güven (2005) tarafından doktora çalışması yapılmıştır. Ayrıca Serap Göçgün (2010) ve Esra Gül Aktaş (2010) tarafından eser üzerinde birer yüksek lisans çalışması yapılmıştır.

Tercüme-i Kânûnçe: Harezmi hekim ve astronom Çağmîni'nin *Kânûnçe-i Tıbb* adlı eserinin Abdulvehhâb bin Yûsuf ibn-i Ahmed el-Mardânî tarafından yapılan tercümesidir (Bayat 2010: 289).

Miftâhu'n-Nûr ve Hazâinü's-Sürûr: Sinoplu Mü'mîn bin Mukbîl'in İslam bilginlerinin eserlerindeki bilgilere ve şahsi gözlemlerine dayanarak yazdığı göz hastalıklarıyla ilgili eseridir (Bayat 2010: 289). Eser üzerinde Mehmet Ünal Şahin (1994) tarafından bir doktora çalışması yapılmıştır.

Zâhire-i Murâdiyye: Sinoplu Mü'mîn bin Mukbîl'in II. Murad adına yazdığı eseridir (Bayat 2010: 289). 1437 yılında yazılan eser beş bölümden oluşmaktadır (Gürlek 2011: 5). Eser üzerinde Hüseyin Demir (2002) tarafından bir yüksek lisans çalışması yapılmıştır.

Bâh-nâme: Osmanlı devleti Türkçe telif bahnamelerinin ilki ve en kapsamlısı olan eser, Ali bin İshâk tarafından II. Murad adına kaleme alınmıştır. Eser büyük ölçüde Tifâşî'nin Kitâbu Rucû'î's-Şeyh ile's-Sıbâh adlı eserinden faydalanılarak yazılmıştır (Bayat 2010: 289). Eser Ali Haydar Bayat (2006) tarafından yayımlanmıştır.

Yâdigâr-ı İbn-i Şerîf: İbn-i Şerîf'in Timurtaş oğlu Umur Bey adına yazdığı eseridir (Bayat 2010: 290). Eserin yazarı ve yazılış tarihi hakkında fazla bilgi yoksa da eserde İstanbul'dan bahsederken, onu bir Müslüman şehri olarak göstermesi eserin İstanbul'un fethinden sonra yazılmış olduğunu gösterir (Adıvar 1982: 68). Eser üzerinde Paki Küçüker (1994) tarafından bir doktora çalışması yapılmıştır.

Tıbb-ı Nebevî: Ahmed-i Dâ'î'nin tıbb-ı nebeviden bahseden, Abu Naim İsfahanî'nin *Eş-şifâ fi Ahâdisi'l-Mustafâ* adlı eserinin II. Murat zamanında Timurtaş oğlu Umur Bey adına Türkçeye çevirisidir (Adıvar 1982: 26; Bayat 2010: 290). Eser üzerine doktora çalışması yapan Önder Çağırın (1992) bu çalışmasını 1996 yılında kitap olarak yayımlamıştır.

Kitâb-ı Güzide-i İlm-i Tıbb: Mehmed bin Mahmûd-ı Şîrvânî tarafından 1434 yılında kaleme alınmıştır (Bayat 2010: 290). Eser her sayfası 15 satır olmak üzere toplam 41 varaktır ve harekeli nesihle yazılmıştır. Eserin İngiltere’de bulunan tek nüshasında Şîrvânî’nin eseri ile Hacı Paşa’nın *Teshîl* adlı eseri birlikte ciltlenmiştir (Küçükler 2010: 175).

Mürşîd: Mehmed bin Mahmûd-ı Şîrvânî’nin 1438 yılında tamamladığı göz hastalıklarıyla ilgili eseridir. Osmanlı tıbbının göz hastalıklarıyla ilgili en kapsamlı kitabı kabul edilir (Bayat 2010: 290). Eser üzerine Ali Haydar Bayat ve Necdet Okumuş (2004) bir çalışma yapmıştır.

Mecmû‘atü’l-Mücerrebât: Necmeddîn Mahmûd bin İlyâs eş-Şîrâzî’nin *Hâvî-i Sagîr* adıyla meşhur olan *El-hâvî fi İlmî’t-Tedâvî* adlı eserinin Ahmed bin Bali Fakih tarafından yapılmış çevirisidir (Adıvar 1982: 70; Bayat 2010: 291). Eser üzerinde Nuşin Sunar (2014), Dursun Kartal (2016) ve Murat Muratoğlu (2017) tarafından birer yüksek lisans çalışması yapılmıştır.

Terceme-i Akrabâdîn: Cürcânî’nin Farsça *Zâhire-i Harezmsâhî* adlı eserinin *Akrabâdîn* bölümünün tercümesine iki bölüm eklenerek oluşturulan farmakolojiyle ilgili bir eserdir (Bayat 2010: 303). Eser, 1454 yılında Sabuncuoğlu Şerafeddin tarafından tercüme edilmiştir (Doğan 2009: 20). Eser üzerinde Şaban Doğan (2009) tarafından bir doktora çalışması yapılmıştır.

Cerrâhiyetü’l-Hâniyye: Endülüslü hekim Zehrâvî’nin Tasrif adlı eserinin 30. bölümünün tercümesi ile birlikte, Sabuncuoğlu Şerafeddin’in kendi tecrübelerini de eklediği cerrahiyle ilgili en kapsamlı Türkçe tıp kitabıdır (Bayat 2010: 303). Eser 1465 yılında kaleme alınmıştır. Eser İlter Uzel (1992) tarafından yayımlanmıştır.

Mücerreb-nâme: Sabuncuoğlu Şerafeddin’in 1468 yılında yazdığı önemli bir tıp eseridir. Türk tıbbının ilk deneysel kitabı olarak değerlendirilen eserde tıpta kullanılan ilaçların hazırlanış şekilleri ve bu ilaçların nasıl kullanılacağı anlatılmıştır

(Bayat 2010: 304). Ünal Şenel (1988) tarafından yüksek lisans çalışması yapılan eser, İlter Uzel ve Kenan Süveren (1999) tarafından yayımlanmıştır.

Tuhfe-i Murâdî: *Tuhfe-i Murâdî* H.833 yılında Bursa'da kaleme alınmış ve II. Murat'a sunulmuştur. Eser, Şirvânî'nin H.831 yılında yazdığı *Cevher-nâme* adlı eserinin genişletilmiş ve ilaveler yapılmış şeklidir (Argunşah 1999: 39). Eser Mustafa Argunşah (1999) tarafından yayımlanmıştır.

Kemâliyye: Eserde müellif isminin bulunmamasına karşılık genellikle Şirvanlı Mahmud'a mal edilmektedir. Müellifi hakkındaki tek kaynak içindeki kısıtlı bilgiye dayanmaktadır. Buna göre yazar Arapçayı iyi bilen ve tıp eğitimi almış birisidir. Eserini ise Bursa'da saygı duyduğu türbedar Şeyh Kemâleddîn'e tavsiye ettiği bazı ilaçları, şeyhin hatırdaki kalması için yazmasını istemesi üzerine hazırlamıştır (Bayat 2007:1-3). Eser üzerine Muhammet Yelten (1993), Hatice Şahin (2005) ve Ali Haydar Bayat (2007) birer çalışma yapmıştır.

Müfid (Nazmü't-Teshîl): Muhyiddin Mehî tarafından hocası Sabuncuoğlu Şerafeddin'in tavsiyesiyle Hacı Paşa'nın *Teshîl* adlı eserinin nazma çekilmiş hâlidir (Adıvar 1982: 52; Bayat 2010: 303). Eserin 1467 (H.871) yılında yazıldığı ve adının *Müfid* olduğu eserde açıkça belirtilmiştir. Eser, daha sonra Sabuncuoğlu Şerafeddin tarafından 1468 (H.872) yılında istinsah edilmiştir (Kaya 2008: 30). Eser üzerine Emel Kaya (2008) bir doktora çalışması yapmıştır.

Kitâb-ı Hülâsa-i Tıbb: XV. yüzyılın ikinci yarısında Cerrah Mesud tarafından Farsçadan Türkçeye tercüme edilmiş önemli bir cerrahnamedir (Uçar 2009: 10). Eser üzerine İlhan Uçar (2009) bir doktora çalışması yapmıştır.

Kitâbu Emrâzi'l-'Ayn: Göz hastalıkları ile ilgili olan eserin yazarı bilinmemektedir. 99 varak 11 satırdan oluşan eser harekeli nesih ile yazılmıştır (Akkiraz Ayhan 2011: 3). Eser üzerinde Zeynep Akkiraz Ayhan (2011) tarafından bir yüksek lisans çalışması yapılmıştır.

Menâfiü'n-Nâs: Nidâî'nin 1566 yılında tamamlayıp Sultan II. Selim'e ithaf ettiği en önemli eseridir. 60 babdan oluşan eser hekimin bulunmadığı ortamlarda halka faydalı olması amacıyla sade bir Türkçeyle kaleme alınmıştır (Bayat 2010: 305).

1.1.HEKİM BEŞİR ÇELEBİ

Hekim Beşir Çelebi'nin doğum tarihi ve ölüm tarihi hakkında kesin bir bilgi bulunmamaktadır. Memleketi Karaman olup, babası Fatih Sultan Mehmet'in hekimi ve sohbet arkadaşı olan Mahbûb Çelebi'dir (Ünver 1953: 17).

Beşir Çelebi'nin Karamanoğlu Beyliği hükümdarı Nasırüddîn Mehmet Bey'in 1423 yılında ölmesi üzerine tahta çıkan II. İbrahim Bey'in hekimlerinden olduğu ve *Mecmû'atü'l-Fevâ'id* adlı eseri onun emriyle kaleme aldığı metinde geçen şu kısımdan anlaşılmaktadır:

“İşbu terkibât ki bu mecmû'ada şüret-i raķama geldi ve tahrîr-i kaleme şüret bulduğı bu haķır diyâr-ı şarkdan vilâyet-i Karaman'a gelüp [حضرت سلطان اعظم مالك [رقاب الامم ناظم مناھج السيف والقلم كافل مصالح العرب والعجم وآرث ملك دارا و جم رافع الويه امان اعدل ملوك جهان خديو ممالك يونان ناصر الشريعة في هذه الزمان المنصور بنصرت الملك الكريم المستعان / Karamanoğlı'nuñ¹ [اعزالله انصاره و ضاعف اقتداره] hizmetinde iken anlaruñ emr-i şerifi [ve mersüm-ı münifi] mücibince [melikü'l-ħükemâ] kıdvetü'l-fuzalâ' 'âlim [haķâyıķu'l-eşyâ efđalü'l-eṭibbâi'l-Ķur'an Mevlânâ] Beşir Çelebi'nün Ķariħa-i naķķâda ve ħâṭır-ı veķķâdından zuhûra gelüp ve tecrübe olup nef'i ve fâ'idesi zâhir olup envâ'-i terkibâtdan [bir niçe terkiple] cem' idüp ol dağı eṭ-ṭıbbü'l-mülük yâd idüp ve emr-i 'âliye imtişâl gösterüp bu evrâķda yazılan terkibâtı ihtiyâr kıldı şürete getürdi ve [bu risâleye] Mecmû'atü'l-Fevâ'id diyü ad vird”.

Karamanoğlu İbrahim Bey'in hassa hekimi olan Beşir Çelebi, Osmanlı padişahı Fatih Sultan Mehmet Han'ın onun bilgisi ve mesleğinde göstermiş olduğu

¹ Karamanoğlı'nuñ: Es-sulṭan İbrahim bin Meħmed Ħan El-Ķaramanî Ħazretleri'nün C (Konya nüshasında sadece “Karamanoğlu” olarak ifade edilen İbrahim Bey, Cerrahpaşa nüshasında adı açıkça yazılmıştır).

başarısından doğan ününü duyması üzerine Edirne'ye davet edilmiştir. Beşir Çelebi bu davet üzerine Edirne'ye gitmiştir (Erdoğan 2006: 177-178).

Doğum ve ölüm tarihini kesin olarak bilemesek de İbrahim Bey'in tahtta kaldığı 1423-1464 yılları ile Fatih Sultan Mehmet'in tahtta kaldığı 1451-1481 yıllarını göz önüne aldığımızda 15. yüzyılda yaşamış olduğunu söyleyebiliriz. Ancak onun Osmanlı sarayı ile olan münasebeti bu yüzyılın ikinci yarısına tekabül eder. Çünkü önceki dönemlerde İbrahim Bey ile Fatih Sultan Mehmet'in babası II. Murat arasındaki ilişkiler oldukça sıkıntılıdır.

Doğum ve ölüm tarihi ile ilgili kesin bilgiler verilememiş olsa da kesin olan şey şu ki; Beşir Çelebi gerek Karamanoğlu İbrahim Bey için gerek Fatih Sultan Mehmet Han için oldukça önemli bir kişidir.

Onun yazmış olduğu eserler *Mecmûatül-Fevâ'id* ile sınırlı olmayıp, bunun yanında iki eseri daha vardır. Bu eserler *Tarih-i Edirne* ve *Tevârih-i Âl-i Osman*'dir.

1.2. ESERLER

1.2.1. Mecmû'atü'l-Fevâ'id

Eser, Hekim Beşir Çelebi tarafından Karamanoğlu İbrahim Bey'e sunulmuştur. Eserin üç nüshası mevcut olup, bu nüshalardan ilki Paris Bibliotheque Nationale'de *Suplement Turc 234*'te kayıtlı Paris nüshasıdır. İkinci nüsha Cerrahpaşa Tıp Tarihi Müzesi'nde 684 numarada² kayıtlı Cerrahpaşa nüshasıdır. Üçüncü ve son nüsha ise Konya Yazma Eserler Bölge Müdürlüğü'nde E-106 numarada kayıtlı Konya nüshasıdır.

Paris nüshası temin edilemediğinden dolayı çalışmamız Konya ve Cerrahpaşa nüshaları üzerine kurulmuştur. Esas metin olarak Konya nüshası tercih edilip, Cerrahpaşa nüshası ile tenkitli metin hazırlanmıştır.

² Eski Arşiv Numarası: 328/2

Bibliothèque Nationale'deki Türkçe yazmalar katalogunu hazırlayan Blochet, Paris nüshasını ayrıntılı bir şekilde anlatmıştır. Bu nüshanın katalog kaydında telif tarihi H. 840/ M. 1436 olarak bildirilirken, istinsah tarihi 18. yüzyıl olarak verilmiştir. Paris nüshası otuz bölümden oluşmuş ve 282 varaktır. *Mecmûatü'l-Fevâyid* nüshanın 1b-57a varakları arasında kalmaktadır. (Blochet 1932: 274-275).

Nüshanın başında eserin bölümlerini gösteren başlıklar Arapça olarak yazılmıştır. Buna göre eserin planı şu şekildedir: [1. bölümden 29. bölüme kadar (Mecmûatül-Fevâyid)] “**Birinci bölüm** ana/temel organların zayıflığı hakkındadır. **İkinci bölüm** ruh ve bedeni rahatlatan hareketler hakkındadır. **Üçüncü bölüm** göz için kullanılan zerûrlar hakkındadır. **Dördüncü bölüm** tiryâklar ve fetil-i buhûr hakkındadır. **Beşinci bölüm** içecekler, tohumlar, şiyâflar ve müshiller hakkındadır. **Altıncı bölüm** cuvârişler ve hummaların tedavisi hakkındadır. **Yedinci bölüm** natûllar ve merhemler hakkındadır. **Sekizinci bölüm** çeşitli terkipler hakkındadır. **Dokuzuncu bölüm** süfûflar, kurslar ve lu'ûklar hakkındadır. **Onuncu bölüm** bâhı artırıcı terkipler hakkındadır. **On birinci bölüm** bâhı artırıcı yağlar hakkındadır. **On ikinci bölüm** bâhı artırıcı mesuhlar hakkındadır. **On üçüncü bölüm** bâhı artırıcı zımadlar ve merhemler hakkındadır. **On dördüncü bölüm** bâhı artırmak ve bâh hastalıkları için cuvâriş terkipleri hakkındadır. **On beşinci bölüm** bâhı artırıcı macunlar hakkındadır. **On altıncı bölüm** bâhı artırıcı süfûflar hakkındadır. **On yedinci bölüm** bâhı artırıcı hukne terkibi hakkındadır. **On sekizinci bölüm** bâhı artırıcı fitiller ve hamileler hakkındadır. **On dokuzuncu bölüm** bâhı artırıcı macun terkibi hakkındadır. **Yirminci bölüm** bâhı artırıcı libân terkipleri hakkındadır. **Yirmi birinci bölüm** bâhı artırıcı kokular hakkındadır. **Yirmi ikinci bölüm** bâhı artırıcı gıda terkipleri hakkındadır. **Yirmi üçüncü bölüm** bâhı azaltan şeylerin zikri hakkındadır. **Yirmi dördüncü bölüm** tenasül uzvunu büyütüp uzatan şeylerin terkibi hakkındadır. **Yirmi beşinci bölüm** cimayı keyifli hâle getiren ilaçlar hakkındadır. **Yirmi altıncı bölüm** kadının hamile kalmasına yardımcı olan ilaçlar hakkındadır. **Yirmi yedinci bölüm** hamileliğe engel olan ilaçlar hakkındadır. **Yirmi sekizinci bölüm** bâha yardımcı olan ilaçlar

hakkındadır. **Yirmi dokuzuncu** bölüm bâhta mühürler, tılsımlar ve isimler hakkındadır” (Böler 2013: 497).

Paris ve Konya nüshaları karşılaştırıldığında bu iki nüshanın birbirinden bağımsız iki farklı eser olduğu yönünde bir görüş olduğunu da belirtmek gerekir. Böler, hem Paris hem de Konya nüshalarında *Mecmûatü'l-Fevâ'id* adıyla Beşir Çelebi'ye ait olduğu belirtilen bölümlerden sonra farklı eserlerden alındığı belli olan kısımların yazmaya dâhil edildiğinden bahseder. Dolayısıyla bu yazmaları aynı eserin farklı nüshaları olarak görmenin güç olduğunu, bu nüshaların birbirinden bağımsız iki farklı eser olarak değerlendirilebileceğini belirtir (Böler 2013: 501).

Cerrahpaşa nüshası, 36 varak olup, her sayfada 21 satır vardır. Nüshanın ilk iki varağı *Mecmûatü'l-Fevâ'id* den ayrı olup, yine tıbbî ilaç ve merhemlerden bahsetmektedir. *Mecmûatü'l-Fevâ'id*, nüshanın 3-24. varakları arasındadır. 24. varakta “*Temmet Mecmûatü'l-Fevâ'id*” ifadesiyle eser son bulmuştur. 25-34. varaklar arasında başka bir metne ait ilaç terkipleri vardır. 35. varakta “*Türkî İbn-i Baytârũ içinde olan müfredât icmâlen yazılıp adını Muntehâb-ı İbn-i Baytâr koduğ*” ifadesinden sonra elif harfiyle başlayan tıbbî kelimelerle ilgili bilgi veriliyor. Bu nüshanın sonu eksik olduğu için ketebe kaydı bulunmamaktadır. Bundan dolayı telif tarihi, istinsah tarihi ya da müstensih ismi gibi konuların tespiti mümkün olmamıştır.

Konya nüshası, 110 varak olup her sayfada 15 satır bulunmaktadır. Eser on dört bölümden oluşup her bölümde çeşitli hastalıkların tedavisinde kullanılabilecek terkiplerden bahsetmektedir. Eserin mukaddimesinde eserin adının *Mecmûatü'l-Fevâ'id* olduğu ve Karamanoğlu İbrahim Bey'in emrinde iken Beşir Çelebi tarafından yazıldığı bilgisi mevcuttur. **Mukaddime:**

“*Bismi'llâhi'r-raḥmani'r-raḥîm* [محمد] علی نبیہ [والسلام] والصلوة [والسلام] الحمد لله رب العالمین والصلوة [والسلام] علی نبیہ [محمد] من *ammā ba'dü bilgil kim iy 'azîz* اصحابه الطاهرین الطیبین وفقك الله [واسعدك] *işbu terkîbât ki bu mecmû'da şüret-i raḥama geldi ve taḥrîr-i ḳaleme*

حضرت سلطان اعظم [حضرت سلطان اعظم]
مالك رقاب الامم ناظم مناجح السيف والقلم كافل مصالح العرب والعجم وآرث ملك دارا و جم رافع الويه امان
اعدل ملوك جهان خديو ممالك يونان ناصر الشريعت في هذه الزمان المنصور بنصرت الملك الكريم المستعان
[عز الله انصاره و ضاعف اقتداره] *Qaramanoğlı'nuñ* *hiğmetinde iken anlaruñ emr-i şerifi*
[ve mersüm-ı münifi] *mücibince* [melikü'l-ğükemâ] *ğıdvetü'l-fuzalâ* 'âlim
[ğakâyıku'l-eşyâ efđalı'l-eğıbbâi'l-ğur'an Mevlânâ] *Beşir Çelebi'nün ğariğha-i*
nağğâda ve ğâtır-ı vekğâdından zuhûra gelüp ve tecrübe olup nef'i ve fâ'idesi zâhir
olup envâ'-i terkîbâtdan [bir niçe terkîpler] cem' idüp ol dağı eğ-ğıbbü'l-mülük yâd
idüp ve emr-i 'âliye imtişâl gösterüp bu evrâğda yazılan terkîbatı ihtiyâr ğıldı şûrete
getürdi ve [bu risâleye] mecmû'atü'l-fevâ'id diyü ad virdi ve on dört bâb üzere cem'
itdi".

Eserin Hüseyin bin Muhammed tarafından 20 Şevval 986 (1578) tarihinde istinsah edildiğini 33. varaktaki şu bölümden anlıyoruz:

“nüshatü'l-ğâtime 'an-yed-i az'afü'l-'ibâd Hüseyin bin Muğammed fi 20 Şevvâlü'l-Mükerrem sene sitte vü şemânün ü tis'a mi'e

rüzî ki ğâk dâmen 'ömrem ğebâ koned

Vîn ğâk tîre bend ze bendem cüdâ koned

Yâ Rabb negah-dâr tû imân ân kesî

kîn ğaste be-ğ'âned ber men du'â koned³”

Konya nüshasının planı ise şu şekildedir:

İlk varakta eserin planından bahsedilirken bap numaraları Arapça sıra sayı sıfatları ile yazılırken metin içinde bunların Türkçesi tercih edilmiştir.

³ “O gün ki toprak benim ömür elbisemi kefen yapacak ve bu kara toprak beni parçalara ayıracak

Allahım sen o kişinin imanını koru
ki bu yorgunu çağıracak ve dua edecek”

“her-bār ki [ol terkībāta şürū‘ ola] bu risāleden [istihrāc ve istinbāṭ ideler ve ‘amel getüreler] fā‘ide ṭutıla mü‘ellifini ḥayrıla yād ideler inşāa’llāhü te‘ālā **bāb-1 evvel** [terkībāt-1] ma‘ācīn bildürür ve ‘ilmin bildürür **bāb-1 şānī** müferriḥleri ve ‘ilmini bildürür **bāb-1 şālīs** cevāriş ve ‘ilmini bildürür **bāb-1 rābi** tütüyālar ve göz otlarını [‘amelini] bildürür **bāb-1 ḥāmis** müshil ve şarāb ve ḥabb ve ḥabb ve şāf bildürür **bāb-1 sādīs** ḳurşlar ve ḥabblar ‘ilmini bildürür **bāb-1 sābi**‘ merhemleri ve ‘ilmini bildürür **bāb-1 şāmin** yağları ve ‘ilmini bildürür **bāb-1 tāsi**‘ yağular [ki müfīd nāfi‘dür] ve ‘ilmini bildürür **bāb-1 ‘aşer nāfi**‘ ṭılālar ‘ilmini bildürür **bāb-1 iḥdā** ‘aşer ḥummāları ve aḳsāmın [ve ‘ilācları ‘amelini] bildürür **bāb-1 işnā** ‘aşer naṭül ve laḥlaḥai [‘amelini] bildürür **bāb-1 şālīs** ‘aşer süfüflar [ve] ḥabblar [‘amelini] bildürür **bāb-1 erba‘a** ‘aşer [müfīd ve nāfi‘] terkīb ‘ilmin [bildürür] her bābdan” (1b/11-2a/6).

Metin içinde:

Bāb-1 Evvel ma‘ācīn beyānındadır (2a/6)

Bāb İkinci müferriḥleri beyān ider (4a/5)

Bāb Üçüncü cevārişleri bildürür (5b/4)

Bāb Dördüncü tütüyāları ve göz otların beyān ider (5b/10)

Bāb Beşinci müshil şerbetleri ve ḥabları ve şafları bildürür (6b/13)

Bāb Altıncı ḳurşlar terkīblerin beyān ider ve ḥabblar bildürür (9a/1)

Bāb Yedinci merhemleri beyān ider (12b/3)

Bāb Sekizinci yağlar ‘ilmini bildürür (13a/10)

Bāb Toḳuzuncu yağuları bildürür (14b/12)

Bāb Onuncu ṭılāları bildürür (16b/10)

Bāb On birinci ḥummāları ve aḳsāmı bildürür (20a/3)

Bāb On ikinci naṭül ve laḥlaḥai bildürür (21b/11)

Bāb On üçüncü süfüfları beyān ider ve la‘ūḳları bildürür (22a/10)

Bâb On dördüncü müfid terkîbler ‘ilmin bildürür (23a/3)

Mecmûatü'l-Fevâyid, 33. varakta sona ermekte ve bundan sonraki kısımda tıp konulu başka bölümler yer almaktadır. Yazmanın devamındaki bu kısımda bazı yapraklar birbirine karışmış olup, arada boş sayfalar mevcuttur. Ayrıca bu bölüm yarım kalmış olup, sonunda herhangi bir kayıt bulunmamaktadır.

1.2.2. Tarih-i Edirne

Eserin tıpkıbasımı İsmail Hikmet Ertaylan (1960) tarafından yapılmıştır. Edirne tarihinin anlatıldığı ve birden fazla nüshası olan bu eser *Tarihçe-i Edirne*, *Risale-i Beşir Çelebi*, *Hikâye-i Beşir Çelebi* ve *Kıssa-i Beşir Çelebi* gibi isimlerle de anılmaktadır⁴.

1.2.3. Tevarih-i Âl-i Osman

Eserin tıpkıbasımı 1946 yılında *Tevarih-i Al-i Osman* adıyla İsmail Hikmet Ertaylan tarafından yapılmıştır.

189 varaktan oluşan eserde İstanbul'un fethine kadarki Osmanlı tarihinin yanında, Fatih Sultan Mehmet'in tahta çıkması, yaptığı ıslahatlar, İstanbul'un fethi ve fetihden sonraki olaylar anlatılmıştır (Akdoğan 1985: 151).

⁴ *Tarih-i Edirne*, İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi, 297/7.
Tarihçe-i Edirne, Edirne Bâdi Ahmed Efendi Kütüphanesi, 2573.
Hikâye-i Beşir Çelebi, Amasya Beyazıt İl Halk Kütüphanesi, 1736/2.
Hikâye-i Beşir Çelebi, Millî Kütüphane, 2471/6.
Risale-i Beşir Çelebi, Millî Kütüphane, 248/5.
Kıssa-i Beşir Çelebi, Millî Kütüphane, 489/35.

2. İNCELEME

2.1. Yazım Özellikleri

Türkiye Türkçesinin Anadolu Selçuklu Devleti'nin kuruluşundan sonra XIII-XV. yüzyıllar arasında Oğuzca temeli üzerinde gelişen yazı diline Eski Anadolu Türkçesi adı verilmektedir. Bu dönem “Tarihi Türkiye Türkçesi” ve “Eski Osmanlıca” olarak da adlandırılmış olsa da bu terimler fazla yaygınlık kazanmamıştır (Özkan 2000: 40).

Eski Anadolu Türkçesinde, Uygur imlası ve Arap-Fars imlası olmak üzere iki ayrı yazı geleneğinin özellikleri görülür. Bu özelliklere göre ünlülerin yazılıp yazılmaması, ñ sesi için ن ya da ك harfinin kullanılması, kalın sıradan sözcüklerde س ya da ص harfinin kullanılması, bazı eklerin tabandan ayrı ya da bitişik yazılması gibi farklı imla özellikleri görülür. Bazen bu iki farklı imla özelliklerinin aynı metin içinde dahi kullanıldığı görülebilir (Şahin 2011: 37).

Üzerinde çalışmış olduğumuz metin içerisinde de bu gibi farklı yazım özelliklerine rastlanmıştır. Bu farklı yazılışlarla ilgili olarak ayrı konu başlıkları altında örneklerle ayrıntılı olarak bilgi verilmiştir.

Farklı yazım özellikleri Türkçe sözcüklerle sınırlı olmayıp, alıntı sözcüklerde de görülmektedir. Alıntı sözcüklerde bazen iki bazen üç farklı yazım şekilleriyle karşılaşılmıştır.

2.1.1. Türkçe Sözcüklerin Yazımı

2.1.1.1. Ünlülerin Yazımı

Metin ünlülerin yazım özellikleri açısından incelendiğinde bir bütünlük söz konusu değildir. Eski Anadolu Türkçesinde elif (ا), ye (ي), vav (و) ve he (ه) harfleri ile karşılanan ünlü sesler, metinde bu harflerin yanı sıra bazen yazılmadan bazen de çok az olmakla birlikte hareke işaretleri ile gösterilmiştir.

2.1.1.1.1. *a* Ünlüsünün Yazımı

Söz başında *a* ünlüsü elif (ا) ve medli elif (آ) olmak üzere iki farklı şekilde gösterilmiştir.

acımayalar (اجمياالر) 59a/12	alalar (الالر) 2b/1
ad (اد) 1b/11	altun (التون) 4b/15
ağac (ااج) 28b/14	aķ (اق) 11b/6
ağır (اغير) 43a/5	ac (آج) 33b/6
açla (اچله) 36b/11	~ açla (آچله) 10b/11

Söz içinde *a* ünlüsü *elif*(ا), güzel *he* (ه) ve bazen de işaretli olmak üzere üç farklı şekilde gösterilmiştir.

bağlayalar (بغلياالر) 59a/12	bağırsak (بغرسق) 71a/8
alalar (الالر) 2b/1	țamarından (țمرندن) 62b/9
çomağdan (چوماقدن) 70a/8	ķankı (قنقى) 62b/9
dardur (داردر) 70a/10	ķapağı (قپقى) 46b/11
uralar (اورهالر) 59a/12	bağlar (بغلر) 81a/5

Söz sonunda *a* ünlüsü *elif*(ا) ve güzel *he* (ه) olmak üzere iki farklı şekilde gösterilmiştir.

aña (اكا) 10a/11	ķara (قره) 2b/12
ola (اولا) 11b/4	ķarınca (قرنجه) 22a/4
aça (اچه) 42b/3	șakala (صقله) 96b/12
açla (آچله) 10b/11	șu yolında (صو يولنده) 80a/11
țura (طوره) 59a/12	ķanda (قنده) 18b/5

2.1.1.1.2. *e* Ünlüsünün Yazımı

Söz başında *e* ünlüsü elif (ا) ile gösterilmiştir.

eve (اوه) 18b/7	ezilenini (ازلننى) 10b/11
esnemek (اسنمك) 41a2	eylemek (ايلمك) 104b/8

et (ات) 52a/4

eyle (ايله) 41a/5

ezüp (ازوب) 46a/5

eyegü (ايكو) 40a/12

etmek (اتمك) 24a/3

eleyeler (اليهله) 16a/13

Söz içinde e ünlüsü güzel he (ه) ve işaretli olmak üzere iki farklı şekilde gösterilmiştir.

eleyeler (اليهله) 16a/13

ideler (ايدله) 52a/4

silkevireler (سلکيورهله) 75b/2

gelicek (كليجك) 18b/7

degse (دكسه) 40a/15

bertük (برتوك) 43b/3

berü (برو) 60a/13

öylen (اويلن) 52a/7

semiz (سمز) 79a/12

sepdügi (سبدكي) 40b/8

Söz sonunda e ünlüsü yalnızca güzel he (ه) ile gösterilmiştir.

eve (اوه) 18b/7

yiye (ييه) 24a/4

öyle (اويله) 43a/1

sögülme (سوكلمه) 52b/10

söylemeye (سويلميه) 45a/6

şışe (شيشسه) 48b/1

sigile (سكله) 69b/6

yirine (يرينه) 69b/4

2.1.1.1.3. ı ve i Ünlülerinin Yazımı

Söz başında ı ve i ünlüleri elif-ye (ايه) ve sadece elif (ا) olmak üzere iki farklı şekilde gösterilmiştir.

iç ağrısı (ايچ اغرسى) 55a/5

iç yağ (ايچ ياغي) 10b/2

iki (ايكي) 14a/10

ikişer (اكيشر) 2b/9

içmegden (اچمكن) 47a/1

ikiledin (اكيلدين) 15a/6

ikindüden (اكنودن) 32b/2

ilic (اليك) 99a/4

ısırdığına (اسردوغنه) 88a/12

ısıcağ (اسيجق) 14a/10

Söz içinde ı ve i ünlüleri ye (يه) ve işaretli olmak üzere iki farklı şekilde gösterilmiştir.

ağır (اغير) 43a/5

ısıcağ (اسيجق) 14a/10

bilgi (بلکل) 48b/1

ikiledin (اكيلدين) 15a/6

çibanları (جبانلری) 98b/10	idici (ایدیجی) 20a/15
yiye (بییه) 24a/4	çigzinürse (چکز نورسه) 52a/3
semiz (سمز) 79a/12	
Söz sonu ı ve i ünlüleri sadece ye (ی) ile gösterilmiştir.	
ağrı (اغری) 87a/1	ekşi (اکشی) 99a/4
dağı (دخی) 52a/4	idici (ایدیجی) 20a/25
sepdügi (سبدکی) 40b/8	dilini (دلنی) 48b/7
yigirminci (یکرمنجی) 48b/1	çekirdegi (چکردکی) 22b/15

2.1.1.1.4. o ve ö Ünlülerinin Yazımı

Söz başında o ve ö ünlüleri elif-vav (او) ve elif (ا) olmak üzere iki farklı şekilde gösterilmiştir.

od (اود) 36b/13	öylen (اویلن) 52a/7
oğlancık (اوغلانجق) 43a/8	örümcek (اورمچک) 46a/11
oğumakdan (اوقمقدن) 47a/2	öñdin (اوکدین) 66a/8
oğlağ (اوغلق) 45b/1	öyken (اویکن) 50a/9
olıcak (اولیجاق) 52b/10	öksürük (اکسورک) 10b/10

Söz içinde o ve ö ünlüleri vav (و) ve işaretli olmak üzere iki farklı şekilde gösterilmiştir.

çoğ (چوق) 11a/4	yoğuralar (یوغرلر) 8a/8
şoğan (صوغان) 2b/9	sögülme (سوكلمه) 52b/10
şoğulcan (صوغلجان) 54b/9	çölmek (چلمک) 96b/1
soñna (سوکنه) 104b/4	çöpünü (چپونی) 9a/10
toğrayup (طغریوب) 52b/11	şöyle (شيله) 2b/5

2.1.1.1.5. u ve ü Ünlülerinin Yazımı

Söz başında u ve ü ünlüleri elif-vav (او) ve elif (ا) olmak üzere iki farklı şekilde gösterilmiştir.

ucını (اوچنی) 74b/10	üstine (اوستنه) 51b/8
------------------------	-------------------------

ufacığ (اوفاجق) 36b/10

uyuşmağ (اويشمغه) 14a/5

uyğ (ايخو) 41a/8

uyumayalar (ايوميملر) 42b/6

uykusuzluğ (ايقوسزلغه) 90a/10

üfüreler (اوفورملر) 48a/7

üçer (اوچر) 15b/4

üşüyüp (اوشيوب) 77b/4

üsküre (اسكوره) 51a/2

Söz içinde u ve ü ünlüleri vav (و) ve işaretli olmak üzere iki farklı şekilde gösterilmiştir.

altun (التون) 4b/15

uykusuzluğ (ايقوسزلغه) 90a/10

uyuşmağ (اويشمغه) 14a/5

boyun (بين) 104b/8

Söz sonunda u ve ü ünlüleri sadece vav (و) ile gösterilmiştir.

uyğ (ايخو) 41a/8

yağlı (ياغلو) 19b/8

yağ (ياقو) 15a/7

yarı (يارو) 5b/8

bertük (برتوك) 43b/3

sepdügi (سبدكى) 40b/8

sögülme (سوكلمه) 52b/10

üzüm (اوزم) 49a/15

yuğaru (يوقارو) 18b/12

ağ (اغو) 3b/12

çıkmalu (چقملو) 76a/7

berü (برو) 60a/13

2.1.1.2. Ünsüzlerin Yazımı

Metnimizin geneline baktığımızda bazı ünsüzlerin yazımında ikili durumların söz konusu olduğu görülmüştür. Aynı sözcük metnin farklı yerlerinde iki farklı harfle yazıldığı saptanmıştır. Bu durumun daha önce de bahsetmiş olduğumuz Eski Anadolu Türkçesi'nin iki ayrı yazı geleneğine dayanmasından kaynaklandığını söyleyebiliriz.

2.1.1.2.1. Ç Ünsüzünün Yazımı

Söz başında ç ünsüzü genellikle ç (چ) harfi ile gösterilirken, bir örnekte c (ج) harfi ile gösterilmiştir.

çomağdan (چوماقدن) 70a/8

çıkmadın (چقمدین) 69b/4

çukur (چقور) 66a/14

çün (چون) 5a/12

çölmek (چلمك) 96b/1

çıbanları (چبانلری) 98b/10

Söz içinde ç ünsüzü genellikle ç (چ) harfi ile gösterilirken, bazı sözcüklerde c (ج) harfi ile gösterilmiştir.

aça (اچه) 42b/3

içinden (اچندن) 32b/12

açla (آچله) 10b/11

açıla (آچله) 7a/7

içecek (اچيچك) 81a/5

açılır (اچيلور) 81a/5

buçuk (بچق) 12b/12

Eşitlik hâli eki, metinde sadece c (ج) harfi ile gösterilmiştir. Ek, +dUK sıfat-fiil ekiyle kaynaşarak, +dUKcA zarf-fiil eki görevinde dahi tek şekilde c (ج) harfi ile yazılmıştır.

dögdükce (دوكدكجه) 18a/8

şulandukça (صولندكجه) 7a/14

istedükce (استودكجه) 66b/2

yavaşca (يواشجه) 43a/7

yetdükce (يتدكجه) 4a/4

ardukça (اردكجه) 59a/6

Söz sonunda ç ünsüzü sadece c (ج) ile gösterilmiştir.

aç (آچ) 33b/6

birkaç (برچ) 8b/14

ağaç (اغاچ) 28b/14

bulamaç (بولاماچ) 64b/4

üç (اوچ) 37a/6

şaç (صاچ) 63a/1

2.1.1.2.2. p Ünsüzünün Yazımı

Metnimizde p ünsüzünün yazımına baktığımızda b (ب) ve p (پ) harfleri karşımıza çıkmıştır. Ağırlıklı olarak p ünsüzü için b (ب) harfi kullanılmış olsa da, p (پ) harfinin kullanıldığı örneklere de rastlanmıştır.

Söz başında p ünsüzü için b (ب) harfi kullanılmışsa da iki örnekte p (پ) harfi karşımıza çıkar.

barmaç (برمق) 7a/15

bişüreler (بشرملر) 10b/2

bilüç (بلج) 26a/7

pürlerdür (پورلردر) 2b/5

bişdükden (بشدكدن) 24a/6

pusı (پوسی) 62b/11

Söz içinde p ünsüzü genellikle p (پ) harfi ile gösterilmiştir. Ancak az da olsa b (ب) harfi ile gösterilmiş örnekler de mevcuttur.

arpa (اريه) 17b/11	iplik (ايلك) 32b/11
çapaqlanur (چيقلنور) 41a/4	yaprak (يپراق) 22a/3
çöpünü (چيوني) 9a/10	tepsi (تيسي) 87a/5
deprenürse (دپرنورسه) 49a/9	sepdügi (سبدكى) 40b/8
depredeler (دپردلر) 46a/11	depredeler (دپردلر) 13a/8

Metnimizde -Up zarf-fiil ekindeki p ünsüzü sadece b (ب) harfi ile gösterilmiştir.

çıkırap (چقاروب) 33b/3	bişürüp (بشروب) 23b/9
yarup (ياروب) 57a/7	delüp (دلوب) 57b/4
dutup (دوتب) 74b/14	eksilüp (اكسلوب) 51b/1
yaturup (يتورب) 46a/5	geçürüp (كچورب) 37a/2
ğarışdurup (قارشدرب) 2a/15	indürüp (اندرب) 34b/11

2.1.1.2.3. s Ünsüzünün Yazımı

Metnimizde s ünsüzü ön ünlülü sözcüklerde sin (س) ile gösterilmiştir. Art ünlülü sözcüklerde ise genellikle sad (ص) ile gösterilmekle birlikte, sin (س) ile gösterilen örnekler de vardır. Bazen aynı sözcüğün her iki harfle yazılmış örnekleri de mevcuttur.

Ön ünlülü sözcüklerde sin (س) ile yazılması:

semirdür (سمردر) 42a/11	sögülme (سوكلمه) 52b/10
sekiz (سكر) 40a/12	söylemeye (سويلميه) 45a/6
sigil (سكل) 69b/2	süd (سد) 10a/10
siñirür (سكرر) 29b/11	süñük (سكر) 40a/9

Art ünlülü sözcüklerde sad (ص) ile yazılması:

şag (صاغ) 6b/12	şakınalar (صاقتلر) 2b/4
şagıyalar (صغیالر) 57a/6	şalınmaya (صلنميه) 59a/9

şağır (صغیر) 92b/14 şoğulcan (صوغلجان) 54b/9

Art ünlülü sözcüklerde sin (س) ile yazılması:

sıtma (ستمه) 77b/3 sulandurur (سلندرر) 77b/5

sızmaduķ (سیزمدق) 57b/6 sunmaķdan (سنمقدن) 73a/4

sızı (سیزی) 77a/8

Art ünlülü sözcüklerde ikili yazımlar:

şaç (صاج) 63a/1 ~ saçı (ساچی) 70b/12

şaçalar (صچالر) 9b/14 ~ saçalar (سچالر) 13a/1

şaķal (صقال) 63a/1 ~ saķalı (سقالی) 91b/9

şaķız (صقز) 37a/1 ~ saķız (ساقز) 51b/3

şancuya (سانجويه) 25a/15 ~ sancuya (سنجويه) 3b/2

şıyar (صیر) 84b/7 ~ sıyar (سیر) 89b/2

şoñ (صوك) 42b/15 ~ soñına (سوكنه) 104b/4

şu (صو) 5a/14 ~ suda (سوده) 17a/5

Eklerde s ünsüzünün yazımında hem sin (س) hem de sad (ص) ile gösterilmiş örnekler mevcuttur.

şuşamaķ (صوصماق) 41a/7 belürse (بلورسه) 18a/9

şalasa (طلاسه) 77a/2 çevürse (چورسه) 48b/15

şuşaluķ (صوصالق) 81a/14 ~ susaluķı (سوسالغی) 24b/10

2.1.1.2.4. t Ünsüzünün Yazımı

Metnimizde t ünsüzü, ön ünlülü sözcüklerde düzenli olarak te (ت) ile gösterilmiştir. Art ünlülü sözcüklerde ise te (ت) ve tı (ط) olmak üzere iki farklı şekilde gösterilmiştir. Bazen aynı sözcüğün hem te (ت) hem de tı (ط) ile yazıldığı tespit edilmiştir.

Ön ünlülü sözcüklerde te (ت) ile yazılması:

teke (تکه) 79a/7 tirilik (تړلك) 89a/15

tepsi (تپسی) 87a/5 tükürğini (تکرگنی) 31b/7

tereyağı (ترهیاغی) 10b/13 tüküreler (تکورلر) 24a/13

Art ünlülü sözcüklerde te (ت) ile yazılması:

tavuk (تاوک) 7a/7

tozduralar (توزدورملر) 6a/4

toz (توز) 6a/4

Art ünlülü sözcüklerde tı (ط) ile yazılması:

tağ (طاغ) 46b/13

tamar (طمر) 40b/5

tağıdalar (طاغدملر) 71b/6

tırnağ (طرناق) 64b/15

talak (طلق) 3b/7

toğru (طوغرو) 74b/10

Art ünlülü sözcüklerde ikili yazım:

topuk (طپوک) 76a/3

~ topukda (توبقده) 17a/12

topalak (طپلق) 49a/4

~ topalak (توپلاق) 34b/6

Metnimizde tespit edilen bazı örneklerin hem tonsuz ünsüz olan tı (ط) ile hem de tonlu ünsüz olan dal (د) ile olmak üzere iki farklı yazımına rastlanmıştır. Bunun yanında bir örnekte söz sonunda te (ت) ve dal (د) olmak üzere iki farklı yazım söz konusudur. Yine bir örnekte de aynı kelimenin tı (ط), te (ت) ve dal (د) olmak üzere üç farklı yazımına rastlanmıştır.

tumağuyı (طماغوی) 79a/2

~ dumağ (دوماغو) 44b/4

tırnağ (طرناق) 64b/15

~ dırnağ (درناق) 71b/14

dört (درت) 2a/8

~ dörd (درد) 4a/10

buğ (بوٹ) 23b/3

~

butda (بوتده) 15a/8

~

bud (بود) 23a/10

2.1.1.3. Bazı Ek ve Şekillerin Yazılışı

2.1.1.3.1. Bitişik Yazımlar

Eski Anadolu Türkçesinde görülen bazı sözcüklerin kendinden önceki sözcüklere bitişik yazılması hadisesi metnimizde de tespit edilmiştir. *içün, ile, ki, kim, kadar* yazımları bu olaya örnek verilebilir. Ancak bu yazım şekli çok düzenli olmayıp ayrı yazıldığı örnekler de mevcuttur.

içün

ağrısıçün (اغرسيچون) 9a/2

çapağıçün (چپاغيچون) 5b/15

ishâlçündür (اسهالچوندر) 9b/7

arıtmağıçün (ارتماغيچون) 10a/3

ile

anuñ-ıla (انوكيله) 2a/15

қан-ıla (قانيله) 58a/10

bal-ıla (باليله) 3b/9

köpügi-le (كيكله) 21a/2

çubuğ-ıla (چبوغيله) 45b/5

öyken-ile (ويكنيله) 73b/14

dırnağ-ıla (درناغيله) 69b/3

süd-ile (سديله) 9a/8

ki /kim

ne kim (نكم) 42a/9

şöyle ki (شويلكى) 5a/11

bilgil kim (بللكم) 17b/13

şöyle ki (شويلكه) 12b/8

ol kim (اولكم) 43a/13

ağrısıçün ki (اغرسيچونكه) 9a/13

kadar

şol kadar (شولقدر) 8b/10

ne kadar (نقدر) 92b/5

ol kadar (اولقدر) 14a/3

2.1.1.3.2. Yükleme Hâli Ekinin Yazımı

Metnimizde yükleme hâli eki genellikle ı/i (ى) ve yı/yi (ىى) ile gösterilirken, güzel he (ە) ile biten sözcüklerden sonra hemze (ء) ile gösterilmiştir.

gövdeyi (كوده) 18b/15

kertekeleyi (كرتكله) 63b/1

nesneyi (نسنه) 43a/8

keçeyi (كچه) 70b/11

igneyi (اكنه) 46a/10

çeñeyi (چكه) 75a/4

2.1.1.3.3. Şeddeli Yazımlar

Metnimizde çok az da olsa Türkçe bazı sözcüklerde şedde işareti gösterilmektedir.

aşşı (اصى) 80a/8

yaşşı (يصى) 68b/15

ıssı (اسى) 84b/1

yaşıllıq (ياشللق) 104a/9

2.1.2. Alıntı Sözcüklerin Yazımı

Metnimizde bazı alıntı sözcüklerin birden fazla yazım şekli karşımıza çıkmıştır. Özellikle Arapça ve Farsça bazı kelimelerin iki, üç hatta beş farklı yazımı tespit edilmiştir.

İki farklı yazımı bulunanlar:

anzarūt (انزروت) 5b/11	~	anzarūt (انزروت) 12b/6
ayvadanadan (ايوانندن) 60b/9	~	ayvaṭana (ايواطنه) 52a/4
bellūd (بلود) 34a/5	~	bellūt (بلوط) 2b/4
bevāšīr (بواصير) 58a/10	~	bevāsīr (بواسير) 30a/6
ḥuzaẓ (حضض) 97a/10	~	ḥuzaẓ (حظظ) 63a/7
isfidāc (اسفيداج) 26a/14	~	isbidāc (اسبداج) 69a/11

Üç farklı yazımı bulunanlar:

ḥummāš 11a/6	~	ḥummāz 42b/3	~	ḥummāz 4a/13
(حماص)		(حماذ)		(حماض)
ḳāšnī 60a6	~	ḳāšnī 54b/11	~	kāsnī 8b/8
(قاصنى)		(قاسنى)		(كاسنى)
mercengūš 51a/8	~	merzencūš 13b/1	~	merzengūš 76a/12
(مرجنكوش)		(مرزنكوش)		(مرزنكوش)
na ^c nā 10a6	~	na ^c nā ^c 108a/8	~	na ^c ne 36a/12
(نعنا)		(نعا)		(نعه)

Beş farklı yazımı bulunanlar:

aḳırḳarḥa (اقرقرحه) 48b/5	ṣīrūgan (شيروغن) 13a/4
‘aḳırḳarḥ (عقرقرح) 4a/3	ṣīrgūn (شيرگون) 7b/14
‘aḳırḥā (عقرحا) 34b/15	ṣīrlāgan (شيرلغن) 96a/10
‘aḳırḳarḥa (عقرقرحه) 36a/9	ṣīrlāgin (شيرلغين) 99a/13
‘aḳırḳarḥā (عقرقرحا) 37a/5	ṣīrlāgun (شيرلغون) 53b/9

2.2. Ses Bilgisi

2.2.1. Ünlüler

2.2.1.1. Kapalı e (è) Meselesi

Türkçenin ilk yazılı eserlerinden itibaren yazı dili tarihine baktığımızda metinlerde bazı sözcüklerin ilk hecelerindeki /e/, /è/ ve /i/ ünlülerinin yazımında

sürekli bir değişiklik görülür. Bu değişikliğin nedeni kapalı e olarak adlandırılan /è/ ünlüsünün dönemler içinde farklı şekillerde yazılmış olmasıdır.

Türkçenin bilinen ilk yazılı eserleri olan Orhun Yazıtlarında bazı sözcüklerde ilk hecenin alçak ön ünlüsü (kapalı /e/) ya /e/ ünlüsü gibi hiç işaret edilmez ya da /i/ harfi ile yazılır: br- ~ bir- “vermek”, bş ~ biş “5” vb. gibi. Bu farklı yazım şekilleri 1896 yılında Thomsen’in dikkatini çekmiştir. Thomsen’a göre bu ikili yazım şekli bir /è/ ünlüsünün varlığına işaretler. Daha sonra Yenisey Yazıtları üzerine yapılan çalışmalarda bu ünlünün özel bir işaretle gösterilmiş olması /è/ ünlüsünün varlığı ile ilgili bu düşünceyi kuvvetlendirmiştir (Tekin 2003: 47).

Uygur Türkçesine baktığımızda, A. Von Gabain, Runik alfabede ayrı bir işaretle gösterilen Uygur ve Mani yazısında ise bazen /i/ ile bazen de /e/ ile yazılışını dikkate alıp kapalı e (è) ünlüsünün varlığını kabul eder (Eraslan 2012: 65).

Karahanlı Türkçesinde /è/ sesinin varlığı konusunda M. Mansuroğlu’nun öne sürdüğü iki kanıt vardır: 1) *i/e* sesleri arasındaki oynaklık, 2) Kutadgu Bilig’in el yazmalarından birinin /è/ sesini çoğunlukla *fethalı* (üstünlü) *ye* ile gösterilmesi (Yılmaz 1991: 529).

Harezm Türkçesi eserlerinden Nehcü'l-Ferâdis, özellikle *kapalı e* ünlüsünü gösteren yazımıyla (üstün + ye = ') dikkatleri çekmiştir. Eserdeki *üstün* ile *ye* üzerine *cezim* () yahut ikinci bir *üstün* getirilerek () yazılmasının *uzun-kapalı e* ünlüsünü karşıladığı belirtilmiştir (Yücel 2007: 2016).

Kıpçak Türkçesinde ise yazımın çeşitliliğine rağmen Nemeth ve K. Gronbech gibi bazı Türkologlar bir *kapalı e* (è) sesinin mevcut olduğu inancındadırlar (Yılmaz 1991: 530).

Çağatay Türkçesinde Nevâyî’nin *Muhâkemetü'l-Lügateyn* adlı eseri *kapalı e* (è) konusunda önemli bir eserdir. Nevâyî, 1499 yılında yazdığı bu eserinde Türk dilinin Arap alfabesiyle yazımı ve o harflerin Türk dilindeki ünlü ve ünsüz sesleri karşılamaını anlattığı bölümde Arapça *ye* () harfinin Türkçe metinlerde üç ayrı

ünlü sesi karşıladığını anlatır. Bunlar; *kapalı e* (è), *i* ve Farsça *uzun î* ünlüsüdür. Örnek olarak *béz* “salgı oluşturan organ, beze”, *biz* “çokluk 1. şahıs zamiri” ve *tîr* “ok” kelimelerini vermiştir (Kocaoğlu 2003: 1-2).

Eski Anadolu Türkçesi Dönemi’ne ait üzerinde çalışmış olduğumuz bu metinde de *kapalı e* (è) ünlüsü için ayrıca bir işaret kullanılmamıştır. Kök hece ünlüsü *kapalı e* (è) olan bazı sözcükler, Arap harfli metinde bazen *ye* (ڤ) ile bazen de *ye*’siz yazılmıştır. Bu nedenle metinde *ye* (ڤ) ile yazılan sözcükler /i/, *ye*’siz yazılanlar da /e/ olarak gösterilmiştir.

Hem *ye* (ى) ile hem de *ye*’siz yazılanlar:

itmek (ایتمك) 42b/12	etmek (اتمك) 29a/14
vireler (ویرملر) 71b/10	vericek (وریجك) 80b/7
bil (بیل) 3b/2	bel (بل) 82a/8
yil (ییل) 44a/1	yeli (یلی) 31b/2
yimek (ییمك) 42b/12	yemege (یمكه) 81b/1
didüğümüz (دیدكمز) 7a/9	dedükleri (ددكلى) 105a/13
bize (بیزه) 12b/9	beze (بزه) 15b/8
yir (بیر) 91b/10	yerinde (یرنده) 109b/8
gice (کیجه) 7a/10	gece (كجه) 2b/2
giç (کیچ) 20a/11	geç (كچ) 78b/14

ye (ى) ile yazılanlar:

irişmeye (ایرشمیه) 104a/15

ye’siz yazılanlar:

yedüreler (یدورملر) 28a/1

beş (بش) 2b/10

yedi (یدی) 2a/7

2.2.1.2. Ünlü Değişmeleri

ı > a Değişmesi

<u>ET.</u>	<u>MF.</u>	<u>TT.</u>
ıgaç	ağac 28b/14	ağaç

ı > u Değişmesi

<u>ET.</u>	<u>MF.</u>	<u>TT.</u>
baltır	baldur 62a/8	baldır
sarığ	şaru 4b/11	sarı
soğık	şovuk 9a/2	soğuk

i > ü Değişmesi

<u>ET.</u>	<u>MF.</u>	<u>TT.</u>
temir	demür 32b/13	demir

u > ı Değişmesi

<u>ET.</u>	<u>MF.</u>	<u>TT.</u>
ķuduğ	ķuyı 75b/14	kuyu
turuķ, turuğ	ķurıca 36a/3	duru

ü > i Değişmesi

<u>ET.</u>	<u>MF.</u>	<u>TT.</u>
kendü	kendi 48a/1	kendi
tüp	dip 9a/14	dip

2.2.1.3. Ünlü Uyumu

2.2.1.3.1. Dil Uyumu

Türkçenin tarihi seyrine de bakıldığında en sağlam kurallarından biri olan dil uyumu, sözcüklerin ünlü düzenini kalınlık-incelik bakımından ayarlayan ses olayıdır. Günümüz Türkçesinde de oldukça kuvvetli olan bu uyum, Eski Anadolu Türkçesinde de oldukça sağlamdır. Eski Anadolu Türkçesi özellikleri taşıyan metnimizde de bu

dil uyumu düzenli bir şekilde görülür. Ancak *-ki* aitlik ve *-ken* zarf-fiil ekleri art ünlülü sözcüklerde uyuma aykırıdır. Bunun yanında *-IcAk* zarf-fiil eki de bazı örneklerde art ünlülü sözcüklerden sonra uyuma aykırı olarak ön ünlü ile yazılmıştır.

altıncı 9a/1	birinci 43b/15
ayrılmış 5b/12	işlerise 47b/14
çoparalar 46b/11	incele 69b/4
şuşamak 41a/7	öksürük 10b/10
şovudıcı 20a/14	sürme 5b/14
varısa 42a/9	tükrüğünü 31b/7
anuñıla 2a/15	öykenile 73b/14
қанıla 58a/10	köpügile 21a/2

***-ki* aitlik eki:**

bögrekdeki 85b14, içindeki 59b13

bağırsağdaki 32b4, dimāğdaki 85a5

Metinde ekin ünsüzünün tonlulaşarak uyuma girdiği iki örnek de mevcuttur.

taşrağı (dışarıdaki) 75a/5, tamarlardağı 104b2

***-ken* zarf-fiil eki:**

getürürken 28b10

çarmazken 34b11, çatarken 45b1, çaynarken 28b7, çaynaturken 29b9

***-icak/-icek* zarf-fiil eki:**

ol-icek 6b/3

yaşar-icek 6b/2

2.2.1.3.2. Dudak Uyumu

Sözcüklerin ünlü düzenini düzlük-yuvarlaklık bakımından ayarlayan ses olayına dudak uyumu denilmektedir. Eski Anadolu Türkçesinde dudak uyumu, dil uyumu kadar sağlam değildir. Bu uyumsuzluk hem kök ve gövdelerde hem de eklerde görülmektedir. Eklerde görülen uyumsuzluğun nedeni bu dönemde bazı eklerin sadece yuvarlak ünlü taşıırken, bazılarının ise sadece düz ünlü taşımasından kaynaklanmaktadır.

a) Kelime kök ve gövdelerinde görülen uyumsuzluk:

açuk 76a/8	bertük 43b/3
alçu 98a/3	bilüç 26a/7
altun 4b/15	degül 76b/9
buzagu 79a/10	delük 68a/3
çoğı 67a/2	eksük 57b/8

Eski Anadolu Türkçesinde bir kısım sözcükler *b, m, p, v* gibi dudak ünsüzlerinin etkisiyle yuvarlaklaşmıştır. Bununla ilgili şu sözcükler örnek verilebilir:

avuç 45b/9	demür 32b/13
avurd 40b/4	çevüre 70b/12
kızamuk 65b/15	semüz 79a/12

Eski Türkçede birden fazla heceli sözcüklerin sonunda bulunan *-ğ/-g* ünsüzü, Eski Anadolu Türkçesinde düşürülmüştür. Bu söz sonu *-ğ/-g* ünsüzü düşerken kendinden önceki ünlüyü genellikle yuvarlaklaştırmıştır. Metnimizdeki örnekleri şöyle sıralayabiliriz:

<u>ET.</u>	<u>MF.</u>	<u>TT.</u>
adruk, adriğ	ayru 97a/6	ayrı
yağığ	yaqu 15a/7	yakı
şarığ	şaru 4b/11	sarı
kağ, kağığ, kamuğ	kaşu 81a/10	kamu

b) Eklerde Görülen Uyumsuzluk

Eski Anadolu Türkçesinin en önemli karakteristik özelliklerinden biri eklerde yuvarlaklaşma eğiliminin olmasıdır. Bunun yanında yine bu dönemde bazı ekler sadece düz ünlü taşımaktadır. *Bunlar ya dudak ünsüzlerinin yanlarındaki ek ünlülerini yuvarlaklaştırmalarından yahut da bir kısım eklerin ilk ses yapılarını sürdürmüş olmalarından kaynaklanmıştır* (Korkmaz 2013: 92). Ancak her iki durum da dudak uyumunu zorlaştırmıştır.

Yuvarlak ünlü taşıyan ekler:

+Un / +nUn İlgî Hâli Eki:

şandal+**uñ** 28a/14, alağ+**uñ** 82a/2, ağac avunu+**nuñ** 34b/7, arpa+**nuñ** 58b/14, şafra+**nuñ** 57a/10, ten+**uñ** 66a/1, deri+**nũñ** 64a/8, helile+**nũñ** 36a/2.

+aru Yön Gösterme Hâli Eki:

Bu ek Eski Anadolu Türkesinde daima sonu yuvarlak ünlü ile gösterilmiştir. Ancak metnimizde +arı şekli de karşımıza çıkmıştır.

yuğarı 76b/8

içerü 57a15, yuğaru 18b/12

+dUr Bildirme Hâli Eki:

ağ+**dur** 83b/4, bağır+**dur** 40a/2, dar+**dur** 70a/10, verem+**dür** 50a/13, yeg+**dür** 79a/12, beden+**dür** 43b/5, degin+**dür** 88a/10

-duğ/-dük Sıfat-Fiil Eki:

ağ-**duğ**+ı 104a/11, ık-**duğ**+ına 58a9, ısır-**duğ**+ına 88a/12, in-**düğ**+ine 91b/14, sep-**düğ**+i 40b/8

-Up Zarf-Fiil Eki:

açıl-**up** 47b/14, ban-**up** 109b/1, ıkar-**up** 33b/3, ıslat-**up** 78b/14, iç-**üp** 104b/14, del-**üp** 57b/4, eksil-**üp** 51b/1

+sUz İsimden Sıfat Yapan Ek:

añ+**suz**+da 75b2, añ+**suz**+dan 71a7, an+**suz** 104b/4, hamir+**süz** 65a/8, hareket+**süz** 43b/12

+cuğ/+cük İsimden İsim Yapan Ek:

az+a+**cuğ** 10b/9, oğlan+**cuğ** 43a/8, ufa(ğ)+**cuğ** 36b/10, uva(ğ)+**cuğ** 48b/8, demür+**cük** 68a6

+IU İsimden İsim Yapan Ek:

ağ+**lu** 79b5, alay+**lu** 8b/9, et+**lü** 52a/4, kesme+**lü** 76b9

Metinde iki örnekte ek +lı ile gösterilmiştir. Ancak bu örneklerde de ekin geldiği yuvarlak ünlülü sözcüklerden sonra ek uyum dışı kalmıştır.

ağu+**lı** 88a12 (ağu+**lu** 79b5), kulunc+**lı** 78b2

-dUr Fiilden Fiil Yapan Ek:

al-**dur**-mağ 42b11, ban-**dur**-alar 89a3, bulaş-**dur**-alar 25b6, karış-**dur**-a 51a/7, kız-**dur**-up 53a/7, sulan-**dur**-ur 77b/5, bil-**dür**-ür 1b13, dinlen-**dür**-mez 56a8, in-**dür**-e 43b/15

-Ur Fiilden Fiil Yapan Ek:

art-**ur**-ur 6b/13, sız-**ur**-alar 13a/7, yat-**ur**-alar 46a/9, deg-**ür**-meyeler 48a/14, iç-**ür**-eler 44a/11, em(i)z-**ür**-ür 9a/8

Düz ünlü taşıyan ekler:

+(y)l Belirtme Hâli Eki:

Belirtme hâli eki metin genelinde düz ünlü +ı/+i ile gösterilmiştir. Ancak iki örnekte yuvarlak ünlü olan +u ile gösterildiği tespit edilmiştir.

ot+**ı** 7a/10, tuz+**ı** 64a1, koğu+(**y**)**ı** 33b7, demregü+(**y**)**i** 97b5, yağu+(**y**)**ı** 16b2, tumağu+(**y**)**ı** 79a2

kâfûr+**u** 9b/1, uyuz+**u** 34a/2

+l/+s İyelik Eki Teklik 3. Şahıs:

kıyruğ+**ı** 19b10, buru+**sı**+na 95b/5, kamu+**sı**+n 36b3, sancu+**sı** 50a9, bertüg+**i** 76b3, sınığ+**ı** 76b3

-miş Sıfat-Fiil Eki:

dur-**miş** 80a/3, düş-**miş** 83b/10, ol-**miş** 28b/15, göyün-**miş** 5a6, dögül-**miş** 8a1, kavrul-**miş** 9b7,

-ıcağ/-icek Zarf-Fiil Eki:

koş-**ıcağ** 106a/3, ol-**ıcağ** 5a/10, şoğ-**ıcağ** 76b11, belür-**icek** 105a/6, dürt-**icek** 106a14, düş-**icek** 48a2

-Inca Zarf-Fiil Eki:

kop-**mca** 59a/12, ol-**mca** 14b/12, dön-**ince** 45a/11

-IcI Fiilden İsim Yapma Eki:

şovud-**ıci** 20a/14, bitür-**ici** 73b/10

Sadece iki örnekte -**uci** olarak tespit edilmiştir.

kusdur-**uci** 43b/8, yan-**uci** 66b/13

+(I)ncI, +(U)ncI İsimden İsim Yapma Eki:

altı+**ncı** 9a/1, bir+(**i**)**nci** 43b/15, iki+**nci** 4a/5, sekiz+(**i**)**nci** 13a/10

üç+(**ü**)**nci** 5b/4, dörd+(**ü**)**nci** 5b/10, **to**kuz+(**u**)**ncı** 14b/12, on+(**u**)**ncı** 16b/10

2.2.1.4. Ünlü Türemesi

Ünlü türemesi söz içinde görülmektedir.

az-a-cu \check{c} 10b/9 < azcu \check{c}

2.2.1.5. Ünlü Düşmesi

Ünlü ile başlayan bir ek aldığıında vurgusuz orta hece ünlüsünün düşmesiyle

meydana gelen bu ses olayı ile ilgili örnekleri şöyle sıralayabiliriz:

ağ(i)z+a	>	ağza 22b/6
al(i)n+ına	>	alına 44b/1
ay(i)r-u \check{c}	>	ayru \check{c} 28a/2
bağ(i)r+uñ	>	bağruñ 82a/2
beñ(i)z+e-r	>	beñzer 54b/9
bur(u)n+a	>	burna 47b/9
göñ(ü)l+i	>	göñli 7a/14
oy(u)n+a-mış	>	oynamış 70a/14
şar(i)+ar-t-ur	>	şarartur 42b/9
tük(ü)r-ük-ini	>	tükrüğini 31b/7

2.2.1.6. Kaynaşma

Türkçe sözcüklerde iki ünlünün yan yana olması mümkün olmadığından, ünlü ile biten bir sözcüğe ünlü ile başlayan bir ek veya kelime eklendiği zaman bu ünlülerden biri düşme temayülü gösterir.

ağrısı+içün	>	ağrısıçün 3a/7
bu+öyle	>	böyle 6a/10
şu+ol	>	şol 8b/10
şu+öyle	>	şöyle 2b/5

2.2.2. Ünsüzler

2.2.2.1. Ünsüz Değişmeleri

b- > p- Değişimi

Eski Türkçede söz başında *b-* ile gösterilen ve bugün *p-*'ye dönüştürülmüş olan bazı örnekler, metnimizde Eski Türkçede olduğu gibi *b-* (ب) ile gösterilmiştir.

<u>ET.</u>	<u>MF.</u>	<u>TT.</u>
barmağ	barmağ 7a/15	parmak
–	bıñar 46a/11	pınar
–	bilüç 26a/7	piliç
biş-	biş- 24a/6	piş-
biş-	bişür- 10b/2	pişir-

b- > v- Değişimi

<u>ET.</u>	<u>MF.</u>	<u>TT.</u>
bar	var 13b/9	var
bar-	var- 19a/2	var-
bër-	vir- 1b/11	ver-

-b- > -v- Değişimi

<u>ET.</u>	<u>MF.</u>	<u>TT.</u>
yabız, yawız	yavuz 66b/3	yavuz

-b > -v Değişimi

<u>ET.</u>	<u>MF.</u>	<u>TT.</u>
eb	ev 18b/7	ev

-ç- > -c- Değişimi

<u>ET.</u>	<u>MF.</u>	<u>TT.</u>
oçuğ, oçık, oçağ	ocak 5a/15	ocak
kiçe	gice 2b/2	gece

-ç > -c Değişimi

<u>ET.</u>	<u>MF.</u>	<u>TT.</u>
ığaç	ağac	ağaç
artuç	ardıc 18b/13, arduc 49a/10	ardıç

-d > -y- Değişimi

<u>ET.</u>	<u>MF.</u>	<u>TT.</u>
adağ	ayağ 55a/4	ayak
adruğ	ayruğ 73a/13, ayrı 69a/7, ayru 97a/6	ayrı
adır-	ayır-(ı)l- 5b/12	ayır-
bedük	büyük 14a/11	büyük
edgü	eyü 42b/14	iyi
ğudruğ	ğuyruğ 14b/8	kuyruk
udı-	uyu- 14a/15	uyu-

-d > -y Değişimi

<u>ET.</u>	<u>MF.</u>	<u>TT.</u>
ğod-, koy-	ğoy- 28b/6	koy-
yad-	yay- 84a/12	yay-

-d > -v- Değişimi

<u>ET.</u>	<u>MF.</u>	<u>TT.</u>
adurt	avurd	avurt
adut	avuç	avuç

-g- > -k- Değişimi

<u>ET.</u>	<u>MF.</u>	<u>TT.</u>
egsüg, eksük, egzig	eksük 57b/8	eksik

-g > -k Değişimi

<u>ET.</u>	<u>MF.</u>	<u>TT.</u>
kiçig	küçük 66a/8	küçük

-ğ- > -v- Değişimi

<u>ET.</u>	<u>MF.</u>	<u>TT.</u>
soğık	şovuk 9a/2	soğuk
soğit-	šovut- 92a/11	soğut-

k- > g- Değişimi

<u>ET.</u>	<u>MF.</u>	<u>TT.</u>
kel-	gel- 1b/4	gel-
kenç	genç 43a/4	genç
keyik, kiyik	geyik 76a/14	geyik
kıçe	gice 2b/2	gece
kider-	gider- 39b/3	gider-
kirü	girü 6a/3	geri
kir-	gir- 42a/15	gir-
kit-	git- 10a/8	git-
kögüz	gögüs 79a/3, gögüz 17a/1	gögüs
kök	gök 4b/11	gök
köñül	göñül 3b/3	gönül
kölige	gölge 11b/4	gölge
kör-	gör- 54b/13	gör-
köz	göz 1b/15	göz
közün-	görün- 73a/1	görün-
kümüş, kümüs	gümiş 5b/2	gümüş

küneş	güneş 7a/9	güneş
kündüz, küntüz	gündüz 11b/8	gündüz

ķ- > ħ- Değişimi

<u>ET.</u>	<u>MF.</u>	<u>TT.</u>
ķatun	ħatun 73a/5	kadın

-ķ- > -ħ- Değişimi

<u>ET.</u>	<u>MF.</u>	<u>TT.</u>
taķı	daħı 1b/9	dahi
aķtar-	aħtarıl- 3b/3, aķtarıl- 11b/6	aktar-
_	uyħu 41a/8, uyķı 31a/4, uyķu 14a/14	uyku

m- > b- Değişimi

<u>ET.</u>	<u>MF.</u>	<u>TT.</u>
meñze-	beñze- 54b/8	benze-
müñüz, miñiz, müyüz	boynuz 96a/4	boynuz

t- > d- Değişimi

Eski Türkçedeki söz başı *t* ünsüzü, Eski Anadolu Türkçesinde bazı örneklere korunurken, bazılarında *d* ünsüzüne dönüşmüştür. Bu ikili durum üzerinde çalışmış olduğumuz bu metinde de söz konusudur.

Eski Türkçedeki söz başı *t*- ünsüzünü koruyan örnekleler:

<u>ET.</u>	<u>MF.</u>	<u>TT.</u>
tağ	tağ 46b/13	dağ
tala-	tała- 79b/11	dalamak
tamar, tamır	taamar 40b/5	damar
tañ	tañ 26b/2	tan
taşra	taşra 57a/14	dışarı
toķuz	toķuz 11b/11	dokuz
toñuz	toñuz 58a/2	domuz

Eski Türkçedeki söz başı *t*- ünsüzünün *d*-'ye dönüştüğü örnekleler:

<u>ET.</u>	<u>MF.</u>	<u>TT.</u>
taķı	daķı 1b/9	dahi
teg-	deg- 40a/15	değ-
temir	demür 32b/13	demir
teri	deri 40b/3	deri
tırnaķ	tırnaķ 64b/15, dırnaķ 71b/14	tırnak
tirig	diri 60a/11	diri
tiz	diz 61b/11	diz
tol-	dol- 66b/10	dol-
tök-	dök- 24a/9	dök-
tört	dört 2a/8, dörd 4a/10	dört
tüş-	düş- 46a/15	düş-

-t- > -d- Değişimi

<u>ET.</u>	<u>MF.</u>	<u>TT.</u>
artuķ	ardıc 18b/13, arduc 49a/10	ardıķ

-t > -d Değişimi

Söz sonundaki *-t* ünsüzünün hem *-t*'li hem de *d*'li olmak üzere iki farklı yazımına rastlanmıştır.

<u>ET.</u>	<u>MF.</u>	<u>TT.</u>
but	buķ 23b/3, butda 15a/8, bud 23a/10	but
süt	süt 71a/8, süd 10a/10	süt
tört	dört 2a/8, dörd 4a/10	dört

-v- > -f- Değişimi

<u>ET.</u>	<u>MF.</u>	<u>TT.</u>
uwşak, uşak	uvaķ 33b/1, ufaķ 36b/4	ufak
–	uvacuķ 48b/8, ufacuķ 36b/10	ufacık
uwat-	yuvat-ıcı 84b/6	parçala-
–	uvan- 15a/4	parçalan-

2.2.2.2. Ünsüz Düşmesi

-g, -ğ Düşmesi

<u>ET.</u>	<u>MF.</u>	<u>TT.</u>
ağrığ	ağrı 13a/11	ağrı
asığ	aşşı 80a/8	fayda
ķamağ, ķamığ, ķamuğ	ķamu 81a/10	kamu
ķatığ	ķatı 7b/12	katı
sarığ	şaru 4b/11	sarı
tirig	diri 60a/11	diri
uluğ	ulu 50a/2	ulu

-ķ- Düşmesi

ılı(ķ)+caķ	>	ılıcaķ 14b/11
ufa(ķ)+cuķ	>	ufacuķ 36b/10
uva(ķ)+cuķ	>	uvacuķ 48b/8

y- Düşmesi

<u>ET.</u>	<u>MF.</u>	<u>TT.</u>
yılan	ılan 59a/11, yılan 74b/4	yılan
yıraķ	ıraķ 71a/1	ırak
yılığ	ılıcaķ 14b/11	ılık
yilic	ilik 99a/4, ilük 104b/8	ilik
yinçü	incü 2a/7	inci
yip	iplik 32b/11	ip

2.2.2.3. Ünsüz Türemesi

-n- Türemesi

biri+n+den 58b/4, birbiri+n+e 2a/14, bu+n+ları 45b/12, ğayrı+n+ı 7a/1, şu yolu+n+da 79b/9

-y- Türemesi

ara+y+a 70b/13, arpa+y+ı 10b/2, bakla+y+ı 22b/12, çomça+y+la 29a/3, demregü+y+e 18a/12, ditre-y-e 105a/7, ele-y-üp 106b/13, eri-y-ince 23b/14, bağla-y-up 109b/10, bağla-y-ıcağ 105b/6

2.2.2.4. Ünsüz İkizleşmesi

<u>ET.</u>	<u>MF.</u>	<u>TT.</u>
asığ	aşşı 80a/8	fayda
isig	ıssı 3b/10	sıcak
	issilik 80a/7	sıcaklık

2.2.2.5. Ünsüz Uyumu

2.2.2.5.1. Ünsüz Benzeşmesi

Türkçede tonsuz ünsüz ile biten kök ve gövdeler, tonlu ünsüzle başlayan bir ek aldıklarında, ekin ünsüzü tonsuz ünsüze dönüşür. Ancak Eski Anadolu Türkçesinde bazı eklerin kalıplaşmış olarak sadece tonlu ünsüzle yazılmış olması, bu ünsüz uyumuna aykırı bir durum teşkil eder. Metnimizde *-dI* görülen geçmiş zaman eki, *+dA* bulunma hâli eki, *+dAn* ayrılma hâli eki ve *-dUk* sıfat-fiil eki sadece d ile yazılmalarından dolayı ünsüz uyumsuzluğuna neden olmuşlardır.

ağ+ dur 83b/4	barmağ+ da 17a/12	çık- duğ +ına 58a/9
artuğ+ dur 79a/6	bögrek+ de 79b/9	şoğ- duğ +ın 76b/4
dört+ dür 40a/4	balık+ dan 14b/7	dürt- düğ +i 49a/2
et+ dür 40a/3	kaşmak+ dan 108b/15	it- dük 8a/3
art+ da 15a/8	bögrek+ den 85b/14	sep- düğ +i 40b/8
ayağ+ da 21a/2	geç- di 74b/12	
bağırsağ+ da 3b/5	it- di 1b/11	

2.2.2.5.2. Ünsüz Değişimi

Türkçede tonsuz ünsüzlerin iki ünlü arasında kaldığında veya kendilerinden sonra ünlüyle başlayan bir ek geldiğinde tonlu bir nitelik kazanmalarına *tonlulaşma* (Vural, Böler 2011: 128) diğeri bir adıyla *ünsüz değişimi* denir. Metnimizde bu ses

olayının örneklerini gördüğümüz gibi ünlü ile başlayan ek almasına ve iki ünlü arasında kalmasına rağmen tonlulaşmayan örnekler de mevcuttur.

barmağ+ın 75a/3	çekirdeg+i 28b/13
bıçağ+ıla 28b/13	arıd-alar 28b/13
dırnağ+a 69b/5	delüg+ine 25b/7
didüg+ümüz 7a/9	ekşid-ür 52b/9

Tonlulaşmaya uğramayan örnekler:

geç-e 14a/14	bat-acağ 33b/2
şok-alar 25b/7	çek-e 46a/10
at-ar 41a/13	

2.2.2.6. Göçüşme

Söz içinde genellikle komşu iki ünsüzün yer değiştirmesiyle karşımıza çıkan bu ses olayı çoğunlukla halk ağzında görülmektedir. Bu ses olayına metnimizde de birkaç örnekte rastlanmıştır.

barkaç 108b/5	: bakraç
çölmek 10a/8	: çömlek
dermen 71a/1	: temren
eksi 99a/4	: eski

2.2.2.7. Hece Düşmesi

Bir kelimedede ses bakımından birbirine benzer veya eşit seslerden oluşmuş iki heceden birinin zamanla eriyip kaybolması olayına hece düşmesi denir (Vural, Böler 2011: 113). Metnimizde bununla ilgili örnekler şunlardır:

öy(le)+leyin 7a/8	öyken+dür(ür) 40a/3
koyı+dur(ur) 77a/15	üzere+dür(ür) 28b/1
ol+dur(ur) 7a/9	yeg+dür(ür) 79a/12

2.3. Şekil Bilgisi

2.3.1. İsim

2.3.1.1. İsim Çekim Ekleri

2.3.1.1.1. Çokluk Eki

Türkçenin her döneminde görülen *+lAr* çokluk eki metnimizde de mevcuttur. Bunun yanında Eski Türkçede görülen *+An* çokluk eki ile arkaik bir çokluk eki olan *+z* eki de metnimizde rastlanan çokluk eklerindedir.

+lAr

ad+ lar +1 40b/6	delük+ ler +ine 25b/5
ağrı+ lar +a 15a/14	ekşi+ ler +den 3b/3
bağırsağ+ lar 40b/11	göz+ ler +de 21b/13
çıban+ lar +1 98b/10	içecek+ ler +i 77b/12
çıkuk+ lar +1 76b/2	kişi+ ler +e 79a/12

+An

oğlan 43a/7	oğlançuğ 43a/8
-------------	----------------

+z

biz 30a/5	diz 61b/11
boynuz 96a/4	göz 1b/15

2.3.1.1.2. İyelik Ekleri

Metnimizde sadece teklik 3. şahıs, çokluk 1. şahıs ve çokluk 3. şahıs iyelik eklerine rastlanmıştır.

Teklik 3. Şahıs : +I, +sI, +U

Eski Anadolu Türkçesinde teklik 3. şahıs iyelik eki daima düz ünlü ile gösterilmiştir. Ancak metnimizde yuvarlak ünlü ile gösterilmiş örnekleri de mevcuttur.

dimag+ ı 14a/12	ısıtma+ sı 50a/9	kasuğ+ u +na 8a/2
kıyruğ+ ı 19b/10	ķamu+ sı +n 36b/3	tohum+ u 9a/4
çekirdeg+ i 10b/5	sancu+ sı 50a/9	çöp+ ü +ni 9a/10

çiçeğ+i 19b/10

cümle+si 40a/12

bileğ+ü 46a/5

dib+i 9a/14

degme+si 61a/5

öñ+ü+n+de 8b/15

Çokluk 1. Şahıs : +(ü)müz

eyle-düg+(ü)müz 107a/2

it-düg+(ü)müz 16b/1

di-düg+(ü)müz 7a/9

Çokluk 3. Şahıs : +lArI

ad+ları 40b/6

barmağ+ları 75a/4

ağız+ları 104b/2

gök+leri 67b/10

ayağ+ları 105a/6

göz+leri 44b/4

2.3.1.1.3. Aitlik Eki

Metnimizde dil uyumuna aykırı bir ek olan aitlik eki, hem uyuma girmeyen *+ki* şeklinde hem de uyuma girmiş *+ğı* şeklinde tespit edilmiştir.

bağırsağda+ki 32b/4

bezde+ki 68a/4

dimagağda+ki 85a/5

bögrekde+ki 85b/14

taşra+ğı 75a/5

içinde+ki 59b/13

2.3.1.1.4. Hâl Ekleri

2.3.1.1.4.1. Yalın Hâl

ağac 28b/14

degirmen 16a/11

bağırsağ 71a/15

eksük 57b/8

çanağ 51b/7

gebe 60a/12

2.3.1.1.4.2. İlgi Hâli Eki

Eski Anadolu Türkçesinde ilgi hâli eki düzenli olarak *+Uñ* ve *+nUñ* olmak üzere yuvarlak ünlü ile yazılmıştır. Ancak metnimizde *+Iñ* şeklinde düz ünlü ile yazılmış örneklere de rastlanmıştır.

ağız+uñ 41a/3

ağrılar+iñ 81b/10

bağ(1)r+uñ 82a/2

қан+iñ 29a/7

dimag+uñ 44b/13

baş+iñ 62b/9

arpa+nuñ 58b/14

ayağ+iñ 61b/14

yumurda+nuñ 27b/14

süñükler+iñ 40a/9

ğavunı+nuñ 34b/7

2.3.1.1.4.3. Yönelme Hâli Eki

Eski Türkçede *+ğa/+ge* ve *+ka/+ke* olarak karşımıza çıkan yönelme hâli eki, Eski Anadolu Türkçesinde *+A* şeklinde kullanılmıştır. Metnimizde de *+A* ekiyle gösterilen yönelme hâli, ünlü ile biten isimlerde araya *-y-* kaynaştırma ünsüzünü almaktadır.

ağız+a 22b/6

ısırgu+(y)a 48a/10

bağır+a 31a/7

sağsı+(y)a 24a/8

çanağ+a 21b/14

sancu+(y)a 3b/2

delüg+e 68a/4

emzükü+(y)e 82a/3

el+e 20b/13

gice+(y)e 19a/1

2.3.1.1.4.4. Belirtme Hâli Eki

Eski Anadolu Türkçesinde belirtme hâli eki, isimlerden sonra *+I*, zamirlerden sonra *+nI* ve 3. şahıs iyelik eklerinden sonra *+n* ile karşılanmıştır. Metnimizde bu üç kullanım da mevcuttur. Ancak 3. şahıs iyelik eklerinden sonra *+n* kullanılmasının yanında, 3. şahıs iyelik ekinden sonra araya *zamir n*'si alıp *+I* olarak da kullanılmıştır. Bir başka farklı husus da belirtme hâli eki metnin genelinde düz ünlü ile gösterilirken bazı örneklerde yuvarlak ünlü ile gösterilmiştir.

içecek+i 7a/10

koğu+(y)ı 33b/7

incir+i 15a/3

ğurbağa+(y)ı 67a/7

yemek+i 7a/9

demregü+(y)i 97b/5

Zamirlerden sonra:

bu+nı 3b/12

anı 14a/14

3. şahıs iyelik ekinden sonra:

ağ(1)z+ı+n+ı 7a/13

ayağ+ı+n 60a/2

aş+ı+n+ı 24a/14

baldur+ı+n 75b/8

baş+ı+n+ı 20a/14

baş+ı+n 22a/9

el+i+n+i 21a/1

el+i+n 43b/13

Yuvarlak ünlü ile gösterilenler:

kāfūr+u 9b/1

uyuz+u 34a/2

2.3.1.1.4.5. Bulunma Hâli Eki

Bulunma hâli eki, metnimizde Eski Anadolu Türkçesi imlasında olduğu gibi kalıplaşmış olarak *+dA* biçiminde kullanılmıştır.

ağız+**da** 20a/7

çömlek+**de** 21a/11

aş+**da** 82a/8

diz+**de** 27b/1

bağır+**da** 50a/13

el+**de** 21a/2

2.3.1.1.4.6. Ayrılma Hâli Eki

Ayrılma hâli eki, metnimizde *+dAn* biçiminde kullanılmıştır. Sadece *-mAdIn* zarf-fiil ekinde kalıplaşmış olarak *+dIn* biçiminde kullanılmıştır.

ağac+**dan** 28b/13

cümle+**den** 39b/2

ağız+**dan** 10a/4

deri+**den** 84a/7

bağır+**dan** 56a/7

el+**den** 26a/10

-mAdIn zarf-fiil ekinde:

açıl-ma+**dın** 72b/10

delin-me+**din** 71b/5

ağ-ma+**dın** 105a/15

geç-me+**din** 109b/4

2.3.1.1.4.7. Eşitlik Hâli Eki

Metnimizde eşitlik hâli eki *+cA* biçiminde bulunmaktadır.

bunlar+**ca** 87a/6

ğalızlü+**ce** 80b/3

қанлу+**ca** 47a/13

bile+si+n+**ce** 26b/10

eski+**ce** 68a/8

cümle+si+n+**ce** 99a/2

2.3.1.1.4.8. Yön Gösterme Hâli Eki

Metnimizde yön gösterme hâli eki için hem *+ra* hem de *+ArU* biçimleri bulunmaktadır.

taş+**ra** 57a/14

yuk+**aru** 18b/12

taş+**ra**+ğ^ı 75a/5

iç+**erü** 57a/15

2.3.1.1.4.9. Vasıta Hâli Eki

Metnimizde vasıta hâli eki için *+IIA*, *+IA*, *+n*, *+IAyIn* biçimleri tespit edilmiştir.

bal+**ıla** 3b/9

ikindü+**n** 52a/7

köpüg+**ile** 21a/2

dutıl-duğ+**layın** 45b/8

ısıcağ+**la** 10a/9

şağıl-duğ+**layın** 50b/10

çengâlcük+**le** 49b/5

ancı**layın** 29a/3

kış+(**ı**)**n** 60a/11

öyle**yn** 7a/8

yaz+(**ı**)**n** 60a/11

2.3.1.2. İsim Yapım Ekleri

2.3.1.2.1. İsimden İsim Yapma Ekleri

+Aç

barkaç (bakraç) 108b/5

+Ak

şişek 79a/5, bögrek 56a/7, benek 19b/9

+AIAk

topalağ 49a/4

+Ar

birer 2a/13, dörder 2a/9, onar 13a/12, otuzar 31b/15

+CA

ağçe 64a/8, gökçe 67a/1, Türkice 55a/5

+cAğIz

kanıcağız 57b/12, şucağız 44b/10, kırdcağız 60a/11

+cAk

yumrucağ 69b/3, ılıcağ 14b/11, yüzcek 72b/2, gökcek 29b/11, delücek 60a/13

+cIk, +cUk

oğlancık 43a/8, ufacık 36b/10, kıyucuk 76a/3, köprücük 74a/14, demürcük
68a/6

+cIl

balıkıl 14b/10, gökcil 73a/14

+cIIAyIn

ancılayın 29a/3

+dAş

kardaş 57b/13

+dUz

gündüz 11b/8

+(U)k

yumruk 56b/13, topuk 76a/3, ayruk 28a/2, gıcık 65a/10, gıcıyık 25a/15

+II, +IU

ağılı 88a/12, ağulu 79b/5, kılunclı 78b/2, kabuklu 78b/3, kesmelü 76b/9,
yüklü 43a/4

+IIk, +IUk

acılık 84b/5, kıızılık 14b/1, yağlık 74a/12, şayruluk 95a/2, delülük 42b/10

+mtık

karamtık 67b/9

+(I)ncI

birinci 43b/15, altıncı 9a/1, ikinci 4a/5, yedinci 12b/3, toközuncı 14b/12,
onuncı 16b/10, üçüncü 5b/4

+ñu, +gu

qarañu 45a/4, qarağu 46b/1 (ET.: qarañgu)

+rek

yigrek 44b/11

+sağı, +sağı

Qaraşağı 42a/3, kızılşağı 41b/7, kızılşağı 77a/15

+sUz

ağusuz 76b/11, kabuqsuz 78b/3, hareketsüz 40b/4, talebsüz 45b/8

+şAr

altışar 32b/1, elişer 5a/7, ikişer 2b/9

+(u)z

yalñuz 14a/4

2.3.1.2.2. Fiilden İsim Yapma Ekleri

-Ak

qoñaq 82b/13, qucaq 74b/2

-Am

dutam 22a/4

-An

qalka 40a/10, domalan 109b/5, diken 103a/11

-Az

boğaz 14b/13

-dı

şındı 49b/5

-GI, -GU

ısırgu 48a/10, uyqu 14a/14, uyku 31a/4

-I, -U

sancu 7b/5, yaqu 15a/7, qorqu 42b/6, yarı 41a/11, yaru 5b/8, yumrı 72a/5,

yumru 40a/10

-IcI, -UcI

bağlayıcı 11a/14, şovudıcı 20a/14, tağıdıcı 71b/7, bitürici 73b/10, idici 20a/15, kUSDurucu 43b/8, yanucı 66b/13

-cAk

emcek 50a/10

-(I)k, -(U)k

şovuk 9a/2, karışık 105a/2, tolaşık 62a/9, ırak 71a/1, yumuşak 6a/14, yırtık 74a/8, yaruK 98a/12, yanuk 77a/11, öksürük 10b/10, delük 68a/3

-(i)m

yarım 7b/10

-mA

çıkmalu 76a/7, sürme 5b/14

-mAç

bulamaç 64b/4

-mAk

uyuşmak 64b/14, yemek 42a/9

-mAz

yaramaz 33b/11

-mIş

yemiş 3b/3

-mUk

kusmuK 11a/4

-mUr

yağmur 93a/12

-sAk

unutsakluk 87a/8

-Un

dögün 61b/13

2.3.2. Sıfat

Sıfatlar, adlardan önce gelerek onları niteleyen, nasıl olduklarını gösteren veya çeşitli yönlerden belirten sözlere (Korkmaz 2009: 333). Metnimizde bulunan sıfat türleri ve örnekleri şunlardır:

2.3.2.1. Niteleme Sıfatları

acı çekirdek 13b/3, ağır yük 43a/5, ağulu nesne 79b/5, ağusuz ılan 76b/11, ak balgam 11b/6, kıızıl gül 4a/12, şaru yâkût 4b/11, gök mâzû 24a/10, tatlu erük 24b/4, ekşi enâr şuyı 26b/7

2.3.2.2. Belirtme Sıfatları

2.3.2.2.1. İşaret Sıfatları

bu mecmû^c 1b/4, işbu terkîbât 1b/4, o yirde 13b/9, o şuda 17a/5, ol şâfî bal 2a/15, ol yemişleri 5a/12, şol nesnelere 31b/6

2.3.2.2.2. Sayı Sıfatları

2.3.2.2.2.1. Asıl Sayı Sıfatları

bir üsküre 50b/3, altı dirhem 30a/9, iki yıl 32b/8, üç vaqıyye 33b/3, dört dirhem 37a/3, sekiz dirhem 55a/9, yedi dirhem 16b/12, üç gün 43b/11, üç avuç 90a/15, yetmiş iki dürlü derd 34a/3, on beş dâne 61b/2

2.3.2.2.2.2. Sıra Sayı Sıfatları

on birinci faşl 43b/15, otuz birinci faşl 77a/6, ikinci maqâle 40a/7, beşinci maqâle 42a/5, yedinci faşl 60b/3

2.3.2.2.2.3. Üleştirme Sayı Sıfatları

birer mişkâl 2a/13, ikişer dirhem 2a/11, üçer dirhem 94a/11, dörder çekirdek 10b/10, beşer kaşık 17a/3, onar dirhem 87a/5

2.3.2.2.3. Belirsizlik Sıfatları

azrak iç yağı 10b/2, azacuk şuyula 10b/9, biraz etmek içi 27a/8, biraz şuyula 27b/14, ba^c zı kemük 40a/10, birkaç katre 8b/14, birkaç gün 21a/14, birkaç tamlar 25a/6, cümle yağları 13a/7, cümle ahlâtı 32a/11, çoğı boğazda 67a/2, çoğı sevdâya

79b/15, her bâbdan 2a/6, her çurşu 11a/10, hiçbir akrabadinde 37a/7, kamu yağlar 81a/10

2.3.2.2.4. Soru Sıfatları

ne miqdâr 29a/9, çankı şerbeti 28a/3, çankı tamarı 62b/9

2.3.3. Zamirler

Zamirler, adların yerini tutan, kişileri ve nesnelere temsil veya işaret ederek karşılayan bir gramer kategorisidir (Korkmaz 2009: 399). Metnimizde bulunan zamir türleri ve örnekleri şunlardır:

2.3.3.1. Şahıs Zamirleri

Teklik 3. Şahıs Zamiri: aña 10a/11, anı 56b/11, ol 1b/9

Çokluk 1. Şahıs Zamiri: biz 30a/5

Çokluk 3. Şahıs Zamiri: anlaruñ 1b/6

2.3.3.2. Dönüşlülük Zamirleri

kendi 48a/1, kendü 45a/5, kendüden 105a/4, kendüye 41b/12, kendüyi 51b/9

2.3.3.3. İşaret Zamirleri

bu 13a/3, budur 3b/7, buña 3b/12, bundan 26a/12, bunu 3b/12, bunlar 49b/2, ol 20b/4, oldur 7a/9, aña 16a/9

2.3.3.4. Belirsizlik Zamirleri

ba^ç zılar 40a/3, ba^ç zısı 40a/11, birkaçı 63a/5, cümlesi 60a/8, her biri 13b/3, her ne 11b/6, her kim 50b/11, çamusı 36b/3, kimi 72b/8, kimisi 69b/12, kimse 7b/12, kimsene 56b/12

2.3.3.5. Soru Zamirleri

çanda 18b/5, kim 36a/14, kimde 14b/1, ne 70b/13, nerede 12b/15

2.3.4. Zarflar

Zarflar, fiillerden, sıfatlardan, sıfat-fiillerden ve zarf niteliğindeki sözlerden önce gelerek onları zaman, yer, yön, nitelik, durum, azlık-çokluk bildirme, pekiştirme ve sorma gibi çeşitli yönlerden etkileyip değiştirerek anlamlarını daha

belirgin duruma getiren sözlere (Korkmaz 2009: 451). Metnimizde tespit edilen zarf örnekleri şunlardır:

2.3.4.1. Zaman Zarfları

üç gice ısladalar 2b/2, *gicede* toz gibi göze tozduralar 6a/4, vireler ‘*ale’s-şabāh* içe 7a/6, *üçüncü gün şabāh* benefşe içe 7a/8, *öyleyin* ol didüğümüz yemeği yiye 7a/9, *üç gün şabāhlarda* içeler 8a/11, *andan* havāna koyalar 2b/2, *bir gün* muttaşıl dögelere 2b/3, *andan şoñra* yufkarak kırş eyleyeler 2b/3, *gice ve gündüz* bu kırş yumuşak dögelere 11b/8, *bir erte ve bir gice* dürteler 14b/11, *irtesi* hammāma varalar 18b/5

2.3.4.2. Durum (Hâl) Zarfları

cerāhāt yirin *açuk* koyalar 76a/8, *arğun arğun* süreler 6b/2, *şöyle* bilesin 3b/11, hayz dağı *böyle* olıcağ 52b/10, *ayruk* gelmeye 48b/14, *ayru ayru* dögelere 97a/6, *ğubār gibi* ola 5a/11, *uzun tiz* atsa 41b/7, *tiz ve katı* atsa 41b/11

2.3.4.3. Yer-Yön Zarfları

derinin *arasına* yayılır 66a/8, kır *içine* koyalar 71b/15, omuz *aşağı* kıltuğ *içine* girer 74b/8, bir kişi *aşağı* çeke 74b/10, *yukaru* kılduralar 75a/5, *arķaya* dökülür 72a/5, *oñinden* buldurın duta 75b/7, *yaña* çevürivireler 74b/14, *taşradan ve içerüden* dürteler 14b/2

2.3.4.4. Azlık-Çokluk (Miktar) Zarfları

az içeler 42a/8, *az az* yaladalar 24a/1, *az az* dürteler 24b/3, *biraz* otura 23b/4, *ziyāde* gider 52b/10, *bir iki kez* dürteler 48b/14, *ğāyet* ıssı ola 11b/15, bir mişkāl *ķadarı* ola 11a/9, ol *ķadar* kıynadalar 23b/11, *üç kere* kışığla kırışduralar 5b/1, *iki kez* gidāsi bu ola 20a/9, *iki def’a* bir üsküre kırpuz şuyı içe 20a/11

2.3.4.5. Soru Zarfları

bulut *nice* güneş yüzün kıplarsa 45a/13, *niçe* dürteler 66b/1, *ķaçan* göz yaşarsa 6a/11, *ķaçan* gözün kıanı ola 6b/12, *ķaçan* niķris kıandan olsa 26b/3

2.3.5. Edat

Edatlar, yalnız başlarına anlamları olmayan, ad ve ad soylu kelime ve kelime gruplarından sonra gelerek anlam bakımından bunlarla sıkı sıkıya bağlı bulunan, gramer bakımından onlara hakim olan ve eklendikleri kelimeler ile cümlenin öteki kelimeleri arasında çeşitli anlam ilişkileri kuran görevli sözlere (Korkmaz 2009: 1052). Metindeki örnekleri şunlardır:

aşağıdan *berü* delücek koyalar 60a/13, ğubâr *gibi* 5a/11, merhem *gibi* 5a/13, gözün çapağ*ıçün* 5b/15, göz yaş*ıçün* 6a/5, ‘aklı *bile* 21b/12, şeker *birle* 32a/13, buña *göre* 96b/10, bir yıla *dek* 3b/10, irteye *degin* 18a/15, iki dirheme *degin* 37a/14, bal-*ıla* 3b/9, şeker-*ile* 5b/6, igde çekirdegi *kadard* 32b/11

2.3.6. Bağlaç

Bağlaçlar, kelimeleri, kelime gruplarını, cümleleri ve kimi zaman da paragrafları şekil ve anlam bakımından birbirine bağlayan ve yükledikleri işlevlerle bağlandıkları sözlere arasında türlü anlam ilişkileri kuran gramer öğeleridir (Korkmaz 2009: 1091). Metindeki örnekler şunlardır:

güneşde kurıda *ammā* tozdan şakınalar 2b/3
eyle çıkaralar *çünki* kemügi çıkara 74a/4
kalan eczāsına karalar *çün* edviye tamām ola 5a/12
havāna koyalar süreler *dahı* azacuk şuyla yoğuralar 10b/9
içe *eger* başında ağrı ola 20a/14
gerek kuru olsun *gerek* yaş olsun 18b/1
hem acır ve *hem* ziyāde ıssı olur 67a/12
bil *kim* cānlar üçdür 40a/6
tütüyāyı dögeler *ki* vücūdı kalmaya 6a/7
ne şovuk seve *ne* ıssı 9a/2
arğun arğun kaynadalar *tā ki* şeker tamām eriye 27b/15
nef’i ve fā’idesi zāhir olup 1b/8
ezeler içeler *veyāhūd* yudalar 3b/2

sirke *veyā* summāk şuyı dutalar 24a/14
ayva *yāhūd* elma çiyneye 7a/14
yā burc-ı ‘aķreb *yā* burc-ı hūtda ola 8a/14
bir raṭl *ya‘nī* yüz yigirmi dirhem 27b/13
şeker ile içüreler *zīrā* anasından bile duta gelür 66a/5

2.3.7. Fiil

2.3.7.1. Fiil Çekim Ekleri

2.3.7.1.1. Şahıs Ekleri

İncelemiş olduğumuz metinde daha çok ikinci ve üçüncü şahıs eklerine rastlanmıştır.

Zamir kökenli şahıs ekleri:

- Teklik 1. Şahıs* : –
- Teklik 2. Şahıs* **+sIn** : dutasın 48a/5, yormayasın 72a/11, baķasın 72a/10, idesin 71a/2, bilesin 2b/5, ekesin 70b/9
- Teklik 3. Şahıs* **Ø** : olınmışdur 39b/2, oynamışdur 70a/9, bişmişdür 81b/6, düşer 45b78, belürür 62b/7
- Çokluk 1. Şahıs* : –
- Çokluk 2. Şahıs* : –
- Çokluk 3. Şahıs* **+lAr** : buyurmuşlardur 45b/9, dimişler 19a/9, dirler 3b/13, şararlar 75b/12, acımayalar 59a/12

İyelik kökenli şahıs ekleri:

- Teklik 1. Şahıs* : –
- Teklik 2. Şahıs* : –
- Teklik 3. Şahıs* **Ø** : kıldı 1b/10, oldu 2b74, geçdi 74b/12, çıkısa 58a/4, degse 40a/15, gelse 10a/4
- Çokluk 1. Şahıs* **+K** : bulduķ 30a/6, didük 2a/15, eyledük 77b/12, zıkr itdük 8a/3
- Çokluk 2. Şahıs* : –

Çokluk 3. Şahıs +**lAr** : olsalar 33b/10, ursalar 19a/9, varsalar 74a/9,
virseler 3b/12, eyleseler 105a/15, içürseler 80b/15

Emir kipindeki şahıs ekleri:

Teklik 2. Şahıs -**gil** : bilgil 1b/3

Çokluk 2. Şahıs -(**u**)**ñ** : başuñ 67a/15

2.3.7.1.2. Basit Çekimler

2.3.7.1.2.1. Bildirme (Haber) Kipleri

2.3.7.1.2.1.1. Görülen Geçmiş Zaman

Görülen geçmiş zaman ekinin kalıplaşmış yazımından dolayı ünsüz uyumuna aykırı olarak sadece -**dl** ve -**du** şeklinde gösterilmiştir. Bu ekin ünlüsü birinci ve ikinci şahıslarda yuvarlak, üçüncü şahıslarda düzdür. Metnimizde bu zaman çekiminin yalnızca çokluk 1. şahıs ve teklik 3. şahıs çekimlerine rastlanmıştır.

Teklik 3. Şahıs : kıldı 1b/10, oldı 2b/4, olındı 5a/12, geçdi 74b/12, itdi
1b/11

Çokluk 1. Şahıs : bulduğ 30a/6, didük 2a/15, eyledük 77b/12, zıkr itdük
8a/3

2.3.7.1.2.1.2. Öğrenilen Geçmiş Zaman

Öğrenilen geçmiş zaman ekinin ünlüsü Eski Anadolu Türkçesinde olduğu gibi daima düz ünlülü olup -**mİş** şeklinde gösterilmiştir.

Teklik 3. Şahıs : olınmışdur 39b/2, oynamışdur 70a/9, şokışmışdur
40a/11, bişmişdür 81b/6

Çokluk 3. Şahıs : buyurmışlardur 45b/9, dimişler 19a/9

2.3.7.1.2.1.3. Geniş Zaman

Geniş zaman eki metnimizde -**r**, -**Ar** ve -**Ur** ekleriyle karşılanmıştır.

Teklik 3. Şahıs : acır 41a/15, bağlar 45b/7, çıkar 54a/8, dolar 66b/10,
bişer 44a/14, deşer 98b/10, açılır 71b/4, belürür 62b/7

Çokluk 3. Şahıs : dirler 3b/13, eylerler 107a/6, şararlar 75b/12

Geniş zaman ekinin olumsuzu metnimizde *-mAz* eki ile gösterilmiştir.

çıkamaz 76b/7, akmaz 104a/6, durmaz 71a/1, kıomaz 72b/10, olmaz 41b/12, dilemez 61a/15, beñzemez 73a/13

2.3.7.1.2.1.4. Gelecek Zaman

Tarihi süreç içinde en fazla değişime uğrayan eklerden biri olan gelecek zaman eki, Eski Türkçede *-gAy*, *-tAçI* ve *-çI*, Eski Anadolu Türkçesinde *-IsAr*, *-AsI* ve *-AcAk* ve günümüzde *-AcAk* şeklinde karşımıza çıkar. Eski Türkçedeki gelecek zaman eki durumundaki *-gA⁵* ekinin Eski Anadolu Türkçesinde ön sesteki *ğ/g* ünsüzünün erimesi sonucu *-A* şekline dönüşmüştür. Bu ekteki ses değişikliğiyle istek, gelecek zaman ve gereklilik kiplerini gösterme görevlerinin yanında başka kip ve zaman gösterme göreviyle de kullanılmıştır (Özkan 2000: 137-139).

Yukarıda bahsetmiş olduğumuz *-A* ekinin metnimizdeki görevine baktığımızda gelecek zamandan ziyade gereklilik, emir ve geniş zaman görevlerinin daha ağır bastığını söyleyebiliriz. Bunun yanında bugün gelecek zaman eki olarak kullandığımız *-AcAk* eki de henüz zaman eki görevinde kullanılmayıp, metnimizde sıfat-fiil eki olarak karşımıza çıkmaktadır. Dolayısıyla metnimizde gelecek zaman eki tespit edilememiştir.

2.3.7.1.2.1.5. Şimdiki Zaman

Şimdiki zaman için bugün kullanmış olduğumuz *-yor* eki Eski Anadolu Türkçesinde kullanılmamıştır. Bu dönemde bu kip genellikle geniş zaman ve istek ekleriyle karşılanmıştır. Bunun yanında *-A durur* ve *-A yorır* şekillerine de rastlanmaktadır. Şimdiki zaman ekini karşılayan bu kullanımlara metnimizde rastlanmamıştır.

⁵ *-gAy* ekinden geldiği kabul edilmektedir.

2.3.7.1.2.2. Tasarlama Kipleri

2.3.7.1.2.2.1. Dilek-Şart Kipi

Bu ek, istek bildirerek bitmiş bir yargıyı gösteriyorsa kip eki, yüklemdeki oluş veya kılışa bağlı yardımcı bir hareketi gösteriyorsa şart zarf-fiili eki olarak kabul edilir (Yücel 2000: 110). Metnimizde kip eki olarak kullanılan örneklerden bazıları şunlardır:

Teklik 3. Şahıs : degse 40a/15, eylese 105b8, gelse 10a/4

Çokluk 3. Şahıs : olsalar 33b/10, ursalar 19a/9, varsalar 74a/9, virseler 3b/12, eyleseler 105a/15, içürseler 80b/15

Dilek-şart kipinin olumsuzu:

durmasa 71a/3, dutılmasa 25b/2, olmasa 109a/6, tırmasa 60a/13, uyumasa 14a/9

2.3.7.1.2.2.2. İstek Kipi

Metnimizde istek kipi eki *-(y)A* şeklinde kullanılmıştır.

Teklik 2. Şahıs : başasın 72a/10, arayasın 70b/15, bilesin 70b/9, idesin 71a/2

Teklik 3. Şahıs : aça 42b/3, bozara 23a/11, çıka 8b/13, deşile 72a/14, bağlaya 26a/4, beliñleye 14a/15, çiyneye 7a/14

Çokluk 3. Şahıs : açalar 60a/8, başalar 6a/12, devşireler 9a/9, eriteler 13a/2

İstek kipinin olumsuzu:

acımayalar 59a/12, ağlatmayalar 60a/2, bulunmaya 80b/4, çıkmaya 19a/10, durğurmaya 20b/3, dutılmaya 25a/2, kılmaya 5a/11, kıomayalar 20a/15, yarmayasın 72a/11

Geniş zaman eki görevinde kullanılmasına örnek:

barmağda katı ağrı olsa ve kıızılı ve şişi [olsa] ve çabası [ola] bu terkibi ideler şifâ bula (17a/12)

hâcet vaktinde gül-âbla ezeler başa dürteler nâfi' ola (25b/11)

Emir kipi görevinde kullanılmasına örnek:

bu edviyei [daḥı] bulayalar burun delüğine şoḳalar (25b/6)

kettān bezinden kīse ideler içinde ovalar şıḳalar şuyın alalar (29b/7)

Gereklilik kipi görevinde kullanılmasına örnek:

ḡidā summāk müzevveresin yiye [ki] tavuḳ eti-le yā piliç eti-le pişmiş ola
(26a/7)

biraz gül yaḡı ki içinde aḳ mūm erimiş ola ḳatalar (27a/9)

2.3.7.1.2.2.3. Gereklilik Kipi

Eski Anadolu Türkçesinde gereklilik kipi için ayrıca bir ek yoktur. Metnimizde gereklilik kipi, -sA dilek-şart eki ve -mAk isim-fiil eklerine *gerek* ya da *gerekdür* ifadeleri getirilmek suretiyle yapılmıştır.

-sA gerek

yutsa gerek 8a/13

-mAk gerek/gerekdür

içmek gerek 11b/8, ḳan almaḳ gerek 41a/5, şaḳınmaḳ gerek 42b/13, yimek gerekdür 42b/14, istifrāḡ itmek gerekdür 43b/9, ḳuşmaḳ gerekdür 43b/11, oturmaḳ gerek 85b/13, bağlamaḳ gerek 104b/13, girmek gerek 105b/8, urmaḳ gerek 105b/9

Gereklilik kipinin olumsuz:

kesmemek gerekdür 60b/14, durmamaḳ gerek 105a/4, ḳomamaḳ gerek 105a/5, yimemek gerek 109b/3, içmemek gerek 109b/3

2.3.7.1.2.2.4. Emir Kipi

Metnimizde emir kipinin sadece teklik ve çokluk 2. şahıs çekimlerine rastlanmıştır.

Teklik 2. Şahıs Ø / -GII : bilgil 1b/3

Çokluk 2. Şahıs -(U)ñ / (U)ñuz. başuñ 67a/15

2.3.7.1.3. Birleşik Çekimler

2.3.7.1.3.1. Hikâye

Metnimizde herhangi bir örneğine rastlanmamıştır.

2.3.7.1.3.2. Rivayet

Metnimizde herhangi bir örneğine rastlanmamıştır.

2.3.7.1.3.3. Şart

Görülen Geçmiş Zamanın Şartı: geçdi ise 74b/12

Öğrenilen Geçmiş Zamanın Şartı: inmiş ise 70a/15

Geniş zamanın şartı: açılursa 74a/2, bulursa 84a/8, bulunursa 84a/8, doğunursa 70b/6, halkalanursa 65a/2, kalursa 58a/14, kararursa 49b/5, kuriturlarsa 98a/6, akmazsa 104b/7, şıgmazsa 71a/6, olmazsa 7b/3, kaplarsa 45a/13

2.3.7.1.4. Soru Eki

Hem isim hem de fiillere gelebilen soru ekinin metnimizde bir örneğine rastlanmıştır.

beynine ılan inmiş midür 70a/14

2.3.7.2. Fiil Yapım Ekleri

2.3.7.2.1. Fiilden Fiil Yapma Ekleri

-dUr-

aldur- 42b/11, bandur- 89a/3, bildür- 1b/13, bulaşdur- 25b/6, diñlendür- 56a/8, doğundur- 24b/7, öldür- 82a/13

-AIA-

eşele- 43b/3

-Ar-

gider- 39b/3, kızar- 64b/6, kıpar- 46a/11

-(D)I-, -(U)I-

açıl- 7a/7, ayrıl- 5b/12, çekil- 71a/8, dökül- 70b/7, döğül- 13b/6, dutul- 25b/2, eridil- 28b/8, ezil- 50a/6, kurul- 23b/3

-(I)n-, -(U)n-

alın- 40b/10, aşın- 105a/7, bulın- 73a/9, depin- 9a/11, dökün- 44b/10, elen-
5b/12, dürtün- 44b/11, ıslan- 106b/12

-(I)r-, -(U)r-

artur- 6b/13, degür- 48a/14, bişür- 10b/2, bitür- 96b/13, sızur- 13a/7, siñir-
29b/11, şişür- 78a/10, toyır- 7b/1

-(I)ş-, -(U)ş-

iriş- 104a/15, şoğuş- 40a/11, qarış- 18b/15, yetiş- 42b/7

-(I)t-

aķıt- 55a/13, eridil- 28b/8, gegirt- 52b/9, geñset- 78b/3, ışlat- 2b/2, ekşit-
52b/9

-(i)z-, -(ü)z-

em-(i)z-ür- 9a/8, tüt-üz- 49b/10

2.3.7.2.2. İsimden Fiil Yapma Ekleri

+A-

oyna- 70a/14

+(A)r-

göger- 76b/12, yaşar- 6a/11, karar- 24a/11

+I-, +U-

berki- 104a/2

+(I)k-

acık- 41b/1

+I-

eksil- 51b/1, incel- 69b/4, toğrul- 76a/6, tırıl- 102b/8

+IA-

hışla- 90a/10, işle- 47b/14, iyile- 77b/6 (iğle- : hastalanmak), kapa- 45a/14,
tağla- 109b/10

+lAn-

halkalan- 65a/2, kıatlan- 64b/6, kepeklen- 18b/8, kuvvetlen- 31a/15, sivrilen- 74a/15, şulan- 41a/7, yaşşılan- 28a/5

+(U)r-

belür- 18a/9

+sA-

şusa- 41a/7

2.3.7.3. Fiilimsiler

2.3.7.3.1. İsim-Fiiller

-mA

doğunma 16a/5, dutılma 24b/11, ıkınma 10a/10, yarma 72b/5, deprenme 100b/3, döğme 48a/6, gelme 78b/8, içme 51a/4, sürme 5b/14

-mAk

almağ 41a/5, aldurmağ 42b/11, bağlamağ 104b/13, çıkarmağ 43b/3, dutmağ 105a/8, ışlatmağ 107b/7, kıatmağ 108a/11, silmek 105b/11, virmek 51b/15, bilmek 77b/15, bitmek 46b/10, çekmek 104b/9, dökölmek 51a/10, esnemek 41a/2

2.3.7.3.2. Sıfat-Fiiller

-(y)AcAk

batacağ miğdârı 33b/2, yatacağ vağt 18b/4, virecek ħabbı 8a/7, yetecek miğdârı 13b/9

-(y)An

açılan tamar 104b/3, çıkan kıluñ 46b/13, yil dutan kışı 79b/3, kıalan eczāsına 5a/11, kesilen yire 46a/13, süzülen şuyı 34a/14, kııl biten göz 46b/9

-Ar, -Ur, -r/-mAz

tiz atar olur 41a/13, içer olur 55b/9, gözleri yaşarur ola 44b/4, kıaldurur olsa 74a/3, yaramaz yilleri 88b/13

-dUk

şihhate döndüğü vakt 14a/7, yidüğü ta'âm 42b/8, delinmedük incü 2a/7, ezilmedük nârdeng şuyı 21b/1, kaynaduğı vakt 29a/15, toķunduğı yir 73b/2

-mİş

arınmış bâdem 2b/15, göyünmiş ibrişim-i hām 5a/6, dögölmiş otlar 8a/1, kavrulmuş reyhân toķumu 9b/7, kabı çıķmış bâdem 10b/4

2.3.7.3.3. Zarf-Fiiller

-A

aķa aķa rengi kıızıllıķa döner 104a/14, bana bana yiye 53a/6, başamaz 76a/3, çekemez 76b/13, dönemez 74a/10, egemez 75b/10, iletemez 74b/8

-arak / -urak

oynatarak 74a/13, varurak 68a/1

-dUkcA

aķduķca 104a/15, şulandukca 7a/14, vardukca 64a/9, dögdukce 18a/8, istedukce 66b/2, itdukce 5b/9

-duklayın

dutılduklayın 45b/8, şağılduklayın 50b/10

-I

başıvire 75b/6, çekivire 75b/8, çevürivireler 74b/14, kaķıvire 74b/11, kaldırıvire 75b/8, koyıvireler 75b/2, silkivireler 75b/2

-IcAk

aķmayıcaķ 108a/1, olmayıcaķ 108b/8, bişicek 82a/8, dürticek 106a/14, düşicek 48a/2

-IncA

çıķınca 66a/9, kılınca 5b/8, kızarınca 107b/6, dirilince 42b/1, dönince 45a/11, gelince 33b/5, siñince 13b/10

-mcaK

egincek 57a/10

-(I)ken

ķaynaturken 29b/9, ķatarken 45b/1, getirürken 28b/10, ķarmazken 34b/11

-mAdAn / -mazdan

bağlamadan 51a/9, olmadan 104b/1, dökülmeden 46b/10, girmeden 14a/5, çıkmazdan 66a/8

-mAdIn

açılmadın 72b/10, aķmadın 105a/15, çıkmadın 69b/4, ķonmadın 50b/10, yutmadın 78b/1, dökünmedin 64a/6, geçmedin 109b/4

-Up

açılıp 47b/14, banup 109b/1, çıkarup 33b/3, bişürüp 23b/9, dökülüp 66b/4

2.3.7.4. Birleşik Fiiller

2.3.7.4.1. İsim+Yardımcı Fiil

Metnimizde isimlerden sonra genellikle *it-*, *eyle-*, *ol-*, *ķıl-* yardımcı fiilleri getirilerek birleşik fiiller meydana getirilmiştir.

yād it- 1b/12, isti' māl it- 2b/4, perhiz it- 3a/7, fā'ide it- 3b/7, def' it- 3b/12, zā'il it- 3b/12, beyān it- 4a/5, ĥalĥ it- 6b/11, taĥammül it- 7b/2, ğalebe it- 7b/5, cem' it- 8b/9

icābet eyle- 7a/15, ğargara eyle- 25a/5, sākin eyle- 26b/15, deste eyle- 28b/9, ĥüb eyle- 30b/6, muĥkem eyle- 30b/6, emīn eyle- 31b/15, ķaĥ' eyle- 32b/4

nāfi' ol- 7b/12, şifā ol- 8a/9, zikr ol- 2a/14, ĥāşıl ol- 5a/15, vāķi' ol- 7b/5

iĥtiyār ķıl- 1b/10, nazār ķıl- 60b/13, muttaşıl ķıl- 76a/10, fā'ide ķıl- 98b/1

Asıl fiillerle kurulan birleşik fiiller:

fā'ide tutil- 1b/12, şifā bul- 4a/2, ķıvām bul- 30a/3, şıĥĥat bul- 36b/5, ĥayz gör- 68b/8, gebe ķal- 60b/12, yaķu ur- 27b/3

2.3.7.4.2. Fiil + Sıfat-Fiil Eki + Yardımcı Fiil (Karmaşık Fiiller)

Bazı gramerciler tarafından karmaşık fiiller olarak da adlandırılan bu yapılar, fiil kök ve gövdelerinden kurulan farklı zaman kalıbı içindeki sıfat-fiillerin, *ol-* yardımcı fiili ile birleşmesinden oluşmuştur. Yardımcı fiilden önce gelen sıfat-fiilin bağlı bulunduğu zaman kesimine ve yüklendikleri işlev ayrılıklarına göre *öncelik fiilleri*, *alışkanlık fiilleri* ve *niyet fiilleri* olmak üzere üçe ayrılır (Korkmaz 2009: 801). Metnimizde tespit edilen örnekleri şunlardır:

Öncelik Fiilleri: arınmış *ol-* 5a/8, kavrılmış *ol-* 11b/10, bişmiş *ol-* 24a/4, erimiş *ol-* 27a/9, olmuş *ol-* 29a/8, katılmış *ol-* 58a/2, ışlanmış *ol-* 107b/5

Alışkanlık Fiilleri: tiz atar *ol-* 41a/13, içer *ol-* 55b/9, gözleri yaşarur *ol-* 44b/4, kaldurur *ol-* 74a/3, akmaz *ol-* 104a/6

Niyet Fiilleri: bağlanmayacak *ol-* 7b/3, olmayacak *ol-* 18b/9, itmeyecek *ol-* 7a/15, bağlayıcı *ol-* 11a/14

2.3.7.4.3. Fiil + Zarf-Fiil + Yardımcı Fiil (Tasvir Fiilleri)

Metnimizde tasvir fiillerinden sadece tezlik fiilinin örneklerine rastlanmıştır. Yeterlilik fiilinin ise metinde olumlu şekline rastlanılmasa da olumsuz şeklinin örnekleri mevcuttur.

Tezlik: başıvire 75b/6, çekivire 75b/8, çevürivireler 74b/14, kaçıvire 74b/11, kaldurıvire 75b/8, koyıvireler 75b/2, silkivireler 75b/2

Yeterlilik Fiilinin Olumsuzuz: başamaz 76a/3, çekemez 76b/13, dönemez 74a/10, egemez 75b/10, iletemez 74b/8

2.3.7.5. Ek-Fiil

Ek-fiil, Eski Türkçedeki *er-* “olmak” yardımcı fiilinin *er-* > *ir-* > *i-* değişimi ile ekleşmiş olan biçimidir. *İ-* ek-fiilinin dildeki görevi, isim soylu kelimeleri fiil durumuna getirmek ve basit zamanlı kiplerden birleşik zamanlı kipler oluşturmaktır (Korkmaz 2009: 702). Metnimizde bununla ilgili örnekler şöyledir:

Geniş Zaman Çekimi: ağuludur 76b/5, baldur 83b/10, çokdur 39b/2, degindür 88a/10, dürlüdür 44a/1, etdür 40a/3

Şart Çekimi: varısa 19a/1, yokısa 105a/14, berkise 108a/12, degülse 43a/15, gerekse 12b/15, muhkem ise 44b/15, kıara ise 55a/13

3. ÇEVİRİ YAZILI METİN

[1b]

(1) Bismi'llāhi'r-raḥmani'r-raḥīm (2) [محمد] على نبیه [والسلام] الحمد للرب العالمین والصلوة [محمد] (3) وخاتم النبیین⁶ سید المرسلین ammā ba' dü⁸ bilgil kim iy ' aziz (4) من [واسعدك]⁹ وفك الله (5) [واسعدك]¹⁰ işbu terkibāt ki bu mecmū'ada şūret-i raqama geldi ve taḥrīr-i (6) [واسعدك]¹¹ bu ḥaḳīr diyār-ı şarkdan vilāyet-i Ḳaraman'a gelüp (7) [واسعدك]¹² حضرت سلطان اعظم مالك رقاب الامم ناظم مناجح السيف والقلم كافل مصالح العرب والعجم وأرث ملك دارا و جم رافع الويه امان اعدل ملوك جهآن خديو ممالك يونان ناصر الشريعة فى هذه الزمان المنصور بنصرت (8) [واسعدك]¹³ اعز الله انصاره و ضاعف اقتداره [واسعدك]¹⁴ Ḳaramanoğlu'nuñ [واسعدك]¹⁵ الملك الكريم المستعان انلارun emr-i şerīfi [ve mersūm-ı münīfi] mūcibince [melikū'l-ḥükemā] kıdvetü'l-fuḫalā'¹⁴ (9) 'ālim [ḥaḳāyīku'l-eşyā'¹⁵ efḍalü'l-eṭibbāi'l-Ḳur'ān¹⁶ Mevlānā] Beşir Çelebi'nün ḳarīḥa-i naḳḳāda ve ḥāṭır-ı veḳḳādından zuhūra gelüp ve tecrübe¹⁷ (8) olup nef' i ve fā'idesi zāhir olup envā' -i terkibātından [bir niçe terkīpler] cem' idüp¹⁸ (9) ol daḥı eṭ-ṭıbbu li'l-mülük¹⁹ yād idüp ve emr-i ' āliye imtişāl gösterüp bu evrāḳda²⁰

⁶1b2 والسلام - K; محمد - K; seyyide'l-mürselin: ḥayrū'l-mürselin C

⁷ Rahman ve rahim olan Allah'ın adıyla. Âlemlerin rabbi olan Allah'a hamd olsun. Peygamberlerin seyyidi ve sonuncusu Hz. Muhammed'e, ailesine ve temiz ashabına salat [ve selam] olsun.

⁸1b3 ba' dü: bundan sonra C

⁹ Ey aziz kişi! Allah seni başarılı kılsın.

¹⁰1b4 واسعدك - K

¹¹1b5 şūret bulduğı: geldi C

¹² Büyük sultan hazretleri, ümmetlerin efendisi, kalem ve kılıcın ustası, Arap ve Acemlerin sorunlarına kefalet eden, Dara ve Cem'in varisi, Cihan mülkünün ümit adaletinin bayraklarını yükselten, Yunan memleketinin Hıdıvi bu zamanın şeriatını Allah'ın keremi ve yardımıyla zafere ulaştıran.

¹³ [Allah] yardımcıları muzaffer eylesin, iktidarını güçlendirsin.

¹⁴1b6 حضرت سلطان اعظم مالك رقاب الامم ناظم مناجح السيف والقلم كافل مصالح العرب والعجم وأرث ملك دارا و جم رافع الويه امان اعدل ملوك جهآن خديو ممالك يونان ناصر الشريعة فى هذه الزمان المنصور بنصرت الملك الكريم المستعان اعز الله انصاره و ضاعف اقتداره - K; امان اعدل ملوك جهآن خديو ممالك يونان ناصر الشريعة فى هذه الزمان المنصور بنصرت الملك الكريم المستعان اعز الله انصاره و ضاعف اقتداره - K; ve mersūm-ı münīfi: - K; mūcibince: yetişdi C; melikū'l-ḥükemā: - K

¹⁵ Eşyanın hakikatlerinin alimi.

¹⁶ Tabiplerin en faziletlisi.

¹⁷1b7 ḥaḳāyīku'l-eşyā' efḍalü'l-eṭibbāi'l-Ḳur'ān Mevlānā: - K; Çelebi'nün: Çelebi ḥidmetlerine ki kendünün C; naḳḳāda: naḳḳādından C; veḳḳādından: münḳādından C

¹⁸ 1b8 bir niçe terkīpler: - K; idüp: ide C

¹⁹ Melikler için tıp.

²⁰ 1b9 yād: taşavvur C; evrāḳda: mecmū' da C

(10) yazılan terkîbâtı ihtiyâr kıldı şūrete getürdi ve [bu risāleye]²¹ Mecmū'atü'l-Fevā'id diyü (11) ad virdi ve on dört bāb üzere cem' itdi her-bār ki [ol terkîbāta şürü' ola] bu risāleden [istihrāc ve istinbāt ideler ve 'amel getüreler]²² (12) fā'ide tütıla mü'ellifini hayrıla yād ideler inşā'allāhü te'ālā²³ **bāb-1 evvel**²⁴ (13) [terkîbāt-1] ma'ācîn bildürür ve 'ilmin bildürür **bāb-1 şānī** müferrihleri ve 'ilmini²⁵ (14) bildürür **bāb-1 şāliş** cevāriş ve 'ilmini bildürür **bāb-1 rābi**²⁶ (15) tütüyālar ve göz otlarını ['amelini] bildürür **bāb-1 hāmī**s müshil ve şarāb ve ḥabb²⁷

[2a]

(1) ve şāf bildürür **bāb-1 sādīs** kırşlar ve ḥabblar 'ilmini²⁸ bildürür **bāb-1 (2) sābi'** merhemleri ve 'ilmini bildürür **bāb-1 sāmīn** yağları ve 'ilmini²⁹ bildürür (3) **bāb-1 tāsi'** yaḳular [ki müfid nāfi'dür] ve 'ilmini bildürür **bāb-1 ašīr** nāfi' tıllālar 'ilmini³⁰ (4) bildürür **bāb-1 ihdā** 'ašer ḥummāları ve aḳsāmın [ve 'ilācları 'amelini]³¹ bildürür **bāb-1 işnā** (5) 'ašer naṭūl ve laḳlaḳai ['amelini] bildürür **bāb-1 şāliş** 'ašer sūfūflar [ve] ḥabblar ['amelini]³² bildürür (6) **bāb-1 erba'a** 'ašer [müfid ve nāfi'] terkîb 'ilmin

²¹ 1b10 terkîbâtı: terākîb C; şūrete: ve şuret-i tahrîre C; bu risāleye: - K

²² 1b11 ve on dört bāb üzere cem' itdi: imdi bu risāle on dört bābdur C; ol terkîbāta şürü' ola: - K; risāleden: mecmū'dan C; istihrāc ve istinbāt ideler ve 'amel getüreler: - K

²³ Allah'ın izniyle.

²⁴ 1b12 fā'ide tütıla: müfid ve nāfi' düşe C; bāb-1 evvel: evvel bāb C

²⁵ 1b13 terkîbāt-1: - K; bildürür: beyān ider C; 'ilmin: 'amelini C; bāb-1 şānī: ikinci bāb C; Müferrihleri: müferrihler terkîplerin beyān ider C; 'ilmini: 'amelini C

²⁶ 1b14 bāb-1 şāliş: üçüncü bāb C; cevāriş ve 'ilmini: cevārişleri 'amelini C; bāb-1 rābi': dördüncü bab C

²⁷ 1b15 'amelini: - K; bāb-1 hāmī: beşinci bāb C; müshil ve şarāb: müshil şerbetleri C; Ḥabb: ḥabları C. Sayfa sonunda bulunan kelime sonraki sayfanın başında tekrar edilmiştir. Bu husus diğer sayfalarda da görülmektedir. Çeviri yazıda bu şekilde tekrar edilen kelimeler sadece ilk geçtiği sayfada gösterilmiştir.

²⁸ 2a1 şāf: şāflar 'amelini C; bāb-1 sādīs: altıncı bāb C; 'ilmini: 'amelini C

²⁹ 2a2 bāb-1 sābi': yedinci bāb C; Merhemleri ve 'ilmini: merhemler 'amelini C; bāb-1 sāmīn: sekizinci bāb C; Yağları ve 'ilmini: yağlar 'amelini C

³⁰ 2a3 bāb-1 tāsi': toḳuzuncı bāb C; ki müfid nāfi'dür: - K; 'ilmini: 'amelini C; bāb-1 ašer: onuncu bāb C; tıllālār 'ilmini: tıllālārı ve 'amelini C

³¹ 2a4 bāb-1 ihdā 'ašer: On birinci bāb C; aḳsāmın: aḳsāmını C; ve 'ilācları 'amelini: - K

³² 2a5 bāb-1 işnā 'ašer: on ikinci bāb C; laḳlaḳai: laḳlaḳa C; 'amelini: - K; bāb-1 şāliş 'ašer: On üçüncü bāb C; ve: - K; 'amelini: - K

[bildürür] her bâbdan **Bâb-1 Evvel** ma' acin beyânındadır³³ (7) ma' cün-1 misk şahîh³⁴ ve mu' temed delinmedük incü yedi buçuğ dirhem kehrübâ (8) dört dirhem ve büssed dört dirhem müşg³⁵ yedi buçuğ dirhem ' anber-i hãm buçuğ (9) dirhem ve zürünbâd üç dirhem ve behmen-i aḥmer ve ebyaz³⁶ her birinden dörder dirhem (10) ve sünbül-i Hindî altı dirhem ve zencebîl altı³⁷ buçuğ dirhem ve kâkule-i kibâr ve şigâr (11) her birinden dörder dirhem³⁸ ve kıranfil ve ḥavlineân ve dârcinî her birinden ikişer (12) dirhem ve dâr-1 fülful altı buçuğ dirhem uşne bir mişkâl ve ibrişim-i hãm [ve]³⁹ göyünmiş yedi (13) dirhem aḳ fülful ve cünd-i bîdester her birinden birer mişkâl⁴⁰ derûnec-i ' aḳrebî (14) üç dirhem şâfi bal üç edviye miqdârı bu zıkr olan edviyei [ayru ayru dögeler eleyeler andan tartalar daḥı]⁴¹ birbirine (15) kırişduralar ol şâfi bal ki didük anuñıla kırişdurup ma' cün ideler

[2b]

(1) yimesi bir buçuğ dirhem ola nâfi' ola [inşâa' llâhü te' alâ]⁴² şıfat-1 uşne elli dirhem uşne alalar gül-âbla (2) üç gün üç gice işladalar gül-âbı tamâm şora andan ḥavâna kıoyalar bir gün (3) muttaşıl dögeler andan şoñra yufkıarak kıurş eleyeler güneşde kıurida ammâ (4) tozdan şaḳınalar uşne oldı andan isti' mâl ideler ammâ uşne [ki]⁴³ bellûṭ ağacı (5) budaklarına ve özdekine yapışan [kıara ala]⁴⁴ pürlerdür ammâ yaşılı

³³2a6 bâb-1 erba' ' aşer: on dördüncü bâb C; müfîd ve nâfi': - K; terkîb ' ilmin: terkîpler ' amelini C; bildürür: - K; bâb-1 evvel: evvel bâb C; beyânındadır: beyân ider C

³⁴2a7 ma' cün-1 misk şahîh: şıfat-1 devâ' ü' l-misk-i şahîh C

³⁵2a8 Müşg: müşg-i ḥâliş C

³⁶2a9 behmen-i aḥmer ve ebyaz: behmeneyn C

³⁷2a10 altı: iki C

³⁸2a11 kâkule-i kibâr ve şigâr her birinden dörder dirhem: kâkule-i kibâr dört dirhem kâkule-i şigâr dört dirhem C

³⁹2a12 altı: iki C; bir mişkâl: bir buçuğ dirhem C; ve: - K

⁴⁰2a13 aḳ fülful ve cünd-i bîdester her birinden birer mişkâl: aḳ fülful bir dirhem cünd-i bîdester ki kıara ola bir buçuğ dirhem C

⁴¹2a14 ayru ayru dögeler eleyeler andan tartalar daḥı: - K

⁴²2b1 inşâa' llâhü te' alâ: - K

⁴³2b4 ki: - K

⁴⁴2b5 kıara ala: - K

degüldür⁴⁵ şöyle bilesin (6) **şifat-ı ma' cün-ı muḳavviyât** zencebîl on dirhem ve ḥavlıncân on dirhem⁴⁶ (7) ve 'ūd-ı Hindî iki dirhem ve dârçîni üç dirhem ve kâḳule-i kibâr ve (8) şıḡâr her birinden üçer dirhem ve turb toḡum[1] üç dirhem ve şalgâm toḡum[1] iki dirhem⁴⁷ (9) ve kendene ve şoḡan toḡum[1] ikişer dirhem ve havuc toḡum[1] altı dirhem ve kerdeme toḡum[1]⁴⁸ iki (10) dirhem ḳaranfil üç dirhem helyûn toḡum[1] beş dirhem lisân-ı 'aşâfir altı (11) dirhem ḥuşyetü's-şâ'leb üç dirhem ve şaḳâḳul beş dirhem ve su' d (12) iki dirhem behmeneyn ikişer dirhem aḳ fülful ve ḳara fülful üçer dirhem ve (13) dâr-ı fülful ve sünbül[-i Hindî]⁴⁹ her birinden ikişer dirhem ve cevz-i bevvâ ve besbâse her birinden (14) üçer dirhem za' ferân üç dirhem ve müşg ve 'anber birer dirhem⁵⁰ ḥabbü's-şanavber (15) beş dirhem arınmış bâdem beş dirhem toḡum-ı ḥıyâr ve şenḥıyâr dögeler ve elekden

[3a]

(1) geçüreler üçer dirhem ve cevz-i Hindî dört dirhem ve arınmış sîsâm⁵¹ (2) beş dirhem ve yonca toḡum[1] birer⁵² dirhem ve tatlu ḳuşṡ iki dirhem ve daḡı büzîdân (3) iki dirhem ve esârûn ve kebâbe ikişer dirhem⁵³ ḳand-ı şeker on dirhem ve nebât-ı (4)

⁴⁵ 2b1-2b5 uşne alalar gül-âbla üç gün üç gice ısladalar gül-âbı tamâm şora andan ḥavana ḳoyalar bir gün muttaşıl dögeler andan şoñra yufḳaraḳ ḳurs eyleyeler güneşde ḳurıda ammâ tozdan şaḳınalar uşne oldı andan isti' mâl ideler ammâ uşne bellût ağacı budaḳlarına ve özdekine yapışan pürlerdür ammâ yaşılı degüldür: uşne ki bellût ağacınıñ budaḳlarında ve özdekine yapışan ḳara ala pürlerdür yaşılı degül andan bucuḳ vuḳıyye gül-âbla ısladalar üç gün üç gice gül-âbı tamâm şorıdısıa ḥavâna ḳoyalar bir gün muttaşıl dögeler andan şoñra yufḳaraḳ ḳurs eyleyeler güneşde ḳurıdalar tozdan şaḳınalar uşne oldı isti' mâl ideler C (Bu kısımda nüshalar arasında cümlelerin sıralamasında farklılık var.)

⁴⁶ 2b6 şifat-ı ma' cün-ı muḳavviyât: şifat-ı ma' cün-ı muḳavvî bâh C; zencebîl on dirhem ve ḥavlıncân on dirhem: zencebîl ve ḥavlıncân her birinden onar dirhem C

⁴⁷ 2b8 turb toḡum[1]: bezrü'l-fecel C; şalgâm toḡum[1]: bezr-i şelcem C

⁴⁸ 2b9 kendene ve şoḡan toḡum[1] ikişer dirhem ve havuc toḡum[1] altı dirhem ve kerdeme toḡum[1] iki dirhem: kendene toḡumu bezrü'l-başal bezrü'l-cezer kerdeme toḡumu her birinden iki dirhem C

⁴⁹ 2b13 sünbül: sünbül-i Hindî C

⁵⁰ 2b14 müşg ve 'anber birer dirhem: müşg bir dirhem 'anber bir dirhem C

⁵¹ 3a1 elekden geçüreler: eyleyeler C; cevz-i Hindî: Hindistân ḳozı C; arınmış sîsâm: arıdılmış sîsâm C

⁵² 3a2 birer: bir C

⁵³ 3a2-3a3 tatlu ḳuşṡ iki dirhem ve daḡı büzîdân iki dirhem ve esârûn ve kebâbe ikişer dirhem: ḳuşṡ-ı ḥulv büzîdân esârûn ve kebâbe her birinden ikişer dirhem C

şeker on dirhem⁵⁴ ve saķanķur on [iki] dirhem [bu mecmū'ını dōgeler] müşğden ve 'anberden ġayrı (5) dōgeler ince elekden geķureler uķ edviye miķdārınca şāfi bala ķarışduralar (6) ĥoķķaya ķoyalar [müşgi ve 'anberi dōgūp ķatduķdan sońra] ĥacet vaķtinde bir mişķāl isti' māl ideler⁵⁵ ammā ol ešnāda bal (7) şerbetin iķeler [ekşilerden ve] şovuķdan perhīz ideler nāfi' ola [şıfat-ı] ma' cūn⁵⁶ mi' de aġrısıķūn (8) ve ķuluncū envā' ı iķūn ķaranfil bir mişķāl ķāķule-i şıġār bir buķuķ mişķāl ve zencebīl⁵⁷ (9) uķ mişķāl ve sūnbūl iki mişķāl ve řatlu ķuşt bir mişķāl ve dār-ı fūlfūl bir mişķāl⁵⁸ (10) kebābe bir dirhem ĥavlineān uķ dirhem aķ fūlfūl bir mişķāl ķara fūlfūl bir dirhem⁵⁹ (11) za' ferān bir dirhem ve zūrūnbād bir mişķāl ve maştakī uķ dirhem anīsūn-ı (12) Mışrı yā Rūmī bir dirhem 'ūd-ı Hindī bir mişķāl müşğ buķuķ dirhem 'anber-i⁶⁰ (13) ĥām bir dāng 'anber ile müşğden ġayrı bu mecmū'ını dōgeler ince elekden⁶¹ (14) geķureler andan sońra uķ dirhem ķand-ı şekerle miski⁶² ve 'anberi havana ķoyalar (15) sūreler daĥı eczāyı birbirine ķarışduralar bir vuķıyye balı ķaynadalar kefin alalar⁶³

[3b]

(1)ķoyalar şuya bu otları anuñıla ķarışduralar ĥoķķaya ķoyalar vaķt-i ĥacet ola⁶⁴ (2) bir mişķāl [ķadarı] ezeler iķeler veyāĥūd yudalar mi' de aġrısına ve sancuya ve bil aġrısına⁶⁵ (3) ve ġoñūl aĥtarılmasına ve řa'ām ekşidūğine nāfi' dūr ammā ekşilerden ve yemiş ķısmından (4) bi'l-kūlliyye perhīz ideler ġidā bādem ĥarīresin sūdle

⁵⁴ 3a4 ķand-ı şeker on dirhem ve nebāt-ı şeker on dirhem: ķand-ı şeker nebāt-ı şeker her birinden onar dirhem C; on dirhem: on iki dirhem C; bu mecmu'ını dōgeler: - K

⁵⁵ 3a6 müşgi ve 'anberi dōgūp ķatduķdan sońra: - K; isti' māl ideler: yiyeler C; ol ešnāda: dā'im C

⁵⁶ 3a7 ekşilerden ve: - K; şovuķdan: şovuķlardan C; ma' cūn: şıfat-ı ma' cūn C

⁵⁷ 3a8 bir mişķāl: iki mişķāl C;

⁵⁸ 3a9 şatlu ķuşt: ķuşt-ı ĥulv C

⁵⁹ 3a10 aķ fūlfūl: fūlfūl-i ebyaź C; ķara fūlfūl: fūlfūl-i esved C

⁶⁰ 3a12 ya: veyāĥūd C; buķuķ dirhem: sekiz ķekirdek C

⁶¹ 3a13 bir dāng: dōrt ķekirdek C

⁶² 3a14 miski: müşgi C

⁶³ 3a15 sūreler: ovalar C; balı: bal C

⁶⁴ 3b1 otları: eczāyı C; vaķt-i: vaķti ki C

⁶⁵ 3b2 ķadarı: - K; şancuya: şanculara C

yiyele⁶⁶ şifa ola inşā' llāhü (5) te' ālā [**Şıfat-1**] **Tiryāk-ı Erba' a**⁶⁷ cemī' kâtil ağulara ve bağırsağda mütevellid olur hām yıllere (6) ve ıalāk ağrısına ve yağrın ağrısına nāfi' dür ve yürek oynaması [ki]⁶⁸ balğamdan ola (7) sākin ider ve şar' a ve māl[ī]hulyāya fā'ide ider şıfatı budur centiyāne on dirhem (8) ḥabbü'l-gār on dirhem zerāvend-i ṭavīl on dirhem ve mürr-i Mekki⁶⁹ on dirhem (9) bu mecmū' ını yumuşak dögeler üç edviye miğdārı şāfi bal-ıla qarışduralar dahı (10) ḥācet vaqtinde bir mişkāl iki kaşık ıssı şuyla ezeler içeler bir yıla dek [bu ma' cün ṭurur]⁷⁰ (11) kuvveti gitmez şöyle bilesin **Tiryāk-ı Şābit-i Bünn-i Kara** [ki]⁷¹ cemī' zehr-nāk şoķıcı cān-verler (12) ağusını def' ider eger kişiyeye ağı virseler bunu viricek zā'il ider buña (13) tiryāk-ı ḥamse dirler şıfatı budur fülful on dirhem ve dār-ı fülful beş (14) dirhem ve sünbül-i Hindī iki dirhem ve zerāvend-i ṭavīl ve centiyāne her (15) birinden birer dirhem bu mecmū' ını [bir arada]⁷² yumuşak dögeler üç edviye miğdārınca şāfi

[4a]

(1) bal katalar qarışduralar ḥācet vaqtinde [kimseye vireler] bir dirhem in bir kaşık ıssı şuyla⁷³ (2) ezeler vireler içe şifa bula [şıfat-ı terkīb-i] berşā' işā bezr-i benc yigirmi dirhem ve fülful [sefid] yigirmi⁷⁴ (3) dirhem ve afyün on dirhem ve sünbül-i Hindī bir mişkāl ' aķırğarḥ bir mişkāl (4) ve ferfiyün[-ı sefid] bir mişkāl ve za' ferān dört mişkāl kefi gitmez bal yetdükce ola arpaya⁷⁵ (5) şaklayalar isti' māl ideler **Bāb İkinci** müferriḥleri beyān ider [şıfat-ı] müferriḥ-i ekber⁷⁶ (6) budur qarānfil beş dirhem ve zencebīl on dirhem ve besbāse sekiz dirhem (7) cevz-i bevva on dirhem ve

⁶⁶ 3b4 bādem ḥarīresin südle yiyele: ḥarīre yiyele bādem südi-le C

⁶⁷ 3b5 şıfat-ı: - K

⁶⁸ 3b6 yağrın: bağır C; ki: - K

⁶⁹ 3b8 mürr-i Mekki: mürr-i şāfi C

⁷⁰ 3b10 mişkāl: mişkālını C; bir yıla dek: iki yıla dek C; bu ma' cün ṭurur: - K

⁷¹ 3b11 ki: - K

⁷² 3b15 bir arada: - K

⁷³ 4a1 şāfi bal katalar: balı şāfi ideler C; ḥācet vaqtinde: vaḳti ki C; kimseye vireler: - K; bir dirhem in bucuķ dirhem in C

⁷⁴ 4a2 şıfat-ı terkīb-i: - K; sefid: - K

⁷⁵ 4a4 ferfiyün: ferfiyün-ı sefid C; bal yetdükce ola: ' asel üç edviye miğdārı C

⁷⁶ 4a5 bāb ikinci: ikinci bāb C; şıfat-ı: - K

dārçinī altı dirhem büzidān beş dirhem su‘d (8) beş dirhem behmen-i sürh altı dirhem behmen-i sepīd yedi dirhem dār-ı fülful (9) beş dirhem ve sünbül-i Hindī beş dirhem ve kākule beş dirhem ve esārūn (10) dört dirhem ve zerneb dörd⁷⁷ dirhem ve zürünbāt altı dirhem ‘aķırğarh üç (11) dirhem ‘azbe beş dirhem anīsūn-ı Mıřrī beş dirhem [bezü'r-]rāziyāne altı dirhem (12) kıızıl gül on dirhem ve zamğ-ı ‘Arabī kavırlmış beş dirhem gül tohum[1] kavırlmış altı (13) dirhem kil-i Ermenī on dirhem tohum-ı hummāz kavırlmış sekiz dirhem tebāşir-i Hindī⁷⁸ (14) altı dirhem ve kil-i mahtūm dört dirhem aķ şandal on dirhem ve kıızıl şandal⁷⁹ (15) on dirhem dādrenbū altı dirhem büsēd kavırlmış dört dirhem ve kehrübā⁸⁰

[4b]

(1) üç dirhem ve tūderī beş dirhem ve şaķāķul on dirhem fülful üç (2) dirhem ve zebān-ı mürğ sekiz dirhem huşyetü's-şaleb on dirhem havlincān⁸¹ (3) on dirhem ve ‘ūd-ı Hindī on dirhem şalgām tohum[1] altı dirhem turb tohum[1] dört⁸² (4) dirhem ve havuc tohum[1] beş dirhem ve tere tohum[1] üç dirhem gülnār[-ı Mıřrī] altı dirhem⁸³ (5) ve [ķuduz altı dirhem] derūnec [‘aķrebī] on dirhem ve summāķ kav[ru]lmış on dirhem ve bellūķ kavırlmış [veyā dögülmüş] on beş⁸⁴ (6) dirhem ve günlük altı dirhem ve encebār on dirhem [za‘ferān on altı dirhem] varaķu'l-ħayāl [eyüsi] elli dirhem⁸⁵ (7) ve maştaķī on dirhem ve şeker dört vuķıyye ve za‘ferān on dirhem andan şońra⁸⁶ (8) kıvām ideler ķaralar andan isti‘māl ideler ikişer dirhem **[Şıfat-1] Müferrih-i**

⁷⁷ 4a10 dörd: altı C

⁷⁸ 4a13 kil-i Ermenī: tın-i Ermenī C; tohum-ı hummāz: bezrü'l-hummāz C

⁷⁹ 4a14 kil-i mahtūm: tın-i mahtūm C; aķ şandal: şandal-ı ebyaz C; kıızıl şandal: şandal-ı aķmer C

⁸⁰ 4a15 dādrenbū: bādrenbūye C

⁸¹ 4b1 zebān-ı mürğ: lisānü'l-‘aşāfir C

⁸² 4b3 şalgām tohum[1]: bezrü'l-şelcem C; turb tohum[1]: bezrü'l-fecel C

⁸³ 4b4 havuc tohum[1]: bezrü'l-cezer C; tere tohum[1]: bezrü'l-reşād C; gülnār: gülnār-ı Mıřrī C

⁸⁴ 4b5 ķuduz altı dirhem: - K; ‘aķrebī: - K; veyā dögülmüş: - K

⁸⁵ 4b6 günlük: kendir C; za‘ferān on altı dirhem: - K; eyüsi: - K; elli dirhem: üç yüz dirhem C

⁸⁶ 4b7 za‘ferān on dirhem andan şońra: za‘ferānuñ on altı dirheminden sekiz dirhemini şekere ķatarlar ve yedi dirhemini didüğimiz edviyeye ķatarlar ve bir dirhemini şekerle dögeler müferriħüñ üstine saķalar kıvāma geldükden şońra C

Yākūtī⁸⁷ (9) [k̄ābīz] mu‘teber ve menfa‘ati zāhir şar‘a ve māl[ī]hulyāya ve ğaleyāna ve za‘īf dimāġa [za‘īf] k̄albe⁸⁸ (10) ve za‘īf bedene hāşşa ishāle ‘ale'l-ħuşuş ki demevī ola [şıfat budur] la‘l [bir mişķāl] ve firūze [buçuķ mişķāl]⁸⁹ (11) kıızıl yākūt şaru yākūt gök yākūt zümüröd her birinden birer mişķāl (12) aķ mercān kıızıl mercān her birinden buçuķ mişķāl servi bir mişķāl incü [ġayr-ı meşķūp]⁹⁰ (13) dört mişķāl ve ‘aķīķ-i Yemenī bir dirhem kehrübā dört dirhem ve senderūs (14) bir dirhem yeşim buçuķ dirhem büssed iki dirhem müşg-i hāliş iki mişķāl (15) ‘anber-i hām üç mişķāl altun varaķ [varaķu'l-fizza] altmış ke's ve t̄in-i mahtūm üç dirhem⁹¹

[5a]

(1) t̄in-i Ermenī iki dirhem kebābe [bir dirhem] ve gül-nār-ı Mışrī üç dirhem ‘ırķ-ı encebār⁹² (2) kavrılmış iki dirhem ve terāsīs kavrılmış altı dirhem ‘ūd-ı Hindī bir dirhem⁹³ (3) dārçinī bir dirhem cevz-i bevvā iki dirhem ve kūrş-ı Şāmī iki dirhem sünbül-i Hindī⁹⁴ (4) bir dirhem kākuleyn [her birinden] birer dirhem fıstıķ iki dirhem zürünbād bir dirhem şandaleyn⁹⁵ (5) ikişer dirhem dādrenbū iki dirhem [a]kākıyā bir dirhem tohum-ı ferencmüşk iki dirhem ibrişim-i⁹⁶ (6) hām göyünmiş altı dirhem behmeneyn kavrılmış ikişer dirhem tatlı elma şuyı ve⁹⁷ (7) nār şuyı ellişer dirhem ve [murd şuyı elli dirhem rāzıķī üzüm şuyı kırķ dirhem] ayva şuyı yüz dirhem ve rāzıķī çengāl şuyı⁹⁸ (8) kırķ dirhem aķ şeker ki arınmış ola yüz dirhem gül-āb [şuyı] yigirmi

⁸⁷ 4b8 şıfat-ı: - K

⁸⁸ 4b9 k̄ābīz: - K; ġaleyāna: ġaşeyāne C; za‘īf: - K

⁸⁹ 4b10 hāşşa: hāşşa C; şıfat budur: - K; bir mişķāl: - K; firūze: bīrūze C; buçuķ mişķāl: - K

⁹⁰ 4b12 ġayr-ı meşķūp: - K; C nüshasında “zümüröd” kelimesi “aķ mercān” kelimesinin önünde yazılmış. Bu nedenle C nüshasında buçuķ mişķāl olarak görünüyor.

⁹¹ 4b15 altun varaķ: varaķu'z-zeheb C; varaķu'l-fizza: - K;

⁹² 5a1 bir dirhem: - K

⁹³ 5a2 altı dirhem: iki dirhem C; bir dirhem: iki dirhem C

⁹⁴ 5a3 cevz-i bevvā iki dirhem: cevz-i bevvā iki dāne C; kūrş-ı Şāmī: kūrş-ı Şāmī C

⁹⁵ 5a4 kākuleyn: kākule-i kibār kākule-i şıġār C; her birinden: - K; C’de 4 ve 5. satırlar takdim-tehirli; şandaleyn: şandal-ı ebyāz ve aķmer C

⁹⁶ 5a5 dādrenbū: bādrenbüye C

⁹⁷ 5a6 behmeneyn: behmen-i aķmer ve ebyāz C

⁹⁸ 5a7 murd şuyı elli dirhem rāzıķī üzüm şuyı kırķ dirhem: - K; rāzıķī çengāl: rāzıķī çengāl C

dirhem ammā⁹⁹ (9) cevāhirden ğayrı ve büssed ve țin-i Ermenī ve țin-i mahtūm ve hām ibrişimden¹⁰⁰ (10) ğayrılarının dögeler ince elekden geçüreler edviye tamām olıcağ cevāhiri¹⁰¹ (11) ferden-ferdā dögeler şöyle ki vücūdı kıalmaya ğubār gibi ola kıalan [edviye] eczāsına¹⁰² (12) kıaralar çün edviye [ve cevāhir] tamām ola bu resme ki zıkr olındı tamām olıcağ ol¹⁰³ (13) yemişleri dögeler merhem gibi ola andan [gerekince ovalar] beze kıoyalar şıķalar şuyın alalar¹⁰⁴ (14) ol şu miķdārca ki zıkr olındı birbirine kıatalar şeker dahı kıatalar¹⁰⁵ (15) ocağa kıoyalar az az od-ıla kıaynaya kefin alalar tā kııvām hāşıl ola [kıavī ola] şöyle [ki]¹⁰⁶

[5b]

(1) şuyı kıalmaya andan iki üç kerre kıaşığla kıarışduralar kııvāmını [kıavīsini şıvığını] göreler ne¹⁰⁷ (2) ğāyet kıavī ola ne ğāyet sıvıķ ola i' tidāle gelicek altun ve ğümiş varaķı¹⁰⁸ (3) kıatalar andan soñra bir ğümiş kıaba kıoyalar şaķlayalar isti' māl ideler nāfi' dür (4) **Bāb Üçünci** cevārişleri bildürür 'ilm-le şöyle bilesin **cevāriş-i**¹⁰⁹(5) **maştakī** şeker üç vuķıyye ve müşğ bir dirhem ve maştakī beş dirhem¹¹⁰ (6) miski ve maştakī dögeler şeker-ile kııvāma getüreler [kıarışduralar] andan isti' māl ideler¹¹¹ (7) nāfi' dür [**cevāriş-i misk** şeker bir vuķıyye müşğ bir dirhem maştakī beş dirhem müşği maştakī dögeler şekeri kııvāma getüreler kıarışduralar] **cevāriş-i şandal**

⁹⁹ 5a8 şuyı: - K

¹⁰⁰ 5a9 ğayrı: ğayrını C

¹⁰¹ 5a10 ğayrılarının: ğayrını C

¹⁰² 5a11 edviye: - K

¹⁰³ 5a12 ve cevāhir: - K

¹⁰⁴ 5a13 gerekince ovalar: - K

¹⁰⁵ 5a14 şeker: şekeri C

¹⁰⁶ 5a15 kıavī ola: - K; ki: - K

¹⁰⁷ 5b1 andan: evvelā C; kıavīsini şıvığını: - K

¹⁰⁸ 5b2 kıavī: kıatı C; sıvıķ: yumuşaķ C; varaķı: varaķını C

¹⁰⁹ 5b4 bāb üçünci: üçünci bāb C; bildürür: beyān ider C

¹¹⁰ 5b5 beş: elli C

¹¹¹ 5b6 miski: müşği C; şeker-ile: şekeri C; kıarışduralar: - K

eygelenmiş şandal unı beş dirhem üç vuqıyye¹¹² (8) şuyla kaynadalar yaru qalınca andan maştakī dört dirhem ve müşg buçuq (9) dirhem şeker kifāyet itdükce kıvāma getüreler [vallāhu'l-muvaffaq] andan isti' māl ideler¹¹³ (10) nāfi' dür yürek oynamasına ve mi' deye **Bāb Dördünci** tütüyāları¹¹⁴ (11) ve göz otların beyān ider **şifat** aq anzarūt iki dirhem çeşme-¹¹⁵ (12) zen döğülmüş ve elenmiş qabından ayrılmış bir dirhem şeker-i nebāt buçuq¹¹⁶ (13) dirhem za' ferān buçuq dirhem [mürr-i] şāfi bir çekirdek ve şabr-ı suqutrı bir çekirdek¹¹⁷ (14) afyūn dört çekirdek bu otları sürme gibi dögeler birbirine qarışduralar (15) andan isti' māl ideler [**şifat-ı**] **tütüyā-yı diğer** gözün çapağıçün ve kıızılıçün¹¹⁸

[6a]

(1) ve yaşıçün nāfi' dür aq anzarūt iki dirhem nişāste¹¹⁹ (2) buçuq dirhem afyūn iki çekirdek havān içinde süreler hārīden geçüreler¹²⁰ (3) girü havāna qoyalar süreler andan şışeye qoyalar ve hācet vaqtinde¹²¹ (4) gicede toz gibi göze tozduralar büyüğe ve küçüğe ammā et yimeye ve qavun [yimeye]¹²² (5) ve erük yimeye ekşi yirse yisün **tütüyā-yı diğer** göz yaşıçün şaru helīle¹²³ (6) qabı bir dirhem zerdeçöp buçuq dirhem tütüyā[-yı Belhī] bir dirhem yalama tuz[ı] altı çekirdek [ola]¹²⁴ (7) şaru helīle qabını dögeler ince elekden geçüreler [andan] sonra tütüyāyı dögeler [sürme gibi] ki¹²⁵ (8) vücūdı qalmaya havānda qarışduralar bu cümlesini be-ğāyet [yumuşaq] dögeler [ve]

¹¹² 5b7 **cevāriş-i misk** şeker bir vuqıyye müşg bir dirhem maştakī beş dirhem müşgi maştakī dögeler şekeri kıvāma getüreler qarışduralar: - K; eygelenmiş şandal unı beş dirhem: eygelenmiş şandal on beş dirhem C

¹¹³ 5b9 itdükce: idicekçe C; vallāhu'l-muvaffaq: - K

¹¹⁴ 5b10 bāb dördünci: dördünci bāb C

¹¹⁵ 5b11 beyān ider: bildürür C; aq anzarūt: anzarūt-ı ebyaz C

¹¹⁶ 5b12 şeker-i nebāt: nebāt sükker C

¹¹⁷ 5b13 mürr-i: - K; şabr-ı suqutrı: şabr-ı usqutrı C

¹¹⁸ 5b15 şifat-ı: - K

¹¹⁹ 6a1 aq anzarūt: anzarūt-ı ebyaz C; nişāste: nişā C

¹²⁰ 6a2 süreler: ovalar C

¹²¹ 6a3 süreler: ovalar C

¹²² 6a4 tozduralar: saqalar C; büyüğe: büyük ādeme C; küçüğe: kiçi ādeme C; yimeye: - K

¹²³ 6a5 yisün: qayırmaz “zarar vermez” C; tütüyā-yı diğer: terkib C

¹²⁴ 6a6 zerdeçöp: ‘urük-ı şafr C; tütüyā: tütüyā-yı Belhī C; ola: - K

¹²⁵ 6a7 andan: - K; tütüyāyı: tütüyā-yı Belhī C; sürme gibi: - K

dağı [bir şalkım] rāzıkı¹²⁶ (9) korusunu [şıklar] iki kaşık şuyla ol edviye ezeler gümüş kabda güneşe koyalar [kuriya]¹²⁷ (10) üç gün [üç def a] böyle ideler andan sonra girü havâna koyalar süreler harîrden¹²⁸ (11) geçireler andan isti' māl ideler kaçan göz yaşarsa ve kızıl olsa ve dir[gür]se¹²⁹ (12) barmakla başalar **Nev'-i Diğer** [bir dürlü] göz ağrısı ki nāzil-ile olsa çeşmezen¹³⁰ (13) üç dirhem ve hūn-ı siyāvuşān buçuk dirhem şeker-i nebāt iki çekirdek¹³¹ (14) dögeler harîrden geçireler be-gāyet yumuşak ola andan isti' māl ideler **Nev'-i**¹³² (15) **Diğer** zerdeçöp buçuk dirhem ve tütüyā-yı kirmānī iki dirhem ve şabır altı¹³³

[6b]

(1) çekirdek yalama tuz[1] bir denk bu mecmū' nı gubār gibi dögeler harîrden geçireler girü¹³⁴ (2) havâna koyalar arğun arğun süreler şışeye koyalar göz yaşaracak ve kızıl¹³⁵ (3) olıcek barmagıla başalar yāhūd göze çekeler nāfi' dür **Terkīb-i Tütüyā-yı Mevlānā**¹³⁶ (4) **Sa' de'd-din Ğaznevī rahīma'llāhū** sürme-i İşfahānī altı dirhem tütüyā[-yı Belhī] dört¹³⁷ (5) dirhem rüşenāyī dört dirhem iklimā-yı zer iki dirhem mercān iki dirhem (6) incü iki dirhem ve la' l buçuk dirhem ve sūnbül ve za' ferān her birinden buçuğar dirhem (7) ve şabr-ı sukuṭrī altı çekirdek ve [dehne-i Frengi altı çekirdek karanfil altı çekirdek] māsīrān-ı Çinī bir mişkāl pīrūze bir buçuk dirhem¹³⁸ (8) lājivert taş bir denk yāqūt ki nār rengine ola bir denk kāfūr ki gāyet¹³⁹ (9) aq ola

¹²⁶ 6a8 be-gāyet: gāyetde C; yumuşak: - K; ve: - K; bir şalkım: - K

¹²⁷ 6a9 şıklar: - K; edviye: edviyeyi C; kuriya: - K

¹²⁸ 6a10 üç def a: - K; süreler: ovalar C

¹²⁹ 6a11 dirse: dirgürse C

¹³⁰ 6a12 barmakla: barmagla C; nev'-i diğer: terkīb-i tütüyā C; bir dürlü: - K; nāzile-ile: nezle-ile C

¹³¹ 6a13 hūn-ı Şiyāvuşān: hūn-ı Siyāvuşān C; şeker-i nebāt: nebāt şeker[i] C

¹³² 6a14 be-gāyet: gāyetde C; nev'-i diğer: terkīb-i tütüyā bir dürlü dağı C

¹³³ 6a15 zerdeçöp: 'urūku'l-şafir C

¹³⁴ 6b1 denk: dāng C

¹³⁵ 6b2 süreler: ovalar C; göz yaşaracak: gözi yaşaracak C

¹³⁶ 6b3 olıcek: olıcağ C

¹³⁷ 6b4 tütüyā: tütüyā-yı Belhī C

¹³⁸ 6b7 şabr-ı sukuṭrī: şabr-ı uskuṭurī C; dehne-i Frengi altı çekirdek karanfil altı çekirdek: - K; māsīrān-ı Çinī: māmīrān-ı Çinī C; bir buçuk dirhem: bir mişkāl C

¹³⁹ 6b8 taş: taş C; bir denk: bir dāng C

bir dirhem müşğ bir dirhem ʔebāšīr-i Hindī bir dirhem sürme-i İřfahānī (10) ve tūtiyā[yı ve rūšenāyı] bu ikisin bir hafta gül-ābla ıřladalar andan Őoñra ęalan edviye[i ğāyet] yumuřak¹⁴⁰ (11) dōgeler ğubār gibi ola mecmū' nı ğalt ideler dađı isti' māl ideler milcū-la (12) [gōze] ęekeler ęaęan gōzūñ ęanı ve yařı ve ğicisi ola řaę gōze dađı bile ęekeler nūrın¹⁴¹ (13) arturur tozın ğiderür bi-fazli'llāhi te' ālā **Bāb Beřinci** mūřhil řerbetleri ve ğabları¹⁴² (14) ve řafları bildürür **řıfat-ı mūřhil-i ęavī** tūrbūd-i sepīd on dirhem kızıl gül¹⁴³ (15) beř dirhem [řandal-ı ebyaz beř dirhem keřirā bir dirhem] niřāste iki dirhem mađmūde sekiz dirhem ve kāfūr üę ęekirdek¹⁴⁴

[7a]

(1) mađmūdeden ve kāfurdan ğayrını dōgeler ve iri elekden geęüreler¹⁴⁵ (2) Őoñra mađmūdei aręun aręun dōgeler ol dōğülmüř otlara ęatalar ammā kāfūrī¹⁴⁶ (3) ol dōğülmüř otuñ bir iki diremi-le¹⁴⁷ havānda sūreler avadan dūkelisini¹⁴⁸ (4) cem' idüp řaęlayalar andan ğacet olıcaę isti' māl ideler **řıfat-ı**¹⁴⁹(5) **muğlāb** üę dirhem benefře on beř ęařık řuyla ęaynadalar yaru ęalınca¹⁵⁰ (6) Őoñra bezden sūzeler řeker yā bal ęāšnī vireler ' ale'ř-řabāĥ ięe üę ğün¹⁵¹ (7) [bu muğlābı ięe] aęıla ammā bu muğlāba perĥiz [dađı] bu resme ola riřte ve ovmac yiye tavuę¹⁵² (8) eti-le iki ğünde řa' ām ikiřer kerre yiye üęüncü ğün řabāĥ benefře ięe öyleyin (9) ol didüğümüz yemeği yiye bir kerre **iĥtiyār-ı rüz** oldur ki ğüneř burc-ı sereřānda [ola]¹⁵³ (10) yāĥūd burc-ı

¹⁴⁰ 6b10 tūtiyā: tūtiyāyı C; ve rūšenāyı: - K; edviye: edviyei C; ğāyet: - K

¹⁴¹ 6b12 gōze: - K

¹⁴² 6b13 arturur: artura C; bi-fazlu'llāhū: inřāa'llāhū C; bāb beřinci: beřinci bāb C

¹⁴³ 6b14 tūrbūd-i sepīd: tūrbūd-i ebyaz C; kızıl gül: verd-i aĥmer C

¹⁴⁴ 6b15 řandal-ı ebyaz beř dirhem keřirā bir dirhem: - K; niřāsta: niřā C; mađmūde: řaęmūnyā C

¹⁴⁵ 7a1 mađmūdeden: řaęmūnyā C

¹⁴⁶ 7a2 mađmūdei: řaęmūnyāyı C; otlara: ota C

¹⁴⁷ Metinde bazı yerlerde kelimenin Arapęa kullanımını "dirhem", bazı yerlerde Farsęa kullanımını "direm" geğmektedir.

¹⁴⁸ 7a3 sūreler: ovalar C

¹⁴⁹ 7a4 cem' idüp: ęarıřduralar C; řıfat-ı: řūret-i C

¹⁵⁰ 7a5 benefşe: benefşei C

¹⁵¹ 7a6 ya: veyāĥūd C

¹⁵² 7a7 bu muğlābı içe: - K; dağı: - K; bu resme ola: bu resmedür ki C

¹⁵³ 7a9 iĥtiyār-ı rüz: iĥtiyār-ı ğün C; ğüneş: ay C; ola: - K

‘aķrebde [ola] yāhūd burc-ı hūtda ola otı iecegi gice mūshilden¹⁵⁴ (11) bir buuķ dirhem yāhūd iki dirhem sekiz ķaşıķ Őuyla ezeler beŐ¹⁵⁵ (12) dirhem nebāt[-ı Őeker] yāhūd ķand-ı Őeker ķatalar ķoyalar dura mū‘ezzın bańında seħerde¹⁵⁶ (13) vireler ie ammā ķarıŐduralar andan ie daħı ađzını yıķaya ve ađzını¹⁵⁷ (14) Őulandukca tūkūre eger gōnli aķtarılıvirse ayva yāhūd [ekŐi] elma iyneye vaķti ki¹⁵⁸ (15) beŐ on meclis icābet eyleye taħammūl itmeyecek olursa ıssı Őu vireler ie barmaķ¹⁵⁹

[7b]

(1) bırađa ķuŐa andan Őońra etle Őōrbā-yı pirinc eyleyeler yiye ķarın ıoyıra yata uyuya (2) ol gūn Őu imeye ve ħareket itmeye Őuya taħammūl idemezse ayran طغليالر ie¹⁶⁰ (3) yemiŐden tatlu enār ve tatlu elma yiye ve ii bađlanmayacak olursa summāķ¹⁶¹ (4) ķavuralar ezeler aŐa ķatalar yiye ammā Őudan be-gāyet perhīz ide Őāf-ı¹⁶² (5) mūshil vaķti ki ķabz vāķi‘c ola ve ħarāret galebe ide sancu daħı (6) ola bunu isti‘māl ideler benefŐe on dirhem ve ħaťmī yaprađı beŐ (7) dirhem sināmekī on dirhem yalama tuz[ı] sekiz dirhem ķand-ı Őeker on (8) dirhem maħmūde beŐ dirhem ammā maħmūdeden ħayrını dōgeler elekden (9) geūreler andan Őońra maħmūdei otlar ile sūreler Őaķlayalar vaķt-i¹⁶³ (10) ħācet olıcaķ yarım ķaşıķ balı ķıvāma getūreler daħı beŐ dirhem¹⁶⁴ (11) bu edviyeden ķatalar Őāf ideler bir barmaķ miķdarı ola isti‘māl (12) ideler nāfi‘c ola **mūshil-i āħer** ve ķatı bir kimsenūń ii ķabz olsa

¹⁵⁴ 7a10 yāhūd: veyāhūd C

¹⁵⁵ 7a11 yāhūd: veyāhūd C

¹⁵⁶ 7a12 nebāt: nebāt-ı Őeker C; yāhūd: veyā C

¹⁵⁷ 7a13 ağzını: ağzı C

¹⁵⁸ 7a14 yāhūd: ve C; ekŐi: - K

¹⁵⁹ 7a15 icābet eyleye: icābet itdi C

¹⁶⁰ Metin iinde anlam olarak karŐılıđı bulunamayan kelimeler eviri yazıda orijinal yazılıŐlarıyla verilmiştir.

¹⁶¹ 7b3 enār: nār C

¹⁶² 7b4 aÇa: aşına C; be-gāyet: gāyetde C; perhīz ide: perhīz eyleye C

¹⁶³ 7b9 maħmūdei otlar ile sūreler: maħmūdei dōgeler dūkelini bir araya ķatalar C

¹⁶⁴ 7b10 olıcaķ: oldı C; balı: bal C

[içinden] nesne gelmese¹⁶⁵ (13) yukarıdan içmekle çäre olmazsa bu terkīb[i] ideler zeyt yağı¹⁶⁶ (14) elli dirhem şirgün yağı yigirmi dirhem şaru mûm on dirhem¹⁶⁷ (15) şığır ödi beş dirhem ve bûre beş dirhem saqmûnyâ üç dirhem bu yağları¹⁶⁸

[8a]

(1) mûm revġan ideler [bu] dögülmiş otları ol mûm revġana vireler qaralar¹⁶⁹ (2) havân içinde ovalar şaklayalar bir irte ve bir gice [qarnına ve] qasuġuna dürteler ve ovalar nâfi¹⁷⁰ (3) ola ammâ şâf[-ı müleyyin] ki zıkr itdük [aşağıdan] isti' mâl ideler şifâ ola **[terkīb-i] ħabb-ı müshil** kıızıl gül¹⁷¹ (4) beş dirhem aq türbüd on dirhem aq şandal altı dirhem rubbû's-sûs¹⁷² (5) iki dirhem keşire bir dirhem maĥmûde beş dirhem maĥmûdeden ġayrını dögeler (6) elekden geçireler andan şoñra maĥmûdei ħavânda süreler ammâ qatı ovmayalar ol¹⁷³ (7) dögülmiş otları ve maĥmûdei ħavâna qoyalar süreler şaklayalar ve virecek ħabbı iki dirhem¹⁷⁴ (8) ola artuq olmaya qatıca yoġuralar ħabb ideler qaç olursa cā'izdür ammâ¹⁷⁵ (9) müshil perĥizin ideler şifâ ola **şifat-ı muġlâb** benefşe üç dirhem on¹⁷⁶ (10) beş qaşık şuyla qaynadalar yarusı qalınca daġı bezden süzeler şeker (11) yâ bal çâşnî vireler üç gün şabâhlarda içeler yimegi tavuq etiyle erişte¹⁷⁷ (12) ve ovmac ola ammâ iki gün ġidâyı ikişer kerre yiye üçüncü gün ki irtesi¹⁷⁸ (13) ħabb yutsa gerek şabâĥ benefşe içe yimegin öyleyin yiye bir

¹⁶⁵ 7b12 müshil-i aġer: terkīb-i aġer-i müshil C; qabz olsa: baġlandı C; içinden: - K; gelmese: gelmez C

¹⁶⁶ 7b13 olmazsa: olmaz C; ideler: ide C

¹⁶⁷ 7b14 elli dirhem: bir ünüġe "tartısı yerine göre deġişen bir aġırlık ölçüsü, nügü" C; şirgün: şirüġan C; yigirmi dirhem: bucuq ünüġe C

¹⁶⁸ 7b15 saqmûnyâ: maĥmûde C

¹⁶⁹ 8a1 bu: - K

¹⁷⁰ 8a2 ovalar: uralar C; qarnına ve: - K; qasuġuna: qasuġına C

¹⁷¹ 8a3 ammâ: ve C; şâf: şâf-ı müleyyin C; aşağıdan: - K; terkīb-i: - K; kıızıl gül: verd-i aġmer C

¹⁷² 8a4 aq türbüd: türbüd-i ebyaz C; aq şandal: şandal-ı ebyaz C; aq şandal altı dirhem rubbû's-sûs iki dirhem: şandal-ı ebyaz rubbû's-sûs ikişer dirhem C

¹⁷³ 8a6 süreler: ovalar C

¹⁷⁴ 8a7 süreler: ovalar C

¹⁷⁵ 8a8 ħabb: ħablar C; cā'izdür: cā'iz C; ammâ: evvelâ C

¹⁷⁶ 8a9 ideler: ide C; muġlâb: muġlâ C

¹⁷⁷ 8a11 ya: yâġüd C

¹⁷⁸ 8a12 ola: yiye C

kerre yiye **ih̄tiyār-ı rûz**¹⁷⁹ (14) güneş kaçan burc-ı sereṭān yā burc-ı ‘akreb yā burc-ı h̄ūtda ola mü‘ezzīn bañında¹⁸⁰ (15) [ṣabāḥ] ḥabbı yuda ve ağızını şulandūca tüküre gönlü dönerse ayva yiye yā elma çiyneye¹⁸¹

[8b]

(1) vaḳti ki beş on meclis icābet eyleye taḥammül idemezse ıssı şū içe barmaḳ bırağa¹⁸² (2)ḳuşa etiyle şörbā pirinc yiye ḳarnın toyıra yata uyuya ammā ol gün [şū içmeye ve] ḥareket itmeye¹⁸³ (3) yemişlerden ṭatlu enār ve elma yiye şuya taḥammül idemezse ayran طغلیالر içe ve içi¹⁸⁴ (4) bağlanmasa summākı ḳavuralar [ezeler] aşına ḳatalar yiye ammā şuya [ḡāyetde] perhīz ide ol gün¹⁸⁵ (5) **şıfat-ı müleyyin-i mülūkī** kıızıl gül beş dirhem ve bādrençbüye üç dirhem ve anīsūn-ı¹⁸⁶ (6) Mıṣrī üç dirhem ve eṭīmūn üç mişḳāl ḥekīmī erük elli dāne ‘unnāb otuz (7) dāne [zerdālū elli dāne] incir ‘alāniyeten on beş dāne sināmekī on dirhem besfāyic nīm kūft¹⁸⁷ (8) on dirhem [amberbārīs on dirhem] toḥum-ı kāsni dört dirhem ve nīlüfer dört dirhem ve benefşe¹⁸⁸ (9) sekiz dirhem bu mecmū‘nı bir yire cem‘ ideler bir ḳalaylu ḳarfa ḳoyalar üç vuḳıyye şuyla¹⁸⁹ (10) şol ḳadar ḳaynadalar ki ḥavāyic ezilmeye süzeler şāfi şuyın alalar ammā bu şudan (11) bir vuḳıyye miḳdārı alalar on dirhem temürhindī on dirhem sīr-ḥışt (12) ve beş dirhem terengübīn ve beş dirhem ḥıyārşenbe içi on dirhem ovalanan (13) [ol] şū içine ezeler ol ḳadar ki ḳuvveti çıḳa elekden geçüreler on dirhem¹⁹⁰ (14) ḳand-ı şeker ḳatalar birḳaç ḳatre gül-āb şaçalar

¹⁷⁹ 8a13 yutsa gerek: yuta C; rûz: gün C

¹⁸⁰ 8a14 güneş: ay C; ya. yāḥūd C

¹⁸¹ 8a15 ṣabāḥ: - K; yuda: yudalar C; şulandūca: şulandūgınca C; yiye: çiyneye C

¹⁸² 8b1 eyleye: ide C

¹⁸³ 8b2 ol gün: o gün C; şū içmeye ve: - K

¹⁸⁴ 8b3 enār: nār C

¹⁸⁵ 8b4 bağlanmasa: bağlanmazsa C; ezeler: - K; şuya: şudan C; ḡāyetde: - K

¹⁸⁶ 8b5 kıızıl gül: verd-i aḥmer C

¹⁸⁷ 8b7 zerdālū elli dāne: - K

¹⁸⁸ 8b8 amberbārīs: - K; toḥum-ı kāsni: bezrū 'l-hindibā C

¹⁸⁹ 8b9 ḳalaylu ḳarfa: ṭencereye C

¹⁹⁰ 8b13 ol: - K; içine: içinde C

şabâh vireler içe perhîzden¹⁹¹ (15) tavuk etiyle rişte ve omaç yiye önünde ve sonunda ammâ ekşiler yimeyeler nâfi‘dür¹⁹²

[9a]

(1) **Bâb Altıncı** kurşlar terkîblerin beyân ider [ve ‘amelini bildürür] ve habblar bildürür¹⁹³ (2) **şîfat-1 kurş** baş ağrısıçün ki ne şovuk seve ne ıssı seve otları nîlüfer (3) yaprağı beş dirhem kıızıl gül [yaprağı] dört dirhem ve lüffâh köki dört dirhem ak¹⁹⁴ (4) gül [yaprağı] bir dirhem marûl tohumu dört dirhem bañ tohum[u] dört dirhem ak şandal¹⁹⁵ (5) on dirhem kıızıl şandal yedi dirhem ve za‘ferân dört dirhem ve mâmişâ (6) üç dirhem afyûn[-1 hâliš] altı çekirdek bu mecmû‘nı dögeler ince elekden geçüreler¹⁹⁶ (7) ve gül-âb şuyı ile yoğuralar ne şıvık ve ne katı ola kurş ideler hâcet (8) vaqtinde isti‘mâl ideler kıız emzürür südi-le ezeler başa dürteler şîfâ (9) ola **şîfat-1 şâf-1 mâmişâ** gelincik çiçeginün şarusı ola devşireler yaprak¹⁹⁷ (10) eyleyeler merhem gibi dögeler andan şoñra ovalar şuyı çıka şıkalalar çöpünü yâbâna (11) atalar şuyını âsterden geçüreler legene yâhûd sîniye koyalar güneşde depine¹⁹⁸ (12) dağı şâf ideler kurş ideler yâhûd şâf-1 mâmişâ kurş-1 mâmişâ budur (13) **kurş-1 dige**r bir dürlü dağı şol baş ağrısıçün ki şovuk seve ak şandal¹⁹⁹ (14) on dirhem ak gül sekiz dirhem lüffâh dibi altı dirhem bañ tohum[1] dört²⁰⁰ (15) dirhem afyûn-1 Mışrî beş dirhem ‘anber-i hâm buçuk dirhem kâfûr bir dirhem

[9b]

¹⁹¹ 8b14 perhîzden: perhîzinde C

¹⁹² 8b15 omaç: ovmaç C

¹⁹³ 9a1 bâb altıncı: altıncı bâb C; terkîplerin: terkîplerini C; ve ‘amelini bildürür: - K

¹⁹⁴ 9a3 yaprağı: - K

¹⁹⁵ 9a4 yaprağı: - K; bir dirhem: dört dirhem C

¹⁹⁶ 9a6 afyûn: afyûn-1 hâliš C; çekirdek: dirhem C

¹⁹⁷ 9a9 çiçeginün: çiçegi ki C

¹⁹⁸ 9a11 yâhûd: veyâhûd C; sîniye: şîniye C; güneşde: güneşe C; depine: koyalar koyıla C

¹⁹⁹ 9a13 kurş-1 dige: şîfat-1 kurş C

²⁰⁰ 9b14 tohum: tohumı C

(1) [kâfûrdan ve] ‘anberden ğayrını dögeler ince elekden geçüreler andan şoñra ‘anberi ve kâfûru²⁰¹ (2) bir kaşık gül-âb ile ħavânda ezeler ki vücûdı ħalmaya bu eczâyı anuñla²⁰² (3) yoğuralar üç buçuklu ħurşlar ideler ħâcet vaċtinde ħıyâr şuyı-la dürtmek²⁰³ (4) câizdür ve gül-âbla dürtmek ve sirkeyle dürtmek câiz ammâ ğidâ erişte ve omaç²⁰⁴ (5) ve mercimek ve [şörbâ-yı] pirinc ħoruğ-ıla ve limûnla ve sirkeyle mecmû‘nı ekşiler ile yiye [ħarâret olursa ħarâret olmazsa tavuğ eti-le yiye] şarâb-ı²⁰⁵ (6) nîlûfer ve şarâb-ı benefşe ki benefşei nîlûfer ile ħaynadalar şeker bırağalar vireler içe (7) şifâ ola **ħurş-ı muħarrer** ishâliçündür ki ħabz ide reyħân toħum[1] ħavrılmış²⁰⁶ (8) beş dirhem gül-nâr-ı Mışrî beş dirhem ħızıl gül dört dirhem ‘azbe (9) üç dirhem yaşıl mâzû üç dirhem tebbâşir beş dirhem ħavrılmış nişeste [ħavrılmış]²⁰⁷ (10) üç dirhem zamğ-ı ‘Arabî [ħavrılmış] üç dirhem aċâkıyâ iki buçuk dirhem ħurş-ı Şâmî²⁰⁸ (11) beş dirhem tîn-i Ermenî iki dirhem tarâsît üç dirhem aċ şandal altı dirhem²⁰⁹ (12) râmek bir dirhem ħavrılmış gül toħum[1] dört dirhem ħavrılmış murd dört (13) dirhem ħaşħaş ħavrılmış dört dirhem summâċ ħavrılmış üç dirhem (14) afyûn bir dirhem bu mecmû‘nı dögeler ince elekden geçüreler gül-âbla yoğuralar (15) ħurş ideler [veznde bir dirhem] andan isti‘mâl ideler ğidâ iç yağ-ıla pirinc aşı summâċ-ıla ve taru²¹⁰

[10a]

(1) aşı iç yağ-ıla ve summâċ aşı ve ħavrılmış nârdeng aşı ve daħı (2) tavuğı çevüreler ħavrılmış summâċ suyu-la ve şandal ve murd şerbeti içe nâfi‘ (3) ola [inşâa'llâhü

²⁰¹ 9b1 kâfûrdan ve: - K

²⁰² 9b2 vücûdı: vücûd C

²⁰³ 9b3 ħurşlar: ħurş C

²⁰⁴ 9b4 gülâbla: gülâb şuyıyla C; omaç: ovmaç C

²⁰⁵ 9b5 şörbâ-yı: - K; ħarâret olursa ħarâret olmazsa tavuğ eti-le yiye: - K

²⁰⁶ 9b7 ħurş-ı muħarrer: şifat-ı ħurş-ı mücerreb C

²⁰⁷ 9b9 yaşıl mâzû: ‘afs-ı aħzar C; nişeste: nişâ C; ħavrılmış: - K

²⁰⁸ 9b10 ħavrılmış: - K

²⁰⁹ 9b11 aċ şandal: şandal-ı ebyaz C; altı dirhem: iki dirhem C

²¹⁰ 9b15 veznde bir dirhem: - K

te^cālā] **şıfat-1 kuruş-1 gâşeyānçün** kasmağı men^c itmege ve mi^c dei arıtmağıçün²¹¹ (4) ve ağrısın gidermekçiçün ve ağızdan kara şu gelse anuñ men^c ine ve iştiḥā gelmekçiçün (5) edviye budur güleñgübīn on dirhem ve eger [gül-i bā-şeker] bulunmazsa kızıl gül anuñ miqdārınca²¹² (6) ve na^c nā iki dirhem döğülmiş ^cūd bir mişkāl karanfil nīm küft bir dirhem²¹³ (7) maştakī buçuğ dirhem anisūn-ı Mışrī bir dirhem anisūn-ı Rūmī bir dirhem (8) bu mecmū^c nı bir çölmege koyalar buçuğ vuķıyye şuyla kaynadalar bir bahşı gide iki bahşı²¹⁴ (9) kıla andan süzeler dört beş kaşığ miqdārı vireler içe ısıcağla²¹⁵ (10) ammā ğidāsı [ḥarīre yiye] bādem süd[i] ola [**şıfat-1 kuruş-1 zaḥīr [içün]** ki kıan ola ve ıkınması ola ve göbeginde²¹⁶ (11) ağrısı ola daḥı zoru ola aña nāfi^c dür gülnār-ı Mışrī beş dirhem kavırılmış²¹⁷ (12) summāk dört dirhem [murd kavırılmış dört dirhem] ve kavırılmış zamğ-ı ^c Arabī üç dirhem ağıgünlük bir dirhem²¹⁸ (13) ve ^c azbe altı dirhem kehrübā dört dirhem ve aķāķıyā buçuğ dirhem kardeş²¹⁹ (14) kıanı bir dirhem afyūn [bir] buçuğ dirhem bu mecmū^c nı döğeler ince elekden geçüreler²²⁰ (15) şuyla yoğuralar kuruş ideler ammā miqdār bir dirhem ola kuruşuñ birini yumuşağ

[10b]

(1) döğeler bir kaşığ ıssı şuyla ezeler vireler içe bir şabāḥ ve bir aḥşam²²¹ (2) ta^c ām yimesinde loğma كير pirinc yiye arpayı bişüreler azrak iç yağı kıatalar [summāk kıatalar] yiye²²² (3) yemişlerden tatlu elma yiye **şıfat-1 ḥabbū's-su^cāl** uluya ve kıçiye vireler nāfi^c dür²²³ (4) ḥıyār toğum[u] ve şenḥıyār toğum[u] [döğülmiş] her birinden

²¹¹ 10a3 inşāa'llāḥü te^cālā: - K; mi^c dei arıtmağıçün: mi^c de ağrısıçün C

²¹² 10a5 güleñgübīn: gül-i bā-şeker C; gül-i bā-şeker: - K; bulunmazsa: olmazsa C

²¹³ 10a6 bir mişkāl: bir buçuğ dirhem C

²¹⁴ 10a8 bahşı: ülüsi "ülü: hisse, pay, kısım" C

²¹⁵ 10a9 ısıcağla: ısıcağ C

²¹⁶ 10a10 ḥarīre yiye: - K; bādem süd[i]: bādām südi-le C; şıfat-ı: - K; zaḥīr: zaḥīr C; içün: - K

²¹⁷ 10a11 zoru: zor C

²¹⁸ 10a12 dört dirhem: beş dirhem C; murd kavırılmış dört dirhem: - K; ağı günlük: kendir-i ebyaz C

²¹⁹ 10a13 altı dirhem: iki dirhem C

²²⁰ 10a14 bir: - K

²²¹ 10b1 şabāḥ: irte C; aḥşam: gice C

²²² 10b2 yimesinde: kısmında C; bişüreler: bişe C; summāk kıatalar: - K

²²³ 10b3 yemişlerden: yemişde C

beş dirhem ve kabı çıkmış kavrılmış bādem²²⁴ (5) dört dirhem kabağ çekirdegi [içi] dört dirhem benefşe beş dirhem keşirā dört²²⁵ (6) dirhem rubbū's-sūs beş dirhem bulunmazsa mişlince bedeli buyan katalar [şarusını] tohum-ı haṭmī üç²²⁶ (7) dirhem ve ebemgümece [tohum] iki dirhem kand-ı nebāt on dirhem kand şeker[i] beş²²⁷ (8) dirhem ve terengübīn üç dirhem sīr-ḥışt üç dirhem bu mecmū^c nı dögeler kıl (9) elekden geçüreler [andan] şoñra ḥavāna koyalar süreler daḥı azacuk şuyla yoğuralar şöyle [ki]²²⁸ (10) katı ola [üçer] dörder çekirdek ḥablar ideler kurıdalar andan şoñra öksürük ki²²⁹ (11) kurı ola yāḥūd balgam gele dili altında duta ezilenini yuda açla ve toḳla²³⁰ (12) karşı isti^c māl ide ammā ekşilerden ve erükden ve otlar ve yağlardan (13) perhīz ide meger tāze tereyağı ola şekerle [yiye] ve ḥammāma girmeye ve daḥı²³¹ (14) ğazabdan şaḳına ve tozdan ve güneşden daḥı şaḳına **Ḥabb-ı Kurş**²³² (15) gülnār-ı Mısrī dört dirhem aḳāḳıyā üç dirhem kavrılmış murd dört

[11a]

(1) dirhem yaşıl māzū iki dirhem [summāk kavrılmış iki dirhem zamğ-ı ^c Arabī iki dirhem] bu mecmū^c nı dögeler ince elekden geçüreler²³³ (2) gül-ābla katıca yoğuralar uşak ḥablar ideler kurıdalar vaḳt-i ḥācetde bir dāne ve iki²³⁴ (3) dāne yudalar nāfi^c ola **[Terkīb-i] Kurş-ı Tebāşīr** vaḳti ki kan ola ve buru ola gāḥ şaru²³⁵ (4) şu gāḥ et şuyı gibi ola ve kuşmuğı ola ve şuyı çok içe bu terkīb aña isti^c māl²³⁶ (5) ideler terkīb

²²⁴ 10b4 dögülmüş: - K; kabı: kab C

²²⁵ 10b5 içi: - K

²²⁶ 10b6 şarusını: - K

²²⁷ 10b7 tohum: - K; kand-ı nebāt: nebāt şeker[i] C

²²⁸ 10b9 andan: - K; süreler: ovalar C; ki: - K

²²⁹ 10b10 üçer: - K; ḥablar: ḥabb C

²³⁰ 10b11 yāḥūd: veyāḥūd C; dili altında: dil altına C; duta: tuta C; ezilenini: ezilenin C

²³¹ 10b13 tereyağı: kereyağı C; yiye: - K

²³² 10b14 ḥabb-ı kurş: terkīb-i ḥabb-ı kabız C

²³³ 11a1 yaşıl māzū: māzū ki yaşıl ola C; summāk kavrılmış iki dirhem zamğ-ı ^c Arabī iki dirhem: - K

²³⁴ 11a2 ḥablar: ḥabb C

²³⁵ 11a3 yudalar: yuṭalar C; terkīb-i: - K

²³⁶ 11a4 ola: gide C

budur zāmg-ı ‘ Arabī kavırılmış dört dirhem nişāste kavırılmış²³⁷ (6) dört dirhem kızıl gül altı dirhem ve tebāşir üç dirhem hummāş tohum[1] kavırılmış²³⁸ (7) altı dirhem kil-i ermenī üç dirhem summāk dögülmiş kavırılmış üç dirhem zirişk²³⁹ (8) dögülmiş, kavırılmış çekirdegi gitmiş üç dirhem bu cümlesini dögeler ince elekden geçüreler²⁴⁰ (9) dağı şuyla yāhūd gül-ābla ışlayalar yoğuralar kurş ideler ve veznede bir mişkāl kadarı²⁴¹ (10) ola her kurşı andan isti‘ māl ideler **[Terkīb-i] Kurş-ı Encebār** encebār dört dirhem kızıl²⁴² (11) gül üç dirhem zāmg-ı ‘ Arabī üç dirhem kehrübā üç dirhem kil-i ermenī altı²⁴³ (12) dirhem büssed tebāşir ve buyan balı ikişer dirhem çülnār altı dirhem aqākyā²⁴⁴ (13) bir mişkāl bu cümlesini yumuşak dögeler murd şuyı-la kurş ideler her kurşı bir mişkāl²⁴⁵ (14) ola andan isti‘ māl ideler **[Şıfat-ı] Kurş-ı Tebāşir-i Diğer** bir dürlü dağı bağlayıcı ola²⁴⁶ (15) edviye budur zāmg-ı ‘ Arabī kavırılmış nişāste kavırılmış dörder dirhem hummāş [tohum(1)]²⁴⁷

[11b]

(1) kavırılmış on dirhem ve [kuzı kulağı tohum[1] kavırılmış on dirhem] gül-i sürh üç dirhem tebāşir-i Hindī altı dirhem kil-i²⁴⁸ (2) ermenī altı dirhem ve zirişk kavırılmış dört dirhem bu mecmū‘ nı dögeler elekden geçüreler²⁴⁹ (3) ve summāk kavırılmış dört dirhem dağı biraz kuşūr lu‘ āb-ıla yoğuralar kurş ideler her²⁵⁰ (4) biri bir mişkāl ola gölgede kurudalar hācet vaktinde isti‘ māl ideler şifā ola (5) **Şıfat-ı Kurş-ı Diğer** ki ta‘ām siñmeye mi‘ dede ekşiye ekşi ekşi yıller gele (6) ve gönli aqtarıla ağızından aq

²³⁷ 11a5 nişāste: nūşadır C

²³⁸ 11a6 kızıl gül: verd-i aqmer C

²³⁹ 11a7 kil-i Ermenī: tın-i Ermenī C; zirişk: amberbāris C

²⁴⁰ 11a8 cümlesini: mecmū‘ nı C

²⁴¹ 11a9 yāhūd: veyāhūd C; veznede: miqdārda C

²⁴² 11a10 kurş-ı encebār: terkīb-i kurş-ı kehrübāi encebārı C; kızıl gül: verd-i aqmer C

²⁴³ 11a11 kil-i Ermenī: tın-i Ermenī C; altı: iki C

²⁴⁴ 11a12 buyan balı: rubbu ‘s-sūs C; altı: iki C

²⁴⁵ 11a13 aqākyā bir mişkāl: aqākyā bir bucuq dirhem C; murd şuyı-la: mersin üzüm şuyı-la C

²⁴⁶ 11a14 şıfat-ı: - K

²⁴⁷ 11a15 nişāste: nişā; hummāş: hummāz C; tohum[1]: - K

²⁴⁸ 11b1 kuzı kulağı tohum[1] kavırılmış on dirhem: - K; kil-i Ermenī: tın-i Ermenī C

²⁴⁹ 11b2 zirişk: amberbāris C

²⁵⁰ 11b3 kuşūr: kuşüne C

balgām ve ruḫūbet gele ve iṣṭihā sākiṭ ola [ve] her ne [ki]²⁵¹ (7) yirse kerāhetle yiye kuvveti olmaya bunuñ adına ḫurş-ı mübārek dirler ammā²⁵² (8) lā-yezāl bir zamān içmek gerek gice ve gündüz bu ḫurşı yumuşak dögeler iki ḫaşıḳ²⁵³ (9) ıssı şuyla ezeler yarım ḫaşıḳ gül-āb ḫatalar içeler otları budur [summāk ḫavrılmış on dirhem kızıl gül eski olmaya sekiz dirhem] gülnār-ı Mıṣrī²⁵⁴ (10) beş dirhem zirişk ḫavrılmış ola çekirdegi olmaya dört dirhem ṭebāşir-i²⁵⁵ (11) Hindī ṭoḫuz dirhem aḳ şandal bir mişḳāl ṭin-i maḫtūm bir mişḳāl kil-i²⁵⁶ (12) ermenī bir mişḳāl müşg dört çekirdek ammā ṭebāşir ve kil-i Ermenī ve ṭin-i²⁵⁷ (13) maḫtūmı [müşgi ḫalan] edviye ile dögmeyeler ḫalanın dögeler ince elekden geçireler vaḳti ki²⁵⁸ (14) bu eczā tamām ola [elekden geçe andan şoñra dördini bir yirde dögeler ḡāyet yumuşak ola] ḫalan eczāya ḫarışduralar gül-ābile yoğuralar ammā şovuḳ²⁵⁹ (15) olmaya ḫurş ideler güneşde ḫurudalar ḡāyet ıssı ola andan ḫācet olduḡı²⁶⁰

[12a]

(1) vaḳitde ber-ḫarār ki zıkr olındı içeler şifā ola [inşāa'llāhü te'ālā] [**Şıfat-ı** **Ḫurş-ı** **Şandal** ki (2) nāfi' dūr ıssı baş ağrısına aḳ şandal otuz dirhem ve afyūn üç dirhem (3) ve kāfür bir dirhem ve keşirā bir dirhem ammā keşirāyı gül-ābla işladalar ve edviyei (4) anuñla ḫarışduralar ḫurş ideler andan isti' māl ideler **Şıfat-ı** **Ḫurş** ki fā'ide (5) fā'idesi ṭa'ām siñmege ve fuvāk ki imtilādan ola ve mi' de ağrısına ve ṭa'ām²⁶¹ (6) mi' dede ekşimege ve yürege ḫuvvet virür ve yüz rengin ḫüb ider şāfi²⁶² (7) ider ve ishāle fā'ide ider otları ḫāḫule-i kibār altı dirhem ve cevz-i bevvā (8) altı dirhem

²⁵¹ 11b6 ağzından: ağızdan C; iṣṭihā: iṣṭihāsı C; ve: - K; ki: - K

²⁵² 11b7 kerāhetle: ehemmiyetle C; kuvveti: kuvvet C

²⁵³ 11b8 bu ḫurşı: birini C

²⁵⁴ 11b9 summāk ḫavrılmış on dirhem kızıl gül eski olmaya sekiz dirhem: - K

²⁵⁵ 11b10 zirişk: amberbāris

²⁵⁶ 11b11 aḳ şandal: şandal-ı ebyaz ve aḫmer C; kil-i Ermenī: ṭin-i Ermenī C

²⁵⁷ 11b12 ṭebāşir: ṭebāşiri C; kil-i Ermenī: ṭin-i Ermenī C

²⁵⁸ 11b13 müşgi: - K; ḫalan: - K

²⁵⁹ 11b14 elekden geçe andan şoñra dördini bir yirde dögeler ḡāyet yumuşak ola: - K; eczāya: eczāyı C

²⁶⁰ 11b15 ola: olcaḳ C; inşāa'llāhü te'ālā: - K; şıfat-ı: - K

²⁶¹ 12a5 siñmege: siñürmege C; fuvāk: inçırık C

²⁶² 12a6 virür: ider C; rengin: rengini C

ķaranfıl ve besbāse ve sūnbūl-i Hindī [her birinden] dōrder dirhem gūlnār-ı Mıřrī²⁶³
(9) on dirhem ĥummāř toĥum[u] ķavrılmıř on dirhem [ķuzı ķulaĝı toĥum[ı] on
dirhem] gōyūnmıř būsseed beř dirhem²⁶⁴ (10) encebār dōrt dirhem ve zāmg-ı ‘Arabī
ķavrılmıř altı dirhem ve kerefes toĥum[u] ķavrılmıř (11) beş dirhem ve rāziyāne
ķavrılmıř beř dirhem anīsūn-ı Mıřrī ķavrılmıř (12) beř dirhem kil-i Ermenī ve şın-i
maĥtūm ve kehrūbā ve gūnlūk [her birinden] beřer dirhem ve řebāřir-i²⁶⁵ (13) Hindī
altı dirhem bañ toĥum[ı] dōrt dirhem ve afyūn dōrt dirhem mařtakī [ķavrılmıř]²⁶⁶
(14) dōrt dirhem ve ĥabbū'l-ās nīm kūft ķavrılmıř beř dirhem toĥum-ı reyĥān
ķavrılmıř²⁶⁷ (15) dōrt dirhem ve selīĥa ũç dirhem mūřg-i ĥālīř buçuk miřķāl bu
cūmlesini

[12b]

(1) dōgeler ince elekden geçūreler ayva řuyı ile yoĝuralar ķurř ideler [her biri]
birer²⁶⁸ (2) miřķāl ola daĥı gōlgede ķurıdalar ĥacet vaķtinde bir ķurř dōgeler ũç
ķařık²⁶⁹ (3) řuyla ezeler řeker ķatalar içeler řifā’ı kũllī [ĥāřıl] ola [inřāa ‘llāĥū te‘ ālā]
Bāb Yedinci²⁷⁰ (4) merhemleri beyān ider ve çıban oldurmaĝıçūn otları uřaķ on²⁷¹ (5)
dirhem muķl[-ı azrāķ] beş dirhem ve mũrr-i Mekkī beş dirhem ve mařtakī dōrt
dirhem gūnlūk²⁷² (6) ũç dirhem ve ‘anzarũt ũç dirhem çam saķızı dōrt dirhem zift²⁷³
(7) beř dirhem bu mecmū’ nı dōgeler elekden geçūreler yigirmi dirhem ķara ũzũm (8)
çekirdegi çıķmıř ĥavānda dōgeler [vũcũdı ķalmayabu dōgũlmıř eczāya ķaralar daĥı

²⁶³ 12a8 her birinden: - K

²⁶⁴ 12a9 ķuzı ķulaĝı toĥum[ı] on dirhem: - K

²⁶⁵ 12a12 kil-i Ermenī: řın-i Ermenī C; gūnlūk: kendir C; her birinden: - K

²⁶⁶ 12a13 ķavrılmıř: - K

²⁶⁷ 12a14 toĥum-ı reyĥān: reyĥān toĥum[ı] C

²⁶⁸ 12b1 ķurř: ķurřlar C; her biri: - K

²⁶⁹ 12b2 bir ķurř: birini C

²⁷⁰ 12b3 ĥāřıl: - K; inřāa ‘llāĥū te‘ ālā: - K; bāb yedinci: yedinci bāb C

²⁷¹ 12b4 otları: ovalar C

²⁷² 12b5 muķl: muķl-ı azrāķ C; mũrr-i Mekkī: mũrr C; gūnlūk: kendir C

²⁷³ 12b6 çam: şam C

dögeler] şöyle ki kıatı sıvık olmaya eger kıatı olursa²⁷⁴ (9) beş on dirhem bal kıatalar dögeler beze yaşalar uralar **Nev^ç -i Diđer Merhem**²⁷⁵ (10) vaştı ki bir ^çuzuvda bař bart ola gitmeye bunu ideler gider ^çanzarüt (11) bir dirhem ve ĥün-ı siyāvuřān altı dirhem aķāķıyā ve gülnār-ı Mıřrī birer dirhem²⁷⁶ (12) ve māzū iki dāne ve řāb buçuķ dirhem ve afyūn buçuķ dirhem ve göyünmiş (13) kāğıd buçuķ dirhem ve sepīdāc buçuķ dirhem ve göyünmiş kettān bezi ve mürr-i Mekkī ^çazbe²⁷⁷ (14) buçuğar dirhem ve rāstıĥ taşı buçuķ dirhem aķ günlük bir dirhem bu mecmū^ç nı²⁷⁸ (15) dögeler ince elekden geçüreler cāizdür her bař bart nerede gerekse olsun

[13a]

(1) saçalar cāizdür yāĥūd merhem ideler meřelā yigirmi dirhem zeyt (2) yađı ve yigirmi dirhem gül yađı ve beř dirhem aķ mūm erideler ve zıkr olan²⁷⁹ (3) otları kıatalar isti^ç māl ideler nāfi^ç dür **Merhem-i Nev^ç -i Diđer** bu ki mūm revđan dirler²⁸⁰ (4) bādem yađı yigirmi dirhem ve řīrūđan [yađı] yigirmi dirhem ve kıaz yađı yigirmi dirhem²⁸¹ (5) ve ördek yađı yigirmi dirhem benefře yađı yigirmi dirhem ve mařtakī dört dirhem benevř²⁸² (6) saķızı üç dirhem aķ mūm on dirhem ammā kıaz yađı ve ördek yađı²⁸³ (7) sızuralar [evit] bezden geçüreler kıaķırdađı gitmeye andan řońra cümle yađları birbirine kıaralar²⁸⁴ (8) mūmı ve [mařtakī meneveř] saķızları bir řās-ıla ocađa kıoyalar depredele eriyer bezden süzeler²⁸⁵ (9) kıoyalar řońa eczāyı kıarıřdurular merhem ola řaķlayalar ĥacet vařtinde andan řońra (10) isti^ç māl ideler ĥāyet nāfi^ç ola

²⁷⁴ 12b8 vücūdı kıalmayabu dögülmüř eczāya kıaralar dađı dögeler: - K

²⁷⁵ 12b9 nev^ç -i diğer: şıfat-ı diğer C

²⁷⁶ 12b11 altı dirhem: iki dirhem C

²⁷⁷ 12b13 sepīdāc: sefidāc C; mürr-i Mekkī: mürr C

²⁷⁸ 12b14 aķ günlük: kendir-i ebyaş C

²⁷⁹ 13a2 erideler: mūm revđan ideler C

²⁸⁰ 13a3 nāfi^ç dür: nāfi^ç ola C; merhem-i nev^ç -i diđer: řıfat-ı mūm revđan C

²⁸¹ 13a4 yağı: - K

²⁸² 13a5 benevş: meneveş C

²⁸³ 13a6 saķızı: pusı “pus: bazı meyvelerin üzerinde oluşan zamk veya saķıza benzeyen madde” C; yağı: yağını C

²⁸⁴ 13a7 evit “evet, ancak, fakat,lakin”: - K; geçüreler: süzeler C; cümle: mecmū^ç C

²⁸⁵ 13a8 mařtakī meneveş: - K; saķızları: saķızını C

Bāb Sekizinci yağlar ‘ilmini bildürür [şıfat-ı yağ]²⁸⁶ (11) bilgil kim bil ağrısına ve siñir ağrısına ve her a‘zāda ağrı olsa [işbu terkīb ideler] nāfi‘dür ideler²⁸⁷ (12) zencebīl kıaranfil fūlfūl [her birinden] onar dirhem ħavlıncān [kıuş-ı mür] ve dār-ı fūlfūl beş dirhem dārçini²⁸⁸ (13) on dirhem ve yüzerlik toĥum[ı] beş dirhem kıaraca ot yemi beş dirhem ‘ūd-ı²⁸⁹ (14) belesān beş dirhem bu mecmū‘nı dögeler [ince] elekden geçüreler andan şoñra sekiz²⁹⁰ (15) dirhem [aķ] ferfiyūn dögeler on dirhem şekerle [ibrişim] elekden geçüreler [andan] şoñra nergis²⁹¹

[13b]

(1) yağ-ı-la [ve] sūsen yağ-ı yigirmişer dirhem ve sezāb yağ-ı on dirhem ve merzencūş²⁹² (2) yağ-ı on dirhem ve şirūġan yağ-ı ve bādem-i acı yağ-ı ve tatlu bādem yağ-ı ve eski kıoz²⁹³ (3) yağ-ı ve acı çekirdek yağ-ı her birinden yigirmişer dirhem sızmış et yağ-ı (4) otuz dirhem sızmış şıġır yağ-ı otuz dirhem bu cümlesini bir tāsā kıoyalar²⁹⁴ (5) ve on dirhem maştakī otuz dirhem mūm ocaġa kıoyalar mūmı ve maştakī²⁹⁵ (6) erideler bezden süzeler kıoyalar toña andan şoñra ħavāna kıoyalar ol dögülen²⁹⁶ (7) otları kıatalar kıarışduralar ħācet vaķtinde dürteler şabāĥdan öyleye dek²⁹⁷ (8) ovalar otları ħavānda andan [şoñra] şışeye kıoyalar şaklayalar vaķti ki ħācet²⁹⁸ (9) ola yetecek miķdārı ocaġa kıoyalar ıssıyla o yirde ki sızı [ola] ve ağrı var²⁹⁹ (10) ve uyuşuķ var ol yire dürteler [ve] ovalar siñince şifa ola **Şıfat-ı**³⁰⁰ (11)

²⁸⁶ 13a10 bāb sekizinci: sekizinci bāb C; ‘ilmini: ‘amelini C; şıfat-ı yağ: - K

²⁸⁷ 13a11 işbu terkīb ideler: - K

²⁸⁸ 13a12 kıaranfil: dār-ı fūlfūl C; her birinden: - K; kıuş-ı mür: - K; dār-ı fūlfūl: kıaranfil C

²⁸⁹ 13a13 yüzerlik toĥum[ı]: bezrū‘l-ħarmel C

²⁹⁰ 13a14 ince: - K

²⁹¹ 13a15 aķ: - K; ibrişim: - K; andan: - K

²⁹² 13b1 ve: - K

²⁹³ 13b2 bādem-i acı: acı bādem C

²⁹⁴ 13b4 şıġır yağ-ı: şoġan yağ-ı C; cümlesini: mecmū‘nı C

²⁹⁵ 13b5 mūm: mūmı C; mūmı: mūm C; maştakī: maştakī C

²⁹⁶ 13b6 erideler: eriye C; ol dögülen otları: ol eczā ki dögüldi C

²⁹⁷ 13b7 şabāĥdan: irteden C

²⁹⁸ 13b8 şoñra: - K; ħācet: gerek C

²⁹⁹ 13b9 miķdārı: miķdārca C; o yirde: ol yirde C; ola: - K; var: ola C

³⁰⁰ 13b10 uyuşuķ: uyuşmaķ C; var: ola C; ve: - K

Revġan-1 Sezāb merzencūş yağının şıfatı budur bir batman sezāb yaprağını³⁰¹ (12) dögeler merhem gibi ola ve eger güneşde ulamak dilerlerse dögülmiş sezāb yaprağına (13) veyāhūd merzencūş yaprağına buçuġ batmanına bir batman zeyt veyāhūd şīrūġan³⁰² (14) ġatalar daġı güneşde ġoyalar kırġ gün ġura andan [şoñra] isti‘ māl ideler ve eger ġaynatmak³⁰³ (15) isterlerse bir batman sezāb yaprağını veyāhūd merzencūş yaprağını

[14a]

(1) dögeler merhem gibi ola andan bir ġazana ġoyalar dört batman şu (2) ġoyalar [bir batman] ġalınca ovalar ġuvveti ġıġa bezden süzeler şāf ideler şāfice şuyın³⁰⁴ (3) alalar ocaġa ġoyalar bir batman zeyt yağı yā şīrūġan ġatalar ol ġadar ġaynadalar ki³⁰⁵ (4) şu gide yaġ ġala [fetīl eyleyeler yine] şaġlayalar yalnūz yalnūz sezāb ve merzencūş yağını³⁰⁶ (5) terkīb[e] girmeden süksün aġrısına ve siñirler aġrısına ve uyuşmaġa ve ġulaġ (6) aġrısına ve baş aġrısına dürteler ġaçan şovukdan ola nāfi‘ ola ammā ekşilerden³⁰⁷ (7) ve etden ve erükden perhīz ideler şihhate döndüġi vaġt tavuġ eti³⁰⁸ (8) yiye **Revġan-1 Nīlüfer** budur yüz dirhem nīlüfere üç vuġıyye şīrūġan ġatalar³⁰⁹ (9) güneşde ġoyalar kırġ gün ġura hāşıyyeti budur ki oġlancuġlar gicede uyumasa³¹⁰ (10) iki dirhem nīlüfer yağı iki dirhem ġız emzürür südine ġatalar ġāyetde ısıġaġ³¹¹ (11) ideler tamām başına dürteler ve büyük ādeme daġı şöyle ideler vaġtı ki büyüġñ³¹² (12) ve küçüġñ ‘ aġlında ġalel olsa dimāġı ġuru olsa başını ġazıdalar ıssı ıssı³¹³ (13)

³⁰¹ 13b11 şıfat-1 revġan-1 sezāb merzencūş: şıfat-1 sezāb ve merzencūş yağınıñ C

³⁰² 13b13 şīrūġan: şīrluġan C

³⁰³ 13b14 ġatalar: ġoyalar C; şoñra: - K

³⁰⁴ 14a2 bir batman: - K; şāfice şuyın: şāf şuyın C

³⁰⁵ 14a3 ġoyalar: ġoya C; ya: veyā C; ġatalar: ġoyalar C

³⁰⁶ 14a4 fetīl eyleyeler yine: - K

³⁰⁷ 14a6 şovukdan ola: şovukdan olsa C

³⁰⁸ 14a7 ideler: ide C; vaġt: vaġitde C

³⁰⁹ 14a8 revġan-1 nīlüfer: şıfat-1 nīlüfer yağınıñ C; nīlüfere: nīlüferi C; şīrūġan: şīrūġana C

³¹⁰ 14a9 gicede: gicelerde C; uyumasa: uyumaya C

³¹¹ 14a10 südine: südi birbirine C; ġatalar: ġaralar C

³¹² 14a11 tamām: tamāmet C; şöyle ideler: ancılayın ideler C

³¹³ 14a12 olsa: ola C

başına dürteler vaḳti ki uyḳuda ne gerekse söylese depesini ve eñse çuḳurını³¹⁴ (14) yülüdeler daḫı anı dürteler [alnına bile dürteler] vaḳti ki bir kişiye ıssı geçe gice uyḳu uyumaya ve ayıḳ³¹⁵ (15) ve uyuduḡı vaḳtın beliñleye tamāmet başına ve yüregine ve dübüri içine dürteler şifā³¹⁶

[14b]

(1) ola **Şıfat-ı Revḡan-ı Nāzile-i Mücerreb** kimde nāzile olsa ve şiş ve kıızılık³¹⁷ (2) olsa aḡrısı aña nāfi^c ola taşradan ve içerüden dürteler rāvend-i Çinī (3) bir mişḳāl mürr-i Mekkī bir dirhem afyūn ve şabır ve za^c ferān birer dirhem ve müşg³¹⁸ (4) dört çekirdek [^canber dört çekirdek] aḳ fülful bir dirhem bu cümlesini dögelerelekden geçireler daḫı³¹⁹ (5) şuyla yoḡuralar bunduḳa eyleyeler dört bir dirhem vaḳt-i ḥācet ola kıız emzürür³²⁰ (6) südiyle eze ılıcaḳ ola dürteler bunuñla olmazsa ıssı ıssı sezāb yaḡı³²¹ (7) ve merzencüş yaḡı dürteler etlerden ve erükden ve yumurdadan ve balıḳdan (8) perhīz ide [ḡidāsı] ḥarīre ola ḥaşḥaş südiyle bu ki iktifā itmezse kıyruḳ yaḡıyla³²² (9) omaç yiye şifā ola **Revḡan-ı Niḳris** [niḳrise ve] veca^c ü'l-mefaşıla müfiddür terkīb budur³²³ (10) bādām yaḡı ve tavuḳ yaḡı ve ḳaz yaḡı ve balıḳcıl yaḡı [her birinden] on beş dirhem mūm altı³²⁴ (11) dirhem bu mecmū^c nı cem^c ideler mūm revḡan ideler [şıḥḥate döniceḳ] bir ırte ve bir gice dürteler [Allāh'dan] şifā³²⁵ (12) olunca [inşāa'llāhü te^c ālā] ammā erük ve ekşiler yimeyeler perhīz ideler nāfi^c ola **Bāb Toḳuzuncı**³²⁶ (13) yaḳuları [ki müfid ve nāfi^c dür] bildürür nāfi^c dür boḡaz aḡrısıçün

³¹⁴ 14a13 söylese: söyledi C

³¹⁵ 14a14 alnına bile dürteler: - K; geçe: geçdi C; gice uyḳu uyumaya: gice gice uyumaz C

³¹⁶ 14a15 vaḳtın: vaḳit C; beliñleye: beliñler C; dübüri: burnı C

³¹⁷ 14b1 şıfat-ı revḡan-ı nāzile-i mücerreb: şıfat yaḡuñ ki C

³¹⁸ 14b3 bir mişḳāl: bir bucuḳ dirhem C; mürr-i Mekkī: mürr C

³¹⁹ 14b4 ^canber dört çekirdek: - K; aḳ fülful: fülful-i ebyaz C; cümlesini: mecmū^c nı C

³²⁰ 14b5 dört: dördi C; vaḳt-i ḥācet ola: vaḳti ki ḥācet ola C

³²¹ 14b6 eze: ezeler C

³²² 14b8 ḡidāsı: - K

³²³ 14b9 omaç: ovmaç C; revḡan-ı niḳris: şıfat yaḡuñ ki C; niḳrise ve: - K

³²⁴ 14b10 balıḳcıl: balıḳcı C; her birinden: - K; on beş: on beşer C; mūm: şem^c C

³²⁵ 14b11 mecmū^c nı: cümlesini C; ideler: eyleyeler C; şıḥḥate döniceḳ: - K; Allāh'dan: - K

³²⁶ 14b12 olunca: ola C; inşāa'llāhü te^c ālā: - K; bāb toḳuzuncı: toḳuzuncı bāb C

ki yarın yudamaya yāhūd yudar³²⁷ (14) taşrada ağrısı var nefesin alamaz otları budur
torak otı otuz dirhem³²⁸ (15) bābūnec yigirmi dirhem ve tohum-ı kelem on dirhem ve
boy ve kettān tohum[1] ve nīlūfer her³²⁹

[15a]

(1) birinden onar dirhem muql ve mürr-i şāfi ve maştakī her birinden beş dirhem³³⁰
(2) ak günlük dört dirhem ve sūsen dibi beş dirhem bu cümlesini dögeler elekden
geçüreler³³¹ (3) andan şoñra elli dāne inciri üç vuqıyye şuyla [incir] kaynadalar şuyı
gide incir kıala havānda³³² (4) dögeler ol kıadar ki çekirdegi uvana dağı ol dögölmiş
eczāyı kıaralar bir kıaşıq bal dađı³³³ (5) kıatalar ol kıadar dögeler ki merhem [gibi] ola
yetecek miqdāri bir pāre beze yaqalar boğaza³³⁴ (6) uralar kıurıyınca [tura] kıurıcaq
[girü] ikiledin uralar ammā ekşiler yimeye ve omaç yiye tatlu³³⁵ (7) erük yime[ye] ve
inek südiyle ıssı ıssı ğarğara ide şifā ola **Şıfat-ı Yaku Nev' -i Diğer** (8) butda ve kıolda
ve kıoltuqda ve kıulaq artda ve boyunda verem olsa ve kıızıl olsa³³⁶ (9) ve ağrısı olsa
[kıaba dağı olsa] aña nāfi' dür otları zamğ-ı 'Arabī altı dirhem 'anzarūt³³⁷ (10) iki
dirhem [kendir-i ebyazbir mişkal muql mürr] maştakī bir dirhem cāvşır bir bucuq
dirhem za' ferān iki dirhem³³⁸ (11) havelān-i Hindī üç dirhem ve şabr-ı sukuṭrī iki
dirhem havelāndan ğayrını³³⁹ (12) dögeler ince elekden geçüreler andan havelānı bir
kıaşıq ıssı şuyla ezeler havānda (13) şöyle ki vücūdı kıalmaya ol dögölmiş eczāya

³²⁷ 14b13 ki müfid ve nāfi' dür: - K; yāhūd: veyāhūd C; yudar: yuda C

³²⁸ 14b14 taşrada: taşradan C; var: ola C; alamaz: alamaya C; torak otı: şibit C

³²⁹ 14b15 tohum-ı kelem: bezrü'l-kerenb C; boy: hulbe C; kettān tohum[1]: bezrü'l-kettān C

³³⁰ 15a1 beş: beşer C

³³¹ 15a2 ak günlük: kendir-i ebyaz C; sūsen dibi: irsā C; cümlesini: mecmū' nı C

³³² 15a3 incir: - K

³³³ 15a4 ol: bu C

³³⁴ 15a5 gibi: - K; miqdāri: miqdārca C; boğaza: boğazına C

³³⁵ 15a6 tura: - K; girü: - K; yimeye: yiye C; omaç: ovmaç C

³³⁶ 15a8 butda: buda C; artda: ardında C; verem olsa: verem vāqi' olsa C

³³⁷ 15a9 kıaba dağı olsa: - K

³³⁸ 15a10 kendir-i ebyazbir mişkal muql mürr: - K; bir dirhem: birer dirhem C; bir bucuq dirhem: bir mişkal C

³³⁹ 15a11 havelāndan ğayrını: bu mecmū' nı C

karışduralar ve eger şâf iderlerse³⁴⁰ (14) cemîc ağırlara ki kızılı ola nâfi^c dür gül-âbla ezeler dürteler ve eger ol maraziçün [olursa]³⁴¹ (15) bir dirhem miqdârı yumuşak dögeler yumurda şarusıyla karışduralar ne katı ola

[15b]

(1) ve ne şıvık ola bir pâre beze yağalar uralar dura kırıyınca kırıcak girü³⁴² (2) tecdid ideler şifâ ola **Şıfat-ı Yağu Nev^c-i Diğer** baş ağırsıçün ki ıztırâbı³⁴³ (3) ola ve ârâmı olmaya beyhüde sözler söyleye otları budur marûl tohum[1] ve³⁴⁴ (4) torağ oti beş dirhem haşhaş [içi] ve kabağ çekirdegi [nîlüfer benefşec nemâm her birinden] üçer dirhem lüffâh³⁴⁵ (5) ve bañ tohum[1] ikişer dirhem bu otları dögeler [ince] elekden geçüreler şaklayalar hâcet³⁴⁶ (6) vaqtinde üç kaşık gül yağı ve beş dirhem mûm ocağa koyalar eriye koyalar toña³⁴⁷ (7) andan [bu] dögülmüş edviyeden yetecek miqdâr qaralar iki yumurda şarusını bir kaşık³⁴⁸ (8) kız emzürür südiyle dükelisin [anuñla] yoğuralar bir pâre beze yağalar başına uralar³⁴⁹ (9) kırıyınca dura tura kıruduğdan [şoñra] yine uralar şifâ ola inşâ'allâh **Terkîb-i Yağu**³⁵⁰ (10) **Nev^c-i Diğer** ki talağ içün nâfi^c dür süsen dibini çıkaralar kara kabını³⁵¹ (11) yonalar yufka yufka toğrayalar güneşe koyalar kırıya andan şoñra yigirmi dirhem butrağ³⁵² (12) oti dögülmüş ve boy ve aq günlük ve muql ve mürr-i Mekkî her birinden onar³⁵³ (13) dirhem maştakî ve sünbül dörder dirhem tohum-ı kelem on dirhem [bu] mecmû^c nı³⁵⁴

³⁴⁰ 15a13 eczâya: edviyeye C

³⁴¹ 15a14 kızılı: kızıl ve şişi C; olursa: - K

³⁴² 15b1 dura: tura C

³⁴³ 15b2 ıztırâbı: ıztırâb C

³⁴⁴ 15b3 ârâmı: ârâm C; marûl tohum[1]: bezrü'l-ğass C

³⁴⁵ 15b4 torağ oti: şibit C; beş: beşer C; içi: - K; nîlüfer benefşec nemâm her birinden: - K; üçer: üç C

³⁴⁶ 15b5 bañ tohum[1]: bezrü'l-benç C; ikişer: iki C; otları: mecmû^c nı C; ince: - K

³⁴⁷ 15b5 koyalar: kıya C

³⁴⁸ 15b7 bu: - K; miqdâr: miqdârı C; qaralar: karışduralar C

³⁴⁹ 15b8 dükelisin: dükelisini C; anuñla: - K

³⁵⁰ 15b9 şoñra: - K; yine: girü C; uralar: tecdid ideler C; terkîb-i yağu: şıfat-ı yağu C

³⁵¹ 15b10 süsen: şüşen C

³⁵² 15b11 butrağ oti: şibit C

³⁵³ 15b12 boy: hülbe C; aq günlük: kendir-i ebyaz C; mürr-i Mekkî: mürr C

³⁵⁴ 15b13 tohum-ı kelem: bezrü'l-kerenb C; bu: - K

(14) dögeler elekden geçüreler [andan şöıra] elli dāne incir üç vuḳıyye [tīz] sirke ve iki vuḳıyye şuyla³⁵⁵ (15) ocağa ḳoyalar ḳaynaya sirke ve şu ḳaynayı ḳaynayı gide incir ḳala inciri³⁵⁶

[16a]

(1) dögeler merhem gibi ola daḥı elli dirhem çig bal ḳaralar edviyei³⁵⁷ (2) ḳarışduralar yoğuralar dört beş baḥş ideler beze yaḳalar ḫalaḳ üstine uralar³⁵⁸ (3) tā ḳurıyınca dura vaḳt ki ḳurıya bir baḥş daḥı uralar işbu tertıbbe eyleyeler³⁵⁹ (4) ammā ḡıdāsına ve müzevveresine keşıre beḡāyet nāfi‘dür **Şıfat-ı Yaḳu Nev‘-i Āḫar** ki³⁶⁰ (5) bil aḡrısına ve ḍarb doḳunmasına ve bertüğe nāfi‘dür maşḫakī on (6) dirhem aḳ günlük on dirhem mirrā üç dirhem ḳaranfil beş dirhem³⁶¹ (7) fülful beş dirhem egir zencebıl benevş saḳızı dörder dirhem zift³⁶² (8) yüz dirhem bu mecmū‘nı dögeler ince elekden geçüreler zifti ocaḳda (9) erideler bu eczāyı aña ḳatalar yaḳu ola bir ḳalıñ nesneye yaḳalar zaḫmet (10) üzerine yaḳalar şifā ola inşā‘illāḫ **Şıfat-ı Yaḳu Nev‘-i Dığer** ki niḳrise³⁶³ (11) nāfi‘dür otları afyūn [mürr] ve muḳl ve maḡaş ve şāf-ı māmışā ve degirmen³⁶⁴ (12) tozı ve za‘ferān her birinden üçer dirhem bu cümlesin dögeler elekden³⁶⁵ (13) eyleyeler andan şöıra on dirhem gül yaḡı üç dirhem mūm erideler mūm³⁶⁶ (14) revḡan ideler bir ḳaşıḳ ḳız emzürür ‘avret südi ve yarım ḳaşıḳ (15) gül-āb ve iki yumurda şarusı mūm revḡana ḳatalar andan zıkr olunan

³⁵⁵ 15b14 andan şöıra: - K; tīz: - K; şuyla: su C

³⁵⁶ 15b15 ḳaynayı ḳaynayı: ḳaynaya C

³⁵⁷ 16a1 elli dirhem: bir ünüğe C

³⁵⁸ 16a2 ḫalaḳ: ḫalaḡuñ C

³⁵⁹ 16a3 vaḳt: vaḳti C; ḳurıya: ḳurıdı C

³⁶⁰ 16a4 müzevveresine: müzevveresinde C; keşıre: kebere C

³⁶¹ 16a6 aḳ günlük: kendir-i ebyaḡ C; mirrā: mürr C

³⁶² 16a7 egir: vecc C; benevş: menevş C

³⁶³ 16a10 üzerine: üstine C; yaḳalar: uralar C; şifā ola: nāfi‘ ola C

³⁶⁴ 16a11 mürr: - K

³⁶⁵ 16a12 cümlesin: cümlesini C

³⁶⁶ 16a13 eyleyeler: geçüreler C

[16b]

(1) edviyeye karşıduralar hâcet vaktinde evvel zıkr itdügümüz gibi [niķris tılasını dürteler] üstine³⁶⁷ (2) ısıcaķ bu yaķuyı vuralar şıfa ola **Yaķu Nev'-i Dıger** ki niķrise nâfi' dür otları³⁶⁸ (3) budur mağâş ve haşhaş ķabı ve afyün [her birinden] beşer dirhem muķl-ı azraķ ve mürr-i³⁶⁹(4) Mekkî ve şabr-ı suķuķrî ve bañ toķum[ı] ve şâf-ı mâmişâ [füfel] ve za' ferân ve günlük³⁷⁰ (5) ve degirmen tozu her birinden üçer dirhem aķ şandal ve kıızıl şandal³⁷¹ (6) ikişer dirhem [bu] cümlesini dögeler elekden geķüreler yigirmi dirhem gül yağı altı³⁷² (7) dirhem aķ mûm daķı [mûm] revġan ideler yarım kaşık gül-âb ve yarım kaşık³⁷³ (8) kıız südi ve üç yumurda şarusı mûm revġana karşıduralar dögeler³⁷⁴ (9) otları daķı karşıduralar hâcet vaktinde isti' mâl ideler nâfi' ola [Allâhü a' lem ve hüve'l-ħakîmü'l-'alîm]³⁷⁵ (10) ammâ perhîz ideler ekşilerden erükden **Bâb Onuncı** tılları bildürür³⁷⁶ (11) [şıfat-ı tıllâ'] vaķti ki yürece ħarâret müstevlî ola çabası ola ve ' aķlında ħalel ola işbu terkîbi³⁷⁷ (12) ideler nâfi' ola [verd-i aķmer on dirhem] aķ şandal yedi dirhem kıızıl şandal sekiz dirhem³⁷⁸ (13) fûfen üç dirhem eger bulunmazsa mişlince kıızıl şandal kıatalar kâfûr iki dirhem³⁷⁹ (14) kâfûr iki dirhem müşg beş çekirdek müşgle kâfûrdan ġayrını dögeler (15) elekden geķüreler kâfûrla müşgi [ikisini] bir arada dögeler ol dögülmüş otlara³⁸⁰

³⁶⁷ 16b1 itdügümüz gibi: idecegimiz C; niķris tılasını dürteler: - K

³⁶⁸ 16b2 Yaķu: şıfat-ı yaķu C

³⁶⁹ 16b3 her birinden: - K; muķl-ı azraķ: muķl C; mürr-i Mekkî: mürr C

³⁷⁰ 16b4 bañ toķum[ı]: bezrü'l-benç C; fûfel: - K; günlük: kendir C

³⁷¹ 16b5 aķ şandal ve kıızıl şandal: şandal-ı ebyaz ve aķmer C

³⁷² 16b6 bu: - K

³⁷³ 16b7 aķ mûm: şem'-i ebyaz C; mûm: - K

³⁷⁴ 16b8 dögeler: dögülen C

³⁷⁵ 16b9 Allâhü a' lem ve hüve'l-ħakîmü'l-'alîm: - K

³⁷⁶ 16b10 bâb onuncu: onuncu bâb C

³⁷⁷ 16b11 şıfat-ı tıllâ': - K

³⁷⁸ 16b12 verd-i aķmer on dirhem: - K

³⁷⁹ 16b13 fûfen: fûfel C; mişlince: bedel C

³⁸⁰ 16b15 ikisini: - K

[17a]

(1) kıatalar anuñla ovalar cümlesini bir yire cem' ideler ol vaıt ki gögüzde³⁸¹ (2) ve başda ol ' alâmet zâhir ola eger hıyâr bulunursa beş kaşık hıyâr şuyı³⁸² (3) ve beş kaşık gül-âb ve tatlu elma [şuyı] ve ekşi elma [şuyı] ve ayva şuyı cümlesinden beşer kaşık³⁸³ (4) ayva şuyı dört kaşık sirke evvelki terkîbden üç dirhem bu süreler³⁸⁴ (5) kıatalar ve o suda ezeler tabî' atde harâret gâlebesi defa' atle şovuk vireler³⁸⁵ (6) ve eger tabî' at şovukdan nefret dutarsa ılıcak vireler ve bu zıkr itdügümüz³⁸⁶ (7) yemişler bulunmazsa sirkeyle gül-âb ziyâde ideler anuñla vireler gîdâsı harîre ve ekşi³⁸⁷ (8) nâr şuyıyla ve koruk şuyı ola ve yemişlerden ekşi ve tatlu elma ve karpuz³⁸⁸ (9) ve hıyâr ve ekşi ve tatlu enâr ola ve koruk şerbeti ve şarâb-ı hummâz ve (10) şarâb-ı elma ola ve dahı sikencübîn içe şifâ ola **Terkîb-i Tılâ'-ı Nev'-i Diğer** ki³⁸⁹ (11) veca' ü'l-mefâşıla ve niķrise ve her yirde olan şişlere nâfi' dür vaıtı ki (12) topukda ve barmakda kıatı ağrı olsa ve kıızılı ve şişi [olsa] ve çabası [ola] bu terkibi ideler³⁹⁰ (13) şifâ bula ak şandal ve kıızıl şandal ikişer dirhem bañ tohum[ı] ve lüffâh dibi³⁹¹ (14) dörder dirhem haşhaş dibi beş dirhem afyün-ı Mışrî dört dirhem za' ferân (15) iki dirhem ve kâfûr altı çekirdek bu cümlesini dögeler ince elekden geçürer

[17b]

(1) gül-âbile yoğuralar uşak kıurş ideler kıurıdalar şaklayalar [gerek olduğı vaıtıde] ne ıssı ve ne şovuk³⁹² (2) kıız emzürür südiyle yâhûd inek südiyle bir kaşık ezeler tamâm dürteler kıurıyıcak (3) girü dürteler şifâ ola **Terkîb-i Tılâ'-ı Diğer** veca' ü'l-mefâşıla ve

³⁸¹ 17a1 otlara: otan C; yire: yirde C; gögüzde: gögüsde C

³⁸² 17a2 ' alâmet: ' alâmetler C

³⁸³ 17a3 şuyı: - K

³⁸⁴ 17a4 evvelki: evvel C

³⁸⁵ 17a5 o şuda: bu şularda C; gâlebesi: galebe ise C; vireler: uralar C

³⁸⁶ 17a6 vireler: uralar C

³⁸⁷ 17a7 vireler: uralar C

³⁸⁸ 17a8 yemişlerden: yemişde C

³⁸⁹ 17a10 nev'-i diğer: bir dürlü dahı C

³⁹⁰ 17a12 olsa: ola C; olsa: - K; terkibi: terkîb C

³⁹¹ 17a13 ak şandal ve kıızıl şandal: şandal-ı ebyaz ve ağmer C; bañ tohum[ı]: bezrü'l-benç C

³⁹² 17b1 gerek olduğı vaıtıde: - K

niķrise³⁹³ (4) ve her yirde olan ŐiŐlere nāfi‘dūr otları bunlardır kıızıl gül aķ gül ve³⁹⁴ (5) ķabı ıkıġmıŐ mercimek māŐ aķ Őandal toġum-ı marūl ve nīlūfer ve benefŐe ve [bezr-i ġaŐaŐaŐ] ġaŐaŐaŐ³⁹⁵ (6) ve ķabı her birinden beŐer dirhem lūffāġ ūĉ dirhem toġum-ı havuc dōrt dirhem³⁹⁶ (7) toġum-ı gül ve toġum-ı kāsni ūĉer dirhem bu cūmlesin dōgeler ince elekden geĉūreler³⁹⁷ (8) vaķti ġāĉet ola beŐ yumurda Őarusını bir ķaŐıķ ĉig bal-ıla ve iki ķaŐıķ³⁹⁸ (9) gül yaġı ve iki ķaŐıķ inek sūdiyle yoġurular ne ķatı ıssı ve ne ķatı Őovuk ola³⁹⁹ (10) bir pāre beze yaķalar ısıcaķ uralar tā ķurıyınca tura andan Őoġra girū uralar (11) ġidāsı arpa unından omaĉ yiye [ĉāŐni] ķoruk Őuyıyla [vireler] yāġūd zerŐek yāġūd⁴⁰⁰ (12) sirke vireler ve eger ķatı olursa mercimek ġıyār ve ķoruk Őuyıyla vireler (13) Őifā ola inŐā‘llāġū te‘ālā **Terkīb-i Tīlā’-ı Diger** bilgil kim demregū iĉūn⁴⁰¹ (14) ideler zerdeĉōp beŐ dirhem ve ‘aķırġarġ dōrt dirhem ve Őaplaķ⁴⁰² (15) ūĉ dirhem ķara boya dōrt dirhem ve zāc-ı Kıbrīsī dōrt dirhem

[18a]

(1) ve Őaru helīle ķabı beŐ dirhem ķara helīle dōrt dirhem ve zerā-⁴⁰³(2) vend-i Őavīl dōrt dirhem kıızıl boya ūĉ dirhem ve mürdāseng ūĉ dirhem⁴⁰⁴ (3) ve sepīdāĉ dōrt dirhem ve Őaru zernīġ ve ekŐi nār ķabı ve māzū ve rāstūġ⁴⁰⁵ (4) ŐaŐı ve ķalya ŐaŐı ve deġiz kōpūġi her birinden ūĉer dirhem bu mecmū‘nı dōgeler⁴⁰⁶ (5) ibriŐim elekden

³⁹³ 17b3 diger: bir dūrli daġı C; veca‘ ū‘l-mefāŐıla: veca‘ ū‘l-mefāŐılĉūn C; niķrise: niķrisiĉūn C

³⁹⁴ 17b4 ŐiŐlere: ŐiŐlerĉūn C; kıızıl gül: verd-i aġmer C; aķ gül: verd-i ebyāz C

³⁹⁵ 17b5 ķabı ıkıġmıŐ mercimek: ‘ades-i muķaŐŐer C; aķ Őandal: Őandal- ebyāz C; toġum-ı marūl: bezrū‘l-ġass C; bezr-i ġaŐaŐaŐ: - K; ġaŐaŐaŐ ķabı: ķaŐr-ı ġaŐaŐaŐ C

³⁹⁶ 17b6 toġum-ı havuc: kūzbere “kiŐniŐ otu, kuŐ ūzūmū” C

³⁹⁷ 17b7 toġum-ı gül: bezrū‘l-kerenb C; toġum-ı kāsni: bezrū‘l-hindibā C; cūmlesin: mecmū‘nı C

³⁹⁸ 17b8 ola: oldı C

³⁹⁹ 17b9 ne ķatı ıssı: ne ķatı C; ne ķatı Şovuk: ne Őıvıķ C

⁴⁰⁰ 17b11 omaĉ: ovmaĉ C; ĉāŐni: - K; Őuyıyla: Őuyı C; vireler: - K; yāġūd: veyāġūd C; zerŐek: ķaramuķ C

⁴⁰¹ 17b13 diger: bir dūrli daġı C

⁴⁰² 17b14 zerdeĉōp: ‘urūķu‘l-Őafrā C

⁴⁰³ 18a1 Şaru helīle ķabı: ķaŐr-ı helīlec-i aŐfer C; ķara helīle: ķara helīlec C

⁴⁰⁴ 18a2 kıızıl boya: fūvve C

⁴⁰⁵ 18a3 sepīdāĉ: sefidāĉ C; Őaru zernīġ: zernīġ-i aŐfer ve aġmer C; ekŐi nār ķabı: ķaŐr-ı rummān-ı ġāmız C; māzū: ‘afŐ-ı aġzār C; rāstūġ: rāsuġt C

⁴⁰⁶ 18a4 deġiz kōpūġi: zebedū‘l-baġr C

geçüreler andan sonra altmış dirhem zeyt yağı ve on dirhem (6) şaru mûm bir fâsa koyup ocağa koyalar mûm eriyeye koyalar toña havâna koyalar⁴⁰⁷ (7) andan [zeyt yağını ve] ol döğülmiş eczâyı [dağı] karışduralar havân destiyle döğeler dağı elli dirhem⁴⁰⁸ (8) tîz sirke döğdükce şâfi karışduralar tamâm merhem olduğdan sonra bir sırçalı⁴⁰⁹ (9) kaba koyalar şaklayalar her 'uzuvda ki demregü belürse ve baş bart olsa⁴¹⁰ (10) [ıssı] şuyla yuyalar ve bu merhemden dürteler bir gün bir gece üstine geçe yine ıssı şuyla⁴¹¹ (11) yuyalar girü dürteler tâ gidince ammâ tuzlu nesne yimeyeler ve erük ve balık ve kuru (12) et yimeye şifâ bula **Tılâ'-ı Diğer** demregüye otuz kırk diş sarımsağı [arıdalar]⁴¹² (13) döğeler ideler bir kaşık sirke katalar şıklar şuyın alalar on dirhem gârgaram (14) kilin ısladalar barmağıla [uralar] demregüye dürteler [yuduğdan sonra] eger taħammül iderse gece irteye⁴¹³ (15) degin tura şabâh yuya gül yağı düрте şifâ ola [be-iznillâhi te'âlâ] **Tılâ' Uyuz İçün**⁴¹⁴

[18b]

(1) [gerek] kuru olsun gerek yaş olsun otuz dirhem kıyruğ yağı kükürt beş⁴¹⁵ (2) dirhem döğeler elekden geçüreler ve on iki dirhem toħmekân toħumu döğeler elekden geçüreler⁴¹⁶ (3) ve on dirhem acı bâdem döğeler merhem gibi ola bu üçini bile yağıla havâna⁴¹⁷ (4) koyalar ol kadar döğeler ki merhem gibi ola şaklayalar vaķti ki gerek ola yatacak⁴¹⁸ (5) vaķit gövdede her kanda ise dürteler gâyetde sürteler yatalar irtesi ħammâma varalar⁴¹⁹ (6) çoğanla tamâm gövdei yuyalar andan sonra şâbûnla şoyalar

⁴⁰⁷ 18a6 koyup: koyalar C

⁴⁰⁸ 18a7 zeyt yağını ve: - K; eczâyı: edviyeyi C; dağı: - K; döğeler: uralar C

⁴⁰⁹ 18a8 döğdükce: urduķça C; karışduralar: karşu şaralar C; sırçalı: sırça C

⁴¹⁰ 18a9 olsa: oldı C

⁴¹¹ 18a10 ıssı: - K

⁴¹² 18a12 tılâ'-ı diğer: terkib-i tılâ' C; diğer: bir dürlü dağı C; arıdalar: - K

⁴¹³ 18a14 uralar: - K; yuduğdan sonra: - K; gece: giceden C

⁴¹⁴ 18a15 degin: dek C; tura: kıya C; yuya: yirine C; be-iznillâhi te'âlâ: - K; tılâ': terkib-i tılâ' C

⁴¹⁵ 18b1 gerek: - K; kıyruğ yağı: kıyruğı sızuralar yağın alalar C

⁴¹⁶ 18b2 elekden: ħarirden C; toħmeken toħumu: bezr-i baķlatu'l-ħümeķâyı C

⁴¹⁷ 18b3 acı bâdem: levz-i mürr C

⁴¹⁸ 18b4 döğeler: uralar C; ola: oldı C

⁴¹⁹ 18b5 ise: varisa C; irtesi: irte C

ve [andan sonra] döğülmiş haṭmī yaprağın⁴²⁰ (7) süreler andan yıkayalar çıkalar ammā eve gelicek tamām gövdeye ıssı ıssı şırūğan⁴²¹ (8) dürteler bu ʿ alāmet üzere ki kaşıyıcak kepeklene yā [şıkıcağ] şaru şuyı çıka eger bu terkīb⁴²² (9) ile olmayacak olursa bunu ideler **Terkīb-i Diğer** şaru kükürt üç dirhem (10) dögeler ince elekden geçireler ve iki kaşık inek yoğurdından ayran ideler⁴²³ (11) ol kükürden buçuğ dirhem ol ayrana ezeler acıla içile otuz yaşından⁴²⁴ (12) yukaru ādeme vireler içe ammā perhīz ide [tatlu yimeye] ašlā erük yimeye balığ yimeye⁴²⁵ (13) şifā ola eger [bu tedbirle] olmazsa bunu ideler **Terkīb-i Diğer** ardıc kaṭrānı otuz dirhem⁴²⁶ (14) kıyruğ yağı on beş dirhem bu ikisini birbirine qaralar avadan qarışduralar⁴²⁷ (15) tamām qarışa sonra evvel ḥammāma varalar [tamāmet] gövdei [bir ḥaşin nesneyle] katı katı süre süre yuyalar çıkalar⁴²⁸

[19a]

(1) eve geleler gövdede her kanda varısa [ol yağla kaṭranı] dürteler giceye ocağa qarşı⁴²⁹ (2) şabāḥ olıcak ḥammāma vara ebemgümece yaprağın yāḥūd pazu yaprağın⁴³⁰ (3) ya pancar yaprağın merhem gibi dögeler ḥammāmda dürtüneler tamāmet gövdei anuñla⁴³¹ (4) yuya eve gelicek ıssı ıssı gül yağı düрте eger bir ʿ uzuvda uyuz mütemekkin olsa⁴³² (5) [gitmez eger] şacı taḥammül iderse on dirhem fülful gubār olunca dögeler sirkeyle ışladalar⁴³³ (6) ḥammāmda dürteler ammā yürege

⁴²⁰ 18b6 şoyalar: yuyalar C; andan sonra: - K; yaprağın: yaprağıla C

⁴²¹ 18b7 süreler: yuyalar C; yıkayalar çıkalar: yıkana çıka C

⁴²² 18b8 ya: ve C; şıkıcağ: - K; şuyı: şu C; terkīb: tedbir C

⁴²³ 18b10 ince: ibrişim C; ideler: eyleyeler C

⁴²⁴ 18b11 ayrana: ayrandan C

⁴²⁵ 18b12 perhīz ide: perhīzinde C; tatlu yimeye: - K

⁴²⁶ 18b13 bu tedbirle: - K

⁴²⁷ 18b14 avadan: gāyetde C; qarışduralar: uralar C

⁴²⁸ 18b15 tamām qarışa: birbirine qarıla C; varalar: gide C; tamāmet: - K; gövdei: gövdesini C; bir ḥaşin nesneyle: - K; süre süre: süreler C

⁴²⁹ 19a1 geleler: gelicek C; ol yağla kaṭranı: - K; giceye: gicede C

⁴³⁰ 19a2 yāḥūd: veyāḥūd C

⁴³¹ 19a3 ya: veyāḥūd C; dürtüneler: dürtüne C

⁴³² 19a4 eger: andan sonra C; olsa: oldı C

⁴³³ 19a5 gitmez eger: - K; olunca: gibi C

ve yufka yirlere dürtmeyeler bir zamān otura yuna (7) çıka eger harāreti sākin olmazsa inek yoğurdını hammāmda dürteler bir zamān (8) otura yıkana çıka şifā ola **Terkīb-i Tīlā'-ı Behaḳ** [ammā] eṭıbbā'-ı müteḳaddimūn⁴³⁴ (9) behaḳla baraş arasında fark dimişler kaçan behaḳa bir igne ursalar ka[n] çıka ḳābil⁴³⁵ (10) 'ilācdur tīmār ideler ve eger çıkmaya [aḳ şu çıksa] baraşdur ḳābil 'ilāc degüldür ammā⁴³⁶ (11) evvelki 'ilāca ḳābildür bu terkibi ideler kızıl boya yigirmi dirhem tohum-ı⁴³⁷ (12) ḫardal on dirhem tohum-ı turb yigirmi dirhem ḳavun çekirdegi dögülmiş⁴³⁸ (13) on dirhem ve nūşādır dört dirhem şaytarac-ı Hindī beş dirhem⁴³⁹ (14) ve eger bulunmazsa ḳundus on dirhem [bu] cümlesini dögeler elekden geçüreler yigirmi⁴⁴⁰ (15) dirhem ḫınnā ḳatalar yetecek miḳdārı sirke ḳatalar yoğuralar ne ḳatı şovuḳ ve ne ḳatı⁴⁴¹

[19b]

(1) ıssı ola [her] gice dürteler [anuñla] yatalar [irte] hammāma varalar yunalar şifā ola **Terkīb-i Diğer** [behaḳ için] igde⁴⁴² (2) çekirdegi yigirmi dirhem ḳundus on dirhem ve zerāvend-i ṭavīl yā zerāvend-i (3) [müda]ḫrec beş dirhem acı bādem yigirmi dirhem zerdālū çekirdegi [içi] on dirhem⁴⁴³ (4) ve şeftālū çekirdegi [içi] on dirhem ve kızıl boya beş dirhem ḫardal üç dirhem⁴⁴⁴ (5) ve çoğan bir dirhem bu cümlesini dögeler ibrişim elekden geçüreler [andan] şoñra [yigirmi dirhem] kızıl

⁴³⁴ 19a8 terkīb-i tīlā-ı behaḳ: terkīb-i tīlā behaḳ için C; ammā: - K

⁴³⁵ 19a9 çıka: çıksa C

⁴³⁶ 19a10 çıkmaya: çıksa C; aḳ şu çıksa: - K

⁴³⁷ 19a11 'ilāca ḳābildür: ḳābil 'ilācdur C; bu terkibi: işbu tedbīr C; kızıl boya: fūvve C

⁴³⁸ 19a12 tohum-ı turb: bezrū'l-fecel C; çekirdegi: çekirdeginün içi C

⁴³⁹ 19a13 şaytarac-ı Hindī: şaytarac C

⁴⁴⁰ 19a14 bu: - K

⁴⁴¹ 19a15 sirke: sirkeyle C; ne ḳatı şovuḳ ve ne ḳatı ıssı: ne ḳatı ne sıvıḳ C

⁴⁴² 19b1 her: - K; anuñla: - K; yatalar: yata C; irte: - K; varalar: vara C; yunalar: yuna C; terkīb-i diğer: terkīb-i tīlā bir dürlü daḫı C; behaḳ için: - K

⁴⁴³ 19b3 içi: - K

⁴⁴⁴ 19b4 içi: - K; kızıl boya: fūvve C

boyayı [nīm kūft ve beş dirhem baqqam]⁴⁴⁵ (6) nīm kūft bir vuqıyye şuyla ikisini
 kaynadalar yarusı qala yarusı gide ol (7) şuyı şaqlayalar bu şuyla ol döğülmiş edviyei
 ezeler gice ile dürteler [gice yata] şabāh⁴⁴⁶ (8) hāmmāma varalar [yuya] gıdāsı yağlu
 tatlular ola şifā ola **Ṭılā'-ı Nev'-i Diğer** vakti ki⁴⁴⁷ (9) [her] a' zāda şaru yā qara yā aq
 benekler ola gāh gide gāh gele anuñ gibinüñ⁴⁴⁸ (10) 'ilācı budur tohum-ı turb otuz
 dirhem ve yigirmi dirhem şıgır kıuyruğı çiçeği⁴⁴⁹ (11) hardal ve hınnā onar dirhem
 būre ve nūşādır üçer dirhem dört dirhem şāb (12) bu mecmū' nı döğeler [ince]
 elekden geçüreler şaqlayalar gerek olduğı vakt yeticek⁴⁵⁰ (13) miqdārı tız sirkeyle
 ezeler gice dürteler şabāh hāmmāma varalar yuyalar⁴⁵¹ (14) nāfi' ola **Ṭılā' Niķrisiçün**
 ki gāyet müfiddür otları budur afyūn muql⁴⁵² (15) mürr-i Mekkī [her birinden] üçer
 dirhem [bu üçini] bir arada döğeler andan elekden geçüreler yarım qaşık⁴⁵³

[20a]

(1) kıız emzürür süd ile ve yarım qaşık gül-āb ve yarım qaşık gül yağı (2) bu
 cümlesini [bunlaruñla] qarışduralar hācet vaktinde [ısıcak] dürteler ammā perhiz
 ideler erükden⁴⁵⁴ (3) ve ekşilerden **Bāb On birinci** hūmmāları ve aqsāmı bildürür ve
 [anlaruñ] 'ilācların⁴⁵⁵ (4) beyān ider evvel nev' i budur ki nevbeti her gün ola anuñ
 nevbeti üç kerredür⁴⁵⁶ (5) ve ziyāde olursa yedi gündür andan ziyāde olursa on dört
 (6) gündür andan ziyāde olursa Allāhü a' lem eger harāreti müstevlī olursa (7) baş
 ağrısıyla ağızda kıuruluk ve gözde kıızılık ve çabası ola ve qabz (8) ola aña gıdā arpa

⁴⁴⁵ 19b5 bir dirhem: on dirhem C; cümlesini: mecmū' nı C; andan: - K; yigirmi dirhem: - K; kıızıl
 boyayı: fūvve C; nīm kūft ve beş dirhem baqqam: - K

⁴⁴⁶ 19b7 edviyei: edviyeden C; gice yata: - K

⁴⁴⁷ 19b8 varalar: vara C; yuya: - K; ṭılā'-ı nev'-i diğer: terkīb-i ṭılā bir dürlü dağı C

⁴⁴⁸ 19b9 her: - K; a' zāda: 'uzuvda C; ya: veyāhūd C; ya: yāhūd C

⁴⁴⁹ 19b10 tohum-ı turb: bezrū'l-fecel C; şıgır kıuyruğı çiçeği: zehr-i mähizehrec C

⁴⁵⁰ 19b12 ince: - K

⁴⁵¹ 19b13 miqdārı: miqdārca C; varalar: vara C; yuyalar: yuya C

⁴⁵² 19b14 ṭılā': terkīb-i ṭılā' C; niķrisiçün: bir dürlü dağı niķrise C

⁴⁵³ 19b15 mürr-i Mekkī: mürr-i şāfi C; her birinden: - K; üçer: ikişer C; bu üçünü: - K

⁴⁵⁴ 20a2 cümlesini: dükeline C; bunlaruñlar: - K; ısıcak: - K; anlaruñ: - K; 'ilācların: 'ilāclarını C

⁴⁵⁵ 20a3 bāb on birinci: on birinci bāb C; aqsāmı: aqsāmlarını C

⁴⁵⁶ 20a5 beyān ider: bildürür C; nevbeti: müddeti C; kerredür: gündür C

[unından] cevābı ideler zerşekle ve yāhūd temürhindī şuyını⁴⁵⁷ (9) çāşnī ideler günde iki kez ğidāsı bu ola yemişlerde ekşi ve tatlu elma ve ekşi⁴⁵⁸ (10) ve tatlu enār ve hıyār ve karpuz yiye ve ammā eger qarūresinde kızılılık (11) olursa ve giç işerse ve beveli қоқарsa günde iki def a bir üsküre karpuz (12) şuyı içe ve temürhindī on beş dirhem yigirmi kaşık şuyla ezeler (13) bir bezden geçüreler şeker қатарlar gül-āb şaçalar vireler içe zerşek dağı⁴⁵⁹ (14) içe eger başında ağırı ola münāsib tılā'lardan düzeler ve yüregın şovudıcı⁴⁶⁰ (15) ve ruṭbet idici nesnelere vireler қабз olmağa iletmeyeler қомайalar dā'im müleyyen⁴⁶¹

[20b]

(1) nesnelere vireler eger cevābdan ṭabī' at incinürse mercimek hıyār suyu-la⁴⁶² (2) ve қоруğla bişürelere vireler [yiye] nāfi' ola inşāa'llāh Nev'-i Diğer bir dürlü dağı⁴⁶³ (3) budur ki bir gün duta bir gün dutmaya aña ğıbb dirler bu dağı iki (4) kısımdu bir lāzımedür ol oldur ki [her gün gele ammā] bir gün қатı duta bir gün yumuşaq⁴⁶⁴ (5) duta ve bir dürlüsü nā'ibedür ol oldur ki bir nevbet [gelicek] ğāyet⁴⁶⁵ (6) қатı duta ve bir nevbet ne dutar gibi ve ne dutmaz gibi ola bu ikisinün [dağı] 'ilāci⁴⁶⁶ (7) ekşi ve tatlu enārladur şıқalar şeker қатарlar [vireler] içe eger nār bulunmazsa zerşek⁴⁶⁷ (8) şeker ile vireler yā temürhindī-le vireler içe eger ishāl ḥācet olursa⁴⁶⁸ (9) on dirhem şaru ḥelile қabını dögeler ne ğāyet қатı [ve ne ğāyet] yumuşaq ola ne iri⁴⁶⁹ (10) ola on kaşık temürhindī şuyı ile ezeler şeker қатарlar vireler içe ve eger (11) ishāl ziyāde

⁴⁵⁷ 20a8 unından: - K; cevābı: cevāv C; zerşekle: amber bāris şuyı C; şuyını: şuyı C

⁴⁵⁸ 20a9 ideler: vireler C; kez: def a C; yemişlerde: yemişde C

⁴⁵⁹ 20a13 zerşek: amberbāris C

⁴⁶⁰ 20a14 ola: olursa C; düzeler: dürteler C

⁴⁶¹ 20a15 vireler: uralar C

⁴⁶² 20b1 cevābdan: cevāvdan C; incinürse: nefret ṭutarsa C

⁴⁶³ 20b2 yiye: - K; nev'-i diğer: ikinci nev' i C; duta: gele C; dutmaya: gelmeye C

⁴⁶⁴ 20b4 bir lāzımedür: biri lāzımedür C; her gün gele ammā: - K

⁴⁶⁵ 20b5 duta: gele C; bir dürlüsü: biri C; gelicek: - K

⁴⁶⁶ 20b6 dutar: gelür C; dutmaz: gelmez C; dağı: - K

⁴⁶⁷ 20b7 қатарlar: birağalar C; vireler: - K; zerşek: amberbārisle C

⁴⁶⁸ 20b8 ya: veyāhūd C

⁴⁶⁹ 20b9 ve ne ğāyet: - K

olmak isterse dört çekirdek maḥmūde katalar bu şerbete içe (12) ammā şu yirine sikencübīn içe ğidāsı mercimek ve isfenāḥ [veyāḥūd] māş ola yüregini⁴⁷⁰ (13) şu ve daḥı nesnelere ideler ele [ve] ayağına sirke ve gül-āb ve şu qarışduralar⁴⁷¹ (14) dürteler eger kuvveti za‘if olursa ferrūc vireler mercimek ile ve isfenāḥ (15) koruğla yā ḥıyār şuyı ve ekşi nār [şuyı] çāşnī vireler yiye dā‘im ammā ḥarāretde⁴⁷²

[21a]

(1) bir üsküre toḥmekān şuyın vireler içe üç günde bir kez elini ayağını ḥaṭmī⁴⁷³ (2) yaprağıyla ve şābūn köpüğü-le yuyalar vaḳtı ki elde ve ayağda ve yağrında bürüdet peydā⁴⁷⁴ (3) olsa ıssı şu içe kuşa [geregınlıyın] ziyāde şifā ola Nev‘-i Dıger budur ki iki gün gelmeye⁴⁷⁵ (4) üçüncü gün gele buña rub‘ dirler bu sevdādan olur buña ekşilerden perhīz ideler⁴⁷⁶ (5) ve erük kısmından perhīz ideler yemişlerden tatlu enār ve tatlu elma [ve erük] yiye [ve üzüm tatlularından yiye] haftada⁴⁷⁷ (6) bir kerre ḥammāma vara çok oturmaya ğazābdan şaḳına işbu şerbeti [vireler] içe tenḳıye⁴⁷⁸ (7) için Şıfat [budur] ḥekīmī erük elli dāne ve ‘unnāb otuz dāne incir on beş⁴⁷⁹ (8) dāne kıızıl üzüm on iki dāne kerefes toḥum[1] ve rāziyāne toḥum[1] her birinden⁴⁸⁰ (9) üçer dirhem benefşe ve nılūfer ve kıızıl gül [her birinden] üçer dirhem ve sebestān on⁴⁸¹ (10) dāne ve rāziyāne dibi ve kerefes dibi [her birinden] beşer dirhem tataranbū üç dirhem⁴⁸² (11) sināmekī beş dirhem [besfāyic on dirhem kara helile nīm küfte beş

⁴⁷⁰ 20b12 veyāḥūd: - K

⁴⁷¹ 20b13 ideler: vuralar C; ele: eline C; ve: - K

⁴⁷² 20b15 ya: veyāḥūd C; nār: enār C; şuyı: - K; ḥarāretde: ḥarāretinde C

⁴⁷³ 21a1 şuyın: şuyı C

⁴⁷⁴ 21a2 vaḳtı ki: ol vaḳit C

⁴⁷⁵ 21a3 olsa: ola C; gereginleyin “gereği kadar”: - K; nev‘-i dıger: üçüncü nev‘i C

⁴⁷⁶ 21a4 rub‘: ḥummā-yı rub‘ C; ideler: ide C

⁴⁷⁷ 21a5 ideler: ide C; ve erük: - K; ve üzüm tatlularından yiye: - K

⁴⁷⁸ 21a6 kerre: gün C; şerbeti: şerbet C; vireler: - K

⁴⁷⁹ 21a7 budur: - K; incir: tın C

⁴⁸⁰ 21a8 kıızıl üzüm: zebīb-i aḥmer C; on iki dāne: on iki dirhem C; kerefes toḥum[1] ve rāziyāne toḥum[1]: bezrū‘l-kerefes ve ‘l-rāziyānec C

⁴⁸¹ 21a9 benefşe: benefşec C; kıızıl gül: verd-i aḥmer C; her birinden: - K

⁴⁸² 21a10 dāne: dirhem C; rāziyāne dibi ve kerefes dibi: qaşr-ı aşlu‘r-rāziyānec ve ‘l-kerefes C; her birinden: - K; tataranbo: bādrenbüye C

dirhem] eftīmūn dört dirhem bu mecmū^c nı bir çölmekde dört⁴⁸³ (12) vuḳıyye şuyula bişüreler [andan] şoñra bir vuḳıyye şāfi şuyın alalar on dirhem hıyārşenbe⁴⁸⁴ (13) içi ve beş dirhem sİR-hışt beş dirhem terengübīnle ezeler [girü] bezden⁴⁸⁵ (14) geçüreler nīm germ bir üsküre vireler içe birkaç günden şoñra bir daḥı [vireler] içe⁴⁸⁶ (15) ğıdāsı daḥı isfenāḥ ve [māş ola] māş olmazsa pirinci ḳabaḳla yiye ekşi nār ve ḳoruk⁴⁸⁷

[21b]

(1) şuyıyla ferrūc vire ve ezilmedük nārdeng şuyı vireler şu yirine şeker şerbeti⁴⁸⁸ (2) içe nāfi^c ola **Nev^c-i Diğer** vaḳti ki devr-i muḥtelif ola gicede gele yā gündüz⁴⁸⁹ (3) ğıdāsı ḥarīre vireler şenḥıyār çekirdegi çāşnī vireler müleyyinlerle telyīn ideler⁴⁹⁰ (4) sikencübīn-i buzūrī vireler yā sikencübīn sāde vireler ve anuñ südinden⁴⁹¹ (5) deleme [şuyın] eyleyeler vireler içe ve daḥı nīlūfer ve kıızıl gül ve benefşe her birinden ikişer⁴⁹² (6) dirhem [on] beş [ḳaşıḳ] şuyula ḳaynada yaru ḳalınca bezden süzeler şeker ḳatarlar vireler [içe] şifā⁴⁹³ (7) ola inşāa'llāḥ [**Terkīb-i Sikencübīn-i Buzūrī**] budur kerefes toḥum[1] üç dirhem ve rāziyāne toḥum[1] üç⁴⁹⁴ (8) dirhem anisūn-i Mışrī iki dirhem kāsni dört dirhem bu cümlesini bir vuḳıyye⁴⁹⁵ (9) şuyula ḳaynadalar yaru ḳala bucuḳ vuḳıyye şeker ḳatarlar on beş dirhem sirke ḳatarlar (10) ḳaynadalar kıvāma gele bir ḳaşıḳ şuyula ezeler vireler [içe] şifā ola inşāa'llāḥü te^cālā⁴⁹⁶ (11) **Bāb On ikinci**

⁴⁸³ 21a11 besfāyic on dirhem ḳara helile nīm küfte beş dirhem: - K; çölmekde: çölmege ḳoyalar C

⁴⁸⁴ 21a12 şuyula: şu ḳoyalar C; bişüreler: bişe C; andan: - K

⁴⁸⁵ 21a13 girü: - K

⁴⁸⁶ 21a14 vireler: - K

⁴⁸⁷ 21a15 isfenāḥ: ısbānāḥ C; māş ola: - K; olmazsa: olmayıcaḳ C

⁴⁸⁸ 21b1 ferrūc: ferrūcla C; vire: vireler C

⁴⁸⁹ 21b2 nev^c-i diğer: bir dürlü daḥı ḥummā C

⁴⁹⁰ 21b3 çekirdegi: toḥumını C

⁴⁹¹ 21b4 ya: veyāḥūd C

⁴⁹² 21b5 şuyın: - K; kıızıl gül: verd-i aḥmer C; benefşe: benefşec C

⁴⁹³ 21b6 on: - K; ḳaşıḳ: - K; ḳaynada: ḳaynadalar C; içe: - K

⁴⁹⁴ 21b7 terkīb-i: - K; kerefes toḥum[1] üç dirhem ve rāziyāne toḥum[1] üç dirhem: bezrū'l-kerefes ve'r-rāziyānec her birinden üçer dirhem C

⁴⁹⁵ 21b8 kāsni: bezrū'l-hindibā C; cümlesini: mecmū^c nı C

⁴⁹⁶ 21b10 içe: - K; şifā ola: nāfi^c ola C

naṭūl ve laḥlaḥai bildürür [şıfat-1] laḥlaḥa ya' nī uracaḳlar⁴⁹⁷ (12) vaḳti ki başda ḥarāret çoḳ ola ḥaddın geçe ve ṭamarda ata ve 'aḳlı bile olmaya⁴⁹⁸ (13) gözlerde aḡırlıḳ ola gül yaḡı otuz dirhem tız sirke yigirmi beş dirhem (14) gül-āb yigirmi dirhem bu üçını bir çanaḡa ḳoyalar bir ḳaşıḡıla şol ḳadar vireler⁴⁹⁹ (15) ki aḳ ola daḡı dört çekirdek kāfūrı yarım ḳaşıḳ gül-ābla ezeler daḡı

[22a]

(1) bu zıkr olan terkıbi ḳatalar kettān bezını bu buña ışlayalar def' a def' a ıssı ıssı⁵⁰⁰
(2) başa uralar şıfā ola inşāa 'llāh **Şıfat-1 Naṭūl** ya' nī baş yuyıcaḳ [ḳaçan] ki baş⁵⁰¹ (3) aḡrısa ve ḳulaḳ bile aḡrısa ve uyḡu uyumasa bunı ideler ḥaṭmī yigirmi yapraḳ (4) ḳarınca otı beş dip aḳ pāpādyā bir dutam na' nā beş budāḳ [reyḥān toḡum[1] beş budāḳ] ḳabaḳ içi yigirmidür⁵⁰² (5) ḥaşḥaş ḳabı-la ve içiyle on dirhem rāziyāne [toḡum] beş dirhem kemmūn beş dirhem⁵⁰³ (6) ve ḳaranfil nīm kūft iki dirhem cevz nīm kūft iki dirhem ve yarpuz⁵⁰⁴ (7) beş budāḳ ve dafnī yapraḡı yigirmi yapraḳ bu mecmū' nı bir büyük çölmege ḳoyalar iki⁵⁰⁵ (8) batman şü ḳoyalar ḳaynadalar ḳuvveti çıḳa miḳdārda bir batman ḳala daḡı ibriḳlere ḳoyalar (9) ḥammāma iledele başın yülüdele [marīzuñ] ol şuyı ḳaynadalar ıssı ıssı başın yuyalar ol⁵⁰⁶ (10) şuyıla beş altı [def' a] yumaḳ yeter [hüve'l-müşfi hüve'l-mu'ṭī] **Bāb On üçünci** süfūfları beyān ider⁵⁰⁷ (11) ve la' ūḳları bildürür **süfūf-1 ḳābız** otları gül-nār-ı Mışrī iki dirhem⁵⁰⁸ (12) aḳāḳıyā iki dirhem ḳurş-ı Şāmī bir dirhem [‘azbe bir dirhem] ḳavrılmış zamḡ-ı

⁴⁹⁷ 21b11 bāb on ikinci: on ikinci bāb C; laḥlaḥai: laḥlaḥa 'amelini C; şıfat-1: - K

⁴⁹⁸ 21b12 ṭamarda: ṭamarlar C

⁴⁹⁹ 21b14 vireler: uralar C

⁵⁰⁰ 22a1 terkıbi: cümleye C; ışlayalar: ışladalar C

⁵⁰¹ 22a2 ḳaçan: - K

⁵⁰² 22a4 pāpādyā: bābūnec C; dutam: ṭutam C; reyḥān toḡum[1] beş budāḳ: - K; yigirmidür: yigirmi dirhem C

⁵⁰³ 22a5 toḡum: - K

⁵⁰⁴ 22a6 yarpuz: fütenc C

⁵⁰⁵ 22a7 yapraḳ: pāre C

⁵⁰⁶ 22a9 başın: başını C; marīzuñ: - K; başın: başını C

⁵⁰⁷ 22a10 def' a: - K; yumaḳ yeter: yumaḡa ol ot yeter C; hüve'l-müşfi hüve'l-mu'ṭī: - K; bāb on üçünci: on üçünci bāb C; beyān ider: bildürür C

⁵⁰⁸ 22a11 la' ūḳları: la' ūḳlar 'amelini C

‘ Arabî üç dirhem⁵⁰⁹ (13) kil-i Ermenî iki dirhem afyûn buçuğ dirhem bu mecmû‘ nı dögeler elekden geçüreler (14) bezr-i kaçûna bir dirhem ve kerdeme tohum[1] bir dirhem ve kaçırılmış reyḥân tohum[1] bir dirhem (15) bu üçini dögülmedin ol edviyeye kaçatar buçuğ dirhemden bir dirheme dek⁵¹⁰

[22b]

(1) ağzına ata [şuyla] iveleye yuda nâfi‘ ola inşâa'llâh **Süfuf-ı Diğer** ki ishâle zahîre nâfi‘ dür⁵¹¹ (2) kehrübâ iki dirhem zamğ-ı ‘ Arabî üç dirhem [kaçırılmış] gül-nâr-ı Mısrî üç dirhem ve afyûn⁵¹² (3) buçuğ dirhem ve kil-i Ermenî on dirhem ve reyḥân tohum[1] ve bañ tohum[1] her birinden⁵¹³ (4) üçer dirhem kuru kişnic kaçırılmış on dirhem bu cümlesin dögeler elekden⁵¹⁴ (5) geçüreler [on dirhem] bezr-i kaçûnayı kaçavuralar ve dögülmedin edviyeye kaçatar gerek olduğı⁵¹⁵ (6) vaḳitde üç dirhem kaçadarı ağza kaçoyalar şuyla yuda nâfi‘ ola [inşâa'llâh] Şıfat-ı la‘ ük-ı bādâm⁵¹⁶ (7) şıfat ki boğaz kaçuruduğına ve öksürüğe ve hırılduya nâfi‘ dür otları zamğ-ı (8) ‘ Arabî on dirhem ve kaçırâ ve nişeste her birinden onar dirhem ve ayva kaçirdegi⁵¹⁷ (9) kaçabı kaçıkmış beş dirhem ve şeker on dirhem ve bādâm yağı yigirmi dirhem (10) ağ mûm bir dirhem mûm revğan ideler bu edviyei barmağla kaçaralar ve dağı (11) vireler yaladalar bir noḥûd miğdârı yâ dağı ziyâdece günde beş on kez yalaya⁵¹⁸ (12) ğıdâsı ḥarîre bādâm südiyle yâ ḥaşḥaş südiyle yiye ve kaçlayı bişüreler yiye⁵¹⁹ (13) ve igde ve bādâm ve kaçızıl üzüm ve incir yiye ve şeker-i pâlûde ‘ aselî bâdem ve ḥaşḥaş⁵²⁰ (14) ola ve bâdem yağı ola yağı anı yiye [va'llâhü'l-müşfi] süfuf ki öksürükiçün arıdılmış

⁵⁰⁹ 22a12 ‘ azbe bir dirhem: - K

⁵¹⁰ 22a15 kaçatar: kaçışduralar C

⁵¹¹ 22b1 şuyla: - K; diğer: bir dürlü dağı C

⁵¹² 22b2 kaçırılmış: - K

⁵¹³ 22b3 kil-i Ermenî: ğin-i Ermenî C; bañ tohum[1]: bezrû'l-benç C

⁵¹⁴ 22b4 cümlesin: mecmû‘ nı C

⁵¹⁵ 22b5 on dirhem: - K

⁵¹⁶ 22b6 ağza: ağzına C; kaçüd(?): la‘ ük C

⁵¹⁷ 22b8 nişeste: nişâ C

⁵¹⁸ 22b11 vireler: uralar C; miğdârı: deñlü C; kez: def‘ a C

⁵¹⁹ 22b12 ya: veyâḥûd C

⁵²⁰ 22b13 ‘ aselî bâdem ve ḥaşḥaş: ‘ aselî ḥaşḥaşla ve bâdem yağıyla C

bâdem yigirmi dirhem⁵²¹ (15) kabak çekirdegi [içi] beş dirhem haşhaş on dirhem
bâdem ve kabak çekirdeğini nīm kūft⁵²²

[23a]

(1) ideler ğalburdan geçüreler haşhaşı döğmedin qaralar on dirhem ve yigirmi⁵²³ (2)
dirhem [kand-ı] şeker bu cümlesini şaklayalar gicede beş dirhem yiye [yata en-nef' en
mina'llâhi] ammâ erük ekşi yimeye⁵²⁴ (3) **Bâb On dördünci** müfid terkîbler 'ilmin
bildürür [her bâbda] terkîb [ki] kulağ ağrısına⁵²⁵ (4) nâfi' dür aq fülful bir dirhem ve
cünd-i bîdester bir dirhem ve afyün buçuğ dirhem evvel⁵²⁶ (5) fülfuli dögeler elekden
geçüreler andan [şoñra] cünd-i bîdesteri dañı afyünla dögeler ħarîrden⁵²⁷ (6)
geçüreler ol döğülmiş fülfulü katalar üçini bir yirde ħavâna koyalar arğun arğun (7)
süreler andan şoñra edviyeden bir çekirdek ve üç dört tamlı kız [emzürür] südi-le
ısıcağ⁵²⁸ (8) kulağa tamluralar ve andan buçuğ vuñıyye taru ve buçuğ vuñıyye tuzı
kavuralar ıssı ıssı⁵²⁹ (9) beze koyalar kulağa tutalar şifâ ola inşâa'llâh **Terkîb-i Âħar**
vañtı ki boyunda ve kulağda [ve koltuğda]⁵³⁰ (10) ve iki bud arasında ve göğüzde boz
renglü şikâyet ola kaşıyıcak kepeklene ve yiri⁵³¹ (11) bozara giciye aña nâfi' dür kızıl
gül on dirhem ve mersin yaprağı on dirhem⁵³² (12) ğarğaram kili yigirmi dirhem ve
şaru helile kabı beş dirhem ve summâğ yaprağı altı⁵³³ (13) dirhem ve büre üç dirhem
ve benefşe dibi on dirhem ve [şüşan dibi ve] kavun çekirdeğiniñ içi⁵³⁴ (14) ve haşhaş
içi onar dirhem ve çigdem beş dirhem bu mecmû' nı dögeler elekden geçüreler (15)

⁵²¹ 22b14 bâdem yağı ola: bâdem yağıyla yiye C; va'llâhü'l-müşfi: - K; süfuf ki: şüfuf bir dürlü dañı C

⁵²² 22b15 içi: - K

⁵²³ 23a1 haşhaş: haşhaş C

⁵²⁴ 23a2 kand-ı: - K; gicede: giceden giceye C; yata en-nef' en mina'llâhi: - K

⁵²⁵ 23a3 bâb on dördünci: on dördünci bâb C; 'ilmini: 'amelini C; her bâbda: - K; ki: - K

⁵²⁶ 23a4 aq fülful: fülful-i ebyaz C

⁵²⁷ 23a5 elekden: ħarîrden C; şoñra: - K; afyünla: afyün bile C

⁵²⁸ 23a7 süreler: ovalar C; emzürür: - K

⁵²⁹ 23a8 tamluralar: tamladalar C

⁵³⁰ 23a9 koltuğda: - K

⁵³¹ 23a10 göğüzde: göğüsde C

⁵³² 23a11 kızıl gül: verd-i aħmer C; mersin yaprağı: varaqu'l-âs C

⁵³³ 23a12 summâğ yaprağı: varaqu's-summâğ C

⁵³⁴ şüşan dibi ve: - K; çekirdeğiniñ: toħum C

[şaklayalar] vakti ki gerek ola gövdede tamām giciyük ola ve kıurdeşeni ola bu edviyei sirkeyle⁵³⁵

[23b]

(1) ışladalar yetecek miķdārca dağı ĥammāma varalar bir pāre kettān bezine ĥařıllu
(2) ola süreler andan [geregince bu otı] dürteler ġāyetde süreler bir zamān otura
[yuna] andan çıķa vakti ki⁵³⁶ (3) kıulaķda ve buķ arasında giciyük ola kıaşıyıcak
kepeklene bu otdan kıurıla kıurıla (4) saķalar süreler [ġāyetde] biraz otura ĥammāmda
andan yuna çıķa **Terkīb-i řarāb** öksürükiķün⁵³⁷ (5) ve zükkāmiķün kıiķiye ve büyüģe
vireler benefşe beř dirhem ve nīlūfer üç dirhem (6) ve sebestān on dāne buyanuñ
kara kıabını yonalar şarusın alalar nīm kūft ideler⁵³⁸ (7) ĥařĥařuñ kıabını iķiyle nīm
kūft ideler beř dirhem ola ve kerefes toĥum[1] iki dirhem⁵³⁹ (8) incir-i ‘alāye on dāne
ve ĥaťmī toĥum[1] iki dirhem ayva çekirdegi nīm kūft ola beř⁵⁴⁰ (9) dirhem
ebemģümeci iki dirhem bu mecmū‘nı üç vuķıyye řuyla kıaynadalar bu ĥavāyici
biřürüp⁵⁴¹ (10) kıuvvetin alalar bezden süzeler ammā ezmeyeler şencereye kıoyalar bir
vuķıyye şeker kıatalar⁵⁴² (11) ol kıadar kıaynadalar ki kııvāma ġele şaklayalar sışalı
kıabda her řabāĥ iķile ve yatıcak⁵⁴³ (12) bir kıaşık şerbet ideler ıssı şuyla [ezeler] beş
on şamla bādem yağı kıatalar ısıcak vireler⁵⁴⁴ (13) iķe ġice ġündüz **Nev‘-i Diger**
öksürükiķün bu terkībi eyleyeler bādem yađı yigirmi⁵⁴⁵ (14) dirhem aķ mūm iki

⁵³⁵ 23a16 şaklayalar: - K

⁵³⁶ 23b2 gereģince bu otı: - K; yuna: - K

⁵³⁷ 23b4 ġāyetde: - K; řarāb: şerbet C

⁵³⁸ 23b6 buyanuñ: buyañ köki C

⁵³⁹ 23b7 ĥařĥařuñ kıabını iķiyle: ĥařĥař kıabını ve iķini C; kerefes toĥum[1]: bezrü‘l-kerefes C

⁵⁴⁰ 23b8 ĥaťmī toĥum[1]: bezrü‘l-ĥaťmī C; ayva çekirdegi: ĥabbü‘s-sefercel C

⁵⁴¹ 23b9 ebemģümeci: bezrü‘l-ĥubbāzī C; bişürüp: bişüp C

⁵⁴² 23b10 kıuvvetin alalar: kıuvveti çıķıcak C

⁵⁴³ 23b11 sışalı: sışa C

⁵⁴⁴ 23b12 ezeler: - K

⁵⁴⁵ 23b13 ġice ġündüz: her ġice C; nev‘-i diger: terkīb bir dürlü dağı C

dirhem ocağa koyalar [mūm] eriyince andan koyalar toña soñra⁵⁴⁶ (15) bir dirhem keşirā bir dirhem zāmġ-ı ‘ Arabī on dirhem nebāt ucını yumuşak dögeler ol⁵⁴⁷

[24a]

(1) mūm revġana katalar daħı barmaġıyla ġāyetde uralar az az yaladalar bir noħūd (2) deñlü yā baġla deñlü ve [perhizinde] ekşiler ve erük yimeye ammā tāze tereyaġı beġāyet müfiddür⁵⁴⁸ (3) şovuk şuyla yuyalar yaġı şekerle etmek içiyle yiye ve şeker-i pālūdei bādem yaġıyla⁵⁴⁹ (4) yiye pāçe ki ġāyetde bişmiş ola yiye nāfi‘ ola inşāa‘llāh **[Terkīb-i] Şarāb-ı Sāde** öksürükiçün⁵⁵⁰ (5) zükkāmiçün benefşe on dirhem nilūfer on dirhem bu ikisini yigirmi kaşık (6) şuyla kaynadalar yaru kalınca tamām bişdükden soñra bezden süzeler şuyına bādem (7) yaġı ve şeker katalar irte ve gice ısıcaġ vireler içe şifā ola inşāa‘llāh **Terkīb**⁵⁵¹ (8) ki diş kanasa nāfi‘dür şāb bir saşsiya koyalar kor üstinde kaynaya [andan] soñra⁵⁵² (9) koyalar toña üstine beş tamlā tiz sirke dökeler beş dirhem şaru helile kabı⁵⁵³ (10) ve beş dirhem gül-nār [bir dirhem yalama tuz] ve bir dirhem gök māzūyı ocağa⁵⁵⁴ (11) koyalar közde qarara andan sirkeye biraġalar daħı qurıya ve iki dirhem ‘ azbe ve bir⁵⁵⁵ (12) dirhem ekşi nār kabı ve bir dirhem gül toħum[1] bu otları dögeler [ince] elekden geçüreler⁵⁵⁶ (13) ve ġavāna koyalar süreler qarşu diş dibine süreler geleni tüküreler soñına sirke⁵⁵⁷ (14) veyā summāk şuyı

⁵⁴⁶ 23b14 mūm: - K

⁵⁴⁷ 23b15 nebāt: nebāt şeker[i] C

⁵⁴⁸ 24a2 baġla deñlü: baġla katarı C; perhizinde: - K; tereyaġı: kereyaġı C; beġāyet: ġāyetde C

⁵⁴⁹ 24a3 şeker-i pālūdei bādem yaġıyla yiye: ġidāsı ġarire bādem südi-le yāħūd ġaşġaş südi-le yiye C

⁵⁵⁰ 24a4 terkīb-i: - K

⁵⁵¹ 24a7 irte ve gice: irtede ve gicede C

⁵⁵² 24a8 şāb bir saşsiya koyalar: şābı bir saşsi üstinde koyalar C; kor: köz C; andan: - K

⁵⁵³ 24a9 tiz sirke: katı sirke C

⁵⁵⁴ 24a10 gül-nār: gül-nār-ı Mısrī C; bir dirhem yalama tuz: - K; gök māzūyı: ‘ afş-ı aħzar C

⁵⁵⁵ 24a11 biraġalar daħı qurıya: koyalar toña ya‘nī qurıya C

⁵⁵⁶ 24a12 ekşi nār kabı: kaşır-ı rummān-ı ġāmiz C; gül toħum[1]: zırr-ı verd (zırr Ar.: tomurcuk) C;

otları: mecmū‘nı C; ince: - K

⁵⁵⁷ 24a13 geleni: tolamı C

dutalar ammā tatlu ve kavun ve erük yimeye summāk aşını yiye ve ekşi⁵⁵⁸ (15)
yemişler yiye **Terkīb Diş İçün** ağrısın giderür otları zencebıl dört⁵⁵⁹

[24b]

(1) dirhem ve ak fülful bir dirhem ve 'aqrıgarh üç dirhem ve nüşadır altı⁵⁶⁰ (2)
çekirdek mürri iki çekirdek bu otları dögelere ince elekden geçüreler havānda⁵⁶¹ (3)
süreler [cemī'ni şaklayalar] andan şonra ağırır dişe az az dürteler domalır duralar
ekşi⁵⁶² (4) ve tatlu erük yimeye ve kıyruq yağıyla omaç yiye nāfi' ola inşā'illāh
Nev'-i Diger⁵⁶³ (5) diş ağrısışün güherçile bucuq dirhem nüşadır dört dirhem
çekirdek (6) [bu ikisini] dögelere harīrdan geçüreler hācet olıcaq ağırır dişe bir zerre
dürteler ammā⁵⁶⁴ (7) sağına doqundurmayalar **Şarāb-ı Egren** egir bucuq batman
[gāyet olmış ola] bir batman şuyla gāyet⁵⁶⁵ (8) olmışını ezeler ve estārdan geçüreler
az az ve dört vuqıyye şeker katalar (9) bucuq vuqıyye gül-āb katalar az az kaynadalar
kefin alalar tā kıvām hāşıl ola vaqti ki [kıvāma geldi şaklayalar]⁵⁶⁶ (10) hācet ola
ishāle vireler susaluğı giderür ve iştihā [dahı] getirür tā'una olıcaq⁵⁶⁷ (11) beğāyet
nāfi' dür **Terkīb sidük dutılmasına müfiddür** keşür tohum[1] bir dirhem⁵⁶⁸ (12) ve
kerefes tohum[1] bir dirhem ve anīsün-ı Rūmī bir dirhem ve kemmün ve helyün
tohum[1]⁵⁶⁹ (13) dörder dirhem ve turb tohum[1] bucuq dirhem bu mecmū'nı bir denk
şuyla bir çölmekte kaynadalar⁵⁷⁰ (14) kaynadalar yaru kalınca bezden süzeler [ıssı

⁵⁵⁸ 24a14 dutalar: tütalar C

⁵⁵⁹ 24a15 diş için ağrısın giderür: diş ağrısışün C

⁵⁶⁰ 24b1 ak fülful: fülful-i ebyaz C

⁵⁶¹ 24b2 otları: mecmū'nı C

⁵⁶² 24b3 süreler: ovalar C; cemī'ni şaklayalar: - K; dürteler: tütalar C; duralar: tura C

⁵⁶³ 24b4 omaç: ovmaç C; nev'-i diger: terkīb bir dürlü dahı C

⁵⁶⁴ 24b6 bu ikisini: - K; hācet olıcaq: vaqti ki hācet ola C; dürteler: tütalar C

⁵⁶⁵ 24b7 doqundurmayalar: toqundurmayalar C; egir: egren C; gāyet olmış ola: - K

⁵⁶⁶ 24b9 kıvāma geldi şaklayalar: - K

⁵⁶⁷ 24b10 susaluğı giderür: şuşaluğa vireler C; tā'una: tā'ün C; beğāyet nāfi' dür: dahı istimāl ideler C

⁵⁶⁸ 24b11 dutılmasına: tütulmağa C; keşür tohum[1]: bezrü'l-cezer C

⁵⁶⁹ 24b12 kerefes tohum[1]: bezrü'l-kerefes C; helyün tohum[1]: bezrü'l-helyün C

⁵⁷⁰ 24b13 turb tohum[1]: bezrü'l-fecel C; bir denk: bir ünüğe C; bir çölmekte: bir çölmege koyalar C

şuya koyalar] hastanuñ kasuğını zeyt yağıyla⁵⁷¹ (15) ovalar ıssı şu içinde ve ol şerbetden dört beş kaşık şerbet yarım kaşık

[25a]

(1) şirūğan veyāhūd acı bādām yağı katarlar ısıcağ vireler içe ve hem zekerini (2) ağza koyalar şoralar ki bülük yolu dutılmaya ammā ğidāsı kavun tohum[1] südiyle ya⁵⁷² (3) ‘aşfūr tohum[1] südiyle harīre ola ammā şu yirine bal şerbeti veyā şeker [şer]beti içe (4) nāfi‘ dūr **Terkīb-i Āḡar** vaḡti ki boğaza sülük yapışa beş altı diş (5) sarımsağı döğeler bir kaşık sirke katarlar daḡı ġarğara eyleyeler yāhūd içeler gele⁵⁷³ (6) çıka **Zükkāmiçün** hıyār çekirdegini şıkalalar şuyın alalar birkaç tamlā gül-āb⁵⁷⁴ (7) ve birkaç tamlā sirke katarlar burnına mesh ideler şifā ola inşāa'llāh **Terkīb-i Sultānī**⁵⁷⁵ (8) ki ta‘āma saçmağā iştihā için fülful yigirmi beş dirhem ve zencebīl yigirmi (9) beş dirhem ve havlincān beş dirhem ve dārçinī on dirhem ve cevz-i bevva (10) dört dirhem ve қaranfil altı dirhem ve dār-ı fülful altı dirhem ve besbāse beş⁵⁷⁶ (11) dirhem ve ‘anber-i hām bir dirhem ve müşğ altı çekirdek ve za‘ferān beş dirhem (12) bu otları yumuşağ döğeler elekden geçüreler andan ta‘āma saçalar [yiyeler] iştihā getirür⁵⁷⁷ (13) **Terkīb** [vaḡti] ki қabz vāqi‘ ola ideler қabzı açā otları budur yüz dirhem⁵⁷⁸ (14) benefşe dört vuḡıyye şuyla қaynadalar süzeler ve altı vuḡıyye şeker katarlar қıvāma getüreler⁵⁷⁹ (15) vireler қabz [içün] telyin ider ve şancuya ve oğlancuqlara ısıcağ şuyla ezeler üç⁵⁸⁰

[25b]

⁵⁷¹ 24b14 ıssı şuya koyalar: - K; hastanuñ: marīzuñ C

⁵⁷² 25a2 dutılmaya: tütilmaya C; ya: veyāhūd C

⁵⁷³ 25a5 yāhūd: veyāhūd C; içeler: içe C

⁵⁷⁴ 25a6 zükkāmçün: fā‘ide-i zükkāmçün C; hıyār çekirdegini: hıyār tohumınuñ C

⁵⁷⁵ 25a7 şifā ola: nāfi‘ ola C

⁵⁷⁶ 25a10 dār-ı fülful altı dirhem: dār-ı fülful beş dirhem C

⁵⁷⁷ 25a12 yiyeler: - K; getirür: getüre C

⁵⁷⁸ 25a13 vaḡti: - K

⁵⁷⁹ 25a14 altı: iki C

⁵⁸⁰ 25a15 için: - K; ider: ide C

(1) kaşığa dek vireler nâfi' dür **Terkīb-i Ru'āf** vaḳti birden domurmak vāḳi' ola⁵⁸¹ (2) [ifrāṭla] dutılmasa bunu ideler göyünmiş kâğıt bir dirhem ve hūn-ı siyāvüşān⁵⁸² (3) buçuḳ dirhem ve aḳāḳıyā buçuḳ dirhem ve zāc-ı ḳıbrīsī buçuḳ dirhem ve kirec ki şu dökülmiş⁵⁸³ (4) ola buçuḳ dirhem ve yaşıl māzū ve afyūn buçuḳar dirhem bunları dögeler ḫarīden geḳüreler⁵⁸⁴ (5) şaḳlayalar dört çekirdek miḳdārı māsūr ile burun delüklerine⁵⁸⁵ (6) uralar panbuḳdan fetil [daḫı] ideler mürekkebe bulaşduralar bu edviyei [daḫı] bulayalar burun⁵⁸⁶ (7) delüğine şoḳalar ammā bāzūların muḫkem bağlayalar ve ḫābisin daḫı bağlayalar tamām⁵⁸⁷ (8) başa sirkeyle gül-āb dürteler nâfi' ola [inşāa'llāhü te'ālā] **Terkīb** ki baş ıssıdan aḳrısıa⁵⁸⁸ (9) ve şovuk seve 'ilāc aḳ şandal otuz dirhem ve afyūn üç dirhem ve kāfūr⁵⁸⁹ (10) bir dirhem [keşirā bir dirhem] keşirāyı ışladalar gül-ābda bu edviyei anuñla ḳarışduralar ḳurş ideler⁵⁹⁰ (11) ḫācet vaḳtinde gül-ābla ezeler başa dürteler nâfi' ola [inşāa'llāh] fā'ide vaḳti ki ishāl⁵⁹¹ (12) vāḳi' ola ve şusuzluḳ ḡalebe itse ve aḳzı acı olsa bu ḳurş isti' māl ideler⁵⁹² (13) [şıfat budur] ṭebāşir-i Hindī buçuḳ dirhem zamḡ-i ' Arabī [ḳavırılmış] iki dirhem bezr-i ḫummāz ḳavırılmış⁵⁹³ (14) iki dirhem summāḳ arınmış bir mişḳāl ve ṭin-i Ermenī bir mişḳāl bunları dögeler⁵⁹⁴ (15) elekden geḳüreler ve bezr-i ḳaṭūna lu'ābla yoḡuralar ḳurşlar ideler gölgede ḳurıya⁵⁹⁵

⁵⁸¹ 25b1 domurmak: burun ḳanamak C; ola: olsa C

⁵⁸² 25b2 ifrāṭla: - K; bunu: bu terkīb C

⁵⁸³ 25b3 dökülmiş: degmemiş C

⁵⁸⁴ 25b4 yaşıl māzū: ' afş-ı aḳzār C; bunları: bu cümlesini C

⁵⁸⁵ 25b5 delüklerine: delüklerinden C

⁵⁸⁶ 25b6 uralar: üfüreler C; daḫı: - K; edviyei: edviyeye C

⁵⁸⁷ 25b7 bāzūların: bāzūlarını C; ḫābisin: ḫābisini C

⁵⁸⁸ 25b8 başa: başına C; sirkeyle gül-āb: gül-āb ve sirke C; inşāa'llāhü te'ālā: - K; terkīb: fā'ide C; aḳrısıa: aḳrısıa C

⁵⁸⁹ 25b9 aḳ şandal: şandal-ı ebyaz C

⁵⁹⁰ 25b10 keşirā bir dirhem: - K

⁵⁹¹ 25b11 inşāa'llāh: - K

⁵⁹² 25b12 ola: olsa C

⁵⁹³ 25b13 şıfat budur: - K; ṭebāşir-i Hindī: aḳ ṭebāşir C; buçuḳ dirhem: bir mişḳāl C; ḳavırılmış: - K;

bezr-i ḫummāz: bezr-i l-ḫummāz C

⁵⁹⁴ 25b14 bunları: bu cümlesini C

⁵⁹⁵ 25b15 ḳurıya: ḳurıdalar C

[26a]

(1)  urudalar bir mişk alini ayva şar b -la i eler n fi  ola [inş a' ll h]  id  summ k m zevveresi⁵⁹⁶ (2) tavu  etiyle ve b dem i iyle bişüreler ve pirinc aşı yiye n fi  ola **S fuf-i Diğer**⁵⁹⁷ (3) ki hem n bu z kr itdügümüz ish li  n n fi  d r za  f h şıl olduğu va it (4) vireler fi'l-h l bağlaya [All h[ u ] izniyle] terk b budur summ k altı dirhem murd yedi⁵⁹⁸ (5) dirhem m z  d rt dirhem ve n r  abı d rt dirhem ve ş h-ı bell t   ⁵⁹⁹ (6) dirhem bunları yumuşak d geler bir mişk alini  ar şuyıyla i eler n fi  ola [be-  avni' ll hi te   l ]  id ⁶⁰⁰ (7) summ k m zevveresini yiye [ki] tavu  eti-le y  pili  eti-le bişmiş ola **Terk b** ni ris⁶⁰¹ (8) veca  -ı mef şıl   il cın bildürür va ti ki ni ris  an  alebesinden v ki ⁶⁰² (9) olsa ağrısı ve  arab tı ve h r reti  atı ola ol  andan olur eger⁶⁰³ (10) za meti şağ ayakda olsa  an şol elden alalar ve şol ayakda olsa⁶⁰⁴ (11)  anı şağ elden alalar t  ki istifr g-ı dem h şıl ola m dde ve  uvvet ve miz c⁶⁰⁵ (12) ve zam n i tiz sınca ola bundan şo ra eski kett n bezini şuya y   ar⁶⁰⁶ (13)  stine  oyalar   yet şovuk ola ni ris n mevzi  üzerine uralar⁶⁰⁷ (14) vey h d a  şandal ş f-ı m miş  [f fel] isfid c raş ş kil-i Ermeni c mlesini⁶⁰⁸ (15) dögeler sirkeyle ve   l- bla t l  ideler ve yaş  amışu  yaprağını sirkeyle bişüreler [ stine uralar]⁶⁰⁹

⁵⁹⁶ 26a1 inş a' ll h: - K

⁵⁹⁷ 26a2 s fuf-ı diğer: bir dürlü dağı s fuf C

⁵⁹⁸ 26a4 All h izniyle: - K; terk b: şıfat C; murd: h bb 'l- s C

⁵⁹⁹ 26a5 m z :   afş-ı ağzar C; n r  abı:  aşr-ı rumm n-ı h miz C

⁶⁰⁰ 26a6 bunları: bu cümlesini C; be-  avni' ll hi te   l : - K

⁶⁰¹ 26a7 m zevveresini: m zevveresini C; ki: - K; ya: vey h d C

⁶⁰² 26a8 veca  -ı mef şıl: veca   'l-mef şıl C;   il cın:   il cını C; bildürür: bey n ider C

⁶⁰³ 26a9 çatı ola:  at[ı] olsa C; ol  andan olur: evvel   an alduralar C

⁶⁰⁴ 26a10 olsa: olursa C; alalar: alduralar C

⁶⁰⁵ 26a11 alalar: alduralar C

⁶⁰⁶ 26a12 şuya ya: şuda ışladalar C

⁶⁰⁷ 26a13 üzerine:  stine C

⁶⁰⁸ 26a14 ş f-ı m miş : m miş  ş fları C; f fel: - K; kil-i Ermeni: t n-i Ermeni C; cümlesini: cem ' ni C

⁶⁰⁹ 26a15 dögeler: sağk ideler C; üstine uralar: - K

[26b]

(1) katı şovuk şu dökeler ol mevzi' üñ üstine fi'l-hâl veca' sākin ola⁶¹⁰ (2) inşāa'llāhü te'ālā her tañla cüllāb içe ğidā māş müzevveresi yiye aq şandal⁶¹¹ (3) ve kızıl şandal şuyın kaçan niķris kıandan olsa [gül-āb] ve ħayy-ı 'alem suyn⁶¹² (4) ve marūl şuyın vireler şifā ola **Şıfat-ı Niķris** kaçan niķris kıandan⁶¹³ (5) olsa 'alāmeti anuñ kızıl olmaķdur evvel ala baslıķ tamarından kıan⁶¹⁴ (6) alalar ħācet miķdārınca aqa kıuvvet ve yaş ve zamān iķtizāsınca kıan⁶¹⁵ (7) alduķları gün piliç şörbāsi ekşi enār şuyı ile yiye andan [şoñra] 'inebü's-⁶¹⁶ (8) şa'leb şuyın içe veyāħūd [kāsñi şuyın içe veyāħūd] kişnic şuyından dört vuķıyye alalar⁶¹⁷ (9) kıaynadalar kefin alalar beş dirhem ħıyārşenbe فلوسنی içinde işlayalar⁶¹⁸ (10) ve şıķalar içeler ve alır olursa bilesince arpa şuyına şeker kıatalar içe⁶¹⁹ (11) ekşi ve tatlu nār şuyın içe ve ol mevzi' üñ üstine aq şandal⁶²⁰ (12) ve kızıl şandal uralar ve gül-ābla kāsñi şuyın ve 'inebü's-ş-a'leb ve ħayy-ı (13) 'alem şuyın içe kıarpuz kıabın ve ħıyār kıabını vireler eski bezini⁶²¹ (14) gül-ābla ve sirkeyle birazcık kāfūr [şuyı] daħı kıatalar işladalar vireler veyāħūd⁶²² (15) bezr-i kıaṭunayı sirkeyle sirkeyle vireler veca' ı sākin eyleye ve eger ol omurda 'uzvuñ⁶²³

⁶¹⁰ 26b1 ola: ider C

⁶¹¹ 26b2 müzevveresi: müzevveresin C

⁶¹² 26b3 şandal şuyın: şandaluñ şuyını C; gül-āb: - K

⁶¹³ 26b4 şuyın: şuyı C; vireler: uralar C; şıfat-ı niķris: fā'ide diğer niķrisde C

⁶¹⁴ 26b5 'alāmeti: 'alāmet C; anuñ: mevzi' üñ levni C; evvel: evvelā C

⁶¹⁵ 26b6 kıuvvet: kıuvvete C; yaş: sinne (sinn Ar.: yaş) C; zamān: zamāne C

⁶¹⁶ 26b7 piliç şörbāsi: ferrūc şörbāsi C; şoñra: - K

⁶¹⁷ 26b8 kāsñi şuyın içe veyāħūd: - K; kişnic: kākneç C

⁶¹⁸ 26b9 kefin: kefini C; ħıyārşenbe: ħıyārşenber C; işlayalar: işladalar C

⁶¹⁹ 26b10 alır: eger C

⁶²⁰ 26b11 nār şuyın: enār şuyını C

⁶²¹ 2b13 içe: uralar C; vireler: uralar C; bezini: kettān C

⁶²² 26b14 şuyı: - K; vireler: uralar C

⁶²³ 26b15 bezr-i kıaṭunayı: bezr-i kıaṭuna C; vireler: uralar C

[27a]

(1) üstine gâyet şovuk şu dökeler fi'l-hâl veca^c sākin ola⁶²⁴ (2) huşūşen ki niķrisūn ağrısı katı olsa ^c uzvuñ üzerine muħazzir yaķu vireler⁶²⁵ (3) **Şıfat-ı Yaķu** mağās beş dirhem bezr-ı kaķuna ve arpa unı üçer dirhem⁶²⁶ (4) ve lüffāh kökinūn kaşrı iki dirhem afyūn bir dirhem za^c ferān buķuķ dirhem (5) bunları dögeler marūl yaprađı şuyıyla ĥayy-ı ^c alem şuyıyla yođuralar vireler sākin⁶²⁷ (6) ola [inşāa'llāhü te^c ālā] ve eger olmazsa bunu isti^c māl ideler elbette sākin ola inşāa'llāhü⁶²⁸ (7) te^c ālā afyūn bir dirhem ve za^c ferān dört dirhem ve mürr dört dirhem (8) yumuşak dögeler ve inek ve keķinūn südi içine biraz etmek içi bırađalar havānda⁶²⁹ (9) saħķ ideler andan biraz gül yađı ki içinde aķ mūm erimiş ola kaķalar⁶³⁰ (10) ol yire uralar eger niķris ve veca^c -ı mefāşıl ki ĥarāretten ola anuñ⁶³¹ (11) üstine marūl yaprađı uralar şifā ola inşāa'llāh **Şıfat-ı Cevāriş-i** (12) ^c **Anber** kaķule-i kibār u şigār ve besbāse her birinden dörder dirhem zencebīl (13) ve dār-i fūlül onar dirhem ve dārçinī [dört dirhem uşne dört dirhem kaķanfil ve za^c ferān onar dirhem] ve cevz-i bevva beş dirhem ^c anber ve⁶³² (14) sūnbül-i Hindī ve maştaķī her birinden ikişer dirhem müşg bir dirhem bunları⁶³³ (15) dögeler ĥall ideler iki edviye miķdārı balla ma^c cūn ideler [yimesinde] bir mişķāl miķdārı⁶³⁴

⁶²⁴ 27a1 dökeler: dokerlerse C; veca^c : veca^c ı C; ola: ide

⁶²⁵ 27a2 huşūşen: fi-ħaşşa C; niķrisūn ağrısı katı olsa: niķrisde kaķan ağrı katı olsa C; vireler: uralar C

⁶²⁶ 27a3 şıfat-ı yaķu: şıfat budur C; arpa unı: daķıķ-i şa^c ĩr C

⁶²⁷ 27a5 bunları: bu cümlesini C

⁶²⁸ 27a6 inşāa'llāhü te^c ālā: - K; ve eger olmazsa: olmayacak olursa C; ola: ider C; inşāa'llāhü te^c ālā: Allāh[^c uñ] izniyle C

⁶²⁹ 27a8 inek ve keķinūn südi: inek şüdi-le ve keçi südi-le C

⁶³⁰ 27a9 andan: gâyetde C; biraz: birazcık C

⁶³¹ 27a10 ol yire: maşşala C; C'de 10 ve 11. satırlar takdim-tehirli

⁶³² 27a13 dört dirhem uşne dört dirhem kaķanfil ve za^c ferān onar dirhem: - K

⁶³³ 27a14 sūnbül-i Hindī: sūnbül C; müşg: misk C; bunları: bu mecmū^c nı C

⁶³⁴ 27a15 ma^c cūn ideler: yođuralar C; yimesinde: - K

[27b]

(1) yiyeler ‘**İlâc-ı Nıkrıs** ki dizde ola ğidâsında cevâb yiye on dördine dek⁶³⁵ (2) şenhiyâr tohumı südiyle çâşnî vireler on dört günden sonra tavuqla erişte⁶³⁶ (3) şörbâsın [vireler] yiye bu zıkr olan günlerde şovuk yağı ura **Şıfat-ı Yağı** afyün⁶³⁷ (4) bir dirhem ve kâfûr iki dirhem mâmişâ üç dirhem surincân beş dirhem (5) gül yağıyla qarışduralar vuralar on dörtten sonra ikilü'l-melik yigirmi dirhem (6) bâbûnec çiçeği on dirhem segrek on beş dirhem ve boy on dirhem ve arpa unı⁶³⁸ (7) yigirmi dirhem bu otları balla yoğuralar gül yağıyla qarışduralar [üstine] vuralar bunuñla⁶³⁹ (8) emîn [oldıysa oldı] olmazsa buçuğ dirhem za‘ ferân iki dirhem lâden ve iki direm maştakı⁶⁴⁰ (9) ve bir direm helimûn ve iki yumurda şarusı ve beş direm surincân ve üç direm⁶⁴¹ (10) günlük ve üç direm muql biraz zeyt yağı biraz ħinnâ kıatalar evvelki yağıya kıatalar⁶⁴² (11) dağı vuralar bundan sonra yağları dürteler nâfi‘ ola inşâa'llâh **Cüllâb-ı Müte‘ ârif**⁶⁴³ (12) bilgil kim cemî‘ şerbetlerün aşlı ve mâddesi cüllâbdur ve mecmû‘-ı eşribe anuñla kıa‘imdür⁶⁴⁴ (13) **Şıfat** budur ki şeker bir rağl ya‘nî yüz yigirmi dirhem ħavânda ovalar yumuşak (14) eyleyeler bir yumurdanuñ ağıñ biraz şuyla çalkayalar ki köpüğünü şeker üzerine dökeler tencere içinde⁶⁴⁵ (15) sâkin ola arğun arğun kıaynadalar tâ ki şeker tamâm eriye andan bir yumurda ağıñ⁶⁴⁶

⁶³⁵ 27b1 ola: olsa C

⁶³⁶ 27b2 on dört günden: on dördinden C; tavuqla: tavuğıla C; erişte: rişte C

⁶³⁷ 27b3 vireler: - K; yağı: yağular C; ura: uralar C; şıfat-ı yağı: şıfat budur C

⁶³⁸ 27b6 segrek: bezrü'l-kettân C; boy: ħulbe C; arpa unı: dağığ-i şa‘ir C

⁶³⁹ 27b7 üstine: - K; vuralar: uralar C

⁶⁴⁰ 27b8 oldıysa oldı: - K

⁶⁴¹ 27b9 direm: dirhem C

⁶⁴² 27b10 günlük: kendir C

⁶⁴³ 27b11 vuralar: uralar C; dürteler: uralar C; cüllâb-ı müte‘ ârif: şıfat-ı cüllâbü'l-müte‘ ârif C

⁶⁴⁴ 27b12 kıa‘imdür: kıa‘im olur C

⁶⁴⁵ 27b14 Köpüğünü: köpüklene C; şeker: mezkûr şekerün C

⁶⁴⁶ 27b15 ola: odla C

[28a]

(1) dağı alkayalar az az bu aynayan Şekere yidürelere tã ki mecmũ' keŕ gide (2) Őãf ola Őãfılıđı ' alãmeti oldur ki gelen keŕ ağ ola ve ayrık [keŕ] gelmez ola cüllãb-ı⁶⁴⁷ (3) müte' arif budur bundan anđı Şerbeti biŐürürlerse bişe **Őarãb-ı Şandal** budur ki⁶⁴⁸ (4) mi' deye uvvet virür ve ishãli men' ider ve anı keser **Şıfat** budur ağ Şandal [yigirmi dirhem]⁶⁴⁹ (5) ĥavãnda dögeler Şöyle ki yaŐıllana yãĥüd dörpüleyeler ve Őıralu arf içinde biraz⁶⁵⁰ (6) Şuyla ki üzerin örteler bir gün bir gice ışladalar andan Őoñra tencereye oyalar (7) aynadalar tã ki uvveti Şuya ıĥa ve kettãn bezden süzeler iki yüz kırık⁶⁵¹ (8) dirhem Şeker ıkr itdügümüz cüllãb gibi ıvãma getürelere ve ol süzölmüŐ (9) Şandal Şuyın bu Őerbetinüñ üstine oyalar on dirhem ekşi nãrdeng dögmedin⁶⁵² (10) Şuyla ezeler bu ıkr olan Őerbetle ıvãma getürelere isti' mãl ideler Őarãb-ı⁶⁵³ (11) Şandal ĥalk içinde bu vechle meŐĥürdur ammã fã'idesi oldur kim yigirmi direm⁶⁵⁴ (12) dörpölenmiŐ Şandal yüz yigirmi direm gül Őuyında iki gün iki gice ıŐladalar⁶⁵⁵ (13) andan gül Şuyın Őıĥalar alalar Şaklayalar dönele kifãyet miĥdãrı Şu oyalar⁶⁵⁶ (14) aynadalar tã ki Őandaluñ uvveti Şuya ıĥa [ve] süzeler dağı ol ıkr itdügümüzce⁶⁵⁷ (15) nãrdeng Şuyın oyalar ve [ol gül Şuyın ki Őıkup ŐaklamıŐlarduranı dağı atalar ve] iki yüz kırık direm Şekeri cüllãbla ıvãma getürelere⁶⁵⁸

⁶⁴⁷ 28a2 Őãf: Őãfi C; ki: kim C; ağ: ağ C; keŕ: - K

⁶⁴⁸ 28a3 biŐürürlerse bişe: dilerlerse bişürelere C

⁶⁴⁹ 28a4 ağ Şandal: Şandal-ı ebyaz C; yigirmi dirhem: - K

⁶⁵⁰ 28a5 yãĥüd: veyãĥüd C; Őıralu: Őıra C

⁶⁵¹ 28a7 uvveti: uvvet C; Şuya: Şuyına C; iki yüz kırık dirhem Şeker: iki rağl Şekeri ki iki yüz kırık dirhemdür C

⁶⁵² 28a9 üstine: içine C

⁶⁵³ 28a10 bu ıkr olan Őerbetle: bu mecmũ' ın mezkür Őerbetle C

⁶⁵⁴ 28a11 fã'idesi: menfa'atlüsi C; kim: ki C; direm: dirhem C

⁶⁵⁵ 28a12 direm: dirhem C

⁶⁵⁶ 28a13 andan: andan Őoñra C; kifãyet miĥdãrı: kifãyet idicek miĥdãr C

⁶⁵⁷ 28a14 ve: - K; ıkr itdügümüzce: ıkr itdügümüz miĥdãrca C

⁶⁵⁸ 28a15 ol gül Şuyın ki Őıkup ŐaklamıŐlarduranı dağı atalar ve: - K; direm: dirhem C

[28b]

(1) andan isti' māl ideler ve şarāb-ı şandaleyn daḥı bu ʔarīḫ üzeredür [ve Allāhü a' lem]⁶⁵⁹ (2) **Şıfat-ı Şarābü'l-Hışrem** şarāb-ı hışrem ki ʔoruḫ şerbetdür mi' deye ʔuvvet (3) virür ve ḥafaḫana fā'ide ider ʔuşmaḡa ve gönül dönmeḡi daḥı sākin ider⁶⁶⁰ (4) ve ishāli ʔabz ider ıssı ḥummālara [fā'ide ider] ve ıssı ʔa'āmlaruñ ve ıssı şerbetleruñ zararların⁶⁶¹ (5) def' ider şuşaluḡı keser sākin ider **Şıfat [budur]** tāz[e] ʔoruḡı pāk yuyalar andan⁶⁶² (6) sıḡalar şuyın alalar bir ʔalaylu [çölmeḡe] ʔoya yāḥūd ʔencereye ʔoya ʔaynada tā ki yarusı gide⁶⁶³ (7) yarusı ʔala ammā ʔaynarken kefin ala ʔoya bir gice ʔura yarındası pāk süze [bu süzülmiş şuyuñ]⁶⁶⁴ (8) bir vuḡıyyesine bir vuḡıyye şeker ki eridilmiş ola ʔıvāma getüreler isti' māl ideler nāfi' (9) ola [inşāa'llāhü te'ālā] ammā [eger] ʔoruḫ şuyınuñ bir vuḡıyyesine on budak na' nāyı deste eyleyüp⁶⁶⁵ (10) ʔıvāma getirürken anuñla ʔarışduralar daḥı menfa'atlü ola **Şarāb-ı Tüffāḥ** ki⁶⁶⁶ (11) elma şarābıdur yürek oynamasına nāfi' dür ve mi' deye ʔuvvet virür gönül dönmeḡe⁶⁶⁷ (12) ve ʔuşmaḡa fā'ide ider ve iştiḥāya fā'ide ider 'ameli budur elma ki zedesi⁶⁶⁸ (13) daḥı ʔekirdeḡi olmaya aḡacdan bıçaḡıla ʔabını arıdalar ve eşeḡini daḥı ʔıkaralar (14) bir ʔaş yā aḡac ḥavānda döḡeler şıḡ kettān bezinden şıḡalar ʔaynadalar kefin (15) alalar [kef alınduḡdan şoñra] indüreler ol şu miḡdārı ola arınmış cüllāb olmış şekerle⁶⁶⁹

⁶⁵⁹ 28b1 ve Allāhü a' lem: - K

⁶⁶⁰ 28b3 ʔuşmaḡa: ʔuşmaḡı C; gönül dönmeḡi: gönül dönmesini C

⁶⁶¹ 28b4 fā'ide ider: - K; zararların: mazarratın C

⁶⁶² 28b5 budur: - K; yuyalar: yuya C

⁶⁶³ 28b6 sıḡalar şuyın alalar: şıḡa şuyın ala C; çölmeḡe: - K; ʔencereye ʔoya ʔaynada: ʔencerede ʔaynada C

⁶⁶⁴ 28b7 süze: süzeler C; bu süzülmiş şuyuñ: - K

⁶⁶⁵ 28b9 inşāa'llāhü te'ālā: - K; eger: - K

⁶⁶⁶ 28b10 şarāb-ı tüffāḥ: şıfat-ı şarābü't-tüffāḥ C

⁶⁶⁷ 28b11 şarābıdur: şerbetidür C

⁶⁶⁸ 28b12 iştiḥāya: ishāle C

⁶⁶⁹ 28b15 kef alınduḡdan şoñra: - K

[29a]

(1) kıvāma getüreler ammā evvelā oldur ki zıkr itdügümüz elma şuyınıñ beş yüz⁶⁷⁰
(2) dirhemine yüz dirhem aķ mükerrer [şāfi döğülmiş] şeker қатарlar şol қadar giceyle
vuralar ki birbirine қarıша⁶⁷¹ (3) ve biñ iki yüz dirhem nīsān yağmurın dağı қатарlar
girü ancılayın çomçayla vuralar tā ki bu dađı⁶⁷² (4) қarıша ve andan bir şırça қaba
қoyalar [ağzın berkideler bir buçuқ ay güneşde қoyalar] eger dilerse gerek
[muţayyeb қılalar ya' nī] hoş қоқular eyleyeler ki⁶⁷³ (5) қалbe ziyāde қувvet vire ve
bu zıkr olan mecmū' a bir direm müşg iki direm maştakī⁶⁷⁴ (6) iki direm 'ūd-ı Hindī
yumuşaq döğeler bu [mezkūr] şerbetüñ içinde tamām ovalar isti' māl ideler⁶⁷⁵ (7)
[Şıfat-1] Şarābü'r-Rummānü'l-Hulv ya' nī tatlu enāriñ şarābını bişürmek bildürür
öksürüğe⁶⁷⁶ (8) nāfi' dür ve gögse müte' allıқ marazlara fā'ide [ve menfa'at] ider enār
ki beğāyet olmış ola⁶⁷⁷ (9) ve kekre olmaya [ğāyet] tatlu ola ve қabı yufқа ola dānesi
қızıl ola ne miқdār hācet⁶⁷⁸ (10) ise alalar dānesin pāk [ideler] ayırtlayalar şıқalar
şuyın alalar қoyalar tā ki тұrıla andan⁶⁷⁹ (11) süzeler dağı yüz yigirmi dirhem erimiş
şekeri şāf idüp қатарlar ve arқun⁶⁸⁰ (12) arқun қaynadalar tā ki cüllāb [қıvām gibi] ola
isti' māl ideler ammā ekşi enār şerbetin⁶⁸¹ (13) dağı bu vechle bişüreler ammā anuñ
yüz yigirmi dirhem şāfi şuyına üç yüz (14) altmış dirhem şāfi şeker қoyalar kıvāma

⁶⁷⁰ 29a1 zıkr itdügümüz elma şuyınıñ beş yüz dirhemine: beş yüz dirhem zıkr itdügümüz elma şuyına C

⁶⁷¹ 29a2 yüz dirhem: beş yüz dirhem C; şāfi döğülmiş: - K; giceyle: çömçeyle C

⁶⁷² 29a3 nīsān yağmurın: nīsān yağmurı şuyın C

⁶⁷³ 29a4 ağzın berkideler bir buçuқ ay güneşde қoyalar: - K; eger dilerse gerek: eger dileseler ki C; muţayyeb қılalar ya' nī: - K; қоқular: қоқulu C

⁶⁷⁴ 29a5 bu zıkr olan mecmū' a: bu mecmū'-ı mezküre C; direm: dirhem C; müşg: misk C

⁶⁷⁵ 29a6 'ūd-ı Hindī: 'ūd C; mezkūr: - K; ovalar: ezeler C

⁶⁷⁶ 29a7 şıfat-1: - K; enāriñ şarābını bişürmek: enār şerbetin bişürmegi C

⁶⁷⁷ 29a8 ve menfa'at: - K; beğāyet olmış ola: tamām yetişmiş ola C

⁶⁷⁸ 29a9 ğāyet: - K

⁶⁷⁹ 29a10 ideler: - K; andan: döneler C

⁶⁸⁰ 29a11 erimiş: arınmış C; şāf idüp: şāfi C

⁶⁸¹ 29a12 kıvām gibi: - K; ammā: ve C

getüreler eger menfa' a[t] itmek olsa bu ki⁶⁸² (15) bir dutam taze na' nâ ile kaynadalar kaynaduğı vağitde karışduralar tâ ki kıvâma gele⁶⁸³

[29b]

(1) ve indürelersüzeler andan isti' mâl ideler **Sikencübîn Seferceli** ya' nî⁶⁸⁴ (2) ayva ile olmuş sikencübîn ki mi' deye ve cigere kuvvet virür ve bu ikisinde vâkı' (3) olan süddeleri açar ve ta' âm hazm ider ısıtmalardan soñra olanı giderür⁶⁸⁵ (4) ayva ki hâm ve çürük olmaya ve zedesi dahı olmaya her ne miqdâr hâcet (5) ise alalar ve kabını [ağac bıçağla] arıdalar ve eşegin çıkaralar taş yâ ağac havânda dögeler tâ ki⁶⁸⁶ (6) merhem gibi ola döneler kettân bezinden süzeler ya' nî kettân bezinden kîse⁶⁸⁷ (7) ideler içinde ovalar şıkalar şuyın alalar [yüz on dirhem ayva şuyına] yüz on dirhem hâliş sirkeyle⁶⁸⁸ (8) bir zamân karışduralar üç yüz elli dirhem erimiş şâfi şeker kıtalar kıvâma⁶⁸⁹ (9) getüreler ve indürelersüzeler andan isti' mâl ideler ammâ kaynadurken sâkin (10) od-ile kaynadalar [Şıfat-ı] **Şarâbü'l-Üd** [ü d şerbet] ki mi' deye ve dimâğa kuvvet virür ve ta' âmı⁶⁹⁰ (11) siñirür ve kuvveti gökcek ider ve göze kuvvet virür iki yüz dirhem gül-âb bir [taş] çölmege (12) koyalar ü d iki dirhem ve sik iki dirhem ve sünbül-i tîb bir direm kıranfil bir direm⁶⁹¹ (13) maştakî bir dirhem ve cevz-i bevva bir dirhem bu cümlesini kes ideler kıtı yumuşak ola ne kıtı⁶⁹² (14) iri ola ve bir kettân bezi kîse eyleyeler kıoyalar ağzın bağlayalar gül-âbuñ⁶⁹³ (15) içine kıoyalar ağzın bağlayalar tencerede sâkin oda arđun arđun kaynadalar⁶⁹⁴

⁶⁸² 29a14 itmek: itmelü C; olsa: olsalar C

⁶⁸³ 29a15 dutam: tütam C; na' nâ: na' nâ' C

⁶⁸⁴ 29b1 Sikencübîn: şıfat-ı şarâb-ı sikencübîn C

⁶⁸⁵ 29b3 hazm: hazm C; olanı: vâkı' olan C

⁶⁸⁶ 29b5 ağac bıçağla: - K

⁶⁸⁷ 29b6 bezinden: bezi içinde C; süzeler: ovalar C

⁶⁸⁸ 29b7 yüz on dirhem ayva şuyına: - K; hâliş sirkeyle: hâliş tîz sirke C

⁶⁸⁹ 29b8 bir zamân: biraz C; erimiş: arıdılmış C; şâfi şeker: şâf şeker C

⁶⁹⁰ 29b10 od-ile: odda C; şıfat-ı: - K; ü d şerbet: - K; taş: - K

⁶⁹¹ 29b12 ü d: ü d-ı Hindî C; dirhem: direm C

⁶⁹² 29b13 cümlesini: mecmû' nı C; ideler: eyleyeler C; kıtı yumuşak: ne yumuşak C

⁶⁹³ 29b14 iri ola: dögülmüş ola C

⁶⁹⁴ 29b15 oda: od-ıla C

[30a]

(1) tā ki üç bahşından bir bahşı kıla ve kıaynarken dā'im kīsei ovalar dağı⁶⁹⁵ (2) [kīseyi] çıkaralar şıklar ve iki yüz dirhem şāfi şeker kıatalar arķun arķun kıaynadalar⁶⁹⁶ (3) kefini alalar tā ki cüllāb gibi kıvām bula oddan indüreler bir denk miski⁶⁹⁷ (4) tamām ezeler biraz kıarışduralar şaklayalar hācet vaķtinde bir kıaşığın ezeler içeler⁶⁹⁸ (5) nāfi^c ola inşāa'llāh **El-İtrāfilü'l-mūlakķā ve semmī be-ħabbü'l-muķl** biz mirāren tecrübe idüp⁶⁹⁹ (6) idüp menfa^c atlerin bulduķ bevāsīr kıanın keser ağırsın sākin ider⁷⁰⁰ (7) ve aşlın kıurıdur ve mādde-i aşıyyeyi aşıyyesin kıat^c ider **Şıfat** helīlec-i esved (8) ve kābilī ve belīlec ve emlec ve göyünmiş mürr ħummaz kıulağı ve kehrübā her birinden beşer dirhem⁷⁰¹ (9) ve bezr-i [nā]nh^ā altı dirhem ve muķl-ı azraķ şāfi yigirmi dirhem muķldan ğayrı⁷⁰² (10) edviye-i küllisin dögeler iri elekden geçüreler cümle bir yire cem^c ideler ve bādem⁷⁰³ (11) yağıyla ovalar ve muķlı kendene şuyıyla işladalar bu dögülmüş edviyei ol işlanmış (12) muķl-la yoğuralar gerekse ma^c cūn ideler acıla şabāħ ve aħşamda üç dirhem⁷⁰⁴ (13) yiyeler veyāħūd ħabb ideler [her ħabb] bir dirhem kıadarı ola acıla üç ħabbın⁷⁰⁵ (14) yudalar [tā ki] şıfā ola [inşāa'llāhü te^c ālā] terkīb-i itrāfil aña bir etıbbānuñ mücerrebātındandır kütüb-i⁷⁰⁶ (15) meşhūrda gelmez [va'llāhü a^c lem] kātibü'l-ħurūf mirāren ekşer tecrübe idüpdür **Şıfat-ı Müferriħ-i**⁷⁰⁷

⁶⁹⁵ 30a1 bahşından: ülüden C; bahşı: ülüsi C; dağı: ve C

⁶⁹⁶ 30a2 kīseyi: - K; iki yüz dirhem: iki yüz yigirmi dirhem C; kıatalar: kıoyalar C

⁶⁹⁷ 30a3 bula: ola C

⁶⁹⁸ 30a4 kıaşığın: kıaşığın C

⁶⁹⁹ 30a5 inşāa'llāh: inşāa'llāhü te^c ālā C

⁷⁰⁰ 30a6 bevāsīr kıanın keser: bevāsīre menfa^c at ider ve kıanın keser C; ağırsın: veca^c ın C

⁷⁰¹ 30a8 kābilī: kābilī helīle C

⁷⁰² 30a9 muķldan: muķl-ı azraķdan C

⁷⁰³ 30a10 cümle bir yire cem^c ideler: ve kehrübāyı ince elekden geçüreler yāħūd geçicek miķdār dögeler C

⁷⁰⁴ 30a12 acıla: açla C; şabāħ: şabāħda C

⁷⁰⁵ 30a13 her ħabb: - K; kıadarı: miķdār C

⁷⁰⁶ 30a14 tā ki: - K; inşāa'llāhü te^c ālā: - K; terkīb-i itrāfil: bu terkibe itrāfil-i muķlı dirler C

⁷⁰⁷ 30a15 va'llāhü a^c lem: - K

[30b]

(1) **Melikî** ki terkîb nâdirü'l-vücûddur hiçbir akıradînde gelmez fâzıl müte'ahhîrîndür mülûk-ı⁷⁰⁸ (2) 'Acem için düzilmişdür za'îf kâlbe nâfi' dür kuvvet virür ve hafâkana vahşete (3) ve mi'denüñ şovukluğına fâ'ide ider ta'am[1] hâzm ider guşşa giderür ve iştihâ⁷⁰⁹ (4) getirür ve cimâ'a kuvvet virür menî arturur ve lezzet virür ve za'îf dimâğa (5) kuvvet virür ve yüzüñ rengin şâfi eyler ve kızıl eyler ve ağız kokuşın hûb (6) eyler mecmû' a' zâyâ kuvvet virür ve bedeni ve siñirleri kavî ve muhkem eyler eczâ (7) budur **Şıfat** maştakî ve 'üd-ı Hindî ve dârçinî ve turunc kabı ve karanfil (8) ve sünbül-i Hindî ve süg ve cevz-i bevvâ ve kebâbe-i Çinî kâkule ve hîl-i bevvâ ve su' d⁷¹⁰ (9) ve ıdhır ve bezr-i rencbüye bezr-i bâdrüc ve felencmüşk ve dâr-ı fülful ve bezrü'l-nemâm⁷¹¹ (10) merzencüş ve lü'lü'-i gayr-ı meşküğ ve büssek ve kehrübâ ibrişim-i hâm ve behmen-i⁷¹² (11) aħmer ve behmen-i ebyaz ve dahı sâdec-i Hindî [bu mecmû' nuñ] her birinden onar dirhem⁷¹³ (12) müşg-i hâliş bir mişkâl bu cümlesin yumuşak dögeler eleyeler müşg şoñra⁷¹⁴ (13) havânda eczâyla ovalar döneler andan şoñra üç edviye miğdârı⁷¹⁵ (14) şâfi balla yoğuralar bir gümiş yâ şırçalı kab içinde şaklayalar hâcet⁷¹⁶ (15) vaħtinde bir dirhemden iki dirheme dek tabî' at muħtezâsınca isti' mâl⁷¹⁷

⁷⁰⁸ 30b1 fâzıl: muħtâr efâzıl C

⁷⁰⁹ 30b3 hâzm: hâzm C; guşşa: guşşayı C; iştihâ: iştihâyı C

⁷¹⁰ 30b8 kebâbe-i Çinî: kebâbe C

⁷¹¹ 30b9 ıdhır: ıdhır-ı Mekkî C; bezr-i rencbüye: bezrü'l-bâdrencbüye C; bezr-i bâdrüc: bezrü'l-bâdrüc C; felencmüşk: bezrü'l-felencmüşk C

⁷¹² 30b10 merzencüş: bezrü'l-merzencüş C

⁷¹³ 30b11 bu mecmû' nuñ: - K

⁷¹⁴ 30b12 müşg-i hâliş bir mişkâl: misk-i hâliş bir bucuğ dirhem C; müşg: misk C

⁷¹⁵ 30b13 eczâyla: bu dögülmüş edviyenüñ ba' zıyyla C; döneler: tütalar mecmû' ıla saħk ideler tâ ki kokuşu cümle edviyeye karışa C

⁷¹⁶ 30b14 ya: veyâhüd C

⁷¹⁷ 30b15 bir dirhemden iki dirheme dek: iki dirhemden bir dirheme degin C

[31a]

(1) ideler nāfi^ç ola inşāa'llāh **Fā'ide İshāl** summāk altı dirhem⁷¹⁸ (2) ve murd yedi dirhem māsū nār kabı [her birinden] dörder dirhem ve şāh-ı bellūt üç⁷¹⁹ (3) dirhem bunları yumuşak dögeler andan [bir mişkālını] qar şuyıyla içeler nāfi^ç ola inşāa'llāh⁷²⁰ (4) **Fā'ide** bir kimse [kim] uyku uyumasa [kabz olsa] reyḥān şuyıyla başın yuya uyku gele [inşāa'llāhü te'ālā şıfat budur] reyḥān⁷²¹ (5) ve gül ve benefşe ve nılüfer ve boy ve iklilü'l-melik ve üç baş ḥaşḥaş⁷²² (6) ve ḥaṭmī yaprağı ve dafnī yaprağı her birinden birer cüz alalar cümlesin bir qalaylu⁷²³ (7) bakıra qoyalar ḥavāyic yeter şuyula qaynadalar şuyun yarusı qalınca daḥı ol şuyı⁷²⁴ (8) bir ibriqe qoyalar daḥı başını ıssı yuyalar yatacaq vaqıtde burnı qoyalar şovuk⁷²⁵ (9) gelmeye [uyku gele uyuya] şifā ola inşāa'llāh **Şıfat-ı Ma'cün-ı Felāsife** [alasin] fülful ve dār-ı fülful ve⁷²⁶ (10) zencebıl ve dārçinī ve emlec ve belilec ve şaytarac-ı Hindī ve zerāvend-i müdahrec-i (11) Şāmī ve bābūnec ve lübb-i ḥabbü's-şanavber ve lübb-i cevz-i Hindī ve ḥuşyetü's-şac' leb (12) her birinden onar dirhem ve zerdeçöp ve havuc toḥum[ı] onar dirhem çekirdegi⁷²⁷ (13) çıkmış kıızıl üzüm otuz dirhem bunların üç mişlince balla yoğuralar menzū'ü'r-⁷²⁸ (14) rağve şerbet bir finduq miqdārı ola bu

⁷¹⁸ 31a1 inşāa'llāh: inşāa'llāhü te'ālā C; fā'ide ishāl: fā'ide ishāl için C

⁷¹⁹ 31a2 murd: ḥabbü'l-ās C; māsū: 'afş-ı aḥzar C; nār kabı: qaşr-ı rummān-ı ḥāmız C; her birinden: - K

⁷²⁰ 31a3 bunları: bu cümlesini C; bir mişkālını: - K; inşāa'llāh: inşāa'llāhü te'ālā C

⁷²¹ 31a4 kim: - K; kabz olsa: - K; reyḥān şuyıyla: mā'ü'r-reyḥānla C; başın yuya: başını yuyalar C; uyku: uyku C; inşāa'llāhü te'ālā şıfat budur: - K

⁷²² 31a5 gül: verd-i aḥmer C; benefşe: benefşec C; boy: ḥulbe C

⁷²³ 31a6 ḥaṭmī yaprağı: varaqu'l-ḥaṭmī C; dafnī yaprağı: varaqu'l-gār C; birer: bir C; cümlesin: cemī' sin C

⁷²⁴ 31a7 ḥavāyic yeter şuyula: ḥavāyicin örter şuyula C; şuyun yarusı: yarusı C

⁷²⁵ 31a8 ibriqe: ibriqa C; ıssı: ıssı ıssı C

⁷²⁶ 31a9 gelmeye: olmaya C; uyku gele uyuya: - K; şifā ola inşāa'llāh: be-'avni'llāhü te'ālā C; şıfat-ı ma'cün-ı felāsife: şıfatü'l-ma'cünü'l-felāsife C; alasin: - K

⁷²⁷ 31a12 ve zerdeçöp ve havuc toḥum[ı]: ve 'urūku'l-şafir ve bezrü'l-cezer C

⁷²⁸ 31a13 çekirdegi çıkmış kıızıl üzüm: zebīb-i aḥmer-i menzū'ü'l-'Acem C; yoğuralar: yoğurasın C

terkibe eṭibbā māddeṭü'l-ḥayāt dirler (15) balğam kaṭ' ider nefes kuvvetlendirür ve feraḥ ider ve ṭa'ām ḥazm ider ve iṣṭihā⁷²⁹

[31b]

(1) getirür ve ḥıfz ziyāde ider ve 'aql arturur ve burūdeti giderür selesülü'l-bevle (2) fā'ide ider ve yili sākin ider ve menī ziyāde ider ve dişleri berkidür ve bendkeşeler ağrısın⁷³⁰ (3) giderür [ve yağrın ağrısın giderür be-'avni'llāhü te'ālā] **Terkīb-i Müfferih** besbāse sekiz dirhem ve cevz-i bevva yigirmi dirhem qarafil üç dirhem⁷³¹ (4) dārçinī üç dirhem ve su'd altı dirhem dār-ı fülful üç dirhem kıızıl gül altı dirhem (5) ve za'ferān altı dirhem ve kebābe üç dirhem ve ابو الفکر elli dirhem müşğ bir (6) çekirdek bal üç yüz dirhem **Bāb** şol nesnelere ki cümle lezzet virür (7) dārçinī ḥacet vaḳtinde çiyneye tükürğini resmine düрте cimā' a meşğül ola (8) ol ḳadar lezzet ola ki beyāna gelmeye 'avretde ve oğlanda **Nev'-i diğer** dārçinī (9) ve 'aḳırğarḥ ve mevīzec ve kebābe her birinden buçuğar dirhem misk bir buçuğ denk (10) bu cümlesini döğüp zencebīl mürebbāsıyla ma'cün idüp ağzı yarıla ḥacet (11) vaḳtinde zekerine dürteler mücāma'ata meşğül ola ol ḳadar lezzet ola ki (12) beyāne gelmez **Nev'-i diğer** mevīzec ve 'aḳırğarḥ döğülmüş elenmiş her birinden (13) birer direm balla qarışduralar zekere dürteler bir sā'at geçürdükden şoñra (14) cimā' ideler tamām lezzet ve kuvvet bula mef'ül şafāsından bī-hüş (15) ola **Cevāriş-i Üşkuḳ** balğamı giderür bevāsiri emīn eyler çig aḥlāt giderür

[32a]

(1) bil ağrısın giderür ḳuluncı emīn eyler ve cimā' a kuvvet virür (2) **Şıfat** türbūd üç mişḳāl ve fülful üç mişḳāl ve maḥmūde üç mişḳāl (3) ve ḳāḳule üç buçuğ mişḳāl zencebīl bir buçuğ mişḳāl dārçinī bir buçuğ mişḳāl (4) ve emlec buçuğ mişḳāl ve

⁷²⁹ 31a15 balğam kaṭ' ider: kaṭ' -ı balğam ider C; nefes: nefesi C; ṭa'ām ḥazm ider: ḥazm-ı ṭa'ām ider C

⁷³⁰ 31b2 fā'ide ider: giderür C; berkidür: berkişdürür C

⁷³¹ 31b3 ve yağrın ağrısın giderür be-'avni'llāhü te'ālā: - K

besbāse bir buçuk mişkāl şeker altmış beş dirhem kıvām (5) ideler ishāl-içün şerbet altı dirhem hażm-ı ta‘ām içün iki dirhem (6) şöyle bilesin **Terkīb-i Süfuf** ishālî kabz ider ve kanı keser mücerredür (7) on direm summāk on direm maştakī on direm haşhaş on (8) direm nişeste ve on direm zamğ ve habbü'l-ās şuyıyla yoğuralar (9) şerbeti üç dirhem ola nāfi‘dür **Şerbet-i Müshil** türbüd üç dirhem (10) ve ğāriķūn beş direm ve maħmūde bir buçuk direm bādem beş direm maştakī (11) iki direm şerbet bir mişkāl mücerredür cümle ahlātı giderür **Terkīb-i Sultān** (12) ‘Alāü'd-dīn rāvend-i Çinī buçuk direm ve türbüd buçuk dirhem kızıl gül buçuk (13) direm bu otları dögeler eleyeler daħı şeker birle habb eleyeler vireler içe (14) nāfi‘ ola ahlāt giderür **Ma‘cūn-ı Belādır** helīlec-i esved ve belīlec ve emlec (15) her birinden otuzar direm ve kendir ve zūfā ve fülful ve zencebīl ve su‘d ve sūnbül-i

[32b]

(1) Hindī ve ‘asel-i belādır her birinden altışar dirhem edviyeyi yumuşak (2) dögeler üç edviye miķdārı balla ma‘cūn ideler ikindüden (3) şöıra yiyeler tā‘acā‘ib göreler **Terkīb-i Tiryāk-ı Erba‘a** mi‘dedeki (4) ve bağırsağdaki yilleri taħlīl ider balğam kaṭ‘eyler ciger ve ṭalağ veca‘ına (5) ve gönül dönmesine ve yürek oynamasına fā‘ide ider ağularuñ (6) ziyānın giderür **şifat-ı eczā** cenṭiyāne ve habbü'l-ġār zerāvend-i (7) ṭavīl ve mürr-i Mekkī cümle her birinden onar dirhem iki edviye miķdārınca bal (8) birle ma‘cūn ideler şerbet bir mişkāl ola iki yıldan şöıra kuvveti (9) gider **Şaf-ı Zahīr** mürr-i Mekkī ve cünd-i bīdester ve aķgünlük ve za‘ferān (10) ve afyūn-ı Mışrī her birinden ikişer dirhem yumurda yağ-ıla yoğuralar (11) igde çekirdegi kadar şāflar ideler her şāfa bir iplik bile koyalar kurudalar (12) hācet vaķtinde içinden kan gidene vireler getüre şifā ola inşāa'llāh (13) **Terkīb-i Bevāsīr-i Mücerrebāt** aķ incir yaprağı ve ekşi enār köki ve demür (14) boķı bu otları dutılmaduķ çölmege koyalar kaynadalar andan şöıra (15) bāķi kalan şuyı ayaza koyalar şabāh içe beġāyet mücerredür ammā erük yimeye ekşilerden

[33a]

(1) perh̄iz eyleye ad vaa‘a'l-farāgu min hazi'n-nüshatü'l-hikmet (2) ‘an-yed-i az‘afü'l-‘ibād (3) Hüseyn bin Muammed (4) fi 20 Şevvālü'l-Mükerrem sene (5) sitte vü şemānün ü tis‘a mi‘e⁷³²

(6) *rūzī ki hāk dāmen ‘ömrēm ebā koned*

Vīn hāk tīre bend ze bendem cüdā koned

(7) *Yā Rabb negah-dār tū īmān ān kesī*

kīn haste be-h‘āned ber men du‘ā koned⁷³³

[33b]

(1) **Terkīb-i Sikencübīn-i Rāsın** üç yüz dirhem anduz uva tograyalar köpükle (2) yuyalar daı bir çölmege oyup bataca midārı sirke oyalar tamām kır tura (3) andan şöıra ıkarup şıalar daı bir buçu vuıyye sirke ve üç vuıyye bal (4) ve üç yüz dirhem aberzed ya‘nī nebāt-ı mışr oyalar daı bu cümlesini (5) aynadalar köpügin alalar ıvāma gelince andan bir şıralu aba oyup şalayalar (6) vat-i hācetde bundan bir şerbet idüp bir adeh ie üç şabāh a (7) arna fā‘idesi oldur ki geñizden ouyı giderür ve balgām keser ve yili dizden (8) ve opudan sürer veca‘ü'l-mefāşılı giderür ve ‘ıru'n-nisāya fā‘ide virür ve (9) alaa ve ciger arısını ve veremi ve süddei giderür ve hātūnlar hāyzından (10) kesilmiş olsalar gene görür olur ve rub‘ ısıtmasını giderür ara yara anı ve (11) şaru yara anı ve a behaı ve ara behaı giderür ve mi‘dede yaramaz hıtları (12) giderür ve şehveti ziyāde ider gāyet muavvīdür ve aız arısın ve ousın (13) giderür ve dişlerüñ eti yinse et bitürür ve arısın ve afyūndan olan (14) ararı def‘ ider ve boaza sülük gitse eridür

⁷³² “Bu nüsha 20 Şevvalü'l-Mükerrem 986 tarihinde [Allah'ın] aciz kullarından Hüseyn bin Muhammed tarafından tamamlanmıştır.”

⁷³³ “O gün ki toprak benim ömür elbisemi kefen yapacak ve bu kara toprak beni parçalara ayıracak Allahım sen o kişinin imanını koru ki bu yorgunu çağıracak ve dua edecek”

ve ağulanmışı ħalāş eyler ve Ʒan (15) Ʒurısa cereyān virür ve eski öksürükleri giderür ve imtilādan olan ħasteligi

[34a]

(1) giderür ve boğaz ağrısını ve dilcük inmesini def^{er} ider boğaz (2) dutılmasını giderür istiskāyı giderür ve uyuzu giderür ve yetmiş iki dürlü (3) derde devādur mücerrebdür (4) **Ma^{er} cūn-ı MuƷavvī** بفاجاونين dögeler andan şoñra dārċinī on dirhem Ʒaranfil on dirhem (5) zencebīl on dirhem besbāse on dirhem ^{er}ūdū'l-Ʒarĥ on dirhem ^{er}asel elli dirhem bellūd unı on iki dirhem **Nev^{er} -i Diger** aƷ (6) şoğan şuyı elli dirhem Ʒaranfil yedi dirhem besbāse dört dirhem sünbül-i Hindī bir dirhem za^{er} ferān üç dirhem ^{er}asel elli dirhem (7) **Nüşa-i Nüş-dārū** verd-i aĥmer altı dirhem su^{er} d beş dirhem Ʒaranfil maşƷakī (8) sünbül esārūn üçer dirhem Ʒırfe zerneb za^{er} ferān ƷāƷule besbāse (9) cevz-i bevvē ikişer dirhem emlec yigirmi dirhem nīm küft dögeler şuyı Ʒaynadalar (10) şuyın alalar yedi gice balla ma^{er} cūn ideler **Ma^{er} cūn-ı Nüş-dārū** verd-i aĥmer altı dirhem (11) su^{er} d beş dirhem Ʒaranfil üç dirhem maşƷakī üç dirhem sünbül-i Hindī üç dirhem dārċinī üç dirhem Ʒırfe iki dirhem Ʒuşūr-ı ütrüc iki dirhem (12) za^{er} ferān iki dirhem besbāse iki dirhem ƷāƷule-i şağīr dört dirhem cevz-i bevvē iki dirhem emlec yüz otuz dirhem ^{er}asel altı yüz dirhem (13) emlec miğdārı bādrencebūye şuyıyla ışladalar üç gün andan ezeler (14) kettān bezden süzeler bal-ıla bu süzülen şuyı Ʒıvām idüp andan (15) eczāyı Ʒatalar ƷırƷ gün arpada Ʒoyup günde beş dirhem isti^{er} māl ideler

[34b]

(1) **Devā^{er} -i Misk** zürünbād derūnec-i ^{er}aƷrebī delinmedük incü kehrübār-ı sepīd (2) onar dirhem ħām ipek altı dirhem behmen-i sürĥ ve behmen-i ebyaž sādec-i Hindī (3) sünbül-i Hindī ƷāƷule Ʒaranfil beşer dirhem uşne dār-ı fülful zencebīl (4) dörder dirhem ħālīş misk üç mişƷāl ibrişim toz gibi ola incü kehrübār (5) misk-i sepīd-ile saĥƷ ideler andan ġayrı eczāyı Ʒatup iki eczā Ʒadar (6) bal-ıla ma^{er} cūn ideler **Ma^{er} cūn-**

1 **Nüş-dârû** verd-i aḥmer altı dirhem topalak beş dirhem (7) kıranfil üç dirhem maştakî üç dirhem sünbül üç dirhem dârçînî üç dirhem kırfe iki dirhem ağac kıavununun kıabuğı iki dirhem za'ferân iki dirhem (8) besbâse iki dirhem kıâkıule dört dirhem cevz-i bevva iki dirhem emlec yüz otuz dirhem 'asel altı yüz dirhem emlec miqdârı bādrencebüye (9) şuyıyla ışladalar yaz güninde üç gün kış güninde beş gün andan (10) bir kettân bezinden süzeler el-ile eze tâ emlec lezzet[i] gidince andan (11) bala kıatup sâkin odla 'aqd ideler andan indürüp barmağ kıarmazken (12) eczâyı kıatup kıarışduralar isti' mâli beş dirhem **Ma'cün-ı Muķavvî** (13) şeker fülful dâr-ı fülful dârçînî kebâbe cevz-i bevva besbâse kıaranfil (14) zencebîl sünbül cevz-i Hindî ĥuřyetü's-sa'leb maştakî (15) kıâkıule-i kebîr 'aķırĥâ cümle eczâ berâber bal üç eczâ kıadar isti' mâli iki dirhem

[35a]

(Boş sayfa)

[35b]

(Boş sayfa)

[36a]

(1) **Tütüyâ-yı Ğüre** balığ yigirmi dirhem zerdeçöp yigirmi dirhem şaru (2) helîlenün kıabı on sekiz dirhem zencebîl on dirhem dâr-ı fülful beş dirhem (3) yalama tuz[1] beş dirhem cümle saĥķ ideler andan kıoruğ şuyına kıatalar tırıca (4) ola bir çanağ kıoyalar bez-ile ağzın bağlayalar güneşe kıoyalar tâ kı kıurıya andan yine (5) saĥķ ideler kı ğâyet ğubâr ola **Derd-i Ser İçün** şabır bir dirhem afsentîn (6) buçuğ dirhem kil-i sürĥ ve maştakî birer denk ĥabb ideler bir def' a yudalar şifâ ola (7) **Derd-i Ser İçün** ferfiyün bir miqdâr gül yağıyla yâ bâbünec yağıyla başa dürteler (8) şifâ ola mücerredür şovuğdan olana **Baş Çıgzine** ve göz kıarara def' ider şaru helîle (9) ve emlec ve belîlec ve ebhül ve uřuĥdos her birinden onar dirhem 'aķırķarĥa yedi dirhem (10) favâniya beş dirhem cümle dögeler ve eleyeler çekirdegi çıkmış kıızıl üzümle ma'cün ideler (11) yimesi beş dirhem ola nâzile içün balla başa yaķalar 'aķırķarĥa iki dirhem ferfiyün (12) iki dirhem mevîzek iki dirhem üzerlik toĥum[1]

iki dirhem na' ne iki dirhem zencebîl iki dirhem (13) **bevāsîr taḥlîl ider** zencebîl beş dirhem қaranfil dārçinî günlük maşṭakî anisûn (14) na' ne bu cümle beşer dirhem ola bal-ıla ma' cûn ideler mücerrebdür her kim қoyun südin ğargara (15) itse āvāzı açā mücerrebdür her kim қurd öykenin қurudup tâze süd ile bala

[36b]

(1) қатup қaynadup içse zîḳḳu'n-nefesi giderür inşā' llāhü te' ālā bir ot kim (2) ādem қuşdurur toḥum-ı turb iki dirhem ṭoraқ otı iki dirhem etmege қatılan (3) būre dört dirhem қamusın dögeler bala қатар yiyeler nāfi' ola **nüşḥa-i āḥer** (4) ekşi nār қabı berāberi māzū ile dögüp sirkeyle қaynadup ufaқ ḥabblar (5) eyleyüp ishāli ve zori olan ādeme virseler şıḥḥat bula inşā' llāhü te' ālā (6) **nüşḥa-i āḥer** ishāl için büyük ādeme ve oğlancuқlara nāfi' dür dört (7) dirhem māzū yigirmi dirhem қurımış arpa unı yigirmi dirhem қurımış mercimek unı (8) dögeler gül şuyıyla yoğuralar bir miқdār gül yağı da қатар қarnına uralar қabz ide (9) inşā' llāh **zahîre** nāfi' dür māzū summāḳ nār қabı cümle berāber dögeler ayva şuyıyla (10) ḥabblar ideler ufacuқ dörder dāne şabāḥda aḥşamda isti' māl ideler nāfi' ola (11) **қulunca** nāfi' dür on dāne dafnî yemişini saḥḳ ideler bala қатар her gün açla yiyeler (12) **nev'-i dîger** қarga düleginüñ şuyından yüz dirhem alalar yüz dirhem eski zeyt yağıyla (13) қатар sākin od ile қaynadalar şoñında şāfi yağ қala ve andan ḥācet vaқtinde ısıcaқ (14) idüp dürteler nāfi' dür **Terkîb-i Felāsife** 'ūd-ı belesān beş dirhem қāḳule beş dirhem seliḥa beş dirhem su' d beş dirhem (15) ḥabb-ı ās beş dirhem ḥavlineān beş dirhem esārün beş dirhem ḥabb-ı belesān beş dirhem sünbül beş dirhem қaranfil beş dirhem dārçinî beş dirhem

[37a]

(1) zencebîl beş dirhem dār-ı fülful beş dirhem şaқız beş dirhem fıstıḳ beş dirhem būber beş dirhem şeker iki yüz dirhem za' ferān beş dirhem misk çekirdegi bir ' asel dört yüz dirhem (2) zîkr olınan eczāları dögüp elekden geçürüp қıvām vireler **Terkîb-**

i **Berşā' īşā** (3) fūlfül-i ebyaz on dirhem bezrū'l-benc on dirhem faşirā ki aña yābān kabuđı dirler on dirhem za'ferān beş dirhem zerāvend-i tavīl dört dirhem (4) cenñiyāne dört dirhem felencmüşk dört dirhem başal-ı 'unşul dört dirhem ki hamırde bişmiş gölgede kurumuş fū dört dirhem habbü'l-gār yedi dirhem (5) afyūn yedi dirhem cevz-i bevva yedi dirhem 'aqrıkarhā üç dirhem sünbül beş dirhem nārdīn iki dirhem cedvār dört dirhem cünd-i bīdester bir dirhem (6) bal üç veznce ola kıvāma gele **Terkīb-i Berşā' īşādūr** zıkr olınan (7) **ma'cūn-ı müferrih nādirü'l-vücūddur** hiçbir akrabādīnde gelmez muhtār fāzıl müte'ahhırīndendür (8) mülük-ı 'Acem için düzilmişdür za'if kalbe ve hafaka[n] ve şovuk mi' deye kuvvet virür (9) ta'āmı hazm ider ğazabı giderür iştihā getürür ve cimā'a kuvvet virür terkīb budur (10) maştakī 'ūd dārçīnī turunc kabı karanfil sünbül mercān dibi cevz-i bevva kākule kebābe (11) su'd ıdhır-ı Mekkī bezrū'l-bādrūc dār-ı fūlfül bezrū'l-felencmüşk bezr-i bādrencebūye bezrū'l- (12) nemām bezr-i merzencūş lü'lü' --- kehrübā hām ibrişim behmen-i aħmer behmen-i ebyaz (13) sāzeħ-i Hindī her birinden onar dirhem misk bir mişkāl bal üç eczā kadar isti'māli (14) bir dirhemden iki dirheme degin ola

[37b], [38a], [38b]

(Boş sayfalar)

[39a]

(1) es-senetü fi bā'i ihcezyuh (2) hisāb-ı şühürin (3) zic hevābide zāc ve tarīku mağrifetihā en te'hüze harfen (4) min hurūf-i hisābi's-seneti'lleti es-senetü fi hā ve te'hüze harfen (5) min hurūf-ı hisābü'ş-şuhūri'lleti eş-şehru fi hā ve teħumme ihdeyhimā ile'l- (6) uħra ve tezīdü sitteten 'ale'l-hāşılı mine'd-đammi fetece' alūhu cümleten ve tetraħu (7) min hezīhi'l-cümleti seb'aten ve tenzuru mā baqiye ve te'uddühā min yevmi'l-aħadi (8) ilā intihā ihā el-yevmü'l-lezī intehā ileyhü'l-'adedü

fe evvelü'ş-şehri heza't-taşviru⁷³⁴ (9) tārīḥ-i vilādet-i⁷³⁵ Muḥammed bin Hüseyn bin Muḥammed fi nişfü'l-leylü's-sebt fi 15 şehr-i cemāziye'l-āḥir (10) sene seb'a vü şemānīn ü tis'a mi'e

[39b]

(1) bāb-ı Türki ma'cūn Akşemse'd-dīn raḥmetu'llāhi 'aleyhi (2) şühūd-ı tecrübe olunmuşdur ḥāşiyeti çokdur cümleden biri (3) bilden şovukluğu gidere ve baş ağrısına fā'ide ider (4) ve göz ferin ziyād eyler ve böğregi şāfi eyler veremlü kişiye (5) ve şancuya ve yüregi oynayanlara fā'ide eyler māddeyi kavī (6) eyler ve cimā'a kuvvet virür ve selesü'l-bevl' azīm (7) fā'ide ider ve bir ābdest beş vakit namāzı edā (8) ider beğāyet mücerredür bellūṭ unı altmış dirhem qar[a] çörek otı on dirhem (9) şoğan tohumı beş za'ferān üç mersin beş topalağ beş ḥavlicān beş (10) havuc tohumı on kıranfil on beş zencebīl on beş 'ūdū'l-ḳarḥ beş kırfе beş (11) dārçinī üç ḳāḳule-i şağīr üç cevz üç --- unı üç (12) ağrı ḳadar kefi alınmış balla ma'cūn eyleyeler şerbeti iki dirhem (13) üç dirheme degin yiyeler gāyet nāfi'dür --- --- --- (14) giderür --- dārçinī --- kıranfil bādem süg iki edviye (15) miḳdārı şu ḳarışduralar yigirmi beş dirhem varaḳu'l-ḥayāl

[40a]

(1) didigümüz cisimlerdür meşelā a'zā-ı re'isdür şöyle bilesin evvel biri (2) dimāğdur ve birisi yürekdür ve biri daḥı bağırdur ve birisi ḥāyedür bunlardan (3) ḡayrı ba'zılar dimişler ba'zılar dimişler ṫalağdur ve biri zekerdür ve biri etdür ve biri öykendür (4) dirler **El-faşlü's-sādis**⁷³⁶ altıncı faşında kuvveti bildürür bilgil kim

⁷³⁴“ İncezedyuh'un ba hesabına göre yıl[in hesaplanması] ayların hesaplanması:

Zic hevabide zac. Bunu bilmenin yolu içinde bulunduğun yılın, yıl harflerinden bir harf alınır ve içinde bulunduğun ay'ın harflerinden de bir harf alınır ve bunlardan biri diğerine eklenir. Sonra bunların toplamına 6 sayısı eklenir. Çıkan toplamdan 7 çıkarılır ve kalana bakılır Pazar gününden sonuna kadar sayılır. Sayı hangi günde bitiyorsa o gün ayın ilk günüdür.”

⁷³⁵ Muhammed bin Hüseyn bin Muhammed'in doğum tarihi gece yarısı yazıldığı için 15 Cemaziyelahir 987.

⁷³⁶ Altıncı bölüm.

kuvvet dördür (5) evvel kuvvet-i cāzibe ve biri kuvvet-i māsike ve biri kuvvet-i hāzime ve biri (6) kuvvet-i dāfi‘a ammā bil kim cānlar üçdür evvel rūhdur ve biri rūh-ı (7) hayvānī ve biri rūh-ı nefsanīdür **El-maḳāleü'ş-şānī**⁷³⁷ ikinci maḳāle teşrihi (8) beyān ider bu maḳāle beş faşla müştemildür şöyle bilesin **El-faşlü'l-ülā**⁷³⁸ evvelki (9) faşında süñükleriñ teşrihin beyān idelüm bilgil kim süñük a‘ zānuñ diregidür (10) ve ‘aşm ḳalkanıdur ammā ba‘zı kemük orandır yumrudur ve ba‘zınuñ içindedür dutar (11) ba‘zısı bendkeşelerdür birbirine şoḳışmışdur başdan ayağa degin kemük (12) oñurğa ve eyegü ve شموكلر cümlesi iki yüz kırk sekiz kemükdür **El-faşlü'ş-şānī**⁷³⁹ (13) ikinci faşında siñirleriñ teşrihin bildürür bilgil kim siñirüñ zabdı dimāgdandır (14) andan iner cemī‘ a‘ zāya yayılır süñükleriñ bendidür ve ḥattā ki (15) bir ‘uzvuñ siñirine ḥatā degse ol ‘uzvuñ ḥarekāti bāṭıl olur pes ma‘lüm olur

[40b]

(1) kim cemī‘ a‘ zānuñ ḥarekāti siñirleymiş ve cemī‘ siñirleriñ ufağı ve irisi (2) üç yüz on ikidür elüñ üzerinde süñük süñük üzerinde ‘aḳale ‘aḳale üzerinde (3) yağ yağ üzerinde deri deri üzerinde ḳıl ḳıl mesāmei a‘ zādan şöyle bilesin (4) **El-faşlü'ş-şālis**⁷⁴⁰ üçüncü faşında ḥareketsüz ṭamarları bildürür bilgil kim avurd bağra (5) ta‘alluḳdur cemī‘ a‘ zāya yayılmışdur ḥükemā bu ṭamarlardan otuz iki ṭamar ihtiyār itmişdür (6) kim ḳan alınur on altı sağdan on altı şoldan adları ma‘lümdür (7) zıkr itmedük şöyle bilesine **El-faşlü'r-rābi**⁷⁴¹ dördüncü faşında şerāyīn şerāyīn ṭamarların bildürür (8) bilgil kim şerāyīnüñ sepdüğü yürekdür ve ‘adedi altıdır ammā ikisi bağra mensūpdur (9) ve ikisi ḳolda ve ikisi butdadur ammā şu‘besi çoḳdur a‘ zāya kuvvet virür bunlardan (10) ḳan alınmaz zīrā kim cān ṭamarları bunlardur ḥazer gerek şöyle bilesin **El-faşlü'l-hāmis**⁷⁴² (11) beşinci faşında bağırsaḳları beyān ider bilgil kim

⁷³⁷ İkinci makale.

⁷³⁸ Birinci bölüm.

⁷³⁹ İkinci bölüm.

⁷⁴⁰ Üçüncü bölüm.

⁷⁴¹ Dördüncü bölüm.

⁷⁴² Beşinci bölüm.

bağırsaqlar altıdur evvel birine (12) mi'ā-yı işnā 'aşeriyye dirler ve birine mi'ā-yı şā'im dirler ve birine mi'ā-yı diḳāḳ dirler (13) ve birine mi'ā-yı a' ver dirler ve birine mi'ā-yı ḳolon dirler ve birisine daḳı mi'ā-yı müstaḳīm (14) dirler **El-maḳāletü's-şālis**⁷⁴³ üçüncü maḳāle bedenüñ aḥvālin bildürür bu maḳāle dört (15) faşla müstemildür **El-faşlü'l-ülā**⁷⁴⁴ evvelki faşında aḥlātuñ cihetinden bedene

[41a]

(1) delālet iden 'alāmetleri bildürür bilgil kim bedene ḳan ḡālib olsa 'alāmeti (2) oldur ki baş ağırlanur ve beden ıssı olur ve daḳı esnemek ve gerinmek çok olur (3) ve uyḳu ḡalebe ider ve مواش بلنور ve belāde[t] artar ve aḡzuñ ṭadı ṭatlu olur (4) ve beñzi ḳızıl olur ve dil göz ḳızıl olur şiş çapaḳlanur sivilceler bedende çok (5) olur ve ṭamarlar gicir eyle olsa ḳan almaḳ gerek **El-faşlü's-şāni**⁷⁴⁵ ikinci faşında (6) balḡam bildürür bilgil kim balḡam ḡālib olsa beñzi ḳoyıdur ve gövdesi aḡrır ve beden (7) şovuk olur ve hem yumuşaḳ olur ve aḡzı şulanur ve şuşamaḳ az olur ve (8) aḡzından ekşi balḡam gelür ve uyḳu ve kāhillik artar ve daḳı ṭa'ām giç siñer ve bevli (9) daḳı ḡalız aḳ olur ve çābuk olur ve uyḳuda aḡırlık başar ḡāyet kāhil olur (10) **El-faşlü's-şālis**⁷⁴⁶ üçüncü faşında şafrāyı bildürür bilgil kim şafrā ḡālib olsa (11) beñzi şaru ve gözi şaru olur ve aḡzı daḳı acı olur ve dil yarı ḳurı (12) olur şuşamaḳ daḳı artar ve gönül dönmeḳ vāḳi' olur ve sidük şaru olur (13) ve ḳol ṭamarları tiz atar olur şöyle bilesin **El-faşlü'r-rābi**⁷⁴⁷ dördüncü faşında (14) sevdāyı beyān ider bilgil kim sevdā ḡālib olsa ḳan ve beñiz ḳara olur (15) ve bedene yübüset müstevli olur ve mi' de acır ve bevliñ levni ḳaramturaḳ olur

⁷⁴³ Üçüncü makale.

⁷⁴⁴ Birinci bölüm.

⁷⁴⁵ İkinci bölüm.

⁷⁴⁶ Üçüncü bölüm.

⁷⁴⁷ Dördüncü bölüm.

[41b]

(1) veyā kıızıl hem ğalīz olur ve beden qaradur ve kıılı artar ve hem ādem acığur (2) kebb gelür ve daĥı uyķuda qorķulu dūşler görür ve ulular görür El-**Maķāletü'r-** (3) **rābi**⁷⁴⁸ dördünci maķāle nabz ve qarūrei bildürür bu maķāle dört faşla müştemildür (4) **El-faşlü'l-ūlā**⁷⁴⁹ evvelki faşında nabzı bildürür bilgil kim nabzuñ inbisātı (5) ve inķiyādınuñ ĥaddi çokdur ammā nabz ĥarekātudur sirāyeti ta^ˆdīl itmegiçün (6) nesimle rūḥi nabz yürekden gelür yā başlıķ tamarınuñ altında belki ايزانندن (7) barmaķlara yayılır ammā bilgil kim uzun tīz atsa bevli kıızılşāğu ola (8) ya kıızıl gül rengine ola gövdesi ıssı ola qan ğālibliğine delālet eyler (9) ol emrde qan alalar ve şarāb-ı ^ˆunnāb vireler ve arpa lu^ˆābın vireler (10) **El-faşlü's-şāni**⁷⁵⁰ ikinci faşında daĥı nabzı bildürür bilgil kim nabz tolu ve tīz (11) ve kıatı atsa ve bevli şaru ve turunc rengine olsa yā za^ˆferān rengine (12) olsa gövdesi yanar ve ağzını bar dutar ve başı aĝrır kendüye mecāli olmaz (13) ol emrde yā başlıķ tamarından qan alalar ve daĥı şovuķ şerbetler vireler ve içi (14) qabz olmaya cevāv vireler zerşekle dā'im şöyle bilesin **El-faşlü's-şālis**⁷⁵¹ üçüncü (15) faşında balğam nabz bildürür bilgil kim nabz süst ve kāhil atsa anuñ gibinüñ

[42a]

(1) yolu aķ olur andan qan almayalar ve muķavvī şarāblar vireler ve ıssı (2) ğıdālar vireler **El-faşlü'r-rābi**⁷⁵² dördüncü faşında daĥı nabz bildürür bilgil kim nabz (3) keslā keslā atsa bevli qarāşāğu olsa ve ğalīz gelür olsa aña laṭif (4) şerbetler ve laṭif ğıdālar vireler ve daĥı üç günde bir ĥammāma ileteler ammā çok oturmaya (5) **El-maķāletü'l-ĥāmis**⁷⁵³ beşinci maķāle şaḥiḥ kışilerün terbiyetlerin ve maraz ^ˆilācların

⁷⁴⁸ Dördüncü makale.

⁷⁴⁹ Birinci bölüm.

⁷⁵⁰ İkinci bölüm.

⁷⁵¹ Üçüncü bölüm.

⁷⁵² Dördüncü bölüm.

⁷⁵³ Beşinci makale.

(6) bildürür bu maqāle on bir faşla müştēmildür **El-faşlü 'l-ülā**⁷⁵⁴ evvelki faşında gıdāi (7) bildürür bilgil kim gıdā vaktinde gāyet laţif gıdālar yiyeler ammā tızcek üzerine (8) şü içmeyeler ve içecek dağı az içeler ve ğalız ta'āmlardan şakınalar peynir gibi kaş (9) gibi ve bādincān gibi ve balık ve kıuru et ve ne kim bunlara beñzer varısa ğalız yemek (10) yimeye **El-faşlü 'ş-şāni**⁷⁵⁵ ikinci faşında riyāz[et]i bildürür ya'ni arka ovmağ bilgil kim (11) arka ovmağ bedeni semürdür ve bendkeşeleri berkidür ve kanı şāfi eyler ve arğun (12) arğun uyku getürür gövde yeñilenür rāhat olur **El-faşlü 'ş-şāliş**⁷⁵⁶ üçüncü (13) faşında ħammām tedbīrin bildürür bilgil kim ħammāmuñ ıssı oldur kim bünyādı (14) eski ola ve içi giñ ola ve ne kıatı ıssı ve ne kıatı şovuk ola şöyle i'tidālli (15) ola ammā ne açla ve ne toğla girmeyeler ve yimegi miyāne yiye andan gire ve dağı

[42b]

(1) dirilince otura andan şoñra çıka ammā çıkıcağ şovuk şü içmeyeler belki ħammāmdan (2) çıkıcağ birkaç rafadan yumurda yiyeler ve bir iki kıadeğ şarāb-ı benefşe berāber şü kıata içeler (3) ya şarāb-ı şandal veyāđūd şarāb-ı ħummāz yir açla bir iki sā'at uyuya tā kim mizācı (4) sağın ola ammā kükürtlü şuya girmek yigitlere ve oğlanuğlara yaramazdur veli kim (5) pirlere gāyet müfiddür **El-faşlü 'r-rābi**⁷⁵⁷ dördüncü faşında uyku bildürür (6) bilgil kim açla uyumayalar ve kıorğu yirde yatmayalar şāyed ğavğā ola uçuna (7) belinleye sersām renci yā başda yā dimāğda ħalel yetişe yaramazdur ammā uykusuzluğ (8) dimāğ şovukluğundan olur beden süst olur ve yidüğü ta'ām siñmez (9) gövdesinüñ fi'li bir dürlü olur ve beñzi şarardur dağı gövdesi ıssı olur (10) ve eger ifrāğ olursa delülüge delālet ider **El-faşlü 'l-ħāmis**⁷⁵⁸ beşinci faşında (11) yilün dört faşın bildürür tedbīrile bilgil kim bahār faşında kan aldurmağ ħacāmat (12) itmek ot içmek ve üç günde bir ħammāma girmek ve laţif

⁷⁵⁴ Birinci bölüm.

⁷⁵⁵ İkinci bölüm.

⁷⁵⁶ Üçüncü bölüm.

⁷⁵⁷ Dördüncü bölüm.

⁷⁵⁸ Beşinci bölüm.

ġidālar yimek ve laṭīf (13) şarāblar içmek ammā yay günlerinde ıssı ta‘āmlardan şaķınmaķ gerek şovuķ ve ter ġidālar (14) yimek gerekdür ve hevāi düşmekdür ki eyü ola ve istifrāġ itmek gerekdür ve daħı (15) şoñ ay olıcaķ ķan almaķ gerekdür ammā güz günlerinde ıssı ġidālar yiyeler ve cimā‘ çok

[43a]

(1) itmeyeler ve öyle güneşinde oturmayer ve ķan aldurmayer ammā kış (2) günlerinde ıssı ta‘āmlar yiyeler ve ekşi ta‘āmlar ve ġalīz yemeklerden şaķınalar (3) ve laṭīf ġidālar yiyeler ve kızıl şarāb içeler **El-faşlü 's-sādis**⁷⁵⁹ altıncı faşlında (4) yüklü ‘avretlerüñ ve genç oġlanlarüñ tedbirin bildürür bilgil kim yüklü ‘avret (5) tedbiri budur kim ta‘āmlarüñ koķusından şaķınmaķ gerekdür ve ağır yükden (6) ve kaķımaķdan ve ķan almaķdan ve ishāl idici ta‘āmlar ve şerbetlerden virmeyeler (7) şaķınalar ammā genç oġlan tedbiri budur kim yavaşca dutalar ķatı koŗķutmayer (8) ve uyķudan koımayalar tā kim oġlancoķ kendüye gelince ve hem her nesnei bile (9) **El-faşlü 's-sābi**⁷⁶⁰ yedinci faşlında büyük ādemleri bildürür bilgil kim büyük (10) ādemüñ ṭabī‘ atı ıssıdur terdür şovuķ ve kıru ṭabī‘ atlu ta‘āmlar yiyeler ammā pīrlerüñ (11) ṭabī‘ atı şovuķ ve terdür ıssı ta‘āmlar yiyeler ve şarāb-ı reyḫān içeler **El-faşlü 's-** (12) **sāmin**⁷⁶¹ sekizinci faşlında ḫastalarüñ ‘ilācların bildürür bilgil kim ḫastalıķ (13) üç kışımdur biri iç ‘ilācı ve biri beden ‘ilācı ve biri el ‘ilācı ammā ol kim (14) iç ‘ilācıdur perḫīz ve şerbet ve ḫabblar ve otlardur ammā beden ‘ilācı cerāḫat olursa (15) merhem uralar ve bir ‘uzvında degülse sancırısı ve aġrırısı ṭilā’ ideler ve yaķular uralar

[43b]

(1) ṭola ve yumuşaya neşter ile açalar yumurda şarusıyla fetil şoķalar yā merhemile (2) ve ammā ol kim el ‘ilācıdur sünnet gibi ķan almaķ gibi ve ḫacāmat gibi ve

⁷⁵⁹ Altıncı bölüm.

⁷⁶⁰ Yedinci bölüm.

⁷⁶¹ Sekizinci bölüm.

cerāhatler (3) eşelemek gibi ve diş çıkarmak gibi ve bertük ve şınuk şarmak gibi ve darb 'ilacı (4) gibidür **El-faşlü't-tāsi'**⁷⁶² tokuzuncu faşında kan almak ve hacāmat itmek bildürür (5) bilgil kim kan almak tenkıye-i bedendür ve istifrāğ-ı küllidür ammā haṭāsı çokdur (6) üstād-ı hāzık gerekdür ammā hacāmatuñ haṭāsı yokdur [vü]cūdından kanı çeker (7) ve yili giderür hacāmat müfiddür bildürür aşāğā خزمتله **El-faşlü'l-āşir'**⁷⁶³ (8) onuncu faşında istifrāğı ve ishāli ve ihtikānı bildürür bilgil kim kuşmak kuşdurucu (9) otlarla gerekdür ve tuzsuz erişteyle istifrāğ itmek gerekdür ammā kim (10) çok kuşmak göze ziyān ider ve boğaza harāb iş ider ve dahı gözün (11) hicābını yırtar aşlı budur kim gıdā yiyüp kuşmak gerekdür ammā şerbet içmek üç (12) gün evvel perhiz eyleyüp laṭif gıdālar yiye hamirsuz etmek yiye ve üç şabāh (13) muğlāb içe andan şerbet içe veyā habblar içe ve elin yüzün yumaya ishāl (14) ide ve eger ishāl itmezse tiz huḳne ideler kim bağırsağda südde olmuş hıltları (15) indüre gidere **El-faşlü's-hādī 'aşer'**⁷⁶⁴ on birinci faşında esen yılleri bildürür

[44a]

(1) bilgil kim yıl dört dürlüdür evvel birisi şark yilidür şovukraqdur (2) zemheriye yakın eser ve birisi öyle yilidür yay günlerinde ve güz günlerinde ve hazān (3) vaḳtinde eser ve birisi mağrib yilidür şovukdur terdür kış günlerinde eser ve birisi (4) şimāl yilidür aña poryaz dirler yaz günlerinde eser şöyle bilesin **El-maḳāletü's-sādis'**⁷⁶⁵ (5) altıncı maḳālesinde başdan olan 'illetleri beyān ider bu maḳāle yigirmi faşla (6) müştēmildür **El-faşlü'l-ülā'**⁷⁶⁶ evvelki faşında baş 'ilācların bildürür bilgil kim (7) baş ağrısı ıssıdan veyā şovukdan vāқи' olur veyā kıandan olur ammā kıandan (8) olan 'alāmeti oldur kim baş ıssı olur ağrır ve şakaḳları ağrır ve gözlerin (9) açamaz ve kıolı tamarı tiz tiz atar 'ilacı ol kıfāl tamarından kan alalar veyā eñsede (10) hacāmat ideler ve şarāb-ı nılüfer yā şarāb-ı temürhindī yā şarāb-ı 'unnāb yā

⁷⁶² Dokuzuncu bölüm.

⁷⁶³ Onuncu bölüm.

⁷⁶⁴ On birinci bölüm.

⁷⁶⁵ Altıncı makale.

⁷⁶⁶ Birinci bölüm.

şarāb-ı (11) iccās içürelər veyāhūd bunları ideler on beş dirhem şaru helīlei havānda (12) gāyet dögeler dağı yüz kırk erük şuyıyla ezeler tā kim kuvvet ol şuya çıka (13) andan süzeler on beş dirhem terengübīn üzerine içürelər şifā ola (14) ve dağı kızıl gül ve benefşe ve aq şandal ve marul toğumu ve nīlūfer her birinden beşer (15) dirhem dögeler gubāra döne dağı iki dirhem afyūn sirke ile yumurda ağı-la

[44b]

(1) havānda sađđ ideler ve bu otları qatarlar dağı bir beze dürteler alınma uralar şakağı (2) bile duta berk bağlayalar bunuñla def olmazsa şığır yoğurdını süzeler dağı bir beze dürteler (3) alınma bağlayu qoyalar şifā ola ammā şovuğdan olanuñ ‘ ilācı budur kim başı (4) qatı ağrır ola gözleri yaşarur ola ve dumağu ola evvel kifal tamarından (5) qan alalar ve dağı habb-ı ayāricle yā habb-ı kuqiyā dimāđın arıdalar veyāhūd (6) bunı ideler kereviz toğum[1] üç dirhem ve rāziyā[ne] toğum[1] beş dirhem ve buyan balı (7) yedi dirhem ve ‘ uşūr toğum[1] içi on dirhem ve kızıl üzüm çekirdeği çıkmış (8) yigirmi dirhem bu otları şuyla qaynadalar tā kim bir bağşı qala süzeler içürelər (9) ve hem başına pāpādyā yağın dürteler ammā ıssıdan olan baş ağrısına evvel (10) hāmmāma gire ılıcağ şucağız döküne çıka dağı başına gül yağın veyā bādem veyā bādem yağın (11) dürtüne ve dağı yigrek budur kim bir iki rafadan yumurda yiyeler ve üstine bir iki (12) qadeğ şulıca şarāb içe kim ta‘ dīl-i mizāc olma şöyle bilesin **EI-faşlü' ş-şāni**⁷⁶⁷ (13) ikinci faşında sersāmı bildürür bilgil kim sersām bir ‘ illetdür kim dimāđuñ (14) perdesinde olur yā qandan yā şafrādan olur mālāya‘ nī sözler siler (15) bu ‘ illet olma evvel kifal tamarından qan alalar ve eđer ‘ illet muğkem ise baş qazıda

[45a]

(1) qazıdalar gül yağın sirkeyle qalkayalar dağı başa dürteler ve dağı qabağ ve benefşe yağın (2) dürteler şabāh şabāh şarāb-i nīlūfer vireler veyā şarāb-ı benefşe içürelər ve dağı (3) kepek ve tuz hağmiyle qaynadalar vaqitlerde ayakların yuyalar

⁷⁶⁷ İkinci bölüm.

dağı bādem yağın (4) dürteler ve dağı laṭif ğidā vireler ve ğalīz ṭa‘āmlardan şaḳınalar ve ḳarañu oda[ya] (5) ḳoyalar otura kim kimse üstine girmeye ve söyletmeyeler ve kendü söyleyicek ağacla (6) ḳorḳudalar kim söylemeye vaḳtinde gökcek avāzıyla sāz çalalar ammā arpa çevāvı (7) ṭatlu nār şuyıyla vireler veyāḥūd mercimek aşın bādem yağıyla vireler şifā ola (8) ammā ol kim şafrā olur bevli şaru olur ve dili üstine bar dutar ve dağı uyḳusuz (9) olur ve gözlerinden yaş gelür ve başını aşağı dutar ve başını ditremeyince (10) yuḳaru ḳalduramaz ammā ki ‘ilācı zıkr olınan gibidür ve dağı ḳadar ḥoşluğa (11) dönince isfenāḥ müzevveresin yavan şuyla vireler veyā ekşi nār şuyıyla ola (12) **El-faşlü' ş-şāliş**⁷⁶⁸ üçüncü faşında mālīḥulyā ‘ilācların bildürür bilgil kim (13) mālīḥulyā bir nicāddur kim bulut nice güneş yüzün ḳaplırsa dimāği şöyle (14) ḳaplar ve ‘aḳlı perākende eyler ne gerekse söyler ‘ilā[c] evvel ḳifal ṭamarından ḳan alalar (15) dağı ayāric-i fayḳar[a]yla tenḳıye-i dimāğ ideler veyāḥūd maṭbūḥ eṭmūn vireler

[45b]

(1) ğāyet müfiddür ḳatarken vireler ve dağı oğlaḳ etiyle müzevvere ideler yiye (2) ve ḥammāmda başın ḳazıda ḳabaḳ yağın benefşe yağın ḳız oğlan emzürür ‘avret (3) südin ḳarışduralar başına bol dürteler ve bal pālūdesin ve şeker-i pālūdesin (4) vireler yiye bādem yağıyla yidüreler ve bir ḥālī oda ḳoyalar kim gerekse üzerine girmeye (5) ve söyletmeyeler ḳarşu bir çubuğıla ḳorḳudalar ve dağı laṭif āvāzile ḳatında sāz (6) çalalar **El-faşlü' r-rābi**⁷⁶⁹ dördüncü faşında şar‘a bildürür bilgil kim şar‘a ya‘nī (7) oğlan şayruluğı dirler bir ‘illetdür kim dimāğdan iz ve rūḥuñ yolını bağlar (8) dutıldıḳlayın ṭamar ‘aḳlı gider düşer gögerür ṭalebsüz ve ağzı köpürür ve ba‘zılar ḥabbı (9) fi‘līdür dirler ammā ḥükemā bunı buyurmışlardur kim ḳara eşegūñ tersini bir avuç alalar (10) dağı bir yeñi çanağa ḳoyalar ve on ḳaşıḳ degirmen çarḥınuñ şuyın alup üstine (11) dökeler bir dirhem ḳurt bağı bir denk misk bir denk ḥareze on

⁷⁶⁸ Üçüncü bölüm.

⁷⁶⁹ Dördüncü bölüm.

dirhem (12) nebāt şekerî bunları dögeler ol şuya kıatalar üstine bir ħarîr örteler ve üzerine (13) bir kıara şaplu bıçaķ kıoyalar dağı üzerine bir pāk etmek kıoyalar ayazda dura (14) şabāħa deġin şabāħ alup süzeler buçuķ denk kıivit kıatup ezeler dağı (15) içüreler nāfi‘ ola ol kıanaġı yire gömeler şifā bula **El-faşlü 1-ħāmis**⁷⁷⁰

[46a]

(1) ya kıalıñ olur aña ‘ilāc bunu ideler sāzec ‘ades on iki dirhem ve zāmġ-i (2) ‘Arabî altı dirhem ve göyünmiş zāc iki dirhem ve jengār iki dirhem ve afyūn bir mişķāl (3) ammā afyūn ile zāmġi sezāb şuyıyla veyā rāziyāne şuyına saħķ ideler bu otları (4) yumuşak dögeler birbirine kıarışduralar dağı şāf ideler gölgede kıurudalar dağı (5) ħācet vaķtinde kıız oġlan südiyle bileġü üzerine ezüp çalkoyun yaturup (6) ol aracuġa kıamzurular bir laħza yata ve devr gelicek başını ve gözünü ısıcaķ şuyula (7) yuya ve ammā ‘ilāc olmazsa yaramaz olur gelür gözüñ bebegini örter şöyle (8) olur kim degme tütüyā anı gidermez ammā anuñ tedbiri budur kim bir ince igneye (9) et kıalın şaplayalar ammā ignenüñ ucu tiz olmaya dağı çalkoyun yaturalar dağı (10) bir kıişi yuķaru kıapaġın çeke oñatlık-ile ignei zāfirenüñ altından şoķalar (11) geçüreler dağı depredeler örümcek aġı gibi olur kıoparalar bınara dek ileteler miķā[ş]cuķ-la (12) veyā neşterile tenkıye ideler dağı şabr-ı suķuķrı keçi ödi biraz tuz ħavānda saħķ (13) ideler dağı ol kesilen yire uralar üzerine panbuķ kıoyalar dağı üç günden (14) şoñra nebāt şeker[i] ekeler **El-faşlü r-rābi**‘ ‘aşer⁷⁷¹ on dördüncü faşında göze aķ (15) düşdüġin bildürür bilgil kim aķ kıandan yā sancudan ve kıatı baş aġrısından

[46b]

(1) ve ‘ırķ-ı şaķıķa aġrısından olur ammā tiz tımār olmazsa kıaraġu olur veyā (2) sebele döner veyā bebek üzerine örümcek evi gibi kaplanır ve gözüñ perdesin (3) dutar ol emirde şaķaķlardan kıaġlayalar dağı andan bunu ideler tütüyā ve rüşenā (4)

⁷⁷⁰ Beşinci bölüm.

⁷⁷¹ On dördüncü bölüm.

delinmedük incü ve mercân ve altun [i]klîmiyâsı ve dehne-i frengî her birinden birer direm (5) bunları dögeler ğâyet ğubâr olunca günde iki kez gözine ekeler bir lahza yata ve şöıra (6) rāziyā[ne] şuyıyla yuyalar ve dül-ile sileler şifâ ola kirpii boğazlayup yirse dağı (7) eyüdür ve kıanın göze tanzuralar eyü ola veyâhüd ak ‘anze[r]üt ve deñiz köpüğü (8) ve nebât şeker[i] bunları sağk ideler dağı karşı ekeler şifâ ola inşâa'llāhü te‘ālā (9) **El-faşlü 'l-hāmis ‘aşer**⁷⁷² on beşinci faşlında kııl biten gözüñ ‘ilācın (10) bildürür bilgil kim kııl bitmek dimāğda ğalîz nicād (?) dökülmeden olur ol (11) emrde ħabb-ı kııkiyā tenkıye-i dimāğ itmek gerekdü[r] andan şöıra kıapağı dürüp (12) ol kıılları çekeler ammā bu terkîbi ideler şabır-ı sukıtrî ve keçi ödi ve gögercin kıanıyla (13) dürteler men‘ ola eger edilmezse ol çıkan kııluñ yirini çuvalduzla tağ ideler (14) ve dağı yigregi oldur kim pesendile teşhîr ideler **El-faşlü 's-sādisü 'l-‘aşer**⁷⁷³ (15) on altıncı faşlında göz za‘îflığın bildürür bilgil kim göz za‘ fi çok yimekten

[47a]

(1) ve çok içmegden ve çok cimā‘ itmekden vāki‘ olur ve ince ħatt (2) okımağdan olur tedbiri tütüyâyı dögeler rāziyāne yaprağı şuyıyla sağk ideler (3) andan şöıra zencebîl ve ak fülful ve dā[r]-ı fülful ve māmîrān-ı Çînî her birinden ikişer (4) dirhem ve nişāste bir dirhem bunları dögeler merāzile kıarışduralar rāziyāne (5) şuyıyla girü sağk ideler kıoyalar kim girü kıırıya dağı şöıra dögeler ğubâr gibi (6) ola altun mîlile göze çekeler günde iki kez şifâ ola **El-faşlü 's-sābi‘ ‘aşer**⁷⁷⁴ (7) on yedinci faşlında kıulağüñ ‘illetlerin bildürür bilgil kim kıulağ ağrısı şovuğdan (8) ya yilden veyâhüd ruţubetden olur ‘ilāc aña evvel ayāric-i faykıara uralar (9) dimāğın tenkıye ideler ammā ol kim پسدهدن yā yilden ola başı ağırlanur (10) ve kıulağ içi gökdür bunı ideler ferfiyün bir denk cünd-i bîdester buçuğ dirhem (11) ve şabır-ı sukıtrî ve maşkıki her birinden birer dirhem bunları dögeler dağı şığır ödiyle (12) sağk ideler ve

⁷⁷² On beşinci bölüm.

⁷⁷³ On altıncı bölüm.

⁷⁷⁴ On yedinci bölüm.

acı bādem yağın kıatalar dağı kıulağa tamzuralar ammā kıulağda kıarđa (13) olsa baş ağrır sancır içinde iriñ ve kıanluca şu olur açar ve hem kıoğar (14) ‘ ilāc bunu ideler sirke yedi dirhem ve bal sekiz dirhem ve jengār iki (15) dirhem sirkei balıla kıaynadalar ve jengāri ũzerine kıoyalar arđun

[47b]

(1) arđun kıarışduralar tā kim kıızıl ola andan fetil ideler eski panbuğa dũrteler (2) şoğalar gũnde iki kez tā kim ol iriñ arına gide ve bu fā’ide itmezse bunu ideler (3) řāf ve gũnlũk her birinden altışar dirhem ve jengār iki dirhem ve sarımsağ (4) beş dāne ve bũre bir dirhem ve bal yigirmi beş dirhem ve sirke yigirmi dirhem bunları (5) kıaynadalar tā kim sirke gide andan sũzeler fetile dũrtũp kıulağa şoğalar (6) gũnde iki kez ammā kıulağda kıurt olsa řeftālũ yaprağın dũgeler şuyın (7) alalar dağı şabır-ı sukıtrī ve mađmũde ve sirke kıatalar sađđ idũp kıulağa tamzuralar (8) helāk ide **El-faşlı ũ-řāminũ’l-‘aşer**⁷⁷⁵ on sekizinci faşında burun (9) ‘ illetlerin bildũrũr bilgil kim başdan buruna ‘ illet dũkũlse burnı (10) şişer ve kıızıl olur ıssı olur evvel kıan alalar ve dağı bir dirhem řavelān-ı (11) Hindī ve dağı řāmī māmıřā bir dirhem ve bir denk kāfũr gũl şuyıyla ezeler dũrteler (12) ve řabāđ řarāb-ı nīlũfer yā řarāb-ı ‘unnāb iğireler dağı et virmeyeler (13) ve rafadan yumurda vireler ve iki içinde ũzũm dānesi gibi nesne olursa (14) aña bevāsīr-i enf dirler yok eger ağılup işlerise kıurş-ı zernīđ yā tiz (15) řāf uralar arıda eger bevāsīr-ile gelũrse çekeler dağı at kıılıyla yā ibrişimle

[48a]

(1) bağlayalar kendi dũře eger dũřmezse deleler tiz řāf şoğalar (2) dũře ammā dũřicek merhem yā selīkũnile isti‘ māl ideler ammā burun şomurmağ (3) řerāyīn kıan şolsa māku’l-‘ayn tamarları şolar andan dũkũlũr eger bu reng (4) olursa kıan gũresin kıaraysa kıoyasın aça kıızıl olınca ve andan (5) řoñra bunuñla dutasın zāmg-ı ‘ Arabī dũrt dirhem ve kāfũr bir denk ve kıızıl (6) gũl dũgmesi bir denk bunları dũgeler un

⁷⁷⁵ On sekizinci bũlũm.

gibi ola dağı maşurayla burnına (7) üfüreler ammā kuvvetlü kiři ide ve dağı kifalden kan alalar ve bāzūların (8) berk bağlayalar ve hāyesin şovuk şuya koyalar ve sirkei yumurda ağı-la ve çirişile qarışdurup (9) alnına uralar ki şakağların duta berk bağlayalar nāfi‘ ola inşāa'llāhü te‘ālā **El-faşlü't-** (10) **tāsi‘ü'l-‘aşer**⁷⁷⁶ on toközuncü faşlında şerāyı bildürür bilgil kim şerā ısırguya dirler (11) yüz göz şişer her a‘zāya vāki‘ olur ol kifal tamarından kan alalar andan (12) şiyāf-ı māmīşāi gül şuyı ile yā kıız oğlan südiyle ezüp şiş yirlerine (13) dürteler yā havelān-ı Hindī dürteler eger sākın olmazsa eşek kanın dürteler (14) ve şabāh şarāb-ı nīlūfer içüreler ammā şu degürmeyeler et ve şörbā dağı virmeyeler (15) ğidāsı bādem ve südle rişte yiye nāfi‘ ola inşāa'llāhü te‘ālā **El-faşlü'l-‘işrūn**⁷⁷⁷

[48b]

(1) yigirminci faşlında dil şişdüğün bildürür bilgil kim dil şişse evvel (2) kifal tamarından yā dil altından kan alalar dağı arpaı kaynadalar beş direm (3) hıyārşenbe ve beş dirhem buyan balı dögeler dağı arpa şuyına bunları (4) qarışduralar dağı mazmaza ideler birkaç kez nāfi‘ ola ammā ağızdan şalyār (5) aқsa bunu ideler aқırqarğa ve zencebīl ve mevīzec ve maştakī bunları dögeler (6) bal şerbetiyle mazmaza ide birkaç kez nāfi‘ ola eger oğlancuğların dili altında (7) bend olsa ve emmez olsa aña ‘ilāc dilini qalduralar keseler ve ağızına şeker (8) koyalar ammā qulağ renci kim ağız olur ağızda uvacuğ sivilceler olur ekşer (9) oğlancuğlarda olur emmez ‘ilāci gül tohumı ve nişāste ve tebaşīr ve qabı çıkmış (10) mercimek ve tohmekān ve keşīrā ve nebāt şekeri her birinden berāber dögeler ve gül (11) şuyıyla qarışduralar birkaç kez ağıza dürteler şifā ola eger oğlancuğlarda (12) olursa şābı göyündüreler nebāt şekeri-le çivit qatalar dağı dögeler (13) ağızına dürteler birkaç kez şifā ola ammā oğlancuğların şalyarı çok (14) aқarsa bunu ideler şiçan boқın

⁷⁷⁶ On dokuzuncü bölüm.

⁷⁷⁷ Yirminci bölüm.

summāgıla dögeler bir iki kez dürteler ayruḵ (15) gelmeye ammā ağızda hūre olsa ya' nī diḡ etlerin çevürse ve ḵanasa 'ilācı

[49a]

(1) ekḡi nār ḵabı ve māzū ve summāḵ ve ḡāb sirke ile ḵaynadalar bu otları (2) aña ḵatalar ḡabāḡ ağızını yuya ve ḵurḡ-ı zernīḡ düрте гünde iki kez her dürtüğü (3) bir zamān ḡura girü anuñla yuyalar et ve otlu ḡōrbā yimeyeler mercimek ḡōrbāsın (4) yiye birḵaç güne dek ammā ağız ḵoḡsa turunc ḵabı ve ḡopalāḵ ve dārçinī ve ḵaranfil (5) ve zencebīl ve zamḡ-ı 'Arabī ve sūnbül-i Hindī ve müḡḡ bunları dögeler daḡı gül-ābla yoḡuralar (6) ḡabblar ideler ağızda dutalar nāfi' ola ammā diḡ aḡrısıa bunı ideler afyūn (7) bañ toḡum[1] ve ḵara ḡarbaḵ ve 'aḡırḡarḡa ve mevīzec ve ḡayḡarac-ı Hindī bunları dögeler (8) daḡı ḵara üzümlle ḵarıḡduralar ḡabblar ideler ve ḡācet vaḡtinde diḡ üzerine (9) uralar ammā diḡ deprenürse bunı ideler ḡaru helīle ḵabı ve su' d ve daḡı (10) gezmāzū ve arduc yemiḡi ve ḡaḡ duz ve ekḡi nār ḵabı ve maḡḡakī ve māzū (11) ve ḵızıl gül ve göyünmiḡ arpa ve ḡāb ve turunc ḵabı ve summāḵ ve cūlnār her birinden (12) berāber dögeler daḡı gül šuyıyla zamḡı ezeler bu otları ḵarıḡduralar ḵurḡlar (13) ideler andan isti' māl ideler nāfi' ola **El-faḡlū' l-ḡādī ve l-'iḡrūn**⁷⁷⁸ (14) yigirmi birinci faḡlında leh[ād]lar ya' nī dīlcük dīlcük anı bildürür bilḡil kim dīlcük inmek (15) boḡazdan ol meddür kim iner ve üzüml dānesi gibi olur iner boḡazı dutar

[49b]

(1) 'ilācı tīz dil altından yā ḡifal ḡamarından ḵan alalar ve daḡı ḵulaḡlarını berk çekeler (2) kim çıtlaya daḡı bunı ideler merzencūḡ ve büber ve servi tozı bunlar[1] dögeler (3) yumurda ḡarusıyla ḵarıḡduralar ılıcaḡ eyleyüp depesine uralar büyür egeler (4) daḡı ol inen dīlcük altına dürteler bir zamān göreler uzanup dili üzerinde (5) yatarsa bir çengālcükle çekeler ḡındı-la keseler ammā eḡer ḵararursa muḡāḡaradur

⁷⁷⁸ Yirmi birinci bölüm.

(6) el urmayalar **El-faşlü's-şānī ve'l-ışrūn**⁷⁷⁹ yigirmi ikinci faşında ħunnāk bildürür (7) bilgil kim ħunnāk başdan iner bir māddeür boğazuñ iki yanında bile dökülür (8) dağı boğazı şışer yudamaz ħır ħır ider ol emrde dili altından yā kıfal (9) tamarından kan alalar ammā çok aqıtmayalar dağı 'unnāb ve mercimek kaynadalar ve şuyına şarāb (10) tütüzeler ısıcaqla be-cidd ġarğara itdüreler ve şarāb-ı benefşe ılıcağ içüreler (11) ve yimegi bādem ħarīresi ola şeker-ile yā rişte ola bādem südiyle ve şeker ve (12) boğazına bādem yağı yā gül yağı dürteler ve dağı koyalar birkaç gün tabī'atı anı (13) şöyle yumuşadınca taş-ıla yā barmağ-ıla arqun arqun karşı qalduralar ne (14) varısa aqa ine **El-mağāletü's-sābi**⁷⁸⁰ mağāle göğüsden göbege degin (15) 'arız olan 'illetleri beyān ider bu mağāle on sekiz faşla müştemildür

[50a]

(1) **El-faşlü'l-ülā**⁷⁸¹ evvelki faşında su'āl bildürür bilgil kim öksürük olmağ (2) ġalīz balğamdan olur göğde dögülür māddeye ulu zağmet virür 'ilācı (3) şarāb-ı benefşe yā şarāb-ı tīn içe ve bādem südiyle veyā ħaşşuş südiyle ve nişeste (4) ile ħarīr ideler şeker qatalar yiye nāfi' ola dağı qaz yağı ve tavuğ yağı ve bādem (5) yağı ve maştaķı ve aq mūm bunları birbirine qatalar ısıcağ ısıcağ karşı göğsine (6) dürteler ve ħabb-ı su'ālī ağızında duta ezile dağı yuta ve eger qatı öksürük (7) olursa eşek südin vireler içe şifa ola **El-faşlü's-şānī**⁷⁸² (8) ikinci faşında silli beyān ider ya'nī zātü'r-rī'e bildürür bilgil kim bu 'illet (9) öyken içinde olur ve qurı öksürüğü olur ve ısıtması ve sancusı (10) olur emcek üstinde evvel başlıq tamarından kan alalar ve tomura şarāb-ı (11) zūfā veyā şarāb-ı 'unnāb veyā şarāb-ı benefşe ola ve ġidāsı arpa (12) cevāvı bādem südiyle yiye ve keçi südi içe nāfi' ola ammā eger zātü'l-cenb (13) olursa ol veremdür bağırda olur öksürüğü olur ve sancusı (14) olur sıtması olur ol yanına

⁷⁷⁹ Yirmi ikinci bölüm.

⁷⁸⁰ Yedinci makale.

⁷⁸¹ Birinci bölüm.

⁷⁸² İkinci bölüm.

yatamaz evvel sağ elinün kiçi barmağınıñ (15) üstinde üseylem tamarından kan alalar ıssı şu içinde ve müleyyen hıkkne ideler

[50b]

(1) içini yumuşadalar arpa cevāvın bādem südiyle ve haşhaşla yidürelere (2) ve dağı şarāb-ı ‘unnāb ve şarāb-ı benefşe ola eger deşilürse sultān otın (3) südiyle kaynadalar dağı hal[i]mesin vireler bir üsküre şabāh ve bir üsküre aḥşam (4) vireler içe ve ekşilerden perhīz ide yimeye şaḡına **El-faşlü ş-şāliş**⁷⁸³ (5) üçüncü faşlında rebvi bildürür bilgil kim zīkku'n-nefes bir ğalīz balğamdur kim (6) boğaz içinde olur katı yürüyecek şolur nefesin alımaz ve eger öksürüğü (7) ‘ilāca kābildür ve şarāb-ı zūfā veyā şarāb-ı benefşe içmek gerek ve dağı (8) cevāv bādem südiyle dağı haşhaşla şeker ile yiye üç günde bir ḥammāma (9) gire ve boynına bādem yağın dürteler ve dağı kızıl inek südin (10) şağılduğlayın yire kōnmadın içe eger za‘if degülse heft-mīve içürelere (11) icābet ide ve her kim kurd öykenin kurdup tāze süd ile (12) bala katup kaynadup içse zīkku'n-nefes giderür inşāa'llāhü te‘ālā (13) **El-faşlü r-rābi**⁷⁸⁴ dördüncü faşlında ḥafaḡanı ya‘nī yürek oynamağı (14) bildürür bilgil kim yürek oynaması kuru ḥarāretten olur veyā (15) kōrkmağdan veyā ğuşşadan olur ‘ilāc evvel baslık tamarından kan alalar

[51a]

(1) dağı bir dirhem rāvend-i Çīnī veyā bucuğ dirhem ḥuzazı dōgeler un gibi ola (2) bir üskürede zerdālū şuyıyla ezeler ve şeker katalar şabāh içürelere ve (3) öyleye degin yemek yimeye ve ğidāsı ferrūc ḡaliyyesi kōruk şuyıyla yā ekşi (4) nār şuyıyla yiyeler nāfi‘ ola ammā içmesi şarāb-ı şandal veyā şarāb-ı sīb (5) veyā şarāb-ı reyḡān vireler ve dağı bunu ideler kızıl gül beş dirhem ve aḡ (6) şandal on dirhem ve kil-i Ermenī beş dirhem bunları dōgeler ve biraz (7) kaṡūnayı gül şuyıyla çalkayalar ve

⁷⁸³ Üçüncü bölüm.

⁷⁸⁴ Dördüncü bölüm.

bunları qarışdura beze dürteler yüregine (8) uralar ve eger devā' misk virürlerse dağı müfiddür ve eger mercengüş (9) yaprağın kemmün-ile qarışdurup yaslar bağlamadan olan hafakana nāfi' ola (10) **El-faşlü'l-hāmis**⁷⁸⁵ beşinci faşlında nefesü'd-dem ya'nī kan dökülmek bildürür (11) bilgil bu maraza ol baslık tamarından kan alalar ve dağı bir dirhem kurş-ı (12) kerevyā dögeler ve bāđ yaprağı şuyın alup kurş-ı kerevyāya qarışduralar dağı (13) birkaç şabāh içe ğidāsı ferrüc qaliyyesi qoruğ şuyıyla yā summāk şuyıyla (14) yiye ve dağı şarāb-ı enārın içe kim şifā ola **El-faşlü's-sādis**⁷⁸⁶ altıncı faşlında (15) mi' de za' iflīgın bildürür bilgil kim mi' de za' if olıcağ belki

[51b]

(1) ħarāret eksilüp balđam ziyāde olur ve ta'āma iştihāsı olmaz ve yirise (2) dağı qarnı şişer ve qatırağ yürirse solur ' ilāc ve zencebīl ve dār-i (3) fülful ve nānh'āh ve sağız ve günlük ve na'nā her birinden beşer dirhem altmış (4) dirhem bal bunları yoğuralar her gün bir iki barmaq yiye ve zencebīl perverdesin (5) yiye ve ma'cūn-ı kemmün dağı müfiddür ammā evlāsı budur kim mi'dei (6) arıdalar buyan ve torağ otı ve turb toğum[1] bunları qaynadalar ve bir qaşık (7) bal qoyalar ve biraz tuz qatalar ve bir üsküre şerbet ola şabāh bir çanağ (8) tuzsuz rişte aşın yiye bu şerbeti ılıcağ eyleyüp üstine içe (9) ve kendüyi çalkaya istifrag ide bunu mi'deye yađu ide cevz-i bevvā sünbül-i (10) Hindī ve su'd bunları dögeler ve maştaķī biraz zeyt yağıyla erideler (11) birbirine qatalar mi'de qadarı yufqa meşine dürteler ve bağlayalar ammā ekşi (12) ve ğalīz ta'āmlardan yimeyeler ve laţif ğidālar yiye ve bir iki qadeğ şarāb-ı (13) reyĥān içe şifā ola **El-faşlü's-sābi'**⁷⁸⁷ yedinci faşlında ğaşy ya'nī (14) ğoñül dönmeği bildürür bilgil kim ğaşy bir 'illetdür kim andan ğoñül döner (15) sebebi muĥtelif ğidālar yimekten olur mi'de döner şarāb-ı sefercel virmek

⁷⁸⁵ Beşinci bölüm.

⁷⁸⁶ Altıncı bölüm.

⁷⁸⁷ Yedinci bölüm.

[52a]

(1) gerek yā şarāb-ı na' nā yā şarāb-ı limūn ve ferrūc aliyyesini oruk (2) Őuyıyla yiye yā ekŐi nār yā turunc Őuyıyla yiye ammā eger Őoulcandan (3) dōnerse yaticak azında Őu aarsa ve baŐı igzinürse ve gōzi (4) ararursa ü gūn et ve etlū Őōrbā yimeyeler daı bunı ideler ayvaana (5) ve ören yavŐanı ve ve orasānī bunları aynadalar sirke ile ve buuk dirhem rāstı (6) taŐı ve ü dirhem çōrek otı bunları ol Őuya atalar yedi aŐı (7) Őabā ie ve beŐ aŐı öylen ie andan Őōnra ikindūn yimek yiye (8) ger bu ' illet olancularda olursa Őabır-ı suurī ve ayvaana ve daı (9) çōrek otı ve turmuz ve orasānī bunları dōgeler daı yumurda Őarusıyla arıŐduralar (10) bir pāre beze dūrteler gōbegine uralar Őifā ola inŐāa' llāhū te' ālā **El-faŐlū 's-** (11) **Őāmin**⁷⁸⁸ sekizinci faŐlında maaŐ ya' nī sancu bildürür bilgil kim bu ' illet ruūbetden (12) olur yā Őada yā Őolda olur her ankı yaada olursa ol yaaya baslı (13) tamarından an alalar ve daı bir kilindre aynar Őu oyalar ol sancu üzerine (14) oyalar zā' il ola eger olmazsa tiryā-ı berŐa' iŐā vireler nāfi' ola yā yumuŐak (15) une ideler ve gīdā kepek arīresin bādem yaıyla yiye ve Őarāb-ı benefŐei ılıcala

[52b]

(1) ie Őifā ola inŐāa' llāh **El-faŐlū 't-tāsi'**⁷⁸⁹ touzuncı faŐlında fūvāı bildürür (2) ya' nī inırığı bilgil kim fūvāa sebeb a olmadan veyāūd ta' ām yimekten (3) olur veyā istifrādan veyā Őovuk Őudan olur ' ilāc na' ne ma' cūnın (4) yiye ve daı bādem yaıyla Őeker iürelere ve daı anisūn Őuyı ile gülengūbīn (5) ezūp virmek gerek ve laif gīdālar vireler ki yiye ve eger astelik Őōnına (6) olursa muātaradur Őöyle bilesin Őaınasın ve mercengūŐ yapraın (7) kemmūn-ile arıŐdurup yiseler Őovukdan ola[n] inırığı gidere bi-izni' llāh (8) **El-faŐlū 'l-' āŐir**⁷⁹⁰ onuncı faŐlında hayz bildürür bilgil kim hayzūn sebebi çō (9) yimekten olur mi' denūn uvveti

⁷⁸⁸ Sekizinci bölüm.

⁷⁸⁹ Dokuzuncu bölüm.

⁷⁹⁰ Onuncu bölüm.

eksilür ta'âm ekşidür ve gegirdür ve dağı ishāl (10) olur boza gibi geçer hayz dağı böyle olıcak ziyāde gider eñse ferrūcı söğülme (11) eyleyeler dağı summāk şuyıyla kıaynadalar ve dağı mersin toğum[1] ve ayva toğrayup ğāyet (12) bişürelere ve pirinci kıavuralar içine birağalar ve maştakī ve dārçinī kıatalar yiye ammā içmesi (13) şarāb-ı na'ne veyā şarāb-ı mersin veyā şarāb-ı ayva içeler 'an-nüşa-i āher⁷⁹¹ zamğ (14) günlük maştakī haşhaş kıabı cümle berāber dögeler nişāste şuyıyla noğūd miğdārı (15) ħabb ideler günde üç ħabb isti'māl ideler şifā ola **El-faşlü'l-ħādī 'aşer**⁷⁹² on birinci

[53a]

(1) faşlında ishāl-i ħüb bildürür bilgil kim ishāl olmağ oldur ki (2) yidüğü siñmez ve içi geçer ve şuyı çok içer 'ilāc pirinci kıavurup bişürelere (3) dağı keçinün böğregi yağın kıoyalar summāğla yiye ve şu yirine mersin şarāb[1] (4) virelere ve dağı ayvayı dilük dilük ideler ve her dilüğüne bir dāne maştakī (5) şokalar ve yaş na'nā ile şaralar ve ħamīrle kıaplayalar oda gömeler bişe (6) dağı şeker-ile bana bana yiye ve dağı toğmekānı kıurudalar dögeler ve şu ile çalkayalar (7) ve şığır yoğurdın süzeler bu şu ile ayran ideler ve demür boğın kıızdurup (8) içine birağalar dağı şuşayıcak şu yirine içe ve dağı yigregi budur kim bir mişkāl kıurş-ı (9) kehrübāyı dögeler ve rafadan yumurda ile şabāğ içe şifā ola ve dağı bu ma'cūnı (10) idüp yirse dağı müfiddür kıızıl üzüm çekirdeği yüz kırğ dirhem (11) ve mersin toğum[1] yetmiş dirhem ve keçi boynuzı ve gül-nār-ı Mışrī ve günlük ve عدى (12) ve nāñh'āh her birinden otuz dirhem bunları dögeler ve iki bunlar kıadar kıvāma (13) gelmiş bal-ıla yoğuralar ve her şabāğ bir kıçürek kıoz kıadarı yiye ammā bu yağıy (14) kıarnına uralar otları çörek otı ve maştakī ve zamğ-ı 'Arabī ve māzū ve belādır (15) bunları berāber dögeler şırf şarāb-ıla yā ayva şuyıyla yoğuralar ve beze dürteler

⁷⁹¹ Başka nüshadan.

⁷⁹² On birinci bölüm.

[53b]

(1) yüregine uralar şifa ola **nüşha-i aher** ekşi nâr kabını berâberi mâzû ile (2) döğüp sirkeyle kaynadup ufağ habblar eyleyüp ishâli ve zorı olan (3) olan âdeme virseler şihhat bula inşâa'llâh **nüşha-i aher** ishâliçün büyük (4) âdeme ve oğlançuklara nâfi' dür dört dirhem mâzû yigirmi dirhem kurmuş (5) arpa unı yigirmi dirhem kurmuş mercimek unı dögeler gül şuyıyla yoğuralar (6) bir miqdâr gül yağı da katalar karına uralar kabz ide inşâa'llâhü te'âlâ **El-faşlü's-** (7) **şâni** 'aşer⁷⁹³ on ikinci faşında kabz bildürür bilgil kim kabz olmak ıssı şayruluğdan (8) ya kuru ta'âm yimekten olur 'ilâc 'unnâb ve erük ve zerdâlû ve isfenâh (9) bile kaynadalar süzeler ve bu şu ile arpa cevâvın ideler ve şırlağun yağın (10) dağı katalar yiye ammâ içmesi şarâb-ı benefşe ola eger harâret olursa bunu ideler (11) on beş dirhem temürhindî ve on dirhem hıyârşenbe ve erük şuyıyla ezeler (12) ve on dirhem şeker katalar şabâh içe eger geçmezse yumuşak hıçne ideler ammâ (13) bu şâf dağı müfiddür benefşe ve türbüd ve büre ve şaplağ ve şağ tuz her (14) birinden birer dirhem ve maħmûde bir çekirdek bunları dağı dögeler yumuşak bal (15) tavasıyla şâf ideler barmağ uzunı isti'mâl ideler ammâ oğlançuklara olursa

[54a]

(1) balı kıvâm ideler ve şağ tuz koyalar karışduralar tâ kim şaru (2) ola dağı çıkaralar kiçirek şâflar ideler getürelər şifa ola inşâa'llâhü te'âlâ (3) **El-faşlü's-şâlis** 'aşer⁷⁹⁴ on üçüncü faşında zaħîr göbek burusudur anı (4) bildürür bilgil kim göbek burusu şovukdan olur 'ilâc şarâb-ı encebâr (5) veyâ şarâb-ı mersin vireler kim içe ve ğıdâsı pirinc kavuralar şöyle ki şaru (6) ola bişürelər ve keçinüñ böğregi yağın katalar summâğıla yiye nâfi' ola ammâ eger zorı (7) olursa ve kan gelürse şâf-ı zaħîr götürelər ve dağı olur kim katı ıknımdan (8) şafrâ çıkar ve şişer ve ağrır sancır zorı olur aña muğl azrak yumurda şarusıyla (9) ve gül yağıyla karışduralar fetil ideler

⁷⁹³ On ikinci bölüm.

⁷⁹⁴ On üçüncü bölüm.

isti' māl ideler ve daḥı ayvaṭana ve kiremid (10) ve şabr-ı suḫuṭrī her birinden ikişer dirhem bunları dögeler un gibi ola ve şaru (11) ḫaṭrānı yedi kez şovuk şu ile yuyalar ve bu otları ḫarışduralar daḥı göbegine (12) uralar ve ḫurş-ı kerevyā daḥı müfiddür rafadan yumurda ile şabāḥ yidürelər (13) nāfi' ola şāf zora ve zaḥīre nāfi' dūr zamğ ve demü'l-aḥaveyn günlük (14) mürr afyūn za' ferān mī' a cümle berāber ola zaḥīre nāfi' dūr māzū summāḫ nār ḫabı (15) cümle berāber dögeler ayva şuyıyla ḫabb ideler ufacuk dörder dāne şabāḫda aḥşamda

[54b]

(1) isti' māl ideler nāfi' ola inşāa'llāhü te' ālā **El-faşlü r-rābi'** 'aşer⁷⁹⁵ on dördüncü (2) faşlında ḫuluncı bildürür bilgil kim ḫulunc ğalīz yilden olur yā ğalīz balğam (3) ḫolın bağırsağın içinde olur ve ḫarmı içi sancu olur ve böğürleri bile ' ilāc (4) ḫıyārşenbe içi on beş dirhem süd ile ezeler ve içine bir ayāric-i fayḫara (5) ḫatalar ve yigirmi dirhem nebāt şeker[i] ḫatalar içürelər eger gitmezse bir mişḫāl berşa'ışā (6) ya tiryāk-ı erba'a yā fulūniya içürelər ammā ğidāsı bişmiş et-ile noḥūd ola nāfi' dūr (7) eger gitmezse ḫuvvetlü ihtikān ideler şifā ola **El-faşlü s-ḫāmis** 'aşer⁷⁹⁶ on beşinci (8) faşlında ḫarında düreyen ḫurtları bildürür bilgil kim ḫarında üç dürlü ḫurd (9) olur biri şoğulcan biri namāz-būr ve biri daḥı ufacuk peynir ḫurdına beñzer (10) ammā şoğulcan ' ilācı bir iki gün ğidā az yiye daḥı ayvaṭana ve ören yavşanı (11) ve çörek otı ve usṫuḫdos ve ḫorasānī ve ḫasnī ve ḫovan otı çiçeği bunları (12) sirkeyle ḫaynadalar süzeler ḫoyalar bir gice ṫura daḥı şabāḫ bir üsküre (13) içe ve üstine bir ḫaşıḫ şırlağun içe bir laḫzadan şoñra göre nāfi' ola (14) ammā --- ' ilācı tirmis ve serḫas ve ḫınbıl ve rāstıḫ her birinden ikişer (15) dirhem ve demür boḫı bir dirhem dögeler daḥı yoğurd ile ḫarışduralar üç gün

⁷⁹⁵ On dördüncü bölüm.

⁷⁹⁶ On beşinci bölüm.

[55a]

(1) hamirsüz etmek yiye şabâh içe ammâ birazdan üstine bir üsküre sūd (2) çürüğün içe nâfi⁷⁹⁷ ola **El-faşlü 's-sâdis 'aşer⁷⁹⁷** on altıncı faşlında istiskâyı (3) bildürür bilgil kim istiskâ üç nev⁷⁹⁷ dür biri şişer aña istiskâ-yı tablî (4) dirler ve bir dağı el ayak şişer aña istiskâ-yı lahmî dirler ve bir dağı istiskâ-yı (5) zıkkî dirler ve Türkîce iç ağrısı dirler ammâ istiskâ-yı tablî 'ilâcî hâbb-ı mâzeryûn (6) dirler eger za'îf ise şabâh şarâb-ı uşul mütevâtire vireler ammâ gîdâ koyun (7) etiyle râziyâne bile kaynaya anı yiye nâfi⁷⁹⁷ ola ammâ istiskâ-yı lahmînün 'ilâcî budur (8) kılapa otı süci-le kaynadalar süzeler zeyt yağı koyalar ve on direm maştakî (9) ve oğlan aşu sekiz dirhem kaynadalar tâ aña degin kim süci gide ve ol yağı gövdesinde (10) bulamadı dürteler şifâ ola ve istiskâ-yı zıkkî 'ilâcî müşkiller gider zîrâ kim ishâl (11) küllî olur ne dilerse gönli yiye perhîz itmeye şöyle bilesin **El-faşlü 's-sâbi' 'aşer⁷⁹⁸** (12) on yedinci faşlında yerekânı bildürür bilgil kim yerekân galebe-i şafrâdan olur (13) eger kuvvetlü ise evvel başlık tamarından kan alalar eger kara ise ağıdalar (14) kızıl ise girü dutalar ve dağı gîdâ arpa cevâvî ola temürhindî-le yiye (15) ammâ bu otlarla ishâl itdüreler otları helîle ve erük ve benefşe ve temürhindî

[55b]

(1) ve terengübîn her birinden onar dirhem dağı dögeler ve ezüp içüreler ve dağı (2) yigregi budur kim bir dirhem râvend-i Çînî ve buçuğ dirhem zerdeçöp ve zerdâlû (3) suyuyla ezeler şeker katalar şabâh içe icâbet eyleye ammâ şarâb-ı uşul ve sirkengübîn (4) büzüri dağı eyüdür ve üç günde bir hammâma gire ılıcağ şu döküne ve tîz çıka (5) gövdesine bâdem yağın dürteler nâfi⁷⁹⁷ ola **El-faşlü 'ş-şâmin 'aşer⁷⁹⁹** on sekizinci (6) faşlında talâğ rencin bildürür bilgil kim talâğ sevdâdan olur ve dağı (7) katı şayruluğdan ve ıssı sıtmadan ve gâliz ta'âmlar yimekten ve çok şu içmegden (8) olur ve yillenür ve üsti şişer ve yürüyicek şolur ve iştihası olmaz ve şuyı çok (9) içer olur

⁷⁹⁷ On altıncı bölüm.

⁷⁹⁸ On yedinci bölüm.

⁷⁹⁹ On sekizinci bölüm.

gelür mi' dei örter ammā 'ilācı evvel olından üseylem amarından (10) an alalar ve daı űabā űarāb-ı uűul ve sirkengübın büzürı vıreler ie (11) ammā ıdāsı oyun etiyle oru űuyı ola yā ekűi nār űuyı ola ve etmegi (12) az yiye ve daı inciri sirkeyle ıűladalar ve dögeler avānda merhem gibi ola (13) ve arpa unın sirkeyle ezeler aynadalar ve gübre dibin yā gögercin boın atalar (14) bunları birbirine atalar ve biraz bezır oyalar aynadalar alız olunca daı beze dürteler (15) alak üzerine uralar bir iki def' a ideler nāfi' ola ammā bu yau daı müfıddür

[56a]

(1) yigirmi dirhem 'uűűāk sirkede āyet ıűladalar daı bir tava iine oyalar (2) od üstine oyalar ıvāma getüreler daı kebere beű dirhem ve za' ferān iki dirhem mürr-i (3) űāfi dört dirhem bunları avānda dögeler arıűduralar yufacı meűine dürteler (4) ve alak üzerine uralar bir hafta adarı ura nāfi' ola ammā kim une ve tiryāk-ı (5) erba' a daı müfıddür **El-maāletü 'ű-sāmin**⁸⁰⁰ sekizinci maāle a' zālarda vāi' olan (6) marāzları bildürür bu maāle on faűla müűtemildür **El-faűlü 'l-ülā**⁸⁰¹ evvelki faűında (7) iki bögrek arısın bildürür bilgil kim bögrek arısınun sebebi bürüdetdür kim baırdan (8) iner daı süddeler sancır daı bili arır ve diñlendürmez tımār olmazsa daı erligi (9) urur 'ilāc evvel baslıdan an alalar ve daı ıssı a' āmlar yiye ve űovuk a' āmlardan (10) űaına ve eger zencebıl perverdesin yirse nāfi' ola ve daı biline yau eyleye (11) bunları fülful ve dār-ı fülful ve zencebıl ve 'aırara ve avlıncān her birinden (12) ikiűer dirhem dögeler ve ferfiyün bir dirhem maűtaı yigirmi dirhem zeyt yaı (13) beű dirhem bu otları maűtaı ile erideler ve bir yufa meűine dürteler ve biline (14) yapıűduralar ve daı bunu une ideler örek otı on beű dirhem (15) bal yigirmi dirhem zeyt yaı on beű dirhem űeker on dirhem bunları dögeler

⁸⁰⁰ Sekizinci makale.

⁸⁰¹ Birinci bölüm.

[56b]

(1) kaynadalar dağı hıqne dögeler ve řāf dağı müfiddür **El-faşlü 'ş-şānī**⁸⁰² (2) ikinci faşında meşānei ve taşı dağı bildürür bilgil kim taş bir 'illetdür ki bögrekden (3) kavuğa iner ve dağı harāretten yumrılanur ve ardınca büyür sidük yolın (4) bağlar ve şasuğı dağı ağırır ve bevli dağı şamlayı şamlayı acıyı acıyı iner ve řoñında dağı (5) şanlıca sümük gibi gelür tamām işeyümez 'ilāc demür dikenini tohum[1] kaynadalar süzeler (6) ve hıyārşenbe tohum[1] ve şavun tohum[1] ve şarpuz tohum[1] ve boy tohum[1] bunları dögeler demür dikenini (7) şuyıyla oğalar bezden süzeler bal şatalar ve üç gün birer çanağ içürelere (8) ammā şuşağını berk bağlayalar ve andan řoñra bābūnec ve řatmī ve torağ otı ve (9) kerefes dibi ve boy tohum[1] ve benefşe ve demür dikenini ve persiyāvşān ve kepek ve tuz (10) bunları kaynadalar ve üç gün şuyına gire otura ve bilini ve şasüğünü ovalar (11) ol taş aşğa şabağaya ine ve andan řoñra bir kiři yüksek otura ve anı (12) dizine ala ve anuñ dizlerini berk bağlayalar duta ki üstād olan kimsene (13) řol elinüñ orta barmağını řafrāsına şoğa ve şağ elinüñ yumruğın (14) şasüğüne başa ve taşı avlaya hāyesinüñ altında meydāna getüre barmağıyla (15) yete ve ol yumrılanan yiri zaşmetkeşle yara ve mīl şoğa çıkara ve tızcek

[57a]

(1) bir tavuğ boğazlayalar üstine uralar çalkoyun yaturalar ve ol gün (2) řu virmeyeler ve irtesi gül yağın dürteler ve merhem-i kāfurī uralar řifā ola (3) eger bu maraž oğlançuklarda ola demür dikenini kaynadalar ve şuyına bir denk hacerü'l-yehūd (4) şatalar şeker ile içe ve kāsni oğlan aşı zeyt-ile kaynadalar ve řammāmda çükini ol (5) řuya şoyalar bir laşza řura andan řoñra ılıcağ řuya şoyalar ve bilini ovalar dağı (6) çıkıcağ bu yağ-ıla çükini şağıyalar ol taş gelür lūleye iner ve eger bülük[k]de gelüp (7) çıkılmazsa altından yarup çıkaranlar yirine 'anzarütla bal uralar řifā

⁸⁰² İkinci bölüm.

ola (8) **El-faşlü's-şāliş**⁸⁰³ üçüncü faşlında bevāsiri bildürür bilgil kim bevāsir üç nev' dür (9) biri қағанидür bilde olur қараса бөbre[k] gibi olur ve biri 'inebīdür şafrā içinde (10) olur ve biri 'adesdür şafrānuñ başında olur ammā evvelki 'inebdür egincek (11) üzüm dānesi gibi iner şarқar sümük gibi қанlu nesne gelür aña 'ilāc budur kim (12) iki çekirdek māzeryūn dөгeler çig sūdile қarışduralar ve şeker қатарlar üç (13) şabāh açla içüreler ne varısa şafrāya indürür andan şoñra şişe (14) uralar kim şafrā taşra çıқа ve māzeryūn dөгeler bezir ile қarışduralar (15) panbuğla üzerine uralar ve eger şafrā içerü gidicek panbuğı bile şoқalar bir zamān

[57b]

(1) dura қуруда düşüre nāfi' ola ammā eger fetilile tiryākı şoқalar bu dağı düşürür (2) ve irtesi gül yağı yumurda ağı-la çalkayalar dürteler ve tamām düşicek merhem-i kāfūrī uralar günde (3) iki kez ammā gīdāsı pirinc hālimesi-le ferrūc bişüreler yiye ve ammā bir dūrlü dağı ki şafrānuñ (4) daşında olur kelebek қанadına beñzer şulanur қанar 'ilāc anı igne ile delüp (5) ibrişim geçüreler bağlayalar ve üstüre ile dibinden keseler dağı sarımsaқ ve sağ tuz (6) ve sızmaduқ yağ dөгeler merhem gibi ola panbuğla üzerine uralar bir gün tır[a] şoñra kāfūrī (7) merhem uralar ammā bevāsir bir dūrlü dağı kim şafrānuñ çaq üstinde olur ve dā'im iriñi (8) ve şuyı eksük olmaz 'ilācī tiz fetil şoқalar tura dağı bunu ideler سوردارالك (9) ve ekşi hāmīr ve za'ferān bunları dөгeler dağı bezir қатарlar beş altı gün uralar günde iki kez (10) tā kim ol eski nāşūr eti gele çıқа ve eski panbuқ fetilin şoқalar bir iki gün tamām (11) içi arına dağı merhem-i havāriyyūn ile isti'māl ideler ammā şikāk şafrā yarılmaқdur (12) қатı қабздan olur şafrā[da]n şulıca қанcağız gelür 'ilāc arduc қатrānın (13) on kez yuyalar şovuқ şu ile ve 'anze[r]ūt ve muқl azraқ ve günlük ve iki қарdaş (14) қanı bunları dөгeler ol қатrāna қarışduralar ve ot görmedük bal қатарlar (15) yuyalar uralar nāfi' ola ammā bu dağı müfiddür mersin yaprağın süciyle қaynadalar

⁸⁰³ Üçüncü bölüm.

[58a]

(1) ve yābāna varıcağ ısıcağ anuñla tahāretlene andan günde iki kez merhem-i (2) kāfūrī ki içinde toñuz yağ ı katılmış ola uralar şifā ola ammā şafrā şışse (3) ir[in]den veyā yürimekten olur ‘ ilāc ağ şoğanı alalar oda gömüp bişüreler (4) ve şıgır yağıyla havānda dögeler merhem gibi ola birkaç kez dürteler şifā ola ammā şafrā çıksa (5) bu oğlancuqlarda çok olur ‘ ilāc mersin yaprağı süciyle kaynadalar bir iki dāne (6) māzū dağı katalar şafrā çıkıcak ısıcağla yuyalar nāfi‘ ola ve dağı şaru şabır (7) ve cevz-i bevva dögeler dağı şafrā miqdār kiçi keseler ol kaynamış şuya ı şladalar ve bu (8) otları üstine ekeler nāfi‘ ola şafrāya uralar şifā ola ve dağı kiremidi kızdurup (9) üzerine süci dökeler buğılana ve bir nesne şaralar üzerine otura şafrā çığduğına (10) ve bevāşir kanı-la müfiddür ammā şāf dağı eyüdürlük ve māzū ve gülnār ve aķāķiyā (11) ve zamğ-ı ‘ Arabī her birinden ikişer dirhem bunları dögeler ve summāk şuyıyla şāf idüp (12) isti‘ māl ideler ammā dağı olur kim şafrā içinde kurdcagızlar olur ayırırür (13) aña ‘ ilāc koyun öykenin yaralar üzerine ovalar otura dağı gelür dökülür dağı (14) baķıyye kalursa seftālū yaprağın dögeler dağı şabır katalar hıķne gibi şafrā içine (15) dökeler karıla gide **El-faşlü' r-rābi'**⁸⁰⁴ dördüncü faşlında şelesü'l-bevli bildürür bilgil kim

[58b]

(1) şelesü'l-bevl oldur kim bī-irādet sidügi gele ol bögrek ve meşāne za‘ ifliğindandur (2) ve hem oğlancuqlarda çok vāķi‘ olur ‘ ilācı ağ ‘ anzarüt (3) zamğ ve su‘d ve kemmūn ve günlük ve tebāşir ve kıru bellūğ ve mersin toğum[1] her birinden (4) birinden beşer dirhem ve kıra üzüm elli dirhem ve zift yigirmi dirhem dögeler birbirine (5) katalar ma‘ cūn gibi ola her gice bir kıoz kıadarı yiye ve ekşi ta‘ āmlardan şaķına ve şuyı (6) çok içmeye şifā ola ammā ihtibāsü'l-bevl kim sidük dutılmağdur ekşeri yübüsetdendür (7) ve gelen bevl az gelür ve zahmetle gelür ‘ ilāc noğud ve şalğam ve şoğan bişüreler (8) ve içine bādem südin katalar dağı şeker yā bal yiye şifā

⁸⁰⁴ Dördüncü bölüm.

ola ve dağı Őu yirine Őarāb-ı (9) ĥelyūn ve demür dikenı toğumu ve ĥara ĥalu toğum[1] bunları ĥaynadup süzeler ve iĥine ĥacerü'l-yehūd (10) ezeler Őeker ĥatalar ĥarŐu Őu yirine iĥe ve dağı iki yirbađırŐođın döğeler üzerine Őu (11) ĥoyalar ve on dirhem Őeker ve on dirhem Őa yağı ĥatalar ılıĥaĥ idüp (12) iĥüreler ve öyle olunca yürüder ammā eđer ĥan iŐese evvel yā baŐlıĥdan (13) ĥan alalar ve dağı yā pāpādyayı süciyle ĥaynadalar ve ıssıyla ĥāyesine ve ĥaŐuđına (14) uralar ve arpanuñ cevāvın bādem südiyle vireler yiye ve yimek yirine isfenāĥ (15) müzevveresin ferrūcla yiye Őabāĥ Őarāb-ı benefŐe iĥe Őifā ola inŐāa'llāhü te'ālā

[59a]

(1) **El-faŐlü'l-ĥāmis**⁸⁰⁵ beŐinci faŐında zekerüñ ve ĥāyenüñ marazların bildürür bilgil kim (2) zeker ŐiŐse ve ıssı olsa 'ilāc yā baŐlıĥ tamarından ĥan almaĥ gerek ve dağı sirkede (3) iŐlanmış keŐire ve yumurda ağı ve gül yağı ve dağı niŐāste bunları birbirine ĥatalar ĥavānda Őaĥĥ (4) ideler merhem gibi ola ve beze dürteler ĥaŐuđa uralar Őifā ola ammā ĥayzdan ĥepel (5) olsa ya'c nī murdār olsa evvel kiĥi-i ĥıĥar ĥabarcıĥ olur Őulanur ve baŐ olur (6) ve arduĥca büyür tiz 'ilāc ideler evvel süciyle yuyalar ve dağı ĥülnār ve 'anzarūt (7) ve zāc-ı Ĥıbrisi ve isfidāc her birinden birer dirhem dağı ĥubār gibi döğeler üzerine (8) ekeler nāfi' ola ve sirke merhemi dağı müfiddür isti' māl ideler ve zekeri yuĥaru bağlayu (9) ĥoyalar Őalınmaya tā kim eyü ola ve gitmezse rāstıĥ taŐı alalar dağı döğeler ve sirkeyle (10) ĥaynadalar tā kim sirke gide ĥarıya dağı yara taŐın ĥatalar ekeler Őifā ola ve dağı bu da olur (11) ilan ödin panbuğla uralar ve eđer öt ĥuru ise südile ezeler ol cerāĥata (12) dürteler ve üzerine dağı panbuğ uralar bağlayalar acımayalar kendü ĥopinca tura ammā (13) ĥāye ŐiŐse ĥalız aĥlāt itmekdendir 'ilāc evvel yā baŐlıĥdan ĥan alalar (14) dağı ĥalveyi oyalar Őol ĥadar kim ĥāye iĥine gire dağı bizir ĥoyalar ĥamīrile ağzın Őıvayalar (15) ocağa gömeler biŐe ĥıĥaralar ılıĥaĥ iken ĥāyei iĥine ĥoyalar tura

⁸⁰⁵ Beşinci bölüm.

[59b]

(1) nāfi^c ola eger gitmezse bunu ideler boy tohum[1] ve kettān tohum[1] ve iklīl-i melik bir iki dāne haṭmī (2) ya bābūnec bunları dögeler daḥı sa yağı ve zeyt yağı ve mūm bunları erideler (3) ve bu otları katalar ve yumurda şarusıyla za^cferān bile havānda saḥk ideler (4) tā āmīhte olunca ammā kepek ve tuz ikisin kaynadalar ve hāyesin ısıcaqla yuyalar (5) ve andan şoñra bu yaḳudan gene uralar bir kez ısıcaqla yā budur kim tağıla (6) ya tola eger tolarısa hoş deşilür ve merhem-i bāselikden isti^cmāl ideler eger teni (7) renginde olursa bunu isti^cmāl ideler bakla unı ve burçaḳ unı sulṭān (8) otı bunları sūd-ile kaynadalar koyı olunca andan şoñra beze dürteler ıssı ıssı uralar (9) günde bir kez ve ğidāsı bādem südiyle pirinc ḥarīresi ola veyāḥūd rafadan yumurda (10) ola ve daḥı her şabāḥ şarāb-ı benefşe içe şifā ola inşāa'llāhü te^cālā **El-faşlü's-**(11) **sādis**⁸⁰⁶ altıncı faşlında ḳulunc bildürür bilgil kim fatḳ ḳulunc sebebi ağır yük (12) götürmekden olur ve daḥı ḳalkmaḳdan ve ḳatı çağırmaḳdan ve ḳatı ḳabzdan (13) vāḳi^c olur ḳasuḳ içindeki cildi yarılır yumurda gibi iner hāyeye muttaşıl olur (14) ve ba^czısı yaticāḳ içerü gider aña tızcek tīmār ideler ısıcaqla tā kim nāşūr (15) olmaya ^cilācı mürr-i şāfi ve aḳāḳıyā ve maşṭakī ve günlük ve servi ḳozı ve su^cd

[60a]

(1) māzū ve zamḡ-ı ^cArabī ve ^canzarūt ve daḥı çiriş her birinden üçer dirhem (2) dögeler daḥı balıḳ yelimi-le ḳarışduralar bir uzunca dürteler daḥı iki ayaḡın yukarı (3) ḳalduralar ve hāyei sıḳalar dibinden berk bağlayalar ve ḳasugına dek ol (4) yaḳuyı uralar ve bezden daḥı şamşa gibi yaşdıḳ dikeler bezden üç bendi (5) ola ve iki bendin biline bağlayalar birini hāyesi altıdan biline bağlayalar berk (6) tura daḥı yedi gün çalḳoyun yata ve ammā şaru ağac ve cevz-i Hindī kaynadalar (7) şeker-ile yedi gün şabāḥ aç ḳarnına içe ve ğidāsı isfenāḥ müzevveresin veyāḥūd (8) rafadan yumurda yiye ve yedi günden şoñra açalar eger def^c olmazsa bileler kim (9) yaraḳ

⁸⁰⁶ Altıncı bölüm.

gibidür anuñ tebdîri anı nerd-bâne bağlayalar ve hâyesini yaralar ve ol (10) inenleri iteler yukarı gide ve hâyei irdeleyeler ve hâyeye inen bendi dikeler (11) ibrişimle ve berk bağlayalar ve dağı tağlağı-ıla keseler indürelər dağı günlük ve maşakî (12) ve çam sağızı bunları dögeler içine tulduralar ve ibrişimle dikeler ve aşağıdan (13) berü delücek koyalar kim iriñ ve şu aça ve merhem-i bāselikūn uralar (14) şifā ola ammā oğlancuqlarda olursa bunu ideler الاون ve oğlan (15) aşı ve sezāb ve kāşnī ve şabr-ı sukuṭrī ve zeyt yağı bunları kaynadalar dağı

[60b]

(1) ılıcağ ılıcağ dürteler nāfi‘ ola veyāhūd bir sağız-ile bağlayalar ve anası (2) ekşi ve şovuk ta‘ām yimeye şakına ve katı ağlatmayalar kim şifā ola **El-faşlü's-** (3) **sābi**⁸⁰⁷ yedinci faşlında ‘avretlerde vāki‘ olan ‘illetleri bildürür bilgil kim (4) ‘avret oğlan eylemese sebebi budur kim zeh-dānda bürüdet ve dağı (5) ruṭubet cem‘ olmağdan olur ve hārāreti eksilür ve şehveti çekemez ‘ilāc bu (6) şāfi ideler ol ‘illeti arıda buğday ve karamuğ ve ‘uşşāk ve kāşnī ve dağı (7) dāne çadır ve çāvşir ve topalak ve eger ve çörek otı ve zift bunları berāber (8) dögeler dağı çekirdegi çıkmış kara üzüm katalar şāflar ideler ve her gice bir bir götüre (9) yata birkaç gün tā kim ol ‘illetleri arıda nāfi‘ ola ve dağı ayvadanadan (10) bir kiçirek bakla kadanı şekerle içe yüklü ola inşāa'llāh ve dağı taraqlık (11) içinde bir kurdcağız olur yazın ve kışın anuñ içinde diri olur (12) anuñ birini hayzı kesilicek bir nesne ile diri yutmağ gerek oğlana gebe kala (13) ve ammā hayz katı aksa tırmasa nazar kılmak gerek eger kuvvet gālib ise ve hem (14) imtilā olsa kesmemek gerekdür ve eger za‘if olursa bağlayalar bu (15) otlar ile aq ‘anzarūt ve dağı demü'l-aḥaveyn ve māzū ve kehrübā sandalası

[61a]

(1) ve gülnār ve kil-i maḥtūm her birinden ikişer dirhem gāyet dögeler ve rafadan (2) yumurda ile içürelər ve iki bāzuların berk dülbendle bağlayalar hemān tura ve (3)

⁸⁰⁷ Yedinci bölüm.

ğıdāsı ferrūc Yunmaduḳ pirinc ile aşı summāk-ıla yiye ve şabāh şarāb-ı encebār (4) ya şarābü'l-ās iče nāfi' ola ammā bu şāf daḫı eyüdüür buḡdayı çiyne[ye]ler (5) saḳız gibi ola ve örümcek aḡına bulayalar ve sirkeyle ışladalar ve zamḡ ve kıızıl gül degmesi (6) berāber dögeler ol şāfa bulayalar götüürüne çalḳoyun yata ayakların yuḳaru dike ḳoya (7) daḫı yumurda aḡı-la şiriş ve māzū ve palamud unı bunları dögeler ol yumurda (8) aḡı-la ḳarıřdurular beze dürteler biline uralar berk baḡlayalar iki gün dura (9) řifā ola inřāa'llāh **El-faşlü's-řāmin**⁸⁰⁸ sekizinci faşında 'ırḳu'n-nisā ve niḳris (10) veca'ü'l-mefaşıl bildürür bilgil kim bunlar bir 'illetdür kim dimāḡdan iner bendkeşeler (11) içine dökülür ammā veca'ü'l-mefařıluñ niřānı budur kim bil ve yan başı aḡrır (12) ve sancar gice gündüz rāḫatlayuvirmez aña 'ilāc istifrāḡ ideler bunuñla (13) buyan beř dirhem ve turb toḫum[ı] on dirhem ve toraḳ otı bir dutam ve daḫı (14) bunları ḳaynadalar süzeler bir üsküre bir ḳařıř bal ve biraz tuz ve yavan rişte (15) aşı tuzsuz bişüreler daḫı şabāh diler dilemez bir üsküre yiye ve üzerine ol

[61b]

(1) şerbeti ılıcaḳ iče ve kendüyi çalḳayup istifrāḡ ide ammā bu yaḡı dürteler (2) sarımsaḳ on beř dāne ve oḡlan aşı beř dirhem ve 'aḳırḡarḡ sekiz dirhem (3) ve zencebıl dört dirhem ve büber on dirhem ve günlük ve maştakı üçer dirhem (4) bunları dögeler daḫı altmış dirhem zeyt yaḡıyla ḳaynadalar ve bezden süzeler ve (5) on dirhem aḳ neft ḳatalar ḳarřu od kenārında dürteler ve daḫı her şabāh bir miřḳāl (6) ma'cūn-ı surincān yiye ve daḫı üzerine od görmedük bal şerbetin iče (7) ve ġıdāsı ferrūc ḳaliyyesin yiye veyāḫūd rafadan yumurda yiye ammā eḡer za'if (8) degülse řāfin şamarından ḳan alalar ve iḫtikān iderlerse daḫı (9) müfiddür eḡer sākin olmazsa dögün uralar ziyāde işleye ammā 'ırḳu'n-(10) nisā başdan dize iner topuḡa deḡin zaḫmeti 'ařim olur aña 'ilāc evvel (11) diz altından ḳan alalar veyāḫūd ḳanı řāfin şamarından alalar daḫı 'ilācı (12) yan başı 'ilācı gibidür bu daḫı 'āmmdur kim topuḡdan yuḳaru dört (13) barmaḳ dutalar dögün ḳoyalar tař yüzinden işleye nāfi'

⁸⁰⁸ Sekizinci bölüm.

ola ammā niḳris (14) ayağın baş barmağında olur ve sızlar ve ʔaraḳ üsti ʃiṣer sıtması (15) olur aña ʕ ilâc eger ʃağ yanında ise ʃol ʔolından yâ baslık ʔamarından

[62a]

(1) ʔan alalar daḫı ḫavelân-ı Hindî ve zaʕ ferân ve afyûn ve bâdem yağı (2) ve ʔaz yağı ve aḳ mûmı erideler ve bunları ḫavânda dögeler birbirine ʔatalar dürteler (3) ʃifâ ola ve eger teni renginde olursa ʕ ilâcî ferfiyûn yağı veyâ bâbûnec (4) yağı dürteler ve ayağın ıssı ʃıgır boḳına ʔoyalar ve daḫı etlerden ve yemişlerden (5) perhîz ideler ğıdâ pirinc ḫarîresi yiye tâze yağ-ıla ve daḫı rişte yiye bâdem (6) südiyle nâfiʕ ola ve maʕ cûn-ı surincân ve ʃarâb-ı benefşe daḫı müfiddür ve bu (7) marâzlara ḫuḳne daḫı müfiddür **El-faşlü 't-tâsi**⁸⁰⁹ ʔoḳuzuncı faşında ḫavâle (8) bildürür bilgil kim ḫavâle bir ʕ illetdür kim baldurda olur ʃöyle gök ʔamarlar (9) olur yoğun ʔolaşık ʔolaşık olur ʕ ilâc evvel ol ʔamarlardan (10) ʔan alalar daḫı bir ʕ abâ ʔolağla berk bağlayalar dizinden ʔopuğına degin (11) ʃaralar defʕ ola inşâa'llâhü teʕ âlâ **El-faşlü 'l-ʕ âşir**⁸¹⁰ onuncı faşında dâ'i'l-fili (12) bildürür bilgil kim bu ʕ illet ğalîz balğamdan olur mâddedür kim ayağâ dökülür (13) tîz tîmâr olmazsa ol ayağı büyük olur ʕ ilâc bir ayağından daḫı ʔan (14) alalar ʃâfin ʔamarından ve daḫı bu yaḳuyı ideler ve servi ʔozı ve mâzû (15) ve mürr-i Mekkî ve aḳâḳiyâ ve ʃabr-ı suḳuṭrî ve muḳl ve siriş ve keşîre bunları dögeler

[62b]

(1) sirke ve yumurda ağı-la yoğuralar daḫı dizden ʔopuğâ degin beze dürtüp muḫkem (2) ʃaralar ve daḫı ḫabb-ı surincân ve ʃarâb-ı benefşe daḫı müfiddür ve ğalîz ve ekşi (3) ʔaʕ âmlardan ʃaḳına perhîz ide ve laṭif ğıdâlar yiye ammâ nâşûr eti olıcaḳ (4) ʕ ilâcî müşkindür ʃaḳınalar tâ kim zaḫmet olmaya **El-maḳâletü 't-tâsi**⁸¹¹ ʔoḳuzuncı (5) maḳâle bedenden ʔaşra olan ʕ illetleri beyân ider bu maḳâle otuz iki faşla (6)

⁸⁰⁹ Dokuzuncu bölüm.

⁸¹⁰ Onuncu bölüm.

⁸¹¹ Dokuzuncu makale.

müştemildür **El-faşlü 'l-ülâ**⁸¹² evvelki faşında saşfe rencin bildürür bilgil kim (7) saşfe oldur ki başda ve yüzde başcağızlar belürür ve oğlancuqlarda çok (8) olur aña 'ilâc büyük kişide olsa ol kıfal tamarından kan alalar veyâ hacâmat (9) ideler ve dağı başñ kanğı tamarı büyük ise ol tamarından kan alalar ve heft- (10) mîve ile içini ishâl ide ve ğalîz ta'âm virmeyeler ve yumurda rafadan (11) ve dağı erük ağacı püsi şarp sirkeyle ısladalar ve dağı havânda saşğ (12) ideler ol başı kazıdalar dürteler şifa ola oğlancuqlarda olursa (13) sirke merhemi yâ zincefrî merhemi dürteler ve anasına perhîz itdürelers ğalîz yimek (14) virmeyeler **El-faşlü ş-şâni**⁸¹³ ikinci faşında dâ'ü's-şa'leb bildürür bilgil kim

[63a]

(1) dâ'ü's-şa'leb saş ve saşal dökülmekdür ve dağı dâ'i'l-hayye (2) didükler ılan kavlar gibi yüz göz kavlamağdur 'ilâc bu iki maraza evvelde çiyin (3) tamarından kan alalar veyâhüd ayâric-i faykara virelers yâ maşbüh eftimün (4) virelers ve dağı saşın saşalın kazıyalar ve bez-ile sürelers kim tamarları (5) gerile dağı ol tamarlarıñ birkaçını kanadalar ve bu otları ile 'ilâc ideler merzencüşı (6) şuyla kaynadalar süzeler dağı şüretin ve başın ısıcağ şuyla (7) dağı yuyalar ve üstine huzağ dürteler bir gün bir gice tura ve andan şoñra (8) mersin şuyıyla yuyalar ve mersin yağın dürteler veyâhüd ayva yağın (9) dürteler kırt yağın sirkeyle saşğ ideler nâfi' ola ammâ bu terkîb saş saşal (10) bitürür otlar bunlardur kefi deryâ on dirhem ve büre ve hardal ve kükürt (11) ve buyan ve kerefes toğum[1] ve ferfiyün her birinden ikişer dirhem bunları dögeler (12) ve andan şoñra başal-ı 'unşul ve hardal ve persiyävşân ve acı bâdem (13) ve dağı zerdâlû çekirdegi ve mersin toğum[1] cümlesi berâber süciyle ve zeyt yağıyla (14) kaynadalar ve süzeler ve girü kaynadalar tâ ki süci gide zeyt kıala ve andan (15) bu otları içine kıoyalar kıarışduralar dürteler şifa ola ve bu dağı olur mücerrebdür

⁸¹² Birinci bölüm.

⁸¹³ İkinci bölüm.

[63b]

(1) şaru kertekelei göyündüreler ve dögeler sürme gibi ola dağı turunc abı-la avānda (2) dögeler tā ki merhem gibi ola ve bir aşı tereyağı ve biraz kertekele ve biraz turunc (3) abı bunları birbirine arışduralar merhem gibi ola řāfi yuyalar dürteler řifā ola (4) **El-faşlü 'ş-şāliş**⁸¹⁴ üçüncü faşında bād-i diřnāmı bildürür bilgil kim bu bir (5) 'illetdür kim başdan yüze iner ıın ıın ızıl olur ve yüzün (6) levnin bozar 'ilāc burnından an alalar veyāhūd ıfalden alalar (7) dağı ayāric-i fayara ile tenıye ideler ve andan řoñra bunu ideler jīve ve kükürt (8) bu ikisin sađ ideler dağı isfidāc ve büre ve enārek bunları bile acı (9) yađ-ıla arışduralar dağı gice gice dürteler ammā arpaı aynadalar arpa şuyıyla (10) yüzün yuya andan dürte ve ğalīz ta'āmlardan şaına yimeye nāfi' ola (11) inřāa'llāhü te'ālā El-faşlü'r-rābi'⁸¹⁵ dördüncü faşında behaı bildürür bilgil kim (12) beha iki dūrlüdür biri a ve birisi aradur ve gövdede pul pul gibi olur (13) ammā ol kim a olur balđamīdür evvel ishāl ider abblar vireler veyā mūshil (14) vireler dağı bu terkībi ideler ızıl boya ve şaytarac-ı Hindī ve toğum-ı turb ve kündüs (15) ve ardal ve toğum-ı tere ve tirmis bunları berāber dögeler ve sirkeyle sađ ideler ammā kepegi

[64a]

(1) ve uzu aynadalar şuyla yuyalar ammāmda dağı ııca berāberi (2) bezile süreler anda varısa beha tā kim yirleri ızıl ola andan řoñra bu otları (3) dürteler giceye dura řabāh girü ammāma vara yuya řifā ola ammā ol kim ara (4) behadur sevdādan olur aña 'ilāc mabūh eftīmūn iüreler dağı (5) evelek dibini dögeler biraz nūřadır ve büre atalar dağı avānda dögeler merhem (6) gibi ola dağı ammāma gireler řu dökünmedin dürteler atı atı ovalar biraz ura (7) řoñra yuyalar řifā ola **El-faşlü'l-āmis**⁸¹⁶ beşinci faşında baraşı bildürür (8) bilgil kim baraş didükleri derinūn altında ğalīz balđamdan olur ae gibi (9) ae gibi ıar varduca yayılır

⁸¹⁴ Üüncü bōlüm.

⁸¹⁵ Dōrdüncü bōlüm.

⁸¹⁶ Beşinci bōlüm.

a' zāyı dutar aña ' ilāc evvel kuşduralar (10) ve içini ishāl ideler bu ḥabb ile aq türbūd iki dirhem ve şabr-ı sukuṭrī (11) bir dirhem ve ḥabbü'n-nīl bir dirhem ve daḥı şaḥmü'l-ḥanzal buçuḳ dirhem ve maḥmūde üç (12) çekirdek bunları yumuşak dögeler ve şuyıyla yoğuralar ve ḥabb ideler ve gölgede (13) kurudalar ve şerbeti iki dirhem ola vireler içe andan şoñra bu ma' cūndan (14) günde iki dirhem yiye otları budur egir ve fülful ve kara helile ve aq çam (15) saḳızı ve maştaḳī ve günlük ve zerāvend ve ḥabbü'l-gār bunları dögeler bal-ıla

[64b]

(1) yoğuralar ma' cūn ola dā'im isti' māl ideler bu terkībi dürteler şayṭarac (2) ve ḥarbaḳ ve jengār her birinden üçer dirhem ve ḳalya ve kirec ve kara zernīḥ her birinden (3) dörder dirhem ve daḥı semmü'l-fār buçuḳ dirhem bunları dögeler ve 'Irāḳī şābūnı (4) oğlan sidügiyle yā sırf sirkeyle ḥavānda saḥḳ ideler bulamaç gibi ola (5) bu otları daḥı ḳarışduralar ve ḥammāma gire yuna süre süre çıḳa daḥı bir ara (6) bezile sürtüne tā ki kızara andan dürtüne ve acısına ḳatlana ve şabāḥ girü (7) ḥammāma gire nāfi' ola ammā bu daḥı olur kim baḳḳam ağacın kızıl boyayla ḳaynadalar (8) ve ıssı ḥammāmda dürtüne ve şu yirine kızıl şarāb içe ammā memzūc ola (9) ve laṭif ṭa' āmlar yiye ve ḡalīz ṭa' āmlardan şaḳına nāfi' ola inşāa 'llāḥ (10) **E1-faşlü's-sādis**⁸¹⁷ altıncı faşlında cudamı bildürür bilgil kim cudam ḳan (11) ve şafrā ve sevdā göyünmekden olur ve ṭamarlar içinde südde olmaḳdan olur (12) ol sebebden bedenüñ levni azar bu marazlar yay günlerinde olur nev'ı (13) kırḳ dürlü olur bunlardur evvel bād-i dişnām ve dā'ü' ş-şa' leb ve dā'i'l-ḥayye (14) ve behaḳ ve baraş ve كثرپ ve gövde çıḳın çıḳın olmak ve beden uyuşmaḳ (15) ve demregü ve ṭırnaḳ kūr olmaḳ ve el ayak yarılmaḳ ve dā'ü's-ser ve elde ayaḳda

⁸¹⁷ Altıncı bölüm.

[65a]

(1) baş bart olmak ve uyuz bunlar ıslāha gelür 'ilāc olıcağ ammā eger (2) göz halkalanursa ve āvāzı boğuk olursa ve burnı otursa (3) ayruğ 'ilāc olmaz ammā evvel ibtidāsında ekhel tamarından kan alalar ve üç (4) günden sonra da çiyin tamarından alalar ve maṭbūh eṭīmūn vireler ve her gün (5) ıssı ḥammāma gire ve daḥı noḥūd unı baḳla unı ve boy unı bunları süd ile (6) qarışduralar ve ḥammāmda gövdesine katı katı dürteler çıkıcağ benefşe yağın (7) veyā kabak yağın dürteler gövdesine ve daḥı her şabāh süd çürüğün içe ve mütevātir (8) ğıdāsı oğlağ eti ve kızı eti ve ḥamırlü rişte yiye ğalız ta'āmlardan (9) şaḳına ve şu yirine bir iki kadeh memzūc şarāb içe nāfi' ola inşāa'llāhü te'ālā (10) **El-faşlü's-sābi**⁸¹⁸ yedinci faşında uyuzı ve gicigi bildürür bilgil kim (11) uyuz iki nev' olur biri şulu ve biri kuru ammā bunlar kan ve şafrā (12) ve sevdā göyünmekden olur ammā şulusı sivilceler gibi çıkar gicir (13) irkilenür cemī' a'zāya yayılır aña 'ilāc ol heft-mīve ile içini (14) ishāl ideler andan sonra iki eli üstine ḥablü'z-zirā' tamarından (15) kan alalar ılıcağ şu içinde ve andan bu otları dürteler jīve on

[65b]

(1) dirhem kükürt yedi dirhem ve çenārek beş dirhem ve sülügen beş dirhem (2) ve şaytarac altı dirhem bunları ḥavānda koyalar jīve ile saḥḳ ideler tā kim jīve (3) ola ve daḥı birkaç kozı yaḳalar içini alup dögeler ve acı yağıyla girü dögeler (4) andan bu otları aña qarışduralar daḥı ḥammāma gire yuna çıka gice dürtünüp (5) yata ve şabāh girü ḥammāma gire gövdesine kepek dürtüne bir laḥza ova daḥı yıḳana (6) çıka nāfi' ola ammā kuru giciyüge bunı ideler kil-i maḥtūm yā kil-i Ermenī üç (7) dirhem ve kāfūr ve za'ferān buçuğar dirhem ve zerdālūyı şarp sirke içinde (8) ısladalar ve ezeler biraz tuz katalar ve bu otları bile qarışduralar daḥı ḥammāma (9) gireler bunları dürtüneler ve biraz oturalar daḥı kepek dürtüne yuna çıka (10) nāfi' ola yāḥūd şalgamı ḥaṭmī-le ḳaynadalar ve noḥūd unın ve nişāste katalar (11) ḥammāmda

⁸¹⁸ Yedinci bölüm.

dürtüne nāfi' ola yā defne yağın dürtüne gide ammā ol kim kıru (12) uyuzdur bunu ideler būre ve tuz ve kūdüs ve mī' a ve kıalya ve dağı kirec (13) bunları gül Őuyıyla kıarışduralar ve ĥammāmda dürtüneler iince otura (14) andan yuna ıka tereyağı yā gül yağı dürtüne Őifa ola inşaa 'llāhü te' ālā (15) **El-faşlü Ő-řāmin**⁸¹⁹ sekizinci faşında kızamuğı bildürür bilgil kim kızamuğ

[66a]

(1) tenüñ ' ufūnetinden olur aña ' ilāc eger büyükde olursa (2) ekĥel tamarından kıan alalar řabāĥ sirkengübīn vireler yā řarāb-ı ' unnāb veyā mā' ü'l- (3) cübün vireler ie ğidāsı kıuzı eti yā oğlağ eti olan ve ferrüc-ile (4) isfenāĥ müzevveresi ola ammā eger oğlancuğlarda olursa Őıđır südin (5) şeker ile iürelere zīrā anasından bile duta gelir ve anası perĥiz (6) ide et ve yađ yimeye řaķına ki nāfi' ola inşaa 'llāh **El-faşlü 't-tāsi**⁸²⁰ (7) toğuzuncu faşında iegi bildürür bilgil kim bunlar göyünmiş řafrā ile balđamdan (8) olur büyükde küçükde vāķi' olur ıkımazdan öñdin etiyle derinüñ arasına (9) yayılır sıtması olur ve şuşaluğı olur ıkınca zaĥmet eker ammā eger büyükde (10) olursa ekĥel tamarından kıan alalar ve dağı tamām olınca kıoyalar kim tola (11) el umayalar ammā gül yağın dürteler ve göze sürme-i İřfahānī ekeler yā sirke (12) ekeler yāĥūd summāķı gül Őuyında ışladalar gözine dem-be-dem ekeler ya' nī tāmzuralar (13) ve dağı ğarđara itdürelere tā kim boğazından sirāyet itmeye ve burun dişler kim (14) diñlene andan řoñra ĥammāma varalar ve dağı iek yirleri uđur olursa bunu (15) dürteler niřāste ve arpa unı ve keşire bunları pāe yağıyla kıarışduralar

[66b]

(1) dağı nie dürteler kim yirine gele ammā oğlancuğlarda olursa Şığır südiyle (2) sükker ve kil-i Ermenī iki ü dirhem kıatalar ezeler iürelere birķa kez şu istedükce

⁸¹⁹ Sekizinci bölüm.

⁸²⁰ Dokuzuncu bölüm.

(3) nāfi' ola ammā haşbe yavuz 'illetdür atı hastalıkda yā tã' unda olur eger hastalık (4) içinde burnı urmasa eyüdüür haşbesi boğazlanur ve ger aşra dökülüp (5) kızıl olursa ekhel amarından an alalar ve şarāb-ı 'unnāb vireler yā ig kei (6) südin içürelor eger ara olursa muhātaradur tımāra ābil degüldür şöyle (7) bilesin El-faşlü'l-'āşir⁸²¹ onuncu faşlında vebāi bildürür bilgil kim ya' nī (8) tã' undur bu 'illet ekşer oltu ve ula üzerine ve uyluda vāi' olur (9) ıar oz gibi ve ba' zısı zāhir olur ve ba' zısı girü yeter evvel bahārda ve hazān (10) vatinde olur ammā mizāc uvvetlü olıca dolar ve deşilür ve atı sıtması olur (11) ve istifrāı o ider ve yanması daı olur ve gövdesi od gibi yanar 'ilāc (12) evvel an alalar ve o amaya ve eger istifrā ve ishāl olursa an almayalar (13) ammā yanucu yara ısıca üzerine uralar ve şovu nesne virmeyeler ve şu yirine (14) şarāb-ı hummāzı içeler ve daı kil-i Ermenī ve pā[y]-zehr-i hayvānī ezeler daı gül şuyıyla (15) ve nebāt şekerile içürelor nāfi' ola ammā havā üç güne dek yā yedi güne dek

[67a]

(1) dekdür bilesin ammā ol kim vebādur göke ıar giciyü giciyü ıar (2) kızılca ve oı boğazda olur ve şışer ve ısıtması olur vat olur ki cemī' (3) a' zāda daı olur 'ilāc dırnadan ve şudan şaınalar ammā kirec ve şābūn (4) dögeler ve aız yarıla sa ideler arışdura merhem gibi ola üzerine uralar (5) balayalar ol gün ura daı bunu ide havelān-ı Hindī ve kil-i Ermenī ve kāfūr (6) gül şuyıyla bunları ezeler dört yanına dürteler ve eger sıvatmazsa tiryā uralar (7) ya demür ile alayalar yā urş-ı zernīh ekeler ammā beş altı gün yıamayalar ve urbaayı (8) yaralar şeker ekeler uralar dura andan merhem-i kāfūrī uralar añulda nāfi' ola (9) inşāa'llāhü te'ālā El-faşlü'l-hādī 'aşer⁸²² on birinci faşlında levāzımları bildürür (10) bilgil kim şışüñ sebebi yā şafrādan yā andan yā sevdādan olur ammā (11) andan olursa rengi kızıl ve hem ıssı olur ve atı şouldur ammā (12) eger şafrādan olursa od gibi yana ve

⁸²¹ Onuncu bölüm.

⁸²² On birinci bölüm.

hem acır ve hem ziyāde ıssı olur (13) ammā sevdādan olursa taş gibi katı olur ve şovuk olur ve rengi (14) kıramturağ olur ve dağı sızısı olmaz ammā eger balğamdan olursa geñşek (15) olur ve barmak-ıla başuñ yumuşak olur ve rengi ağ olur ve hem katı şovuk

[67b]

(1) ve ağrısı az olur bunlara ‘ilāc eger kıandan ve şafrādan olan şişe (2) evvel kıan almak gerek ve andan tılā’ uralar haţmī ve ebemgümece ve kıızıl gül ve benefşe ve nīlūfer (3) bunları dögeler bezr-i kıaţūna lu‘ābla alalar ve sirke ve gül yağın ve yumurda ağı kıatalar (4) ve hıyārşenbe bal-ıla bunları kıarışduralar üzerine uralar birkaç kez eger gitmezse (5) muhallil yağı uralar tā kim tola deşilür ammā ol şiş ki sevdādan yā balğamdan (6) olan bedende imtilā varsa istifrāk ide nāfi‘ ola ve balğama yağılar uralar (7) ve sevdāya dāhilden uralar andan yigrek yokdur **El-faşlü 'ş-sānīü' l-‘aşer**⁸²³ (8) on ikinci faşlında seretānı bildürür bilgil kim seretān bir ‘illetdür sevdādan (9) olur çıkar bakla gibi kıaramtığ varduka yayılır dağı kıasuğı dibāğat (10) kıabı gibi olur ammā gökleri çok olur ‘ilācı müşkildür ammā eger kıuvveti (11) varısa maţbūh efmūn vireler ve dağı bu merhemi uralar isfidāc ve mürr-i aħmeri (12) yonmış berāber dögeler dağı bezr-i kıaţūna lu‘āb-ıla havānda saħk ideler tā ki (13) kıvāma gele andan şoñra isti‘ māl ideler huşuşā kim bu marāz ‘avret emceginde (14) ola ayruğ aña çāre yokdur **El-faşlü 'ş-sālis ‘aşer**⁸²⁴ on üçüncü faşlında (15) hanāziri bildürür bilgil kim hanāzira toñuz başı dirlere sebebi tuħme olmağdan

[68a]

(1) vāki‘ olur ve dağı kıulağ altında finduğ gibi çıkar varurağ (2) kıoz gibi olur bu yir kıatı olur ve dağı kıoz yanında birkaç dağı olur ‘ilāc bir (3) pāre beze çiriş dürteler ammā orta yirin bezüñ delük kıoyalar ve hanāzira yağışduralar (4) ol bezdeki delüğe

⁸²³ On ikinci bölüm.

⁸²⁴ On üçüncü bölüm.

tiryāk dürteler veyāhūd bunı ideler sarımsak ve bambal kurdı (5) ve hırrif bevvā ve Çini berāber dögeler ve acı yağla qarışduralar ol panbuğla uralar (6) ve üstini bir koz kabı-la kaplayu koyalar ve dağı āsān demürcük-ile ki vuralar yana (7) ve dögün yiri kopyaçak تحزه uralar ve dağı kurş-ı zernih ekeler yedi kez günde tā ki (8) oynaya ammā dört yanın eskice panbuğla çevürelere gele çıka ve yirine panbuğ uralar (9) ya sünger uralar andan şoñra merhem-i havāriyyūn yā merhem-i bāselikūn yā merhem-i (10) zincefrī uralar nāfi‘ ola inşāa'llāhü te‘ālā **El-faşlü r-rābi‘ ‘aşer**⁸²⁵ on (11) dördüncü faşında beyzā bildürür bilgil kim beyzā bir māddeür kim dimāğdan (12) iner kulağ ardına dökülür yumurda gibi olur ve sancır sıtması olur (13) ve teni renginde olur ve gövdesi yanar ‘ilāc ol kıfāl tamarından kan (14) alalar andan şoñra muhallil yağular uralar ve dağı birkaç gün şişe uralar (15) ve hem dağı açmasında ta‘cıl itmeyeler tā ki mādde nażc ve dağı altından صوتارى

[68b]

(1) neşterile açalar ammā çok aqıtmayalar merhem-i bāselikūnla fetil isti‘ māl ideler (2) ve gıdāsı rafadan yumurda ola ve yağlu pirinc şorbāsı ola nāfi‘ ola ammā (3) bu maraz oğlançuklarda çok olur anasından duta gelür ‘ilāc (4) yağı uralar ve açmasına ivmeyeler şāyed ki içi tolu kan ola ammā dağı (5) boğazuñ taş yüzine mādde dökülse anuñ dağı ‘ilācı böyledür (6) şöyle bilesin **El-faşlü l-hāmis ‘aşer**⁸²⁶ on beşinci faşında kelef ve şerāyı (7) dağı bildürür bilgil kim kelef didüğümüz yüzde olan çığıda dirler ekşer (8) yüklü ‘avretlerüñ yüzinde çok olur hem hayz görmez ‘avretde (9) çok olur ‘ilāc ol burnından kan alalar ve bu terkibi ideler (10) budur zıbağ beş dirhem gümüş potasıyla havānda saħk ideler gubār ola (11) ve dağı isfidāc ve büzidān ve kefi deryā ve aq ‘anzarūt ve maştaķi (12) ve günlük her birinden dörder dirhem erideler bunları qarışduralar ve yumurda (13) ağın katalar yine saħk ideler ve dağı arpai kaynadalar şuyla evvel yüzün (14) yuyalar andan gice bu terkibden dürteler

⁸²⁵ On dördüncü bölüm.

⁸²⁶ On beşinci bölüm.

yatalar yine şabāh ol arpa şuyıyla (15) yüzün yuya nāfi‘ ola ammā şerā kırtuşenine dirler ol yaşşı pul

[69a]

(1) gibi olur gicir kaşıyıcak kalķar ‘ilāc ol ekhel tamarından kan alalar (2) veyāhūd yā baslıkdan alalar dağı heft-mīve ile ishāl itdüreler ve şovuķ (3) ğıdālar virmeyeler ve şu yirine şarāb-ı ‘unnāb vireler iķe ve zerdālūyı sirkeyle (4) işladalar ezeler dağı ĥammāma gire dürtine bir zamān tura andan yuna şifā (5) ola inşāa’llāh **El-faşlü's-sādis ‘aşer**⁸²⁷ on altıncı faşlında şübā’yı bildürür (6) bilgil kim demregü ğalīz balğam-ila sükkerden olur ve dağı kan göyünmekden ve sevdādan (7) olur ‘ilāc bunı ideler ol arayı ılıcak şu bile yuyalar ve ayrı bez-ile (8) süreler tā kim kızıl ola andan şoñra jengār iki dirhem ve büre bir dirhem (9) ve banbul kırdı iki dirhem ve şaytarac dört dirhem ve sarımsak üç (10) diş bunları dögeler dağı acı yağ-ila kıarışduralar dürteler bir gice tura ve (11) kıabarup üzerine tereyağın dürteler yāhūd şaru zernīh ve Frengī isbidāc (12) ve kıalya ve kirec her birinden beşer dirhem ve kıara zernīh beş dirhem bunları (13) dögeler şābūn şuyıyla kıarışduralar ve ĥammāmda dürteler biraz oturalar (14) acıyınca andan şoñra yuna kııķa dağı sirke merhemın dürteler ğünde iki kez nāfi‘ (15) ola ammā tiryāk dağı eyüdür yine andan mücerreb yoķdur ve maţbūh eftīmūn

[69b]

(1) vireler sevdāyı erideler şifā ola **El-faşlü's-sābi‘ ‘aşer**⁸²⁸ on yedinci (2) faşlında şe‘ālīl ya‘nī sigil bilgil kim sigil ğalīz balğamdan ve sükkerden olur ve (3) yumrucak olur uzanur üsti yarılır aña ‘ilāc dırnağıla başalar (4) ķepeķevre tā ki dibi incele dağı ķekeler kııķaralar kan kııķmadın yirine sağ tuz (5) talduralar berk bağlayalar ve eger dırnağa gelmezse bādilc[ān]lar üzerine kıatı kıatı (6) süreler kendü düşe yāhūd tiryāk

⁸²⁷ On altıncı bölüm.

⁸²⁸ On yedinci bölüm.

dürteler çıkarur ammā sigile beñzer tūt (7) gibi olur yarılır kanar aña tūsī dirler ‘ilāc tiz şāf şokalar yā tiryāk (8) uralar yā kurş-ı zernih uralar çıkara ve yirin merhemile bitireler ammā çok olur (9) ufacuk butrağı günde bir dāne yiye kırk gün mahv ola gide **El-faşlü’ ş-** (10) **şāmin** ‘aşer⁸²⁹ on sekizinci faşında humre ve sebūrları bildürür bilgil kim (11) humre bir veremdür kim hem kandan hem şafrādan olur ammā ba‘ zısı kiçirek (12) olur ve kimisi dutar kızıl iken gök olur ve dağı çevre yanı şişer (13) gāyet ıssı olur ve hem ısıtması olur aya deñlü olur ‘ilāc evvel (14) ya başlık tamarından kan alalar andan maṭbūh-ı temürhindī ile içini (15) ishāl ideler ve kāfūr uralar ve üzerine pazu yaprağın uralar ya

[70a]

(1) yāhūd öyken uralar gül yağıyla şifā ola ammā sebūr ki sivilcelerdür (2) taru gibi çıkar ve sancır ve acır ‘ilāc evvel yā başlık tamarından kan alalar (3) heft-mīve ile içini ishāl ideler andan hıyārşenbe içini sirkeyle (4) ezeler ve biraz gül yağın ve biraz yumurda ağın katalar dağı böyle karışduralar (5) içe dağı merhem-i kāfūrī yā merhem-i sirke isti‘ māl ideler nāfi‘ ola inşāa’llāh (6) **El-faşlü t-tāsi** ‘aşer⁸³⁰ on tokuzuncı faşında cerāhatleri bildürür bilgil (7) kim cerāhat olmağ kalıçdan ve bıçağdan yā oğdan yā süñüden yāhūd (8) çomağdan veyā taşdan veyā māddeden olur ammā başa darb (9) doğunsa domalsa bilesin kim kafā oynamışdur bir ağac vireler ışıra (10) katı ağırırsa havkā dardur ol urılan yirüñ derisi çukur olursa (11) ve gözleri kan kan olsa bilesin kim kafā oynamışdur ol aracığı (12) hāc gibi yaralar her başına igne ile kızıl ibrişim geçüreler çekeler şöyle kim (13) kafā açıla kanını karşı süngerle alalar eger tamar kesilürse anı tağlağacla (14) dağlayasın ve oynamış kemüğünü çıkaralar göreler kim beynine kan inmiş (15) midür eger inmiş ise şeker ekeler panbuğla alalar ve ol delük üzerine

⁸²⁹ On sekizinci bölüm.

⁸³⁰ On dokuzuncu bölüm.

[70b]

(1) اولاد koyalar yā eski panbuḡ yā sünger koyalar veyāḡūd turalar yanda (2) deñiz mevcı gibi yini ḡanı taşra bıraḡur kendüyi arıdur pāk ider andan (3) soñra ol kesilen derileri sileler yırtı yırtı daḡı maşṡakī ‘anzarūt ve günlük (4) ve maḡmüde ekeler berkideler dikeler ve altında delücek koyalar ḡanı ve şuyı ine ammā (5) merhem ovmayalar mūmlı balı dögelere beze dürtüp başına uralar eger beynine ḡār (6) deñlü ḡaṡā dokunursa iki üç günde helāk olur ammā ḡafā oynayup (7) yumrılanursa zaḡmetkeşle yaralar ol ḡara ḡan olur döküle gide nāfi‘ (8) ola merhem ile bitüreler ammā eger ḡalıçdan şaḡḡ olup tamar kesilürse (9) ḡün-bend ekesin ve eski panbuḡla yumurda şarusın urasın daḡı berk (10) baḡlayasın veyāḡūd keçe yaḡup uralar üç gün tura andan soñra (11) süciyle zeyt yaḡın ḡaynadalar ḡarşu anuñla ısladalar panbuḡı yā keçei (12) ḡoparup daḡı çevüre yanında saçı varısa şındı-la kese ve daḡı (13) mīl-ile araya kemük ne varısa arıda gidere andan merhem-i ḡavāriyyūn (14) ya merhem-i bāselīḡūn isti‘ māl ideler nāfi‘ ola ammā oḡ zaḡmı olsa mīl-ile (15) arayasın yā mūm-ıla arayasın eger yaḡında ise şaḡḡ idüp ḡıḡarasın

[71a]

(1) ve ırāḡda ise dermen-keş-ile ḡıḡarasın ammā dermen etde durmaz (2) gider kemükde eglenür ḡıḡarasın merhem-i bāselīḡūn isti‘ māl idesin nāfi‘ ola (3) ammā süñüden yā bıçaḡdan şerāyīn kesilse ḡanı durmasa ḡün-bend (4) uralar berk baḡlayalar dört beş günden soñra açalar günde iki kez merhem (5) uralar nāfi‘ ola ammā bunlaruñ zaḡmından baḡırsaḡ taşra ḡıḡsa yaḡı varısa (6) keseler ve eger kiçirek olup baḡırsaḡ şıḡmazsa yarayı büyücek açalar daḡı ayāḡın (7) yuḡaru ḡalduralar ve baḡırsaḡı zeytle süciyle yuyalar ve göḡsine añsuzdan (8) şovuk şı uralar baḡırsaḡ iḡerü ḡekilür andan dikilür daḡı sūt ḡürüḡi-le (9) ḡıyārşenbe iḡüreler ve ḡıdāsı bādem südiyle rişte ola eger baḡırsaḡda (10) ḡaṡā varısa muḡayyed olmayalar ḡāşıl olmaz olur şöyle bilesin **El-faşlü’1-‘iṡrūn**⁸³¹ (11) yigirminci faşlında

⁸³¹ Yirminci bölüm.

şikâkı bildürür bilgil kim şikâk el ayak yarılmakdur (12) kan göyünmekden olur ve sevdâdan olur ‘ilâc evvel maḥbûh eḥîmûn (13) vireler ki içini ishâl ide andan şoñra ḥaṭmî yaprağı ve şalgam yaprağı ve kepek (14) bunları süci-le kaynadalar daḥı elini ve ayağını yuyalar kim kıızıl ola andan şoñra (15) keşîre ve zamğ ve nişâste ve ayva çekirdegi ve bezr-i қаṭûna lu‘ âbın alalar birbirine

[71b]

(1) қатарлар дүртелер yâ merhem-i kâfûr дүртелер nâfi‘ ola yâḥûd böğürtlen yaprağın (2) ilan bıçağı dibiyle dögeler ve bağa қанн қатарлар дүртелер nâfi‘ ola inşâa'llâh (3) **El-faşlü'l-ḥādî ve'l-‘iṣrûn**⁸³² yigirmi birinci faşlında nemle rencin bildürür bilgil kim (4) nemle bir rencdür kim uyuz gibi olur çıkar açılır delük delük olur қарınca ini (5) gibi olur [b]aş iriñi gibi olur [b]aşlar ekşeri göğüsde olur ‘ilâc delinmedin (6) anı tağıdalar ve açılıcaқ çok zaḥmet ider evvel heft-mîve ile tenқиye (7) ideler ve etlü gîdâ virmeyeler ve yağıyla pirinc aşın vireler ve tağıdıcı otlar (8) uralar kıızıl şandal ve şâf-ı [mâ]mişâ ve isfidâc ve kil-i Ermenî ve keşîre ve kâfûr (9) her birinden birer dirhem ve afyûn bucuқ dirhem şu ile ezeler fınduқ gibi (10) ideler ḥâcet vaқtinde gül şuyıyla veyâ sirkeyle ezeler vireler eger deşilürse (11) tîz şâf şoқalar veyâḥûd қurş-ı zernîḥ ekeler açа nâşûr etleri yuya ve andan (12) merhem-i ḥavâriyyûn isti‘ mâl ideler şifâ ola inşâa'llâh **El-faşlü's-şânî ve'l-‘iṣrûn**⁸³³ (13) yigirmi ikinci faşlında dâḥisin rencin bildürür bilgil kim қırılған bir ‘illetdür kim (14) dırнақ dibine dökülür қızарur ve sancır zaḥmet virür ‘ilâc evvel ıssı şuya (15) қoyalar veyâ ıssı yağa қoyalar veyâ қар içине қoyalar ve sâkin olmazsa bunu ideler

[72a]

(1) inciri sūd ile қaynadalar gâliz olunca andan ‘uşşâқ ve zift (2) ḥavânda bile dögeler yaқu eyleyeler uralar nâfi‘ ola ammâ eger artuқ biterse sünger (3) uralar jengâr-ile

⁸³² Yirmi birinci bölüm.

⁸³³ Yirmi ikinci bölüm.

yuya artuğın gidere dağı merhem-i bāselikūn isti‘ māl ideler (4) nāfi‘ ola **El-faşlü's-şāliş ve 'l-‘işrūn**⁸³⁴ yigirmi üçüncü faşında dü-belāyı bildürür (5) bilgil kim dü-belā bir ‘ illetdür ki arğaya dökülür ve yumrı olur ve sancusı (6) ve ağrısı az olur ve teni renginde olursa köknā[r] çozağına beñzer ‘ ilāc (7) evvel arayı kıru şişile çekeler andan şöña yumuşadıcı yağular uralar (8) tā kim tamām tola dağı neşter ile açalar döküle ve fetil-ile isti‘ māl ideler nāfi‘ (9) ola ammā bud içinde olana انورسه dirler ve üstine olana felğumuni (10) dirler anuñ üzerine bağasın eger rengi benefşe renginde olursa şağınasın (11) yarmayasın zīrā kanuñ anasıdur ayruğ dutılmağa çāre olmaz (12) helāk eyler velī berk dutıcı yağular uralar bağlayalar ve eger ayağa dökülürse (13) büyük veremdür mā’isi olur ve ‘ ataşu olur ve şovuk yağular uralar (14) kişnic-ile ve açmayalar tur[a] bir zamān ki deşile şöña tīmār ideler nāfi‘ ola (15) **El-faşlü'r-rābi ve 'l-‘işrūn**⁸³⁵ yigirmi dördüncü faşında sil‘ aı bildürür bilgil kim sil‘ a

[72b]

(1) balğamī ‘ illetdür bedenden çıkar yumrucağ finduğ gibi ve teni renginde olur (2) ammā ağrımaz varduğca büyür yüzcek yaralar ve çıkaralar yā destūr-ile ki uralar nāfi‘ (3) ola eger büyük olup ele gelürse dibinden bağlayalar dağı ka‘ ideler (4) ve yirini tağlayalar nāfi‘ ola ve eger ele dağı gelmezse bir iki yirde deleler tiz şāf (5) vireler ammā yarması evlādur çıkıcağ yirine dağı panbuğ uralar bir gün tura (6) andan şöña merhem-i bāselikūn-ıla isti‘ māl ideler nāfi‘ ola El-faşlü'l-hāmis ve 'l-‘işrūn⁸³⁶ (7) yigirmi beşinci faşında ħurācı bildürür bilgil kim ħurāc bir veremdür ki mefaşılarda (8) olur eñe dökülür ve ıssı olur ba‘ zısı kızıl olur ve kimi teni renginde yumrılanur (9) deşilür ve iriñi mütevātir gelür ammā nāşūr olursa tizliginden iriñi köki (10) dağı çürüdmeyince kıomaz ‘ ilāc evvel açılmadın rādi‘ yağular uralar veyāħūd kıurşunu (11) çürüdeler ve sülügen ve isfidāc ve mürdeseng berāber dögeler ve ħıyārşenbe bal-ıla (12) ħavānda saħk ideler ve dağı semek kıurdını bir kıaba

⁸³⁴ Yirmi üçüncü bölüm.

⁸³⁵ Yirmi dördüncü bölüm.

⁸³⁶ Yirmi beşinci bölüm.

koyalar ve üzerine tuzlu (13) şu koyalar daہی قصر ابيق ليك olur anuñla saہk ideler bunları ol araya (14) dürteler ve andan deve kuşu yüregın uralar eger tolarısa büyücek açalar (15) yoğun kuru fetil yâ اسفكر şokalar ve arındukdan şoñra göreler kemükde

[73a]

(1) haťa varısa arıdalar eger görünür yirde ise ve eger görünmezse (2) merhem-ile isti' māl ideler nāfi' ola **El-faşlü 's-sādis ve 'l-ışrūn**⁸³⁷ yigirmi altıncı faşlında (3) emcek marazların bildürür bilgil kim emcek ağrısı muhālif yimekden veyāhūd ādem (4) sunmağdan olur ve şişer kızıl olur ve sancır ve sıtması olur ' ilāc evvel (5) ekhel tamarından kan alalar ve etlü aş virmeyeler mercimek veyā rişte hutun (6) tuzluğı-la ve tereyağıyla vireler ve şabāh benefşe şarābın içe ve kil-i Ermenī (7) ve tebaşir-i Hindī dögeler yumurda ağı-la ve bir dirhem kāfūrı daہی ezeler qarışduralar (8) dürteler ve üzerine çügündür yaprağın uralar nāfi' ola eger tağılmazsa (9) yumuşadıcı yaqular uralar tā ki ucı bulına açalar dökeler fetil-ile nebāt şekeri-le (10) merhem-i kāfūrī uralar günde iki kez nāfi' ola ammā fetilin kesmeyeler tā ki söküle (11) ve andan şoñra gögsin emeler süd gele ve eger ucı [i]riñ emmege gelmezse ve yarım (12) koz kabın orta yirinden deleler daہی üzerine koyalar süreler gelür çıkar (13) ve emcek ayruq ' uzva beñzemez ' ilāc gökcek gerekdür kim nāfi' ola ammā yaqu ile (14) uc virmezse ve şiş gökcil ve katı olursa yarmasından şakınalar muhātaradur (15) şöyle bilesin **El-faşlü 's-sābi' ve 'l-ışrūn**⁸³⁸ yigirmi yedinci faşlında nār-ı Fāris bildürür

[73b]

(1) bilgil kim nār-ı Fāris ayağda olur çibancıklardur kızılca giciyü giciyü çıkar delük delük (2) olur ve şaru şu açar ve ve toқunduğı yirde daہی çıkar yayılır daہi filori (3) deñlü olur ekşer bu renc cüllāhlarda olur ammā kan ' ufūnetinden olur (4) ' ilāc evvel

⁸³⁷ Yirmi altıncı bölüm.

⁸³⁸ Yirmi yedinci bölüm.

iki şâkından kan alalar ıssı şu içinde ve irtesi hâmmâma varup (5) âdem saçıyla yuyalar süreler andan sirke merhemini uralar kim içinde sülügen (6) katılmış ola nâfi^ç ola bu dağı olur şarp sirkeyle kili şöyle ısladalar ve üzerine (7) beş dirhem zerdeçöp katalar dağı sağı ideler dürteler birkaç kez nâfi^ç ola (8) ve eger nâşür olursa karaca olur eyle olsa kırş-ı zernîh ekeler ve irtesi --- (9) uralar tâ ol çürükleri çıkınca iki üç kez kuru panbuğıla uralar andan sonra (10) bitürici merhem uralar günde iki kez ammâ yara gidince zerür ekeler nâfi^ç ola **El-faşlü's-** (11) **sâmin ve'l-ışrûn**⁸³⁹ yigirmi sekizinci faşlında âkile rencin bildürür âkile bir yinür başdur (12) ol bir veremdür ki a^ç zâda çıkar kızılca çevre yanı gökçe olur şışı olur dağı (13) varduğca çürür koğar yinür elde ve ayakda ve gövdede olur ammâ ayakda ve elde (14) olan kemügi çürüdür harâb olur karaca olur ^ç ilâc ol öyken-ile (15) şeker uralar yâ merhem-i kâfûri uralar ve eger nâşür olmuş olursa kırş-ı

[74a]

(1) zernîh ekeler üzerine nuğâ^ç uralar beş on günde ol murdâr et çıkar (2) eger kemük açılursa şeker ekeler ve eski panbuğ koyalar bağlayalar ammâ cehd ideler kim (3) ol kemügi çıkaralar zîrâ ki ol ^ç illet kemük arasına girer kemügi kaldurur olsa (4) eyle çıkaralar çünkü kemügi çıkara çevüre yanına merhem-i bâselikûn uralar ve orta (5) yirine eski panbuğ uralar kim gele berâber ola ve ortada artuğ bitmeye tamâm (6) berâber olucağ sirke merhemini yâ خورور ekeler velî huşk bendi muğkem bağlayalar (7) şifâ ola inşâa'llâhü te^ç âlâ **El-faşlü't-tâsi^ç ve'l-ışrûn**⁸⁴⁰ yigirmi toğuzuncu faşlında (8) sınığlar ve dağı yırtıkları bildürür bilgil kim bu ^ç illetler açmağdan yâ deşmekden (9) ya darbdan olur ammâ bu ^ç illet süksüne vâki^ç olsa varsalar nişâni başını (10) kalduramaz ve sağına ve şolına dönemez ^ç ilâc evvel hâmmâma koyalar gül yağı süreler (11) andan ılıcağ şuyıla yuyalar dağı bağdağ kuralar otura ve bir kişi dizi (12) üstine otura ve bilini berk kuca ve kulağı berâberinde bir yağlık bağlayalar ol (13)

⁸³⁹ Yirmi sekizinci bölüm.

⁸⁴⁰ Yirmi dokuzuncu bölüm.

yağlığı oynadarak muhkem çekeler yirine gele andan çalkaya şağına ve şolına (14) döndere ve andan şoñra kıruñi dürtte nāfi‘ ola ammā köprücük şınsa (15) kol aşığa düşer ve kemük sivrilenür ve ba‘ zısı yarılır taşra çıkar

[74b]

(1) ‘ilāc bir kişi koltuğı altından muhkem duta bir kişi dağı kolını çeke bir kişi (2) dağı anı kucağlaya o kemüğüñ üstini şıgayalar ve dağı tuz ve maştakī ve çiriş (3) yumurda ile karışduralar ve beze dürteler üzerine uralar ve panbuğdan dağı (4) yaşdıq ideler üzerine koyalar ve köprücük üzerine uralar ve köprücük (5) uzunı bir tahta uralar ve koltuğına top koyup hoş kemend-ile berk (6) şaralar ve elini boynına aşalar kim hareket itmeye ve gül yağın dürteler beş (7) on gün şakınalar kim şifā ola ammā omuz çıkısa eli aşığa düşer (8) başına iletmez ve omuzuñ yiri kovuk olur ve omuz aşığı koltuk içine girer ‘ilāc (9) anı çalkoyun şöyle yaturalar kuşağıyla bağlayalar ve ol kuşağıñ (10) ucını bir kişi aşığı çeke ve bir kişi gögsini başa dağı ol kolını çeke toğru (11) ve ayak ökçesiyle kaşivire yirine vara ve eger birkaç gün üzerine (12) geçdi ise anı hāmmāma ileteler ve gül yağıyla ovalar ve dağı --- --- (13) gibi bulalar bez ve keçe tolayalar ve koltuğı altında koyalar ve kolını dirseginden (14) yukaru dutup muhkem çekeler yüzinden yaña çevürivireler başivireler (15) ol kemük yirine varur ve etden yağı uralar top-ıla muhkem şaralar nāfi‘ ola

[75a]

(1) ve ammā çeñe çıkısa katı esnemekden olur ve ağız yumılmaz ve söyleyümez (2) ve şalyaları ağız ‘ilāc ol tolu kil-i Ermenī bağlayalar gül yağıyla şıgayalar ve (3) ardından dağı iki baş barmağın ağızına şokalar kaç çeke dibine dek ve kalan (4) barmağları ile çeñei kavzaya muhkem duta terāzüleye iki barmağla çeke bundan (5) aşığı başa taşrağı barmağlarıyla yukaru kalduralar yirine varur andan (6) şoñra bir iki gün harīre içe katı nesne çiynemeye tā kim şifā ola ammā dirsek (7) çıkısa biraz müşkildür eger birkaç gün üzerine geçerse katı zahmetlüdür aña ‘ilāc (8) hemān

defne yaprağı ve haṭmī yaprağı ve güyegü otı ve kepek ve tuz bunları (9) süciyle kaynadalar ve dirsegi yuyalar tā ki kızıl ola ve andan yağıla (10) şığayalar ve bağdaş kurup otura ve bir kişi ardından muḥkem duta evvel (11) kan alınur yire bir pāre keçe ura ve bir kişi bāzūsından muḥkem duta (12) şöyle depretmeye ve تركو birağa iki ucın bağlaya ve kendü ayağını içine kıoya (13) ve bilegin berk duta daḥı kıaldururaḳ kañıra ayağıyla yirine vara daḥı (14) berk şaralar birkaç gün nāfi‘ ola ammā bilek çıksa barmaḳların yukaru (15) kıalduramaz aña ‘ilāc evvel ılıcaḳ şuyıla yuyalar çekeler muḥkem çıtlaya yirine

[75b]

(1) vara eger varmazsa anuñ bileğine bir ağır taş bağlayalar bir kişi dirseginden (2) berk duta ve taşı añsuzda kıoyıvireler ve eliyle silki vireler yirine vara (3) daḥı şaralar birkaç gün tura ammā yan başı bükemez sızlar ve ağırır aña (4) ‘ilāc evvel ılıcaḳ şuyıla yuyalar andan bağdaş kıura ve ayağın bir ayağı (5) üzerine kıoyalar ve bir yağlıg-ıla berk bağlayalar ve topuḳların bir kişi ardından (6) duta muḥkem ve bu eñinden başıvire berk yirine vara daḥı şaralar nāfi‘ ola (7) ve eger oğlancuḳlarda olursa bilinden bir kişi berk duta ve bu oñından (8) baldurın duta oñatlıgla yukaru kıaldurıvire yāḥūd çekivire (9) veyāḥūd baldurın duta ve bir elinüñ ayasıyla başıvire ki yirine vara (10) berk şara kıoyalar nāfi‘ ola ammā diz çıksa ayağın egemez ve devşirimez zīrā (11) kim dizüñ degirmeni yirinden çıkar ‘ilāc evvel ılıcaḳ şuyıla yuyalar (12) ve yağ-ıla ovalar yukaru berk yayı şaralar gibi şaralar ki ol degirmeni (13) sivişmeye ve andan şoñra bir çuḳurcuḳ ideler yirde ve ol kişiyi yüzün (14) kıoya yaturalar ve ol kıuyı berāberinde dizi dura ve daḥı ayağınuñ ortasın (15) dizinüñ içine kıoya ve bir kişi üzerine otura deprenmeye ve bir ayağın

[76a]

(1) uyluğına başa ve iki eliyle incügin duta muḥkem ve daḥı yukaru (2) çeke şöyle kim çıtlaya ve diz çuḳura gire daḥı yaḳu uralar bağlayalar nāfi‘ ola ammā (3) topuḳ

çıkırsa bir yanına egilür ve başamaz olur ‘ilâc evvel yiri kıyucuğ ideler (4) ve üzerine koyalar başıvireler yirine vara yâhūd çeke çıtlaya yirine vara şara (5) koyalar nâfi‘ ola ammâ kol ve bilek ve buğ şınsa her kankı olursa bir tahta üzerine (6) çekeler toğruıldalar ve şığayalar ve yağu ile şaralar ve hoş kemend ideler ve tahtalarla (7) berkideler ve eger şınuğ deri yarup çıkarsa göreler çıkmalu ise çıkaralar eger berk (8) ise çekeler yirine vara bağlayalar ve cerâhat yirin açuğ koyalar merhem urmağa (9) kolay ola ve dağı şu yirine şaru ağac şuyın içe şifâ ola ve dağı gök (10) süsen dibini kaynadalar ve şu yirine mûmiyâ katalar şeker ile içe tâ ki kemügi muttaşıl kıla (11) ammâ eger siñir burnasa cerâhatden ‘ilâc dafnî yaprağı ve yarpuz ve güyegü oti (12) ve şaman ve ören yavşanı ve merzengüş ve râziyâne dibi ve kerefes dibi ve hâtmî (13) yaprağı ve şalgam ve kepek ve tuz bunları süciyle kaynadalar ve ol ‘uzvı bunuñla yuyalar (14) ki kızıl ola andan bu yağı dürteler geyik iligi ve şıgır incigi iligi ve eşek iligi ve kaz yağı (15) ve tavuğ yağı ve pâce yağı ve kıyruğ yağı ve maştakî bunları erideler ve içine ağ neft

[76b]

(1) katalar dürteler ve andan şoñra yer bağırsağı ve kıyruğ yağı ve balçık hürmâ bunları dögeler merhem (2) gibi ola ol siñir üzerine birkaç kez uralar nâfi‘ ola ol çıkukları yumurda ve çiriş (3) karışduralar ve beze dürteler dağı bunuñla şaralar sınığı bertügi nâfi‘ ola **El-faşlü'ş-şelâşün**⁸⁴¹ (4) otuzuncı faşlında yılan ve ‘akreb ve böy şoğduğın bildürür bilgil kim ılan cümle (5) ağuludur ammâ bunlaruñ içinde ef‘ â gibi yavuz yoğdur ve Türkice aña engerek dirler (6) ağı andan olur ve âdemi urursa helâk ider ayruğ ılan gibi degüldür (7) ol urduğı yirden kan çıkmaz ve yiri kapkara olur ve ağrısından ‘aklı zâ‘il (8) olur ve eger barmağda olursa fi'l-hâl dibinden berk bağlayalar ki ağı yuğarı (9) sirâyet itmeye ammâ kesmelü yirde ise kesilür tiz ve eger kesmelü yirde degül ise (10) kesmeyeler oyalar ve içine sarımsağ ve tavuğ boğı ve tuz bunları dögeler koyalar (11) nâfi‘ ola ve tiryâk vireler içe ammâ evvelki

⁸⁴¹ Otuzuncu bölüm.

ağusuz ılandur şokıcağ kan çıkar ve (12) gögermez ammā şişer ve sancır ‘ ilâc ol yiri fi'l-hâl dört beş yirde üstüre ile (13) yaralar ve şişe uralar kanın çekeler dökeler ammā şişe çeken kişi aç olmaya ve ağzına (14) gül yağı dürtine andan çeke ve yirine sarımsağ ve tavuk boğı dögeler uralar yâhūd (15) tiryāk-i erba‘a dürteler ve hem içüreler nâfi‘ ola ammā ‘ aqreb ve bö şokduğına ‘ ilâc bilüç

[77a]

(1) yarup uralar yâ sarımsağ ile tuz dögüp uralar veyâ tiryāk dürteler (2) def‘ ola ammā âdemi kuduz it talasa ol arayı hacâmat ideler kanın (3) çekeler ve dağı şu geçmesinden şakınalar ve hem dili altında kan alalar ve dağı iki denk (4) kuduz kurdin sağk ideler südiyle içüreler ve tiryāk içüreler nâfi‘ ola eger (5) toñuz ödi ele girerse bir denk vireler içe mücerredür ammā yarasın işledeler kim nâfi‘ (6) ola **El-faşlü'l-hādî ve's-selâşün**⁸⁴² otuz birinci faşlında keyy urmağı bildürür (7) bilgil kim keyy didükleri dögündür ammā dögünü eski baş ağrısına depeye uralar (8) ve dağı her mafşal ki sızı ola ‘ ilâcıyla gelmezse anuñ üzerine keyye dögün (9) uralar ammā ziyâde işleye nâfi‘ ola ammā od göyünmesine ‘ ilâc aña evvel tağın (10) dürteler yâ merhem-i kâfurî dürteler yâ sirke merhemi dürteler veyâhūd sirke ve yumurda ağı (11) ve kil bunları sağk ideler havânda ve kettân bezine dürtüp yanuğa uralar (12) nâfi‘ ola merhem-i başalı dağı eyüdür uralar şifa ola **El-faşlü's-sânî ve's-selâşün**⁸⁴³ (13) otuz ikinci faşlında hummâları bildürür şöyle bilgil kim ısıtma yay günlerinde ve güz (14) günlerinde vâki‘ olur ammā şol ısıtma ki üşütmez ve bedenüñ harâreti ziyâde olur (15) ve yüzi ve kulaqları kızardur ve dağı tamarları gerilür ve kızılşağı gelür aña ‘ ilâc

⁸⁴² Otuz birinci bölüm.

⁸⁴³ Otuz ikinci bölüm.

[77b]

(1) aña evvel ekhel şamarından kan alalar ve içini heft-mîve ile ishâl ideler ve ıssı (2) ta'âmlardan şaşınalar ve gîdâsı arpa cevâvı temürhindî-ile yine ve şu yirine şarâb (3) ola bunuñ gibi sıtma tîz gider ve bu ısıtmaya hummâ-yı yevm dirler ammâ ol hummâ kim balğam-ıla (4) şafrâdan olur bir zamân üşüyüp ditrer ve andan şoñra bedeni kızardur (5) veyâ sulandurur ve baş ağırılanur ve gönli döner ve bir zamân dutar ve olur ki (6) iki gün dutar bir gün dutmaz ve derlemeyince iylemez buña hummâ-yı gıbb dirler (7) ammâ 'ilâcı ve gîdâsı arpa cevâvı ola temürhindî-ile yâ kabağ müzevveresi ola (8) koroğ şuyı ile ve bâdem yağıyla ammâ şabâh nâr şarâbın içe ve gönli dönerse (9) kuşduralar ve üç günde bir hammâma gire ammâ harâreti zâ'il olmaz gice ve gündüz (10) --- dutar ki bedenüñ etini eridür ve şoñra öksürük ider bunuñ gibi (11) ısıtmaya gönli ne dilerse vireler yiye muhâtaradur ısıtma çok nev' olur (12) ihtîşâr eyledük **El-mağâletü'l-âşer** onuncı mağâle yiyecekleri ve içecekleri (13) ve 'ilâcları beyân ider bu mağâle yigirmi altı faşla müstemildür **El-faşlü'l-** (14) **ülâ**⁸⁴⁴ evvelki faşında dâneleri bildürür bilgil kim her nesnenüñ tabî' atını (15) bilmek eyüdür **buğday** ıssı ve terdür evvel derecede dâneler içinde insânuñ

[78a]

(1) tabî' atına andan muvâfık yoğdur ammâ çigle yimeyeler mi' deye ağırdur (2) ve içi yil eyler ve qarında kırt dağı tevellüd eyler ammâ buğdayuñ kabın gidereler andan (3) bişürelere şehvet arturur ve âdemüñ içini berk eyler kuvvet virür **arpa** şovukdur (4) terdür ve tağdiyesi buğday tağdiyesinden azdur ve qarını bağlar ve yüz hılğlar[1] tevellüd eyler (5) **tarı** şovukdur kırudur ve hażmı giç olur ammâ ishâli bağlar **noğud** ıssı ve terdür (6) giç siñer ammâ tağdiyesi çokdur ve erlik şuyın arturur ve yüzüñ rengini eyü eyler (7) ve âvâzını şâfi eyler ve 'avret südin ziyâde eyler ve cimâ'a kuvvet virür (8) ve sidügi sürer ve bögrek yolını arıdur ve balğamı giderür **bakla** yaşdur (9) şovukdur ve terdür balğam arturur kırisı şovukdur kırudur sevdâ ve

⁸⁴⁴ Birinci bölüm.

yil (10) arturur ve arnı ŐiŐürür ammā bişmiş ii bağlar arnı dutar veli Şu iürür (11) **mercimek** Şovukdur ve urudur Őafrānuñ ve anıñ tizligin giderür ammā gi (12) siñer o yimek cudam rencin giderür ve yiyicek bol yağ-ıla yimek gerekdür (13) **bögrölce** ıssı ve urudur bedeni semridür ve cimā uvvetin arturur gögse ve öykene (14) fā'ide ider ve hayzı aar ve o yimek yil eyler yağ-ıla ve sirkeyle yiyeler nāfi (15) ola pirinc ıssıdur hem ābızdur ve ba zılar pirinci mu tedil dirler ammā ızıl

[78b]

(1) pirinc yutmadın yirlerse mi de ağrısın giderür ve abz eyler ve yüzüñ rengini (2) hoŐ eyler ve gövdei semridür veli ulunclı ādeme yaramazdur simsim ıssı ve urudur (3) bedeni semridür ammā abulusı tiz siñer ve abusuzı artu semridür veli mi dei geñsedür (4) **haŐhaŐ** Őovuk ve urudur öksürügi sākın ider ve uyu getirür ve dağı (5) dimāędan inen balęamı arıdur ve erlik Őuyın arturur ve nāzilei bağlar **hurmā** ıssı (6) urudur avī an tevellüd eyler ammā gögse ve öykene yarar ve bendkeŐeleri yumuŐadur (7) ve erligi arturur ammā o yimek baŐı ağridur **tohmekān** Őovukdur igerüñ ıssiligin (8) giderür ve ıssı ısıtmalara fā'ide ider avurup Őuyın ierseler an gelmesine (9) iden bağlar ammā o iicek Őehveti keser **zeytün** ıssı ve urudur ba zılar (10) Őovukdur ve urudur dirler mi dei Őovuk ıltılardan arıdur ve yüzüñ (11) Őarulıęını giderür ve aām ārzūsın getirür ve erlik Őuyın arturur (12) ammā o yimek sevdā arturur **unnāb** yaŐdur ve mu tedildür arāreti (13) giderür ve āvāzı Őāfi eyler ve gögsi yumuŐadur eger erük Őuyı ile (14) iŐladup ierlerse Őafrāi tenden sürer ve nāzilei zā'il eyler ammā gi azm (15) olur mersin Őovukdur yüregi ve mi dei uvvetlendürür ve yürek ditremesin

[79a]

(1) giderür ve ii bağlar **örek otı** ıssı ve urudur göyünmiş Őafrāi (2) tenden sürer ve süddeyi aar umağuyı giderür ammā anuñ yağı bendkeşeler ağrısın (3) dürterlerse giderür **bādem** ıssıdur ve terdür südi göğüs ağrısına ve atı (4) öksürüğe fā'ide ider

ve hem laṭif ğidā virür ve teni semridür **El-faşlı' ş-şānī**⁸⁴⁵ (5) ikinci faşlında etleri ve daḥı yumurdaı bildürür bilgil kim erkek şışek eti ıssıdur terdür (6) ve cemī' etlerden erkek şışek etinüñ mertebesi artuğdur ve ayruğ etlerden kıanı (7) kıatı arturur ve bedene kuvvet virür ve şehveti ziyāde ider **teke eti** şovuk ve kıurıdur (8) ħazmı ğiç olur ve sevdāyı kıatı arturur ve ğāyet şaḳil ta'āmdur **şığır eti** (9) şovuk ve kıurıdur ve ve tağdiyesi ğalīzdür ħazmı ğiçdür ve sevdāı arturur ammā yaz (10) ğünlerinde eyüdür **buzāğı eti** mu' tedildür ve ħazmı ğāyet tīzdür her marāza (11) eyüdür ve yaz ğünlerinde yimek eyüdür **oğlağ eti** mu' tedildür tīz ħazm olur ve (12) kıuzı etine yağındur ve semüz kışilere kıoyun kıuzı etinden yegdür **balığ (13) eti** daḥı şovukdur ve terdür cimā' a kuvvet virür veli eski cerāhatleri açar (14) ve nāzilei depredür **kıuzı eti** mu' tedildür ve arığ kışilere tīz siñer ve ğövdei semridür (15) ve eyü kıan eyler **geyik eti** ıssıdur ve kıurıdur ammā tīz siñer ve daḥı anı yağ-ıla bişürüp

[79b]

(1) ekşi nesneyle yimek ğerekdür muızırlığın ğidere **at eti** ıssıdur ve kıoyu kıan (2) eyler ammā tīz ħazm olur ve az yimekdür eyüsi ve erlik şuyın arturur (3) **deve eti** kıatı ıssıdur ve yıl dutan kışilere eyüdür ve şovuk renli ādemilere (4) muvāfiğdur **tavşan eti** şovukdur sevdā eyler ve eski cerāhatleri açar ammā kıanını (5) kıurıdalar ve ezeler ağıulu nesne yimiş ādeme vireler ğiderür anuñ ziyānın (6) zā'il eyler **ħoros eti** mu' tedildür ammā şorbāsi kıulunc ve ra'şe ve zıkkı'n-nefes (7) ve bendkeşeler ağırmasına muvāfiğdur ve mu' tedildür ve mi' deden yılı sürer ve (8) daḥı bir dirhem ħoros terisine iki dirhem dārçinī ve iki dirhem ğök nār içini (9) döğüp süciyle kıarışduralar yidüreler böğrekde veyā şu yolında taş (10) olsa eride ğidere ve daḥı kettān toğumın lu' āb-ıla kıarışdurup meşāneye (11) ursalar meşāne ağırsın ğiderür ve daḥı kıuduz it tıladığı yire ħorosı (12) yarup ursalar ziyānın ğidere nāfi' ola **tavuk eti** yumur(d)tlamadığ olsa (13) kıatı laṭifdür 'ağlı tīz eyler ve daḥı tīz siñer ve beñzi ħüb eyler ve tavuk beynisi (14) ru' āfi daḥı durğurur sıkıcağ **bıldırıcın eti** ıssıdur anda

⁸⁴⁵ İkinci bölüm.

kuvvat (15) vardur veli çoğı sevdāya mā'ildür hem bir pāre giç siñer **dürrāc eti** mu' tedil

[80a]

(1) mu' tedildür dükeli kuşlardan eti yegdür ve dağı dimāđı arturur ve fehmi tiz (2) eyler ve şehveti ve 'avret südin ziyāde eyler ve mi' dei yeynicek eyler ğidāsında (3) ve şayruluğdan durmuş kişilere muvāfiđdur şalāhiyyet getürür ve eger dürrāc (4) yağını çıkmış kıl dibine süreler berkide ayruğ çıkmaya **süglün eti** dürrāc (5) etinden lañfrađdur tiz siñer ve dimāđı arturur ve fehm tiz eyler ğāyet lañfdür (6) nāfi' dür **keklik eti** ıssıdur şehveti ve erlik şuyını arturur ve dağı tiz ğazm (7) olur ve gövdeye kuvvet virür ve mi' deye ve bögrege ıssilik virür **gögercin eti** (8) ıssı ve yaşdur fālic ve lağve endām süstlüğine aşşı ider ve şovuk (9) kişilere fā'ide ider ve gögercin kanın yumurdaya karışduralar ve burnı (10) tomurmuş kişinüñ alnına ve burnına dürteler nāfi' ola ve gögercin boğın üç (11) dirhem ve beş dirhem süciyle içürelersu yolında olan taşđ gidere (12) eger oğlan olursa bucuğ dirhem ve büyük kişi ise bir dirhem vireler (13) serçe eti ıssıdur ve kurıdur cimā' kuvvetin katı arturur ve beynisi dağı (14) ğaşşaludur ve serçe yavrusı yumurda şarusıyla kavrilcağ cimā' a ğāyet (15) kuvvet virür ammā mağrür kişilere yaramazdur **yumurda** tağdiyesi koyun eti tağdiyesine

[80b]

(1) yağındur ve yumurdanuñ üç ğāşiyyeti vardur kana tiz döner ve şıklı azdur (2) ve andan ğāşıl olan kan yürege iner ammā ağı şovukdur andan (3) ğalizlüce balđam olur ve yumurda yedi sā' atden kan olur ve et (4) on altı sā' atde kan olur vağtı ki mi' dede muğālif yimek bulunmaya (5) ol vağt olur şöyle bilesin **El-faşlü s-şālis**⁸⁴⁶ üçünci faşlında südi (6) ve südlerden ğāşıl olanı bildürür bilgil kim südler cümlesi şovukdur (7) ve terdür **koyun südi** öksürüğe ısıcağla şekerle vericek sakin ider (8) ve yili sürer

⁸⁴⁶ Üçüncü bölüm.

ve teni arıdur ve dağı uyuzı ve giciyügi giderür ve yüzün (9) rengini güzel ider ve semridür ammâ südi çok içmek ziyân eyler bal-ıla (10) yiyeler ve dutlu süd yürege kuvvet virür dimâgi arturur **şığır südi** (11) yağlurağ ve koyurağdur dükeli südlerden giç hazm olur ve dağı kulunc (12) olur aña bal katup yiyeler nâfi' ola ' avret südi dükeli (13) südlerden efdaldür âdem mizâcına andan muvâfik yoğdur ve mi' deden (14) tiz iner gövdei berkidür ve kur şayruluğlara yarar ve dağı (15) zikku'n-nefese içürseler fâ'ide ider ve baş ağrısına dürteler diñlendirür

[81a]

(1) nâfi' dür **at südi** hayzı sürer ve sidük yolını açar ve karnı yumuşadur (2) ve eski öksürügi keser ve beñzi kızıl eyler ve bedeni semridür ve cimâ'a kuvvet virür (3) **eşek südi** boz şayruluğlara yarar ve yıl dutmuş kişi gibi ve cudam gibi içürelor (4) mütevâtir nâfi' ola ve dağı dükeli südlerden tiz siñer ve fâ'idesi tiz belürür (5) **deve südi** tazesin içecek karnı bağlar girü tiz açılır ve istiskānuñ (6) şaru şuların katı sürer **keçi südi** balgam eyler ve ıssı mizâclu kişiye eyüdür (7) gâyet müfiddür **süd çekirdegi** şovuşdur ve kurıdur karnı geçürür ve yüregi şovudur (8) ve ahlātuñ tizligin sürer giderür ve sidük yolını açar ve ıssı sıtmalara dağı (9) menfa'ati vardur ve mu'tedil kan eyler ve şuşaluğı keser nâfi' dür **sa yağı** ıssıdur (10) ve terdür mi' dei geñşedür ve tağdiyesi kamu yağlaruñ tağdiyelerinden artuğdur bilesin ki (11) şafrāya mā'ıldür **tereyāğı** mu'tedildür ve yumuşadıcıdur ve dağı öksürügi giderür (12) müfiddür tabi' atı nerm ider ve iştihā getirür **peynir** tazesı ve tağdiyesi ve hazm (13) dağı miyānedür ve kurusı içi bağlar ve ammâ sevdā arturur ve bağıra yaramazdur (14) ve şuşaluğ getirür **keşk** ıssı ve kurıdur ammâ pırlor mizâcına yarar ve sevdā (15) arturur ve içi bağlar ve kanı göyündürür ve dağı baş bart ider bedende bilesin

[81b]

(1) **El-faşlü 'r-rābi'**⁸⁴⁷ dördüncü faşlında yimege muhıll nebātları bildürür bilgil kim **kendene** (2) ıssı ve kıridur giç hāzm olur ve mi' deye muzırrdur veli içden geçen kıanı dutar (3) ğalız hıltları keser ve dahı bedenden ğalız yılleri sürer **şoğan** ıssı ve terdür (4) erlik şuyın arturur ve şehveti ziyāde ider ve yaramaz şular mazarratın giderür (5) ve kıanı yumuşadur ve saçı şaķalı uzadur ve tene kıuvvet virür ve mi' deye dibāğat (6) eyler ve gönül şādılığın getirür ve ta' āmı hāzm ider ammā menfa' atı bişmişdür (7) ve hāmı şafrā eyler ve çok yimek baş ağrısın getirür ve göz nūrına ziyān eyler (8) ve gice ağızdan şu getirür ve hem ' aķla muzırrdur ıslāhı sirke ve yoğurt ola (9) **sarımsak** ıssı ve kıridur bedenüñ hārethin arturur ve ta' ām hāzm ider ve (10) ğalız yılleri sürer ve şovuk ağrılarıñ tiryākıdur ve boğazı balğamdan arıdur (11) ve dahı bişürüp yiyicek boğaza sülük yapışsa düşürür ve bağırsaķda (12) kıurtları kırar ve tumağuyı söker nāfi' dür **marül** şovukdur ve terdür kıamu (13) terelerden yegdür ve sirkeyle yiyicek kıanı şāfi eyler hārethi keser ve şafrāi keser (14) ve mi' deye kıuvvet virür ve sidük yolın açar ve nāzilei bağlar **isfenāh** (15) mu' tedildür tiz siñer ve boğaza ve öykene ve öksürüĝe kıatı fā' ide ider ve tábı' atı

[82a]

(1) yumuşadur ve şafrānuñ ve kıanuñ hārethin keser giderür **kerefes** ıssı ve kıridur (2) yılleri sürer ve bağruñ ve talağuñ süddelerin açar ve mi' deye andan münāsib (3) yokdur veli giç hāzm olur ve yüklü ' avrete emzüklye kıatı muzırrdur ve çok (4) yimek sar' ider **tarhün** ıssı ve kıridur ta' āmı siñirdür ve mi' deye kıuvvet virür (5) ve yılleri def' ider ammā giç siñer **na' nā** ıssı ve kıridur mi' deye kıuvvet virür (6) ve şehveti arturur ve kıusmaĝı ve öĝürmegi def' ider ve giç hāzm olur **pazu** (7) şovukdur terdür bağruñ ve talağuñ süddelerin açar veli balğam arturur yildür (8) ve muzırrdur şöyle bilesin **torak otı** ıssı ve kıridur ammā aşda bişicek bil ağrısına (9) ve yile nāfi' dür ve dahı şuyı gönül döndürür ve nicād başa ziyān eyler (10) **kāsni** kāsni

⁸⁴⁷ Dördüncü bölüm.

şovukdur ve kurudur bağıruñ ve ʔalağıñ süddelerin açar yereķanı giderür (11) döğüp ʔatı şışlere ursalar giderür ve ağızdan şı gelmeği dağı keser ammā (12) çok yimek mi' deye ziyān ider ve giç siñer ıslāhı şorgun kökidür bilesin (13) **tere** ıssı ve kurudur ğalīz hıltları keser giderür ve şoğulcanı dağı öldürür (14) ve şehveti arturur velikin mi' deye muzırrdur çok yimek uyuz giciyük eyler (15) ve sevdāi ziyāde eyler bilesin **ķabak** şovuk ve terdür içi yumuşadur sıtmalu kişiyे

[82b]

(1) ve öksürüğe mercimekle bile yiye müfiddür **turb** ıssı ve kurudur ve ğalīzdür (2) mi' dede çok eglenür ve geñirdür veli balđam mi' deden keser ve şuyın ķulađa (3) ķoyarlarsa yili açar ve ilan ve ' aķreb şokmışa yiyicek ziyānın giderür ve turb (4) yıl eyler ve çok yimek بيت eyler ve dişe ve başa ziyān ider eđer ķabın (5) yirlerse ķuşdurur **El-faşlü'l-hāmis**⁸⁴⁸ beşinci faşlında dağı nebātları (6) bildürür **kelem** ıssı ve kurudur boğazı yumuşadur ve öksürüği giderür sidük (7) yolını açar ve yürek oynadığın giderür veli mi' deye ve göze ziyān eyler (8) **keşür** ıssıdur ve ve kurudur şehveti arturur bedeni berk eyler ammā toğumu ķuvvetde (9) artuğdur ve dağı söğülmesi cimā' a yardım idicidür **şalgam** ıssıdur terdür (10) tağdiyesi artuğdur ve tiz siñer ve cimā' a ķuvvet virür ve andan çok menī (11) hāşıl olur ve göz nürına ķuvvet virür ve göğsi yumuşadur ve tiz hażm (12) olur **ķügündür** şovukdur ve terdür yaprağın döğüp şuyla baş yusalar (13) dağı ķoñađı arıdur giderür ve ıssı marāzlara ve veremlere yaprağın ursalar (14) ıssısın çeker ve bişürüp yiseler ķatı semridür **rāziyāne** ıssıdur ve kurudur döğüp (15) şuyın göze çekerlerse şı inmeği men' ider ve öylen şöyle yatmağdan gözleri

[83a]

(1) yoş olur ve rāziyāne yaprağın gözine sürer dağı yoşın (2) giderür ve dağı aş-ıla bişicek ' avretüñ südin ziyāde ider ve sidük (3) yolın açar ve böğregi ve ķavuđı

⁸⁴⁸ Beşinci bölüm.

hıltlardan arıdur ve gövdeden yili sürer içi (4) yumuşak dutar **şu kerdemesi** kıridur mi' dei arıdur ve ta'âmı siñirdür (5) ve sidük yolın açar ve bögrekte taş olsa arıdur **taṭaranbū** Türkice kovan (6) otı dirler ıssı ve kıridur endâmlardan sevdâyı sürer ve gönli (7) şād eyler ğuşşai giderür ve gövdei semridür yılleri mi' deden sürer (8) ve yerekāni giderür ve beñzi hūb eyler ve cemī' sevdādan olan şayruluklara (9) fā'ide ider ve baġra ve yürege kuvvet virür ve hażma yardım ider ve zihni (10) şāfi eyler ve yürek ditremesini giderür ve ıncırığı men' ider ve başa (11) müferrihdür ve dā'im ğıdâyı anuñla yise eyüdür **El-faşlü 's-sādis**⁸⁴⁹ (12) altıncı faşlında yemişleri beyān ider bilgil kim **incir** ıssı ve terdür ve (13) taġdiyesi miyānedür andan hāşıl olan kıan kıamu yemişlerden (14) hāşıl olan kıandan yigrekdür ve tiz hażm olur ve ṭabī' atı yumuşadur (15) gögsi ve bögreği ve öykeni arıdur hıltıdan ve öksürüğe beġayet müfiddür

[83b]

(1) ve bedeni daġı semridür ve şehveti arturur ammā çok yimek بیت eyler ve hām incir (2) yil eyler ve hem kıulunc eyler ve açla çok yimeyeler ishāl ider **üzüm** ıssıdur ve terdür (3) tiz siñer ammā kıabı yil eyler ve eyüsi oldur kim kıabuġı yufka ola ol eyü olur (4) **tüt** iki şınıfdur birisi ğāyet ṭatlu aġdur ve birisi kıaradur ammā tüt beyāz (5) bedeni yumuşadıcıdur ve kıan eyler kıara tüt harāreti keser giderür şuşaluġı giderür (6) ve boġaz aġrısını yumuşadur giderür ve summāk bedelidür daġı kıabızdur **ķoruķ** (7) ıssı hūmmālara fā'ide virür ve baġıra ğāyet müfiddür **şeftālū** şovuk ve terdür (8) ve tiz siñer ammā balġam arturur ve daġı zerdālū gibi bunuñ ta'âmı fā'ide virmez ve (9) harāretlü kışıye müfiddür ve şoġulcanı kırar çok yimek sıtma getürür ışlāġı (10) baldur ve yapraġını döġüp kıurd düşmiş cerāhate ursalar kırar giderür (11) **enār** iki nev' dür birisi ṭatlu ve birisi ekşi ṭatlu nār mi' deye kuvvet virür (12) ve baġrı tāze eyler ve bögrini kıızıl ve bedeni laṭif eyler ve ekşi nār kıuşmaġı baġlar (13) ve şafrādan olan marazları ve māddeleyi giderür ve şuşaluġı def' ider (14) **ayva** mi' deye

⁸⁴⁹ Altıncı bölüm.

ķuvvet virür ve ķuşmađı bağlar ve iēi bağlar ve yürece ğāyet ķuvvet (15) virür ve iştihā getirür ve odda söğülme idüp yirlerse mi' deye beğāyet

[84a]

(1) ķuvvet virür **elma** ıssı ve terdür ve mu' tedildür mi' deye ve yürece (2) ķuvvet virür ve beñzi kıızıl ider ve dağı tiz siñer ve ķanı arturur ve ekşisi (3) ķābizdur ķuşmađı bağlar ve balđamı ziyāde eyler **emrüd** mu' tedildür ķaçan tatlu ve şulu (4) olsa mizāca eyüdür ve ğidā yirin dutar ve evvel kim ekşi ve kekredür ve hāmdur (5) ķābizdur ve ğiē ħazm olur **erük** şovuk ve terdür iēi sürer şafrāi (6) şayru ħummālu kişilere şuyı müfiddür **ķavun** ıssı ve terdür tiz siñer ve sidük (7) yolın açar ve ıığı ve behāķı arıdur deriden giderür ve ķavun mümtezicdür (8) mi' dede her ķankı ħıltı bulursa aña döner **ħıyār** şovuk ve terdür ħarāreti (9) söyündürür ve şuşaluğı keser ve sidük yolın açar ve açla yimek mi' dei ħarāb (10) ider bozar şeker-ile yā bal-ıla yiyeler **ķarpuz** şovuk ve terdür ħarāreti giderür (11) söyündürür ve şuşaluğı keser ve şafrādan olan sıtmalara müfiddür eger şuyına (12) şeker ķatup yirlerse ķanı yayar arıdur ve ķalađa fā'ide ider ve sidük (13) yolın açar işlahı şeker yā baldur **ķoz** ıssı ve terdür balđam ħall ider (14) ve namāzburluya fā'ide ider ammā anı çok yimeyeler sıtma getirür ve başuñ (15) ħarāretin arturur veli' avretüñ südin açar arturur ve eskisi ķatı muzırrdur

[84b]

(1) ādemi helāk ider **finduk** ıssı ve ķurıdur ve ğalızdür ğiē siñer ammā toķ dutar (2) tağdiyesi çokdur ve ādemi semridür **bādem** ıssı ve terdür tağdiyesi miyānedür (3) ve göğsi ve öykeni ğalız ħıltılardan arıdur ve dağı ŧabi' atı yumuşadur (4) eger incir ile yirlerse bedeni semridür ve acısı endāmları ħıltılardan arıdur (5) ve bađruñ ve böğregüñ ve ķalađuñ süddelerin açar acılığı ne ķadar ise fā'idesi (6) ol ķadardur **turunc** şovuk ve ķurudur iştihā açar ve mi' dei yuvaticıdur ve şafrāi (7) şıyar ammā yüklü 'avrete virmeyeler muzırrdur summāk şovuk ve ķurıdur mi' deye (8) ķuvvet

virür şuşaluğı keser ve gönül dönmeği dutar giderür ve şafrā ğalebesin (9) giderür ve qarından kan gelmeği giderür şöyle bilesin **hatun tuzluğı** (10) şovuk ve qurıdur bağı ıssı hıltlardan arıdur ve hummālu kişiye ğāyet müfıddür (11) devşırür bağlar **El-faşlü's-sābi'**⁸⁵⁰ yedinci faşlında terkıbatları bildürür (12) bilgil kim Haqq sübhāne ve te'ālā dört biñ dürlü ot yaratmışdur (13) biñi ādem için biñi cinn için ve biñi hayvān için ve biñ (14) dürlüsü kendü biter kendü yeter fā'idesi yokdur **gül** şovukdur ammā qurıdur (15) yil ider ve dimāğı tertıb ider ve hem taħaffüf ider ve nicādları def' ider

[85a]

(1) def' ider ve dağı ıssı baş ağımasına müfıddür **nergis** ıssı ve terdür dimāğa (2) müfıddür dimāğdan ğalız ruṭübeti taḥlil ider **benefşe** şovukdur ve müleyyendür (3) şafrādan ve qandan olan baş ağımasına müfıddür ve dağı uyku (4) getürür ve dimāğun ħarāretine ve yübüsetine müfıddür ve ṭabī' atı telyin (5) ider ve mizācı laṭif ider **sūsen** ıssı ve qurıdur dimāğdaki balgamı ve yili (6) talṭif ider ve mizācı ıssı dutar **müşğ** ıssı ve qurıdur mülaṭṭıfıdur (7) yürece ve dimāğa yardım ider şovuk mizācluya fā'ide virür ' **anber** ıssı (8) ve qurıdur fi'li müşğ fi'line yaqındur yürece kuvvet virür ve ḥafaqana fā'ide (9) **qalya müşğ** ıssı ve terdür dimāğa ve yürece kuvvet virür ve kulak ağımasına (10) müfıddür **şandal** şovuk ve terdür dimāğa ve yürece kuvvet virür ve baş (11) ağımasına fā'ide ider ve yürek ıssısına gül şuyıyla ezeler dürteler (12) nāfi' ola **kāfür** şovukdur terdür ammā koqısı ıssıdur dimāğ ħarāretin (13) def' ider ve menii qurıdur ve cimā' şehvetini keser ve anı yiyen kişinün oğı (14) kıızı olmaz **za'ferān** ıssı ve qurıdur beñzi hoş eyler ve bevli idrār eyler (15) ve süciyle içicek humarı def' ider ve göze inen ruṭübeti men' ider ve cimā' a

[85b]

(1) kuvvet virür ve iştiḥā getürür ve bil ağısın giderür ve uyku getürür ve sidük (2) yolın açar ammā bir di[r]hemden artuq yimeyeler gönli feraḥ ider ve mi' deye kuvvet

⁸⁵⁰ Yedinci bölüm.

(3) virür **ķaranfil** ıssı ve ķurıdur Şovuk ve za'if dimāġa mŭfıddŭr ve yŭreġe (4) mukavvıddŭr ve mi' dei ķuvvetlendŭrŭr ve gŭze Şu inmegi men' ider ve dimāġda (5) Şovukdan olan marazları zā'il eyler **sŭnbŭl** ıssı ve ķurıdur dimāġa ķuvvet (6)virŭr ve baġır yillerin aġar giderŭr ve balġamı ishāl ider **ķākŭle** ıssı ve ķurıdur (7) ŐovumıŐ baġra eyŭddŭr ve ta'āmı siñirŭr ve daġı gŭnŭl dŭnmegi giderŭr Şar' a (8) rencine fā'ide ider **ķebābe** ıssı ve ķurıdur baġır yolın aġar ve Őaķıķa aġrısına (9) Şabr eyler yaķu itseler def' ide ve mi' dede ve baġırsaķda fāsıd hıltları (10) arıdur ve eġer kettān cevāriŐiyle yiseler cimā' a ķuvvet virŭr ve eġer kebābei (11) aġızda ġiyneyeler āvāzi Őāfi ider ve aġız yarıla zekere dŭrtsele cimā' da (12) ' avrete ġok lezzet virŭr **pāpādyā** ıssı ve ķurıdur siñirlere ķuvvet virŭr (13) ve sevdāi Őayruluķlara eyŭddŭr ve anı ķaynadup Şuyına oturmaķ ġerek (14) bŭgregdeki taşı taħlil ider ve ġayzı aġar **uŐuħdos** ıssı ve ķurıdur (15) sevdāi sŭrer dimāġı hılttan arıdur ve nāzilei baġlar **esārŭn** ıssı

[86a]

(1) ve ķurıdur ve cemī' mafŐal aġrısına ve 'ırķu'n-nisāya mŭfıddŭr ve balġamı ishāl ider (2) ve cimā'ı ziyāde ider ve levni Őāfi ve gŭkcek ider ve siñirleri berkidŭr **afsentin** Tŭrkice (3) Őren yavŐanı dirler ıssı ve ķurıdur Őafrāyı ishāl ider ve bedeni ķavī ider (4) ve mi' dei arıdur ve sŭddeleri aġar **besbāse** ıssı ve ķurıdur bir miŐķāl andan (5) yiyeler cimā' a Őehveti arturur ve mi' dei ıssı ider ve endām sŭstlŭġin giderŭr (6) ve yili sŭrer **besfāyic** ıssı ve ķurıdur mi' dei ķavī eyler ve yili sŭrer ve endāmuñ (7) sŭstlŭġin giderŭr ve ŭġ dirhem Őŭrbāya ķatup yirlerse sevdāyı (8) ve balġamı sŭrer ve edviyeye ķatarlarsa daġı hŭbdur **ħıyarŐenbe** mu' tedildŭr (9) balġamı ishāl ider ve baġra ve yereķāna fā'ide ider ve daġı 'ırķu'n-nisāya mŭfıddŭr (10) ve ķorķusuz Őerbetdŭr **temŭrhindī** Őovuk ve ķurıdur iġi geġŭrŭr ve ısıtmalara (11) mŭfıddŭr ve ķuŐmaġı ve ŐuŐaluġı keser cevz-i bevvā ıssı ve ķurıdur yilleri sŭrer (12) ve mi' dei ve Őykeni ķavī dutar ve ta'ām ārzŭsın geťŭrŭr ve aġız koķısın (13) ġoŐ eyler ve endāma ķuvvet virŭr ve gŭñle feraħ virŭr **dārġinī** ıssı ve ķurıdur (14) gŭñle

şādlık getirür ve balğamī sıtmalara fā'ide ider ve yüzüñ rengini hoş eyler ve (15) şaruluğını giderür ve gövdei ıssı dutar ve dağı eger göze çekeler aşşı vire ve gögsi

[86b]

(1) balğamdan dağı arıdur mi' deye kuvvet virür **topalak** ıssı ve kurıdur ağız (2) koğısın hoş eyler ve dişüñ etlerin bitürür berk ider ve mi' dei ve cigeri (3) kuvvetlendirür ve ta' am arzūsın getirür ve yılleri sürer ve bögregdeki taş (4) sürer ve böregi ıssı dutar ve zihni tiz eyler **zencebil** ıssı ve kurıdur fālice (5) ve lağveye ve şovukdan olan renclere fā'ide ider ve eger bal-ıla yiseler başda (6) irkilen balğamı ve safrāi ve sevdāyı ve şuyı varısa taħlil ider ve endāmı (7) berk ider ve yılleri sürer ve zihni tiz eyler ve dağı ağızdan yaş ağmağı keser ve (8) gözi rüşen ider ve mi' dei ıssı ider ve ta' am siñirdür ve cimā' iştihāsın (9) getirür ' **akırgarh** ıssı ve kurıdur بـخ balğamları gövdeden sürer (10) giderür ve mi' dei arıdur ve diş ağrısın giderür ve endām süstlüğine (11) müfiddür **büber** ıssı ve kurıdur hażm idicidür ve dağı balğamı ve sevdāyı (12) endāmdan sürer giderür **dār-ı fülful** ıssı ve kurıdur balğamdan mi' dei (13) arıdur ve şovuk marazları def' ider **surincān** ıssı ve kurıdur ve cemī (14) mefaşıla ve niğrise ve ' ırqu' n-nisāya ve dağı bunlaruñ gibi emrāza müfiddür (15) ve dağı şehveti arturur **havlincān** ıssı ve kurıdur bögrek ağrısına ve kulunca

[87a]

(1) ālūdan bir ālūsı kıala andan şoñra iki ağı bala yā şekere kıatalar bir ay kıadarı (2) arpa içinde kıoyalar andan şerbeti beş dirhem ola yiyeler nāfi' ola **ma' cūn-ı kemmūn** (3) mi' dei kuvvetlendirür ve ğaliz yılleri sürer ve ta' amı hażm ider ve bil ağrısın (4) giderür **otları** kemmūn yüz dirhem şırf sirke içinde bir gün dura andan (5) şoñra tepsi içinde kıavuralar ve büber ve zencebil her birinden onar dirhem ve kıur (6) sezāb on dirhem helvāyi büresi üç dirhem döğeler ve iki bunlarca kıvāma (7) gelmiş bal kıatalar kıarışduralar şerbeti bir mişkāl ola nāfi' ola **ma' cūn-ı felāsife** (8) zihni açar ve unutsaqluğı giderür ve ' ağılı ziyāde ider ve balğamı keser ve ta' amı (9) hażm ider ve

yüregi kuvvetlendirür ve nefes yolın açar ve yilleri ve şehveti arturur (10) ve bögrek sancusın giderür ve bendkeşeler sızısın def' ider ve arça ağrısın (11) men' ider ve dişleri berk ider ve yüz rengin eyü ider ve bu ma' cūna mādde'tü'l- (12) hayevāt dirler **otları** belilec ve emlec ve fülful ve dār-ı fülful ve şaytarac-ı Hindī (13) ve zencebīl ve dārçinī ve zerāvend-i müdahrec ve gök nār içi ve bābūnec dibi (14) ve huşyetü's-şa'leb ve cevz-i Hindī her birinden onar dirhem ve çekirdegi çıkmış (15) kıvıl üzüm otuz dirhem ve rāziyāne yedi dirhem bu otları dögeler dağı bādem

[87b]

(1) yağıyla cerb ideler iki otlarca bala qaralar ve kırk gün arpa içinde (2) koyalar andan yimesi üç dirhem ola **ma' cūn sancuya** ve içinden kan geçene (3) göbek burusına ve bil ağrısına ve şovukdan olan marazlara fā'ide ider **otları** (4) afyūn ve maşakī üçer dirhem ve sūnbül ve cūnd-i bīdester ve zencebīl ve qarafil (5) ve dār-ı fülful ve 'aqrıgarğ her birinden beşer dirhem günlük üç dirhem ve cevz-i bevvā (6) on beş dirhem ve za'ferān on dirhem ve bañ tohum[1] beş dirhem bunları (7) dögeler üç bunlarca kıvāma gelmiş bal-ıla qaralar şerbeti buçuk mişkal ola yiyeler nāfi' (8) ola **ma' cūn-ı muqavvī** şehvet arturur ve cimā'a kuvvet virür ve dağı gönli ferah ider (9) ve yilleri endāmdan sürer giderür **otları** qarafil ve besbāse ve kebābe (10) ve cevz-i bevvā ve dārçinī ve būzīdān ve anisūn ve za'ferān her birinden (11) beşer dirhem ve afyūn bir dirhem bunları dögeler dağı iki bunlarca kıvāma gelmiş (12) bal-ıla qarışduralar yimesi üç dirhem ola **ma' cūn-ı uskūf** şafrāyı balgamı (13) sürer arıdur ta'ām hazm ider niqris ağrısına eyüdür müfiddür ve nezlei (14) bağlar ve gövdei arıdur **otları** saqmūnyā ve türbūd beş mişkal ve fülful ve kākule üçer (15) mişkal ve zencebīl ve dārçinī ve emlec ve qarafil ve besbāse ve cevz-i bevvā ikişer dirhem

[88a]

(1) bunları dögeler dağı üç bunlarca kıvāma gelmiş bal-ıla ma' cūn ideler (2) şerbet altı dirhem ola **ma' cūn-ı levzīne** balğamı şafrāyı ishāl ider ve mi' dei (3) pāk ider yili giderür nezlei bağlar **otları** sađmūnyā on dirhem ve 'aşfür toğum[1] (4) on dirhem bādem beş dirhem za' ferān ve şeker yigirmi dirhem bunları dögeler (5) birbirine katarlar şerbeti bir mişkal ola yiye nāfi' ola **ma' cūn-ı ıtrıfil** mi' dei kuvvetlendirür (6) ve dimāğa kuvvet ider ve dimāğuñ fażalātın çeker arıdur ve zihni hūb ider (7) ve bevāsır rencine müfiddür ve nāzilei bağlar gözi rüşen ider ve nicādı başa (8) çığmağa komaz otları belīlec ve emlec ve şaru helīle ve kara helīle ve kābilī helīle (9) her birinde onar dirhem dögeler bādem yağı-la uralar andan soñra üç bunlarca (10) kıvāma gelmiş bal-ıla qaralar şerbeti bir dirhemden dört dirheme degindür ve (11) fā'idesi üç yıla degin gitmez ammā arpa içinde koyalar dura **ma' cūn-ı tiryāk-ı** (12) **erba' a** kim ağulı cān-āverler ısırdığına dürteler nāfi' ola ve sancuya vireler def (13) ide baş ağrısına dürteler fā'ide ide **otları** mürr-i şāfi ve centiyāne ve zerāvend ve (14) habbü'l-gār her birinden onar dirhem dögeler iki bunlarca kıvāma gelmiş bal-ıla (15) qarışduralar şerbeti bir mişkal ola ve ger dağı beş dirhem mūmiyā-i Hindī katarlarsa

[88b]

(1) dađı eyü olur şöyle bilesin **El-faşlü't-tāsi'**⁸⁵¹ tođuzuncı faşlında cevārişleri (2) bildür[ür] bilgil kim cevārişler dađı gāyet hūbdur **cevāriş-i kemmūn** mi' dei kuvvetlendirür (3) ve ta'āmı hażm ider ve balğamdan olan ısıtmaya fā'ide ider **otları** kemmūn yüz direm (4) sirkede bir gün bir gice dura ve dađı qurudalar biri tepsi içinde od üzerinde (5) andan soñra maştakī ve günlük her birinden beşer dirhem ve fūlful ve zencebīl her birinden (6) ikişer dirhem ve dađı cevz-ı bevva üç dirhem bunları dögeler ve iki bunlarca kıvāma (7) gelmiş bal-ıla qaralar şerbeti üç mişkal ola yiyeler **cevāriş-i 'ūd** mi' dei ve cigeri (8) ve yüregi kuvvetlendirür ve beñzi hūb eyler ve ta'ām tīz siñirür ve ađız koqısın giderür (9) **otları** qaranfil ve kebābe ve cevz-i

⁸⁵¹ Dokuzuncu bölüm.

bevvā ve sünbül-i Hindī ve dārçinī ve havlincān (10) ve maştakī ve dār-ı fülful ve zencebīl her birinden ikişer dirhem ve za' ferān (11) bir mişkal ve 'ūd beş dirhem ve müşg bir dirhem bunları dögeler ve gül şuyıyla (12) ezeler ve yeticekce şeker kıvāma getüreler bunları qaralar dağı mermer üzerine dökeler (13) şerbeti bir dirhem ola yiyeler nāfi' ola **cevāriş-i maştakī** mi' deden yaramaz yilleri (14) sürer çıkarur ve bedeni ıssı eyler ve nāzilei bağlar ve ta'ām hāzm ider **otları** (15) sünbül-i Hindī üç dirhem ve kākule iki dirhem ve maştakī yigirmi dirhem ve

[89a]

(1) zamğ-ı 'Arabī ve keşire ve aq 'anzarūt her birinden birer dirhem dögeler kerefes şuyıyla (2) yoğuralar kurşlar ideler ve mūmı erideler biraz jengār qaralar ol kurşları ol mūma (3) banduralar ki kuvveti gitmeye hācet vaqtinde isti' māl ideler nāfi' ola **tiryāk-ı bevāsir** (4) demregüye ve baraşa ve hanāzire ve sigile ve eski cerāhatlere dürteler arıdur pāk ider (5) **edviye** kirec otuz dirhem qalya kırk dirhem söğüt gülü yigirmi dirhem bunları (6) ısladalar bir gice tura dağı süzeler şuyın alalar dağı tencerede arğun arğun (7) kıvāma getüreler ve soñra bellūť külin qoyalar galiz olmağičün ve çıkaralar (8) kurşun hoqkaya qoyalar hācet vaqtinde isti' māl ideler nāfi' ola **El-faşlü'l-** (9) **hādī 'aşer**⁸⁵² on birinci faşlında şarābları bildürür bilgil kim **şarāb-ı benefşe** (10) baş ağrısına ve öksürüğe ve zātü'l-cenb rencine ve bağır ve öyken ağrısına fā'ide ider (11) benefşe üç kabza boylar qaynadalar tizcek yire qoyalar süzeler şeker qatalar ve od üzerine (12) qoyalar qaynaya dağı üzerine yumurda ağın çalkayup qoyalar qaynaya qarşu kefin alalar (13) pāk ola ve andan soñra arğun arğun kıvāma getüreler şerbeti on (14) dirhem ola vireler nāfi' ola **şarāb-ı nılüfer** baş ağrısına eyüdür ve bedene (15) tirilik getirür ve gögsi yumuşadur ve mizācı laţif ider nılüfer birer raţl ve şu

⁸⁵² On birinci bölüm.

[89b]

(1) dört rafl kaynaklar süzeler ve şeker-ile kıvâma getüreler isti' māl ideler nāfi' (2) ola **şarāb-1 enār** şuşalığı keser ve kuşmağı bağlar ve şafrāi sıyar ve bağra kuvvet virür (3) ekşi nār ve tatlu nār şuları birer rafl ve şeker-ile kıvâma getüreler hâcet vaqtinde (4) isti' māl ideler nāfi' ola **şarāb-1 ayva** mi' dei kuvvetlendirür ve kuşmağı bağlar şuşalığı (5) keser ve ishâli bağlar ayvai dögeler şuyın alalar bir rafl ve iki rafl şeker-ile kıvâma (6) getüreler karşı isti' māl ideler nāfi' ola **şarāb-1 tüffāh** yüregi kuvvetlendirür ve dimāğa (7) yardım ider ve şerâyin kınaına fā'ide ider elmaı arıdalar mermer havānda dögeler (8) şıklar bir rafl elma şuyı ve buçuğ rafl gül-āb ve iki rafl şeker-ile kıvâma (9) getüreler ve bir denk misk kıtalar isti' māl ideler nāfi' ola **şarāb-1 na' nā** kuşmağı (10) ve gönül dönmege ve ıncırığı gāyet müfiddür ve ta'ām hāzm ider ve tatlu ve (11) ekşi enār şuyına bir dutam na' nā kaynaklar ve süzeler ve şuyına bir rafl (12) şeker kıtalar kıvâma getüreler hâcet vaqtinde isti' māl ideler **şarāb-1 şandal** (13) yüregi kuvvetlendirür ve göğüs rencine ve sağlık şaklamağı yardım ider dörpülenmiş (14) ağ şandal kettān bezine kıoyalar dağı şuyı kı kaynaklar süzeler şeker kıtalar kıvâma (15) getüreler hâcet vaqtinde vire şifā ola şarāb-1 zūfā zikku' n-nefese begāyet

[90a]

(1) hūbdur 'unnāb ve sepistān ve benefşe ve incir ve zūfā berāber kaynaklar (2) şeker kıtalar ve dağı bir denk rīvend kıtalar kıvâma getüreler şerbeti on dirhem ola (3) vireler nāfi' ola **şarāb-1 Dinarī** bağı süddesin açar ve şuşalığı keser ve talağ (4) şişini giderür ve sıtmalara fā'ide ider nār şuyı ve ekşi elma şuyı (5) ve kıadın tuzluğu şuyı ve limūn şuyı bunlardan buçuğar rafl ve üç rafl (6) şeker-ile kıvâma getüreler hâcet vaqtinde isti' māl ideler nāfi' ola şarāb-1 mersin (7) mi' de za'ifliğına ve kuşmağı ve içi geçene fā'ide ider mersin tohumın biraz kaynaklar (8) sonra havānda dögeler ve ufalur süzeler bir raflına üç rafl şeker kıtalar kıvâma (9) getüreler hâcet vaqtinde miqdārca vireler **şarāb-1 haşhaş** öksürüge ve zātü'l (10) cenb ve göğüs

hıřladuđına ve uykusuzluđa fā'ide ider hařhař[1] kabı-la (11) kaynadalar havānda dögeler ve dađı süzeler řeker řatalar kıvāma getüreler vireler nāfi' ola (12) **řarābü'l-uřūl** balgamı řať' ider ve hıltları biřürür ve süddeleri aęar yili tađlil (13) ider ve řafrāi giderür kāsni dibinūn kabı ve rāziyāne dibi ve kerefes dibi (14) hem tođumları bunlaruñ her birinden yigirmiřer dirhem ve çekirdegi çıkmıř kızıl üzüm (15) üç avuę kaynadalar süzeler bir raťlına üç raťl řeker yā bal řatalar kıvāma getüre

[90b]

(1) ięeler nāfi' ola řarāb-ı tūt hunnāka eyüdüür bir raťl tūt řuyına üç raťl (2) řeker řatalar kıvāma getüreler hācet vađtinde ięeler řifā ola řarābü'l-buzüri (3) řafrāi sıyar ve sıtmaya fā'ide ider ve řuřaluđı keser ve cigeri řovudur ekři nār řuyı (4) üç raťl sirke bir raťl ve iki raťl sükker kıvāma getüreler nāfi' ola **řarāb-ı sirkengübīn** (5) řuřaluđı keser ve řafrādan olan sıtmaya fā'ide ider bađrı řovudur ve bevli aęar (6) ve göbek burusına yarar řıřf sirke bir raťl ve buçuę raťl řu ve iki raťl (7) řeker ve biraz gül řuyı kıvāma getüreler hācet vađtinde vireler nāfi' ola **řarāb-ı tīn** (8) öksürüğe ve mi' de ađrısına fā'ide ider eyü řađ inciri bir gice iřladalar (9) andan kaynadalar ufallur süzeler řuyın alalar andan řoñra buyan balı yigirmi (10) dirhem ve kızıl üzüm yüz dirhem kaynadalar ięine řaranfil on dirhem anīsūn (11) beř dirhem rāziyāne tođum[1] on dirhem bunları beze řoyalar bile kaynadalar ve süzeler (12) bir raťl bu řuya iki raťl bal yā řeker řatalar kıvāma getüreler andan isti' māl (13) ideler **mā'ü'l-fākihe** göz ađrısına bař ađrısına ve dađı gövdeden ğalīz (14) hıltları sürmege ve mi' dei pāk itmege müfiddür 'unnāb ve sepistān (15) ve zerdālū her birinden yigirmi dāne ve erük on dāne ve kızıl gül beř dirhem

[91a]

(1) ve kerefes tođum[1] her birinden yigirmiřer dirhem anīsūn on dirhem bunları üç raťl (2) řuyla kaynadalar tā ki bir raťl řala řeker řatalar 'aķid ideler ğalīz olunca andan yalayalar (3) nāfi' ola **la'ūķ-ı hıyārřenbe** balgamı řať' ider ve 'ırķu'n-nisā

ağrısına müfiddür ve niķrise (4) fā'ide ider ve ķuluncı aķar hıyārşenbei Şuyla ezeler bir raķl Şuyına (5) buķuķ raķl Şeker ķatalar ķıvāma getüreler andan isti' māl ideler nāfi' dür inşāa'llāh (6) El-faşlü's-şālīs ' aşer on üçünci faşlında murabbāları bildürür bilgil kim (7) rubbları daķı beyān ider **rubb-ı sefercel** iķi geķene ve şafrā ğalebe ķıldıđına ve mi' deye (8) ķuvvet virür müfiddür arınmış ayvayı dögeler bişüreler iki Şuyla daķı (9) süzeler ve iki raķl Şeker ķatalar ķıvāma getüreler barmağıla yalayalar hācet deminde (10) rubb-ı tüffāh yüregi ķuvvetlendirür ve şafrāı sıyar ve ķuřmađı dutar ve ishāli bağlar (11) arınmış elmaı dögeler Şuyla bişüreler ve süzeler iki ağrı Şeker ķatalar ķıvāma (12) getüreler yalayalar nāfi' ola **rubb-ı rummān** Şuşaluğı keser ve sıtmaı giderür ekşi nār (13) Şuyın ķaynadalar üç baķşından bir baķşı ķala ve andan biraz na'ne ķatalar daķı (14) iki ol ķadar Şeker-ile ' aķid ideler vireler nāfi' ola **rubbü'l-hışrim** bu rubbü'l-hışrim (15) ıssı sıtmalara müfiddür ve ķuřmađı giderür ve şafrāı daķı ishāl ider yüregi

[91b]

(1) Őovudur ķoruķ Őuyın ķaynadalar ve ķoyalar durıla daķı bir bezden süzeler (2) daķı bir raķl bu Őudan buķuķ raķl Őeker-ile arķun od-ıla ' aķid ideler (3) yalayalar nāfi' ola **rubb-ı turunc** ķuřmađı keser ve daķı Őuřaluđı giderür ve inķırmađı giderür (4) ve yüregi ķuvvetlendirür ve ađu virilmış ķiřiye fā'ide ider turunc Őuyın ķaynadalar (5) kefin alalar bir raķl Őuyına buķuķ raķl Őeker ķatalar ' aķid ideler hācet vaķtinde (6) vireler nāfi' ola **rubb-ı haşhaş** göz ağrısına ve zıķķ-ı nefese ve bağır sancusına müfiddür (7) dört dil yaralar ķab-ıla ķaynadalar daķı kettān bezden süzeler Őuyın (8) alalar bir raķl Őu bir raķl aķ bal yā Őeker ķatalar ' aķid ideler vireler nāfi' ola (9) murabbā-yı helile dimāğa ķuvvet virür ve nāzilei ķeker ve saķalı ğiķ ağardur gözüñ (10) nūrın arturur ve bevl yolın arıdur helile-i kābilii yař yir iķinde kuma (11) ķoyalar ve ķarřu üstine ıssı Őu dökeler on ğün ğura ķıķaralar yuyalar (12) her biri erük gibi olur daķı bal Őerbetiyle od üzerinde arķun arķun (13) ķaynadalar biře Őoıra ķıvāma gelmiş bala bırağalar andan isti' māl ideler ammā (14) tāzesi ğāyet laķif olur

murabbā-yı zencebīl gözden çok yaş indüğine (15) fā'ide ider ve şehveti artırur cimā' a kavī eyler ve mi' dei kızdurur ve balgamı keser zencebīli

[92a]

(1) yigirmi gün yaş içinde koyalar üzerine karşı karşı şu dökeler andan çıkaralar (2) bal şerbetiyle arğun arğun kaynadalar tā ki galīz ola daḥi isti' māl ideler şöyle kim nāfi' ola (3) **murabbā-yı şakāḳul** şehveti artırur cimā' a kuvvet virür baş daḥi şakīka ağrısına fā'ide ider (4) şakāḳulı arıdalar daḥi ufaḳ toğrayalar bal şerbeti içinde kaynadalar bişe daḥi çıkaralar ayruḳ (5) balı za' ferānla kıvāma getüreler içine koyalar karışduralar dārçinī ve kebābe ve қaranfil ve besbāse (6) қатарlar yiyeler қurusı olsa işladalar andan bişürelер gāyet nāfi' ola **murabbā-yı turunc kabı** mi' de (7) kuvvetlendirür ve yürege fā'ide ider ve iştihā getirür turunc kabınıñ için ve taşın arıdalar şuyla (8) kaynadalar şıklar bal şerbetiyle kaynadalar bişe çıkaralar kıvām olmuş bala biraқalar daḥi isti' māl (9) ideler nāfi' ola ayvanuñ daḥi böyle olur ḥafaқana müfiddür eyü ḥarāreti giderür şöyle (10) bilesin murabbā-yı gül dimāğdan yili giderür ve yüregi kuvvetlendirür ve ta' ām ḥazm ider (11) güli yapraқ eyleyeler ve bir gün tura daḥi balı ' aḳide ideler daḥi şovudalar andan güli karışduralar (12) ve kırk gün güneşde koyalar tura karşı anı karışduralar şoñra balı za' ferānla kıvāma getüreler (13) ve karışduralar maştakī ve günlük bile қатарlar eger bādem қатарlarsa daḥi ḥüb olur **El-faşlü r-** (14) **rābi'** ' aşer⁸⁵³ on dördüncü faşlında ayāric ḥabbların bildürür bilgil kim ayāric başқа olan (15) renclere fā'ide ider ve mi' de aḥlātına beğāyet müfiddür a' zāi pāk ider nāfi' dür

[92b]

(1) **otları** türbūd-i ebyaz ve seliḥa ve gül-i sürḥ ve 'ūd-ı belesān ve ḥabb-ı belesān ve dārçinī ve za' ferān (2) ve maştakī ve sünbül-i Hindī ve esārün her birinden ikişer dirhem şabr-ı suḳuṭri dört dirhem (3) bunları dögeler ve eyleyeler kerefes şuyıyla

⁸⁵³ On dördüncü bölüm.

yoğuralar ḥabblar ideler şerbeti iki dirhemden üç dirheme (4) degin ola ammā bir mişkāl maḥmūde bile ḳatalar tā kim nāfi‘ ola **ayāric-i fayḳara** göz ağrısına ve ve baş (5) ağrısına fā‘ide ider ve başda ne ḳadar marāz olursa çeker mi‘deye indürür andan (6) icābet itdürür **eczā** ayāric ve türbūd onar dirhem ve şaru helīle ve ḳābilī helīle beşer dirhem (7) eḫmūn beş dirhem bunları dögeler ve kerefes şuyıyla ḥabb ideler şerbeti iki dirhem ola (8) ve buçuḳ dirhem maḥmūde bile ḳatalar nāfi‘ ola **Ḥabb-ı Mürr-i Mekki** başı arıdur ve aḥlāḫı sürer veremleri (9) giderür ve nāzilei bağlar **eczā** şabr-ı suḳuḫrī ve şaḥmū‘l-ḥanzal her birinden yedişer dirhem ve (10) sūnbül ve za‘ferān ve dārçinī ve esārūn ve ḥabbū‘l-belesān ve ‘ūd-ı belesān ve maşḫakī (11) ve saḳmūnyā ve türbūd her birinden birer dirhem selīḫa buçuḳ dirhem dögeler ve eleyeler şuyyla ḥabb (12) ideler ve aya içine bādem yağın dürteler şerbeti üç dirhem ola nāfi‘ ola **ḥabb-ı cāmi‘** (13) ulu terkībdür şaḫrāi ve balgāmı ve sevdāyı sürer giderür ve dimāğda olan ḫılḫları (14) çeker arıdur ve bağıra fā‘ide ider ve ḳulaḳ şağır olsa açar ve sıtmalara fā‘ide ider (15) ve baş bart olduğın giderür ve daḫı bevāsire ḡāyet müfiddür **eczā** ayāric on

[93a]

(1) dirhem şaru helīle ve ḳara helīle yedişer dirhem maşḫakī ve anīsūn ve ‘uşāre-i (2) afsentīn her birinden ikişer dirhem dögeler ḡāyet ḡubār ola ve daḫı ılıcaḳ şuyyla ḥabb (3) ideler şerbeti iki dirhem gice yuda yata nāfi‘ ola **ḥabb-ı ḳuḳiyā** gövdeden ḡalīz ḫılḫları (4) sürer ve göze cilā virür ve nūrı yolın arıdur **edviye** şabr-ı suḳuḫrī ve maşḫakī (5) ikişer dirhem şaḥmū‘l-ḥanzal ve saḳmūnyā ikişer dirhem dögeler eleyeler kerefes şuyıyla ḥabb (6) ideler şerbeti iki dirhem ola nāfi‘ ola **ḥabbū‘z-zehab** bedeni arıdur ve ḫılḫları (7) giderür ve gözün nūrına fā‘ide ider yardım ider ve nezlei bağlar **eczā** şabr-ı suḳuḫrī (8) yigirmi dirhem şaru helīle on dirhem ḳızıl gül beş dirhem za‘ferān maşḫakī ve saḳmūnyā (9) ve keşirā üçer dirhem dögeler ḥabblar ideler şerbeti iki dirhem yā üç dirhem ola **ḥabb-ı efāviye** (10) balgāmı ve şaḫrāi sürer ve sevdāi arıdur ve mi‘deye ḳuvvet ider arıdur başı bağlar (11) **otları** dārçinī ve

kaşabü'z-zerīre ve ḥabbü'l-belesān ve kırfe ve selīḥa her birinden onar (12) dirhem şabr-ı suḳuṭrī beş dirhem mürr ve za'ferān ve maşṭakī üçer dirhem dögeler yağmur şuyıyla (13) karışdura ḥabblar ideler şerbeti üç dirhem ola ammā izāfet olursa kuvvetlü olur (14) **ḥabb-ı surincān** 'ırḳu'n-nisāya ve bend-keşeler ağrısına fā'ide ider ve balgāmī marāzları (15) def' ider **edviye** şaru helīle şabr-ı suḳuṭrī ve surincān her birinden beşer dirhem

[93b]

(1) ve saḳmūnyā ve maşṭakī üçer dirhem dögeler ḥabb ideler şerbeti üç dirhem ola ḥabb-ı (2) māzeryūn istiskānuñ şaru şuyın döker giderür ve safrāi ve balgāmı ve sevdāi (3) sürer giderür **eczā** kıtrāpa ki aña māzeryūn dirler yaprağından on (4) dirhem sirkede işladalar on gün ve çıkaralar gölgede kurudalar andan bir dirhemine (5) bir denk maḥmūde katalar ve şeker ve keşirā birer dirhem bile dögeler ḥabblar ideler şerbeti bir mişḳāl (6) ola **ḥabb-ı sevdāi** uyuzı sürer ve giciyügi giderür ve sevdādan olmuş marāzlara (7) fā'ide ider **otları** şaru helīle ve ḳābilī ve ḳara helīle ve şabr-ı suḳuṭrī her birinden (8) birer dirhem ve saḳmūnyā buçuḳ denk ve muḳl bir denk ve şāhtere toḥum[1] bir dirhem bunları (9) dögeler daḡı şaytarac şuyıyla ḥabblar ideler ve şerbeti üç dirhem ola **ḥabb** iç bağlar (10) ve ishāli ḳabz ider **terkīb** māsū ve çülnār ve mersin toḥum[1] ve kil-i Ermenī ve zamḡ-ı 'Arabī (11) her birinden ikişer dirhem dögeler ve ayva şuyı ile ḥabblar ideler şerbeti beş dirhem yudalar (12) nāfi' ola inşā'illāh **nev'-i diğeri** iç bağlar **eczā** nār ḳabı ve māsū ve summāḳ ve kişnic (13) ḳavrılmış ve mersin toḥum[1] ve üzüm çekirdegi her birinden birer dirhem ve afyūn buçuḳ dirhem (14) dögeler ayva çekirdegi lu'ābıyla ḥabblar ideler yimesi beş dirhem ola yiyeler nāfi' ola inşā'illāh (15) **ḥabbü's-su'āl** gögsi yumuşadur ve öksürügi daḡı sākin ider balgāmı def' ider giderür

[94a]

(1) edviye kabağ ve kavun tohum içleri keşir[e] ve ve buyan balı ve şeker ve benefşe
(2) her birinden üçer dirhem ve afyün buçuğ dirhem bunları dögeler ayva çekirdeginüñ (3) lu‘âbıyla yoğuralar habblar ideler andan isti‘ māl ideler nāfi‘ ola **ḥabbü'l-müşg** ağız hoşusun (4) ḥüb ider ve nefesi ḥüb ider ve cimā‘ı kavī ider **eczā** turunc kabı ve zamğ-ı ‘Arabī ve sünbül-i (5) Hindī ve kıranfil ve cevz-i bevvā ve ‘ūd-ı ḥām ve dārçinī ve su‘d ve besbāse ve kebābe her birinden (6) birer dirhem dögeler ve buçuğ dirhem misgi gül şuyıyla ezeler bu otları aña kıatalar habblar (7) ideler her ḥabbı بِر kadar ola ve dil altında kıoyalar nāfi‘ ola **El-faşlü'ş-şāmin ‘aşer**⁸⁵⁴
(8) on beşinci faşında muğlābları maṭbūḥları bildürür bilgil kim muğlāb hıltları (9) bişürür otları kerefes tohum[1] ve anīsün ve buyan her birinden birer dirhem üzüm (10) çekirdegi çıkmış ve incir bunlardan onar dirhem ve ḥaṭmī dibi kabı şoyılmış ve persiyāvşān (11) ve benefşe ve ‘unnāb her birinden üçer dirhem bunları kıaynadalar ve süzeler yigirmi dirhem (12) şeker yā bal kıatalar üç şabāḥ içeler nāfi‘ ola **maṭbūḥ** ıssı marāzlara sersām gibi (13) ve ıssı sıtmalara ve kıatı şuşaluğa vireler **otları** kıatlu erük kırık dāne ve ‘unnāb (14) yigirmi dāne ve benefşe üç dirhem ve kāsni tohum[1] beş dirhem ve terengübīn on dirhem evvel (15) şuyula ezeler ve süzeler ılıcağ tañla içeler nāfi‘ ola **maṭbūḥ** eftimūn sevdāi

[94b]

(1) sürer ve sevdādan olmış ne kıadar ‘illet varısa def‘ ider otları kıara helīle ve kıābili (2) ve şaru helīle ve emle her birinden beşer dirhem ve daḥı lisānü'ş-sevr ve besfāyic ve uşuḥdos (3) her birinden dörder dirhem ve ağ türbūd iki dirhem ve şayṭarac yedi dirhem ve erük (4) yigirmi dāne kıızıl üzüm çekirdegi çıkmış on dirhem bunları dört raṭl şuyula (5) kıaynadalar yarusı kıala ve eftimūnı kettān bezinden bir torbaya kıoyalar evvel bir şuyula (6) yuyalar ve andan bu şuyula kıaynadalar bir baḥşı kıala süzeler

⁸⁵⁴ On altıncı bölüm. Metinde Arapça “El-faşlü'l-ḥamse ‘aşer” yazması gerekirken “El-faşlü'ş-şāmin ‘aşer” yazılmış. Devamında on beşinci bölüm olduğu belirtiliyor.

yigirmi dirhem hıyārşenbe (7) katalar ve bir dirhem ğarīkūn bile ezeler şerbet içinde şabāh içeler nāfi' ola (8) maṭbūh hıyārşenbe ğalīz hılṭları sürer pāk ider ve niķrise ve 'ırķu'n-nisāya (9) ve mafşal aĝrısına fā'ide ider otları şaru helīle arınmış on dirhem ve temürhindī (10) yigirmi dirhem erük kırķ dāne 'unnāb otuz dāne ve benefşe beş dirhem kıızıl üzüm (11) çekirdegi gitmiş dört dirhem ve kıızıl gül beş dirhem bunları dört raṭl şuyıla (12) kaynadalar yüz dirhem k̄ala süzeler yigirmi dirhem hıyārşenbe ve on dirhem terengübīn ezeler (13) tañla içeler nāfi' ola **maṭbūh** heft-mīve bedenden sevdāyı arıdur ve k̄atı uyuzı (14) ve giciyügi giderür edviye erük ve zerdālū ve kayısı her birinden otuzar dāne (15) ve çekirdegi çıķmış kıızıl üzüm yigirmi dāne ve sināmekī ve incir ve kāsni toḫum ve helīle-i kābilī her

[95a]

(1) birinden yedişer dirhem ve 'unnāb elli dāne ve benefşe üç dirhem ve nīlūfer (2) dört dirhem kıızıl gül iki dirhem ve na'nā bir budak ve besfāyic arınmış nīm kūft olmuş (3) on dirhem ve temürhindī on dirhem ve effīmūn yedi dirhem ve sināmekī ve effīmūnı (4) bezden kīseye koyalar andan kaynadalar süzeler yigirmi dirhem şeker katalar şabāh içeler (5) nāfi' ola **maṭbūh** surincān bendkeşeler sızısına müfiddür balĝamı giderür **edviye** (6) surincān üç dirhem ve şıĝır kıuyruĝı dibi bir dirhem būzīdān iki dirhem ve türbūd (7) dört dirhem kerefes toḫum[1] ve anīsūn ve şaḫmū'l-ḫanzal her birinden ikişer dirhem k̄amusın (8) bir vuķıyye şuyıla kaynadalar yarusı k̄ala süzeler yigirmi dirhem şeker katalar içeler nāfi' ola (9) maṭbūh öksürüğe k̄atı fā'ide ider balĝamı giderür 'unnāb ve sepiştān ve incir (10) her birinden onar dāne ve buyan iki dirhem ve nīlūfer bir dirhem kaynadalar bir baḫşı k̄ala (11) yedi dirhem hıyārşenbe katalar ve on dirhem terengübīn üzerine süzeler ılıcak içeler (12) nāfi' ola **maṭbūh** helīle şafrādan olmuş şayruluĝa ve ğunaşa dutan sıtmaya (13) vireler k̄atı müfiddür otları çekirdegi gitmiş kıızıl üzüm yigirmi dirhem kıızıl gül dört (14) dirhem ve kāsni toḫum[1] nīm kūft olmuş üç dirhem ve kāsni yapraĝı bir dutam ve şaru (15) helīle k̄abı beş dirhem ve şaytarac bir dutam ve 'unnāb yigirmi dāne ve sepiştān on

[95b]

(1) dāne nīlūfer üç dirhem bunları kıynadalar üç vukıyye şuyula tā bir vukıyye kıala süzeler dađı (2) temürhindī yigirmi dirhem ve kıyārşenbe sekiz dirhem ve türbūd bir dirhem ve sađmūnyā bir denk bunları (3) ol şuyula kıatalar şabāh içeler nāfi^ç ola **El-faşlü's-sādis 'aşer**⁸⁵⁵ on altıncı faşında (4) nuķū^ç ları bildürür bilgil kim bu nuķū^ç yürek ađrısına ve mi^ç de za^ç īflıđına ve göbek (5) burusına fā'ide ider **otları** nār tođum[1] on dirhem summāk ve kıabbū'l-ās ve bellūt (6) ve kemmūn sergide kıurımış ve kıışnic her birinden birer dirhem ve keçi boynuzı ve 'ūd birer dirhem (7) bunları dögeler birbirine kıatalar kıuvvetli yiyeler nāfi^ç ola **nuķū^ç** ıssı sıtmalara ve bađır ıssısına (8) ve şuşaluđa ve bođaz kıuruduđına nāfi^ç dūr **edviye** tođmekān ve kıyār tođum[1] ve kıabaķ tođum[1] her (9) birinden beşer dirhem kıızıl gül ve tebaşır üçer dirhem rubbū's-süsen buçuķ dirhem şeker beş (10) dirhem bunları dögeler dađı cüllāb-ile içeler nāfi^ç ola **nuķū^ç** balđamı ve sevdāyı sürer ve göyünmiş (11) kııltları giderür otları ayāric-i faykıara ve şaru helile ve kıabilī her birinden birer (12) dirhem ve ğarıkūn ve türbūd birer dirhem bunları dögeler dađı bunlarca şeker kıatalar ılıcaķ (13) şuyula içeler nāfi^ç ola **nuķū^ç** ađlātı sürer ve bedeni kıavī ider **eczā** ayāric bir mişķāl (14) ve dađı ğarıkūn bir dirhem ve şađmū'l-ħanżal ve keşire ve eftimūn her birinden buçuđar dirhem (15) ve mađmūde bir denk ve [e]mlec bir denk dögeler berāberi şeker kıatalar ılıcaķ şuyula içeler nāfi^ç

[96a]

(1) ola **nuķū^ç** mi^ç deye kıuvvet virür ve ta^ç ām ħazm eyler **edviye** sünbül ve dārçini (2) ve cevz-i bevva her birinden ikişer dirhem günlük bir dirhem dögeler bunlarca şeker kıatalar yimesi (3) iki dirhem ola **nuķū^ç** iç bađlar zorı ve kıanı keser **terķib** çülnā[r] ve ekşi nār tođum[1] ve zāmđ-ı (4) ' Arabī ve göyünmiş geşik boynuzı her birinden birer dirhem ve eftimūn buçuķ dirhem bunları (5) dögeler iki dirhem rafadan yumurda

⁸⁵⁵ On altıncı bölüm.

ile şabâh yiyeler nâfi' ola **El-faşlü's-sâbi'** (6) 'aşer⁸⁵⁶ on yedinci faşlında yağları bildürür bilgil kim benefşe yağı baş ve göz ağrısına (7) ve boğaz şişine müfiddür şapından arınmış yüz dirhem benefşe ve iki yüz dirhem (8) şırlağun yağı-la kırk gün güneşde koyalar tamâm ola isti'mâl ideler **gül yağı** (9) yüz şişlerine ve cerâhat şişlerine müfiddür kızıl gül tohumundan arınmış yüz dirhem (10) ve zeyt yağı iki yüz dirhem veyâhüd şırlağan yağı kırk gün güneşde koyalar andan (11) isti'mâl ideler nâfi' ola **maştakî yağı** mi'de ağrısına ve siñir ağrısına ve qarın sancusına (12) müfiddür maştakî yüz dirhem ve zeyt yüz dirhem yâ şırlağun ola bir şişeye koyalar (13) ve bir kaba şu koyalar bu şişei ortasına aşalar ve kaynadalar tâ ki maştakî hall ola andan (14) isti'mâl ideler nâfi' ola **mersin yağı** saç ve şakalı qarardur ve giç ağardur ve kıllı (15) berkidür mersin tohum[1] yüz dirhem ve mersin yaprağı yüz dirhem ve iki ağrı süci ve bir ağrı

[96b]

(1) zeyt yağı bir çömlek içinde kaynada süzeler sonra girü kaynada tâ ki süci gide zeyt qala (2) andan isti'mâl ideler **ferfiyün yağı** fâlic ve laqve rencine nâfi'dür ve bendkeşe ağrısına dürteler (3) müfiddür zencebîl ve 'aqrğarhı ikişer dirhem ve cünd-i bîdester ve mevîzec ve kündüs ve bâbûnec ve (4) çörek otı her birinden birer dirhem sarımsak bir diş bunları dögeler süciyle kaynadalar (5) süzeler ve zeyt yağı qatalar girü kaynadalar tâ kim süci gide zeyt qala sonra ferfiyün on direm (6) havânda bu yağ-ıla qarşu hall ideler tamâm ola andan isti'mâl ideler nâfi' ola inşâa'llâhü te'âlâ (7) **dâneler yağı** bâdem gibi qoz gibi ve haşhaş gibi ve qabaq çekirdegi gibi ve kene tohum[1] gibi dâneleri havânda (8) gâyet dögeler bir tağan içine koyalar biraz ılıcaq şu sepeler ovalar şıqalar yağın çıkaralar (9) bâdem yağı veremlere qabaq yağı uyqusuzlara haşhaş yağı öksürüğe ve girü qalanı dağı (10) buña göredür bilesin **bâbûnec yağı** şovuq veremlere ve dağı sızılara dürteler nâfi' ola bâbûnec (11) yüz dirhem ve zeyt yağı iki yüz dirhem bir şişeye koyalar kırk gün

⁸⁵⁶ On yedinci bölüm.

güneşde dura (12) andan isti' māl ideler nāfi' ola **bo[y] yağı** şaça ve şakala dürteler dökülmegden şaklaya (13) ve dökülmüş bitüre ayvaţana ve persiyāvşān ve bābūnec her birinden onar dirhem dağı (14) şuyıla ve süci ile kaynadalar tā ki mađrā ola dağı süzeler elli dirhem koz yağı elli direm (15) bādem yağı katalar girü kaynadalar tā ki şuyı gide andan isti' māl ideler **nev' -i diğer** şaç

[97a]

(1) ve şakal bitürür lādeni süciyle ezeler ve andan mersin yağı katalar ħammāmda dürteler (2) nāfi' ola **defne yağı** bögrek za' īflığına ve kāsuk ağrısına ve menī arturur ve bendkeşeler (3) ağrısına ve şeleşü'l-bevle ve sidük acı geldüğine ve zekeri kıvāma getürmege dürteler nāfi' dür (4) **edviye** karanfil ve zencebīl ve cevz-i bevvā ve dārçinī ve 'ađırğarĥ ve ħavlincān ve toğum-ı turb (5) ve toğum-ı keşür ve toğum-ı soğan ve kuş dili ve acı bādem ve fıstık içi ve cevz-i Hindī ve (6) panbuğ çekirdegi her birinden ikişer dirhem ayru ayru dögeler bir vuğıyye süci içine koyalar bir (7) gün bir gice tura andan kaynadalar tā ki yarusı kala süzeler ve elli dirhem zeyt yağı katalar (8) girü kaynadalar tā kim süci gide zeyt kala andan kırk gün güneşde koyalar dura (9) dağı isti' māl ideler nāfi' ola **El-faşlü ş-sāmin 'aşer**⁸⁵⁷ on sekizinci faşlında tılā'ları (10) bildürür bilgil kim tılā' ıssı veremlere nāfi' ola **tılā'** şandal ve ađākıyā ve ħuzaż ve şiyāf-ı (11) māmışā her birinden beşer dirhem ve tın-i Ermenī on dirhem mürdāseng isfidāc bir dirhem (12) dögeler kaya kıruğı şuyıyla karışduralar uralar nāfi' ola **tılā'** şovuk veremlere uralar (13) nāfi' ola kabı şoyılmış mercimek ve arpa unı yumurda şarusıyla dögeler karışduralar (14) nāfi' ola **tılā'** baş ağrısına mürr ve za' ferān ve afyūn ve bañ toğum[ı] ve günlük her birinden (15) berāber dögeler yumurda ağı-la karışduralar kāđıd-ıla uralar nāfi' ola **tılā'** niğris ağrısına

⁸⁵⁷ On sekizinci bölüm.

[97b]

(1) kil ve řin-i Ermenī ve kızıl řandal ve afyūn ve fūlfūl bunları dōgeler kiřnic řuyıla
(2) řarıřduralar uralar nāfi' ola tīlā' řovuk niķrise ideler mūrr ve řabr ve aķāķiyā ve
(3) cūnd-i bīdester ve mī'a bunları dōgeler yumurda řarusıyla řarıřduralar uralar
nāfi' ola (4) **tīlā'** demregūye ĥabbū's-selātin ĥabın dōgeler dađı acı yađıla
řarıřduralar dađı ol (5) demregūyi yuyalar uralar nāfi' ola **tīlā'** sigile ideler ıkara
gidere bādincānı dōgeler (6) sūreler yā it ūzūmini uralar nāfi' ola **tīlā'** behaķ giderūr
turb tođum[1] ve kūndūs ve yař (7) řoz ĥabı ve tere tođum[1] ve enārek berāber
dōgeler sirkeyle řarıřduralar ĥammāmda dūrteler nāfi' (8) ola **tīlā'** bař ve řulu uyuz
iin ideler kūkūrt beř dirhem ve enārek on direm (9) zībaķ on dirhem dōgeler dađı
otuz dirhem acı yađıla řarıřduralar ve yuyalar dūrteler nāfi' (10) ola **tīlā'** řuru uyuz
ideler řalya ve kirec ve jengār ve tuz berāber dōgeler ĥammāmda (11) dūrtūneler
otura ġāyet aciya ve ıkalar tereyađı dūrtūneler nāfi' ola tīlā' ĥatı uyuz kim ĥarāb
(12) olmiř ola cemī' gōvde ola pāe sūnūđi kūllī ve řabr-ı suķuťrī ve mūrdāseng ve
altun potası (13) ve zer[de]ōpe ve řāb ve şaru zernīđ ve jīve her birinden beşer
dirhem bunları dōgeler (14) ĥavānda ġāyet sađķ olunca dağı yağ-ıla şarışduralar
yunalar ve dūrtūneler nāfi' ola (15) **tīlā'** bařda olan bař bartı giderūr jīve ve aķ
kūkūrt ve dafnī yaprađı ve řundus

[98a]

(1) ve řalya ve mūrdāseng berāber dōgeler ve sirkeyle yođuralar ĥammāmda ve řu
dōkūnmedin (2) dūrteler biraz tura řońra yuyalar gūl yađı dūrteler nāfi' ola **tīlā'**
burun toğurduğına (3) ideler alu ve siriş berāber sirkeyle tīzcek alnına uralar ve
burnına dutalar nāfi' ola (4) tīlā' ıssı şişlere ideler kızıl şandal ve dağı řiyāf-ı māmīřā
ve kil-i Ermenī ve isfidāc (5) her birinden birer dirhem ve afyūn buuķ dirhem ve
ĥavelān-ı Hindī bir denk bunları dōgeler (6) gūl řuyı-la řōyle řarıřduralar uralar nāfi'
ola eger finduķ gibi řurıdurlarsa dađı (7) eyū ola **tīlā'** ođlancuķlar uyuzı iin řozı
yaķalar ĥabı yana ve iin ıķaralar (8) ve dađı zībaķ ve kūkūrd berāber sađķ ideler ve

kuyruk yağı-la qaralar dürteler zahmet itmez (9) nāfi' ola **El-faşlü 't-tāsi'** [**aşer**]⁸⁵⁸ on toközuncü faşında yaquları bildürür bilgil (10) kim **yaqu** fatk için ya'nî yaruğa uralar bitüre **otları** mürr ve su'd ve mazu (11) ve zamg ve günlük her birinden beşer dirhem servi kozı ve maşakî dörder dirhem bunları (12) dögeler balık yağı-la yaqu [u]ralar ol yaruq yirine uralar berk bağlayalar nāfi' ola **yaqu** (13) mi' de ağrısına ve yillendüğine ve za'ifliğına ideler **eczā** sünbül ve qarafil ve dārçini (14) ve günlük ve su'd her birinden birer dirhem maşakî otuz dirhem ve zeyt yağı (15) üç dirhem erideler bu otları qaralar bir päre meşine dürtüp mi' de üzerine

[98b]

(1) uralar nāfi' ola **yaqu** talak şişine ve sancusına ideler fā'ide kıla **edviye** (2) işkāk[il] yigirmi dirhem şarp sirkede işladalar ve qaynadalar galiz ola za'ferān bir dirhem (3) büre iki dirhem dögeler qatalar üzerine uralar nāfi' ola **yaqu** qarın şişe müfiddür (4) ve yili giderür **edviye** kemmün ve büre ve arpa unı ve su'd ve burçaq unı berāber ola (5) bunları bal-ıla qarışduralar ve beze dürteler qarına uralar nāfi' ola **yaqu** göz qanına (6) ve ağrısına nāfi'dür **eczā** kemmün ve üzerlik tohum[1] ve kettān tohum[1] ve nohud unı ve 'unnāb ve nīlūfer (7) her birinden buçuğar dirhem ve eger göz ıssı ise buçuq dirhem afyün qatalar yumurda ağı-la ideler (8) eger şovuk ise yumurda şarusıyla ideler nāfi' ola **yaqu** demregüyi giderür **edviye** (9) şaytarac-i Hindî ve banbul kurdı ve turb tohum[1] berāber dögeler ve içi tuzlu yağa qarışduralar (10) dürteler nāfi' ola **yaqu** çibanları yumuşadur ve deşer **eczā** inciri qaynadalar dağı havānda (11) dögeler ve içine büre ve zift ve ekşi hamir ve gögercin terisi bunları dağı berāber ideler (12) ve biraz bezire qaralar ideler nāfi' ola **yaqu** maddeleri yumuşadur ve taħlil ider ve ba'zısını (13) deşer **otları** boy tohum[1] ve kettān tohum[1] ve sultān otı bunları berāber dögeler ve eleyeler (14) süd-ile qaynadalar galiz olunca ve bābūnec ve benefşe ve za'ferān berāber dögeler üzerine (15) qatalar ve dağı zeyt yağı-la mūm erideler bunları birbirine qatup saħk ideler tamām yaqu

⁸⁵⁸ On dokuzuncu bölüm.

[99a]

(1) ola **yaķu** evrāmları tīz ıoldurur **terkīb** zift ve lāden ve uşak ve dāne (2) çadır ve mī^ç a berāber ve cümlesince mūm erideler birbirine ıatup saħķ ideler uralar nāfi^ç (3) ola ve bir pāre zeyt yağı bile ıatalar tā ki isti^ç māl ideler **yaķu** buña nuħā^ç dirler āsānliđla (4) ıoldurur māddei **eczā** murdār ilik ve ekşi ħamīr ve za^ç ferān berāber ola ekşi za^ç ferān (5) buçuķ dirhem ola dōgeler biraz bezīr ıatalar uralar oğlancuğlara ġāyet müfiddür **yaķu** (6) kim barmaıda çıkan ıurlağuna müfiddür **terkīb** bezr-i ıatūna ve sirke ve yumurda ağı-la çalkayalar (7) ve dōđülmüş keşire ıatalar barmaıda uralar nāfi^ç ola inşāa'llāh **El-faşlü'l-ıışrīn**⁸⁵⁹ (8) yigirminci faşlında ġumreleri bildürür bilgil kim **bu ġumre** çiçek yirlerin giderür bağla unı (9) beş dirhem ve ığun toğum[1] iki dirhem ve buçuķ dirhem mürdāseng ve iki dirhem dār-ı fūlfül (10) ve iki dirhem ıuşt bunları dōgeler arpa şuyı ile yoğuralar ve ħammāmda dürtüneler ve (11) oturalar ve çııcaķ benefşe ve kepek şuyı ile yuna şifā ola yüz rengin ġāyet aķ (12) eyler büzidān ve ^çanzarūt ve isfidāc ve deñiz köpüği ve ġünlük ve maştakī her (13) birinden berāber dōgeler şırlağın yağı-la aķ mūm erideler ıarışduralar andan şoıra (14) yumurda ağı-la keşirei ħavānda ıoyalar süreler aķ olunca andan şoıra bu otları ıatalar (15) ve dağı bu otları ıuvvetlü olsun dirseñ altun potasıyla jīvei öldüreler

[99b]

(1) ıatalar andan isti^ç māl ideler nāfi^ç ola **ġumre** yüz çığıdın giderür isfidāc ve ġünlük (2) ve maştakī ve ^çuşfür toğum[1] içi ve jīve ve keşire ve ıovan otı toğum[1] içi ve ħıyār ve ıabaķ (3) toğum[1] içi keşinūñ böğregi yağı bu otları dōgeler jīvei öldüreler iki ağrı böğrek yağına ıatalar (4) andan isti^ç māl ideler nāfi^ç ola **ġumre** yüze cilā virür aķ ^çanzarūt ve çeşmezen (5) ve kefi deryā ve jīve ve noħūd unı bunları berāber dōgeler zeyt yağı ıatalar ve böğrek yağı ıatalar (6) avadan saħķ ideler andan isti^ç māl ideler nāfi^ç ola ġumre yüz rengini eyü ider şarusın (7) giderür bağla unı noħūd unı mercimek unı her birinden birer dirhem deñiz köpüği ve büzidān (8) ikişer

⁸⁵⁹ Yirminci bölüm.

dirhem jīve üç dirhem ‘anzarūt bir dirhem ve hıyār tohum[1] içi ve surincān ve ‘uşfūr (9) tohum[1] her birinden üçer dirhem zeyt yağı on dirhem ak mūm beş dirhem iç yağı (10) sekiz dirhem birbirine kıtalar dögeler hācet vaktinde isti‘māl ideler nāfi‘ ola (11) **gumre** pirinc unı ve kefi deryā ve çeşmezen ve kıavun tohum[1] ve hıyār tohum[1] ve kıabağ tohum[1] ve jīve ve ak (12) mūm ve zeyt yağı ve mağād ve isfidāc bunları dögeler mūm-ıla zeyt yağın erideler (13) andan bögrek yağı cümlesince ola girü dögeler andan dürtüneler nāfi‘ ola yüz rengin hūb (14) ider **El-faşlü'l-hādī ve'l-işrūn**⁸⁶⁰ yigirmi birinci faşlında naṭūllar[1] bildürür bilgil kim (15) **naṭūl** ıssı baş ağrısına nāfi‘ dūr benefşe ve nılūfer ve dağı haşhaş kıabı ve haṭmī her birinden

[100a]

(1) berāber kıaynadalar şuyla dağı başa uralar ılıcağ nāfi‘ ola **naṭūl** uykusuzluğa (2) nāfi‘ dūr haşhaş kıabı ve bezrū'l-benç her birinden beşer dirhem şuyla kıaynadalar depe üzerine (3) uralar şifā ola **naṭūl** kıulunc ağrısına uralar şifā ola bābūnec ve yarpuz ve iklilü'l-(4) melik ve merzencūş ve ṭorağ otı bunlar berāber ola şuyla kıaynadalar ıssı iken yürece (5) uralar nāfi‘ ola **naṭūl** kıasuk ağrısına uralar bābūnec ve kettān tohum[1] ve sezāb (6) ve dögülmüş boy tohum[1] cümlesi berāber ola ve süciyle kıaynadalar kıasuğa uralar nāfi‘ ola (7) **naṭūl** mağ‘ad ağrısına ve şişine müfiddür kettān tohum[1] beş dirhem za‘ferān bir dirhem (8) ve afyūn buçuk dirhem ve bañ tohum[1] bir dirhem bunları dögeler dağı şoğanı şıgır yağı-la (9) ve tavuğ yağı-la kıaynadalar hall ola andan bu otları kıaralar ammā süciyle mersin yaprağını (10) kıaynadalar bu şuyla mağ‘adı yuyalar andan ol otları uralar nāfi‘ ola inşā‘illāh (11) **El-faşlü'ş-şānī ve'l-işrūn**⁸⁶¹ yigirmi ikinci faşlında ğarğaraları bildürür bilgil (12) bu ğarğara dimāğı arıdur ve baş oynadığına ve lağve rencine müfiddür hardal (13) ve buyan ve yarpuz bunları berāber şuyla kıaynadalar ve bir mişkāl ayāric kıatalar bal şerbeti-le (14) ğarğara ideler nāfi‘ ola **ğarğara** diğ ağrısın giderür ‘ağırğarğ ve

⁸⁶⁰ Yirmi birinci bölüm.

⁸⁶¹ Yirmi ikinci bölüm.

zencebîl ve maştakî (15) ve kişnic ve çörek otı bunları berâber dögeler dahı bal şerbeti-le ğarğara ideler nâfi' ola

[100b]

(1) **ğarğara** başdan nâzilei çeker ve dimâğı arıdur hardal ve zencebîl ve 'aķırğarğ (2) ve kişnic ve maştakî ve büber berâber dögeler bal şerbeti-le ğarğara ideler şifâ ola **ğarğara** diş (3) dipleri şişine ve deprenmesine müfiddür torağ otı ve şâb ve nâr kabı ve summâğ (4) berâber şuyla kaynadalar mazmaza ideler nâfi' ola **ğarğara** diş etlerin berkidür (5) şaru ağac dibi ve koz yaprağı ve çülnâ[r] ve mâzû berâber dögeler sirkeyle mazmaza ideler (6) nâfi' ola ğarğara şayruı aķşırdur dimâğı arıdur fazalâtdan yardım ider (7) kündüs ve çörek otı ve ferfiyün ve fülful ve cünd-i bîdester ve 'aķırğarğ ve büre (8) berâber dögeler buçuğ dirhemini balla ğarğara ideler nâfi' ola **ğarğara** ħunnâğ rencine (9) fâ'ide ider mercimek ve 'unnâb kaynadalar şuyın alalar dahı tût şarâbın ezeler içine (10) anuñla ğarğara ideler nâfi' ola **ğarğara** boğaza ve ağza sülük yapıssa düşürür (11) tuz ve büre ve şüre berâber şuyla ezeler içine gül yağı katalar ğarğara ideler nâfi' (12) ola **El-faşlü's-şâliş ve'l-'iştirün**⁸⁶² yigirmi üçüncü faşlında kuşurları bildürür (13) bilgil kim bu kuşur burundan yaramaz râyihâ gelse anı giderür sünbül ve karanfil (14) üçer dirhem dögeler süciyle kaynadalar süzeler dahı burnına çekeler nâfi' ola **kuşur** (15) ıssıdan olan kulak ağrısına fâ'ide ider afyün bir denk biraz gül yağı-la ezeler

[101a]

(1) kulağa tamzuralar şifâ ola **kuşur** kulakdan iriñ ve çirk aķarsa fâ'ide ider (2) şabr ve günlük ve büre her birinden birer dirhem jengâr buçuğ dirhem ve 'anzarüt ve maştakî (3) ve 'uşşâğ her birinden üçer dirhem dögeler bal-ıla karışduralar kulağa dökeler nâfi' ola (4) **kuşur** ağ şakalı ve şacı kararur mâzû yigirmi dirhem bezir ile çölmekde kaynadalar (5) tâ kim mâzû yarıla çıkaralar bir päre keçeye başalar yağın

⁸⁶² Yirmi üçüncü bölüm.

alalar dağı rāstih ıaşı (6) ve řāb ve ıuz ıaynadalar şuyla keıeye dökeler yoğuralar gice dürtüneler řabāh yuyalar (7) siyāh ola **ıuıur** bevāsire eyüdüür ve eski cerāhatlere fā'ide ider etin yir ve dağı (8) ĥanāziri aıar bu terkibe tiryāk dağı dirler ıalya ve kirec otuzar dirhem řābün (9) şuyı-la bir gün bir gice ııladalar andan süzeler od üzerine ıoyalar ııvāma (10) gelince şoıra üzerine bellüt ve söğüt güli ıatalar ve ıarışup şışeye ıoyalar ĥācet (11) vaıtinde isti' māl ideler nāfi' ola **ıuıur** cerāhati aıar ve ıürük etini yir ve ĥanāzire (12) fā'ide ider řaru zernih ve ıalya ve kirec ve nūsādır ve jıve ve kükürt berāber dögeler (13) gümiş şuyı-la ıarışduralar bir şışeye ıoyalar ĥācet olıcaı isti' māl ideler nāfi' (14) ola **ıuıur** dişlerün rengine aı ider ıuz ve deñiz köpügi ve ıını ıanaı bunları (15) dögeler un gibi ola dağı diře süreler nāfi' ola **ıuıur** ağız ıoıısın eyü ider

[101b]

(1) ve diř etlerin berk ider ve ağrısın giderür göyünmüş arpa ve ıuz ve řāb ve ıülnār (2) ve māzū ve göyünmiş geyik boynuzı ve aıāıyā ve řāf ve demü'l-aıaveyn her birinden berāber (3) dögeler ve dağı mercimek unı ve ıızıl gül berāber ıaynadalar şuyına otları ıatalar dişlerine süre (4) süreler bir zamān ıura şoıra sirkeyle yuyalar nāfi' ola **El-faşlı' r-rābi'** ve **l-'ıřrūn**⁸⁶³ (5) yigirmi dördüncü faşında merhemleri ve zerürları bildürür bilgil kim **merhem-i Mışri** (6) ıulaıdan iriñ aısa ve içinde bař bart olsa ve sancusı olsa fā'ide ider (7) **otları** sirke yedi dirhem ve bal sekiz dirhem ıaynadalar üzerine iki dirhem jengār (8) ıoyalar arıun arıun ıarışdura ııvāma gelince andan isti' māl ideler **merhem-i ebyāz** ıssı (9) cerāhatlere müfiddür ve od göynüğine fā'ide ider ġāyet ĥüb merhemdür **otları** (10) isfidāc on dirhem ve mürdāseng beř dirhem ve ezilicek miığarı gül yağı-la ĥavānda (11) saııı ideler andan yigirmi dirhem aı mūm ve ıırıı dirhem şırlağun yağı erideler birbirine (12) ıatalar isti' māl ideler nāfi' ola **merhem-i kāfürī** nār-ı Fārisiyye ve ıssı evrāmlara ve řā'ūna (13) müfiddür ve yararı tız oñuldur **otları** isfidāc yigirmi dirhem elli dirhem

⁸⁶³ Yirmi dördüncü bölüm.

şırlağun yağı-la (14) havānda saḥk ideler şoñra aḳ mūm erideler şırlağun yağı-la miḳdārca qaralar (15) birbirine sürmege yaqın olıcaḳ bir yumurda ağın bir dirhem kāfūr-ile havānda saḥk ideler dağı birbirine

[102a]

(1) qaralar ammā ziyāde dögeler aḳ ola andan isti' māl ideler nāfi' ola **merhem-i jengārī** (2) cerāhatūñ artuḳ etin yir ve cerāhati işlāḩa getürür ğāyet nāfi' dūr **otları** jengār (3) beş dirhem ve çam saḳızı on dirhem bunları dögeler yigirmi dirhem zeyt yağı mūm-ıla (4) erideler otları üzerine dökeler saḥk ideler **merhem-i ümmī** cemī' cerāhatleri ḳatı yaraları (5) işlāḩa getürür bitürür nāfi' dūr **otları** mürdāseng on dirhem ve rāstıḩ taşı sirkede bişmiş (6) beş dirhem ve jengār iki dirhem ve zeyt yağı otuz dirhem ve mūm miḳdārca ola saḥk ideler (7) zeyt-ile şoñra ılıcaḳ od üzerinde ḳıvāma getüreler isti' māl ideler nāfi' ola **merhem-i** (8) **bāselikūn** cerāhatleri işlāḩa getürür ve tızcek bitürür her dürlü cerāhate ğāyet (9) müfiddür **otları** zift ve çam saḳızı yigirmişer dirhem ve zeyt yağı yüz dirhem (10) ve mūm kırḳ dirhem ve şığır bögreği yağı on dirhem bunları ḳaynadalar ve süzeler ve dört direm (11) dāne çādir ḳatarlar andan isti' māl ideler nāfi' ola **merhem-i ḩūb** ḳılıç ve bıcaḳ zaḩmlerin tız (12) bitürür **otları** çam saḳızı on dirhem ve maşḩakī ve ğünlük ikişer dirhem ve nebāt (13) şekeri bir dirhem şırlağun yağı yüz dirhem ve mūm kırḳ dirhem yağı-ıla erideler bu otları (14) dögeler ḳatarlar ḳarışduralar ve on dirhem toñuz yağı ḳatarlarsa dağı ḩūbdur **merhem-i** (15) **ğül** başa barta ve od göynüğine ve nār-ı Fārisiyye müfiddür **otları** mürdāseng yigirmi direm

[102b]

(1) ve isfidāc beş dirhem ve zerdeçöp üç dirhem ve sülügen on dirhem ve zeyt yağı (2) altmış dirhem bunları saḥk ideler zeyt-ile otuz dirhem sirkeyle saḥk ideler tā kim ğālīz ola dağı (3) iki yumurda ağın ḳatup girü saḥk ideler andan isti' māl ideler **merhem-i zencefre** ḳatı veremlere ve ḩanāzīre (4) ve sereḩāna ğāyet müfiddür **otları**

zencefre on dirhem ve sülügen ve mürdāseng beşer dirhem bu otları (5) yigirmi dirhem zeyt yağı-la saḥḥ ideler şoñra elli dirhem zeyt ve otuz dirhem mûm erideler (6) bunları qarışduralar isti' māl ideler nāfi' ola merhem-i ḥāşş şulu çıbanları qurudur ve od (7) göynüğine müfiddür **otları** kireci kettān bezine qoyalar ve şu içine qoyalar ovalar süd gibi ola gelür (8) çıkar qoyalar kim tırıla daḥı süzeler ılıcaḥ şuyla çalkayalar girü tırıldalar yedi kez böyle (9) ideler şoñra berāberi zeyt yağı-la ḥavānda dögeler ḡalīz olunca daḥı günlük ve 'anzarüt (10) ikişer dirhem qaralar isti' māl ideler nāfi' ola **merhem-i rusül** ki merhem-i ḥavāriyyūn dirler açılmış (11) veremlere ve sereṭāna ve ḥanāzīre ve tā' ūna ve baraşlara ve bevāsire ve nāşūr olmuş cerāhatlere (12) müfiddür **otları** çam saḡızı on dirhem ve çāvşir ve jengār ve dāne çādır her birinden (13) ikişer dirhem ve 'uşşāḡ yedi dirhem ve zerāvend-i tavīl ve günlük bunlardan üçer dirhem ve muḡl (14) dört dirhem ve mürdāseng iki dirhem ammā uşāḡ ve dāne çādır ve çāvşir bunları sirkeyle (15) ḥall ideler ve qalanın dögeler yetmiş dirhem zeyt yağı ve yigirmi beş dirhem mûm erideler bu otları

[103a]

(1) ve cevz-i bevā berāber dögeler ve şafrāi yuyalar andan ekeler nāfi' dūr **zerūr** qoḡar cerāhatlere ekeler (2) temīz eyleye **eczā** topalaḡ ve kıızıl zernīḡ ve kirec ve qalya ve feslegen toḡum[1] bunlardan berāber (3) dögeler andan ekeler nāfi' ola inşāa'llāhü te' ālā **El-faşlü'l-ḡāmis ve'l-'işrūn**⁸⁶⁴ (4) yigirmi beşinci faşında ḡuḡneleri bildürür bilgil kim ḡuḡneler ḡāyet müfiddür ḡüb terkīblerdür (5) **ḡuḡne ki** bil aḡrısına ve ruṭübeti nāfi' dūr **eczā** çörek otı otuz dirhem dögeler ve qaynadalar (6) ve süzeler bir üç tuz qatalar ve biraz bal qatalar dögeler ḡübdür **ḡuḡne ki** sersām rencine (7) ve qatı cerāhate ve iç qabzına dāfi' dūr **eczā** sepistān ve zerdālū ve 'unnāb her birinden (8) yigirmişer dāne ve benefşe bir üç ve ebemḡümececi yapraḡı bir dutam qaynadalar süzeler daḥı būre (9) bir dirhem ve şeker on dirhem ve bādem yağı on dirhem birbirine qatalar dögeler nāfi' ola (10) **ḡuḡne** qulunc giderür **eczā** sepistān on dāne ve

⁸⁶⁴ Yirmi beşinci bölüm.

sināmekī ve benefşe ve ora otı (11) ve demür dikenini her birinden bir dutam aynadalar ve süzeler ve büre on dirhem ve şeker on (12) dirhem ve biraz zeyt yağı atup dögeler nāfi^ç ola **hukne** abzı giderür ve uluncı açar (13) **eczā** incir yigirmi dāne sepistān on dāne ve besfāyic ve benefşe beşer dirhem ve atmī tohum[1] (14) ve boy tohum[1] ve kettān tohum[1] ve ora otı her birinden birer avuç bunları aynadalar süzeler (15) dağı hıyārşenbe on dirhem içinde ezeler ve buu dirhem büre ve ayāric bir dirhem izāfet

[103b]

(1) ideler şeker beş dirhem şır[la]ğın on dirhem birbirine arışduralar dögeler nāfi^ç (2) ola **hukne** bağırsak yıllerin giderür **eczā** kendenei dögeler şuyın alalar ve biraz arpa (3) bu şuda aynadalar süzeler ve şığır ödi yigirmi dirhem bu şu dağı yigirmi dirhem birbirine (4) aralar dögeler nāfi^ç ola **hukne** şehvet arturur araı berk ider ve bögrekleri (5) uvvetlendirür ve siñirleri berk ider **eczā** bābūnec ve iklīlü'l-melik ve demür dikenini ve turb tohum[1] ve şalgam (6) tohum[1] ve tere tohum[1] ve sūsam ve gök nā[r] içi ve dafnī tohum[1] ve nānh^çāh ve arınmış bādem ve abbū'l-azra (7) ve a behmen her birinden üçer dirhem ve zeyt yağı altmış dirhem cümlesin avānda (8) sağı ideler avadan dögeler nāfi^ç ola **hukne** ādem semritmege gāyet müfiddür **eczā** (9) bir oyun başın köfte gibi dögeler yüz dirhem ve uyruk yağı iki yüz dirhem süd ve (10) kır dirhem buğday ve elli dirhem nohūd ve otuz dirhem pirinc bunları ölmege ve biraz şu oyalar (11) aynadalar süzeler beş dirhem oz yağı ve on dirhem bādem yağı atalar andan şöıra (12) beş gice mütevātir dögeler nāfi^ç ola inşāa'llāhü te'ālā **El-faşlü's-sādis ve'l-ışrūn**⁸⁶⁵ (13) yigirmi altıncı faşlında şāfları bilgil kim **bu şāf** abzı açar şāhmü'l-anzal ve benefşe (14) ve şapla ve büre ve türbüd her birinden birer dirhem ve mağmūde bir denk bu otları dögeler (15) ıvāma gelmiş balla şāf ideler andan getüreler nāfi^ç ola **diger şāf** abzı açar

⁸⁶⁵ Yirmi altıncı bölüm.

[104a]

(1) ya hiddetinden ezā kor olıcaķ ağrır zaħmet eyler ve ķanı aķan bevāsırũn ba' zısınũn (2) mu' ayyen devri olur meşelā ayda bir kez yā iki kez yā iki üç ide berkir yā dağı artuķ (3) ya eksük gũnlerde fi'l-cũmle ma' lũm mũddetde nevbet gelũr dā'im ol nevbet ũzerine (4) ķanı aķar ve ba' zısınũn ķanı aķmađanuũ mu' ayyen mazbũt mũddet olmaz gāh taķdĩm olur (5) ve gāh te'ħĩr olur ve gāh olur ki bir zamān mũtevātĩr aķar ve gāh olur ki mũddet-i (6) medĩd aķmaz olur dutılır bevāsırũn mũtevellid olmađınıũ sebebi sevdādur ya (7) sevdāvĩ ķandur eger sevdā balđamdan mũtevellid olursa bevāsĩri balıķ ķarsađı (8) gibi olmuş olur ammā şũ'lũlĩ bevāsırũn māddesi sevdāya yaķındur 'aynınıũ (9) beyne beynedũr bevāsĩrlũ kişinũn beñiz rengi şarulıķ ile yaşillıķ arasında olur (10) ve ba' zısınũn şaçınıũ rengi aşlĩ renginden mũteđayyĩr olur ve şaçınıũ ve gũvdesi (11) ķıllarınıũ dibi gicir olur ve ok olur ki bevāsĩr ķanı aķduđı ishāl-i demevĩ (12) ile mũştebeh olur farkı bu ikisi arasında oldur kim seyelān bevāsĩr ķan olıcaķ (13) maķ' adda⁸⁶⁶ veca' olur ve maķ' ad ağrır olur ve gicir ve ķan ki aķar amla amla teķātũr idũp (14) ve hem bevāsĩr ķanı evvel evķāt ķara ve ğalız olur şoĩra aķa aķa rengi ķızillıđa dũner (15) ve raķĩķ olur ve bevāsĩr ķanı aķduķca mādām ki ifrāt irişmeye rāħat ve ħiffet ħāşıl

[104b]

(1) olup ħoş gelũr ve gāh olur ki maķ' addan aķan ķan hĩ bevāsĩr olmadan (2) bađırsaķlarũn amarlardağı ağızları aılmaķdan olur bevāsĩrden olmaz bu marāza infitāħ-ı (3) efdāħ-i 'urũķ dirler eger ağzı aılan amar em' ā-yı ğalızde olursa evvel ğā'it (4) gelũr ķanla şoĩna girũ ğā'it gelũr ķansuz eger em' ā-yı raķĩķde olursa evvel (5) ķansuz ğā'it gelũr şoĩra ķan gelũr ve ekşer evķāt ķan kũpũklũ olup gelũr (6) ve dağı yil ve ķara gelũr **Bāb-ı Şānĩ** bevāsırũn tedbĩrin ve mu' ālecesin (7) bildũrũr bilgil kim bevāsĩr atlu olup ķan aķmazsa aña baslıķ amarından ķan almaķ (8) gerek ve dağı boyun [ve] kũreginden ħacāmat eylemek gerek ve boyun ilũgin sũlũk vaķtinde

⁸⁶⁶ Metinde *maķ' ad* kelimesi sadece bu satırda *maķ' at* olarak yazılmıştır.

(9) sülük urup sülük düşecek yirine hacāmat şīşe ile çekmek gerek iken eyüdü (10) eger bevāsīr kanı akarsa çok faşd eylemekden ve kuşmağdan şaşınmak gerek katı zarūret (11) olup kan ki ġālib olmayınca faşd eylemek gerek ve ma' hāzā faşd idicek kanuñ (12) rengin görmek gerek eger kızıl olup şāfi kan olursa akmağa komayup (13) tüzcek bağlamak gerek tā dem şālih gidüp sevdā-yı fāsīd ġālib olmaya (14) ve daħı bevāsīrūñ tedbiri oldur ki müshil-i sevdā içüp istifrag eyleyeler (15) ve dā'imā tabī' at kabz olmaya nerm ola şöyle ki nermlık ishāl haddine irişmeye bevāsīre

[105a]

(1) nite ki kabz olmak ziyān eyler çok ishāl daħı yaramaz kuvvet sākit (2) eyler gövdei ırak eyler em' ā za'if olur ve hem keşret ishālle qarışık bevāsīr (3) yirine mādde dökülür bevāsīr kanı yā efvāh-ı 'urūq kanı tabī' at def' idüp (4) kendüden aķıcaķ mādām ki kuvvet kavī olup taħammül eyleye hīç dutmamak gerek kuvvet (5) za'if olmağa başladuğın ihsās idince aķmağa komamak gerek za'f eşeri (6) belüricek ki bedenüñ kuvveti eksilmege başlaya ve yürüyecek ayakları za'if olup (7) yürimekten aşına belki yürüyecek incikleri ditreye fi'l-cümle ef'āl ve harekāt bedeni (8) za'if ola ol vaķitde kanın dutmak vācībdür bevāsīr kanı yā efvāh-ı (9) 'urūq kanı haddince aķıcaķ ki hadd-i ifrāta irişmeye dükeli sevdā marazları (10) cününü ve māl[ī]hülyā ve şar'-ı sevdāyı ve cereb ve behaķ-ı esved ve demregü ve cudam (11) ve hummā-yı rub' gibi ve yan başı ağrısı ve bögrek ve bil ağrısı ve raħim ağrısı ve sersām (12) ve zātü'l-cenb ve zātü'r-rī'e ve ākile ya'nī yinür başlar ve cemre ki aña od göynügi (13) dirler ve sereṭān didükleri verem şifāsına sebep olup zā'il olur (14) bu marazlar yoğısa hādiş olmağa komaz kaçan ki bevāsīr kanı yā efvāh-ı 'urūq (15) kanı vaķitsüz dutılsa yā tamām haddince aķmadın kaṭ' eyleseler bu zıkr olınan

[105b]

(1) 'arız olur belki istiskā ve sill hāşıl olur bevāsīr olan kişi tabī' atdan (2) ru'āf yā idrār hayz olıcaķ kanı fā'ide eyler aşıl bevāsīr 'ilācında oldur ki (3) veca' zaħmet

virecek edviye ki müsekkîn-i veca' dur teskîn-i veca' ideler ammâ (4) müsekkîn-i veca' şerbetlerdür ki içeler yâ merhemlerdür yâ zımâdlardur yâ naṭûllardur (5) ya buḥûrlardur ki isti'mâl eyleyeler ve kan ḥaddin taşra ifrâṭla akıcaḳ kanı kaṭ' (6) ideler ğidâlar yiyüp ve kan bağlayıcaḳ eşribe edviye içüp ve münâsib (7) dârûlar ve naṭûllar isti'mâl eyleyüp kanın dutmaḳ gerek ve kaçan ki kanı vaḳitsüz (8) dutılsa aḳmaz olsa zaḥmet eylese be-cidd ḥammâma girmek gerek tamar aḡzın (9) açar bevâsîr edviyesinden bevâsîr üstine urmaḳ gerek ve bevâsîri olan (10) kişi şovuk şuyla istincâ' itmekden ki şaḳınmaḳ gerek ve ıssı şuyla istincâ eylemek (11) gerek ve istincâdan şoñra bevâsîr üstini ḳatı dutup silmek gerek (12) belki panbuḡı bevâsîr üstine ḳomaḳ gerek şöyle mi'eteyn neşf eyleye hiç ruṭûbet (13) ḳalmaya bevâsîrlü kişi şovuk şuyla taḥâret idicek yâ ıssı şuyla taḥâret (14) idüp panbuḡla ruṭûbetin gidermeyince ki ol ıssı şunuñ baḳıyyesin ḳoyup (15) daḡı şovuya riḥ-i bevâsîr mütevellid olur ki şaḳınmaḳ gerek ammâ kendenei yâ na' nâi

[106a]

(1) Ermenî ve aḳâḳıyâ ve mâzû ve encebâr bunları dögüp her birisin yalnız şoñra (2) ḳarışdurup bevâsîr üstine ekicek kanın dutar ve daḡı örümcek evi ve tavşan (3) derisinüñ tüsin daḡı bevâsîr üstine ḳoyıcaḳ kanın bağlar **Nev'-i Diğer** bādincân dibinde (4) ki yaşıl ḳabı ve kebere dibi ḳabı ve ılan ḳavı ve şaḡm-ı ḥanzal ve mürr ve muḳl-ı azraḳ (5) ve şoḡan ve kendene toḡum[1] ve mersin yapraḡı ve anduz ḳozı ki aña cevzü's-serv dirler (6) her birisin yalnız buḡur ideler veyâḡud cem' ideler andan buḡur ideler bevâsîrünü (7) aḡrısın sâkin eyler rencin taḡlîl ider ve kanın kaṭ' eyler ḳurıdur belki bir zamân (8) müdâvemet eyleyüp be-cidd buḡur eyleyicek bevâsîri ḳurıdur ve düşürür **nev'-i diğer** (9) şoḡanı şa yaḡı ile maḡrâ bişürüp merhem gibi yumuşaḳ dögüp bevâsîr üstine urıcaḳ (10) aḡrısın sâkin eyler ve rencin ve mâddesin taḡlîl ider lîkin bevâsîrünü ḡarâreti olıcaḳ (11) vurmaḳ ziyân eyler bevâsîri ıssı olup ḡarâreti ḳatı olıcaḳ tereyaḡın yâ gül (12) yaḡın biraz kâfûr biraz aḳ mûm ḳatup ve vurmaḳ gerek tâ aḡrısın sâkin (13) eyleye ve ḡarâretin gidere nâfi' dür muḳl-ı azraḳı

dögüp gül yağı-la yoğurup ısdup (14) bevāsire dürticek çatı fā'ide ider ağrısın sākin ider ve māddezin taḥlil ider (15) ve bevāsire dökülicek māddei redd eyler ve maḡ' ad berkidür devāi mu' tedildür bevāsirün

[106b]

(1) ekşer envā'ına yarar nāfi'dür **Bāb Altıncı** kabz eyleye ve bevāsir kanın (2) ve efvāh-ı 'urūḡ kanın çat' eyleye otları demü'l-aḡaveyn ve maṡtakī ve kil-i Ermenī (3) ve encebār ve daḡı senderūs ve teḡbāşir-i Hindī ve gülnār-ı Mışrī ve zamḡ-ı 'Arabī (4) her birinden ikişer dirhem mecmū'ın dögeler eleyeler birbir[ine] ḡatalar ḡarışduralar ḡacet vaḡtinde (5) üç dirhem alalar encebār şarābı ile veyāḡūd lisānū'l-ḡamel şarābı ile yā şandal şarābı (6) ile veyā murd şarābı ile yoğurup mi'de ḡālī iken yiyeler nāfi'dür **ḡurş-ı diğer** ki ishāli (7) çat' eyleye ve bevāsir ve efvāh-ı 'urūḡ kanın ve ishāli demevī baḡlaya otları (8) ḡuru ḡızıl gül beş dirhem ve toḡmekān ve teḡbāşir-i Hindī ve ḡaşḡaş ḡabı ve kehrübā (9) uvaḡı ve gülnār-ı Mışrī ve zamḡ-ı 'Arabī her birinden üçer dirhem ve nişeste ve keşire ve maṡtakī (10) her birinden ikişer dirhem ve za'ferān bir dirhem ve ḡızıl şandal dört dirhem (11) ve demü'l-aḡaveyn her birinden üçer dirhem ammā zamḡ-ı 'Arabī ile keşirei evvel ışladalar (12) tamām ışlanıcaḡ za'ferānı ḡatup bir ḡaşıḡla çok ḡarışduralar tā ḡall olup (13) birbirine gökcek ḡarışa andan şoñra girü ḡalan edviyei dögüp eleyüp ve ol (14) ışlanmış zamḡ keşire ile ḡarışduralar ḡavāna ḡoyup ḡamirin ya'nī bu ḡarışmış edviyei (15) biraz dögeler tā edviye birbirine ḡarışa andan şoñra ḡurşlar eleyeler ḡurşuñ her biri

[107a]

(1) iki buḡuḡ dirhem ola elek üstinde ḡoyup gölgede ḡurudalar andan ḡacet (2) vaḡtinde ḡurşuñ birin dögeler süfuf için zıkr eyledüğümüz şerbetlerün birisi ile (3) yoğurup mi'de ḡālī olıcaḡ yiyeler **ḡabbü'l-muḡl** bevāsire fā'ide eyleye kanın kese

(4) ve yilin taḥlîl eyleye otları ḳara helîle ve belîlec ve emlec ve nāḥḥ-āḥ ve eger bulunmazsa (5) kendene toḥum[1] her birinden beşer dirhem ve muḳl-ı azraḳ yigirmi dirhem bu cümlesin dögeler (6) eleyeler kendene kendene şuyı-la yoğurup ḥabblar eyleyler iki üç dirhem ḥâcet vaḳtinde (7) dögeler dürteler ıssı şuyı içeler nâfi' dūr **ma' cūn-ı dīger** ki bevāsîre fâ'ide eyleye (8) ve bevāsîr yilin ve māddesin taḥlîl eyleye ve ḳanın ifrâtle aḳarsa kese ve aḡrısın (9) sâkin eyleye ve ṭabî' atın müleyyen eyleye ḳuvvet ḳavî ḳıla **otları** kendene toḥum[1] beş dirhem (10) ve ḳara helîle on beş dirhem ve kâbilî ḳabı on dirhem ve muḳl-ı azraḳ yigirmi (11) dirhem bu ma' cūnı dögeler eleyeler yüz elli dirhem kefi alınmış bal-ıla ma' cūn eleyeler ḥâcet (12) vaḳtinde mi' de ḥâlî olıcaḳ üç dirhem tenāvül ideler nâfi' ola ammâ ıtrıfîl-i (13) şaḡîr daḡı bevāsîre ḡâyet eyüdüür lîkin çok isti' māl idicek gövdei arıḳ eyleyler (14) ve taḳlîl-i menî eyleyler **ma' cūn-ı ḥabs** ki mi' de süst olduḡın giderür ve bevāsîr (15) yilin taḥlîl ider ve bevāsîrden mizâc-ı fesâda varup beñiz ḥarâb olduḡın

[107b]

(1) ıslâḥ ider ve bevāsîr ḳanın ḳat' ider ve cimâ' ziyâde ider ḳara helîle (2) ve belîlec ve emle ve fülful ve dâr-ı fülful ve zencebîl ve su'd ve şayṭarac-ı Hindî (3) ve sünbül-i Hindî her birinden otuzar dirhem ve ṭoraḳ otı toḥum[1] ve kendene toḥum[1] (4) dörder dirhem ve hem ḥubsü'l-ḥadîd ki yumuşaḳ dögüp on dört gün sirkede (5) ıslanmış ola ve gölgede ḳurmuş ola yüz dirhem ve eler ḥabsü'l-ḥadîdi oda (6) bırakup kızarıncı ṭura andan sirkeye bırakup söyündürseler yedi def'a böyle (7) ideler sirkede ıslatmaḳ ḥâcet olmaz dükeli otları yumuşaḳ dögüp eleyeler ḥabsü'l- (8) ḥadîdi ḥod sürme gibi ḳatı saḡḳ eylemek gerek andan şoñra üç edviye ḳadar (9) kefi alınmış bal-ıla ma' cūn eylemek gerek ve bir iki dirhem bâdem yaḡı ve iki dirhem (10) müşḡ daḡı ḳatarlarsa yigrek ola andan ḥâcet vaḳtinde bir mişḳâlden (11) iki dirheme deḡin isti' māl ideler 'aṭaş ve ḥarâret ḡâlib olıcaḳ bu ma' cūndan (12) yimek gerek bârid mizâclu ḳişiye muvâfiḳdur süfuf ki ṭabî' atı müleyyen eyleye ve bevāsîre (13) fâ'ide ide ekşer evḳât isti' māl eleyeler ḳara helîle ve muḳl-ı azraḳ ve bezr-i

mürr ve ki (14) mermâhūr tohum[1] dirler her birinden bir cüz dögeler eleyeler
karişduralar hâcet vaktinde (15) üç dirhem yiyeler nâfi' dūr **naṭūl** ki bevāsire fā'ide
eyleye ağırsın sākin eyleye

[108a]

(1) be-cidd akıcağ kendene yimek eyüdüür ammâ kânı dutılup akmayıcağ ki akmağa
ihtiyâc (2) ola şoğan yimek hūbdur kendene dağı şoğan dağı şovuk bevāsire (3)
hoşdur eyü ider ve ıssı bevāsire eyü degüldür kâtı maḥr[ū]rū 'l-mizâc kişi kendene (4)
ve şoğanı çok isti' māl idicek kânın göyündürür bevāsirine ziyân ider (5) ve kelem
aşın yimek şovuk bevāsire eyüdüür ve cimâ' arzûsın harekete getürür (6) likin
muşaddi' dūr ammâ semüz koyun eti-le yâ tavuğ ile bişürmek gerek tâ tevellüdi (7)
sevdâ eylemeye ve ṭabī' atı kabz eylemeye şa yağı-la dağı bişürmek eyüdüür ve koz
yağı (8) ve bûy-ı na' nâ' şovuk bevāsire eyüdüür kaçan ṭabī' at kabz olsa bednus (9)
şörbâsın ki isfenâh ile veyâ pazu ile bişmiş ola içmek eyüdüür ve ṭabī' atı (10) telyîn
eyleye ve eger ṭabī' at kabz olup bāṭında riḥ-i nefḥ dağı olursa (11) bednus şörbâsına
isfenâh yâ pazu kâtmağ gerek belki üç dirhem içi yaşıl (12) besfāyic tûsin kazıyup
yumuşak dögüp berkise içine koyup ağızın bağlayup (13) bednus-la bile bişürmek
gerek tamâm bişicek ol kîsei kâtı şıkalalar [b]esfāyicüñ (14) kuvveti şörbâyâ çıka ve
[b]esfāyicüñ cirmin yâbâna atalar buğda[y] şâliḥdür bevāsire fā'ide (15) ider ve
bevāsir yilin taḥlîl ider ve ṭabī' atı nerm ider eger biraz kuru kızıl

[108b]

(1) üzüm dağı bile katarlarsa revâdur kabzı dağı tîz giderür ammâ ṭabī' at (2) ḥadden
taşra nerm olup ishâl olıcağ ki ishâlden evşeneler yâ bevāsir (3) kânı çok akşa birkaç
aşı ve nârdeng ki ḥabbü' r-rummâni dögüp bişüreler ve summâğ (4) aşı ki biraz na' nâ
katalar maştakî ile ta'ṭîr eleyeler eyüdüür nârdeng dağı biraz na' nâ (5) ve biraz
maştakî kâtmağ gerek summâğı ammâ barçağ ile bişürmek dağı eyüdüür ve eger (6)
ishâl-ile ḥarâret gâlib olursa kavırılmış arpadan cevâv bişürüp içmek (7) gerek ve eger

şandal şarābı daḥı kıatarlarsa daḥı revādur dürrāc ve keklık (8) ve çıl etin yımek daḥı eyüdüür ishāl olup ḥarāret olmayıcaḥ ve ḥāzıma kıavı (9) olıcaḥ keçi böğregı yağı-la dāne pırınc bışürüp yımek eyüdüür kıabz eyler ve her ğıdā kı (10) müvellıdı sevda ola yaramaz kıan tevellüd ıder yā her nesne kı kıanı ğıdere ıssı (11) otlar ğıbı nıte kı kerdeme ve cırcır ve daḥı tarḥün ve sarımsaḥdur bevāsıre (12) kıyān ıder perḥız ıtmeḥ ğerek bunlardan kı kıyān olmaya ve kıurıdan ve şığır (13) etı ve keçi etı ve kıaz ve ördek etı dükelı sevda olan kıuşlar etınden (14) ve ğeyık ve kıavşan ve ğöğercın etınden ve südden ve yoğurtdan ve peynırdan (15) ve kıaymaḥdan ve fı'l-cümle erük aşlından ve balıḥdan ve kıatı tuzlu ve ekşı

[109a]

(1) nesnelerden ḥuşūşā kı sırkelü nesnelerden ve ābkāmeden ve fuḥḥā' dan (2) ve ḥādd nesnelerden ve ḥırrıf nesnelerden ḥardal ve şa' ter ğıbı ve serı' ü'l-ıstıḥāle ve serı' ü'l-(3) fesāde yemişlerden ve kıavundan ve zerdālūdan ve kırās ve tūt ğıbı bunlardan cümle (4) ıḥtırāz-ı küllı eylemeḥ ğerek ishāl olursa yā rıḥ-i bevāsır zaḥmet eylesse kı bātında nefḥ ve temeddüd (5) ola şovuk ve ter yemişlerden kıarpuz ve ḥıyār ve erük ve şeftālū ve enār ğıbı perḥız (6) eylemeḥ ğerek kıaçan ishāl olmasa ve ḥarāret ve ' aşış olmasa üzümnden ve zebıbden ve (7) ıncırden ol vaḥt yımek revādur ve bedende ḥarāret olup ishāl ve nefḥ olmayıcaḥ (8) ḥıyār ıçınden yımek kıyān eylemez ḥuşūşā kı nebāt şekerı-le kıyeler kıabı' at nerm (9) olup yā ishāl olıcaḥ kı bātında rıḥ ve nefḥ olmaya ıçıle emrüd ve elma ve ayva (10) yımek eyüdüür ishāl ve nefḥ olmayıcaḥ kıatlı ve ekşı enārı kıarışdurup yımek (11) ḥoşdur ḥuşūşā kı ḥarāret ve şafrā ğālıb ola ve ḥarāret ğālıb olup (12) şafrā zaḥmet vırürse summāḥ aşı ve nārdeng aşı ve zerşek aşı ve kıoruḥ (13) ve ekşı elma aşı ve kıoruḥla kıabaḥ aşı yımek kıayırmaz ḥuşūşā kı bu aşları bıraz (14) na' nā ve maştaḥı ile ıslāḥ ıdeler ve eğer bıraz kıuru üzüm daḥı kıatarlarsa (15) ekşılığın bıraz ğıdere daḥı yıgrekdür ve ḥarāret ve şafrā ğālıb olıcaḥ anı kıoruḥ

[109b]

(1) şuyı ile veyā nārenc şuyına ve bişmiş limūn şuyına banup yimek kayırmaz (2) ammā meh-mā-emken ekşilerden şaşınmaş yigrekdür ve hurmā yimek ziyān eyler kūr[u] inciri (3) çok yimemek gerek şovuk şudan ifrātla içmemek gerek ta'ām üstine yarım sā'at (4) geçmedin tızcek şu içmemek gerek ve siñirden huşūşā ki kuvvetlü şarāb içüp (5) esirmekden şaşınmaş gerek ve mercimek ve bögrölce ve bādincān ve domalan ve tüffāh (6) nesnelerden perhiz eylemek gerek şālih ğidālar ki serī'ü'l-ħazm ola yimek gerek (7) ve eyü bişmiş iri buğday etmegi firunda yā tennūrda bişmiş ola tuzı ve ħamīrı (8) yerinde ola yimek eyüdür ve yufka ve bazlamac ve bişi ve ħamīrsüz etmek yimek eyü degöldür (9) ve etmegün ħamīrin yoğurıcaş biraz şaşız katmaş iñen eyüdür ve ishāl vāķi' olıcaş (10) ya bevāsīr kanı aķıcaş şuyı kızmış demürle yā kızmış ħabsü'l-ħadīd bile tağlayup (11) şovudup şu şalıcaş andan şu yirine içmek gerek ve emlec işladup (12) şuyın şu yirine içmek daşı iñen eyüdür bu üç şu ki zıkr eyledük bevāsīre (13) fā'ide ider tabī'at kabz eyler ve bevāsīr kanın kaş' eyler hem kuvvet-i cimā'ı (14) kavī eyler şöyle bilesin **Bāb Dördünci** bevāsīr marazında isti'māl olınan (15) şerbetleri bildürür **encebār şerbeti** em'āya kuvvet eyler ve efvāh-ı 'urūķ kanın ve bevāsīr

4.DİZİN

4.1. Genel Dizin

A

‘**abā** *Ar.* Yünden yapılmış kaba kumaş, aba [1].

‘a. 62a/10

ābdest *Far.* Müslümanların belli ibadetleri yapabilmek için bir düzen içerisinde bazı organları yıkayıp bazılarını mesh etme yoluyla yaptıkları arınma [1].

ā. 39b/7

ābkāme *Far.* Ekşi hamurdan pişirilip sirkeye konulan ve turşu yerine kullanılan bir yiyecek; piyaz; salata [1].

ā.+den 109a/1

‘**acā’ib** *Ar.* Çok tuhaf şey, anlaşılmaz [1].

‘a. 32b/3

‘**acem** *Ar.* İranlı [2].

‘a. 30b/2, 37a/8

acı 1. Bazı maddelerin dilde bıraktığı yakıcı duyu [18].

a. 13b/2, 13b/3, 18b/3, 19b/3, 25a/1, 25b/12, 41a/11, 47a/12, 63a/12, 63b/8, 65b/3, 68a/5,

69a/10, 97a/3, 97a/5, 97b/4, 97b/9

a.+sı 84b/4

2. Herhangi bir dış etken dolayısıyla duyulan rahatsızlık, ızdırıp [1].

a.+sına 64b/6

acı- 1. Merhamet etmek [1].

a.-mayalar 59a/12

2. Acılı, ağırlı olmak [7].

a.-r 41a/15, 67a/12, 70a/2

a.-ya 97b/11

a.-yınca 69a/14

a.-yu 56b/4, 56b/4

acıķ- Yemek yeme gereksinimi duymak [1].

a.-ur 41b/1

acıla Aç iken [3].

a. 18b/11, 30a/12, 30a/13

acılık Acı olma durumu [1].

a.+ı 84b/5

aç Aç, acıkmış olma [5].

a. 33b/6, 52b/2, 60a/7, 76b/13, 108a/3

aç- 1. Bir şeyi kapalı durumdan açık duruma getirmek [3].

a.-alar 60a/8, 71a/4,	90b/5, 91a/4, 92b/14, 101a/8,
a.-amaz 44a/9	101a/11, 103a/12, 103b/13,
2. Faaliyetini artırmak [2].	103b/15, 105b/9
a.-ar 84b/6, 87a/8	açıl- 1. Kendine gelmek, biraz
3. Alanını genişletmek [2].	iyileşmek, ferahlamak [1].
a.-a 42b/3	a.-a 7a/7
a.-alar 71a/6	2. Tıkanıklığın, tutukluğun
4. Yoğunluğunu gidermek [3].	giderilmesi [1].
a.-ar 78a/14, 84a/15, 85b/14	a.-ur 81a/5
5. Yarmak [12].	3. Bir şeyi kapalı durumdan
a.-a 71b/11	açık duruma getirmek [1].
a.-alar 43b/1, 68b/1, 72a/8,	a.-ursa 74a/2
72b/14, 73a/9	4. Yarılmak [8].
a.-ar 79a/13, 79b/4	a.-a 70a/13
a.-mağdan 74a/8	a.-an 104b/3
a.-masına 68b/4	a.-ıcağ 71b/6
a.-masında 68a/15	a.-madın 72b/10
a.-mayalar 72a/14	a.-mağdan 104b/2
6. Vücudun herhangi bir	a.-mış 102b/10
yerindeki tutukluğu gidermek	a.-up 47b/14
[34].	a.-ur 71b/4
a.-a 25a/13, 36a/15	açıla Aç iken <i>bk. acıla</i> [7].
a.-ar 29b/3, 79a/2, 81a/1,	a. 10b/11, 36b/11, 42a/15,
81a/8, 81b/14, 82a/2, 82a/7,	42b/6, 57a/13, 83b/2, 84a/9
82a/10, 82b/3, 82b/7, 83a/3,	açuk Açık [1].
83a/5, 84a/7, 84a/9, 84a/13,	a.76a/8
84b/5, 85b/2, 85b/6, 85b/8,	ad Ad, isim [3].
86a/4, 87a/9, 90a/3, 90a/12,	a. 1b/11

a.+ına 11b/7	zehir olmakla birlikte içinde
a.+ları 40b/6	morfin, kodein vb.
‘ ağale Ar. Kas [2].	uyuşturucular bulunan madde
‘a. 40b/2, 40b/2	[44].
‘ aded Ar. Sayı [1].	a. 4a/3, 5b/14, 6a/2, 9a/6,
‘a.+i 40b/8	9b/14, 10a/14, 12a/2, 12a/13,
ādem Ar. İnsan, insanoğlu, adam	12b/12, 14b/3, 16a/11, 16b/3,
[22].	19b/14, 22a/13, 22b/2, 23a/4,
ā. 36b/2, 41b/1, 73a/3, 73b/5,	25b/4, 25b/9, 27a/4, 27a/7,
80b/13, 84b/13, 103b/8	27b/3, 37a/5, 44a/15, 46a/2,
ā.+e 14a/11, 18b/12, 36b/5,	46a/3, 49a/6, 54a/14, 62a/1,
36b/6, 53b/3, 53b/4,	71b/9, 87b/4, 87b/11, 93b/13,
78b/2, 79b/5	94a/2, 97a/14, 97b/1, 98a/5,
ā.+i 76b/6, 77a/2, 84b/1, 84b/2	98b/7, 100a/8, 100b/15
ā.+leri 43a/9	a.+dan 33b/13
ā.+ūñ 43a/10, 78a/3	a.+ı 9a/15, 17a/14, 32b/10
ādemī Ar. İnsanoğlu [1].	a.+ıla 23a/5
ā.+lere 79b/3	ağ Örümcek vb. hayvanların
‘ ades Ar. Mercimek [2].	salgılarıyla oluşturdukları örgü
‘a. 46a/1	[1].
‘a.+dür 57a/10	a.+ına 61a/5
afsentīn Yun. Anadolu’da doğal	ağac Ağaç [11].
olarak bulunan bir yavşan türü,	a. 28b/14, 29b/5, 34b/7, 60a/6,
pelin, Türkçe uzun yavşan [3].	70a/9, 76a/9, 100b/5
a. 36a/5, 86a/2, 93a/2	a.+dan 28b/13
afyūn Ar. Olgunlařmamıř hařař	a.+ı 2b/4, 62b/11
kapsüllerine yapılan	a.+ın 64b/7
çiziklerden sızan, güçlü bir	a.+la 45a/5

ağac kavunu Ağaç kavunu (<i>Citrus medica</i>) [1].	a.+ına 22b/1, 48b/7, 48b/13, 75a/3, 76b/13
a.+nuñ 34b/7	a.+ında 50a/6, 52a/3
ağart- Beyazlatmak [2].	a.+ından 11b/6, 41a/8
a.-ur 91b/9, 96a/14	a.+ını 7a/13, 7a/13, 8a/15, 41b/12, 49a/2
ağır Ağır, tartıda çok çeken [8].	a.+ları 104b/2
a. 43a/5, 59b/11, 75b/1	a.+uñ 41a/3
a.+ı 39b/12, 87a/1, 96a/15, 96a/15, 99b/3	ağlat- Ağlatmak [1].
ağırlan- Ağırlaşmak, üzerine	a.-mayalar 60a/2
ağırlık çökmek [3].	ağrı Ağrı, şiddetli acı [118].
a.-ur 41a/2, 47a/9, 77b/5	a. 13a/11, 13b/9, 17a/12, 20a/14, 91a/11
ağırlık Uyuşukluk ve gevşeklik [2].	a.+lara 15a/14
a.21b/13, 41a/9	a.+larıñ 81b/10
ağız Ağız [54].	a.+sı 6a/12, 10a/11, 14b/14, 15a/9, 26a/9, 27a/2, 44a/7, 47a/7, 67b/1, 72a/6, 73a/3, 105a/11, 105a/11, 105a/11
a. 30b/5, 33b/12, 48b/8, 49a/4, 67a/4, 85b/11, 86a/12, 86b/1, 88b/8, 94a/3, 101a/15	a.+sıçün 3a/7, 9a/2, 9a/13, 14b/13, 15b/2, 24b/5
a.+a 22b/6, 25a/2, 48b/11, 100b/10	a.+sın 10a/4, 24a/15, 30a/6, 31b/2, 32a/1, 33b/12, 33b/13, 56a/7, 78b/1, 79a/2, 79b/11, 81b/7, 85b/1, 86b/10, 87a/3, 87a/10, 100a/14, 101b/1, 106a/7, 106a/10, 106a/12, 106a/14, 107a/8, 107b/15
a.+da 20a/7, 48b/8, 48b/15, 49a/6, 85b/11	
a.+dan 10a/4, 48b/4, 81b/8, 82a/11, 86b/7	
a.+ı 25b/12, 31b/10, 41a/7, 41a/11, 45b/8, 75a/1, 104b/3	
a.+ın 29b/14, 29b/15, 36a/4, 59a/14, 105b/8, 108a/12	

- a.+sına 3b/2, 3b/2, 3b/6, 3b/6,
12a/2, 12a/5, 13a/11, 13a/11,
14a/5, 14a/5, 14a/6, 14a/6,
16a/5, 23a/3, 39b/3, 44b/9,
77a/7, 79a/3, 80b/15, 82a/8,
85a/3, 85a/9, 85a/11, 85b/8,
86a/1, 86b/15, 87b/3, 87b/13,
88a/13, 89a/10, 89a/10, 89a/14,
90b/8, 90b/13, 90b/13, 91a/3,
91b/6, 92a/3, 92b/4, 92b/5,
93a/14, 94b/9, 95b/4, 96a/6,
96a/11, 96a/11, 96b/2, 97a/2,
97a/3, 97a/14, 97a/15, 98a/13,
98b/6, 99b/15, 100a/3, 100a/5,
100a/7, 100b/15, 103a/5
a.+sından 46a/15, 46b/1, 76b/7
a.+sını 33b/9, 34a/1, 83b/6
a.+sınıñ 56a/7
a.+sıyla 20a/7
- ağrı-** Ağrımak [25].
a.-masına 79b/7, 85a/1
a.-maz 72b/2
a.-r 24b/3, 24b/6, 41a/6,
41b/12, 44a/8, 44a/8, 44b/4,
47a/13, 54a/8, 56a/8, 56b/4,
61a/11, 75b/3, 104a/1, 104a/13
a.-rsa 43a/15, 70a/10
- a.-sa 14b/2, 22a/3, 22a/3,
25b/8, 49a/6
- ağrı-** Ağrıtmak [2].
a.-ur 78a/1, 78b/7
- ağru** Zehir [7].
a. 3b/12, 76b/6, 76b/8, 91b/4
a.+lara 3b/5
a.+laruñ 32b/5
a.+sını 3b/12
- ağulan-** Zehirlenmek [1].
a.-mışı 33b/14
- ağulı** Zehirli *bk. ağulu* [1].
a. 88a/12
- ağulu** Zehirli *bk. ağulı* [2].
a. 79b/5
a.+dur 76b/5
- ağusuz** Zehirsiz [1].
a. 76b/11
- āher** *Ar.* Başka, diğeri, gayrı [6].
ā. 7b/12, 36b/3, 36b/6, 52b/13,
53b/1, 53b/3
- ağmer** *Ar.* Kırmızı, kızıl [6].
behmen-i a. 2a/9, 30b/11,
37a/12
verd-i a. 34a/7, 34a/10, 34b/6
- ağlāt** *Ar.* İnsan vücudunda farz
olunan dört unsur veya usare:

kan, salya, safra, dalak [aḥlāt- erba‘a] [9].	
a. 31b/14, 31b/15, 59a/13	
a.+ı 31b/11, 92b/8, 95b/13	
a.+ına 92a/15	
a.+uñ 40b/15, 81a/8	
aḥşam Akşam [5].	
a. 10b/1, 50b/3	
a.+da 30a/12, 36b/10, 54a/15	
aḥtarıl- Aktarılmak, altını üstüne getirmek <i>bk. aḥtarıl-</i> [1].	
göñül a.-masına “Mide bulanmak” 3b/3	
aḥvāl Ar. Hâller, durumlar, vaziyetler [1].	
a.+in 40b/14	
aḥ 1. Yumurthanın beyaz kısmı [24].	
yumurda a.+ı 46a/11, 59a/3, 67b/3, 77a/10, 80b/2	
yumurda a.+ıla 44a/15, 48a/8, 57b/2, 61a/7, 61a/8, 62b/1, 73a/7, 97a/15, 98b/7, 99a/6, 99a/14	
yumurda a.+ın 27b/14, 27b/15, 28a/1, 68b/13, 70a/4, 89a/12, 101b/15, 102b/3	
2. Ak, beyaz renk [86].	
	a. 11b/6, 4a/14, 4b/12, 5a/8, 5b/11, 6a/1, 6b/9, 17a/13, 17b/4, 17b/5, 19b/9, 21b/15, 22a/4, 28a/2, 29a/2, 32b/13, 33b/11, 34a/5, 41a/9, 42a/1, 46a/14, 46a/15, 46b/7, 47a/3, 50a/5, 51a/5, 58a/3, 60a/15, 61b/5, 62a/2, 63b/12, 63b/13, 64a/10, 64a/14, 67a/15, 68b/11, 76a/15, 89a/1, 89b/14, 91b/8, 94b/3, 97b/15, 99a/11, 99a/13, 99a/14, 99b/4, 99b/9, 99b/11, 101a/4, 101a/14, 101b/11, 101b/14, 102a/1, 103b/7, 106a/12
	a.+dur 83b/4
	a. ‘anzerüt 58b/2
	a. fülful 2a/13, 2b/12, 3a/10, 14b/4, 23a/4, 24b/1
	a. gül 9a/4, 9a/14
	a. günlük 10a/12, 12b/14, 15a/2, 15b/12, 16a/6, 32b/9
	a. şandal 8a/4, 9a/4, 9a/13, 9b/11, 11b/11, 12a/2, 16b/5, 16b/12, 25b/9, 26a/14, 26b/2, 26b/11, 28a/4, 44a/14
	a. türbüd 8a/4
aḥ- Akmak [41].	

a.-a	26b/6, 48a/4, 49b/14, 60a/13, 104a/14, 104a/14	a.64a/8, 64a/9
a.-an	104a/1, 104b/1	‘ aqd Ar. Bağ, bağlama, düğümleme [1].
a.-ar	47a/13, 73b/2, 75a/2, 104a/4, 104a/5, 104a/13	‘a. 34b/11
a.-arsa	48b/14, 52a/3, 101a/1, 104b/10, 107a/8	‘ ākıl Ar. Akıllı kimse [1].
a.-duğı	104a/11	‘ā.+ı 87a/8
a.-duğca	104a/15	‘ aqırğarḥ Ar. Nezle otu, pire otu <i>bk.</i> aqırqarḥa , ‘ aqırḥā , ‘ aqırqarḥa , ‘ aqırqarḥā [14].
a.-ıcaḳ	105a/4, 105a/9, 105b/5, 108a/1, 109b/10	‘ā. 4a/3, 4a/10, 17b/14, 24b/1, 31b/9, 31b/12, 61b/2, 86b/9, 87b/5, 97a/4, 100a/14, 100b/1, 100b/7
a.-madın	105a/15	‘ā.+ı 96b/3
a.-mağa	104b/12, 105a/5, 108a/1	‘ aqırḥā Ar. Nezle otu, pire otu <i>bk.</i> ‘ aqırğarḥ , aqırqarḥa , ‘ aqırqarḥa , ‘ aqırqarḥā [1].
a.-mağanuñ	104a/4	‘ā. 34b/15
a.-mağı	86b/7	aqırqarḥa Ar. Nezle otu, pire otu <i>bk.</i>
a.-maya	66b/12	‘ aqırğarḥ , ‘ aqırḥā , ‘ aqırqarḥa , ‘ aqırqarḥā [1].
a.-mayıcaḳ	108a/1	‘ā. 34b/15
a.-maz	104a/6, 105b/8	aqırqarḥa Ar. Nezle otu, pire otu <i>bk.</i>
a.-mazsa	104b/7	‘ aqırğarḥ , ‘ aqırḥā , ‘ aqırqarḥa , ‘ aqırqarḥā [1].
a.-sa	48b/5, 60a/13, 101b/6, 108b/3	a.48b/5
aḳāḳıyā	<i>Far.</i> Akasya ağacı [15].	‘ aqırqarḥa Ar. Nezle otu, pire otu <i>bk.</i>
	a.5a/5, 9b/10, 10a/13, 10b/15, 11a/12, 12b/11, 22a/12, 25b/3, 58a/10, 59b/15, 62a/15, 97a/10, 97b/2, 101b/2, 106a/1	‘ aqırğarḥ , ‘ aqırḥā , aqırqarḥa , ‘ aqırqarḥā [4].
aḳçe	Küçük gümüş para [2].	‘ā. 36a/9, 36a/11, 49a/7, 56a/11

‘**akırkarhā** *Ar.* Nezle otu, pire otu *bk.*

‘**akırğarh**, ‘**akırhā**, ‘**akırkarha**,
akırkarha [1].

‘ā. 37a/5

akıt- Akıtmak [3].

a.-alar 55a/13

a.-mayalar 49b/9, 68b/1

‘**akid** *Ar.* Bağlama, bağlanma [5].

‘a. 91a/2, 91a/14, 91b/2, 91b/5,
91b/8

‘**akīde** *Ar.* Şekerin kaynatılarak
katılaşması yolu ile yapılan,
renkli ve kokulu, ağızda güç
eriyen şeker [1].

‘a. 92a/11

‘**akīk** *Ar.* Kalseduan kuvarsının bir
türü olan, yüzük taşı, mühür
vb. yapmakta kullanılan, türlü
renklerde, yarı saydam, parlak
ve değerli bir taş [1].

‘a.+i Yemenī 4b/13

ākile *Ar.* Yenirce denilen yara [3].

ā. 73b/11, 73b/11, 105a/12

‘**akl** *Ar.* Akıl, us [9].

‘a. 31b/1

‘a.+a 81b/8

‘a.+ı 21b/12, 45a/14, 45b/8,
76b/7, 79b/13

‘a.+ında 14a/12, 16b/11

akrabādīn *Ar.* İslam tıbbında ilaç
formüllerini ihtiva eden el
kitaplarının genel adı [1].

a.+de 30b/1, 37a/7

‘**akreb** *Ar.* 1. Sıcak ve nemli yerlerde
yaşayan, kıvrık ve kalkık
kuyruğunda zehirli iğnesi olan
bir tür böcek [3].

‘a.76b/4, 76b/15, 82b/3

2. Bir burcun adı, akrep burcu
[2].

burc-ı ‘a. 8a/14,

burc-ı ‘a.+de 7a/10

akşām *Ar.* Parçalar, bölümler [2].

a.+ı 20a/3

a.+ın 2a/4

akşırt- Hapşırtmak [1].

a.-ur 100b/6

Akşemseddīn *Ar.* Asıl adı Mehmet
Şemseddin olan çok yönlü
Türk âlimi [1].

A.39b/1

aktarıl- Aktarılmak, altını üstüne
getirmek *bk. ahtarıl-* [2].

göñli a.-a “mide bulanmak”

11b/6

göñli a.- ıvırse 7a/14

- al-** Almak [120].
a.-a 28b/7, 56b/12
a.-alar 2b/1, 3a/15, 5a/13,
5a/15, 8b/10, 8b/11, 14a/3,
18a/13, 21a/12, 23b/6, 23b/10,
24b/9, 25a/6, 26a/10, 26a/11,
26b/6, 26b/8, 26b/9, 28a/13,
28b/6, 28b/15, 29a/10, 29a/10,
29b/5, 29b/7, 30a/3, 31a/6,
33b/5, 34a/10, 36b/12, 41b/9,
41b/13, 44a/9, 44b/5, 44b/15,
45a/14, 45b/9, 47b/10, 47b/7,
48a/7, 48a/11, 48b/2, 49b/1,
49b/9, 50a/10, 50a/15, 50b/15,
51a/1, 51a/11, 52a/13, 55a/13,
55b/10, 56a/9, 58a/3, 58b/13,
59a/9, 59a/13, 61b/8, 61b/11,
61b/11, 62a/1, 62a/10, 62a/14,
62b/8, 62b/9, 63a/3, 63b/6,
63b/6, 65a/3, 65a/4, 65a/15,
66a/2, 66a/10, 66b/5, 66b/12,
67b/3, 68a/14, 68b/9, 69a/1,
69a/2, 69b/14, 70a/2, 70a/13,
70a/15, 71a/15, 73a/5, 73b/4,
77a/3, 77b/1, 89a/6, 89a/12,
89b/5, 90b/9, 91b/5, 91b/8,
100b/9, 101a/5, 103b/2, 106b/5
a.-amaz 14b/14
- a.-dukları 26b/7
a.-ımaz 50b/6
a.-ır 26b/10
a.-mağ 41a/5, 42b/15, 43b/2,
43b/4, 43b/5, 59a/2, 67b/2,
104b/7
a.-mağdan 43a/6
a.-mayalar 42a/1, 66b/12
a.-up 45b/10, 45b/14, 51a/12,
65b/3
- ala** Al, alaca, kırmızı [1].
a.26b/5
- ‘**Alāe** ‘**d-dīn** *Ar.* Anadolu Selçuklu
sultanı Alaaddin Keykubat [1].
Sulṭān ‘A. 32a/12
- ‘**alāmet** *Ar.* İşaret, iz, nişan [7].
‘a. 17a/2, 18b/8
‘a.+i 26b/5, 28a/2, 41a/1, 44a/8
‘a.+leri 41a/1
- ‘**alāniyeten** *Ar.* Açıkça, alenen [1].
‘a. 8b/7
- ‘**alāye** *Ar.* Yüksek yer, yükseklik [1].
‘a. 23b/8
- alçu** Alçı [1].
a.98a/3
- aldur-** Aldırmak [2].
a.-mağ 42b/11
a.-mayalar 43a/1

<p>‘ale’1-huşūş <i>Ar.</i> Özellikle, en çok [1]. ‘a. 4b/10</p>	<p>a.+ından 46a/10, 48b/2, 49b/1, 49b/8, 57a/7, 61b/11, 68a/15, 74b/1</p>
<p>‘ale’ş-şabāh <i>Ar.</i> Sabahleyin [1]. ‘a. 7a/6</p>	<p>altı Altı sayısı [73].</p>
<p>alın Alın, yüzün kaşlarla saçlar arasındaki bölümü [5]. a.+ına 44b/1, 44b/3, 48a/9, 80a/10, 98a/3</p>	<p>a. 2a/10, 2a/10, 2a/12, 2b/9, 2b/10, 4a/7, 4a/8, 4a/10, 4a/11, 4a/12, 4a/14, 4a/15, 4b/3, 4b/4, 4b/6, 5a/2, 5a/6, 6a/6, 6a/15, 6b/4, 6b/7, 8a/4, 9a/6, 9a/14, 9b/11, 10a/13, 11a/6, 11a/7, 11a/11, 11a/12, 11b/1, 11b/2, 12a/7, 12a/8, 12a/10, 12a/13, 12b/11, 14b/10, 15a/9, 16b/6, 17a/15, 22a/10, 23a/12, 24b/1, 25a/4, 25a/10, 25a/10, 25a/11, 25a/14, 26a/4, 30a/9, 31a/1, 31b/4, 31b/4, 31b/5, 31b/5, 34a/7, 34a/10, 34a/12, 34b/2, 34b/6, 34b/8, 40b/6, 40b/6, 46a/2, 57b/9, 65b/2, 67a/7, 77b/13, 80b/4, 88a/2</p>
<p>alın- Alınmak, alma işi yapılmak [5]. a.-maz 40b/10 a.-miş 39b/12, 107a/11, 107b/9 a.-ur 40b/6, 75a/11</p>	<p>a.+dur 40b/8, 40b/11</p>
<p>‘ālī <i>Ar.</i> Yüce, ulu [1]. emr-i ‘ā.+ye 1b9</p>	<p>altıncı Altı sayısının sıra sayı sıfatı [15].</p>
<p>‘ālim <i>Ar.</i> Çok okumuş, bilgin [1]. ‘ā. 1b/7</p>	<p>a.9a/1, 40a/4, 43a/3, 44a/5, 46b/15, 51a/14, 55a/2, 59b/11, 64b/10, 69a/5, 73a/2, 83a/12, 95b/3, 103b/13, 106b/1</p>
<p>Allāhü a’lem <i>Ar.</i> Allah en iyisini bilir [1]. A.20a/6</p>	
<p>alt Alt, bir şeyin yere bakan yanı [19]. a.+ıdan 60a/5 a.+ına 49b/4 a.+ında 10b/11, 41b/6, 48b/6, 56b/14, 64a/8, 68a/1, 70b/4, 74b/13, 77a/3, 94a/7</p>	

altışar	Altı sayısının üleştirme sayı sıfatı [2]. a.32b/1, 47b/3	15a/6, 16a/4, 16b/10, 18a/11, 18b/7, 18b/12, 19a/6, 19a/10, 20a/2, 20a/10, 20b/12, 20b/15, 23a/2, 23b/10, 24a/2, 24a/14, 24b/6, 25a/2, 25a/3, 25b/7, 28a/11, 28b/7, 28b/9, 29a/1, 29a/12, 29a/13, 29b/9, 32b/15, 40a/6, 40a/10, 40b/8, 40b/9, 41b/5, 41b/7, 42a/4, 42a/7, 42a/15, 42b/1, 42b/4, 42b/7, 42b/13, 42b/15, 43a/1, 43a/7, 43a/10, 43a/13, 43a/14, 43b/2, 43b/5, 43b/6, 43b/9, 43b/11, 44a/7, 44b/3, 44b/9, 45a/6, 45a/8, 45a/10, 45b/9, 46a/3, 46a/7, 46a/8, 46a/9, 46b/1, 46b/12, 47a/9, 47a/12, 47b/6, 48a/2, 48a/2, 48a/7, 48a/14, 48b/4, 48b/8, 48b/13, 48b/15, 49a/4, 49a/6, 49a/9, 49b/5, 49b/9, 50a/12, 51a/4, 51b/5, 51b/11, 52a/2, 52b/12, 53a/13, 53b/10, 53b/12, 53b/15, 54a/6, 54b/6, 54b/10, 54b/14, 55a/1, 55a/5, 55a/6, 55a/7, 55a/15, 55b/3, 55b/9, 55b/11, 55b/15, 56a/4, 56b/8, 57a/10, 57b/1, 57b/3, 57b/3, 57b/7, 57b/11,
altmış	Altmış sayısı [9]. a. 4b/15, 18a/5, 29a/14, 31b/4, 39b/8, 51b/3, 61b/4, 102b/2, 103b/7	
altun	Altın [6]. a. 4b/15, 5b/2, 46b/4, 47a/6, 97b/12, 99a/15	
ālū	<i>Far.</i> Laz kirazı, <i>prunus</i> [2]. ā.+dan 87a/1 ā.+sı 87a/1	
‘amel	<i>Ar.</i> İş [2]. ‘a.+i 28b/12	
āmīhte	<i>Far.</i> Karışmış, karışık olan [1]. ā. 59b/4	
‘āmm	<i>Ar.</i> Umumi, genel, herkese ait [1]. ‘ā.+dur 61b/12	
ammā	<i>Ar.</i> Ama, fakat [309]. a. 1b/3, 2b/3, 2b/4, 2b/5, 3a/6, 3b/3, 5a/8, 6a/4, 7a/2, 7a/7, 7a/13, 7b/4, 7b/8, 8a/3, 8a/6, 8a/8, 8a/12, 8b/2, 8b/4, 8b/10, 8b/15, 9b/4, 10a/10, 10a/15, 10b/12, 11b/7, 11b/12, 11b/14, 12a/3, 13a/6, 14a/6, 14b/12,	

57b/15, 58a/2, 58a/4, 58a/10,
58a/12, 58b/6, 58b/12, 59a/4,
59a/12, 59b/4, 60a/6, 60a/13,
60a/14, 61a/4, 61a/11, 61b/1,
61b/7, 61b/9, 61b/13, 62b/3,
63a/9, 63b/9, 63b/13, 63b/15,
64a/1, 64a/3, 64b/7, 64b/8,
65a/1, 65a/3, 65a/11, 65a/12,
65b/6, 65b/11, 66a/4, 66a/9,
66a/11, 66b/1, 66b/3, 66b/10,
66b/13, 66b/15, 67a/1, 67a/3,
67a/7, 67a/10, 67a/11, 67a/13,
67a/14, 67b/5, 67b/10, 67b/10,
68a/3, 68a/8, 68b/1, 68b/2,
68b/4, 68b/15, 69a/15, 69b/6,
69b/8, 69b/11, 70a/1, 70a/8,
70b/4, 70b/6, 70b/8, 70b/14,
71a/1, 71a/3, 71a/5, 72a/2,
72a/9, 72b/2, 72b/5, 72b/9,
73a/10, 73a/13, 73b/3, 73b/10,
73b/13, 74a/2, 74a/9, 74a/14,
74b/7, 75a/1, 75a/6, 75a/14,
75b/3, 75b/10, 76a/2, 76a/5,
76a/11, 76b/5, 76b/9, 76b/11,
76b/12, 76b/13, 76b/15, 77a/2,
77a/5, 77a/7, 77a/9, 77a/9,
77a/14, 77b/3, 77b/7, 77b/8,
77b/9, 78a/1, 78a/2, 78a/5,

78a/6, 78a/10, 78a/11, 78a/15,
78b/3, 78b/6, 78b/7, 78b/9,
78b/12, 78b/14, 79a/2, 79a/9,
79a/15, 79b/2, 79b/4, 79b/6,
80a/15, 80b/2, 80b/9, 81a/13,
81a/14, 81b/6, 82a/5, 82a/8,
82a/11, 82b/8, 83b/1, 83b/3,
83b/4, 83b/8, 84a/14, 84b/1,
84b/7, 84b/14, 85a/12, 85b/2,
88a/11, 91b/13, 92b/4, 93a/13,
100a/9, 102a/1, 102b/14,
104a/8, 105b/3, 105b/15,
106b/11, 107a/12, 108a/1,
108a/6, 108b/1, 108b/5, 109b/2

ana Anne [6].

a.+sı 60b/1, 66a/5

a.+sıdur 72a/11

a.+sına 62b/13

a.+sından 66a/5, 68b/3

aña Ona [50].

a.10a/11, 11a/4, 14b/2, 15a/9,
16a/9, 20a/8, 20b/3, 23a/11,
30a/14, 37a/3, 42a/3, 44a/4,
46a/1, 47a/8, 47b/14, 48b/7,
49a/2, 54a/8, 55a/3, 55a/4,
55a/9, 57a/11, 58a/13, 59b/14,
61a/12, 61b/10, 61b/15, 62b/8,
64a/4, 64a/9, 65a/13, 65b/4,

66a/1, 67b/14, 69b/3, 69b/7,
75a/7, 75a/15, 75b/3, 76b/5,
77a/9, 77a/15, 77b/1, 80b/12,
84a/8, 93b/3, 94a/6, 104b/7,
105a/12, 106a/5

‘**anber** Ar. Adabalığı ve kaşalot
denilen büyük balıkların
bağırsaklarında oluşan güzel
kokulu madde [14].

‘a. 2b/14, 3a/13, 27a/12,
27a/13, 85a/7

‘a.+den 3a/4, 9b/1

‘a.+i 3a/14, 9b/1

‘a.-i hām 2a/8, 3a/12, 4b/15,
9a/15, 25a/11

ancılaym Onun gibi, o kadar, öyle [1].

a. 29a/3

anda Onda [1].

a. 79a/14

andan Ondan [232].

a. 2b/2, 2b/3, 2b/4, 3a/14, 4b/7,
4b/8, 5a/13, 5b/1, 5b/3, 5b/6,
5b/8, 5b/9, 5b/15, 6a/3, 6a/10,
6a/11, 6a/14, 6b/10, 7a/4,
7a/13, 7b/1, 7b/9, 8a/6, 9a/10,
9b/1, 9b/15, 10a/9, 10b/10,
11a/10, 11a/14, 11b/15, 12a/4,
13a/7, 13a/9, 13a/14, 13b/6,

13b/8, 13b/14, 14a/1, 15a/3,
15a/12, 15b/7, 15b/11, 16a/13,
16a/15, 17b/10, 18a/5, 18a/7,
18b/6, 18b/7, 19b/15, 20a/5,
20a/6, 23a/5, 23a/7, 23a/8,
23b/2, 23b/2, 23b/4, 23b/14,
24a/11, 24b/3, 25a/12, 26b/7,
27a/9, 27b/15, 28a/6, 28a/13,
28b/1, 28b/5, 29a/4, 29a/10,
29b/1, 29b/9, 30b/13, 31a/3,
32b/14, 33b/3, 33b/5, 34a/4,
34a/13, 34a/14, 34b/5, 34b/9,
34b/10, 34b/11, 36a/3, 36a/4,
36b/13, 40a/14, 42a/1, 42a/15,
42b/1, 43b/13, 44a/13, 46b/3,
46b/11, 47a/3, 47b/1, 47b/5,
48a/3, 48a/4, 48a/11, 49a/13,
51b/14, 52a/7, 56b/8, 56b/11,
57a/5, 57a/13, 58a/1, 59b/5,
59b/8, 63a/7, 63a/12, 63a/14,
63b/7, 63b/10, 64a/2, 64a/13,
64b/6, 65a/14, 65a/15, 65b/4,
65b/14, 66a/14, 67a/8, 67b/2,
67b/7, 67b/13, 68a/9, 68a/14,
68b/14, 69a/4, 69a/8, 69a/14,
69a/15, 69b/14, 70a/3, 70b/2,
70b/10, 70b/13, 71a/8, 71a/13,
71a/14, 71b/11, 72a/1, 72a/7,

72b/6, 72b/14, 73a/11, 73b/5,
73b/9, 74a/11, 74a/13, 74a/14,
75a/5, 75a/9, 75b/4, 75b/13,
76a/14, 76b/1, 76b/6, 76b/14,
77b/4, 78a/1, 78a/2, 80b/2,
80b/2, 80b/13, 82a/2, 82b/10,
83a/13, 86a/4, 87a/1, 87a/2,
87a/4, 87b/2, 88a/9, 88b/5,
89a/13, 90b/9, 90b/9, 90b/12,
91a/2, 91a/5, 91a/13, 91b/13,
92a/1, 92a/6, 92a/11, 92b/5,
93b/4, 94a/3, 94b/6, 95a/4,
96a/10, 96a/13, 96b/2, 96b/6,
96b/12, 96b/15, 97a/1, 97a/7,
97a/8, 99a/13, 99a/14, 99b/1,
99b/4, 99b/6, 99b/13, 99b/13,
100a/9, 100a/10, 101a/9,
101b/8, 101b/11, 102a/1,
102a/11, 102b/3, 103a/1,
103a/3, 103b/11, 103b/15,
106a/6, 106b/13, 106b/15,
107a/1, 107b/6, 107b/8,
107b/10, 109b/11

anduz 1. Kırlarda yetişen yabani bir
otun kökü [1].
a. 33b/1
2. Servi [1].
a. 106a/5

anı Onu [23].
a.14a/14, 22b/14, 29b/3, 46a/8,
49a/14, 49b/12, 54a/3, 55a/7,
56b/11, 57b/4, 60a/9, 70a/13,
71b/6, 74b/2, 74b/9, 74b/12,
79a/15, 84a/14, 85a/13, 85b/13,
92a/12, 100b/13, 109a/15

anīsūn *Yun.* Anason [16].
a. 36a/13, 52b/4, 87b/10
90b/10, 91a/1, 93a/1, 94a/9,
95a/7
a.-ı Mısrī 3a/11, 4a/11, 8b/5,
10a/7, 12a/11, 21b/8,
a.-ı Rūmī 10a/7, 24b/12

anlar Onlar [1].
a.+uñ 1b/6

añsuzda Aniden, birdenbire *bk.*
añsuzdan [1].
a. 75b/2

añsuzdan Aniden, birdenbire *bk.*
añsuzda [1].
a.71a/7

añulda Hafif hafif, yavaş yavaş [1].
a. 67a/8

anuñ Onun [36].
a. 10a/4, 10a/5, 19b/9, 20a/4,
21b/4, 26b/5, 27a/10, 29a/13,
41b/15, 46a/8, 56b/12, 60a/9,

- 60a/11, 60a/12, 68b/5, 72a/10,
75b/1, 77a/8, 79a/2, 79b/5
a.+ıla 2a/15, 3b/1
a.+la 9b/2, 12a/4, 17a/1, 17a/7,
19a/3, 25b/10, 27b/12, 28b/10,
49a/3, 58a/1, 70b/11, 72b/13,
83a/11, 100b/10
- anzarūt** *Ar.* Geven ağacı zamkı *bk.*
‘anzarūt [2].
a.5b/11, 6a/1
- ‘anzarūt *Ar.* Geven ağacı zamkı
bk. anzarūt [19].
‘a. 12b/6, 12b/10, 15a/9, 46b/7,
57b/13, 59a/6, 60a/1, 60a/15,
68b/11, 70b/3, 89a/1, 99a/12,
99b/4, 99b/8, 101a/2, 102b/9
‘a.+la 57a/7
ağ ‘a. 58b/2
- ara** İki şeyi birbirinden ayıran
uzaklık, açıklık, aralık, boşluk,
mesafe [15].
a. 64b/5
a.+cığı 70a/11
a.+cuğa 46a/6
a.+sına 66a/8, 74a/3
a.+sında 19a/9, 23a/10, 23b/3,
104a/9, 104a/12
a.+ya 70b/13, 72b/13
- a.+yı 69a/7, 72a/7, 77a/2
- ara-** Aramak [2].
a.-yasın 70b/15, 70b/15
- ārām** *Far.* Durma, eğlenme,
dinlenme [1].
ā.+ı 15b/3
- ardıc** Ardiç ağacı ve yemişi *bk.*
arduc [1].
a.18b/13
- ardınca** Arkasından [1].
a. 56b/3
- arduc** Ardiç ağacı ve yemişi *bk. ardıc*
[2].
a.49a/10, 57b/12
- arduğ** Artık, fazla, ziyade [1].
a.+ca 59a/6
- arıldıl-** Arılmak, temizlenmek [1].
a.-miş 22b/14
- arığ** Zayıf, cılız [2].
a.79a/14, 107a/13
- arın-** Arınmak, temizlenmek [15].
a.-a 47b/2, 57b/11
a.-dukdan 72b/15
a.-miş 2b/15, 3a/1, 5a/8,
25b/14, 28b/15, 91a/8, 91a/11,
94b/9, 95a/2, 96a/7, 96a/9,
103b/6
- arıt-** Arıtmak, temizlemek [50].

a.-a	47b/15, 60a/6, 60a/9, 70b/13	47a/15, 49b/13, 89a/6, 89a/13, 91b/2, 91b/12, 92a/2, 101b/8
a.-alar	28b/13, 29b/5, 44b/5, 51b/6, 73a/1, 89b/7, 92a/4, 92a/7	arpa Buğdaygillerden bir bitki (<i>hordeum vulgare</i>) [38].
a.-mağışün	10a/3	a. 17b/11, 20a/8, 26b/10, 27a/3, 27b/6, 36b/7, 41b/9, 45a/6, 48b/3, 49a/11, 50a/11, 50b/1, 53b/5, 53b/9, 55a/14, 55b/13, 63b/9, 66a/15, 68b/14, 77b/2, 77b/7, 78a/3, 87a/2, 87b/1, 88a/11, 97a/13, 98b/4, 99a/10, 101b/1, 103b/2
a.-ur	70b/2, 78a/8, 78b/5, 78b/10, 80b/8, 81b/10, 82b/13, 83a/3, 83a/4, 83a/5, 83a/15, 84a/7, 84a/12, 84b/3, 84b/4, 84b/10, 85b/10, 85b/15, 86a/4, 86b/1, 86b/10, 86b/13, 87b/13, 87b/14, 88a/6, 89a/4, 91b/10, 92b/8, 92b/14, 93a/4, 93a/6, 93a/10, 93a/10, 94b/13, 100a/12, 100b/1, 100b/6	a.+da 34a/15 a.+dan 108b/6 a.+ı 48b/2, 63b/9, 68b/13 a.+nuñ 58b/14 a.+ya 4a/4 a.+yı 10b/2
‘ arız	Ar. Sonradan ortaya çıkan [2]. ‘ ā . 49b/15, 105b/1	art Arka, geri [5]. a.+da 15a/8 a.+ına 68a/12 a.+ından 75a/3, 75a/10, 75b/5
arqa	Bir şeyin temel tutulan yüzünün tam ters yanı [5]. a. 42a/10, 42a/11, 87a/10 a.+ı 103b/4 a.+ya 72a/5	art- Artmak, çoğalmak [4]. a.-ar 41a/3, 41a/8, 41a/12, 41b/1
arqun arqun	Yavaş yavaş, ağır ağır [16]. a. 6b/2, 7a2, 23a/6, 27b/15, 29a/11, 29b/15, 30a/2, 42a/12,	artuq Fazla, ziyade [12]. a. 8a/8, 72a/2, 74a/5, 78b/3, 85b/2, 102a/2, 104a/2

- a.+dur 79a/6, 81a/10, 82b/9,
82b/10
- a.+ın 72a/3
- artur-** Artırmak, yükseltmek [43].
- a.-ur 6b/13, 30b/4, 31b/1,
78a/3, 78a/6, 78a/9, 78a/10,
78a/13, 78b/5, 78b/7, 78b/11,
78b/12, 79a/7, 79a/8, 79a/9,
79b/2, 80a/1, 80a/5, 80a/6,
80a/13, 80b/10, 81a/13, 81a/15,
81b/4, 81b/9, 82a/6, 82a/7,
82a/14, 82b/8, 83b/1, 83b/8,
84a/2, 84a/15, 84a/15, 86a/5,
86b/15, 87a/9, 87b/8, 91b/10,
91b/15, 92a/3, 97a/2, 103b/4
- ārzū** *Far.* İstek, heves [4].
- ā.+sın 78b/11, 86a/12, 86b/3,
108a/5
- ās** *Ar.* Mersin ağacı [1].
- ā. 36b/15
- aş-** Asmak, bir şeyi aşağıya
sarkacak bir biçimde bir yere
iliştirip sarkıtmak [2].
- a.-alar 74b/6, 96a/13
- ‘**aşāfir** *Ar.* Serçe kuşları [1].
- ‘a. 2b/10
- āsān** *Far.* Kolay [1].
- ā. 68a/6
- āsānlık** *Far.* T. Kolaylık [1].
- ā.+la 99a/3
- ‘**asel** *Ar.* Bal [5].
- ‘a. 34a/5, 34a/6, 34a/12, 34b/8,
37a/1
- ‘**aseli** *Ar.* Bal renginde olan [1].
- ‘a. 22b/13
- ‘**asel-i belādir** *Far.* Beladır balı [1].
- ‘a. 32b/1
- ‘**aşfūr** *Ar.* Aspir denilen, çiçekleri
safran yerine boya maddesi
olarak kullanılan bir bitki,
yalancı safran, haspir, kurtum
(*Carthamus tinctorius*) [2].
- ‘a. 25a/3, 88a/3
- aşhāb** *Ar.* Sahipler, malik ve
mutasarrıf olanlar [1].
- a.ü'ṭ-ṭāhirinü'ṭ-ṭayyibin 1b/3
- aşl** *Ar.* Asıl, temel, esas [5].
- a. 105b/2
- a.+ı 27b/12, 43b/11
- a.+ın 30a/7
- a.+ından 108b/15
- aşlā** *Ar.* Hiçbir vakit [1].
- a.18b/12
- aşlī** *Ar.* Asla mensup, hususi,
seçkin [1].
- a. 104a/10

aşliyye <i>Ar.</i> Asli [2].	a. 43b/7, 45a/9, 56b/11, 74a/15,
a.+sin 30a/7	74b/7
a.+yi 30a/7	a.+dan 60a/12
‘aşm <i>Ar.</i> Koruyan, koruyucu [1].	aşağı Aşağı <i>bk.</i> aşağa [3].
‘a. 40a/10	a.74b/8, 74b/10, 75a/5
aşşı Fayda, menfaat [2].	‘aşer <i>Ar.</i> On [1].
a. 80a/8, 86a/15	‘a. 77b/12
āster <i>Far.</i> Astar [1].	‘āşir <i>Ar.</i> Onuncu [5].
a.+den 9a/11	‘ā. 2a3, 43b7, 52b8, 62a11,
aş Yemek [29].	66b/7
a. 73a/5	aşın- Aşınmak [1].
a.+a 7b/4	a.-a 105a/7
a.+da 82a/8	at At, binme, yük çekme, taşıma
a.+ı 9b/15, 55a/9, 57a/4,	gibi hizmetlerde kullanılan, tek
60a/15, 61a/3, 61a/15, 61b/2,	tırnaklı hayvan [3].
108b/3, 108b/4, 109a/12,	a.47b/15, 79b/1, 81a/1
109a/12, 109a/12, 109a/13,	at- 1. Kalp, nabız vurmak,
109a/13	çarpmak [8].
a.+ı+(2) 10a/1, 10a/1, 10a/1,	a.-a 21b/12, 22b/1
26a/2	a.-ar 41a/13, 44a/9
a.+ıla 83a/2	a.-sa 41b/7, 41b/11, 41b/15,
a.+ın 45a/7, 51b/8, 71b/7,	42a/3
108a/5	2. Bir cismi bir yöne doğru
a.+ına 8b/4	fırlatmak [2].
a.+ını 24a/14	a.-alar 9a/11, 108a/14
a.+ları 109a/13	‘ataş <i>Ar.</i> Susama, susuzluk, hararet
aşağa Aşağı <i>bk.</i> aşağı [6].	[3].
	‘a. 107b/11, 109a/6

- ‘a.+ı 72a/13
- avadan** İyice, adamakıllı, hakkıyla, tamamıyla [4].
a. 7a/3, 18b/14, 99b/6, 103b/8
- āvāz** *Far.* Ses, seda [7].
ā.+ı 36a/15, 65a/2, 78b/13, 85b/11
ā.+ımı 78a/7
ā.+ıla 45a/6, 45b/5
- avla-** Avlamak, yakalamak [1].
a.-ya 56b/14
- ‘**avret** *Ar.* Kadın, zevce [18].
‘a. 16a/14, 43a/4, 45b/2, 60a/4, 67b/13, 78a/7, 80a/2, 80b/12
‘a.+de 31b/8, 68b/8
‘a.+e 82a/3, 84b/7, 85b/12
‘a.+lerde 60a/3
‘a.+lerüñ 43a/4, 68b/8
‘a.+üñ 83a/2, 84a/15
- avuç** Elin iç tarafı [3].
a. 45b/9, 90a/15, 103a/14
- avurd** Yanağın ağız boşluğu hizasına gelen bölümü [1].
a.40b/4
- ay** Yılın on iki bölümünden her biri [3].
a. 42b/15, 87a/1
a.+da 104a/2
- aya** Elin parmak dipleriyle bilek arasındaki iç bölümü, avuç içi [3].
a. 69b/13, 92b/12
a.+sıyla 75b/9
- ayağ** Bacakların bilekten aşağıda bulunan ve yere basan bölümü [35].
a. 55a/4, 64b/15, 71a/11, 74b/11
a.+a 40a/11, 62a/12, 72a/12
a.+da 21a/2, 26a/10, 26a/10, 64b/15, 65a/1, 73b/1, 73b/13, 73b/13
a.+ı 62a/13, 75b/4
a.+ın 60a/2, 62a/4, 71a/6, 75b/4, 75b/10, 75b/15, 76a/1
a.+ına 20b/13
a.+ından 62a/13
a.+ımı 21a/1, 71a/14, 75a/12
a.+ınuñ 75b/14
a.+ıñ 61b/14
a.+ıyla 75a/13
a.+ları 105a/6
a.+ların 45a/3, 61a/6
- ayāric** *Yun.* İshal edici ilaç olarak kullanılan bir tür macun [15].

- a.92a/14, 92a/14, 92b/6,
92b/15, 95b/13, 100a/13,
103a/15
ħabb-ı a. 44b/5
a.-i fayķara 45a/15, 47a/8,
54b/4, 63a/3, 63b/7, 92b/4,
95b/11
- ayaz** Çok soğuk hava [2].
a.+a 32b/15
a.+da 45b/13
- ayık** Ayılmış, uyanık [1].
a.14a/14
- ayırtla-** Ayıklamak, temizlemek
[1].
a.-yalar 29a/10
- ‘aynı** *Ar.* Benzer, tıpkısı [1].
‘a.+nuñ 104a/8
- ayran** Yoğurdun sulandırılıp
çalkalanmasıyla yapılan iecek
[5].
a. 7b/2, 8b/3, 18b/10, 53a/7
a.+a 18b/11
- ayrı** Başka [1].
a. 69a/7
- ayrıl-** [Kabuğundan] ayrılmak [1].
a.-mış 5b/12
- ayru** Yalnız, tek başına [2].
a.97a/6, 97a/6
- ayruķ** 1. Artık, bundan sonra, bir
daha [6].
a. 28a/2, 48b/14, 65a/3, 67b/14,
72a/11, 80a/4
2. Başka, gayrı [4].
a. 73a/13, 76b/6, 79a/6, 92a/4
- ayva** Ayva (*Cydonia vulgaris*) [28].
a. 5a/7, 7a/14, 8a/15, 12b/1,
17a/3, 17a/4, 22b/8, 23b/8,
26a/1, 29b/2, 29b/4, 36b/9,
52b/11, 52b/13, 53a/15,
54a/15, 63a/8, 71a/15, 83b/14,
89b/4, 93b/11, 93b/14, 94a/2,
109a/9
a.+ı 89b/5
a.+nuñ 92a/9
a.+yı 53a/4, 91a/8
- ayvadana** *Yun.* Ayvadana otu, halk
arasında misk otu olarak da
bilinir *bk. ayvaşana* [1].
a.+dan 60b/9
- ayvaşana** *Yun.* Ayvadana otu, halk
arasında misk otu olarak da
bilinir *bk. ayvadana* [5].
a.52a/4, 52a/8, 54a/9, 54b/10,
96b/13

az Nicelik, nitelik, güç, süre ve sayı bakımından eksik, çok karşıtı [21].

a. 5a/15, 5a/15, 24a/1, 24a/1, 24b/3, 24b/3, 24b/8, 24b/8, 24b/9, 24b/9, 28a/1, 28a/1, 42a/8, 54b/10, 55b/12, 58b/7, 67b/1, 72a/6, 79b/2

a.+dur 78a/4, 80b/1

az- Azmak, bozulmak, fasit olmak [1].

a.-ar 64b/12

a'zā Ar. Organlar [17].

a.+da 13a/11, 19b/9, 67a/3, 73b/12

a.+dan 40b/3

a.+ı 92a/15

a.+larda 56a/5

a.+nuñ 40a/9, 40b/1

a.+ya 30b/6, 40a/14, 40b/5, 40b/9, 48a/11, 65a/13

a.+yı 64a/9

a.-ı re'ise 40a/1

azacuḳ Azıcık, biraz, birazcık [1].

a. 10b/9

aż'afü'l-ibād Ar. En âciz, en güçsüz kullar [1].

a.33a/2

ʿazbe Ar. İlgin ağacının yemişi [5].

ʿa. 4a/11, 9b/8, 10a/13, 12b/13, 24a/11

ʿazīm Ar. Büyük, ulu, iri [2].

ʿa. 39b/6, 61b/10

ʿaziz Ar. Muhterem, sayın [1].

ʿa. 1b/3

azraḳ Daha az, azca [10].

a. 10b/2, 16b/3, 30a/9, 54a/8, 57b/13, 106a/4, 107a/5, 107a/10, 107b/13

a.+ı 106a/13

B

bāb Ar. Bölüm [35].

b. 1b/11, 4a/5, 5b/4, 5b/10, 6b/13, 9a/1, 12b/3, 13a/10, 14b/12, 16b/10, 20a/3, 21b/11, 22a/10, 23a/3, 31b/6, 106b/1, 109b/14

b.+dan 2a/6

b.-ı ʿaşer 2a/3

b.-ı erba' ʿaşer 2a/6

b.-ı evvel 1b/12, 2a/6

b.-ı hāmīs 1b/15

b.-ı ihdā' ʿaşer 2a/4

b.-ı işnā' ʿaşer 2a/4

b.-ı rābi' 1b/14

b.-1 sābi^c 2a/1
b.-1 sādis 2a1
b.-1 şāliş 1b/14
b.-1 şāliş^c aşer 2a/5
b.-1 şāmin 2a/2
b.-1 şānī 1b/13, 104b/6
b.-1 tāsi^c 2a/3
b.-1 Türkī 39b/1

bābūnec *Far.* Papatya çiçeği [16].

b. 14b/15, 27b/6, 31a/11,
36a/7, 56b/8, 59b/2, 62a/3,
87a/13, 96b/3, 96b/10, 96b/10,
96b/13, 98b/14, 100a/3,
100a/5, 103b/5

bādām *Far.* Badem ağacı ve bu ağacın
yaş ya da kuru yenilen yemişi
(*Amygladus communis*) *bk.*

bādem [6].

b. 14b/10, 22b/6, 22b/9,
22b/12, 22b/13, 25a/1

bādem *Far.* Badem ağacı ve bu ağacın
yaş ya da kuru yenilen yemişi
(*Amygladus communis*) [64].

b. 2b/15, 3b/4, 10a/10, 10b/4,
13a/4, 13b/2, 18b/3, 19b/3,
22b/13, 22b/14, 22b/14,
22b/15, 23b/12, 23b/13, 24a/3,
24a/6, 26a/2, 30a/10, 31b/10,

39b/14, 44b/10, 44b/10, 45a/3,
45a/7, 45b/4, 47a/12, 48a/15,
49b/11, 49b/11, 49b/12, 50a/3,
50a/4, 50a/12, 50b/1, 50b/8,
50b/9, 52a/15, 52b/4, 55b/5,
58b/8, 58b/14, 59b/9, 62a/1,
62a/5, 63a/12, 71a/9, 77b/8,
79a/3, 84b/2, 87a/15, 87b/1,
88a/4, 88a/9, 92a/13, 92b/12,
96b/7, 96b/9, 96b/15, 97a/5,
103a/9, 103b/6, 103b/11,
107b/9
b.-i 13b/2

bād-ı dişnām *Far.* Bâdişnām, yüzde
meydana gelen ve gittikçe
cüzzama dönüşen irinli, kızılca
yumrucuklar. Yâdigâr'da⁸⁶⁷
özellikle kış günlerinde
arttığından ve bu hastalığa
mukaddime-i cüzâm da
denildiğinden bahsedilir [2].

b. 64b/13

b.+1 63b/4

bādilcān *Far.* Patlıcan (*Solanum*
melongena) *bk.* **bādicān** [1].

b.+lar 69b/5

⁸⁶⁷ Tabīb İbn-i Şerīf'in *Yâdigâr* adlı 15. yüzyıla ait Türkçe tıp kitabı.

bādincān <i>Far.</i> Patlıcan (<i>Solanum melongena</i>) <i>bk.</i> bādilcān [4]. b. 42a/9, 106a/3, 109b/5 b.+ı 97b/5	b.+a 40b/4, 40b/8, 81a/13, 83a/8, 83b/7, 85b/7, 86a/9, 89b/2, 92b/14 b.+da 50a/13 b.+dan 56a/7 b.+dur 40a/2 b.+ı 45b/11, 83b/12, 84b/10, 90a/3, 90b/5 b.+uñ 82a/2, 82a/7, 82a/10, 84b/5
bādrenbūye <i>Far.</i> Oğul otu, melisa, kovan otu (<i>Melissa officinalis</i>) <i>bk.</i> renbūye [4]. b. 8b/5, 34a/13, 34b/8, 37a/11	
bādrūc <i>Far.</i> Yabani reyhan (<i>Ocimum</i>) [2]. b. 30b/9 bezrū'l-b. 37a/11	bağırsak Sindirim organının mideden anüse kadar olan, ince bağırsak ve kalın bağırsaktan oluşan bölümü [15]. b. 71a/5, 71a/6, 71a/8, 103b/2 b.+da 3b/5, 43b/14, 71a/9, 81b/11, 85b/9 b.+daki 32b/4 b.+ı 71a/7 b.+lar 40b/11 b.+ları 40b/11 b.+larıuñ 104b/2 b.+uñ 54b/3
bāğ <i>Far.</i> Üzüm kütüklerinin dikili bulunduğu toprak parçası [1]. b. 51a/12	
bağa Kaplumbağa [1]. b. 71b/2	
bağdaş Sağ ayağı sol uyluğun, sol ayağı sağ uyluğun altına alarak oturma biçimi [3]. b. 74a/11, 75a/10, 75b/4	
bağır Ciğer, bağırsak vb. vücut boşluklarında bulunan organların ortak adı [26]. b. 85b/6, 85b/8, 89a/10, 91b/6, 95b/7	bağla- Bağlamak, yaraya ilaç koyup bezle sarmak [83]. b.-madan 51a/9 b.-mağ 104b/13

- b.-r 45b/7, 56b/4, 78a/4, 78a/5,
78a/10, 78b/5, 78b/9, 79a/1,
81a/5, 81a/13, 81a/15, 81b/14,
83b/12, 83b/14, 83b/14, 84a/3,
84b/11, 85b/15, 87b/14, 88a/3,
88a/7, 88b/14, 89b/2, 89b/4,
89b/5, 91a/10, 92b/9, 93a/7,
93a/10, 93b/9, 93b/12, 96a/3,
106a/3
- b.-ya 26a/4, 75a/12, 106b/7
- b.-yalar 25b/7, 25b/7, 29b/14,
29b/15, 36a/4, 44b/2, 48a/1,
48a/8, 48a/9, 51b/11, 56b/8,
56b/12, 57b/5, 59a/12, 60a/3,
60a/5, 60a/5, 60a/9, 60a/11,
60a/14, 60b/1, 61a/2, 61a/8,
62a/10, 67a/5, 69b/5, 71a/4,
72a/12, 72b/3, 74a/2, 74a/6,
74a/12, 74b/9, 75a/2, 75b/1,
75b/5, 76a/2, 76a/8, 76b/8,
98a/12
- b.-yasın 70b/10
- b.-yıcağ 105b/6
- b.-yu 44b/3, 59a/8
- b.-yup 108a/12
- bağlan-** Bağlanmak, tıkanmak,
tutulmak [2].
- b.-masa 8b/4
- b.-mayacak 7b/3
- bağlayıcı** Bağlayıcı niteliği olan [1].
- b. 11a/14
- bahār** *Far.* Kışla yaz arasındaki
mevsim [2].
- b. 42b/11
- b.+da 66b/9
- bağş** *Far.* Kısım, cüz, parça [11].
- b. 16a/2, 16a/3
- b.+ı 10a/8, 10a/8, 30a/1, 44b/8,
91a/13, 94b/6, 95a/10
- b.+ından 30a/1, 91a/13
- bağ-** Bakmak [1].
- b.-asın 72a/10
- bakır** Bakır tencere, kap [1].
- b.+a 31a/7
- bakıyye** *Ar.* Artan, geri kalan, artık
[2].
- b. 58a/14
- b.+sin 105b/14
- bākī** *Ar.* Artık, artan, fazla, geri
kalan [1].
- b. 32b/15
- bağkam** *Ar.* Kırmızı boya ağacı [1].
- b. 64b/7
- bakla** *Ar.* Bakla (*Vicia faba*) [9].
- b. 24a/2, 59b/7, 60a/10, 65a/5,
67b/9, 78a/8, 99a/8, 99b/7

- b.+yı 22b/12
- bal** Bal [105].
- b. 2a/14, 2a/15, 3a/6, 4a/1, 4a/4, 7a/6, 8a/11, 12b/9, 15a/4, 16a/1, 25a/3, 31b/6, 32b/7, 33b/3, 34b/15, 37a/6, 37a/13, 45b/3, 47a/14, 47b/4, 48b/6, 51b/4, 51b/7, 53b/14, 56a/15, 56b/7, 57a/7, 57b/14, 58b/8, 61a/14, 61b/6, 80b/12, 87a/7, 90a/15, 90b/12, 91b/8, 91b/12, 92a/2, 92a/4, 92a/8, 94a/12, 100a/13, 100a/15, 100b/2, 101b/7, 103a/6
- b.+a 3a/5, 34b/11, 36a/15, 36b/3, 36b/11, 50b/12, 87a/1, 87b/1, 91b/13, 92a/8
- b.+dur 83b/10, 84a/13
- b.+ı 3a/15, 7b/10, 11a/12, 44b/6, 48b/3, 54a/1, 70b/5, 90b/9, 92a/5, 92a/11, 92a/12, 94a/1
- b.+ıla 3b/9, 17b/8, 34a/14, 34b/6, 36a/14, 47a/15, 53a/13, 64a/15, 64b/1, 67b/4, 72b/11, 80b/9, 84a/10, 86b/5, 87b/7, 87b/12, 88a/1, 88a/10, 88a/14, 88b/7, 98b/5, 101a/3, 107a1, 107b/9
- b.+la 27a/15, 27b/7, 30b/14, 31a/13, 31b/13, 32b/2, 34a/10, 36a/11, 39b/12, 100b/8, 103b/15
- balçık** **hurmā[sı]** *T. Far.* Sandıklara basılarak kurutulan hurma, balçık inciri [1].
- b. 76b/1
- baldur** Baldır, bacağı dizden ayak bileğine kadar olan bölümü, incik [3].
- b.+da 62a/8
- b.+ın 75b/8, 75b/9
- balgam** *Ar.* Eski tıp anlayışına göre bünyeyi oluşturan dört ana öğeden biri [60].
- b. 11b/6, 10b/11, 31a/15, 32b/4, 33b/7, 41a/6, 41a/6, 41a/8, 41b/15, 51b/1, 54b/2, 78a/9, 80b/3, 81a/6, 82a/7, 82b/2, 83b/8, 84a/13
- b.+a 67b/6
- b.+dan 3b/6, 50a/2, 62a/12, 64a/8, 66a/7, 67a/14, 67b/5, 69b/2, 81b/10, 86b/1, 86b/12, 88b/3, 104a/7

- b.+dur 50b/5
- b.+ı 31b/15, 78a/8, 78b/5, 84a/3, 85a/5, 85b/6, 86a/1, 86b/6, 86b/11, 87a/8, 87b/12, 88a/2, 86a/8, 86a/9, 90a/12, 91a/3, 91b/15, 92b/13, 93a/10, 93b/2, 93b/15, 95a/5, 95a/9, 95b/10
- b.+ıla 69a/6, 77b/3
- b.+ları 86b/9
- balgāmī** *Ar.* Bünyeyi oluşturan dört ana öğeden balgam öğesiyle ilgili [4].
- b. 72b/1, 86a/14, 93a/14
- b.+dür 63b/13
- balık** Balık [10].
- b. 18a/11, 18b/12, 36a/1, 42a/9, 60a/2, 79a/12, 98a/12, 104a/7
- b.+dan 14b/7, 108b/15
- balıkcıl** Uzun bacaklılardan, boynu ve gagası uzun, su kıyılarında yaşayan, balık yiyerek beslenen büyük bir kuş (*Ardea cinerea*) [1].
- b. 14b/10
- bambal kurdı** Baklagillere zarar veren bir böcek *bk.* **banbul kurdı** [1].
- b. 68a/4
- bañ** Ezan [13].
- b. 9a/4, 9a/14, 12a/13, 15b/5, 16b/4, 17a/13, 22b/3, 49a/7, 87b/6, 97a/14, 100a/8
- b.+ında 7a/12, 8a/14
- ban-** Banmak, katı bir şeyi sulu veya tuz, biber vb. toz durumundaki maddelerin içine batırıp çıkarmak, bandırmak [3].
- b.-a 53a/6, 53a/6
- b.-up 109b/1
- banbul kurdı** Baklagillere zarar veren bir böcek *bk.* **bambal kurdı** [2].
- b. 69a/9, 98b/9
- bandur-** Bandırmak, banmak [1].
- b.-alar 89a/3
- bar** Ateşten, mide bozukluğundan, ağızda, dil ve dişlerde meydana gelen acılık, pas [2].
- b. 41b/12, 45a/8
- baraş** *Ar.* Vücutta yer yer beyaz ve alaca lekeler meydana getiren bir hastalık, abraşlık hastalığı [7].
- b. 19a/9, 64a/8, 64b/14
- b.+a 89a/4
- b.+ı 64a/7
- b.+dur 19a/10

- b.+lara 102b/11
- bārid** Ar. Soğuk [1].
b. 107b/12
- barkaç** Bakraç, kova, helke [1].
b. 108b/5
- barmağ** Parmak [29].
b. 7a/15, 7b/11, 8b/1, 34b/11,
51b/4, 53b/15, 61b/13
b.+a 99a/7
b.+da 17a/12, 76b/8, 99a/6
b.+ıla 67a/15
b.+ın 75a/3
b.+ında 61b/14
b.+ını 56b/13
b.+inuñ 50a/14
b.+ıla 6b/3, 18a/14, 24a/1,
49b/13, 56b/14, 91a/9
b.+la 6a/12, 22b/10, 75a/4
b.+lara 41b/7
b.+ları 75a/4
b.+ların 75a/14
b.+larıyla 75a/5
- baş-** 1. Koyup bastırmak [8].
b.-a 56b/14, 74b/10, 75a/5,
76a/1
b.-alar 6a/12, 6b/3, 69b/3
b.-uñ 67a/15
2. Vücudun ağırlığını verecek
bir biçimde ayak tabanını bir
yere veya bir şeyin üzerine
koymak [1].
b.-amaz 76a/3
3. Sıkıştırarak yerleştirmek [1].
b.-alar 101a/5
4. Bir şeyin etkisinde kalıp
eziklik, üzüntü ve ağırlık
basmak [1].
b.-ar 41a/9
- başal-ı** ‘**unşul** Far. Yaban soğanı, ada
soğanı [2].
b. 37a/4, 63a/12
- başıvir-** Ağırlığını vererek çabucak
basmak [4].
b.-e 75b/6, 75b/9
b.-eler 74b/14, 76a/4
- başlık** Dirseğin iç tarafında hacamat
yapılan üç damardan en
aşağıda olanı ki akciğer
damarı, baş damarı ve aşağı
damar da denir [17].
b. 26b/5, 41b/6, 41b/13,
50a/10, 50b/15, 51a/11, 52a/12,
55a/13, 59a/2, 61b/15, 69b/14,
70a/2, 104b/7

- b.+dan 56a/9, 58b/12, 59a/13, 69a/2
- baş** 1. İnsan ve hayvanlarda beyin, göz, kulak, burun, ağız vb. organları kapsayan, vücudun üst veya önünde bulunan bölüm, kafa [106].
- b. 9a/2, 9a/13, 12a/2, 14a/6, 15b/2, 20a/7, 22a/2, 22a/2, 25b/8, 39b/3, 44a/6, 44a/7, 44a/8, 44b/9, 44b/15, 46a/15, 47a/13, 77a/7, 80b/15, 81b/7, 82b/12, 85a/1, 85a/3, 85a/10, 88a/13, 89a/10, 89a/14, 90b/13, 92a/3, 92b/4, 96a/6, 97a/14, 97b/8, 99b/15
- b.+a 9a/8, 22a/2, 25b/8, 25b/11, 36a/7, 36a/11, 45a/1, 70a/8, 82a/9, 82b/4, 83a/10, 88a/7, 100a/1
- b.+ çağızlar 62b/7
- b.+da 17a/2, 21b/12, 42b/7, 62b/7, 86b/5, 92b/5, 97b/15
- b.+dan 40a/11, 44a/5, 47b/9, 49b/7, 61b/10, 63b/5, 100b/1
- b.+ı 41b/12, 44b/3, 61a/11, 61b/12, 62b/12, 67b/15, 75b/3, 78b/7, 92b/8, 93a/10, 105a/11
- b.+ın 22a/9, 22a/9, 31a/4, 45b/2, 63a/6, 103b/9
- b.+ına 14a/11, 14a/13, 14a/15, 15b/8, 44b/9, 44b/10, 45b/3, 70a/12, 70b/5, 74b/8
- b.+ında 20a/14, 57a/10
- b.+ımı 14a/12, 31a/8, 45a/9, 45a/9, 46a/6, 74a/9
- b.+ıñ 62b/9
- b.+uñ 84a/14
- b. çigzin- “başı dönmek” 36a/8
- b.+ı çigzin- 52a/3
- b. ağırlan- “baş görevini yapamaz duruma gelmek” 41a/2
- b.+ı ağırlan- 47a/9, 77b/5
- b. parmak 61b/14, 75a/3
- b. oyna- “başı dönmek” 100a/12
- yan b.+ı 61b/12, 75b/3
2. Tane [1].
- b. 31a/5
3. Çıban, yara [3].
- b. 59a/5, 71b/5
- b.+lar 71b/5
- baş bart** Yara bere, çıban, sivilce *bk.* **baş baş** [8].

- b. 12b/10, 12b/15, 18a/9,
65a/1, 81a/15, 92b/15, 101b/6
b.+ı 97b/15
- başa bart** Yara bere, çıban, sivilce *bk.*
baş bart [1].
b.+a 102a/15
- başka** Bilinenden ayrı, farklı [1].
b. 92a/14
- başla-** Başlamak [2].
b.-duğın 105a/5
b.-ya 105a/6
- bat-** Batmak, bir sıvının
üstündeyken içine gömülmek
[1].
b.-acağ 33b/2
- bâtl** *Ar.* Boş, beyhude [1].
b. 40a/15
- bâtn** *Ar.* İç, iç yüz [3].
b.+da 108a/10, 109a/4, 109a/9
- batman** 7,692 kilogram olan ağırlık
ölçü birimi [10].
b. 13b/11, 13b/13, 13b/15,
14a/1, 14a/3, 22a/8, 22a/8,
24b/7, 24b/7
b.+ma 13b/13
- ba' zı** *Ar.* Birazı, bir kısmı, kimi [18].
b. 40a/10
- b.+lar 40a/3, 40a/3, 45b/8,
78a/15, 78b/9
b.+nuñ 40a/10
b.+sı 40a/11, 59b/14, 66b/9,
66b/9, 69b/11, 72b/8, 74a/15
b.+sını 98b/12
b.+sınuñ 104a/1, 104a/4,
104a/10
- bazlamac** Bazlama, küçük sac pidesi
[1].
b. 109b/8
- bâzū** *Far.* Kolun omuz ile dirsek
arasındaki kısmı, pazı [4].
b.+ların 25b/7, 48a/7, 61a/2
b.+sından 75a/11
- bebek** Göz bebeği, gözün iris
kısmının ortasında bulunan
boşluktur [2].
b. 46b/2
gözün b.+ini 46a/7
- becidd** *Ar.* Ciddiyetle [4].
b. 49b/10, 105b/8, 106a/8,
108a/1
- bedel** *Ar.* Bir şeyin yerini tutabilen
karşılık [2].
b.+i 10b/6
b.+idür 83b/6
- beden** *Ar.* Beden, vücut [45].

b. 41a/2, 41a/6, 41b/1, 42b/8,
43a/13, 43a/14, 64b/14
b.+de 41a/4, 67b/6, 81a/15,
109a/7
b.+den 62b/5, 72b/1, 81b/3,
94b/13
b.+dür 43b/5
b.+e 4b/10, 40b/15, 41a/1,
41a/1, 41a/15, 79a/7, 89a/14
b.+i 30b/6, 42a/11, 77b/4,
78a/13, 78b/3, 81a/2, 82b/8,
83b/1, 83b/5, 83b/12, 84b/4,
86a/3, 88b/14, 93a/6, 95b/13,
105a/7
b.+ün 40b/14, 64b/12, 77a/14,
77b/10, 81b/9, 105a/6

bednus *Yun.* Horoz [3].

b. 108a/8, 108a/11
b.+la 108a/13

beğayet *Ar.* Pek çok, aşırı, son derece,
pek ziyade [15].

b. 6a/8, 6a/14, 7b/4, 16a/4,
24a/2, 24b/11, 29a/8, 32b/15,
39b/8, 83a/15, 83b/15, 84a/1,
89b/15, 90a/1, 92a/15

behağ *Ar.* İnsanın derisinde pul pul
beyazlık ve alaca bir renk

meydana getiren bir çeşit
hastalık, abraşlık hastalığı [13].

b. 19a/8, 63b/12, 64a/2,
64b/14, 97b/6

b.+a 19a/9

b.+dur 64a/4

b.+ı 33b/11, 33b/11, 63b/11,
84a/7

b.+ı esved 105a/10

b.+la 19a/9

behmen *Ar.* Kuduz otu, kırmızı türüne
kızıl behmen (*Stattice
limonium*), beyaz türüne ak
behmen (*Centaurea behen*) adı
verilir [10].

ağ b.103b/7

b.-i ağımer “kızıl behmen” 2a/9,
30b/10, 37a/12

b.-i ebyaz “ak behmek” 2a/9,
30b/11, 37a/12

b.-i sürh “kızıl behmen” 4a/8,
34b/2

b.-i sepîd “ak behmen” 4a/8,
34b/2

behmeneyn *Ar.* Kızıl behmen ve ak
behmen [2].

b. 2b/12, 5a/6

- belādet** *Ar.* Sersemlik, uyuşukluk [1].
b. 41a/3
- belādır** *Far.* Beladır ağacı [3].
b. 31b/14, 32b/1, 53a/14
- belesān** *Ar.* Pelesenk ağacı ve bundan elde edilen yağ (*Commiphora opobalsamum*) [6].
ḥabb-ı b. 36b/15, 92b/1
ḥabbü'l-b. 92b/10
‘ūd-ı b. 13a/14, 36b/14, 92b/1
- belīlec** *Far.* Helile otu, kara helile ve sarı helile gibi türleri bulunur (*Terminalia*) [8].
b. 30a/8, 31a/10, 31b/14, 36a/9, 87a/12, 88a/8, 107a/4, 107b/2
- beliñle-** Korku ile birden sıçramak, irkilmek [2].
b.-ye 14a/15, 42b/7
- belki** *Ar. Far.* Belki, ihtimal [8].
b. 41b/6, 42b/1, 51a/15, 105a/7, 105b/1, 105b/12, 106a/7, 108a/11
- bellūd** *Ar.* Meşe ağacı, pelit *bk.* **bellūt** [1].
b. 34a/5
- bellūt** *Ar.* Meşe ağacı, pelit *bk.* **bellūd** [9].
- b. 2b/4, 26a/5, 4b/5, 31a/2, 39b/8, 58b/3, 89a/7, 95b/5, 101a/10
- belür-** Belirmek, ortaya çıkmak [4].
b.-icek 105a/6
b.-se 18a/9
b.-ür 62b/7, 81a/4
- benc** *Ar.* Bengilik otu, kırmızı tatula (*Datura fastuosa*) [3].
bezr-i b. 4a/2
bezrü'l-b. 37a/3, 100a/2
- bend** *Far.* 1. Bağ, bağlama [4].
b.+i 60a/4, 60a/10, 74a/6
b.+in 60a/5
2. Boğum, mafsal [2].
b. 48b/7
b.+idür 40a/14
- bendkeşe** *Far.* Eklem, kiriş [12].
b. 96b/2
b.+ler 31b/2, 61a/10, 79b/7, 79a/2, 87a/10, 93a/14, 95a/5, 97a/2
b.+lerdür 40a/11
b.+leri 42a/11, 78b/6
- benefşe** *Far.* Menekşe *bk.* **benevş** [59].
b. 7a/5, 7a/8, 7b/6, 8a/9, 8a/13, 8b/8, 9b/6, 10b/5, 13a/5, 17b/5, 21a/9, 21b/5, 23a/13, 23b/5,

- 24a/5, 25a/14, 31a/5, 42b/2,
44a/14, 45a/1, 45a/2, 45b/2,
49b/10, 50a/3, 50a/11, 50b/2,
50b/7, 53b/10, 53b/13, 55a/15,
56b/9, 58b/15, 59b/10, 62a/6,
62b/2, 65a/6, 67b/2, 72a/10,
73a/6, 85a/2, 89a/9, 89a/11,
90a/1, 94a/1, 94a/11, 94a/14,
94b/10, 95a/1, 96a/6, 96a/7,
98b/14, 99a/11, 99b/15,
103a/8, 103a/10, 103a/13,
103b/13
b.+i 52a/15
b.+i 9b/6
- benek** Herhangi bir şey üzerindeki
ufak leke, nokta [1].
b.+ler 19b/9
- benevş** Benefşe, menekşe *bk. benefşe*
[2].
b. 13a/5, 16a/7
- beñiz** Yüz [13].
b. 41a/14, 104a/9, 107a/15
b.+i 41a/4, 41a/6, 41a/11,
42b/9, 79b/13, 81a/2, 83a/8,
84a/2, 85a/14, 88b/8
- beñze-** Benzemek [5].
b.-mez 73a/13
b.-r 54b/9, 57b/4, 69b/6, 72a/6
- beñzer** Nitelik, görünüş, yapı
bakımından bir başkasına
benzeyen [1].
b. 42a/9
- beräber** *Far.* Birlikte, bir arada [56].
b. 34b/15, 36b/9, 42b/2,
48b/10, 49a/12, 52b/14,
53a/15, 54a/14, 54a/15, 60a/7,
61a/6, 63a/13, 63b/15, 67b/12,
68a/5, 72b/11, 74a/5, 74a/6,
90a/1, 97a/15, 97b/7, 97b/10,
98a/1, 98a/3, 98a/8, 98b/4,
98b/9, 98b/11, 98b/13, 98b/14,
99a/2, 99a/4, 99a/13, 99b/5,
100a/1, 100a/4, 100a/6,
100a/13, 100a/15, 100b/2,
100b/4, 100b/5, 100b/8,
100b/11, 101a/12, 101b/2,
101b/3, 103a/1, 103a/2
b.+i 36b/4, 53b/1, 64a/1,
95b/15, 102b/9
b.+inde 74a/12, 75b/14
- berk** Sert, sağlam [38].
b. 44b/2, 48a/8, 48a/9, 49b/1,
56b/8, 56b/12, 60a/3, 60a/5,
60a/11, 61a/2, 61a/8, 62a/10,
69b/5, 70b/9, 71a/4, 72a/12,
74a/12, 74b/5, 75a/13, 75a/14,

- 75b/2, 75b/5, 75b/6, 75b/7,
75b/10, 75b/12, 76b/8, 78a/3,
82b/8, 86b/2, 86b/7, 87a/11,
98a/12, 101b/1, 103b/4, 103b/5
b.+ise 76a7, 108a/12
- ber-ķarār** *Far. Ar.* Aynı durumda olan
[1].
b. 12a/1
- berki-** Berkimek, sağlamaşmak,
pekişmek [1].
b.-r 104a/2
- berkit-** Berkitmek, sağlamaştırmak
[10].
b.-e 80a/4
b.-eler 70b/4, 76a/7
b.-ür 31b/2, 42a/11, 80b/14,
86a/2, 96a/15, 100b/4, 106a/15
- berşā'īşā** *Ar.* Bir tür macun *bk.*
berşā'īşā [2].
b. 37a/2
b.+dür 37a/6
- berşā'īşā** *Ar.* Bir tür macun *bk.*
berşā'īşā [2].
b. 4a/2, 54b/5
- bertük** İncinme, burkulma [3].
b. 43b/3
b.+e 16a/5
b.+i 76b/3
- berü** Beri, bu tarafa, bu yana [1].
b. 60a/13
- besbāse** *Ar.* Küçük Hindistan cevizi
[18].
b. 2b/13, 4a/6, 12a/8, 25a/10,
27a/12, 31b/3, 31b/4, 34a/5,
34a/6, 34a/8, 34a/12, 34b/8,
34b/13, 86a/4, 87b/9, 87b/15,
92a/5, 94a/5
- besfāyic** *Ar.* Bespaye, kaya eğreltisi
[8].
b. 8b/7, 86a/6, 94b/2, 95a/2,
103a/13, 108a/12
b.+üñ 108a/13, 108a/14
- beş** Beş sayısı [233].
b. 2b/10, 2b/11, 2b/15, 2b/15,
3a/2, 3b/13, 4a/6, 4a/7, 4a/8,
4a/9, 4a/9, 4a/9, 4a/11, 4a/11,
4a/12, 4b/1, 4b/4, 5b/5, 5b/7,
6b/15, 7a/5, 7a/11, 7a/15, 7b/6,
7b/8, 7b/10, 7b/15, 7b/15, 8a/4,
8a/5, 8a/10, 8b/1, 8b/5, 8b/7,
8b/12, 8b/12, 9a/3, 9a/15, 9b/8,
9b/8, 9b/9, 9b/11, 10a/9,
10a/11, 10b/4, 10b/5, 10b/6,
10b/7, 11b/10, 12a/9, 12a/11,
12a/11, 12a/12, 12a/14, 12b/5,
12b/5, 12b/7, 12b/9, 13a/2,

13a/12, 13a/13, 13a/13, 13a/14,
14b/10, 15a/1, 15a/2, 15b/4,
15b/6, 16a/2, 16a/6, 16a/7,
16b/14, 17a/2, 17a/3, 17a/14,
17b/8, 17b/14, 18a/1, 18b/1,
18b/14, 19a/13, 19b/3, 19b/4,
20a/12, 21a/7, 21a/11, 21a/13,
21a/13, 21b/6, 21b/9, 21b/13,
22a/4, 22a/4, 22a/5, 22a/5,
22a/7, 22a/10, 22b/9, 22b/11,
22b/15, 23a/2, 23a/12, 23a/14,
23b/5, 23b/7, 23b/8, 23b/12,
24a/9, 24a/9, 24a/10, 24b/15,
25a/4, 25a/8, 25a/9, 25a/9,
25a/10, 25a/11, 26b/9, 27a/3,
27a/13, 27b/4, 27b/6, 27b/9,
29a/1, 31b/4, 31b/10, 31b/10,
34a/7, 34a/11, 34a/15, 34b/6,
34b/9, 34b/12, 36a/2, 36a/3,
36a/10, 36a/11, 36a/13, 36b/14,
36b/14, 36b/14, 36b/14,
36b/15, 36b/15, 36b/15,
36b/15, 36b/15, 36b/15,
36b/15, 37a/1, 37a/1, 37a/1,
37a/1, 37a/1, 37a/1, 37a/3,
37a/5, 39b/7, 39b/9, 39b/9,
39b/9, 39b/9, 39b/10, 39b/10,
39b/10, 39b/10, 39b/15, 40a/8,

44a/11, 44a/13, 44b/6, 47b/4,
47b/4, 48b/2, 48b/3, 51a/5,
51a/6, 52a/7, 53b/11, 54b/4,
56a/2, 56a/13, 56a/14, 56a/15,
57b/9, 61a/13, 61b/2, 61b/2,
65b/1, 65b/1, 67a/7, 68b/10,
69a/12, 71a/4, 73b/7, 74a/1,
74b/6, 76b/12, 80a/11, 87a/2,
87b/6, 87b/6, 87b/14, 88a/4,
88a/15, 88b/11, 90b/11,
90b/15, 92b/7, 93a/8, 93a/12,
93b/11, 93b/14, 94a/14,
94b/10, 94b/11, 95a/15, 95b/9,
97b/8, 99a/9, 99b/9, 100a/7,
101b/10, 102a/3, 102a/6,
102b/1, 102b/15, 103b/1,
103b/11, 103b/12, 106b/8,
107a/9, 107a/10

beşer Beş sayısının üleştirme sayı
sıfatı [25].

b. 12a/12, 16b/3, 17a/3, 17b/6,
21a/10, 30a/8, 34b/3, 36a/14,
51b/3, 58b/4, 69a/12, 87b/5,
87b/11, 88b/5, 92b/6, 93a/15,
94b/2, 95b/9, 97a/11, 97b/13,
98a/11, 100a/2, 102b/4,
103a/13, 107a/5

Beşir Çelebi Karamanoğlu İbrahim

Bey'in hassa hekimi [1].

b. 1b/7

beşinci Beş sayısının sıra sayı sıfatı [14].

b. 6b/13, 40b/11, 42a/5, 42b/10, 46b/9, 51a/10, 54b/7, 59a/1, 64a/7, 68b/6, 72b/7, 82b/5, 94a/8, 103a/4

bevâşir *Ar.* Basurlar, mayasıllar *bk.*

bevâşir [1].

b. 58a/10

bevâşir *Ar.* Basurlar, mayasıllar *bk.*

bevâşir [78].

b. 30a/6, 36a/13, 57a/8, 57b/7, 88a/7, 104a/11, 104a/12, 104a/14, 104a/15, 104b/1, 104b/7, 104b/10, 105a/2, 105a/3, 105a/8, 105a/14, 105b/1, 105b/2, 105b/9, 105b/9, 105b/11, 105b/12, 105b/15, 106a/2, 106a/3, 106a/9, 106b/1, 106b/7, 107a/8, 107a/14, 107b/1, 108a/15, 108b/2, 109a/4, 109b/10, 109b/13, 109b/14, 109b/15

b.+den 104b/2, 107a/15

b.+e 92b/15, 101a/7, 102b/11, 104b/15, 105a/1, 106a/14, 106a/15, 107a/3, 107a/7, 107a/13, 107b/12, 107b/15, 108a/2, 108a/3, 108a/5, 108a/8, 108a/14, 108b/11, 109b/12

b.+i 31b/15, 57a/8, 104a/7, 105b/9, 106a/8, 106a/11

b.-i enf 47b/14

b.+ile 47b/15

b.+ine 108a/4

b.+üñ 104a/1, 104a/6, 104a/8, 104b/6, 104b/14, 106a/6, 106a/10, 106a/15, 106b/1

terkib-i b.-i mücerrebât 32b/13

bevâşirli *Ar.* T. Basurlu [2].

b. 104a/9, 105b/13

bevl *Ar.* İdrar [12].

b. 58b/7, 91b/10

b.+i 20a/11, 41a/8, 41b/7, 41b/11, 42a/3, 45a/8, 56b/4, 85a/14, 90b/5

b.+üñ 41a/15

bevâ *Ar.* Hindistan cevizi [29].

cevz-i b. 2b/13, 4a/7, 5a/3, 12a/7, 25a/9, 27a/13, 29b/13, 30b/8, 30b/8, 31b/3, 34a/9, 34a/12, 34b/8, 34b/13, 37a/5,

- 37a/10, 51b/9, 58a/7, 68a/5,
86a/11, 87b/5, 87b/10, 87b/15,
88b/6, 88b/9, 94a/5, 96a/2,
97a/4, 103a/1
- beyān** *Ar.* Anlatma, bildirme [20].
b. 4a/5, 5b/11, 9a/1, 12b/4,
20a/4, 22a/10, 40a/8, 40a/9,
40b/11, 41a/14, 44a/5, 49b/15,
50a/8, 62b/5, 77b/13, 83a/12,
91a/7
b.+a 31b/8
b.+e 31b/12
b.+ındadur 2a/6
- beyāz** *Ar.* Beyaz, ak [1].
b. 83b/4
- beyhūde** *Far.* Yarasız, anlamsız [1].
b. 15b/3
- beyin** *Beyin bk. beyni* [2].
b.+ine 70a/14, 70b/5
- beyne beyne** *Ar.* Ne iyi ne kötü, ikisi
ortası [1].
b.+dür 104a/9
- beyni** *Beyin bk. beyni* [2].
b.+si 79b/13, 80a/13
- beyzā** *Ar.* Daha ak, daha beyaz [2].
b. 68a/11
b.+ı 68a/11
- bez[z]** *Ar.* Pamuktan veya keten
ipliğinden yapılan dokuma
[64].
b. 74b/13
b.+deki 68a/4
b.+den 7a/6, 8a/10, 13a/7,
13a/8, 13b/6, 14a/2, 20a/13,
21a/13, 21b/6, 23b/10, 24a/6,
24b/14, 28a/7, 34a/14, 56b/7,
60a/4, 60a/4, 61b/4, 91b/1,
91b/7, 95a/4
b.+e 12b/9, 15b/8, 16a/2,
17b/10, 23a/9, 44b/1, 44b/2,
51a/7, 52a/10, 53a/15, 55b/14,
59a/4, 59b/8, 61a/8, 62b/1,
68a/3, 70b/5, 74b/3, 76b/3,
90b/11, 98b/5
b.+i 12b/13, 29b/14
b.+ile 36a/4, 63a/4, 64a/2,
64b/6, 69a/7
b.+inden 28b/14, 29b/6, 29b/6,
34b/10, 94b/5
b.+ine 23b/1, 77a/11, 89b/14,
102b/7
b.+ini 22a/1, 26a/12, 26b/13
b.+üñ 68a/3

beze	Yara veya çıban sebebiyle vücudun herhangi bir yerinde oluşan şişkinlik [3]. b. 5a/13, 15a/5, 15b/1	b.+dan 70a/7, 71a/3 b.+ı 71b/2 b.+ıla 28b/13
bezîr	<i>Ar.</i> Keten tohumu; keten tohumundan çıkan yağ [7]. b. 55b/14, 57a/14, 57b/9, 59a/14, 99a/5, 101a/4 b.+e 98b/12	bıldırıcın Bıldırıcın, boz renkli, benekli, eti için avlanan, etinden ve yumurtasından yararlanan göçebe bir kuş [1]. b. 79a/14
bezr	<i>Ar.</i> Tohum [23]. b.-i benç 4a/2 b.-i bâdrenbûye 37a/11 b.-i bâdrûc 30b/9 b.-i ħummâz 25b/13 b.-i ħuħûna 22a/14, 22b/5, 25b/15, 26b/15, 27a/3, 67b/3, 67b/12, 71a/15, 99a/6 b.-i merzencûş 37a/12 b.-i mürr 107b/13 b.-i nânħâh 30a/9 b.-i rencbûye 30b/9 b.ü'l-bâdrûc 37a/11 b.ü'l-benc 37a/3, 100a/2 b.ü'l-felencmüşk 37a/11 b.ü'l-nemâm 30b/9, 37a/11	bîñar Yerden kaynayarak çıkan su, kaynak [1]. b.+a 46a/11 bıraħ- Bırakmak [12]. b.-a 7b/1, 8b/1 b.-alar 9b/6, 24a/11, 27a/8, 52b/12, 53a/8, 91b/13, 92a/8 b.-up 107b/6, 107b/6 b.-ur 70b/2 bi-fazli 'llâhi <i>Ar.</i> Allah'ın lütfuyla [1]. b. 6b/13 bî-hûş <i>Far.</i> Tuhaf, değişik [1]. b. 31b/14 bî-irâdet <i>Far. Ar.</i> İstem dışı [1]. b. 58b/1 bi-izni 'llâh <i>Ar.</i> Allah'ın izniyle [1]. b. 52b/7
bıçak	Bir sap ve çelik bölümden oluşan kesici araç [6]. b. 45b/13, 102a/11	bil Bel, insan bedeninde göğüsle karın, sırtla kalçalar arasında daralmış bölüm [25].

b. 3b/2, 13a/11, 16a/5, 32a/1,
 61a/11, 82a/8, 85b/1, 87a/3,
 87b/3, 103a/5, 105a/11
 b.+de 57a/9
 b.+den 39b/3, 43b/7
 b.+i 56a/8
 b.+inden 75b/7
 b.+ine 56a/10, 56a/13, 60a/5,
 60a/5, 61a/8
 b.+ini 56b/10, 57a/5, 74a/12
bil- Bilmek [162].
 b. 40a/6
 b.-040a/1 40a/1
 b.-e 43a/8
 b.-eler 60a/8
 b.-esin 2b/5, 3b/11, 5b/4,
 31b/6, 40a/1, 40a/8, 40b/3,
 40b/10, 41a/13, 41b/14, 44a/4,
 44b/12, 52b/6, 55a/11, 66b/7,
 67a/1, 68b/6, 70a/9, 70a/11,
 71a/10, 73a/15, 80b/5, 81a/10,
 81a/15, 82a/8, 82a/12, 82a/15,
 84b/9, 88b/1, 92a/10, 96b/10,
 109b/14
 b.-gil 1b/3, 13a/11, 17b/13,
 27b/12, 40a/4, 40a/9, 40a/13,
 40b/4, 40b/8, 40b/11, 41a/1,
 41a/6, 41a/10, 41a/14, 41b/4,
 41b/7, 41b/10, 41b/15, 42a/2,
 42a/7, 42a/10, 42a/13, 42b/6,
 42b/11, 43a/4, 43a/9, 43a/12,
 43b/5, 43b/8, 44a/1, 44a/6,
 44b/13, 45a/12, 45b/6, 46a/15,
 46b/10, 46b/15, 47a/7, 47b/9,
 48a/10, 48b/1, 49a/14, 49b/7,
 50a/1, 50a/8, 50b/5, 50b/14,
 51a/11, 51a/15, 51b/14, 52a/11,
 52b/2, 52b/8, 53a/1, 53b/7,
 54a/4, 54b/2, 54b/8, 55a/3,
 55a/12, 55b/6, 56b/2, 56a/7,
 57a/8, 58a/15, 59a/1, 59b/11,
 60a/3, 61a/10, 62a/8, 62a/12,
 62b/6, 62b/14, 63a/1, 63b/4,
 63b/11, 64a/8, 64b/10, 65a/10,
 65b/15, 66a/7, 66b/7, 67a/10,
 67b/8, 67b/15, 68a/11, 68b/7,
 69a/6, 69b/2, 69b/10, 70a/6,
 71a/11, 71b/3, 71b/13, 72a/5,
 72a/15, 72b/7, 73a/3, 73b/1,
 74a/8, 76b/4, 77a/7, 77a/13,
 77b/14, 79a/5, 80b/6, 81b/1,
 83a/12, 84b/12, 88b/2, 89a/9,
 91a/6, 92a/14, 94a/8, 95b/4,
 96a/6, 97a/10, 98a/9, 99a/8,
 99b/14, 100a/11, 100b/13,

101b/5, 103a/4, 103b/13,
104b/7

b.-mek 77b/15

bildür- Bildirmek, anlatmak [148].

b.-ür 1b/13, 1b/13, 1b/14,
1b/14, 1b/15, 2a/1, 2a/1, 2a/2,
2a/2, 2a/3, 2a/4, 2a/4, 2a/5,
2a/5, 5b/4, 6b/14, 9a/1, 13a/10,
14b/13, 16b/10, 20a/3, 21b/11,
22a/11, 23a/3, 26a/8, 29a/7,
40a/4, 40a/13, 40b/4, 40b/7,
40b/14, 41a/1, 41a/6, 41a/10,
41b/3, 41b/4, 41b/10, 41b/15,
42a/2, 42a/6, 42a/7, 42a/10,
42a/13, 42b/5, 42b/11, 43a/4,
43a/9, 43a/12, 43b/4, 43b/8,
43b/15, 44a/1, 44a/6, 44b/13,
45a/12, 45b/6, 46a/15, 46b/10,
46b/15, 47a/7, 47b/9, 48a/10,
48b/1, 49a/14, 49b/6, 50a/1,
50a/8, 50b/5, 50b/14, 51a/10,
51a/15, 51b/14, 52a/11, 52b/1,
52b/8, 53a/1, 53b/7, 54a/4,
54b/2, 54b/8, 55a/3, 55a/12,
55b/6, 56a/6, 56a/7, 56b/2,
57a/8, 58a/15, 59a/1, 59b/11,
60a/3, 61a/10, 62a/8, 62a/12,
62b/6, 62b/14, 63b/4, 63b/11,

64a/7, 64b/10, 65a/10, 65b/15,
66a/7, 66b/7, 67a/9, 67b/8,
67b/15, 68a/11, 68b/7, 69a/5,
69b/10, 70a/6, 71a/11, 71b/3,
71b/13, 72a/4, 72a/15, 72b/7,
73a/3, 73a/15, 73b/11, 74a/8,
76b/4, 77a/6, 77a/13, 77b/14,
79a/5, 80b/6, 81b/1, 82b/6,
84b/11, 88b/2, 89a/9, 91a/6,
92a/14, 94a/8, 95b/4, 96a/6,
97a/10, 98a/9, 99a/8, 99b/14,
100a/11, 100b/12, 101b/5,
103a/4, 104b/7, 109b/15

bile 1. Birlikte, beraber [22].

b. 6b/12, 18b/3, 32b/11, 44b/2,
49b/7, 53b/9, 55a/7, 57a/15,
59b/3, 63b/8, 65b/8, 69a/7,
72a/2, 82b/1, 90b/11, 93b/5,
94b/7, 108a/13, 108b/1,
109b/10

b.+since 26b/10

b.+sine 40b/7

2. De/da, dahi [8].

b. 21b/12, 22a/3, 54b/3, 66a/5,
92a/13, 92b/4, 92b/8, 99a/3

bilek Elle kolun, ayakla bacağın
birleştiği bölüm [5].

b. 75a/14, 76a/5

b.+in 75a/13	9b/14, 10a/6, 10a/6, 10a/7,
b.+ine 75b/1	10a/7, 10a/8, 10a/8, 10a/12,
b.+ü 46a/5	10a/14, 10a/15, 10b/1, 10b/1,
bi'l-küllüyye <i>Ar.</i> Büsbütün, bütün	10b/1, 11a/2, 11a/9, 11a/13,
bütün [1].	11a/13, 11a/14, 11b/8, 11b/11,
b. 3b/4	11b/11, 11b/12, 12a/3, 12a/3,
bilüç Piliç, tavuğun küçüğü,	12b/2, 12b/10, 12b/11, 12b/14,
erginleşmemiş tavuk veya	13a/8, 13b/4, 13b/11, 13b/13,
horoz [4].	13b/15, 14a/1, 14a/3, 14a/14,
b. 26a/7, 26b/7, 76b/15, 77a/1	14b/3, 14b/3, 14b/4, 14b/5,
biñ Bin sayısı [6].	14b/11, 14b/11, 15a/4, 15a/5,
b. 29a/3, 84b/12, 84b/13	15a/10, 15a/10, 15a/12, 15a/15,
b.+i 84b/13, 84b/13, 84b/13	15b/1, 15b/7, 15b/8, 16a/3,
bir Bir sayısı [549].	16a/9, 16a/14, 17a/1, 17b/2,
b. 11b/4, 2a/12, 2b/1, 2b/2,	17b/8, 17b/10, 18a/6, 18a/8,
3a/6, 3a/8, 3a/8, 3a/9, 3a/9,	18a/10, 18a/10, 18a/13, 19a/4,
3a/10, 3a/10, 3a/10, 3a/11,	19a/6, 19a/7, 19a/9, 19b/5,
3a/11, 3a/12, 3a/12, 3a/13,	19b/6, 20a/11, 20a/13, 20b/2,
3a/15, 3b/2, 3b/10, 3b/10, 4a/1,	20b/3, 20b/3, 20b/4, 20b/4,
4a/1, 4a/3, 4a/3, 4a/4, 4b/12,	20b/4, 20b/5, 20b/5, 20b/6,
4b/13, 4b/14, 5a/2, 5a/3, 5a/4,	21a/1, 21a/1, 21a/6, 21a/11,
5a/4, 5a/5, 5b/3, 5b/5, 5b/12,	21a/12, 21a/14, 21a/14, 21b/8,
5b/13, 5b/13, 6a/6, 6a/6, 6b/1,	21b/10, 21b/14, 21b/14, 22a/4,
6b/7, 6b/7, 6b/8, 6b/8, 6b/9,	22a/7, 22a/8, 22a/12, 22a/14,
6b/9, 6b/9, 6b/10, 7a/3, 7a/9,	22a/14, 22a/14, 22a/15, 22b/10,
7a/11, 7b/11, 7b/12, 8a/2, 8a/2,	22b/11, 23a/4, 23a/4, 23a/6,
8a/5, 8a/13, 8b/9, 8b/9, 8b/11,	23a/7, 23b/1, 23b/2, 23b/10,
9a/4, 9a/13, 9a/15, 9b/2, 9b/12,	23b/12, 23b/15, 23b/15, 24a/1,

24a/8, 24a/10, 24a/11, 24a/12,
24b/1, 24b/6, 24b/7, 24b/11,
24b/12, 24b/12, 24b/13,
24b/13, 25a/5, 25a/11, 25b/2,
25b/10, 25b/14, 25b/14, 26a/1,
26a/6, 27a/4, 27a/7, 27a/14,
27a/15, 27b/4, 27b/9, 27b/13,
27b/14, 27b/15, 28a/6, 28a/6,
28b/6, 28b/7, 28b/8, 28b/8,
28b/9, 28b/14, 29a/4, 29a/5,
29a/15, 29b/8, 29b/11, 29b/12,
29b/12, 29b/13, 29b/13,
29b/14, 30a/1, 30a/3, 30a/10,
30a/13, 30a/14, 30a/4, 30b/12,
30b/14, 30b/15, 31a/4, 31a/6,
31a/8, 31a/14, 31b/3, 31b/3,
31b/4, 31b/5, 31b/9, 31b/10,
31b/11, 31b/13, 32b/8, 32b/11,
33b/2, 33b/3, 33b/5, 33b/6,
33b/6, 34a/6, 34b/10, 36a/4,
36a/5, 36a/6, 36a/7, 36b/1,
36b/8, 37a/1, 37a/5, 37a/13,
37a/14, 39b/7, 40a/15, 42a/4,
42a/6, 42b/2, 42b/3, 42b/9,
42b/12, 43a/15, 44b/1, 44b/2,
44b/8, 44b/11, 44b/11, 44b/13,
45a/13, 45b/4, 45b/5, 45b/7,
45b/9, 45b/10, 45b/11, 45b/11,

45b/11, 45b/12, 45b/13,
45b/13, 46a/2, 46a/6, 46a/8,
46a/10, 46b/5, 47a/4, 47a/10,
47b/4, 47b/10, 47b/11, 47b/11,
48a/5, 48a/6, 48b/14, 49a/3,
49b/4, 49b/5, 49b/7, 50b/3,
50b/3, 50b/5, 50b/8, 51a/1,
51a/2, 51a/11, 51b/4, 51b/6,
51b/7, 51b/7, 51b/12, 51b/14,
52a/10, 52a/13, 53a/4, 53a/8,
53a/13, 53b/6, 53b/14, 54b/4,
54b/5, 54b/10, 54b/12, 54b/12,
54b/13, 54b/13, 54b/15, 55a/1,
55a/4, 55a/4, 55b/2, 55b/4,
55b/15, 56a/1, 56a/4, 56a/12,
56a/13, 56b/2, 56b/11, 57a/1,
57a/3, 57a/5, 57a/15, 57b/3,
57b/6, 57b/7, 57b/10, 58a/5,
58a/9, 58b/5, 59b/1, 59b/5,
59b/9, 60a/8, 60a/8, 60a/10,
60a/11, 60a/12, 60b/1, 61a/10,
61a/13, 61a/14, 61a/14, 61a/15,
61b/5, 62a/8, 62a/10, 62a/13,
63a/7, 63a/7, 63b/2, 63b/4,
64a/11, 64a/11, 64b/5, 65a/9,
65b/5, 67b/8, 68a/2, 68a/6,
68a/11, 69a/4, 69a/8, 69a/10,
69b/9, 69b/11, 70a/9, 71b/4,

71b/13, 72a/5, 72a/14, 72b/4,
72b/5, 72b/7, 72b/12, 73a/7,
73b/11, 73b/12, 74a/11,
74a/12, 74b/1, 74b/1, 74b/1,
74b/5, 74b/10, 74b/10, 75a/6,
75a/10, 75a/11, 75a/11, 75b/1,
75b/1, 75b/4, 75b/5, 75b/5,
75b/7, 75b/9, 75b/13, 75b/15,
75b/15, 76a/1, 76a/3, 76a/5,
77a/5, 77b/4, 77b/5, 77b/6,
77b/9, 79b/8, 79b/15, 80a/12,
85b/2, 86a/4, 87a/1, 87a/1,
87a/4, 87a/7, 87b/11, 88a/5,
88a/10, 88a/15, 88b/4, 88b/4,
88b/11, 88b/11, 88b/13, 89a/6,
89b/5, 89b/8, 89b/9, 89b/11,
89b/11, 90a/2, 90a/8, 90a/15,
90b/1, 90b/4, 90b/6, 90b/8,
90b/12, 91a/2, 91a/4, 91a/13,
91b/1, 91b/2, 91b/5, 91b/8,
91b/8, 92a/11, 92b/4, 93b/4,
93b/5, 93b/5, 93b/8, 93b/8,
94b/5, 94b/5, 94b/6, 94b/7,
95a/2, 95a/6, 95a/8, 95a/10,
95a/10, 95a/14, 95a/15, 95b/1,
95b/2, 95b/2, 95b/13, 95b/14,
95b/15, 95b/15, 96a/2, 96a/12,
96a/13, 96a/15, 96b/1, 96b/4,

96b/8, 96b/11, 97a/6, 97a/6,
97a/7, 97a/11, 98a/5, 98a/15,
98b/2, 99a/3, 99b/8, 100a/7,
100a/8, 100a/13, 100b/15,
101a/5, 101a/9, 101a/9,
101a/13, 101b/4, 101b/15,
101b/15, 102a/13, 103a/6,
103a/8, 103a/8, 103a/9,
103a/11, 103a/15, 103b/9,
103b/14, 104a/2, 104a/5,
106a/7, 106b/10, 106b/12,
107b/9, 107b/10, 107b/14

bir arada Birlikte [2].

b. 16b/15, 19b/15

biraz Bir parça, azıcık [49].

b. 11b/3, 23b/4, 27a/8, 27a/9,
27b/10, 27b/10, 27b/14, 28a/5,
30a/4, 46a/12, 51a/6, 51b/7,
51b/10, 55b/14, 61a/14, 63b/2,
63b/2, 64a/5, 64a/6, 65b/8,
65b/9, 69a/13, 70a/4, 70a/4,
75a/7, 89a/2, 90a/7, 90b/7,
91a/13, 96b/8, 98a/2, 98b/12,
99a/5, 100b/15, 103a/6,
103a/12, 103b/2, 103b/10,
106a/12, 106a/12, 106b/15,
108a/15, 108b/4, 108b/4,

108b/5, 109a/13, 109a/14, 109a/15, 109b/9	93b/13, 94a/6, 94a/9, 95b/6, 95b/6, 95b/11, 95b/12, 96a/4, 96b/4, 98a/5, 98a/14, 99b/7, 101a/2, 103a/14, 103b/14
birazcık Pek az, çok az [1].	
b. 26b/14	
birazdan Az sonra [1].	biri Biri, bir tanesi [187].
b. 55a/1	b. 39b/2, 40a/1, 40a/2, 40a/3, 40a/3, 40a/3, 40a/5, 40a/5, 40a/5, 40a/6, 40a/7, 43a/13, 43a/13, 43a/13, 54b/9, 54b/9, 54b/9, 55a/3, 57a/9, 57a/9, 57a/10, 63b/12, 65a/11, 65a/11, 88b/4, 91b/12
birbiri Karşılıklı olarak bir diğeri [32].	b.+n 107a/2 b.+nden 58b/4, 95b/9, 99a/13 b.+ne 40b/11, 40b/12, 40b/12, 40b/13, 40b/13 b.+ni 10a/15, 60a/5, 60a/12 b.+si 40a/2, 40a/2, 44a/1, 44a/2, 44a/3, 44a/3, 63b/12, 83b/4, 83b/4, 83b/11, 83b/11, 107a/2 b.+sine 40b/13 her b. 11b/3, 106b/15, 107a/1 her b.+nde 88a/9 her b.+nden 2a/9, 2a/11, 2a/11, 2a/13, 2b/8, 2b/13, 2b/13, 3b/15, 4b/11, 4b/12, 6b/6, 10b/4, 13b/3, 15a/1, 15a/1,
b.+ne 2a/14, 3a/15, 5a/14, 5b/14, 13a/7, 18b/14, 29a/2, 40a/11, 46a/4, 50a/5, 51b/11, 55b/14, 58b/4, 59a/3, 62a/2, 63b/3, 71a/15, 88a/5, 95b/7, 98b/15, 99a/2, 99b/10, 101b/11, 101b/15, 101b/15, 102a/1, 103a/9, 103b/1, 103b/3, 106b/4, 106b/13, 106b/15	
birden Ansızın [1].	
b. 25b/1	
birer Bir sayısının üleştirme sayı sıfatı [39].	
b. 2a/13, 2b/14, 3a/2, 3b/15, 4b/11, 5a/4, 12b/1, 12b/11, 14b/3, 31a/6, 31b/13, 36a/6, 46b/4, 47a/11, 53b/14, 56b/7, 59a/7, 71b/9, 89a/1, 89a/15, 89b/3, 92b/11, 93b/5, 93b/8,	

15b/12, 16a/12, 16b/5, 17b/6,
18a/4, 21a/8, 21b/5, 22b/3,
22b/8, 27a/12, 27a/14, 30a/8,
30b/11, 31a/6, 31a/12, 31b/9,
31b/12, 31b/15, 32b/1, 32b/7,
32b/10, 36a/9, 37a/13, 44a/14,
46b/4, 47a/3, 47a/11, 47b/3,
48b/10, 49a/11, 51b/3, 53a/12,
53b/14, 54a/10, 54b/14, 55b/1,
56a/11, 58a/11, 58b/3, 59a/7,
60a/1, 61a/1, 63a/11, 64b/2,
64b/2, 68b/12, 69a/12, 71b/9,
87a/5, 87a/14, 87b/5, 87b/10,
88a/14, 88b/5, 88b/5, 88b/10,
89a/1, 90a/14, 90b/15, 91a/1,
92b/2, 92b/9, 92b/11, 93a/2,
93a/11, 93a/15, 93b/7, 93b/11,
93b/13, 94a/2, 94a/5, 94a/9,
94a/11, 94b/2, 94b/3, 94b/14,
95a/1, 95a/7, 95a/10, 95b/6,
95b/11, 95b/14, 96a/2, 96a/4,
96b/4, 96b/13, 97a/6, 97a/11,
97a/14, 97b/13, 98a/5, 98a/11,
98a/14, 98b/7, 99b/7, 99b/9,
99b/15, 100a/1, 100a/2, 101a/2,
101a/3, 101b/2, 102b/12,
103a/7, 103a/11, 103a/14,
103b/7, 103b/14, 106b/4,

106b/9, 106b/10, 106b/11,
107a/5, 107b/3, 107b/14
her b.+sin 106a/1, 106a/6

birinci Bir sayısının sıra sayı sıfatı
[9].

b. 43b/15, 49a/14, 52b/15,
53a/1, 67a/9, 71b/3, 77a/6,
89a/9, 99b/14

birkaç Çok olmayan, az sayıda, az
[27].

b. 8b/14, 21a/14, 25a/6, 25a/7,
42b/2, 48b/4, 48b/6, 48b/11,
48b/13, 49a/4, 49b/12, 51a/13,
58a/4, 60a/9, 65b/3, 66b/2,
67b/4, 68a/2, 68a/14, 73b/7,
74b/11, 75a/7, 75a/14, 75b/3,
76b/2, 108b/3
b.+ını 63a/5

birle İle [2].

b. 31b/13, 32b/8

biş- Pişmek [22].

b.-dükden 24a/6

b.-e 28a/3, 53a/5, 59a/15,
91b/13, 92a/4, 92a/8

b.-er 44a/14

b.-icek 82a/8, 83a/2, 108a/13

- b.-miş 24a/4, 26a/7, 37a/4,
54b/6, 78a/10, 102a/5, 108a/9,
109b/1, 109b/7, 109b/7
- b.-mişdür 81b/6
- bişi** Çörek, tatlı bir ekmek türü [1].
b. 109b/8
- bişür-** Pişirmek [34].
b.-eler 10b/2, 20b/2, 21a/12,
22b/12, 26a/2, 26a/15, 29a/13,
52b/12, 53a/2, 54a/6, 57b/3,
58a/3, 58b/7, 61a/15, 78a/3,
91a/8, 91a/11, 92a/6, 108b/3
b.-mek 29a/7, 108a/6, 108a/7,
108a/13, 108b/5
b.-üp 23b/9, 79a/15, 81b/11,
82b/14, 106a/9, 108b/6, 108b/9
b.-ür 90a/12, 94a/9
b.-ürlerse 28a/3
- bit-** 1. Bitki, tüy, saç vb. şeyler çıkıp
yetişmek [4].
b.-en 46b/9
b.-er 84b/14
b.-erse 72a/2
b.-mek 46b/10
2. Bitişmek, kaynaşmak [1].
b.-meye 74a/5
- bitür-** Bitirmek, sona erdirmek [11].
b.-e 96b/13, 98a/10
- b.-eler 69b/8, 70b/8
b.-ür 33b/13, 63a/10, 86b/2,
97a/1, 102a/5, 102a/8, 102a/12
- bitürici** Bitirici, sona erdirici [1].
b. 73b/10
- biz** Çokluk birinci şahıs zamiri [1].
b. 30a/5
- boğaz** Boğaz [25].
b. 14b/13, 22b/7, 34a/1, 34a/1,
50b/6, 83b/6, 95b/8, 96a/7
b.+a 15a/5, 25a/4, 33b/14,
43b/10, 81b/11, 81b/15,
100b/10
b.+da 67a/2
b.+dan 49a/15
b.+ı 49a/15, 49b/8, 81b/10,
82b/6
b.+ına 49b/12
b.+ından 66a/13
b.+uñ 49b/7, 68b/5
- boğazla-** Boğazlamak, hayvanları
boğazından keserek öldürmek
[2].
b.-yalar 57a/1
b.-yup 46b/6
- boğazlan-** Boğazlanmak [1].
b.-ur 66b/4
- boğuk** Kısılmış (ses) [1].

	b. 65a/2	uzun, kıvrık veya çatalı
boğ	Dışkı [8].	korunma organı [2].
	tavuk b.+ı 76b/10, 76b/14	geyik b.+ı 96a/4, 101b/2
	şıçan b.+ın 48b/14	boyun Gövdenin başla omuz arasında
	gügercin b.+ın 55b/13, 80a/10	kalan bölgesi [6].
	şığır b.+ına 62a/4	b. 104b/8, 104b/8
	demür b.+ı “Cüruf, erime	b.+da 15a/8, 23a/9
	durumundaki madenlerin	b.+ına 50b/9, 74b/6
	yüzeyinde toplanan madde”	boz 1. Açık toprak rengi [1].
	32b/14, 54b/15	b. 23a/10
	demür b.+ın 53a/7	2. Bir tür kara sarılık [1].
bol	Nicelik bakımından olağandan	b. 81a/3
	veya alışıldandan çok [2].	boz- Bozmak [2].
	b. 45b/3, 78a/12	b.-ar 63b/6, 84a/10
boy	Boy otu, tohumları kırmızı	boza Arpa, mısır, buğday vb.
	bibere benzeyen, 10-15 cm	tahılların hamurunun
	yükselikteki, karabiberle	ekşitilmesiyle yapılan koyuca,
	kariştirilerek pastırma	tatlı veya mayhoş içecek [1].
	çemeninde kullanılan bir bitki	b. 52b/10
	(<i>Trigonella joenumgraecum</i>)	bozar- Bozarmak, boz renge girmek
	[13].	[1].
	b. 14b/15, 15b/12, 27b/6,	b.-a 23a/11
	31a/5, 56b/6, 56b/9, 59b/1,	bö İri ve zehirli örümcek <i>bk. böy</i>
	65a/5, 96b/12, 98b/13, 100a/6,	[1].
	103a/14	b. 76b/15
	b.+lar 89a/11	böbrek Kandaki zararlı maddeleri
boynuz	Bazı hayvanların başında	süzüp idrar olarak salan,
	bulunan, tırnaksı bir maddeden,	omurganın sağ ve sol yanında

bulunan çift organdan her biri	b. 71b/1
<i>bk. bögrek</i> [1].	böy İri ve zehirli örümcek <i>bk. bö</i>
b. 57a/9	[1].
bögrek Böbrek, kandaki zararlı	b. 76b/4
maddeleri süzüp idrar olarak	böyle Bunun gibi, buna benzer [7].
salan, omurganın sağ ve sol	b. 6a/10, 52b/10, 70a/4, 92a/9,
yanında bulunan çift organdan	102b/8, 107b/6
her biri <i>bk. böbrek</i> [28].	b.+dür 68b/5
b. 56a/7, 56a/7, 58b/1, 78a/8,	bu 1. Bu, işaret zamiri [122].
86b/15, 87a/10, 97a/2, 99b/3,	b. 13a/3, 14b/8, 17a/4, 20a/9,
99b/5, 99b/13, 105a/11	20b/3, 29a/3, 29a/14, 47b/2,
b.+de 79b/9, 83a/5	57b/1, 57b/15, 59a/10, 61b/12,
b.+deki 85b/14, 86b/3	63a/15, 64b/7, 73b/6
b.+den 56b/2	b.+dur 3b/7, 3b/13, 4a/6, 9a/12,
b.+e 80a/7	10a/5, 11a/5, 11a/15, 11b/9,
b.+i 39b/4, 53a/3, 54a/6, 83a/3,	13b/11, 14a/8, 14a/9, 14b/9,
83a/15, 86b/4, 99b/3, 102a/10,	14b/14, 15b/3, 16b/3, 19b/10,
108b/9	19b/14, 20a/4, 20b/3, 21a/3,
b.+leri 103b/4	21b/7, 25a/13, 26a/4, 27b/13,
b.+ün 84b/5	28a/3, 28a/3, 28a/4, 28b/12,
bögrülce Börülce, fasulyeye benzer bir	30b/7, 37a/9, 43a/5, 43a/7,
bitki (<i>Vigna sinensis</i>) [2].	43b/11, 44b/3, 44b/11, 46a/8,
b. 78a/13, 109b/5	51b/5, 53a/8, 55a/7, 55b/2,
bögür Böğür, kaburga altı boşlukları	57a/11, 59b/5, 60a/4, 61a/11,
[2].	64a/14, 68b/10
b.+ini 83b/12	b.+ña 3b/12, 21a/4, 21a/4,
b.+leri 54b/3	22a/1, 77b/6, 96b/10, 99a/3
bögürtlen Böğürtlen (<i>Rubus</i>) [1].	

b.+ndan 26a/12, 27b/11, 28a/3,
33b/6, 75a/4

b.+ni 3b/12, 7b/6, 12b/10,
18b/9, 18b/13, 22a/3, 25b/2,
27a/6, 44b/6, 45b/9, 46a/1,
46b/3, 47a/10, 47a/14, 47b/2,
48b/5, 48b/14, 49a/6, 49a/9,
49b/2, 51a/5, 51b/9, 52a/4,
53b/10, 56a/14, 57b/8, 59b/1,
59b/7, 60a/14, 63b/7, 65b/6,
65b/12, 66a/14, 67a/5, 68a/4,
69a/7, 71b/15

b.+nları 45b/12

b.+nuñ 11b/7, 77b/3, 77b/10,
83b/8

b.+nuñla 14b/6, 27b/7, 44b/2,
48a/5, 61a/12, 76a/13, 76b/3

2. Bu, işaret sıfatı [225].

b. 1b/4, 1b/5, 1b/9, 1b/11,
2a/14, 3a/13, 3b/1, 3b/9, 3b/15,
5a/12, 5b/14, 6a/8, 6b/1, 6b/10,
7a/7, 7a/7, 7b/11, 7b/13, 7b/15,
8a/1, 8b/9, 8b/10, 9a/6, 9b/2,
9b/14, 10a/8, 10a/14, 10b/8,
11a/1, 11a/4, 11a/8, 11a/13,
11b/2, 11b/8, 11b/14, 12a/15,
12b/7, 12b/14, 13a/14, 13b/4,
14b/4, 14b/11, 15a/2, 15b/5,

16a/8, 16a/9, 16a/12, 16b/2,
17a/6, 17a/12, 17a/15, 17b/7,
18a/4, 18a/10, 18b/3, 18b/8,
18b/8, 18b/14, 19a/11, 19b/5,
19b/7, 19b/12, 20a/2, 20b/6,
20b/11, 21a/4, 21a/11, 21b/8,
21b/14, 22a/1, 22a/1, 22a/7,
22a/13, 22a/15, 22b/4, 22b/10,
23a/2, 23a/14, 23a/15, 23b/3,
23b/9, 23b/9, 23b/13, 24a/5,
24a/12, 24b/2, 24b/13, 25a/12,
25b/6, 25b/10, 25b/12, 26a/3,
27b/3, 27b/7, 28a/1, 28a/9,
28a/10, 28a/11, 28b/1, 29a/5,
29a/6, 29a/13, 29b/2, 29b/13,
30a/11, 30b/12, 31a/14,
31b/10, 31b/13, 32b/14, 33b/4,
34a/14, 36a/14, 40a/8, 40b/5,
40b/14, 41b/3, 42a/6, 44a/5,
44b/1, 44b/8, 44b/15, 46a/3,
46b/12, 48a/3, 49a/1, 49a/12,
49b/15, 50a/8, 51a/11, 51b/8,
52a/8, 52a/11, 53a/7, 53a/9,
53a/13, 53b/9, 53b/13, 54a/11,
55a/15, 55b/15, 56a/6, 56a/13,
57a/3, 57a/6, 58a/5, 58a/7,
59b/3, 59b/5, 60a/5, 60a/14,
61a/4, 61b/1, 62a/6, 62a/12,

62a/14, 62b/5, 63a/2, 63a/5,
63a/9, 63a/15, 63b/4, 63b/8,
63b/14, 64a/2, 64a/10, 64a/13,
64b/1, 64b/5, 64b/12, 65a/15,
65b/4, 65b/8, 66b/8, 67b/11,
67b/13, 68a/2, 68b/3, 68b/9,
68b/14, 73b/3, 74a/8, 74a/9,
75b/6, 75b/7, 76a/14, 77b/3,
77b/13, 87a/11, 87a/15,
90b/12, 91a/14, 91b/2, 94a/6,
94b/6, 95b/4, 96a/13, 96b/6,
98a/15, 99a/8, 99a/14, 99a/15,
99b/3, 100a/9, 100a/10,
100a/12, 100b/13, 101a/8,
102a/13, 102b/4, 102b/15,
103b/3, 103b/3, 103b/13,
103b/14, 104a/12, 104b/2,
105a/14, 105a/15, 106b/14,
107a/5, 107b/11, 109a/13,
109b/12

buçuk Yarım [97].

b. 2a/7, 2a/8, 2a/8, 2a/10,
2a/12, 2b/1, 3a/8, 3a/12, 4b/12,
4b/14, 5b/8, 5b/12, 5b/13, 6a/2,
6a/6, 6a/13, 6a/15, 6b/6, 6b/7,
7a/11, 9a/15, 9b/10, 10a/7,
10a/8, 10a/13, 10a/14, 12a/15,
12b/12, 12b/12, 12b/13,

12b/13, 12b/14, 13b/13,
15a/10, 18b/11, 21b/9, 22a/13,
22a/15, 22b/3, 23a/4, 23a/8,
23a/8, 24b/5, 24b/7, 24b/9,
24b/13, 25b/3, 25b/3, 25b/3,
25b/4, 25b/13, 27a/4, 27b/8,
31b/3, 31b/3, 31b/3, 31b/4,
31b/4, 31b/9, 31b/10, 31b/12,
31b/12, 31b/12, 33b/3, 36a/6,
45b/14, 47a/10, 51a/1, 52a/5,
55b/2, 64a/11, 64b/3, 71b/9,
80a/12, 87b/7, 89b/8, 90b/6,
91a/5, 91b/2, 91b/5, 92b/8,
92b/11, 93b/8, 93b/13, 94a/2,
94a/6, 95b/9, 96a/4, 98a/5,
98b/7, 99a/5, 99a/9, 100a/8,
100b/8, 101a/2, 103a/15,
107a/1

buçugar Yarımşar [8].

b. 6b/6, 12b/14, 25b/4, 31b/9,
65b/7, 90a/5, 95b/14, 98b/7

buçuklu Kesirli [1].

b. 9b/3

bud İnsan vücudunun kalça ile diz arasındaki bölümü *bk. but, buğ* [2].

b. 23a/10, 72a/9

budak Dal [5].

b. 22a/4, 22a/7, 28b/9, 95a/2	b.-alar 25b/6
b.+larına 2b/5	bulın- Bulunmak [10].
buğday Buğday [8].	b.-a 73a/9
b. 60a/6, 77b/15, 78a/4,	b.-maya 80b/4
103b/10, 108a/14, 109b/7	b.-mazsa 10a/5, 10b/6, 16b/13,
b.+ı 61a/4	17a/7, 19a/14, 20b/7, 107a/4
b.+uñ 78a/2	b.-ursa 17a/2
buğılan- Buğılanmak, buğu ile	bulut Bulut [1].
kaplanmak [1].	b. 45a/13
b.-a 58a/9	bunduka Ar. Ufak ve yuvarlak tane
buğür Far. Tütsü [4].	[1].
b. 106a/6, 106a/6, 106a/8	b. 14b/5
b.+lardur 105b/5	bunlar Bunlar, işaret zamiri [162].
bul- Bulmak [12].	b. 49b/2, 53a/12, 61a/10, 65a/1,
b.-a 4a/2, 17a/13, 18a/12,	65a/11, 66a/7, 100a/4
30a/3, 31b/14, 36b/5, 45b/15,	b.+a 42a/9, 67b/1
53b/3	b.+ca 87a/6, 87b/7, 87b/11,
b.-alar 74b/13	88a/1, 88a/9, 88a/14, 88b/6,
b.-duğı 1b/5	95b/12, 96a/2
b.-duķ 30a/6	b.+dan 40a/2, 40b/9, 90a/5,
b.-ursa 84a/8	94a/10, 102b/13, 103a/2,
bula- Bulamak, batırmak, kaplamak	108b/12, 109a/3
[4].	b.+dur 17b/4, 40b/10, 63a/10,
b.-madı 55a10	64b/13
b.-yalar 25b/6, 61a/5, 61a/6	b.+ı 25b/4, 25b/14, 26a/6,
bulamaç Sulu, cıvık hamur [1].	27a/5, 27a/14, 31a/3, 44a/11,
b. 64b/4	46b/5, 46b/8, 47a/4, 47a/11,
bulaşdur- Bulaştırmak [1].	47b/4, 48a/6, 48b/3, 48b/5,

49a/5, 49a/7, 50a/5, 51a/6,
51a/7, 51b/4, 51b/6, 51b/10,
52a/5, 52a/6, 52a/9, 53a/12,
53a/15, 53b/14, 54a/10,
54b/11, 55b/14, 56a/3, 56a/11,
56a/15, 56b/6, 56b/10, 57b/9,
57b/14, 58a/11, 58b/9, 59a/3,
59b/2, 59b/2, 59b/8, 60a/7,
60a/12, 60a/15, 61a/7, 61a/14,
61b/4, 62a/2, 62a/15, 63a/11,
63b/3, 63b/8, 63b/15, 64a/12,
64a/15, 64b/3, 65a/5, 65b/2,
65b/9, 65b/13, 66a/15, 67a/6,
67b/3, 67b/4, 68b/12, 69a/10,
69a/12, 71a/14, 72b/13, 75a/8,
76a/13, 76a/15, 76b/1, 76b/10,
77a/11, 87b/6, 87b/11, 88a/1,
88a/4, 88b/6, 88b/11, 88b/12,
89a/5, 90b/11, 91a/1, 92b/3,
92b/7, 93b/8, 94a/2, 94a/11,
94b/4, 94b/11, 95b/1, 95b/2,
95b/7, 95b/10, 95b/12, 96a/4,
96b/4, 97b/1, 97b/3, 97b/13,
98a/5, 98a/11, 98b/5, 98b/11,
98b/13, 98b/15, 99a/10, 99b/5,
99b/12, 100a/8, 100a/13,
100a/15, 101a/14, 102a/3,
102a/10, 102b/2, 102b/6,

102b/14, 103a/14, 103b/10,
106a/1

b.+uñ 31a/13, 71a/5, 76b/5,
86b/14, 90a/14

burc *Ar.* Güneşin ayrıldığı on iki
kısmıdan her biri [6].

b.-ı seretān “yengeç burcu”
7a/9, 8a/14

b.-ı ‘aḳreb “akrep burcu”
7a/10, 8a/14

b.-ı ḥūt “balık burcu” 7a/10,
8a/14

burçak Baklagillerden, taneleri hayvan
yemi olarak kullanılan yıllık
bir yem bitkisi [2].

b. 59b/7, 98b/4

büre *Far.* Kuyumcuların kullandığı
tuza benzer bir madde, boraks
[22].

b. 7b/15, 19b/11, 23a/13,
36b/3, 47b/4, 53b/13, 63a/10,
63b/8, 64a/5, 65b/12, 69a/8,
98b/3, 98b/4, 98b/11, 100b/7,
100b/11, 101a/2, 103a/8,
103a/11, 103a/15, 103b/14

b.+si 87a/6

burna- Uç yapmak, uç koymak
[1].

- b.-sa 76a/11
- buru** Sancı, buruntu [2].
b. 11a/3
b.+sına 95b/5
- burun** Burun [20].
b. 25b/5, 25b/6, 47b/8, 48a/2,
66a/13, 98a/2
b.+a 47b/9
b.+dan 100b/13
b.+ı 31a/8, 47b/9, 65a/2, 66b/4,
80a/9
b.+ına 25a/7, 48a/6, 80a/10,
98a/3, 100b/14
b.+ından 63b/6, 68b/9
- but** İnsan vücudunun kalça ile diz arasındaki bölümü *bk. bud, buṭ* [2].
b.+da 15a/8
b.+dadur 40b/9
- buṭ** İnsan vücudunun kalça ile diz arasındaki bölümü *bk. bud, but* [2].
b. 23b/3, 76a/5
- buṭraḳ** Üç köşeli diken *bk. buṭraḳ* [1].
b. 15b/11
- buṭraḳ** Üç köşeli diken *bk. buṭraḳ* [1].
b.+ı 69b/9
- būy** *Far.* Koku [1].
- b.-ı na‘nā 108a/8
- buyan** Meyan kökü (*Glycyrrhiza glabra*) [13].
b. 10b/6, 11a/12, 44b/6, 48b/3,
51b/6, 61a/13, 63a/11, 90b/9,
94a/1, 94a/9, 95a/10, 100a/13
b.+uñ 23b/6
- buyur-** Buyurmak, söylemek [1].
b.-mıṣlardur 45b/9
- buzāḡu** İnek ve benzeri hayvanların yavrusu [1].
b. 79a/10
- būzīdān** *Far.* Tilki taşığı, it kasarı, koç otu (*Solanum nigrum*) [7].
b. 3a/2, 4a/7, 68b/11, 87b/10,
95a/6, 99a/12, 99b/7
- buzūrī** *Far.* Bir tür şurup [2].
sikencübīn-i b. 21b/4, 21b/7
şarābū'l-b. 90b/2
- būber** *Yun.* Biber [6].
b. 37a/1, 49b/2, 61b/3, 86b/11,
87a/5, 100b/2
- būk-** Bükme, hareket etmek [1].
b.-mez 75b/3
- būlūk** Erkeklik organı [2].
b. 25a/2, 57a/6
- būnn** *Ar.* Kahve çekirdeği [1].
b.-i ḳara 3b/11

bünyād *Far.* Asıl, esas, temel [1].

b.+ı 42a/13

bürüdet *Ar.* Soğukluk [4].

b. 21a/2, 60a/4

b.+dür 56a/7

b.+i 31b/1

büsted *Ar.* Mercan [7].

b. 2a/8, 4a/15, 4b/14, 5a/9,

11a/12, 12a/9, 30b/10

büyü- Büyümek [4].

b.-r 49b/3, 56b/3, 59a/6, 72b/2

büyücek Biraz büyük, büyüğe yakın

[2].

b. 71a/6, 72b/14

büyük Büyük [18].

b. 14a/11, 22a/7, 36b/6, 43a/9,

43a/9, 53b/3, 62a/13, 62b/8,

72a/13, 72b/3, 80a/12

b.+de 66a/1, 66a/8, 66a/9

b.+e 6a/4, 23b/5

b. ise 62b9

b.+üñ 14a/11

büzür *Ar.* Tohumlar, taneler [2].

b.+i 55b/4, 55b/10

C

cā'iz *Ar.* İşlenilmesinde cevaz olan;

olabilir, olur [5].

c. 9b/4

c.+dür 8a/8, 9b/4, 12b/15,

13a/1

cān *Far.* Hayat, yaşayış [2].

c. 40b/10

c.+lar 40a/6

cān-āver *Far.* Zararlı hayvan *bk.* **cān-
ver** [1].

c.+ler 88a/12

cān-ver *Far.* Zararlı hayvan *bk.* **cān-
āver** [1].

c.+ler 3b/11

cāvşīr *Ar.* Çavşir otu ve bundan elde
edilen tıbb bir zamk *bk.* **çāvşīr**
[1].

c. 15a/10

cāzibe *Ar.* Cezbetme, alım, alımlılık
[1].

ķuvvet-i c. 40a/5

cedvār *Ar.* Zencefil cinsinden, kokulu
uyarıcı olarak kullanılan bir
safran kökü [1].

c. 37a/5

cehd *Ar.* Çalışma, çabalama [1].

c. 74a/2

cem' *Ar.* Toplama, yığma [9].

- c. 1b/8, 1b/11, 7a/4, 8b/9,
14b/11, 17a/1, 30a/10, 60a/5,
106a/6
- cemî** *Ar.* Cümle, hep, bütün [16].
c. 3b/5, 3b/11, 15a/14, 27b/12,
40a/14, 40b/1, 40b/1, 40b/5,
65a/13, 67a/2, 79a/6, 83a/8,
86a/1, 86b/13, 97b/12, 102a/
- cemre** *Ar.* Kabarcıklar biçiminde
beliren ateşli bir cilt hastalığı
[1].
c. 105a/12
- centiyâne** *Yun.* Centiyan, büyük
kantaron, eşek turpu (*gentiane
lutea*) [5].
c. 3b/7, 3b/14, 32b/6, 37a/4,
88a/13
- cerâhat** *Ar.* İrin, yara [23].
c. 43a/14, 70a/7, 76a/8, 96a/9
c.+a 59a/11
c.+den 76a/11
c.+e 83b/10, 102a/8, 103a/7
c.+i 101a/11, 102a/2
c.+ler 43b/2
c.+lere 89a/4, 101a/7, 101b/9,
102b/11, 103a/1
c.+leri 70a/6, 79a/13, 79b/4,
102a/4, 102a/8
- c.+ün 102a/2
- cerb** *Far.* Yağ [1].
c. it- 87b/1
- cereb** *Ar.* Uyuz hastalığı, uyuzluk
[1].
c. 105a/10
- cereyân** *Ar.* Akma, akım, geçme [1].
c. 33b/15
- cevâb** *Far.* Arpa ile yapılan bir tür
yiyecek *bk.* **cevâv**, **çevâv** [3].
c. 27b/1
c.+ı 20a/8
c.+dan 20b/1
- cevâhir** *Ar.* Cevherler, kıymetli taşlar
[2].
c.+den 5a/9
c.+i 5a/10
- cevâriş** *Far.* Hazmettiriciler [12].
c. 1b/14
c.+iyle 85b/10
c.+ler 88b/2
c.+leri 5b/4, 88b/1
c.-i ‘anber 27a/11
c.-i kemmün 88b/2
c.-i maştakî 5b/4, 88b/13
c.-i şandal 5b/7
c.-i ‘üd 88b/7

cevāriş-i üşküf <i>Far.</i> Hazmı kolaylaştıran bir tür ilaç [1]. c. 31b/15	c.+ün 78b/7
cevāv <i>Far.</i> Arpa ile yapılan bir tür yiyecek <i>bk. cevāb, çevāv</i> [10]. c. 41b/14, 50b/8, 108b/6 c.+ı 50a/12, 55a/14, 77b/2, 77b/7 c.+ın 50b/1, 53b/9, 58b/14	cihet <i>Ar.</i> Yön, taraf [1]. c.+inden 40b/15
cevz <i>Ar.</i> Ceviz (<i>Juglans regia</i>) [36]. c. 22a/6, 39b/11 c.-i bevvā 2b/13, 4a/7, 5a/3, 12a/7, 25a/9, 27a/13, 29b/13, 30b/8, 31b/3, 34a/9, 34a/12, 34b/8, 34b/13, 37a/5, 37a/10, 51b/9, 58a/7, 86a/11, 87b/5, 87b/10, 87b/15, 88b/6, 88b/9, 94a/5, 96a/2, 97a/4, 103a/1 c.-i Hindī 3a/1, 31a/11, 34b/14, 60a/6, 87a/14, 97a/5 c.ü's-serv 106a/5	cilā <i>Ar.</i> Parlatma, parlaklık [2]. c. 93a/4, 99b/4
	cild <i>Ar.</i> Cilt, deri [1]. c.+i 59b/13
	cimā^ç <i>Ar.</i> Cinsel ilişki [30]. c. 31b/14, 42b/15, 47a/1, 78a/13, 80a/13, 85a/13, 86b/8, 107b/1, 108a/5 c.+a 30b/4, 31b/7, 32a/1, 37a/9, 39b/6, 78a/7, 79a/13, 80a/14, 81a/2, 82b/9, 82b/10, 85a/15, 85b/10, 86a/5, 87b/8, 91b/15, 92a/3 c.+da 85b/11 c.+ı 86a/2, 94a/4, 109b/13
circır Su teresi, su kerevizi, kaz ayağı [1]. c. 108b/11	cinn <i>Ar.</i> Gözle görünmez, latif cisimlerden ibaret bir yaratık [1]. c. 84b/13
ciger <i>Far.</i> Ciğer, bağır [7]. c. 32b/4, 33b/9 c.+e 29b/2 c.+i 86b/2, 88b/7, 90b/3	cirm <i>Ar.</i> Cisim, hacim [1]. c.+in 108a/14
	cisim <i>Ar.</i> Beden, gövde [1]. c.+lerdür 40a/1
	cudam Cüzam [5].

c. 64b/10, 78a/12, 81a/3,
105a/10
c.+ı 64b/10

cüllāb *Far.* Gül suyu, gül şerbeti [10].
c. 26b/2, 28a/8, 28b/15, 29a/12,
30a/3
c.+dur 27b/12
c.+ile 95b/10
c.+la 28a/15
c.-ı müte^c ārif 27b/11, 28a/2

cüllāh *Ar.* Çul dokuyan, çulha [1].
c.+larda 73b/3

cülnār *Far.* Nar çiçeği *bk.* **çülnār**,
gülnār [1].
c. 49a/11

cümle Cümle, bütün, hep [49].
c. 13a/7, 30a/10, 31b/6, 31b/11,
32b/7, 34b/15, 36a/3, 36a/10,
36a/14, 36b/9, 52b/14, 54a/14,
54a/15, 76b/4, 109a/3
c.+den 39b/2
c.+si 40a/12, 63a/13, 80b/6,
100a/6
c.+sin 16a/12, 17b/7, 22b/4,
30b/12, 31a/6, 103b/7, 107a/5
c.+since 99a/2, 99b/13
c.+sinden 17a/3

c.+sini 6a/8, 11a/8, 11a/13,
12a/15, 13b/4, 14b/4, 15a/2,
16b/6, 17a/1, 17a/15, 19a/14,
19b/5, 20a/2, 21b/8, 23a/2,
26a/14, 29b/13, 31b/10, 33b/4

cünd-i bīdester *Far.* Kunduz taşığı
otu, çavşir [10].
c. 2a/13, 23a/4, 32b/9, 37a/5,
47a/10, 87b/4, 96b/3, 97b/3,

100b/7

c.+i 23a/5

cünūn *Ar.* Delirme, delilik [1].

c.+ı 105a/10

cüz *Ar.* Kısım, parça, bölüm [2].
c. 31a/6, 107b/14

Ç

çaba Tasa, çarpıntı [3].
ç.+sı 16b/11, 17a/12, 20a/7

çābuk *Far.* Çabuk, hızlı [1].
ç. 41a/9

çādır *Far.* Çadır çiçeği, kuzu
sarmaşığı, çadır uşağı [5].
dāne ç. “çadır çiçeği bitkisi ve
zamkı” 60a/7, 99a/2, 102a/11,
102b/12, 102b/14

çağır- Çağırmaq, bağırmaq,
haykırmak [1].

- ç.-mağdan 59b/12
- çağ** Ta, tam, tamam [2].
ç. 57b/7, 75a/3
- çal-** Çalmak, müzik aleti çalmak [2].
saz ç.-alar 45a/6, 45b/6
- çalka-** Çalkamak, çalkalamak [12].
ç.-ya 51b/9, 74a/13
ç.-yalar 27b/14, 28a/1, 45a/1, 51a/7, 53a/6, 57b/2, 99a/6, 102b/8
ç.-yup 61b/1, 89a/12
- çalıyın** Sırtüstü [6].
ç. 46a/5, 46a/9, 57a/1, 60a/6, 61a/6, 74b/9
- çam** Çam ağacı (*Pinus*) [7].
ç. 12b/6, 64a/14, 102a/3, 102a/9, 102a/12, 102b/12
ç. sakızı “çam sakızı, çam reçinesi” 60a/12
- çanak** Toprak, metal vb. bir maddeden yapılmış yayvan, çukurca kap [7].
ç. 51b/7, 56b/7, 101a/14
ç.+a 21b/14, 36a/4, 45b/10
ç.+ı 45b/15
- çapak** Göz pınarında ve kirpiklerde birikerek pıhtılaştıran veya kuruyan akıntı [1].
ç.+ıçün 5b/15
- çapaklan-** Çapaklanmak, çapak oluşmak [1].
ç.-ur 41a/4
- çâre** *Far.* İlaç, tedbir [3].
ç. 7b/13, 67b/14, 72a/11
- çarh** *Far.* Çark, tekerlek [1].
ç.+ınuñ 45b/10
- çâşnî** *Far.* Çeşni, lezzet, tat [6].
ç. 7a/6, 8a/11, 20a/9, 20b/15, 21b/3, 27b/2
- çāvşîr** *Ar.* Cavşir otu ve bundan elde edilen tıbbi bir zamk, kunduz taşığı, oğlan aşısı (*Ferula alaeochytris*) bk. **cāvşîr** [3].
ç. 60a/7, 102b/12, 102b/14
- çek-** Çekmek, bir şeyi tutup kendine veya başka bir yöne doğru yürütmek [44].
ç.-e 46a/10, 74b/1, 74b/10, 74b/10, 75a/3, 75a/4, 76a/2, 76a/4, 76b/14
ç.-eler 6b/3, 6b/12, 6b/12, 46b/12, 47a/6, 47b/15, 49b/1, 49b/5, 66a/11, 66a/12, 66a/12,

69b/4, 70a/12, 72a/7, 74a/13,
74b/14, 75a/15, 76a/6, 76a/8,
76b/13, 77a/3, 86a/15, 100b/14
ç.-emez 60a/5
ç.-en 76b/13
ç.-er 43b/6, 66a/9, 82b/14,
88a/6, 91b/9, 92b/5, 92b/14,
100b/1
ç.-erlerse 82b/15
ç.-mek 104b/9

çekil- Çekilmek, geri gitmek [1].

ç.-ür 71a/8

çekirdek 1. Kuyumculukta kullanılan
ve 5 santigrama eşit olan
ağırlık ölçüsü [29].

ç. 5b/13, 5b/13, 5b/14, 6a/2,
6a/6, 6a/13, 6b/1, 6b/7, 6b/15,
7a/1, 9a/6, 10b/10, 11b/12,
13b/3, 14b/4, 16b/14, 17a/15,
20b/11, 21b/15, 23a/7, 24b/2,
24b/2, 24b/5, 25a/11, 25b/5,
31b/6, 53b/14, 57a/12, 64a/12

2. Etlı meyvelerin içinde bir
veya birden çok bulunan, çoğu
sert bir kabukla kaplı tohum
[40].

ç.+i 10b/5, 11b/10, 12b/8,
15a/4, 15b/4, 19a/12, 19b/2,

19b/3, 19b/4, 21b/3, 22b/8,
22b/15, 11a/8, 23b/8, 28b/13,
31a/12, 32b/11, 36a/10, 37a/1,
44b/7, 53a/10, 60a/8, 63a/13,
71a/15, 81a/7, 87a/14, 90a/14,
93b/13, 93b/14, 94a/10, 94b/4,
94b/11, 94b/15, 95a/13, 96b/7,
97a/6
ç.+ini 22b/15, 25a/6

ç.+inüñ 23a/13, 94a/2

çekivir- Bir şeyi tutup kendine veya
başka bir yöne doğru çabucak
çekmek [1].

ç.-e 75b/8

çenârek *Far.* Kızıl zırnık, arsenik [4].

ç. 63b/8, 65b/1, 97b/7, 97b/8

çenfe Canlılarda baş bölümünde yer
alan, kemik ve kırkırdak ile
desteklenen, altlı üstlü dişleri
taşıyan ve ağzın kapanıp
açılmasını sağlayan kasları
üzerinde barındıran iki parçaya
verilen ad [2].

ç. 75a/1

ç.+i 75a/4

çengâl *Far.* Çengel [1].

ç. 5a/7

çengâlcük *Far. T.* Çengelcik [1].

	ç.+le 49b/5		ç.+cıklarudur 73b/1
çepeçevre	Çepeçevre, bütün yanlarını kuşatan [1].		ç.+ları 98b/10, 102b/6
	ç. 69b/4	çığıt	Yüzde nokta nokta olan esmer leke, çil [3].
çepel	Kirli, pis, murdar [1].		ç.+a 68b/7
	ç. 59a/4		ç.+ı 84a/7
çeşmezen	<i>Far.</i> Çalı dikenini, kara diken, çalı tohumu, sincen dikenini, karaçalı, İsa dikenini [4].	çık-	Çıkmak [96].
	ç. 5b/11, 6a/12, 99b/4, 99b/11		ç.-a 8b/13, 9a/10, 14a/2, 18b/8, 19a/7, 19a/8, 19a/9, 22a/8, 23b/2, 23b/4, 25a/6, 28a/7, 28a/14, 42b/1, 44a/12, 44b/10, 55b/4, 57a/14, 57b/10, 64b/5, 65b/4, 65b/6, 65b/9, 65b/14, 68a/8, 69a/14, 108a/14
çevāv	<i>Far.</i> Arpa ile yapılan bir tür yiyecek <i>bk. cevāb, cevāv</i> [1].		ç.-alar 18b/7, 18b/15, 19a/1, 97b/11
	ç.+ı 45a/6		ç.-an 46b/13, 99a/6
çevre	Bir şeyin yakını, etrafı [2].		ç.-ar 54a/8, 59a/5, 64a/9, 65a/12, 66b/9, 67a/1, 67a/1, 67b/9, 68a/1, 70a/2, 71b/4, 72b/1, 73a/12, 73b/1, 73b/2, 73b/12, 74a/1, 74a/15, 75b/11, 76b/11, 102b/8
	ç. 69b/12, 73b/12		ç.-arsa 76a/7
çevür-	Çevirmek [4].		ç.-duğma 58a/9
	ç.-e 70b/12, 74a/4		
	ç.-eler 10a/2, 68a/8		
	ç.-se 48b/15		
çevürivir-	Bir şeyi çabucak çevirmek [1].		
	ç.-eler 74b/14		
çıban	Vücutun herhangi bir yerinde oluşan ve çoğu, deride veya deri altında şişkinlik, kızartı, ağrı ve ateş ile kendini gösteren irin birikimi [4].		
	ç. 12b/4		

ç.-ıcağ 42b/1, 42b/2, 57a/6, 58a/6, 64a/1, 65a/6, 72b/5, 99a/11	ç.-mağ 43b/3
ç.-ınca 66a/9, 73b/9	ç.-up 33b/3
ç.-madın 69b/4	ç.-ur 69b/6, 88b/14
ç.-mağa 88a/8	çıkın Bir beze sarılarak düğümlenmiş küçük bohça, çıkı [4].
ç.-maya 19a/10, 80a/4	ç. 63b/5, 63b/5, 64b/14, 64b/14
ç.-maz 76b/7	çıkmalu Çıkmalı, çıkma durumunda olan [1].
ç.-mazdan 66a/8	ç. ise 76a/7
ç.-mazsa 57a/7	çıkuk Çıkık, bir kemir veya organın yerinden çıkmış olması [1].
ç.-miş 10b/4, 12b/8, 17b/5, 22b/9, 31a/13, 36a/10, 44b/7, 48b/9, 60a/8, 80a/4, 87a/14, 90a/14, 94a/10, 94b/4, 94b/15	ç.+ları 76b/2
ç.-sa 58a/4, 71a/5, 74b/7, 75a/1, 75a/7, 75a/14, 75b/10, 76a/3	çıtla- Çıtlamak, çıt sesi çıkarmak [4].
çıkâr- Çıkarmak [34].	ç.-ya 49b/2, 75a/15, 76a/2, 76a/4
ç.-a 56b/15, 69b/8, 74a/4, 97b/5	çiçek 1. Bir bitkinin üreme organlarını taşıyan çoğu güzel kokulu, renkli bölümü [4].
ç.-alar 15b/10, 28b/13, 29b/5, 30a/2, 54a/2, 57a/7, 59a/15, 69b/4, 70a/14, 72b/2, 74a/3, 74a/4, 76a/7, 89a/7, 91b/11, 92a/1, 92a/4, 92a/8, 93b/4, 96b/8, 98a/7, 101a/5	ç.+i 19b/10, 27b/6, 54b/11
ç.-asın 70b/15, 71a/1, 71a/1, 71a/2	ç.+inüñ 9a/9
	2. İrinli kabarcıklar dökerek yüzde izler bırakan ateşli, ağır ve bulaşıcı hastalık [3].
	ç. 66a/14, 99a/8
	ç.+i 66a/7
	çig Çiğ, pişmemiş veya az pişmiş [6].

- ç. 16a/1, 17b/8, 31b/15, 57a/12,
66b/5
ç.+le 78a/1
- çigdem** Çiğdem çiçeği (*Crocus cancellatus*) [1].
ç. 23a/14
- çigzin-** Çigzinmek, dönmek [2].
baş ç.-e “ başı dönmek” 36a/8
baş ç.-ürse 52a/3
- çil** Eti için avlanan, ormanlarda yaşayan bir kuş, dağ tavuğu [1].
ç. 108b/8
- Çinî** *Far.* Çin’e ait, Çin’le ilgili [9].
ç. 68a/5
ç. çanak “sırçalı kap, porselen” 101a/14
kebābe-i Ç. 30b/8,
māmīrān-ı Ç. “māsīrān-ı Çinî, kırlangıç otu” 47a/3
māsīrān-ı Ç. “māmīrān-ı Çinî, kırlangıç otu” 6b/7
rāvend-i Ç. “Çin ravendi, ışgın ağacı” 14b/2, 32a/12, 51a/1, 55b/2
- çiriş** *Far.* Çiriş otu, kar kalktıktan hemen sonra çıkan bir ot, yaprakları sebze olarak kullanılan, aşağı yukarı bir metre yüksekliğinde bir bitki, dağ pırasası [5].
ç. 60a/1, 68a/3, 74b/2, 76b/2
ç.+ile 48a/8
- çirk** Pis su [1].
ç. 101a/1
- çivit** Çivit otu, turpgillerden, yapraklarından mavi boya çıkarılan bitki [2].
ç. 45b/14, 48b/12
- çiyin** Omuz [2].
ç.63a2, 65a4
- çiyne-** Çiğnemek [6].
ç.-meye 75a/6
ç.-ye 7a/14, 8a/15, 31b/7
ç.-yeler 61a/4, 85b/11
- çoğan** Çöven otu, sabun otu, helvacı kökü [2].
ç. 19b/5
ç.+la 18b/6
- çoğu** Çoğu, bir şeyin büyük bölümü [2].
ç. 67a/2, 79b/15
- çok** Sayı, nicelik, değer, güç, derece vb. bakımından büyük ve aşırı olan [65].

- ç. 11a/4, 21a/6, 21b/12, 41a/2,
41a/4, 42a/4, 42b/15, 43a/1,
43b/10, 46b/15, 47a/1, 47a/1,
48b/13, 49b/9, 52b/8, 53a/2,
55b/7, 55b/8, 58a/5, 58b/2,
58b/6, 62b/7, 66b/11, 66b/12,
67b/10, 68b/1, 68b/3, 68b/8,
68b/9, 69b/8, 71b/6, 77b/11,
78a/12, 78a/14, 78b/7, 78b/9,
78b/12, 80b/9, 81b/7, 82a/3,
82a/12, 82a/14, 82b/2, 82b/4,
82b/10, 83b/1, 83b/2, 83b/9,
84a/14, 85b/12, 91b/14,
104a/11, 104b/10, 105a/1,
106b/12, 107a/13, 108a/4,
108b/3, 109b/3
ç.+dur 39b/2, 40b/9, 41b/5,
43b/5, 78a/6, 84b/2
- çomak** Ucu topuzlu değnek [1].
ç.+dan 70a/8
- çomça** Kepçe, büyük tahta kaşık [1].
ç.+yla 29a/3
- çölmek** *bk. çömlek* [6].
ç.+e 10a/8, 22a/7, 29b/11,
32b/14, 33b/2, 103b/10
- çömlek** Toprak tencere [4].
ç. 96b/1
ç.+de 21a/11, 24b/13, 101a/4
- çöp** Çöp, atık [1].
ç.+üni 9a/10
- çörek otı** Çörek otu, karaca otu,
karamuk, şehviz [12].
ç. 39b/8, 52a/6, 52a/9, 53a/14,
54b/11, 56a/14, 60a/7, 79a/1,
96b/4, 100a/15, 100b/7, 103a/5
- çubuk** Çubuk, körpe dal [1].
ç.+ıla 45b/5
- çuçur** Çukur, çevresine göre aşağı
çökmüş olan yer [5].
ç. 66a/14, 70a/10
ç.+a 76a/2
ç.+cuç 75b/13
ç.+ını 14a/13
- çuvalduz** *Far.* Ucu yassı ve eğri,
büyük iğne [1].
ç.+la 46b/13
- çügündür** Pancar, kırmızı pancar [2].
ç. 73a/8, 82b/12
- çük** Erkeklik organı [2].
ç.+ini 57a/4, 57a/6
- çülnâr** *Far.* Nar çiçeği *bk. cülnâr* [6].
ç. 11a/12, 59a/6, 93b/10, 96a/3,
100b/5, 101b/1
- çün** *Far.* Çünkü *bk. çünki* [1].
ç. 5a/12
- çünki** *Far.* Çünkü *bk. çün* [1].

	ç. 74a/4		
çürü-	Çürümek [1].		dağla- Dağlamak [1].
	ç.-r 73b/13		d.-yasın 70a/14
çürük	Çürük [6].		dahı Da, de, dahi [559].
	ç. 29b/4, 101a/11		d. 1b/9, 3a/2, 3a/15, 3b/9,
	ç.+ile 71a/8		5a/14, 6a/8, 6b/11, 6b/12,
	ç.+in 55a/2, 65a/7		7a/13, 7b/5, 7b/10, 8a/10,
	ç.+leri 73b/9		9a/12, 9a/13, 10a/1, 10a/11,
çürüt-	Çürütmek [3].		10b/9, 10b/13, 10b/14, 11a/9,
	ç.-eler 72b/11		11a/14, 11b/3, 12b/2, 13b/14,
	ç.-meyince 72b/10		14a/11, 14a/14, 14b/4, 15a/4,
	ç.-ür 73b/14		15a/4, 16a/1, 16a/3, 16b/7,
			16b/9, 17a/10, 18a/7, 20a/13,
			20b/2, 20b/3, 20b/13, 21a/14,
			21a/15, 21b/5, 21b/15, 21b/15,
da	Da, de, dahi [4].		22a/1, 22a/8, 22b/10, 22b/11,
	d. 36b/8, 53b/6, 59a/10, 65a/4		23a/5, 23b/1, 24a/1, 24a/11,
dādrenbū	<i>Far.</i> Kovan otu, oğul otu <i>bk.</i>		25a/5, 25b/7, 26b/14, 27b/11,
	bādrenbūye, rencebūye [2].		28a/1, 28a/14, 28b/1, 28b/3,
	d. 4a/15, 5a/5		28b/10, 28b/13, 28b/13, 29a/3,
dāfi‘	<i>Ar.</i> Defeden, savan, savuşturan		29a/3, 29a/11, 29a/13, 29b/4,
	[1].		30a/1, 30b/11, 31a/7, 31a/8,
	d.+dür 103a/7		31b/13, 33b/2, 33b/3, 33b/4,
dāfi‘a	<i>Ar.</i> Defeden, savan, savuşturan		40a/2, 40b/13, 41a/2, 41a/8,
	[1].		41a/9, 41a/11, 41a/12, 41b/2,
	d. 40a/6		41b/10, 41b/13, 42a/2, 42a/4,
dafnī	<i>Yun.</i> Defne ağacı [6].		42a/8, 42a/15, 42b/9, 42b/14,
	d. 22a/7, 31a/6, 36b/11, 76a/11,		43b/10, 44a/12, 44a/14, 44a/15,
	97b/15, 103b/6		44b/1, 44b/2, 44b/5, 44b/10,

44b/11, 45a/1, 45a/1, 45a/2,
45a/3, 45a/4, 45a/8, 45a/10,
45a/15, 45b/1, 45b/5, 45b/10,
45b/13, 45b/14, 46a/4, 46a/4,
46a/9, 46a/9, 46a/11, 46a/12,
46a/13, 46a/13, 46b/3, 46b/6,
46b/8, 46b/14, 47a/5, 47a/11,
47a/12, 47b/10, 47b/7, 47b/11,
47b/12, 47b/15, 48a/6, 48a/7,
48a/14, 48b/2, 48b/3, 48b/4,
48b/12, 49a/5, 49a/8, 49a/9,
49a/12, 49b/1, 49b/2, 49b/4,
49b/8, 49b/9, 49b/12, 50a/4,
50a/6, 50b/2, 50b/3, 50b/7,
50b/8, 50b/9, 51a/1, 51a/5,
51a/8, 51a/11, 51a/12, 51a/14,
51b/2, 51b/5, 52a/4, 52a/8,
52a/9, 52a/13, 52b/4, 52b/4,
52b/9, 52b/10, 52b/11, 52b/11,
53a/3, 53a/4, 53a/6, 53a/6,
53a/8, 53a/8, 53a/9, 53a/10,
53b/10, 53b/13, 53b/14, 54a/2,
54a/7, 54a/9, 54a/11, 54a/12,
54b/9, 54b/10, 54b/12, 54b/15,
55a/4, 55a/4, 55a/14, 55b/1,
55b/1, 55b/4, 55b/6, 55b/10,
55b/12, 55b/14, 55b/15, 56a/1,
56a/2, 56a/5, 56a/8, 56a/8,

56a/8, 56a/9, 56a/10, 56a/14,
56b/1, 56b/1, 56b/2, 56b/3,
56b/4, 56b/4, 56b/4, 57a/5,
57b/1, 57b/3, 57b/5, 57b/7,
57b/8, 57b/9, 57b/11, 57b/15,
58a/6, 58a/6, 58a/7, 58a/8,
58a/10, 58a/12, 58a/13, 58a/13,
58a/14, 58b/8, 58b/8, 58b/10,
58b/13, 59a/2, 59a/3, 59a/6,
59a/7, 59a/8, 59a/9, 59a/10,
59a/10, 59a/12, 59a/14, 59a/14,
59b/2, 59b/10, 59b/12, 60a/1,
60a/2, 60a/2, 60a/4, 60a/4,
60a/6, 60a/6, 60a/8, 60a/9,
60a/10, 60a/11, 60a/11, 60a/15,
60a/15, 61a/4, 61a/7, 61a/13,
61a/15, 61b/4, 61b/5, 61b/6,
61b/8, 61b/11, 61b/12, 62a/1,
62a/4, 62a/5, 62a/6, 62a/7,
62a/10, 62a/13, 62a/14, 62b/1,
62b/2, 62b/2, 62b/9, 62b/11,
62b/11, 63a/1, 63a/4, 63a/5,
63a/6, 63a/7, 63a/13, 63a/15,
63b/1, 63b/7, 63b/8, 63b/9,
63b/14, 64a/1, 64a/4, 64a/5,
64a/6, 64a/11, 64b/3, 64b/5,
64b/5, 64b/7, 65a/5, 65a/7,
65b/3, 65b/4, 65b/5, 65b/8,

65b/9, 65b/12, 66a/10, 66a/13,
66a/14, 66b/1, 66b/11, 66b/14,
66b/14, 67a/3, 67a/5, 67a/14,
67b/9, 67b/11, 67b/12, 68a/1,
68a/2, 68a/2, 68a/6, 68a/7,
68a/14, 68a/15, 68a/15, 68b/4,
68b/5, 68b/7, 68b/11, 68b/13,
69a/2, 69a/4, 69a/6, 69a/10,
69a/14, 69a/15, 69b/4, 69b/12,
70a/4, 70a/5, 70b/3, 70b/9,
70b/12, 70b/12, 71a/6, 71a/8,
71a/14, 72a/3, 72a/8, 72b/3,
72b/4, 72b/5, 72b/10, 72b/12,
72b/13, 73a/7, 73a/12, 73b/2,
73b/2, 73b/6, 73b/7, 73b/12,
74a/8, 74a/11, 74b/1, 74b/2,
74b/2, 74b/3, 74b/10, 74b/12,
75a/3, 75a/13, 75a/13, 75b/3,
75b/6, 75b/14, 76a/1, 76a/2,
76a/9, 76a/9, 76b/3, 77a/3,
77a/3, 77a/8, 77a/12, 77a/15,
78a/2, 78b/4, 79a/5, 79a/13,
79a/14, 79a/15, 79b/8, 79b/10,
79b/11, 79b/13, 80a/1, 80a/6,
80a/13, 80b/8, 80b/11, 80b/14,
81a/4, 81a/8, 81a/11, 81a/13,
81a/15, 81b/3, 81b/11, 82a/9,
82a/11, 82a/13, 82b/5, 82b/9,

82b/13, 83a/1, 83a/2, 83b/1,
83b/6, 83b/8, 84a/2, 84b/3,
85a/1, 85a/3, 85b/7, 86a/8,
86a/9, 86a/15, 86b/1, 86b/7,
86b/11, 86b/14, 86b/15,
87a/15, 87b/8, 87b/11, 88a/1,
88a/15, 88b/1, 88b/2, 88b/4,
88b/6, 88b/12, 89a/6, 89a/6,
89a/12, 89b/14, 90a/2, 90a/11,
90b/13, 91a/7, 91a/8, 91a/13,
91a/15, 91b/1, 91b/2, 91b/3,
91b/7, 91b/12, 92a/2, 92a/3,
92a/4, 92a/4, 92a/8, 92a/9,
92a/11, 92a/11, 92a/13, 92b/15,
93a/2, 93b/9, 93b/15, 94b/2,
95b/1, 95b/10, 95b/12, 95b/14,
96b/9, 96b/10, 96b/13, 96b/14,
97a/9, 97b/4, 97b/4, 97b/9,
97b/14, 98a/4, 98a/6, 98a/8,
98b/10, 98b/11, 98b/15,
99a/15, 99b/15, 100a/1, 100a/8,
100a/15, 100b/9, 100b/14,
101a/5, 101a/7, 101a/8,
101a/15, 101b/3, 101b/15,
102a/14, 102b/2, 102b/8,
102b/9, 103a/8, 103a/15,
103b/3, 104a/2, 104b/6,
104b/8, 104b/14, 105a/1,

105b/15, 106a/2, 106a/3, 106b/3, 107a/13, 107b/10, 108a/2, 108a/2, 108a/7, 108a/10, 108b/1, 108b/1, 108b/4, 108b/5, 108b/7, 108b/7, 108b/8, 108b/11, 109a/14, 109a/15, 109b/12	d. 8b/6, 8b/7, 8b/7, 11a/2, 11a/3, 12b/12, 15a/3, 15b/14, 21a/7, 21a/7, 21a/8, 21a/8, 21a/10, 23b/6, 23b/8, 36b/10, 36b/11, 47b/4, 53a/4, 54a/15, 58a/5, 59b/1, 60a/7, 61b/2, 69b/9, 90b/15, 90b/15, 94a/13, 94a/14, 94b/4, 94b/10, 94b/10, 94b/14, 94b/15, 95a/1, 95a/10, 95a/15, 95b/1, 99a/1, 102a/11, 102b/12, 102b/14, 103a/8, 103a/10, 103a/13, 103a/13, 108b/9
dāḥil <i>Ar.</i> İç, içeri, içinde [1]. d.+den 67b/7	
dāḥis <i>Ar.</i> Parmağın uçlarında, tırnak diplerinde çıkan dolama, et yaran [1]. d.+in 71b/13	
dā'î'l-fîl <i>Ar.</i> Ayak şişmesi, fil hastalığı (<i>Elefantiasis</i>) [1]. d.+i 62a/11	d.+ler 77b/15, 96b/7 d.+leri 77b/14, 96b/7 d.+si 29a/9, 47b/13, 49a/15, 57a/11 d.+sin 29a/10
dā'î'l-ḥayye <i>Ar.</i> Deri soyulması şeklinde görülen bir hastalık (<i>Pscuriasist</i>) [2]. d. 63a/1, 64b/13	dāng <i>Far.</i> Bir dirhemın altıda biri [1]. d. 3a/13
dā'im <i>Ar.</i> Devamlı, sürekli [8]. d. 20a/15, 20b/15, 30a/1, 41b/14, 57b/7, 64b/1, 83a/11, 104a/3	dar Dar, genişliği az veya yetersiz olan [1]. d.+dur 70a/10
dā'imā <i>Ar.</i> Her vakit [1]. d. 104b/15	ḍarabāt <i>Ar.</i> Vuruşlar, vurmalar, çarpmalar [1]. d.+ı 26a/9
dāne <i>Far.</i> Tane, tohum [56].	ḍarb <i>Ar.</i> Dövme, vurma [4].

- d. 16a/5, 43b/3, 70a/8
d.+dan 74a/9
- dārçīnī** *Far.* Tarçın (*Cinnamomum*) [37].
d. 2a/11, 2b/7, 4a/7, 5a/3, 25a/9, 27a/13, 30b/7, 31a/10, 31b/3, 31b/4, 31b/7, 31b/8, 34a/4, 34a/11, 34b/7, 34b/13, 36a/13, 36b/15, 37a/10, 39b/11, 39b/14, 49a/4, 52b/12, 79b/8, 86a/13, 87a/13, 87b/10, 87b/15, 88b/9, 92a/5, 92b/1, 92b/10, 93a/11, 94a/5, 96a/1, 97a/4, 98a/13
- dār-ı fūlfūl** *Far.* Uzun biber [25].
d. 2a/12, 2b/13, 3a/9, 3b/13, 4a/8, 13a/12, 25a/10, 27a/13, 30b/9, 31a/9, 31b/4, 34b/3, 34b/13, 36a/2, 37a/1, 37a/11, 47a/3, 51b/2, 56a/11, 86b/12, 87a/12, 87b/5, 88b/10, 99a/9, 107b/2
- dārū** *Far.* İlaç [1].
d.+lar 105b/7
- daş** Dış [1].
d.+ında 57b/4
- dā'ü's-şaleb** *Ar.* Saç sakal dökülmesi şeklinde görülen bir hastalık [3].
d. 62b/14, 63a/1, 64b/13
- dā'ü's-ser** *Ar.* Baş, kafa hastalıkları [1].
d. 64b/15
- def** *Ar.* Savma, savulma, ortadan kaldırma [24].
d. 3b/12, 28b/5, 33b/14, 34a/1, 36a/8, 44b/2, 60a/8, 62a/11, 77a/2, 82a/5, 82a/6, 83b/13, 84b/15, 85a/1, 85a/13, 85a/15, 85b/9, 86b/13, 87a/10, 88a/12, 93a/15, 93b/15, 94b/1, 105a/3
- def a** *Ar.* Kere, kez, yol [6].
d. 20a/11, 22a/1, 22a/1, 36a/6, 55b/15, 107b/6
- defa'ât** *Ar.* Kereler, kezler, yollar [1].
d.+le 17a/5
- defne** *Yun.* Defne ağacı *bk. dafnī* [3].
d. 65b/11, 75a/8, 97a/2
- deg-** Değmek, dokunmak, temas etmek [1].
d.-se 40a/15
- degin** Kadar [15].
d. 18a/15, 37a/14, 39b/13, 40a/11, 45b/14, 49b/14, 51a/3,

- 55a/9, 61b/10, 62a/10, 62b/1,
88a/11, 92b/4, 107b/11
d.+dür 88a/10
- degirmen** Değirmen, içinde öğütme işi
yapılan yer [5].
d. 16a/11, 16b/5, 45b/10
d.+i 75b/11, 75b/12
- degme** Her, herhangi bir, gelişigüzel,
rastgele [2].
d. 46a/8
d.+si 61a/5
- degül** Değil [10].
d.+dür 2b/5, 19a/10, 66b/6,
76b/6, 108a/3, 109b/8
d. ise 76b9
d.+se 43a/15, 50b/10, 61b/8
- degür-** Degürmek, dokundurmak,
değdirmek [1].
d.-meyeler 48a/14
- dehne-i Frengī** *Far.* Bakırtaşı [1].
d. 46b/4
- dek** Kadar, değin [13].
d. 3b/10, 13b/7, 22a/15, 25b/1,
27b/1, 30b/15, 46a/11, 49a/4,
60a/3, 66b/15, 66b/15, 75a/3
d.+dür 67a/1
- del-** Delmek [4].
d.-eler 48a/1, 72b/4, 73a/12
- d.-üp 57b/4
- delâlet** *Ar.* Gösterme, alamet olma
[3].
d. 41a/1, 41b/8, 42b/10
- deleme** Maya ile kestirilmiş süt [1].
d. 21b/5
- delin-** Delinmek [4].
d.-medin 71b/5
d.-medük 2a/7, 34b/1, 46b/4
- delücek** Küçük delik [2].
d. 60a/13, 70b/4
- delük** Dar, küçük çukur [9].
d. 68a/3, 70a/15, 71b/4, 71b/4,
73b/1, 73b/1
d.+e 68a/4
d.+ine 25b/7
d.+lerine 25b/5
- delülük** Delilik, deli olma durumu,
cinnet [1].
d.+e 42b/10
- dem** 1. *Ar.* Kan [2].
d. 26a/11, 104b/13
2. *Far.* An, vakit, zaman [1].
d.+inde 91a/9
- dem-be-dem** *Far.* Vakit vakit, daima
[1].
d. 66a/12
- demevī** *Ar.* Kanla ilgili, kanlı [3].

- d. 4b/10, 104a/11, 106b/7
- demregü** Temriye hastalığı [11].
- d. 17b/13, 18a/9, 64b/15,
69a/6, 105a/10
- d.+ye 18a/12, 18a/14, 89a/4,
97b/4
- d.+yi 97b/5, 98b/8
- demü l-aḥaveyn** *Ar.* İki kardeş kanı ağacı [5].
- d. 54a/13, 60a/15, 101b/2,
106b/2, 106b/11
- demür** Demir [3].
- d. 32b/13, 67a/7
- d.+le 109b/10
- demür boḳı** Cüruf, erime durumundaki madenlerin yüzeyinde toplanan madde [2].
- d. 54b/15
- d.+n 53a/7
- demürcük** Bir dağlama aleti [1].
- d.+ile 68a/6
- demür dikenî** Demir dikenî, pıtrak [7].
- d. 56b/5, 56b/6, 56b/9, 58b/9,
103a/11, 103b/5
- d.+ni 57a/3
- deñiz** Deniz [1].
- d. 70b/2
- deñiz köpügi** Mürekkep balığının sırtındaki kemiksi tabakadan veya deniz kabuklarından elde edilen tuz [4].
- d. 18a/4, 46b/7, 99a/12, 99b/7,
101a/14
- denk** 0,80175 gram olan ağırlık ölçü birimi [28].
- d. 6b/1, 6b/8, 6b/8, 24b/13,
30a/3, 31b/9, 36a/6, 45b/11,
45b/11, 45b/14, 47a/10,
47b/11, 48a/5, 48a/6, 57a/3,
77a/3, 77a/5, 89b/9, 90a/2,
93b/5, 93b/8, 93b/8, 95b/2,
95b/15, 95b/15, 98a/5,
100b/15, 103b/14
- deñlü** Kadar [5].
- d. 24a/2, 24a/2, 69b/13, 70b/6,
73b/3
- depe** Baş, kafa [4].
- d. 100a/2
- d.+sine 49b/3
- d.+sini 14a/13
- d.+ye 77a/7
- depin-** Depinmek, suyunu yitirerek kurumak [1].
- d.-e 9a/11

depre- Deprenmek, hareket etmek, kımıldanmak, sarsılmak [3]. d.-mesine 100b/3 d.-meye 75b/15 d.-ürse 49a/9	d. 71a/1
depret- Depretmek, kımıldatmak, sarsmak, hareket ettirmek [4]. d.-eler 13a/8, 46a/11 d.-meye 75a/12 d.-ür 79a/14	dermen-keş <i>T. Far.</i> Vücuda saplanan okun ucunu çıkarmak için kullanılan bir alet [1]. d.+ile 71a/1
derd <i>Far.</i> Acı, ağrı, sızı [2]. d.+e 34a/3 d.-i ser “baş ağrısı” 36a/5, 36a/7	derūnec <i>Far.</i> Akrep kuyruğu, akrep otu, çıyan otu, çayan otu <i>bk.</i> derūnec-i ‘akrebī [1]. d. 4b/5
derece <i>Ar.</i> Basamak, aşama [1]. d.+de 77b/15	derūnec-i ‘akrebī <i>Far.</i> Akrep kuyruğu, akrep otu, çıyan otu, çayan otu <i>bk. derūnec</i> [2]. d. 2a/13, 34b/1
deri Deri, cilt, ten [9]. d. 40b/3, 40b/3, 76a/7 d.+den 84a/7 d.+leri 70b/3 d.+nüñ 64a/8, 66a/8 d.+si 70a/10 d.+sinüñ 106a/3	deryā <i>Far.</i> Deniz [4]. d. 63a/10, 68b/11, 99b/5, 99b/11
derle- Terlemek [1]. d.-meyince 77b/6	dest <i>Far.</i> El [1]. d.+iyle 18a/7
dermen Demren, temren, okun ucuna geçirilen kemik veya demir parça [1].	deste <i>Far.</i> Demet, tutam [1]. d. 28b/9
	destūr <i>Far.</i> Tıbbi reçete [1]. d.+ile 72b/2
	deş- Deşmek, oymak, içini açmak [3]. d.-er 98b/10, 98b/13 d.-mekden 74a/8
	deşil- Deşilmek, oyulmak, içi açılmak [7].

d.-e 72a/14	d. 71b/14
d.-ür 59b/6, 66b/10, 67b/5, 72b/9	d.+a 69b/5
d.-ürse 50b/2, 71b/10	d.+dan 67a/3
devâ' Ar. İlaç, çare [4].	d.+ıla 69b/3
d. 51a/8	di- Demek, söylemek [58].
d.+dur 34a/3	d.-dügümüz 7a/9, 40a/1, 68b/7
d.+ı 106a/15	d.-dük 2a/15
d.-ı misk 34b/1	d.-dükler 63a/2
deve Geviş getiren memelilerden, boynu uzun, sırtında bir veya iki hörgücü olan, yük taşımakta kullanılan hayvan [2].	d.-dükleri 64a/8, 77a/7, 105a/13
d. 79b/3, 81a/5	d.-mişler 19a/9, 40a/3, 40a/3
deve kuşu Afrika'daki uçamayan kuş türlerinden biri [1].	d.-rler 3b/13, 11b/7, 13a/3, 20b/3, 21a/4, 31a/14, 37a/3, 40a/4, 40b/12, 40b/12, 40b/12, 40b/13, 40b/13, 40b/14, 44a/4, 45b/7, 45b/9, 47b/14, 48a/10, 55a/4, 55a/4, 55a/5, 55a/5, 55a/6, 67b/15, 68b/7, 68b/15, 69b/7, 72a/9, 72a/10, 76b/5, 77b/3, 77b/6, 78a/15, 78b/10, 83a/6, 86a/3, 87a/12, 93b/3, 99a/3, 101a/8, 102b/10, 104b/3, 105a/13, 106a/5, 107b/14
d. 72b/14	d.-rseñ 99a/15
devr Ar. Kendine özgü bir özellik taşıyan zaman parçası [3].	dibâğat Ar. Tabaklama, sepilemek, terbiye etmek [2].
d. 46a/6	d. 67b/9, 81b/5
d.+i 104a/2	
d.-i muhtelif 21b/2	
devşir- Devşirmek, derlemek, toplamak [3].	
d.-eler 9a/9	
d.-imez 75b/10	
d.-ür 84b/11	
dırnağ Tırnak <i>bk. tırnağ</i> [4].	

diger	<i>Far.</i> Diğer, başka, öteki [37]. d. 11b/5, 5b/15, 6a/5, 6a/12, 6a/15, 9a/13, 15a/7, 15b/2, 15b/10, 16a/10, 16b/2, 17a/10, 17b/3, 17b/13, 18a/12, 18b/9, 18b/13, 19b/1, 19b/8, 20b/2, 21a/3, 21b/2, 22b/1, 23b/13, 24b/4, 26a/2, 31b/8, 31b/12, 34a/5, 36b/12, 93b/12, 96b/15, 103b/15, 106a/3, 106a/8, 106b/6, 107a/7	d.-mez 61a/15 d.-r 61a/15 d.-rlerse 13b/12 d.-rse 29a/4, 55a/11, 77b/11
dik-	Dikmek [5]. d.-e 61a/6 d.-eler 60a/4, 60a/10, 60a/12, 70b/4	dilük Dilinmiş, yarılmış [3]. d. 53a/4, 53a/4 d.+ine 53a/4
dikil-	Dikilmek [1]. d.-ür 71a/8	dimäg <i>Ar.</i> Beyin [44]. d. 42b/8, 45a/15, 46b/11, 85a/12 d.+a 4b/9, 29b/10, 30b/4, 85a/1, 85a/7, 85a/9, 85a/10, 85b/3, 85b/5, 88a/6, 89b/6, 91b/9 d.+da 42b/7, 46b/10, 85b/4, 92b/13 d.+daki 85a/5 d.+dan 45b/7, 61a/10, 68a/11, 78b/5, 85a/2, 92a/10 d.+dandur 40a/13 d.+dur 40a/2 d.+ı 14a/12, 45a/13, 80a/1, 80a/5, 80b/10, 84b/15, 85b/15, 100a/12, 100b/1, 100b/6 d.+ın 44b/5, 47a/9 d.+uñ 44b/13, 85a/4, 88a/6
dil	Dil [16]. d. 41a/4, 41a/11, 48b/1, 48b/1, 48b/2, 49b/1, 91b/7, 94a/7 d.+i 10b/11, 45a/8, 48b/6, 49b/4, 49b/8, 77a/3, 97a/5 d.+ini 48b/7	Dinarī Dinar'a ait, Dinar ile ilgili. Dinar, Afyonkarahisar'ın bir
dilcük	Bademcik, bademcik hastalığı [5]. d. 34a/1, 49a/14, 49a/14, 49a/14, 49b/4	
dile-	Dilemek, istemek [6].	

ilçesi, bu ilçede bulunan Apameia antik kenti çok eski zamanlarda ballı şarabı ile tanınmaktadır [1].⁸⁶⁸
şarāb-ı d. 90a/3

diñlen- Dinlenmek [1].

d.-e 66a/14

diñlendür- Dinlendirmek [3].

d.-mez 56a/8

d.-ür 80b/15, 81a/1

dip Kök [37].

d.+i 9a/14, 15a/2, 17a/13,
17a/14, 21a/10, 21a/10, 22a/4,
23a/13, 37a/10, 56b/9, 69b/4,
76a/12, 76a/12, 87a/13, 90a/13,
90a/13, 94a/10, 95a/6, 100b/5,
104a/11, 106a/4

d.+in 55b/13

d.+inde 106a/3

d.+inden 57b/5, 60a/3, 72b/3,
76b/8

d.+ine 24a/13, 71b/14, 75a/3,
80a/4

d.+ini 15b/10, 64a/5, 76a/10

d.+inüñ 90a/13

d.+iyle 71b/2

d.+leri 100b/3

direk Direk, ağaçtan veya demirden yapılan uzun ve kalın destek [1].

d.+idür 40a/9

direm *Far.* Dirhem [35].

d. 27b/9, 27b/9, 27b/9, 27b/10,
28a/11, 28a/12, 28a/15, 29a/5,
29a/5, 29a/6, 29b/12, 29b/12,
31b/7, 31b/7, 31b/7, 31b/8,
31b/8, 31b/10, 31b/10, 31b/10,
31b/11, 31b/12, 31b/13,
31b/13, 31b/15, 46b/4, 48b/2,
55a/8, 88b/3, 96b/5, 96b/14,
97b/8, 102a/10, 102a/15

d.+ile 7a/3

dirgür- Dirgürmek, diriltmek, ihya etmek [1].

d.-se 6a/11

dirhem *Ar.* 3,207 gramlık eski bir ağırlık ölçüsü [1286].

d. 2a/7, 2a/8, 2a/8, 2a/8, 2a/9,
2a/9, 2a/9, 2a/10, 2a/10, 2a/11,
2a/12, 2a/12, 2a/13, 2a/14,
2b/1, 2b/1, 2b/6, 2b/6, 2b/7,
2b/7, 2b/8, 2b/8, 2b/8, 2b/9,
2b/9, 2b/10, 2b/10, 2b/10,
2b/11, 2b/11, 2b/11, 2b/12,
2b/12, 2b/12, 2b/13, 2b/14,

⁸⁶⁸ <http://www.dionysus.com.tr/page10.html>

2b/14, 2b/14, 2b/15, 2b/15,
3a/1, 3a/1, 3a/2, 3a/2, 3a/2,
3a/3, 3a/3, 3a/3, 3a/4, 3a/4,
3a/10, 3a/10, 3a/10, 3a/11,
3a/11, 3a/12, 3a/12, 3a/14,
3b/7, 3b/8, 3b/8, 3b/8, 3b/13,
3b/14, 3b/14, 3b/15, 4a/2, 4a/3,
4a/3, 4a/6, 4a/6, 4a/6, 4a/7,
4a/7, 4a/7, 4a/8, 4a/8, 4a/8,
4a/9, 4a/9, 4a/9, 4a/10, 4a/10,
4a/10, 4a/11, 4a/11, 4a/11,
4a/11, 4a/12, 4a/12, 4a/13,
4a/13, 4a/13, 4a/14, 4a/14,
4a/14, 4a/15, 4a/15, 4a/15,
4b/1, 4b/1, 4b/1, 4b/2, 4b/2,
4b/2, 4b/3, 4b/3, 4b/3, 4b/4,
4b/4, 4b/4, 4b/4, 4b/5, 4b/5,
4b/6, 4b/6, 4b/6, 4b/6, 4b/7,
4b/7, 4b/8, 4b/13, 4b/13, 4b/14,
4b/14, 4b/14, 4b/15, 5a/1, 5a/1,
5a/1, 5a/2, 5a/2, 5a/2, 5a/3,
5a/3, 5a/3, 5a/4, 5a/4, 5a/4,
5a/4, 5a/5, 5a/5, 5a/5, 5a/5,
5a/6, 5a/6, 5a/7, 5a/7, 5a/8,
5a/8, 5a/8, 5b/5, 5b/5, 5b/7,
5b/8, 5b/9, 5b/11, 5b/12, 5b/13,
5b/13, 6a/1, 6a/2, 6a/6, 6a/6,
6a/6, 6a/13, 6a/13, 6a/15,

6a/15, 6b/4, 6b/5, 6b/5, 6b/5,
6b/5, 6b/6, 6b/6, 6b/6, 6b/7,
6b/9, 6b/9, 6b/9, 6b/14, 6b/15,
6b/15, 6b/15, 7a/5, 7a/11,
7a/11, 7a/12, 7b/6, 7b/7, 7b/7,
7b/7, 7b/8, 7b/8, 7b/10, 7b/15,
7b/15, 7b/15, 7b714, 7b714,
7b714, 8a/4, 8a/4, 8a/4, 8a/5,
8a/5, 8a/5, 8a/7, 8a/9, 8b/5,
8b/5, 8b/6, 8b/7, 8b/8, 8b/8,
8b/8, 8b/9, 8b/11, 8b/11, 8b/12,
8b/12, 8b/12, 8b/13, 9a/3, 9a/3,
9a/3, 9a/4, 9a/4, 9a/4, 9a/5,
9a/5, 9a/5, 9a/6, 9a/14, 9a/14,
9a/14, 9a/15, 9a/15, 9a/15,
9a/15, 9b/8, 9b/8, 9b/8, 9b/9,
9b/9, 9b/9, 9b/10, 9b/10, 9b/10,
9b/11, 9b/11, 9b/11, 9b/11,
9b/12, 9b/12, 9b/13, 9b/13,
9b/13, 9b/14, 10a/5, 10a/6,
10a/6, 10a/7, 10a/7, 10a/7,
10a/11, 10a/12, 10a/12, 10a/12,
10a/13, 10a/13, 10a/13, 10a/14,
10a/14, 10a/15, 10b/4, 10b/5,
10b/5, 10b/5, 10b/6, 10b/6,
10b/7, 10b/7, 10b/7, 10b/8,
10b/8, 10b/8, 10b/15, 10b/15,
11a/1, 11a/1, 11a/5, 11a/6,

11a/6, 11a/6, 11a/7, 11a/7,
11a/7, 11a/8, 11a/10, 11a/11,
11a/11, 11a/11, 11a/12, 11a/12,
11a/12, 11a/15, 11b/1, 11b/1,
11b/1, 11b/2, 11b/2, 11b/3,
11b/10, 11b/10, 11b/11, 12a/2,
12a/2, 12a/3, 12a/3, 12a/7,
12a/8, 12a/8, 12a/9, 12a/9,
12a/9, 12a/10, 12a/10, 12a/11,
12a/11, 12a/12, 12a/12, 12a/13,
12a/13, 12a/13, 12a/14, 12a/14,
12a/15, 12a/15, 12b/5, 12b/5,
12b/5, 12b/5, 12b/6, 12b/6,
12b/6, 12b/7, 12b/7, 12b/9,
12b/11, 12b/11, 12b/11,
12b/12, 12b/12, 12b/13,
12b/13, 12b/14, 12b/14,
12b/14, 13a/1, 13a/2, 13a/2,
13a/4, 13a/4, 13a/4, 13a/5,
13a/5, 13a/5, 13a/6, 13a/6,
13a/12, 13a/12, 13a/13, 13a/13,
13a/13, 13a/14, 13a/15, 13a/15,
13b/1, 13b/1, 13b/2, 13b/3,
13b/4, 13b/4, 13b/5, 13b/5,
14a/8, 14a/10, 14a/10, 14b/3,
14b/3, 14b/4, 14b/5, 14b/10,
14b/11, 14b/14, 14b/15,
14b/15, 15a/1, 15a/1, 15a/2,
15a/2, 15a/9, 15a/10, 15a/10,
15a/10, 15a/10, 15a/11, 15a/11,
15a/15, 15b/4, 15b/4, 15b/5,
15b/6, 15b/11, 15b/13, 15b/13,
15b/13, 16a/1, 16a/6, 16a/6,
16a/6, 16a/6, 16a/7, 16a/7,
16a/8, 16a/12, 16a/13, 16a/13,
16b/3, 16b/5, 16b/6, 16b/6,
16b/7, 16b/12, 16b/12, 16b/13,
16b/13, 16b/14, 17a/4, 17a/13,
17a/14, 17a/14, 17a/14, 17a/15,
17b/6, 17b/6, 17b/6, 17b/7,
17b/15, 17b/15, 17b/15,
17b714, 17b714, 18a/1, 18a/1,
18a/1, 18a/2, 18a/2, 18a/2,
18a/3, 18a/4, 18a/5, 18a/5,
18a/7, 18a/13, 18b/1, 18b/2,
18b/2, 18b/3, 18b/9, 18b/11,
18b/13, 18b/14, 19a/5, 19a/11,
19a/12, 19a/12, 19a/13, 19a/13,
19a/13, 19a/14, 19a/15, 19b/2,
19b/2, 19b/3, 19b/3, 19b/3,
19b/4, 19b/4, 19b/4, 19b/5,
19b/10, 19b/10, 19b/11,
19b/11, 19b/11, 19b/15,
20a/12, 20b/9, 21a/9, 21a/9,
21a/10, 21a/10, 21a/11, 21a/11,
21a/12, 21a/13, 21a/13, 21b/6,

21b/7, 21b/8, 21b/8, 21b/8,
21b/9, 21b/13, 21b/13, 21b/14,
22a/5, 22a/5, 22a/5, 22a/6,
22a/6, 22a/11, 22a/12, 22a/12,
22a/12, 22a/13, 22a/13, 22a/14,
22a/14, 22a/14, 22b/2, 22b/2,
22b/2, 22b/3, 22b/3, 22b/4,
22b/4, 22b/6, 22b/8, 22b/8,
22b/9, 22b/9, 22b/9, 22b/10,
22b/14, 22b/15, 22b/15, 23a/1,
23a/2, 23a/2, 23a/4, 23a/4,
23a/4, 23a/11, 23a/11, 23a/12,
23a/12, 23a/13, 23a/13, 23a/13,
23a/14, 23a/14, 23b/5, 23b/5,
23b/7, 23b/7, 23b/8, 23b/9,
23b/9, 23b/14, 23b/14, 23b/15,
23b/15, 23b/15, 24a/5, 24a/5,
24a/9, 24a/10, 24a/10, 24a/11,
24a/12, 24a/12, 24b/1, 24b/1,
24b/1, 24b/5, 24b/5, 24b/11,
24b/12, 24b/12, 24b/13,
24b/13, 25a/8, 25a/9, 25a/9,
25a/9, 25a/10, 25a/10, 25a/10,
25a/11, 25a/11, 25a/11, 25a/13,
25b/2, 25b/3, 25b/3, 25b/3,
25b/4, 25b/4, 25b/9, 25b/9,
25b/10, 25b/13, 25b/13,
25b/14, 26a/4, 26a/5, 26a/5,

26a/5, 26a/6, 26b/9, 27a/3,
27a/3, 27a/4, 27a/4, 27a/4,
27a/7, 27a/7, 27a/7, 27a/12,
27a/13, 27a/13, 27a/14, 27a/14,
27b/4, 27b/4, 27b/4, 27b/4,
27b/5, 27b/6, 27b/6, 27b/6,
27b/7, 27b/8, 27b/8, 27b/13,
28a/8, 28a/9, 29a/2, 29a/3,
29a/11, 29a/13, 29a/14, 29b/7,
29b/8, 29b/11, 29b/12, 29b/12,
29b/13, 29b/13, 30a/2, 30a/8,
30a/9, 30a/9, 30a/12, 30a/13,
30b/11, 31a/1, 31a/2, 31a/2,
31a/3, 31a/12, 31a/12, 31a/13,
31b/3, 31b/3, 31b/3, 31b/4,
31b/4, 31b/4, 31b/4, 31b/4,
31b/5, 31b/5, 31b/5, 31b/5,
31b/5, 31b/6, 31b/9, 31b/9,
31b/9, 31b/12, 32b/1, 32b/7,
32b/10, 33b/1, 33b/4, 34a/4,
34a/4, 34a/5, 34a/5, 34a/5,
34a/5, 34a/5, 34a/6, 34a/6,
34a/6, 34a/6, 34a/6, 34a/6,
34a/7, 34a/7, 34a/8, 34a/9,
34a/9, 34a/10, 34a/11, 34a/11,
34a/11, 34a/11, 34a/11, 34a/11,
34a/11, 34a/12, 34a/12, 34a/12,
34a/12, 34a/12, 34a/12, 34a/15,

34b/2, 34b/2, 34b/3, 34b/4,
34b/6, 34b/6, 34b/7, 34b/7,
34b/7, 34b/7, 34b/7, 34b/7,
34b/7, 34b/8, 34b/8, 34b/8,
34b/8, 34b/8, 34b/12, 34b/15,
36a/1, 36a/1, 36a/2, 36a/2,
36a/2, 36a/3, 36a/5, 36a/6,
36a/9, 36a/9, 36a/10, 36a/11,
36a/11, 36a/12, 36a/12, 36a/12,
36a/12, 36a/12, 36a/13, 36a/14,
36b/2, 36b/2, 36b/3, 36b/7,
36b/7, 36b/7, 36b/12, 36b/12,
36b/14, 36b/14, 36b/14,
36b/14, 36b/15, 36b/15,
36b/15, 36b/15, 36b/15,
36b/15, 36b/15, 37a/1, 37a/1,
37a/1, 37a/1, 37a/1, 37a/1,
37a/1, 37a/1, 37a/3, 37a/3,
37a/3, 37a/3, 37a/3, 37a/4,
37a/4, 37a/4, 37a/4, 37a/4,
37a/5, 37a/5, 37a/5, 37a/5,
37a/5, 37a/5, 37a/5, 37a/13,
39b/8, 39b/8, 39b/12, 39b/15,
44a/11, 44a/13, 44a/15, 44a/15,
44b/6, 44b/6, 44b/7, 44b/7,
44b/8, 45b/11, 45b/11, 46a/1,
46a/2, 46a/2, 46a/2, 47a/4,
47a/4, 47a/10, 47a/11, 47a/14,
47a/14, 47a/15, 47b/10, 47b/3,
47b/3, 47b/4, 47b/4, 47b/4,
47b/11, 48a/5, 48b/3, 51a/1,
51a/1, 51a/5, 51a/6, 51a/6,
51a/11, 51b/3, 51b/4, 52a/5,
52a/6, 53a/10, 53a/11, 53a/12,
53b/4, 53b/4, 53b/5, 53b/11,
53b/11, 53b/12, 53b/14,
54a/10, 54b/4, 54b/5, 54b/15,
54b/15, 55a/9, 55b/1, 55b/2,
55b/2, 56a/1, 56a/2, 56a/2,
56a/3, 56a/12, 56a/12, 56a/12,
56a/13, 56a/14, 56a/15, 56a/15,
56a/15, 58a/11, 58b/4, 58b/4,
58b/4, 58b/11, 58b/11, 59a/7,
60a/1, 61a/1, 61a/13, 61a/13,
61b/2, 61b/2, 61b/3, 61b/3,
61b/3, 61b/4, 61b/5, 63a/10,
63a/11, 64a/10, 64a/11, 64a/11,
64a/11, 64a/13, 64a/14, 64b/2,
64b/3, 64b/3, 65b/1, 65b/1,
65b/1, 65b/1, 65b/2, 65b/7,
65b/7, 66b/2, 68b/10, 68b/12,
69a/8, 69a/8, 69a/9, 69a/9,
69a/12, 69a/12, 71b/9, 71b/9,
73a/7, 73b/7, 79b/8, 79b/8,
79b/8, 80a/11, 80a/11, 80a/12,
80a/12, 86a/7, 87a/2, 87a/4,

87a/5, 87a/6, 87a/6, 87a/14,
87a/15, 87a/15, 87b/2, 87b/4,
87b/5, 87b/5, 87b/6, 87b/6,
87b/6, 87b/11, 87b/11, 87b/12,
87b/15, 88a/1, 88a/2, 88a/3,
88a/4, 88a/4, 88a/4, 88a/9,
88a/14, 88a/15, 88b/5, 88b/6,
88b/6, 88b/10, 88b/11, 88b/11,
88b/13, 88b/15, 88b/15,
88b/15, 89a/1, 89a/5, 89a/5,
89a/5, 89a/14, 90a/2, 90a/14,
90b/10, 90b/10, 90b/10,
90b/11, 90b/11, 90b/15, 91a/1,
91a/1, 92b/2, 92b/2, 92b/6,
92b/6, 92b/7, 92b/7, 92b/8,
92b/9, 92b/11, 92b/11, 92b/12,
93a/1, 93a/1, 93a/2, 93a/3,
93a/5, 93a/5, 93a/6, 93a/8,
93a/8, 93a/8, 93a/9, 93a/9,
93a/9, 93a/12, 93a/12, 93a/12,
93a/13, 93a/15, 93b/1, 93b/1,
93b/4, 93b/5, 93b/8, 93b/8,
93b/9, 93b/11, 93b/11, 93b/13,
93b/13, 93b/14, 94a/2, 94a/2,
94a/6, 94a/6, 94a/9, 94a/10,
94a/11, 94a/11, 94a/14, 94a/14,
94a/14, 94b/2, 94b/3, 94b/3,
94b/3, 94b/4, 94b/6, 94b/7,

94b/9, 94b/10, 94b/10, 94b/11,
94b/11, 94b/12, 94b/12,
94b/12, 95a/1, 95a/1, 95a/2,
95a/2, 95a/3, 95a/3, 95a/3,
95a/4, 95a/6, 95a/6, 95a/6,
95a/7, 95a/7, 95a/8, 95a/10,
95a/10, 95a/11, 95a/11, 95a/13,
95a/14, 95a/14, 95a/15, 95b/1,
95b/2, 95b/2, 95b/2, 95b/5,
95b/6, 95b/6, 95b/9, 95b/9,
95b/9, 95b/10, 95b/12, 95b/12,
95b/14, 95b/14, 96a/2, 96a/2,
96a/3, 96a/4, 96a/4, 96a/7,
96a/7, 96a/9, 96a/10, 96a/12,
96a/12, 96a/15, 96a/15, 96b/3,
96b/4, 96b/11, 96b/11, 96b/13,
96b/14, 97a/6, 97a/7, 97a/11,
97a/11, 97a/11, 97b/8, 97b/9,
97b/9, 97b/13, 98a/5, 98a/5,
98a/11, 98a/11, 98a/14, 98a/14,
98a/15, 98b/2, 98b/2, 98b/3,
98b/7, 98b/7, 99a/5, 99a/9,
99a/9, 99a/9, 99a/9, 99a/10,
99b/7, 99b/8, 99b/8, 99b/8,
99b/9, 99b/9, 99b/9, 99b/10,
100a/2, 100a/7, 100a/7, 100a/8,
100a/8, 100b/14, 101a/2,
101a/2, 101a/3, 101a/4, 101a/8,

101b/7, 101b/7, 101b/7,	107b/3, 107b/4, 107b/5,
101b/10, 101b/10, 101b/11,	107b/9, 107b/9, 107b/15,
101b/11, 101b/13, 101b/13,	108a/11
101b/15, 102a/3, 102a/3,	d.+den 22a/15, 30b/15, 37a/14,
102a/3, 102a/5, 102a/6, 102a/6,	85b/2, 88a/10, 92b/3
102a/6, 102a/9, 102a/9,	d.+e 22a/15, 30b/15, 37a/14,
102a/10, 102a/10, 102a/12,	39b/13, 88a/10, 92b/3, 107b/11
102a/12, 102a/13, 102a/13,	d.+in 4a/1, 96a/5, 100b/8,
102a/13, 102a/14, 102b/1,	106b/5
102b/1, 102b/1, 102b/2,	d.+ine 29a/2, 93b/4
102b/2, 102b/4, 102b/4,	diri Diri, yaşayan, canlı [2].
102b/5, 102b/5, 102b/5,	d. 60a/11, 60a/12
102b/10, 102b/12, 102b/13,	diril- Dirilmek, güçlenip canlanmak
102b/13, 102b/13, 102b/14,	[1].
102b/14, 102b/15, 102b/15,	d.-ince 42b/1
103a/5, 103a/9, 103a/9, 103a/9,	dirsek Kol ile ön kol arasındaki
103a/11, 103a/12, 103a/13,	eklemin arka yanı [4].
103a/15, 103a/15, 103a/15,	d. 75a/6
103b/1, 103b/1, 103b/3,	d.+i 75a/9
103b/3, 103b/7, 103b/7,	d.+inden 74b/13, 75b/1
103b/9, 103b/9, 103b/10,	diş Diş, çene kemiklerinin üstüne
103b/10, 103b/10, 103b/11,	dizili, ısırıp koparmaya ve
103b/11, 103b/14, 106b/4,	çiğnemeye yarayan sert, beyaz
106b/8, 106b/9, 106b/10,	organlardan her biri [29].
106b/10, 106b/10, 106b/11,	d. 18a/12, 24a/8, 24a/13,
107a/1, 107a/5, 107a/5, 107a/6,	24a/15, 24b/5, 25a/4, 43b/3,
107a/9, 107a/10, 107a/10,	48b/15, 49a/6, 49a/8, 49a/9,
107a/12, 107b/1, 107b/1,	69a/10, 86b/10, 96b/4,

100a/14, 100b/2, 100b/4, 101b/1	d.+lerini 56b/12 d.+ün 75b/11
d.+e 24b/3, 24b/6, 82b/4, 101a/15	doğun- Dokunmak [3]. d.-masına 16a/5
d.+ler 66a/13	d.-sa 70a/9
d.+leri 31b/2, 87a/11	d.-ursa 70b/6
d.+lerine 101b/3	doğundur- Dokundurmak [1].
d.+lerün 33b/13, 101a/14	d.-mayalar 24b/7
d.+ün 86b/2	dol- Dolmak [1].
ditre- Titremek [4].	d.-ar 66b/10
d.-mesin 79a/1	domal- Domalmak, yusyumu
d.-meyince 45a/9	kabarmak, tümsek hâline
d.-r 77b/4	gelmek [2].
d.-ye 105a/7	d.-sa 70a/9
diyâr Ar. Memleket, ülke [1].	d.-ur 24b/3
d.-ı şark 1b/5	domalan Arap mantarı, keme [1].
diyü Diye [1].	d. 109b/5
d. 1b/10	domur- Domurmak, kabarmak [1].
diz Kaval, baldır ve uyluk	d.- mağ 25b/1
kemiğinin birleştiği yer [14].	dög- Dövmek, ezmek [323].
d. 61b/11, 75b/10, 76a/2	d.-dükce 18a/8
d.+de 27b/1	d.-eler 2b/3, 2b/15, 3a/5, 3a/13,
d.+den 33b/7, 62b/1	3b/9, 3b/15, 5a/10, 5a/11,
d.+e 61b/10	5a/13, 5b/6, 5b/14, 6a/7, 6a/7,
d.+i 74a/11, 75b/14	6a/8, 6a/14, 6b/1, 6b/11, 7a/1,
d.+inden 62a/10	7a/2, 7b/8, 8a/5, 9a/6, 9a/10,
d.+ine 56b/12	9b/1, 9b/14, 10a/14, 10b/1,
d.+inün 75b/15	10b/8, 11a/1, 11a/8, 11a/13,

11b/2, 11b/8, 11b/13, 12b/1,
12b/2, 12b/7, 12b/8, 12b/9,
12b/15, 13a/14, 13a/15,
13b/12, 14a/1, 14b/4, 15a/2,
15a/4, 15a/5, 15a/12, 15a/15,
15b/5, 15b/14, 16a/1, 16a/8,
16a/12, 16b/6, 16b/8, 16b/14,
16b/15, 17a/15, 17b/7, 18a/4,
18a/7, 18a/13, 18b/2, 18b/2,
18b/3, 18b/4, 18b/10, 19a/3,
19a/5, 19a/14, 19b/5, 19b/12,
19b/15, 20b/9, 22a/13, 22b/4,
23a/5, 23a/5, 23a/14, 23b/15,
24a/12, 24b/2, 24b/6, 25a/5,
25a/12, 25b/4, 25b/14, 26a/6,
26a/15, 27a/5, 27a/8, 27a/15,
28a/5, 28b/14, 29a/6, 29b/5,
30a/10, 30b/12, 31a/3, 31b/13,
32b/2, 34a/4, 34a/9, 36a/10,
36b/3, 36b/8, 36b/9, 44a/12,
44a/15, 45b/12, 46a/4, 46b/5,
47a/2, 47a/4, 47a/5, 47a/11,
47b/6, 48a/6, 48b/3, 48b/5,
48b/10, 48b/12, 48b/14, 49a/5,
49a/7, 49a/12, 49b/2, 51a/1,
51a/6, 51a/12, 51b/10, 52a/9,
52b/14, 53a/6, 53a/9, 53a/12,
53a/15, 53b/5, 53b/14, 54a/10,

54a/15, 54b/15, 55b/1, 55b/12,
56a/3, 56a/12, 56a/15, 56b/6,
57a/12, 57a/14, 57b/6, 57b/9,
57b/14, 58a/4, 58a/7, 58a/11,
58a/14, 58b/4, 58b/10, 59a/7,
59a/9, 59b/2, 60a/2, 60a/8,
60a/12, 61a/1, 61a/6, 61a/7,
61b/4, 62a/2, 62a/15, 63a/11,
63b/1, 63b/2, 63b/15, 64a/5,
64a/5, 64a/12, 64a/15, 64b/3,
65b/3, 65b/3, 67a/4, 67b/3,
67b/12, 68a/5, 69a/10, 69a/13,
70b/5, 71b/2, 72a/2, 72b/11,
73a/7, 76b/1, 76b/10, 76b/14,
87a/6, 87a/15, 87b/7, 87b/11,
88a/1, 88a/4, 88a/9, 88a/14,
88b/6, 88b/11, 89a/1, 89b/5,
89b/7, 90a/8, 90a/11, 91a/8,
91a/11, 92b/3, 92b/7, 92b/11,
93a/2, 93a/5, 93a/9, 93a/12,
93b/1, 93b/5, 93b/9, 93b/11,
93b/14, 94a/2, 94a/6, 95b/7,
95b/10, 95b/12, 95b/15, 96a/2,
96a/5, 96b/4, 96b/8, 97a/6,
97a/12, 97a/13, 97a/15, 97b/1,
97b/3, 97b/4, 97b/5, 97b/7,
97b/9, 97b/10, 97b/13, 98a/1,
98a/5, 98a/12, 98b/3, 98b/9,

98b/11, 98b/13, 98b/14, 99a/5,	13b/12, 15a/4, 15a/13, 15b/7,
99a/10, 99a/13, 99b/3, 99b/5,	15b/12, 16b/15, 18a/7, 18b/6,
99b/10, 99b/12, 99b/13,	19a/12, 19b/7, 23a/6, 30a/11,
100a/8, 100a/15, 100b/2,	31b/12, 99a/7, 100a/6
100b/5, 100b/8, 100b/14,	d.-ür 50a/2
101a/3, 101a/12, 101a/15,	dögün Yakı, dağlamakla açılan yara
101b/3, 102a/1, 102a/3,	[6].
102a/14, 102b/9, 102b/15,	d. 61b/13, 68a/7,
103a/1, 103a/3, 103a/5, 103a/6,	d.+dür 77a/7
103a/9, 103a/12, 103b/1,	d.+i 77a/7
103b/2, 103b/4, 103b/8,	d. ur- “yara açmak, dağ
103b/9, 103b/12, 103b/14,	basmak” 61b/9, 77a/8
106b/4, 106b/15, 107a/2,	dök- Dökmek [16].
107a/5, 107a/7, 107ā1, 107b/14	d.-eler 24a/9, 26b/1, 27a/1,
d.-medin 23a/1, 28a/9	27b/14, 45b/11, 58a/9, 58a/15,
d.-mesi 48a/6	73a/9, 76b/13, 88b/12, 91b/11,
d.-meyeler 11b/13	92a/1, 101a/3, 101a/6, 102a/4
d.-üp 31b/10, 36b/4, 37a/2,	d.-er 93b/2
53b/2, 77a/1, 79b/9, 82a/11,	dökül- Dökülmek [23].
82b/12, 82b/14, 83b/10,	d.-e 70b/7, 72a/8
106a/1, 106a/9, 106a/13,	d.-icek 106a/15
106b/13, 107b/4, 107b/7,	d.-meden 46b/10
108a/12, 108b/3	d.-megden 96b/12
dögül- Dövülmek, ezilmek [27].	d.-mek 51a/10
d.-en 13b/6	d.-mekdür 63a/1
d.-medin 22a/15, 22b/5	d.-miş 25b/3, 96b/13
d.-miş 5b/12, 7a/2, 7a/3, 8a/1,	d.-se 47b/9, 68b/5
8a/7, 10a/6, 11a/7, 11a/8,	d.-üp 66b/4

- d.-ür 48a/3, 49b/7, 58a/13,
61a/11, 62a/12, 68a/12, 71b/14,
72a/5, 72b/8, 105a/3
d.-ürse 72a/12
- dökün-** Dökünmek [4].
d.-e 44b/10, 55b/4
d.-medin 64a/6, 98a/1
- dön-** Dönmek [17].
d.-dügi 14a/7
d.-e 44a/15
d.-eler 28a/13, 29b/6, 30b/13
d.-emez 74a/10
d.-er 46b/2, 51b/14, 51b/15,
77b/5, 80b/1, 84a/8, 104a/14
d.-erse 8a/15, 52a/3, 77b/8
d.-ince 45a/11
- dönder-** Döndermek [1].
d.-e 74a/14
- dörd** Dört sayısı *bk. dört* [2].
d. 4a/10, 14b/5
- dörder** Dört sayısının üleştirme sayı
sıfatı [17].
d. 2a/9, 2a/11, 10b/10, 11a/15,
12a/8, 15b/13, 16a/7, 17a/14,
24b/13, 27a/12, 31a/2, 34b/4,
36b/10, 54a/15, 64b/3, 68b/12,
94b/3, 98a/11, 107b/4
- dördüncü** Dört sayısının sıra sayı sıfatı
[19].
d. 5b/10, 23a/3, 40b/7, 41a/13,
41b/3, 42a/2, 42b/5, 45b/6,
46a/14, 50b/13, 54b/1, 58a/15,
63b/11, 68a/11, 72a/15, 81b/1,
92a/14, 101b/5, 109b/14
- dörpüle-** Törpülemek [1].
d.-yeler 28a/5
- dörpülen-** Törpülenmek [2].
d.-miş 28a/12, 89b/13
- dört** Dört sayısı *bk. dört* [130].
d. 2a/8, 2a/8, 3a/1, 4a/4, 4a/10,
4a/14, 4a/15, 4b/3, 4b/7, 4b/13,
4b/13, 5b/8, 5b/14, 6b/4, 6b/5,
8b/8, 8b/8, 9a/3, 9a/3, 9a/4,
9a/4, 9a/5, 9a/14, 9b/8, 9b/12,
9b/12, 9b/13, 10a/9, 10a/12,
10a/13, 10b/5, 10b/5, 10b/5,
10b/15, 10b/15, 11a/1, 11a/5,
11a/6, 11a/10, 11b/2, 11b/3,
11b/10, 11b/12, 12a/10,
12a/13, 12a/13, 12a/14, 12a/15,
12b/5, 12b/6, 13a/5, 14a/1,
14b/4, 15a/2, 16a/2, 17a/4,
17a/14, 17b/6, 17b/15, 17b/15,
17b714, 18a/1, 18a/2, 18a/3,
19a/13, 19b/11, 20a/5, 20b/11,

- 21a/11, 21a/11, 21b/8, 21b/15,
 23a/7, 24a/15, 24b/5, 24b/8,
 24b/15, 25a/10, 25a/14, 25b/5,
 26a/5, 26a/5, 26b/8, 27a/7,
 27a/7, 27b/2, 34a/6, 34a/12,
 34b/8, 36b/3, 36b/6, 37a/1,
 37a/3, 37a/4, 37a/4, 37a/4,
 37a/4, 37a/5, 40b/14, 41b/3,
 42b/11, 44a/1, 48a/5, 53b/4,
 56a/3, 61b/3, 61b/12, 67a/6,
 68a/8, 69a/9, 71a/4, 76b/12,
 84b/12, 88a/10, 89b/1, 91b/7,
 92b/2, 94b/4, 94b/11, 94b/11,
 95a/2, 95a/7, 95a/13, 102a/10,
 102b/14, 106b/10, 107b/4
 d.+den 27b/5
 d.+dür 40a/4
 d.+ine 27b/1
- dumağı** Nezle *bk. tumağı* [1].
 d. 44b/4
- dur-** Durmak [19].
 d.-a 7a/12, 15b/1, 15b/9, 16a/3,
 45b/13, 57b/1, 61a/8, 64a/3,
 67a/8, 75b/14, 87a/4, 88a/11,
 88b/4, 96b/11, 97a/8
 d.-alar 24b/3
 d.-masa 71a/3
 d.-maz 71a/1
- d.-miş 80a/3
- durgur-** Durdurmak [1].
 d.-ur 79b/14
- durıl-** Durulmak, duru hâle gelmek
 [1].
 d.-a 91b/1
- dut-** Tutmak, yakalamak [65].
 d.-a 10b/11, 20b/3, 20b/4,
 20b/5, 20b/6, 44b/2, 48a/9,
 50a/6, 56b/12, 66a/5, 68b/3,
 74b/1, 75a/4, 75a/10, 75a/11,
 75a/13, 75b/2, 75b/6, 75b/7,
 75b/8, 75b/9, 76a/1
 d.-alar 24a/14, 43a/7, 49a/6,
 55a/14, 61b/13, 98a/3
 d.-an 79b/3, 95a/12
 d.-ar 20b/6, 40a/10, 41b/12,
 45a/8, 45a/9, 46b/3, 49a/15,
 64a/9, 69b/12, 77b/5, 77b/6,
 77b/10, 78a/10, 81b/2, 83a/4,
 84a/4, 84b/1, 84b/8, 85a/6,
 86a/12, 86a/15, 86b/4, 91a/10,
 106a/2
 d.-arsa 17a/6
 d.-asın 48a/5
 d.-mağ 105a/8, 105b/7
 d.-mamağ 105a/4
 d.-maya 20b/3

d.-maz 20b/6, 77b/6	d. 49a/10
d.-miş 81a/3	dü-belâ <i>Far. Ar.</i> Bir tür hastalık [2].
d.-up 74b/14, 105b/11	d. 72a/5
dutam Tutam, avuç içi veya parmak uçlarıyla tutulabilen miktarda olan [8].	d.+yı 72a/4
d. 22a/4, 29a/15, 61a/13, 89b/11, 95a/14, 95a/15, 103a/8, 103a/11	dübür <i>Ar.</i> Anüs, kıç, makat [1].
dutacı Tutucu [1].	d.+i 14a/15
d. 72a/12	düg- Dügmek, yükselmek, fırlayıp yukarı çıkmak, yukarı doğru fırlamak [1].
dutl- 1. Durdurulmak [5].	d.-eler 56b/1
d.-masa 25b/2	dükeli Cümle, hepsi, bütün [9].
d.-sa 105a/15, 105b/8	d. 80a/1, 80b/11, 80b/12, 81a/4, 105a/9, 107b/7, 108b/13
d.-ur 104a/6	d.+sin 15b/8
d.-up 108a/1	d.+sini 7a/3
2. Kapanmak, tıkanmak [5].	dül Tül [1].
d.-duğlayın 45b/8	d.+ile 46b/6
d.-mağdur 58b/6	dülbend <i>Far.</i> Tülbent [1].
d.-masına 24b/11	d.+le 61a/2
d.-masını 34a/2	dür- Dürmek, bükme, katlamak [1].
d.-maya 25a/2	d.-üp 46b/11
3. Tutulmak [2].	düre- Türeyen, ortaya çıkan [1].
d.-maduğ 32b/14	d.-yen 54b/8
d.-mağa 72a/11	dürlü Türlü, çeşitli [15].
dutlu Dutlu, içinde dut olan [1].	d. 9a/13, 11a/14, 20b/2, 34a/2, 42b/9, 54b/8, 57b/3, 57b/7, 64b/13, 84b/12, 102a/8
d. 80b/10	
duz Tuz [1].	

d.+dür 44a/1, 63b/12	60a/2, 60b/1, 61a/8, 61b/1,
d.+si 20b/5, 84b/14	61b/5, 62a/2, 62a/4, 62b/12,
dürrâc <i>Ar.</i> Turaç, çil kuşu, sülüngiller	62b/13, 63a/7, 63a/8, 63a/9,
familyasından bir kuş türü [4].	63a/15, 63b/3, 63b/9, 64a/3,
d. 79b/15, 80a/3, 80a/4, 108b/7	64a/6, 64b/1, 65a/6, 65a/7,
dürt- Dürtmek, sürmek [162].	65a/15, 66a/11, 66a/15, 66b/1,
d.-dügi 49a/2	67a/6, 68a/3, 68a/4, 68b/14,
d.-e 18a/15, 19a/4, 31b/7,	69a/10, 69a/11, 69a/13, 69a/14,
49a/2, 63b/10, 74a/14	69b/6, 71b/1, 71b/1, 71b/2,
d.-eler 8a/2, 9a/8, 13b/7,	72b/14, 73a/8, 73b/7, 74b/3,
13b/10, 14a/6, 14a/11, 14a/13,	74b/6, 76a/14, 76b/1, 76b/3,
14a/14, 14a/15, 14b/2, 14b/6,	76b/15, 77a/1, 77a/10, 77a/10,
14b/7, 14b/11, 15a/14, 17b/2,	77a/10, 80a/10, 80b/15, 85a/11,
17b/3, 18a/10, 18a/11, 18a/14,	88a/12, 88a/13, 89a/4, 92b/12,
18b/5, 18b/8, 19a/1, 19a/6,	96b/2, 96b/10, 96b/12, 97a/1,
19a/7, 19b/1, 19b/7, 19b/13,	97a/3, 97b/7, 97b/9, 98a/2,
20a/2, 20b/14, 23b/2, 24b/3,	98a/2, 98a/8, 98b/5, 98b/10,
24b/6, 25b/8, 25b/11, 27b/11,	107a/7
31b/11, 31b/13, 36a/7, 36b/14,	d.-erlerse 79a/3
44b/1, 44b/2, 44b/9, 45a/1,	d.-icek 106a/14
45a/2, 45a/4, 45b/3, 46b/13,	d.-mek 9b/3, 9b/4, 9b/4
47b/1, 47b/11, 48a/13, 48a/13,	d.-meyeler 19a/6
48a/13, 48b/11, 48b/13,	d.-sele 85b/11
48b/14, 49b/4, 49b/12, 50a/6,	d.-üp 47b/5, 62b/1, 70b/5,
50b/9, 51a/7, 51b/11, 52a/10,	77a/11, 98a/15
53a/15, 55a/10, 55b/5, 55b/14,	dürtün- Dürtünmek, sürünmek [20].
56a/3, 56a/13, 57a/2, 57b/2,	
58a/4, 59a/4, 59a/12, 59b/8,	

d.-e	44b/11, 64b/6, 64b/8, 65b/5, 65b/9, 65b/11, 65b/11, 65b/14, 69a/4, 76b/14	ebem gümece	Ebegümece (<i>Malva silvestris</i>) [5].
d.-eler	19a/3, 65b/9, 65b/13, 97b/11, 97b/11, 97b/14, 99a/10, 99b/13, 101a/6	e.	10b/7, 19a/2, 23b/9, 67b/2, 103a/8
d.-üp	65b/4	ebhül	<i>Far.</i> Kara ardıç, ardıç yemişi (<i>Juniperus sabina</i>) [1].
düş	Rüya [1].	e.	36a/9
d.+ler	41b/2	ebyaz	<i>Ar.</i> Pek ak, pek beyaz [6].
düş-	Düşmek [13].	e.	2a/9, 30b/11, 34b/2, 37a/3, 37a/12, 92b/1
d.-dügün	46a/15	eczâ	<i>Ar.</i> İlaçlarda kullanılan maddeler [41].
d.-e	48a/1, 48a/2, 69b/6	e.	11b/14, 30b/6, 32b/6, 34b/5, 34b/15, 34b/15, 37a/13, 92b/6, 92b/9, 92b/15, 93a/7, 93b/3, 93b/12, 94a/4, 95b/13, 98a/13, 98b/6, 98b/10, 99a/4, 103a/2, 103a/5, 103a/7, 103a/10, 103a/13, 103b/2, 103b/5, 103b/8
d.-er	45b/8, 74a/15, 74b/7	e.+ları	37a/2
d.-icek	48a/2, 57b/2, 104b/9	e.+sına	5a/11
d.-mekdür	42b/14	e.+ya	11b/14, 15a/13
d.-mezse	48a/1	e.+yı	3a/15, 9b/2, 13a/9, 15a/4, 16a/9, 18a/7, 34a/15, 34b/5, 34b/12
d.-miş	83b/10	e.+yla	30b/13
düşür-	Düşürmek [5].		
d.-e	57b/1		
d.-ür	57b/1, 81b/11, 100b/10, 106a/8		
düz-	Düzmek, hazırlamak [1].		
d.-eler	20a/14		
düzil-	Düzülmek, tertip edilmek [2].		
d.-mişdür	30b/2, 37a/8		

E

- edā** *Ar.* Borç veya borç gibi olan herhangi bir şeyi ödeme; yerine getirme [1].
e. id- 39b/7
- edil-** Edilmek, yapılmak [1].
e.-mezse 46b/13
- edviye** *Ar.* İlaçlar [53].
e. 2a/14, 3a/5, 3b/9, 3b/15, 5a/10, 5a/12, 6a/9, 6b/10, 10a/5, 11a/15, 11b/13, 27a/15, 30b/13, 32b/2, 32b/7, 39b/14, 89a/5, 93a/4, 93a/15, 94a/1, 94b/14, 95a/5, 95b/8, 96a/1, 97a/4, 98b/1, 98b/4, 98b/8, 105b/3, 105b/6, 106b/15, 107b/8
e.+den 7b/11, 15b/7, 23a/7
e.+i 2a/14, 12a/3, 16a/1, 19b/7, 22b/10, 23a/15, 25b/6, 25b/10, 30a/11, 106b/13, 106b/14
e.+sinden 105b/9
e.+ye 16b/1, 22a/15, 22b/5, 86a/8
e.+yi 32b/1
e.-i küllisin 30a/10
- ef'ā** *Ar.* Engerek yılanı [1].
e. 76b/5
- ef'āl** *Ar.* İşler, ameller [1].
e. 105a/7
- efdāh-ı 'urūḳ** *Far.* Aşağıdan kan boşalması, akması [8].
e. 104b/3, 105a/3, 105a/8, 105a/14, 106b/2, 106b/7, 109b/15
infitāh-ı e. 104b/2
- efḍal** *Ar.* Daha faziletli [1].
e.+dür 80b/13
- efṭimūn** *Yun.* Bostan bozan, bağ bozan, cinsaçı, gelinsaçı, küsküt, şeytan saçı [16].
e. 8b/6, 21a/11, 45a/15, 63a/3, 64a/4, 65a/4, 67b/11, 69a/15, 71a/12, 92b/7, 94a/15, 95a/3, 95b/14, 96a/4
e.+ı 94b/5, 95a/3
- eg-** Eğmek, bükmek [3].
e.-eler 49b/3
e.-emez 75b/10
e.-incek 57a/10
- eger** *Far.* Eğer, şayet [151].
e. 3b/12, 7a/14, 10a/5, 12b/8, 13b/12, 13b/14, 15a/13, 15a/14, 16b/13, 17a/2, 17a/6, 17b/12, 18a/14, 18b/8, 18b/13, 19a/4, 19a/7, 19a/10, 19a/14, 20a/6, 20a/10, 20a/14, 20b/1,

20b/7, 20b/8, 20b/10, 20b/14,
26a/9, 26b/15, 27a/6, 27a/10,
29a/4, 29a/14, 42b/10, 43b/14,
44b/15, 46b/13, 47b/14,
47b/15, 48a/1, 48a/3, 48a/13,
48b/6, 48b/11, 49b/5, 50a/6,
50a/12, 50b/2, 50b/6, 50b/10,
51a/8, 51a/8, 52a/2, 52a/14,
52b/5, 53b/10, 53b/12, 54a/6,
54b/5, 54b/7, 55a/6, 55a/13,
55a/13, 56a/10, 57a/3, 57a/6,
57a/15, 57b/1, 58b/12, 59a/11,
59b/1, 59b/6, 59b/6, 60a/7,
60a/8, 60a/13, 60a/14, 61b/7,
61b/9, 61b/15, 62a/3, 65a/1,
66a/1, 66a/4, 66a/9, 66b/3,
66b/6, 66b/12, 67a/6, 67a/12,
67a/14, 67b/1, 67b/4, 67b/10,
69b/5, 70a/13, 70a/15, 70b/5,
70b/8, 70b/15, 71a/6, 71a/9,
71b/10, 72a/2, 72a/10, 72a/12,
72b/3, 72b/4, 72b/14, 73a/1,
73a/1, 73a/8, 73a/11, 73b/8,
73b/15, 74a/2, 74b/11, 75a/7,
75b/1, 75b/7, 76a/7, 76a/7,
76a/11, 76b/8, 76b/9, 77a/4,
78b/13, 80a/3, 80a/12, 82b/4,
84a/11, 84b/4, 85b/10, 85b/10,

86a/15, 86b/5, 92a/13, 98a/6,
98b/7, 98b/8, 104a/7, 104b/3,
104b/4, 104b/10, 104b/12,
107a/4, 108a/10, 108a/15,
108b/5, 108b/7, 109a/14

egil- Eğilmek, bükülmek [1].

e.-ür 76a/3

egir *Yun.* Egir otu, azak eğiri, kasık
otu [3].

e. 16a/7, 24b/7, 64a/14

eglen- Eğlenmek, oyalanmak, kalmak
[2].

e.-ür 71a/2, 82b/2

egren Kızılcık denilen meyve [1].

e. 24b/7

ek- Ekmek, sürmek [22].

e.-eler 46a/14, 46b/5, 46b/8,
58a/8, 59a/8, 59a/10, 67a/7,
67a/8, 68a/7, 70a/15, 70b/4,
71b/11, 73b/8, 73b/10, 74a/1,
74a/2, 74a/6, 103a/1, 103a/1,
103a/3

e.-esin 70b/9

e.-icek 106a/2

ekhel tamarı *Ar. T.* Orta damar,
kolun iç tarafındaki ana damar
[7].

e.-ndan	65a/3, 66a/2, 66a/10, 66b/5, 69a/1, 73a/5, 77b/1	99a/4, 108b/15, 109a/1, 109a/10, 109a/13
ekşer	<i>Ar.</i> En çok, daha ziyade [8]. e. 30a/15, 48b/8, 66b/8, 68b/7, 73b/3, 104b/5, 106b/1, 107b/13	e.+ler 8b/15, 9b/5, 14b/12, 15a/6, 24a/2 e.+lerden 3b/3, 10b/12, 14a/6, 16b/10, 20a/3, 21a/4, 32b/15, 33a/1, 50b/4, 109b/2 e.+si 84a/2
ekşerî	<i>Ar.</i> Çok defa, çoğu [2]. e. 58b/6, 71b/5	ekşi- Ekşimek, bozulmak [3]. e.-düğine 3b/3 e.-mege 12a/6 e.-ye 11b/5
eksi	Eski [1]. e. 99a/4	ekşilik Ekşilik, ekşi tat [1]. e.+in 109a/15
eksil-	Eksilmek [4]. e.-mege 105a/6 e.-üp 51b/1 e.-ür 52b/9, 60a/5	ekşit- Ekşitmek [1]. e.-ür 52b/9
eksük	Eksik, noksan [2]. e. 57b/8, 104a/3	el El, kolun bilekten parmak uçlarına kadar olan, tutmaya ve iş yapmaya yarayan bölümü [30]. e. 43a/13, 43b/2, 49b/6, 55a/4, 64b/15, 71a/11 e.+de 21a/2, 64b/15, 73b/13, 73b/13 e.+den 26a/10, 26a/11 e.+e 20b/13, 72b/3, 72b/4, 77a/5 e.+i 65a/14, 74b/7
ekşi	Ekşi [69]. e. 11b/5, 11b/5, 6a/5, 17a/3, 17a/7, 17a/8, 17a/9, 18a/3, 20a/9, 20a/9, 20b/7, 20b/15, 21a/15, 23a/2, 24a/12, 24a/14, 24b/3, 26b/7, 26b/11, 28a/9, 29a/12, 32b/13, 36b/4, 41a/8, 43a/2, 45a/11, 49a/1, 49a/10, 51a/3, 51b/11, 52a/2, 53b/1, 55b/11, 57b/9, 58b/5, 60a/2, 62b/2, 79b/1, 83b/11, 83b/12, 84a/4, 89b/3, 89b/11, 90a/4, 90b/3, 91a/12, 96a/3, 98b/11,	

e.+ile 34b/10	8b/13, 9a/6, 9b/1, 9b/14,
e.+in 43b/13	10a/14, 10b/9, 11a/1, 11a/8,
e.+ini 21a/1, 71a/14, 74b/6	11b/2, 11b/13, 12b/1, 12b/7,
e.+inün 50a/14, 56b/13,	12b/15, 13a/14, 13a/15, 14b/4,
56b/13, 75b/9	15a/2, 15a/12, 15b/5, 15b/14,
e.+iyle 75b/2, 76a/1	16a/8, 16a/12, 16b/6, 16b/15,
e.+ün 40b/2	17a/15, 17b/7, 18a/5, 18b/2,
elbette Ar: Elbette, mutlaka [1].	18b/2, 18b/10, 19a/14, 19b/5,
e. 27a/6	19b/12, 19b/15, 22a/13, 22b/4,
ele- Elemek, elekten geçirmek [15].	23a/5, 23a/14, 24a/12, 24b/2,
e.-r 107b/5	25a/12, 25b/15, 30a/10, 37a/2
e.-yeler 16a/13, 30b/12,	elen- [2]: Elenmek.
31b/13, 36a/10, 92b/3, 92b/11,	e.-miş 5b/12, 31b/12
93a/5, 98b/13, 106b/4, 107a/6,	elli Elli sayısı [23].
107b/1, 107b/7, 107b/14	e. 2b/1, 4b/6, 7b/14, 8b/6,
e.-yüp 106b/13	15a/3, 15b/14, 16a/1, 18a/7,
elek Taneli ve un gibi toz	21a/7, 29b/8, 31b/5, 34a/5,
durumunda olan şeyleri	34a/6, 34a/6, 58b/4, 95a/1,
yabancı maddelerden	96b/14, 96b/14, 97a/7,
ayıklamak veya incisini	101b/13, 102b/5, 103b/10,
kabasından ayırmak için	107b/1
kullanılan, tahta bir kasnak ve	ellişer Elli sayısının üleştirme sayı
tek tarafa gerilmiş, gözenekli	sıfatı [1].
tel, kıl, bez vb. oluşan araç	e. 5a/7
[54].	elma Elma [22].
e. 107a/1	e. 5a/6, 7a/14, 7b/3, 8a/15,
e.+den 2b/15, 3a/1, 3a/5, 3a/13,	8b/3, 10b/3, 17a/3, 17a/3,
5a/10, 6a/7, 7a/1, 7b/8, 8a/6,	17a/8, 17a/10, 20a/9, 21a/5,

- 28b/11, 28b/12, 29a/1, 84a/1,
89b/8, 90a/4, 109a/9, 109a/13
e.+ı 89b/7, 91a/11
- el ur-** Bir işi yapmaya yanaşmak,
başlamak [1].
e.-mayalar 66a/11
- em-** Emmek [4].
e.-eler 73a/11
e.-mege 73a/11
e.-mez 48b/7, 48b/9
- em' â** *Ar.* Bağırsaklar [2].
e. 105a/2
e.+ya 109b/15
- em' â-yı** **ğalîz** *Far.* Kalın
bağırsaklar [1].
e.+de 104b/3
- em' â-yı rakîk** *Far.* İnce bağırsaklar [1].
e.+de 104b/4
- emcek** Meme [5].
e. 50a/10, 73a/3, 73a/3, 73a/13
e.+inde 67b/13
- emîn** *Ar.* Sakıncasız, emniyetli,
tehlikesiz [3].
e. 27b/8, 31b/15, 32a/1
- emle** *Ar.* <*Far.* Amlac otu, helile
ağacının meyvesi *bk.* **emlec**
[2].
e. 94b/2, 107b/2
- emlec** *Ar.* <*Far.* Amlac otu, helile
ağacının meyvesi *bk.* **emle**
[17].
e. 30a/8, 31a/10, 31b/4, 31b/14,
34a/9, 34a/12, 34a/13, 34b/8,
34b/8, 34b/10, 36a/9, 87a/12,
87b/15, 88a/8, 95b/15, 107a/4,
109b/11
- emr** *Ar.* Buyruk, komut [7].
e.+de 41b/9, 41b/13, 46b/3,
46b/11, 49b/8
e.-i ' âliye 1b/9
e.-i şerîf 1b/6
- emrâz** *Ar.* Hastalıklar [1].
e.+a 86b/14
- emrûd** *Far.* Armut [2].
a. 84a/3, 109a/9
- emzüklü** Çocuğunu emziren (kadın)
[1].
e.+ye 82a/3
- emzür-** Emzirmek [8].
e.-ür 9a/8, 14a/10, 14b/5,
15b/8, 16a/14, 17b/2, 20a/1,
45b/2
- eñ** Oynak yeri, büküm yeri, eklem
[2].
e.+e 72b/8
e.+inden 75b/6

<p>enār <i>Far.</i> Nar (<i>Punica granatum</i>) [17]. e. 7b/3, 8b/3, 17a/9, 20a/10, 21a/5, 26b/7, 29a/8, 29a/12, 32b/13, 83b/11, 89b/2, 89b/11, 109a/5 e.+ı 109a/10 e.+ın 51a/14 e.+ın 29a/7 e.+ladur 20b/7</p> <p>encebār <i>Ar.</i> Beşparmak otu, hayıt (<i>Potentilla erecta</i>) [10]. e. 4b/6, 5a/1, 11a/10, 12a/10, 54a/4, 61a/3, 106a/1, 106b/3, 106b/5, 109b/15</p> <p>endām <i>Far.</i> Vücut, beden, insanın azası [10]. e. 80a/8, 86a/5, 86b/10 e.+a 86a/13 e.+dan 86b/12, 87b/9 e.+ı 86b/6 e.+lardan 83a/6 e.+ları 84b/4 e.+uñ 86a/6</p> <p>enf <i>Ar.</i> Burun [1]. e. 47b/14</p> <p>engerek Başı üç köşeli, rengi siyah veya siyaha yakın, taşlık ve</p>	<p>güneşli yerlerde yaşayan zehirli bir yılan (<i>Vipera aspis</i>) [1]. e. 76b/5</p> <p>eñse Boynun arka yüzü [3]. e. 14a/13, 52b/10 e.+de 44a/9</p> <p>envā‘ <i>Ar.</i> Çeşitler, türler [3]. e.+ı 3a/8 e.+ına 106b/1 e.-i terkibāt 1b/8</p> <p>erba‘a ‘aşer <i>Ar.</i> On dört [1]. e. 2a6</p> <p>eri- Erimek [8]. e.-miş 27a/9, 29a/11, 29b/8 e.-ye 13a/8, 15b/6, 18a/6, 27b/15 e.-yince 23b/14</p> <p>eridil- Eritilmek [1]. e.-miş 28b/8</p> <p>erişte <i>Far.</i> İnce ince kesilip kurutulan hamur [4]. e. 8a/11, 9b/4, 27b/2 e.+yle 43b/9</p> <p>erit- Eritmek [26]. e.-e 79b/10 e.-eler 13a/2, 13b/6, 16a/9, 16a/13, 51b/10, 56a/13, 59b/2, 62a/2, 68b/12, 69b/1, 76a/15,</p>
--	--

	89a/2, 98a/15, 98b/15, 99a/2, 99a/13, 99b/12, 101b/11, 101b/14, 102a/4, 102a/13, 102b/5, 102b/15 e.-ür 33b/14, 77b/10		e. 3a/3, 4a/9, 34a/8, 36b/15, 85b/15, 92b/2, 92b/10
erkek	Erkek [2]. e. 79a/5, 79a/6	eşer	<i>Ar.</i> Nişan, iz, alamet [1]. e.+i 105a/5
erlik	Erkeklik, cinsel güç [8]. e. 78a/6, 78b/5, 78b/11, 79b/2, 80a/6, 81b/4 e.+i 56a/8, 78b/7	esir-	Esirmek, sarhoş olmak, aklını kaybetmek, kendinden geçmek [1]. e.-mekden 109b/5
erük	Erik (<i>Prunus domestica</i>) [32]. e. 6a/5, 8b/6, 14b/12, 15a/7, 18b/12, 21a/5, 21a/7, 23a/2, 24a/2, 24a/14, 24b/4, 32b/15, 44a/12, 53b/8, 53b/11, 55a/15, 62b/11, 78b/13, 84a/5, 90b/15, 91b/12, 94a/13, 94b/3, 94b/10, 94b/14, 108b/15, 109a/5 e.+den 10b/12, 14a/7, 14b/7, 16b/10, 20a/2	eski	Eski <i>bk. eksi</i> [21]. e. 13b/2, 26a/12, 26b/13, 33b/15, 36b/12, 42a/14, 47b/1, 57b/10, 57b/10, 70b/1, 70b/9, 74a/2, 74a/5, 77a/7, 79a/13, 79b/4, 81a/2, 89a/4, 101a/7 e.+ce 68a/8 e.+si 84a/15
es-	Esmek, esinti olmak [5]. e.-en 43b/15 e.-er 44a/2, 44a/3, 44a/3, 44a/4	eşnā	<i>Ar.</i> Ara, aralık, vakit [1]. e.+da 3a/6
esārūn	<i>Yun.</i> Kedi otu, avşar otu, çetük otu, çoban düdüğü (<i>Asarum</i> <i>Europaeum</i>) [7].	esne-	Esnemek [2]. e.-mek 41a/2 e.-mekden 75a/1
		estār	<i>Ar.</i> Örtüler, perdeler [1]. e.+dan 24b/8
		esved	<i>Ar.</i> Siyah, kara [3]. e. 30a/7, 31b/14, 105a/10
		eşek	Eşek [6]. e. 48a/13, 50a/7, 76a/14, 81a/3 e.+in 29b/5

e.+ini 28b/13	e.+in 101a/7, 102a/2, 108b/8
e.+üñ 45b/9	e.+inden 79a/12, 80a/5,
eşele- Eşelemek [1].	108b/13, 108b/14
e.-mek 43b/3	e.+ine 79a/12
eşribe Ar. İçilecek şeyler, içkiler [2].	e.+ini 77b/10, 101a/11
e. 27b/12, 105b/6	e.+inüñ 79a/6
et İnsanlarda ve hayvanlarda,	e.+iyle 8a/11, 8b/2, 8b/15,
deriyle kemik arasında bulunan	26a/2, 45b/1, 55a/7, 55b/11,
ve kas ile yağdan oluşan tabaka	66a/8
[85].	e.+le 7b/1
e. 6a/4, 11a/4, 13b/3, 18a/12,	e.+lerden 14b/7, 62a/4, 79a/6,
33b/13, 42a/9, 46a/9, 47b/12,	79a/6
48a/14, 49a/3, 52a/4, 66a/6,	e.+leri 71b/11, 79a/5
74a/1, 80b/3	e.+lerin 48b/15, 86b/2, 100b/4,
e.+de 71a/1	101b/1
e.+den 14a/7, 74b/15	eṭṭibbā' Ar. Hekimler, doktorlar, tıp
e.+dür 40a/3	ilmini bilenler [3].
e.+i 14a/7, 33b/13, 57b/10,	e. 31a/14
62b/3, 65a/8, 65a/8, 66a/3,	e.+nuñ 30a/14
66a/3, 79a/5, 79a/7, 79a/8,	e.-ı müteḳaddimün 19a/8
79a/10, 79a/11, 79a/13, 79a/14,	etlü Etli [3].
79a/14, 79a/15, 79b/1, 79b/3,	e. 52a/4, 71b/7, 73a/5
79b/4, 79b/6, 79b/12, 79b/15,	etmek Ekmek [10].
80a/1, 80a/4, 80a/6, 80a/7,	e. 24a/3, 27a/8, 43b/12, 45b/13,
80a/13, 80a/15, 108b/13,	55a/1, 109b/8
108b/13, 108b/13	e.+e 36b/2
e.+ile 7a/8, 26a/7, 26a/7, 54b/6,	e.+i 55b/11, 109b/7
108a/6	e.+üñ 109b/9

ev	Ev, konut, hane [5]. e.+e 18b/7, 19a/1, 19a/4 e.+i 46b/2, 106a/2	50a/10, 50a/14, 50b/15, 55a/13, 55b/9, 56a/9, 58b/12, 59a/5, 59a/6, 59a/13, 61b/10, 62a/9, 63a/2, 63b/13, 64a/9, 64b/13, 65a/3, 66b/9, 66b/12, 67b/2, 68b/13, 69b/13, 70a/2, 71a/12, 71b/6, 71b/14, 72a/7, 72b/10, 73a/4, 73b/4, 74a/10, 75a/10, 75a/15, 75b/4, 75b/11, 76a/3, 77a/9, 77b/1, 77b/15, 84a/4, 94a/14, 94b/5, 104a/14, 104b/3, 104b/4, 106b/11
evlek	Yaprakları yenilebilen, tohumlarından da çay yapılan ıspanağa benzeyen bir çeşit ot, labada [1]. e. 64a/5	
evkât	Ar. Vakitler, zamanlar [3]. e. 104a/14, 104b/5, 107b/13	
evlâ	Ar. Daha uygun, daha layık, daha iyi, üstün [2]. e.+dur 72b/5 e.+sı 51b/5	e.+de 63a2
evrâk	Ar. Yapraklar, kağıtlar [1]. e.+da 1b/9	evvelâ Ar. Birinci olarak, her şeyden önce [1]. e. 29a/1
evrâm	Ar. Vücutta peyda olan şişler, yumrular [2]. e.+lara 101b/12 e.+ları 99a/1	evvelki Ar. Far. Birinci, ilk [14]. e. 17a/4, 19a/11, 27b/10, 40a/8, 40b/15, 41b/4, 42a/6, 44a/6, 50a/1, 56a/6, 57a/10, 62b/6, 76b/11, 77b/14
evşene	Ar. Parazit [1]. e.+ler 108b/2	eyegü Kaburga kemiği [1]. e. 40a/12
evvel	Ar. Önce, ilk, birinci [68]. e. 1b/12, 2a/6, 16b/1, 18b/15, 20a/4, 23a/4, 26b/5, 40a/1, 40a/5, 40a/6, 40b/11, 43b/12, 44a/1, 44b/4, 44b/9, 44b/15, 45a/14, 47a/8, 47b/10, 48b/1,	eygelen- Aşındırılmak, yontulmak [1]. e.-miş 5b/7
		eyle Öyle [3]. e. 41a/5, 73b/8, 74a/4
		eyle- Eylemek [172].

e.-dügümüz 107a/2
e.-dük 77b/12, 109b/12
e.-mek 104b/8, 104b/11,
105b/10, 107b/8, 107b/9,
109a/4, 109a/6, 109b/6
e.-mekden 104b/10
e.-mese 60a/4
e.-meye 108a/7, 108a/7
e.-mez 109a/8
e.-r 30b/5, 30b/5, 30b/6, 30b/6,
31b/15, 32a/1, 32b/4, 33b/14,
39b/4, 39b/4, 39b/5, 39b/6,
41b/8, 42a/11, 45a/14, 72a/12,
78a/2, 78a/2, 78a/3, 78a/4,
78a/6, 78a/7, 78a/7, 78a/14,
78b/1, 78b/2, 78b/6, 78b/13,
78b/14, 79a/15, 79b/2, 79b/4,
79b/6, 79b/13, 79b/13, 80a/2,
80a/2, 80a/2, 80a/5, 80b/9,
81a/2, 81a/6, 81a/9, 81b/6,
81b/7, 81b/7, 81b/13, 82a/9,
82a/14, 82a/15, 82b/4, 82b/4,
82b/7, 82b/8, 83a/7, 83a/8,
83a/10, 83b/1, 83b/2, 83b/2,
83b/3, 83b/5, 83b/12, 83b/12,
84a/3, 85a/14, 85a/14, 85b/5,
85b/9, 86a/6, 86a/13, 86a/14,
86b/2, 86b/4, 86b/7, 88b/8,
88b/14, 91b/15, 96a/1, 99a/12,
104a/1, 105a/1, 105a/2, 105a/2,
105b/2, 106a/7, 106a/7,
106a/10, 106a/11, 106a/15,
107a/13, 107a/14, 108b/9,
109b/2, 109b/13, 109b/13,
109b/14, 109b/15
e.-rler 107a/6
e.-rse 109a/4
e.-se 105b/8
e.-seler 105a/15
e.-ye 7a/15, 8b/1, 26b/15,
33a/1, 55b/3, 56a/10, 103a/2,
105a/4, 105b/12, 106a/13,
106b/1, 106b/2, 106b/7,
107a/3, 107a/4, 107a/7, 107a/8,
107a/9, 107a/9, 107b/12,
107b/15, 107b/15, 108a/10
e.-yeler 2b/3, 7b/1, 9a/10,
14b/5, 16a/3, 21b/5, 23b/13,
25a/5, 27b/14, 29a/4, 29b/14,
31b/13, 39b/12, 52b/11, 72a/2,
92a/11, 104b/14, 105b/5,
106b/15, 107a/1, 107b/13,
108b/4
e.-yicek 106a/8

- e.-yüp 28b/9, 36b/5, 43b/12,
49b/3, 51b/8, 53b/2, 105b/7,
106a/8
- eyü** İyi [55].
i. 42b/14, 46b/7, 59a/9, 78a/6,
83b/3, 87a/11, 88b/1, 90b/8,
92a/9, 98a/7, 99b/6, 101a/15,
108a/3, 108a/3, 109b/7, 109b/8
i.+dür 46b/7, 55b/4, 58a/10,
61a/4, 66b/4, 69a/15, 77a/12,
77b/15, 79a/10, 79a/11, 79a/11,
79a/15, 79b/3, 81a/6, 83a/11,
84a/4, 85b/7, 85b/13, 87b/13,
89a/14, 90b/1, 101a/7, 104b/9,
107a/13, 108a/1, 108a/5,
108a/7, 108a/8, 108a/9, 108b/4,
108b/5, 108b/8, 108b/9,
109a/10, 109b/8, 109b/9,
109b/12
i.+si 79b/2, 83b/3
- ez-** Ezmek [72].
e.-e 14b/6, 34b/10
e.-eler 3b/2, 3b/10, 4a/2, 6a/9,
7a/11, 7b/4, 8b/13, 9a/8, 9b/2,
10b/1, 11b/9, 12b/3, 15a/12,
15a/14, 17a/5, 17b/2, 18b/11,
19b/7, 19b/13, 20a/12, 20b/10,
21a/13, 21b/10, 21b/15, 24b/8,
25a/15, 25b/11, 28a/10, 30a/4,
30a/4, 34a/13, 44a/12, 45b/14,
47b/11, 49a/12, 51a/2, 53b/11,
54b/4, 55b/3, 55b/13, 58b/10,
59a/11, 65b/8, 66b/2, 66b/14,
67a/6, 69a/4, 70a/4, 71b/9,
71b/10, 73a/7, 79b/5, 85a/11,
88b/12, 91a/4, 94a/6, 94a/15,
94b/7, 94b/12, 97a/1, 100b/9,
100b/11, 100b/15, 101a/1,
103a/15
e.-meyeler 23b/10
e.-üp 46a/5, 48a/12, 52b/5,
55b/1
- ezâ** Ar. İncinme, can yakma, eziyet
[1].
e. 104a/1
- ezil-** Ezilmek [5].
e.-e 50a/6
e.-enini 10b/11
e.-icek 101b/10
e.-medük 21b/1
e.-meye 8b/10
- F**
- fâ'ide** Ar. Fayda, menfaat [87].
f. 1b/12, 3b/7, 12a/4, 12a/7,
25b/11, 28b/3, 28b/12, 28b/12,
29a/8, 30b/3, 31a/1, 31a/4,

31b/2, 32b/5, 33b/8, 39b/3, 39b/5, 39b/7, 47b/2, 78a/14, 78b/8, 79a/4, 80a/9, 80b/15, 81b/15, 83a/8, 83b/7, 83b/8, 84a/12, 84a/14, 85a/7, 85a/8, 85a/11, 85b/8, 86a/9, 86a/14, 86b/5, 87b/3, 88a/13, 88b/3, 89a/10, 89b/7, 90a/4, 90a/7, 90a/10, 90b/3, 90b/5, 90b/8, 91a/4, 91b/4, 91b/15, 92a/3, 92a/7, 92a/15, 92b/5, 92b/14, 92b/14, 93a/7, 93a/14, 93b/7, 94b/9, 95a/9, 95b/5, 98b/1, 100b/9, 100b/15, 101a/1, 101a/7, 101a/12, 101b/6, 101b/9, 105b/2, 106a/14, 107a/3, 107a/7, 107b/13, 107b/15, 108a/14, 109b/13 f.+si 1b/8, 12a/5, 28a/11, 33b/7, 81a/4, 84b/5, 84b/14, 88a/11	faşd Ar. Kan alma [3]. f. 104b/10, 104b/11, 104b/11
	fāsid Ar. Kötü, fena [2]. f. 85b/9, 104b/13
	faşl Ar. Bölüm [241]. e. 30a/5, 40a/4, 40a/8, 40a/12, 40b/4, 40b/7, 40b/10, 40b/15, 41a/5, 41a/10, 41a/13, 41b/4, 41b/10, 41b/14, 42a/2, 42a/6, 42a/10, 42a/12, 42b/5, 42b/10, 43a/3, 43a/9, 43a/11, 43b/4, 43b/7, 43b/15, 44a/6, 44b/12, 45a/12, 45b/6, 45b/15, 46a/14, 47a/6, 49b/6, 46b/9, 46b/14, 47b/8, 48a/9, 48a/15, 49a/13, 50a/1, 50a/7, 50b/4, 50b/13, 51a/10, 51a/14, 51b/13, 52a/10, 52b/1, 52b/8, 52b/15, 53b/6, 54a/3, 54b/1, 54b/7, 55a/2, 55a/11, 55b/5, 56a/6, 56b/1, 57a/8, 58a/15, 59a/1, 59b/10, 60a/2, 61a/9, 62a/7, 62a/11, 62b/6, 62b/14, 63b/4, 63b/11, 64a/7, 64b/10, 65a/10, 65b/15, 66a/6, 66b/7, 67a/9, 67b/7, 67b/14, 68a/10, 68b/6, 69a/5, 69b/1, 69b/9, 70a/6, 71a/10, 71b/3, 71b/12, 72a/4, 72a/15,
fālic Ar. Yarım inme, vücudun yarısına inen inme [3]. f. 80a/8, 96b/2 f.+e 86b/4	
farḳ Ar. Ayrılık, başkalık [2]. f. 19a/9 f.+ı 104a/12	

72b/6, 73a/2, 73a/15, 73b/10,
74a/7, 76b/3, 77a/6, 77a/12,
77b/13, 79a/4, 80b/5, 81b/1,
82b/5, 83a/11, 84b/11, 88b/1,
89a/8, 98a/9, 91a/6, 92a/13,
94a/7, 95b/3, 96a/5, 97a/9,
99a/7, 99b/14, 100a/11,
100b/12, 101b/4, 103a/3,
103b/12
f.+a 40a/8, 40b/15, 41b/3,
42a/6, 44a/5, 49b/15, 56a/6,
62b/5, 77b/13
f.+ın 42b/11
f.+ında 40a/4, 40a/9, 40a/13,
40b/4, 40b/7, 40b/11, 40b/15,
41a/5, 41a/10, 41a/13, 41b/4,
41b/10, 41b/15, 42a/2, 42a/6,
42a/10, 42a/13, 42b/5, 42b/10,
42b/11, 43a/3, 43a/9, 43a/12,
43b/4, 43b/8, 43b/15, 44a/6,
44b/13, 45a/12, 45b/6, 46b/9,
46b/15, 47a/7, 47b/8, 48a/10,
48b/1, 49a/14, 49b/6, 50a/1,
50a/8, 50b/5, 50b/13, 51a/10,
51a/14, 51b/13, 52a/11, 52b/1,
52b/8, 53a/1, 53b/7, 54a/3,
54b/2, 54b/8, 55a/2, 55a/12,
55b/6, 56a/6, 56b/2, 57a/8,

58a/15, 59a/1, 59b/11, 60a/3,
61a/9, 62a/7, 62a/11, 62b/6,
62b/14, 63b/4, 63b/11, 64a/7,
64b/10, 65a/10, 65b/15, 66a/7,
66b/7, 67a/9, 67b/8, 67b/14,
68a/11, 68b/6, 69a/5, 69b/2,
69b/10, 70a/6, 71a/11, 71b/3,
71b/13, 72a/4, 72a/15, 72b/7,
73a/2, 73a/15, 73b/11, 74a/7,
76b/4, 77a/6, 77a/13, 77b/14,
79a/5, 80b/5, 81b/1, 82b/5,
83a/12, 84b/11, 88b/1, 89a/9,
91a/6, 92a/14, 94a/8, 95b/3,
96a/6, 97a/9, 98a/9, 99a/8,
99b/14, 100a/11, 100b/12,
101b/5, 103a/4, 103b/13

fāşirā *Sür.* Bir tür sarmaşık [1].

f. 37a/3

fatḫ *Ar.* Fıtık [2].

f. 59b/11, 98a/10

favāniya *Ar.* Ayı gülü, yer şakayığı
(*Paeonia officinalis*) [1].

f. 36a/10

fayḫara *Yun.* Acı [7].

ayāric-i f. 47a/8, 54b/4, 63a/3,
63b/7, 92b/4, 95b/11

ayāric-i f.+yla 45a/15

- fāzalāt** *Ar.* Necasetler, pislikler, murdarlıklar [2].
f.+dan 100b/6
f.+ın 88a/6
- fāzıl** *Ar.* Faziletli, fazilet sahibi, erdemli [2].
f. 30b/1, 37a/7
- feh̄m** *Ar.* Anlama, anlayış [2].
f. 80a/5
f.+i 80a/1
- felencmüşk** *Ar.* Fesleğen, reyhan (*Ocimum basilicum*) *bk.*
ferencmüşk [3].
f. 30b/9, 37a/4
bezrū'l-f. 37a/11
- felgumuni** *Yun.* Flegmon, deri altındaki veya organlar arasındaki dokunun iltihaplanması [1].
f. 72a/9
- fer** *Far.* Parlaklık, aydınlık [1].
f.+in 39b/4
- ferah** *Ar.* Gönül açıklığı, sevinç, sevinme [4].
f. 31a/15, 85b/2, 86a/13, 87b/8
- ferden-ferdā** *Ar.* Fert fert, tek tek [1].
f. 5a/11
- ferencmüşk** *Ar.* Fesleğen, reyhan (*Ocimum basilicum*) *bk.*
felencmüşk [1].
f. 5a/5
- ferfiyūn** *Ar.* Sütleğen otu ve bundan elde edilen tıbbi bir zamk [11].
f. 4a/4, 13a/15, 36a/7, 36a/11, 47a/10, 56a/12, 62a/3, 63a/11, 96b/2, 96b/5, 100b/7
- ferrūc** *Ar.* Piliç [11].
f. 20b/14, 21b/1, 51a/3, 51a/13, 52a/1, 57b/3, 61a/3, 61b/7
f.+ı 52b/10
f.+ile 66a/3
f.+la 58b/15
- fesād** *Ar.* Bozukluk [1].
f.+a 107a/15
- feslegen** *Yun.* Akdeniz ülkelerinde yetişen, yaprakları güzel kokulu, beyaz ve pembe çiçekli, bir yıllık ve otsu bir süs bitkisi, reyhan [1].
f. 103a/2
- fetīl** *Ar.* Yaralara konulan tiftik [13].
f. 25b/6, 43b/1, 47b/1, 54a/9, 57b/8, 68b/1, 72b/15
f.+e 47b/5

f.+ile 57b/1, 72a/8, 73a/9	f. 73b/2
f.+in 57b/10, 73a/10	firūze <i>Ar.</i> Nişabur'da çıkan açık mavi renkli ve değerli bir yüzük taşı [1].
fınduk <i>Ar.</i> Fındık [6].	f. 4b/10
f. 31a/14, 68a/1, 71b/9, 72b/1, 84b/1, 98a/6	frengī <i>Far.</i> Bakırtaşı [2].
firun <i>Yun.</i> İçinde genellikle odun yanan, her yanda aynı derecede ısı oluşturarak eklemek, pasta vb. pişirmeye yarayan, tavanı tonoz biçiminde, önünde tek açıklık bulunan ocak [1].	f. 69a/11
f.+da 109b/7	dehne-i f. 46b/4
fistık [3]: <i>Ar.</i> Fıstık.	fū <i>Ar.</i> Girit sümbülü, büyük kedi otu (<i>Valeriana dioscorides</i>) [1].
f. 5a/4, 37a/1, 97a/5	f. 37a/4
fī <i>Ar.</i> İçinde [1].	fūfen <i>Far.</i> Fufal ağacı, arek hurması [1].
f. 33a/4	f. 16b/13
fi' il <i>Ar.</i> Fiil, eylem [3].	fukḳā' <i>Ar.</i> Bulamaç, lapa [1].
f.+i 42b/9, 85a/8	f.+dan 109a/1
f.+ine 85a/8	fulūniya <i>Yun.</i> Çeşitli otlardan yapılan bir tür hap [1].
fi'l-cümle <i>Ar.</i> Nihayette, sonunda [3].	f. 54b/6
f. 104a/3, 105a/7, 108b/15	fūlfūl <i>Ar.</i> Biber [56].
fi'l-ḥāl <i>Ar.</i> Bu anda, hemen [5].	f. 2b/12, 3a/10, 4a/2, 4b/1, 16a/7, 19a/5, 25a/8, 31a/9, 31b/2, 31b/4, 31b/15, 34b/13, 47a/3, 51b/3, 56a/11, 64a/14, 87a/12, 87b/14, 88b/5, 97b/1, 100b/7, 107b/2
f. 26a/4, 26b/1, 27a/1, 76b/8, 76b/12	f.+e 23a/6
fi' lī <i>Ar.</i> Fiille ilgili, gerçekten yapılan iş [1].	f.+i 23a/5
f.+dür 45b/9	
filori <i>İt.</i> Altın para [1].	

f.-i ebyaz 37a/3

aķ f. 2a/13, 2b/12, 3a/10,
14b/4, 23a/4, 24b/1

dār-ı f. 2a/12, 2b/13, 3a/9,
3b/13, 4a/8, 13a/12, 25a/10,
27a/13, 30b/9, 31a/9, 31b/4,
34b/3, 34b/13, 36a/2, 37a/1,
37a/11, 47a/3, 51b/2, 56a/11,
86b/12, 87a/12, 87b/5, 88b/10,
99a/9, 107b/2

füvāk Ar. Hıçkırık [3].

f. 12a/5

f.+a 52b/2

f.+ı 52b/1

G

gāh Far. Ara sıra, kimi, bazı [9].

g. 11a/3, 11a/4, 19b/9, 19b/9,
104a/4, 104a/5, 104a/5, 104a/5,
104b/1

gā'it Ar. İnsan pisliği, insan tersi
[3].

ğ. 104b/3, 104b/4, 104b/5

galbur Ar. Gırbāl, kalbur, iri delikli
elek [1].

ğ.+dan 23a/1

galebe Ar. Çokluk, kalabalık [7].

ğ. 7b/5, 25b/12, 41a/3, 91a/7

ğ.-i şafrā 55a/12

ğ.+sin 84b/8

ğ.+sinden 26a/8

ğaleyān Ar. Kaynama, çalkanma,
çoşma [1].

ğ.+a 4b/9

ğālib Ar. Galebe eden, üstün gelen,
yenen [12].

ğ. 41a/1, 41a/6, 41a/10, 41a/14,
104b/11, 104b/13, 107b/11,
108b/6, 109a/11, 109a/11,
109a/15

ğ. ise 60b/13

ğālibe Ar. Gālib'in müennesi, galebe
eden, üstün gelen, yenen [1].

ğ.+si 17a/5

ğāliblik Ar. T. Galebe etmek [1].

ğ.+ine 41b/8

ğālīz Ar. Ağır, yoğun, kesif, sık,
aşırı [49].

ğ. 41a/9, 41b/1, 42a/3, 42a/8,
42a/9, 43a/2, 45a/4, 46b/10,
50a/2, 50b/5, 51b/12, 54b/2,
54b/2, 55b/7, 55b/14, 59a/13,
62a/12, 62b/2, 62b/10, 62b/13,
63b/10, 64a/8, 64b/9, 65a/8,
69a/6, 69b/2, 72a/1, 81b/3,
81b/3, 81b/10, 82a/13, 84b/3,

- 85a/2, 87a/3, 89a/7, 90b/13,
91a/2, 92a/2, 93a/3, 94b/8,
98b/2, 98b/14, 102b/2, 102b/9,
104a/14
ğ.+de 104b/3
ğ.+dür 79a/9, 82b/1, 84b/1
- ğalızlü** *Ar. T.* Yoğun bir şekilde, aşırı bir şekilde [1].
ğ.+ce 80b/3
- ğalve** *Ar.* Galiyâ, misk ile anberden yapılmış siyah, kokulu bir madde olup boya olarak kadınlarca saçlara ve başlara sürülür [1].
ğ.+yi 59a/14
- ğargara** *Ar.* Su veya ilaçlı sıvı ile ağız veya yutağı başı arkaya atıp solukla da sıvının yutulmasını engelleyerek çalkalama işi [20].
ğ. 15a/7, 25a/5, 36a/14, 49b/10, 66a/13, 100a/12, 100a/14, 100a/14, 100a/15, 100b/1, 100b/2, 100b/2, 100b/4, 100b/6, 100b/8, 100b/8, 100b/10, 100b/10, 100b/11
ğ.+ları 100a/11
- ğargaram kili** Kimûlyâ, tebâşîr toprağı, beyaz ve yumuşak bir toprak çeşidi [2].
ğ. 23a/12
ğ.+n 18a/13
- ğarîkûn** *Ar.* Katran köpüğü, çayır mantarı (*Agaricus deliciosus*)
bk. ğarîkûn [1].
ğ. 31b/10
- ğarîkûn** *Ar.* Katran köpüğü, çayır mantarı (*Agaricus deliciosus*)
bk. ğarîkûn [3].
ğ. 94b/7, 95b/12, 95b/14
- ğaşy** *Ar.* İçi bulanma, bulantı [2].
ğ. 51b/13, 51b/14
- ğavğâ** *Far.* Kavga, dövüş, gürültü [1].
ğ. 42b/6
- ğâyet** *Ar.* Çok fazla, son derece [56].
ğ. 5b/2, 5b/2, 6b/8, 11b/15, 13a/10, 19b/14, 20b/5, 20b/9, 24b/7, 26a/13, 27a/1, 33b/12, 36a/5, 39b/13, 41a/9, 42a/7, 42b/5, 44a/12, 45b/1, 46b/5, 52b/11, 56a/1, 61a/1, 69b/13, 79a/8, 79a/10, 80a/5, 80a/14, 81a/7, 83b/4, 83b/7, 83b/14, 84b/10, 88b/2, 89b/10, 91b/14, 92a/6, 92b/15, 93a/2, 96b/8,

- 97b/11, 97b/14, 99a/5, 99a/11,
101b/9, 102a/2, 102a/8,
102b/4, 103a/4, 103b/8,
107a/13
ğ.+de 14a/10, 18b/5, 23b/2,
24a/1, 24a/4
- ğayrı** Ar. Ayır, başka, diğer [12].
ğ. 3a/4, 3a/13, 5a/9, 30a/9,
34b/5, 40a/3
lü'lü'-i ğ.-ı meşķūķ 30b/10
ğ.+ların 5a/10
ğ.+nı 7a/1, 7b/8, 8a/5, 9b/1,
15a/11, 16b/14
- ğazab** Ar. Kızma, hiddet, öfke [3].
ğ.+dan 10b/14, 21a/6
ğ.+ı 37a/9
- gebe** Yüklü, hamile [1].
g. 60a/12
- geç-** Geçmek [14].
g.-di ise 74b/12
g.-e 14a/14, 18a/10, 21b/12
g.-en 81b/2
g.-ene 87b/2, 90a/7, 91a/7
g.-er 52b/10, 53a/2
g.-erse 75a/7
g.-medin 109b/4
g.-mesinden 77a/3
g.-mezse 53b/12
- geçür-** Geçirmek [70].
g.-dükden 31b/13
g.-eler 3a/1, 3a/5, 3a/14, 5a/10,
6a/2, 6a/7, 6a/11, 6a/14, 6b/1,
7a/1, 7b/9, 8a/6, 8b/13, 9a/6,
9a/11, 9b/1, 9b/14, 10a/14,
10b/9, 11a/1, 11a/8, 11b/2,
11b/13, 12b/1, 12b/7, 12b/15,
13a/7, 13a/14, 13a/15, 14b/4,
15a/2, 15a/12, 15b/5, 15b/14,
16a/8, 16b/6, 16b/15, 17a/15,
17b/7, 18a/5, 18b/2, 18b/2,
18b/10, 19a/14, 19b/5, 19b/12,
19b/15, 20a/13, 21a/14, 22a/13,
22b/5, 23a/1, 23a/5, 23a/6,
23a/14, 24a/12, 24b/2, 24b/6,
24b/8, 25a/12, 25b/4, 25b/15,
30a/10, 46a/11, 57b/5, 70a/12
g.-üp 37a/2
g.-ür 81a/7, 86a/10
- gegirt-** Geçirtmek, midede toplanan
gazı ağızdan sesli bir biçimde
çıkartmak [2].
g.-ür 52b/9, 82b/2
- gel-** Gelmek [99].
g.-di 1b/4
g.-düğine 97a/3

g.-e 11b/5, 11b/6, 10b/11,
19b/9, 21a/4, 21b/2, 21b/10,
23b/11, 25a/5, 29a/15, 31a/4,
37a/6, 57b/10, 58b/1, 66b/1,
67b/13, 68a/8, 73a/11, 74a/5,
74a/13
g.-eler 19a/1
g.-en 28a/2, 58b/7
g.-eni 24a/13
g.-ecek 5b/2, 18b/7, 19a/4,
46a/6
g.-ince 33b/5, 43a/8, 101a/10,
101b/8
g.-megi 82a/11, 84b/9
g.-mekiçün 10a/4
g.-mese 7b12
g.-mesine 78b/8
g.-meye 21a/3, 31a/9, 31b/8,
48b/15
g.-mez 28a/2, 30a/15, 30b/1,
31b/12, 37a/7
g.-mezse 69b/5, 72b/4, 73a/11,
77a/8
g.-miş 53a/13, 87a/7, 87b/7,
87b/11, 88a/1, 88a/10, 88a/14,
88b/7, 91b/13, 103b/15
g.-se 10a/4, 100b/13
g.-üp 1b/5, 1b/7, 57a/6

g.-ür 41a/8, 41b/2, 41b/6,
42a/3, 45a/9, 46a/7, 55b/9,
56b/5, 57a/6, 57a/11, 57b/12,
58a/13, 58b/7, 58b/7, 65a/1,
66a/5, 68b/3, 72b/9, 73a/12,
77a/15, 102b/7, 104a/3,
104b/1, 104b/4, 104b/4,
104b/5, 104b/5, 104b/5, 104b/6
g.-ürse 47b/15, 54a/7, 72b/3

gelincik Gelincik çiçeği, kırmızı ve
otsu bir bitki [1].

g. 9a/9

genç Genç, yaşı ilerlememiş olan
[2].

g. 43a/4, 43a/7

gene Yine [2].

g. 33b/10, 59b/5

geñiz Geniz, ağız ve burun
boşluğunun arka bölümü [1].

g.+den 33b/7

geñşek Gevşek [1].

g. 67a/14

geñşet- Gevşetmek [2].

g.-ür 78b/3, 81a/10

ger *Far.* Eğer [3].

g. 52a/8, 66b/4, 88a/15

gerek Gerek, icap [73].

g. 8a/13, 11b/8, 18b/1, 18b/4,
19b/12, 22b/5, 23a/15, 29a/4,
40b/10, 41a/5, 42b/13, 50b/7,
52a/1, 52b/5, 59a/2, 60a/12,
60a/13, 67b/2, 85b/13, 104b/8,
104b/8, 104b/9, 104b/10,
104b/11, 104b/12, 104b/13,
105a/4, 105a/5, 105b/7,
105b/8, 105b/9, 105b/10,
105b/11, 105b/11, 105b/12,
105b/15, 106a/12, 107b/8,
107b/9, 107b/12, 108a/6,
108a/11, 108a/13, 108b/5,
108b/7, 108b/12, 109a/4,
109a/6, 109b/3, 109b/3,
109b/4, 109b/5, 109b/6,
109b/6, 109b/11

g.+dür 42b/14, 42b/14, 42b/15,
43a/5, 43b/6, 43b/9, 43b/9,
43b/11, 46b/11, 60a/14,
73a/13, 78a/12, 79b/1

g.+se 12b/15, 14a/13, 30a/12,
45a/14, 45b/4

geril- Gerilmek, gergin duruma
gelmek [2].

g.-e 63a/5

g.-ür 77a/15

gerin- Gerinmek, kolları açarak
gövdeyi gergin bir duruma
sokmak [1].

g.-mek 41a/2

germ *Far.* Sıcaklık [1].

g. 21a/14

getür- Getirmek [73].

g.-di 1b/10

g.-e 32b/12, 56b/14, 90a/15

g.-eler 5b/6, 5b/9, 7b/10,

25a/14, 28a/8, 28a/10, 28a/15,

28b/8, 29a/1, 29a/14, 29b/9,

54a/2, 56a/2, 88b/12, 89a/7,

89a/13, 89b/1, 89b/3, 89b/6,

89b/9, 89b/12, 89b/15, 90a/2,

90a/6, 90a/9, 90a/11, 90b/2,

90b/4, 90b/7, 90b/12, 91a/5,

91a/9, 91a/12, 92a/5, 92a/12,

102a/7, 103b/15

g.-mege 97a/3

g.-ür 24b/10, 25a/12, 30b/4,

31b/1, 37a/9, 42a/12, 78b/4,

78b/11, 80a/3, 81a/12, 81a/14,

81b/6, 81b/7, 81b/8, 83b/9,

83b/15, 84a/14, 85a/4, 85b/1,

85b/1, 86a/12, 86a/14, 86b/3,

86b/9, 89a/15, 92a/7, 102a/2,

102a/5, 102a/8, 108a/5

	g.-ürken 28b/10	66a/3, 68b/2, 71a/9, 77b/2,
geyik	Geyik [5].	77b/7
	g. 76a/14, 79a/15, 96a/4,	ğ.+sına 16a/4
	101b/2, 108b/14	ğ.+sında 27b/1, 80a/2
gezmâzû	<i>Far.</i> Azbe, ılgın ağacı, ılgın	ğ.+yı 8a/12, 83a/11
	yemişi [1].	
	g. 49a/10	gibi Gibi, -e benzer [119].
ğıbb	<i>Ar.</i> Nöbeti gün aşırı tutan sıtma	g. 5a/11, 5a/13, 5b/14, 6a/4,
	[2].	6b/1, 6b/11, 9a/10, 11a/4,
	ğ. 20b/3, 77b/6	13b/12, 14a/1, 16a/1, 16b/1,
ğıdâ	<i>Ar.</i> Yiyip içilen şeyler [68].	18b/3, 18b/4, 19a/3, 20b/6,
	ğ. 3b/4, 9b/4, 9b/15, 20a/8,	20b/6, 28a/8, 29b/6, 30a/3,
	26a/1, 26a/6, 26b/2, 42a/7,	34b/4, 42a/8, 42a/9, 42a/9,
	43b/11, 45a/4, 52a/15, 54b/10,	43b/2, 43b/2, 43b/2, 43b/3,
	55a/6, 55a/14, 62a/5, 71b/7,	43b/3, 43b/3, 46a/11, 46b/2,
	79a/4, 84a/4, 108b/9	47a/5, 47b/13, 48a/6, 49a/15,
	ğ.+ı 42a/6	51a/1, 52b/10, 54a/10, 55b/12,
	ğ.+lar 42a/2, 42a/4, 42a/7,	56b/5, 57a/9, 57a/11, 57a/11,
	42b/12, 42b/13, 42b/15, 43a/3,	57b/6, 58a/4, 58a/14, 58b/5,
	43b/12, 51b/12, 51b/15, 52b/5,	59a/4, 59a/7, 59b/13, 60a/4,
	62b/3, 69a/3, 105b/6, 109b/6	61a/5, 63a/2, 63b/1, 63b/2,
	ğ.+sı 10a/10, 17a/7, 17b/11,	63b/3, 63b/12, 64a/6, 64a/8,
	19b/8, 20a/9, 20b/12, 21a/15,	64a/9, 64b/4, 65a/12, 66b/9,
	21b/3, 22b/12, 25a/2, 48a/15,	66b/11, 67a/4, 67a/12, 67a/13,
	50a/11, 51a/3, 51a/13, 54a/5,	67b/9, 67b/10, 68a/1, 68a/2,
	54b/6, 55b/11, 57b/3, 59b/9,	68a/12, 69a/1, 69b/7, 70a/2,
	60a/7, 61a/3, 61b/7, 65a/8,	70a/12, 70b/2, 71b/4, 71b/5,
		71b/5, 71b/9, 72b/1, 74b/13,
		75b/12, 76b/5, 76b/6, 76b/2,

- 77b/3, 77b/10, 81a/3, 81a/3,
83b/8, 86b/14, 91b/12, 94a/12,
96b/7, 96b/7, 96b/7, 96b/7,
96b/7, 98a/6, 101a/15, 102b/7,
103b/9, 104a/8, 105a/11,
106a/9, 107b/8, 108b/11,
109a/2, 109a/3, 109a/5
g.+dür 43b/4, 45a/10, 60a/9,
61b/12
g.+nüñ 19b/9, 41b/15, 42a/1
- gice** Gece [44].
g. 2b/2, 7a/10, 8a/2, 11b/8,
14a/14, 14b/11, 18a/10, 18a/14,
19b/1, 19b/7, 19b/13, 23b/13,
24a/7, 28a/6, 28a/12, 28b/7,
34a/10, 54b/12, 58b/5, 60a/8,
61a/12, 63a/7, 63b/9, 63b/9,
65b/4, 68b/14, 69a/10, 77b/9,
81b/8, 88b/4, 89a/6, 90b/8,
93a/3, 97a/7, 101a/6, 101a/9,
103b/12
g.+de 6a/4, 14a/9, 21b/2, 23a/2
g.+ye 19a/1, 64a/3
g.+yle 29a/2
- gici** Kaşınma, kaşıntı [1].
g.+si 6b/12
- gici-** Gicimek, kaşımak [10].
g.-r 41a/5, 65a/12, 69a/1,
104a/11, 104a/13
g.-ye 23a/11
g.-yü 67a/1, 67a/1, 73b/1,
73b/1
gıcık Uyuz hastalığı *bk. giciyük* [1].
g.+i 65a/10
giciyük Uyuz hastalığı *bk. gıcık* [7].
g. 23a/15, 23b/3, 82a/14
g.+e 65b/6
g.+i 80b/8, 93b/6, 94b/14
giç Geç [19].
g. 20a/11, 41a/8, 78a/5, 78a/6,
78a/11, 78b/14, 79a/8, 79b/15,
80b/11, 81b/2, 82a/3, 82a/5,
82a/6, 82a/12, 84a/5, 84b/1,
91b/9, 96a/14
g.+dür 79a/9
gider- Gidermek [137].
g.-e 39b/3, 43b/15, 52b/7,
70b/13, 72a/3, 79b/1, 79b/10,
79b/12, 80a/11, 97b/5,
106a/13, 108b/10, 109a/15
g.-eler 78a/2
g.-mekiçün 10a/4
g.-meyince 105b/14
g.-mez 46a/8

g.-ür 6b/13, 24a/15, 24b/10,
29b/3, 30b/3, 31b/1, 31b/3,
31b/11, 31b/14, 31b/15,
31b/15, 32a/1, 32a/1, 32b/6,
33b/7, 33b/8, 33b/9, 33b/10,
33b/11, 33b/12, 33b/13,
33b/15, 34a/1, 34a/2, 34a/2,
34a/2, 36b/1, 37a/9, 39b/14,
43b/7, 50b/12, 78a/8, 78a/11,
78a/12, 78b/1, 78b/8, 78b/11,
78b/13, 79a/1, 79a/2, 79a/3,
79b/5, 79b/11, 80b/8, 81a/8,
81a/11, 81b/4, 82a/1, 82a/10,
82a/11, 82a/13, 82b/3, 82b/6,
82b/7, 82b/13, 83a/2, 83a/7,
83a/8, 83a/10, 83b/5, 83b/5,
83b/6, 83b/10, 83b/13, 84a/7,
84a/10, 84b/8, 84b/9, 84b/9,
85b/1, 85b/6, 85b/7, 86a/5,
86a/7, 86a/15, 86b/10, 86b/10,
86b/12, 87a/4, 87a/8, 87a/10,
87b/9, 88a/3, 88b/8, 90a/4,
90a/13, 91a/12, 91a/15, 91b/3,
91b/3, 92a/9, 92a/10, 92b/9,
92b/13, 92b/15, 93a/7, 93b/2,
93b/3, 93b/6, 93b/15, 94a/1,
94b/14, 95a/5, 95a/9, 95b/11,
97b/6, 97b/15, 98b/4, 98b/8,

99a/8, 99b/1, 99b/7, 100a/14,
100b/13, 101b/1, 103a/10,
103a/12, 103b/2, 107a/14,
108b/1

gîñ Geniş [1].

g. 42a/14

gir- Girmek [27].

g.-e 42a/15, 44b/10, 50b/9,
55b/4, 56b/10, 59a/14, 64b/5,
64b/7, 65a/5, 65b/4, 65b/5,
69a/4, 76a/2, 77b/9

g.-eler 64a/6, 65b/9

g.-er 74a/3, 74b/8

g.-erse 77a/5

g.-meden 14a/5

g.-mek 42b/4, 42b/12, 105b/8

g.-meye 10b/13, 45a/5, 45b/4

g.-meyeler 42a/15

girü Geri, tekrar, bir daha [29].

g. 6a/3, 6a/10, 6b/1, 15b/1,
17b/3, 17b/10, 18a/11, 29a/3,
47a/5, 47a/5, 49a/3, 55a/14,
63a/14, 64a/3, 64b/6, 65b/3,
65b/5, 66b/9, 81a/5, 96b/1,
96b/5, 96b/9, 96b/15, 97a/8,
99b/13, 102b/3, 102b/8,
104b/4, 106b/13

git- Gitmek [51].

g.-e 10a/8, 14a/4, 15a/3,
15b/15, 19b/6, 19b/9, 28a/1,
28b/6, 47b/2, 47b/5, 55a/9,
58a/15, 59a/10, 60a/10, 63a/14,
65b/11, 69b/9, 70b/7, 96b/1,
96b/5, 96b/15, 97a/8

g.-ene 32b/12

g.-er 12b/10, 32b/9, 45b/8,
52b/10, 55a/10, 59b/14, 71a/2,
77b/3

g.-icek 57a/15

g.-ince 18a/11, 34b/10, 73b/10

g.-meye 12b/10, 13a/7, 89a/3

g.-mez 3b/11, 4a/4, 88a/11

g.-mezse 54b/5, 54b/7, 59a/9,
59b/1, 67b/4

g.-miş 11a/8, 94b/11, 95a/13

g.-se 33b/14

g.-üp 104b/13

göbek Göbek [5].

g. 95b/4

g.+e 49b/14

g.+inde 10a/10

g.+ine 52a/10, 54a/11

göbek burusu Karın, mide ağrısı [4].

g. 54a/4

g.+dur 54a/3

g.+na 87b/3, 90b/6

gögde Gövde [1].

g. 50a/2

göger- Gövermek, vurma ya da
çarpma sonunda vücudun
herhangi bir yeri morarmak,
çürümek [1].

g.-mez 76b/12

g.-ür 45b/8

gögercin Güvercin [7].

g. 46b/12, 55b/13, 80a/7,
80a/9, 80a/10, 98b/11, 108b/14

gögüs Göğüs, vücudun boyun ile
karın arasındaki ön kısmı *bk.*

gögüz [19].

g. 79a/3, 89b/13, 90a/10

g.+de 71b/5

g.+den 49b/14

g.+e 29a/8, 78a/13, 78b/6

g.+i 78b/13, 82b/11, 83a/15,

84b/3, 86a/15, 89a/15, 93b/15

g.+in 73a/11

g.+ine 50a/5, 71a/7

g.+ini 74b/10

gögüz Göğüs, vücudun boyun ile
karın arasındaki ön kısmı *bk.*

gögüs [2].

g.+de 17a/1, 23a/10

gök Yeşil [10].

- g. 4b/11, 24a/10, 62a/8,
69b/12, 76a/9, 79b/8, 87a/13,
103b/6
g.+dür 47a/10
g.+leri 67b/10
- gökcek** Güzel, sevimli, hoş [5].
g. 29b/11, 45a/6, 73a/13, 86a/2,
106b/13
- gökcil** Gökçül, mora yakın mavi,
mavimsi [1].
g. 73a/14
- gökçe** Gök rengi, mavi [2].
g. 67a/1, 73b/12
- gölge** Güneş ışınlarından korunacak
yer [9].
g.+de 11b/4, 12b/2, 25b/15,
37a/4, 46a/4, 64a/12, 93b/4,
107a/1, 107b/5
- göm-** Gömmek [4].
g.-eler 45b/15, 53a/5, 59a/15
g.-üp 58a/3
- göñül** Yürek [15].
g. ahtarıl- “mide bulanmak”
3b3
g.+i ahtarıl- “mide bulanmak”
7a14, 11b6
g. 51b/14, 81b/6
g.+e 86a/13, 86a/14
- g.+i 8a/15, 55a/11, 77b/5,
77b/8, 77b/11, 83a/6, 85b/2,
87b/8
- göñül ahtarıl-** Mide bulanmak *bk.*
göñli ahtarılmak, göñül
dönmek, göñül döndürmek [1].
g.-masına 3b/3
- göñli ahtarıl-** Mide bulanmak *bk.*
göñül ahtarılmak, göñül
dönmek, göñül döndürmek [2].
g.-a 11b/6
g.- ıvırse 7a/14
- göñül dön-** Mide bulanmak, kusmak
bk. **göñül ahtarılmak, göñli**
ahtarılmak, göñül döndürmek
[8].
g.+mege 28b/11, 89b/10
g.+megi 28b/3, 51b/14, 84b/8,
85b/7
g.-mek 41a/12
g.-mesine 32b/5
- göñül döndür-** Mide bulandırmak *bk.*
göñül ahtarılmak, göñli
ahtarılmak, göñül dönmek [1].
g.-ür 82a/9
- gör-** Görmek [15].
g.-e 54b/13

g.-eler 5b/1, 32b/3, 49b/4, 70a/14, 72b/15, 76a/7	g.+den 83a/3, 86b/9, 90b/13, 93a/3
g.-esin 48a/4	g.+i 18b/6, 18b/15, 19a/3, 78b/2, 79a/14, 80b/14, 83a/7, 86a/15, 87b/14, 105a/2, 107a/13
g.-medük 57b/14, 61b/6	g.+si 41a/6, 41b/8, 41b/12, 42b/9, 66b/11, 68a/13, 104a/10
g.-mek 104b/12	g.+sinde 55a/9
g.-mez 68b/8	g.+sine 55b/5, 65a/6, 65a/7, 65b/5
g.-ür 33b/10, 41b/2, 41b/2	g.+sinün 42b/9
göre Bir şeye uygun olarak, gereğince [1].	g.+ye 18b/7, 80a/7
g.+dür 96b/10	göynük Yanık, yanmış [4].
görün- Görünmek [2].	g.+i 105a/12
g.-mezse 73a/1	g.+ine 101b/9, 102a/15, 102b/7
g.-ür 73a/1	göyün- Göyünmek, yanmak [20].
göster- Göstermek [1].	g.-mekden 64b/11, 65a/12, 69a/6, 71a/12
g.-üp 1b/9	g.-mesine 77a/9
götür- Götürmek [3].	g.-miş 2a/12, 5a/6, 12a/9, 12b/12, 12b/13, 25b/2, 30a/8, 46a/2, 49a/11, 66a/7, 79a/1, 95b/10, 96a/4, 101b/2
g.-e 60a/8	g.-müş 101b/1
g.-eler 54a/7	göyündür- Göyündürmek, yakmak [4].
g.-mekden 59b/12	g.-eler 48b/12, 63b/1
götürü Bütün, tamam, toptan, hep, büsbütün [1].	g.-ür 81a/15, 108a/4
g.+ne 61a/6	
gövde Vücudun baş, kol ve bacakların kendisine bağlandığı temel bölümü [38].	
g. 42a/12, 64b/14, 97b/12	
g.+de 18b/5, 19a/1, 23a/15, 63b/12, 73b/13	

göz Göz, görme organı [61].
g. 1b/15, 5b/11, 6a/11, 6a/12,
6b/2, 36a/8, 39b/4, 41a/4,
46b/15, 46b/15, 48a/11, 63a/2,
65a/2, 81b/7, 82b/11, 90b/13,
91b/6, 92b/4, 96a/6, 98b/5,
98b/7
g.+de 20a/7
g.+den 91b/14
g.+e 6a/4, 6b/3, 6b/12, 29b/11,
43b/10, 46a/14, 46b/7, 47a/6,
66a/11, 82b/7, 82b/15, 85a/15,
85b/4, 86a/15, 93a/4
g.+i 41a/11, 52a/3, 86b/8,
88a/7
g.+ine 46b/5, 66a/12, 83a/1
g.+ini 46a/6
g.+lerde 21b/13
g.+leri 44b/4, 70a/11, 82b/15,
83a/1
g.+lerin 44a/8
g.+lerinden 45a/9
g.+ün 5b/15, 6b/12, 43b/10,
46a/7, 46b/2, 46b/9, 91b/9,
93a/7

gözyaşı Gözyaşı bezlerinin salgıladığı, bazı etkilerle akan

duru sıvı damlacıklardan her biri, yaş [1].

g.+çün 6a/5

ğubār *Ar.* Toz [11].

ğ. 5a/11, 6b/1, 6b/11, 19a/5,
36a/5, 46b/5, 47a/5, 59a/7,
68b/10, 93a/2

ğ.+a 44a/15

ğumre *Ar.* Merhem [6].

ğ. 99a/8, 99b/1, 99b/4, 99b/6,
99b/11

ğ.+leri 99a/8

ğüre *Far.* Koruk, olmamış, ham üzüm [1].

ğ. 36a/1

ğuşşa *Ar.* Keder, kaygı, tasa [3].

ğ. 30b/3

ğ.+dan 50b/15

ğ.+ı 83a/7

ğübre *Yun.* Verimini artırmak için toprağa dökülen her türlü hayvan dışkısı, kimyasal veya bitkisel madde, kemre [1].

g. 55b/13

ğüherçile *Far.* Tarımda gübre, hekimlikte ilaç olarak kullanılan, barut vb. patlayıcı maddeler yapımına yarayan,

beyaz renkte ve ince billurlar durumunda birleşik bir madde, potasyum nitrat [1].

g. 24b/5

gül *Far.* Gül [105].

g. 4a/12, 4a/12, 9a/4, 9a/14, 9b/12, 11a/11, 13a/2, 15b/6, 16a/13, 16b/6, 17b/4, 17b/4, 17b/7, 17b/9, 18a/15, 19a/4, 20a/1, 21a/9, 21b/13, 24a/12, 27a/9, 27b/5, 27b/7, 28a/12, 28a/13, 31a/5, 36a/7, 36b/8, 36b/8, 41b/8, 44b/10, 45a/1, 47b/11, 48a/6, 48a/12, 48b/9, 48b/10, 49a/11, 49a/12, 49b/12, 51a/5, 51a/7, 53b/5, 53b/6, 54a/9, 57a/2, 57b/2, 59a/3, 61a/5, 65b/13, 65b/14, 66a/11, 66a/12, 66b/14, 67a/6, 67b/2, 67b/3, 70a/1, 70a/4, 71b/10, 74a/10, 74b/6, 74b/12, 75a/2, 76b/14, 84b/14, 85a/11, 88b/11, 90b/7, 90b/15, 92a/10, 93a/8, 94a/6, 94b/11, 95a/2, 95a/13, 95b/9, 96a/8, 96a/9, 98a/2, 98a/6, 100b/11, 100b/15, 101b/3, 101b/10, 106a/11, 106a/13, 106b/8

g.-i sürh 11b/1, 92b/1

g.+i 92a/11, 92a/11, 101a/10

kıızıl g. 6b/14, 8a/3, 8b/5, 9a/3, 9b/8, 10a/5, 11a/6, 21b/5, 23a/11, 31b/4, 31b/12, 44a/14

gülâb *Far.* Gül suyu [37].

g. 5a/8, 8b/14, 9a/7, 9b/2, 11b/9, 16a/15, 16b/7, 17a/3, 17a/7, 20a/1, 20a/13, 20b/13, 21b/14, 24b/9, 25a/6, 25b/8, 29b/11, 89b/8

g.+da 25b/10

g.+ı 2b/2

g.+ile 11b/14, 17b/1

g.+la 2b/1, 6b/10, 9b/4, 9b/14, 11a/2, 11a/9, 12a/3, 15a/14, 21b/15, 25b/11, 26a/15, 26b/12, 26b/14, 49a/5

g.+uñ 29b/14

gülengübîn *Far.* Gül yaprağı ve baldan mürekkep bir macun [2].

g. 10a/5, 52b/4

gülñār *Far.* Nar çiçeği *bk.* **cülñār**, **çülñār** [15].

g. 4b/4, 24a/10, 58a/10, 61a/1

g.-ı Mısrî 5a/1, 9b/8, 10a/11, 10b/15, 11b/9, 12a/8, 12b/11,

22a/11, 22b/2, 53a/11, 106b/3,
106b/9

gümiş Gümüş [6].

g. 5b/2, 5b/3, 6a/9, 30b/14,
68b/10, 101a/13

gün Gün, 24 saatlik zaman dilimi
[135].

g. 2b/2, 2b/2, 6a/10, 7a/6, 7a/8,
7b/2, 8a/11, 8a/12, 8a/12, 8b/2,
8b/4, 13b/14, 14a/9, 18a/10,
20a/4, 20b/3, 20b/3, 20b/4,
20b/4, 21a/3, 21a/4, 26b/7,
28a/6, 28a/12, 34a/13, 34a/15,
34b/9, 34b/9, 36b/11, 43b/12,
49b/12, 51b/4, 52a/4, 54b/10,
54b/15, 55a/1, 56b/7, 56b/10,
57a/1, 57b/6, 57b/9, 57b/10,
60a/6, 60a/7, 60a/9, 61a/8,
63a/7, 65a/4, 67a/5, 67a/7,
68a/14, 69b/9, 70b/10, 72b/5,
74b/7, 74b/11, 75a/6, 75a/7,
75a/14, 75b/3, 77b/6, 77b/6,
87a/4, 87b/1, 88b/4, 91b/11,
92a/1, 92a/11, 92a/12, 93b/4,
96a/8, 96a/10, 96b/11, 97a/7,
97a/8, 101a/9, 107b/4

g.+de 7a/8, 20a/9, 20a/11,
21a/1, 22b/11, 34a/15, 42a/4,

42b/12, 46b/5, 47a/6, 47b/2,
47b/6, 49a/2, 50b/8, 52b/15,
55b/4, 57b/2, 57b/9, 58a/1,
59b/9, 64a/14, 68a/7, 69a/14,
69b/9, 70b/6, 71a/4, 73a/10,
73b/10, 74a/1, 77b/9

g.+den 21a/14, 27b/2, 46a/13,
60a/8, 65a/4, 71a/4

g.+dür 20a/5, 20a/6

g.+e 49a/4, 66b/15, 66b/15,
67a/1

g.+inde 34b/9, 34b/9

g.+lerde 27b/3, 104a/3

g.+lerinde 42b/13, 42b/15,
43a/2, 44a/2, 44a/2, 44a/3,
44a/4, 64b/12, 77a/13, 77a/14,
79a/10, 79a/11

günaşa Günaşırı, bir gün ara ile [1].

g. 95a/12

gündüz Günün sabahtan akşama kadar
süren aydınlık bölümü [5].

g. 11b/8, 21b/2, 23b/13,
61a/12, 77b/9

güneş Güneş ışınlarının ve ısısının
etkilediği ortam [19].

g. 7a/9, 8a/14, 45a/13

g.+de 2b/3, 9a/11, 11b/15,
13b/12, 13b/14, 14a/9, 92a/12,
96a/8, 96a/10, 96b/11, 97a/8
g.+den 10b/14
g.+e 6a/9, 15b/11, 36a/4
g.+inde 43a/1

günlük Günlük ağacı ve bundan elde edilen zamk [39].

g. 4b/6, 12a/12, 12b/5, 16b/4,
27b/10, 36a/13, 47b/3, 51b/3,
52b/14, 53a/11, 54a/13,
57b/13, 58a/10, 58b/3, 59b/15,
60a/11, 61b/3, 64a/15, 68b/12,
70b/3, 87b/5, 88b/5, 92a/13,
96a/2, 97a/14, 98a/11, 98a/14,
99a/12, 99b/1, 101a/2, 102a/12,
102b/9, 102b/13
ağ g. 10a/12, 12b/14, 15a/2,
15b/12, 16a/6, 32b/9

güwegü Güveği otu, kekik otu, zahter [2].

g. 75a/8, 76a/11

güz Sonbahar [3].

g. 42b/15, 44a/2, 77a/13

güzel Güzel, hoş [1].

g. 80b/9

habb *Ar.* 1. Yutulacak yuvarlak ilaç, hap [48].

h. 1b/15, 2a/1, 8a/8, 8a/13,
30a/13, 31b/13, 36a/6, 52b/15,
52b/15, 54a/15, 64a/10, 64a/12,
92b/7, 92b/11, 93a/2, 93a/5,
93b/1, 93b/9

h.+ı 45b/8, 94a/7

h.+ı 8a/7, 8a/15

h.+ın 30a/13

h.+lar 2a/1, 2a/5, 9a/1, 10b/10,
11a/2, 36b/4, 36b/10, 43a/14,
43b/13, 49a/6, 49a/8, 53b/2,
63b/13, 92b/3, 93a/9, 93a/13,
93b/5, 93b/9, 93b/11, 93b/14,
94a/3, 94a/6, 107a/6

h.+ları 6b/13

h.+ların 92a/14

2. Tane, tohum, çekirdek [8].

h.-ı âs 36b/15

h.-ı belesân 36b/15, 92b/1

h.-ı mâzeryûn 55a/5, 93b/1

h.-ı mürr-i Mekkî 92b/8

h.-ı surincân 62b/2, 93a/14

habb-ı câmi' *Far.* Sıtma, basur, çıban, kulakta işitme kaybı gibi pek çok hastalığın tedavisinde kullanılan bir tür hap [1].

H

- h. 92b/12
- ḥabb-ı efāviye** *Far.* Safra ve balgamı vücuttan atan, mideyi kuvvetlendiren bir tür hap [1].
h. 93a/9
- ḥabb-ı iyāric** *Far.* Nezle tedavisinde kullanılan bir tür hap [1].
h. 44b/5
- ḥabb-ı kuḫiya** *Far.* Nezle ve göz ile ilgili rahatsızlıkların tedavisinde kullanılan bir tür hap [3].
h. 44b/5, 46b/11, 93a/3
- ḥabb-ı kuruş** *Far.* Öksürük tedavisinde kullanılan bir tür hap [1].
h. 10b/14
- ḥabb-ı müshil** *Far.* Müshil hapi [1].
h. 8a/3
- ḥabb-ı sevdāi** *Far.* Uyuz hastalığının tedavisinde kullanılan bir tür hap [1].
h. 93b/6
- ḥabb-ı su'āl** *Far.* Öksürük hapi [1].
h. 50a/6
- ḥabbü'l-ās** *Ar.* Mersin ağacı meyvesi [3].
h. 12a/14, 31b/8, 95b/5
- ḥabbü'l-belesān** *Ar.* Belesan tohumu [2].
h. 92b/10, 93a/11
- ḥabbü'l-gār** *Ar.* Defne yemişi [5].
h. 3b/8, 32b/6, 37a/4, 64a/15, 88a/14
- ḥabbü'l-ḥazrā** *Ar.* Çitlenbik ağacı tohumu, meneviş [1].
h. 103b/6
- ḥabbü'l-muḫl** *Ar.* Belesan ağacı tohumu [1].
h. 107a/3
- ḥabbü'l-müşg** *Ar.* Misk tohumu [1].
h. 94a/3
- ḥabbü'n-nīl** *Ar.* Çivit otu tohumu [1].
h. 64a/11
- ḥabbü'r-rummān** *Ar.* Nar tanesi [1].
h.+ı 108b/3
- ḥabbü'ş-şanavber** *Ar.* Çam fıstığı [2].
h. 2b/14, 31a/11
- ḥabbü's-selāṭin** *Ar.* Abdi selatin tohumu, kroton tohumu (*Croton tiglium*) [1].
h. 97b/4
- ḥabbü's-su'āl** *Ar.* Öksürük hapi [2].
h. 10b/3, 93b/15
- ḥābis** *Ar.* Hapseden, tutan [1].
h.+in 25b/7

<p>ḥablü z-zirā' <i>Ar.</i> Elin başparmağı üzerinde bulunan damar [1]. ḥ. ʔamarından 65a/14</p> <p>ḥabṣü'l-ḥadīd <i>Ar.</i> Demir boku, cüruf, erime durumundaki madenlerin yüzeyinde toplanan madde, dışık [3]. ḥ. 107b/4, 109b/10 ḥ.+i 107b/5, 107b/7</p> <p>ḥāc <i>Far.</i> Haç, birbirini dikey olarak kesen iki çizgiden oluşan biçim [1]. ḥ. 70a/12</p> <p>ḥacāmat <i>Ar.</i> Boynuz veya şişe ile vücudun bir organına kan topladıktan sonra neşter ve mengene denilen aletlerle kan alma [10]. ḥ. 42b/11, 43b/2, 43b/4, 43b/7, 44a/10, 62b/8, 77a/2, 104b/8, 104b/9 ḥ.+uñ 43b/6</p> <p>ḥacerü'l-yehūd <i>Ar.</i> Zeytinden büyük, üzerinde çapraz çizgiler bulunan, güvercin yumurtası kadar olan bir taş [2]. ḥ. 57a/3, 58b/9</p>	<p>ḥācet <i>Ar.</i> İhtiyaç, lüzum, gereklilik [60]. ḥ. 11b/4, 3a/6, 3b/1, 3b/10, 4a/1, 6a/3, 7a/4, 7b/10, 9a/7, 9b/3, 11b/15, 12b/2, 13a/9, 13b/7, 13b/8, 14b/5, 15b/5, 16b/1, 16b/9, 17b/8, 20a/2, 20b/8, 24b/6, 24b/10, 25b/11, 26b/6, 30a/4, 30b/14, 31b/7, 31b/10, 32b/12, 36b/13, 46a/5, 49a/8, 71b/10, 89a/3, 89a/8, 89b/3, 89b/12, 89b/15, 90a/6, 90a/9, 90b/2, 90b/7, 91a/9, 91b/5, 99b/10, 101a/10, 101a/13, 106b/4, 107a/1, 107a/6, 107ā1, 107b/7, 107b/10, 107b/14 ḥ.+de 11a/2, 33b/6 ḥ. ise 29a9, 29b4</p> <p>ḥādd <i>Ar.</i> Ekşi [1]. ḥ. 109a/2</p> <p>ḥadd <i>Ar.</i> Derece [8]. ḥ.+den 108b/2 ḥ.+i 41b/5 ḥ.+in 21b/12, 105b/5 ḥ.+ince 105a/9, 105a/15 ḥ.+ine 104b/15 ḥ.-i ifrāt 105a/9</p>
--	---

- hādī ‘aşer** *Ar.* On birinci [4].
 h. 43b15, 52b15, 67a9, 89a9
- hādīs** *Ar.* Çıkan, meydana gelen [1].
 h. 105a/14
- hādī ve'l-‘işrūn** *Ar.* Yirmi birinci [3].
 h. 49a13, 71b3, 99b14
- hādī ve's-selāsūn** *Ar.* Otuz birinci [1].
 h. 77a6
- hafakan** *Ar.* Izdırap, sıkıntı [7].
 h. 37a/8
 h.+a 28b/3, 30b/2, 51a/9,
 85a/8, 92a/9
 h.+ı 50b/13
- hafta** *Far.* Birbiri ardınca gelen yedi
 günlük dönem [3].
 h. 6b/10, 56a/4
 h.+da 21a/5
- hakīr** *Ar.* İtibarsız, değersiz, aşağı
 [1].
 h. 1b/5
- Hakḳ** *Ar.* Allah [1].
 H. 84b/12
- halāş** *Ar.* Kurtulma, kurtuluş [1].
 h. 33b/14
- halel** *Ar.* Bozma, bozukluk, eksiklik
 [3].
 h. 14a/12, 16b/11, 42b/7
- hālī** *Ar.* Tenha, boş [4].
 h. 45b/4, 106b/6, 107a/3,
 107a/12
- halīme** *Ar.* Ezme, ezilmiş [2].
 h.+sile 57b/3
 h.+sin 50b/3
- hālīş** *Ar.* Hilesiz, katkısız [4].
 h. 4b/14, 29b/7, 30b/12, 34b/4
- halḳ** *Ar.* İnsanlar [1].
 h. 28a/11
- halḳalan-** Halkalanmak, halka
 biçiminde oluşmak [1].
 h.-ursa 65a/2
- hall** *Ar.* Eritme [7].
 h. 27a/15, 84a/13, 96a/13,
 96b/6, 100a/9, 102b/15,
 106b/12
- halṭ** *Ar.* Karıştırmak [1].
 h. 6b/11
- hām** *Far.* Pişmemiş, olmamış, çiğ
 [17].
 h. 2a/8, 2a/12, 3a/13, 3b/5,
 4b/15, 5a/6, 5a/9, 9a/15,
 25a/11, 29b/4, 30b/10, 34b/2,
 37a/12, 83b/1, 94a/5
 h.+dur 84a/4
 h.+ı 81b/7
- hamīr** *Ar.* Hamur [9].
 h. 57b/9, 98b/11, 99a/4

h.+de 37a/4	h.+da 19a/3, 19a/6, 19a/7,
h.+ı 109b/7	23b/4, 45b/2, 57a/4, 64a/1,
h.+ile 59a/14	64b/8, 65a/6, 65b/11, 65b/13,
h.+in 106b/14, 109b/9	69a/13, 97a/1, 97b/7, 97b/10,
h.+le 53a/5	98a/1, 99a/10
hamīrlü <i>Ar. T. Hamurlu</i> [1].	h.+dan 42b/1
h. 65a/8	h.+uñ 42a/13
hamīrsüz <i>Ar. T. Hamursuz</i> [3].	hanāzīr <i>Ar. Sıraca adı da verilen bir</i>
h. 43b/12, 55a/1, 109b/8	çıban [8].
hāmīs <i>Ar. Beşinci</i> [9].	h.+a 67b/15, 68a/3
h. 1b/15, 40b/10, 42a/5,	h.+e 89a/4, 101a/11, 102b/3,
42b/10, 45b/15, 51a/10, 59a/1,	102b/11
64a/7, 82b/5	h.+i 67b/15, 101a/8
hāmīs ‘aşer <i>Ar. On beşinci</i> [3].	hanzāl <i>Ar. Ebû cehil karpuzu, acı</i>
h. 46b9, 54b7, 68b6	elma [1].
hāmīs ve'l-‘işrūn <i>Ar. Yirmi beşinci</i>	h. 106a/4
[2].	hār <i>Far. Diken</i> [1].
h. 72b6, 103a3	h. 70b/5
hāmmām <i>Ar. Hamam, banyo</i> [50].	harāb <i>Ar. Yıkık, viran, perişan</i> [5].
h. 42a/13	h. 43b/10, 73b/14, 84a/9,
h.+a 10b/13, 18b/5, 18b/15,	97b/11, 107a/15
19a/2, 19b/1, 19b/8, 19b/13,	harāret <i>Ar. Ateş, yanma, humma</i> [39].
21a/6, 22a/9, 23b/1, 42a/4,	h. 7b/5, 16b/11, 17a/5, 21b/12,
42b/12, 44b/10, 50b/8, 55b/4,	51b/1, 53b/10, 107b/11,
64a/3, 64a/6, 64b/5, 64b/7,	108b/6, 108b/8, 109a/6,
65a/5, 65b/4, 65b/5, 65b/8,	109a/7, 109a/11, 109a/11,
66a/14, 69a/4, 73b/4, 74a/10,	109a/15
74b/12, 77b/9, 105b/8	h.+de 20b/15, 21a/1

- h.+den 27a/10, 50b/14, 56b/3
- h.+i 19a/7, 20a/6, 26a/9, 60a/5, 77a/14, 77b/9, 78b/12, 81b/13, 83b/5, 84a/8, 84a/10, 92a/9, 106a/10, 106a/11
- h.+in 81b/9, 82a/1, 84a/15, 85a/12, 106a/13
- h.+ine 85a/4
- h r retl ** *Ar. T.* Isısı, sıcaklığı fazla olan [1].
- h. 83b/9
- h rbak** *Ar.*  p leme otu, siyah ve beyaz olmak üzere iki çeşidi vardır [2].
- h. 49a/7, 64b/2
- h rdal** *Ar.* Hardal otu, ak hardal ve yabancı hardal olmak üzere iki çeşidi vardır [9].
- h. 19a/12, 19b/4, 19b/11, 63a/10, 63a/12, 63b/15, 100a/12, 100b/1, 109a/2
- h rek t** *Ar.* Hareketler [4].
- h. 105a/7
- h.+dur 41b/5
- h.+ı 40a/15, 40b/1
- h reket** *Ar.* Hareket, vücudu oynatma, k p rdatma [4].
- h. 7b/2, 8b/2, 74b/6
- h.+e 108a/5
- h rekets z** *Ar. T.* Hareket etmeyen [1].
- h. 40b/4
- h reze** *Ar.* Safra taşı [1].
- h. 45b/11
- h r r** *Ar.* İpek [9].
- h. 45b/12, 50a/4
- h.+den 6a/2, 6a/10, 6a/14, 6b/1, 23a/5, 24b/6, 25b/4
- h r re** *Ar.* Lapa [11].
- h. 14b/8, 17a/7, 21b/3, 22b/12, 25a/3, 75a/6
- h.+si 49b/11, 59b/9, 62a/5
- h.+sin 3b/4, 52a/15
- h şbe** *Ar.* Kızamık hastalığı [2].
- h. 66b/3
- h.+si 66b/4
- h ş l** *Ar.* Olan, çıkan, üreyen [12].
- h. 5a/15, 24b/9, 26a/3, 26a/11, 71a/10, 80b/2, 80b/6, 82b/11, 83a/13, 83a/14, 104a/15, 105b/1
- h ş a** *Ar.* Bir kimseye ya da bir Şeye  zel olan nitelik, kuvvet, g   [1].
- h. 4b/10
- h ş alu** *Ar. T.* Kuvvetli, güçlü [1].

h.+dur 80a/14	ḥaṭā Ar. Yanlış, yanlışlık, yanlışma [6].
ḥāşıyyet Ar. Kuvvet, tesir [3].	h. 40a/15, 70b/6, 71a/10, 73a/1
h.+i 14a/9, 39b/2, 80b/1	h.+sı 43b/5, 43b/6
ḥasta Far. Hasta, rahatsız, sayrı [2].	ḥāṭır Ar. Zihin, fikir [1].
h.+laruñ 43a/12	h.-ı veḳḳād 1b/7
h.+nuñ 24b/14	ḥaṭm Ar. Kırma, ufalama [1].
ḥastalık Far. T. Hastalık, rahatsızlık	h.+iyle 45a/3
bk. ḥastelik [3].	ḥaṭmī Ar. Hatmi, gülhatmi, gülhatem,
h. 43a/12, 66b/3	kitmi (<i>Althaea officinalis</i>) [17].
h.+da 66b/3	h. 7b/6, 10b/6, 18b/6, 21a/1,
ḥastelik Far. T. Hastalık, rahatsızlık	22a/3, 23b/8, 31a/6, 56b/8,
bk. ḥastalık [3].	59b/1, 67b/2, 71a/13, 75a/8,
h. 52b/5	76a/12, 94a/10, 99b/15,
h.+i 33b/15, 34a/1	103a/13
ḥaşḥaş Ar. Haşhaş, keyif otu (<i>Papaver</i>	h.+le 65b/10
<i>somniferum</i>) [28].	ḥaṭṭ Ar. Yazı [1].
h. 9b/13, 14b/8, 15b/4, 16b/3,	h. 47a/1
17a/14, 17b/5, 22a/5, 22b/12,	ḥattā Ar. Bundan başka, fazla olarak,
22b/13, 22b/15, 23a/14, 31a/5,	dahi, bile [1].
32a/7, 50a/3, 52b/14, 78b/4,	h. 40a/14
90a/9, 90a/10, 91b/6, 96b/7,	ḥatun Kadın [2].
96b/9, 99b/15, 100a/2, 106b/8	h. 73a/5
h.+ı 23a/1	ḥatun tuzluğı Kadın tuzluğu da
h.+la 50b/1, 50b/8	denilen dikenli bir çalı,
h.+uñ 23b/7	anberbaris [2].
ḥaşıllu Sıcak, kaynatılmış [1].	h. 84b/9
h. 23b/1	h.+ıla 73a/6

ḥavāle *Ar.* Gebelerde ve küçük çocuklarda bazen görülen sar'a nevinden bir hastalık [2].

ḥ. 62a/7, 62a/8

ḥavān *Far.* İçinde bir şey dövüp ufalamaya yarayan, tahta, taş, maden veya plastikten yapılan kap [53].

ḥ. 18a/7

ḥ.+a 8a/7, 10b/9, 13b/6, 18a/6, 18b/3, 23a/6, 24a/13, 106b/14

h.+da 2b/2, 8a/6, 9b/2, 12b/8,

13b/8, 15a/3, 24b/2, 27b/13,

28a/5, 28b/14, 29b/5, 30b/13,

44a/11, 44b/1, 46a/12, 55b/12,

56a/3, 58a/4, 59a/3, 59b/3,

62a/2, 62b/11, 63b/1, 64a/5,

64b/4, 65b/2, 67b/12, 68b/10,

72a/2, 72b/12, 77a/11, 89b/7,

90a/8, 90a/11, 96b/6, 96b/7,

97b/14, 98b/10, 99a/14,

101b/10, 101b/14, 101b/15,

102b/9, 103b/7

ḥavān *Far.* İçinde bir şey dövüp ufalamaya yarayan, tahta, taş, maden veya plastikten yapılan kap [10].

h. 6a/2, 8a/2

h.+a 3a/14, 6a/3, 6a/10, 6b/2

h.+da 6a/8, 7a/3, 15a/12, 27a/8

ḥavāyic *Ar.* İhtiyaçlar, lüzumlu, gerekli şeyler [3].

ḥ. 8b/10, 31a/7

ḥ.+i 23b/9

ḥavelān *Far.* Cehri, topalak (*Rhamnus infectorius*) [8].

ḥ.+dan 15a/11

ḥ.+ı 15a/12

ḥ.-ı Hindī 15a/11, 47b/10,

48a/13, 62a/1, 67a/5, 98a/5

ḥavkâ *Ar.* İçine alan, kapsayan [2].

ḥ. 66b/15, 70a/10

ḥavlincān *Far.* Zencefilgillerdendir, Türkçe kulunç otu denir [12].

ḥ. 2a/11, 2b/6, 3a/10, 4b/2,

13a/12, 25a/9, 36b/15, 39b/9,

56a/11, 86b/15, 88b/9, 97a/4

havuc *Far.* Havuç [5].

h. 2b/9, 4b/4, 17b/6, 31a/12,

39b/10

ḥāye *Far.* Haya, testis [14].

ḥ. 59a/13, 59a/14

ḥ.+dür 40a/2

ḥ.+i 59a/15, 60a/10

ḥ.+nüñ 59a/1

ḥ.+si 60a/5

- h.+sin 48a/8, 59b/4
- h.+sine 58b/13
- h.+sini 60a/9
- h.+sinüñ 56b/14
- h.+ye 59b/13, 60a/10
- hayevât** *Ar.* Hayatlar [1].
mâddetü'l-h. 87a/12
- hayr** *Ar.* İyi, faydalı, hayırlı [1].
h.+ıla 1b/12
- hayvân** *Ar.* Duygu ve hareket yeteneği olan, içgüdüleriyle hareket eden canlı [1].
h. 84b/13
- hayvânî** *Ar.* Hayvanla ilgili, canlıya ait [2].
h. 40a/7, 66b/14
- hayy-i 'alem** Kaya korusu [3].
h. 26b/3, 26b/13, 27a/5
- hayz** *Ar.* Kadınlarda aybaşı [9].
h. 60a/13, 68b/8, 105b/2
h.+dan 59a/4
h.+ı 60a/12, 78a/14, 81a/1, 85b/14
h.+ından 33b/9
- hayz** *Ar.* Kadınlarda aybaşı *bk.* hayz [3].
h. 52b/8, 52b/10
h.+uñ 52b/8
- hazân** *Far.* Sonbahar, güz [1].
h. 44a/2, 66b/9
- hazer** *Ar.* Sakınma, kaçınma, korunma [1].
h. 40b/10
- hazık** *Ar.* İşinin ehli, usta [1].
h. 43b/6
- hazım** *Ar.* Yenilen şeyleri midede hazmettiren kuvvet *bk.* hâzime [1].
h.+a 108b/8
- hâzime** *Ar.* Yenilen şeyleri midede hazmettiren kuvvet *bk.* hâzım [1].
kuvvet-i h. 40a/5
- hazm** *Ar.* Hazm, midedeki yiyecekleri eritme, sindirme [33].
h. 29b/3, 30b/3, 31a/15, 37a/9, 78b/14, 79a/11, 79b/2, 80a/6, 80b/11, 81a/12, 81b/2, 81b/6, 81b/9, 82a/3, 82a/6, 82b/11, 83a/14, 84a/5, 86b/11, 87a/3, 87a/9, 87b/13, 88b/3, 88b/14, 89b/10, 92a/10, 96a/1
h.+a 83a/8
h.+ı 78a/5, 79a/8, 79a/9, 79a/10

- h.-ı ʔa'ām 32a/5
- heft-mīve** *Far.* Üzüm, kuşüzümü, kuru incir, kuru kayısı, şeftali ve hurmadan ibaret yedi meyveye verilen ad [8].
- h. 50b/10, 62b/9, 65a/13, 69a/2, 70a/3, 71b/6, 77b/1, 94b/13
- hekīmī** *Ar.* Doktorluğa ait, doktorlukla ilgili [2].
- h. 8b/6, 21a/7
- helāk** *Ar.* Mahvolma, ölme [5].
- h. 47b/8, 70b/6, 72a/12, 76b/6, 84b/1
- helīle** *Far.* Helile otu, tohumları müşhil olarak kullanılan bir bitki [44].
- h. 6a/5, 6a/7, 18a/1, 18a/1, 20b/9, 23a/12, 24a/9, 36a/8, 49a/9, 55a/15, 64a/14, 88a/8, 88a/8, 91b/9, 92b/6, 92b/6, 93a/1, 93a/1, 93a/8, 93a/15, 93b/7, 93b/7, 94b/1, 94b/2, 94b/9, 95a/12, 95a/15, 95b/11, 107a/4, 107a/10, 107b/1, 107b/13
- h.+i 44a/11
- h.-i kâbilī 91b/10, 94b/15
- kâbilī h. 30a/8, 88a/8, 92b/6, 93b/7, 94b/1, 94b/15, 95b/11, 107a/10
- h.+nüñ 36a/2
- helīlec** *Ar.* Helile otu, Farsça helile *bk. helīle* [2].
- h.-i esved 30a/7, 31b/14
- helīmūn** *Far.* Dağ pazısı [1].
- h. 27b/9
- helvāyī** *Ar.* Helva satan, helvacı [1].
- h. 87a/6
- helyūn** *Ar.* İsfirâc, kuşkonmaz, tilki kuyruğu (*Asparagus officinalis*) [3].
- h. 2b/10, 24b/12, 58b/9
- hem** *Far.* Bir kimseyi uyarmak, bir şeyi açıklamak veya anlamı güçlendirmek için özellikle, zaten, bir de, şurası da var ki anlamlarında kullanılan bir söz [31].
- h. 25a/1, 41a/7, 41b/1, 41b/1, 43a/8, 44b/9, 47a/13, 58b/2, 60a/13, 67a/11, 67a/12, 67a/12, 67a/15, 68a/15, 68b/8, 69b/11, 69b/11, 69b/13, 76b/15, 77a/3, 78a/15, 79a/4, 79b/15, 81b/8, 83b/2, 84b/15, 90a/14,

104a/14, 105a/2, 107b/4,
109b/13

hemān *Far.* Hemen, derhâl, o anda
[3].

h. 26a/3, 61a/2, 75a/8

her *Far.* Hep, bütün [183].

h. 11b/6, 2a/6, 11a/10, 11a/13,
12b/15, 13a/11, 17a/11, 17b/4,
18a/9, 18b/5, 19a/1, 23b/11,
26b/2, 29b/4, 32b/11, 36a/14,
36a/15, 36b/11, 43a/8, 48a/11,
49a/2, 50b/11, 51b/4, 52a/12,
53a/4, 53a/13, 58b/5, 59b/10,
60a/8, 61b/5, 65a/4, 65a/7,
70a/12, 76a/5, 77a/8, 77b/14,
79a/10, 84a/8, 91b/12, 94a/7,
94b/15, 95b/8, 99a/12, 102a/8,
108b/9, 108b/10

h. biri 2a/9, 2a/11, 2a/11,
2a/13, 2b/8, 2b/13, 2b/13,
3b/15, 4b/11, 4b/12, 6b/6,
10b/4, 11b/3, 13b/3, 15a/1,
15a/1, 15b/12, 16a/12, 16b/5,
17b/6, 18a/4, 21a/8, 21b/5,
22b/3, 22b/8, 27a/12, 27a/14,
30a/8, 30b/11, 31a/6, 31a/12,
31b/9, 31b/12, 31b/15, 32b/1,
32b/7, 32b/10, 36a/9, 37a/13,

44a/14, 46b/4, 47a/3, 47a/11,
47b/3, 48b/10, 49a/11, 51b/3,
53a/12, 53b/14, 54a/10,
54b/14, 55b/1, 56a/11, 58a/11,
58b/3, 59a/7, 60a/1, 61a/1,
63a/11, 64b/2, 64b/2, 68b/12,
69a/12, 71b/9, 87a/5, 87a/14,
87b/5, 87b/10, 88a/9, 88a/14,
88b/5, 88b/5, 88b/10, 89a/1,
90a/14, 90b/15, 91a/1, 92b/2,
92b/9, 92b/11, 93a/2, 93a/11,
93a/15, 93b/7, 93b/11, 93b/13,
94a/2, 94a/5, 94a/9, 94a/11,
94b/2, 94b/3, 94b/14, 95a/1,
95a/7, 95a/10, 95b/6, 95b/11,
95b/14, 96a/2, 96a/4, 96b/4,
96b/13, 97a/6, 97a/11, 97a/14,
97b/13, 98a/5, 98a/11, 98a/14,
98b/7, 99b/7, 99b/9, 99b/15,
100a/1, 100a/2, 101a/2, 101a/3,
101b/2, 102b/12, 103a/7,
103a/11, 103a/14, 103b/7,
103b/14, 106a/1, 106a/6,
106b/4, 106b/9, 106b/10,
106b/11, 106b/15, 107a/1,
107a/5, 107b/3, 107b/14

h. gün 20a/4

her-bār *Far.* Her defa, daima [1].

	h. 1b/11		h. 68a/5, 109a/2
hevāi	<i>Ar.</i> Nefsine düşkün [1].	hışrem	<i>Ar.</i> Koruk, olmamış, ham
	h. 42b/14		üzüm [1].
hıfz	<i>Ar.</i> Ezberleme [1].		h. 28b/2
	h. 31b/1	hışla-	Hışlamak, hışıltılı ses çıkarmak
hılt	<i>Ar.</i> Eski hekimlerin insan		[1].
	vücudunda var saydığı safra,		h.-duğına 90a/10
	sevda, dem ve balgam olmak	hıyār	<i>Ar.</i> Salatalık (<i>Cucumis satius</i>)
	üzere dört unsurdan her biri		[19].
	[22].		h. 2b/15, 9b/3, 10b/4, 17a/2,
	h.+dan 83a/15, 85b/15		17a/2, 17a/9, 17b/12, 20a/10,
	h.+ı 84a/8		20b/1, 20b/15, 25a/6, 26b/13,
	h.+lar 78a/4		84a/8, 95b/8, 99b/2, 99b/8,
	h.+lardan 78b/10, 83a/3, 84b/3,		99b/11, 109a/5, 109a/8
	84b/4, 84b/10	hıyārřenbe	<i>Ar.</i> Hıyārřenber, acur [20].
	h.+ları 33b/11, 43b/14, 81b/3,		h. 8b/12, 21a/12, 26b/9, 48b/3,
	82a/13, 85b/9, 90a/12, 90b/14,		53b/11, 54b/4, 56b/6, 67b/4,
	92b/13, 93a/3, 93a/6, 94a/8,		70a/3, 71a/9, 72b/11, 86a/8,
	94b/8, 95b/11		91a/3, 94b/6, 94b/8, 94b/12,
hınnā	<i>Ar.</i> Kına [3].		95a/11, 95b/2, 103a/15
	h. 19a/15, 19b/11, 27b/10		h.+i 91a/4
hır hır	Boğaz rahatsızlıklarında,	hicāb	<i>Ar.</i> Perde [1].
	boğazdan gelen ses [2].		h.+ını 43b/11
	h. 49b/8, 49b/8	hiç	<i>Far.</i> Yok denecek kadar az
hırıldı-	Hırıldamak, hırılıtlı bir ses		olan, yok olan [3].
	çıkarmak [1].		h. 104b/1, 105a/4, 105b/12
	h.-ya 22b/7	hiçbir	<i>Far. T.</i> Bir isimden önce
hırrif	<i>Ar.</i> Acı, buruk, kekre [2].		getirilerek o ismin bildirdiği

- varlıktan bir tanesinin bile olmadığını anlatan bir söz [2].
h. 30b/1, 37a/7
- hiddet** *Ar.* Keskinlik [1].
h.+inden 104a/1
- hiğmet** *Ar.* İş, hizmet, vazife [1].
h.+inde 1b/6
- hiffet** *Ar.* Hafiflik [1].
h. 104a/15
- hıl** *Far.* Hil otu, küçük kakule meyvesi [1].
h.-i bevvā 30b/8
- Hindī** *Ar.* Hindistan'a ait, Hindistan ile ilgili olan [54].
H. 2a/10, 2b/7, 3a/1, 3a/12, 4a/3, 4a/9, 4a/13, 4b/3, 5a/2, 5a/3, 6b/9, 11b/11, 12a/8, 12a/13, 15a/11, 19a/13, 25b/13, 27a/14, 29a/6, 30b/7, 30b/8, 31a/10, 31a/11, 32b/1, 34a/6, 34a/11, 34b/2, 34b/3, 34b/14, 37a/13, 47b/11, 48a/13, 49a/5, 49a/7, 51b/10, 60a/6, 62a/1, 63b/14, 67a/5, 73a/7, 87a/12, 87a/14, 88a/15, 88b/9, 88b/15, 92b/2, 94a/5, 97a/5, 98a/5, 98b/9, 106b/3, 106b/8, 107b/2, 107b/3
- hod** *Far.* Kendi [1].
h. 107b/8
- hoğka** *Ar.* İçine mürekkep konulan metal, cam veya topraktan yapılmış küçük kap [3].
h.+ya 3a/6, 3b/1, 89a8
- horasānī** *Far.* Yavşan türünden bir bitki [3].
h. 52a/5, 52a/9, 54b/11
- horos** *Far.* Horoz [3].
h. 79b/6, 79b/8
h.+ı 79b/11
- hoş** *Far.* Güzel, iyi [12].
h. 29a/4, 59b/6, 74b/5, 76a/6, 78b/2, 85a/14, 86a/13, 86a/14, 86b/2, 104b/1
h.+dur 108a/3, 109a/11
- hoşluk** *Far. T.* Hoşluk, tatlı, güzel, hoş [1].
h.+a 45a/10
- hüb** *Far.* Güzel, hoş, iyi [18].
h. 12a/6, 30b/5, 79b/13, 83a/8, 88a/6, 88b/8, 92a/13, 94a/4, 94a/4, 99b/13, 101b/9, 103a/4
h.+dur 86a/8, 88b/2, 90a/1, 102a/14, 103a/6, 108a/2
- huğne** *Ar.* Tenkiye aleti, şırınga [18].

- h. 43b/14, 50a/15, 52a/15, 53b/12, 56a/4, 56a/14, 56b/1, 58a/14, 62a/7, 103a/5, 103a/6, 103a/10, 103a/12, 103b/2, 103b/4, 103b/8
h.+ler 103a/4
h.+leri 103a/4
- humār** *Ar.* İçkiden sonra gelen baş ağrısı, sersemlik [1].
h.+ı 85a/15
- hummā** *Ar.* Başta sıtma olmak üzere ateşli hastalıklara verilen genel ad [9].
h. 77b/3
h.+lara 28b/4, 83b/7
h.+ları 2a/4, 20a/3, 77a/13
h.-yı ğıbb “nöbeti gün aşırı tutan sıtma” 77b/6
h.-yı rub^ç “dört günde bir nöbeti gelen humma” 105a/11
h.-yı yevm “her gün tutan sıtma” 77b/3
- hummālu** *Ar. T.* Ateşli, ateşi olan [2].
h. 84a/6, 84b/10
- hummāş** *Ar.* Kuzu kulağı (*rumex acetosella*) *bk.* **hummāz**, **hummāz** [3].
h. 11a/6, 11a/15, 12a/9
- hummāz** *Ar.* Kuzu kulağı (*rumex acetosella*) *bk.* **hummāş**, **hummāz** [2].
h. 30a8, 42b/3
- hummāz** *Ar.* Kuzu kulağı (*rumex acetosella*) *bk.* **hummāş**, **hummāz** [4].
h. 4a/13, 17a/9, 25b/13
h.+ı 66b/14
- humre** *Ar.* Yılcık, alazlama [2].
h. 69b/10, 69b/11
- hūn-ı siyāvuşān** *Far.* İki kardeş kanı ağacı, bakam ağacı *bk.* **siyāvuşān** [3].
h. 6a/13, 12b/11, 25b/2
- hūn-bend** *Far.* Kanı durduran sargı [2].
h. 70b/8, 71a/3
- hunnāk** *Ar.* Boğmaca, bademcik, boğaz iltihabı [4].
h. 49b/6, 49b/7, 100b/8
h.+a 90b/1
- hurāc** *Ar.* Çıban [2].
h. 72b/7
h.+ı 72b/7
- hūre** *Far.* Ağız içinde diş diplerinin yenmesi ve oyulması, delik delik olup etin çürümesi [1].
h. 48b/15

ḥurmā *Ar.* Hurma ağacının yemişi [2].

ḥ. 78b/5, 109b/2

ḥuṣūṣā *Ar.* Başkaca, ayrıca [6].

ḥ. 67b/13, 109a/1, 109a/8, 109a/11, 109a/13, 109b/4

ḥuṣūṣen *Ar.* Hususi olarak, ayrıca [1].

ḥ. 27a/2

ḥuṣyetü ṣ-ṣa'leb *Ar.* Salep otu, tilki taşığı, it kasarı [5].

ḥ. 2b/11, 4b/2, 31a/11, 34b/14, 87a/14

ḥuṣk *Far.* Kuru [1].

ḥ. 74a/6

ḥūt *Ar.* Balık [2].

burc-ı ḥ.+da 7a/10, 8a/14

ḥuzaz *Ar.* Anberbaris, kadın tuzluğu denilen dikenli bir çalı bitkisi *bk. ḥuzaż, ḥuzaż* [1].

ḥ.+ı 51a1

ḥuzaż *Ar.* Anberbaris, kadın tuzluğu denilen dikenli bir çalı bitkisi *bk. ḥuzaz, ḥuzaż* [1].

ḥ. 97a/10

ḥuzaż *Ar.* Anberbaris, kadın tuzluğu denilen dikenli bir çalı bitkisi *bk. ḥuzaz, ḥuzaż* [1].

ḥ. 63a/7

ḥükemā *Ar.* Alimler, bilginler [2].

ḥ. 40b/5, 45b/9

I

ıdhır Mekke ayrığı [2].

ı. 30b/9

ı.-ı Mekkī 37a/11

ıkın- İkmak, herhangi bir nedenle soluğunu içinde tutarak kendini zorlamak [2].

ı.-makdan 54a/7

ı.-ması 10a/10

ılan Yılan [8].

ı. 59a/11, 63a/2, 71b/2, 76b/4, 76b/6, 82b/3, 106a/4

ı.+dur 76b/11

ılgun İlgın ağacı ve yemişi [1].

ı. 99a/9

ılık İlıkça [29].

ı. 14b/6, 17a/6, 44b/10, 49b/3, 49b/10, 51b/8, 55b/4, 57a/5, 58b/11, 59a/15, 60b/1, 60b/1, 61b/1, 65a/15, 69a/7, 74a/11, 75a/15, 75b/4, 75b/11, 93a/2, 94a/15, 95a/11, 95b/12, 95b/15, 96b/8, 100a/1, 102a/7, 102b/8

ı.+la 52a/15

- ıncır-** Hıçkırık [1].
1.-mağı 91b/3
- ıncırık** Hıçkırık [4].
1.+a 89b/10
1.+1 52b/2, 52b/7, 83a/10
- ırak** Uzak [2].
1. 105a/2
1.+da ise 71a/1
- ‘İrākī** *Ar.* Irak’a ait, Irak ile ilgili [1].
‘I. 64b/3
- ‘ırk** *Ar.* Kök, damar [2].
‘1.-1 encebār 5a/1
‘1.-1 şaķīka 46b/1
- ‘ırķu'n-nisā** *Ar.* Siyatik [9].
‘1. 61a/9, 61b/9, 91a/3
‘1.+ya 33b/8, 86a/1, 86a/9, 86b/14, 93a/14, 94b/8
- ısıcak** Sıcak [22].
1. 14a/10, 16b/2, 17b/10, 23a/7, 23b/12, 24a/7, 25a/1, 25a/15, 36b/13, 46a/6, 50a/5, 50a/5, 58a/1, 63a/6, 66b/13
1.+la 10a/9, 49b/10, 58a/6, 59b/4, 59b/5, 59b/14, 80b/7
- ışır-** Isırmak *bk.* ıdır- [1].
1.-a 70a/9
- ıdır-** Isırmak *bk.* ışır- [1].
1.-duğına 88a/12
- ıdırğū** Humret, yılançık hastalığı [1].
1.+ya 48a/10
- ıdır-** Isıtmak [1].
1.-up 106a/13
- ıdırma** Sıtma hastalığı, ateş, titreme, üşüme nöbetleri gibi belirtilerle tanınan hastalık *bk.* sıtma [13].
1. 77a/13, 77a/14, 77b/11
1.+lara 78b/8, 86a/10
1.+lardan 29b/3
1.+sı 50a/9, 67a/2, 69b/13
1.+sını 33b/10
1.+ya 77b/3, 77b/11, 88b/3
- ıdır-** İslamak [3].
1.-yalar 11a/9, 22a/1, 26b/9
- ıdırh** *Ar.* İyileştirme, düzeltme [10].
1. 107b/1, 109a/14
1.+a 65a/1, 102a/2, 102a/5, 102a/8
1.+1 81b/8, 82a/12, 83b/9, 84a/13
- ıdır-** İslanmak [5].
1.-ıcağ 106b/12
1.-miş 30a/11, 59a/3, 106b/14, 107b/5
- ıdır-** İslatmak [33].
1.-alar 2b/2, 6b/10, 12a/3, 18a/14, 19a/5, 23b/1, 25b/10,

26b/14, 28a/6, 28a/12, 30a/11,
34a/13, 34b/9, 55b/12, 56a/1,
58a/7, 61a/5, 62b/11, 65b/8,
66a/12, 69a/4, 70b/11, 73b/6,
89a/6, 90b/8, 92a/6, 93b/4,
98b/2, 101a/9, 106b/11

1.-mağ 107b/7

1.-up 78b/14, 109b/11

1SS1 Sıcak [177].

1. 3b/10, 4a/1, 7a/15, 8b/1,
9a/2, 10b/1, 11b/9, 11b/15,
12a/2, 14a/12, 14a/12, 14a/14,
14b/6, 14b/6, 15a/7, 15a/7,
15a/12, 17b/1, 17b/9, 18a/10,
18b/7, 18b/7, 19a/4, 19a/4,
19b/1, 21a/3, 22a/1, 22a/1,
22a/9, 22a/9, 23a/8, 23a/8,
23b/12, 24b/15, 28b/4, 28b/4,
28b/4, 31a/8, 41a/2, 41b/8,
42a/1, 42a/13, 42a/14, 42b/9,
42b/13, 42b/15, 43a/2, 43a/11,
44a/8, 47b/10, 50a/15, 53b/7,
55b/7, 56a/9, 59a/2, 59b/8,
59b/8, 62a/4, 64b/8, 65a/5,
67a/11, 67a/12, 69b/13,
71b/14, 71b/15, 72b/8, 73b/4,
77b/1, 77b/15, 78a/5, 78a/13,
78b/2, 78b/5, 78b/8, 78b/9,

79a/1, 80a/8, 81a/6, 81a/8,
81a/14, 81b/2, 81b/3, 81b/9,
82a/1, 82a/4, 82a/5, 82a/8,
82a/13, 82b/1, 82b/6, 82b/13,
83a/6, 83a/12, 83b/7, 84a/1,
84a/6, 84a/13, 84b/1, 84b/2,
84b/10, 85a/1, 85a/1, 85a/5,
85a/6, 85a/6, 85a/7, 85a/9,
85a/14, 85b/3, 85b/5, 85b/6,
85b/8, 85b/12, 85b/14, 85b/15,
86a/1, 86a/3, 86a/4, 86a/5,
86a/6, 86a/11, 86a/13, 86a/15,
86b/1, 86b/4, 86b/4, 86b/8,
86b/9, 86b/11, 86b/12, 86b/13,
86b/15, 88b/14, 91a/15,
91b/11, 94a/12, 94a/13, 95b/7,
97a/10, 98a/4, 99b/15, 100a/4,
101b/8, 101b/12, 105b/10,
105b/13, 105b/14, 106a/11,
107a/7, 108a/3, 108b/10

1.+dan 25b/8, 44a/7, 44b/9,
100b/15

1.+dur 43a/10, 78a/15, 79a/3,
79a/5, 79a/14, 79a/15, 79b/1,
79b/3, 80a/6, 80a/13, 81a/9,
82b/8, 82b/9, 82b/14, 83b/2,
85a/12

1. ise 98b7

- 1.+sın 82b/14
 1.+sına 85a/11, 95b/7
 1.+yla 13b/9, 58b/13
- ıŝkākīl** *Ar.* Yabani havu (*Pastinaca sativa*) [1].
 1. 98b/2
- ıtrāfil** *Ar.* Tırfil otu, cennet biberi, su yoncası *bk.* **ıtrıfil** [1].
 1. 30a/14
- ıtrıfil** *Ar.* Tırfil otu, cennet biberi, su yoncası *bk.* **ıtrāfil** [2].
 1. 30a/5
 1.-i ŝağīr 107a/12
- ıztırāb** *Ar.* Acı, elem, azap, sıkıntı [1].
 1.+ı 15b/2
- İ**
- ıbrīk** *Ar.* Su koymaya yarayan kulplu, emzikli kap [2].
 i.+e 31a/8
 i.+lere 22a/8
- ıbrıŝim** *Far.* Kalınca bükülmüŝ ipek iplik [14].
 i. 18a/5, 19b/5, 34b/4, 37a/12, 57b/5, 70a/12
 i.+den 5a/9
 i.-i hām 2a/12, 5a/5, 30b/10
- i.+le 47b/15, 48a/1, 60a/11, 60a/12
- ıbtidā'** *Ar.* Baŝlama, baŝlangı [1].
 i.+sında 65a/3
- ıcābet** *Ar.* Bir buyruk veya isteğey uyma, kabul etme, razı olma [5].
 i. 7a/15, 8b/1, 50b/11, 55b/3, 92b/6
- ıccās** *Ar.* Erik [1].
 i. 44a/11
- ı** Herhangi bir durumun, cismin veya alanın sınırları arasında bulunan yer [151].
 i. 9b/15, 10a/1, 43a/13, 43a/14, 93b/9, 93b/12, 96a/3, 99b/9, 103a/7
 i.+den 78b/9, 81b/2
 i.+i 7b/3, 7b/12, 8b/3, 8b/12, 21a/13, 22a/4, 23a/13, 23a/14, 27a/8, 41b/13, 42a/14, 44b/7, 47a/10, 53a/2, 54b/3, 54b/4, 57b/11, 68b/4, 78a/2, 78a/10, 79a/1, 81a/13, 81a/15, 82a/15, 83a/3, 83b/14, 84a/5, 86a/10, 87a/13, 90a/7, 91a/7, 97a/5, 98b/9, 99b/2, 99b/2, 99b/3, 99b/8, 103b/6, 108a/11

i.+in 92a/7, 98a/7

i.+ince 65b/13

i.+inde 6a/2, 8a/2, 24b/15,
26b/9, 27a/9, 27b/14, 28a/5,
28a/11, 29a/6, 29b/7, 30b/14,
47a/13, 47b/13, 50a/9, 50a/15,
50b/6, 54b/3, 57a/9, 58a/2,
58a/12, 60a/11, 60a/11, 64b/11,
65a/15, 65b/7, 66b/4, 72a/9,
73b/4, 73b/5, 76b/5, 77b/15,
87a/2, 87a/4, 87a/5, 87b/1,
88a/11, 88b/4, 91b/10, 92a/1,
92a/4, 94b/7, 96b/1, 101b/6,
103a/15

i.+indedür 40a/10

i.+indeki 59b/13

i.+inden 32b/12, 87b/2, 109a/8

i.+ine 8b/13, 14a/15, 27a/8,
29b/15, 52b/12, 53a/8, 54b/4,
56a/1, 58a/14, 58b/8, 58b/9,
59a/14, 59a/15, 60a/12, 61a/11,
63a/15, 71b/15, 74b/8, 75a/12,
75b/15, 76a/15, 76b/10,
90b/10, 92a/5, 92b/12, 96b/8,
97a/6, 98b/11, 100b/9,
100b/11, 102b/7, 108a/12

i.+ini 50b/1, 62b/10, 64a/10,
65a/13, 65b/3, 69b/14, 70a/3,

70a/3, 71a/13, 77b/1, 78a/3,
79b/8

i.+iyle 22a/5, 23b/7, 24a/3,
26a/2

i.+leri 94a/1

iç- İçmek [163].

i.-e 4a/2, 7a/6, 7a/8, 7a/13,
7a/13, 7a/15, 7b/2, 8a/13, 8b/1,
8b/3, 8b/14, 9b/6, 10a/2, 10a/9,
10b/1, 11a/4, 17a/10, 18b/12,
20a/12, 20a/13, 20a/14, 20b/7,
20b/8, 20b/10, 20b/11, 20b/12,
21a/1, 21a/3, 21a/6, 21a/14,
21a/14, 21b/2, 21b/5, 23b/13,
24a/7, 25a/1, 25a/3, 26b/2,
26b/8, 26b/10, 26b/11, 26b/13,
31b/13, 32b/15, 33b/6, 43b/13,
43b/13, 43b/13, 44b/12, 50a/3,
50a/7, 50a/12, 50b/4, 50b/10,
51a/13, 51a/14, 51b/13, 51b/8,
52a/7, 52a/7, 52b/1, 53a/8,
53a/9, 53b/12, 54a/5, 54b/13,
54b/13, 55a/1, 55a/2, 55b/3,
55b/10, 57a/4, 58b/10, 58b/15,
59b/10, 60a/7, 60a/10, 61a/4,
61b/1, 61b/6, 64a/13, 64b/8,
65a/7, 65a/9, 66a/3, 69a/3,

70a/5, 73a/6, 75a/6, 76a/9,
76a/10, 76b/11, 77a/5, 77b/8
i.-eler 3a/7, 3b/2, 3b/10, 8a/11,
11b/9, 12a/1, 12b/3, 25a/5,
26a/1, 26a/6, 26b/10, 30a/4,
31a/3, 42a/8, 42b/2, 43a/3,
43a/11, 52b/13, 66b/14, 90b/1,
90b/2, 94a/12, 94a/15, 94b/7,
94b/13, 95a/4, 95a/8, 95a/11,
95b/3, 95b/10, 95b/13, 95b/15,
105b/4, 107a/7
i.-er 53a/2, 55b/9
i.-erlerse 78b/14
i.-erseler 78b/8
i.-icek 42a/8, 78b/9, 81a/5,
85a/15
i.-megden 47a/1, 55b/7
i.-mekle 7b/13
i.-mek 11b/8, 42b/12, 42b/13,
43b/11, 50b/7, 80b/9, 108a/9,
108b/6, 109b/11, 109b/12
i.-memek 109b/3, 109b/4
i.-mesi 51a/4, 52b/12, 53b/10
i.-meye 7b/2, 58b/6
i.-meyeler 42a/8, 42b/1
i.-se 36b/1, 50b/12
i.-üp 104b/14, 105b/6, 109b/4

iç ağrısı Siroz hastalığı [1].

i. 55a/5

içecek İçilen her şey, meşrubat [2].

i.+i 7a/10

i.+leri 77b/12

içerü İçeri [4].

i. 57a/15, 59b/14, 71a/8

i.+den 14b/2

içil- İçilmek [3].

i.-e 18b/11, 23b/11, 109a/9

içün İçin [21].

i. 3a/8, 15b/10, 17b/13, 18a/15,

21a/7, 24a/15, 25a/8, 30b/2,

31b/5, 36a/5, 36a/7, 36a/11,

36b/6, 37a/8, 84b/13, 84b/13,

84b/13, 97b/8, 98a/7, 98a/10,

107a/2

içür- İçirmek [31].

i.-eler 44a/11, 44a/13, 44b/8,

45a/2, 45b/15, 47b/12, 48a/14,

49b/10, 50b/10, 51a/2, 52b/4,

54b/5, 54b/6, 55b/1, 56b/7,

57a/13, 58b/12, 61a/2, 64a/4,

66a/5, 66b/2, 66b/6, 66b/15,

71a/9, 76b/15, 77a/4, 77a/4,

80a/11, 81a/3

i.-seler 80b/15

i.-ür 78a/10

iç yağı İç yağı, hayvansal yağ [1].

	i. 10b/2	ih̄tibāsü'l-bevl <i>Ar.</i> İdrar tutukluğu, idrar zorluğu [1].
idici	Edici, yapıcı, yapan [3].	i. 58b/6
	i. 20a/15	ih̄tikān <i>Ar.</i> Kan yürümesi, kanın bir yere toplanması, birikmesi [3].
	i.+dür 82b/9, 86b/11	i. 54b/7, 61b/8
idrār	<i>Ar.</i> Sidik, küçük abdest, hacet [2].	i.+ı 43b/8
	i. 85a/14, 105b/2	ih̄tirāz <i>Ar.</i> Sakınma, çekinme [1].
ifrāt	<i>Ar.</i> Aşırı gitme, pek ileri varma [6].	i.-ı küllī 109a/4
	i. 42b/10, 104a/15	ih̄tişār <i>Ar.</i> Kısaltma; sözü, yazıyı kısaltma [1].
	i.+a 105a/9	i. 77b/12
	i.+la 105b/5, 109b/3	ih̄tiyāc <i>Ar.</i> Gerekliklik [1].
	i.+le 107a/8	i. 108a/1
igde	İğde ağacı, kokulu, sarı çiçekleri olan, çalı biçiminde bir ağaç [2].	ih̄tiyār <i>Ar.</i> Seçme, seçilme [4].
	i. 19b/1, 22b/13, 32b/11	i. 1b/10, 40b/5
igne	İğne [6].	i.-ı rüz 7a/9, 8a/13
	i. 19a/9, 57b/4, 70a/12	iki İki sayısı [261].
	i.+i 46a/10	i. 2b/7, 2b/8, 2b/9, 2b/12, 3a/2, 3a/3, 3a/9, 3b/10, 3b/14, 4b/14, 4b/14, 5a/1, 5a/2, 5a/3, 5a/3, 5a/4, 5a/5, 5a/5, 5b/1, 5b/11, 6a/1, 6a/2, 6a/9, 6a/13, 6a/15, 6b/5, 6b/5, 6b/6, 6b/15, 7a/3, 7a/8, 7a/11, 8a/5, 8a/7, 8a/12, 9b/10, 9b/11, 10a/6, 10a/8, 10b/7, 11a/1, 11a/2, 11b/8,
	i.+nüñ 46a/9	
	i.+ye 46a/8	
ih̄dā ‘aşer	<i>Ar.</i> On bir [1].	
	i. 2a/4	
ih̄sās	<i>Ar.</i> Üstü kapalı anlatma, duyurma, sezdirme [1].	
	i. 105a/5	

12b/12, 14a/10, 14a/10, 15a/10,
15a/10, 15a/11, 15b/7, 15b/14,
16a/15, 16b/13, 16b/14,
17a/15, 17b/8, 17b/9, 18b/2,
18b/10, 20a/9, 20a/11, 20b/3,
21a/3, 21a/8, 21b/8, 22a/6,
22a/6, 22a/7, 22a/11, 22a/12,
22a/13, 22b/2, 23a/10, 23b/7,
23b/8, 23b/9, 23b/14, 24a/11,
24b/2, 25b/13, 25b/14, 27a/4,
27a/15, 27b/4, 27b/8, 27b/8,
27b/9, 28a/7, 28a/12, 28a/12,
28a/15, 29a/3, 29a/5, 29a/6,
29b/11, 29b/12, 29b/12, 30a/2,
30b/15, 31b/5, 31b/11, 32b/7,
32b/8, 34a/2, 34a/5, 34a/11,
34a/11, 34a/12, 34a/12, 34a/12,
34b/5, 34b/7, 34b/7, 34b/7,
34b/8, 34b/8, 34b/15, 36a/11,
36a/12, 36a/12, 36a/12, 36a/12,
36a/12, 36b/2, 36b/2, 37a/1,
37a/5, 37a/14, 39b/12, 39b/14,
40a/12, 40b/5, 42b/2, 42b/3,
44a/15, 44b/11, 44b/11, 46a/1,
46a/2, 46a/2, 46b/5, 47a/6,
47a/14, 47b/2, 47b/3, 47b/6,
47b/13, 48b/14, 49a/2, 49b/7,
51b/4, 51b/12, 53a/12, 54b/10,

55b/15, 56a/2, 56a/7, 57a/12,
57b/3, 57b/9, 57b/10, 58a/1,
58a/5, 58b/10, 59b/1, 60a/2,
60a/5, 61a/2, 61a/8, 62b/5,
63a/2, 63b/12, 64a/10, 64a/13,
64a/14, 65a/9, 65a/11, 65a/14,
66b/2, 69a/8, 69a/9, 69a/14,
70b/6, 71a/4, 72b/4, 73a/10,
73b/4, 73b/9, 73b/10, 75a/3,
75a/4, 75a/6, 75a/12, 76a/1,
77a/3, 77b/6, 79b/8, 79b/8,
83b/4, 83b/11, 87a/1, 87a/6,
87b/1, 87b/11, 88a/14, 88b/6,
88b/15, 89b/5, 89b/8, 90b/4,
90b/6, 90b/12, 91a/8, 91a/9,
91a/11, 91a/14, 92b/3, 92b/7,
93a/3, 93a/6, 93a/9, 94b/3,
95a/2, 95a/6, 95a/10, 96a/3,
96a/5, 96a/7, 96a/10, 96a/15,
96b/11, 98b/3, 99a/9, 99a/9,
99a/10, 99b/3, 101b/7, 102a/6,
102b/3, 102b/14, 103b/9,
104a/2, 104a/2, 107a/1, 107a/6,
107b/9, 107b/9, 107b/11
i.+dür 40b/2
i.+si 40b/8, 40b/9, 40b/9,
104a/12
i.+sin 6b/10, 59b/4, 63b/8

- i.+sinde 29b/2
- i.+sini 18b/14, 19b/6, 24a/5
- i.+sinüñ 20b/6
- iki ardaş anı** Kanı durdurmak için kullanılan bir çeşit reçine, iki kardeş kanı ağacı, bakam ağacı [1].
- i. 57b/13
- ikiledin** İkinci kez, ikinci olarak [1].
- i. 15a/6
- ikinci** İki sayısının sıra sayı sıfatı [17].
- i. 4a/5, 21b/11, 40a/7, 40a/13, 41a/5, 41b/10, 42a/10, 44b/13, 49b/6, 50a/8, 53b/7, 56b/2, 62b/14, 67b/8, 71b/13, 77a/13, 79a/5, 100a/11
- ikindü** İkinci vakti [1].
- i.+den 32b/2
- i.+n 52a/7
- ikişer** İki sayısının üleştirme sayı sıfatı [39].
- i. 2b/9, 2a/11, 2b/12, 2b/13, 3a/3, 4b/8, 5a/5, 5a/6, 7a/8, 8a/12, 11a/12, 15b/5, 16b/6, 17a/13, 21b/5, 27a/14, 32b/10, 34a/9, 47a/3, 54a/10, 54b/14, 56a/12, 58a/11, 61a/1, 63a/11,
- 87b/15, 88b/6, 88b/10, 92b/2, 93a/2, 93a/5, 93a/5, 93b/11, 95a/7, 96a/2, 96b/3, 97a/6, 99b/8, 102a/12, 102b/10, 102b/13, 106b/4, 106b/10
- iklil-i melik** *Far.* Koç boynuzu otu, şahbuze, sarı yonca (*Melilotus officinalis*) *bk.* **iklilü'l-melik** [1].
- i. 59b/1
- iklilü'l-melik** *Ar.* Koç boynuzu otu, şahbuze, sarı yonca (*Melilotus officinalis*) *bk.* **iklil-i melik** [4].
- i.27b/5, 31a/5, 100a/3, 103b/5
- iklimā** *Far.* Türkçede ruşena taşı ve göz taşı olarak tabir edilen taştır. Kimlerine göre altın ve gümüş kırıntılarıdır *bk.* **iklimiyā** [1].
- i.+yı zer 6b/5
- iklimiyā** *Far.* Türkçede ruşena taşı ve göz taşı olarak tabir edilen taştır. Kimlerine göre altın ve gümüş kırıntılarıdır *bk.* **iklimā** [1].
- i.+sı 46b/4
- iktifā** *Ar.* Yeter bulma, yetinme [1].
- i.14b/8

iktizā *Ar.* Lazım gelme, gerekme [2].

i.+sınca 26a/12, 26b/6

‘ilāc *Ar.* Derde deva olan şey, ilaç [126].

‘i. 19a/10, 25b/9, 45a/14,

46a/1, 46a/7, 47a/8, 47a/14,

48b/7, 50b/15, 51b/2, 52b/3,

53a/2, 53b/8, 54a/4, 54b/3,

56a/9, 56b/5, 57a/11, 57b/4,

57b/12, 58a/3, 58a/5, 58a/13,

58b/7, 59a/2, 59a/6, 59a/13,

60a/5, 61a/12, 61b/10, 61b/15,

62a/9, 62a/13, 62b/8, 63a/2,

63a/5, 63b/6, 64a/4, 64a/9,

65a/1, 65a/3, 65a/13, 66a/1,

66b/11, 67a/3, 67b/1, 68a/2,

68a/13, 68b/3, 68b/9, 69a/1,

69a/7, 69b/3, 69b/7, 69b/13,

70a/2, 71a/12, 71b/5, 71b/14,

72a/6, 72b/10, 73a/4, 73a/13,

73b/4, 73b/14, 74a/10, 74b/1,

74b/8, 75a/2, 75a/7, 75a/15,

75b/4, 75b/11, 76a/3, 76a/11,

76b/12, 76b/15, 77a/9, 77a/15

‘i.+a 19a/11, 50b/7

‘i.+dur 19a/10

‘i.+ı 19b/10, 20b/6, 43a/13,

43a/13, 43a/13, 43a/14, 43b/3,

44a/9, 44b/3, 45a/10, 48b/9,

48b/15, 49a/1, 49b/1, 50a/2,

54b/10, 54b/14, 55a/5, 55a/7,

55a/10, 55b/9, 57b/8, 58b/2,

59b/15, 61b/11, 61b/12, 62a/3,

62b/4, 67b/10, 68b/5, 77b/7

‘i.+ıdur 43a/14, 43b/2

‘i.+ın 26a/8, 46b/9

‘i.+ında 105b/2

‘i.-ı niḳris 27b/1

‘i.+ıyla 77a/8

‘i.+ları 77b/13

‘i.+ların 20a/3, 42a/5, 43a/12,

44a/6, 45a/12

ile Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, beraberlik, araç, neden veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan bir söz [107].

i. 3a/13, 7b/9, 9a/7, 9b/2, 9b/5,

9b/6, 11b/13, 12b/1, 18b/9,

19b/7, 20a/1, 20b/8, 20b/10,

20b/14, 25b/5, 26b/7, 29a/15,

29b/2, 36a/15, 36b/4, 36b/13,

43b/1, 44a/15, 46a/3, 48a/12,

49a/1, 50a/4, 50b/8, 50b/11,

52a/5, 52b/4, 53a/5, 53a/6,

53a/7, 53a/9, 53b/1, 53b/9,

54a/11, 54a/12, 54b/4, 54b/15,	i.99a/4
56a/13, 57a/4, 57a/14, 57b/4,	i.+i 76a/14, 76a/14, 76a/14
57b/5, 57b/11, 57b/13, 60a/12,	‘ illet Ar: Hastalık [32].
60a/15, 61a/2, 61a/3, 62b/10,	‘i. 44b/15, 44b/15, 47b/9,
63a/5, 63b/7, 64a/10, 65a/5,	50a/8, 52a/8, 52a/11, 62a/12,
65a/13, 65b/2, 66a/5, 66a/7,	66b/8, 74a/3, 74a/9, 94b/1
67a/7, 69a/2, 69b/14, 70a/3,	‘i.+dür 44b/13, 45b/7, 51b/14,
70a/12, 70b/8, 71b/6, 71b/9,	56b/2, 61a/10, 62a/8, 63b/5,
72a/1, 72a/8, 73a/13, 74b/3,	66b/3, 67b/8, 71b/13, 72a/5,
75a/4, 76a/6, 76a/10, 76b/12,	72b/1
77a/1, 77b/1, 77b/8, 78b/13,	‘i.+eri 44a/5
84b/4, 93a/2, 93b/11, 96a/5,	‘i.+i 60a/6
96b/14, 99a/10, 99a/11, 101a/4,	‘i.+ler 74a/8
104a/9, 104a/12, 104b/9,	‘i.+leri 49b/15, 60a/3, 60a/9,
106a/9, 106b/5, 106b/5,	62b/5
106b/6, 106b/6, 106b/11,	‘i.+lerin 47a/7, 47b/9
106b/14, 107a/2, 108a/6,	‘ ilm Ar: Bilgi [12].
108a/9, 108a/9, 108b/4,	‘i.+in 1b/13, 2a/6, 23a/3
108b/5, 109a/14, 109b/1	‘i.+ini 1b/13, 1b/14, 2a/1, 2a/2,
ilet- İletmek, götürmek, ulaştırmak	2a/2, 2a/3, 2a/3, 13a/10
[6].	‘i.+le 5b/4
i.-eler 22a/9, 42a/4, 46a/11,	ilük Kemiklerin iç boşluklarını
74b/12	dolduran yağlı madde <i>bk. ilik</i>
i.-emez 74b/8	[1].
i.-meyeler 20a/15	i.+in 104b/8
ilik Kemiklerin iç boşluklarını	imtilā Ar: Dolgunluk, doluluk [4].
dolduran yağlı madde <i>bk. ilük</i>	i. 60a/14, 67b/6
[4].	i.+dan 12a/5, 33b/15

imtişāl <i>Ar.</i> Gerekeni yapma [1].	15a/12, 16a/8, 17a/15, 17b/7,
i. 1b/9	18b/10, 24b/2, 46a/8, 47a/1
in Yaban hayvanlarının kendilerine yuva edindikleri kovuk [1].	incel- İncelmek [1].
i.+i 71b/4	i.-e 69b/4
in- İnmek [30].	incik İncik, baldır [2].
i.-düğine 91b/14	i.+i 76a/14
i.-e 49b/14, 56b/11, 70b/4	i.+leri 105a/7
i.-en 49b/4, 60a/10, 78b/5,	incin- İncinmek, burkulmak [1].
85a/15	i.-ürse 20b/1
i.-enleri 60a/10	incir <i>Far.</i> İncir (<i>Ficus carica</i>) [25].
i.-er 40a/14, 49a/15, 49a/15,	i. 8b/7, 15a/3, 15b/14, 15b/15,
49b/7, 56a/8, 56b/3, 56b/4,	21a/7, 22b/13, 32b/13, 83a/12,
57a/6, 57a/11, 59b/13, 61a/10,	83b/1, 84b/4, 90a/1, 94a/10,
61b/10, 63b/5, 68a/12, 80b/2,	94b/15, 95a/9, 103a/13
80b/14	i.+den 109a/7
i.-mek 49a/14	i.+i 15a/3, 15b/15, 16a/1,
i.-megi 82b/15, 85b/4	55b/12, 72a/1, 90b/8, 98b/10,
i.-miş 70a/14	109b/2
i.-miş ise 70a15	i.-i ‘alāye 23b/8
inbisāt <i>Ar.</i> Yayılma, açılma, genişleme [1].	incü İnci [6].
i.+ı 41b/4	i. 2a/7, 4b/12, 6b/6, 34b/1,
ince İnce [21].	34b/4, 46b/4
i. 3a/5, 3a/13, 5a/10, 6a/7, 9a/6,	incük Baldır <i>bk. incik</i> [1].
9b/1, 9b/14, 10a/14, 11a/1,	i.+in 76a/1
11a/8, 11b/13, 12b/1, 12b/15,	indür- İndirmek [9].
	i.-e 43b/15
	i.-eler 28b/15, 29b/1, 29b/9,
	30a/3, 60a/11

i.-üp 34b/11	31a/1, 31a/3, 31a/9, 32b/12,
i.-ür 57a/13, 92b/5	36b/1, 36b/5, 36b/9, 46b/8,
‘ineb Ar. Üzüm [1].	48a/9, 48a/15, 50b/12, 52a/10,
‘i.+dür 57a/10	52b/1, 53b/3, 53b/6, 54a/2,
‘inebī Ar. Üzüm biçiminde olan,	54b/1, 58b/15, 59b/10, 60a/10,
üzümsü [1].	61a/9, 62a/11, 63b/11, 64b/9,
‘i.+dür 57a/9	65a/9, 65b/14, 66a/6, 67a/9,
‘inebü ş-şa‘leb Ar. Ayı üzümü, koca	68a/10, 69a/5, 70a/5, 71b/2,
yemiş, tilki üzümü [1].	71b/12, 74a/7, 91a/5, 93b/12,
‘i. 26b/7, 26b/12	93b/14, 96b/6, 99a/7, 100a/10,
inek İnek [7].	103a/3, 103b/12
i.15a/7, 17b/2, 17b/9, 18b/10,	ipek İpek böceği kozaları çözülerek
19a/7, 27a/8, 50b/9	çıkarılan ve dokumacılıkta
iñen Çok, pek, daha çok, gayet,	kullanılan çok ince, esnek ve
ziyade [2].	parlak tel [1].
i. 109b/9, 109b/12	i. 34b/2
inşiyād Ar. Boyun eğme, kendini	iplik Pamuk, keten, yün, ipek,
teslim etme [1].	naylon vb. dokuma
i.+ınuñ 41b/5	maddelerinin uzun, ince
insān Ar. İnsan [2].	liflerinden her biri [1].
i.+uñ 77b/15, 78a/1	i. 32b/11
inşāallāh Ar. Allah isterse, Allah nasip	irdele- İrdelemek, araştırmak [1].
etti ise [62].	i.-yeler 60a/10
i. 1b/12, 3b/4, 15b/9, 16a/10,	iri İri, kalın [6].
17b/13, 20b/2, 21b/7, 21b/10,	i. 7a/1, 20b/9, 29b/14, 30a/10,
22a/2, 22b/1, 23a/9, 24a/4,	109b/7
24a/7, 24b/4, 25a/7, 26b/2,	i.+si 40b/1
27a/6, 27a/11, 27b/11, 30a/5,	

iriñ Organizmanın herhangi bir yerinde iltihaplanma sonunda ölmüş hücre atıklarından ve bozulmuş akyuvarlardan oluşan, mikroplu veya mikropsuz, genellikle sarımtırak renkte koyuca sıvı, cerahat [9].

i.47a/13, 47b/2, 60a/13, 73a/11, 101a/1, 101b/6

i.+den 58a/3

i.+i 57b/7, 71b/5, 72b/9, 72b/9

iriş- Erişmek, ulaşmak [3].

i.-meye 104a/15, 104b/15, 105a/9

irkil- İrkilmek, birikmek, toplanmak, yığılmak [1].

i.-en 86b/6

irkilen- İrkilenmek, su toplanmak, su birikmek [1].

i.-ür 65a/13

irte Ertesi, gelecek sabah, yarın [4].

i. 8a/2, 14b/11, 24a/7

i.+ye 18a/14

irtesi Ertesi gün [6].

i. 8a/12, 18b/5, 57a/2, 57b/2, 73b/4, 73b/8

isbidāc *Ar.* Üstübeç, boyacılıkta kullanılan zehirli, bazik kurşun karbonat *bk. isfidāc* [1].

i. 69a/11

İşfahānī *Far. Ar.* İsfahan'a ait, İsfahan'la ilgili [3].

sürme-i İ. 6b/4, 6b/9, 66a/11

isfenāḥ *Ar.* < *Yun.* Ispanak [11].

i. 20b/12, 20b/14, 21a/15, 45a/11, 53b/8, 58b/14, 60a/7, 66a/4, 81b/14, 108a/9, 108a/11

isfidāc *Ar.* İsfidac, üstübeç, boyacılıkta kullanılan zehirli, bazik kurşun karbonat *bk. isbidāc* [15].

i. 26a/14, 59a/7, 63b/8, 67b/11, 68b/11, 71b/8, 72b/11, 97a/11, 98a/4, 99a/12, 99b/1, 99b/12, 101b/10, 101b/13, 102b/1

ishāl *Ar.* Olağandan daha çok, daha sık ve sulu dışkı çıkarma, sürgün, ötürük, iç sürme, cır cır, amel, linet [64].

i. 20b/8, 20b/11, 25b/11, 31a/1, 36b/6, 43a/6, 43b/13, 43b/14, 52b/9, 53a/1, 55a/10, 55a/15, 62b/10, 63b/13, 64a/10, 65a/14, 66b/12, 69a/2, 69b/15,

70a/3, 71a/13, 77b/1, 83b/2, 85b/6, 86a/1, 86a/3, 86a/9, 88a/2, 91a/15, 104b/15, 105a/1, 108b/2, 108b/8, 109a/4, 109a/6, 109a/7, 109a/9, 109a/10, 109b/9 i.+den 108b/2 i.+e 4b/10, 12a/7, 22b/1, 24b/10 i.+i 28a/4, 28b/4, 31b/6, 36b/5, 43b/8, 53b/2, 78a/5, 89b/5, 91a/10, 93b/10, 106b/6, 106b/7 i.-i demevī 104a/11 i.-i hūb 53a/1 i.+içün 26a/3, 31b/5, 53b/3 i.+içündür 9b/7 i.+ile 108b/6 i.+le 105a/2	istifrāğ <i>Ar.</i> Kusma, boşaltma, vücutta olan herhangi bir maddeyi azaltma [11]. i. 42b/14, 43b/9, 51b/9, 61a/12, 61b/1, 104b/14 i.+dan 52b/3 i.+ı 43b/8, 66b/11 i.-ı dem 26a/11 i.-ı küllī 43b/5
iṣnā ʿaşer <i>Ar.</i> On iki [1]. i.2a/4	istifrāk <i>Ar.</i> Kusma, boşaltma, vücutta olan herhangi bir maddeyi azaltma <i>bk.</i> istifrāğ [2]. i. 66b/12, 67b/6
issilik Sıcaklık, hararet [2]. i. 80a/7 i.+in 78b/7	istiʿmāl <i>Ar.</i> Kullanma [109]. i. 11b/4, 2b/4, 3a/6, 4a/5, 4b/8, 5b/3, 5b/6, 5b/9, 5b/15, 6a/11, 6a/14, 6b/11, 7a/4, 7b/6, 7b/11, 8a/3, 9a/8, 9b/15, 10b/12, 11a/4, 11a/10, 11a/14, 12a/4, 13a/3, 13a/10, 13b/14, 16b/9, 25b/12, 27a/6, 28a/10, 28b/1, 28b/8, 29a/6, 29a/12, 29b/1, 29b/9, 30b/15, 31a/1, 34a/15, 36b/10, 48a/2, 49a/13, 52b/15, 53b/15, 54a/9, 54b/1, 57b/11, 58a/12, 59a/8, 59b/6, 59b/7, 64b/1, 67b/13, 68b/1, 70a/5, 70b/14, 71a/2, 71b/12, 72a/3,
iste- İstemek [3]. i.-dükce 66b/2 i.-rlerse 13b/15 i.-rse 20b/11	

72a/8, 72b/6, 73a/2, 89a/3,		i. 43b/10
89a/8, 89b/1, 89b/4, 89b/6,	işbu	Bu, işte bu [4].
89b/9, 89b/12, 90a/6, 90b/12,		i. 1b/4, 16a/3, 16b/11, 21a/6
91a/5, 91b/13, 92a/2, 92a/8,	işe-	İşemek [3].
94a/3, 96a/8, 96a/11, 96a/14,		i.-rse 20a/11
96b/2, 96b/6, 96b/12, 96b/15,		i.-se 58b/12
97a/9, 99a/3, 99b/1, 99b/4,		i.-yümez 56b/5
99b/6, 99b/10, 101a/11,	işle-	İşlemek, tesir etmek [4].
101a/13, 101b/8, 101b/12,		i.-rise 47b/14
102a/1, 102a/7, 102a/11,		i.-ye 61b/9, 61b/13, 77a/9
102b/3, 102b/6, 102b/10,	işlet-	İşletmek, saptamak, derinliğine
105b/5, 105b/7, 107a/13,		geçirmek [1].
107b/11, 107b/13, 108a/4,		i.-eler 77a/5
109b/14	‘işrîn	Ar. Yirmi bk. ‘işrûn [1].
i.+i 34b/12, 34b/15, 37a/13		‘i. 99a/7
istincâ’ Ar. Necasetten, pislikten	‘işrûn	Ar. Yirmi bk. ‘işrîn [2].
temizlenme [3].		‘i. 48a/15, 71a/10
i. 105b/10, 105b/10	iştihâ	Ar. İştah, yemek yeme isteği
i.+dan 105b/11		[17].
istiskâ Ar. Vücudun bir tarafında		i. 11b/6, 10a/4, 24b/10, 25a/8,
veya karında su birikme [12].		25a/12, 30b/3, 31a/15, 37a/9,
i. 55a/3, 105b/1		81a/12, 83b/15, 84b/6, 85b/1,
i.+nuñ 81a/5, 93b/2		92a/7
i.+y1 34a/2, 55a/2		i.+sı 51b/1, 55b/8
i.-y1 tablî 55a/3, 55a/5		i.+sın 86b/8
i.-y1 lahmî 55a/4, 55a/7		i.+ya 28b/12
i.-y1 zıkkî 55a/4, 55a/10	it	Köpek [4].
iş İş, durum, hâl [1].		i. 77a/2, 79b/11, 97b/6

it-	Etmek, yapmak [717].	14a/11, 14a/11, 14b/11,
	i.-di 1b/11	14b/11, 14b/12, 15b/2, 16a/2,
	i.-dügümüz 16b/1, 17a/6,	16a/14, 16b/7, 16b/9, 16b/10,
	26a/3, 28a/8, 29a/1	16b/12, 17a/1, 17a/7, 17a/12,
	i.-dügümüzce 28a/14	17b/1, 17b/14, 18a/13, 18b/9,
	i.-dük 8a/3	18b/10, 18b/13, 19a/10,
	i.-dükce 5b/9	19a/11, 20a/2, 20a/8, 20a/9,
	i.-e 7b/4, 7b/5, 8b/4, 9b/7,	20b/13, 21a/4, 21a/5, 21b/3,
	10b/12, 10b/13, 14b/8, 15a/7,	22a/3, 22b/10, 23a/1, 23b/6,
	18b/12, 36b/8, 43b/14, 47b/8,	23b/7, 23b/12, 25a/7, 25a/13,
	48a/7, 48b/6, 50b/4, 50b/11,	25b/2, 25b/6, 25b/10, 25b/12,
	51b/9, 51b/9, 53b/6, 61b/1,	25b/15, 26a/15, 27a/6, 27a/9,
	62b/3, 62b/10, 66a/6, 67a/5,	27a/15, 27a/15, 28a/10, 28b/1,
	67b/6, 71a/13, 85b/9, 88a/13,	28b/8, 29a/6, 29a/12, 29b/1,
	88a/13, 104a/2, 107b/13	29b/7, 29b/9, 29b/13, 30a/10,
	i.-eler 1b/12, 4a/5, 5b/9, 11b/4,	30a/12, 30a/13, 31a/1, 31b/5,
	2a/15, 2b/4, 3a/6, 3a/7, 3b/4,	31b/14, 32b/2, 32b/8, 32b/11,
	4b/8, 4b/8, 5b/3, 5b/6, 5b/15,	34a/10, 34a/15, 34b/5, 34b/6,
	6a/10, 6a/11, 6a/14, 6b/11,	34b/11, 36a/3, 36a/5, 36a/6,
	6b/11, 7a/4, 7b/6, 7b/11, 7b/13,	36a/10, 36a/14, 36b/10,
	7b/12, 8a/1, 8a/3, 8a/8, 8a/9,	36b/10, 36b/11, 43a/15,
	8b/9, 9a/7, 9a/8, 9a/12, 9a/12,	43b/14, 44a/10, 44a/11, 44b/1,
	9b/3, 9b/15, 9b/15, 10a/15,	44b/6, 45a/15, 45b/1, 46a/1,
	10b/10, 11a/2, 11a/5, 11a/9,	46a/3, 46a/4, 46a/12, 46a/13,
	11a/10, 11a/13, 11a/14, 11b/3,	46b/3, 46b/8, 46b/12, 46b/13,
	11b/15, 12a/4, 12a/4, 12b/1,	46b/14, 47a/2, 47a/5, 47a/9,
	12b/10, 13a/1, 13a/3, 13a/10,	47a/10, 47a/12, 47a/14, 47b/1,
	13a/11, 13b/14, 14a/2, 14a/7,	47b/2, 48a/2, 48b/4, 48b/5,

48b/14, 49a/6, 49a/6, 49a/8,
49a/9, 49a/13, 49a/13, 49b/2,
50a/4, 50a/15, 51a/5, 52a/4,
52a/15, 52b/15, 52b/15, 53a/4,
53a/7, 53b/9, 53b/10, 53b/12,
53b/15, 53b/15, 54a/1, 54a/2,
54a/9, 54a/9, 54a/15, 54b/1,
54b/7, 55b/15, 56a/14, 57b/8,
57b/11, 58a/12, 59a/4, 59a/6,
59a/8, 59b/1, 59b/3, 59b/6,
59b/7, 59b/14, 60a/6, 60a/8,
60a/10, 60a/14, 61a/12, 62a/5,
62a/14, 62b/9, 62b/12, 63a/5,
63a/9, 63b/7, 63b/7, 63b/8,
63b/14, 63b/15, 64a/10,
64a/12, 64b/1, 64b/4, 65a/14,
65b/2, 65b/6, 65b/12, 67a/4,
67b/12, 67b/13, 68a/4, 68b/1,
68b/9, 68b/10, 68b/13, 69a/7,
69b/15, 70a/3, 70a/5, 70b/14,
71b/7, 71b/10, 71b/12, 71b/15,
72a/1, 72a/3, 72a/8, 72a/14,
72b/3, 72b/6, 72b/12, 72b/13,
73a/2, 73b/7, 74a/2, 74b/4,
75b/13, 76a/3, 76a/6, 77a/2,
77a/4, 77a/11, 77b/1, 87b/1,
88a/1, 89a/2, 89a/3, 89a/8,
89b/1, 89b/4, 89b/6, 89b/9,

89b/12, 90a/6, 90b/13, 91a/2,
91a/5, 91a/14, 91b/2, 91b/5,
91b/8, 91b/13, 92a/2, 92a/9,
92a/11, 92b/3, 92b/7, 92b/12,
93a/3, 93a/6, 93a/9, 93a/13,
93b/1, 93b/5, 93b/9, 93b/11,
93b/14, 94a/3, 94a/3, 94a/7,
96a/8, 96a/11, 96a/14, 96b/2,
96b/6, 96b/6, 96b/12, 96b/15,
97a/9, 97b/2, 97b/5, 97b/8,
97b/10, 98a/3, 98a/4, 98a/8,
98a/13, 98b/1, 98b/7, 98b/8,
98b/11, 98b/12, 98b/15, 99a/2,
99a/3, 99b/1, 99b/4, 99b/6,
99b/6, 99b/10, 100a/14,
100a/15, 100b/2, 100b/4,
100b/5, 100b/8, 100b/10,
100b/11, 101a/11, 101a/13,
101b/8, 101b/11, 101b/12,
101b/14, 101b/15, 102a/1,
102a/4, 102a/6, 102a/7,
102a/11, 102b/2, 102b/2,
102b/3, 102b/3, 102b/5,
102b/6, 102b/9, 102b/10,
102b/15, 103b/1, 103b/8,
103b/15, 105b/3, 105b/6,
106a/6, 106a/6, 106a/6,

107a/12, 107b/7, 107b/11,
 109a/14
 i.-elüm 40a/9
 i.-emezse 7b/2, 8b/1, 8b/3
 i.-en 41a/1
 i.-er 3b/7, 3b/7, 3b/12, 3b/12,
 4a/5, 5b/11, 9a/1, 12a/6, 12a/7,
 12a/7, 12b/4, 20a/4, 22a/10,
 25a/15, 28a/4, 28b/3, 28b/3,
 28b/4, 28b/5, 28b/5, 28b/12,
 28b/12, 29a/8, 29b/3, 29b/11,
 30a/6, 30a/7, 30b/3, 30b/3,
 31a/15, 31a/15, 31a/15, 31b/1,
 31b/2, 31b/2, 31b/2, 31b/6,
 32b/4, 32b/5, 33b/12, 33b/14,
 34a/1, 36a/8, 36a/13, 37a/9,
 39b/3, 39b/7, 39b/8, 40a/8,
 40b/11, 41a/3, 41a/14, 42b/10,
 43b/10, 43b/10, 44a/5, 49b/8,
 49b/15, 50a/8, 62b/5, 63b/13,
 66b/11, 70b/2, 71b/6, 76b/6,
 77b/10, 77b/13, 78a/14, 78b/4,
 78b/8, 79a/4, 79a/7, 80a/8,
 80a/9, 80b/7, 80b/9, 80b/15,
 81a/12, 81a/15, 81b/4, 81b/6,
 81b/9, 81b/15, 82a/4, 82a/5,
 82a/6, 82a/12, 82b/4, 82b/15,
 83a/2, 83a/8, 83a/8, 83a/10,
 83a/12, 83b/2, 83b/13, 84a/2,
 84a/10, 84a/12, 84a/13, 84a/14,
 84b/1, 84b/15, 84b/15, 84b/15,
 84b/15, 85a/1, 85a/2, 85a/5,
 85a/5, 85a/6, 85a/7, 85a/11,
 85a/13, 85a/15, 85a/15, 85b/2,
 85b/4, 85b/6, 85b/8, 85b/11,
 85b/14, 86a/1, 86a/2, 86a/2,
 86a/3, 86a/3, 86a/5, 86a/9,
 86a/9, 86a/14, 86b/2, 86b/5,
 86b/6, 86b/7, 86b/8, 86b/8,
 86b/13, 87a/3, 87a/8, 87a/9,
 87a/10, 87a/11, 87a/11, 87a/11,
 87b/3, 87b/8, 87b/13, 88a/2,
 88a/3, 88a/6, 88a/6, 88a/7,
 88b/3, 88b/3, 88b/14, 89a/4,
 89a/10, 89a/15, 89b/7, 89b/7,
 89b/10, 89b/13, 90a/4, 90a/7,
 90a/10, 90a/12, 90a/13, 90b/3,
 90b/5, 90b/8, 91a/3, 91a/4,
 91a/7, 91a/15, 91b/4, 91b/15,
 92a/3, 92a/7, 92a/10, 92a/15,
 92a/15, 92b/5, 92b/14, 92b/14,
 93a/7, 93a/7, 93a/10, 93a/14,
 93a/15, 93b/7, 93b/10, 93b/15,
 93b/15, 94a/4, 94a/4, 94a/4,
 94b/1, 94b/8, 94b/9, 95a/9,
 95b/5, 95b/13, 98b/12, 99b/6,

99b/14, 100b/6, 100b/9,	i.-meyeler 43a/1, 68a/15
100b/15, 101a/1, 101a/7,	i.-mez 98a/8
101a/12, 101a/14, 101a/15,	i.-mezse 14b/8, 43b/14, 47b/2
101b/1, 101b/6, 101b/9,	i.-mişdür 40b/5
103b/4, 103b/5, 106a/7,	i.-se 25b/12, 36a/15
106a/10, 106a/14, 106a/14,	i.-seler 85b/9
106a/14, 107a/15, 107b/1,	i.-üp 1b/8, 1b/9, 7a/4, 29a/11,
107b/1, 107b/1, 108a/3,	30a/5, 30a/6, 31b/10, 33b/6,
108a/4, 108a/15, 108a/15,	34a/14, 36b/14, 47b/7, 53a/10,
108a/15, 108b/10, 108b/12,	58a/11, 58b/11, 70b/15,
109b/13	83b/15, 104a/13, 105a/3,
i.-erlerse 15a/13, 61b/8	105b/14
i.-erse 18a/14, 19a/5	i.-üpdür 30a/15
i.-esin 71a/2	itdür- Ettirmek, yaptırmak [6].
i.-icek 104b/11, 105b/13,	i.-eler 49b/10, 55a/15, 62b/13,
107a/13, 108a/4	66a/13, 69a/2
i.-ici 43a/6	i.-ür 92b/6
i.-ince 105a/5	i' tidāl Ar. Ortalama, aşırı olmama
i.-medük 40b/7	hâli, ölçülülük [1].
i.-mege 10a/3, 90b/14	i.+e 5b/2
i.-megiçün 41b/5	i' tidālli Ar. T. Ölçülü [1].
i.-mek 29a/14, 42b/12, 42b/14,	i. 42a/14
43b/4, 43b/9, 46b/11, 108b/12	iv- İvmek, çabuk davranmak, acele
i.-mekden 47a/1, 105b/10	etmek [1].
i.-mekdendür 59a/13	i.-meyeler 68b/4
i.-meye 7b/2, 8b/2, 55a/11,	ivele- Evelemek, oyalamak,
66a/13, 74b/6, 76b/9	alikoymak [1].
i.-meyecek 7a/15	i.-ye 22b/1

iy	Ey! [1] i. 1b/3	ķ.+a 5b/3, 29a/4, 33b/5, 72b/12, 96a/13
iyle-	İğlemek, hastalanmak, hastalık getirmek [1]. i.-mez 77b/6	ķ.+da 6a/9, 23b/11
iz	İz, nişan, alamet, emare [1]. i. 45b/7	
izāfet	<i>Ar.</i> İki şey arasındaki bağ, ilgi [3]. i.93a/13, 103a/15, 103b/1	ķabak Sürüngen gövdeli, sarı çiçekli, birçok türü olan bir bitki [18]. ķ. 10b/5, 15b/4, 22a/4, 22b/15, 22b/15, 45a/1, 45b/2, 65a/7, 77b/7, 82a/15, 94a/1, 95b/8, 96b/7, 96b/9, 99b/2, 99b/11, 109a/13

J

jengār	<i>Far.</i> Bakır pası cinsinden yeşil renkli bir göz taşı [14]. j. 46a/2, 47a/14, 47b/3, 64b/2, 69a/8, 89a/2, 97b/10, 101a/2, 101b/7, 102a/6, 102b/12 j.+ı 102a/1, 47a/15 j.+ile 72a/3	ķ.+la 21a/15
jīve	<i>Far.</i> Cıva [13]. j. 63b/7, 65a/15, 65b/2, 65b/2, 97b/13, 97b/15, 99b/2, 99b/5, 99b/8, 99b/11, 101a/12 j.+i 99a/15, 99b/3	ķabar- Kabarmak [1]. ķ.-up 69a/11
		ķabarcık Kabarcık, içi su veya hava dolu ufak kabartı [1]. ķ. 59a/5
		ķābız <i>Ar.</i> Kabızlık veren, peklik veren [5]. ķ. 22a/11 ķ.+dur 78a/15, 83b/6, 84a/3, 84a/5
		ķābil <i>Ar.</i> Olan, olabilir [5]. ķ. 19a/9, 19a/10, 66b/6 ķ.+dür 19a/11, 50b/7

K

ķab	Kap, kacak [8]. ķ. 30b/14	ķabuk Kabuk [3]. ķ.+ı 34b/7, 37a/3, 83b/3
		ķabuķlu Kabuklu [1]. ķ.+sı 78b/3

ķabuķsız Kabuksuz [1].

ķ.+1 78b/3

ķabz *Ar.* Peklik, amelsizlik, kabız [32].

ķ. 7b/5, 7b12, 9b/7, 20a/7, 20a/15, 25a/13, 25a/15, 28b/4, 31b/6, 36b/8, 41b/14, 53b/6, 53b/7, 53b/7, 78b/1, 93b/10,

104b/15, 105a/1, 106b/1, 108a/7, 108a/8, 108a/10, 108b/9, 109b/13

ķ.+dan 57b/12, 59b/12

ķ.+1 25a/13, 103a/12, 103b/13, 103b/15, 108b/1

ķ.+ına 103a/7

ķabza *Ar.* Bir tutam, bir avuē, bir el dolusu Şey [1].

ķ. 89a/11

ķaēan Ne zaman, ne vakit [12].

ķ. 6a/11, 6b/12, 8a/14, 14a/6, 19a/9, 26b/3, 26b/4, 84a/3, 105a/14, 105b/7, 108a/8, 109a/6

ķadar *Ar.* Őlēüsünde, derecesinde [35].

ķ. 8b/10, 8b/13, 14a/3, 15a/4, 15a/5, 18b/4, 21b/14, 23b/11, 29a/2, 31b/8, 31b/11, 32b/11,

34b/5, 34b/15, 37a/13, 39b/12,

45a/10, 53a/12, 59a/14, 91a/14, 92b/5, 94a/7, 94b/1, 107b/8

ķ.+dur 84b/6

ķ.+1 11a/9, 22b/6, 30a/13, 51b/11, 53a/13, 56a/4, 58b/5, 60a/10, 87a/1

ķ. ise 84b/5

ķadeē *Ar.* İēki iēmeye yarayan ayaklı bardak [5].

ķ. 33b/6, 42b/2, 44b/12, 51b/12, 65a/9

ķadın tuzluēı Anberbaris, kadın tuzluēu denilen dikenli bir ēalı bitkisi [1].

ķ. 90a/5

ķafā *Ar.* Kafa, baē [4].

ķ. 70a/9, 70a/11, 70a/13, 70b/6

ķāfūr *Ar.* Kāfur aēacından elde edilen güzel kokulu bir madde (*Camphorosna monspeliaca*) [27].

k. 6b/8, 6b/15, 9a/15, 12a/3, 16b/13, 16b/14, 17a/15, 25b/9, 26b/14, 27b/4, 47b/11, 48a/5, 65b/7, 67a/5, 69b/15, 71b/1, 71b/8, 85a/12, 106a/12

k.+dan 7a/1, 16b/14

k.+ı 7a/2, 21b/15, 73a/7	ķ.+ı 13a/7
k.+ile 101b/15	ķakıvir- Kakıvermek, ķabucak
k.+la 16b/15	öfkelenme, kızmak [1].
k.+u 9b/1	ķ.-e 74b/11
kāfūrī <i>Ar.</i> Kâfur'a ait, kafur ile ilgili	ķākule <i>Ar.</i> Hil otu, küçük kakule
[1].	meyvesi [18].
k. 57b/6	ķ. 4a/9, 30b/8, 31b/3, 34a/8,
kāğīd <i>Far.</i> Kâğıt <i>bk.</i> kāğīt [1].	34b/3, 34b/8, 36b/14, 37a/10,
k. 12b/13	85b/6, 87b/14, 88b/15
kāğīt <i>Far.</i> Kâğıt <i>bk.</i> kāğīd [2].	ķ.-i kebīr 34b/15
k. 25b/2	ķ.-i kibār 2a/10, 2b/7, 12a/7,
k.+ıla 97a/15	27a/12
kāhil <i>Ar.</i> Hareketi ağır, gayretsiz,	ķ.-i şağīr 39b/11
tembel, durgun [2].	ķ.-i şīğār 3a/8, 34a/12
k. 41a/9, 41b/15	ķākuleyn <i>Ar.</i> Büyük ve küçük kakule,
kāhillik <i>Ar.</i> <i>T.</i> Tembellik, durgunluk	ķākule-i şağīr ve ķākule-i
[1].	kebīr, ķākule-i şīğār ve ķākule-
k. 41a/8	i kibār [1].
kā'im <i>Ar.</i> Birinin yerini tutan, birinin	ķ. 5a/4
yerine geçen [1].	ķal- Kalmak [50].
ķ.+dür 27b/12	ķ.-a 10a/9, 14a/4, 15a/3,
ķakı- Kakımak, öfkelenmek, kızmak	15b/15, 19b/6, 21b/9, 22a/8,
[1].	28b/7, 30a/1, 36b/13, 44b/8,
ķ.-mağdan 43a/6	60a/12, 63a/14, 87a/1, 91a/2,
ķakırdak Kuyruk, iç yağı gibi	91a/13, 94b/5, 94b/6, 94b/12,
maddelerin yağları	95a/8, 95a/10, 95b/1, 96b/1,
sızdırıldıktan sonra kalan	96b/5, 97a/7, 97a/8
posası [1].	

<p>ķ.-an 5a/11, 6b/10, 11b/14, 32b/15, 75a/3, 106b/13</p> <p>ķ.-anı 96b/9</p> <p>ķ.-anın 11b/13, 102b/15</p> <p>ķ.-ınca 5b/8, 7a/5, 8a/10, 14a/2, 21b/6, 24a/6, 24b/14, 31a/7</p> <p>ķ.-maya 5a/11, 5b/1, 6a/8, 9b/2, 15a/13, 105b/13</p> <p>ķ.-ursa 58a/14</p> <p>ķalaylu Kalaylı, kalaylanmış (kap) [3].</p> <p>ķ. 8b/9, 28b/6, 31a/6</p> <p>ķalb Ar. Kalp, y¼rek [4].</p> <p>ķ.+e 4b/9, 29a/5, 30b/2, 37a/8</p> <p>ķaldur- Kaldırmak [10].</p> <p>ķ.-alar 48b/7, 49b/13, 60a/3, 71a/7, 75a/5</p> <p>ķ.-amaz 45a/10</p> <p>ķ.-ımaz 74a/10, 75a/15</p> <p>ķ.-ur 74a/3</p> <p>ķ.-uraķ 75a/13</p> <p>ķaldurıvir- Kaldırıvermek, ¼abucak kaldırmak [1].</p> <p>ķ.-e 75b/8</p> <p>ķalem Ar. Kalem [1].</p> <p>ķ.+e 1b/5</p> <p>ķalıç Kalıç, orak [2].</p> <p>ķ.+dan 70a/7, 70b/8</p>	<p>ķalın Derin [1].</p> <p>ķ. 46a/9</p> <p>ķalıñ Sık, kalın, yoğun [2].</p> <p>ķ. 16a/9, 46a/1</p> <p>ķaliyye Ar. Tava kebabı [4].</p> <p>ķ.+si 51a/3, 51a/13</p> <p>ķ.+sin 61b/7</p> <p>ķ.+sini 52a/1</p> <p>ķalk- Kalkmak [2].</p> <p>ķ.-ar 69a/1</p> <p>ķ.-maķdan 59b/12</p> <p>ķalkın Ok ve kılıç gibi savaş aletlerinden korunmak i¼in savaşçıların kullandığı korunmalık [1].</p> <p>ķ.+ıdur 40a/10</p> <p>ķalya Kalya taşı, deniz otları ve ¼öven yakılarak elde edilen bir madde [11].</p> <p>ķ. 18a/4, 64b/2, 65b/12, 69a/12, 85a/9, 89a/5, 97b/10, 98a/1, 101a/8, 101a/12, 103a/2</p> <p>ķamıř Buğdaygillerden, sulak, nemli yerlerde yetişen, boğumlu, sert gövdesi olan bitkiler (<i>Phragmites australis</i>) [1].</p> <p>ķ.+uñ 26a/15</p>
---	--

kan	Bütün, hep, her [5]. k. 81a/10, 81b/12, 83a/13 k.+sın 36b/3, 95a/7	69b/14, 70a/2, 70a/11, 70a/11, 70a/14, 70b/7, 71a/12, 73a/5, 73b/3, 73b/4, 75a/11, 76b/7, 76b/11, 77a/3, 77b/1, 78b/6, 78b/8, 79a/15, 79b/1, 80b/2, 80b/3, 80b/4, 81a/9, 83a/13, 83b/5, 84b/9, 87b/2, 104a/12, 104a/13, 104b/1, 104b/5, 104b/5, 104b/7, 104b/7, 104b/11, 104b/12, 105b/5, 105b/6, 108b/10
kan	Atardamar ve toplardamarların içinde dolaşarak hücrelerde özümleme, yardımlama görevlerini sağlayan plazma ve yuvarlardan oluşmuş kırmızı renkli sıvı [204]. k. 10a/10, 11a/3, 19a/9, 26a/8, 26a/10, 26b/5, 26b/6, 32b/12, 33b/14, 40b/6, 40b/10, 41a/1, 41a/5, 41a/14, 41b/8, 41b/9, 41b/13, 42a/1, 42b/11, 42b/15, 43a/1, 43a/6, 43b/2, 43b/4, 43b/5, 44a/9, 44b/5, 44b/15, 45a/14, 47b/10, 48a/3, 48a/4, 48a/7, 48a/11, 48b/2, 49b/1, 49b/9, 50a/10, 50a/15, 50b/15, 51a/10, 51a/11, 52a/13, 54a/7, 55a/13, 55b/10, 56a/9, 58b/12, 58b/13, 59a/2, 59a/13, 61b/8, 61b/11, 62a/1, 62a/10, 62a/13, 62b/8, 62b/9, 63a/3, 63b/6, 64b/10, 65a/3, 65a/11, 65a/15, 66a/2, 66a/10, 66b/5, 66b/12, 66b/12, 67b/2, 68a/13, 68b/4, 68b/9, 69a/1, 69a/6, 69b/4,	k.+a 80b/1 k.+cağız 57b/12 k.+dan 26a/9, 26b/3, 26b/4, 44a/7, 44a/7, 44b/14, 46a/15, 67a/10, 67a/11, 67b/1, 69b/11, 83a/14, 85a/3 k.+dur 104a/7 k.+ı 6b/12, 10a/14, 26a/11, 28a/4, 31b/6, 33b/10, 33b/11, 42a/11, 43b/6, 61b/11, 70b/2, 70b/4, 71a/3, 79a/6, 81a/15, 81b/2, 81b/5, 81b/13, 84a/2, 84a/12, 96a/3, 104a/1, 104a/4, 104a/4, 104a/11, 104a/14, 104a/15, 104b/10, 105a/3, 105a/3, 105a/8, 105a/9, 105a/14, 105a/15, 105b/2,

- 105b/5, 105b/7, 108a/1,
108b/3, 108b/10, 109b/10
k.+ıla 58a/10
k.+ın 30a/6, 46b/7, 48a/13,
71b/2, 76b/13, 77a/2, 80a/9,
105a/8, 105b/7, 106a/2, 106a/3,
106a/7, 106b/1, 106b/2,
106b/7, 107a/3, 107a/8,
107b/1, 108a/4, 109b/13,
109b/15
k.+ına 89b/7, 98b/5
k.+ını 70a/13, 79b/4
k.+ın 78a/11
k.+ıyla 46b/12
k.+la 104b/4
k.+uñ 72a/11, 82a/1, 104b/11
- kana-** Kanamak [4].
k.-r 57b/4, 69b/7
k.-sa 24a/8, 48b/15
- kanat** Kuşlarda ve böceklerde uçmayı
sağlayan organ [1].
k.+ına 57b/4
- kanat-** Kanatmak [1].
k.-alar 63a/5
- kand** Ar. Şeker, şeker kamışının
donmuş usaresi [7].
k.-ı şeker 3a/3, 3a/14, 7a/12,
7b/7, 8b/14, 10b/7, 10b/7
- kanda** Nerede, nereye [3].
k. 19a/1, 64a/2
k. ise 18b/5
- kañır-** Kanırmak, ayırırçasına bükme
[1].
k.-a 75a/13
- kankı** Hangi [5].
k. 28a/3, 52a/12, 62b/9, 76a/5,
84a/8
- kanlu** Kanlı, kan bulaşmış [3].
k. 57a/11
k.+ca 47a/13, 56b/5
- kansuz** Kansız, kan bulaşmamış [2].
k. 104b/4, 104b/5
- kap** Kabuk [68].
k.+a 18a/9
k.+ı 6a/6, 10b/4, 16b/3, 17b/5,
17b/6, 18a/1, 18a/3, 22b/9,
23a/12, 24a/9, 24a/12, 26a/5,
29a/9, 30b/7, 31a/2, 36a/2,
36b/4, 36b/9, 37a/10, 48b/9,
49a/1, 49a/4, 49a/9, 49a/10,
49a/11, 52b/14, 54a/14, 63b/3,
67b/10, 83b/3, 90a/13, 92a/6,
93b/12, 94a/4, 94a/10, 95a/15,
97a/13, 97b/7, 98a/7, 99b/15,
100a/2, 100b/3, 106a/4, 106a/4,
106b/8, 107a/10

<p> ķ.+ın 26b/13, 73a/12, 78a/2, 82b/4, 97b/4 ķ.+ından 5b/12 ķ.+ını 6a/7, 15b/10, 20b/9, 23b/6, 23b/7, 26b/13, 28b/13, 29b/5, 53b/1 ķ.+muñ 92a/7 ķ.+ıla 22a/5, 63b/1, 68a/6, 90a/10, 91b/7 </p>	<p> ķ.-alar 4b/8, 5a/12, 8a/1, 13a/7, 15a/4, 15b/7, 16a/1, 18b/14, 22b/10, 23a/1, 87b/1, 87b/7, 88a/10, 88b/7, 88b/12, 89a/2, 98a/8, 98a/15, 98b/12, 100a/9, 101b/14, 102a/1, 102b/10, 103b/4 ķ.-mazken 34b/11 ķara Kara, siyah [45]. ķ. 2b/12, 3a/10, 3b/11, 10a/4, 12b/7, 15b/10, 18a/1, 19b/9, 23b/6, 33b/10, 33b/11, 39b/8, 41a/14, 45b/9, 45b/13, 49a/7, 49a/8, 58b/4, 60a/8, 64a/3, 64a/14, 64b/2, 66b/6, 69a/12, 70b/7, 83b/5, 88a/8, 93a/1, 93b/7, 94b/1, 104a/14, 104b/6, 107a/4, 107a/10, 107b/1, 107b/13 ķ.+ca 13a/13, 57a/9, 73b/8, 73b/14 ķ.+dur 41b/1, 63b/12, 83b/4 ķ. ise 55a/13 ķ.+ysa 48a/4 ķara boya Sulfürik asit [1]. ķ.17b/15 ķara çalu Meyveleri idrar artırıcı ve taş düşürücü olarak kullanılan </p>
<p> ķapak Kapak [2]. ķ.+ı 46b/11 ķ.+ın 46a/10 </p>	
<p> ķapla- Kaplamak, her yanını örtmek [4]. ķ.-r 45a/14 ķ.-rsa 45a/13 ķ.-yalar 53a/5 ķ.-yu 68a/6 </p>	
<p> ķaplan- Kaplanmak, her yanı örtülmek [1]. ķ.-ur 46b/2 </p>	
<p> ķar Kar, havada beyaz ve hafif billurlar biçiminde donarak yağan su buharı [4]. ķ. 26a/6, 26a/12, 31a/3, 71b/15 </p>	
<p> ķar- Karmak, karıştırmak, birbirine katmak [24]. </p>	

- dikenli ve sarı çiçekli bir çalı [1].
k.58b/9
- ķaraęu** Karanlık *bk. ķarańu* [1].
k. 46b/1
- ķaraman** Türkiye'nin İ Anadolu Bölgesi'nde yer alan illerinden biri [1].
ķ.+a 1b/5
- ķaramanoęlı** Karamanoğlu İbrahim Bey, Karamanoğulları'na 1423-1464 yılları arasında beylik yapan kişi [1].
ķ.+nuń 1b/6
- ķaramtıķ** Karamsı, karaya alar [1].
k. 67b/9
- ķaramturalķ** Karamtırak, siyahımsı [2].
k. 41a/15, 67a/14
- ķaramuę** Karamuk, tarlada buğday aralarında biten, anasona benzer sbce (sbek, yumurta biiminde) siyah ve acı bir tohum [1].
k. 60b/6
- ķaranfil** *Ar.* Mersingillerden, Molk adalarında, Filipinler'de ve Hindistan'da yetişen ve yaprakları srekli yeşil kalan bir ağa (*Caryophyllus aromaticus*) [37].
k. 2a/11, 2b/10, 3a/8, 4a/6, 10a/6, 12a/8, 13a/12, 16a/6, 22a/6, 25a/10, 29b/12, 30b/7, 31b/3, 34a/4, 34a/6, 34a/7, 34a/11, 34b/3, 34b/7, 34b/13, 36a/13, 36b/15, 37a/10, 39b/10, 39b/14, 49a/4, 85b/3, 87b/4, 87b/9, 87b/15, 88b/9, 90b/10, 92a/5, 94a/5, 97a/4, 98a/13, 100b/13
- ķarańu** Karanlık *bk. ķaraęu* [1].
k. 45a/4
- ķarar-** Kararmak, rengi karaya dnmek, siyahlaşmak [4].
ķ.-a 24a/11, 36a/8
ķ.-ursa 49b/5, 52a/4
- ķarart-** Karartmak, rengini karaya evirtmek, siyahlaştırmak [2].
ķ.-ur 96a/14, 101a/4
- ķarařaęu** Karamsı, karaya alar [1].
k. 42a/3
- ķaręa dleği** Eşek hıyarı, acı dlek, cırtatan, sarı çiçekli ve otsu bir bitkidir [1].
ķ.+nuń 36b/12

karha Ar. Yara, ülser [1].	q.-miş 106b/14
q. 47a/12	q.-up 101a/10
karıl- Karılmak, karışmak [1].	karışdur- Karıştırmak [116].
q.-a 58a/15	q.-a 51a/7, 67a/4, 93a/13,
karın İnsan ve hayvanlarda gövdenin	101b/8
kaburga kenarlarından	q.-alar 2a/15, 3a/5, 3a/15, 3b/1,
kasıklara kadar olan ön bölgesi	3b/9, 4a/1, 5b/1, 5b/14, 6a/8,
[22].	7a/13, 11b/14, 12a/4, 13a/9,
q. 96a/11, 98b/3	13b/7, 15a/13, 15a/15, 16a/2,
q.+a 33b/7	16b/1, 16b/8, 16b/9, 18a/7,
q.+da 54b/8, 54b/8, 78a/2	18a/8, 18b/14, 20a/2, 20b/13,
q.+dan 84b/9	25b/10, 27b/5, 27b/7, 28b/10,
q.+ı 51b/2, 54b/3, 78a/4,	29a/15, 29b/8, 30a/4, 31b/13,
78a/10, 78a/10, 81a/1, 81a/5,	34b/12, 39b/15, 45b/3, 46a/4,
81a/7	47a/4, 47b/1, 48b/4, 48b/11,
q.+ın 7b/1, 8b/2	49a/8, 49a/12, 49b/3, 51a/12,
q.+ına 36b/8, 53a/14, 53b/6,	52a/9, 54a/1, 54a/9, 54a/11,
60a/7, 98b/5	54b/15, 56a/3, 57a/12, 57a/14,
karınca Zar kanatlılardan, toplu olarak	57b/14, 60a/2, 61a/8, 63a/15,
yaşayan, yuvaları toprağın	63b/3, 63b/9, 64b/5, 65a/6,
altında olan ve birçok türü	65b/4, 65b/8, 65b/13, 66a/15,
bulunan böceklerin genel adı	67b/4, 68a/5, 68b/12, 69a/10,
[2].	69a/13, 70a/4, 73a/7, 74b/3,
q. 22a/4, 71b/4	76b/3, 79b/9, 80a/9, 87a/7,
karış- Karışmak, birbirinin içine	87b/12, 88a/15, 92a/5, 92a/11,
girmek [7].	92a/12, 92a/13, 97a/12, 97a/13,
q.-a 18b/15, 29a/2, 29a/4,	97a/15, 97b/2, 97b/3, 97b/4,
106b/13, 106b/15	97b/7, 97b/9, 97b/14, 98a/6,

- 98b/5, 98b/9, 99a/13, 101a/3,
101a/13, 102a/14, 102b/6,
103b/1, 106b/4, 106b/12,
106b/14, 107b/14
k.-up 2a/15, 48a/8, 51a/9,
52b/7, 79b/10, 106a/2, 109a/10
- karışık** Karışık, karışmış [1].
k. 105a/2
- karīha** *Ar.* Fikir kuvveti, bir fikri
meydana koyma hassası [1].
k.-i neḳāve 1b/7
- karpuz** *Far.* Karpuz (*Citrullus*
vulgaris) [7].
k. 17a/8, 20a/10, 20a/11,
26b/13, 56b/6, 84a/10, 109a/5
- karşu** Karşılığında, sırası gelince
[19].
k. 10b/12, 19a/1, 24a/13,
45b/5, 46b/8, 49b/13, 50a/5,
58b/10, 61b/5, 70a/13, 70b/11,
89a/12, 89b/6, 91b/11, 92a/1,
92a/1, 92a/12, 96b/6
k.+nı 72b/10
- karüre** *Ar.* 1. İdrar tahlili için
kullanılan cam kap [1].
k.+sinde 20a/10
2. Gözün siyahı, göz bebeği
[1].
- k.+i 41b/3
- kaşabü'z-zerire** *Ar.* Kaz ayağı otu
(*Chenopodium album*) [1].
k. 93a/11
- kāšnī** *Far.* Hindiba, yaban marulu
(*Cichorium endiva*) *bk.* **kāšnī**,
kāsnī [2].
k. 60a/6, 60a/15
- kāsnī** *Far.* Hindiba, yaban marulu
(*Cichorium endiva*) *bk.* **kāšnī**,
kāsnī [1].
k. 54b/11
- kāsnī** *Far.* Hindiba, yaban marulu
(*Cichorium endiva*) *bk.* **kāšnī**,
kāsnī [12].
k. 8b/8, 17b/7, 21b/8, 26b/12,
57a/4, 82a/10, 82a/10, 90a/13,
94a/14, 94b/15, 95a/14, 95a/14
- kaşuḳ** Kasık, vücudun karın ile uyluk
arasındaki bölümü *bk.* **kaşuḳ**
[1].
k.+ına 58b/13
- kaşuḳ** Kasık, vücudun karın ile uyluk
arasındaki bölümü *bk.* **kaşuḳ**
[12].
k. 59b/13, 97a/2, 100a/5
k.+a 59a/4, 100a/6
k.+ı 56b/4, 67b/9

	ķ.+ına 56b/14, 60a/3	ķaşr	<i>Ar.</i> Bir Şeyin kabuğunu soyma [1].
	ķ.+ını 24b/14, 56b/10		
	ķ.+una 8a/2		ķ.+ı 27a4
ķaŐ	Mısır kırmadı ile yapılan orba [1].	ķat	Kat, bir yapıda iki dŐeme arasında yer alan daire veya odaların bütünü [1].
	k. 42a/8		ķ.+ında 45b/5
ķaŐı-	ķaŐımak [4].	ķat˘	<i>Ar.</i> Kesme, kesilme [13].
	ķ.-yıcak 18b/8, 23a/10, 23b/3, 69a/1		ķ. 30a/7, 31a/15, 32b/4, 72b/3, 90a/12, 91a/3, 105a/15, 105b/5, 106a/7, 106b/2, 106b/7, 107b/1, 109b/13
ķaŐık	ķaŐık [57].	ķat-	Katmak, karıştırmak [212].
	ķ. 3b/10, 4a/1, 6a/9, 7a/5, 7a/11, 7b/10, 8a/10, 9b/2, 10a/9, 10b/1, 11b/8, 11b/9, 12b/2, 15a/4, 15a/12, 15b/6, 15b/7, 16a/14, 16a/14, 16b/7, 16b/7, 17a/2, 17a/3, 17a/3, 17a/4, 17b/2, 17b/8, 17b/8, 17b/9, 18a/13, 18b/10, 19b/15, 20a/1, 20a/1, 20a/1, 20a/12, 20b/10, 21b/10, 21b/15, 23b/12, 24a/5, 24b/15, 24b/15, 25a/1, 25a/5, 45b/10, 51b/6, 52a/6, 52a/7, 54b/13, 61a/14, 63b/2		ķ.-a 42b/2
	ķ.+a 25b/1		ķ.-alar 4a/1, 5a/14, 5a/14, 5b/3, 7a/2, 7a/12, 7b/4, 7b/11, 8b/4, 8b/14, 10b/2, 10b/6, 11b/9, 12b/3, 12b/9, 13a/3, 13b/7, 13b/14, 14a/3, 14a/8, 14a/10, 15a/5, 16a/9, 16a/15, 16b/13, 17a/1, 17a/5, 18a/13, 19a/15, 19a/15, 20a/13, 20b/7, 20b/10, 20b/11, 21b/6, 21b/9, 21b/9, 22a/1, 22a/15, 22b/5, 23a/6, 23b/10, 23b/12, 24a/1, 24a/7, 24b/8, 24b/9, 25a/1, 25a/5, 25a/7, 25a/14, 26b/10, 26b/14, 27a/9, 27b/10, 27b/10, 29a/2,
	ķ.+ıla 21b/14		
	ķ.+ın 30a/4		
	ķ.+ıla 5b/1, 106b/12		

29a/3, 29a/11, 29b/8, 30a/2,
34a/15, 36a/3, 36b/3, 36b/8,
36b/11, 36b/13, 44b/1, 45b/12,
47a/12, 47b/7, 48b/12, 49a/2,
50a/4, 50a/5, 51a/2, 51b/7,
51b/11, 52a/6, 52b/12, 53b/6,
53b/10, 53b/12, 54a/6, 54b/5,
54b/5, 55b/3, 55b/13, 55b/14,
56b/7, 57a/4, 57a/12, 57b/9,
57b/14, 58a/6, 58a/14, 58b/5,
58b/8, 58b/10, 58b/11, 59a/3,
59a/10, 59b/3, 60a/8, 61b/5,
62a/2, 64a/5, 65b/8, 65b/10,
66b/2, 67b/3, 68b/13, 70a/4,
71b/1, 71b/2, 73b/7, 76a/10,
76b/1, 87a/1, 87a/7, 88a/5,
89a/11, 89b/9, 89b/12, 89b/14,
90a/2, 90a/2, 90a/8, 90a/11,
90a/15, 90b/2, 90b/12, 91a/2,
91a/5, 91a/9, 91a/11, 91a/13,
91b/5, 91b/8, 92a/6, 92a/13,
92b/4, 92b/8, 93b/5, 94a/6,
94a/12, 94b/7, 95a/4, 95a/8,
95a/11, 95b/3, 95b/7, 95b/12,
95b/15, 96a/2, 96b/5, 96b/15,
97a/1, 97a/7, 98b/3, 98b/7,
98b/15, 99a/3, 99a/5, 99a/7,
99a/14, 99b/1, 99b/3, 99b/5,

99b/5, 99b/10, 100a/13,
100b/11, 101a/10, 101b/3,
101b/12, 102a/11, 102a/14,
103a/6, 103a/6, 103a/9,
103b/11, 106b/4, 108b/4
k.-arken 45b/1
k.-arlarsa 86a/8, 88a/15,
92a/13, 102a/14, 107b/10,
108b/1, 108b/7, 109a/14
k.-mağ 108a/11, 108b/5,
109b/9
k.-up 34b/5, 34b/11, 34b/12,
36b/1, 45b/14, 50b/12, 80b/12,
84a/12, 86a/7, 98b/15, 99a/2,
102b/3, 103a/12, 106a/12,
106b/12

kaṭanī Ar. Bel bölgesi ile ilgili [1].

k.+dür 57a/9

kaṭı Çok, çok ziyade, pek, şiddetli,
iyice [85].

k. 7b/12, 8a/6, 9a/7, 10b/10,
12b/8, 12b/8, 15a/15, 17a/12,
17b/9, 17b/9, 17b/12, 18b/15,
18b/15, 19a/15, 19a/15, 20b/4,
20b/6, 20b/9, 26a/9, 26b/1,
27a/2, 29b/13, 29b/13, 41b/11,
42a/14, 42a/14, 43a/7, 44b/4,
46a/15, 50a/6, 50b/6, 54a/7,

55b/7, 57b/12, 59b/12, 59b/12, 60a/2, 60a/13, 64a/6, 64a/6, 65a/6, 65a/6, 66b/3, 66b/10, 67a/11, 67a/13, 67a/15, 68a/2, 69b/5, 69b/5, 70a/10, 73a/14, 75a/1, 75a/6, 75a/7, 79a/3, 79a/7, 79a/8, 79b/3, 79b/13, 80a/13, 81a/6, 81b/15, 82a/3, 82a/11, 82b/14, 84a/15, 94a/13, 94b/13, 95a/9, 95a/13, 97b/11, 102a/4, 102b/3, 103a/7, 104b/10, 105b/11, 106a/11, 106a/14, 107b/8, 108a/3, 108a/13, 108b/15 k.+ca 8a/8, 11a/2	katlan- Katlanmak, dayanmak [1]. k.-a 64b/6
	kaṭrān Ar. Katran [4]. k.+a 57b/14 k.+ı 18b/13, 54a/11 k.+ın 57b/12
	kaṭre Ar. Damla [1]. k. 8b/14
	kaṭūna Ar. Pire otu (<i>Plantagon psyllium</i>) [10]. bezr-i k. 22a/14, 25b/15, 27a/3, 67b/3, 67b/12, 71a/15, 99a/6 k.+yı 22b/5, 26b/15, 51a/7
katıl- Katılmak, karıştırılmak [3]. k.-an 36b/2 k.-miş 58a/2, 73b/6	kav Yılanın deri değiştirirken attığı deri [1]. k.+ı 106a/4
katırak Kuvvetlice, hızla, hızlı hızlı [1]. k. 51b/2	kavī Ar. Kuvvetli, güçlü [14]. k. 5b/2, 30b/6, 39b/5, 78b/6, 86a/3, 86a/6, 86a/12, 91b/15, 94a/4, 95b/13, 105a/4, 107a/9, 108b/8, 109b/14
kātibū'l-ḥurūf Ar. Elde mevcut mektup veya kitabı yazan [1]. k. 30a/15	kavla- Kavlamak, soyulmak [2]. k.-maḳdur 63a/2 k.-r 63a/2
kātil Ar. Öldürücü, ölüme neden olan [1]. k. 3b/5	kavril- Kavrulmak [46]. k.-ıcaḳ 80a/14

- ķ.-miş 4a/12, 4a/12, 4a/13,
4a/15, 4b/5, 4b/5, 5a/2, 5a/2,
5a/6, 9b/7, 9b/9, 9b/12, 9b/12,
9b/13, 9b/13, 10a/1, 10a/2,
10a/11, 10a/12, 10b/4, 10b/15,
11a/5, 11a/5, 11a/6, 11a/7,
11a/8, 11a/15, 11a/15, 11b/1,
11b/2, 11b/3, 11b/10, 12a/9,
12a/10, 12a/10, 12a/11, 12a/11,
12a/14, 12a/14, 22a/12, 22a/14,
22b/4, 25b/13, 93b/13, 108b/6
- ķavuk** Sidik torbası [2].
ķ.+a 56b/3
ķ.+ı 83a/3
- ķavun** Kabakgillerden, sũrũngen
gœvdeli, iri meyveli bir bitki
(*Cucum*) [11].
ķ. 6a/4, 19a/12, 23a/13, 24a/14,
25a/2, 56b/6, 84a/6, 84a/7,
94a/1, 99b/11
ķ.+dan 109a/3
- ķavur-** Kavurmak [9].
ķ.-alar 7b/4, 8b/4, 22b/5, 23a/8,
52b/12, 54a/5, 87a/5
ķ.-up 53a/2, 78b/8
- ķavza-** Kavzamak, sıkı tutmak,
kavramak [1].
ķ.-ya 75a/4
- ķaya** Çok bũyũk taş kũtlesi [1].
ķ. 97a/12
- ķayırmaz** Beis yok, zarar vermez,
œnemi yok [2].
ķ. 109a/13, 109b/1
- ķayısı** *Far.* Kayısı ağacı ve meyvesi
(*Prunus armeniaca*) [1].
ķ. 94b/14
- ķaymak** Kaymak, sũtũ yayvan kaplar
içinde ve hafif ateşte tutarak
elde edilen koyu, yağlı œz [1].
ķ.+dan 108b/15
- ķayna-** Kaynamak [14].
ķ.-duğı 29a/15
ķ.-miş 58a/7
ķ.-r 52a/13
ķ.-rken 28b/7, 30a/1
ķ.-ya 5a/15, 15b/15, 24a/8,
55a/7, 89a/12, 89a/12
ķ.-yan 28a/1
ķ.-yı 15b/15, 15b/15
- ķaynat-** Kaynatmak [156].
ķ.-a 21b/6, 28b/6, 96b/1, 96b/1
ķ.-alar 3a/15, 5b/8, 7a/5, 8a/10,
8b/10, 9b/6, 10a/8, 14a/3,
15a/3, 19b/6, 21b/9, 21b/10,
22a/8, 22a/9, 23b/9, 23b/11,
24a/6, 24b/9, 24b/13, 24b/14,

25a/14, 26b/9, 27b/15, 28a/7,
28a/14, 28b/14, 29a/12, 29a/15,
29b/10, 29b/15, 30a/1, 30a/2,
31a/7, 32b/14, 33b/5, 34a/9,
36b/13, 44b/8, 45a/3, 47a/15,
47b/5, 48b/2, 49a/1, 49b/9,
50b/3, 51b/6, 52a/5, 52b/11,
53b/9, 54b/12, 55a/8, 55a/9,
55b/13, 55b/14, 56b/1, 56b/5,
56b/10, 57a/3, 57a/4, 57b/15,
58a/1, 58a/5, 58b/13, 59a/10,
59b/4, 59b/8, 60a/6, 60a/15,
61a/14, 61b/4, 63a/6, 63a/14,
63a/14, 63b/9, 64a/1, 64b/7,
65b/10, 68b/13, 70b/11,
71a/14, 72a/1, 75a/9, 76a/10,
76a/13, 89a/11, 89b/1, 89b/11,
89b/14, 90a/1, 90a/7, 90a/11,
90a/15, 90b/9, 90b/10, 90b/11,
91a/2, 91a/13, 91b/1, 91b/4,
91b/7, 91b/13, 92a/2, 92a/4,
92a/8, 92a/8, 94a/11, 94b/5,
94b/6, 94b/12, 95a/4, 95a/8,
95a/10, 95b/1, 96a/13, 96b/4,
96b/5, 96b/14, 96b/15, 97a/7,
97a/8, 98b/2, 98b/10, 98b/14,
100a/1, 100a/2, 100a/4, 100a/6,
100a/9, 100a/10, 100a/13,

100b/4, 100b/9, 100b/14,
101a/4, 101a/6, 101b/3,
101b/7, 102a/10, 103a/5,
103a/8, 103a/11, 103a/14,
103b/3, 103b/11

ķ.-maķ 13b/14

ķ.-up 36b/1, 36b/4, 50b/12,
53b/2, 58b/9, 85b/13

ķ.-urken 29b/9

ķaz Perde ayaklılardan, uzun,
beyaz veya gri boyunlu, suda
ve karada yaşıyan, uçan,
yabani veya evcil kuş [7].

ķ. 13a/4, 13a/6, 14b/10, 50a/4,
62a/2, 76a/14, 108b/13

ķazan Kazan, çok miktarda yemek
pişirmeye veya bir şey
kaynatmaya yarayan büyük,
derin kap [1].

ķ.+a 14a/1

ķazı- Kazımak [2].

ķ.-yalar 63a/4

ķ.-yup 108a/12

ķazıt- Kazıtmak [5].

ķ.-a 44b/15, 45b/2

ķ.-alar 14a/12, 45a/1, 62b/12

ķebābe Ar. Kuyruklu biber (*Piper
cubeba*) [14].

- k. 3a/3, 3a/10, 5a/1, 31b/5,
31b/9, 34b/13, 37a/10, 85b/8,
87b/9, 88b/9, 92a/5, 94a/5
k.+i+(1) 30b/8
k.+i 85b/10
- kebb** *Ar.* Bitkinlik, yorgunluk,
dermansızlık [1].
k. 41b/2
- kebere** *Ar.* Gebre otu, kedi tırnağı
(*Capparis spinosa*) [2].
k. 56a/2, 106a/4
- keçe** Yapağı veya keçi kılının
dokunmadan yalnızca
dövülmesiyle elde edilen kaba
kumaş [6].
k. 70b/10, 74b/13, 75a/11
k.+i 70b/11
k.+ye 101a/5, 101a/6
- keçi** Geviş getirenlerden, eti, sütü,
derisi ve kılı için yetiştirilen,
memeli dişi hayvan (*Capra
hircus*) [11].
k. 46a/12, 46b/12, 50a/12,
66b/5, 81a/6, 108b/9, 108b/13
k.+nüñ 27a/8, 53a/3, 54a/6,
99b/3
- keçi boynuzu** Keçi boynuzu, harnup,
Akdeniz ikliminin görüldüğü
yerlerde yetişen yeşil çalı veya
ağaç formunda bir bitki [2].
k. 53a/11, 95b/6
- kef** *Far.* Köpük [14].
k. 28a/1, 28a/2
k.+i 4a/4, 107b/1, 107b/9
k.+in 3a/15, 5a/15, 24b/9,
26b/9, 28b/7, 28b/14, 89a/12,
91b/5
k.-i 39b/12
k.+ini 30a/3
- kef-i deryā** *Far.* Mürekkep balığının
sırtındaki kemiksi tabakadan
veya deniz kabuklarından elde
edilen tuz, deniz köpüğü [4].
k. 63a/10, 68b/11, 99b/5,
99b/11
- kehrübā** *Far.* Fosilleşmiş reçine,
saman kapan, kıl kapan *bk.*
kehrübār [12].
k. 2a/7, 4a/15, 4b/13, 10a/13,
11a/11, 12a/12, 22b/2, 30a/8,
30b/10, 37a/12, 60a/15, 106b/8
- kehrübār** *Far.* Fosilleşmiş reçine,
saman kapan, kıl kapan *bk.*
kehrübā [2].
k. 34b/4
k.-ı sepid 34b/1

- keklik** Sülüngillerden, güvercin büyüklüğünde, eti için avlanan, tüyü boz, ayakları ve gagası kırmızı renkte bir kuş (*Perdrix*) [2].
k. 80a/6, 108b/7
- kekre** Tadı acımtırak, ekşimsi ve buruk olan [2].
k. 29a/9
k.+dür 84a/4
- kelebek** Kelebek [1].
k. 57b/4
- kelef** *Ar.* Yüzdeki benek, siyah veya kırmızı noktalar [2].
k. 68b/7
k.+i 68b/6
- kelem** *Far.* Lahana [4].
k. 14b/15, 15b/13, 82b/6, 108a/5
- kemend** *Far.* Hayvanları yakalamak için kullanılan, ucu ilmikli, kaygan uzun ip [2].
k. 76a/6
k.+ile 74b/5
- kemmün** *Ar.* Kimyon (*Cuminum cyminum*) [11].
- k. 22a/5, 24b/12, 58b/3, 87a/4, 88b/2, 88b/3, 95b/6, 98b/4, 98b/6
k.+ile 51a/9, 52b/7
- kemük** Kemik [18].
k. 40a/10, 40a/11, 70b/13, 74a/2, 74a/3, 74a/15, 74b/15
k.+de 71a/2, 72b/15, 73a/1
k.+dür 40a/12
k.+i 73b/14, 74a/3, 74a/3, 74a/4, 76a/10
k.+ini 70a/14
k.+ün 74b/2
- kenār** *Far.* Kıyı, kenar [1].
k.+ında 61b/5
- kendene** *Far.* Yabani pırasa [14].
k. 2b/9, 30a/11, 81b/1, 106a/5, 107a/5, 107a/6, 107a/6, 107a/9, 107b/3, 108a/1, 108a/2, 108a/3
k.+i 103b/2, 105b/15
- kendi** İyelik ekleri alarak kişilerin öz varlığını anlatmaya yarayan dönüşlülük zamiri *bk.* **kendü** [1].
k. 48a/1
- kendir** Kendir, kenevir [1].
k. 31b/15

kendü İyelik ekleri alarak kişilerin öz varlığını anlatmaya yarayan dönüşlülük zamiri *bk. kendi* [12].

k. 45a/5, 59a/12, 69b/6, 75a/12, 84b/14, 84b/14

k.+den 105a/4

k.+ye 41b/12, 43a/8

k.+yi 51b/9, 61b/1, 70b/2

kene Kene, koyun, köpek, at vb. hayvanların veya insanların derisinde asalak olarak yaşayan, bulaşıcı hastalıklara neden olan böceklerin genel adı [1].

k. 96b/7

kepek Un elendikten sonra elek üstünde kalan kabuk kırıntıları [12].

k. 45a/3, 52a/15, 56b/9, 59b/4, 65b/5, 65b/9, 71a/13, 75a/8, 76a/13, 99a/11

k.+i 63b/15, 64a/1

kepeklen- Kepeklenmek [3].

k.-e 18b/8, 23a/10, 23b/3

kerâhet *Ar.* İğrenme, tiksinişme [1].

k.+le 11b/7

kerdeme *Yun.* Kerdeme otu, tere otu [4].

k. 2b/9, 22a/14, 108b/11

k.+si 83a/4

kerrefes *Ar.* Kereviz (*Apium graveolens*) *bk. kereviz* [18].

k. 12a/10, 21a/8, 21a/10, 21b/7, 23b/7, 24b/12, 56b/9, 63a/11,

76a/12, 82a/1, 89a/1, 90a/13,

91a/1, 92b/3, 92b/7, 93a/5,

94a/9, 95a/7

kereviz *Ar.* Kereviz (*Apium graveolens*) *bk. kerrefes* [1].

k. 44b/6

kerre *Ar.* Defa, kez *bk. kez* [7].

k. 5b/1, 7a/8, 7a/9, 8a/12,

8a/13, 21a/6

k.+dür 20a/4

kertekele Kertenkele [2].

k. 63b/2

k.+i 63b/1

kes İri saman [1].

k. 29b/13

ke's *Ar. bot.* çanak, çiçeğin en dışında bulunan yaprakların hepsi [1].

k.4b15

kes- 1. Kesmek, dibinden ayırmak [7].

k.-e 70b/12

k.-eler 48b/7, 49b/5, 57b/5,
58a/7, 60a/11, 71a/6

2. Son vermek, gidermek [37].

k.-e 107a/3, 107a/8

k.-er 28a/4, 28b/5, 30a/6,
32a/6, 33b/7, 78b/9, 81a/2,
81a/9, 81b/3, 81b/13, 81b/13,
82a/1, 82a/11, 82a/13, 82b/2,
83b/5, 84a/9, 84a/11, 84b/8,
85a/13, 86a/11, 86b/7, 87a/8,
89b/2, 89b/5, 90a/3, 90b/3,
90b/5, 91a/12, 91b/3, 91b/15,
96a/3

k.-memek 60a/14

k.-meyeler 73a/10, 76b/10

kesil- 1. Sona ermek [2].

k.-icek 60a/12

k.-miş 33b/10

2. Kesilmek, ayrılmak [6].

k.-en 46a/13, 70b/3

k.-se 71a/3

k.-ür 76b/9

k.-ürse 70a/13, 70b/8

keşirā *Ar.* Geven dikeninden çıkarılan bir tür zamk, gön

sakızı, kitre zamkı *bk.* **keşire** [9].

k. 10b/5, 12a/3, 22b/8, 23b/15,
48b/10, 93a/9, 93b/5

k.+yı 12a/3, 25b/10

keşire *Ar.* Geven dikeninden çıkarılan bir tür zamk, gön sakızı, kitre zamkı *bk.* **keşirā** [16].

k. 8a/5, 16a/4, 59a/3, 62a/15,
66a/15, 71a/15, 71b/8, 89a/1,
94a/1, 95b/14, 99a/7, 99b/2,
106b/9, 106b/14

k.+i 99a/14, 106b/11

keslā *Ar.* Uyuşuk, tembel, yavaş [2].

k. 42a/3, 42a/3

kesmelü Kesmeli, kesilecek (yer) [2].

k. 76b/9, 76b/9

keşret *Ar.* Çokluk, bolluk, ziyadelik [1].

k. 105a/2

keşk Keş, yoğurt kurusu, ekşimik [1].

k. 81a/14

keşür *Far.* Cezer, havuç [3].

k. 24b/11, 82b/8, 97a/5

kettān *Ar.* Keten bitkisi ve bundan yapılan dokuma [25].

- k. 12b/13, 14b/15, 22a/1, 23b/1, 26a/12, 28a/7, 28b/14, 29b/6, 29b/6, 29b/14, 34a/14, 34b/10, 59b/1, 77a/11, 79b/10, 85b/10, 89b/14, 91b/7, 94b/5, 98b/6, 98b/13, 100a/5, 100a/7, 102b/7, 103a/14
- keyy** *Ar.* Dağlama (yarayı) [3].
k. 77a/6, 77a/7
k.+e 77a/8
- kez** Defa, kere *bk.* **kerre** [34].
k. 20a/9, 21a/1, 22b/11, 46b/5, 47a/6, 47b/2, 47b/6, 48b/4, 48b/6, 48b/11, 48b/13, 48b/14, 49a/2, 54a/11, 57b/3, 57b/9, 57b/13, 58a/1, 58a/4, 59b/5, 59b/9, 66b/2, 67b/4, 68a/7, 69a/14, 71a/4, 73a/10, 73b/7, 73b/9, 73b/10, 76b/2, 102b/8, 104a/2, 104a/2
- kı1** Bazı hayvanların derisinde, insan vücudunun belli yerlerinde çıkan, üst deri ürünü olan ipliksi uzantı [12].
k. 10b/8, 40b/3, 40b/3, 46b/9, 46b/10, 80a/4
k.+ı 41b/1, 96a/14
k.+ıyla 47b/15
- k.+ları 46b/12
k.+larınıñ 104a/11
k.+uñ 46b/13
- kı1-** Kılmak, etmek, yapmak [6].
k.-a 76a/10, 98b/1, 107a/9
k.-dı 1b/10
k.-duğma 91a/7
k.-mağ 60a/13
- kı1lapa** (?) Kılapa, sirke içinde yedi gün ıslanmış ve gölgede kurumuş olan mazeryun *bk.* **kıtrāpa** [1].
k. 55a/8
- kı1lıç** Uzun, düz veya eğri, ucu sivri, bir veya her iki yüzü keskin, kın içinde bele takılan, çelikten silah [1].
k. 102a/11
- kı1nbıl** *Ar.* Kumda yetişen kırmızimsı bir meyvenin adı [1].
k. 54b/14
- kı1r-** Kırmak, öldürmek, yok olmasına neden olmak [3].
k.-ar 81b/12, 83b/9, 83b/10
- kı1rfe** *Ar.* Kırfе ağacı kabuğu, amber kabuğu (*Croton eluteria*) [4].
k. 34a/8, 34a/11, 34b/7, 39b/10, 93a/11

kırıl- Kırılğan, öldürücü [1]. k.-ğan 71b/13	kıvām Ar. Bir sıvının koyuluk derecesi [66]. k. 4b/8, 5a/15, 24b/9, 30a/3, 31b/4, 34a/14, 37a/2, 54a/1, 92a/8 k.+a 5b/6, 5b/9, 7b/10, 21b/10, 23b/11, 25a/14, 28a/8, 28a/10, 28a/15, 28b/8, 28b/10, 29a/1, 29a/14, 29a/15, 29b/8, 33b/5, 37a/6, 53a/12, 56a/2, 67b/13, 87a/6, 87b/7, 87b/11, 88a/1, 88a/10, 88a/14, 88b/6, 88b/12, 89a/7, 89a/13, 89b/1, 89b/3, 89b/5, 89b/8, 89b/12, 89b/14, 90a/2, 90a/6, 90a/8, 90a/11, 90a/15, 90b/2, 90b/4, 90b/7, 90b/12, 91a/5, 91a/9, 91a/11, 91b/13, 92a/5, 92a/12, 97a/3, 101a/9, 101b/8, 102a/7, 103b/15 k.+ını 5b/1
kırk Kırk sayısı [26]. k. 5a/8, 13b/14, 14a/9, 18a/12, 28a/7, 28a/15, 33b/2, 34a/15, 40a/12, 44a/12, 53a/10, 64b/13, 69b/9, 87b/1, 89a/5, 92a/12, 94a/13, 94b/10, 96a/8, 96a/10, 96b/11, 97a/8, 101b/11, 102a/10, 102a/13, 103b/10	
kırık Kırılmış olan yer [1]. kaya k.+ı 97a/12	
kırıtı Yun. Mumlu bez üzerine yapılan bir tür yakı [1]. k. 74a/14	
kısım Çeşit, nevi [4]. k.+dur 20b/4, 43a/13 k.+ından 3b/3, 21a/5	
kış Sonbaharla ilkbahar arasındaki soğuk mevsim [4]. k. 34b/9, 43a/1, 44a/3 k.+ın 60a/11	
kıtrāpa (?) Kılapa, sirke içinde yedi gün ıslanmış ve gölgede kurumuş olan mazeryun bk. kılapa [1]. k. 93b/3	kız Dişi çocuk [13]. k. 9a/8, 14a/10, 14b/5, 15b/8, 16a/14, 16b/8, 17b/2, 20a/1, 23a/7, 45b/2, 46a/5, 48a/12 k.+ı 85a/14
	kız- Kızmak, ısınmak [2]. k.-miş 109b/10, 109b/10

- kızamuk** Kızamık hastalığı [3].
k. 65b/15, 66a/1
k.+ı 65b/15
- kızar-** Kızarmak, kırmızı veya ona yakın bir renk almak [4].
k.-a 64b/6
k.-ınca 107b/6
k.-ur 71b/14
- kızart-** Kızartmak, kızarmasına neden olmak [1].
k.-ur 77a/15, 77b/4
- kızdır-** Kızdırmak, ısıtmak [3].
k.-up 53a/7, 58a/8
k.-ur 91b/15
- kızıl** Kızıl, kırmızı [100].
k. 4a/12, 4a/14, 4b/11, 4b/12, 6a/11, 6b/2, 11a/10, 15a/8, 17a/13, 17b/4, 21a/8, 21a/9, 22b/13, 26b/5, 29a/9, 30b/5, 31a/13, 36a/10, 41a/4, 41a/4, 41b/1, 41b/8, 43a/3, 44b/7, 47b/1, 47b/10, 48a/4, 48a/5, 49a/11, 50b/9, 51a/5, 53a/10, 61a/5, 63b/5, 64a/2, 64b/8, 66b/5, 67a/11, 67b/2, 69a/8, 69b/12, 70a/12, 71a/14, 71b/8, 72b/8, 73a/4, 75a/9, 76a/14, 78a/15, 81a/2, 83b/12, 84a/2, 87a/15, 90a/14, 90b/10, 90b/15, 93a/8, 94b/4, 94b/10, 94b/11, 94b/15, 95a/2, 95a/13, 95a/13, 95b/9, 96a/9, 97b/1, 98a/4, 101b/3, 103a/2, 104b/12, 106b/8, 106b/10, 108a/15
k.+ca 67a/2, 73b/1, 73b/12
k.+ı 15a/14, 17a/12
k.+ıçün 5b/15, 6a/1
k. ise 55a/14
k. gül 6b/14, 8a/3, 8b/5, 9a/3, 9b/8, 10a/5, 11a/6, 21b/5, 23a/11, 31b/4, 31b/12, 44a/14
k. şandal 9a/5, 16b/5, 16b/12, 16b/13, 26b/3, 26b/12
- kızıl boya** Kök boya, soluk sarı çiçekli bir bitkidir (*Rubia tinctorum*) [6].
k.18a/2, 19a/11, 19b/4, 63b/14
k.+yı 19b/5
k.+yla 64b/7
- kızılık** Kızılık, kırmızılık [4].
k. 14b/1, 20a/7, 20a/10
k.+a 104a/14
- kızılşağı** Kızılımsı *bk. kızılşağı* [1].
k. 77a/15
- kızılşağı** Kızılımsı *bk. kızılşağı* [1].

	ķ. 41b/7	28a/7, 28a/14, 28b/2, 28b/6,
ki	<i>Far.</i> Ki, ki bağlacı [249].	28b/8, 28b/10, 28b/12, 29a/1,
	k. 1b/4, 1b/11, 2a/15, 4b/10,	29a/2, 29a/3, 29a/4, 29a/8,
	5a/8, 5a/11, 5a/12, 5a/14, 6a/7,	29a/10, 29a/12, 29a/14, 29a/15,
	6a/12, 6b/8, 6b/8, 7a/9, 7a/14,	29b/2, 29b/4, 29b/5, 29b/10,
	7b/5, 8a/3, 8a/12, 8b/1, 8b/10,	30a/1, 30a/3, 30b/1, 31b/6,
	8b/13, 9a/2, 9a/13, 9b/2, 9b/6,	31b/8, 31b/11, 33b/7, 36a/4,
	9b/7, 10a/10, 10b/10, 11a/3,	36a/5, 37a/3, 37a/4, 40a/14,
	11b/5, 11b/13, 12a/1, 12a/1,	41a/2, 42b/14, 45a/10, 48a/9,
	12a/4, 12a/5, 12b/8, 12b/10,	52b/5, 53a/1, 54a/5, 56b/2,
	13a/3, 13b/8, 13b/9, 14a/3,	56b/12, 57b/3, 58a/2, 62b/7,
	14a/9, 14a/11, 14a/13, 14a/14,	63a/14, 63b/2, 64b/6, 66a/6,
	14b/8, 14b/13, 15a/4, 15a/5,	67a/2, 67b/5, 67b/12, 68a/6,
	15a/13, 15a/14, 15b/2, 15b/10,	68a/7, 68a/15, 68b/4, 69b/4,
	16a/3, 16a/4, 16a/10, 16b/2,	70a/1, 71a/13, 72a/5, 72a/14,
	16b/11, 17a/1, 17a/10, 17a/11,	72b/2, 72b/7, 73a/9, 73a/10,
	18a/9, 18b/4, 18b/4, 18b/8,	73b/12, 74a/3, 75a/9, 75b/9,
	19b/8, 19b/14, 20a/4, 20b/3,	75b/12, 76a/10, 76a/14, 76b/8,
	20b/4, 20b/5, 21a/2, 21a/3,	77a/8, 77a/14, 77b/5, 77b/10,
	21b/2, 21b/12, 21b/15, 22a/2,	80b/4, 81a/10, 89a/3, 91a/2,
	22b/1, 22b/7, 22b/14, 23a/9,	92a/2, 93b/3, 96a/13, 96b/1,
	23a/15, 23b/2, 23b/11, 24a/4,	96b/14, 96b/15, 97a/7, 99a/3,
	24a/8, 24b/9, 25a/2, 25a/4,	102b/10, 103a/5, 103a/6,
	25a/8, 25a/13, 25b/3, 25b/8,	104a/5, 104a/5, 104a/11,
	25b/11, 26a/3, 26a/8, 26a/11,	104a/13, 104a/15, 104b/1,
	27a/2, 27a/9, 27a/10, 27b/1,	104b/11, 104b/14, 104b/15,
	27b/13, 27b/14, 27b/15, 28a/1,	105a/1, 105a/4, 105a/6, 105a/9,
	28a/2, 28a/3, 28a/5, 28a/6,	105a/12, 105a/14, 105b/2,

	k.+e 52a/13	54a/4, 54a/5, 54a/7, 54b/2,
kim	1. Ki, ki bağlacı [253].	54b/8, 55a/3, 55a/9, 55a/10,
	k. 1b/3, 13a/11, 17b/13,	55a/12, 55b/2, 55b/6, 56a/4,
	27b/12, 28a/11, 36b/1, 40a/4,	56a/7, 56a/7, 56b/2, 57a/8,
	40a/6, 40a/9, 40a/13, 40b/1,	57a/11, 57a/14, 57b/7, 57b/10,
	40b/4, 40b/6, 40b/8, 40b/10,	58a/12, 58a/15, 58b/1, 58b/6,
	40b/11, 41a/1, 41a/6, 41a/10,	59a/1, 59a/9, 59a/10, 59a/14,
	41a/14, 41b/4, 41b/7, 41b/10,	59b/5, 59b/11, 59b/14, 60a/2,
	41b/15, 42a/2, 42a/7, 42a/10,	60a/3, 60a/4, 60a/8, 60a/9,
	42a/13, 42a/13, 42b/3, 42b/4,	60a/13, 61a/10, 61a/10, 61a/11,
	42b/6, 42b/11, 43a/4, 43a/5,	61b/12, 62a/8, 62a/8, 62a/12,
	43a/7, 43a/8, 43a/9, 43a/12,	62a/12, 62b/4, 62b/6, 62b/14,
	43a/13, 43b/2, 43b/5, 43b/8,	63a/1, 63a/4, 63b/4, 63b/5,
	43b/9, 43b/11, 43b/14, 44a/1,	63b/11, 63b/13, 64a/2, 64a/3,
	44a/6, 44a/8, 44a/12, 44b/3,	64a/8, 64b/7, 64b/10, 65a/10,
	44b/8, 44b/11, 44b/12, 44b/13,	65b/2, 65b/11, 65b/15, 66a/7,
	44b/13, 45a/5, 45a/6, 45a/8,	66a/10, 66a/13, 66a/13, 66b/1,
	45a/12, 45a/13, 45b/4, 45b/6,	66b/7, 67a/1, 67a/10, 67b/5,
	45b/7, 45b/9, 46a/8, 46a/8,	67b/8, 67b/13, 67b/15, 68a/11,
	46a/15, 46b/10, 46b/14,	68a/11, 68b/7, 69a/6, 69a/8,
	46b/15, 47a/5, 47a/7, 47a/9,	69b/2, 69b/10, 69b/11, 70a/7,
	47b/1, 47b/2, 47b/5, 47b/9,	70a/9, 70a/11, 70a/12, 70a/14,
	48a/10, 48b/1, 48b/8, 49a/14,	71a/11, 71a/14, 71b/3, 71b/4,
	49a/15, 49b/2, 49b/7, 50a/1,	71b/13, 71b/13, 72a/5, 72a/8,
	50a/8, 50b/5, 50b/5, 50b/14,	72a/15, 72b/7, 73a/3, 73a/13,
	51a/14, 51a/15, 51b/5, 51b/14,	73b/1, 73b/5, 74a/2, 74a/5,
	51b/14, 52a/11, 52b/2, 52b/8,	74a/8, 74b/6, 74b/7, 75a/6,
	53a/1, 53a/8, 53b/7, 54a/1,	75b/11, 76a/2, 76b/4, 77a/5,

- 77a/7, 77a/13, 77b/3, 77b/14,
79a/5, 80b/6, 81b/1, 83a/12,
83b/3, 84a/4, 84b/12, 88a/12,
88b/2, 89a/9, 91a/6, 92a/2,
92a/14, 92b/4, 94a/8, 95b/4,
96a/6, 96b/5, 97a/8, 97a/10,
97b/11, 98a/10, 99a/6, 99a/8,
99b/14, 100b/13, 101a/5,
101b/5, 102b/2, 102b/8,
103a/4, 103b/13, 104a/12,
104b/7
2. Soru zamiri [4].
k. 36a/14, 36a/15, 50b/11
k.+de 14b/1
- kimî** Bazısı, kimisi *bk. kimisi* [1].
k. 72b/8
- kimisi** Bazısı birtakımı *bk. kimi* [1].
k. 69b/12
- kimse** Kimse, herhangi bir kişi *bk. kimsene* [3].
k. 31a/4, 45a/5
k.+nüñ 7b12
- kimsene** Kimse, herhangi bir kişi *bk. kimse* [1].
k. 56b/12
- kirās** *Yun.* Kiraz ağacı [1].
k. 109a/3
- kirec** *Far.* Mermer, tebeşir, kireç taşı, alçı taşı gibi birçok taşın özünü oluşturan kalsiyum oksit [11].
k. 25b/3, 64b/2, 65b/12, 67a/3, 69a/12, 89a/5, 97b/10, 101a/8, 101a/12, 103a/2
k.+i 102b/7
- kiremid** *Yun.* Kiremit [2].
k. 54a/9
k.+i 58a/8
- Kirmānī** *Far. Ar.* Kirman şehrine ait, Kirman'la ilgili [1].
tütüyā-yı K. 6a/15
- kirpi** Kirpi, sırtı dikenlerle kaplı memeli hayvan [1].
k.+i 46b/6
- kīse** *Far.* Kese, küçük torba, kap [5].
k. 29b/6, 29b/14
k.+i 30a/1, 108a/13
k.+ye 95a/4
- kişi** Kadın veya erkeğe verilen genel ad, şahıs, zat [44].
k. 46a/10, 48a/7, 56b/11, 62b/8, 74a/11, 74b/1, 74b/1, 74b/1, 74b/10, 74b/10, 75a/10, 75a/11, 75b/1, 75b/5, 75b/7, 75b/15, 76b/13, 81a/3, 105b/1, 105b/10, 105b/13, 108a/3

k.+de 62b/8	koğu Koku <i>bk. koğu</i> [6].
k. ise 80a12	ķ.+lar 29a/4
k.+lere 79a/12, 79a/14, 79b/3,	ķ.+sın 30b/5, 33b/12, 94a/3
80a/3, 80a/9, 80a/15, 84a/6	ķ.+sından 43a/5
k.+lerüñ 42a/5	ķ.+yı 33b/7
k.+nüñ 80a/10, 85a/13, 104a/9	kol Kol, insan vücudunda omuz
k.+ye 3b/12, 14a/14, 39b/4,	başından parmak uçlarına
81a/6, 82a/15, 83b/9, 84b/10,	kadar uzanan bölüm [11].
91b/4, 107b/12	k. 41a/13, 74a/15, 76a/5
k.+yi 75b/13	ķ.+da 15a/8, 40b/9
kişnic <i>Far.</i> Kişniş otu, kuş üzümü [8].	ķ.+ı 44a/9
k. 22b/4, 26b/8, 93b/12, 95b/6,	ķ.+ından 55b/9, 61b/15
97b/1, 100a/15, 100b/2	ķ.+ını 74b/1, 74b/10, 74b/13
k.+ile 72a/14	kolay Kolay, zahmetsiz [1].
ko- Koymak, bırakmak [8].	ķ. 76a/9
ķ.-mağ 105b/12	kolın <i>Fr.</i> Kolon, kalın bağırsağın
ķ.-mamağ 105a/5	karından (işkembeden) önceki
ķ.-mayalar 20a/15, 43a/8	bölümü [1].
ķ.-mayup 104b/12	ķ. 54b/3
ķ.-maz 72b/10, 88a/8, 105a/14	koltuğ Omuz başının altında, kolun
koğ- Kokmak [5].	gövde ile birleştiği yer
ķ.-ar 47a/13, 73b/13, 103a/1	[6].
ķ.-arsa 20a/11	ķ. 66b/8, 74b/8
ķ.-sa 49a/4	ķ.+ı 74b/1, 74b/13
koğı Koku <i>bk. koğu</i> [5].	ķ.+ına 74b/5
ķ.+sı 85a/12	ķ.+da 15a/8
ķ.+sın 86a/12, 86b/2, 88b/8,	kon- Koymak, bırakmak [1].
101a/15	ķ.-madın 50b/10

koñak Başta saç aralarında olan kepek [1]. k.+ı 82b/13	36a/3, 51a/3, 51a/13, 52a/1, 55b/11, 77b/8, 83b/6, 91b/1, 109a/12, 109a/15
kop- Kopmak, ayrılmak [2]. k.-ıçak 68a/7 k.-ınca 59a/12	k.+ı 28b/5 k.+ıla 9b/5 k.+ımı 6a/9
kopar- Koparmak, ayırmak [2]. k.-alar 46a/11 k.-up 70b/12	k.+la 20b/2, 20b/15, 109a/13 kovan otu Kovan otu, oğul otu [3]. k. 54b/11, 83a/5, 99b/2
kor Kor, iyice yanarak ateş durumuna gelmiş kömür veya odun parçası [2]. k. 24a/8, 104a/1	kovuk Kovuk, bir şeyin ovuk durumunda bulunan iç bölümü [1]. k. 74b/8
korķ- Korkmak [1]. k.-maķdan 50b/15	koy- Koymak, katmak, eklemek [187]. k.-a 28b/6, 28b/6, 28b/7, 61a/6, 75a/12, 75b/14, 75b/15
korķu Korku [1]. k. 42b/6	k.-alar 2b/2, 3a/6, 3a/14, 3b/1, 3b/1, 5a/13, 5a/15, 5b/3, 6a/3, 6a/3, 6a/9, 6a/10, 6b/2, 6b/2, 7a/12, 8a/7, 8b/9, 9a/11, 10a/8, 10b/9, 13a/8, 13a/9, 13b/4, 13b/5, 13b/6, 13b/6, 13b/8, 13b/9, 13b/14, 14a/1, 14a/2, 14a/3, 14a/9, 15b/6, 15b/6, 15b/11, 15b/15, 18a/6, 18a/6, 18a/6, 18a/9, 18b/4, 21b/14, 22a/7, 22a/8, 22a/8, 22b/6,
korķulu Korkulu [1]. k. 41b/2	
korķusuz Korkusuz [1]. k. 86a/10	
korķut- Korkutmak [3]. k.-alar 45a/6, 45b/5 k.-mayalar 43a/7	
koruk Koruk, olmamış, ekşi üzüm [23]. k. 17a/8, 17a/9, 17b/11, 17b/12, 21a/15, 28b/2, 28b/9,	

23a/6, 23a/9, 23b/10, 23b/14,
23b/14, 24a/8, 24a/9, 24a/11,
24a/13, 25a/2, 26a/13, 28a/6,
28a/9, 28a/13, 28a/15, 29a/4,
29a/10, 29a/14, 29b/12,
29b/14, 29b/15, 31a/7, 31a/8,
31a/8, 32b/11, 32b/14, 32b/15,
33b/2, 33b/4, 36a/4, 36a/4,
44b/3, 45a/5, 45b/4, 45b/10,
45b/13, 45b/13, 46a/13, 47a/5,
47a/15, 48a/8, 48b/8, 49b/12,
51b/7, 52a/13, 52a/14, 53a/3,
54a/1, 54b/12, 55a/8, 55b/14,
56a/1, 56a/2, 57a/5, 57a/5,
58b/11, 59a/9, 59a/14, 59a/15,
60a/13, 61b/13, 62a/4, 63a/15,
65b/2, 66a/10, 68a/3, 68a/6,
70b/1, 70b/1, 70b/4, 71b/15,
71b/15, 71b/15, 72b/12,
72b/13, 73a/12, 74a/2, 74a/10,
74b/4, 74b/13, 75b/5, 75b/10,
76a/4, 76a/5, 76a/8, 76b/10,
87a/2, 87b/2, 88a/11, 89a/7,
89a/8, 89a/11, 89a/12, 89a/12,
89b/14, 90b/11, 91b/1, 91b/11,
92a/1, 92a/5, 92a/12, 94a/7,
94b/5, 95a/4, 96a/8, 96a/10,
96a/12, 96a/13, 96b/8, 96b/11,

97a/6, 97a/8, 99a/14, 101a/9,
101a/10, 101a/13, 101b/8,
102b/7, 102b/7, 102b/8,
103b/10

ķ.-arlarsa 82b/3

ķ.-asın 48a/4

ķ.-ıcaķ 106a/3

ķ.-up 18a/6, 33b/2, 33b/5,
34a/15, 74b/5, 105b/14,
106b/14, 107a/1, 108a/12

ķoyı Koyu, yoğun, *bk. ķoyu* [2].

k. 59b/8

ķ.+dur 41a/6

ķoyıvir- Koyuvermek, birden
bırakmak [1].

ķ.-eler 75b/2

ķoyu Koyu, yoğun *bk. ķoyı* [2].

ķ. 79b/1

ķ.+raķdur 80b/11

ķoyun Koyun [9].

ķ. 36a/14, 55a/6, 55b/11,
58a/13, 79a/12, 80a/15, 80b/7,
103b/9, 108a/6

ķoz Koz, ceviz [21].

ķ. 13b/2, 53a/13, 58b/5, 66b/9,
68a/2, 68a/2, 68a/6, 73a/12,
84a/13, 96b/7, 96b/14, 97b/7,
100b/5, 103b/11, 108a/7

- ķ.+ı 59b/15, 62a/14, 65b/3,
98a/7, 98a/11, 106a/5
- ķozak** Kozalak, ķam, meķe, haķhaķ
vb. aķaķların, bitkilerin
meyvesi, kozası [1].
ķ.+ına 72a/6
- ķofte** *Far.* Kıyılmış, ezilmiş,
dövölmüş et [1].
k. 103b/9
- ķök** Bitkileri topraķa bağlayan ve
onların topraktaki besin
maddelerini emmesine yarayan
klorofilsiz bölüm [5].
ķ.+i 9a/3, 32b/13, 72b/9
ķ.+idür 82a/12
ķ.+inüñ 27a/4
- ķöknār** *Far.* Köknar aķacı (*Abies
cilicica*) ve yemiķi [1].
k. 72a/6
- ķöprücük** Köprücük kemiği
(*Clavicula*) [3].
k. 74a/14, 74b/4, 74b/4
- ķöpük** Köpük, ķalkalanan, kaynatılan,
mayalanan, sabun, deterjan vb.
dökölen sıvıların üzerinde
oluķan hava kabarcıkları yığını
[5].
ķ.+i 99a/12
- ķ.+ile 21a/2
ķ.+in 33b/5
ķ.+ini 27b/14
ķ.+le 33b/1
- ķöpöklü** Köpöklü [1].
k. 104b/5
- ķöpür-** Köpürmek, köpük oluķmak [1].
ķ.-ür 45b/8
- ķöz** Küçük kor parçası [1].
ķ.+de 24a/11
- ķuc-** Kucaklamak, sarılmak [1].
ķ.-a 74a/12
- ķucaķla-** Kucaklamak [1].
ķ.-ya 74b/2
- ķuduz** Köpek, kedi, tilki vb. memeli
hayvanlardan ısırma, tırmalama
veya salya yoluyla insana
geçen, zamanında aķı
yapılmazsa ölümlle sonuķlanan
hastalık [3].
ķ. 77a/2, 77a/4, 79b/11
- ķüft** *Far.* Ufalama, dövme [14].
k. 8b/7, 10a/6, 12a/14, 19b/6,
22a/6, 22a/6, 22b/15, 23a/1,
23b/6, 23b/7, 23b/8, 34a/9,
95a/2, 95a/14
- ķulaę** Kulak *bk.* **ķulak** [1].
ķ. 48b/8

kulak Kulak *bk. kulağ* [31].

ķ. 14a/5, 15a/8, 22a/3, 23a/3,
47a/7, 47a/10, 66b/8, 68a/1,
68a/12, 85a/9, 92b/14, 100b/15

ķ.+a 23a/8, 23a/9, 47a/12,
47b/5, 47b/7, 82b/2, 101a/1,
101a/3

ķ.+da 23a/9, 23b/3, 47a/12,
47b/6

ķ.+dan 101a/1, 101b/6

ķ.+ı 30a/8, 74a/12

ķ.+ları 77a/15

ķ.+larını 49b/1

ķ.+uñ 47a/7

kulunc *Ar.* Şiddetli omuz ve sırt ağrısı
[16].

ķ. 54b/2, 59b/11, 59b/11,
79b/6, 80b/11, 83b/2, 100a/3,
103a/10

ķ.+a 36b/11, 86b/15

ķ.+ı 32a/1, 54b/2, 91a/4,
103a/12

ķ.+uñ 3a/8

kulunclı *Ar.* *T.* Omuz ve sırt ağrısı
olan [1].

ķ. 78b/2

kum Kum [1].

k.+a 91b/10

kundus *Ar.* Voynik otu, aksırık otu,
ağuş kunduzu (*Gypsophyla*
struthium) *bk. kundüs* [4].

ķ. 19a/14, 19b/2, 97b/15, 98a/1

ķur Akran, emsal [1].

ķ. 80b/14

ķur- Kurmak, yapmak,
oluşturmak [3].

ķ.-a 75b/4

ķ.-alar 74a/11

ķ.-up 75a/10

ķūr *Far.* Kör, keskinliğı yeterli
olmayan [1].

k. 64b/15

ķurbağa Kurbağa [1].

ķ.+yı 67a/7

ķurd Kurt *bk. ķurt* [10].

ķ. 36a/15, 50b/11, 54b/8,
83b/10

ķ.+ın 77a/4

ķ.+ına 54b/9

ķ.+ını 72b/12

ķurdcağız Kurtçuk, küçük kurt [2].

ķ. 60a/11

ķ.+lar 58a/12

ķurdeşeni Ciltte çeşitli sebeplerle
oluşan kaşıntılı döküntü,
ürtiker *bk. ķurdeşen* [1].

	ķ. 23a/15		ķ.-yınca 15a/6, 15b/1, 15b/9, 16a/3, 17b/10
ķuri	Kuru <i>bk.</i> ķuru [61].	ķurıl-	Kurulmak, hazırlanmak [2].
	ķ. 10b/11, 41a/11, 50a/9, 50b/14, 65b/6, 65b/11, 72a/7, 87a/5		ķ.-a 23b/3, 23b/3
	ķ.+dan 108b/12	ķurit-	Kurutmak <i>bk.</i> ķurut- [11].
	ķ.+dur 78a/9, 78a/11, 78a/13, 78b/2, 78b/4, 78b/6, 78b/9, 78b/10, 79a/1, 79a/7, 79a/9, 79a/15, 80a/13, 81a/7, 81a/14, 81b/2, 81b/9, 82a/1, 82a/4, 82a/5, 82a/8, 82a/10, 82a/13, 82b/1, 82b/6, 82b/8, 82b/14, 83a/4, 83a/6, 84b/1, 84b/7, 84b/10, 84b/14, 85a/5, 85a/8, 85a/13, 85a/14, 85b/3, 85b/5, 85b/6, 85b/8, 85b/14, 86a/1, 86a/11, 86a/13, 86b/1, 86b/9, 86b/11, 86b/12, 86b/13, 86b/15		ķ.-a 2b/3
	ķ.+sı 78a/9		ķ.-alar 10b/10, 11a/2, 12b/2, 17b/1, 79b/5
ķuri-	Kurumak [23].		ķ.-ur 30a/7, 102b/6, 106a/7, 106a/8
	ķ.-caķ 15a/6, 15b/1		ķ.-urlarsa 98a/6
	ķ.-mış 36b/7, 36b/7, 37a/4, 53b/4, 53b/5, 95b/6, 107b/5	ķurlađun	Kurlağan, et yaran, tırnak dibinde olan şiş [1].
	ķ.-sa 33b/15		ķ.+a 99a/6
	ķ.-ya 15b/11, 16a/3, 24a/11, 25b/15, 36a/4, 47a/5, 59a/10	ķurř	<i>Ar.</i> Yuvarlak, hap şeklinde ilaĉ [34].
	ķ.-yıcaķ 17b/2		ķ. 2b/3, 9a/2, 9a/7, 9a/12, 9b/15, 10a/15, 10b/14, 11a/9, 11a/13, 11b/3, 11b/15, 12a/4, 12b/1, 12b/2, 17b/1, 25b/10, 25b/12
			ķ.+ı 11a/10, 11a/13, 11b/8
			ķ.+lar 2a/1, 9a/1, 9b/3, 25b/15, 49a/12, 89a/2, 106b/15
			ķ.+ları 89a/2
			ķ.+uñ 10a/15, 106b/15, 107a/2
			ķ.-ı diğer 9a/13, 11b/5, 106b/6

- kursak** Böceklerde sindirim kanalının ön kısmında bulunan geniş kese [1].
k.+ı 104a/7
- kurş-1 encebār** *Far.* Beşparmak otu hapı [1].
k. 11a/10
- kurş-1 gāşeyān** *Far.* Mide ağrısını gideren, mideyi temizleyen, kusmayı önleyen ve iştahı artıran bir tür hap [1].
k.+çün 10a/3
- kurş-1 kehrübā** *Far.* Kehribar hapı [1].
k.+yı 53a/8
- kurş-1 kerevyā** *Far.* Karaman kimyonu hapı [3].
k. 51a/11, 54a/12
k.+ya 51a/12
- kurş-1 māmišā** *Far.* Sarı gelincik çiçeğinden yapılan bir tür hap [1].
k. 9a/12
- kurş-1 muharrer** *Far.* İshal tedavisinde kullanılan bir tür hap [1].
k. 9b/7
- kurş-1 mübārek** *Far.* Mide bulantısı, balgam ve iştah kaybı gibi rahatsızlıkların tedavisinde kullanılan bir tür hap [1].
k. 11b/7
- kurş-1 şandal** *Far.* Baş ağrısı tedavisinde kullanılan bir tür hap [1].
k. 12a/1
- kurş-1 Şāmī** *Far.* Bir tür hap [3].
k. 5a/3, 9b/10, 22a/12
- kurş-1 tebāşir** *Far.* Sancı ve kusma gibi rahatsızlıkların tedavisinde kullanılan bir tür hap [2].
k. 11a/3, 11a/14
- kurş-1 zaḥīr** *Far.* Ağrı ve sancı tedavisinde kullanılan bir tür hap [1].
k. 10a/10
- kurş-1 zernīḥ** *Far.* Arsenik hapı [9].
k. 47b/14, 49a/2, 67a/7, 68a/7, 69b/8, 71b/11, 73b/8, 73b/15, 74a/1
- kurşun** Yumuşak, ağır, mavimsi ak renkli, yatak alaşımları ile kolay işlenir çeliklerde kullanılan metal [2].
k. 72b/10, 89a/8
- kurt** Kurt *bk.* **kurd** [6].
k. 45b/11, 47b/6, 63a/9, 78a/2

- ķ.+ları 54b/8, 81b/12
- ķurteřen** Ciltte eşitli sebeplerle oluşan kaşıntılı döküntü, ürtiker *bk. ķurdeřen* [1].
- ķ.+ine 68b/15
- ķuru** Kuru *bk. ķurı* [28].
- ķ. 14a/12, 18a/11, 18b/1, 22b/4, 42a/9, 43a/10, 53b/8, 58b/3, 65a/11, 72b/15, 73b/9, 97b/10, 106b/8, 108a/15, 109a/14, 109b/2
- ķ.+dur 78a/5, 84b/6, 85a/6, 85b/12, 86a/3, 86a/4, 86a/6, 86a/10, 86b/4
- ķ. ise 59a/11
- ķ.+sı 81a/13, 92a/6
- ķuru-** Kurumak [4].
- ķ.-duğına 22b/7, 95b/8
- ķ.-duğdan 15b/9
- ķ.-r 56a/9
- ķuruluk** Kuruluk [1].
- ķ. 20a/7
- ķurut-** Kurutmak *bk. ķurıt-* [13].
- ķ.-a 57b/1
- ķ.-alar 11b/4, 11b/15, 26a/1, 32b/11, 46a/4, 53a/6, 64a/13, 88b/4, 93b/4, 107a/1
- ķ.-up 36a/15, 50b/11
- ķuř-** Kusmak, istifra etmek [22].
- ķ.-a 7b/1, 8b/2, 21a/3
- ķ.-mağa 28b/3, 28b/12, 89b/9, 90a/7
- ķ.-mağı 10a/3, 82a/6, 83b/12, 83b/14, 84a/3, 86a/11, 89b/2, 89b/4, 91a/10, 91a/15, 91b/3
- ķ.-maķ 43b/8, 43b/10, 43b/11
- ķ.-maķdan 104b/10
- ķuřdur-** Kusturmak [4].
- ķ.-alar 64a/9, 77b/9
- ķ.-ur 36b/2, 82b/5
- ķuřdurucı** Kusturucu [1].
- ķ. 43b/8
- ķuřmuķ** Kusmuk, kusulan şey, kusuntu [1].
- ķ.+ı 11a/4
- ķuřt** *Ar. Kıst otu (Costus speciosus)* [3].
- ķ. 3a/2, 3a/9, 99a/10
- ķuř** Kuş [3].
- ķ. 97a/5
- ķ.+lar 108b/13
- ķ.+lardan 80a/1
- ķuřaķ** Bele sarılan uzun ve enli kumaş [3].
- ķ.+ımı 56b/8
- ķ.+ıyla 74b/9

	ķ.+uñ 74b/9		ķ.+de 82b/8
ķuřur	<i>Ar.</i> Kabuklar [1].		ķ.+i 3b/11, 8b/13, 11b/7, 14a/2,
	ķ. 34a/11		20b/14, 22a/8, 28a/14, 29b/11,
ķuřur	<i>Ar.</i> Damla, damlalıkla		32b/8, 40a/4, 52b/9, 67b/10,
	kullanılan ilaç [10].		89a/3, 105a/6, 108a/14
	ķ. 11b/3, 100b/13, 100b/14,		ķ.+in 78a/13, 80a/13
	101a/1, 101a/4, 101a/7,		ķ.-i cāzibe “Cezbetme, çekme
	101a/11, 101a/14, 101a/15		kuvveti” 40a/5
	ķ.+ları 100b/12		ķ.-i cimā‘ 109b/13
ķuvvet	<i>Ar.</i> Güç, kudret [91].		ķ.-i dāfi‘a “itici, defedici
	ķ. 12a/6, 26a/11, 26b/6, 28a/4,		kuvvet” 40a/6
	28b/2, 28b/11, 29a/5, 29b/2,		ķ.-i hāzıme “sindirim gücü”
	29b/10, 29b/11, 30b/2, 30b/4,		40a/5
	30b/5, 30b/6, 31b/14, 32a/1,		ķ.-i māsike “tutucu kuvvet”
	37a/8, 37a/9, 39b/6, 40a/4,		40a/5
	40b/9, 44a/12, 60a/13, 78a/3,	ķuvvetlendür-	<i>Ar.</i> T. Kuvvetlendirmek
	78a/7, 79a/7, 79a/13, 79a/14,		[17].
	80a/7, 80a/15, 80b/10, 81a/2,		ķ.-ür 31a/15, 78b/15, 85b/4,
	81b/5, 81b/14, 82a/4, 82a/5,		86b/3, 87a/3, 87a/9, 88a/5,
	82b/10, 82b/11, 83a/8, 83b/11,		88b/2, 88b/8, 89b/4, 89b/6,
	83b/14, 83b/14, 84a/1, 84a/2,		89b/13, 91a/10, 91b/4, 92a/7,
	84b/8, 85a/8, 85a/9, 85a/10,		92a/10, 103b/5
	85b/1, 85b/2, 85b/5, 85b/10,	ķuvvetli	<i>Ar.</i> T. Kuvvetli <i>bk.</i> ķuvvetlü
	85b/12, 86a/13, 86b/1, 87b/8,		[1].
	88a/6, 89b/2, 91a/8, 91b/9,		ķ. 95b/7
	92a/3, 93a/10, 96a/1, 105a/1,	ķuvvetlü	<i>Ar.</i> T. Kuvvetli <i>bk.</i> ķuvvetli
	105a/4, 105a/4, 107a/9,		[7].
	109b/15		

- ķ. 48a/7, 54b/7, 66b/10,
93a/13, 99a/15, 109b/4
ķ. ise 55a13
- ķuyı** Kuyu, toprağa kazılan derince
çukur [1].
ķ. 75b/14
- ķuyruk** Kuyruk [10].
ķ. 14b/8, 18b/1, 18b/14, 24b/4,
76a/15, 76b/1, 98a/8, 103b/9
ķ.+ı 95a/6, 19b/10
- ķuyucuķ** Kūçük kuyu, çukur [1].
ķ. 76a/3
- ķuzı** Kuzu [5].
ķ. 65a/8, 66a/3, 79a/12, 79a/12,
79a/14
- kūçük** Kūçük [3].
k.+de 66a/8
k.+e 6a/4
k.+üñ 14a/12
- kükürd** *Far.* Kükürt, doğada saf veya
başka cisimlerle birleşik olarak
bulunan, sarı renkli element *bk.*
kükürt [1].
k. 98a/8
- kükürt** *Far.* Kükürt, doğada saf veya
başka cisimlerle birleşik olarak
bulunan, sarı renkli element *bk.*
kükürd [9].
- k. 18b/1, 18b/9, 63a/10, 63b/7,
65b/1, 97b/8, 97b/15, 101a/12
k.+den 18b/11
- kükürtlü** *Far. T.* Kükürtlü [1].
k. 42b/4
- küllı** *Ar.* Bütün [6].
k. 12b/3, 55a/11, 97b/12,
109a/4
k.+dür 43b/5
k.+sin 30a/10
- kündüs** *Ar.* Voynik otu, aksırık otu,
ağu kunduzu (*Gypsophyla*
struthium) *bk.* **ķundus** [5].
k. 63b/14, 65b/12, 96b/3,
97b/6, 100b/7
- kürek** Kürek kemiği bölgesi [1].
k.+inden 104b/8
- kütüb** *Ar.* Kitaplar [1].
k.-i meşhür 30a/14

L

- lāden** *Far.* Laden otu ve bundan elde
edilen zamk [3].
l. 27b/8, 99a/1
l.+i 97a/1
- lahmı** *Ar.* Siroz türü [2].
l. 55a/4
l.+nüñ 55a/7

- laḥlaḥa** *Ar.* Anber, misk, kafur, lâden gibi şeylerden meydana gelen güzel kokulu bir tür macun [3].
l. 21b/11
l.+1 2a/5, 21b/11
- lahza** *Ar.* Lahza, an [5].
l. 46a/6, 46b/5, 57a/5, 65b/5
l.+dan 54b/13
- lâjivert taşı** *Far. T.* İçinde düzgün bir biçimde dağılmış kükürt bulunan sodyumla alüminyum silikatın oluşturduğu değerli, lacivert renkli taş [1].
l. 6b/8
- laḳve** *Ar.* Yüz felci [4].
l. 80a/8, 96b/2, 100a/12
l.+ye 86b/5
- laʿ1** *Ar.* Parlak kırmızı renkli billurlaşmış, saydam bir alüminyum oksidi olan değerli bir taş [2].
l. 4b/10, 6b/6
- laṭif** *Ar.* Yumuşak, güzel, hoş [21].
l. 42a/3, 42a/4, 42a/7, 42b/12, 42b/12, 43a/3, 43b/12, 45a/4, 45b/5, 51b/12, 52b/5, 62b/3, 64b/9, 79a/4, 83b/12, 85a/5, 89a/15, 91b/14
- l.+dür 79b/13, 80a/5
l.+raḳdur 80a/5
- laʿûḳ** *Ar.* Yalanacak, yenilecek macun [3].
l.-1 bādām 22b/6
l.-1 ḥıyārşenbe 91a/3
l.+ları 22a/11
- lâ-yezâl** *Ar.* Zevalsiz, bitimsiz [1].
l. 11b/8
- lâzıme** *Ar.* Gerekli şey [1].
l.+dür 20b/4
- legen** *Far.* Genellikle, içinde bir şey yıkamak için kullanılan metal veya plastikten yayvan kap [1].
l.+e 9a/11
- leḥād** *Ar.* Bademcik hastalığı [1].
l.+lar 49a/14
- levâzım** *Ar.* Lazım olan şeyler, gerekli şeyler [1].
l.+ları 67a/9
- levn** *Ar.* Renk [4].
l.+i 41a/15, 64b/12, 86a/2
l.+in 63b/6
- lezzet** *Ar.* Lezzet, ağız yoluyla alınan tat [7].
l. 30b/4, 31b/6, 31b/8, 31b/11, 31b/14, 34b/10, 85b/12
- lîkin** *Far.* Lakin [3].

1. 106a/10, 107a/13, 108a/6
limūn *Yun.* Limon [4].
1. 52a/1, 90a/5, 109b/1
1.+la 9b/5
lisān-ı ‘**aşāfir** *Far.* Kuşdili, biberiye,
hasalban [1].
1. 2b/10
lisānū ‘**l-ḥamel** *Ar.* Sinir otu, bağa
yaprağı (*Plantago major-*
media) [1].
1. 106b/5
lisānū ‘**ş-sevr** *Ar.* Sığır dili otu
(*Anchusa officinalis*) [1].
1. 94b/2
loḳma *Ar.* Lokma, ağza bir defada
alınıp yenen yiyecek parçası
[1].
1. 10b/2
lu‘āb *Ar.* Salya [9].
1.+ıla 11b/3, 67b/12, 79b/10
1.+ın 41b/9, 71a/15
1.+ıyla 93b/14, 94a/3
1.+la 25b/15, 67b/3
lüle *Far.* Lüle, çeşme ağzı, boru [1].
1.+ye 57a/6
lübb *Ar.* İç, öz [2].
1. 31a/11, 31a/11

lüffāḥ *Ar.* Kan kurutan, kan kusturan,
adam otu, insan otu,
abdüsselam otu [6].
1. 9a/3, 9a/14, 15b/4, 17a/13,
17b/6, 27a/4
lü‘lü’ *Ar.* İnci [2].
1. 37a/12
1.-i ḡayr-ı meşḳūḳ 30b/10

M

ma‘ācīn *Ar.* Hamur kıvamına
getirilmiş, yoğrulmuş şeyler
[2].
m. 1b/13, 2a/6
ma‘cūn *Ar.* Macun, hamur kıvamına
getirilmiş ilaç [26].
m. 2a/15, 3a/7, 27a/15, 30a/12,
31b/10, 32b/2, 32b/8, 34a/10,
34b/6, 36a/10, 36a/14, 39b/1,
39b/12, 58b/5, 64b/1, 87b/2,
88a/1, 107ā1, 107b/9
m.+a 87a/11
m.+dan 64a/13, 107b/11
m.+ı 53a/9, 107b/1
m.+ın 52b/3
m.-ı dīḡer 107a/7

ma'cūn-1 belādır *Far.* Beladır ağacı meyvesinin kesilip açılmasıyla içinden çıkan, bala benzer öz suyuna çeşitli maddelerin katılmasıyla yapılan bir tür macun [1].

m. 32a/14

ma'cūn-1 felāsife *Far.* Balgamı kesmek, nefesi kuvvetlendirmek, hazmı kolaylaştırmak, iştahı artırmak vb. pek çok faydası olan bir tür macun [2].

m. 31a/9, 87a/7

ma'cūn-1 ḥabs *Far.* Basur hastalığının tedavisinde kullanılan bir tür macun [1].

m. 107a/14

ma'cūn-1 ıtrifil *Far.* Mideyi ve zihni kuvvetlendiren, basur ağrılarına ve nezleye iyi gelen, gözün parlaklığını arttıran bir macun türü [1].

m. 88a/5

ma'cūn-1 kemmūn *Far.* Mideyi kuvvetlendiren, hazmı kolaylaştıran ve bel ağrısına iyi gelen bir macun türü [2].

m. 51b/5, 87a/2

ma'cūn-1 levzīne *Far.* Mideyi temizleyen, balgama ve nezleye iyi gelen bir macun türü [1].

m. 88a/2

ma'cūn-1 misk *Far.* Misk macunu [1].

m. 2a/7

ma'cūn-1 muḳavvī *Far.* Cinsel gücü artıran bir tür macun [3].

m. 34a/4, 34b/12, 87b/8

ma'cūn-1 muḳavviyāt *Far.* Bir tür macun [1].

m. 2b/6

ma'cūn-1 müferriḥ *Far.* Zayıf kalbi kuvvetlendiren, hazmı kolaylaştıran, iştahı arttıran vb. faydaları bulunan bir macun türü [1].

m. 37a/7

ma'cūn-1 nūṣ-dārū *Far.* Panzehir macunu [2].

m. 34a/10, 34b/6

ma'cūn-1 surincān *Far.* Acı çiğdem macunu [2].

m. 61b/6, 62a/6

ma'cūn-1 tiryāk-1 erba'a *Far.* Zehirli hayvanlar ısırıldığı zaman

- sürülen, sancı ve baş ağrısına da iyi geldiği düşünülen bir macun türü [1].
m. 88a/11
- ma'cūn-ı uskūf** *Far.* Ayak parmaklarında ve topuklarında meydana gelen ağrılara iyi gelen, balgamı vücuttan atan, hazmı kolaylaştıran vd. pek çok faydası bulunan bir macun türü [1].
m. 87b/12
- mādām** *Ar.* Madem, çünkü, değil mi ki [2].
m. 104a/15, 105a/4
- mādde** *Ar.* 1. Madde [20].
m. 26a/11, 68a/15, 68b/5, 105a/3
m.+den 70a/8
m.+dür 49b/7, 62a/12, 68a/11
m.+i 99a/4, 106a/15
m.+leri 83b/13, 98b/12
m.+si 27b/12, 104a/8
m.+sin 106a/10, 106a/14, 107a/8
m.+ye 50a/2
m.-i aşliyye 30a/7
m.ü'l-ḥayevāt 87a/11
- m.ü'l-ḥayāt 31a/14
2.*Anat.* erkeklik organı [1].
m.+yi 39b5
- mafşal** *Ar.* Oynak yeri, eklem [3].
m. 77a/8, 86a/1, 94b/9
- mağād** *Far.* Patlıcan [1].
m. 99b/12
- mağāş** *Ar.* Yabani nar kökü (*Punica granatum*) [3].
m. 16a/11, 16b/3, 27a/3
- mağaş** *Ar.* Sancı, ağrı [1].
m.52a11
- mağrib** *Ar.* Garp, batı [1].
m. 44a/3
- ma' hāzā** *Ar.* Buna karşın [1].
m. 104b/11
- maḥmūde** *Ar.* Mahmude otu, yer pelidi (*Convolvulus scammonia*) [22].
m. 6b/15, 7b/8, 8a/5, 20b/11, 31b/2, 31b/10, 47b/7, 53b/14, 64a/11, 70b/4, 92b/4, 92b/8, 93b/5, 95b/15, 103b/14
m.+den 7a/1, 7b/8, 8a/5
m.+i 7a/2, 7b/9, 8a/6, 8a/7
- maḥrā** *Ar.* Elverişli, uygun şey [2].
m. 96b/14, 106a/9

maḥrūr *Ar.* İçi hararetli olan, ateşli, ateşlenmiş, kızmış [1].

m. 80a/15

maḥr[ū]rū'l-mizāc *Ar.* Tabiatı hararetli, ateşli olan [1].

m. 108a/3

maḥv *Ar.* Yok etme, ortadan kaldırma [1].

m. 69b/9

mā'ī *Ar.* Mavi [1].

m.+si 72a/13

mā'il *Ar.* Eğilimi olan [2].

m.+dür 79b/15, 81a/11

maḥ'ad *Ar.* Oturak yeri, kış [6].

m. 100a/7, 104a/13, 106a/15

m.+da 104a/13

m.+dan 104b/1

m.+ı 100a/10

maḥāle *Ar.* Makale, tek bir bahis üzerine kaleme alınan şey *bk.*

maḥālet [18].

m. 40a/7, 40a/8, 40b/14, 40b/14, 41b/3, 41b/3, 42a/5, 42a/6, 44a/5, 49b/14, 49b/15, 56a/5, 56a/6, 62b/5, 62b/5, 77b/12, 77b/13

m.+sinde 44a/5

maḥālet *Ar.* Makale, tek bir bahis üzerine kaleme alınan şey *bk.*

maḥāle [9].

e. 40a/7, 40b/14, 41b/2, 42a/5, 44a/4, 49b/14, 56a/5, 62b/4, 77b/12

māḥu'l-'ayn *Ar.* Göz damarı [1].

m. 48a/3

mālāya'nī *Ar.* Manasız, faydasız, boş [şey] [1].

m. 44b/14

mālīḥulyā *Ar.* Melankoli [5].

m. 45a/12, 45a/13, 105a/10

m.+ya 3b/7, 4b/9

ma'lūm *Ar.* Bilinen, belli [3].

m. 40a/15, 104a/3

m.+dur 40b/6

māmīrān *Far.* Kırlangıç otu (*Chelodonium majus*) *bk.*

māsīrān [1].

m.-ı Çinī 47a/3

māmīṣā *Far.* Boynuzlu gelincik, sarı gelincik, sarılık otu (*Glaucium corniculatum*) [3].

m. 9a/5, 27b/4, 47b/11

maraz *Ar.* Hastalık [27].

m. 42a/5, 57a/3, 67b/13, 68b/3, 92b/5

- m.+a 51a/11, 63a/2, 79a/10, 104b/2
- m.+ında 109b/14
- m.+içün 15a/14
- m.+lar 64b/12, 105a/14
- m.+lara 29a/8, 62a/7, 82b/13, 87b/3, 93b/6, 94a/12
- m.+ları 56a/6, 83b/13, 85b/5, 86b/13, 93a/14, 105a/9
- m.+ların 59a/1, 73a/3
- marūl** *Yun.* Marul (*Lactuca sativa*) [8].
- m. 9a/4, 15b/3, 17b/5, 26b/4, 27a/5, 27a/11, 44a/14, 81b/12
- māsīrān** *Far.* Kırlangıç otu *bk.*
- māmīrān** [1].
- m.-ı Çinī 6b/7
- māsike** *Ar.* Tutan, zapteden [1].
- m. 40a/5
- maṣṭakī** *Yun.* Sakız, sakız ağacından elde edilen bir tür reçine (*Pistacia lentiscus*) [79].
- m. 3a/11, 4b/7, 5b/5, 5b/5, 5b/8, 10a/7, 12a/13, 12b/5, 13a/5, 13b/5, 15a/1, 15a/10, 15b/13, 16a/5, 27a/14, 27b/8, 29a/5, 29b/13, 30b/7, 31b/7, 31b/10, 34a/7, 34a/11, 34b/7,
- 34b/14, 36a/6, 36a/13, 37a/10, 47a/11, 48b/5, 49a/10, 50a/5, 51b/10, 52b/12, 52b/14, 53a/4, 53a/14, 55a/8, 56a/12, 56a/13, 59b/15, 60a/11, 61b/3, 64a/15, 68b/11, 70b/3, 74b/2, 76a/15, 87b/4, 88b/5, 88b/10, 88b/13, 88b/15, 92a/13, 92b/2, 92b/10, 93a/1, 93a/4, 93a/8, 93a/12, 93b/1, 96a/11, 96a/12, 96a/13, 98a/11, 98a/14, 99a/12, 99b/2, 100a/14, 100b/2, 101a/2, 102a/12, 106b/2, 106b/9, 108b/4, 108b/5, 109a/14
- m.+i 5b/6, 13b/5
- māsūr** *Far.* Birbirine katılmış [şey] [1].
- m. 25b/5
- maṣūra** *Yun.* Koni veya silindir biçiminde olup üzerine şerit, iplik vb. sarılan, karton, tahta, plastik vb. maddelerden yapılan araç [1].
- m.+yla 48a/6
- māṣ** *Ar.* Mürdümük, otsu bölümü hayvan yemi olarak kullanılan, beyaz, açık mavi veya mor çiçekleri olan bir yıllık otsu

- bitki, akburçak (*Lathyrus sativus*) [4].
m. 17b/5, 20b/12, 21a/15, 26b/2
- maṭbūḥ** *Ar.* Kaynatılmış, haşlanmış [ilaç] [16].
m. 45a/15, 63a/3, 64a/4, 65a/4, 67b/11, 69a/15, 71a/12, 94a/12, 94a/15, 94b/8, 94b/13, 95a/5, 95a/9, 95a/12
m.+ları 94a/8
m.-ı temürhindī 69b/14
- mā'ū'l-cübūn** *Ar.* Peynir suyu, süt çürüğü [1].
m. 66a/2
- mā'ū'l-fākihe** *Ar.* Meyve suları [1].
m. 90b/13
- maẓarrat** *Ar.* Zarar, ziyan [1].
m.+ın 81b/4
- maẓbūṭ** *Ar.* Belli, belirtilmiş [1].
m. 104a/4
- māzeryūn** *Yun.* Defne, kılapa (*Daphne mezereum*) [5].
m. 55a/5, 57a/12, 57a/14, 93b/2, 93b/3
- maẓmaẓa** *Ar.* Gargara, ağız çalkalama [4].
- m. 48b/4, 48b/6, 100b/4, 100b/5
- māzū** *Far.* Mazı (*Thuya*) [31].
m. 9b/9, 11a/1, 12b/12, 18a/3, 25b/4, 26a/5, 31a/2, 36b/4, 36b/7, 36b/9, 49a/1, 49a/10, 53a/14, 53b/1, 53b/4, 54a/14, 58a/6, 58a/10, 60a/1, 60a/15, 61a/7, 62a/14, 93b/10, 93b/12, 98a/10, 100b/5, 101a/4, 101a/5, 101b/2, 106a/1
m.+yı 24a/10
- mecāl** *Ar.* Güç, kuvvet, takat [1].
m.+i 41b/12
- meclis** *Ar.* Oturulacak, toplanılacak yer [2].
m. 7a/15, 8b/1
- mecmū^c** *Ar.* Cem olunmuş, toplanmış, bir araya getirilmiş, tüm [34].
m. 28a/1, 30b/6
m.+a 29a/5
m.+da 1b/4
m.+ın 106b/4
m.+nı 3a/13, 3b/9, 3b/15, 6b/1, 6b/11, 8b/9, 9a/6, 9b/5, 9b/14, 10a/8, 10a/14, 10b/8, 11a/1, 11b/2, 12b/7, 12b/14, 13a/14, 14b/11, 15b/13, 16a/8, 18a/4,

- 19b/12, 21a/11, 22a/7, 22a/13,
23a/14, 23b/9, 24b/13
m.-ı eşribe 27b/12
- Mecmū'atü'l-Fevāyid** *Ar.* Faydalı
mecmua, dergi [1].
M. 1b/10
- medd** *Ar.* Uzatma, çekme [1].
m.+dür 49a/15
- medīd** *Ar.* Çekilmiş, uzatılmış, uzun
[1].
m. 104a/6
- mefāşıl** *Ar.* Eklemler [5].
m. 26a/8, 27a/10
m.+a 17b/3, 86b/14
m.+larda 72b/7
- mef'ūl** *Ar.* İşlenmiş, yapılmış,
kılınmış [1].
m. 31b/14
- meger** *Far.* Meğer, oysa, oysaki
[1].
m. 10b/13
- mehmā-emken** *Ar.* Mümkün olduğu
kadar, olabildiği kadar [1].
m. 109b/2
- Mekkī** *Ar.* Mekke'ye ait, Mekke ile
ilgili [10].
- mürr-i m. 3b/8, 14b/3, 15b/12,
16b/4, 19b/15, 32b/7, 32b/9,
62a/15, 92b/8
ıdħır-ı m. 37a/11
- memzūc** *Ar.* Karıştırılmış, karışmış,
karışık [2].
m. 64b/8, 65a/9
- men'** *Ar.* Yasak etme, vermeme,
önleme [9].
m. 10a/3, 28a/4, 46b/13,
82b/15, 83a/10, 85a/15, 85b/4,
87a/11
m.+ine 10a/4
- menfa'at** *Ar.* Fayda, yarar [5].
m. 29a/14
m.+ı 81b/6
m.+i 4b/9, 81a/9
m.+lerin 30a/6
- menfa'atlü** *Ar.* T. Faydalı, yararlı [1].
m. 28b/10
- menī** *Ar.* Döl suyu, sperma [6].
m. 30b/4, 31b/2, 82b/10, 97a/2,
107a/14
m.+i 85a/13
- mensūp** *Ar.* Bir kimseye, bir şeye
nispeti olan, bir şeyle ilgisi
bulunan [1].
m.+dur 40b/8

- menzū'ü'l-rağve** *Ar.* Köpüğü alınmış [1].
m. 31a/13
- merāz** *Ar.* Ağırlık [1].
m.+ile 47a/4
- mercān** *Ar.* Ilık denizlerde yaşayan, ağaç gibi kök salarak büyüyüp gelişen kalker iskeletli hayvandan elde edilen kırmızı renkli madde, mercan [5].
m. 4b/12, 4b/12, 6b/5, 37a/10, 46b/4
- mercengüş** *Far.* Mercanköşk çiçeği (*Origanum majorana*) *bk.*
merzencüş, merzengüş [2].
m. 51a/8, 52b/6
- mercimek** *Far.* Mercimek (*Lens culinaris*) [20].
m. 9b/5, 17b/5, 17b/12, 20b/1, 20b/12, 20b/14, 36b/7, 45a/7, 48b/10, 49a/3, 49b/9, 53b/5, 73a/5, 78a/11, 97a/13, 99b/7, 100b/9, 101b/3, 109b/5
m.+le 82b/1
- merhem** *Ar.* Deriye sürülerek kullanılan yağlı ilaç [51].
m. 5a/13, 9a/10, 12b/9, 13a/1, 13a/9, 13b/12, 14a/1, 15a/5, 16a/1, 18a/8, 18b/3, 18b/4, 19a/3, 29b/6, 43a/15, 48a/2, 55b/12, 57b/6, 57b/7, 58a/4, 59a/4, 63b/2, 63b/3, 64a/5, 67a/4, 70b/5, 70b/8, 71a/4, 73b/10, 76a/8, 76b/1, 106a/9
m.+den 18a/10
m.+dür 101b/9
m.+i 59a/8, 62b/13, 62b/13, 67b/11, 77a/10
m.+ile 43b/1, 69b/8, 73a/2
m.+in 69a/14, 73b/5, 74a/6
m.+lerdür 105b/4
m.+leri 2a/2, 12b/4, 101b/5
m.-i nev^c-i diğer 13a/3
- merhem-i başal** *Far.* Soğan merhemi [1].
m.+ı 77a/12
- merhem-i bāselik** *Far.* Her türlü yaranın tedavisinde kullanılan bir merhem türü [1].
m. 59b/6
- merhem-i bāselikūn** *Far.* Her türlü yaranın tedavisinde kullanılan bir merhem türü [9].
m. 60a/13, 68a/9, 70b/14, 71a/2, 72a/3, 74a/4, 102a/7
m.+ıla 72b/6

m.+la 68b/1
merhem-i ebyaž *Far.* Yanık
tedavisinde kullanılan bir tür
merhem [1].
m. 101b/8

merhem-i gül *Far.* Çıban, yanık ve
yılancık gibi hastalıkların
tedavisinde kullanılan bir
merhem [1].
m. 102a/14

merhem-i hāşş *Far.* Sulu çıbanları
kurutan ve yanığa iyi gelen bir
merhem türü [1].
m. 102b/6

merhem-i havâriyyûn *Far.* Şirpençe,
sıraca, veba, basur, nasır vb.
hastalıkların tedavisinde
kullanılan bir merhem türü [5].
m. 57b/11, 68a/9, 70b/13,
71b/12, 102b/10

merhem-i hûb *Far.* Kılıç ve bıçak
yaralarının tedavisinde
kullanılan bir merhem [1].
m. 102a/11

merhem-i jengârî *Far.* Yaraların
tedavisinde ve yaralardan
geriye kalan ölü derinin

atılmasında kullanılan bir
merhem türü [1].

m. 102a/1

merhem-i kâfûrî *Far.* Yılancık, verem
ve veba gibi hastalıkların
tedavisinde kullanılan bir
merhem türü [10].

m. 57a/2, 57b/2, 58a/1, 67a/8,
70a/5, 71b/1, 73a/10, 73b/15,
77a/10, 101b/12

merhem-i Mışrî *Far.* Kulakta meydana
gelen ağrı, yara vb.
rahatsızlıkların tedavisinde
kullanılan bir tür merhem [1].

m. 101b/5

merhem-i rusûl *Far.* Diğer adı
merhem-i havâriyyûn olan,
şirpençe, sıraca, veba, basur,
nasır vb. hastalıkların
tedavisinde kullanılan bir
merhem türü [1].

m. 102b/10

merhem-i sirke *Far.* Küçük çocukların
genellikle yüzünde ve başında
çıkan çıban veya sivilcelerin
tedavisinde kullanılan bir
merhem türü [1].

m. 70a/5

merhem-i zencefre *Far.* Verem, sıraca ve şirpençe gibi hastalıkların tedavisinde kullanılan bir merhem türü [1].

m. 102b/3

merhem-i zincefri *Far.* Küçük çocukların genellikle yüzünde ve başında çıkan çıban veya sivilcelerin tedavisinde kullanılan bir merhem türü [1].

m. 68a/9

mermâhür *Far.* Mersin yemişi [1].

m. 107b/14

mermer *Yun.* Billurlaşmış kireç taşı [2].

m. 88b/12, 89b/7

mersin *Yun.* Mersin ağacı ve yemişi [23].

m. 23a/11, 39b/9, 52b/11, 52b/13, 53a/3, 53a/11, 54a/5, 57b/15, 58a/5, 58b/3, 63a/8, 63a/8, 63a/13, 78b/15, 90a/6, 90a/7, 93b/10, 93b/13, 96a/14, 96a/15, 96a/15, 97a/1, 100a/9, 106a/5

mertebe *Ar.* Derece, basamak [1].

m.+si 79a/6

merzencüş *Far.* Mercanköşk çiçeği (*Origanum majorana*) *bk.*

mercengüş, merzengüş [11].

m. 13b/1, 13b/11, 13b/13, 13b/15, 14a/4, 14b/7, 30b/10, 37a/12, 49b/2, 100a/4

m.+ı 63a/5

merzengüş *Far.* Mercanköşk çiçeği (*Origanum majorana*) *bk.*

mercengüş, merzencüş [1].

m. 76a/12

mesâmme *Ar.* Gözenek [1].

m.+i 40b/3

meşâne *Ar.* Sidik kavuğu [4].

m. 58b/1, 79b/11

m.+i 56b/2

m.+ye 79b/10

meşelâ *Ar.* Misal olarak, şunun gibi, söz gelişi [3].

m. 13a/1, 40a/1, 104a/2

mesh *Ar.* Silme, sığama [1].

m. 25a/7

meşgûl *Ar.* Bir işle uğraşan, iş görmekte olan [2].

m. 31b/7, 31b/11

meşhûr *Ar.* Şöhretli, şöhret kazanmış [2].

m.+da 30a/15

- m.+dur 28a/11
- meşin** *Far.* İşlenmiş koyun derisi [4].
m.+e 51b/11, 56a/3, 56a/13,
98a/15
- meşkük** *Ar.* Yarılmış, ikiye ayrılmış
[1].
m. 30b/10
- mevc** *Ar.* Dalga [1].
m.+i 70b/2
- mevīzec** *Far.* Yaban üzümü
(*Delphinium staphisagria*) *bk.*
mevīzek [5].
m. 31b/9, 31b/12, 48b/5, 49a/7,
96b/3
- mevīzek** *Far.* Mevzek otu, it otu,
kokar ot, dağ üzümü
(*Delphinium staphisagria*) *bk.*
mevīzec [1].
m. 36a/12
- mevzi'** *Ar.* Yer, bir şey konulacak yer
[3].
m. 26a/13
m.+üñ 26b/1, 26b/11
- meydān** *Ar.* Fırsat, imkân [1].
m.+a 56b/14
- mışr** *Ar.* Buğdaygillerden, gövdesi
boğumlu ve kalın, yaprakları
- şerit biçiminde olan bir bitki
[1].
- nebāt-ı m. 33b4
- Mışrī** *Ar.* Mısır'a ait, Mısır ile ilgili
[21].
anīsūn-ı M. 3a12, 4a11, 8b6,
10a7, 12a11, 21b8
gül-nār-ı M. 5a1, 9b8, 10a11,
10b15, 11b9, 12a8, 12b11,
22a11, 22b2, 53a11, 106b3,
106b9
afyūn-ı M. 9a15, 17a14, 32b10
- mi** Soru eki [1].
m.+dür 70a/15
- mī'a** *Ar.* Günlük ağacı, sıgala ağacı
(*Liquidambar orientalis*) [4].
m. 54a/14, 65b/12, 97b/3,
99a/2
- mi'ā-yı işnā 'aşeriyye** *Far.* On iki
parmak bağırsağı [1].
m. 40b/12
- mi'ā-yı a' ver** *Far.* Körbağırsak [1].
m. 40b/13
- mi'ā-yı diḳāḳ** *Far.* İnce bağırsağın son
yarısı [1].
m. 40b/12

mi'ā-yı k̄olon <i>Far.</i> Kalın bağırsağın karından (işkembeden) önceki bölümü [1]. m. 40b/13	88b/2, 88b/7, 89b/4, 90b/14, 91b/15 m.+nüñ 30b/3, 52b/9 m.+ye 5b/10, 28a/4, 28b/2, 28b/11, 29b/2, 29b/10, 37a/8, 51b/9, 78a/1, 80a/7, 81b/2, 81b/5, 81b/14, 82a/2, 82a/4, 82a/5, 82a/12, 82a/14, 82b/7, 83b/11, 83b/14, 83b/15, 84a/1, 84b/7, 85b/2, 86b/1, 91a/7, 92b/5, 93a/10, 96a/1
mi'ā-yı müstak̄im <i>Far.</i> Kalın bağırsak [1]. m. 40b/13	
mi'ā-yı şā'im <i>Far.</i> İnce bağırsağın üst yarısı [1]. m. 40b/12	
mi'de <i>Ar.</i> Mide, kursak [94]. m. 3a/7, 3b/2, 12a/5, 41a/15, 51a/15, 51a/15, 51b/11, 51b/15, 78b/1, 90a/7, 90b/8, 92a/6, 92a/15, 95b/4, 96a/11, 98a/13, 98a/15, 106b/6, 107a/3, 107a/12, 107a/14 m.+de 11b/5, 12a/6, 33b/11, 80b/4, 82b/2, 84a/8, 85b/9 m.+deki 32b/3 m.+den 79b/7, 80b/13, 82b/2, 83a/7, 88b/13 m.+i 10a/3, 51b/5, 55b/9, 78b/3, 78b/10, 78b/15, 80a/2, 81a/10, 83a/4, 84a/9, 84b/6, 85b/4, 86a/4, 86a/5, 86a/6, 86a/12, 86b/2, 86b/8, 86b/10, 86b/12, 87a/3, 88a/2, 88a/5,	mi'e <i>Ar.</i> Yüz sayısı [1]. m. 33a/5 mi'eteyn <i>Ar.</i> İki yüz sayısı [1]. m. 105b/12 miḳā[ş]cuḳ <i>Ar. T.</i> Makas, küçük makas [1]. m. 46a/11 miḳdār <i>Ar.</i> Belirlenen gerekli miktar, doz [44]. m. 10a/15, 15b/7, 29a/9, 29b/4, 36a/7, 36b/8, 53b/6, 58a/7 m.+ca 5a/14, 23b/1, 90a/9, 101b/14, 102a/6 m.+da 22a/8 m.+ı 2a/14, 3b/9, 7b/11, 8b/11, 10a/9, 13b/9, 15a/5, 15a/15, 19a/15, 19b/13, 22b/11, 25b/5,

- 27a/15, 27a/15, 28a/13, 28b/15,
30b/13, 31a/14, 32b/2, 33b/2,
34a/13, 34b/8, 39b/15, 52b/14,
101b/10
m.+ınca 3a/5, 3b/15, 10a/5,
26b/6, 32b/7
- mīl** *Ar.* Göze sürme çekmeye
mahsus bir alet [5].
m. 6b/11, 56b/15
m.+ile 47a/6, 70b/13, 70b/14
- mīlcū** *Ar.* Göze sürme çekmekte
kullanılan ince ve uzun alet [1].
m.+la 6b/11
- mirāren** *Ar.* Defalarca [2].
m. 30a/5, 30a/15
- mirrā** *Ar.* Mirra ağacı, bu ağacın
gövdesindeki yarık ve
çatlaklardan çıkan suyun donup
kristalleşmesi ile ortaya çıkan
madde ilaç yapımında
kullanılır [1].
m. 16a/6
- misk** *Ar.* Misk, Asya'nın yüksek
dağlarında yaşayan bir cins
ceylanın erkeğinin karın derisi
altındaki bir bezden çıkarılan
güzel kokulu madde *bk. müşğ*
[13].
- m. 31b/9, 34b/1, 34b/4, 37a/1,
37a/13, 45b/11, 51a/8, 89b/9
m.+i 3a/14, 5b/6, 30a/3, 94a/6
m.-i sepīd 34b/5
- mişkāl** *Ar.* 4,810 gram olan bir ağırlık
ölçü birimi [73].
m. 11b/4, 2a/12, 2a/13, 3a/6,
3a/8, 3a/8, 3a/9, 3a/9, 3a/9,
3a/9, 3a/10, 3a/11, 3a/12,
3b/2, 3b/10, 4a/3, 4a/3, 4a/4,
4a/4, 4b/11, 4b/12, 4b/12,
4b/13, 4b/14, 4b/15, 6b/7, 8b/6,
10a/6, 11a/9, 11a/13, 11a/13,
11b/11, 11b/11, 11b/12,
12a/15, 12b/2, 14b/3, 25b/14,
25b/14, 27a/15, 30b/12, 31b/2,
31b/2, 31b/2, 31b/3, 31b/3,
31b/3, 31b/4, 31b/4, 31b/11,
32b/8, 34b/4, 37a/13, 46a/2,
53a/8, 54b/5, 61b/5, 86a/4,
87a/7, 87b/7, 87b/14, 87b/15,
88a/5, 88a/15, 88b/7, 88b/11,
92b/4, 93b/5, 95b/13, 100a/13
m.+den 107b/10
m.+ini 26a/1, 26a/6
- mişl** *Ar.* Benzer, kat [3].
m.+ince 10b/6, 16b/13, 31a/13
- miyāne** *Far.* Orta, ara [4].

- m. 42a/15
- m.+dür 81a/13, 83a/13, 84b/2
- mizâc** *Ar.* Huy, tabiat [11].
- m. 26a/11, 44b/12, 66b/10
- m.+a 84a/4
- m.+ı 42b/3, 85a/5, 85a/6, 89a/15
- m.+ına 80b/13, 81a/14
- m.-ı fesâd 107a/15
- mizâclu** *Ar.* T. Huylu, tabiatlı [3].
- m. 81a/6, 107b/12
- m.+ya 85a/7
- mu'âlece** *Ar.* İlaç yapma, ilaç kullanma [1].
- m.+sin 104b/6
- mu'ayyen** *Ar.* Belli, belirli [2].
- m. 104a/2, 104a/4
- mücibince** *Ar.* T. Gereğince [1].
- m. 1b/6
- muğlâb** *Ar.* Bir tür şurup [6].
- m. 7a/5, 8a/9, 43b/13, 94a/8
- m.+a 7a/7
- m.+ları 94a/8
- muhâlif** *Ar.* Uymayan, uygun olmayan [2].
- m. 73a/3, 80b/4
- muhallil** *Ar.* Yumruları, şişleri veya bir iltihabı iyi eden ilaç [2].
- m. 67b/5, 68a/14
- muhâţara** *Ar.* Tehlike [5].
- m.+dur 49b/5, 52b/6, 66b/6, 73a/14, 77b/11
- muhazzir** *Ar.* Tahzir eden, sakındıran [1].
- m. 27a/2
- muhill** *Ar.* Dokunan, sakatlayan, bozan [1].
- m. 81b/1
- muhkem** *Ar.* Sağlam, berk [15].
- m. 25b/7, 30b/6, 62b/1, 74a/6, 74a/13, 74b/1, 74b/14, 74b/15, 75a/4, 75a/10, 75a/11, 75a/15, 75b/6, 76a/1
- m. ise 44b15
- muhtâr** *Ar.* Seçilmiş, seçkin [1].
- m. 37a/7
- muhtelif** *Ar.* Birbirine uymayan, zıt [2].
- m. 21b/2, 51b/15
- muḳavvî** *Ar.* Kuvvet veren, kuvvetlendiren [3].
- m. 42a/1
- m.+dür 33b/12, 85b/4
- muḳayyed** *Ar.* Bir işe ehemmiyet veren [1].
- m. 71a/10

muḳl *Ar.* Günlük ağacı [22].

m. 12b/5, 15a/1, 15b/12,
16a/11, 19b/14, 27b/10, 30a/5,
54a/8, 57b/13, 62a/15, 93b/8,
102b/13

m.+dan 30a/9

m.+ı 30a/11

m.+la 30a/12

m.-ı azrak 16b/3, 30a/9,
106a/4, 106a/13, 107a/5,
107a/10, 107b/13

muktezâ *Ar.* Gerekli [1].

m.+sınca 30b/15

mūm *Far.* Mum [45].

m. 7b/14, 8a/1, 8a/1, 13a/3,
13b/5, 14b/10, 14b/11, 15b/6,
16a/13, 16a/13, 16a/15, 16b/8,
18a/6, 18a/6, 22b/10, 24a/1,
50a/5, 59b/2, 98b/15, 99a/2,
99a/13, 99b/9, 99b/12,
101b/11, 101b/14, 102a/6,
102a/10, 102a/13, 102b/5,
102b/15, 106a/12

m.+a 89a/2

m.+ı 13a/8, 13b/5, 62a/2, 89a/2

m.+ıla 70b/15, 99b/12, 102a/3

aḳ m. 13a/2, 13a/6, 16b/7,
22b/10, 23b/14, 27a/9

mūmiyā *Yun.* Bir tür ilaç [2].

m. 76a/10, 88a/15

mūmlı *Far.* T. Mumlu bal, balmumu
[1].

m. 70b/5

murabbā *Ar.* Kaynayıp kıvama
geldikten sonra dondurulmuş
meyve suyu tatlısı [7].

m.+ları 91a/6

m.+sıyla 31b/10

m.-ı gül 92a/10

m.-yı helile 91b/9

m.-yı şaḳāḳul 92a/3,

m.-yı turunç ḳabı 92a/6

m.-yı zencebıl 91b/14

murđ *Far.* Mersin ağacı meyvesi [7].

m. 9b/12, 10a/2, 10b/15,
11a/13, 26a/4, 31a/2, 106b/6

murđār *Far.* Kirli, pis [3].

m. 59a/5, 74a/1, 99a/4

murğ *Far.* Kuş [1].

m. 4b/2

muşaddi *Ar.* Baş ağrıtan [1].

m.+dür 108a/6

mu^ʿteber *Ar.* İnanılır, güvenilir [1].

m. 4b/9

mu^ʿtedil *Ar.* Yavaş, mülayim, sert
olmayan [16].

- m. 78a/15, 79b/15, 81a/9
m.+dür 78b/12, 79a/10, 79a/11,
79a/14, 79b/6, 79b/7, 80a/1,
81a/11, 81b/15, 84a/1, 84a/3,
86a/8, 106a/15
- mu‘tamed** *Ar.* İtimat edilen, güvenilir
[1].
m. 2a/7
- muttaşıl** *Ar.* Aralıksız, hiç durmadan,
biteviye [3].
m. 2b/3, 59b/13, 76a/10
- muvâfiķ** *Ar.* Uygun, yerinde [6].
m. 78a/1, 80b/13
m.+dur 79b/4, 79b/7, 80a/3,
107b/12
- mużırlıķ** *Ar.* T. Zararlı olma [1].
m.+ın 79b/1
- mużırr** *Ar.* Zararlı, zarar veren
[7].
m.+dur 81b/2, 81b/8, 82a/3,
82a/8, 82a/14, 84a/15, 84b/7
- mücāma‘at** *Ar.* Cima etme, cinsi
münasebette bulunma [1].
m.+a 31b/11
- mücerreb** *Ar.* Tecrübe olunmuş,
denenmiş, sınanmış [12].
m. 14b/1, 69a/15
- m.+dür 31b/6, 31b/11, 32b/15,
34a/3, 36a/8, 36a/14, 36a/15,
39b/8, 63a/15, 77a/5
- mücerrebāt** *Ar.* Tecrübe olunmuş,
denenmiş, sınanmış şeyler [2].
m. 32b/13
m.+ındandır 30a/14
- müdahrec** *Ar.* İşlenmiş şap, tuz [3].
zerāvend-i m. “Dişi zeravend,
erkurtaran bitkisi” 19b/3,
87a/13
m.-i Şāmī 31a/10
- müdāvemēt** *Ar.* Devam etme [1].
m. 106a/8
- müddet** *Ar.* Zaman, vakit [3].
m. 104a/4
m.+de 104a/3
m.-i medīd 104a/5
- mü‘ellif** *Ar.* Telif eden, kitap yazan,
eser sahibi [1].
m.+ini 1b/12
- mü‘ezzin** *Ar.* Ezan okuyan [2].
m. 7a/12, 8a/14
- müferriķ** *Ar.* Ferahlık veren ilaç [4].
m. 31b/3
m.+dür 83a/11
m.+leri 1b/13, 4a/5

müferrih-i ekber <i>Far.</i> Ferahlık veren bir tür ilaç [1]. m. 4a/5	87b/13, 88a/7, 89b/10, 90b/14, 91a/3, 91a/8, 91a/15, 91b/6, 92a/9, 92a/15, 92b/15, 95a/5, 95a/13, 96a/7, 96a/9, 96a/12, 96b/3, 98b/3, 99a/5, 99a/6, 100a/7, 100a/12, 100b/3, 101b/9, 101b/13, 102a/9, 102a/15, 102b/4, 102b/7, 102b/12, 103a/4, 103b/8
müferrih-i melikî <i>Far.</i> Zayıf kalbi güçlendiren, hazmı kolaylaştıran, iştahı arttıran, zihni kuvvetlendiren, ağız kokusunu gideren, bedeni güçlendiren vb. faydaları bulunan bir tür ilaç [1]. m. 30a/15	mükerrer <i>Ar.</i> Tekrarlanmış, tekrar olunmuş [1]. m. 29a/2
müferrih-i yâkuî <i>Far.</i> Sara, melankoli, zayıf kalp ve bedene iyi geldiği düşünülen bir tür ilaç [1]. m. 4b/8	mülatţif <i>Ar.</i> Yumuşatıcı [ilaç] [1]. m.+dur 85a/6
müfid <i>Ar.</i> Faydalı [76]. m. 23a/3 m.+dür 14b/9, 19b/14, 24a/2, 24b/11, 42b/5, 43b/7, 45b/1, 51a/8, 51b/5, 53a/10, 53b/13, 54a/12, 55b/15, 56a/1, 56a/5, 56b/1, 57b/15, 58a/10, 59a/8, 61b/9, 62a/6, 62a/7, 62b/2, 81a/7, 81a/12, 82b/1, 83a/15, 83b/7, 83b/9, 84a/6, 84a/11, 84b/10, 85a/1, 85a/2, 85a/3, 85a/4, 85a/10, 85b/3, 86a/1, 86a/9, 86a/11, 86b/11, 86b/14,	müleyyen <i>Ar.</i> Telyin edilmiş, yumuşatılmış [5]. m. 20a/15, 50a/15, 107a/9, 107b/12 m.+dür 85a/2
	müleyyin <i>Ar.</i> Telyin eden, yumuşatan, yumuşatıcı [1]. m.+lerle 21b/3
	müleyyin-i mülûkî <i>Far.</i> Bir tür sakinleştirici [1]. m. 8b5
	mülûk <i>Ar.</i> Hükümdarlar [2]. m.-1 ^c Acem 30b/1, 37a/8

- mümtezic** *Ar.* Uyan, uyuşan, bağdaşmış [1].
m.+dür 84a/7
- münāsib** *Ar.* Uygun, yerinde [3].
m. 20a/14, 82a/2, 105b/6
- mürdāseng** *Far.* Doğal kurşun oksit *bk. mürdeseng* [10].
m. 18a/2, 97a/11, 97b/12, 98a/1, 99a/9, 101b/10, 102a/5, 102a/15, 102b/4, 102b/14
- mürdeseng** *Far.* Doğal kurşun oksit *bk. mürdāseng* [1].
m. 72b/11
- mürekkab** *Ar.* Terkip edilmiş, iki veya daha çok şeyin karışmasından meydana gelen [1].
m.+e 25b/6
- mürr** *Ar.* Arabistan'da yetişen bir ağaç ve bu ağacın zımkı [26].
m. 24b/2, 27a/7, 30a/8, 54a/14, 93a/12, 97a/14, 97b/2, 98a/10, 106a/4, 107b/13
m.-i aḥmer 67b/11
m.-i Mekkī 3b/8, 12b/5, 12b/13, 14b/3, 15b/12, 16b/3, 19b/15, 32b/7, 32b/9, 62a/15, 92b/8
- m.-i şāfi 15a/1, 56a/2, 59b/15, 88a/13
- müsekkın-i veca'** *Far.* Teskin edici, uyuşturucu, yatıştırıcı ilaç [2].
m. 105b/3, 105b/4
- müşhil** *Ar.* İshal eden, bağırsakları temizleyen ilaç [7].
m. 1b/15, 6b/13, 8a/9, 31b/9, 63b/13
m.+den 7a/10
m.-i āḥer 7b/12
- müşhil-i kavī** *Far.* Bir tür müşhil ilacı [1].
m. 6b/14
- müşhil-i sevdā** *Far.* Bir tür müşhil ilacı [1].
m. 104b/14
- müstevlī** *Ar.* Yayılan, her tarafı kaplayan [3].
m. 16b/11, 20a/6, 41a/15
- müşğ** *Far.* Misk *bk. misk* [27].
m. 2a/8, 2b/14, 3a/12, 5b/5, 5b/8, 6b/9, 11b/12, 14b/3, 16b/14, 25a/11, 27a/14, 29a/5, 30b/12, 31b/5, 49a/5, 85a/6, 85a/8, 85a/9, 88b/11, 107b/10
m.+den 3a/4, 3a/13
m.+i 16b/15

- m.+le 16b/14
- m.-i hâliş 4b/14, 12a/15, 30b/12
- müşkil** *Ar.* Engel, güçlük, zorluk, çetinlik [4].
- m.+dür 62b/4, 67b/10, 75a/7
- m.+ler 55a/10
- müştebeh** *Ar.* Karışık, zor [1].
- m. 104a/12
- müştemil** *Ar.* İçeren, kapsayan [9].
- m.+dür 40a/8, 40b/15, 41b/3, 42a/6, 44a/6, 49b/15, 56a/6, 62b/6, 77b/13
- müte'ahhîrîn** *Ar.* Son zamanlarda gelenler, yetişenler [2].
- m.+dendür 37a/7
- m.+dür 30b/1
- müte'allik** *Ar.* Asılı, bağlı [1].
- m. 29a/8
- müte'ârif** *Ar.* Bilinen, bilinir [2].
- m. 27b/11, 28a/3
- müteğayyir** *Ar.* Değişen, başkalaşan [1].
- m. 104a/10
- mütekkaddimûn** *Ar.* Evvelden gelip geçenler, eskiler, eski insanlar [1].
- m. 19a/8
- mütemekkin** *Ar.* Yerleşen, yerleşmiş, oturan [1].
- m. 19a/4
- mütevâtir** *Ar.* Tevatür eden, ağızdan ağza dolaşan [5].
- m. 65a/7, 72b/9, 81a/4, 103b/12, 104a/5
- mütevâtire** *Ar.* Tevatür eden, ağızdan ağza dolaşan [1].
- m. 55a/6
- mütevellid** *Ar.* Meydana gelmiş, ileri gelmiş [4].
- m. 3b/5, 104a/6, 104a/7, 105b/15
- müvellid** *Ar.* Meydana gelen, meydana getiren [1].
- m.+i 108b/10
- müzevvere** *Ar.* Çeşitli sebze ve meyvelerden yapılan çorba [10].
- m. 45b/1
- m.+si 26a/1, 26b/2, 66a/4, 77b/7
- m.+sin 26a/7, 45a/11, 58b/15, 60a/7
- m.+sine 16a/4

N

nabz *Ar.* Atar damar, vurur damar
[11].

n. 41b/3, 41b/5, 41b/6, 41b/10,
41b/15, 41b/15, 42a/2, 42a/2
n.+ı 41b/4, 41b/10
n.+uñ 41b/4

nādirü'l-vücūd *Ar.* Benzeri pek az
bulunan [2].

n.+dur 30b/1, 37a/7

nāfi^c *Ar.* Faydalı [315].

n. 2a/3, 2b/1, 3a/7, 7b12, 8a/2,
10a/2, 11a/3, 13a/10, 14a/6,
14b/2, 14b/12, 16b/9, 16b/12,
19b/14, 20b/2, 21b/2, 22b/1,
22b/6, 24a/4, 24b/4, 25b/8,
25b/11, 26a/1, 26a/2, 26a/6,
27b/11, 28b/8, 30a/5, 31a/1,
31a/3, 31b/14, 36b/3, 36b/10,
45b/15, 48a/9, 48a/15, 48b/4,
48b/6, 49a/6, 49a/13, 50a/4,
50a/12, 51a/4, 51a/9, 52a/14,
54a/6, 54a/13, 54b/1, 54b/13,
55a/2, 55a/7, 55b/5, 55b/15,
56a/4, 56a/10, 57b/1, 57b/15,
58a/6, 58a/8, 59a/8, 59b/1,
60a/9, 60b/1, 61a/4, 61b/13,
62a/6, 63a/9, 63b/10, 64b/7,
64b/9, 65a/9, 65b/6, 65b/10,

65b/11, 66a/6, 66b/3, 66b/15,
67a/8, 67b/6, 68a/10, 68b/2,
68b/15, 69a/14, 70a/5, 70b/7,
70b/14, 71a/2, 71a/5, 71b/1,
71b/2, 72a/2, 72a/4, 72a/8,
72a/14, 72b/2, 72b/4, 72b/6,
73a/2, 73a/8, 73a/10, 73a/13,
73b/6, 73b/7, 73b/10, 74a/14,
74b/15, 75a/1, 75a/14, 75b/6,
75b/10, 76a/2, 76a/5, 76b/3,
76b/11, 76b/15, 76b/2, 77a/4,
77a/5, 77a/9, 77a/12, 78a/14,
79b/12, 80a/10, 80b/12, 81a/4,
85a/12, 87a/2, 87a/7, 87b/7,
88a/5, 88a/12, 88b/13, 89a/3,
89a/8, 89a/14, 89b/1, 89b/4,
89b/6, 89b/9, 90a/3, 90a/6,
90a/11, 90b/1, 90b/4, 90b/7,
91a/3, 91a/12, 91a/14, 91b/3,
91b/6, 91b/8, 92a/2, 92a/6,
92a/9, 92b/4, 92b/8, 92b/12,
93a/3, 93a/6, 93b/12, 93b/14,
94a/3, 94a/7, 94a/12, 94a/15,
94b/7, 94b/13, 95a/5, 95a/8,
95a/12, 95b/3, 95b/7, 95b/10,
95b/13, 95b/15, 96a/1, 96a/5,
96a/11, 96a/14, 96b/6, 96b/10,
96b/12, 97a/2, 97a/9, 97a/10,

97a/12, 97a/13, 97a/14, 97a/15,
97b/2, 97b/3, 97b/5, 97b/6,
97b/7, 97b/9, 97b/11, 97b/14,
98a/2, 98a/3, 98a/6, 98a/9,
98a/12, 98b/1, 98b/3, 98b/5,
98b/8, 98b/10, 98b/12, 99a/2,
99a/7, 99b/1, 99b/4, 99b/6,
99b/10, 99b/13, 100a/1,
100a/5, 100a/6, 100a/10,
100a/14, 100a/15, 100b/4,
100b/6, 100b/8, 100b/10,
100b/11, 100b/14, 101a/3,
101a/11, 101a/13, 101a/15,
101b/4, 101b/12, 102a/1,
102a/7, 102a/11, 102b/6,
102b/10, 103a/3, 103a/9,
103a/12, 103b/1, 103b/4,
103b/8, 103b/12, 103b/15,
107a/12
n.+dür 3b/3, 3b/6, 5b/3, 5b/7,
5b/10, 6a/1, 6b/3, 8b/15, 9a/1,
10a/11, 10b/3, 12a/2, 13a/3,
13a/11, 14b/13, 15a/9, 15a/14,
15b/10, 16a/4, 16a/5, 16a/11,
16b/2, 17a/11, 17b/4, 22b/1,
22b/7, 23a/4, 23a/11, 24a/8,
24b/11, 25a/4, 25b/1, 26a/3,
28b/11, 29a/8, 30b/2, 31b/9,

36b/6, 36b/9, 36b/11, 36b/14,
39b/13, 53b/4, 54a/13, 54a/14,
54b/6, 80a/6, 81a/1, 81a/9,
81b/12, 82a/9, 91a/5, 92a/15,
95b/8, 96b/2, 97a/3, 98b/6,
99b/15, 100a/2, 102a/2, 102a/5,
103a/1, 103a/5, 106a/13,
106b/1, 106b/6, 107a/7,
107b/15

nā'ibe *Ar.* Nöbetle gelen [1].

n.+dür 20b/5

namāz *Far.* Namaz [1].

n.+ı 39b/7

namāz-būr *Far.* Bir tür bağırsak
paraziti [1].

n. 54b/9

namāzburlu *Far. T.* Abdestbozan [1].

n.+ya 84a/14

na' nā *Ar.* Nane *bk.* **na' nā'**, **na' ne**
[15].

n. 10a/6, 22a/4, 29a/15, 51b/3,
52a/1, 53a/5, 82a/5, 89b/9,
89b/11, 95a/2, 108b/4, 108b/4,
109a/14

n.+ı 105b/15

n.+yı 28b/9

na' nā' *Ar.* Nane *bk.* **na' nā'**, **na' ne** [1].

n. 108a/8

- na'ne** *Ar.* Nane *bk.* na' nā, na' nā' [5].
n. 36a/12, 36a/14, 52b/3, 52b/13, 91a/13
- nān-hāh** *Far.* Anason [5].
n. 30a/9, 51b/3, 53a/12, 103b/6, 107a/4
- nār** *Far.* Nar (*Punica granatum*) [37].
n. 5a/7, 6b/8, 17a/8, 18a/3, 20b/7, 20b/15, 21a/15, 24a/12, 26a/5, 26b/11, 31a/2, 36b/4, 36b/9, 45a/7, 45a/11, 49a/1, 49a/10, 51a/4, 52a/2, 53b/1, 54a/14, 55b/11, 77b/8, 79b/8, 83b/11, 83b/12, 87a/13, 89b/3, 89b/3, 90a/4, 90b/3, 91a/12, 93b/12, 95b/5, 96a/3, 100b/3, 103b/6
- nārdeng** *Far.* Nar, erik, kızılıcık, elma gibi meyvelerden çıkarılan ekşimsi pekmez [7].
n. 10a/1, 21b/1, 28a/9, 28a/15, 108b/3, 108b/4, 109a/12
- nārdīn** *Far.* Rum sümbülü, alaman sümbülü, sultani sümbül [1].
n. 37a/5
- nārenc** *Far.* Turunç [1].
- n. 109b/1
- nār-ı Fāris** *Far.* Yılancık hastalığı *bk.* nār-ı Fārisiyye [2].
73a/15, 73b/1
- nār-ı Fārisiyye** *Far.* Yılancık hastalığı *bk.* nār-ı Fāris [2].
101b/12, 102a/15
- nāşūr** *Ar.* Nasır [8].
n. 57b/10, 59b/14, 62b/3, 71b/11, 72b/9, 73b/8, 73b/15, 102b/11
- naṭūl** *Ar.* Deriyi ovma amacıyla herhangi bir bitkisel maddenin su içinde kaynatılması ile elde edilen sıvı (ilaç) [12].
n. 2a/5, 21b/11, 22a/2, 99b/15, 100a/1, 100a/3, 100a/5, 100a/7, 107b/15
n.+lar 99b/14, 105b/7
n.+lardur 105b/4
- naẓar** *Ar.* Bakma, göz atma [1].
n. 60b/13
- naẓc** *Ar.* Kıvam bulma, olgunluk [1].
n. 68a/15
- nāzil** *Ar.* Yukarıdan aşağı inen, inici [1].
n.+ile 6a/12

- nāzile** *Ar.* Nezle [13].
n. 14b/1, 36a/11
n.+i 14b/1, 78b/5, 78b/14,
79a/14, 81b/14, 85b/15, 88a/7,
88b/14, 91b/9, 92b/9, 100b/1
- ne** 1. Ne ... ne bağlacı [24].
n. 5b/1, 5b/2, 9a/2, 9a/2, 9a/7,
9a/7, 15a/15, 15b/1, 17b/1,
17b/1, 17b/9, 17b/9, 19a/15,
19a/15, 20b/6, 20b/6, 20b/9,
20b/9, 29b/13, 42a/14, 42a/14,
42a/15, 42a/15
2. Soru zamiri [8].
n. 11b/6, 14a/13, 45a/14,
49b/13, 55a/11, 57a/13,
70b/13, 77b/11
3. Soru sıfatı [5].
n. 29a/9, 29b/4, 84b/5, 92b/5,
94b/1
- nebāt** *Far.* Nöbet şekeri [19].
n. 5b/12, 6a/13, 7a/12, 10b/7,
23b/15, 45b/12, 46a/14, 46b/8,
48b/10, 48b/12, 54b/5,
66b/15, 73a/9, 102a/12, 109a/8
n.-ı Mışr 33b/4
n.-ı şeker 3a/3
n.+ları 81b/1, 82b/5
- nef'** *Ar.* Menfaat, fayda, kar, çıkar
[1].
n.+i 1b/8
- nefes** *Ar.* Nefes, soluk [6].
n. 31a/15, 87a/9
n.+e 91b/6
n.+in 14b/14, 50b/6
n.+i 94a/4
- nefesü' d-dem** *Ar.* Hemoptizi,
solunum yollarından gelen
kanın ağızdan çıkarılması,
öksürükle kan tükürme [1].
n. 51a/10
- nefḥ** *Ar.* Rüzgâr esme [5].
n. 108a/10, 109a/4, 109a/7,
109a/9, 109a/10
- nefret** *Ar.* Tiksinme, iğrenme [1].
n. 17a/6
- nefsānī** *Ar.* Canlılığın uyandırdığı
arzularla ilgili [1].
n.+dür 40a/7
- neft** *Far.* Neft yağı [2].
n. 61b/5, 76a/15
- neḳāve** *Ar.* Her şeyin iyisi [1].
n. 1b/7
- ne kim** Ne kadar [1].
n. 42a/9

- nemām** *Yun.* Marsama, barsama otu, siyenber, varsama [2].
bezrū'l-n. 30b/9, 37a/11
- nemle** *Ar.* Vücutta olan karıncalanma [2].
n. 71b/3, 71b/4
- nerdbān** *Far.* Merdiven [1].
n.+e 60a/9
- nerede** Soru zamiri [1].
n. 12b/15
- nergis** *Far.* Nergis çiçeği [2].
n. 13a/15, 85a/1
- nerm** *Far.* Yumuşak [5].
n. 81a/12, 104b/15, 108a/15, 108b/2, 109a/8
- nermlik** *Far. T.* Yumuşaklık [1].
n. 104b/15
- nesīm** *Ar.* Hafif rüzgâr [1].
n.+le 41b/6
- nesne** Nesne, belli bir ağırlığı ve hacmi, rengi olan her türlü cansız varlık, şey [23].
n. 7b/12, 18a/11, 47b/13, 57a/11, 58a/9, 60a/12, 66b/13, 75a/6, 79b/5, 108b/10
n.+i 43a/8
n.+ler 20a/15, 20b/1, 20b/13, 31b/6
- n.+lerden 109a/1, 109a/1, 109a/2, 109a/2, 109b/6
n.+nüñ 77b/14
n.+ye 16a/9
n.+yle 79b/1
- neşf** *Ar.* Suyu çekip emme, soğurma [1].
n. 105b/12
- neşter** *Far.* Hekim bıçağı [4].
n. 43b/1, 72a/8
n.+ile 46a/12, 68b/1
- nev^c** *Ar.* Çeşit, türlü [31].
n. 65a/11, 77b/11
n.+dür 55a/3, 57a/8, 83b/11
n.+i 20a/4, 64b/12
n.-i āḥar 16a/4
n.-i dīger 6a/12, 6a/14, 12b/9, 15a/7, 15b/2, 15b/10, 16a/10, 16b/2, 17a/10, 19b/8, 20b/2, 21a/3, 21b/2, 23b/13, 24b/4, 31b/8, 31b/12, 34a/5, 36b/12, 93b/12, 96b/15, 106a/3, 106a/8
- nevbet** *Ar.* Vakit vakit ortaya çıkan aynı cinsten fizyolojik bozuklukların hepsi [6].
n. 20b/5, 20b/6, 104a/3, 104a/3
n.+i 20a/4, 20a/4
- nezle** *Ar.* Nezle [3].

- n.+i 87b/13, 88a/3, 93a/7
- nicād** *Ar.* Gamlılık [4].
n. 82a/9
n.+dur 45a/13
n.+ı 88a/7
n.+ları 84b/15
- nice** Nasıl *bk. niçe* [1].
n. 45a/13
- niçe** Nasıl *bk. nice* [1].
n. 66b/1
- niķris** *Ar.* Ayak parmaklarında, topuklarda ve mafsallarda meydana gelen ağrılı hastalık [23].
n. 14b/9, 26a/7, 26a/8, 26b/3, 26b/4, 26b/4, 27a/10, 27b/1, 61a/9, 61b/13, 87b/13, 97a/15
n.+e 16a/10, 16b/2, 17a/11, 17b/3, 86b/14, 91a/3, 94b/8, 97b/2
n.+içün 19b/14
n.+üñ 26a/13, 27a/2
- nilüfer** *Far.* Nilüfer çiçeği (*Nymphaea*) [27].
n. 8b/8, 9a/2, 9b/6, 9b/6, 14a/8, 14a/10, 14b/15, 17b/5, 21a/9, 21b/5, 23b/5, 24a/5, 31a/5, 44a/10, 44a/14, 45a/2, 47b/12,
- 48a/14, 67b/2, 89a/14, 89a/15, 95a/1, 95a/10, 95b/1, 98b/6, 99b/15
n.+e 14a/8
- nīm** *Far.* Yarı, yarım, buçuk [14].
n. 8b/7, 10a/6, 12a/14, 19b/6, 21a/14, 22a/6, 22a/6, 22b/15, 23b/6, 23b/7, 23b/8, 34a/9, 95a/2, 95a/14
- nīsān** *Ar.* Yılın dördüncü ayı [1].
n. 29a/3
- nişān** *Far.* Nişan, iz, belirti [2].
n.+ı 61a/11, 74a/9
- nişāste** *Far.* Nişasta *bk. nişeste* [11].
n. 6a/1, 6b/15, 11a/5, 11a/15, 47a/4, 48b/9, 52b/14, 59a/3, 65b/10, 66a/15, 71a/15
- nişeste** *Far.* Nişasta *bk. nişāste* [5].
n. 9b/9, 22b/8, 31b/8, 50a/3, 106b/9
- nite** Nasıl [2].
n. 105a/1, 108b/11
- noḥūd** *Far.* Nohut [12].
n. 22b/11, 24a/1, 52b/14, 54b/6, 58b/7, 65a/5, 65b/10, 78a/5, 98b/6, 99b/5, 99b/7, 103b/10
- nuḥāc** *Ar.* Murdar ilik [2].

	n. 74a/1, 99a/3		18a/6, 19a/1, 23b/14, 24a/10, 59a/15
nukū'	<i>Ar.</i> Çeşitli bitkilerin suyundan hazırlanan şurup [7].		o.+da 16a/8
	n. 95b/4, 95b/7, 95b/10, 95b/13, 96a/1, 96a/3	od	Ateş [27].
	n.+ları 95b/4		o. 36b/13, 56a/2, 61b/5, 61b/6, 66b/11, 67a/12, 77a/9, 88b/4, 89a/11, 91b/12, 101a/9, 101b/9, 102a/7, 102a/15, 102b/6, 105a/12
nūr	<i>Ar.</i> Aydınlık, parıltı, parlaklık [5].		o.+a 29b/15, 45b/4, 53a/5, 58a/3, 107b/5
	n.+ın 6b/12, 91b/10		o.+da 83b/15
	n.+ına 81b/7, 82b/11, 93a/7		o.+dan 30a/3
nūşādır	<i>Far.</i> Nişadır, amonyak [6].		o.+ıla 5a/15, 29b/10, 91b/2
	n. 19a/13, 19b/11, 24b/1, 24b/5, 64a/5, 101a/12		o.+la 34b/11
nūşdārū	<i>Far.</i> Panzehir [1].		
	n. 34a/7	oda	Oda, yer, mesken [1].
nūşā	<i>Ar.</i> Yazılı, yazılmış şey [5].		o. 45a/4
	n.-ı āḥer 36b/3, 36b/6, 52b/13, 53b/1, 53b/3	oğ-	Ovmak [1].
	n.-ı nūşdārū 34a/7		o.-alar 56b/7
O			
o	İşaret sıfatı <i>bk. ol</i> [3].	oğlağ	Keçi yavrusu [4].
	o. 13b/9, 17a/5, 74b/2		o. 45b/1, 65a/8, 66a/3, 79a/11
ocağ	Ateş yakmaya yarayan, pişirme, ısıtma, ısınma vb. amaçlarla kullanılan yer [13].	oğlan	Hem kız hem erkek çocuk [15].
	o.+a 5a/15, 13a/8, 13b/5, 13b/9, 14a/3, 15b/6, 15b/15,		o. 43a/7, 45b/2, 45b/7, 46a/5, 48a/12, 55a/9, 57a/4, 60a/4, 60a/14, 61b/2, 64b/4, 80a/12
			o.+a 60a/12
			o.+da 31b/8
			o.+larıñ 43a/4

oğlancuk	Hem kız hem erkek küçük çocuk [24]. o. 43a/8 o.+lar 14a/9, 98a/7 o.+lara 25a/15, 36b/6, 42b/4, 53b/4, 53b/15, 99a/5 o.+larda 48b/9, 48b/11, 52a/8, 57a/3, 58a/5, 58b/2, 60a/14, 62b/7, 62b/12, 66a/4, 66b/1, 68b/3, 75b/7 o.+larıñ 48b/6, 48b/13	19b/7, 22a/9, 22a/9, 22a/15, 23a/6, 23b/11, 23b/15, 24a/1, 24b/15, 26a/9, 26b/1, 26b/11, 26b/15, 27a/10, 28a/8, 28a/14, 28b/15, 30a/11, 31a/7, 31b/8, 31b/11, 40a/15, 41b/9, 41b/13, 44a/9, 44a/12, 45b/12, 45b/15, 46a/6, 46a/13, 46b/3, 46b/10, 46b/12, 46b/13, 47a/9, 47b/2, 48a/11, 49b/4, 49b/8, 50a/14, 51a/11, 52a/6, 52a/12, 52a/13, 55a/9, 56b/11, 56b/15, 57a/1, 57a/4, 57a/6, 57b/10, 57b/14, 58a/7, 59a/11, 60a/3, 60a/6, 60a/9, 60a/9, 61a/6, 61a/7, 61a/15, 62a/9, 62a/13, 62b/8, 62b/9, 62b/12, 63a/5, 64b/12, 65a/13, 67a/5, 67b/5, 68a/4, 68a/5, 68a/13, 68b/9, 68b/14, 68b/15, 69a/1, 69a/7, 70a/10, 70a/11, 70a/15, 70b/3, 70b/7, 72b/13, 73b/9, 73b/12, 73b/14, 74a/1, 74a/3, 74a/3, 74a/12, 74b/9, 74b/10, 74b/15, 75a/2, 75b/12, 75b/13, 75b/14, 76a/13, 76b/7, 76b/12, 76b/2, 76b/2, 77a/2, 77b/3, 80b/5, 84b/6, 89a/2, 89a/2, 91a/14,
oğul	Erkek çocuk [1]. o.+ı 85a/13	55a/9, 56b/11, 56b/15, 57a/1, 57a/4, 57a/6, 57b/10, 57b/14,
oğ	Yayla atılan, ucunda sivri bir demir bulunan ince ve kısa tahta çubuk [2]. o. 70b/14 o.+dan 70a/7	58a/7, 59a/11, 60a/3, 60a/6, 60a/9, 60a/9, 61a/6, 61a/7, 61a/15, 62a/9, 62a/13, 62b/8, 62b/9, 62b/12, 63a/5, 64b/12, 65a/13, 67a/5, 67b/5, 68a/4,
oğrı-	Okumak [1]. o.-mağdan 47a/2	68a/5, 68a/13, 68b/9, 68b/14, 68b/15, 69a/1, 69a/7, 70a/10,
ol	1. İşaret sıfatı <i>bk. o</i> [151]. o. 2a/15, 3a/6, 5a/12, 5a/14, 6a/9, 7a/2, 7a/3, 7a/9, 7b/2, 8a/1, 8a/6, 8b/2, 8b/4, 8b/13, 13b/6, 13b/10, 14a/3, 15a/4, 15a/4, 15a/5, 15a/13, 15a/14, 16b/15, 17a/1, 17a/2, 18a/7, 18b/4, 18b/11, 18b/11, 19b/6,	70a/11, 70a/15, 70b/3, 70b/7, 72b/13, 73b/9, 73b/12, 73b/14, 74a/1, 74a/3, 74a/3, 74a/12, 74b/9, 74b/10, 74b/15, 75a/2, 75b/12, 75b/13, 75b/14, 76a/13, 76b/7, 76b/12, 76b/2, 76b/2, 77a/2, 77b/3, 80b/5, 84b/6, 89a/2, 89a/2, 91a/14,

95b/3, 97b/4, 98a/12, 100a/10,
104a/3, 105a/8, 105b/14,
106b/13, 108a/13, 109a/7

2. İşaret zamiri [30].

o. 20b/4, 20b/5, 43a/13, 43b/2,
45a/8, 49a/15, 50a/13, 58b/1,
63b/13, 64a/3, 65b/11, 67a/1,
83b/3

o.+dur 7a/9, 20b/4, 20b/5,
28a/2, 28a/11, 29a/1, 33b/7,
41a/2, 42a/13, 44a/8, 46b/14,
53a/1, 58b/1, 62b/7, 83b/3,
104a/12, 104b/14, 105b/2

3. Şahıs zamiri [1].

o. 1b/9

ol- Olmak [1277].

o.-a 11b/4, 11b/4, 11b/6, 2b/1,
2b/1, 3a/7, 3b/1, 3b/4, 3b/6,
4a/4, 4b/10, 5a/8, 5a/11, 5a/12,
5a/13, 5a/15, 5b/2, 5b/2, 6a/14,
6b/8, 6b/9, 6b/11, 6b/12, 7a/7,
7a/10, 7b/5, 7b/6, 7b/11, 7b/12,
8a/3, 8a/3, 8a/8, 8a/9, 8a/12,
8a/14, 9a/7, 9a/9, 9a/9, 9b/7,
10a/3, 10a/10, 10a/10, 10a/10,
10a/11, 10a/11, 10a/15, 10b/10,
10b/11, 10b/13, 11a/3, 11a/3,
11a/3, 11a/4, 11a/4, 11a/10,

11a/14, 11a/14, 11b/10,
11b/14, 11b/15, 12a/1, 12a/5,
12b/2, 12b/3, 12b/10, 13a/9,
13a/10, 13b/9, 13b/10, 13b/12,
14a/1, 14a/6, 14a/6, 14b/1,
14b/2, 14b/5, 14b/6, 14b/8,
14b/9, 14b/12, 15a/5, 15a/7,
15a/14, 15a/15, 15b/1, 15b/2,
15b/3, 15b/9, 16a/1, 16a/9,
16a/10, 16b/2, 16b/9, 16b/11,
16b/11, 16b/11, 16b/12, 17a/2,
17a/8, 17a/9, 17a/10, 17a/10,
17b/3, 17b/8, 17b/9, 17b/13,
18a/15, 18b/3, 18b/4, 18b/4,
18b/13, 19a/8, 19b/1, 19b/1,
19b/8, 19b/8, 19b/9, 19b/14,
20a/4, 20a/7, 20a/8, 20a/9,
20a/14, 20b/2, 20b/6, 20b/9,
20b/10, 20b/12, 21a/3, 21b/2,
21b/2, 21b/7, 21b/10, 21b/12,
21b/13, 21b/15, 22a/2, 22b/1,
22b/6, 22b/14, 22b/14, 23a/9,
23a/10, 23a/15, 23a/15, 23a/15,
23b/2, 23b/3, 23b/7, 23b/8,
24a/4, 24a/7, 24b/4, 24b/9,
24b/10, 25a/3, 25a/7, 25a/13,
25b/1, 25b/4, 25b/8, 25b/11,
25b/12, 26a/1, 26a/2, 26a/6,

26a/7, 26a/9, 26a/11, 26a/12,
26a/13, 26b/1, 26b/4, 27a/1,
27a/6, 27a/6, 27a/9, 27a/10,
27a/11, 27b/1, 27b/11, 27b/15,
28a/2, 28a/2, 28a/2, 28b/8,
28b/9, 28b/10, 28b/15, 29a/8,
29a/9, 29a/9, 29a/9, 29a/12,
29b/3, 29b/6, 29b/13, 29b/14,
30a/5, 30a/13, 30a/14, 31a/1,
31a/3, 31a/9, 31a/14, 31b/7,
31b/8, 31b/9, 31b/11, 31b/11,
31b/14, 31b/15, 32b/8, 32b/12,
34b/4, 36a/4, 36a/5, 36a/6,
36a/8, 36a/11, 36a/14, 36b/3,
36b/10, 37a/6, 37a/14, 41b/7,
41b/8, 41b/8, 42a/14, 42a/14,
42a/14, 42a/15, 42b/4, 42b/6,
42b/14, 44a/13, 44b/3, 44b/4,
44b/4, 44b/4, 45a/7, 45a/11,
45b/15, 46b/6, 46b/7, 46b/8,
46b/13, 47a/6, 47a/6, 47a/9,
47b/1, 48a/6, 48a/9, 48a/15,
48b/4, 48b/6, 48b/11, 48b/13,
49a/6, 49a/13, 49b/11, 49b/11,
50a/4, 50a/7, 50a/11, 50a/12,
50b/2, 51a/1, 51a/4, 51a/9,
51a/14, 51b/7, 51b/13, 52a/10,
52a/14, 52a/14, 52b/1, 52b/15,

53a/9, 53b/1, 53b/10, 54a/2,
54a/2, 54a/6, 54a/6, 54a/10,
54a/13, 54a/14, 54b/1, 54b/6,
54b/7, 54b/13, 55a/2, 55a/7,
55a/10, 55a/14, 55b/5, 55b/11,
55b/11, 55b/12, 55b/15, 56a/4,
56a/10, 57a/2, 57a/3, 57a/7,
57b/1, 57b/6, 58a/2, 58a/2,
58a/4, 58a/4, 58a/6, 58a/8,
58a/8, 58b/5, 58b/6, 58b/8,
58b/15, 59a/4, 59a/4, 59a/8,
59a/9, 59a/10, 59b/1, 59b/9,
59b/10, 59b/10, 60a/2, 60a/5,
60a/9, 60a/10, 60a/14, 60b/1,
61a/4, 61a/5, 61a/9, 61b/13,
62a/3, 62a/6, 62a/11, 62b/12,
63a/9, 63a/15, 63b/1, 63b/2,
63b/3, 63b/3, 63b/10, 64a/2,
64a/3, 64a/6, 64a/7, 64a/13,
64b/1, 64b/4, 64b/7, 64b/8,
64b/9, 65a/9, 65b/3, 65b/6,
65b/10, 65b/11, 65b/14, 66a/4,
66a/6, 66b/3, 66b/15, 67a/4,
67a/8, 67b/6, 67b/14, 68a/10,
68b/2, 68b/2, 68b/2, 68b/4,
68b/10, 68b/15, 69a/5, 69a/8,
69a/15, 69b/1, 69b/9, 70a/1,
70a/5, 70b/8, 70b/14, 71a/2,

71a/5, 71a/9, 71a/14, 71b/1,
71b/2, 71b/12, 72a/2, 72a/4,
72a/9, 72a/14, 72b/3, 72b/4,
72b/6, 73a/2, 73a/8, 73a/10,
73a/13, 73b/6, 73b/6, 73b/7,
73b/10, 74a/5, 74a/7, 74a/14,
74b/7, 74b/15, 75a/1, 75a/6,
75a/9, 75a/14, 75b/6, 75b/10,
76a/2, 76a/5, 76a/9, 76a/9,
76a/14, 76b/3, 76b/11, 76b/15,
76b/2, 76b/2, 77a/2, 77a/4,
77a/6, 77a/8, 77a/9, 77a/12,
77a/12, 77b/3, 77b/7, 77b/7,
78a/15, 79b/12, 80a/10,
80b/12, 81a/4, 81b/8, 83b/3,
85a/12, 87a/2, 87a/2, 87a/7,
87a/7, 87b/2, 87b/7, 87b/8,
87b/12, 88a/5, 88a/5, 88a/2,
88a/12, 88a/15, 88b/7, 88b/13,
88b/13, 89a/3, 89a/8, 89a/13,
89a/14, 89a/14, 89b/2, 89b/4,
89b/6, 89b/9, 89b/15, 90a/2,
90a/3, 90a/6, 90a/11, 90b/1,
90b/2, 90b/4, 90b/7, 91a/3,
91a/12, 91a/14, 91b/3, 91b/6,
91b/8, 92a/2, 92a/2, 92a/6,
92a/9, 92b/4, 92b/4, 92b/7,
92b/8, 92b/12, 92b/12, 93a/2,

93a/3, 93a/6, 93a/6, 93a/9,
93a/13, 93b/1, 93b/6, 93b/9,
93b/12, 93b/14, 93b/14, 94a/3,
94a/7, 94a/7, 94a/12, 94a/15,
94b/7, 94b/13, 95a/5, 95a/8,
95a/12, 95b/3, 95b/7, 95b/10,
95b/13, 96a/1, 96a/3, 96a/5,
96a/8, 96a/11, 96a/12, 96a/13,
96a/14, 96b/6, 96b/6, 96b/10,
96b/12, 96b/14, 97a/2, 97a/9,
97a/10, 97a/12, 97a/13, 97a/14,
97a/15, 97b/2, 97b/3, 97b/5,
97b/6, 97b/8, 97b/10, 97b/11,
97b/12, 97b/12, 97b/14, 98a/2,
98a/3, 98a/6, 98a/7, 98a/9,
98a/12, 98b/1, 98b/2, 98b/3,
98b/4, 98b/5, 98b/8, 98b/10,
98b/12, 99a/1, 99a/3, 99a/4,
99a/5, 99a/7, 99a/11, 99b/1,
99b/4, 99b/6, 99b/10, 99b/13,
99b/13, 100a/1, 100a/3, 100a/3,
100a/4, 100a/5, 100a/6, 100a/6,
100a/9, 100a/10, 100a/14,
100a/15, 100b/2, 100b/4,
100b/6, 100b/8, 100b/10,
100b/12, 100b/14, 101a/1,
101a/3, 101a/7, 101a/11,
101a/14, 101a/15, 101a/15,

101b/4, 101b/12, 102a/1,
102a/1, 102a/6, 102a/7,
102a/11, 102b/2, 102b/6,
102b/7, 102b/10, 103a/3,
103a/9, 103a/12, 103b/2,
103b/4, 103b/8, 103b/12,
103b/15, 104b/15, 105a/8,
107a/1, 107a/12, 107b/5,
107b/5, 107b/10, 108a/2,
108a/9, 108b/10, 109a/5,
109a/11, 109b/6, 109b/7,
109b/8
o.-an 2a/14, 13a/2, 17a/11,
17b/4, 22a/1, 27b/3, 28a/10,
29a/5, 29b/3, 33b/13, 33b/15,
36b/5, 44a/5, 44a/8, 44b/9,
49b/15, 51a/9, 52b/7, 53b/2,
53b/3, 56a/5, 56b/12, 60a/3,
62b/5, 66a/3, 67b/1, 67b/6,
68b/7, 73b/14, 80a/11, 80b/2,
83a/8, 83a/13, 83a/14, 83b/13,
84a/11, 85a/3, 85b/5, 86b/5,
87b/3, 88b/3, 90b/5, 92a/14,
92b/13, 97b/15, 100b/15,
105b/1, 105b/9, 108b/13
o.-ana 36a/8, 72a/9, 72a/9
o.-anı 80b/6
o.-anuñ 44b/3
o.-dı 2b/4
o.-duğı 11b/15, 12a/1, 19b/12,
22b/5, 26a/3
o.-duğın 92b/15, 107a/14,
107a/15
o.-duğdan 18a/8
o.-ıcağ 5a/10, 5a/12, 7a/4,
7b/10, 19a/2, 24b/6, 24b/10,
42b/15, 51a/15, 52b/10, 62b/3,
65a/1, 66b/10, 74a/6, 101a/13,
101b/15, 104a/1, 104a/12,
105b/2, 106a/10, 106a/11,
107a/3, 107a/12, 107b/11,
108b/2, 108b/9, 109a/9,
109a/15, 109b/9
o.-icek 6b/3
o.-ınca 14b/12, 19a/5, 46b/5,
48a/4, 55b/14, 58b/12, 59b/4,
59b/8, 66a/10, 72a/1, 91a/2,
97b/14, 98b/14, 99a/14, 102b/9
o.-madan 104b/1
o.-mağa 20a/15, 105a/5,
105a/14
o.-mağıçün 89a/7
o.-mağınuñ 104a/6
o.-mak 64b/14

o.-mağ 20b/11, 50a/1, 53a/1,
53b/7, 64b/15, 65a/1, 70a/7,
105a/1
o.-mağdan 52b/2, 60a/5,
64b/11, 67b/15, 68a/1
o.-mağdur 26b/5
o.-masa 109a/6, 109a/6
o.-maya 8a/8, 11b/7, 11b/10,
11b/15, 12b/8, 15b/3, 21b/12,
28b/13, 29a/9, 29b/4, 29b/4,
41b/14, 46a/9, 59b/15, 62b/4,
76b/13, 104b/13, 104b/15,
108b/12, 109a/9
o.-mayacak 18b/9
o.-mayalar 71a/10
o.-mayıcağ 108b/8, 109a/7,
109a/10
o.-mayınca 104b/11
o.-maz 41b/12, 51b/1, 55b/8,
57b/8, 65a/3, 67a/14, 71a/10,
72a/11, 77b/9, 85a/14, 104a/4,
104b/2, 107b/7
o.-mazsa 7b/13, 14b/6, 18b/13,
19a/7, 21a/15, 27a/6, 27b/8,
44b/2, 46a/7, 46b/1, 48a/13,
52a/14, 56a/8, 60a/8, 61b/9,
62a/13, 71b/15

o.-miş 28b/15, 29a/8, 29b/2,
43b/14, 73b/15, 92a/8, 93b/6,
94b/1, 95a/2, 95a/12, 95a/14,
97b/12, 102b/11, 104a/8
o.-mışını 24b/8
o.-sa 6a/11, 6a/12, 7b/12,
13a/11, 14a/12, 14a/12, 14b/1,
14b/2, 15a/8, 15a/8, 15a/9,
17a/12, 18a/9, 19a/4, 21a/3,
25b/12, 26a/9, 26a/10, 26a/10,
26b/3, 26b/5, 27a/2, 29a/14,
41a/1, 41a/5, 41a/6, 41a/10,
41a/14, 41b/11, 41b/12, 42a/3,
42a/3, 47a/13, 47b/6, 48b/7,
48b/7, 48b/15, 59a/2, 59a/5,
59a/5, 60a/14, 62b/8, 70a/11,
70b/14, 73b/8, 74a/3, 74a/9,
79b/10, 79b/12, 83a/5, 84a/4,
92a/6, 92b/14, 101b/6, 101b/6,
105b/8, 108a/8
o.-salar 33b/10
o.-sun 12b/15, 13a/1, 18b/1,
18b/1, 99a/15
o.-up 1b/8, 1b/8, 70b/8, 71a/6,
72b/3, 104b/1, 104b/5, 104b/7,
104b/11, 104b/12, 105a/4,
105a/6, 105a/13, 106a/11,
106b/12, 108a/10, 108b/2,

108b/8, 109a/7, 109a/9,
109a/11
o.-ur 3b/5, 21a/4, 26a/9,
33b/10, 40a/15, 40a/15, 40b/1,
41a/2, 41a/2, 41a/3, 41a/4,
41a/4, 41a/5, 41a/7, 41a/7,
41a/7, 41a/9, 41a/9, 41a/9,
41a/11, 41a/11, 41a/12, 41a/12,
41a/12, 41a/13, 41a/14, 41a/15,
41a/15, 41b/1, 42a/1, 42a/12,
42b/8, 42b/8, 42b/9, 42b/9,
44a/7, 44a/7, 44a/8, 44b/14,
44b/14, 45a/8, 45a/8, 45a/9,
46a/1, 46a/7, 46a/8, 46a/11,
46b/1, 46b/1, 46b/10, 47a/1,
47a/2, 47a/8, 47a/13, 47b/10,
47b/10, 48a/11, 48b/8, 48b/8,
48b/9, 49a/15, 50a/2, 50a/9,
50a/9, 50a/10, 50a/13, 50a/13,
50a/14, 50a/14, 50b/6, 50b/14,
50b/15, 51b/1, 51b/15, 52a/12,
52a/12, 52b/3, 52b/3, 52b/9,
52b/10, 53b/8, 54a/4, 54a/7,
54a/8, 54b/2, 54b/3, 54b/3,
54b/9, 55a/11, 55a/12, 55b/6,
55b/8, 55b/9, 57a/9, 57a/9,
57a/10, 57a/10, 57b/4, 57b/7,
57b/12, 58a/3, 58a/5, 58a/12,

58a/12, 58b/2, 59a/5, 59a/10,
59b/12, 59b/13, 59b/13, 60a/5,
60a/11, 60a/11, 61b/10,
61b/14, 61b/15, 62a/8, 62a/9,
62a/9, 62a/12, 62a/13, 62b/8,
63a/15, 63b/5, 63b/12, 63b/13,
64a/4, 64a/8, 64b/7, 64b/11,
64b/11, 64b/12, 64b/13,
65a/11, 65a/12, 66a/1, 66a/8,
66a/8, 66a/9, 66a/9, 66b/3,
66b/8, 66b/9, 66b/10, 66b/10,
66b/11, 67a/2, 67a/2, 67a/2,
67a/3, 67a/10, 67a/11, 67a/12,
67a/13, 67a/13, 67a/14, 67a/15,
67a/15, 67a/15, 67b/1, 67b/9,
67b/10, 67b/10, 68a/1, 68a/2,
68a/2, 68a/2, 68a/12, 68a/12,
68a/13, 68b/3, 68b/8, 68b/9,
69a/1, 69a/6, 69a/7, 69b/2,
69b/3, 69b/7, 69b/8, 69b/11,
69b/12, 69b/12, 69b/13,
69b/13, 69b/13, 70a/8, 70b/6,
70b/7, 71a/10, 71a/12, 71a/12,
71b/4, 71b/4, 71b/5, 71b/5,
71b/5, 72a/5, 72a/6, 72a/13,
72a/13, 72b/1, 72b/8, 72b/8,
72b/8, 72b/13, 73a/4, 73a/4,
73a/4, 73b/1, 73b/2, 73b/3,

73b/3, 73b/3, 73b/6, 73b/8,
73b/12, 73b/12, 73b/13,
73b/14, 73b/14, 74a/9, 74b/8,
75a/1, 76a/3, 76b/6, 76b/7,
76b/8, 77a/14, 77a/14, 77b/4,
77b/5, 77b/11, 78a/5, 78b/15,
79a/8, 79a/11, 79b/2, 80a/7,
80b/3, 80b/3, 80b/4, 80b/5,
80b/11, 80b/12, 81b/2, 82a/3,
82a/6, 82b/11, 82b/12, 83a/1,
83a/14, 83b/3, 84a/5, 88b/1,
91b/12, 91b/14, 92a/9, 92a/13,
93a/13, 104a/2, 104a/4, 104a/5,
104a/5, 104a/5, 104a/6, 104a/8,
104a/9, 104a/10, 104a/11,
104a/11, 104a/12, 104a/13,
104a/13, 104a/14, 104a/15,
104b/1, 104b/2, 105a/2,
105a/13, 105b/1, 105b/1,
105b/15
o.-ursa 7a/15, 7b/3, 8a/8,
12b/8, 17b/12, 18b/9, 20a/5,
20a/5, 20a/6, 20a/6, 20a/11,
20b/8, 20b/14, 26b/10, 42b/10,
43a/14, 47b/13, 48a/4, 48b/12,
50a/7, 50a/13, 52a/8, 52a/12,
52b/6, 53b/10, 53b/15, 54a/1,
54a/7, 59b/7, 60a/14, 60a/14,

62a/3, 62b/12, 65a/2, 66a/1,
66a/4, 66a/10, 66a/14, 66b/1,
66b/5, 66b/6, 66b/12, 67a/11,
67a/12, 67a/13, 67a/14, 70a/10,
72a/6, 72a/10, 72b/9, 73a/14,
73b/8, 73b/15, 75b/7, 76a/5,
76b/8, 80a/12, 92b/5, 93a/13,
104a/7, 104b/3, 104b/4,
104b/12, 108a/10, 108b/6,
109a/4

oldur- Oldurmak, büyötmek [1].

o.-mağıçün 12b/4

olın- Olunmak [12].

o.-a 44b/12, 44b/15

o.-an 16a/15, 37a/2, 37a/6,
45a/10, 105a/15, 109b/14

o.-dı 5a/12, 5a/14, 12a/1

o.-mışdur 39b/2

omaç Ovmaç, içine ekmek, peynir,
soğan ve bazen yağ, pekmez
konulup yoğrulularak yapılan bir
yemek *bk. ovmac* [6].

o. 8b/15, 9b/4, 14b/9, 15a/6,
17b/11, 24b/4

omur Omurgayı oluşturan
kemiklerden her biri [1].

o.+da 26b/15

omuz Boynun iki yanında, kolların gövdeye bağlandığı bölüm [3].

o. 74b/7, 74b/8

o.+uñ 74b/8

on On sayısı [257].

o. 1b/11, 2b/6, 2b/6, 3a/3, 3a/4, 3a/4, 3b/7, 3b/8, 3b/8, 3b/8, 3b/8, 3b/13, 4a/3, 4a/6, 4a/7, 4a/12, 4a/13, 4a/14, 4a/15, 4b/1, 4b/2, 4b/3, 4b/3, 4b/5, 4b/5, 4b/5, 4b/6, 4b/7, 4b/7, 6b/14, 7a/5, 7a/15, 7b/6, 7b/7, 7b/7, 7b/14, 8a/4, 8a/9, 8b/1, 8b/7, 8b/7, 8b/8, 8b/11, 8b/11, 8b/12, 8b/13, 9a/5, 9a/14, 10a/5, 10b/7, 11b/1, 12a/9, 12a/9, 12b/4, 12b/9, 13a/6, 13a/13, 13a/15, 13b/1, 13b/2, 13b/5, 14b/10, 14b/15, 15b/13, 16a/5, 16a/6, 16a/13, 18a/5, 18a/13, 18b/2, 18b/3, 18b/14, 19a/5, 19a/12, 19a/13, 19a/14, 19b/2, 19b/3, 19b/4, 20a/3, 20a/5, 20a/12, 20b/9, 20b/10, 21a/7, 21a/8, 21a/9, 21a/12, 21b/9, 21b/11, 22a/5, 22a/10, 22b/3, 22b/4, 22b/8, 22b/9, 22b/11, 22b/15, 23a/1, 23a/3, 23a/11,

23a/11, 23a/13, 23b/6, 23b/8, 23b/12, 23b/15, 24a/5, 24a/5, 25a/9, 27b/1, 27b/2, 27b/5, 27b/6, 27b/6, 27b/6, 28a/9, 28b/9, 29b/7, 31b/7, 31b/7, 31b/7, 31b/7, 31b/8, 34a/4, 34a/4, 34a/5, 34a/5, 34a/5, 34a/5, 36a/2, 36a/2, 36b/11, 37a/3, 37a/3, 37a/3, 39b/8, 39b/10, 39b/10, 39b/10, 40b/2, 40b/6, 40b/6, 42a/6, 43b/15, 44a/11, 44a/13, 44b/7, 45b/10, 45b/11, 46a/1, 46a/14, 46b/9, 46b/15, 47a/7, 47b/8, 48a/10, 49b/15, 51a/6, 52b/15, 53a/1, 53b/7, 53b/11, 53b/11, 53b/12, 54a/3, 54b/1, 54b/4, 54b/7, 55a/2, 55a/8, 55a/12, 55b/5, 56a/6, 56a/14, 56a/15, 56a/15, 57b/13, 58b/11, 58b/11, 61a/13, 61b/2, 61b/3, 61b/5, 63a/10, 65a/15, 67a/9, 67b/8, 67b/14, 68a/10, 68b/6, 69a/5, 69b/1, 69b/10, 70a/6, 74a/1, 74b/7, 80b/4, 87a/6, 87b/6, 87b/6, 88a/3, 88a/4, 89a/9, 89a/13, 90a/2, 90b/10, 90b/11, 90b/15, 91a/1, 91a/6, 91b/11,

- 92a/14, 92b/15, 93a/1, 93a/8,
93b/3, 93b/4, 94a/8, 94a/14,
94b/4, 94b/9, 94b/12, 95a/3,
95a/3, 95a/11, 95a/15, 95b/3,
95b/5, 96a/6, 96b/5, 97a/9,
97a/11, 97b/8, 97b/9, 98a/9,
99b/9, 101b/10, 102a/3,
102a/5, 102a/10, 102a/12,
102a/14, 102b/1, 102b/4,
102b/12, 103a/9, 103a/9,
103a/10, 103a/11, 103a/11,
103a/13, 103a/15, 103b/1,
103b/11, 107a/10, 107a/10,
107b/4
- onar** On sayısının üleştirme sayı
sıfatı [24].
o. 13a/12, 15a/1, 15b/12,
19b/11, 22b/8, 23a/14, 27a/13,
30b/11, 31a/12, 31a/12, 32b/7,
34b/2, 36a/9, 37a/13, 55b/1,
87a/5, 87a/14, 88a/9, 88a/14,
92b/6, 93a/11, 94a/10, 95a/10,
96b/13
- oñat** Doğru, uygun [1].
o. 75b/8
- oñatlık** Doğruluk, uygunluk [1].
o.+la 46a/10, 75b/8
- onuncı** On sayısının sıra sayı sıfatı [6].
o. 16b/10, 43b/8, 52b/8,
62a/11, 66b/7, 77b/12
- oñuld-** Onultmak, yarayı iyileştirmek
[1].
o.-ur 101b/13
- oñurğa** Bel kemiği, omurga [1].
o. 40a/12
- oran** Ölçülü, hesaplı [1].
o.+dur 40a/10
- orta** Orta, bir şeyin kenarlarından
merkeze doğru yaklaşık olarak
aynı uzaklıkta olan yer [7].
o. 56b/13, 68a/3, 73a/12, 74a/4
o.+da 74a/5
o.+sın 75b/14
o.+sına 96a/13
- ot** Ot, bitki [155].
o. 13a/13, 36b/1, 42b/12,
57b/14, 84b/12
o.+dan 23b/3
o.+ı 7a/10, 14b/14, 15b/4,
15b/12, 22a/4, 36b/2, 39b/8,
51b/6, 52a/6, 52a/9, 53a/14,
54b/11, 54b/11, 55a/8, 56a/14,
56b/8, 59b/8, 60a/7, 61a/13,
75a/8, 76a/11, 79a/1, 82a/8,
83a/6, 96b/4, 98b/13, 99b/2,
100a/4, 100b/3, 107b/3

o.+ın 50b/2	102a/5, 102a/9, 102a/12,
o.+lar 7b/9, 10b/12, 60a/15,	102a/13, 102a/15, 102b/4,
63a/10, 71b/7, 108b/11	102b/4, 102b/7, 102b/12,
o.+lara 7a/2, 16b/15, 17a/1	102b/15, 103b/14, 106b/2,
o.+larca 87b/1	106b/7, 107a/4, 107a/9, 107b/7
o.+lardur 43a/14	o.+ların 5b/11
o.+ları 3b/1, 5b/14, 8a/1, 8a/7,	o.+larını 1b/15
9a/2, 11b/9, 12a/7, 12b/4,	o.+larla 43b/9, 55a/15
13a/3, 13b/7, 13b/8, 14b/14,	o.+ñ 7a/3
15a/9, 15b/3, 15b/5, 16a/11,	otlu Otlı [1].
16b/2, 16b/9, 17b/4, 19b/14,	o. 49a/3
22a/11, 22b/7, 24a/12, 24a/15,	otur- Oturmak [24].
24b/2, 25a/12, 25a/13, 27b/7,	o.-a 19a/6, 19a/8, 23b/2, 23b/4,
31b/13, 32b/14, 44b/1, 44b/8,	42b/1, 45a/5, 56b/10, 56b/11,
46a/3, 49a/1, 49a/12, 53a/14,	58a/9, 58a/13, 65b/13, 74a/11,
54a/11, 55a/15, 56a/13, 58a/8,	74a/12, 75a/10, 75b/15, 97b/11
59b/3, 63a/5, 63a/15, 64a/2,	o.-alar 65b/9, 69a/13, 99a/11
64a/14, 64b/5, 65a/15, 65b/4,	o.-mağ 85b/13
65b/8, 87a/4, 87a/12, 87a/15,	o.-maya 21a/6, 42a/4
87b/3, 87b/9, 87b/14, 88a/3,	o.-mayalar 43a/1
88a/8, 88a/13, 88b/3, 88b/9,	o.-sa 65a/2
88b/14, 92b/1, 93a/11, 93b/7,	otuz Otuz sayısı [32].
94a/6, 94a/9, 94a/13, 94b/1,	o. 8b/6, 12a/2, 13b/4, 13b/4,
94b/9, 95a/13, 95b/5, 95b/11,	13b/5, 14b/14, 18a/12, 18b/1,
98a/10, 98a/15, 98b/13, 99a/14,	18b/11, 18b/13, 19b/10, 21a/7,
99a/15, 99b/3, 100a/9, 100a/10,	21b/13, 25b/9, 31a/13, 34a/12,
101b/3, 101b/7, 101b/9,	34b/8, 40b/5, 53a/12, 62b/5,
101b/13, 102a/2, 102a/4,	77a/6, 77a/13, 87a/15, 89a/5,

- 94b/10, 97b/9, 98a/14, 102a/6,
102b/2, 102b/5, 103a/5,
103b/10
- otuzar** Otuz sayısının üleştirme sayı
sıfatı [4].
o. 31b/15, 94b/14, 101a/8,
107b/3
- otuzuncı** Otuz sayısının sıra sayı sıfatı
[1].
o. 76b/4
- ov-** Ovmak [26].
o.-a 65b/5
o.-alar 8a/2, 8a/2, 9a/10, 13b/8,
13b/10, 14a/2, 17a/1, 24b/15,
27b/13, 29a/6, 29b/7, 30a/1,
30a/11, 30b/13, 56b/10, 57a/5,
64a/6, 74b/12, 75b/12, 96b/8,
102b/7
o.-mağ 42a/10, 42a/11
o.-mayalar 8a/6, 70b/5
- ovalan-** Ovalanmak [1].
o.-an 8b/12
- ovmac** Ovmaç, içine eklemek, peynir,
soğan ve bazen yağ, pekmez
konulup yoğrularak yapılan bir
yemek *bk. omaç* [2].
o. 7a/7, 8a/12
- oy-** Oymak [2].
o.-alar 59a/14, 76b/10
- oyna-** Oynamak, hareket etmek [7].
o.-duğına 100a/12
o.-miş 70a/14
o.-mişdur 70a/9, 70a/11
o.-ya 68a/8
o.-yanlara 39b/5
o.-yup 70b/6
- oynat-** Oynatmak, hareket ettirmek
[1].
o.-arağ 74a/13
- Ö**
- öd** Safra *bk. öt* [7].
ö.+i 7b/15, 46a/12, 46b/12,
77a/5, 103b/3
ö.+in 59a/11
ö.+iyle 47a/11
- ögür-** Ögürmek, kusarken ses
çıkarmak [1].
ö.-megi 82a/6
- ökçe** Ökçe, topuk [1].
ö.+siyle 74b/11
- öksürük** Öksürük [29].
ö. 10b/10, 50a/1, 50a/6, 77b/10
ö.+e 22b/7, 29a/7, 79a/4,
80b/7, 81b/15, 82b/1, 83a/15,

89a/10, 90a/9, 90b/8, 95a/9, 96b/9	ö. 50a/9, 70a/1, 89a/10
ö.+i 50a/9, 50a/13, 50b/6, 78b/4, 81a/2, 81a/11, 82b/6, 93b/15	ö.+dür 40a/3
ö.+içün 22b/14, 23b/4, 23b/13, 24a/4	ö.+e 78a/13, 78b/6, 81b/15
ö.+leri 33b/15	ö.+i 83a/15, 84b/3, 86a/12
öldür- Öldürmek [3].	ö.+ile 73b/14
ö.-eler 99a/15, 99b/3	ö.+in 36a/15, 50b/11, 58a/13
ö.-ür 82a/13	öyle Öğle vakti [9].
öñ Ön [2].	ö. 43a/1, 44a/2, 58b/12
ö.+inden 75b/7	ö.+n 52a/7, 82b/15
ö.+ünde 8b/15	ö.+ye 13b/7, 51a/3
öñdin Önce, ilk önce [1].	ö.+yin 7a/8, 8a/13
ö. 66a/8	özdek Kök, gövde [1].
ördek Ördek [3].	ö.+ine 2b/5
ö. 13a/5, 13a/6, 108b/13	P
ören Ormanlık yer [4].	pāçe <i>Far.</i> Koyun, keçi, sığır ayağı
ö. 52a/5, 54b/10, 76a/12, 86a/3	[4].
ört- Örtmek, kapak [4].	p. 24a/4, 66a/15, 76a/15, 97b/12
ö.-eler 28a/6, 45b/12	pāk <i>Far.</i> Temiz, pak [11].
ö.-er 46a/7, 55b/9	p. 28b/5, 28b/7, 29a/10, 45b/13, 70b/2, 88a/3, 89a/4, 89a/13, 90b/14, 92a/15, 94b/8
örümcek Örümcek [4].	palamud <i>Yun.</i> Çınar, meşe vb. ağaçların meyvesi, pelit [1].
ö. 46a/11, 46b/2, 61a/5, 106a/2	p. 61a/7
öt Öd, safra <i>bk. öd</i> [1].	pālūde <i>Far.</i> Süzülmüş, saflaştırılmış
ö. 59a/11	[4].
öyken Akciğer [14].	

- şeker-i p. 22b/13, 24a/3
p.+sin 45b/3, 45b/3
- panbuğ** *Far.* Pamuk *bk.* **panbuğ** [14].
p. 59a/12
p.+a 47b/1
p.+ı 57a/15, 70b/11, 105b/12
p.+la 57a/15, 57b/6, 59a/11,
68a/5, 68a/8, 70a/15, 70b/9,
73b/9, 105b/14
- panbuğ** *Far.* Pamuk *bk.* **panbuğ** [10].
p. 46a/13, 57b/10, 68a/8,
70b/1, 72b/5, 74a/2, 74a/5,
97a/6
p.+dan 25b/6, 74b/3
- pancar** Pancar, vitamince zengin bir
bitki (*Beta vulgaris*) [1].
p. 19a/3
- pāpādyā** *Far.* <Yun. Papatya çiçeği
(*Matricaria chamomilla*) [3].
p. 22a/4, 44b/9, 85b/12
p.+ı 58b/13
- pāre** *Far.* Parça [12].
p. 15a/5, 15b/1, 15b/8, 17b/10,
23b/1, 52a/10, 68a/3, 75a/11,
79b/15, 98a/15, 99a/3, 101a/5
- pāy-zehr** *Far.* Geviş getiren
hayvanların mide ve
bağırsaklarında oluşan ve
- eskiden panzehir olarak
kullanılan bir taş [1].
p.-i hayvānī 66b/14
- pazu** Pazı, yaprakları sebze olarak
kullanılan bir bitki, yaban
pancarı, yabani ıspanak (*Beta
vulgaris var. cicla*) [5].
p. 19a/2, 69b/15, 82a/6, 108a/9,
108a/11
- perākende** *Far.* Dağınık, darmadağın,
dağıtma [1].
p. 45a/14
- perde** *Far.* Perde [2].
gözün p.+sin 46b/2
dimāguñ p.+sinde 44b/14
- perhiz** *Far.* Perhiz, diyet, daha
sağlıklı bir yaşam veya bir
hastalığın tedavisi için
beslenme alışkanlıklarında
yapılan kısıtlama [28].
p. 3a/7, 3b/4, 7a/7, 7b/4, 8b/4,
10b/13, 14a/7, 14b/8, 14b/12,
16b/10, 18b/12, 20a/2, 21a/4,
21a/5, 33a/1, 43a/14, 43b/12,
50b/4, 55a/11, 62a/5, 62b/3,
62b/13, 66a/5, 108b/12,
109a/5, 109b/6
p.+den 8b/14

- p.+in 8a/9
- persiyāvšān** “Baldırı kara” denilen ottur (*Asplenium adianthum*) [4].
p. 56b/9, 63a/12, 94a/10, 96b/13
- perverde** *Far.* Beslenmiş, terbiye edilip yetiştirilmiş, büyütülmüş [2].
p.+sin 51b/4, 56a/10
- pes** *Far.* Öyle ise, şimdi [1].
p. 40a/15
- pesend** *Far.* Esmerleşmiş altın, mat altın [1].
p.+ile 46b/14
- peydā** *Far.* Meydanda, açıkta [1].
p. 21a/2
- peynir** *Far.* Maya ile katılaştırılarak süttten yapılan ve birçok türü olan besin [4].
p. 42a/8, 54b/9, 81a/12
p.+den 108b/14
- pīr** *Far.* Yaşlı, ihtiyar [3].
p.+ler 81a/14
p.+lere 42b/5
p.+lerüñ 43a/10
- pirinc** *Far.* Buğdaygillerden, kökleri bol su içinde yetişen bir bitki [22].
p. 7b/1, 8b/2, 9b/5, 9b/15, 10b/2, 26a/2, 54a/5, 57b/3, 59b/9, 61a/3, 62a/5, 68b/2, 71b/7, 78a/15, 78b/1, 99b/11, 103b/10, 108b/9
p.+i 21a/15, 52b/12, 53a/2, 78a/15
- pīrūze** *Far.* Küpe ve yüzük taşı gibi süslemede kullanılan, mavi renkli, saydam olmayan hidratlı doğal alüminyum ve fosfattan oluşan değerli bir mineral [1].
p. 6b/7
- poryaz** *Yun.* Poyraz, kuzeydoğudan esen soğuk rüzgar [1].
p. 44a/4
- pota** *Far.* İçinde maden eritilen kap [3].
p.+sı 97b/12
p.+sıyla 68b/10, 99a/15
- pul** *Far.* Küçük ve ince tabakacıklar [4].
p. 63b/12, 63b/12, 68b/15, 69a/1

pür Püren, bazı ağaçların yapraklarında ayrı olarak süren ince yaprak [1].
p.+lerdür 2b/5

püs Erik, kayısı, badem vb. ağaçlardan sızan zamk [1].
p.+i 62b/11

R

rābi^ç *Ar.* Dördüncü [11].
r. 1b/14, 40b/7, 41a/13, 41b/12, 42a/2, 42b/5, 45b/6, 50b/13, 58a/15, 63b/11, 81b/1

rābi^ç **‘aşer** *Ar.* On dördüncü [4].
r.46a14, 54b1, 68a10, 92a14

rābi^ç **ve'l-‘işrūn** *Ar.* Yirmi dördüncü [2].
r. 72a15, 101b4

rādi^ç *Ar.* İtici, su geçirmez [1].
r. 72b/10

rafadan *Yun.* Kaynar suda kabuğu ile az pişmiş yumurta [12].
r. 42b/2, 44b/11, 47b/13, 53a/9, 54a/12, 59b/9, 60a/8, 61a/1, 61b/7, 62b/10, 68b/2, 96a/5

rāhat *Ar.* Üzüntüsüz, tasasız, kedersiz bir hâlde bulunma [2].
r. 42a/12, 104a/15

rāhatlayuvir- *Ar. T.* Rahatlayıvermek, çabucak veya kısa sürede rahatlamak [1].
r.-mez 61a/12

rahim *Ar.* Döl yatağı [1].
r. 105a/11

rahima'llāh *Ar.* Allah merhamet eylesin! [1]
r. 6b/4

rahmetu'llāhi ‘aleyhi *Ar.* Allah'ın rahmeti onun üzerine olsun! [1]
r. 39b/1

raḳam *Ar.* Yazı yazma [1].
r.+a 1b/4

raḳıḳ *Ar.* İnce [1].
r. 104a/15

rāmek *Far.* Koruk suyu, nar veya meşe palamudundan yapılan kanı durdurucu ilaç [1].
r. 9b/12

raşāş *Ar.* Kurşun, kalay [1].
r. 26a/14

rāsni *Far.* Rasen, anduz otu [1].
r. 33b/1

rāstūḩ **taş** *Far. T.* Rastık taşı, kadınların kaşlarını veya saçlarını boyamak için

	sürdükleri siyah taş <i>bk. rāstıķ</i> taşı [6]. r. 12b/14, 18a/3, 54b/14, 59a/9, 101a/5, 102a/5	r.-i Çinî 14b/2, 31b/12, 51a/1, 55b/2
rāstıķ	taşı <i>Far. T.</i> Rastık taşı, kadınların kaşlarını veya saçlarını boyamak için sürdükleri siyah taş <i>bk. rāstıķ</i> taşı [1]. r. 52a/5	rāyiha <i>Ar.</i> Koku [1]. r. 100b/13
raʿşe	<i>Ar.</i> Titremek [1]. r. 79b/6	rāzıķı <i>Ar.</i> Kalınca kabuklu, iri ve uzunca taneli, şekeri çok bir tür üzüm [1]. r. 5a/7, 6a/8
raṭl	<i>Ar.</i> Bir litre kadar olan bir sıvı ölçeği [39]. r. 27b/13, 89a/15, 89b/1, 89b/3, 89b/5, 89b/5, 89b/8, 89b/8, 89b/8, 89b/11, 90a/5, 90a/5, 90a/8, 90a/15, 90b/1, 90b/1, 90b/4, 90b/4, 90b/4, 90b/6, 90b/6, 90b/6, 90b/12, 90b/12, 91a/1, 91a/2, 91a/4, 91a/5, 91a/9, 91b/2, 91b/2, 91b/5, 91b/5, 91b/8, 91b/8, 94b/4, 94b/11 r.+ına 90a/8, 90a/15	rāziyāne <i>Far.</i> Rezene (<i>Foeniculum vulgare</i>) [18]. r. 4a/11, 12a/11, 21a/8, 21a/10, 21b/7, 22a/5, 44b/6, 46a/3, 46b/6, 47a/2, 47a/4, 55a/7, 76a/12, 82b/14, 83a/1, 87a/15, 90a/13, 90b/11
		rebv <i>Ar.</i> Astım [1]. r.+i 50b/5
		redd <i>Ar.</i> Geri döndürme, geri çevirme [1]. r. 106a/15
		reʿis <i>Ar.</i> Baş, başkan [1]. aʿ zâ-ı r.+dür 40a/1
		renc <i>Far.</i> Ağrı, sızı [22]. r. 73b/3 r.+dür 71b/4 r.+i 42b/7, 48b/8
rāvend	<i>Far.</i> Işgın ağacı kökü (<i>Rheum officinale</i>) <i>bk. rīvend</i> [4].	

- r.+in 55b/6, 62b/6, 71b/3,
71b/13, 73b/11, 78a/12,
106a/7, 106a/10
- r.+ine 85b/8, 88a/7, 89a/10,
89b/13, 96b/2, 100a/12,
100b/8, 103a/6
- r.+lere 86b/5, 92a/15
- rençbūye** *Far.* Oğul otu, melisa, kovan
otu (*Melissa officinalis*) *bk.*
bādrençbūye [1].
r. 30b/9
- renclū** *Far. T.* Ağrılı, sızılı [1].
r. 79b/3
- reng** *Far.* Renk [31].
r. 48a/3
r.+i 67a/11, 67a/13, 67a/15,
72a/10, 104a/9, 104a/10,
104a/14
r.+in 12a/6, 30b/5, 87a/11,
99a/11, 101a/14, 104b/12
r.+inde 6b/8, 41b/8, 41b/11,
41b/11, 59b/7, 62a/3, 68a/13,
72a/6, 72a/10, 72b/1, 72b/8
r.+inden 104a/10
r.+ini 78a/6, 78b/1, 80b/9,
86a/14, 99b/6
- renglū** *Far. T.* Renkli [1].
r. 23a/10
- resm** *Ar.* Tarz, usul [3].
r.+e 5a/12, 7a/7
r.+ine 31b/7
- revā** *Far.* Uygun, yerinde [3].
r.+dur 108b/1, 108b/7, 109a/7
- revğan** *Far.* Yağ [14].
r. 8a/1, 13a/3, 14b/11, 16a/14,
16b/7, 22b/10
r.+a 8a/1, 16a/15, 16b/8, 24a/1
r.-i nāzile-i mücerreb 14b/1
r.-i niķris 14b/9
r.-i nīlūfer 14a/8
r.-i sezāb 13b/11
- reyhān** *Ar.* Fesleğen (*Ocimum
basilicum*) [8].
r. 9b/7, 22a/14, 22b/3, 31a/4,
31a/4, 43a/11, 51a/5, 51b/13
- rīh** *Ar.* Romatizma, yel, ağrı [4].
r. 109a/9
r.-i bevāsīr 105b/15, 109a/4
r.-i nefh 108a/10
- risāle** *Ar.* Kısa yazılmış küçük kitap
[1].
r.+den 1b/11
- rişte** *Far.* Erişte, ince ince kesilip
kurutulan hamur [10].

- r. 7a/7, 8b/15, 48a/15, 49b/11,
51b/8, 61a/14, 62a/5, 65a/8,
71a/9, 73a/5
- rīvend** *Far.* Işgın ağacı kökü (*Rheum officinale*) *bk.* **rāvend** [1].
r. 90a/2
- riyāzet** *Ar.* Perhiz [1].
r.+i 42a/10
- ru'āf** *Ar.* Burun kanaması [3].
r. 25b/1, 105b/2
r.+i 79a/14
- rub'** *Ar.* Nöbeti dört günde bir tutan
sıtma [3].
r. 21a/4, 33b/10, 105a/11
- rubb** *Ar.* Meyve suyu [11].
r.-ı ḥaşḥaş 91b/6
r.-ı rummān 91a/12
r.-ı sefercel 91a/7
r.-ı turunç 91b/3
r.-ı tüffāḥ 91a/10
r.+ları 91a/7
r.ü'l-ḥısrım 91a/14, 91a/14
r.ü's-sūs 8a/4, 10b/6
r.ü's-süsen 95b/9
- rūḥ** *Ar.* Canlılık, his, duygu [4].
r.+dur 40a/6
r.-ı ḥayvānī 40a/6
r.-ı nefsanī 40a/7
- r.+uñ 45b/7
- rūḥī** *Ar.* Ruha ait, ruh ile ilgili [1].
r. 41b/6
- Rūmī** *Ar.* Anadolu ile ilgili,
Anadolu'ya bağlı, Anadolu'da
yaşayan [3].
r. 3a/12, 10a/7, 24b/12
- rummān** *Ar.* Nar (*Punica granatum*)
[1].
r. 91a/12
- rūšen** *Far.* Aydın, parlak [2].
r. 86b/8, 88a/7
- rūšenā** *Far.* Ruşena taşı, göz taşı *bk.*
rūšenāyī [1].
r. 46b/3
- rūšenāyī** *Far.* Ruşena taşı, göz taşı *bk.*
rūšenāyī [1].
r. 6b/5
- ruṭūbet** *Ar.* Nem [10].
r. 11b/6, 20a/15, 60a/5,
105b/12
r.+den 47a/8, 52a/11
r.+e 103a/5
r.+i 85a/2, 85a/15
r.+in 105b/14
- rūz** *Far.* Gün [2].
iḥtiyār-ı r. 7a/9, 8a/13

- sā' at** *Ar.* Saat [5].
s. 31b/13, 42b/3, 109b/3
s.+de 80b/4
s.+den 80b/3
- şabāḥ** *Ar.* Sabah, güneşin doğduğu andan öğleye kadar geçen zaman [59].
ş. 7a/8, 8a/13, 8b/14, 10b/1, 18a/15, 19a/2, 19b/7, 19b/13, 23b/11, 30a/12, 32b/15, 33b/6, 43b/12, 45a/2, 45a/2, 45b/14, 47b/12, 48a/14, 49a/2, 50b/3, 51a/2, 51a/13, 51b/7, 52a/7, 53a/9, 53a/13, 53b/12, 54a/12, 54b/12, 55a/1, 55a/6, 55b/3, 55b/10, 57a/13, 58b/15, 59b/10, 60a/7, 61a/3, 61a/15, 61b/5, 64a/3, 64b/6, 65a/7, 65b/5, 66a/2, 68b/14, 73a/6, 77b/8, 94a/12, 94b/7, 95a/4, 95b/3, 96a/5, 101a/6
ş.+a 45b/14
ş.+da 36b/10, 54a/15
ş.+dan 13b/7
ş.+larda 8a/11
- şabır** *Ar.* Sabır, sarı sabır olarak da bilinen bir bitki (*Aloe vera*) [29].
- ş. 6a/15, 14b/3, 36a/5, 58a/6, 58a/14, 85b/9, 97b/2, 101a/2
ş.-ı suḫuṭrī 5b/13, 6b/7, 15a/11, 16b/4, 46a/12, 46b/12, 47a/11, 47b/7, 52a/8, 54a/10, 60a/15, 62a/15, 64a/10, 92b/2, 92b/9, 93a/4, 93a/7, 93a/12, 93a/15, 93b/7, 97b/12
- sābi'** *Ar.* Yedinci [7].
s. 2a/2, 43a/9, 49b/14, 51b/13, 60a/3, 65a/10, 84b/11
- sābi' 'aşer** *Ar.* On yedinci [4].
s. 47a6, 55a11, 69b1, 96a6
- sābi' ve'l-'işrūn** *Ar.* Yirmi yedinci [1].
s. 73a15
- şābūn** *Ar.* Sabun [6].
ş. 21a/2, 67a/3, 69a/13, 101a/8
ş.+ı 64b/3
ş.+la 18b/6
- şaç** *Saç bk. şaç* [11].
ş. 63a/1, 63a/9, 96b/15, 97a/1
ş.+a 96b/12
ş.+ı 19a/5, 96a/14, 101a/4
ş.+ın 63a/4
ş.+ınuñ 104a/10, 104a/10
- şaç** *Saç bk. şaç* [3].
s.+ı 70b/12, 81b/5
s.+ıyla 73b/5

şaç- Saçmak, dökmek <i>bk. saç-</i> [2]. ş.-alar 8b/14, 20a/13	ş. 2a/14, 2a/15, 3a/5, 3b/9, 3b/15, 4a/1, 5b/13, 8b/10, 12a/6, 15a/1, 18a/8, 21a/12, 29a/13, 29a/14, 29b/8, 30a/2, 30a/9, 30b/5, 30b/14, 36b/13, 39b/4, 42a/11, 56a/3, 59b/15, 63b/3, 78a/7, 78b/13, 81b/13, 83a/10, 85b/11, 86a/2, 88a/13, 104b/12
saç- Saçmak, dökmek <i>bk. saç-</i> [4]. s.-alar 13a/1, 23b/4, 25a/12 s.-mağa 25a/8	
sāde <i>Far.</i> Katkısız [2]. s. 21b/4, 24a/4	
sādec-i Hindī <i>Far.</i> Hint sümbülü (<i>Nardostachys jatamansi</i>) [1]. s. 30b/11, 34b/2	ş.+ce 14a/2
sādis <i>Ar.</i> Altıncı [8]. s. 2a/1, 40a/4, 43a/3, 44a/4, 51a/14, 59b/11, 64b/10, 83a/11	şāfilık <i>Ar. T.</i> Temizlik, saflık [1]. ş.+ı 28a/2
sādis ‘aşer <i>Ar.</i> On altıncı <i>bk. sādisü'l-‘aşer</i> [1]. s.69a5	şāfin <i>Ar.</i> Bir tür damar [3]. ş. 61b/8, 61b/11, 62a/14
sādisü'l-‘aşer <i>Ar.</i> On altıncı <i>bk. sādis ‘aşer</i> [3]. s.46b14, 55a2, 95b3	şāfrā <i>Ar.</i> Safra, vücudu teşkil eden dört unsurdan birisi, öd [64]. ş. 41a/10, 45a/8, 54a/8, 57a/9, 57a/14, 57a/15, 57b/11, 58a/2, 58a/4, 58a/6, 58a/7, 58a/9, 58a/12, 58a/14, 64b/11, 65a/11, 66a/7, 81b/7, 84b/8, 91a/7, 109a/11, 109a/12, 109a/15 ş.+dan 44b/14, 55a/12, 57b/12, 67a/10, 67a/12, 67b/1, 69b/11, 77b/4, 83b/13, 84a/11, 85a/3, 90b/5, 95a/12
sādis ve'l-‘işrūn <i>Ar.</i> Yirmi altıncı [2]. s. 73a2, 103b12	
şāf <i>Ar.</i> Temiz, halis, katkısız <i>bk. şāfi</i> [3]. ş. 14a/2, 28a/2, 29a/11	
şāfā <i>Ar.</i> Neşe, zevk, eğlence [1]. ş.+sından 31b/14	
şāfi <i>Ar.</i> Temiz, halis, katkısız <i>bk. şāf</i> [34].	ş.+ı 78b/14, 79a/1, 81b/13, 84a/5, 84b/6, 86b/6, 89b/2,

90a/13, 90b/3, 91a/10, 91a/15, 92b/13, 93a/10, 93b/2, 103a/1 ş.+nuñ 57a/10, 57b/3, 57b/7, 78a/11, 82a/1 ş.+sına 56b/13 ş.+ya 57a/13, 58a/8, 81a/11 ş.+yı 41a/10, 86a/3, 87b/12, 88a/2	şahlık Sağlık, sıhhat, afiyet [1]. ş. 89b/13
şag 1. Sağ, sol karşıtı [11]. ş. 6b/12, 26a/10, 26a/11, 50a/14, 56b/13, 61b/15 ş.+da 52a/12 ş.+dan 40b/6 ş.+ına 24b/7, 74a/10, 74a/13 2. Katkısız [6]. ş. 49a/10, 53b/13, 54a/1, 57b/5, 69b/4, 90b/8	şahfe Ar. Genellikle yüzde ve başda çıkan çıban veya sivilcelerdir. Kuru ya da yaş olabilir. Sulanır ve iltihaplanır [2]. s.62b/6, 62b/7 şahih Ar. 1. Gerçek, hakiki [1]. ş. 2a/7 2. Sağlıklı [1]. ş. 42a/5
şagi- Sağmak, akmak, kaymak, aşağıya doğru hızla inmek [1]. ş.-yalar 57a/6	şahk Ar. Dövmek, ezmek [46]. s. 27a/9, 34b/5, 36a/3, 36a/5, 36b/11, 44b/1, 46a/3, 46a/12, 46b/8, 47a/2, 47a/5, 47a/12, 47b/7, 59a/3, 59b/3, 62b/11, 63a/9, 63b/8, 63b/15, 64b/4, 65b/2, 67a/4, 67b/12, 68b/10, 68b/13, 72b/12, 72b/13, 73b/7, 77a/4, 77a/11, 97b/14, 98a/8, 98b/15, 99a/2, 99b/6, 101b/11, 101b/14, 101b/15, 102a/4, 102a/6, 102b/2, 102b/2, 102b/3, 102b/5, 103b/8, 107b/8
şagıl- Akmak, kaymak, aşağıya doğru hızla inmek [1]. ş.-duklayın 50b/10	
şagir Sağır, işitme duyusundan yoksun, işitmeyen [1]. ş. 92b/14	
şagir Ar. Küçük, ufak [3]. ş. 34a/12, 39b/11, 107a/13	şak Ar. Topuktan baldıra doğru bacağıncik kısmı [1]. ş.+ından 73b/4
	şakal Sakal bk. şakal [8].

- ş. 63a/1, 63a/9, 97a/1
- ş.+a 96b/12
- ş.+ı 81b/5, 96a/14, 101a/4
- ş.+ın 63a/4
- saķal** Sakal *bk. saķal* [1].
- s.+ı 91b/9
- saķankur** *Yun.* Kum balığı, sakankur (*Scincus officinalis*) [1].
- s. 3a/4
- saķın-** Sakınmak, uzak durmak [32].
- ş.-a 10b/14, 10b/14, 21a/6, 50b/4, 56a/10, 58b/5, 60a/2, 62b/3, 63b/10, 64b/9, 65a/9, 66a/6
- ş.-alar 2b/4, 42a/8, 43a/2, 43a/7, 45a/4, 62b/4, 67a/3, 73a/14, 74b/7, 77a/3, 77b/2
- ş.-asın 52b/6, 72a/10
- ş.-maķ 42b/13, 43a/5, 104b/10, 105b/10, 105b/15, 109b/2, 109b/5
- sāķıt** *Ar.* Düşen, düşücü, düşmüş [2].
- s. 11b/6, 105a/1
- saķız** Sakız, bitki usaresi *bk. saķız* [2].
- ş. 37a/1, 109b/9
- saķız** Sakız, bitki usaresi *bk. saķız* [12].
- s. 51b/3, 61a/5
- s.+ı 12b/6, 13a/6, 16a/7, 64a/15, 102a/3, 102a/9, 102a/12, 102b/12
- s.+ıla 60b/1
- s.+ları 13a/8
- saķıl** *Ar.* Ağır [1].
- ş. 79a/8
- saķım** *Ar.* Hasta, hastalıklı [1].
- s. 42b/4
- sākin** *Ar.* Teskin olmuş, yatışmış [28].
- s. 3b/7, 19a/7, 26b/1, 26b/15, 27a/1, 27a/5, 27a/6, 27b/15, 28b/3, 28b/5, 29b/9, 29b/15, 30a/6, 31b/2, 34b/11, 36b/13, 48a/13, 61b/9, 71b/15, 78b/4, 80b/7, 93b/15, 106a/7, 106a/10, 106a/12, 106a/14, 107a/9, 107b/15
- saķla-** Saklamak [24].
- ş.-mağa 89b/13
- ş.-ya 96b/12
- ş.-yalar 4a/5, 5b/3, 7a/4, 7b/9, 8a/2, 8a/7, 13a/9, 13b/8, 14a/4, 15b/5, 17b/1, 18a/9, 18b/4, 19b/7, 19b/12, 23a/2, 23b/11,

- 25b/5, 28a/13, 30a/4, 30b/14,
33b/5
- saḫmūnyā** *Yun.* Mahmude otu, yer pelidi (*Convolvulus scammonia*) [9].
s. 7b/15, 87b/14, 88a/3, 92b/11, 93a/5, 93a/8, 93b/1, 93b/8, 95b/2
- saḫsı** Topraktan yapılmış kap kacak [1].
s.+ya 24a/8
- şal-** Salmak, bırakmak [1].
ş.-ıcaḫ 109b/11
- şalāhiyyet** *Ar.* Yetki [1].
ş. 80a/3
- şalāt** *Ar.* Hz. Muhammed'e ve onun soyundan gelenlere okunan dua [1].
ş. 1b/2
- şalın-** Salınmak, sallanmak, sarkmak, uzanmak [1].
ş.-maya 59a/9
- şāliḫ** *Ar.* Yarar, elverişli, iyi, uygun, yakışır [3].
ş. 104b/13, 109b/6
ş.+dür 108a/14
- şāliḫ** *Ar.* Üçüncü [11].
- ş. 1b/14, 40b/4, 40b/14, 41a/10, 41b/14, 42a/12, 45a/12, 50b/4, 57a/8, 63b/4, 80b/5
- şāliḫ 'aşer** *Ar.* On üçüncü [4].
ş.2a5, 54a3, 67b14, 91a6
- şāliḫ ve'l-'iḫrūn** *Ar.* Yirmi üçüncü [2].
ş. 72a4, 100b12
- şalya** *Yun.* Ağızdan sıızan tükürük *bk. şalyār* [1].
ş.+ları 75a/2
- şalyār** *Yun. bk. salya* [2].
ş. 48b/4
ş.+ı 48b/13
- şaman** Saman, ekinlerin harmanda dövülüp taneleri ayrıldıktan sonra kalan, hayvanlara yedirilen ufalanmış sapları [1].
ş. 76a/12
- şāmin** *Ar.* Sekizinci [6].
ş. 2a/2, 43a/11, 52a/11, 56a/5, 61a/9, 65b/15
- şāmin 'aşer** *Ar.* On sekizinci *bk. şāminü'l-'aşer* [4].
ş. 55b5, 69b10, 94a7, 97a9
- şāminü'l-'aşer** *Ar.* On sekizinci *bk. şāmin 'aşer* [1].
ş. 47b8

şāmin ve'l-‘iṣrūn *Ar.* Yirmi sekizinci [1].

ş. 73b11

şamşa Baklavaya benzeyen üçgen şeklinde bir tür hamur tatlısı [1].

ş. 60a/4

sanca- Sancımak *bk. sancı-* [1].

s.-r 61a/12

sancı- Sancımak *bk. sanca-* [9].

s.-r 47a/13, 54a/8, 56a/8, 68a/12, 70a/2, 71b/14, 73a/4, 76b/12

s.-rısı 43a/15

sancu Sancı, ağrı *bk. şancu* [16].

s. 7b/5, 52a/11, 52a/13, 54b/3

s.+dan 46a/15

s.+sı 50a/9, 50a/13, 72a/5, 101b/6

s.+sın 87a/10

s.+sına 91b/6, 96a/11, 98b/1

s.+ya 3b/2, 87b/2, 88a/12

şancu Sancı, ağrı *bk. sancu* [2].

ş.+ya 25a/15, 39b/5

şandal *Ar.* Sandal ağacı [46].

ş. 4a/14, 4a/14, 5b/7, 5b/7, 10a/2, 17a/13, 17a/13, 17b/5, 28a/3, 28a/9, 28a/11, 28a/12,

42b/3, 51a/4, 51a/6, 71b/8,

85a/10, 89b/12, 89b/14,

97a/10, 97b/1, 98a/4, 106b/5,

106b/10, 108b/7

ş.+uñ 28a/14

ağ ş. 8a/4, 9a/4, 9a/13, 9b/11,

11b/11, 12a/2, 16b/5, 16b/12,

25b/9, 26a/14, 26b/2, 26b/11,

28a/4, 44a/14

kızıl ş. 9a/5, 16b/5, 16b/12,

16b/13, 26b/3, 26b/12

şandaleyn *Ar.* Ak sandal ve kızıl sandal ağaçları [2].

ş. 5a/4, 28b/1

sandalos Sendelûs, senderûs, kehrûba türünden bir ağaçtır fakat kehrûbadan yumuşaktır ve acıdır [2].

s.+ı 60a/15, 61a/1

şānī *Ar.* İkinci [12].

ş. 1b/13, 40a/7, 40a/12, 41a/5,

41b/10, 42a/10, 44b/12, 50a/7,

56b/1, 62b/14, 79a/4, 104b/6

şānī ‘aşer *Ar.* On ikinci *bk. şānīü'l-‘aşer* [1].

ş. 53b7

şānīü'l-‘aşer *Ar.* On ikinci *bk. şānī ‘aşer* [1].

- ş. 67b7
- şānī ve'l-ʿiṣrūn** Ar. Yirmi ikinci [3].
- ş. 49b6, 71b12, 100a11
- şānī ve'ş-şelāşūn** Ar. Otuz ikinci [1].
- ş. 77a12
- şap** Sap, bitkinin dal, yaprak, çiçek vb. bölümlerini taşıyan, ağaçlarda odunlaşarak gövde durumunu alan bölüm [1].
- ş.+ından 96a/7
- şapla-** Saplamak, hızla batırmak [1].
- ş.-yalar 46a/9
- şaplu** Saplı [1].
- ş. 45b/13
- şar-** Sarmak [16].
- ş.-a 75b/10, 76a/4
- ş.-alar 53a/5, 58a/9, 62a/11, 62b/2, 74b/6, 74b/15, 75a/14, 75b/3, 75b/6, 75b/12, 76a/6, 76b/3
- ş.-arlar 75b/12
- ş.-mağ 43b/3
- şarʿ** Ar. Tutarık, tutarak, bayıltıcı, ağız köpürtücü ve çırpındırıcı bir sinir hastalığı *bk. sarʿ, şarʿ a* [1].
- ş.-ı sevdā 105a/10
- sarʿ** Ar. Tutarık, tutarak, bayıltıcı, ağız köpürtücü ve çırpındırıcı bir sinir hastalığı *bk. şarʿ, şarʿ a* [1].
- s.82a/4
- şarʿ a**⁸⁶⁹ Ar. Tutarık, tutarak, bayıltıcı, ağız köpürtücü ve çırpındırıcı bir sinir hastalığı *bk. şarʿ, sarʿ* [5].
- ş. 3b/7, 4b/9, 45b/6, 45b/6, 85b/7
- şarart-** Sarartmak, sararmasına yol açmak [1].
- ş.-ur 42b/9
- sarımsağ** 25-100 santimetre yüksekliğinde, yapraklarında, saplarında ve toprak altındaki soğanında kokulu yağ bulunan bir kültür bitkisi (*Allium sativum*) [13].
- s. 47b/3, 57b/5, 61b/2, 68a/4, 69a/9, 76b/10, 76b/14, 77a/1, 81b/9, 96b/4
- s.+dur 108b/11
- s.+ı 18a/12, 25a/5
- şark-** Sarkmak [1].

⁸⁶⁹ Sözcüğün doğru yazılışı **şarʿ a** olup, metinde doğru yazılışıyla birlikte üç farklı şekilde gösterilmiştir.

- ş.-ar 57a/11
- şarp** Kuvvetli, sert, keskin [4].
ş. 62b/11, 65b/7, 73b/6, 98b/2
- şaru** Sarı [67].
ş. 4b/11, 6a/5, 6a/7, 7b714,
11a/3, 18a/1, 18a/3, 18a/6,
18b/8, 18b/9, 19b/9, 20b/9,
23a/12, 24a/9, 33b/11, 36a/1,
36a/8, 41a/11, 41a/11, 41a/12,
41b/11, 44a/11, 45a/8, 49a/9,
54a/1, 54a/5, 54a/10, 58a/6,
60a/6, 63b/1, 69a/11, 73b/2,
76a/9, 81a/6, 88a/8, 92b/6,
93a/1, 93a/8, 93a/15, 93b/2,
93b/7, 94b/2, 94b/9, 95a/14,
95b/11, 97b/13, 100b/5,
101a/12
ş.+sı 9a/9, 16a/15, 16b/8, 27b/9
ş.+sın 23b/6, 70b/9, 99b/6
ş.+sını 15b/7, 17b/8
ş.+sıyla 15a/15, 43b/1, 49b/3,
52a/9, 54a/8, 59b/3, 80a/14,
97a/13, 97b/3, 98b/8
- şaralık** Sarılık, sarı renk [3].
ş. 104a/9
ş.+ını 78b/11, 86a/15
- şa' ter** *Ar.* Zater, kaya kekiği, taş kekiği (*Origanum vulgare*) [1].
- ş. 109a/2
- şa yağı** Sadeyağ, tereyağı *bk.* **sayağı**, **tereyağı** [3].
ş. 58b/11, 106a/9
ş.+la 108a/7
- sa yağı** Sadeyağ, tereyağı *bk.* **şayağı**, **tereyağı** [2].
s. 59b/2, 81a/9
- şayru** Hasta [2].
ş. 84a/6
ş.+ı 100b/6
- şayruluk** Hastalık [9].
ş.+a 95a/12
ş.+dan 53b/7, 55b/7, 80a/3
ş.+ı 45b/7
ş.+lara 80b/14, 81a/3, 83a/8,
85b/13
- sāz** *Far.* Her tür müzik aracı, çalgı [2].
s. 45a/6, 45b/5
- sāzec** *Ar.* Tarçın yaprağı [1].
s. 46a/1
- şe'ālil** *Ar.* Vücutta meydana gelen siğiller [1].
ş. 69b/2
- sebeb** *Ar.* Sebep, neden [11].
s. 52b/2, 105a/13
s.+den 64b/12

- s.+i 51b/15, 52b/8, 56a/7,
59b/11, 60a/4, 67a/10, 67b/15,
104a/6
- sebele** *Ar.* Göze inen perde, dumanlı,
bulanık görme hastalığı [1].
s. 46b/2
- sebestān** *Far.* Sipistān, sebestan, Acem
eriği (*Cordia mixa*) [2].
s. 21a/9, 23b/6
- sebūr** *Ar.* Vücutta çıkan kabarcık,
sivilce [2].
s. 70a/1
s.+ları 69b/10
- sefercel** *Ar.* Ayva (*Cydonia vulgaris*)
[3].
s. 51b/15, 91a/7
s.+i 29b/1
- segrek** *Far.* Dağ pazısı [1].
s. 27b/6
- seher** *Ar.* Sabahın güneş doğmadan
önceki zamanı, seher vakti [1].
s.+de 7a/12
- sekiz** Sekiz sayısı [20].
s. 4a/6, 4a/13, 4b/2, 6b/15,
7a/11, 7b/7, 8b/9, 9a/14,
13a/14, 16b/12, 31b/3, 36a/2,
40a/12, 47a/14, 49b/15, 55a/9,
61b/2, 95b/2, 99b/10, 101b/7
- sekizinci** Sekiz sayısının sıra sayı sıfatı
[11].
s. 13a/10, 43a/12, 47b/8,
52a/11, 55b/5, 56a/5, 61a/9,
65b/15, 69b/10, 73b/11, 97a/9
- selāşūn** *Ar.* Otuz [3].
ş. 76b/3
- seleşü'l-bevl** *Ar.* İdrarını tutamama,
prostat hastalığı *bk.* **seleşü'l-**
bevl [3].
ş. 58b/1
ş.+e 97a/3
ş.+i 58a/15
- seleşü'l-bevl** *Ar.* İdrarını tutamama,
prostat hastalığı *bk.* **seleşü'l-**
bevl [2].
s. 39b/6
s.+e 31b/1
- selīha** *Ar.* Saliha, yalan tarçını,
borucuk kökü, Seylan tarçın
kabuğu (*Cinnamomum cassia*)
[5].
s. 12a/15, 36b/14, 92b/1,
92b/11, 93a/11
- selikūn** *Far.* Silikon denilen kırmızı
boyadır [1].
s.+ile 48a/2
- semānūn** *Ar.* Seksen [1].

- s. 33a/5
- semek** *Ar.* Balık [1].
s. 72b/12
- semmü'l-fār** *Ar.* Zehirli bir ot, arsenik, sıçan otu [1].
s. 64b/3
- semrit-** Semirtmek, tavlandırmak, şişmanlatmak [14].
s.-mege 103b/8
s.-ür 78a/13, 78b/2, 78b/3, 78b/3, 79a/4, 79a/14, 80b/9, 81a/2, 82b/14, 83a/7, 83b/1, 84b/2, 84b/4
- semür-** Semirmek, besili, yağlı bir duruma gelmek, şişmanlamak [1].
s.-dür 42a/11
- semüz** Semiz, şişman [2].
s. 79a/12, 108a/6
- senderūs** *Yun.* Kehribara benzeyen bir zamk, kızıl ardıç zamkı [2].
s. 4b/13, 106b/3
- sene** *Ar.* Sene, yıl [1].
s. 33a/4
- sep-** Sepmek, dağıtmak, oraya buraya atmak, serpmek [2].
s.-dügi 40b/8
s.-eler 96b/8
- sepīd** *Far.* Beyaz, ak [4].
s. 4a/8, 6b/14, 34b/1
s.+ile 34b/5
- sepīdāc** *Far.* Sefidac, üstübeç, boyacılıkta kullanılan zehirli bazik kurşun karbonat [2].
s. 12b/13, 18a/3
- sepistān** *Far.* İsbetân, üzerlik tohumu (*Peganum harmala*) [7].
s. 90a/1, 90b/14, 95a/9, 95a/15, 103a/7, 103a/10, 103a/13
- ser** *Far.* Baş, kafa [2].
derd-i s. “baş ağrısı” 36a/5, 36a/7
- serçe** Serçe kuşu (*Passer domesticus*) [2].
s. 80a/13, 80a/14
- seretān** *Ar.* Yenirce, gittikçe genişleyen yara, şirpençe [7].
s. 8a/14, 67b/8, 105a/13
s.+a 102b/4, 102b/11
s.+da 7a/9
s.+ı 67b/8
- sergi** Kilim, halı, yaygı [1].
s.+de 95b/6
- serḥas** *Ar.* Kuzgun otu, eğrelti otu [1].
s. 54b/14
- serī'ü'l-fesāde** *Ar.* Hızlı bozulan [1].

- s. 109a/2
- seri' ü'l-hazm** *Ar.* Hızlı sindirilen [1].
- s. 109b/6
- seri' ü'l-istiḥāle** *Ar.* Hızlı değişen, başkalaşan [1].
- s. 109a/2
- sersām** *Far.* Baş ve beynin dönüp, aklın toplanamaması, menenjit hastalığı [6].
- s. 42b/7, 44b/13, 94a/12, 103a/6, 105a/11
- s.+1 44b/13
- servi** *Far.* Servi ağacı [5].
- s. 4b/12, 49b/2, 59b/15, 62a/14, 98a/11
- sev-** Sevmek [4].
- s.-e 9a/2, 9a/2, 9a/13, 25b/9
- sevdā** *Ar.* Eskilerin insan mizacında kabul ettikleri dört hiltan biri, kara safra [46].
- s. 41a/14, 64b/11, 65a/12, 78a/9, 78b/12, 79b/4, 81a/13, 81a/14, 104a/7, 108a/7, 108b/10, 108b/13
- s.+dan 21a/4, 55b/6, 64a/4, 67a/10, 67a/13, 67b/5, 67b/8, 69a/6, 71a/12, 83a/8, 93b/6, 94b/1
- s.+dur 104a/6
- s.+1 79a/9, 82a/15, 85b/15, 93a/10, 93b/2, 94a/15
- s.+ya 67b/7, 79b/15, 104a/8
- s.+y1 41a/14, 69b/1, 79a/8, 83a/6, 86a/7, 86b/6, 86b/11, 92b/13, 94b/13, 95b/10, 105a/10
- s.-y1 fāsīd 104b/13
- sevdāi** *Ar.* Kara safraya ait, kara safra ile ilgili *bk.* **sevdāvi** [2].
- s. 85b/13, 105a/9
- sevdāvi** *Ar.* Kara safraya ait, kara safra ile ilgili *bk.* **sevdāi** [1].
- s. 104a/7
- seyelān** *Ar.* Akma, akıntı [1].
- s. 104a/12
- sezāb** *Ar.* Sedef otu (*Ruta graveolens*) [10].
- s. 13b/1, 13b/11, 13b/12, 13b/15, 14a/4, 14b/6, 46a/3, 60a/15, 87a/6, 100a/5
- şı-** Sımak, kırmak, bozmak *bk.* **sı-** [1].
- ş.-yar 84b/7
- sı-** Sımak, kırmak, bozmak *bk.* **şı-** [3].
- s.-yar 89b/2, 90b/3, 91a/10

şıçan	Sıçan, fare [1]. ş. 48b/14		ş.-1 yaķu 15a/7, 15b/2, 16a/4, 16a/10, 27a/3, 27b/3
şıfat	<i>Ar.</i> Sıfat, vasıf [40]. ş. 5b/11, 21a/7, 22b/7, 27b/13, 28a/4, 28b/5, 30a/7, 30b/7, 31b/2 ş.+1 3b/7, 3b/13, 13b/11 ş.-1 cevâriş-i ^ç anber 27a/11 ş.-1 eczâ 11b/5, 32b/6 ş.-1 ĥabbü's-su ^ç âl 10b/3 ş.-1 ĳurş 9a/2, 12a/4 ş.-1 ĳurş-1 ĳaşeyânçün 10a/3 ş.-1 la ^ç ûķ 22b/6 ş.-1 ma ^ç cün-1 felâsife 31a/9 ş.-1 ma ^ç cün-1 muķavviyât 2b/6 ş.-1 muĳlâb 7a/4, 8a/9 ş.-1 müferriĳ-i melikî 30a/15 ş.-1 müleyyin-i mülükî 8b/5 ş.-1 müşhil-i ķavî 6b/14 ş.-1 naķül 22a/2 ş.-1 niķris 26b/4 ş.-1 revĳan-1 nâzile-i mücerreb 14b/1 ş.-1 revĳan-1 sezâb 13b/10 ş.-1 şâf-1 mâmişâ 9a/9 ş.-1 şarâbü'l-ĳışrim 28b/2 ş.-1 uşne 2b/1	şıĳ-	Sıĳmak, yerleşmek [1]. ş.-mazsa 71a/6
		şıĳa-	Sıĳamak, sıvamak, okşamak [4]. ş.-yalar 74b/2, 75a/2, 75a/10, 76a/6
		şıĳır	Sıĳır [18]. ş. 7b/15, 13b/4, 19b/10, 44b/2, 47a/11, 53a/7, 58a/4, 62a/4, 66a/4, 66b/1, 76a/14, 79a/8, 80b/10, 95a/6, 100a/8, 102a/10, 103b/3, 108b/12
		şıĳhat	<i>Ar.</i> Sağlamlık, saĳlık [3]. ş. 36b/5, 53b/3 ş.+e 14a/7
		şıķ	Benzerleri veya parçaları arasında çok az aralık bulunan [1]. ş. 28b/14
		şıķ-	Sıķmak <i>bk.</i> şıķ- [16]. ş.-alar 5a/13, 9a/10, 18a/13, 20b/7, 25a/6, 26b/10, 28a/13, 28b/14, 29a/10, 29b/7, 30a/2, 33b/3, 89b/8, 92a/8, 96b/8, 108a/13
		şıķ-	Sıķmak <i>bk.</i> şıķ- [3].

	s.-alar 28b/6, 60a/3		s. 77b/3, 83b/9, 84a/14
	s.-ıcağ 79a/14		s.+dan 55b/7
şık1	Ar. Sıklet, ağırlık, yük [1].		s.+1 91a/12
	ş.+1 80b/1		s.+lara 81a/8, 84a/11, 86a/14,
şın-	Sınmak, kırılmak [2].		90a/4, 91a/15, 92b/14, 94a/13,
	ş.-sa 74a/14, 76a/5		95b/7
şındı	Sındı, makas [2].		s.+sı 50a/14, 61b/14, 66a/9,
	ş.+la 49b/5, 70b/12		66b/10, 68a/12, 73a/4
şınıf	Ar. Sınıf, tür [1].		s.+ya 90b/3, 90b/5, 95a/12
	ş.+dur 83b/4	sıtmalı	Sıtmalı, sıtması olan [1].
şınuğ	Kırık <i>bk. şınuğ</i> [2].		s. 82a/15
	ş. 43b/3, 76a/7	şıva-	Sıvamak, kaplamak [1].
şınuğ	Kırık <i>bk. şınuğ</i> [2].		ş.-yalar 59a/14
	s.+1 76b/3	sıvat-	Sıvatmak, sıvama işini
	s.+lar 74a/8		yaptırmak [1].
şırça	Cam [1].		s.-mazsa 67a/6
	ş. 29a/4	sıvık	Sulu, cıvık, akıcı <i>bk. sıvık</i> [1].
şırçalı	Camdan yapılmış <i>bk. şırçalı</i>		s. 5b/2
	[3].	şıvık	Sulu, cıvık, akıcı <i>bk. sıvık</i> [3].
	ş. 28a/5, 30b/14, 33b/5		ş. 9a/7, 12b/8, 15b/1
şırçalı	Camdan yapılmış <i>bk. şırçalı</i>	sız-	Sızmak [3].
	[2].		s.-maduğ 57b/6
	s. 18a/8, 23b/11		s.-miş 13b/3, 13b/4
şırf	Ar. Yalnızca [4].	sızı	Sızı, hafif ve ince ağrı [6].
	ş. 53a/15, 64b/4, 87a/4, 90b/6		s. 13b/9, 77a/8
sıtma	Sıtma hastalığı, ateş, titreme,		s.+lara 96b/10
	üşüme nöbetleri gibi belirtilerle		s.+sı 67a/14
	tanınan hastalık <i>bk. ısıtma</i> [22].		s.+sın 87a/10

- s.+sına 95a/5
- sızla-** Sızlamak [2].
s.-r 61b/14, 75b/3
- sızur-** Sızurmak, sızdırmak, ertimek, eritip akıtmak, süzmek [1].
s.-alar 13a/7
- sīb** *Far.* Elma [1].
s. 51a/4
- sidük** Sidik, idrar [18].
s. 24b/11, 41a/12, 56b/3, 58b/6, 81a/1, 81a/8, 81b/14, 82b/6, 83a/2, 83a/5, 84a/6, 84a/9, 84a/12, 85b/1, 97a/3
s.+i 58b/1, 78a/8
s.+iyle 64b/4
- şigār** *Ar.* Küçükler [4].
ş. 2a/10, 2b/8, 3a/8, 27a/12
- sigil** Siğil, deride, özellikle ellerde oluşan zararsız, pürtüklü küçük ur [5].
s. 69b/2, 69b/2
s.+e 69b/6, 89a/4, 97b/5
- sik** *Far.* Sirke [1].
s. 29b/12
- sikencübīn** *Far.* Bal, şeker ve türlü meyvelerin öz suyundan yapılan şuruba verilen ad *bk.* **sirkengübīn** [8].
- s. 17a/10, 20b/12, 21b/4, 29b/1, 29b/2
s.-i buzūrī 21b/4, 21b/7
s.-i rāsın 33b/1
- sil-** Silmek [4].
s.-eler 46b/6, 70b/3
s.-er 44b/14
s.-mek 105b/11
- sil‘a** *Ar.* Vücutta çıkan ur, hıyarcık [3].
s. 72a/15, 72b/1
s.+ı 72a/15
- silkevīr-** Birden, çabucak silkivermek, sallamak, sarsmak [1].
s.-eler 75b/2
- sill** *Ar.* Verem [2].
s. 105b/1
s.+i 50a/8
- simsim** Susam *bk.* **sīsām, sūsām** [1].
s. 78b/2
- siñ-** Hazmolunmak, vücuda mal olmak [24].
s.-er 41a/8, 78a/6, 78a/12, 78b/3, 79a/14, 79a/15, 79b/13, 79b/15, 80a/5, 81a/4, 81b/15, 82a/5, 82a/12, 82b/10, 83b/3, 83b/8, 84a/2, 84a/6, 84b/1
s.-ince 13b/10

s.-mege 12a/5	s.-en 109b/4
s.-meye 11b/5	s.-ür 82a/4, 83a/4, 86b/8
s.-mez 42b/8, 53a/2	sirāyet <i>Ar.</i> Geçme, bulaşma, dağılma, yayılma [3].
sināmekī <i>Ar.</i> Sinamek, sinâ-yı Mekkî (<i>Cassia officinalis</i>) [6].	s. 66a/13, 76b/9
s. 7b/7, 8b/7, 21a/11, 94b/15, 103a/10	s.+i 41b/5
s.+i 95a/3	sîr-ḥışt <i>Far.</i> Cavşir otu ve ondan elde edilen bir tür tıbbi zamk (<i>Ferula elaeochytris</i>) [3].
sîni <i>Far.</i> Sini, büyük tepsi [1].	s. 8b/11, 10b/8, 21a/13
s.+ye 9a/11	siriş <i>Far.</i> Çiriş otu (<i>Asphodelus aestivus</i>) <i>bk.</i> şiriş [2].
siñir Sinir, duyu ve hareket uyarılarını beyinden organlara, organlardan beyne ileten beyazımsı teller ve bu tellerin oluşturduğu demet [14].	s. 62a/15, 98a/3
s. 13a/11, 76a/11, 76b/2, 96a/11	sirke <i>Far.</i> Sirke, salatalara, yemeklere ekşilik vermek için kullanılan ekimiş üzüm, elma, limon vb. suyu [91].
s.+ine 40a/15	s. 15b/14, 15b/15, 17a/4, 17b/12, 18a/8, 18a/13, 19a/15, 20b/13, 21b/9, 21b/13, 24a/9, 24a/13, 25a/5, 25a/7, 33b/2, 33b/3, 44a/15, 47a/14, 47b/4, 47b/5, 47b/7, 49a/1, 52a/5, 59a/8, 59a/10, 62b/1, 62b/13, 65b/7, 66a/11, 67b/3, 69a/14, 73b/5, 74a/6, 77a/10, 77a/10, 81b/8, 87a/4, 90b/4, 90b/6, 99a/6, 101b/7
s.+ler 14a/5	
s.+lere 85b/12	
s.+leri 30b/6, 86a/2, 103b/5	
s.+lerüñ 40a/13, 40b/1	
s.+leymiş 40b/1	
s.+üñ 40a/13	
siñir- Sindirmek, hazmetmek [3].	
s.-ür 29b/11, 85b/7, 88b/8	
siñird- Sinirtmek, hazmettirmek [4].	

- s.+de 56a/1, 59a/2, 88b/4, 93b/4, 98b/2, 102a/5, 107b/4, 107b/7
- s.+i 47a/15, 48a/8
- s.+ye 24a/11, 107b/6
- s.+yle 9b/4, 9b/5, 17a/7, 19a/5, 19b/13, 23a/15, 25b/8, 26a/15, 26a/15, 26b/14, 26b/15, 26b/15, 29b/7, 36b/4, 45a/1, 53b/2, 54b/12, 55b/12, 55b/13, 59a/9, 61a/5, 62b/11, 63a/9, 63b/15, 64b/4, 69a/3, 70a/3, 71b/10, 73b/6, 78a/14, 81b/13, 97b/7, 98a/1, 98a/3, 100b/5, 101b/4, 102b/2, 102b/14
- sirkelü** *Far. T. Sirkeli* [1].
s. 109a/1
- sirkengübîn** *Far. Bal, şeker ve türlü meyvelerin öz suyundan yapılan şuruba verilen ad bk. sikencübîn* [4].
s. 55b/3, 55b/10, 66a/2, 90b/4
- sīsām** *Ar. Susam bk. simsim, sūsam* [1].
s. 3a/1
- sitte** *Ar. Altı sayısı* [1].
s. 33a/5
- sivilce** Sivilce, içinde irin bulunan küçük deri kabarcığı, en küçük çıban [4].
s.+ler 41a/4, 48b/8, 65a/12
s.+lerdür 70a/1
- siviş-** Sivişmek, kaçmak, sıvışmak [1].
s.-meye 75b/13
- sivriilen-** Sivrilmek, sivrileşmek [1].
s.-ür 74a/15
- siyāh** *Far. Siyah, kara* [1].
s. 101a/7
- siyāvuşān** *Far. İki kardeş kanı ağacı, bakam ağacı bk. hūn-ı siyāvuşān* [3].
s. 25b/2, 63a/12, 96b/13
- şoğan** Soğan (*Allium*) [13].
ş. 2b/9, 34a/6, 39b/9, 58b/7, 81b/3, 97a/5, 106a/5, 108a/2, 108a/2
ş.+ı 58a/3, 100a/8, 106a/9, 108a/4
- şoğulcan** Solucan [5].
ş. 54b/9, 54b/10
ş.+dan 52a/2
ş.+ı 82a/13, 83b/9
- şoķ-** Sokmak [22].
ş.-a 56b/13, 56b/15

ş.-alar 25b/7, 43b/1, 46a/10, 47b/2, 47b/5, 48a/1, 53a/5, 57a/15, 57b/1, 57b/8, 57b/10, 69b/7, 71b/11, 72b/15, 75a/3 ş.-duğın 76b/4 ş.-duğına 76b/15 ş.-ıcağ 76b/11 ş.-ıcı 3b/11 ş.-mışa 82b/3	s.+ına 104b/4
şokış- Sokuşmak, birbirine sokulmak, girmek [1]. ş.-mişdur 40a/11	şoñra Sonra [128]. ş. 2b/3, 3a/14, 4b/7, 5b/3, 6a/7, 6a/10, 6b/10, 7a/2, 7a/6, 7b/1, 7b/9, 8a/6, 9a/10, 9b/1, 10b/9, 10b/10, 13a/7, 13a/9, 13a/14, 13a/15, 13b/6, 15a/3, 15b/11, 16a/13, 17b/10, 18a/5, 18a/8, 18b/6, 18b/15, 19b/5, 21a/12, 21a/14, 23a/7, 23b/14, 24a/6, 24a/8, 24b/3, 26a/12, 27b/2, 27b/5, 27b/11, 28a/6, 29b/3, 30b/12, 30b/13, 31b/13, 32b/3, 32b/8, 32b/14, 33b/3, 34a/4, 42b/1, 46a/14, 46b/5, 46b/11, 47a/3, 47a/5, 48a/5, 52a/7, 54b/13, 56b/8, 56b/11, 57a/5, 57a/13, 57b/6, 59b/5, 59b/8, 60a/8, 63a/7, 63a/12, 63b/7, 64a/2, 64a/7, 64a/13, 65a/4, 65a/14, 66a/14, 67b/13, 68a/9, 68a/14, 69a/8, 69a/14, 70b/3, 70b/10, 71a/4, 71a/13, 71a/14, 72a/7, 72a/14, 72b/6, 72b/15, 73a/11, 73b/9, 74a/14, 75a/6, 75b/13, 76b/1, 77b/4, 77b/10, 87a/1, 87a/5, 88a/9, 88b/5, 89a/7, 89a/13, 90a/8, 90b/9,
şokulda- Sokuldamak, zonklamak [1]. ş.-r 67a/11	
şol Sol, sağ karşıtı [8]. ş. 26a/10, 26a/10, 56b/13, 61b/15 ş.+da 52a/12 ş.+dan 40b/6 ş.+ına 74a/10, 74a/13	
şolu- Solumak, nefes alıp vermek [3]. ş.-r 50b/6, 51b/2, 55b/8	
şoñ Son <i>bk. şoñ</i> [6]. ş. 42b/15 ş.+ına 24a/13, 52b/5 ş.+ında 8b/15, 36b/13, 56b/4	
şoñ Son <i>bk. şoñ</i> [1].	

91b/13, 92a/12, 96b/1, 96b/5, 98a/2, 99a/13, 99a/14, 101a/10, 101b/4, 101b/14, 102a/7, 102b/5, 102b/9, 103b/11, 104a/14, 104b/5, 105b/11, 106a/1, 106b/13, 106b/15, 107b/8	71a/8, 72a/13, 78b/4, 78b/10, 79a/7, 79a/9, 79b/3, 80a/8, 81b/10, 82a/15, 83b/7, 84a/5, 84a/8, 84a/10, 84b/6, 84b/7, 84b/10, 85a/7, 85a/10, 85b/3, 86a/10, 86b/13, 96b/10, 97a/12, 97b/2, 105b/10, 105b/13, 108a/2, 108a/5, 108a/8, 109a/5, 109b/3
şor- Sormak, emmek, içine çekmek [2]. ş.-a 2b/2 ş.-alar 25a/2	ş.+dan 3a/7, 14a/6, 17a/6, 36a/8, 44a/7, 44b/3, 47a/7, 52b/7, 54a/4, 85b/5, 86b/5, 87b/3
şorğun Sorkun ağacı, sepetçi söğüdü (<i>Salix viminalis</i>) [1]. ş. 82a/12	ş.+dur 44a/3, 78a/3, 78a/5, 78a/9, 78a/9, 78a/11, 78b/7, 78b/10, 78b/15, 79a/13, 79b/4, 80b/2, 80b/6, 81a/7, 81b/12, 82a/7, 82a/10, 82b/12, 84b/14, 85a/2, 85a/12
şovu- Soğumak [2]. ş.-mış 85b/7 ş.-ya 105b/15	ş. ise 98b8
şovudıcı Soğutucu [1]. ş. 20a/14	şovukluk Soğukluk [3]. ş.+ı 39b/3 ş.+ına 30b/3 ş.+ından 42b/8
şovuk Soğuk [98]. ş. 9a/2, 9a/13, 11b/14, 17a/5, 17b/1, 17b/9, 19a/15, 24a/3, 25b/9, 26a/13, 26b/1, 27a/1, 27b/3, 31a/8, 37a/8, 41a/7, 41b/13, 42a/14, 42b/1, 42b/13, 43a/10, 43a/11, 48a/8, 52b/3, 54a/11, 56a/9, 57b/13, 60a/2, 66b/13, 67a/13, 67a/15, 69a/2,	şovukrak Soğukça [1]. ş.+dur 44a/1
	şovut- Soğutmak [6]. ş.-alar 92a/11

	ş.-up 109b/11		s.-seler 107b/6
	ş.-ur 81a/7, 90b/3, 90b/5, 91b/1		s.-ür 84a/9, 84a/11
şoy-	Soymak, yüzmek, derisini yüzmek [1].	söz	Söz, kelam, lakırdı [2].
	ş.-alar 18b/6		s.+ler 15b/3, 44b/14
şoyıl-	Soyulmak, kabuk, deri, zar vb. çıkarmak [2].	şu	Su <i>bk. su</i> [394].
	ş.-mış 94a/10, 97a/13		ş. 5a/14, 7a/15, 7b/2, 8b/1, 8b/13, 10a/4, 11a/4, 14a/1, 14a/4, 15b/15, 20b/12, 20b/13, 20b/13, 21a/3, 21b/1, 22a/8, 24b/15, 25a/3, 25b/3, 26b/1, 27a/1, 28a/13, 28b/15, 39b/15, 42a/8, 42b/1, 42b/2, 47a/13, 48a/14, 50a/15, 52a/3, 52a/13, 53a/3, 53a/6, 53a/7, 53a/8, 53b/9, 54a/11, 55b/4, 55b/7, 57a/2, 57b/13, 58b/8, 58b/10, 58b/10, 60a/13, 64a/6, 64b/8, 65a/9, 65a/15, 66b/2, 66b/13, 69a/3, 69a/7, 71a/8, 71b/9, 72b/13, 73b/2, 73b/4, 76a/9, 76a/10, 77a/3, 77b/2, 78a/10, 81b/8, 82a/11, 82b/15, 83a/4, 85b/4, 89a/15, 90b/6, 91b/8, 91b/11, 92a/1, 93a/2, 96a/13, 96b/8, 98a/1, 102b/7, 103b/3, 103b/10, 109b/4, 109b/11, 109b/11, 109b/12, 109b/12
sögülme	Kebap etmek, kızartmak [3].		
	s. 52b/10, 83b/15		
	s.+si 82b/9		
sök-	Sökülmek, balgam vb. çıkması, akması kolaylaşmak [1].		
	s.-er 81b/12		
sökül-	Sökülmek, yarılmak, parçalanmak [1].		
	s.-e 73a/10		
söyle-	Söylemek [6].		
	s.-meye 45a/6		
	s.-r 45a/14		
	s.-se 14a/13		
	s.-ye 15b/3		
	s.-yicek 45a/5		
	s.-yümez 75a/1		
söylet-	Söyletmek [2].		
	s.-meyeler 45a/5, 45b/5		
söyündür-	Söyündürmek, söndürmek [3].		
			ş.+cağız 44b/10

ş.+da 103b/3
ş.+dan 7b/4, 8b/10, 52b/3,
67a/3, 91b/2, 109b/3
ş.+lar 81b/4
ş.+ları 89b/3
ş.+ların 81a/6
ş.+nuñ 105b/14
ş.+ya 3b/1, 7b/2, 8b/3, 8b/4,
26a/12, 28a/7, 28a/14, 42b/4,
44a/12, 45b/12, 48a/8, 52a/6,
57a/5, 57a/5, 58a/7, 71b/14,
90b/12, 95b/3
ş.+yı 5a/6, 5a/7, 5a/7, 5a/7,
5b/1, 9a/7, 9a/10, 11a/4, 11a/4,
12b/1, 15a/3, 17a/2, 17a/3,
17a/4, 17a/8, 18b/8, 19b/7,
20a/12, 20b/10, 20b/15, 21b/1,
22a/9, 24a/14, 26b/7, 31a/7,
32b/15, 34a/6, 34a/14, 48a/12,
52b/4, 53a/2, 55b/8, 55b/11,
55b/11, 57b/8, 58b/5, 70b/4,
77b/8, 78b/13, 82a/9, 84a/6,
86b/6, 89b/8, 90a/4, 90a/4,
90a/5, 90a/5, 90b/3, 90b/7,
93b/11, 96b/15, 99a/10,
99a/11, 109b/1, 109b/10
ş.+yıla 9b/3, 74a/11, 75a/15,
94b/4, 94b/11, 95b/15, 96b/14,
97a/12, 97b/1, 98a/6, 101a/9,
101a/13, 107a/6
ş.+yın 5a/13, 8b/10, 14a/2,
18a/13, 21a/1, 21a/12, 25a/6,
26b/3, 26b/4, 26b/8, 26b/11,
26b/12, 26b/13, 28a/9, 28a/13,
28a/15, 28b/6, 29a/10, 29b/7,
34a/10, 45b/10, 47b/6, 51a/12,
76a/9, 78a/6, 78b/5, 78b/8,
78b/11, 79b/2, 81b/4, 82b/2,
82b/15, 89a/6, 89b/5, 90b/9,
91a/13, 91b/1, 91b/4, 91b/7,
93b/2, 100b/9, 103b/2, 109b/12
ş.+yına 24a/6, 26b/10, 29a/13,
36a/3, 46a/3, 48b/3, 49b/9,
56b/10, 57a/3, 84a/11, 85b/13,
89b/11, 89b/11, 90b/1, 91a/4,
91b/5, 101b/3, 109b/1, 109b/1
ş.+yında 28a/12, 66a/12
ş.+yından 26b/8, 36b/12
ş.+yını 9a/11, 20a/8, 80a/6
ş.+yınıñ 28b/9, 29a/1
ş.+yıyla 11a/13, 17a/8, 17b/11,
17b/12, 21b/1, 26a/6, 27a/5,
27a/5, 30a/11, 31a/3, 31a/4,
31b/8, 34a/13, 34b/9, 36b/8,
36b/9, 44a/12, 45a/7, 45a/11,
46a/3, 46b/6, 47a/2, 47a/5,

47b/11, 48b/11, 49a/12, 51a/2,
51a/3, 51a/4, 51a/7, 51a/13,
51a/13, 52a/2, 52a/2, 52b/11,
52b/14, 53a/15, 53b/5, 53b/11,
54a/15, 55b/3, 56b/7, 58a/11,
63a/8, 63b/9, 64a/12, 65b/13,
66b/14, 67a/6, 68b/14, 69a/13,
71b/10, 85a/11, 88b/11, 89a/1,
92b/3, 92b/7, 93a/5, 93a/12,
93b/9, 94a/6
ş.+yla 3b/10, 4a/1, 5b/8, 6a/9,
7a/5, 7a/11, 8a/10, 8b/9, 10a/8,
10a/15, 10b/1, 10b/9, 11a/9,
11b/9, 12b/3, 14b/5, 15a/3,
15a/12, 15b/14, 18a/10, 18a/10,
19b/6, 19b/7, 20a/12, 21a/12,
21b/6, 21b/9, 21b/10, 22a/10,
22b/6, 23b/9, 23b/12, 24a/3,
24a/6, 24b/7, 24b/13, 25a/14,
25a/15, 27b/14, 28a/6, 28a/10,
31a/7, 34a/9, 44b/8, 45a/11,
46a/6, 63a/6, 63a/6, 64a/1,
68b/13, 75b/4, 75b/11, 82b/12,
89b/14, 91a/2, 91a/4, 91a/8,
91a/11, 92a/7, 92b/11, 94a/15,
94b/6, 95a/8, 95b/1, 95b/13,
100a/1, 100a/2, 100a/4,
100a/10, 100a/13, 100b/4,

100b/11, 101a/6, 102b/8,
105b/10, 105b/10, 105b/13,
105b/13, 107a/7

ş.+yuñ 31a/7

su Su *bk. şu* [5].

s.+da 17a/5

s.+yıla 10a/2, 20b/1, 94b/5

s.+yın 26b/3

su‘âl *Ar. Öksürük* [1].

s. 50a/1

şübâ‘ *Ar. Temriye hastalığı* [1].

ş.+yı 69a/5

su‘d *Ar. Topalak, kırk boğum bitkisi* [19].

s. 2b/11, 4a/7, 30b/8, 31b/4,
31b/15, 34a/7, 34a/11, 36b/14,
37a/11, 49a/9, 51b/10, 58b/3,
59b/15, 60a/1, 94a/5, 98a/10,
98a/14, 98b/4, 107b/2

şulan- Sulanmak [5].

ş.-dukça 7a/14, 8a/15

ş.-ur 41a/7, 57b/4, 59a/5

sulandur- Sulandırmak [1].

s.-ur 77b/5

sulţân *Ar. 1. Sultan otu, akça ot* [3].

s. 50b/2, 59b/7, 98b/13

2. Padişah, hükümdar [1].

terkib-i S. ‘Alâe‘ d-dîn 31b/11

sultānī *Ar.* Sultana, hükümdara ait,
hükümdarla ilgili [1].

s. 25a/7

şulu Sulu [7].

ş. 65a/11, 84a/3, 97b/8, 102b/6

ş.+ca 44b/12, 57b/12

ş.+sı 65a/12

summāk *Ar.* Sumak ağacı ve tohumu
[39].

s. 4b/5, 7b/3, 9b/13, 10a/1,

10a/2, 10a/12, 11a/7, 11b/3,

23a/12, 24a/14, 24a/14, 25b/14,

26a/1, 26a/4, 26a/7, 31a/1,

31b/7, 36b/9, 49a/1, 49a/11,

51a/13, 52b/11, 54a/14, 58a/11,

83b/6, 84b/7, 93b/12, 95b/5,

100b/3, 108b/3, 109a/12

s.+ı 8b/4, 66a/12, 108b/5

s.+ıla 9b/15, 48b/14, 54a/6,

61a/3

s.+la 53a/3

sun- Sunmak, saldırmak, hamle
etmek [1].

s.-mağdan 73a/4

şüret *Ar.* Biçim, görünüş [4].

ş. 1b/5

ş.+e 1b/10

ş.+in 63a/6

ş.-i raqam 1b/4

şurincān *Far.* İt boğan, acı çiğdem,
ucu eğri kestane (*Colchicum*
autumnale) [9].

s. 27b/4, 27b/9, 62b/2, 86b/13,

93a/14, 93a/15, 95a/5, 95a/6,

99b/8

şuşa- Susamak [3].

ş.-mağ 41a/7, 41a/12

ş.-yıcak 53a/8

şuşaluk Susama, susuzluk *bk.* **susaluk**,
şusuzluk [19].

ş. 81a/14

ş.+a 94a/13, 95b/8

ş.+ı 28b/5, 66a/9, 81a/9, 83b/5,

83b/13, 84a/9, 84a/11, 84b/8,

86a/11, 89b/2, 89b/4, 90a/3,

90b/3, 90b/5, 91a/12, 91b/3

susaluk Susama, susuzluk *bk.* **şuşaluk**,
şusuzluk [1].

s.+ı 24b/10

sūsam *Ar.* Susam *bk.* **simsim**, **sīsām**
[1].

s. 103b/6

sūsen *Far.* Yaprakları kılıç biçiminde,
çiçekleri iri ve mor renkli, çok
yıllık bir süs bitkisi [5].

s. 13b/1, 15a/2, 15b/10, 76a/10, 85a/5	80b/7, 80b/9, 80b/10, 80b/12, 81a/1, 81a/3, 81a/5, 81a/6
şusuzluk Susama, susuzluk <i>bk.</i> şuşalık, susalık [1].	s.+ile 9a/8, 23a/7, 57a/12, 59a/11, 59b/8, 98b/14
ş. 25b/12	s.+in 36a/14, 45b/3, 50a/7, 50b/9, 58b/8, 66a/4, 66b/6, 78a/7, 80a/2, 83a/2, 84a/15
şu yolu İdrar yolu [2].	s.+inden 21b/4
ş.+nda 79b/9, 80a/11	s.+ine 14a/10
sübhân <i>Ar.</i> Allah [1].	s.+iyle 14b/6, 14b/8, 15a/7, 15b/8, 17b/2, 17b/2, 17b/9, 22b/12, 22b/12, 25a/2, 25a/3, 27b/2, 46a/5, 48a/12, 49b/11, 50a/3, 50a/3, 50a/12, 50b/1, 50b/3, 50b/8, 58b/14, 59b/9, 62a/6, 66b/1, 71a/9, 77a/4
s. 84b/12	s.+le 3b/4, 48a/15
süci Şarap [28].	s.+ler 80b/6
s. 55a/9, 58a/9, 63a/14, 96a/15, 96b/1, 96b/5, 96b/14, 97a/6, 97a/8	s.+lerden 80b/6, 80b/11, 80b/13, 81a/4
s.+le 55a/8, 71a/14	
s.+yle 57b/15, 58a/5, 58b/13, 59a/6, 63a/13, 70b/11, 71a/7, 75a/9, 76a/13, 79b/9, 80a/11, 85a/15, 96b/4, 97a/1, 100a/6, 100a/9, 100b/14	
süd Süt <i>bk.</i> süt [83].	südde <i>Ar.</i> Vücudun bir yerinde görülen tutukluk [12].
s. 10a/10, 20a/1, 36a/15, 50b/11, 54b/4, 55a/1, 65a/5, 65a/7, 72a/1, 73a/11, 80b/10, 81a/7, 102b/7, 103b/9	s. 43b/14, 64b/11
s.+den 108b/14	s.+i 33b/9
s.+i 16a/14, 16b/8, 27a/8, 50a/12, 79a/2, 79a/3, 80b/5,	s.+ler 56a/8
	s.+leri 29b/3, 86a/4, 90a/12
	s.+lerin 82a/2, 82a/7, 82a/10, 84b/5

- s.+sin 90a/3
- süfuf** *Ar.* Toz hâline getirilmiş ilaçlar [9].
- s. 22b/14, 31b/6, 107a/2, 107b/12
- s.+lar 2a/5
- s.+ları 22a/10
- s.-ı diğer 22b/1, 26a/2
- s.-ı kâbız 22a/11
- süg** Tilki taşı, it kasarı (*Orchis hircina*) [2].
- s. 30b/8, 39b/14
- süglün** Sülün, kuyruğu çok uzun, eti yenilen bir kuş [1].
- s. 80a/4
- sükker** *Ar.* Şeker [4].
- s. 66b/2, 90b/4
- s.+den 69a/6, 69b/2
- süksün** Boyun kökü, ense [2].
- s. 14a/5
- s.+e 74a/9
- sülügen** Silikon, kırmızı, yapışkan bir madde [5].
- s. 65b/1, 72b/11, 73b/5, 102b/1, 102b/4
- sülük** Sülük, balgam [7].
- s. 25a/4, 33b/14, 81b/11, 100b/10, 104b/8, 104b/9, 104b/9
- sü'lülü** *Ar.* Meme başı [1].
- ş. 104a/8
- sümük** Sümük, doku hücrelerinin ve üzerinde bulunan bezlerin, doku yüzünde nemli, akıcı, kaygan bir tabaka oluşturan salgısı [2].
- s. 56b/5, 57a/11
- sünbül** *Far.* Sümbül (*Hyacinthus orientalis*) [36].
- s. 2b/13, 3a/9, 6b/6, 15b/13, 34a/8, 34b/7, 34b/14, 36b/15, 37a/5, 37a/10, 85b/5, 87b/4, 92b/10, 96a/1, 98a/13, 100b/13
- s.-i Hindî 2a/10, 3b/14, 4a/3, 4a/9, 5a/3, 12a/8, 27a/14, 29b/12, 30b/8, 31b/15, 34a/6, 34a/11, 34b/3, 49a/5, 51b/9, 88b/9, 88b/15, 92b/2, 94a/4, 107b/3
- sünger** *Yun.* Yapay olarak elde edilen temizlik veya dolgu gereci [3].
- s. 68a/9, 70b/1, 72a/2
- s.+le 70a/13

sünnet	<i>Ar.</i> Erkek çocukta, erkeklik organının ucundaki derinin çepeçevre kesilmesi [1]. s. 43b/2	81a/6, 81a/8, 81b/3, 81b/10, 82a/2, 83a/1, 83a/3, 83a/6, 83a/7, 84a/5, 85b/15, 86a/6, 86a/6, 86a/8, 86a/11, 86b/3, 86b/4, 86b/7, 86b/9, 86b/12, 87a/3, 87b/9, 87b/13, 88b/14, 92b/8, 92b/13, 93a/4, 93a/10, 93b/3, 93b/6, 94b/1, 94b/8, 95b/10, 95b/13
süñü	Süngü, kargı, mızrak [2]. s.+den 70a/7, 71a/3	
süñük	Kemik [6]. s. 40a/9, 40b/2, 40b/2 s.+i 97b/12 s.+leriñ 40a/9 s.+leriñ 40a/14	
sür-	1. Sürmek, yaymak, dökmek, serpmek [31]. s.-eler 3a/15, 6a/2, 6a/3, 6a/10, 6b/2, 7a/3, 7b/9, 8a/6, 8a/7, 10b/9, 17a/4, 18b/7, 23a/7, 23b/2, 23b/2, 23b/4, 24a/13, 24a/13, 24b/3, 63a/4, 64a/2, 69a/8, 69b/6, 73a/12, 73b/5, 74a/10, 80a/4, 97b/6, 99a/14, 101a/15, 101b/4 2. Ovmak, sürmek [5]. s.-e 18b/15, 18b/15, 64b/5, 64b/5, 101b/3 3. Uzaklaştırmak, gidermek [43]. s.-er 33b/8, 78a/8, 78b/14, 79a/2, 79b/7, 80b/8, 81a/1,	sürh <i>Far.</i> Kırmızı, kızıl [4]. s. 4a/8, 34b/2, 36a/6, 92b/1 sürme Sürme, kirpik diplerine sürülen siyah boya [6]. s. 5b/14, 63b/1, 107b/8 s.-i İşfehānī 6b/4, 6b/9, 66a/11 sürt- Sürtmek, yaymak [1]. s.-eler 18b/5 sürtün- Sürtünmek, sürünmek [1]. s.-e 64b/6 süst <i>Far.</i> Gevşek, sölpük [3]. s. 41b/15, 42b/8, 107a/14 süstlük <i>Far. T.</i> Gevşeklik [4]. s.+in 86a/5, 86a/7 s.+ine 80a/8, 86b/10 süt Süt <i>bk. sūd</i> [1]. s. 71a/8 süz- Süzmek [72].

s.-e 28b/7	ş. 12b/12, 19b/11, 24a/8, 49a/1,
s.-eler 7a/6, 8a/10, 8b/10,	49a/11, 97b/13, 100b/3,
10a/9, 13a/8, 13b/6, 14a/2,	101a/6, 101b/1
21b/6, 23b/10, 24a/6, 24b/14,	ş.+ı 48b/12
25a/14, 28a/7, 28a/14, 29a/11,	şād <i>Far.</i> Sevinçli [1].
29b/1, 29b/6, 34a/14, 34b/10,	ş. 83a/7
44a/13, 44b/2, 44b/8, 45b/14,	şādlık <i>Far.</i> T. Sevinçlilik [1].
47b/5, 53a/7, 53b/9, 54b/12,	ş. 86a/14
55a/8, 56b/5, 56b/7, 58b/9,	ş.+ın 81b/6
61a/14, 61b/4, 63a/6, 63a/14,	şāf <i>Far.</i> Fital [31].
89a/6, 89a/11, 89b/1, 89b/11,	ş. 2a/1, 7b/11, 8a/3, 9a/12,
89b/14, 90a/8, 90a/11, 90a/15,	15a/13, 46a/4, 47b/3, 47b/15,
90b/9, 90b/11, 91a/9, 91a/11,	48a/1, 53b/13, 53b/15, 54a/13,
91b/1, 91b/7, 94a/11, 94a/15,	56b/1, 58a/10, 58a/11, 61a/4,
94b/6, 94b/12, 95a/4, 95a/8,	69b/7, 71b/11, 72b/4, 101b/2,
95a/11, 95b/1, 96b/1, 96b/5,	103b/13, 103b/15, 103b/15
96b/14, 97a/7, 100b/14,	ş.+a 32b/11, 61a/6
101a/9, 102a/10, 102b/8,	ş.+ı 60a/6
103a/6, 103a/8, 103a/11,	ş.+lar 32b/11, 54a/2, 60a/8
103a/14, 103b/3, 103b/11	ş.+ları 6b/14, 103b/13
şüzül- Süzülmek [2].	şāf-ı māmīşā <i>Far.</i> Sarı gelincik
s.-en 34a/14	çiçeğinden yapılan bir tür hap
s.-miş 28a/8	[6].
Ş	ş. 9a/9, 9a/12, 16a/11, 16b/4,
şāb <i>Far.</i> Şap [10].	26a/14, 71b/8
	şāf-ı müşhil <i>Far.</i> Müshil hapy [1].
	ş. 7b/4

- şāf-ı zahīr** *Far.* Göbekte sancı olup, kan gelmesi durumunda kullanılan bir tür hap [2].
ş. 32b/9, 54a/7
- şāh-ı bellūt** *Far.* Kestane [2].
ş. 26a/5, 31a/2
- şahm-ı hanzal** *Far.* Ebucehil karpuzu içi *bk.* **şahmü'l-hanzal** [1].
ş. 106a/4
- şahmü'l-hanzal** *Ar.* Ebucehil karpuzu içi *bk.* **şahm-ı hanzal** [6].
ş. 64a/11, 92b/9, 93a/5, 95a/7, 95b/14, 103b/13
- şāhtere** *Far.* Şahtere otu (*Fumaria officinalis*) [1].
ş. 93b/8
- şakağ** Göz, alın ve yanak arasında, elmacık kemiğinin üstünde bulunan çukurumsu bölge [4].
ş.+1 44b/1
ş.+lardan 46b/3
ş.+ları 44a/8
ş.+ların 48a/9
- şakākul** *Ar.* Yabani havuç, kara kök (*Pastinaca sativa*) [4].
ş. 2b/11, 4b/1, 92a/3
ş.+1 92a/4
- şakīka** *Ar.* Baş ağrısı, migren [3].
ş. 46b/1, 85b/8, 92a/3
- şakḳ** *Ar.* Yarma, yarıлма [2].
ş. 70b/8, 70b/15
- şalgam** *Far.* Şalgam, yumru köklü bir bitki (*Brassica rapa*) [8].
ş. 2b/8, 4b/3, 58b/7, 71a/13, 76a/13, 82b/9, 103b/5
ş.+1 65b/10
- Şāmī** *Ar.* Şam'a ait, Şam ile ilgili [2].
ş. 31a/11, 47b/11
- şaplağ** Şapla, kabalak, ada çayı [3].
ş. 17b/14, 53b/13, 103b/14
- şarāb** *Ar.* Şarap, şurup, şerbet [25].
ş. 1b/15, 23b/4, 43a/3, 44b/12, 49b/9, 53a/3, 64b/8, 65a/9, 77b/2, 109b/4
ş.+1 106b/5, 106b/5, 106b/5, 106b/6, 108b/7
ş.+ıdur 28b/11
ş.+ıla 26a/1, 53a/15
ş.+ın 73a/6, 77b/8, 100b/9
ş.+ını 29a/7
ş.+lar 42a/1, 42b/13
ş.+ları 89a/9
- şarāb-ı ayva** *Far.* Ayva şurubu [2].
ş. 52b/13, 89b/4
- şarāb-ı benefşe** *Far.* Menekşe şurubu [15].

- ş. 9b/6, 42b/2, 45a/2, 49b/10,
50a/3, 50a/11, 50b/2, 50b/7,
52a/15, 53b/10, 58b/15,
59b/10, 62a/6, 62b/2, 89a/9
- şarāb-1 dinārī** *Far.* Afyonkarahisar'ın Dinar ilçesinde bulunan Apameia antik kentinde çok eski zamanlarda yapılan ballı şarap [1].⁸⁷⁰
ş. 90a/3
- şarāb-1 egren** *Far.* Kızılcık şurubu [1].
ş. 24b/7
- şarāb-1 encebār** *Far.* Beşparmak otu şurubu [2].
ş. 54a/4, 61a/3
- şarāb-1 elma** *Far.* Elma şurubu [1].
ş. 17a/10
- şarāb-1 enār** *Far.* Nar şurubu [2].
ş. 51a/14, 89b/2
- şarāb-1 haşhaş** *Far.* Haşhaş şurubu [1].
ş. 90a/9
- şarāb-1 helyūn** *Far.* Kuşkonmaz otu şurubu [1].
ş. 58b/8
- şarāb-1 hişrem** *Far.* Koruk şurubu [1].
ş. 28b/2
- şarāb-1 hummāz** *Far.* Kuzukulağı bitkisinden yapılan bir tür şurup [3].
- ş. 17a/9, 42b/3, 66b/14
- şarāb-1 iccās** *Far.* Erik şurubu [1].
ş. 44a/10
- şarāb-1 limūn** *Far.* Limonata [1].
ş. 52a/1
- şarāb-1 mersin** *Far.* Mersin ağacı meyvesinden yapılan bir tür şurup [3].
ş. 52b/13, 54a/5, 90a/6
- şarāb-1 na' nā** *Far.* Nane şurubu [3].
ş. 52a/1, 52b/13, 89b/9
- şarāb-1 nīlūfer** *Far.* Nilüfer çiçeği şurubu [6].
ş. 9b/5, 44a/10, 45a/2, 47b/12, 48a/14, 89a/14
- şarāb-1 reyḥān** *Far.* Fesleğen şurubu [3].
ş. 43a/11, 51a/5, 51b/12
- şarāb-1 sāde** *Far.* Öksürük ve nezle tedavisinde kullanılan bir tür şurup [1].
ş. 24a/4
- şarāb-1 şandal** *Far.* Sandal ağacı şurubu [6].
ş. 28a/3, 28a/10, 28b/1, 42b/3, 51a/4, 89b/12
- şarāb-1 sefercel** *Far.* Ayva şurubu [1].
ş. 51b/15

⁸⁷⁰ <http://www.dionysus.com.tr/page10.html>

şarāb-1 sīb *Far.* Elma şurubu [1].

ş. 51a/4

şarāb-1 sirkengübīn *Far.* Bal, şeker ve türlü meyvelerin öz suyundan yapılan bir tür şurup [1].

ş. 90b/4

şarāb-1 temürhindī *Far.* Demirhindi şurubu [1].

ş. 44a/10

şarāb-1 tīn *Far.* İncir şurubu [2].

ş. 50a/3, 90b/7

şarāb-1 tut *Far.* Dut şurubu [1].

ş. 90b/1

şarāb-1 tüffāh *Far.* Elma şurubu [2].

ş. 28b/10, 89b/6

şarāb-1 ‘unnāb *Far.* Kızıl iğde şurubu [8].

ş. 41b/9, 44a/10, 47b/12, 50a/11, 50b/2, 66a/2, 66b/5, 69a/3

şarāb-1 uşūl *Far.* Bitki köklerinden yapılan bir tür şurup [3].

ş. 55a/6, 55b/3, 55b/10

şarāb-1 zūfā *Far.* Çördük otu şurubu [3].

ş. 50a/10, 50b/7, 89b/15

şarābü 'l-ās *Ar.* Mersin ağacı meyvesinden yapılan bir tür şurup [1].

ş. 61a/4

şarābü 'l-buzūrī *Ar.* Sıtma hastalığının tedavisinde kullanılan bir tür şurup [1].

ş. 90b/2

şarābü 'l-‘ūd *Ar.* Öd ağacı şurubu [1].

ş. 29b/10

şarābü 'l-ḥişrem *Ar.* Koruk şurubu [1].

ş. 28b/2

şarābü 'l-uşūl *Ar.* Bitki köklerinden yapılan bir tür şurup [1].

ş. 90a/12

şarābü 'l-rummānū 'l-ḥulv *Ar.* Tatlı nar şurubu [1].

ş. 29a/7

şarḳ *Ar.* Doğu [2].

ş. 44a/1

ş.+dan 1b/5

şāyed *Far.* Eğer, ola ki, olur ki [2].

ş. 42b/6, 68b/4

şaytarac *Ar.* Serkele otu ve kökünden elde edilen bir tür ilaç (*Plumbago zeylanica*) [13].

ş. 64b/1, 65b/2, 69a/9, 93b/9, 94b/3, 95a/15

- ş.-ı Hindî 19a/13, 31a/10,
49a/7, 63b/14, 87a/12, 98b/9,
107b/2
- şeftâlû** *Far.* Şeftali (*Persica vulgaris*)
[5].
ş. 19b/4, 47b/6, 58a/14, 83b/7,
109a/5
- şehvet** *Ar.* Aşırı istek [20].
ş. 78a/3, 87b/8, 103b/4
ş.+i 33b/12, 60a/5, 78b/9,
79a/7, 80a/2, 80a/6, 81b/4,
82a/6, 82a/14, 82b/8, 83b/1,
86a/5, 86b/15, 87a/9, 91b/15,
92a/3
ş.+ini 85a/13
- şeker** *Far.* Şeker [134].
ş. 3a/3, 3a/4, 4b/7, 5a/8, 5a/14,
5b/5, 5b/9, 7a/6, 7a/12, 7b/7,
8a/10, 8b/14, 9b/6, 10b/7,
12b/3, 20a/13, 20b/7, 20b/8,
20b/10, 21b/1, 21b/6, 21b/9,
22b/9, 23a/2, 23b/10, 24a/7,
24b/8, 25a/3, 25a/14, 26b/10,
27b/13, 27b/14, 27b/15, 28a/8,
28b/8, 29a/2, 29a/14, 29b/8,
30a/2, 31b/4, 31b/13, 34b/13,
37a/1, 45b/3, 46a/14, 46b/8,
48b/7, 49b/11, 50a/4, 50b/8,
51a/2, 52b/4, 53b/12, 54b/5,
55b/3, 56a/15, 57a/4, 57a/12,
58b/8, 58b/10, 58b/11, 66a/5,
67a/8, 70a/15, 73b/15, 74a/2,
76a/10, 84a/12, 84a/13, 88a/4,
88b/12, 89a/11, 89b/12,
89b/14, 90a/2, 90a/8, 90a/11,
90a/15, 90b/2, 90b/7, 90b/12,
91a/2, 91a/5, 91a/9, 91a/11,
91b/5, 91b/8, 93b/5, 94a/1,
94a/12, 95a/4, 95a/8, 95b/9,
95b/12, 95b/15, 96a/2, 103a/9,
103a/11, 103b/1
ş.+e 28a/1, 87a/1
ş.+i 28a/15, 29a/11, 45b/12,
48b/10, 102a/13
ş.+ile 5b/6, 48b/12, 49b/11,
53a/6, 60a/7, 66b/15, 73a/9,
84a/10, 89b/1, 89b/3, 89b/5,
89b/8, 90a/6, 91a/14, 91b/2,
109a/8
ş.+le 3a/14, 10b/13, 13a/15,
24a/3, 28b/15, 29a/1, 60a/10,
80b/7
ş.-i nebât 5b/12, 6a/13
ş.-i pâlûde 22b/13, 24a/3
- şenhiyâr** *Far.* Acur (*Cucumis anguria*)
[4].

- ş. 2b/15, 10b/4, 21b/3, 27b/2
- şerā** *Far.* Kurdeşen, ciltte çeşitli sebeplerle oluşan kaşıntılı döküntü, ürtiker [4].
- ş. 48a/10, 68b/15
- ş.+yı 48a/10, 68b/6
- şerāyīn** *Ar.* Atardamar [6].
- ş. 40b/7, 40b/7, 48a/3, 71a/3, 89b/7
- ş.+üñ 40b/8
- şerbet** *Ar.* Şerbet, meyve suyu ile şekerli su karıştırılarak yapılan içecek [75].
- ş. 23b/12, 24b/15, 31a/14, 31b/5, 31b/11, 32b/8, 33b/6, 43a/14, 43b/11, 43b/13, 51b/7, 88a/2, 94b/7
- ş.+den 24b/15
- ş.+dür 28b/2, 86a/10
- ş.+e 20b/11
- ş.+i 10a/2, 17a/9, 21a/6, 21b/1, 25a/3, 25a/3, 28a/3, 31b/9, 39b/12, 51b/8, 61b/1, 64a/13, 87a/2, 87a/7, 87b/7, 88a/5, 88a/10, 88a/15, 88b/7, 88b/13, 89a/13, 90a/2, 92a/4, 92b/3, 92b/7, 92b/12, 93a/3, 93a/6, 93a/9, 93a/13, 93b/1, 93b/5, 93b/9, 93b/11, 109b/15
- ş.+ile 100a/13, 100a/15, 100b/2
- ş.+in 3a/7, 29a/12, 61b/6
- ş.+inüñ 28a/9
- ş.+iyle 48b/6, 91b/12, 92a/2, 92a/8
- ş.+le 28a/10
- ş.+ler 41b/13, 42a/4
- ş.+lerden 43a/6
- ş.+lerdür 105b/4
- ş.+leri 6b/13, 109b/15
- ş.+lerüñ 27b/12, 28b/4, 107a/2
- ş.+üñ 29a/6
- ş.-i müşhil 32a/9
- şerīf** *Ar.* Şerefli, mübarek, kutsal [1].
- ş.+i 1b/6
- şevvālū 'l-mükerrem** *Ar.* Hicri yılın onuncu ayı [1].
- ş. 33a/4
- şırlağan** *Bk. şīrūğan* [1].
- ş. 96a/10
- şırlağın** *Bk. şīrūğan* [1].
- ş. 99a/13
- şırlağun** *Bk. şīrūğan* [9].

- ş. 53b/9, 54b/13, 96a/8, 96a/12,
101b/11, 101b/13, 101b/14,
102a/13, 103b/1
- şirgün** *Bk. şirūgan* [1].
ş. 7b/14
- şirūgan** *Far. Susam yağı bk. şırlağan,*
şırlağın, şırlağun, şirgün [7].
ş. 13a/4, 13b/2, 13b/13, 14a/3,
14a/8, 18b/7, 25a/1
- şifā** *Ar. Hastalıktan kurtulma, iyi*
olma [101].
ş. 11b/4, 3b/4, 4a/2, 8a/3, 8a/9,
9a/8, 9b/7, 12a/1, 13b/10,
14a/15, 14b/1, 14b/9, 14b/11,
15a/7, 15b/2, 15b/9, 16a/10,
16b/2, 17a/10, 17a/13, 17b/3,
17b/13, 18a/12, 18a/15,
18b/13, 19a/8, 19b/1, 19b/8,
21a/3, 21b/6, 21b/10, 22a/2,
23a/9, 24a/7, 25a/7, 26b/4,
27a/11, 30a/14, 31a/9, 32b/12,
36a/6, 36a/8, 44a/13, 44b/3,
45a/7, 45b/15, 46b/6, 46b/8,
47a/6, 48b/11, 48b/13, 50a/7,
51a/14, 51b/13, 52a/10, 52b/1,
52b/15, 53a/9, 53b/1, 54a/2,
54b/7, 55a/10, 57a/2, 57a/7,
58a/2, 58a/4, 58a/8, 58b/6,
- 58b/8, 58b/15, 59a/4, 59a/10,
59b/10, 60a/2, 60a/14, 61a/9,
62a/3, 62b/12, 63a/15, 63b/3,
64a/3, 64a/7, 65b/14, 69a/4,
69b/1, 70a/1, 71b/12, 74a/7,
74b/7, 75a/6, 76a/9, 77a/12,
89b/15, 90b/2, 99a/11, 100a/3,
100a/3, 100b/2, 101a/1
ş.+ı 12b/3
ş.+sına 105a/13
- şikāk** *Ar. Uyuşmazlık, anlaşmazlık,*
bozuşmak [3].
ş. 57b/11, 71a/11
ş.+ı 71a/11
- şikāyet** *Ar. Sızlanma, yakınma* [1].
ş. 23a/10
- şimāl** *Ar. Kuzey* [1].
ş. 44a/4
- şiriş** *Far. Çiriş otu (Asphodelus*
aestivus) bk. siriş [1].
ş. 61a/7
- şiş** 1. Şiş, şişlik [19].
ş. 14b/1, 41a/4, 48a/12, 67b/5,
73a/14
ş.+i 17a/12, 73b/12
ş.+ine 96a/7, 98b/1, 100a/7,
100b/3
ş.+ini 90a/4

ş.+lere 17a/11, 17b/4, 82a/11, 98a/4	ş.-ür 78a/10
ş.+lerine 96a/9, 96a/9	şiyâf-ı māmîşâ <i>Far.</i> Bir tür fitil [3].
ş.+ün 67a/10	ş. 97a/10, 98a/4
2. Bir ucu sivri, demir veya ağaçtan yapılan ince uzun çubuk [1].	ş.+ı 48a/12
ş.+ile 72a/7	şol Şu, o [7].
şiş- Şişmek [21].	ş. 8b/10, 9a/13, 21b/14, 29a/2, 31b/6, 59a/14, 77a/14
ş.-dügün 48b/1	şörbâ <i>Far.</i> Çorba [14].
ş.-e 57a/13	ş. 8b/2, 48a/14, 49a/3, 52a/4
ş.-er 47b/10, 48a/11, 49b/8, 51b/2, 54a/8, 55a/3, 55a/4, 55b/8, 61b/14, 67a/2, 69b/12, 73a/4, 76b/12	ş.+sı 26b/7, 68b/2, 79b/6
ş.-se 48b/1, 58a/2, 59a/2, 59a/13, 67b/1, 98b/3	ş.+sın 27b/3, 49a/3, 108a/9
şîşe <i>Far.</i> İçerisine sıvı konulan, camdan yapılmış, dar ağızlı uzun kap [12].	ş.+sına 108a/11
ş. 68a/14, 76b/13, 76b/13, 104b/9	ş.+ya 86a/7, 108a/14
ş.+i 96a/13	ş.-yı pirinc 7b/1
ş.+ye 6a/3, 6b/2, 13b/8, 96a/12, 96b/11, 101a/10, 101a/13	şöyle Şunun gibi, şuna benzer biçimde [49].
şişek İki yaşında koyun [2].	ş. 2b/5, 3b/11, 5a/11, 5a/15, 5b/4, 10b/9, 12b/8, 14a/11, 15a/13, 28a/5, 31b/6, 40a/1, 40a/8, 40b/3, 40b/7, 40b/10, 41a/13, 41b/14, 42a/14, 44a/4, 44b/12, 45a/13, 46a/7, 49b/13, 52b/6, 54a/5, 55a/11, 62a/8, 66b/6, 68b/6, 70a/12, 71a/10, 73a/15, 73b/6, 74b/9, 75a/12, 76a/2, 77a/13, 80b/5, 82a/8, 82b/15, 84b/9, 88b/1, 92a/2,
ş. 79a/5, 79a/6	
şişür- Şişirmek [1].	

92a/9, 98a/6, 104b/15,
105b/12, 109b/14

şu'be *Ar.* Bölük, kısım, takım [1].

ş.+si 40b/9

şüre *Far.* Boraks, potasyum nitrat
[1].

ş. 100b/11

şühüd *Ar.* Tanıklar, şahitler [1].

ş.-ı tecrübe 39b/2

T

tā *Far.* Kadar, dek, değin [75].

t. 5a/15, 16a/3, 17b/10, 18a/11,
24b/9, 26a/11, 27b/15, 28a/1,
28a/7, 28a/14, 28b/6, 29a/3,
29a/10, 29a/12, 29a/15, 29b/5,
30a/1, 30a/3, 32b/3, 34b/10,
36a/4, 42b/3, 43a/8, 44a/12,
44b/8, 47b/1, 47b/2, 47b/5,
54a/1, 55a/9, 57b/10, 59a/9,
59a/10, 59b/4, 59b/14, 60a/9,
62b/4, 63a/14, 63b/2, 64a/2,
64b/6, 65b/2, 66a/13, 67b/5,
67b/12, 68a/7, 68a/15, 69a/8,
69b/4, 72a/8, 73a/9, 73a/10,
73b/9, 75a/6, 75a/9, 76a/10,
91a/2, 92a/2, 92b/4, 95b/1,
96a/13, 96b/1, 96b/5, 96b/14,

96b/15, 97a/7, 97a/8, 99a/3,

101a/5, 102b/2, 104b/13,

106a/12, 106b/12, 106b/15,

108a/6

ta'ām *Ar.* Yemek, aş [64].

ta. 7a/8, 11b/5, 3b/3, 10b/2,

12a/5, 12a/5, 29b/3, 30b/3,

31a/15, 31b/5, 41a/8, 42b/8,

52b/2, 52b/9, 53b/8, 60a/2,

62b/10, 78b/11, 81b/9, 86a/12,

86b/3, 86b/8, 87b/13, 88b/8,

88b/14, 89b/10, 92a/10, 96a/1,

109b/3

ta.+a 25a/8, 25a/12, 51b/1

ta.+dur 79a/8

ta.+ı 29b/10, 37a/9, 81b/6,

82a/4, 83a/4, 83b/8, 85b/7,

87a/3, 87a/8, 88b/3

ta.+lar 43a/2, 43a/2, 43a/6,

43a/10, 43a/11, 55b/7, 56a/9,

64b/9

ta.+lardan 42a/8, 42b/13, 45a/4,

51b/12, 56a/9, 58b/5, 62b/3,

63b/10, 64b/9, 65a/8, 77b/2

ta.+laruñ 28b/4, 43a/5

ta'alluḡ *Ar.* Asılı olma, asılma [1].

t.+dur 40b/5

ṭabaḡa *Ar.* Kat, katman [1].

<p> ṭ.+ya 56b/11 ṭaber-zed <i>Far.</i> Nebat şekeri, halis şeker [1]. ṭ. 33b/4 ṭabīʿat <i>Ar.</i> Yaradılış, huy, mizaç [28]. ṭ. 17a/6, 20b/1, 30b/15, 104b/15, 105a/3, 108a/8, 108a/10, 108b/1, 109a/8, 109b/13 ṭ.+dan 105b/1 ṭ.+de 17a/5 ṭ.+ı 43a/10, 43a/11, 49b/12, 81a/12, 81b/15, 82a/1, 83a/14, 84b/3, 85a/4, 107b/12, 108a/7, 108a/9, 108a/15 ṭ.+ın 107a/9 ṭ.+ına 78a/1 ṭ.+ını 77b/14 ṭabīʿatlu <i>Ar. T.</i> Yaradılışlı, mizaçlı [1]. ṭ. 43a/10 ṭablī <i>Ar.</i> Kulak zarına ait [2]. istiskā-yı ṭ. 55a/3, 55a/5 taʿcīl <i>Ar.</i> Acele ettirme [1]. t. 68a/15 ṭad Tat, lezzet [1]. ṭ.+ı 41a/3 taʿdīl <i>Ar.</i> Değiştirme, değişiklik [2]. t. 41b/5 </p>	<p> t.-i mizāc 44b/12 ṭağ Dağ, yara [1]. ṭ. 46b/13 ṭağan Tava, yağ tavası [1]. ṭ. 96b/8 ṭağdiye <i>Ar.</i> Besleme, beslenme [13]. t.+lerinden 81a/10 t.+si 78a/4, 78a/6, 79a/9, 80a/15, 81a/10, 81a/12, 82b/10, 83a/13, 84b/2, 84b/2 t.+sinden 78a/4 t.+sine 80a/15 ṭağıt- Dağıtmak, yaymak [1]. ṭ.-alar 71b/6 ṭağıdcı Dağıtıcı [1]. ṭ. 71b/7 ṭağıl- Dağılmak [2]. ṭ.-a 59b/5 ṭ.-mazsa 73a/8 ṭağla- Dağlamak, yaraya kızgın demir basmak [4]. ṭ.-yalar 46b/3, 67a/7, 72b/4 ṭ.-yup 109b/10 ṭağlağac Dağlama aleti <i>bk.</i> ṭağlağu [1]. ṭ.+la 70a/13 ṭağlağu Dağlama aleti <i>bk.</i> ṭağlağac [1]. ṭ.+ıla 60a/11 ṭağaffüf <i>Ar.</i> Hafifleme, hafiflenme [1]. </p>
--	--

- t. 84b/15
- taḥammül** *Ar.* Dayanma, katlanma [7].
t. 7a/15, 7b/2, 8b/1, 8b/3,
18a/14, 19a/5, 105a/4
- taḥāret** *Ar.* Temizlik [2].
t. 105b/13, 105b/13
- taḥāretlen-** *Ar. T.* Temizlenmek [1].
t.-e 58a/1
- taḥīn** *Ar.* Tahin, şekerle karıştırılarak
helvası yapılan öğütülmüş
susam [1].
t. 77a/9
- tāhirīn** *Ar.* Temizler [1].
aşḥābü't-ṭ-ü't-ṭayyibīn 1b/3
- taḥlīl** *Ar.* Çözümleme [14].
t. 32b/4, 36a/13, 85a/2, 85b/14,
86b/6, 90a/12, 98b/12, 106a/7,
106a/10, 106a/14, 107a/4,
107a/8, 107a/15, 108a/15
- taḥrīr** *Ar.* Yazma, yazılma [1].
t.-i kalem 1b/4
- taḥta** *Far.* Tahta [3].
t. 74b/5, 76a/5
t.+larla 76a/6
- taḥdīm** *Ar.* Öne geçirme, öne alma
[1].
t. 104a/4
- taḥlīl** *Ar.* Azaltma, azaltılma [1].
- t.-i menī 107a/14
- ṭala-** Dalamak, ısırma [2].
ṭ.-duğı 79b/11
ṭ.-sa 77a/2
- ṭalaḳ** Dalak [17].
ṭ. 3b/6, 15b/10, 16a/2, 32b/4,
55b/6, 55b/6, 55b/15, 56a/4,
90a/3, 98b/1
ṭ.+a 33b/9, 84a/12
ṭ.+dur 40a/3
ṭ.+uñ 82a/2, 82a/7, 82a/10,
84b/5
- ṭaldur-** Daldırmak [1].
ṭ.-alar 69b/5
- ṭalebsüz** *Ar. T.* İsteksiz [1].
ṭ. 45b/8
- ṭalṭif** *Ar.* Yumuşatma, yumuşatacak
bir ilaç kullanma [1].
t. 85a/6
- ṭamām** *Ar.* Tamam, tam, eksiksiz
[31].
t. 2b/2, 5a/10, 5a/12, 5a/12,
11b/14, 14a/11, 17b/2, 18a/8,
18b/6, 18b/7, 18b/15, 23a/15,
24a/6, 25b/7, 27b/15, 29a/6,
30a/4, 31b/14, 33b/2, 56b/5,
57b/2, 57b/10, 66a/10, 72a/8,

- 74a/5, 96a/8, 96b/6, 98b/15,
105a/15, 106b/12, 108a/13
- tamāmet** *Ar.* Tamamen, bütün [2].
t. 14a/15, 19a/3
- ṭamar** Damar [63].
ṭ. 40b/5, 45b/8, 70a/13, 70b/8,
104b/3, 105b/8
ṭ.+da 21b/12
ṭ.+ı 44a/9, 62b/9
ṭ.+ından 26b/5, 41b/13, 44a/9,
44b/4, 44b/15, 45a/14, 48a/11,
48b/2, 49b/1, 49b/9, 50a/10,
50a/15, 50b/15, 51a/11, 52a/13,
55a/13, 55b/9, 59a/2, 61b/8,
61b/11, 61b/15, 62a/1, 62a/14,
62b/8, 62b/9, 63a/3, 65a/4,
65a/14, 68a/13, 69b/14, 70a/2,
104b/7
ṭ.+ınuñ 41b/6
ṭ.+lar 41a/5, 62a/8, 64b/11
ṭ.+lardığı 104b/2
ṭ.+lardan 40b/5, 62a/9
ṭ.+ları 40b/4, 40b/10, 41a/13,
48a/3, 63a/4, 77a/15
ṭ.+ların 40b/7
ṭ.+larıñ 63a/5
ekḫel ṭ.-ndan “kolun iç
tarafındaki ana damar” 65a/3,
- 66a/2, 66a/10, 66b/5, 69a/1,
73a/5, 77b/1
- ṭamlā** Damla [7].
ṭ. 23a/7, 23b/12, 24a/9, 25a/6,
25a/7, 104a/13, 104a/13
- ṭamlā-** Damlamak [2].
ṭ.-yu 56b/4, 56b/4
- ṭamzur-** Tamzurmak, damlatmak [7].
ṭ.-alar 23a/8, 46a/6, 46b/7,
47a/12, 47b/7, 66a/12, 101a/1
- ṭañla** Sabahleyin, sabah vakti, sabah
olur olmaz [3].
ṭ. 26b/2, 94a/15, 94b/13
- ṭaraḫ** İnsanda ayağın yüksek olan üst
bölümü [1].
ṭ. 61b/14
- ṭaraḫlık** Acımsı, yenilebilir bir çeşit
mantar [1].
ṭ. 60a/10
- ṭarāṣīt** *Ar.* Deve dikenini [1].
ṭ. 9b/11
- tarḫūn** *Far.* Papatyagiller familyasının
yavşan cinsinden çok yıllık
yavşan türü. Yaprakları baharat
olarak kullanılır [2].
t. 82a/4, 108b/11
- ṭarı** Darı, mısır tanesi *bk. ṭaru* [1].
ṭ. 78a/5

tarik	<i>Ar.</i> Yol, usul [1]. t. 28b/1		t.+ı 12b/14, 18a/4, 18a/4, 52a/6, 56b/2, 56b/14, 75b/2,
taru	Darı, mısır tanesi <i>bk.</i> tarı [4]. t. 9b/15, 10a/1, 23a/8, 70a/2		80a/11, 85b/14, 86b/3, 102a/5 t.+ıla 49b/13
tās	<i>Ar.</i> Genellikle içine sulu şeyler konulan metalden yapılmış kap, tas [3]. t.+a 13b/4, 18a/6 t.+ıla 13a/8	taşra	Dışarı [10]. t. 57a/14, 62b/5, 66b/4, 70b/2, 71a/5, 74a/15, 105b/5, 108b/2 t.+da 14b/14 t.+dan 14b/2
tāsi	<i>Ar.</i> Dokuzuncu [8]. t. 2a/3, 43b/4, 52b/1, 62a/7, 66a/6, 62b/4, 88b/1	taşrağı	Dışardaki [1]. t. 75a/5
tāsi	‘aşer <i>Ar.</i> On dokuzuncu <i>bk.</i> tāsi ‘ü l-‘aşer [2]. t. 70a6, 98a9	taşaranbū	<i>Yun.</i> Oğul otu, kovan otu <i>bk.</i> taşaranbū [1]. t. 83a/5
tāsi ‘ü l-‘aşer	<i>Ar.</i> On dokuzuncu <i>bk.</i> tāsi ‘aşer [1]. t. 48a/10	taşaranbū	<i>Yun.</i> Oğul otu, kovan otu <i>bk.</i> taşaranbū [1]. t. 21a/10
tāsi ve l-‘işrūn	<i>Ar.</i> Yirmi dokuzuncu [1]. t. 74a7	ta’fir	<i>Ar.</i> Güzel koku ile kokulandırma [1]. t. 108b/4
taş	Taş [27]. t. 6b/8, 28b/14, 29b/5, 56b/2, 56b/11, 57a/6, 61b/13, 67a/13, 68b/5, 75b/1, 79b/9, 83a/5 t.+dan 70a/8	taşlu	Tatlı [34]. t. 3a/2, 3a/9, 5a/6, 7b/3, 7b/3, 8b/3, 10b/3, 13b/2, 15a/6, 17a/3, 17a/8, 17a/9, 20a/9, 20a/10, 20b/7, 21a/5, 21a/5, 24a/14, 24b/4, 26b/11, 29a/7, 29a/9, 41a/3, 45a/7, 83b/4,

	83b/11, 83b/11, 84a/3, 89b/3, 89b/10, 94a/13, 104b/7, 109a/10 t.+lar 19b/8		t. 7a/7, 8a/11, 8b/15, 14a/7, 14b/10, 26a/2, 26a/7, 50a/4, 57a/1, 76a/15, 76b/10, 76b/14, 79b/12, 79b/13, 100a/9, 108a/6 t.+ı 10a/2 t.+la 27b/2
tā'ūn	<i>Ar.</i> Veba, yumurcak denilen salgın hastalık [5]. t.+a 24b/10, 101b/12, 102b/11 t.+da 66b/3 t.+dur 66b/8	tāze	<i>Far.</i> Taze, körpe, sulu, yaş [11]. t. 10b/13, 24a/2, 28b/5, 29a/15, 36a/15, 50b/11, 62a/5, 83b/12 t.+si 81a/12, 91b/14 t.+sin 81a/5
tava	<i>Far.</i> Yağ kızdırmak, yiyecek kızartmak vb. işlere yarayan, uzun saplı yayvan kap <i>bk.</i> tava [1]. t.+sıyla 53b/15	te'ālā	<i>Ar.</i> "Yüksek olsun!" anlamına gelen bir söz olup Allah adıyla birlikte kullanılır [30]. t. 1b/12, 3b/5, 6b/13, 17b/13, 21b/10, 26b/2, 27a/7, 36b/1, 36b/5, 46b/8, 48a/9, 48a/15, 50b/12, 52a/10, 53b/6, 54a/2, 54b/1, 58b/15, 59b/10, 62a/11, 63b/11, 65a/9, 65b/14, 67a/9, 68a/10, 74a/7, 84b/12, 96b/6, 103a/3, 103b/12
tava	<i>Far.</i> Yağ kızdırmak, yiyecek kızartmak vb. işlere yarayan, uzun saplı yayvan kap <i>bk.</i> tava [1]. t. 56a/1		
tavīl	<i>Ar.</i> Uzun [6]. t. 3b/8, 18a/2, 19b/2, 32b/7, 37a/3, 102b/13		
tavşan	Tavşan [3]. t. 79b/4, 106a/2, 108b/14	tebāşīr	<i>Far.</i> Hint kamışı şekeri [16]. t. 9b/9, 11a/6, 11a/12, 11b/12, 48b/9, 58b/3, 95b/9
tavuk	Sülüngillerden, eti ve yumurtası için üretilen kümes hayvanı (<i>Gallus</i>) [18].		

- ı.-i Hindî 4a/13, 6b/9, 11b/1,
 11b/10, 12a/12, 25b/13, 73a/7,
 106b/3, 106b/8
- tecdîd** *Ar.* Yenileme, yenilenme [1].
 t. 15b/2
- tecrübe** *Ar.* Tecrübe, deneme [4].
 t. 1b/7, 30a/5, 30a/15, 39b/2
- tedbîr** *Ar.* Bir şeyi temin edecek veya
 önleyecek yol, çare [10].
 t.+i 43a/5, 43a/7, 46a/8, 47a/2,
 60a/9, 104b/14
 t.+ile 42b/11
 t.+in 42a/13, 43a/4, 104b/6
- te'hir** *Ar.* Geciktirme, geciktirilme
 [1].
 t. 104a/5
- tekâtur** *Ar.* Damlama, damla damla
 dökülme [1].
 t. 104a/13
- teke** Erkek keçi [1].
 t. 79a/7
- telyîn** *Ar.* Yumuşatma, yumuşatılma
 [4].
 t. 21b/3, 25a/15, 85a/4,
 108a/10
- temeddüd** *Ar.* Çekilme [1].
 t. 109a/4
- temîz** *Ar.* Temiz, arı, pak [1].
 t. 103a/2
- temürhindî** *Far.* Demirhindi, sıcak
 iklimlerde yetişen bir ağaç
 (*Tamarindus indica*) [16].
 t. 8b/11, 20a/8, 20a/12, 20b/10,
 44a/10, 53b/11, 55a/15,
 69b/14, 86a/10, 94b/9, 95a/3,
 95b/2
 t.+ile 77b/2, 77b/7
 t.+le 20b/8, 55a/14
- ten** *Far.* İnsan vücudunun dış yüzü,
 cilt [12].
 t.+den 78b/14, 79a/2
 t.+e 81b/5
 t.+i 59b/6, 62a/3, 68a/13,
 72a/6, 72b/1, 72b/8, 79a/4,
 80b/8
 t.+ün 66a/1
- tenāvül** *Ar.* Alıp yeme [1].
 t. 107a/12
- tencere** *Ar.* İçinde yemek pişirilen,
 kapaklı, genellikle metal kap
bk. tencere [1].
 t.+de 89a/6
- tencere** *Ar.* İçinde yemek pişirilen,
 kapaklı, genellikle metal kap
bk. tencere [5].
 ı. 27b/14

-  .+de 29b/15
  .+ye 23b/10, 28a/6, 28b/6
- tenk iye** *Ar.* Ayıklayıp temizleme [8].
 t. 21a/6, 46a/12, 47a/9, 63b/7,
 71b/6
 t.-i beden 43b/5
 t.-i dim g 45a/15, 46b/11
- tenn r** *Ar.* Tandır [1].
 t.+da 109b/7
- tepsi** Tepsi, derinliği olmayan, t rl 
 b y kl kte d z kap [2].
 t. 87a/5, 88b/4
- ter** *Far.* Taze, yaş [34].
 t. 42b/13, 109a/5
 t.+d r 43a/10, 43a/11, 44a/3,
 77b/15, 78a/4, 78a/5, 78a/9,
 79a/3, 79a/5, 79a/13, 80b/7,
 81a/10, 81b/3, 81b/12, 82a/7,
 82a/15, 82b/9, 82b/12, 83a/12,
 83b/2, 83b/7, 84a/1, 84a/5,
 84a/6, 84a/8, 84a/10, 84a/13,
 84b/2, 85a/1, 85a/9, 85a/10,
 85a/12
- ter şiş** *Ar.* Yadigar'da "bındık, bir
 ottur, m devver mantara
 benzer" şeklinde tarif ediliyor
 [1].
  . 5a/2
- ter z le-** *Far.T.* Terazilemek, denge
 sağlamak [1].
 t.-ye 75a/4
- terbiyet** *Ar.* Besleyip b y tme [1].
 t.+lerin 42a/5
- tere** *Far.* Tere, yaprakları salata
 olarak da yenen bir bitki
 (*Lepidium sativum*) [6].
 t. 4b/4, 63b/15, 82a/13, 97b/7,
 103b/6
 t.+lerden 81b/13
- tereng b n** *Far.* Basra balı, bir t r
 kudret helvası [8].
 t. 8b/12, 10b/8, 44a/13, 55b/1,
 94a/14, 94b/12, 95a/11
 t.+le 21a/13
- tereyağı** Tereyağı, sadeyağ *bk. şayağı,*
şayağı [9].
 t. 10b/13, 24a/2, 63b/2, 65b/14,
 81a/11, 97b/11
 t.+n 69a/11, 106a/11
 t.+yla 73a/6
- teri** Deri [2].
 t.+si 98b/11
 t.+sine 79b/8
- terk b** *Ar.* Birkaç şeyden meydana
 getirilmiş şey, sentez [63].

t. 2a/6, 7b/13, 11a/4, 11a/5,
14a/5, 14b/9, 18b/8, 23a/3,
24a/7, 24a/15, 24b/11, 25a/13,
25b/8, 26a/4, 26a/7, 30b/1,
37a/9, 63a/9, 93b/10, 96a/3,
99a/1, 99a/6
t.+den 17a/4, 68b/14
t.+dür 92b/13
t.+e 31a/14, 101a/8
t.+i 16b/11, 17a/12, 19a/11,
22a/1, 23b/13, 46b/12, 63b/14,
64b/1, 68b/9
t.+ler 23a/3
t.+lerdür 103a/4
t.+lerin 9a/1
t.-i âḥar 23a/9, 25a/4
t.-i berşā' iṣā 37a/2, 37a/6
t.-i bevāsīr-i mücerrebāt 32b/13
t.-i dīger 18b/9, 18b/13, 19b/1
t.-i felāsife 36b/14
t.-i iṭrāfil 30a/14
t.-i müferriḥ 31b/3
t.-i ru' āf 25b/1
t.-i sikencübīn 33b/1
t.-i sulṭānī 25a/7, 31b/11
t.-i süfuf 31b/6
t.-i ṣarāb 23b/4

t.-i ṭilā' 17a/10, 17b/3, 17b/13,
19a/8
t.-i tiryāk 32b/3
t.-i tütüyā 6b/3
t.-i yaḳu 15b/9

terkībāt *Ar.* Terkipler, sentezler [4].

t. 1b/4

t.+dan 1b/8

t.+ı 1b/10

t.+ları 84b/11

ters *Hayvan pisliḡi, gübre* [1].

t.+ini 45b/9

terṭīb *Bk. tertīb* [1].

t. 84b/15

tertīb *Ar.* Hazırlama, düzene koyma
bk. terṭīb [1].

t.+ce 16a/3

teskīn *Ar.* Sakin kılma, yatıştırma [1].

t.-i veca' 105b/3

teṣḥīr *Ar.* Gösterme [1].

t. 46b/14

teṣrīḥ *Ar.* Anatomi [3].

t.+i 40a/7

t.+in 40a/9, 40a/13

tevellüd *Ar.* Doğma [5].

t. 78a/2, 78a/4, 78b/6, 108b/10

t.+i 108a/6

- ṭilā'** *Ar.* Sürülecek merhem, ilaç [30].
 ṭ. 18a/15, 19b/14, 26a/15, 43a/15, 67b/2, 97a/10, 97a/10, 97a/12, 97a/14, 97a/15, 97b/2, 97b/4, 97b/5, 97b/6, 97b/8, 97b/10, 97b/11, 97b/15, 98a/2, 98a/4, 98a/7
 ṭ.+lar 2a/3
 ṭ.+lardan 20a/14
 ṭ.+ları 16b/10, 97a/9
 ṭ.-i diğer 17b/3, 17b/13, 18a/12
 ṭ.-i nev^c-i diğer 17a/10, 19b/8
- ṭilā'-ı behaḳ** *Far.* Sedef hastalığı tedavisinde kullanılan bir tür merhem [1].
 ṭ. 19a/8
- ṭırnaḳ** *Tırnak bk. dırnaḳ* [1].
 ṭ. 64b/15
- ṭīb** *Ar.* Güzel koku, güzel kokulu nesne [1].
 ṭ. 29b/12
- ṭīmār** *Far.* Yara bakımı [7].
 t. 19a/10, 46b/1, 56a/8, 59b/14, 62a/13, 72a/14
 t.+a 66b/6
- ṭīn** *Ar.* İncir [2].
 t. 50a/3, 90b/7
- ṭīn-i Ermenī** *Far.* Ermeni kili denen ve ilaç olarak kullanılan bir tür kil [6].
 ṭ. 5a/1, 5a/9, 9b/11, 25b/14, 97a/11, 97b/1
- ṭīn-i maḥtūm** *Far.* Akdeniz'de Limni Adası'ndan getirilen kırmızı bir kil [5].
 ṭ. 4b/15, 5a/9, 11b/11, 11b/12, 12a/12
- ṭirilik** *Dirilik, canlılık* [1].
 t. 89a/15
- ṭiryāk** *Ar.* Panzehir *bk. ṭiryāk* [9].
 t. 69a/15, 69b/6, 69b/7, 76b/11, 77a/1, 77a/4, 101a/8
 t.+ı 57b/1
 t.+ıdur 81b/10
- ṭiryāk** *Ar.* Panzehir *bk. ṭiryāk* [2].
 t. 67a/6, 68a/4
- ṭiryāk-ı berṣa'īṣā** *Far.* Bir tür panzehir [1].
 t. 52a/14
- ṭiryāk-ı bevāsīr** *Far.* Bir tür panzehir [1].
 t. 89a/3
- ṭiryāk-ı erba'a** *Far.* Bir tür panzehir [2].
 t. 56a/4, 76b/15

tiryāk-ı erba‘a <i>Far.</i> Bir tür panzehir [3]. t. 3b/5, 32b/3, 54b/6	t.+dür 79a/10
tiryāk-ı ħamse <i>Far.</i> Bir tür panzehir [1]. t. 3b/13	tızcek <i>Far.</i> T. Çabucak, derhâl, hemen [9]. t. 42a/7, 56b/15, 57a/1, 59b/14, 89a/11, 98a/3, 102a/8, 104b/13, 109b/4
tiryāk-ı şābit-i bünn-i kıara <i>Far.</i> Bir tür panzehir [1]. t. 3b/11	tızlik <i>Far.</i> T. Sertlik [3]. t.+in 78a/11, 81a/8 t.+inden 72b/9
tis‘a <i>Ar.</i> Dokuz sayısı [1]. t. 33a/5	tığra- Doğramak [4]. tı.-yalar 15b/11, 33b/1, 92a/4 tı.-yup 52b/11
tız <i>Far.</i> Çabuk, tez; sık; keskin [56]. t. 18a/8, 19b/13, 21b/13, 24a/9, 41a/13, 41b/7, 41b/10, 43b/14, 44a/9, 44a/9, 46a/9, 46b/1, 47b/14, 48a/1, 49b/1, 55b/4, 57b/8, 59a/6, 62a/13, 69b/7, 71b/11, 72b/4, 76b/9, 77b/3, 78b/3, 79a/11, 79a/14, 79a/15, 79b/2, 79b/13, 79b/13, 80a/1, 80a/5, 80a/5, 80a/6, 80b/1, 80b/14, 81a/4, 81a/4, 81a/5, 81b/15, 82b/10, 82b/11, 83a/14, 83b/3, 83b/8, 84a/2, 84a/6, 86b/4, 86b/7, 88b/8, 99a/1, 101b/13, 102a/11, 108b/1	tığru Doğru [1]. tı. 74b/10 tığruld- Doğrultmak, doğrulmasını sağlamak [1]. tı.-alar 76a/6 toħmekān <i>Far.</i> Semiz otu (<i>Portulaca oleracea</i>) [7]. t. 18b/2, 21a/1, 48b/10, 78b/7, 95b/8, 106b/8 t.+ı 53a/6 toħum <i>Far.</i> Tohum, çekirdek [154]. t. 2b/8, 2b/8, 2b/9, 2b/9, 2b/9, 2b/10, 3a/2, 4a/12, 4b/3, 4b/3, 4b/4, 4b/4, 9a/4, 9a/14, 9b/7, 9b/12, 10b/4, 10b/4, 11a/6, 12a/9, 12a/10, 12a/13, 13a/13,

14b/15, 15b/3, 15b/5, 16b/4,	t.+ın 79b/10, 90a/7
17a/13, 18b/2, 21a/8, 21a/8,	t.+ından 96a/9
21b/7, 21b/7, 22a/14, 22a/14,	t.+ları 90a/14
22b/3, 22b/3, 23b/7, 23b/8,	t.+u 9a/4
24a/12, 24b/11, 24b/12,	t.-ı ferencmüşk 5a/5
24b/12, 24b/13, 25a/2, 25a/3,	t.-ı gül 17b/7
31a/12, 36a/12, 44b/6, 44b/6,	t.-ı ħardal 19a/11
44b/7, 49a/7, 51b/6, 52b/11,	t.-ı ħaṭmī 10b/6
53a/11, 56b/5, 56b/6, 56b/6,	t.-ı havuç 17b/6
56b/6, 56b/6, 56b/9, 58b/3,	t.-ı ħıyār 2b/15
58b/9, 59b/1, 59b/1, 61a/13,	t.-ı ħummāz 4a/13
63a/11, 63a/13, 87b/6, 88a/3,	t.-ı kāsni 8b/8, 17b/7
90b/11, 91a/1, 93b/8, 93b/10,	t.-ı kelem 14b/15, 15b/13
93b/13, 94a/1, 94a/9, 94a/14,	t.-ı keşūr 97a/5
94b/15, 95a/7, 95a/14, 95b/5,	t.-ı marül 17b/5
95b/8, 95b/8, 96a/3, 96a/15,	t.-ı reyḫān 12a/14
96b/7, 97a/14, 97b/6, 97b/7,	t.-ı şoğan 97a/5
98b/6, 98b/6, 98b/9, 98b/13,	t.-ı tere 63b/15
98b/13, 99a/9, 99b/2, 99b/2,	t.-ı turb 19a/12, 19b/10, 36b/2,
99b/3, 99b/8, 99b/9, 99b/11,	63b/14, 97a/4
99b/11, 99b/11, 100a/5,	ṭok Tok, doymuş [1].
100a/6, 100a/7, 100a/8, 103a/2,	ṭ. 84b/1
103a/13, 103a/14, 103a/14,	ṭokla Tok iken [2].
103b/5, 103b/6, 103b/6,	ṭ. 10b/11, 42a/15
103b/6, 106a/5, 107a/5, 107a/9,	ṭokun- Dokunmak [1].
107b/3, 107b/3, 107b/14	ṭ.-duğı 73b/2
t.+ı 27b/2, 39b/10, 44a/14,	ṭokuz Dokuz sayısı [1].
48b/9, 58b/9, 82b/8	ṭ. 11b/11

toğuzuncı Dokuz sayısının sıra sayı sıfatı [11]. t. 14b/12, 43b/4, 48a/10, 52b/1, 62a/7, 62b/4, 66a/7, 70a/6, 74a/7, 88b/1, 98a/9	ğ.-duğına 98a/2 ğ.-mağ 48a/2 ğ.-miş 80a/10
tol- Dolmak [9]. ğ.-a 43b/1, 59b/6, 66a/10, 67b/5, 72a/8 ğ.-ar 48a/3 ğ.-arsa 59b/6, 72b/14 ğ.-sa 48a/3	toñ- Donmak [6]. ğ.-a 13a/9, 13b/6, 15b/6, 18a/6, 23b/14, 24a/9 toñuz Domuz [4]. ğ. 58a/2, 67b/15, 77a/5, 102a/14
tola- Dolamak, sarmak [1]. ğ.-yalar 74b/13	top Top, genellikle kauçuktan yapılmış türlü büyüklükte yuvarlak nesne [2]. ğ. 74b/5 ğ.+ıla 74b/15
tołağ Dolak, tozluk yerine bacaklara ayak bileğinden dize kadar dolanan ensiz ve uzun kumaş parçası [1]. ğ.+la 62a/10	topalağ Kırkboğum, kökü ufak salkım biçiminde yumrulardan oluşan çiğdeme benzer bir çeşit bitki <i>bk. topalağ</i> [4]. ğ. 49a/4, 60a/7, 86b/1, 103a/2
tołaşığ Dolaşığ, karışığ [2]. ğ. 62a/9, 62a/9	topalağ Kırkboğum, kökü ufak salkım biçiminde yumrulardan oluşan çiğdeme benzer bir çeşit bitki <i>bk. topalağ</i> [2]. t. 34b/6, 39b/9
tołdur- Doldurmak [3]. ğ.-alar 60a/12 ğ.-ur 99a/1, 99a/4	topuğ Topuğ, ayağın yuvarlakça olan alt bölümü <i>bk. topuğ</i> [13]. ğ. 76a/3 ğ.+a 61b/10, 62b/1
toł Dolu [3]. ğ. 41b/10, 68b/4, 75a/2	
tomur- Tomurmak, şişip kabarmak [4]. ğ.-a 50a/10	

	.+dan 33b/8, 61b/12		t.-alar 6a/4
	.+ına 62a/10	tderi	<i>Far.</i> Ku ekmeği bitkisi, beyaz veya mor iekli otsu bir bitki [1].
	.+ların 75b/5		t. 4b/1
topu	Topuk, ayağın yuvarlaka olan alt blm <i>bk. topu</i> [1].	thme	<i>Ar.</i> Mide dolgunluğu, hazımsızlık [1].
	t.+da 17a/12		t. 67b/15
torak	Torak otu, dere otu, rezene (<i>Anethum graveolens</i>) [12].	tmağu	Tumağı, nezle <i>bk. dumağu</i> [2].
	. 14b/14, 15b/4, 36b/2, 51b/6, 56b/8, 61a/13, 82a/8, 100a/4, 100b/3, 103a/10, 103a/14, 107b/3		.+yı 79a/2, 81b/12
torba	Genellikle pamuk ve kıldan dokunmu, trl boy ve biimde, ağzı bzlp bağlanabilen ara [1].	tr-	Durmak [37].
	t.+ya 94b/5		.-a 13b/14, 14a/9, 15b/9, 17b/10, 18a/15, 28b/7, 33b/2, 49a/3, 54b/12, 56a/4, 57a/5, 57b/6, 57b/8, 59a/12, 59a/15, 60a/6, 61a/2, 63a/7, 64a/6, 67a/5, 69a/4, 69a/10, 70b/10, 72a/14, 72b/5, 75b/3, 89a/6, 91b/11, 92a/11, 92a/12, 97a/7, 98a/2, 101b/4, 107b/6
toyır-	Doyurmak, alığını gidermek [2].		.-alar 70b/1
	.-a 7b/1, 8b/2		.-masa 60a/13, 66b/4
toz	ok kk paracıklara blnm olan herhangi bir madde [8].	turb	<i>Far.</i> Yaprakları tyl, iekleri beyaz, sarı, mor renkli bir bitki (<i>Raphanus sativus</i>) [15].
	t. 6a/4, 34b/4		t. 2b/8, 4b/3, 19a/12, 19b/10, 24b/13, 36b/2, 51b/6, 61a/13,
	t.+dan 2b/4, 10b/14		
	t.+ı 16a/12, 16b/5, 49b/2		
	t.+ın 6b/13		
tozdur-	Tozdurmak [1].		

- 63b/14, 82b/1, 82b/3, 97a/4,
97b/6, 98b/9, 103b/5
- tırı** Duru, temiz, saf [1].
t.+ca 36a/3
- tırıl-** Durulmak, duru hâle gelmek
[2].
t.-a 29a/10, 102b/8
- tırıld-** Durultmak, duru hâle getirmek
[1].
t.-alar 102b/8
- turmus** *Far.* Turmus, delice bakla,
Yahudi baklası (*Lupinus
termis*) *bk. turmuz* [2].
t. 54b/14, 63b/15
- turmuz** *Far.* Turmus, delice bakla,
Yahudi baklası (*Lupinus
termis*) *bk. turmus* [1].
t. 52a/9
- turunc** *Far.* Turunçgillerden, bütün
Akdeniz ülkelerinde yetişen,
kışın yaprağını dökmeyen
ağaç, narenc [14].
t. 30b/7, 37a/10, 41b/11, 49a/4,
49a/11, 52a/2, 63b/1, 63b/2,
84b/6, 91b/3, 91b/4, 92a/6,
92a/7, 94a/4
- tüşî** *Ar.* Dut şekli, dut ile ilgili [1].
t. 69b/7
- tüt** *Far.* Dut (*Morus*) [8].
t. 69b/6, 83b/4, 83b/4, 83b/5,
90b/1, 90b/1, 100b/9, 109a/3
- tüt-** Tutmak [1].
t.-alar 23a/9
- tütül-** Tutulmak, edilmek, sağlamak
[1].
t.-a 1b/12
- tütiyâ** *Ar.* Kadınların gözlerine
çektikleri sürme [14].
t. 6a/6, 6b/4, 6b/10, 46a/8,
46b/3
t.+lar 1b/15
t.+ları 5b/10
t.+yı 6a/7, 47a/2
t.-yı diğer 5b/15, 6a/5
t.-yı güre 36a/1
t.-yı kirmâni 6a/15
terkîb-i t.-yı Mevlânâ Sa‘de‘d-
dîn Gaznevî 6b/3
- tuз** Tuz [30].
t. 6a/6, 6b/1, 7b/7, 36a/3,
45a/3, 46a/12, 51b/7, 53b/13,
54a/1, 56b/9, 57b/5, 59b/4,
61a/14, 65b/8, 65b/12, 69b/4,
74b/2, 75a/8, 76a/13, 76b/10,
77a/1, 97b/10, 100b/11,

101a/6, 101a/14, 101b/1,
103a/6
t.+ı 23a/8, 64a/1, 109b/7
tuzlu Tuzlu [4].
t. 18a/11, 72b/12, 98b/9,
108b/15
tuzsuz Tuzsuz [3].
t. 43b/9, 51b/8, 61a/15
tü Tüy, kıl, yün [2].
t.+sin 106a/3, 108a/12
tüffâh Ar. Elma [4].
t. 28b/10, 89b/6, 91a/10,
109b/5
tükürük Tükürük bezlerinin salgıladığı
bir sıvı [1].
t.+ini 31b/7
tükür- Tükürmek [3].
t.-e 7a/14, 8a/15
t.-eler 24a/13
türbüd Far. Türbit otu (*Convolvulus
turpethum*) [16].
t. 31b/2, 31b/9, 31b/12, 53b/13,
64a/10, 87b/14, 92b/6, 92b/11,
94b/3, 95a/6, 95b/2, 95b/12,
103b/14
t.-i ebyaz 92b/1
t.-i sepîd 6b/14
ağ t. 8a/4

Türki T. Ar. Türkçe bk. **Türkice** [1].
t. 39b/1

Türkice T. Ar. T. Türkçe bk. **Türki** [4].
t. 55a/5, 76b/5, 83a/5, 86a/2

tütüz- Tütüzmek, koku vermek için
bir şey yakıp tüttürmek,
tütsülemek [1].
t.-eler 49b/10

U

u Far. Ve [1].

u. 27a/12

uc Uç, bir şeyin başı, tepesi [7].

u. 73a/14

u.+ı 46a/9, 73a/9, 73a/11

u.+ın 75a/12

u.+ını 23b/15, 74b/10

uçun- Uçunmak, korkudan sararmak,
rengi uçmak [1].

u.-a 42b/6

‘ūd Ar. Öd ağacı (*Aquilaria
agallocha*) [17].

‘ū. 10a/6, 29b/12, 37a/10,
88b/7, 88b/11, 95b/6

‘ū.-ı Hindî 2b/7, 3a/12, 4b/3,
5a/2, 13a/13, 29a/6, 30b/7,
36b/14, 92b/1, 92b/10, 94a/5

‘ūdū'l-kaḥ Ar. Bir tür öd ağacı [2].

	‘ū. 34a/5, 39b/10		u. 48a/6, 51a/1, 54a/10, 101a/15
ufacuk	Çok ufak, küçücük [4]. u. 36b/10, 54a/15, 54b/9, 69b/9		u.+1 5b/7, 27a/3, 27b/6, 34a/5, 36b/7, 36b/7, 39b/8, 39b/11, 53b/5, 53b/5, 59b/7, 59b/7, 61a/7, 65a/5, 65a/5, 65a/5, 66a/15, 97a/13, 98b/4, 98b/4, 98b/6, 99a/8, 99b/5, 99b/7, 99b/7, 99b/7, 99b/11, 101b/3
ufak	Ufak, küçük [4]. u. 36b/4, 53b/2, 92a/4 u.+1 40b/1		
ufal-	Ufalmak, küçülmek [2]. u.-ur 90a/8, 90b/9		
‘ufünet	Ar. İltihap, yangı [2]. ‘u.+inden 66a/1, 73b/3		u.+ın 55b/13, 65b/10 u.+ından 17b/11
ülâ	Ar. Birinci, ilk [9]. ū. 40a8, 40b15, 41b4, 42a6, 44a6, 50a1, 56a6, 62b6, 77b14	‘unnâb	Ar. Kızıl iğde, üvez ağacı (<i>Sorbus aucuparia</i>) [24]. ‘u. 8b/6, 21a/7, 41b/9, 44a/10, 47b/12, 49b/9, 50a/11, 50b/2, 53b/8, 66a/2, 66b/5, 69a/3, 78b/12, 90a/1, 90b/14, 94a/11, 94a/13, 94b/10, 95a/1, 95a/9, 95a/15, 98b/6, 100b/9, 103a/7
ula-	Ulamak, eklemek, katmak, ilave etmek [1]. u.-mağ 13b/12		
ulu	1. Büyük, çok büyük [2]. u. 50a/2, 92b/13 2. Erdem bakımından çok büyük, yüce [1]. u.+lar 41b/2 3. Büyükler, büyük insanlar [1]. u.+ya 10b/3	‘unşul	Ar. Ada soğanı (<i>Scilla maritima</i>) [2]. başal-ı ‘u. 37a/4, 63a/12
un	Öğütülerek toz hâline getirilmiş tahıl ve başka besin maddeleri [35].	unutsaklık	Unutkanlık [1]. u.+1 87a/8
		ur-	Urmak, sürmek <i>bk. sür-, vur-</i> [164]. u.-a 27b/3, 75a/11

u.-alar 12b/9, 15a/6, 15a/6,
15b/1, 15b/8, 15b/9, 16a/2,
16a/3, 17b/10, 17b/10, 22a/2,
24a/1, 25b/6, 26a/13, 26b/12,
27a/10, 27a/11, 36b/8, 43a/15,
43a/15, 44b/1, 46a/13, 47a/8,
47b/15, 48a/9, 49a/9, 49b/3,
51a/8, 52a/10, 53a/14, 53b/1,
53b/6, 54a/12, 55b/15, 56a/4,
57a/1, 57a/2, 57a/7, 57a/14,
57a/15, 57b/2, 57b/6, 57b/7,
57b/9, 57b/15, 58a/2, 58a/8,
58b/14, 59a/4, 59a/11, 59a/12,
59b/5, 59b/8, 60a/4, 60a/13,
61a/8, 66b/13, 67a/4, 67a/6,
67a/8, 67a/8, 67b/2, 67b/4,
67b/5, 67b/6, 67b/7, 67b/11,
68a/5, 68a/7, 68a/8, 68a/9,
68a/10, 68a/14, 68a/14, 68b/4,
69b/8, 69b/8, 69b/15, 69b/15,
70a/1, 70b/5, 70b/10, 71a/4,
71a/5, 71a/8, 71b/8, 72a/2,
72a/3, 72a/7, 72a/12, 72a/13,
72b/2, 72b/5, 72b/10, 72b/14,
73a/8, 73a/9, 73a/10, 73b/5,
73b/9, 73b/9, 73b/10, 73b/15,
73b/15, 74a/1, 74a/4, 74a/5,
74b/3, 74b/4, 74b/5, 74b/15,

76a/2, 76b/13, 76b/14, 76b/2,
77a/1, 77a/1, 77a/7, 77a/9,
77a/11, 77a/12, 88a/9, 97a/12,
97a/12, 97a/15, 97b/2, 97b/3,
97b/5, 97b/6, 98a/3, 98a/6,
98a/10, 98a/12, 98a/12, 98b/1,
98b/3, 98b/5, 99a/2, 99a/5,
99a/7, 100a/1, 100a/3, 100a/3,
100a/5, 100a/5, 100a/6,
100a/10

u.-asın 70b/9

u.-duğı 76b/7

u.-ıcağ 106a/9

u.-mağ 76a/8

u.-mağı 77a/6

u.-mağ 105b/9

u.-mayalar 49b/6

u.-salar 19a/9, 79b/11, 79b/12,
82a/11, 82b/13, 83b/10

u.-up 104b/9

u.-ursa 76b/6

uracağ Sürülecek (ilaçlar) [1].

u.+lar 21b11

urıl- Vurulmak, yaralanmak [1].

u.-an 70a/10

urük Ar. Irklar, kökler, damarlar [7].

- efvâh-ı ʿu. 104b/3, 105a/3,
105a/9, 105a/14, 106b/2,
106b/7, 109b/15
- ʿuşâre *Ar.* Özsü, sıkılan bir meyvenin
suyu [1].
ʿu.-ı afsentîn 93a/1
- ʿuşfür *Ar.* Yalancı safran, asfûr [3].
ʿu. 44b/7, 99b/2, 99b/8
- uştuhdos *Yun.* Karabaş otu, keşiş otu
(*Lavandula stoechas*) [4].
u. 36a/9, 54b/11, 85b/14, 94b/2
- uşül *Ar.* İlaç yapımında kullanılan
bitki kökleri [3].
şarâb-ı u. 55a/6, 55b/3, 55b/10
- uşak *Ar.* Uşak ağacı ve bundan
çıkarılan zamk *bk.* ʿuşşâk [5].
u. 11a/2, 12b/4, 17b/1, 99a/1,
102b/14
- ʿuşşâk *Ar.* Uşak ağacı ve bundan
çıkarılan zamk *bk.* uşak
[5].
ʿu. 56a/1, 60a/6, 72a/1, 101a/3,
102b/13
- uşne *Ar.* Ağaç yosunu, ketencik
(*Mescus aboreus*) [6].
u. 2a/12, 2b/1, 2b/1, 2b/4, 2b/4,
34b/3
- uvacuk Ufacık, küçücük [1].
u. 48b/8
- uvak Ufak, küçük [2].
u. 33b/1
u.+ı 106b/9
- uvan- Ufanmak, kırılmak,
parçalanmak [1].
u.-a 15a/4
- uyhu Uyku *bk.* uykı, uyku [1].
u. 41a/8
- uykı Uyku *bk.* uyhu, uyku [1].
u. 31a/4
- uyku Uyku *bk.* uyhu, uykı [13].
u. 14a/14, 22a/3, 31a/4, 41a/3,
42a/12, 78b/4, 85a/3, 85b/1
u.+da 14a/13, 41a/9, 41b/2
u.+dan 43a/8
u.+ı 42b/5
- uykusuz Uykusuz, uyumamış [2].
u. 45a/8
u.+lara 96b/9
- uykusuzluk Uykusuzluk, uyku
uyuyamama [3].
u. 42b/7
u.+a 90a/10, 100a/1
- uyluk Kalçadan dize kadar olan
bacak bölümü [2].
u.+da 66b/8
u.+ına 76a/1

uyu-	Uyumak [9]. u.-duğı 14a/15 u.-masa 14a/9, 22a/3, 31a/4 u.-maya 14a/14 u.-mayalar 42b/6 u.-ya 7b/1, 8b/2, 42b/3		2. Uzunluk [2]. u.+ı 53b/15, 74b/5
uyuş-	Uyuşmak, karıncalanmak [2]. u.-mağa 14a/5 u.-mağ 64b/14	‘uźv	<i>Ar.</i> Uzuu, organ [11]. ‘u.+a 73a/13 ‘u.+da 12b/10, 18a/9, 19a/4 ‘u.+ı 76a/13 ‘u.+ında 43a/15 ‘u.+uñ 26b/15, 27a/1, 27a/2, 40a/15, 40a/15
uyuşuğ	Duymaz ve hareket edemez duruma gelmiş, uyuşmuş [1]. u. 13b/10		Ü <i>Far.</i> Ve [1]. ü. 33a/5
uyuz	Uyuz, bulaşıcı bir deri hastalığı [16]. u. 18a/15, 19a/4, 65a/1, 65a/11, 71b/4, 82a/14, 97b/8 u.+a 97b/10, 97b/11 u.+dur 65b/12 u.+ı 65a/10, 80b/8, 93b/6, 94b/13, 98a/7 u.+u 34a/2	üç	Üç sayısı [238]. ü. 2a/9, 2a/14, 2a/14, 2b/2, 2b/2, 2b/7, 2b/8, 2b/10, 2b/11, 2b/14, 3a/5, 3a/9, 3a/10, 3a/11, 3a/14, 3b/9, 3b/15, 4a/10, 4b/1, 4b/1, 4b/4, 4b/15, 4b/15, 5a/1, 5b/1, 5b/5, 5b/7, 6a/10, 6a/13, 6b/15, 7a/5, 7a/6, 7b/15, 8a/9, 8a/11, 8b/5, 8b/6, 8b/6, 8b/9, 9a/6, 9b/3, 9b/9, 9b/9, 9b/10, 9b/10, 9b/11, 9b/13, 10a/12, 10b/6, 10b/8, 10b/8, 10b/15, 11a/6, 11a/7, 11a/7, 11a/8, 11a/11, 11a/11, 11a/11, 11b/1, 12a/2, 12a/15, 12b/2, 12b/6, 12b/6, 13a/6, 14a/8, 15a/3,
uzan-	Uzanmak, yatmak [2]. u.-up 49b/4 u.-ur 69b/3		
uzat-	Uzatmak [1]. u.-ur 81b/5		
uzun	1. Uzun, çok süren [1]. u. 41b/7		

15a/11, 15b/6, 15b/14, 16a/6,
16a/13, 16b/8, 16b/13, 17a/4,
17b/6, 17b/15, 18a/2, 18a/2,
18b/9, 19b/4, 20a/4, 21a/1,
21a/10, 21b/7, 21b/7, 22a/12,
22b/2, 22b/2, 22b/6, 23a/7,
23a/13, 23b/5, 23b/9, 24b/1,
25a/15, 25b/9, 26a/5, 27b/4,
27b/9, 27b/10, 29a/13, 29b/8,
30a/1, 30a/12, 30a/13, 30b/13,
31a/2, 31a/5, 31a/13, 31b/2,
31b/2, 31b/2, 31b/3, 31b/3,
31b/4, 31b/4, 31b/5, 31b/6,
31b/9, 31b/9, 32b/2, 33b/1,
33b/3, 33b/4, 33b/6, 34a/6,
34a/11, 34a/11, 34a/11, 34a/11,
34a/13, 34b/4, 34b/7, 34b/7,
34b/7, 34b/7, 34b/9, 34b/15,
37a/5, 37a/6, 37a/13, 39b/9,
39b/11, 39b/11, 39b/11,
39b/11, 39b/13, 40b/2, 42a/4,
42b/12, 43a/13, 43b/11,
43b/12, 44b/6, 46a/13, 50b/8,
52a/4, 52a/6, 52b/15, 54b/8,
54b/15, 55a/3, 55b/4, 56b/7,
56b/10, 57a/8, 57a/12, 60a/4,
64a/11, 65a/3, 65b/6, 66b/2,
66b/15, 69a/9, 70b/6, 70b/10,

73b/9, 77b/9, 80a/10, 80b/1,
86a/7, 87a/6, 87b/2, 87b/5,
87b/7, 87b/12, 88a/1, 88a/9,
88a/11, 88b/6, 88b/7, 88b/15,
89a/11, 90a/5, 90a/8, 90a/15,
90a/15, 90b/1, 90b/4, 91a/1,
91a/13, 92b/3, 92b/12, 93a/9,
93a/13, 93b/1, 93b/9, 94a/12,
94a/14, 95a/1, 95a/6, 95a/14,
95b/1, 95b/1, 98a/15, 99b/8,
102b/1, 103a/6, 103a/8, 104a/2,
106b/5, 107a/6, 107a/12,
107b/8, 107b/15, 108a/11,
109b/12

ü.+dür 40a/6

ü.+er 2b/8, 2b/12, 2b/14, 3a/1

ü.+ini 18b/3, 21b/14, 22a/15,
23a/6

üçer Üç sayısının üleştirme sayı
sıfatı [30].

ü. 15b/4, 16a/12, 16b/5, 17b/7,
18a/4, 19b/11, 19b/15, 21a/9,
21a/9, 22b/4, 27a/3, 34a/8,
60a/1, 61b/3, 64b/2, 87b/4,
87b/14, 93a/9, 93a/12, 93b/1,
94a/2, 94a/11, 95b/9, 99b/9,
100b/14, 101a/3, 102b/13,
103b/7, 106b/9, 106b/11

üçüncü Üç sayısının sıra sayı sıfatı [20].	51b/8, 54b/13, 55a/1, 56a/2, 57a/1, 58a/8, 63a/7, 65a/14, 72a/9, 74a/12, 91b/11, 105b/9, 105b/12, 106a/2, 106a/3, 106a/9, 109b/3
ü. 5b/4, 7a/8, 8a/12, 21a/4, 22a/10, 40b/4, 40b/14, 41a/10, 41b/14, 42a/12, 45a/12, 50b/5, 54a/3, 57a/8, 63b/4, 67b/14, 72a/4, 80b/5, 91a/6, 100b/12	ü.+ini 68a/6, 74b/2, 105b/11
üfür- Üfürmek [1].	üstâd <i>Far.</i> Usta, muallim [2].
ü.-eler 48a/7	ü. 56b/12
üseylem <i>Ar.</i> Küçük parmak ile yanındaki parmağın arasındaki damar [2].	ü.-ı hâzık 43b/6
ü. 50a/15, 55b/9	üstüre <i>Far.</i> Ustura [2].
üsküre Topraktan veya madenden yapılmış çorba tası, çukur çanak [11].	ü. 57b/5, 76b/12
ü. 20a/11, 21a/1, 21a/14, 50b/3, 50b/3, 51b/7, 54b/12, 55a/1, 61a/14, 61a/15	üşü- Üşüme [1].
ü.+de 51a/2	ü.-yüp 77b/4
üst Üst, üzeri [43].	üşüt- Üşütmek [1].
ü.+i 55b/8, 61b/14, 69b/3	ü.-mez 77a/14
ü.+inde 24a/8, 50a/10, 50a/15, 57b/7, 107a/1	ütrüc <i>Ar.</i> Ağaç kavunu [1].
ü.+ine 16a/2, 16b/1, 18a/10, 24a/9, 26a/13, 26b/1, 26b/11, 27a/1, 27a/11, 28a/9, 44b/11, 45a/5, 45a/8, 45b/10, 45b/12,	kuşür-ı ü. 34a/11
	üzer Üst [76].
	ü.+in 28a/6
	ü.+inde 40b/2, 40b/2, 40b/2, 40b/3, 40b/3, 49b/4, 88b/4, 91b/12, 102a/7
	ü.+ine 16a/10, 26a/13, 27a/2, 27b/14, 42a/7, 44a/13, 45b/4, 45b/12, 45b/13, 46a/5, 46a/13, 46b/2, 47a/15, 49a/8, 52a/13, 55b/15, 56a/4, 57a/15, 57b/6, 58a/9, 58a/9, 58a/13, 58b/10,

59a/7, 59a/12, 61a/15, 61b/6,
66b/8, 66b/13, 67a/4, 67b/4,
69a/11, 69b/5, 69b/15, 70a/15,
72a/10, 72b/12, 73a/8, 73a/12,
73b/6, 74a/1, 74b/3, 74b/4,
74b/4, 74b/11, 75a/7, 75b/5,
75b/15, 76a/4, 76a/5, 76b/2,
77a/8, 88b/12, 89a/11, 89a/12,
92a/1, 95a/11, 98a/15, 98b/3,
98b/14, 100a/2, 101a/9,
101a/10, 101b/7, 102a/4,
104a/3

üzere Amacıyla [3].
ü. 1b/11, 18b/8
ü.+dür 28b/1

üzerlik Üzerlik otu, yüzerlik otu
(*Peganum harmala*) [2].
ü. 36a/12, 98b/6

üzüm Asmanın taze veya kuru olarak
yenilen ve salkım durumunda
bulunan meyvesi [27].
ü. 12b/7, 21a/8, 22b/13,
31a/13, 44b/7, 47b/13, 49a/15,
53a/10, 57a/11, 58b/4, 60a/8,
83b/2, 87a/15, 90a/14, 90b/10,
93b/13, 94a/9, 94b/4, 94b/10,
94b/15, 95a/13, 108b/1,
109a/14

ü.+den 109a/6
ü.+ini 97b/6
ü.+le 36a/10, 49a/8

V

vâcib *Ar.* Terki caiz olmayan,
yapılması gerekli [1].

v.+dür 105a/8

vahşet *Ar.* Kasvet, bunalım, melankoli
[1].

v.+e 30b/2

vâkıʿ *Ar.* Vuku bulan, olan [20].

v. 7b/5, 25a/13, 25b/1, 25b/12,
26a/8, 29b/2, 41a/12, 44a/7,
47a/1, 48a/11, 56a/5, 58b/2,
59b/13, 60a/3, 66a/8, 66b/8,
68a/1, 74a/9, 77a/14, 109b/9

vakit *Ar.* Vakit, zaman [96].

v. 14a/7, 16a/3, 17a/1, 18b/5,
19b/12, 26a/3, 39b/7, 67a/2,
80b/5, 109a/7

v.+de 12a/1, 22b/6, 29a/15,
31a/8, 105a/8

v.+i 7a/14, 7b/5, 8b/1, 11a/3,
11b/13, 12b/10, 13b/8, 14a/11,
14a/13, 14a/14, 16b/11, 17a/11,
18b/4, 19b/8, 21a/2, 21b/2,
21b/12, 23a/9, 23a/15, 23b/2,

- 24b/9, 25a/4, 25b/1, 25b/11,
26a/8, 80b/4
- v.+in 14a/15
- v.+inde 11b/4, 3a/6, 3b/10,
4a/1, 6a/3, 9a/8, 9b/3, 12b/2,
13a/9, 13b/7, 15b/6, 16b/1,
16b/9, 20a/2, 25b/11, 30a/4,
30b/15, 31b/7, 31b/11, 32b/12,
36b/13, 42a/7, 44a/3, 45a/6,
46a/5, 49a/8, 66b/10, 71b/10,
89a/3, 89a/8, 89b/3, 89b/12,
89b/15, 90a/6, 90a/9, 90b/2,
90b/7, 91b/5, 99b/10, 101a/11,
104b/8, 106b/4, 107a/2,
107a/6, 107a/12, 107b/10,
107b/14
- v.+lerde 45a/3
- v.-i hâcet 3b/1, 7b/9, 11a/2,
14b/5, 17b/8, 33b/6
- vakitsüz** *Ar. T. Vakitsiz, zamansız [2].*
- v. 105a/15, 105b/7
- var** Var [19].
- v. 13b/9, 13b/10, 14b/14
- v.+dur 79b/15, 80b/1, 81a/9
- v.+ısa 19a/1, 49b/14, 57a/13,
64a/2, 67b/11, 70b/12, 70b/13,
71a/5, 71a/10, 73a/1, 86b/6,
94b/1
- v.+sa 67b/6
- var-** Varmak, ulaşmak [31].
- v.-a 19a/2, 21a/6, 64a/3,
74b/11, 75a/13, 75b/1, 75b/2,
75b/6, 75b/9, 76a/4, 76a/4,
76a/8
- v.-alar 18b/5, 18b/15, 19b/1,
19b/8, 19b/13, 23b/1, 66a/14
- v.-duğca 64a/9, 67b/9, 72b/2,
73b/13
- v.-ıcağ 58a/1
- v.-ısa 42a/9
- v.-mazsa 75b/1
- v.-salar 74a/9
- v.-up 73b/4, 107a/15
- v.-ur 74b/15, 75a/5
- varağ** *Ar. Altın, gümüş vesaire madenlerden dövülerek yapılan ince yaprak [2].*
- v. 4b/15
- v.+ı 5b/2
- varağ** 'l-hayâl *Ar. Kenevir yaprağı [2].*
- v. 4b/6, 39b/15
- varurağ** Gitgide, giderek [1].
- v. 68a/1
- ve** *Ar. Ve [3958].*

v. 11b/6, 11b/6, 11b/6, 1b/2,
1b/3, 1b/3, 1b/4, 1b/7, 1b/7,
1b/8, 1b/9, 1b/10, 1b/11, 1b/13,
1b/13, 1b/14, 1b/15, 1b/15,
1b/15, 2a/1, 2a/1, 2a/1, 2a/2,
2a/2, 2a/3, 2a/4, 2a/5, 2a/7,
2a/8, 2a/9, 2a/9, 2a/9, 2a/10,
2a/10, 2a/10, 2a/10, 2a/11,
2a/11, 2a/11, 2a/12, 2a/12,
2a/13, 2b/5, 2b/6, 2b/7, 2b/7,
2b/7, 2b/7, 2b/8, 2b/8, 2b/9,
2b/9, 2b/9, 2b/9, 2b/11, 2b/11,
2b/12, 2b/12, 2b/13, 2b/13,
2b/13, 2b/14, 2b/14, 2b/15,
2b/15, 3a/1, 3a/1, 3a/1, 3a/2,
3a/2, 3a/2, 3a/3, 3a/3, 3a/3,
3a/4, 3a/4, 3a/8, 3a/8, 3a/9,
3a/9, 3a/9, 3a/11, 3a/11, 3a/14,
3b/2, 3b/2, 3b/3, 3b/3, 3b/3,
3b/5, 3b/6, 3b/6, 3b/6, 3b/7,
3b/7, 3b/8, 3b/13, 3b/14, 3b/14,
3b/14, 4a/2, 4a/3, 4a/3, 4a/4,
4a/4, 4a/6, 4a/6, 4a/7, 4a/9,
4a/9, 4a/9, 4a/10, 4a/10, 4a/12,
4a/14, 4a/14, 4a/15, 4b/1, 4b/1,
4b/2, 4b/3, 4b/4, 4b/4, 4b/5,
4b/5, 4b/5, 4b/6, 4b/6, 4b/7,
4b/7, 4b/7, 4b/9, 4b/9, 4b/9,

4b/9, 4b/10, 4b/10, 4b/13,
4b/13, 4b/15, 5a/1, 5a/2, 5a/3,
5a/6, 5a/7, 5a/7, 5a/9, 5a/9,
5a/9, 5a/9, 5b/2, 5b/5, 5b/5,
5b/6, 5b/8, 5b/10, 5b/11, 5b/12,
5b/13, 5b/15, 6a/1, 6a/1, 6a/3,
6a/4, 6a/4, 6a/5, 6a/11, 6a/11,
6a/13, 6a/15, 6a/15, 6b/2, 6b/6,
6b/6, 6b/6, 6b/7, 6b/7, 6b/10,
6b/12, 6b/12, 6b/13, 6b/14,
6b/15, 7a/1, 7a/1, 7a/7, 7a/13,
7b/2, 7b/3, 7b/3, 7b/5, 7b/6,
7b/15, 7b/12, 8a/2, 8a/2, 8a/7,
8a/7, 8a/12, 8a/15, 8b/3, 8b/3,
8b/5, 8b/5, 8b/6, 8b/8, 8b/8,
8b/12, 8b/12, 8b/15, 8b/15,
9a/1, 9a/3, 9a/5, 9a/5, 9a/7,
9a/7, 9b/1, 9b/4, 9b/4, 9b/4,
9b/5, 9b/5, 9b/5, 9b/5, 9b/6,
9b/15, 10a/1, 10a/1, 10a/1,
10a/1, 10a/2, 10a/2, 10a/3,
10a/4, 10a/4, 10a/4, 10a/5,
10a/6, 10a/10, 10a/10, 10a/12,
10a/13, 10a/13, 10b/1, 10b/3,
10b/4, 10b/4, 10b/7, 10b/8,
10b/11, 10b/12, 10b/12,
10b/12, 10b/13, 10b/13,
10b/14, 10b/14, 11a/2, 11a/3,

11a/4, 11a/4, 11a/6, 11a/9,	15a/1, 15a/2, 15a/6, 15a/7,
11a/12, 11b/1, 11b/2, 11b/3,	15a/8, 15a/8, 15a/8, 15a/8,
11b/8, 11b/12, 11b/12, 12a/2,	15a/8, 15a/9, 15a/11, 15a/13,
12a/3, 12a/3, 12a/3, 12a/5,	15a/14, 15b/1, 15b/3, 15b/3,
12a/5, 12a/5, 12a/6, 12a/6,	15b/4, 15b/5, 15b/6, 15b/12,
12a/7, 12a/7, 12a/8, 12a/8,	15b/12, 15b/12, 15b/12,
12a/10, 12a/10, 12a/11, 12a/12,	15b/13, 15b/14, 15b/15, 16a/4,
12a/12, 12a/12, 12a/12, 12a/13,	16a/5, 16a/5, 16a/11, 16a/11,
12a/14, 12a/15, 12b/4, 12b/5,	16a/11, 16a/11, 16a/12, 16a/14,
12b/5, 12b/6, 12b/11, 12b/11,	16a/15, 16b/3, 16b/3, 16b/3,
12b/12, 12b/12, 12b/12,	16b/4, 16b/4, 16b/4, 16b/4,
12b/12, 12b/13, 12b/13,	16b/4, 16b/5, 16b/5, 16b/7,
12b/13, 12b/14, 13a/2, 13a/2,	16b/8, 16b/11, 17a/2, 17a/3,
13a/2, 13a/4, 13a/4, 13a/5,	17a/3, 17a/3, 17a/3, 17a/5,
13a/5, 13a/6, 13a/8, 13a/11,	17a/6, 17a/6, 17a/7, 17a/8,
13a/11, 13a/12, 13a/13, 13b/1,	17a/8, 17a/8, 17a/8, 17a/9,
13b/1, 13b/2, 13b/2, 13b/2,	17a/9, 17a/9, 17a/9, 17a/9,
13b/2, 13b/3, 13b/5, 13b/5,	17a/9, 17a/10, 17a/11, 17a/11,
13b/9, 13b/10, 13b/12, 13b/14,	17a/12, 17a/12, 17a/12, 17a/12,
14a/4, 14a/5, 14a/5, 14a/5,	17a/13, 17a/13, 17a/15, 17b/1,
14a/6, 14a/7, 14a/7, 14a/11,	17b/3, 17b/4, 17b/4, 17b/5,
14a/12, 14a/13, 14a/14, 14a/15,	17b/5, 17b/5, 17b/6, 17b/7,
14a/15, 14a/15, 14b/1, 14b/1,	17b/8, 17b/9, 17b/9, 17b/12,
14b/2, 14b/3, 14b/3, 14b/3,	17b/12, 17b/15, 17b/14,
14b/7, 14b/7, 14b/7, 14b/7,	17b/14, 18a/1, 18a/1, 18a/2,
14b/10, 14b/10, 14b/10,	18a/3, 18a/3, 18a/3, 18a/3,
14b/11, 14b/12, 14b/15,	18a/3, 18a/4, 18a/4, 18a/5,
14b/15, 14b/15, 14b/15, 15a/1,	18a/9, 18a/10, 18a/11, 18a/11,

18a/11, 18b/2, 18b/3, 18b/6,
18b/10, 19a/6, 19a/10, 19a/13,
19a/14, 19a/15, 19b/2, 19b/4,
19b/4, 19b/5, 19b/10, 19b/11,
19b/11, 20a/1, 20a/1, 20a/3,
20a/3, 20a/3, 20a/5, 20a/7,
20a/7, 20a/7, 20a/9, 20a/9,
20a/10, 20a/10, 20a/10, 20a/10,
20a/11, 20a/11, 20a/12, 20a/14,
20a/15, 20b/2, 20b/5, 20b/6,
20b/6, 20b/7, 20b/10, 20b/12,
20b/13, 20b/13, 20b/13,
20b/14, 20b/15, 21a/2, 21a/2,
21a/2, 21a/5, 21a/5, 21a/7,
21a/8, 21a/9, 21a/9, 21a/9,
21a/10, 21a/10, 21a/13, 21a/15,
21a/15, 21b/1, 21b/4, 21b/5,
21b/5, 21b/5, 21b/7, 21b/11,
21b/12, 21b/12, 22a/3, 22a/3,
22a/5, 22a/6, 22a/6, 22a/7,
22a/11, 22a/14, 22a/14, 22b/2,
22b/3, 22b/3, 22b/3, 22b/5,
22b/7, 22b/7, 22b/8, 22b/8,
22b/8, 22b/9, 22b/9, 22b/10,
22b/12, 22b/13, 22b/13,
22b/13, 22b/13, 22b/13,
22b/13, 22b/14, 22b/15, 23a/1,
23a/4, 23a/4, 23a/7, 23a/8,

23a/8, 23a/9, 23a/10, 23a/10,
23a/10, 23a/11, 23a/12, 23a/12,
23a/13, 23a/13, 23a/13, 23a/14,
23a/14, 23a/15, 23b/3, 23b/5,
23b/5, 23b/5, 23b/6, 23b/7,
23b/8, 23b/11, 24a/2, 24a/2,
24a/3, 24a/7, 24a/7, 24a/10,
24a/10, 24a/11, 24a/11, 24a/12,
24a/13, 24a/14, 24a/14, 24a/14,
24b/1, 24b/1, 24b/1, 24b/4,
24b/4, 24b/8, 24b/8, 24b/10,
24b/12, 24b/12, 24b/12,
24b/12, 24b/13, 24b/15, 25a/1,
25a/7, 25a/8, 25a/9, 25a/9,
25a/9, 25a/10, 25a/10, 25a/10,
25a/11, 25a/11, 25a/11, 25a/14,
25a/15, 25a/15, 25b/2, 25b/3,
25b/3, 25b/3, 25b/4, 25b/4,
25b/7, 25b/9, 25b/9, 25b/9,
25b/12, 25b/12, 25b/14,
25b/15, 26a/2, 26a/2, 26a/5,
26a/5, 26a/9, 26a/9, 26a/10,
26a/11, 26a/11, 26a/12, 26a/15,
26a/15, 26b/3, 26b/3, 26b/4,
26b/6, 26b/6, 26b/10, 26b/10,
26b/11, 26b/11, 26b/12,
26b/12, 26b/12, 26b/12,
26b/13, 26b/14, 26b/15, 27a/3,

27a/4, 27a/6, 27a/7, 27a/7,
27a/8, 27a/8, 27a/10, 27a/12,
27a/13, 27a/13, 27a/13, 27a/14,
27b/4, 27b/6, 27b/6, 27b/8,
27b/9, 27b/9, 27b/9, 27b/9,
27b/10, 27b/12, 27b/12,
27a/13, 28a/2, 28a/4, 28a/4,
28a/5, 28a/7, 28a/8, 28a/15,
28b/1, 28b/3, 28b/3, 28b/4,
28b/4, 28b/4, 28b/11, 28b/12,
28b/12, 28b/13, 29a/3, 29a/4,
29a/5, 29a/8, 29a/9, 29a/9,
29a/11, 29b/1, 29b/2, 29b/2,
29b/3, 29b/4, 29b/4, 29b/5,
29b/5, 29b/9, 29b/10, 29b/10,
29b/11, 29b/11, 29b/12,
29b/12, 29b/13, 29b/14, 30a/1,
30a/2, 30a/7, 30a/7, 30a/8,
30a/8, 30a/8, 30a/8, 30a/8,
30a/9, 30a/9, 30a/10, 30a/11,
30a/12, 30b/2, 30b/2, 30b/3,
30b/3, 30b/4, 30b/4, 30b/4,
30b/5, 30b/5, 30b/5, 30b/6,
30b/6, 30b/6, 30b/7, 30b/7,
30b/7, 30b/7, 30b/8, 30b/8,
30b/8, 30b/8, 30b/8, 30b/8,
30b/9, 30b/9, 30b/9, 30b/9,
30b/9, 30b/10, 30b/10, 30b/10,
30b/10, 30b/11, 30b/11, 31a/2,
31a/2, 31a/5, 31a/5, 31a/5,
31a/5, 31a/5, 31a/5, 31a/6,
31a/6, 31a/9, 31a/9, 31a/10,
31a/10, 31a/10, 31a/10, 31a/10,
31a/11, 31a/11, 31a/11, 31a/11,
31a/12, 31a/12, 31a/15, 31a/15,
31a/15, 31b/1, 31b/1, 31b/1,
31b/2, 31b/2, 31b/2, 31b/2,
31b/2, 31b/2, 31b/3, 31b/3,
31b/4, 31b/4, 31b/4, 31b/5,
31b/5, 31b/5, 31b/6, 31b/8,
31b/8, 31b/8, 31b/9, 31b/9,
31b/9, 31b/10, 31b/10, 31b/12,
31b/12, 31b/14, 31b/14,
31b/14, 31b/15, 31b/15,
31b/15, 31b/15, 31b/15,
31b/15, 32a/1, 32b/1, 32b/4,
32b/4, 32b/5, 32b/5, 32b/6,
32b/7, 32b/9, 32b/9, 32b/9,
32b/10, 32b/13, 32b/13, 33b/3,
33b/4, 33b/7, 33b/7, 33b/8,
33b/8, 33b/8, 33b/9, 33b/9,
33b/9, 33b/9, 33b/10, 33b/10,
33b/11, 33b/11, 33b/11,
33b/12, 33b/12, 33b/12,
33b/13, 33b/13, 33b/13,
33b/14, 33b/14, 33b/14,

33b/15, 33b/15, 34a/1, 34a/1,
34a/2, 34a/2, 34b/2, 36a/6,
36a/8, 36a/9, 36a/9, 36a/9,
36a/9, 36a/10, 36b/5, 36b/6,
36b/13, 37a/8, 37a/8, 37a/9,
39b/3, 39b/4, 39b/4, 39b/5,
39b/5, 39b/6, 39b/6, 39b/7,
40a/2, 40a/2, 40a/2, 40a/3,
40a/3, 40a/3, 40a/5, 40a/5,
40a/5, 40a/6, 40a/7, 40a/10,
40a/10, 40a/12, 40a/12, 40a/14,
40b/1, 40b/1, 40b/8, 40b/9,
40b/9, 40b/12, 40b/12, 40b/13,
40b/13, 40b/13, 41a/2, 41a/2,
41a/2, 41a/3, 41a/3, 41a/3,
41a/3, 41a/4, 41a/4, 41a/5,
41a/6, 41a/6, 41a/7, 41a/7,
41a/7, 41a/7, 41a/8, 41a/8,
41a/8, 41a/8, 41a/9, 41a/9,
41a/11, 41a/11, 41a/11, 41a/12,
41a/12, 41a/13, 41a/14, 41a/15,
41a/15, 41a/15, 41b/1, 41b/1,
41b/1, 41b/2, 41b/2, 41b/3,
41b/5, 41b/9, 41b/9, 41b/10,
41b/11, 41b/11, 41b/11,
41b/13, 41b/13, 41b/15,
41b712, 41b712, 42a/1, 42a/1,
42a/3, 42a/4, 42a/4, 42a/5,

42a/8, 42a/8, 42a/9, 42a/9,
42a/9, 42a/9, 42a/11, 42a/11,
42a/11, 42a/14, 42a/14, 42a/14,
42a/15, 42a/15, 42a/15, 42b/2,
42b/4, 42b/6, 42b/8, 42b/9,
42b/10, 42b/12, 42b/12,
42b/12, 42b/13, 42b/14,
42b/14, 42b/14, 42b/15, 43a/1,
43a/1, 43a/2, 43a/2, 43a/3,
43a/3, 43a/4, 43a/5, 43a/6,
43a/6, 43a/6, 43a/6, 43a/8,
43a/8, 43a/10, 43a/11, 43a/11,
43a/13, 43a/13, 43a/14, 43a/14,
43a/14, 43a/15, 43a/15, 43a/15,
43b/1, 43b/2, 43b/2, 43b/2,
43b/3, 43b/3, 43b/3, 43b/3,
43b/4, 43b/5, 43b/7, 43b/8,
43b/8, 43b/9, 43b/10, 43b/10,
43b/12, 43b/13, 43b/14, 44a/2,
44a/2, 44a/2, 44a/3, 44a/3,
44a/8, 44a/8, 44a/9, 44a/10,
44a/14, 44a/14, 44a/14, 44a/14,
44a/14, 44b/1, 44b/4, 44b/5,
44b/6, 44b/6, 44b/7, 44b/7,
44b/9, 44b/11, 44b/11, 44b/15,
45a/1, 45a/1, 45a/2, 45a/3,
45a/4, 45a/4, 45a/4, 45a/5,
45a/5, 45a/8, 45a/8, 45a/9,

45a/9, 45a/9, 45a/10, 45a/14,
45b/1, 45b/2, 45b/3, 45b/3,
45b/4, 45b/5, 45b/5, 45b/7,
45b/8, 45b/8, 45b/10, 45b/12,
46a/1, 46a/2, 46a/2, 46a/2,
46a/6, 46a/6, 46a/7, 46a/15,
46b/1, 46b/2, 46b/3, 46b/4,
46b/4, 46b/4, 46b/5, 46b/6,
46b/7, 46b/7, 46b/8, 46b/12,
46b/12, 46b/14, 47a/1, 47a/1,
47a/1, 47a/3, 47a/3, 47a/3,
47a/4, 47a/10, 47a/11, 47a/11,
47a/12, 47a/13, 47a/13, 47a/14,
47a/14, 47a/15, 47b/10,
47b/10, 47b/2, 47b/3, 47b/3,
47b/3, 47b/4, 47b/4, 47b/4,
47b/7, 47b/7, 47b/11, 47b/11,
47b/12, 47b/13, 47b/13, 48a/4,
48a/5, 48a/5, 48a/7, 48a/7,
48a/8, 48a/8, 48a/8, 48a/14,
48a/14, 48a/15, 48b/3, 48b/5,
48b/5, 48b/5, 48b/7, 48b/7,
48b/9, 48b/9, 48b/9, 48b/10,
48b/10, 48b/10, 48b/10,
48b/15, 49a/1, 49a/1, 49a/1,
49a/2, 49a/3, 49a/4, 49a/4,
49a/4, 49a/5, 49a/5, 49a/5,
49a/5, 49a/7, 49a/7, 49a/7,

49a/7, 49a/8, 49a/9, 49a/9,
49a/10, 49a/10, 49a/10, 49a/10,
49a/10, 49a/11, 49a/11, 49a/11,
49a/11, 49a/11, 49a/11, 49a/15,
49b/1, 49b/2, 49b/2, 49b/9,
49b/9, 49b/10, 49b/11, 49b/11,
49b/11, 49b/12, 50a/3, 50a/3,
50a/4, 50a/4, 50a/5, 50a/5,
50a/6, 50a/6, 50a/9, 50a/9,
50a/9, 50a/10, 50a/11, 50a/12,
50a/13, 50a/15, 50b/1, 50b/2,
50b/2, 50b/3, 50b/4, 50b/6,
50b/7, 50b/7, 50b/9, 50b/9,
50b/11, 51a/2, 51a/2, 51a/3,
51a/5, 51a/5, 51a/6, 51a/6,
51a/7, 51a/8, 51a/8, 51a/11,
51a/12, 51a/14, 51b/1, 51b/1,
51b/2, 51b/2, 51b/2, 51b/3,
51b/3, 51b/3, 51b/3, 51b/4,
51b/5, 51b/6, 51b/6, 51b/6,
51b/7, 51b/7, 51b/9, 51b/10,
51b/10, 51b/11, 51b/12,
51b/12, 51b/12, 52a/1, 52a/3,
52a/3, 52a/4, 52a/5, 52a/5,
52a/5, 52a/5, 52a/6, 52a/7,
52a/8, 52a/8, 52a/9, 52a/9,
52a/13, 52a/15, 52a/15, 52b/4,
52b/4, 52b/5, 52b/5, 52b/6,

52b/9, 52b/9, 52b/11, 52b/11,
52b/12, 52b/12, 52b/12, 53a/2,
53a/2, 53a/3, 53a/4, 53a/4,
53a/5, 53a/5, 53a/6, 53a/6,
53a/7, 53a/7, 53a/8, 53a/9,
53a/9, 53a/11, 53a/11, 53a/11,
53a/11, 53a/11, 53a/12, 53a/12,
53a/13, 53a/14, 53a/14, 53a/14,
53a/14, 53a/15, 53b/2, 53b/4,
53b/8, 53b/8, 53b/8, 53b/9,
53b/9, 53b/11, 53b/11, 53b/12,
53b/13, 53b/13, 53b/13,
53b/13, 53b/14, 54a/1, 54a/5,
54a/6, 54a/7, 54a/7, 54a/8,
54a/8, 54a/9, 54a/9, 54a/9,
54a/10, 54a/10, 54a/11, 54a/12,
54a/13, 54a/13, 54b/3, 54b/3,
54b/4, 54b/5, 54b/9, 54b/10,
54b/11, 54b/11, 54b/11,
54b/11, 54b/11, 54b/13,
54b/14, 54b/14, 54b/14,
54b/15, 55a/4, 55a/4, 55a/5,
55a/8, 55a/9, 55a/9, 55a/10,
55a/14, 55a/15, 55a/15, 55a/15,
55b/1, 55b/1, 55b/1, 55b/2,
55b/2, 55b/3, 55b/4, 55b/4,
55b/6, 55b/7, 55b/7, 55b/7,
55b/8, 55b/8, 55b/8, 55b/8,

55b/8, 55b/10, 55b/10, 55b/11,
55b/12, 55b/12, 55b/13,
55b/13, 55b/14, 56a/2, 56a/4,
56a/4, 56a/8, 56a/9, 56a/9,
56a/10, 56a/10, 56a/11, 56a/11,
56a/11, 56a/11, 56a/12, 56a/13,
56a/13, 56a/14, 56b/1, 56b/2,
56b/3, 56b/3, 56b/4, 56b/4,
56b/4, 56b/6, 56b/6, 56b/6,
56b/6, 56b/7, 56b/8, 56b/8,
56b/8, 56b/8, 56b/9, 56b/9,
56b/9, 56b/9, 56b/9, 56b/9,
56b/10, 56b/10, 56b/10,
56b/11, 56b/11, 56b/12,
56b/13, 56b/14, 56b/15,
56b/15, 56b/15, 57a/1, 57a/1,
57a/2, 57a/2, 57a/3, 57a/4,
57a/4, 57a/5, 57a/6, 57a/9,
57a/10, 57a/12, 57a/14, 57a/15,
57b/2, 57b/2, 57b/3, 57b/5,
57b/5, 57b/6, 57b/7, 57b/8,
57b/9, 57b/9, 57b/10, 57b/13,
57b/13, 57b/13, 57b/13,
57b/14, 58a/1, 58a/4, 58a/6,
58a/7, 58a/7, 58a/8, 58a/9,
58a/10, 58a/10, 58a/10, 58a/10,
58a/11, 58a/11, 58b/1, 58b/2,
58b/3, 58b/3, 58b/3, 58b/3,

58b/3, 58b/3, 58b/4, 58b/4,
58b/5, 58b/5, 58b/7, 58b/7,
58b/7, 58b/7, 58b/8, 58b/8,
58b/9, 58b/9, 58b/9, 58b/10,
58b/11, 58b/11, 58b/12,
58b/13, 58b/13, 58b/13,
58b/14, 58b/14, 59a/1, 59a/2,
59a/2, 59a/3, 59a/3, 59a/3,
59a/4, 59a/5, 59a/6, 59a/6,
59a/6, 59a/7, 59a/7, 59a/8,
59a/8, 59a/9, 59a/9, 59a/10,
59a/11, 59a/12, 59b/1, 59b/1,
59b/2, 59b/2, 59b/3, 59b/3,
59b/4, 59b/4, 59b/5, 59b/6,
59b/7, 59b/9, 59b/10, 59b/12,
59b/12, 59b/12, 59b/14,
59b/15, 59b/15, 59b/15,
59b/15, 59b/15, 60a/1, 60a/1,
60a/1, 60a/1, 60a/2, 60a/2,
60a/3, 60a/3, 60a/4, 60a/4,
60a/5, 60a/5, 60a/5, 60a/6,
60a/6, 60a/6, 60a/6, 60a/6,
60a/6, 60a/7, 60a/7, 60a/7,
60a/7, 60a/7, 60a/7, 60a/8,
60a/8, 60a/9, 60a/9, 60a/9,
60a/10, 60a/10, 60a/10, 60a/11,
60a/11, 60a/11, 60a/11, 60a/12,
60a/12, 60a/12, 60a/13, 60a/13,

60a/13, 60a/13, 60a/14, 60a/14,
60a/15, 60a/15, 60a/15, 60a/15,
60a/15, 60a/15, 60a/15, 60b/1,
61a/1, 61a/1, 61a/1, 61a/2,
61a/2, 61a/3, 61a/5, 61a/5,
61a/5, 61a/5, 61a/7, 61a/7,
61a/9, 61a/11, 61a/12, 61a/13,
61a/13, 61a/13, 61a/14, 61a/14,
61a/15, 61b/1, 61b/2, 61b/2,
61b/3, 61b/3, 61b/3, 61b/3,
61b/4, 61b/4, 61b/5, 61b/6,
61b/7, 61b/8, 61b/14, 61b/14,
62a/1, 62a/1, 62a/1, 62a/2,
62a/2, 62a/2, 62a/3, 62a/4,
62a/4, 62a/4, 62a/5, 62a/6,
62a/6, 62a/6, 62a/14, 62a/14,
62a/14, 62a/15, 62a/15, 62a/15,
62a/15, 62a/15, 62a/15, 62b/1,
62b/2, 62b/2, 62b/2, 62b/2,
62b/3, 62b/7, 62b/7, 62b/9,
62b/9, 62b/10, 62b/10, 62b/11,
62b/11, 62b/13, 63a/1, 63a/1,
63a/4, 63a/4, 63a/5, 63a/6,
63a/7, 63a/7, 63a/8, 63a/10,
63a/10, 63a/10, 63a/11, 63a/11,
63a/11, 63a/12, 63a/12, 63a/12,
63a/12, 63a/13, 63a/13, 63a/13,
63a/14, 63a/14, 63a/14, 63a/15,

63b/1, 63b/2, 63b/2, 63b/2,
63b/5, 63b/7, 63b/7, 63b/8,
63b/8, 63b/10, 63b/12, 63b/12,
63b/14, 63b/14, 63b/14,
63b/15, 63b/15, 63b/15,
63b/15, 64a/1, 64a/5, 64a/10,
64a/10, 64a/11, 64a/11, 64a/11,
64a/12, 64a/12, 64a/12, 64a/13,
64a/14, 64a/14, 64a/14, 64a/15,
64a/15, 64a/15, 64a/15, 64b/2,
64b/2, 64b/2, 64b/2, 64b/2,
64b/3, 64b/3, 64b/5, 64b/6,
64b/6, 64b/8, 64b/8, 64b/9,
64b/9, 64b/11, 64b/11, 64b/11,
64b/13, 64b/13, 64b/14,
64b/14, 64b/14, 64b/14,
64b/14, 64b/15, 64b/15,
64b/15, 64b/15, 64b/15, 65a/1,
65a/2, 65a/2, 65a/3, 65a/4,
65a/4, 65a/5, 65a/5, 65a/6,
65a/7, 65a/7, 65a/8, 65a/8,
65a/9, 65a/10, 65a/11, 65a/11,
65a/12, 65a/15, 65b/1, 65b/1,
65b/2, 65b/3, 65b/3, 65b/5,
65b/7, 65b/7, 65b/7, 65b/8,
65b/8, 65b/9, 65b/10, 65b/10,
65b/12, 65b/12, 65b/12,
65b/12, 65b/12, 65b/13, 66a/3,

66a/5, 66a/6, 66a/9, 66a/10,
66a/11, 66a/13, 66a/13, 66a/14,
66a/15, 66a/15, 66b/2, 66b/4,
66b/5, 66b/8, 66b/8, 66b/9,
66b/9, 66b/9, 66b/10, 66b/10,
66b/11, 66b/11, 66b/11,
66b/12, 66b/12, 66b/12,
66b/13, 66b/13, 66b/14,
66b/14, 66b/15, 67a/2, 67a/2,
67a/2, 67a/3, 67a/3, 67a/4,
67a/5, 67a/5, 67a/6, 67a/7,
67a/11, 67a/11, 67a/12, 67a/12,
67a/13, 67a/13, 67a/14, 67a/15,
67a/15, 67a/15, 67b/1, 67b/1,
67b/2, 67b/2, 67b/2, 67b/2,
67b/2, 67b/3, 67b/3, 67b/3,
67b/4, 67b/6, 67b/7, 67b/11,
67b/11, 68a/1, 68a/2, 68a/3,
68a/4, 68a/5, 68a/5, 68a/5,
68a/6, 68a/6, 68a/7, 68a/7,
68a/8, 68a/12, 68a/13, 68a/13,
68a/14, 68a/15, 68a/15, 68b/2,
68b/2, 68b/4, 68b/6, 68b/9,
68b/11, 68b/11, 68b/11,
68b/11, 68b/11, 68b/12,
68b/12, 68b/13, 69a/2, 69a/3,
69a/3, 69a/6, 69a/6, 69a/7,
69a/8, 69a/9, 69a/9, 69a/9,

69a/10, 69a/11, 69a/12, 69a/12,
69a/12, 69a/13, 69a/15, 69b/2,
69b/2, 69b/5, 69b/8, 69b/10,
69b/12, 69b/12, 69b/13,
69b/15, 69b/15, 70a/2, 70a/2,
70a/4, 70a/4, 70a/7, 70a/11,
70a/14, 70a/15, 70b/3, 70b/4,
70b/4, 70b/4, 70b/9, 70b/12,
71a/1, 71a/6, 71a/7, 71a/7,
71a/9, 71a/12, 71a/13, 71a/13,
71a/14, 71a/15, 71a/15, 71a/15,
71a/15, 71b/2, 71b/6, 71b/7,
71b/7, 71b/7, 71b/8, 71b/8,
71b/8, 71b/8, 71b/8, 71b/9,
71b/11, 71b/14, 71b/15, 72a/1,
72a/5, 72a/5, 72a/6, 72a/6,
72a/8, 72a/9, 72a/12, 72a/13,
72a/13, 72a/14, 72b/1, 72b/2,
72b/4, 72b/4, 72b/8, 72b/8,
72b/9, 72b/11, 72b/11, 72b/11,
72b/11, 72b/12, 72b/12,
72b/14, 72b/15, 73a/1, 73a/4,
73a/4, 73a/4, 73a/5, 73a/6,
73a/6, 73a/6, 73a/7, 73a/7,
73a/8, 73a/11, 73a/11, 73a/11,
73a/13, 73a/14, 73a/14, 73b/2,
73b/2, 73b/2, 73b/4, 73b/6,
73b/8, 73b/8, 73b/13, 73b/13,

73b/13, 73b/15, 74a/2, 74a/4,
74a/5, 74a/8, 74a/10, 74a/10,
74a/11, 74a/12, 74a/12, 74a/13,
74a/14, 74a/15, 74a/15, 74b/2,
74b/2, 74b/2, 74b/3, 74b/3,
74b/4, 74b/4, 74b/5, 74b/6,
74b/6, 74b/8, 74b/8, 74b/9,
74b/10, 74b/11, 74b/11,
74b/12, 74b/12, 74b/13,
74b/13, 74b/13, 74b/15, 75a/1,
75a/1, 75a/1, 75a/2, 75a/2,
75a/3, 75a/8, 75a/8, 75a/8,
75a/8, 75a/9, 75a/9, 75a/10,
75a/10, 75a/11, 75a/12, 75a/12,
75a/13, 75b/2, 75b/2, 75b/3,
75b/4, 75b/5, 75b/5, 75b/6,
75b/7, 75b/7, 75b/9, 75b/10,
75b/12, 75b/13, 75b/13,
75b/14, 75b/14, 75b/15,
75b/15, 76a/1, 76a/1, 76a/1,
76a/2, 76a/3, 76a/4, 76a/5,
76a/5, 76a/6, 76a/6, 76a/6,
76a/6, 76a/7, 76a/8, 76a/9,
76a/9, 76a/10, 76a/11, 76a/11,
76a/12, 76a/12, 76a/12, 76a/12,
76a/12, 76a/12, 76a/13, 76a/13,
76a/13, 76a/13, 76a/14, 76a/14,
76a/14, 76a/15, 76a/15, 76a/15,

76a/15, 76a/15, 76b/1, 76b/1,
76b/1, 76b/3, 76b/4, 76b/4,
76b/5, 76b/6, 76b/7, 76b/7,
76b/8, 76b/9, 76b/10, 76b/10,
76b/10, 76b/11, 76b/11,
76b/12, 76b/13, 76b/13,
76b/14, 76b/14, 76b/15,
76b/15, 76b/2, 77a/3, 77a/3,
77a/3, 77a/4, 77a/8, 77a/10,
77a/11, 77a/11, 77a/13, 77a/14,
77a/15, 77a/15, 77a/15, 77a/15,
77b/1, 77b/1, 77b/2, 77b/2,
77b/3, 77b/4, 77b/5, 77b/5,
77b/5, 77b/5, 77b/6, 77b/7,
77b/8, 77b/8, 77b/9, 77b/9,
77b/10, 77b/12, 77b/13,
77b/15, 78a/2, 78a/2, 78a/3,
78a/4, 78a/4, 78a/4, 78a/5,
78a/5, 78a/6, 78a/6, 78a/7,
78a/7, 78a/7, 78a/8, 78a/8,
78a/8, 78a/9, 78a/9, 78a/10,
78a/11, 78a/11, 78a/12, 78a/13,
78a/13, 78a/13, 78a/14, 78a/14,
78a/14, 78a/15, 78b/1, 78b/1,
78b/2, 78b/2, 78b/3, 78b/4,
78b/4, 78b/4, 78b/5, 78b/5,
78b/6, 78b/6, 78b/7, 78b/8,
78b/9, 78b/10, 78b/10, 78b/11,

78b/11, 78b/12, 78b/13,
78b/13, 78b/14, 78b/15,
78b/15, 79a/1, 79a/1, 79a/2,
79a/3, 79a/3, 79a/4, 79a/4,
79a/5, 79a/6, 79a/6, 79a/7,
79a/7, 79a/7, 79a/8, 79a/8,
79a/9, 79a/9, 79a/9, 79a/9,
79a/10, 79a/11, 79a/11, 79a/12,
79a/13, 79a/14, 79a/14, 79a/14,
79a/15, 79a/15, 79a/15, 79b/1,
79b/2, 79b/2, 79b/3, 79b/3,
79b/4, 79b/5, 79b/6, 79b/6,
79b/7, 79b/7, 79b/7, 79b/7,
79b/8, 79b/10, 79b/11, 79b/13,
79b/13, 79b/13, 80a/1, 80a/1,
80a/2, 80a/2, 80a/2, 80a/3,
80a/3, 80a/5, 80a/5, 80a/6,
80a/6, 80a/7, 80a/7, 80a/7,
80a/8, 80a/8, 80a/8, 80a/9,
80a/9, 80a/10, 80a/10, 80a/11,
80a/12, 80a/13, 80a/13, 80a/14,
80b/1, 80b/1, 80b/2, 80b/3,
80b/3, 80b/6, 80b/7, 80b/8,
80b/8, 80b/8, 80b/8, 80b/8,
80b/9, 80b/10, 80b/11, 80b/11,
80b/13, 80b/14, 80b/14,
80b/15, 81a/1, 81a/1, 81a/2,
81a/2, 81a/2, 81a/2, 81a/3,

81a/3, 81a/4, 81a/4, 81a/5,
81a/6, 81a/7, 81a/7, 81a/8,
81a/8, 81a/8, 81a/9, 81a/9,
81a/10, 81a/10, 81a/11, 81a/11,
81a/12, 81a/12, 81a/12, 81a/13,
81a/13, 81a/13, 81a/14, 81a/14,
81a/14, 81a/15, 81a/15, 81a/15,
81b/2, 81b/2, 81b/3, 81b/3,
81b/4, 81b/4, 81b/5, 81b/5,
81b/5, 81b/5, 81b/6, 81b/6,
81b/7, 81b/7, 81b/7, 81b/8,
81b/8, 81b/8, 81b/9, 81b/9,
81b/9, 81b/10, 81b/10, 81b/11,
81b/11, 81b/12, 81b/12,
81b/13, 81b/13, 81b/14,
81b/14, 81b/14, 81b/15,
81b/15, 81b/15, 81b/15, 82a/1,
82a/1, 82a/1, 82a/2, 82a/2,
82a/2, 82a/3, 82a/3, 82a/4,
82a/4, 82a/5, 82a/5, 82a/6,
82a/6, 82a/6, 82a/6, 82a/7,
82a/8, 82a/8, 82a/9, 82a/9,
82a/9, 82a/10, 82a/10, 82a/11,
82a/12, 82a/13, 82a/13, 82a/14,
82a/15, 82a/15, 82b/1, 82b/1,
82b/1, 82b/2, 82b/2, 82b/3,
82b/3, 82b/3, 82b/4, 82b/4,
82b/4, 82b/6, 82b/6, 82b/7,
82b/7, 82b/8, 82b/8, 82b/9,
82b/10, 82b/10, 82b/10,
82b/11, 82b/11, 82b/11,
82b/12, 82b/13, 82b/13,
82b/14, 82b/14, 82b/15, 83a/1,
83a/2, 83a/2, 83a/3, 83a/3,
83a/3, 83a/4, 83a/5, 83a/5,
83a/6, 83a/6, 83a/7, 83a/8,
83a/8, 83a/8, 83a/8, 83a/8,
83a/8, 83a/8, 83a/10, 83a/10,
83a/10, 83a/11, 83a/12, 83a/12,
83a/14, 83a/14, 83a/15, 83a/15,
83a/15, 83b/1, 83b/1, 83b/1,
83b/2, 83b/2, 83b/2, 83b/3,
83b/4, 83b/5, 83b/6, 83b/6,
83b/7, 83b/7, 83b/8, 83b/8,
83b/8, 83b/9, 83b/10, 83b/11,
83b/12, 83b/12, 83b/12,
83b/12, 83b/13, 83b/13,
83b/13, 83b/14, 83b/14,
83b/14, 83b/15, 83b/15, 84a/1,
84a/1, 84a/1, 84a/2, 84a/2,
84a/2, 84a/2, 84a/3, 84a/3,
84a/4, 84a/4, 84a/4, 84a/4,
84a/5, 84a/5, 84a/6, 84a/6,
84a/7, 84a/7, 84a/7, 84a/8,
84a/9, 84a/9, 84a/9, 84a/10,
84a/11, 84a/11, 84a/12, 84a/12,

84a/13, 84a/14, 84a/14, 84a/15,
84b/1, 84b/1, 84b/2, 84b/2,
84b/3, 84b/3, 84b/3, 84b/4,
84b/5, 84b/5, 84b/5, 84b/6,
84b/6, 84b/6, 84b/7, 84b/8,
84b/8, 84b/9, 84b/10, 84b/10,
84b/12, 84b/13, 84b/13,
84b/15, 84b/15, 84b/15, 85a/1,
85a/1, 85a/2, 85a/3, 85a/3,
85a/4, 85a/4, 85a/4, 85a/5,
85a/5, 85a/5, 85a/6, 85a/6,
85a/7, 85a/8, 85a/8, 85a/9,
85a/9, 85a/9, 85a/10, 85a/10,
85a/10, 85a/11, 85a/13, 85a/13,
85a/13, 85a/14, 85a/14, 85a/15,
85a/15, 85a/15, 85b/1, 85b/1,
85b/1, 85b/1, 85b/2, 85b/3,
85b/3, 85b/3, 85b/4, 85b/4,
85b/4, 85b/5, 85b/6, 85b/6,
85b/6, 85b/7, 85b/7, 85b/8,
85b/8, 85b/9, 85b/9, 85b/10,
85b/10, 85b/11, 85b/12,
85b/13, 85b/13, 85b/14,
85b/14, 85b/15, 86a/1, 86a/1,
86a/1, 86a/1, 86a/2, 86a/2,
86a/2, 86a/2, 86a/3, 86a/3,
86a/4, 86a/4, 86a/4, 86a/5,
86a/5, 86a/6, 86a/6, 86a/6,

86a/6, 86a/7, 86a/8, 86a/8,
86a/9, 86a/9, 86a/9, 86a/10,
86a/10, 86a/10, 86a/11, 86a/11,
86a/11, 86a/12, 86a/12, 86a/12,
86a/12, 86a/13, 86a/13, 86a/13,
86a/14, 86a/14, 86a/14, 86a/15,
86a/15, 86a/15, 86b/1, 86b/2,
86b/2, 86b/2, 86b/3, 86b/3,
86b/3, 86b/4, 86b/4, 86b/4,
86b/5, 86b/5, 86b/5, 86b/6,
86b/6, 86b/6, 86b/6, 86b/7,
86b/7, 86b/7, 86b/7, 86b/8,
86b/8, 86b/8, 86b/9, 86b/10,
86b/10, 86b/10, 86b/11,
86b/11, 86b/11, 86b/12,
86b/13, 86b/13, 86b/13,
86b/14, 86b/14, 86b/14,
86b/15, 86b/15, 86b/15, 87a/3,
87a/3, 87a/3, 87a/5, 87a/5,
87a/5, 87a/6, 87a/8, 87a/8,
87a/8, 87a/8, 87a/9, 87a/9,
87a/9, 87a/9, 87a/10, 87a/10,
87a/10, 87a/11, 87a/11, 87a/11,
87a/12, 87a/12, 87a/12, 87a/12,
87a/13, 87a/13, 87a/13, 87a/13,
87a/13, 87a/14, 87a/14, 87a/14,
87a/15, 87b/1, 87b/2, 87b/3,
87b/3, 87b/4, 87b/4, 87b/4,

87b/4, 87b/4, 87b/5, 87b/5,
87b/5, 87b/6, 87b/6, 87b/8,
87b/8, 87b/9, 87b/9, 87b/9,
87b/10, 87b/10, 87b/10,
87b/10, 87b/10, 87b/11,
87b/13, 87b/14, 87b/14,
87b/14, 87b/14, 87b/15,
87b/15, 87b/15, 87b/15,
87b/15, 87b/15, 88a/2, 88a/3,
88a/4, 88a/6, 88a/6, 88a/6,
88a/7, 88a/7, 88a/7, 88a/8,
88a/8, 88a/8, 88a/8, 88a/10,
88a/12, 88a/13, 88a/13, 88a/13,
88a/15, 88b/3, 88b/3, 88b/4,
88b/5, 88b/5, 88b/5, 88b/6,
88b/6, 88b/7, 88b/8, 88b/8,
88b/8, 88b/8, 88b/9, 88b/9,
88b/9, 88b/9, 88b/9, 88b/10,
88b/10, 88b/10, 88b/10,
88b/11, 88b/11, 88b/11,
88b/12, 88b/14, 88b/14,
88b/14, 88b/15, 88b/15,
88b/15, 89a/1, 89a/1, 89a/1,
89a/2, 89a/4, 89a/4, 89a/4,
89a/4, 89a/7, 89a/7, 89a/10,
89a/10, 89a/10, 89a/10, 89a/11,
89a/13, 89a/14, 89a/15, 89a/15,
89a/15, 89b/1, 89b/2, 89b/2,

89b/2, 89b/3, 89b/3, 89b/4,
89b/5, 89b/5, 89b/6, 89b/7,
89b/8, 89b/8, 89b/9, 89b/10,
89b/10, 89b/10, 89b/10,
89b/10, 89b/11, 89b/11,
89b/13, 89b/13, 90a/1, 90a/1,
90a/1, 90a/1, 90a/2, 90a/3,
90a/3, 90a/4, 90a/4, 90a/5,
90a/5, 90a/5, 90a/7, 90a/7,
90a/8, 90a/9, 90a/10, 90a/10,
90a/11, 90a/12, 90a/12, 90a/13,
90a/13, 90a/13, 90a/14, 90b/3,
90b/3, 90b/3, 90b/4, 90b/5,
90b/5, 90b/6, 90b/6, 90b/6,
90b/7, 90b/8, 90b/10, 90b/11,
90b/13, 90b/14, 90b/14,
90b/15, 90b/15, 90b/15, 91a/1,
91a/3, 91a/3, 91a/4, 91a/7,
91a/7, 91a/9, 91a/10, 91a/10,
91a/10, 91a/11, 91a/12, 91a/13,
91a/15, 91a/15, 91b/1, 91b/3,
91b/3, 91b/4, 91b/4, 91b/6,
91b/6, 91b/9, 91b/9, 91b/10,
91b/11, 91b/15, 91b/15,
91b/15, 92a/5, 92a/5, 92a/5,
92a/7, 92a/7, 92a/7, 92a/10,
92a/10, 92a/11, 92a/12, 92a/13,
92a/13, 92a/15, 92b/1, 92b/1,

92b/1, 92b/1, 92b/1, 92b/1,
92b/2, 92b/2, 92b/2, 92b/3,
92b/4, 92b/4, 92b/5, 92b/6,
92b/6, 92b/6, 92b/7, 92b/8,
92b/8, 92b/9, 92b/9, 92b/9,
92b/10, 92b/10, 92b/10,
92b/10, 92b/10, 92b/10,
92b/11, 92b/11, 92b/11,
92b/12, 92b/13, 92b/13,
92b/13, 92b/14, 92b/14,
92b/14, 92b/15, 92b/15, 93a/1,
93a/1, 93a/1, 93a/2, 93a/4,
93a/4, 93a/4, 93a/5, 93a/6,
93a/7, 93a/7, 93a/8, 93a/9,
93a/10, 93a/10, 93a/10, 93a/11,
93a/11, 93a/11, 93a/11, 93a/12,
93a/12, 93a/14, 93a/14, 93a/15,
93b/1, 93b/1, 93b/2, 93b/2,
93b/2, 93b/4, 93b/5, 93b/5,
93b/6, 93b/6, 93b/7, 93b/7,
93b/7, 93b/8, 93b/8, 93b/8,
93b/9, 93b/10, 93b/10, 93b/10,
93b/10, 93b/10, 93b/11,
93b/12, 93b/12, 93b/12,
93b/13, 93b/13, 93b/13,
93b/15, 94a/1, 94a/1, 94a/1,
94a/1, 94a/1, 94a/2, 94a/4,
94a/4, 94a/4, 94a/4, 94a/5,
94a/5, 94a/5, 94a/5, 94a/5,
94a/5, 94a/5, 94a/6, 94a/7,
94a/9, 94a/9, 94a/10, 94a/10,
94a/10, 94a/11, 94a/11, 94a/11,
94a/13, 94a/13, 94a/13, 94a/14,
94a/14, 94a/14, 94a/15, 94b/1,
94b/1, 94b/2, 94b/2, 94b/2,
94b/2, 94b/2, 94b/3, 94b/3,
94b/3, 94b/5, 94b/6, 94b/7,
94b/8, 94b/8, 94b/9, 94b/9,
94b/10, 94b/11, 94b/12,
94b/13, 94b/14, 94b/14,
94b/14, 94b/15, 94b/15,
94b/15, 94b/15, 94b/15, 95a/1,
95a/1, 95a/1, 95a/2, 95a/2,
95a/3, 95a/3, 95a/3, 95a/3,
95a/6, 95a/6, 95a/7, 95a/7,
95a/9, 95a/9, 95a/10, 95a/10,
95a/11, 95a/12, 95a/14, 95a/14,
95a/14, 95a/15, 95a/15, 95a/15,
95b/2, 95b/2, 95b/2, 95b/4,
95b/4, 95b/5, 95b/5, 95b/6,
95b/6, 95b/6, 95b/6, 95b/7,
95b/8, 95b/8, 95b/8, 95b/8,
95b/9, 95b/10, 95b/10, 95b/11,
95b/11, 95b/12, 95b/12,
95b/13, 95b/14, 95b/14,
95b/14, 95b/14, 95b/15,

95b/15, 96a/1, 96a/1, 96a/2,
96a/3, 96a/3, 96a/3, 96a/4,
96a/4, 96a/6, 96a/7, 96a/7,
96a/9, 96a/10, 96a/11, 96a/11,
96a/12, 96a/13, 96a/13, 96a/14,
96a/14, 96a/14, 96a/15, 96a/15,
96a/15, 96b/2, 96b/2, 96b/3,
96b/3, 96b/3, 96b/3, 96b/3,
96b/3, 96b/5, 96b/7, 96b/7,
96b/7, 96b/9, 96b/10, 96b/11,
96b/12, 96b/13, 96b/13,
96b/13, 96b/14, 97a/1, 97a/1,
97a/2, 97a/2, 97a/2, 97a/3,
97a/3, 97a/3, 97a/4, 97a/4,
97a/4, 97a/4, 97a/4, 97a/4,
97a/5, 97a/5, 97a/5, 97a/5,
97a/5, 97a/5, 97a/5, 97a/7,
97a/10, 97a/10, 97a/10, 97a/11,
97a/13, 97a/14, 97a/14, 97a/14,
97a/14, 97b/1, 97b/1, 97b/1,
97b/1, 97b/2, 97b/2, 97b/2,
97b/3, 97b/6, 97b/6, 97b/7,
97b/7, 97b/8, 97b/8, 97b/9,
97b/10, 97b/10, 97b/10,
97b/11, 97b/12, 97b/12,
97b/12, 97b/13, 97b/13,
97b/13, 97b/13, 97b/14,
97b/15, 97b/15, 97b/15, 98a/1,

98a/1, 98a/1, 98a/1, 98a/1,
98a/3, 98a/3, 98a/4, 98a/4,
98a/4, 98a/5, 98a/5, 98a/7,
98a/8, 98a/8, 98a/8, 98a/10,
98a/10, 98a/11, 98a/11, 98a/11,
98a/13, 98a/13, 98a/13, 98a/13,
98a/14, 98a/14, 98a/14, 98b/1,
98b/2, 98b/4, 98b/4, 98b/4,
98b/4, 98b/4, 98b/5, 98b/6,
98b/6, 98b/6, 98b/6, 98b/6,
98b/6, 98b/7, 98b/9, 98b/9,
98b/9, 98b/10, 98b/11, 98b/11,
98b/11, 98b/11, 98b/12,
98b/12, 98b/12, 98b/13,
98b/13, 98b/13, 98b/14,
98b/14, 98b/14, 98b/15, 99a/1,
99a/1, 99a/1, 99a/2, 99a/2,
99a/3, 99a/4, 99a/4, 99a/6,
99a/6, 99a/7, 99a/9, 99a/9,
99a/9, 99a/10, 99a/10, 99a/10,
99a/11, 99a/11, 99a/12, 99a/12,
99a/12, 99a/12, 99a/12, 99a/15,
99b/1, 99b/2, 99b/2, 99b/2,
99b/2, 99b/2, 99b/2, 99b/2,
99b/4, 99b/5, 99b/5, 99b/5,
99b/5, 99b/7, 99b/8, 99b/8,
99b/8, 99b/11, 99b/11, 99b/11,
99b/11, 99b/11, 99b/11,

99b/11,	99b/12,	99b/12,	101b/6,	101b/6,	101b/7,
99b/12,	99b/15,	99b/15,	101b/9,	101b/10,	101b/10,
99b/15,	100a/2,	100a/3,	101b/11,	101b/12,	101b/12,
100a/4,	100a/4,	100a/5,	101b/13,	102a/2,	102a/3,
100a/6,	100a/6,	100a/7,	102a/5,	102a/6,	102a/6,
100a/8,	100a/9,	100a/12,	102a/8,	102a/9,	102a/9,
100a/12,	100a/13,	100a/13,	102a/10,	102a/10,	102a/10,
100a/13,	100a/14,	100a/14,	102a/10,	102a/11,	102a/12,
100a/15,	100a/15,	100b/1,	102a/12,	102a/12,	102a/13,
100b/1,	100b/1,	100b/2,	102a/14,	102a/15,	102a/15,
100b/2,	100b/2,	100b/3,	102b/1,	102b/1,	102b/1,
100b/3,	100b/3,	100b/3,	102b/1,	102b/3,	102b/4,
100b/5,	100b/5,	100b/5,	102b/4,	102b/4,	102b/5,
100b/7,	100b/7,	100b/7,	102b/6,	102b/7,	102b/9,
100b/7,	100b/7,	100b/7,	102b/11,	102b/11,	102b/11,
100b/9,	100b/10,	100b/11,	102b/11,	102b/11,	102b/11,
100b/11,	100b/13,	101a/1,	102b/12,	102b/12,	102b/12,
101a/2,	101a/2,	101a/2,	102b/13,	102b/13,	102b/13,
101a/3,	101a/4,	101a/6,	102b/13,	102b/14,	102b/14,
101a/7,	101a/7,	101a/8,	102b/14,	102b/15,	102b/15,
101a/10,	101a/10,	101a/11,	103a/1,	103a/1,	103a/2,
101a/11,	101a/12,	101a/12,	103a/2,	103a/2,	103a/5,
101a/12,	101a/12,	101a/12,	103a/6,	103a/6,	103a/7,
101a/14,	101a/14,	101b/1,	103a/7,	103a/7,	103a/8,
101b/1,	101b/1,	101b/1,	103a/9,	103a/9,	103a/10,
101b/1,	101b/2,	101b/2,	103a/10,	103a/10,	103a/11,
101b/2,	101b/2,	101b/2,	103a/11,	103a/11,	103a/11,
101b/3,	101b/3,	101b/5,	103a/12,	103a/12,	103a/13,

103a/13,	103a/13,	103a/14,	105b/6,	105b/6,	105b/7,
103a/14,	103a/14,	103a/15,	105b/7,	105b/9,	105b/10,
103a/15,	103b/2,	103b/3,	105b/11,	106a/1,	106a/1,
103b/4,	103b/5,	103b/5,	106a/1,	106a/2,	106a/2,
103b/5,	103b/5,	103b/5,	106a/4,	106a/4,	106a/4,
103b/6,	103b/6,	103b/6,	106a/4,	106a/4,	106a/4,
103b/6,	103b/6,	103b/6,	106a/5,	106a/5,	106a/5,
103b/6,	103b/6,	103b/6,	106a/5,	106a/5,	106a/5,
103b/6,	103b/7,	103b/7,	106a/7,	106a/8,	106a/10,
103b/6,	103b/7,	103b/7,	106a/10,	106a/12,	106a/13,
103b/9,	103b/9,	103b/10,	106a/10,	106a/12,	106a/13,
103b/9,	103b/9,	103b/10,	106a/14,	106a/15,	106a/15,
103b/10,	103b/10,	103b/11,	106a/14,	106a/15,	106a/15,
103b/10,	103b/10,	103b/11,	106b/1,	106b/2,	106b/2,
103b/13,	103b/14,	103b/14,	106b/1,	106b/2,	106b/2,
103b/13,	103b/14,	103b/14,	106b/2,	106b/3,	106b/3,
103b/14,	103b/14,	104a/1,	106b/2,	106b/3,	106b/3,
103b/14,	103b/14,	104a/1,	106b/3,	106b/3,	106b/3,
104a/4,	104a/5,	104a/5,	106b/3,	106b/3,	106b/3,
104a/4,	104a/5,	104a/5,	106b/7,	106b/7,	106b/7,
104a/5,	104a/5,	104a/5,	106b/7,	106b/7,	106b/7,
104a/10,	104a/10,	104a/10,	106b/8,	106b/8,	106b/8,
104a/10,	104a/10,	104a/10,	106b/8,	106b/8,	106b/8,
104a/11,	104a/13,	104a/13,	106b/8,	106b/9,	106b/9,
104a/11,	104a/13,	104a/13,	106b/8,	106b/9,	106b/9,
104a/13,	104a/14,	104a/14,	106b/9,	106b/9,	106b/9,
104a/13,	104a/14,	104a/14,	106b/9,	106b/9,	106b/9,
104a/15,	104a/15,	104a/15,	106b/10,	106b/10,	106b/11,
104a/15,	104a/15,	104a/15,	106b/10,	106b/10,	106b/11,
104b/1,	104b/5,	104b/6,	106b/13,	107a/4,	107a/4,
104b/1,	104b/5,	104b/6,	106b/13,	107a/4,	107a/4,
104b/6,	104b/6,	104b/8,	107a/4,	107a/4,	107a/4,
104b/6,	104b/6,	104b/8,	107a/4,	107a/4,	107a/4,
104b/8,	104b/10,	104b/11,	107a/5,	107a/5,	107a/5,
104b/8,	104b/10,	104b/11,	107a/8,	107a/8,	107a/8,
104b/8,	104b/10,	104b/11,	107a/8,	107a/8,	107a/8,
104b/14,	104b/15,	105a/2,	107a/8,	107a/8,	107a/8,
104b/14,	104b/15,	105a/2,	107a/9,	107a/10,	107a/10,
105a/6,	105a/7,	105a/10,	107a/9,	107a/10,	107a/10,
105a/6,	105a/7,	105a/10,	107a/10,	107a/14,	107a/14,
105a/10,	105a/10,	105a/10,	107a/10,	107a/14,	107a/14,
105a/10,	105a/10,	105a/10,	107a/15,	107b/1,	107b/1,
105a/10,	105a/10,	105a/10,	107a/15,	107b/1,	107b/1,
105a/10,	105a/10,	105a/11,	107b/2,	107b/2,	107b/2,
105a/10,	105a/10,	105a/11,	107b/2,	107b/2,	107b/2,
105a/11,	105a/11,	105a/11,	107b/2,	107b/2,	107b/2,
105a/11,	105a/11,	105a/11,	107b/2,	107b/2,	107b/2,
105a/11,	105a/11,	105a/12,	107b/2,	107b/3,	107b/3,
105a/11,	105a/11,	105a/12,	107b/2,	107b/3,	107b/3,
105a/12,	105a/12,	105a/12,	107b/3,	107b/4,	107b/5,
105a/12,	105a/12,	105a/12,	107b/3,	107b/4,	107b/5,
105a/13,	105b/1,	105b/5,	107b/5,	107b/9,	107b/9,
105a/13,	105b/1,	105b/5,	107b/5,	107b/9,	107b/9,

107b/11, 107b/12, 107b/13,	109b/5, 109b/5, 109b/7,
107b/13, 107b/13, 108a/3,	109b/7, 109b/8, 109b/8,
108a/4, 108a/5, 108a/5, 108a/7,	109b/8, 109b/8, 109b/9,
108a/7, 108a/8, 108a/9,	109b/9, 109b/11, 109b/13,
108a/10, 108a/14, 108a/15,	109b/15, 109b/15
108a/15, 108b/3, 108b/3,	vebā <i>Ar.</i> Veba, salgın hastalık [2].
108b/5, 108b/5, 108b/7,	v.+dur 67a/1
108b/7, 108b/8, 108b/8,	v.+ı 66b/7
108b/9, 108b/11, 108b/11,	veca' <i>Ar.</i> Ağrı, sızı, acı [15].
108b/11, 108b/12, 108b/12,	v. 26b/1, 27a/1, 104a/13,
108b/13, 108b/13, 108b/13,	105b/3
108b/14, 108b/14, 108b/14,	v.+dur 105b/3
108b/14, 108b/14, 108b/14,	v.+ı 26b/15
108b/15, 108b/15, 108b/15,	v.+ına 32b/4
108b/15, 108b/15, 109a/1,	v.-ı mefāşıl 26a/8, 27a/10
109a/1, 109a/1, 109a/2, 109a/2,	v.ü'l-mefāşıl 14b/9, 17a/11,
109a/2, 109a/2, 109a/2, 109a/3,	17b/3, 33b/8, 61a/10, 61a/11
109a/3, 109a/3, 109a/3, 109a/4,	vech <i>Ar.</i> Sebep, vesile [2].
109a/5, 109a/5, 109a/5, 109a/5,	v.+le 28a/11, 29a/13
109a/5, 109a/6, 109a/6, 109a/6,	vekkād <i>Ar.</i> Parlak, aydınlık, ışıklı [1].
109a/6, 109a/7, 109a/7, 109a/9,	v.+ından 1b/7
109a/9, 109a/9, 109a/10,	velī <i>Far.</i> Velakin, ama, fakat <i>bk.</i>
109a/10, 109a/11, 109a/11,	velikin [14].
109a/12, 109a/12, 109a/12,	v. 42b/4, 72a/12, 74a/6, 78a/10,
109a/13, 109a/13, 109a/14,	78b/2, 78b/3, 79a/13, 79b/15,
109a/14, 109a/15, 109a/15,	81b/2, 82a/3, 82a/7, 82b/2,
109b/1, 109b/2, 109b/4,	82b/7, 84a/15
109b/5, 109b/5, 109b/5,	velikin <i>Far.</i> Ama, fakat <i>bk. velī</i> [1].

v. 82a/14

verd *Ar. Gül* [3].
v.-i aḥmer 34a/7, 34a/10, 34b/6

verem *Ar. Verem, Koch basilinin yol açtığı bulaşıcı hastalık* [16].
v. 15a/8, 105a/13
v.+dür 50a/13, 69b/11, 72a/13, 72b/7, 73b/12
v.+i 33b/9
v.+lere 82b/13, 96b/9, 96b/10, 97a/10, 97a/12, 102b/3, 102b/11
v.+leri 92b/8

veremli *Ar. T. Veremli* [1].
v. 39b/4

veyā *Ar. Far. Veya* [47].
v. 24a/14, 25a/3, 41b/1, 43b/13, 44a/7, 44a/7, 44a/9, 44b/10, 44b/10, 45a/2, 45a/11, 46a/3, 46a/12, 46b/1, 46b/2, 50a/3, 50a/11, 50a/11, 50b/7, 50b/14, 50b/15, 51a/1, 51a/4, 51a/5, 52b/3, 52b/3, 52b/13, 52b/13, 54a/5, 58a/3, 62a/3, 62b/8, 63b/13, 65a/7, 66a/2, 70a/8, 70a/8, 71b/10, 71b/15, 71b/15, 73a/5, 77a/1, 77b/5, 79b/9, 106b/6, 108a/9, 109b/1

veyāhūd *Ar. Far. Veya, yahut* [37].

v. 3b/2, 13b/13, 13b/13, 13b/15, 20a/8, 25a/1, 26a/14, 26b/8, 26b/14, 30a/13, 42b/3, 44a/11, 44b/5, 45a/7, 45a/15, 46b/7, 47a/8, 52b/2, 59b/9, 60a/7, 60b/1, 61b/7, 61b/11, 63a/3, 63a/8, 63b/6, 68a/4, 69a/2, 70b/1, 70b/10, 71b/11, 72b/10, 73a/3, 75b/9, 77a/10, 96a/10, 106a/6, 106b/5

vezn *Ar. Ağırılık, ölçü* [1].

v.+ce 37a/6

vezne *Ar. Tartı* [1].

v.+de 11a/9

vilāyet *Ar. İl* [1].

v.-i Karaman 1b/5

vir- *Vermek* [216].

v.-di 1b/11

v.-e 21b/1, 29a/5, 86a/15, 89b/15

v.-ecek 8a/7, 105b/3

v.-eler 4a/2, 7a/6, 7a/13, 7a/15, 8a/1, 8a/11, 8b/14, 9b/6, 10a/9, 10b/1, 10b/3, 17a/5, 17a/6, 17a/7, 17b/12, 17b/12, 18b/12, 20a/13, 20a/15, 20b/1, 20b/2, 20b/8, 20b/8, 20b/10, 20b/14,

20b/15, 21a/1, 21a/14, 21b/1,
21b/3, 21b/3, 21b/4, 21b/4,
21b/5, 21b/6, 21b/10, 21b/14,
22b/11, 23b/5, 23b/12, 24a/7,
24b/10, 25a/1, 25a/15, 25b/1,
26a/4, 26b/4, 26b/13, 26b/14,
26b/15, 27a/2, 27a/5, 27b/2,
31b/13, 32b/12, 37a/2, 41b/9,
41b/9, 41b/13, 41b/14, 42a/1,
42a/2, 42a/4, 45a/2, 45a/4,
45a/7, 45a/7, 45a/11, 45a/15,
45b/1, 45b/4, 47b/13, 50a/7,
50b/3, 50b/4, 51a/5, 52a/14,
52b/5, 53a/4, 54a/5, 55a/6,
55b/10, 58b/14, 63a/3, 63a/4,
63b/13, 63b/14, 64a/13, 65a/4,
66a/2, 66a/3, 66b/5, 67b/11,
69a/3, 69b/1, 70a/9, 71a/13,
71b/7, 71b/10, 72b/5, 73a/6,
76b/11, 77a/5, 77b/11, 79b/5,
80a/12, 88a/12, 89a/14, 90a/3,
90a/9, 90a/11, 90b/7, 91a/14,
91b/6, 91b/8, 94a/13, 95a/13
v.-icek 3b/12, 80b/7
v.-mek 51b/15, 52a/1, 52b/5
v.-meyeler 43a/6, 47b/12,
48a/14, 57a/2, 62b/10, 62b/14,

66b/13, 69a/3, 71b/7, 73a/5,
84b/7
v.-mez 61a/12, 83b/8
v.-mezse 73a/14
v.-seler 3b/12, 36b/5, 53b/3
v.-ür 12a/6, 28a/4, 28b/3,
28b/11, 29b/2, 29b/10, 29b/11,
30b/2, 30b/4, 30b/4, 30b/5,
30b/6, 31b/6, 32a/1, 33b/8,
33b/15, 37a/8, 37a/9, 39b/6,
40b/9, 50a/2, 58a/12, 71b/14,
78a/3, 78a/7, 79a/4, 79a/7,
79a/13, 80a/7, 80a/7, 80a/15,
80b/10, 81a/2, 81b/5, 81b/14,
82a/4, 82a/5, 82b/10, 82b/11,
83a/8, 83b/7, 83b/11, 83b/14,
83b/15, 84a/1, 84a/2, 84b/8,
85a/7, 85a/8, 85a/9, 85a/10,
85b/1, 85b/3, 85b/6, 85b/10,
85b/12, 85b/12, 86a/13,
86a/13, 86b/1, 87b/8, 89b/2,
91a/8, 91b/9, 92a/3, 93a/4,
96a/1, 99b/4
v.-ürlerse 51a/8
v.-ürse 109a/12
viril- Verilmek [1].
v.-miş 91b/4

vukıyye *Ar.* Okka, dört yüz dirhemlik tartı [34].

v. 3a/15, 4b/7, 5b/5, 5b/7, 8b/9, 8b/11, 10a/8, 14a/8, 15a/3, 15b/14, 15b/14, 19b/6, 21a/12, 21a/12, 21b/8, 21b/9, 23a/8, 23a/8, 23b/9, 23b/10, 24b/8, 24b/9, 25a/14, 25a/14, 26b/8, 28b/8, 33b/3, 33b/3, 95a/8, 95b/1, 95b/1, 97a/6

v.+sine 28b/8, 28b/9

vur- Vurmak, sürmek *bk. sür-, ur-* [9].

v.-alar 16b/2, 27b/5, 27b/7, 27b/11, 29a/2, 29a/3, 68a/6

v.-mağ 106a/11, 106a/12

vü *Far.* Ve [1].

v. 33a/5

vücüd *Ar.* Beden [5].

v.+ı 5a/11, 6a/8, 9b/2, 15a/13

v.+ından 43b/6

Y

yā *Far.* Ya, veya [170].

y. 3a/12, 7a/6, 8a/11, 8a/14, 8a/14, 8a/15, 14a/3, 18b/8, 19a/3, 19b/2, 19b/9, 19b/9, 20b/8, 20b/15, 21b/2, 21b/4, 22b/11, 22b/12, 24a/2, 25a/2,

26a/7, 26a/12, 28b/14, 29b/5, 30b/14, 36a/7, 41b/6, 41b/8, 41b/11, 41b/13, 42b/3, 42b/7, 42b/7, 43b/1, 44a/10, 44a/10, 44a/10, 44b/5, 44b/14, 44b/14, 46a/1, 46a/15, 47a/8, 47a/9, 47b/12, 47b/14, 47b/15, 48a/1, 48a/2, 48a/12, 48a/13, 48b/2, 49b/1, 49b/8, 49b/11, 49b/12, 49b/13, 50a/3, 51a/3, 51a/13, 52a/1, 52a/1, 52a/2, 52a/2, 52a/12, 52a/12, 52a/14, 53a/15, 53b/8, 54b/2, 54b/6, 54b/6, 55b/11, 55b/13, 58b/8, 58b/12, 58b/13, 59a/2, 59a/13, 59b/2, 59b/5, 59b/6, 61a/4, 61b/15, 62b/13, 63a/3, 64b/4, 65b/6, 65b/11, 65b/14, 66a/2, 66a/3, 66a/11, 66b/3, 66b/5, 66b/15, 67a/1, 67a/7, 67a/7, 67a/10, 67a/10, 67a/10, 67b/5, 68a/9, 68a/9, 68a/9, 69a/2, 69b/7, 69b/8, 69b/14, 69b/15, 70a/2, 70a/5, 70a/7, 70a/7, 70b/1, 70b/1, 70b/11, 70b/14, 70b/15, 71a/3, 71b/1, 72b/2, 72b/15, 73b/15, 74a/6, 74a/8, 74a/9, 77a/1, 77a/10, 77a/10, 77b/7,

84a/10, 84a/13, 87a/1, 90a/15,	13b/1, 13b/2, 13b/2, 13b/2,
90b/12, 91b/8, 93a/9, 94a/12,	13b/2, 13b/3, 13b/3, 13b/3,
96a/12, 97b/6, 104a/1, 104a/2,	13b/4, 14a/3, 14a/10, 14b/6,
104a/2, 104a/2, 104a/3, 104a/6,	14b/7, 14b/10, 14b/10, 14b/10,
105a/3, 105a/8, 105a/14,	14b/10, 15b/6, 16a/13, 16b/6,
105a/15, 105b/2, 105b/4,	17b/9, 18a/5, 18a/15, 18b/1,
105b/4, 105b/4, 105b/5,	18b/14, 19a/4, 20a/1, 21b/13,
105b/13, 105b/15, 106a/11,	22b/9, 22b/14, 22b/14, 23b/12,
106b/5, 108a/6, 108a/11,	23b/13, 24a/3, 24a/7, 25a/1,
108b/2, 108b/10, 109a/4,	27a/9, 27b/10, 36b/8, 49b/12,
109a/9, 109b/7, 109b/10,	49b/12, 50a/4, 50a/4, 50a/5,
109b/10	53b/6, 55a/8, 55a/9, 56a/12,
yābān <i>Far.</i> Dışarı, uzak yer [4].	56a/15, 57b/2, 58a/2, 59a/3,
y. 37a/3	59b/2, 60a/15, 61b/1, 62a/1,
y.+a 9a/10, 58a/1, 108a/14	62a/2, 62a/3, 62a/4, 65b/14,
yād <i>Far.</i> Hatırlama, anma [2].	71a/5, 74a/10, 76a/14, 76a/14,
y. 1b/9, 1b/12	76a/15, 76a/15, 76a/15, 76b/1,
yağ Yağ, birleşiminde stearik,	76b/14, 79a/2, 96a/6, 96a/8,
oleik, palmitik asitlerle gliserin	96a/10, 96a/10, 96a/11, 96a/14,
bulunan ve bunların oranlarına	96b/1, 96b/2, 96b/5, 96b/7,
göre kıvamları değişen bitkisel	96b/9, 96b/9, 96b/9, 96b/10,
veya hayvansal madde [245].	96b/11, 96b/12, 96b/14,
y. 14a/4, 36b/13, 40b/3, 40b/3,	96b/15, 97a/1, 97a/2, 97a/7,
57b/6, 66a/6	98a/2, 98a/14, 99a/3, 99b/3,
y.+a 71b/15, 98b/9	99b/5, 99b/5, 99b/9, 99b/9,
y.+ı 7b/13, 7b/14, 13a/2,	99b/12, 99b/13, 100b/11,
13a/2, 13a/4, 13a/4, 13a/5,	101b/11, 102a/3, 102a/6,
13a/5, 13a/6, 13a/6, 13b/1,	102a/9, 102a/10, 102a/13,

102a/14, 102b/1, 102b/15,
103a/9, 103a/12, 103b/7,
103b/9, 103b/11, 103b/11,
107b/9, 108a/7
y.+ıla 9b/15, 10a/1, 13b/1,
18b/3, 32b/10, 57a/6, 62a/5,
63b/9, 69a/10, 75a/9, 75b/12,
78a/12, 78a/14, 79a/15, 88a/9,
96a/8, 96b/6, 97b/4, 97b/9,
97b/14, 98a/8, 98a/12, 98b/15,
99a/13, 100a/8, 100a/9,
100b/15, 101b/10, 101b/13,
101b/14, 102a/13, 102b/5,
102b/9, 106a/13, 108b/9
y.+ın 44b/9, 44b/10, 44b/10,
45a/1, 45a/1, 45a/3, 45b/2,
45b/2, 47a/12, 50b/9, 53a/3,
53b/9, 54a/6, 55b/5, 57a/2,
63a/8, 63a/8, 63a/9, 65a/6,
65a/7, 65b/11, 66a/11, 67b/3,
70a/4, 70b/11, 74b/6, 92b/12,
96b/8, 99b/12, 101a/5, 106a/12
y.+ına 99b/3
y.+ını 14a/4, 80a/4
y.+mın 13b/11
y.+ıyla 14b/8, 24a/3, 24b/4,
24b/14, 27b/5, 27b/7, 30a/11,
36a/7, 36a/7, 36b/12, 45a/7,

45b/4, 51b/10, 52a/15, 52b/4,
54a/9, 58a/4, 61b/4, 63a/13,
65b/3, 66a/15, 70a/1, 71b/7,
74b/12, 75a/2, 77b/8, 87b/1

y.+ıla 68a/5

y.+lar 13a/10

y.+lardan 10b/12

y.+ları 2a/2, 7b/15, 8a/1, 13a/7,
27b/11, 96a/6

y.+larıñ 81a/10

yağlık Sırma işlemeli, büyük mendil,
çevre [3].

y. 74a/12

y.+ı 74a/13

y.+ıla 75b/5

yağlu Yağlı [3].

y. 19b/8, 68b/2

y.+rağ 80b/11

yağmur Yağmur [2].

y. 93a/12

y.+ın 29a/3

yağrın Sırt, sırtın yukarı kürek kısmı
[2].

y. 3b/6

y.+da 21a/2

yâhūd *Far.* Veya, ya da [29].

y. 6b/3, 7a/10, 7a/10, 7a/11,

7a/12, 7a/14, 9a/11, 9a/12,

	10b/11, 11a/9, 13a/1, 14b/13, 17b/2, 17b/11, 17b/11, 19a/2, 25a/5, 28a/5, 28b/6, 65b/10, 66a/12, 69a/11, 69b/6, 70a/1, 70a/7, 71b/1, 75b/8, 76a/4, 76b/14	27a/3, 27b/3, 27b/3, 51b/9, 55b/15, 56a/10, 67b/5, 68b/4, 72a/2, 73a/13, 74b/15, 76a/2, 76a/6, 85b/9, 98a/10, 98a/12, 98a/12, 98b/1, 98b/3, 98b/5, 98b/8, 98b/10, 98b/12, 98b/15, 99a/1, 99a/1, 99a/3, 99a/5
yağ-	Kına, yakı vb. koymak, sürmek [12]. y.-alar 12b/9, 15a/5, 15b/1, 15b/8, 16a/2, 16a/9, 16a/10, 17b/10, 36a/11, 65b/3, 98a/7 y.-up 70b/10	y.+dan 59b/5 y.+lar 2a/3, 43a/15, 67b/6, 68a/14, 72a/7, 72a/12, 72a/13, 72b/10, 73a/9 y.+ları 14b/13, 98a/9 y.+ya 27b/10 y.+yı 16b/2, 53a/13, 60a/4, 62a/14
yağın	1. Az bir ara ile ayrılmış olan (zaman veya yer) [2]. y.+da ise 70b/15 y. 101b/15 2. Benzeyen, andıran, yaklaşan [5]. y. 44a/2 y.+dur 79a/12, 80b/1, 85a/8, 104a/8	yâküt <i>Ar.</i> En meşhuru kırmızı renk olan, pembe, erguvan vb. renklerde, sadece elmasın çizebildiği çok değerli taş [4]. y. 4b/11, 4b/11, 4b/11, 6b/8
yağu	Bazı hastalıkları tedavi etmek amacıyla bir bez üzerine yayıp deri üzerine uygulanan, beden ısıısıyla vücuda yapışan, koyuca lapa [53]. y. 15a/7, 15b/2, 15b/9, 16a/4, 16a/9, 16a/10, 16b/2, 27a/2,	yala- Yalamak [5]. y.-ya 22b/11 y.-yalar 91a/2, 91a/9, 91a/12, 91b/3 yalamaşuz Kaya tuzu [4]. y. 6a/6, 6b/1, 7b/7, 36a/3 yalat- Yalattmak [2]. y.-alar 22b/11, 24a/1

yalñuz Yalnız, sadece [4].	66b/7, 69b/2, 98a/10, 105a/12,
y. 14a/4, 14a/4, 106a/1, 106a/6	106b/14
yan Yan, taraf, cihet [12].	yanucı Yanıcı [1].
y.+da 70b/1	y. 66b/13
y.+ı 69b/12, 73b/12	yanuķ Yanık, yanmış olan yer [1].
y.+ın 68a/8	y.+a 77a/11
y.+ma 50a/14, 67a/6, 74a/4,	yapış- Yapışmak [4].
76a/3	y.-a 25a/4
y.+ında 49b/7, 68a/2, 70b/12	y.-an 2b/5
y.+ında ise 61b15	y.-sa 81b/11, 100b/10
yan- Yanmak [7].	yapışdur- Yapıştırmak [2].
y.-a 67a/12, 68a/6, 98a/7	y.-alar 56a/14, 68a/3
y.-ar 41b712, 66b/11, 68a/13	yapraķ Yaprak [55].
y.-ması 66b/11	y. 9a/9, 22a/3, 22a/7, 92a/11
yaña Taraf, taraftan, tarafına [3].	y.+ı 7b/6, 9a/3, 22a/7, 23a/11,
y. 74b/14	23a/12, 27a/5, 27a/11, 31a/6,
y.+da 52a/12	31a/6, 32b/13, 47a/2, 51a/12,
y.+ya 52a/12	58a/5, 71a/13, 71a/13, 75a/8,
yan başı Kalça kemiğinin üst başı, ucu	75a/8, 76a/11, 76a/13, 95a/14,
[4].	96a/15, 97b/15, 100b/5,
y. 61a/11, 61b/12, 75b/3,	103a/8, 106a/5
105a/11	y.+ın 18b/6, 47b/6, 51a/9,
ya'ñı Ar. Demek, şu demek [24].	52b/6, 57b/15, 58a/14, 69b/15,
y. 21b/11, 22a/2, 27b/13,	71b/1, 73a/8, 82b/12, 82b/13,
29a/7, 29b/1, 29b/6, 33b/4,	83a/1
42a/10, 45b/6, 48b/15, 49a/14,	y.+ına 13b/12, 13b/13
50a/8, 50b/13, 51a/10, 51b/13,	y.+ından 93b/3
52a/11, 52b/2, 59a/5, 66a/12,	

- y.+ını 13b/11, 13b/15, 13b/15,
14a/1, 19a/2, 19a/2, 19a/3,
26a/15, 83b/10, 100a/9
y.+ıyla 21a/2
- yar** Salya, ağızdan taşan tükürük
[1].
y.+ın 14b/13
- yar-** Yarmak, derin yara açmak
[17].
y.-a 56b/15, 59a/10
y.-alar 58a/13, 60a/9, 67a/8,
70a/12, 70b/7, 72b/2, 76b/13,
91b/7
y.-ması 72b/5
y.-masından 73a/14
y.-mayasın 72a/11
y.-up 57a/7, 76a/7, 77a/1,
79b/12
- yara** Yara [8].
y. 33b/10, 33b/11, 66b/13,
73b/10
y.+ı 101b/13
y.+ları 102a/4
y.+sın 77a/5
y.+yı 71a/6
- yara-** Yaramak, yarar sağlamak [6].
y.-r 78b/6, 80b/14, 81a/3,
81a/14, 90b/6, 106b/1
- yarak** Erkeklik organı [1].
b. 60a/9
- yaramaz** Yaramaz, uygun ve yararlı
olmayan, kötü [12].
y. 33b/11, 46a/7, 81b/4,
88b/13, 100b/13, 105a/1,
108b/10
y.+dur 42b/4, 42b/7, 78b/2,
80a/15, 81a/13
- yarat-** Yaratmak, var etmek [1].
y.-mişdur 84b/12
- yardım** Yardım [7].
y. 82b/9, 83a/8, 85a/7, 89b/7,
89b/13, 93a/7, 100b/6
- yarı** Yarı, yarım *bk. yaru* [1].
y. 41a/11
- yarıl-** Yarılmak [11].
y.-a 31b/10, 67a/4, 85b/11,
101a/5
y.-mağ 64b/15
y.-mağdur 57b/11
y.-makdur 71a/11
y.-ur 59b/13, 69b/3, 69b/7,
74a/15
- yarım** Yarım [12].
y. 7b/10, 11b/9, 16a/14, 16b/7,
16b/7, 19b/15, 20a/1, 20a/1,
21b/15, 24b/15, 73a/11, 109b/3

yarında Ertesi gün [1].

y.+sı 28b/7

yarpuz Çiçekleri birbirinden ayrı halka durumunda, nane türünden, kısa saplı, az veya çok tüylü, güzel kokulu bir bitki (*Mentha pulegium*) [4].

y. 22a/6, 76a/11, 100a/3, 100a/13

yarı Yarı, yarım *bk. yarı* [15].

y. 5b/8, 7a/5, 21b/6, 21b/9, 24a/6, 24b/14

y.+sı 8a/10, 19b/6, 19b/6, 28b/6, 28b/7, 31a/7, 94b/5, 95a/8, 97a/7

yaruk İnce bir çizgi hâlinde açılmış yara [2].

y. 98a/12

y.+a 98a/10

yas Ölüm veya bir felaketten doğan acı ve bu acıyı belirten davranışlar, matem [1].

y.+lar 51a/9

yaşdik Başın altına koymak veya sırtı dayamak için kullanılan küçük minder [2].

y. 60a/4, 74b/4

yaşşı Yassı, yayvan ve düz [1].

y. 68b/15

yaşşılan- Yassılanmak, yassı duruma gelmek [1].

t.-a 28a/5

yaş 1. Gözyaşı [4].

y. 45a/9, 91b/14

y.+ı 6b/12

y.+içün 6a/1

2. Taze [7].

y. 18b/1, 26a/15, 53a/5, 97b/6

y.+dur 78a/8, 78b/12, 80a/8

3. Doğuştan itibaren ve yıl birimi ile ölçülen zaman [2].

y. 26b/6,

y.+ından 18b/11

4. Salya [1].

y. 86b/7

5. Nemli, ıslak [2].

y. 91b/10, 92a/1

yaşar- Yaşarmak, yaşla dolmak [3].

y.-icek 6b/2

y.-sa 6a/11

y.-ur 44b/4

yaşıl Yeşil [6].

y. 9b/9, 11a/1, 25b/4, 106a/4, 108a/11

y.+ı 2b/5

yaşillik Yeşillik [1].

- y. 104a/9
- yat-** Yatmak [21].
y.-a 7b/1, 8b/2, 46a/6, 46b/5, 60a/6, 60a/9, 61a/6, 65b/5, 93a/3
y.-acağ 18b/4, 31a/8
y.-alar 18b/5, 19b/1, 68b/14
y.-amaz 50a/14
y.-ıcağ 23b/11, 52a/3, 59b/14
y.-mağdan 82b/15
y.-mayalar 42b/6
y.-ursa 49b/5
- yatur-** Yatırmak [5].
y.-alar 46a/9, 57a/1, 74b/9, 75b/14
y.-up 46a/5
- yavan** Katkısız [2].
y. 45a/11, 61a/14
- yavaş** Yavaş [1].
y.+ca 43a/7
- yavru** Yeni doğmuş hayvan [1].
y.+sı 80a/14
- yavşan** Yavşan, özel kokulu, acı, kaynatılıp suyu ilaç olarak içilen bir ot (*Artemisia*) [4].
y.+ı 52a/5, 54b/10, 76a/12, 86a/3
- yavuz** Fena, kötü [2].
y. 66b/3, 76b/5
- yay** 1. Yaz mevsimi *bk. yaz* [4].
y. 42b/13, 44a/2, 64b/12, 77a/13
2. Ok atmaya yarayan, iki ucu arasına kiriş gerilmiş, eğri ağaç veya metal çubuk [1].
y.+ı 75b/12
- yay-** Yaymak, dağıtmak [1].
y.-ar 84a/12
- yayıl-** Yayılmak [8].
y.-mışdur 40b/5
y.-ur 40a/14, 41b/7, 64a/9, 65a/13, 66a/9, 67b/9, 73b/2
- yaz** Yaz mevsimi *bk. yay* [5].
y. 34b/9, 44a/4, 79a/9, 79a/11
y.+ın 60a/11
- yazıl-** Yazılmak [1].
y.-an 1b/10
- yed** *Ar.* El [1].
y.-i az' afü'l-' ibād 33a/2
- yedi** Yedi sayısı [35].
y. 2a/7, 2a/8, 2a/12, 4a/8, 9a/5, 16b/12, 20a/5, 26a/4, 31a/2, 34a/6, 34a/10, 36a/9, 37a/4, 37a/5, 37a/5, 44b/7, 47a/14, 52a/6, 54a/11, 60a/6, 60a/7,

- 60a/8, 65b/1, 66b/15, 67a/1,
68a/7, 80b/3, 87a/15, 94b/3,
95a/3, 95a/11, 101b/7, 102b/8,
102b/13, 107b/6
- yedinci** Yedi sayısının sıra sayı sıfatı
[11].
y. 12b/3, 43a/9, 47a/7, 51b/13,
55a/12, 60a/3, 65a/10, 69b/1,
73a/15, 84b/11, 96a/6
- yedişer** Yedi sayısının üleştirme sayı
sıfatı [3].
y. 92b/9, 93a/1, 95a/1
- yeg** Yeğ, daha iyi, üstün [3].
y.+dür 79a/12, 80a/1, 81b/13
- yelim** Tutkal [1].
y.+ile 60a/2
- yemek** Yemek, aş [4].
y. 42a/9, 51a/3
y.+i 7a/9
y.+lerden 43a/2
- Yemenî** *Ar.* Yemen'e ait [1].
‘aķıķ-i Y. “Değerli bir taş.”
4b/13
- yemiş** Meyve [17].
y. 3b/3
y.+den 7b/3
y.+i 49a/10
y.+ini 36b/11
- y.+ler 17a/7, 24a/15
y.+lerde 20a/9
y.+lerden 8b/3, 10b/3, 17a/8,
21a/5, 62a/4, 83a/13, 109a/3,
109a/5
y.+leri 5a/13, 83a/12
- yeñi** Ağır olmayan, hafif [1].
y. 45b/10
- yeñilen-** Yeğnilenmek, hafiflemek [1].
y.-ür 42a/12
- yer bağırsağı** Solucan [2].
y. 76b/1
y.+n 58b/10
- yereķān** *Ar.* Sarılık hastalığı [5].
y. 55a/12
y.+a 86a/9
y.+ı 55a/12, 82a/10, 83a/8
- yerinde** Yerinde, iyi, yeterli [1].
y. 109b/8
- yeşim** *Far.* Açık yeşil ve pembe
renkli, kolay işlenen değerli bir
taş [1].
y. 4b/14
- yet-** Yetmek, yeterli olmak [13].
y.-e 56b/15
y.-dükce 4a/4
y.-ecek 13b/9, 15a/5, 15b/7,
19a/15, 23b/1

y.-er	22a/10, 31a/7, 66b/9, 84b/14	yi-	Yemek [238].
y.-icek	19b/12	y.-dügi	42b/8, 53a/2
y.-icekce	88b/12	y.-mege	81b/1
yetiş-	Yetişmek, ortaya çıkmak [1].	y.-mek	42b/12, 78a/12, 78a/12, 78a/14, 78b/12, 79a/11, 79b/1, 81b/7, 82a/4, 82a/12, 82a/14, 82b/4, 83b/1, 83b/9, 84a/9, 107b/12, 108a/1, 108a/2, 108a/5, 108b/8, 108b/9, 109a/7, 109a/8, 109a/10, 109a/10, 109a/13, 109b/1, 109b/2, 109b/6, 109b/8, 109b/8
y.-e	42b/7	y.-mekden	46b/15, 47a/1, 51b/15, 52b/2, 52b/9, 53b/8, 55b/7
yetmiş	Yetmiş sayısı [3].	y.-mekdür	79b/2
y.	34a/2, 53a/11, 102b/15	y.-memek	109b/3
yevm	Ar. Gün [1].	y.-mesi	2b/1, 36a/11, 87b/2, 87b/12, 93b/14, 96a/2
y.	77b/3	y.-mesinde	10b/2
yeynicek	Hafif, hafifçe [1].	y.-meye	6a/4, 6a/5, 15a/6, 15a/7, 18a/12, 18b/12, 18b/12, 23a/2, 24a/2, 24a/14, 24b/4, 32b/15, 42a/10, 50b/4, 51a/3, 60a/2, 63b/10, 66a/6
y.	80a/2	y.-meyeler	8b/15, 14b/12, 18a/11, 49a/3, 51b/12, 52a/4, 78a/1, 83b/2, 84a/14, 85b/2
yıka-	Yıkamak [3].		
y.-mayalar	67a/7		
y.-ya	7a/13		
y.-yalar	18b/7		
yıkan-	Yıkanmak [2].		
y.-a	19a/8, 65b/5		
yıl	Yıl, sene [3].		
y.+a	3b/10, 88a/11		
y.+dan	32b/8		
yılan	Yılan [1].		
y.	76b/4		
yırt-	Yırtmak [3].		
y.-a	70b/3, 70b/3		
y.-ar	43b/11		
yırtık	Yırtık [1].		
y.+ları	74a/8		

y.-miş 79b/5
y.-r 101a/11
y.-rise 51b/1
y.-rlerse 78b/1, 82b/5, 83b/15,
84a/12, 84b/4, 86a/7
y.-rse 6a/5, 11b/7, 46b/6,
53a/10, 56a/10
y.-se 83a/11
y.-seler 52b/7, 82b/14, 85b/10,
86b/5
y.-sün 6a/5
y.-ye 7a/7, 7a/8, 7a/9, 7b/1,
7b/3, 7b/4, 8a/12, 8a/13, 8a/13,
8a/15, 8b/2, 8b/3, 8b/4, 8b/15,
9b/5, 10b/2, 10b/2, 10b/3,
11b/7, 14a/8, 14b/9, 15a/6,
17b/11, 20a/10, 20b/15, 21a/5,
21a/15, 22b/12, 22b/12,
22b/13, 22b/14, 23a/2, 24a/3,
24a/4, 24a/4, 24a/14, 24a/15,
24b/4, 26a/2, 26a/7, 26b/2,
26b/7, 27b/1, 27b/3, 42a/15,
43b/12, 43b/12, 45b/1, 45b/4,
48a/15, 49a/4, 50a/4, 50a/12,
50b/8, 51a/14, 51b/4, 51b/5,
51b/12, 51b/8, 52a/2, 52a/2,
52a/7, 52a/15, 52b/4, 52b/5,
52b/12, 53a/3, 53a/6, 53a/13,

53b/10, 54a/6, 54b/10, 55a/1,
55a/7, 55a/11, 55a/14, 55b/12,
56a/9, 57b/3, 58b/5, 58b/8,
58b/14, 58b/15, 60a/8, 61a/3,
61a/15, 61b/6, 61b/7, 61b/7,
62a/5, 62a/5, 62b/3, 64a/14,
64b/9, 65a/8, 69b/9, 77b/11,
82b/1, 88a/5

y.-yecekleri 77b/12

y.-yeler 3b/4, 27b/1, 30a/13,
32b/3, 36b/3, 36b/11, 39b/13,
42a/7, 42b/2, 42b/15, 43a/2,
43a/3, 43a/10, 43a/11, 44b/11,
51a/4, 78a/14, 80b/10, 80b/12,
84a/10, 86a/5, 87a/2, 87b/7,
88b/7, 88b/13, 92a/6, 93b/14,
95b/7, 96a/5, 106b/6, 107a/3,
107b/15, 109a/8

y.-yen 85a/13

y.-yicek 78a/12, 81b/11,
81b/13, 82b/3

y.-yüp 43b/11, 105b/6

yidür- Yedirmek [5].

y.-eler 28a/1, 45b/4, 50b/1,
54a/12, 79b/9

yigirmi Yirmi sayısı [111].

y. 4a/2, 4a/2, 5a/8, 7b714,
12b/7, 13a/1, 13a/2, 13a/4,

13a/4, 13a/4, 13a/5, 13a/5,
14b/15, 15b/11, 16b/6, 19a/11,
19a/12, 19a/14, 19b/2, 19b/3,
19b/10, 20a/12, 21b/13,
21b/14, 22a/3, 22a/7, 22b/9,
22b/14, 23a/1, 23a/12, 23b/13,
24a/5, 25a/8, 25a/8, 27b/5,
27b/7, 27b/13, 28a/11, 28a/12,
29a/11, 29a/13, 30a/9, 31b/3,
34a/9, 36a/1, 36a/1, 36b/7,
36b/7, 39b/15, 44a/5, 44b/8,
47b/4, 47b/4, 49a/14, 49b/6,
53b/4, 53b/5, 54b/5, 56a/1,
56a/12, 56a/15, 58b/4, 71b/3,
71b/13, 72a/4, 72a/15, 72b/7,
73a/2, 73a/15, 73b/11, 74a/7,
77b/13, 88a/4, 88b/15, 89a/5,
90b/9, 90b/15, 92a/1, 93a/8,
94a/11, 94a/14, 94b/4, 94b/6,
94b/10, 94b/12, 94b/15, 95a/4,
95a/8, 95a/13, 95a/15, 95b/2,
98b/2, 99b/14, 100a/11,
100b/12, 101a/4, 101b/5,
101b/11, 101b/13, 102a/3,
102a/15, 102b/5, 102b/15,
103a/4, 103a/13, 103b/3,
103b/3, 103b/13, 107a/5,
107a/10

y.+dür 22a/4

yigirminci Yirmi sayısının sıra sayı
sıfatı [3].

y. 48b/1, 71a/11, 99a/8

yigirmişer Yirmi sayısının üleştirme
sayı sıfatı [6].

y. 13b/1, 13b/3, 90a/14, 91a/1,
102a/9, 103a/8

yigit Delikanlı, genç erkek [1].

y.+lere 42b/4

yigrek Daha iyi, üstün, baskın, tercih
edilir [9].

y. 44b/11, 67b/7, 107b/10

y.+i 46b/14, 53a/8, 55b/2

y.+dür 83a/14, 109a/15, 109b/2

yil Bağırsaklardaki gaz [57].

y. 44a/1, 78a/2, 78a/9, 78a/14,
79b/3, 81a/3, 82b/4, 83b/2,
83b/3, 84b/15, 104b/6

y.+den 47a/8, 47a/9, 54b/2

y.+dür 82a/7

y.+e 82a/9

y.+i 31b/2, 33b/7, 43b/7,

79b/7, 80b/8, 82b/3, 83a/3,

85a/5, 86a/6, 86a/6, 88a/3,

90a/12, 92a/10, 98b/4

y.+idür 44a/1, 44a/2, 44a/3,

44a/4

y.+in 107a/4, 107a/8, 107a/15, 108a/15	yini Yeni, taze [1]. y. 70b/2
y.+ler 11b/5	yinür baş Gittikçe oyulup derinleşen yara, yenirce, akile [2].
y.+lere 3b/5	y.+dur 73b/11
y.+leri 32b/4, 43b/15, 81b/3, 81b/10, 82a/2, 82a/5, 83a/7, 86a/11, 86b/3, 86b/7, 87a/3, 87a/9, 87b/9, 88b/13	y.+lar 105a/12
y.+lerin 85b/6, 103b/2	yir [89]: Yer, bölge; toprak. y. 42b/3, 68a/2, 91b/10, 101a/7, 102a/2
y.+ün 42b/11	y.+de 13b/9, 17a/11, 17b/4, 23a/6, 42b/6, 72b/4, 73b/2, 75b/13, 76b/9, 76b/12
yillen- Gaz çıkarmak (bağırsak için) [2].	y.+de ise 73a1, 76b9
y.-dügine 98a/13	y.+den 76b/7
y.-ür 55b/8	y.+e 8b/9, 13b/10, 17a/1, 27a/10, 30a/10, 45b/15, 46a/13, 50b/10, 75a/11, 79b/11, 89a/11
yimek Yemek, aş [11].	y.+i 23a/10, 56b/15, 68a/7, 74b/8, 76a/3, 76b/7, 76b/12
y. 42b/14, 52a/7, 58b/14, 62b/13, 78b/7, 80b/4	y.+in 68a/3, 69b/8, 76a/8, 84a/4
y.+den 73a/3	y.+inden 73a/12, 75b/11
y.+i 8a/11, 42a/15, 49b/11	y.+ine 20b/12, 21b/1, 25a/3, 53a/3, 53a/8, 57a/7, 58b/8, 58b/10, 58b/14, 64b/8, 65a/9, 66b/1, 66b/13, 68a/8, 69a/3, 69b/4, 72b/5, 74a/5, 74a/13, 74b/11, 74b/15, 75a/5, 75a/13,
y.+in 8a/13	
yin- 1. Yenmek, yemek [1].	
y.-e 77b/2	
2. Aşınmak, çürümek [2].	
y.-se 33b/13	
y.-ür 73b/13	
yine Yeniden, bir daha, tekrar [6].	
y. 15b/9, 18a/10, 36a/4, 68b/13, 68b/14, 69a/15	

75a/15, 75b/2, 75b/6, 75b/9,	y. 54b/15
76a/4, 76a/4, 76a/8, 76a/9,	yoğurt Yoğurt <i>bk. yoğurd</i> [2].
76a/10, 76b/14, 77b/2, 98a/12,	y. 81b/8
104b/9, 105a/3, 109b/11,	y.+dan 108b/14
109b/12	y.+ın 53a/7
y.+ini 46b/13, 72b/4	y.+ından 18b/10
y.+lere 19a/6	y.+ımı 19a/7, 44b/2
y.+leri 64a/2, 66a/14	yok Yok, olmayan, bulunmayan
y.+lerin 99a/8	[11].
y.+lerine 48a/12	y. 47b/14
y.+üñ 70a/10	y.+dur 43b/6, 67b/7, 67b/14,
yoğun Yoğun, sık, sıkışık, çok [2].	69a/15, 76b/5, 78a/1, 80b/13,
y. 62a/9, 72b/15	82a/3, 84b/14
yoğur- Yoğurmak [45].	y.+ısa 105a/14
y.-alar 8a/8, 9a/7, 9b/3, 9b/14,	yol İçinden bir sıvı akan kanal
10a/15, 10b/9, 11a/2, 11a/9,	[19].
11b/3, 11b/14, 12b/1, 14b/5,	y.+ı 25a/2, 42a/1
15b/8, 16a/2, 17b/1, 17b/9,	y.+ın 56b/3, 81b/14, 83a/3,
19a/15, 25b/15, 27a/5, 27b/7,	83a/5, 84a/7, 84a/9, 84a/13,
30a/12, 30b/14, 31a/13, 31b/8,	85b/2, 85b/8, 87a/9, 91b/10,
32b/10, 36b/8, 49a/5, 51b/4,	93a/4
53a/13, 53a/15, 53b/5, 62b/1,	y.+ımı 45b/7, 78a/8, 81a/1,
64a/12, 64b/1, 89a/2, 92b/3,	81a/8, 82b/7
94a/3, 98a/1, 99a/10, 101a/6	yon- Yonmak, yontmak [2].
y.-ıcağ 109b/9	y.-alar 15b/11, 23b/6
y.-up 106a/13, 106b/6, 107a/3,	y.-miş 67b/12
107a/6	yonca Başak durumundaki çiçekleri
yoğurd Yoğurt <i>bk. yoğurt</i> [5].	kırmızı veya mor renkli,

- hayvanlara yem olarak yetiştirilen çayır bitkilerinin genel adı (*Trifolium*) [1].
- y. 3a/2
- yoş** Yorgun, yıpranmış, zayıf, bulanık [2].
- y. 83a/1
- y.+m 83a/1
- yu-** Yumak, yıkamak [59].
- y.-mağ 22a/10
- y.-maya 43b/13
- y.-salar 82b/12
- y.-ya 18a/15, 19a/4, 31a/4, 46a/7, 49a/2, 63b/10, 64a/3, 68b/15, 71b/11, 72a/3
- y.-yalar 18a/10, 18a/11, 18b/6, 18b/15, 19b/13, 21a/2, 22a/9, 24a/3, 28b/5, 31a/8, 33b/2, 45a/3, 46b/6, 49a/3, 54a/11, 57b/13, 57b/15, 58a/6, 59a/6, 59b/4, 63a/7, 63a/8, 63b/3, 64a/1, 64a/7, 68b/14, 69a/7, 71a/7, 71a/14, 73b/5, 74a/11, 75a/9, 75a/15, 75b/4, 75b/11, 76a/13, 91b/11, 94b/6, 97b/5, 97b/9, 98a/2, 100a/10, 101a/6, 101b/4, 103a/1
- y.-yıcağ 22a/2
- yufka** 1. İnce [9].
- y. 15b/11, 15b/11, 19a/6, 29a/9, 51b/11, 56a/13, 83b/3
- y.+cık 56a/3
- y.+rağ 2b/3
2. Sacda pişen bir ekmek türü [1].
- y. 109b/8
- yuğarı** Üste, üst tarafa *bk. yuğaru* [1].
- y. 76b/8
- yuğaru** Üste, üst tarafa *bk. yuğarı* [16].
- y. 18b/12, 45a/10, 46a/10, 59a/8, 60a/2, 60a/10, 61a/6, 61b/12, 71a/7, 74b/14, 75a/5, 75a/14, 75b/8, 75b/12, 76a/1
- y.+dan 7b/13
- yumıl-** Yumulmak, kapanmak [1].
- y.-maz 75a/1
- yumru** Yumru, ur *bk. yumru* [1].
- y. 72a/5
- yumrılan-** Yumru durumuna gelmek [4].
- y.-an 56b/15
- y.-ur 56b/3, 72b/8
- y.-ursa 70b/7
- yumru** Yumru, ur *bk. yumru* [1].
- y.+dur 40a/10
- yumrucağ** Yuvarlak, yumru olan [2].

y. 69b/3, 72b/1

yumruk Parmakların kapanmasıyla elin aldığı şekil [1].

y.+ın 56b/13

yumurda Yumurta [60].

y. 15a/15, 15b/7, 16a/15, 16b/8, 17b/8, 27b/9, 27b/15, 32b/10, 42b/2, 43b/1, 44a/15, 44b/11, 47b/13, 48a/8, 49b/3, 52a/9, 53a/9, 54a/8, 54a/12, 57b/2, 59a/3, 59b/3, 59b/9, 59b/13, 60a/8, 61a/2, 61a/7, 61a/7, 61b/7, 62b/1, 67b/3, 68a/12, 68b/2, 68b/12, 70a/4, 70b/9, 73a/7, 74b/3, 76b/2, 77a/10, 80a/14, 80a/15, 80b/3, 89a/12, 96a/5, 97a/13, 97a/15, 97b/3, 98b/7, 98b/8, 99a/6, 99a/14, 101b/15, 102b/3

y.+dan 14b/7

y.+ı 62b/10, 79a/5

y.+nuñ 27b/14, 80b/1

y.+ya 80a/9

yumurdla- Yumurtlamak [1].

y.-maduğ 79b/12

yumuşa- Yumuşamak [1].

y.-ya 43b/1

yumuşadıcı Yumuşatıcı [4].

y. 72a/7, 73a/9

y.+dur 81a/11, 83b/5

yumuşak Yumuşak [31].

y. 3b/9, 3b/15, 6a/14, 6b/10, 10a/15, 11a/13, 11b/8, 15a/15, 20b/4, 20b/9, 23b/15, 25a/12, 26a/6, 27a/8, 27b/13, 29a/6, 29b/13, 30b/12, 31a/3, 32b/1, 41a/7, 46a/4, 52a/14, 53b/12, 53b/14, 64a/12, 67a/15, 83a/4, 106a/9, 107b/4, 107b/7, 108a/12

yumuşat- Yumuşatmak [17].

y.-alar 50b/1

y.-inca 49b/13

y.-ur 78b/6, 78b/13, 81a/1, 81b/5, 82a/1, 82a/15, 82b/6, 82b/11, 83a/14, 83b/6, 84b/3, 89a/15, 93b/15, 98b/10, 98b/12

yun- Yunmak, yıkanmak [12].

y.-a 19a/6, 23b/4, 64b/5, 65b/4, 65b/9, 65b/14, 69a/4, 69a/14, 99a/11

y.-alar 19b/1, 97b/14

y.-maduğ 61a/3

yut- Yutmak [17].

y.-a 8a/15, 10b/11, 22b/1, 22b/6, 50a/6, 93a/3

y.-alar 3b/2, 11a/3, 30a/14, 36a/6, 93b/11	y.+e 12a/6, 16b/11, 19a/6, 80b/2, 80b/10, 83a/8, 83b/14, 84a/1, 85a/7, 85a/8, 85a/9, 85a/10, 85b/3, 92a/7, 100a/4
y.-amaya 14b/13	y.+i 39b/5, 78b/15, 81a/7, 87a/9, 88b/8, 89b/6, 89b/13, 91a/10, 91a/15, 91b/4, 92a/10
y.-amaz 49b/8	y.+in 20a/14, 72b/14
y.-ar 14b/13	y.+ine 14a/15, 51a/7, 53b/1
y.-madın 78b/1	y.+ini 20b/12
y.-mağ 60a/12	yürek ditre- Yürek titremesi, kalp çarpıntısı, hafakan <i>bk. yürek</i>
y.-sa 8a/13	oyna- [2].
yuvaticı Parçalayıcı, ufaltıcı [1].	y.-mesin 78b/15
y.+dur 84b/6	y.-mesini 83a/10
yübüset Ar. Kuruluk [3].	yürek oyna- Yürek oynaması, kalp çarpıntısı, hafakan <i>bk. yürek</i>
y. 41a/15	ditre- [7].
y.+dendür 58b/6	y.-duğın 82b/7
y.+ine 85a/4	y.+mağı 50b/13
yük Yük, bir şeyin ağırlığı [2].	y.+ması 3b/6, 50b/14
y. 59b/11	y.+masına 5b/10, 28b/11, 32b/5
y.+den 43a/5	yüri- Yürümek [7].
yüklü Yüklü, hamile [6].	y.-mekden 58a/3, 105a/7
y. 43a/4, 43a/4, 60a/10, 68b/8, 82a/3, 84b/7	y.-rse 51b/2
yüksek Yukarıda, üst tarafta [1].	y.-yicek 50b/6, 55b/8, 105a/6, 105a/7
y. 56b/11	
yülüt- Yülütme, tıraş ettirmek [1].	
y.-eler 14a/14, 22a/9	
yürek Yürek, kalp [38].	
y. 5b/10, 85a/11, 95b/4	
y.+den 41b/6	
y.+dür 40a/2, 40b/8	

yürüt- Yürütmek [1].

y.-eler 58b/12

yüz 1. Yüz sayısı [58].

y. 5a/7, 5a/8, 14a/8, 16a/8,
25a/13, 27b/13, 28a/7, 28a/12,
28a/15, 29a/1, 29a/2, 29a/3,
29a/11, 29a/13, 29a/13, 29b/7,
29b/8, 29b/11, 30a/2, 31b/6,
33b/1, 33b/4, 34a/12, 34a/12,
34b/8, 34b/8, 36b/12, 36b/12,
37a/1, 37a/1, 40a/12, 40b/2,
44a/12, 48a/11, 53a/10, 63a/2,
78a/4, 87a/4, 88b/3, 90b/10,
94b/12, 96a/7, 96a/7, 96a/9,
96a/9, 96a/10, 96a/12, 96a/12,
96a/15, 96a/15, 96b/11,
96b/11, 99b/1, 102a/9,
102a/13, 103b/9, 103b/9,
107a1, 107b/5

2. Yüz, sima, çehre [27].

y. 12a/6, 87a/11, 99a/11, 99b/6,
99b/13

y.+de 62b/7, 68b/7

y.+e 63b/5, 99b/4

y.+i 77a/15

y.+in 43b/13, 45a/13, 63b/10,
68b/13, 68b/15, 75b/13

y.+inde 68b/8

y.+inden 61b/13, 74b/14

y.+ine 68b/5

y.+ün 30b/5, 63b/5, 78a/6,
78b/1, 78b/10, 80b/8, 86a/14

yüzcek Yüzcek, yüzeysel, derine
inmeden [1].

y. 72b/2

yüzerlik Yüzerlik otu, üzerlik otu
(*Peganum harmala*) bk. **üzerlik**

[1].

y. 13a/13

Z

zâbd *Ar.* Zapt, idaresi altına alma
[1].

z.+ı 40a/13

zâc *Ar.* Kükürtle demir
birleşimlerinden biri, demir
sülfat [1].

z. 46a/2

zâc-ı kıbrîsî *Far.* Sarı zaç [3].

k. 17b/15, 25b/3, 59a/7

za'f *Ar.* Zayıflık [3].

z. 26a/3, 105a/5

z.+ı 46b/15

za' ferân *Ar.* Safran [51].

z. 2b/14, 3a/11, 4a/4, 4b/7,
5b/13, 6b/6, 9a/5, 14b/3,
15a/10, 16a/12, 16b/4, 17a/14,

- 25a/11, 27a/4, 27a/7, 27b/8,
31b/5, 32b/9, 34a/6, 34a/8,
34a/12, 34b/7, 37a/1, 37a/3,
39b/9, 41b/11, 54a/14, 56a/2,
57b/9, 59b/3, 62a/1, 65b/7,
85a/14, 87b/6, 87b/10, 88a/4,
88b/10, 92b/1, 92b/10, 93a/8,
93a/12, 97a/14, 98b/2, 98b/14,
99a/4, 99a/4, 100a/7, 106b/10
z.+ı 106b/12
z.+la 92a/5, 92a/12
- zafire** *Ar.* Göze beyaz perde inmesi
[1].
z. 46a/10
- zāhir** *Ar.* Görünen, açık, belli,
meydanda [4].
z. 1b/8, 4b/9, 17a/2, 66b/9
- zahîr** *Ar.* Basur ve mesane
iltihabında olan ağrılı ıkınma
bk. zahîr [2].
z. 32b/9
z.+e 36b/9
- zahîr** *Ar.* Basur ve mesane
iltihabında olan ağrılı ıkınma
bk. zahîr [4].
z. 54a/3
z.+e 22b/1, 54a/13, 54a/14
- zahm** *Far.* Yara [3].
- z.+ı 70b/14
z.+ından 71a/5
z.+lerin 102a/11
- zahmet** *Ar.* Sıkıntı, eziyet, rahatsızlık
[15].
z. 16a/9, 50a/2, 62b/4, 66a/9,
71b/6, 71b/14, 98a/8, 104a/1,
105b/3, 105b/8, 109a/4,
109a/12
z.+i 26a/10, 61b/10
z.+le 58b/7
- zahmetkeş** *Ar. Far.* Vücutun herhangi
bir yerinde oluşan yumruları
yarmak için kullanılan cerrahi
bir alet [2].
z.+le 56b/15, 70b/7
- zahmetlü** *Ar. T.* Sıkıntılı, eziyetli [1].
z.+dür 75a/7
- za'îf** *Ar.* Zayıf, güçsüz, kuvvetsiz
[16].
z. 4b/9, 4b/10, 20b/14, 30b/2,
30b/4, 37a/8, 50b/10, 51a/15,
60a/14, 61b/7, 85b/3, 105a/2,
105a/5, 105a/6, 105a/8
z. ise 55a6
- za'îflık** *Ar. T.* Zayıflık, güçsüzlük,
kuvvetsizlik [7].
z.+ın 46b/15, 51a/15

- z.+ına 90a/7, 95b/4, 97a/2,
98a/13
- z.+ındandır 58b/1
- zā'il** *Ar.* Sona eren, devamlı olmayan [8].
z. 3b/12, 52a/14, 76b/7, 77b/9,
78b/14, 79b/6, 85b/5, 105a/13
- zamān** *Ar.* Zaman, vakit [17].
z. 11b/8, 19a/6, 19a/7, 23b/2,
26a/12, 26b/6, 29b/8, 49a/3,
49b/4, 57a/15, 69a/4, 72a/14,
77b/4, 77b/5, 101b/4, 104a/5,
106a/7
- zamġ** *Ar.* Bazı ağaçların kabuklarından sızan sakızimsi madde [35].
z. 31b/8, 52b/13, 54a/13,
58b/3, 61a/5, 71a/15, 98a/11,
106b/14
z.+ı 46a/3, 49a/12
- zamġ-ı 'Arabī** *Far.* Arap zamkı [26].
z. 4a/12, 9b/10, 10a/12, 11a/5,
11a/11, 11a/15, 12a/10, 15a/9,
22a/12, 22b/2, 22b/7, 23b/15,
25b/13, 46a/1, 48a/5, 49a/5,
53a/14, 58a/11, 60a/1, 89a/1,
93b/10, 94a/4, 96a/3, 106b/3,
106b/9, 106b/11
- zarar** *Ar.* Zarar, ziyan, eksiklik [2].
z.+ı 33b/14
z.+ların 28b/4
- zarf** *Ar.* Kap, kılıf, sarma [2].
z. 28a/5
z.+a 8b/9
- zarūret** *Ar.* Mecburiyet, zorunluluk [1].
z. 104b/10
- zātü'l-cenb** *Ar.* Akciğer zarı iltihabı [4].
z. 50a/12, 89a/10, 90a/9,
105a/12
- zātü'r-ri'e** *Ar.* Zatürre [2].
z. 50a/8, 105a/12
- zebān-ı murġ** *Far.* Kuş dili otu, biberiye [1].
z. 4b/2
- zebīb** *Ar.* Kuru üzüm [1].
z.+den 109a/6
- zede** *Far.* Vurulmuş, çarpılmış, çürük, yara [2].
z.+si 28b/12, 29b/4
- zeḥ-dān** *Far.* Döl yatağı, rahim [1].
z.+da 60b/4
- zehrñāk** *Ar.* Zehirli [1].
z. 3b/11
- zeker** *Ar.* Erkeklik organı [9].

z. 59a/2

z.+dür 40a/3

z.+e 31b/13, 85b/11

z.+i 59a/8, 97a/3

z.+ine 31b/11

z.+ini 25a/1

z.+ün 59a/1

zemherī *Ar.* Zemherir, kara kış [1].

z.+ye 44a/2

zencebīl *Ar.* Zencefil [44].

z. 2a/10, 2b/6, 3a/8, 4a/6,

13a/12, 16a/7, 24a/15, 25a/8,

27a/12, 31a/10, 31b/3, 31b/10,

31b/15, 34a/5, 34b/3, 34b/14,

36a/2, 36a/12, 36a/13, 37a/1,

39b/10, 47a/3, 48b/5, 49a/5,

51b/2, 51b/4, 56a/10, 56a/11,

61b/3, 86b/4, 87a/5, 87a/13,

87b/4, 87b/15, 88b/5, 88b/10,

91b/14, 96b/3, 97a/4, 100a/14,

100b/1, 107b/2

z.+i 91b/15, 92a/1

zencefre *Ar.* Silikon, kırmızı, yapışkan bir madde [2].

z. 102b/4

zer *Far.* Altın [1].

iklīmā-yı z. 6b/5

zerāvend *Ar.* Zeravent, loğusa otu, kara asma (*Aristolochia*) [12].

z. 64a/15, 88a/13

z.-i ṭavīl “karga döleği” 3b/8,

3b/14, 18a/1, 19b/2, 32b/6,

37a/3, 102b/13

z.-i müdahrec “dişi zeravent,

erkurtaran” 19b/3, 31a/10,

87a/13

zerdālū *Far.* Zerdali, kayısı [12].

z. 19b/3, 51a/2, 53b/8, 55b/2,

63a/13, 83b/8, 90b/15, 94b/14,

103a/7

z.+dan 109a/3

z.+yı 65b/7, 69a/3

zerdeçöp *Far.* Zerdeçal (*Curcuma longa*) [9].

z. 6a/6, 6a/15, 17b/14, 31a/12,

36a/1, 55b/2, 73b/7, 102b/1

z.+e 97b/13

zerneb *Ar.* Çekirge ayağı, porsuk ağacı (*Taxus baccata*) [2].

z. 4a/10, 34a/8

zernīh *Far.* Zırnık, arsenik [7].

z. 18a/3, 64b/2, 69a/11, 69a/12,

97b/13, 101a/12, 103a/2

zerre *Ar.* Çok küçük parçacık [1].

z. 24b/6

zerşek *Far.* Zirişk, kadın tuzluğu
(*Berbers crataegina*) *bk.* **zirişk**
[6].

z. 17b/11, 20a/13, 20b/7,
109a/12

z.+le 20a/8, 41b/14

zerūr *Ar.* Özellikle göz
hastalıklarının tedavisinde
kullanılan toz hâlinde bir ilaç
[3].

z. 73b/10, 103a/1

z.+ları 101b/5

zeyt *Ar.* Zeytin (*Olea europea*) *bk.*

zeytūn [48].

z. 7b/13, 13a/1, 13b/13, 14a/3,
18a/5, 24b/14, 27b/10, 36b/12,
51b/10, 55a/8, 56a/12, 56a/15,
59b/2, 60a/15, 61b/4, 63a/13,
63a/14, 70b/11, 96a/10, 96a/12,
96b/1, 96b/1, 96b/5, 96b/5,
96b/11, 97a/7, 97a/8, 98a/14,
98b/15, 99a/3, 99b/5, 99b/9,
99b/12, 99b/12, 102a/3,
102a/6, 102a/9, 102b/1,
102b/5, 102b/5, 102b/9,
102b/15, 103a/12, 103b/7

z.+ile 57a/4, 102a/7, 102b/2

z.+le 71a/7

zeytūn *Ar.* Zeytin (*Olea europea*) *bk.*

zeyt [1].

z. 78b/9

zıkkī *Ar.* Siroz hastalığının bir türü
[2].

istiskā-yı z. 55a/5, 55a/10

zımād *Ar.* Merhem ile yaraya sarılan
sargı, yakı [1].

z.+lardur 105b/4

zībaq *Far.* Cıva [3].

z. 68b/10, 97b/9, 98a/8

zift *Ar.* Katran ve diğer organik
maddelerin buharlaşmasından
veya damıtılmasından elde
edilen, kolay kırılan, az ısı ile
eriyen, katı, siyah, parlak
madde, karasakız [9].

z. 12b/6, 16a/7, 58b/4, 60a/7,
72a/1, 98b/11, 99a/1, 102a/9

z.+i 16a/8

zihn *Ar.* Zihin, hafıza [5].

z.+i 83a/8, 86b/4, 86b/7, 87a/8,
88a/6

zıkk-ı nefes *Far.* Nefes darlığı *bk.*

zıkku' n-nefes, **zıkku' n-nefes**
[1].

z. 91b/6

zīkku' n-nefes *Ar.* Nefes darlığı *bk.*

zīkku-ı nefes, zīkku' n-nefes [5].

z. 50b/5, 50b/12

z.+e 80b/15, 89b/15

z.+i 36b/1

zīkku' n-nefes *Ar.* Nefes darlığı *bk.*

zīkku-ı nefes, zīkku' n-nefes [1].

z. 79b/6

zīkr *Ar.* Bildirme, bildirilme [24].

z. 2a/14, 5a/12, 5a/14, 8a/3,

12a/1, 13a/2, 16a/15, 16b/1,

17a/6, 22a/1, 26a/3, 27b/3,

28a/8, 28a/10, 28a/14, 29a/1,

29a/5, 37a/2, 37a/6, 40b/7,

45a/10, 105a/15, 107a/2,

109b/12

zincefrī *Ar.* Zencefre, cıva ile kükürt

karişığı bir çeşit kırmızı boya

[2].

z. 62b/13, 68a/10

zīrā *Far.* Çünkü [6].

z. 40b/10, 55a/10, 66a/5,

72a/11, 74a/3, 75b/10

zirişk *Far.* Kadın tuzluğu (*Berbers*

crataegina) *bk.* **zerşek** [3].

z. 11a/7, 11b/2, 11b/10

ziyād *Ar.* Fazlalık, çokluk [1].

z. 39b/4

ziyāde *Ar.* Artma, çoğalma [28].

z. 17a/7, 20a/5, 20a/5, 20a/6,

20b/11, 21a/3, 29a/5, 31b/1,

31b/2, 33b/12, 51b/1, 52b/10,

61b/9, 67a/12, 77a/9, 77a/14,

78a/7, 79a/7, 80a/2, 81b/4,

82a/15, 83a/2, 84a/3, 86a/2,

87a/8, 102a/1, 107b/1

z.+ce 22b/11

ziyān *Far.* Zarar, kayıp [18].

z. 43b/10, 80b/9, 81b/7, 82a/9,

82a/12, 82b/4, 82b/7, 105a/1,

106a/11, 108a/4, 108b/12,

108b/12, 109a/8, 109b/2

z.+ın 32b/6, 79b/5, 79b/12,

82b/3

zor *Far.* Sıkıntı, güçlük, rahatsızlık

[7].

z.+a 54a/13

z.+ı 10a/11, 36b/5, 53b/2,

54a/6, 54a/8, 96a/3

zuhūr *Ar.* Görünme, meydana çıkma

[1].

z.+a 1b/7

zūfā *Ar.* Çördük otu (*Hyssopus officinalis*) [5].

z. 32a/15, 50a/11, 50b/7,

89b/15, 90a/1

zükâm *Ar.* Nezle [3].

z.+içün 23b/5, 24a/5, 25a/6

zümürüd *Ar.* Yeşil renkte, saydam bir

süs taşı, doğal alüminyum ve berilyum silikatu [1].

z. 4b/11

4.2. Özel Adlar Dizini

Akşemseddin, Beşir Çelebi, Sultân 'Alâe'ddin, Karaman, Karamanoğlu

4.3. Bitki Adları Dizini

'ades, afsentîn, ağac kavunu, aqâkıyâ, aq behmen, aq fülful, 'aqrğarh, 'aqrhâ, aqrğarha, 'aqrğarha, 'aqrğarhâ, âlû, anduz, ardic, arduc, arpa, âs, 'aşfûr, ayva, ayvadana, ayvațana, 'azbe, bâbûnec, bādâm, bâdem, bādilcân, bādincân, bādrenbûye, bādruc, baqqam, baqla, balçık ħurmâsı, başal, behmeneyn, behmen-i aqmer, behmen-i ebyaz, behmen-i sepîd, behmen-i sürh, belâdır, belîlec, bellûd, bellût, benc, benefşe, benevş, besbâse, besfâyc, bezîr, boy, bögrülce, bögrütlen, buğday, burçaq, butraq, butraq buyan, bûzîdân, bûber, bünn, cävşîr, cedvâr, centiyâne, cevz, cırcır, cülnâr, cünd-i bîdester, çâdır, çam, çävşîr, çeşmezen, çigdem, çiriş, çivit, çoğan, çörek otı,

zürünbâd *Far.* Yabani zencefil *bk.*

zürünbât [4].

z. 2a/9, 3a/11, 5a/4, 34b/1

zürünbât *Far.* Yabani zencefil *bk.*

zürünbâd [1].

z. 4a/10

çügündür, çülnâr, dâdrenbû, dafnî, dârçînî, dâr-ı fülful, defne, demül-aqaveyn, demür dikenî, derûnec, derûnec-i 'aqrrebî, ebem gümeccî, ebhül, effîmûn, egir, egren, elma, emle, emlec, emrûd, enâr, encebâr, erük, esârûn, evelek, faşîrâ, favâniya, felencmüşk, ferencmüşk, ferfiyûn, feslegen, fınduq, fıstıq, fû, fûfen, fülful, gelincik, gezmâzû, güre, gül, gül-i sürh, gülnâr, günlük, güyegü, ħabb-ı âs, ħabb-ı belesân, ħabb-ı mâzeryûn, ħabb-ı mürr-i Mekkî, ħabb-ı surincân, ħabbül-âs, ħabbül-belesân, ħabbül-gâr, ħabbül-ħazrâ, ħabbül-muql, ħabbül-nîl, ħabbül-rummân, ħabbüş-şanavber, ħabbüs-selâtin, ħanzal, ħarbaq, ħardal, ħaşhaş, ħatmî, ħatun tuzluğı, ħavelân, ħavelân-ı

Hindî, havlincân, havuc, hayy-ı
‘alem, helîle, helîlec, helimûn, helyûn,
hışrem, hıyâr, hıyârşenbe, hîl,
horasânî, hummâş, hummâz, hummâz,
hûn-ı siyâvuşân, hurmâ, huşyetü'ş-
şâ'leb, hużaz, hużaz, hużaz, ıdır,
ılgun, ışkâkîl, ıtrâfil, ıtrıfil, iccâs,
igde, iki qardaş qamı, iklîl-i melik,
iklîlü'l-melik, incir, 'ineb, 'inebü'ş-
şâ'leb, isfenâh, kabak, kadın tużluđı,
kâfûr, kâkule, kâkule-i kebîr, kâkule-i
kibâr, kâkule-i şağîr, kâkule-i şiğâr,
kâkuleyn, qamış, qara çalu, qaramuğ,
qaranfil, qarğa dülegi, qarpuz,
qaşabü'z-zerîre, qaşnî, kâsnî, kâsnî,
qaţuna, qavun, qayısı, kebâbe, kebere,
keçi boynuzı, kelem, kemmûn,
kendene, kerdeme, kerefes, kereviz,
kerevyâ, keşûr, kettân, qınbîl, kırfes,
kızıl gül, kızıl boya, kirâs, kişnic,
qoruq, qovan otı, qoz, köknâr, qundus,
quş, kündüs, lâden, limûn, lisân-ı
'aşâfir, lisânü'l-hamel, lisânü'ş-sevr,
lüffâh, mağâd, mağâş, mağmûde,
mâmîrân, mâmîşâ, marûl, mâsîrân,
maştakî, mâş, mâzeryûn, mâzû,
mercengûş, mercimek, mermâhûr,
mersin, merzencûş, merzengûş,

mevîzec, mevîzek, mış, mî'a, muql,
murd, mürr, mürr-i ağmer, mürr-i
Mekkî, mürr-i şâfi, na'nâ, na'nâ',
na'ne, nâr, nârdîn, nârenc, nemâm,
nergis, nîlüfer, nohûd, palamud,
pancar, pâpâdyâ, pazu, persiyâvşân,
pirinc, râvend, râzîkî, râziyâne,
rencbûye, reyhân, rîvend, rummân,
şabır, sâdec-i Hindî, şakmünyâ,
şaman, şandal, şandaleyn, şandalos,
sarımsak, şâ'ter, sâzecz, sebestân,
sefercel, segrek, selîha, semmü'l-fâr,
senderûs, sepistân, serhas, sezâb, sîb,
simsim, sinâmekî, sîr-hışt, siriş, sîsâm,
siyâvuşân, şoğan, şoğun, su'd, sulţân,
summâk, surincân, sûsam, sûsen, süg,
sûnbül, şâh-ı bellût, şahm-ı hançal,
şahmü'l-hançal, şahtere, şakâkul,
şalgam, şaplaq, şaytarac, şaytarac-ı
Hindî, şeftâlû, şenhiyâr, şiriş, şarâşit,
tarhûn, tarı, taru, şataranbû, şataranbû,
tebâşîr, tebâşîr-i Hindî, temürhindî,
teşâşîş, tere, tîn, tohmekân, topalak,
topalak, torak, tüderî, turb, turmus,
turmuz, turunc, tût, tüffâh, türbüd, 'üd,
'üdü'l-qarh, 'unnâb, 'unşul, 'uşfûr,
uşuhdos, uşak, 'uşşâk, uşne, ütrüc,
üzerlik, üzüm, varaqu'l-hayâl, verd-i

aḫmer, yarpuz, yavşan, yonca, yüzerlik, za'ferân, zamğ-ı 'Arabî, zebân-ı murğ, zencebîl, zerâvend,

4.4. Hayvan Adları Dizini

'akreb, 'aşâfir, at, bağa, balık, balıkcıl, bambal kırdı, banbul kırdı, bednus, bildircin, bilüç, bö, böy, buzağı, çil, deve, deve kışı, dürrâc, ef'â, engerek, eşek, ferrûc, geyik, gögercin, ħoros, ħût, ılan, inek, it, kıarınca, kıaz, keçi, keklik, kelebek, kene, kertekele, kirpi,

4.5. Tedavide Kullanılan İlaç, Yiyecek ve İçecek Adları Dizini

âbkâme, afyûn, anîsûn, anîsûn-ı Mışrî, anîsûn-ı Rûmî, anzarût, 'anzarût, 'asel, 'asel-i belâdır, ayâric, ayâric-i faykara, bal, bal şerbeti, bazlamac, bednus şörbâsı, berşâ'îşâ, berşâ'îşâ, bişi, boza, buĥûr, bulamaç, cevâb, cevâriş, cevâriş-i 'anber, cevâriş-i kemmûn, cevâriş-i maştakî, cevâriş-i şandal, cevâriş-i 'ûd, cevâriş-i üşküf, cevâv, cüllâb, çenârek, çevâv, deleme, domalan, enâr şerbeti, encebâr şerbeti, erişte, erişte şörbâsı, etmek, fuḳḳâ', fulûniya, ġâriḳûn, ġâriḳûn, ġumre, ġülâb, ġülengübîn, ħabb, ħabb-ı câmi', ħabb-ı efâviye, ħabb-ı iyâric, ħabb-ı kııya, ħabb-ı kıurş, ħabb-ı müşhil,

zerdâlû, zerdeçöp, zerneb, zerşek, zeyt, zeytûn, zirişk, zûfâ, zürünbâd, zürünbât

kıoyun, kıurbağa, kıurd, kıurt, kıuş, kıuzı, murğ, namâz-bûr, oġlaç, ördek, örümcek, saķankur, semek, serçe, şıçan, şıġır, şoġulcan, süġlûn, şışek, tavşan, tavuġ, teke, toñuz, yer baġırsaġı, yılan

ħabb-ı sevdâî, ħabb-ı su'âl, ħabbü's-su'âl, ħarîre, heft-mîve, ılan ödi, iç yaġı, kıaliyye, kıand, kıar, kıar şuyı, kıaş, kıaymaç, keçi ödi, kepek, keşîrâ, keşîre, keşk, kıılapa, kııruşi, kııtrâpa, kıoruç şerbeti, kıöfte, kıurş-ı encebâr, kıurş-ı ġaşeyân, kıurş-ı kehrübâ, kıurş-ı kerevyâ, kıurş-ı mâmişâ, kıurş-ı muĥarrer, kıurş-ı mübârek, kıurş-ı şandal, kıurş-ı Şâmî, kıurş-ı tebaşîr, kıurş-ı zaġîr, kıurş-ı zernîĥ, laĥlaĥa, la'ûḳ-ı bādâm, la'ûḳ-ı ĥıyârşenbe, levzîne, ma'cûn-ı belâdır, ma'cûn-ı felâsife, ma'cûn-ı ĥubs, ma'cûn-ı ıtrıfîl, ma'cûn-ı kemmûn, ma'cûn-ı levzîne, ma'cûn-ı misk, ma'cûn-ı

muḳavvī, ma'cūn-1 muḳavviyāt, ma'cūn-1 müferriḥ, ma'cūn-1 nūş-dārū, ma'cūn-1 surincān, ma'cūn-1 tiryāk-1 erba'a, ma'cūn-1 usḳūf, mā'ül-cübün, mā'ül-fākihe, mercimek şörbāsi, merhem-i bāselik, merhem-i bāselikūn, merhem-i ebyāz, merhem-i gül, merhem-i ḥāşş, merhem-i ḥavāriyyūn, merhem-i ḥūb, merhem-i jengārī, merhem-i kāfūrī, merhem-i Mısrī, merhem-i rusūl, merhem-i sirke, merhem-i zencefre, merhem-i zincefri, mirrā, misk, muḡlāb, mūmiyā, murabbā, murd şerbeti, müferriḥ-i ekber, müferriḥ-i melikī, müferriḥ-i yāḳūtī, müleyyin-i mülükī, müsekkin-i veca', müshil-i ḳavī, müshil-i sevdā, müşg, müzevvere, nān-ḥāh, nārdeng, nāḫūl, neft, nişāste, nişeste, nuḳū', nūşdārū, omaç, ovmac, pāy-zehr-i ḥayvānī, peynir, piliç şörbāsi, rafadan yumurda, rāmek, revġan-1 nāzile-i mücerreb, revġan-1 niḳris, revġan-1 nīlūfer, revġan-1 sezāb, rişte, rubb-1 ḥāşḥāş, rubb-1 rummān, rubb-1 sefercel, rubb-1 turunç, rubb-1 tüffāḥ, rubbū'l-ḥışrim, rubbū's-sūs, rubbū's-süsen, şamşa, şa yağı, sa yağı, şığır

ödi, sikencübīn, sikencübīn-i buzūrī, sikencübīn-i rāsnı, sirke, sirkengübīn, süci, süd, süfuf, süfuf-1 ḳābız, süt, şāb, şāf, şāf-1 māmīşā, şāf-1 müshil, şāf-1 zaḥīr, şarāb-1 ayva, şarāb-1 benefşe, şarāb-1 dinārī, şarāb-1 encebār, şarāb-1 egren, şarāb-1 elma, şarāb-1 enār, şarāb-1 ḥāşḥāş, şarāb-1 ḥelyūn, şarāb-1 ḥışrim, şarāb-1 ḥummāz, şarāb-1 iccās, şarāb-1 limūn, şarāb-1 mersin, şarāb-1 na'nā, şarāb-1 nīlūfer, şarāb-1 reyḥān, şarāb-1 sāde, şarāb-1 şandal, şarāb-1 sefercel, şarāb-1 sīb, şarāb-1 sirkengübīn, şarāb-1 temürhindī, şarāb-1 tīn, şarāb-1 tut, şarāb-1 tüffāḥ, şarāb-1 'unnāb, şarāb-1 uşul, şarāb-1 zūfā, şarābū'l-ās, şarābū'l-buzūrī, şarābū'l-'ūd, şarābū'l-ḥışrim, şarābū'l-uşul, şarābū'r-rummānū'l-ḥulv, şeker şerbeti, şerbet-i müshil, şırlaġan, şırlaġın, şırlaġun, şirġūn, şirūġan, şiyāf-1 māmīşā, şaber-zed, şāḥīn, şarāḳlık, terengübīn, tereyağı, ḫlā', ḫlā'-i behāḳ, tiryāk-1 bevāsīr, tiryāk-1 erba'a, tiryāk-1 ḥamse, tiryāk-1 berşa'ışā, tiryāk-1 erba'a, tiryāk-1 şābit-i bünn-i ḳara, toñuz ödi, yaḳu, yoġurd, yoġurt, yufḳa, yumurda, zebīb, zerūr

4.6. Hastalık Adları Dizini

ākile, ʿaṣaṣ, bād-ı diṣnām, bağır sancusu, bar, baraṣ, baş bart, başa bart, baş çizgin-, behaḳ, belādet, benek, bertük, bevāṣīr, bevāsīr, beze, bögrek sancusu, bürüdet, cemre, cerāḫat, cereb, cudam, cünün, çaba, çiban, çığıt, çıḳuḳ, çiçek, dāʾi'l-fil, dāʾi'l-ḫayye, dāʾü's-ṣaʿleb, dāʾü's-ser, delülük, demregü, derd-i ser, dилcük, dumağı, dü-belā, efdāh-ı ʿurūḳ, evrām, fālic, fatḳ, felgumuni, fūvāk, gālebe-i ṣafrā, gāṣeyān, gāṣy, ḡibb, gici, gicik, giciyük, göbek burusu, gönül aḫtarıl-, gönül aḫtarıl-, gönül dön-, gönül döndür-, göynük, ḫafaḳan, ḫanāzīr, ḫarāret, ḫareze, ḫaṣbe, ḫavāle, ḫayz, hayz, ḫumār, ḫummā, ḫumre, ḫunnāḳ, ḫurāc, ḫüre, inḳıırık, ʿırḳu'n-nisā, ısırğı, ısıtma, iç ağrısı, iḫtibāsü'l-bevl, iḫtikān, ishāl, istifrāḡ, istifrāk, istiskā, istiskā-yı ṭablī, istiskā-yı

4.7. Organ, Vücut Sıvısı vb. Adları Dizini

ʿaḫale, ağız, aḫlāt, alın, avuç, avurd, aya, ayak, bağır, bağırsak, baldur, balḡam, bāselik, baslık, baş, bāzū, bendkeṣe, beñiz, bevl, beyin, bil, bilek, boğaz, boyun, böbrek, bögrek, böğür,

laḫmī, istiskā-yı zıḳḳī, ḳābız, ḳabz, ḳan gālebesi, ḳarḫa, ḳarın sancusu, kelef, ḳızamuk, ḳuduz, ḳulunc, ḳurdeṣeni, ḳurlaḡun, ḳurteṣen, laḫmī, laḳve, leḫād, maḡaṣ, māliḫulyā, nār-ı Fāris, nār-ı Fārisiyye, nāṣūr, nāzile, nefesü'd-dem, nemle, nevbet, nezle, niḳris, öksürük, rebv, riḫ, riḫ-i bevāsīr, riḫ-i nefḫ, ruʿāf, rubʿ, ṣafrā gālebesi, ṣaḡır, saḫfe, ṣarʿ, sarʿ, ṣarʿa, ṣeʿālīl, sebūr, ṣelesü'l-bevl, selesü'l-bevl, seretān, sersām, şınuk, sınıuk, sıtma, sigil, silʿa, sill, sivilce, suʿāl, sübāʿ, südde, şaḳıḳa, şerā, ṭāʿün, tuḫme, ṭumağı, ʿufūnet, unutsaḳluk, uykusuzluk, uyuz, vebā, verem, yanuk, yereḳān, yinür baş, yürek ditremesi, yürek oynaması, zāfire, zaḫīr, zaḫīr, zātü'-cenb, zātü'r-riʿe, zıḳḳ-ı nefes, zıḳḳu'n-nefes, zıḳḳu'n-nefes, zükkām

bud, burun, but, buṭ, bülük, ciger, çene, çiyin, çük, depe, dest, dırnaḳ, dil, dimāḡ, dirsek, diş, diz, dübür, ekḫel ṭamarı, el, emʿā, emʿā-yı ḡalīz, emʿā-yı, raḳīḳ, emcek, eñ, enf, eñse, eyegü,

geñiz, göbek, gögüs, gögüz, göz, ħablü'z-zirā' tamarı, ħāye, ħılt, ilik, ilük, incik, incük, ħafā, ħalb, ħan, ħarın, ħaşuħ, ħasuk, ħavuk, kemük, ħıfal, ħol, ħolın, ħoltuħ, köprücük, ħulaġ, ħulaħ, ħursak, ħuyruħ, kürek, mafşal, maħ'ad, maħ'at, māħu'l-'ayn, mefāşıl, menī, mesāmme, meşāne, mi'ā-yı işnā 'aşeriyye, mi'ā-yı a' ver,

4.8. Madencilik ve Mineral Terimleri Dizini

'aħıħ, alçu, altun, būre, büssed, dehne-i frengī, demür, demür boħı, deñiz köpüġi, fırūze, frengī, ġarġaram kili, ġüherçile, ġümüş, ħabsü'l-ħadīd, ħacerü'l-yehūd, iħlīmā, iħlīmiyā, incü, isbidāc, isfidāc, jengār, jīve, ħara boya, ħaħrān, kefi deryā, kehrübā, kehrübār, kil, kil-i Ermenī, kil-i maħtūm, kirec, kiremid, ħurşun,

4.9. Alet Adları Dizini

bıħaħ, çanaħ, çengāl, çengālcük, çomaħ, çomça, çölmek, çömlük, çuvalduz, demürcük, dermen, dermenkeş, dülbent, elek, firun, ġalbur, ħavān, ħavān, ħoħħa, ħuħne, ħūn-bend, ibriħ, igne, iplik, ħadeħ, ħalıç, ħalkān, ħarūre, ħaşıħ, ħazan, keçe, kemend, kendir, ħılıç, kilindir, kīse, ħuşaħ,

mi'ā-yı diħāħ, mi'ā-yı ħolon, mi'ā-yı müstaħīm, mi'ā-yı şā'im, mi' de, nabz, omur, omuz, oñurġa, öyken, raħim, sāfn, şafra, şaħ, şalya, şalyār, sevdā, sidük, siñir, şu yolu, süksün, sülük, sü'lülü, sümük, süñük, şaħaħ, şerāyīn, talak, tamar, taraħ, teri, tırnaħ, topuħ, topuħ, tükrük, uyluħ, üseylem, yaġrın, yan başı, yaraħ, yürek, zeħ-dān, zeker

kükürd, kükürt, lājivert taşı, la'l, lü'lü', mercān, mermer, mürdāseng, mürdeseng, pīrūze, raşāş, rāstıħ taşı, rāstıħ taşı, rüşenā, rüşenāyī, sepīdāc, sülüġen, sürme, şüre, tīn-i Ermenī, tīn-i maħtūm, tütüyā, tuz, yalama tuz, yeşim, zāc, zāc-ı Kıbrīsī, zencefre, zernīħ, zībaħ, zift, zincefrī, zümürüd

legen, maşura, miħaşcuħ, mīl, mīlcü, nerdbān, neşter, oħ, panbuġ, panbuħ, pota, saħsı, şındı, sīnī, sünger, süñü, şiş, şişe, taġan, taġlaġac, taġlaġu, tās, tava, tava, tencere, tencere, tennūr, tepsi, tolaġ, torba, üsküre, üstüre, yaşdıħ, yay, zaħmetkeş

4.10. Ölçü ve Tartı Adları Dizini

baḥş, batman, buçuḡ, buçuḡar, çekirdek, dāng, deste, direm, dirhem, dutam, ḡabza, mişḡāl, raḡl, vuḡıyye

SONUÇ

Mecmū' atü'l-Fevāyid, XV. yüzyılda Hekim Beşir Çelebi tarafından yazılmış, içinde çeşitli hastalıkların tedavisinde kullanılabilecek macun, merhem veya şurup gibi faydalı terkiplerden bahseden önemli bir tıp metnidir. Eserin tıp alanındaki öneminin yanında yazılmış olduğu dönem olan Eski Anadolu Türkçesi dil özelliklerini yansıtması bakımından da önem arz etmektedir. Ayrıca bu eser tıp ve halk bilimi gibi farklı araştırma alanlarındaki çalışmalara da kaynak teşkil edebilecek niteliktedir.

Çeşitli açılardan incelemiş olduğumuz metinle ilgili varmış olduğumuz sonuçlar şunlardır:

Yazım konusunda gerek Türkçe gerekse alıntı sözcüklerde farklı yazım özelliklerine rastlanmıştır. Türkçe sözcüklerde ünlü ve ünsüzlerin yazımında ikili yazım şekilleri bulunurken, Arapça ve Farsçadan alıntılanan sözcüklerin yazımında da aynı sözcükte bile iki, üç hatta beş farklı yazım şekli tespit edilmiştir. (bk. 2.1. Yazım Özellikleri)

Eski yazı metinlerde, Türkçe kelimelerde söz içi /e/ ünlüsü genellikle gösterilmezken, metnimizde geçen *eleyeler* (الیملر) 16a/13, *ideler* (ایدلر) 52a/4, *silkivireler* (سلکیورملر) 75b/2 gibi bazı örneklerde söz içinde /e/ ünlüsünün *güzel he* (ه) ile gösterildiği tespit edilmiştir. (bk. 2.1.1.1.2. e Ünlüsünün Yazımı)

Metnimizde /t/ ve /s/ ünsüzleri genellikle ön ünlülü sözcüklerde *te* (ت) ve *sin* (س), art ünlülü sözcüklerde *tı* (ط) ve *sad* (ص) ile gösterilmiştir. Ancak bazı art ünlülü sözcüklerde bu ünsüzler *sin* (س) (sıtma (ستمه) 77b/3, sızı (سیزی) 77a/8, sunmağdan (سنمقن) 73a/4, vb.) ve *te* (ت) (tavuğ (تاوق) 7a/7, tozduralar (توزدورملر) 6a/4, toz (توز) 6a/4) ile gösterilmiştir. (bk. 2.1.1.2.3. s Ünsüzünün Yazımı, 2.1.1.2.4. t Ünsüzünün Yazımı)

Eski Anadolu Türkçesi döneminde bazı sözcüklerin kendilerinden önceki kelimeye bitişik yazılması olayı, metnimizde de tespit edilmiştir. *İçün, ile, kim, ki,*

kadar sözcükleri bazı örneklerde kendilerinden önce gelen kelimelere bitişik olarak yazılmıştır (اغرسيچون (9a/2, anuñ-ıla (انوكيله) 2a/15, ne kim (نكم) 42a/9, şöyle ki (شويكه) 12b/8, şol kadar (شولقدر) 8b/10). (bk. 2.1.1.3.1. Bitişik Yazımlar)

Yükleme hâli eki genellikle */i/* (ى) ve *yı/yi* (ىى) ile gösterilirken, *güzel he* (٥) ile biten sözcüklerden sonra *hemze* (ء) ile gösterilmiştir (gövdei (كوده) 18b/15, keçe (كچه) 70b/11, ignei (اكنه) 46a/10). (bk. 2.1.1.3.2. Yüklem Hâli Ekinin Yazımı)

Metnimizde bazı alıntı sözcüklerin birden fazla yazım şekli karşımıza çıkmıştır. Özellikle Arapça ve Farsça bazı kelimelerin iki, üç hatta beş farklı yazımı tespit edilmiştir (anzarüt (انزروت) 5b/11, ‘anzarüt (عنزروت) 12b/6, hummāš 11a/6 (حماص), hummāz 42b/3 (حماذ), hummāz 4a/13 (حماض), aqırqarha (اقرقرحه) 48b/5, ‘āqırqarh (عاقرقرح) 4a/3, ‘āqırhā (عاقرحا) 34b/15, ‘āqırqarha (عاقرقرحه) 36a/9, ‘āqırqarhā (عاقرقرحا) 37a/5). (bk. 2.1.2. Alıntı Sözcüklerin Yazımı)

Eserde kapalı e (è) meselesinde ikili bir durum söz konusudur. Aynı sözcüklerin hem ye’li (ى) hem de ye’siz yazımları bir arada bulunmaktadır (itmek (ايتمك) 42b/12, etmek (اتمك) 29a/14, bil (بيل) 3b/2, bel (بل) 82a/8, yil (بيل) 44a/1, yeli (ىلى) 31b/2). (bk. 2.2.1.1. Kapalı e (è) Meselesi)

Metnimizde dil uyumu düzenli bir şekilde görülür. Ancak *-ki* aitlik [Ekin ünsüzünün tonlulaşarak uyuma girdiği iki örnek de mevcuttur: taşrağı (dışarıdaki) 75a/5, şamarlardağı 104b2] ve *-ken* zarf-fiil ekleri art ünlülü sözcüklerde uyum dışı kalmıştır (bağırsağdaki 32b4, dimāğdaki 85a5, katarken 45b1, kaynarken 28b7). Bunun yanında *-IcAk* zarf-fiil eki de bazı örneklerde art ünlülü sözcüklerden sonra uyuma aykırı olarak ön ünlü ile yazılmıştır (ol-icek 6b/3, yaşar-icek 6b/2). (bk. 2.2.1.3.1. Dil Uyumu)

Dudak uyumu, dil uyumu kadar sağlam değildir. Bu uyumsuzluk hem kök ve gövdelerde hem de eklerde görülmektedir. Eklerdeki uyumsuzluğun nedeni bu dönemde bazı eklerin sadece yuvarlak ünlü taşıırken, bazılarının ise sadece düz ünlü taşımasından kaynaklanmaktadır. (bk. 2.2.1.3.2. Dudak Uyumu)

Eserimizdeki bazı Türkçe sözcüklerde söz içinde ünlü türemesi olayı görülmüştür. (bk. 2.2.1.4. Ünlü Türemesi)

Ünlü ile başlayan bir ek aldığıında vurgusuz orta hece ünlüsünün düşmesiyle meydana gelen ünlü düşmesi örneklerine de sıkça rastlanmıştır. (bk. 2.2.1.5. Ünlü Düşmesi)

Ünlü ile biten bir sözcüğe ünlü ile başlayan bir ekin veya kelimenin eklenmesiyle meydana gelen kaynaşma ses olayı da eserde görülmüştür. (bk. 2.2.1.6. Kaynaşma)

Metnimizde söz başı, söz içi ve söz sonu ünsüzlerinde $b- > p-$, $b- > v-$, $-b- > -v-$, $-b > -v$, $-ç- > -c-$, $-ç > -c$, $-d- > -y-$, $-d > -y$, $-d- > -v-$, $-g- > -k-$, $-g > -k$, $-ğ- > -v-$, $k- > g-$, $k- > ħ-$, $-k- > -ħ-$, $m- > b-$, $t- > d-$, $-t- > -d-$, $-t > -d$, $-v- > -f$ ünsüz değişimleri tespit edilmiştir. (bk. 2.2.2.1. Ünsüz Değişimleri)

Eserde söz başı, söz içi ve söz sonu $-g/-ğ > -ϕ$, $-k- > -ϕ$, $y- > ϕ$ ünsüz düşmeleri görülmektedir. (bk. 2.2.2.2. Ünsüz Düşmesi)

Metnimizde söz içi $-n-$ ve $-y-$ ünsüz türemesi tespit edilmiştir. (bk.2.2.2.3. Ünsüz Türemesi)

Metnimizde *aşşı*, *ıssı*, *ıssılık* örneklerinde ünsüz ikizleşmesi görülmektedir. (bk. 2.2.2.4. Ünsüz İkizleşmesi)

Ünsüz uyumu bakımından incelendiğinde uyuma girmiş örneklerin yanı sıra uyuma girmeyen örneklerin sayısı da oldukça fazladır. (bk. 2.2.2.5. Ünsüz Uyumu)

Genellikle halk ağzında rastladığımız göçüşme ses olayına metnimizde birkaç örnekte rastlanmıştır. (bk. 2.2.2.6. Göçüşme)

Metnimiz şekil bilgisi yönünden incelendiğinde genel itibarıyla Eski Anadolu Türkçesi dil özelliklerini yansıtmaktadır. Ancak istisnai durumlar da söz konusudur. İsim çekim eklerinden teklik 3. şahıs iyelik eki ve belirtme hâli ekinin ünlüleri Eski Anadolu Türkçesinde daima düz ünlü taşımaktadır. İlgi hâli eki ise yuvarlak ünlü taşımaktadır. Metnimizde teklik 3. şahıs iyelik eki ve belirtme hâli ekinin ünlüsünün

yuvarlak, ilgi hâli ekinin ise düz ünlü ile gösterilmiş örneklerine de rastlanmıştır. (bk. 2.3.1.1. İsim Çekim Ekleri)

Mecmûatü'l-Fevâyid, dil bilgisi özellikleri bakımından da Eski Anadolu Türkçesinin pek çok özelliğini bünyesinde barındırmaktadır. Bunun yanında, bu dönemin karakteristik eklerinden olan *-IsAr*, *-AvUz*, *-vAn* gibi eklerle metinde rastlanmamıştır. Teklik 2. şahıs emir kipi *-ğIl* eki ise sadece *bil-* fiili ile birkaç örnekte görülmüştür.

Metindeki Türkçe sözcüklerde bugün yazı dilinde kullanımdan düşmüş ancak hâlâ Anadolu ağızlarında yaşayan sözcükler de mevcuttur. Eserde *aña*, *ancılayın*, *anda*, *andan*, *anuñ*, *göyün-*, *göynük*, *kamu*, *kaçan*, *ķanda*, *ķanķı*, *ol*, *şol*, *sı-*, *sınuķ*, *süññük*, *taşra vb.* pek çok arkaik sözcük kullanılmıştır.

Söz varlığı bakımından zengin olan bu eserde, Türkçe sözcüklerin yanında Arapça ve Farsça alıntı sözcüklerin sayısı da oldukça fazladır. *Dizin*'deki madde başları esas alınarak yapılan sayıma göre:

Türkçe	: 1265
Arapça	: 995
Farsça	: 357
Yunanca	: 26
Arapça-Türkçe	: 31
Farsça-Türkçe	: 44
Arapça-Farsça	: 5
<u>Farsça-Arapça</u>	<u>: 5</u>
Toplam	: 2728 sözcük tespit edilmiştir.

Beylikler döneminden önce tıp eserleri genellikle Arapça olarak kaleme alınmıştır. Bu nedenle tıp alanında Arapça terimler ağırlık kazanmıştır. Beylikler dönemiyle birlikte tıp alanında Türkçe eserler verilmeye başlandıysa da Arapça bu terimler kullanılmaya devam etmiştir. Bu da üzerinde çalıştığımız bu eserde Arapça alıntı sözcüklerin neden daha fazla olduğunu açıklamaktadır.

Son olarak Őunu söyleyebiliriz ki bu eser, tıp ve halk bilimi gibi farklı araştırma alanlarındaki alışmalara da kaynak teşkil edebilecek niteliktedir.

KAYNAKÇA

- Adıvar, A. Adnan (1982). *Osmanlı Türklerinde İlim*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Ahmet, Vefik Paşa (2000). *Lehçe-i Osmanî* (Haz.: Recep Toparlı). Ankara: TDK Yay.
- Akalın, Mehmet (1998). *Tarihî Türk Şiveleri*. Ankara: Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları.
- Akdoğan, Yaşar (1985). “Beşir Çelebi ve Beşir Çelebi’ye Ait Olduğu Zannedilerek Yanlış Tanıtılan Manzum Bir Mukaddime”. *Türk Dünyası Araştırmaları*. S.3: s.145-160.
- Akkiraz, Ayhan, Zeynep (2011). *Kitâbu Emrâzi'l-‘Ayn (İnceleme-Metin-Dizin)*. Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sivas.
- Aktaş, Esra Gül (2010). *Abdülvehhâb’ın Müntehab Adlı Tıp Kitabı (İnceleme-Metin-Dizinli Sözlük)*. Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sivas.
- Alkayış, M. Fatih (2007). *Türkiye Türkçesinde Bitki Adları*. Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi. Kayseri.
- Alyılmaz, Cengiz (2004). *Eski Türkçenin Söz Varlığının Düz ve Ters Dizimi*. Ankara: Kurmay Basımevi.
- Argunşah, Mustafa (1999). *Muhammed b. Mahmûd-ı Şîrvânî, Tuhfe-i Murâdî (İnceleme-Metin-Dizin)*. Ankara: TDK Yay.
- Banguoğlu, Tahsin (2007). *Türkçenin Grameri*. Ankara: TDK Yayınları.
- Batmaz, Macidegül (2013). *Eski Uygur Türkçesinde Tıp Terimleri*. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara.
- Battal, Abdullah (1997). *İbn-i Mühennâ Lügâtî*. Ankara: TDK Yayınları.

- Bayat, Ali Haydar ve Okumuş Necdet (2004). *Muhammed bin Mahmûd Şirvânî, Mürşid (Göz Hastalıkları)*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları.
- Bayat, Ali Haydar (2005). *Abdülvehhâb bin Yûsuf ibn-i Ahmed el-Mardânî, Kitâbü'l-Müntahab fî't-Tıbb*. İstanbul: Merkezefendi Geleneksel Tıp Derneği Yayınları.
- (2006). *Osmanlı Devletinde Telif İlk Bahname Ali Bin İshak'ın Bahnamesi (1430)*. İstanbul: Ircica.
- (2007). *Kemâliyye (Orijinal Metin-Sözlük-Sadeleştirilmiş Metin-Tıpkıbasım)*. İstanbul: Merkezefendi Geleneksel Tıp Derneği Yay.
- (2010). *Tıp Tarihi*. İstanbul: Merkezefendi Geleneksel Tıp Derneği Yay.
- Bayrak, Özlem (2005). *Tarihi Türk Lehçelerinde Bitki İsimleri*. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara.
- Baytop, Turhan (2015). *Türkçe Bitki Adları Sözlüğü*. Ankara: TDK Yay.
- Besli, Ertan (2010). *Eski ve Orta Türkçe Hayvan İsimlerinin Etimolojisi*. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Doktora Tezi. İstanbul.
- Bilgin, Arif (2006). “Osmanlı Döneminde İlaç Yapımında Kullanılan Tıbbî Bitkiler”. *Osmanlılarda Sağlık / Makaleler, Araştırmalar/ Arşiv Belgeleri Kitabı*. İstanbul: Biofarma Yayınları.
- Bloch, Edgar (1932). *Bibliothèque Nationale Catalogue des Manuscrits Turcs I. Bibliothèque Nationales*. Paris.
- Böler, Tuncay (2013). “Hekim Beşir Çelebi ve Mecmû'atül-Fevâ'id Adlı Eseri”. *UTEK'13 Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Kongresi*. s.493-501.
- (2014). *Tercüme-i Kâmilüs-Sinâ'a*. İstanbul: Kesit Yayınları.
- Canpolat, Mustafa ve Önler Zafer (2007). *İshâk bin Murâd, Edviye-i Müfred*. Ankara: TDK Yay.
- Çağırın, Önder (1996). *Tıbb-ı Nebevî*. İstanbul: Boğaziçi Yayınları.

- Çelik, Anıl (2014). *Terceme-i Kâmilü's-Sinâ'a (Giriş-İnceleme-Metin-Dizin)*. Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Bursa.
- Delice, H. İbrahim (2008). *Sözcük Türleri*. Sivas: Asitan Yayıncılık.
- Demir, Aydın (2010). *Hekim Bereket, Hülasa (1-50. sayfalar) (İnceleme-Metin-Sözlük)*. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara.
- Demir, Hüseyin (2002). *Zahire-i Muradiyyei Mü'min bin Mukbil Sinobî (İnceleme-Metin-1-80. Varaklar Arası Dizin)*. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara.
- Demlikoğlu, Uğur (2015). "18. Yüzyılın İlk Yarısında Osmanlı Devleti'nin Şark Hududundaki Kalelere Gönderdiği Doğal ve Kimyasal İlaçlar". *Turkish Studies* 10/1. s.297-310.
- Derin, Adnan (1987). *Tuhfe-i Mübarizi (Metin- Gramer Notları-Sözlük)*. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara.
- Devellioğlu, Ferit (2005). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat*. Ankara: Aydın Kitabevi.
- Dilçin, Cem (2009). *Yeni Tarama Sözlüğü*. Ankara: TDK Yay.
- Doğan, Ahmet Turan (2015). *Kitâb-ı Tıbb-ı Hikmet*. Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi. Sivas.
- Doğan, Şaban (2009). *Terceme-i Akrebâdîn, Sabuncuoğlu Şerefeddin (Giriş-İnceleme-Metin-Dizinler)*. Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Tezi. Sakarya.
- (2009). "15. Yüzyıla Ait Bir Tıp Terimleri Sözlüğü: Terceme-i Akrebâdîn'in İstilah Lügati". *Turkish Studies* 4/4: s. 250-322.
- Eckmann, Janos (2011). *Harezmi, Kıpçak ve Çağatay Türkçesi Üzerine Araştırmalar (Çev.: Osman Fikri Sertkaya)*. Ankara: TDK Yay.

- Efe, Kürşat (2004). *Tarihî Türk Lehçelerinde Hayvan İsimleri*. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara.
- (2012). *Türkiye Türkçesi Ağzlarında Bitki ve Hayvan İsimleri*. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara.
- Eminoğlu, Emin (2011). *Kitâbü'l-Ef'âl –Kıpçakça Satır Arası Sözlük-*. Ankara: Akçağ Yay.
- Eraslan, Kemal (2012). *Eski Uygur Türkçesi Grameri*. Ankara: TDK Yay.
- Erdağı, Binnur (2000). *Tuhfe-i Mübarizi (İnceleme-Metin-Sözlük)*. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara.
- Erdağı, Doğuçer, Binnur (2013). *Hekim Bereket, Tuhfe-i Mübârizî (Metin-Sözlük)*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Erdoğru, M. Akif (2006). “Hikâyet-i Tabib Beşir Çelebi ve Tarih-i Edirne İsimli Yazma Eser”. Doğumunun 65. Yılında Prof. Dr. Tuncer Baykara'ya Armağan, Tarih Yazıları. IQ Kültür Sanat Yayıncılık. s.174-203.
- Ergin, Muharrem (2005). *Türk Dil Bilgisi*. İstanbul: Bayrak Yay.
- Ertaylan, İsmail Hikmet (1946). *Tevarih-i Al-i Osman*. İstanbul: Ayaydın Basımevi.
- Ertaylan, İsmail Hikmet (1960). *Tarih-i Edirne, Hikâyet-i Beşir Çelebi*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Gabain, A.V. (2007). *Eski Türkçenin Grameri* (Çev.: Mehmet Akalın). Ankara: TDK Yay.
- Göçgün, Serap (2010). *Abdülvehhâb'ın Müntahab-ı fî't-Tıbb Adlı Eseri*. Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sivas.
- Gülensoy, Tuncer (2007). *Türkiye Türkçesindeki Türkçe Sözcüklerin Köken Bilgisi Sözlüğü* (I-II). Ankara: TDK Yay.

- Gülsevin, Gürer ve Boz Erdoğan (2010). *Eski Anadolu Türkçesi*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Gürbüz, Aysun (2005). *İbn-i Kutluk Molla Toh Niyaz Ahond'ning Tıbb Kitabı (Giriş-Metin-Tercüme-Sözlük-Dizin)*. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi. İstanbul.
- Gürlek, Mehmet (2011). *İbrahim bin Abdullah'ın Cerrah-nâme (Alaim-i Cerrahîn) Adlı Eseri (Giriş-Metin-Sözlük)*. Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi. İstanbul.
- (2011). “Alâ'im-i Cerrâhîn'de Geçen Bitki Adları”. Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. s.123-145.
- (2015). “Osmanlı Tıp Metinlerinde Geçen Cerrahî Alet Adları Üzerine”. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi. s.39-49.
- Güven, Meriç (2005). *Abdülvehhab bin Yusuf'un Müntehebb-ı Fî't-Tıbb'ı (Dil İncelemesi-Metin-Dizin)*. Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi. Denizli.
- Hacıeminoğlu, Necmettin (2008). *Karahanlı Türkçesi Grameri*. Ankara: TDK Yay.
- Kartal, Dursun (2016). *Ahmed bin Bâlî, Mecma'ü'l-Mücerrebât (Giriş-İnceleme (Şekil Bilgisi)-Metin-Dizinler (116-166. varaklar arası)-Sözlük)*. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Bolu.
- Kaya, Emel (2002). *Hekim Hayreddîn Amasyavî'nin Hülasatü't-Tıbb Adlı Eseri (İnceleme-Metin-Dizin)*. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Konya.
- (2008). *Muhyiddin Mehî'nin Müfîd (Nazmü't-Teshîl) Adlı Eseri (İnceleme-Metin-Dizin) ve Bu Eserin XV. Yüzyıl Türk Tıp Dilinin Oluşmasındaki Yeri*. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi. Konya.

- Kestelli, Raif Necdet (2004). *Resimli Türkçe Kamus* (Haz.: Recep Toparlı, Belgin Tezcan Aksu, Canan Selvi Kanoğlu, Seyfullah Türkmen). Ankara: TDK Yayınları.
- Kocaoğlu, Timur (2003). “Tarihi Türk Lehçeleri Metinlerinin Transkripsiyonlanmasında Kapalı ê/i Meselesi”. *Türk Kültürü Dergisi*. S. 483-484: s. 266-281.
- Korkmaz, Zeynep (2005). *Türk Dili Üzerine Araştırmalar I-II*. Ankara: TDK Yay.
- (2007). *Grammer Terimleri Sözlüğü*. Ankara: TDK Yay.
- (2009). *Türkiye Türkçesi Grameri Şekil Bilgisi*. Ankara: TDK Yay.
- (2011). *Türkçede Eklerin Kullanılış Şekilleri ve Ek Kalıplaşması Olayı*. Ankara: TDK Yay.
- (2013). *Türkiye Türkçesinin Temeli Oğuz Türkçesinin Gelişimi*. Ankara: TDK Yay.
- Köktekin, Kazım (2008). *Eski Anadolu Türkçesi*. Ankara: Bizim Büro.
- Küçükler, Paki (1994). *Yadigâr-ı İbn-i Şerîf (Giriş-Metin-Dizin)*. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi. Elazığ.
- (2010). “Lügât-i Müşkûlât-ı Eczâ’da Türkçe Bitki Adları”. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*. s. 401-415.
- (2010). “Kitâb-ı Güzîde ya da Sultâniyye”. *Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. S.18: s.173-181.
- Murat, Sibel (2009). *Lügât-i Müşkûlât-ı Eczâ, Derbiş Siyâhî Lârendevî (Giriş-İnceleme-Metin-Dizinler)*. Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sakarya.
- Muratoğlu, Murat (2017). *Ahmed bin Bâlî, Mecma’ü'l-Mücerrebât (Giriş-İnceleme (Söz Varlığı)-Metin-Dizinler (166b-232a varaklar arası)-Sözlük)*. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Bolu.
- Mütercim Asım Efendi (2009). *Burhân-ı Katı*. İstanbul: TDK Yay.

- Önler, Zafer (1989). “Eski Anadolu Türkçesi Döneminde Yazılmış İki Tıp Kitabında Yer Alan Sağlık Bilgisi Terimleri”. TDAY Belleten. s. 89-130.
- (1990). “XIV. ve XV. Yüzyıl Anadolu Türkçesi Botanik Terimleri”. Journal of Turkish Studies (Fahir İz Armağanı I). Volume 14. Harvard.
- Özer, Osman (1995). *Ahmedi Tervihü'l-Ervah*. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi. Elazığ.
- Özcan, Hatice (2007). *Kaysunizade Nidai Muhammed Çelebi el-Ankaravî'nin Menafü'n-Nas Adlı Eseri (Metin-Dil Özellikleri-Dizin) (57a-99b)*. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Konya.
- Özkan, Mustafa (2000). *Türk Dilinin Gelişme Alanları ve Eski Anadolu Türkçesi*. İstanbul: Filiz Kitabevi.
- Redhouse, Sir James W. (2006). *Turkish and English Lexicon New Edition*. İstanbul: Çağrı Yayınları.
- Serebrennikov, B. A. ve Gadjeva N. Z. (2011). *Türk Yazı Dillerinin Karşılaştırmalı Tarihi Grameri* (Çev.: Tevfik Hacıyev-Mustafa Öner). Ankara: TDK Yay.
- Sunar, Nuşin (2014). *Ahmed bin Bâlî, Mecma'ü'l-Mücerrebât (Giriş-İnceleme (Ses Bilgisi)-Metin-Dizin (1-115. varaklar arası)-Sözlük)*. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Bolu.
- Şahin, Hatice (2005). “Anadolu’da Yazılmış Bir Tıp Kitabı Kemâliyye”. Uludağ Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi. S.9: s.147-172.
- (2007). *Abdülvehhâb bin Yûsuf ibn-i Ahmed el-Mardânî, Müntehib*. Bursa: Uludağ Üniversitesi Yayınları.
- (2011). *Eski Anadolu Türkçesi*. Ankara: Akçağ Yay.
- Şahin, Mehmet Ünal (1994). *Mü'min bin Mukbil, Miftahü'n-Nur ve Hazainü's-Sürur (Dil Özellikleri-Metin-Söz Dizini)*. İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi. Malatya.

- Şarkışla, Şeyda (2013). *Mualecat-ı İbn-i Baytar'ın XVIII. Yüzyıl Tercümesi (İnceleme-Metin-Dizin)*. Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sivas.
- Şemseddin Sami (2006). *Kâmûs-ı Türkî*. İstanbul: Çağrı Yayınları.
- Şenel, Ünal (1988). *Amasyalı Hekim Sabuncuoğlu Şerefeddin'in Eseri Mücerrebnâme*. Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İzmir.
- Şükün, Ziya (1984). *Farsça-Türkçe Lügat, Gencine-i Güftar Ferhengi Ziya*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Tarama Sözlüğü I-VIII* (2009). Ankara: TDK Yayınları.
- Tekin, Talat (1975). *Ana Türkçede Aslı Uzun Ünlüler*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları.
- (2003). *Orhun Türkçesi Grameri*. İstanbul: Türk Dilleri Araştırmaları Dizisi:9.
- (2010). *Orhun Yazıtları*. Ankara: TDK Yay.
- Telli, Burak (2015). “Kenzü's-Sıhhatü'l-Ebdâniyye Eser-i Mürşid-i Osmâniyye'de Bitki Adları”. Kesit Akademi Dergisi. S.1: s.96-116.
- Tokat, Feyza (2012). *Hezârfen Hüseyin Efendi'nin Tuhfetü'l-Erîbi'n-Nâfia Li'r-Rûhânî Ve't-Tabîb'i (İnceleme-Metin-Dizin)*. Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi. Denizli.
- (2014). “Tıp Yazmalarında Yer Alan Madencilik ve Mineral Terimleri”. TÜBAR-XXXVI-Güz. s.321-368.
- Toparlı, Recep (1992). *İrşâdü'l-Mülûk ve's-Selâtin*. Ankara: TDK Yay.
- Toparlı Recep ve Vural Hanifi (2007). *Harezmi Türkçesi*. Ankara: Öncü Basımevi.
- Toven, Mehmet Bahaettin (2004). *Yeni Türkçe Lügat* (Haz.: Abdülkadir Hayber). Ankara: TDK Yayınları:841.
- Tunç, Zekiye (2007). *Şamanizm Üzerine Bir Araştırma*. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Elazığ.

- Turan, Zikri (1992). *Hacı Paşa, Teshil (Dil Özellikleri-İnceleme-Söz Dizini)*. İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi. Malatya.
- Türkmen, Seyfullah (2006). *Eski Anadolu Türkçesinde Tıp Terimleri*. Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi. Kırıkkale.
- Türkçe Sözlük* (2005). Ankara: TDK Yayınları.
- Uçar, İlhan (2009). *Hazâ Kitâb-ı Hulâsa-i Tıbb, Cerrâh Mes'ûd (Giriş-İnceleme-Metin-Dizinler)*. Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi. Sakarya.
- Uslucan, Tekdemir, Zehra (2000). *Hekim Bereket, Tuhfe-i Mübarizi (Metin-İnceleme)*. Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kayseri.
- Uzel, İlter (1992). *Sabuncuoğlu Şerefeddin, Cerrahiyyetü'l-Haniye I*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları.
- Uzel, İlter (1992). *Sabuncuoğlu Şerefeddin, Cerrahiyyetü'l-Haniye II*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları.
- Uzel, İlter ve Süveren Kenan (1999). *Sabuncuoğlu Şerefeddin Mücerreb-Nâme*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları.
- Uzel, İlter (2005). *Tuhfetü'l-Müteehhilîn, Tabip Mustafâ Ebu'l-Feyz*. Ankara: Kebikeç Yay.
- Ünver, Süheyl (1953). *Edirne'de Fatih'in Cihannümâ Kasrı*. İstanbul: İstanbul Fethi Derneği Yayınları.
- Vural, H. (2004). *Çoban-nâme*. Tokat: Gaziosmanpaşa Üniversitesi Fen-Edebiyat Fak. Yayınları No:15.
- Vural, Hanifi ve Böler Tuncay (2011). *Ses ve Şekil Bilgisi*. İstanbul: Kesit Yay.
- Yazım Kılavuzu* (2012). Ankara: TDK Yay.

- Yavuz, Yasemin (2008). *Hekim Hayreddin'in Kitâb-ı Akrâbâdîn'i*. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Konya.
- Yelten, Muhammet (1993). *Şirvanlı Mahmûd, Kemâliyye (Giriş-İnceleme-Cümle Bilgisi-Metin-Sözlük)*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Yıldırım, Onur (2010). *Et-Teshil Fi't-Tıbb (Kitâb-ı Teshili'l-Mevlana Şemseddin) (İnceleme-Metin-Dizin)*. Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sivas.
- Yılmaz, Emine (1991). "Ana Türkçede Kapalı e Ünlüsü". Türk Dilleri Araştırmaları. s. 151-165.
- Yücel, Bilal (1999). "700 Yıl Ara ile Batı Türkçesinde İsim İşletme Ekleri". Türklük Bilimi Araştırmaları-VIII.
- (2000). "Türkiye Türkçesinde Zarf-Fiil Eklerinin Yapı Bakımından Sınıflandırılması Üzerine". Türklük Bilimi Araştırmaları-IX.
- (2007). "Nehcü'l-Ferâdis'te Uzun-Kapalı e Ünlüsünün Yazımı". ICANAS 38. s. 2009-2017.

TIPKIBASIM

وحب وشفاف بلده، **باب** ساکسی و صلب و جلد علنی بلده، **باب**
سابع مهره و علنی بلده، **باب** ثامن باغری و علنی بلده،
باب ناسخ یا قلمر و علنی بلده، **باب** عشر نافع طلاله علنی
 بلده، **باب** احدی عشر حجره ای اقسامی بلده، **باب** اثنی
عشر نظول و غلغلی بلده، **باب** ثالث عشر سفونله جبل بلده،
باب اربع عشر ترکیب علن هر بابت **باب** اول حاصبی بیانده
 مجموع مسک طحیح و معدد اندک و کل الخی یکی درهم کسریا
 درت درهم و بسد درت درهم مشک یکی یکی درهم غیر خام بخت
 درهم و زریناد اوچ درهم و همان احمرو ابیض هر بر خندت درهم درهم
 و سبیل هند کیلتی درهم و زنجبیل الت یکی درهم و فاقله کبار و مضار
 هر بر خندت درهم درهم و قزنبیل و خولجان و دارجینی هر بر خندت ناکیتر
 درهم و دار فلفل الت یکی درهم استبر منقال و ابر شام خام کیخنی یک
 درهم اق فلفل و جند بد ستر هر بر خندت بر منقال در پنج عقرچ
اوچ درهم سانی بال اوچ اد وید مقدار یک بود کرا و لان اد وید بر بر خندت
 فار خندت **اول** صافی پاک دیدک بود کیکه قر خندت بر محو ایله ل

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمین و الصلوة علی نبینا سید المرسلین و خاتم النبیین
 و علی آله و اصحابه الطاهرین الطیبین • اما بعد بکلمتکم ای عزیزین
 و فقلک الله ان شئو ترکیبالت که بوجوه صوریست قلم کلک و تحریر
 قلم صورت بولدنی بوضف و بار شرفدقن ولایت فرما تکلوب
 قرمان او غلغلیک خد مستند اکین انکر ام شرفی و بیغیه • ندوق الفلانی
 عالم بشف و لبتک فرجه نقان و خاطر و قادندقن ظهور کلوب و تحریر
 اولوب نفعی و فایدنی ظاهر اولوب افواج ترکیبالت جمع ایدوب
 اولدانی الطیب لذلک یاد ادوب و امر عالمه امتثال کویستوب و اولدقن
 یازنی ترکیبالت اختیار قلدی صورت کتور دی و مجموع الفولایدی
 ادوب دی • و اون درت باب او زور جمع اندی هر بار که بوسالده
 فایدن طوتدمون الفنی خنیلید ایدو لر انشوار الله تعالی **باب** اقل
 معاجینی بلده، و علنی بلده، **باب** ثانی مغزج لری و علنی
بلده، باب ثالث جوار شلری و علنی بلده، **باب** رابع
 توتیار و کوزرا و تله بلده، **باب** خامس مسهل و شراب و حب

سبی برنجی در هم اولانغ اولاصف **ساشنه** الی در هم ساشنه الای کلابله
 اوچ کونا اوچ کوج اصله لر کلابه سوم اندن حوانه قویله لر کون
 متقل د و کله اندن حکن یغفرق فرعی ایلد لر کونفنه قوریده **آنا**
 توردن صاقدن راشنه اولدی اندن استعمال اید لر **آنا** اشنه بلوط انجلی
 بدقلنه و انده کند یا بنی پور لر دره **آنا** یلی دکله بنیل بدسن
صفت معنی مقویة زنجبیل اون در هم و صولنجان اون در هم
 وعود دهند کی یکی در هم و در صبی اوچ در هم و قاقولیه کبار و
 صفار هم برزند اوچ در هم و زنجبیل اوچ در هم و شلغ اوچ یکی در هم
 و کندنه و صوغان تخم اکثر در هم و مویج تخم الت در هم و کرمه تخم کبر
 در هم و زرنذ اوچ در هم هلیوت تخم بنی در هم لانه صافراکت
 در هم حصیت النخل اوچ در هم و شفا قول جنی در هم و سعد
 یکی در هم بهمن اکثر در هم آقا فلفل و قره فلفل اوچر در هم و
 دار فلفل و سنبل هر بنده اکثر در هم و جویز جویز و بیه به بنده
 اوچر در هم زعفران اوچ در هم و مسنگ و عنبر برده در هم صبل عنبر
 بنی در هم ازغ باد بنی در هم تخم ضار و کبار و دکله و الکد

و الکد کجور لر اوچر در هم و جویز هندی درت در هم و ازغ بیام
 بنی در هم و یونجه تخم در هم و طلق قط یکی در هم و دخی بوزیدان
 یکی در هم و اساروف و کبابه اکثر در هم قند شکر اون در هم و زینت
 شکر اون در هم و سقنقور اون در هم مشکدن و عنبر دنی غیری
 د و کلرا نجه الکد کجور لر اوچ اوچ معتد ارنجه صافرا باله فرشته لر
 حقیق قویله حاجت و قندن بره سفال استعمال اید لر **آنا** اول اناده بال
 شرب بنی اچر لر صوفدت بره هیزا بد لر نانغ اولاصف **معین** **انجیر کون**
 و قولنجی که انجیری اچورن قرفل بره سفال قافله صفار برنجی سفال و زنجبیل
 اوچ سفال و سنبل یکی سفال و طلق و قسط بره سفال و دار فلفل بره سفال
 کبابه در هم صولنجان اوچ در هم آقا فلفل بره سفال قره فلفل بر هم
 زعفران برده در هم و زرنذ بره سفال و مصطکی اوچ در هم انیسوس
 مصریه روی برده در هم عود هندی بره سفال مسنگ کجی در هم عنبر
 خام برده آنک عنبر یا مسنگدن غیره بوجوعنی د و کلرا نجه الکد
 کجور لر اندن ذکر اوچ در هم قند شکر مسکی و عنبر ک هوانه قویله
 سوم لر دار فلفل بر بنی فرشته لر بروقیه بانی قیند اگر کفن اولار

صافی بال قنار قمرشده لر حاجت وقت بر در جن بر قانسق انی صوبله
 از لر ویر لر لاجه شفاو لا بر **عینا** بز بر کبرک در هم و فلنگ لیر
 در هم و افین و اون در هم و سنبل خندی بر منقال عا قرمز بر منقال
 و خرفیون بر منقال و زعفران درت منقال کئی کئی بال بند کج اولایه
 صفلا در استعمال این لر **باک** کئی منفر جلوی بیان ایدر منفر کبر
 بودر قرنفل بنی در هم و زنجبیل اون در هم و سیاس سکنز در هم
 جویز اون در هم و دار چینی الت در هم جوزین ان بنی در هم سعد
 بنی در هم بهمان سرخ الت در هم بهمان سپید یدی در هم دار قنفل
 بنی در هم و سنبل خندی بنی در هم و فافله بنی در هم و اسارونف
 درت در هم و زردب درت در هم و زرنبات التی در هم عا قرمز کج
 در هم عذیر بنی در هم انیسوف مصری بنی در هم زانیه الت در هم
 قرن کل اون در هم و وضع سریر نورس بنی در هم کل تخم قورس الت
 در هم کل رومی اون در هم تخم خانق قورس کوز در هم طبله بر هند
 الت در هم و کل تخم درت در هم آق منال اون در هم و قرنیل مندل
 اون در هم طر بنی الت در هم سدر قورس بنی درت در هم کبریا

قوراصویا بر اولی اؤکلده قمرشده لر حقیق قویار وقت حاجت اولای
 بر منقال از لر لیر و یا خود بود لر معیدل اغرسنه و خویبر و سیل اغرسنه
 و کئی کل اغرسنه و طعام کند که ناخج دره اقا اکثر لیر دن و عین قسندون
 با کلبه بر همین ایدر لر غذا با هم بر سر سنی سوز لر بید لر شفا اولایه انا
 خالی **تریاق** در **جبه** جبه فانا اغولر و بر سقن منق لد اولوی خام بلیر
 و طلق اغرسنه و غیرن اغرسنه ناخج دره و پورک او نیمسکی با لیر دن اولای
 ساکن ایدر و صرغ و مالکویا بر فایده ایدر صفی بودر و ضبطه اون در هم
 صیقلار اون در هم و زرا و ندر طویل اون در هم و قرمکی اون در هم
 و مجموعی پیشاق و کلر اوچ ادریه مفذاری صافی بالیده قمرشده لر درخی
 حاجت وقت بر منقال اکی فانسق انی صوبله از لر لیر کبر لر بر یکدک
 قوی کئی نسیله بکس **تریاق** **تابت** **بن** **قرن** جبه زهر ناک صوغی جانور لر
 اغی کی دفع ایدر اگر کتبه اغی ویر سر لیر نر و بر جک زایل ایدر نوکا
 تریاک خمه دیر لر صفی بودر نفل اون در هم و دار قنفل بنی
 در هم و سنبل خندی اکی در هم و زرا و ندر طویل و ضبطه ان هم
 بزندن بر در هم و مجموعی پیشاق و کلر اوچ ادریه مفذار لیر صافه

درهم طبن ارضی آبی درهم کبابه و کلنا رصیرا اوج درهم عینا الجبار
 فاورش آبی درهم و طرا نیت فورش الت درهم عوق دهند بری درهم
 درجه بی بر درهم جو بوا آبی درهم و فرس شانی آبی درهم سبب سندی
 بر درهم فاق لیتن بر در درهم ضیق آبی درهم زرنبا در درهم سندی
 آکیشو درهم طو بهنوا آبی درهم فاقا بر درهم تخم برنکسک آبی درهم ایشم
 خام کین الت درهم به صیق فاقا ریشی آکیشو درهم طلقا لاصوی ص
 نار صوی الی شو درهم و ایون صوی یوز در درهم و مار فی حبکال صوی
 فرق درهم اق شکوکه ارضی اوله جو بر درهم کلاب بکرف درهم است
 جوا هر دن غیری و بسد و طین اومنی و طین محفوم و خام ابر شخاف
 غیری لرون دو کلر انچه الکذف کچی لرونه و یه تمام اولیجی جوا هر ی
 فرزد افراد او کلر نو بکئی وجودی قابل غیا کئی اوله قلان اچن سینه
 قلر جونت اد تبه تمام اوله بوسر سکه نه کرا اولندی تمام اولیجی اول
 یشلری دو کلر درهم کبی اوله اندز بره قویا بر صقالر صوی الی
 اوله صوق مقدار چه که ذکر اولندی بر بر نه قنار شکردانی قنار
 اوجا غه فی پلر آن از او دیده قینا کفتین الی تا قنوم حاصل اولاشنبه

اوج درهم و نو در کبشی درهم و شفا قول اوف درهم فاعل اوج
 درهم و زبان مرغ کز در درهم حصیت الغلبا و ف درهم حویجان
 و در درهم و عود دهند اوف درهم شلخ تخم انی درهم ترب تخم ذر
 در درهم و هویج تخم بنو درهم و تر تخم اوج درهم و کلنا رانی درهم
 و در و نخ اوف درهم و ساق قوشی اوف درهم و بلوط قوشی اوف ش
 درهم و کو نکلانی درهم و انجیر اوف درهم و ورق الخیال التی درهم
 و مصطکی اوف درهم و شکر در تر و قید و زعفران اوف درهم اندکتر
 خوام اوف قاس لور اندز استقالا بده لرا بکیشو درهم **مخرج باقوت**
 معسبر و منفعتی ظاهر صرع و مالحو لیا به و علیا نه و ضعف دماغه قلبه
 و ضعف بدنه حاضه اسهاله علی الظنوی که دمو کا اوله لعل و فیروزه
 قزلبیل باقوت مساروی باقوت کویک باقوت زهره هر بزدن بر زشغال
 اق مرجان قزلمر جان هر بزدن بکچ منفال سرور بری منفال انجو
 درت منفال و عقیق غنی برده هم که بریا درت درهم و سدر و س
 بر درهم یشم بچی درهم بسد آبی درهم مستک خالص آبی منفال
 عنبر خام اوج منفال القوف و رقا لنتی کس و طین محفوم اوج درهم

وقریبیون و پلنجیون نافعه در آفت انزروت آبی درهم نهند
 بچ درهم انبوت آبی چکر که همون اجنه سورن لر حر بر بدن بچ
 کو کسر و معونه قویا لر سورن لر اندن شنبه قویا لر و حاجت و فضل
 لیجده نور کیمی کوزر دوز دروس کو بیکه و کویکه اقاتان لاجیب و قانون
 و آک بید اکنی بریس یسوف **تونیای دیکر** کوز پلنجیون صار و مبله
 قابه بر درهم زرد جوب بچ درهم تونیای بر درهم بلطون انبوت که
 صار و مبله قابنی دو کله انجه اکدن کچور لر و سکن تونیای دو کله
 وجودی قابله معونه قرشند بر بر جلیبی بغایت دو کله دای رانق
 قور و غنی آبی فانیق صوب اول ادی بد عیان کو کتی قابه کنت قویا لر
 اوچ کوزن بوبله اید لر اندن نسکو کبر و معونه قویا لر سورن لر حر بر بدن
 جوی لر اندون استغلا اید لر قین کوزن شرسه و قرنبل اول و در
 بر مقله بصال **نوع دیکر** کوزا غریبی که نالیده اولسه جنم ذرف
 اوچ درهم و ضوف شبادن بچ درهم سکر نبات آچی چکر که
 دو کله حر بر بدن کچر کو بغایت یسوق اوله اندن استغلا اید لر **نوع**
دیکر زرد جوب بچ درهم و تونیای کوزا آبی درهم و صبر آلت

صوی قابله اندن آبی اوچ کوزن فاشغله قاشند لر قویا منی کوزن لر نه
 غایت قوی اوله نه غایت سوین اوله اغند آک کیمی لالتون و کتی و رقی
 قتلر اندن نسکن بر کشتی قابه قویا لر مقله لر استغلا اید لر نافعه
باب **اوچینی** جوار شره لر بلده لر علامه سنوبله کلسه **جوار شر**
مصطک شکر اوچ و قیده و مشک بر درهم و مصطکی بنی درهم
 مسکی و مصطکی دو کله شکر یله قوامه کتی لر اندن استغلا اید لر
 نافعه **جوار شر** **سندل** آینه نمق **سندل** او فی بنی درهم اوچ و قیده
 صوبله قینان لر بار و فالنجی اندن مصطک درت درهم و مشک بچ
 درهم شکر کفایت اید و کچر قوامه کتی لر اندن استغلا اید لر
 نافعه در بوی ک او بیخنده و معینه **باب** **در بچی** قونیای
 و کوزا و تلرین بیان اید **مصفت** آق انزروت آبی درهم چشم
 ذن دو کله شق و الفش قیندن ابرش بر درهم شکر نبات بوج
 درهم زعفران بچ درهم صاعه بر چکر که و صبر سفطی بر چکر که
 انبوت درت چکر که بوزا و تلری سره کبی دو کله بر بر قرشند لر
 اندن استغلا اید لر **تونیای دیکر** کوزک چیا غیجین و قرنبلنجون

چکروک . محمود . دن و کافور دن غیره و دکله واری آکدن کچور و
 سکن محمود ارقوف ارقوف و کله اول و کلشن و تله قناله کافور
 اول و کلشن اول کله کله در میده هوان سوره او او ان دکله
 جمع ابدوب صغلیله اذن حاجت اولیجی استعمال این لر **صفت**
مغلاب اوج درهم بنفشه اوز بنی قاشق صوبله قینان لر پار قلیج
 سکن بزدن سوزن سکن کربال چکنی و به لر علی الصباح اچا اوج کون
 آبله اقا بو مغلاب به به هین نور سدا اوله رشته او ماچ بیان وقت
 تیلد کون طعام کیشتر کربیا اوجی کون صباح بنفشه اچیه اولین
 اول دین کربیا کربن **انضیاری** روز اوله کله کله کیشتر برچ سرطانه
 یا ضو د برچ عطرین یا ضو د برچ صوت ن اوله اوقی اچه کله کچو سهیل
 دین برکچ درهم یا ضو د یکی درهم سکن قاشق صوبله اوله بشش
 درهم نبات یا ضو د قند کشر قنار قنار لر دوره مؤذن کله کشر
 و به لر اچیه اقا فرشته لر اندن اچیه ما غنزی بیقابه واغزنی
 مولد قنار کور اکر کور کله قنار لر س آو بلخود الما چینیا و قنار
 بشش اوزن مجلس اجابت ایلد کله قنار کله اولور س اسی صوبله لر اچیه بری

چکروک یله طوبه بره کله بو محمود غیا کله و دکله حریر دن کچور کله و
 هوانه قنار ارقوف ارقوف سوزن لر شیشه قنار کور زینا کچک و قزل
 اولیجک بره ما غیله بعالو یا ضو کورن چکله زنا فعدله **ترکیب فونبای مولانا**
سعد الدین غزنوی رحم الله سره صغیرانه الت درهم قوتیا درت
 درهم روزنایی درت درهم اقلیمای زرکی درهم مرجان کله درهم
 اخی یکی درهم ولعل بجی درهم وسنبل وز عوزان هم برت درت بو جورد
 و صبر سقطری الت چکروک و مسیران حبیبی برتقالی برت و بزوی درت
 لازور در طابو بره اکر یا قوت کور نار کله اوله بر اکر کافور کله غایت
 آقا اوله بر درهم مشک بره درهم طابو شیشه کله درهم سره صغیرانه
 و قوتیا بو کیش بر هفت کله اصله لر اندن کله قنار اوله و دینه غایت
 دو کله غیا کله اوله محمودی خلط این لر اخی استغالی این لر میل جا اوله
 چکله لر قنار کونک قانی و کله و کله و اولا صاوغ کورن داغی یله کله لر
 ارقور قنار کله بره بفضله الله تعالی **باب ششمی** سهیل برتلی و جلی
 و شافلی بلده **صفت سهیل قوی** تره بید اوزن درهم قنار کله
 بشش درهم نشاسته اکی درهم محمود سکنه درهم و کافور اوج چکروک

بویا غلری سوم روغن این نه دکلفنی اندری اولوم روغن طبریزی نه
 پهلوانا بجنه اوله لر صقلیالمره برابره دیرکیجه قاسغونه دهنه رواد الزایف
 اوله آتاشای کرکر انکار استعمال این لر بنفش اوله **صفت سهیل قزل کل**
 بش درهم اف نرب اولون درهم آق صندل آلت درهم رب السوس
 ایکه درهم کنبه بر درهم محو دیش درهم محود دذغی نه دکلمر
 الکل نه کچی نه نه اندن صکر محود و صوند سونه نه آتاقنی او میالمر اول
 دکلفنی اوله ترکی و محو صوند نیا لر سوم لر صقلیالمر و رجب حبی اکره هم
 اوله ارتقا اولیه قانجه بوغور رجب ابد لر پنج اولور سه جابرد **صفت**
 مسهل بر بهرین اینه لر بنفش اوله **صفت مغلاب بنفش** اوج درهم اولون
 بش قاشق صوبله قینان لر باروسی قانجه دخی بر دن سوند نه نه شکر
 یا بال کشتی دیره **اوج** کونک مباحلره ایجه نه یکی نه تا و اوله انباشنه
 و اوماج اوله آتاکون غذای ایشکر کر بیاه اوجی کون کر ایزسی
 صب بونه کر که صباغ بنفش ایجه کلیم اوبدیم بیه بر کر بیه **افشیا روز**
 کشتن پنج برجه سر طانه یا هرجه عطرب یا هرجه صوند اوله موزن پاکند
 صبی بویه وانغنه صوندیج توکر کولکی د نرسه اوج بیه یا آتاجینیا

براغا قوصه اند تفکرو اندنغی بای برنج ایله لر بیا قرین طوبره یا اویا
 اول کونف صولایجه حرکت ائمه صوبه نخل اید نرسه ایران طغلیالمر ایجه
 عیشتدن طغلیالمره و طغلیالمره بیاه ایجه بغلینجیح اولور سه سواق
 قوره لانه لر انشاقا لر بهیه آتاق صوندن بغایت بر جینزایه **صنف**
مسهل وقتی قبض واقع اولور حرارت غلبه اید کنجی دای
 اوله بوزغ استعمال اید لر بنفش اولون درهم و ضعی بر ایش بش
 درهم سکنک اولون درهم بله طمن سکر درهم قند شکر اولون
 درهم محو دیش درهم آتاق محو دیش غیره دکلمر الکل
 کچی نه نه اندن تفکرو محو دیش اولور له سور له صقلیالمر وقت
 حاجت اولیفات یارم قاشق بای قوامه کتور کدی بش درهم
 بود وید دن قنار شفاف اید لر بر بر صق مقدار ی اوله استعمال
 اید لر نافع اوله **مسهل اخر** وقتی هر کنگلی قیضا و لسه نسنکله
 یوقا رودن اچکله جارد اوله نسه بو ترکیب اید لر نه زیت یاغی
 الکی درهم شیرغونت یاغی کرمی درهم صاروموم اولون درهم
 صفراودی بش درهم و بوزن بش درهم سفونیا اوج درهم بوغور

نافعد رباب النبی قرضه تر کبیرینی بیان ایدره و جبر باد بر
صفت قرض بخش اغر بجهوت که نه صوت سوه نه اتسی سوه اولتریک نیلوفر
 بهرایی بش درهم قزل کل درت درهم و لغاچ کوئی درت درهم آق
 کل بر درهم مار و ل نخج درت درهم بک تخم درت درهم آق صندل
 اون درهم قزبل صندل بدی درهم و زعفران درت درهم و مانسا
 اوج درهم اقوف الت چکر که بو مجموعی خه و کلر الخ الکلون کجوری که
 و کلاب صوبی ایلد یوغره لره صوبیع و نه قتی اول قرض ایدر س حاجت
 و قسنه استعجال ایدر فیما مز و صد یلر از لیم یلیم در نه لرسنفا
 اول **صفت شاف** مانسا کل بجهوت کچکنک صا و روسی اولاد و دوشه لبر لراف
 ایلیر مرهم کبکی و کلر اند نفکن او لر صوبی ضفا صفا لری صوبی بیانده
 اتا لر صوبینی سترد کجوری که کند باضه سنیه قویا کر نشه دینه
 دهی شاف ایدر قرض ایدر باضه شاف مانسا قرض مانسا بود
قرص دیکر در لوی دافی سنول بخش اغر بجهوت که صوت سوه اقصا
 اون درهم آق کل سکر درهم لغاچ ده الت درهم بک تخم درت
 درهم اقوف مهری بش درهم عنبر خام کچی درهم کافور برود هم

وقتی کبشا و ن مجلسی اجابت الیه نکل ایدر منسه اتسی صوبی بره بره
 قرضه اتیلر شو بر بجهت بیه فزین طوبره نیا وینا آقا اول کوفت حرکت اتیلد
 یمنلر دن طئلوا نار و مالما بیه صوبه نکل ایدر منسه ابران طغلبا لرا بجهت
 بغلبنسه ساقی خا و بره لرا نند قنالم بیه آقا صوبه بره بیه ایدر اول کوفت
صفت مالتین ملکی قزل کل کبجی درهم و باز رنوبه اوج درهم و اینسون
 مهری اوج درهم و انخونف و ج منفال کچی اکر الکلون غناب قوز
 دانه انجیر علانیه اون بش دانه سینی کی و ف درهم بفاچ بتم کفنت
 اون درهم تخم کاسنی درت درهم و نیلو فر درت درهم و بنفش
 سکر درهم بو مجموعی بره ججهت ایدر بره فلا یلو طرفه قویا اوج و قیده صوبه
 قویا قدر قینا که کصوبی اوج از لیمه سنو لر صوبی صوبی لالر آقا بوسونف
 بر وقیه مقدار ایدر اون درهم خر هندی اون درهم خر شیت
 و بش درهم تر کبکین و بش درهم ضیا شنه اچ اون درهم اولمان
 صواچنه از لیم اون قدر که قوتی قتا الکلون کجوری که اون درهم
 قند کتر قنالم برنج فطر کلاب صوبی لیمه ویرا لری بره بیه زنی
 تاد و اتیلر شنه و ماچ بیا اولون و مسکن آقا کمنلر بره لرا خدی

و طار و آنی باج باغیا و سماق آنی و قانور سنی در سنگ کشی و دخی
 تا وخی صوبه لر فاق و سنی سماق سوبه و صندوق و مور در شربتی باجی نالی
 و لاصفت قرص غنیا کجوف فصفی منیع آنکه و معید ارفا غنیا چوب
 و اعرس کیدر بکچون واخذن فار صوکل انوک منصفه و سنی کاکچون
 اد و بودر کلکبسی اون درهم و اگر بونفر سه قرین کل انوک متدل
 و نغنا آبی درهم دو کلمنخ خود بر شفا قرینل نیم گرفت بر درهم
 مصطک کچه درهم انیسون مصری بر درهم انیسون روی بر درهم
 بو جوی غنی بر جوی که قویا کچه و قید صوبله قینان لر بر خشی کین آن کشتی
 قانله اندف سونه لر درت بنی قانق متدلاری ویرد لر ایچ بکچونه
 اما غنیا کسای با دم سدا و لا قرص خیر که قان اوله و کلمنی اوله و کوبکل
 اعرسی اوله زوری و لا اکا نافصدم کلنا ر مصرک بنی درهم قوش
 سماق درت درهم و قانور سنی مزج بر به اوچ درهم آقا کونکک بر دم
 و عدلا به آلت درهم که سربا درت درهم و افا قیا کچه درهم قوش
 قان به درهم انیسون کین درهم بو جوی غنی و کطل ایچ الکل کجور لر
 صوبله بوخو لر قویا کین لر اقا مقدار بر درهم و لا قرصک بر نه بنف

غنیه ن غنیه دو کلم ایچ الکل کجور لر اند نکسر غنیه و کافوری
 بر قاشق کلاب ابله حواندن از کر که وجودی قالمیه بو ایچاری انوکله بو
 بوخو لر اوچ بوصلو قرص لر اید لر حاجت و قسند ضیار صوبله درنگ
 جایز دره و کلاب در رنگ و سر کیدر در رنگ جایز اقا خدا نشته و اوچ
 و مر جک و برنج قور غنیه و لینیه و سر کیدر و مجموعی کنیدر ایدر شراب
 نیلوفر و شراب بنفنه و نیلوفر ایدر قینا لر کیم بر اخل و بر لر ایچ
 نغنا اوله قرص محرز سها بکچون که قبض ایدر ریجان تخم قور سنی
 بنی درهم کلنا ر مصری بنی درهم قرین کل درت درهم عدج
 اوچ درهم بنیل ما ز و اوچ درهم طینیر پیش درهم قانور سنی
 اوچ درهم ضیح عرب اوچ درهم افا قیا کچی درهم قوس سناک
 بنی درهم طینار سنی کی درهم طرا نیت اوچ درهم اقا صندل ات درهم
 لر کیدر درهم قانور سنی کل تخم درت درهم قانور سنی مور درت
 درهم خن قاشق قانور سنی درت درهم سماق قانور سنی اوچ درهم
 انیسون بر درهم بو جوی غنی و کطل ایچ الکل کجور لر کلاب بوخو لر
 قرص ایدر اندف استعمال ایدر بو خدا باج باغیا مزجی آنی سماق اوله و طار

درت درهم. پنبیل سان واک درهم. بوججعی دو کله انچه الکلد کجی، در
 کلابه قاجیه بچونه، او و نیش حبلا بده لر وقت حاجت بده اند و اوکی
 دانه بده لر، نافع اول **قرص طیشیر** و فنی که فان اول و پرو اوله که صادر
 صوگاه ات صویکی بکی اوله و قصعی اوله و صوی جوف ایچ بو ترکیب اکا استعمال
 این لر ترکیب بود **قرص عربی قوریشی** درت درهم. نشناسته قوریشی
 درت درهم. **قرنیکلک** درهم. **وطیشیر** اوج درهم. تمام نخم قوریشی
 الت درهم. **کلانی** اوج درهم. ساق دو کلنی فاقه کشا اوج درهم زرشک
 دو کلنی قوریشی جکر دو کلنی اوج درهم. بوججعی دو کلنی انچه الکلد کجی، در
 دای صویله یا ضو کلابه صلیه لر بچونه، لر قوریشی بده لر و زنه بر مشفاد قدر
 اوله هر قوریشی نونا استعمال این لر **قرص انجبار** درت درهم **قرنیکلک**
 کلا اوج درهم. **ضیغ عربی** اوج درهم. **کره** اوج درهم. **کلانی** اوج درهم. **کلانی**
 درهم. **سود طیشیر** و بیاض یاکی آبشرد درهم. **جلنا** رالت درهم. **اقیاقا**
 بر مشفاد بوججعی بچونه دو کله سرد صویله قوریشی، لر هر قوریشی بر مشفاد
 اوله انونا استعمال این لر **قرص طیشیر** بکیر بود رودانی بیلا کجی اوله
 او بونه بود **قرص عربی قوریشی** نشناسته قوریشی رود درهم. **عاص**

دو کله بر قاشی اتی صویله انت لر و بره لر ایچ بر صیاج و بر افنام
 طعام بچوند. **لقیر** بر بخ یا. اری بچونه لر ایچ یاکی قالی بیه
 بچند لر دن **طلو** لم یا **صفت** **حبال** اوله و کجی بره لر ایچ
 در **ضار** نخم و شنجیا رخ هر بر بدن بشور درهم. **قانی** بچونی قوریشی درم
 درت درهم. **نوب** جکر دوکی درت درهم. **بنفشه** بچنی درهم و کیشا درت
 درهم. **رب السوس** بچنی درهم. **بویغنه** منلیج بدلی بیان قنار نخم ظاهر
 درهم. **وایم** کویج ایکی درهم. **قند** نبات اوج درهم. **قند** شکر بچنی
 درهم. **متریکینی** اوج درهم. **برخنت** اوج درهم. **بوججعی** دو کلنی قبل
 الکلد کجی، لر جکر صوانه قوریشی سرد لر دای اوج صویله بچونه لر شیل
 قتی اوله در در جکر دوکی صلیله بده لر **قرنیکلک** کسور کک
 قوریشی اوله یا ضو بلغم کله دلی لندله دوقه از لینی بونه **آچله** وطن قلده
 قار شکر استعمال این **اقا** کنیلدن و اکنون و اوله و با غله دند
 بر همین این مگر تا نیش یاکی اوله شکر له و حما کجی بره و دخی
 غضب دند صافند و قوریشی و کندن دای صفت **حبال** **قرص**
 کلنا رصک درت درهم. **اقا** قیاقا اوج درهم. **قوریشی** سرد درت

اولدی وقتن برقرار که ذکر اولندی اچر لرشفنا اولاق **قرص سندک** که
 نافع در استی بلشی غزنده. آق سند ل اتوز در همم وافیوف اوج در هم
 وکافور بر در هم. کنیز بر در هم. آقا کنیز کی کلا بد اصله. یو دو قوبه
 انکلر قشند. سر لرقرص ایله لراندن **قرصت قرص** فایده
 فایده سی طعام سگمکه و فوای که. امتلا دن اولا و معبدن افرسنه و طعام
 معبدنه کنشکا و یوسکا قوت ویرد و یوزر لرکین ضوب ادوصاف
 ادر و کلسها ان فایده ایسرا ونلری. نافله کبار انت در هم. و یوزر یول
 انت در هم. قنبل و بیله و سنبله هندک در در هم. کلنا در مصرک
 اوز در هم. حماض تخم قورقوش اوز در هم. کوبینن بسدبش در هم.
 انجبار در درت در هم. وضع عربج قورقوش انت در هم. و کوش تخم قورقوش
 بش در هم. و رازبان قورقوش بش در هم. اینوز مصرک قورقوش
 بش در هم. کل رومی و طبیی تخم کوهریا و کونکک بش در هم. و کلینش
 هندکی انت در هم. باک تخم درت در هم. و اینوز درت در هم. مصطکی
 درت در هم. و صب الاسیم کوفت قورقوش در هم. تخم ریگان قورقوش
 درت در هم. و سلینا اوج در هم. مسنگ خاک قورقوش سفال بوجام سنی

قورقوش اوز در هم. و کل سرخ اوج در هم. صندبر هندکی انت در هم. کل
 ارمی انت در هم. و زرشک قورقوش درت در هم. بوجوشی و کلر کلن کجوشی
 و ساق قورقوش درت در هم. داغی زرقوش. لرعا یا بونفور. لرقرص یون
 بری بر سفال اولا کی کلده قور و لر حاجت وقتن بلشی لایله لرشفنا اولا.
صفت قرص دیکر طعام سگمکه معبدنه کنشکا کنشی کلنی بلر کلده.
 و کوش کل قتر بید اغزندن اوج باغ و رطوبت کلده و کلسها ساخفا اولا
 بر سر کراهیتله بید قوشی اولیده. نوکله دینه قرص سبارک در برر. آقا
 لایزال بر زمانه ایچکه کیک کبچه کندوش بوقوشی بیتی و کلر ایکی فاشق
 استی صوبله انوز بازم فاشق کلاب قتالر اجلا ونلری بود و کلنا بر هر
 بش در هم. زرشک قورقوش اوز کلر کوشی اولیا درت در هم کلینش
 هندک طوق در هم. آق سند ل بر سفال طبیی تخم بر سفال کل
 ارضی بر سفال. مسنگ درت چکر که. آقا کلینش و کلر ارضی و طبی
 محتوی د ویر له و کیه لر. فلانی دو که لرانجه کلدن کجوشی و قوش
 بواجر اعام اولا فلان اجزای فرسندن لرکلا بید بونفور لر آقا صوق
 اولیا ارضی بر کرندن قور و لر غایت استی اولا. اندن حاجتله لر

اولسون سحر جانزود باضود مرمم اینه که مثلا بکیرف درهم زین
 باغ و بکیرف درهم کل باغی و بشی درهم آه سوم اینه که و در کما اولاد
 اولتری قتلر استغلا اینه که فاعده **مرمم نوبخ و بکیر** بکه سوم و وعق در
 بادم باغ بکیرف درهم و شبر و وعق بکیرف درهم و قاز باغ بکیرف درهم
 و او رو ک باغ بکیرف درهم بنف باغ بکیرف درهم و مصطک درت درهم بنوش
 سفری اوج درهم آه سوم اوف درهم آقا قاز باغی و او رو ک باغ
 سیر و ک بیزون کچور او قاز قردی کتیم اندر منکون جمله باغ بکیرف بر برینه قاز
 موی و وساق قزیری بر طاسیل او جا غو قو بالو برود لرا ایریزون سینه
 خیلم طکون اجزای قزنده که مرمم اولاصلیا که حاجت وقتن اندر منکون
 استعمال اینه که غایت نافع اولاد **باغ بکیرف** یا غلر علمی یادرد
 بکککم بیل غزنده و سکر غزنده و هر اخصا نه اغزی اوله نافع در راه
 زنجبیل فر نفل فلل اولدر مرمم ضوایجان و دار فلنل بشود مرمم در
 اوف درهم و نیز رو ک تخم بشی درهم قوصه اوف بکیرف درهم عود
 بلسان بشی درهم بوججوعی و دکلر اکلدر کچور لرا اندر منکون سکر
 درهم قزینت و دکلر اوف درهم سکر اکلدر کچور لرا سکر تر کس

و دکلر اکلدر کچور لرا و ایه صوبه ابله بصوره که قوصه اینه که بر
 منکون اولاد کچی کویکده قور بیه لرحاجت و فند بر قوصه دکلر اوج قانق
 صوبه اینه لرا منکون قتلر اجه لرا سفنا کلک اوله **باب بیدنجی**
 مرمم لری بیان اید و و صبان اولدر منکون اولری اوشق اوف
 درهم منکون بشی درهم و مرمم کیشی درهم و مصطک درت درهم بکیر
 اوج درهم و غز زون اوج درهم جام سفیزی درهم زفت
 بشی درهم بوججوعی و دکلر اکلدر کچور لرا بکیرف درهم قاز اوزم
 کیر در کچی صفت صوان و دکلر شو کیم قتی سوف اولید اکر قتی و کوسه
 بشی اوف درهم بال قتلر و دکلر نیز بغال اولدر **نوبخ و بکیر مرمم**
 و قتی که مخصوصه باشی برت اوله کتیم بکیر لرا که کیدر غز زون
 بر درهم و ضون سیا و شازانت درهم قاقا و کلنار مصری بر درهم
 و ما زو که دانه و شاب کچی درهم و اقیوت کچی درهم و کینش
 کاغذ کچی درهم و سبیل کچی درهم و کینش کنا کزنت و مرمم کچی
 بوججوعی درهم و کینش کنا کچی درهم آه کونک بر درهم بوججوعی
 و دکلر اجه اکلدر کچور لرا جانزود مرمم باشی برت لرا که کیرک اولسون

بیراغنی د وکلر مهم کی اولاندن برقرانه قویا دردت بنمان صو
 قیالر قانجه ادر قوت جفته مردن سوزنه لوصاف اینه لوصافیجه صوبینه
 الامرا واجا قویا بر بنمان زیت یاغی پلشیر وغنی قنار اولقد مر قینا نه که
 صوکیه یاغی فالصقلیا لوبالکون یا لکون نساب و مرزنجوش یاغنی
 ترکیب کریدن سکسن اغزیسینه و سکر لر اغزیسینه و اویشخفه و فو لاق
 اغزیسینه و باش اغزیسینه درتار لجن صوقوزن اولنا نجه اولاق آکشیلر دن
 واندن وار کدن بر همینزه لوصحده دونل وکی وقت نا وقت
بیر ریغنی نیلوفر بودر درهم نیلوفر اوج وقیه وغنی قنار
 کندن قیالر قوت کون طوره خاصیتی بودر که اولغلا نجه کجه اویسه
 یکی درهم نیلوفر یاغنی یکی درهم قرمز اوزر رسدنه قنار لغایت لیبجف
 اینه لتمام پلننه درته لوبیسو کدمه دخی شیده اینه لوقتی بوکل
 و کچو کک عقلندی خللا ولسه دماغی قوروا ولسه پلننی قرنی لراتی اتی
 پلننه درته لوقتی اویقوب نه کرکه سویله دپسنی واکسه جفوقرف
 بوله لرد اخی درته لوقتی برکشیده اسی کجه اویقوا وید وایو
 داویو دخی و قتی بلکلجه تمامت پلننه ویوکرکه و دهر کی لچنه درته لشنا

یاغنی سوس یاغنی کیرک شدر درهم و سداب یاغی اون درهم و مرزنجوش
 یاغی اون درهم و شیر وغنی یاغی و یاغیم اچی یاغی و طنبلیق دم یاغی و اسکویوز
 یاغی و اچی چکر که یاغی هر بندن کیر بیشتر درهم سزمنیات یاغی
 او توز در درهم سزمنش صغریاغی او توز در درهم بوچکلدی بر طاسه قویا لرو
 و اود درهم مصطکی او توز در درهم موم او جاغنه قویا لرو صی و مصطکی
 اربین لر بزندن سوزنه قویا لرو لکه اندن سکر حوانه قویا لرو اول دکلی
 او تلی قنار قشدره لر حاجت و قنده درته لر صبا صندن اولیله دک
 اوون لر او تلی حوانه اندن تیرنه قویا لرو صقلیا لوقتی حاجت
 اولاینجک مقدار ی او جاغنه قویا لرو سلی او برکه که سبزی و اغری وار
 و اویشق و اول بره درتلا وون لر ککجه نشنا اولاصفت
دوغضنا دمرزنجوش یاغنی صفتی بودر بر بنمان سداب یاغنی
 دوکلر مهم کی اولا واکنشه اولعی دمرز کسه کلش سداب پیراغنی
 و یا خود مرزنجوش یاغنی کجه بنمان بر بنمان زیت و یا خود شیر غنی
 قیالر اخی کندن قیالر قوت کون طوره اندن استغلا لوبه لرو اکتینق
 استر لوسه بر بنمان سداب پیراغنی و یا خود مرزنجوش پیراغنی

شنا اولاصفت روغنی نازله جرب کسه نازله اولسه و شنت و قزلاق
 اولسه اغرسه اکانا نخ اوله طشره دن و اوجور دند دره ره راندو چینی
 بر شغال مریکی برده هم افیون و صبر و زعفران برده هم و مشک
 درت چکر که اق فلنزم برده هم بوجملینی دککلر لکدن کچور ره روغنی
 صوبه یوخه لر بند قه ایلیا درده هم در هم وقت حاجت اوله قزاق مزور
 سد یله اذایجی اولاد نهنر بو نکلا و نمازه استی استی سذاب یاخی
 و مر زنجی شیخی در تله لر دند و ارکدن و بیرده دن و بالقدند
 بر همین له مر برین اولاد خنخن سدیله بوکه اکنفا اغرسه قورق یاخیله
 او مایه شفا اولاد روغنی قمری و صبح المفاصله مفید ره ترکیبی بودره
 بادام یاخی و نازلی و قزاقی و قزاقی و باقی جلی یاخی اون بنو هم سوم آلت
 در هم بوجمینی چم این لوم روغنی این لوم سراره و برکه در تله سنفا
 اولغیه اقا ارک و اکشیلر ییله کور بهینه این لوم یاخی اولاد **طریق ریخی**
 یا قور کور یلدن ره نایخ ره بغا ز اغرسه چینی که بارق بونه میده یا خور بود
 طنز ره اغرسی و ارفسن المر اوله لری بودره طور قی و قوی و تور در هم
 بابو نخ یلدن در هم و تخم کلم اون در هم و بوی و کتان تخم و نیلو فر هم

هم برین اون در هم مقل و قزاقی و مصطکی مهر برین زیندر در هم
 آق کونلکه رت در هم و سوسنی دجه بنو در هم بوجمینی دککلر لکدن کچور ره
 اند خسکی الی آذایجی اوج و قید صوبه تینا نه بر صوبه کین اخیز اوله حیوانی
 دککلر اولقد ره چکر که اولاد نخ اولد و کلینی جزای قرن کبر قاشق بال دخی
 قتل اولقد ره دککلر هم اولاد بیه جک مقدار بی بریات بر تیا لر بغان
 اورده لوق ریخی قورچی کیلدی اوره لوق اقا کشیلر ییله و مایه یی طنلی
 ارک به و اینک سویدله اتی غرض این سنفا اولاصفت **یا قی قویخ دیگر**
 بو تله و قولده و قولقدن و قولی اردن و بو بینه ورم اولسه و قزاق اوله
 و اغرسی اوله اکانا فمدن اوله لری صمغ عربی آلت در هم عنز ریخت
 اکی در هم مصطکی برده هم جاف و شب بر ریخی در هم زعفران اکی در هم
 صولانه پندی و ج در هم و صبر ره سقطنر کله در هم صولانه غریف
 دککلر نخ لکدن کچی ره اذند صولانه بر قاشق اتی صوبله آلت کولون
 شیکله وجودی قالمده اولد و کلینی جزای برینده لوق و اگر شافی ایدر ره
 جمیع اغر لری که قزاقی اوله نایخ دککلر لکدن کچور ره و اکا اوله چینی
 برده هم مقدار یی عینی دککلر برده صابون قوشدن لر قوی اوله

انجیری در کل مرهم کی اولادنی الی در مرهم جبک بال قرن لاد و به قرند
 قرند به کیغورن لردت جنی خنجا این کیغورن بقا لطلاق او سنده اورن
 ناقوی پیچید و در وقت که قوری بر خنجا ای درد لزلته قورنیج ایلال
 انا غلکله و فرو سخته کنه بنبات نافع در **صفت باق فووع آخر که**
 بیل اعزب و ضرب و وقفه و به خنجا نافع در **مصطکی اوند**
 در مرهم آف کونک اوند در مرهم **قرا اوج در مرهم قونفل جی در مرهم**
 فلغل جی در مرهم **کبر زنجبیل بنوش ستری در در مرهم رفت**
 یوز در مرهم **بوججی** در کل انجی **اکلدن کجور** به ز رفتی و جا قد
 ارین لوبوا جزای اکا قاقا یاقوق و لایر فالیک فنیذ بقا لزهت
 اوزر بقا لشفنا اولر اناه **صفت باق فووع کبک که نقوس**
 نافع در و اولری **افیوف و مقل و سفات و سفات** ماخنا دو کرمان
 نوزی و زعفران مسر بنون اوچر در مرهم **بوجکسن** در کل اکلدن
 الیه کی اندن صکر اوند در مرهم کل باخی اوج در مرهم **موم اریه** کوم
 روغن این کسرتانق قزاق و در سعوت سدای و یارم قانق
 کلاب و کیغورن صا روسی موم روغن قتل اذن ذکر اوندان

و نه صوف اولر بر پاس بهر بقا لروت لرد و در فوریجی قوریجی کبک
 نجدید اید لوشفا اوله **صفت باق فووع کبک** بختا غریب جوی کک اضطراره
 اولر و اری او نیبه بهر موم سوز لرسوبله اولری بودر مارول نخ و
 طوراق اوقی بشر در مرهم **خنخاق و قبی چکر کی وچر در مرهم لغاچ**
 و یک نخ الیشر در مرهم **بوا و تارک** در کل اکلدن کجور کصتلیا لصابف
 و قسند اوج قانق کل باخی و بشی در مرهم موم او جف قیالریه قیالطوبه
 اذن در و کلخنا دویته در بیجک مندار قور لراکی بر به صا رک کی بر قنق
 قزاق مر در رسد بله در کل بس یعور **بویبار** بن بقا لپهنه اورن
 خور پیچ طورن قور و در قدف بن اوند لشفنا اولر **انشا اوله کبک کبک باق**
فووع کبک که طلاق ایخون نافع در **سکن دینی جفار** لرقه قابنی
 یوزا لریفه یفقه طغره ککنف قویه لرقه با اندن صکر کبکی در مرهم بوطرق
 اوج در و کلکش و بوی و آف کونک و مقل و قمر کی مری بنون اوشر
 در مرهم **مصطکی و سنبل** در در مرهم **نخ کلم** اوند مرهم جویجی
 در کل اکلدن کجور **لوالی** دانه ایخرا وچ و قید سکره و کیج قید سوبله
 او جاغه قیالرتیبا سبک و مصوفینای قینا کی بدن ایخرا قیالایجیرک

اوله قنار انگلا او و لر جگله بی مهر به جمع این لر اول وقت که کوکزه
 و باشد اول علامت خامه اوله اگر ضا بولونق سه بش قاشق ضیا صوی
 و بشی قاشق کلاب و طنلوی کلا و آکنی کلا و آقوی صوی جگله بندنخ قشقی
 ایوه صوی درت قاشق سرکه او کله کر کبیدنس اربع درهم پوسه لر
 قنار و اوسونه از لر طبیعتن حرارت غالبسی دفعه تا صوت و در لر
 و اگر طبیعت صوفدن نفرت دونه ایجه و در لر و بود کر کبیدنس
 بستر بولونق سرکه کلاب زیاده این لر او کله و در لر غدا سی حریره و کلا
 نار صوبیلد و فورق صوی اوله و بستر دن آکنی و طنلوی کله و قاپوز
 و ضیا و آکنی و طائلو نار اوله و قورق شربی و شراب هم آقوی
 شراب الکا اوله و فی سکنجین ایجه شفا اوله **توکب طلا و نوح بیکر** که
 و بجم المفاصله و نفرسه و سریره اولان شبنم لر نافع ده و وقتی که
 توبعد و بر مقلنه قتی اخری اولسه و قزوی و شش و جیاس بوتکه بون
 لر شفا بولا آق صندل و قزل صندل اکثر درهم یک نخ و نافع ده
 در د درهم خنکاش دبی بشی درهم انبوت مصری درت درهم غزلان
 ای درهم و کافور لالت چکر که بوتکه کینی و کله ای الکد کچی لر

ادویه قارشدر لر حاجت وقتند اول ذکر ایند و کز که استند
 اسپنج بویاقی و در لر شفا اوله **اقوی نوح بیکر** که نفرسه نافع اوله
 بویه سنات و خنکاشی قابه و انبوت بشی درهم مقل زرر و در
 مسکی و صبر سفتوری و یک نخ و سناف مانا و زعفران و کوی نلک
 و در کون قوزی مهر بندن او جدر درهم آق صندل و قزل صندل
 اکثر درهم جگله و کله الکد کچی لر که برقی درهم کلابی لالت
 در رم آق موم دانی و غنی این لر باریم قشوق کلاب و باریم قاشق
 قزسدکی و اربع برده صا روسی موم و غنقه قارشدر لر و دکلی
 اوله کدی دانی فرزند لر حاجت وقتند استعمال این لر نافع اوله
 اما برهین این لر کتله بدن اوله **باب اونچی طلا لر یلدن**
 و وقتی بو کر حرارت صوره اوله و جیاسی اوله و عقلمند صلال اوله شبنم
 این لر نافع اوله آق صندل بدی درهم قزل صندل سکن درهم
 فوفی اربع درهم اگر بولونق سه مثله قزل صندل قنار کافور که در
 کافور که درهم مشک بش چکر که سنکله کافور دن غبیره و کله
 اکثر کچی لر کافور به مشک برار لر و کله اوله و کله اوله و کله اوله

درهم و صا و هلیله قایه بنی درهم فرمه لیلله درت درهم وزرا
 وند طویل درت درهم قزل بویا اوج درهم و مرد اسنگ اوج درهم
 و سپید لاج درت درهم و صا رف زینخ و کشتی ز قای و ماز و و کلاخ
 طانی و قلب طاشی و دک کبوتره مهر بندن اوچ درهم و بچوعی و دکله
 ابر شیم آگدن کجور ل اذن صکر القمش درهم نیت یاغی و اوف درهم
 صا و موم بر طاسه قویبا و طاغه قویا ل موم ایه قویا ل طوک صوآ نه قویا ل
 اذن اول و دکلمنی ایزای قرشده ل صولف کستبله دکله دکلی الکی درهم
 نیز سرکه دک دک کج صاغه قرشده ل قمام موم اولد قد فصکر بر سر جالو
 قبا قویا ل صقلیا ل موم غصوه که در مکی بلور سه و باش جرت اولسه
 صوبیل بوی ل و بومر مند ف درت ل بر کوی ف بر کجه اوستند کجه ینا استی صوبیل
 بویا ل کیر و درت ل نکا کج اقا طون ل و بنید ل و ارک و بالی و قرو
 ات بیه شفا بولاطلاء **دیکر** درهم کوبه او قوز فرق دیش سر سساع
 دکله ابد ل بر قاشق سرکه قنار صفا ل صوبیل الا ل اوف درهم غمزوم
 کلبی اصله ل بر مغیله درهم کوبه درت ل اکر کج ل ابد ل سه کبج اربیه
 دکین طوره صبا ل بویه کلا یاغی درت شفا اولاطلاء **ایون ل اچون ف**

کلا یا بلیغوره ل اوشوق قرص اینه ل قور برده ل صقلیا ل ز اسی و صوف
 قرا اهر ل رسد یا بد یا خود اینک سد بله قرشی ازه ل غام درنم قویا ل
 کیر و درت ل شفا اولاطلاء **دیکر** و صج المفاصله و قمر سه
 و مهر برده اولان نیندر ناغی دره اولرک بوندره قزل کل آ کل و
 قایه جفتن مچک ماش آ صندل نخ مارول و نیلوفر و بنف و ضکلیان
 و قایه مهر بندن بستر درهم لفاغ اوج درهم نخ موم درت درهم
 نخ کل و نخ کلکسی اوچر درهم بوج کلسن دک کل اچ آگدن کجور ل
 و قتی حاجت اولاشی برده صا و کسیر قاشق جیکر یا بلیه و کی قشوق
 کل یاغ و کی قاشق اینک سد یا بلیغوره ل زینتی اسی و ز قتی صوف اول
 بر باره بن بغا ل بوی اوره ل قور بونجه طوره اذن صکر کیر و اوز
 غدا سی ایه او نندن او مایج بیه قورق صوبیل یا خود رز تنک یا خود
 سرکه وند ل و اکر قایه اولور سه مچک ضیا و قورق صوبیل و بر ل و
 شفا اولاطلاء **دیکر** بلکاکم درهم کویا ل اچون
 بده ل زرده جوی بیه بنی درهم و عا قرشده ل درت درهم و شبلون
 اوج درهم قایه بویا درت درهم و زراج قیر سی درت درهم

جفا را و کله لک کرده مهرندن و ارب در نکر بجهه اوجفا قارشن
 صباغ و بوجو حمامه و ارب اتم کوبی پیراغنی باضو باز و پیراغنی
 با بنجر پیراغنی مرهم کبی و ککل حمامه مهرندن قمامت کوه اذ انوکله
 پویا و کلچیک شنی کلبانی در نه اگر به عضو اوز منگنی اولسه
 صاحبی نخلاید سدا و ن در مع فلغل غبارا و لجه و ککل سر کبله اصله
 لر حمامه در نه ارا فایور که و بفقیر بر که در تمید لر بر زمان او تون یونده
 جفا اگر حراته ساکن اولترسه اینک بو غزنی حمامه در نه لر بر زمان
 او تونر بیقنا جفا شفا اوله ترکیب **طلاء بهر اف** اطباء متقدمون
 بهطله بر صحرای کلسن خرف دیمش لر چنی بر تم بر آنکه او رسلا فاجیقه قابل
 علاج در نجاریان هم و اگر جیفه بر صحرای قابل علاج و ککل دره اقا
 اولکه علاجه قابلد بر بو ترکیبی بن لر قزبل پویا کبری در هم تخم
 خردل اول در هم تخم نو بر بکبری در هم قافون چکودکی و ککل شنی
 اول در هم و فوشنا در درت در هم سبطرچ هندی بنی در هم
 و اگر بو خرنسه قند رسه اول در هم کلچینی و ککل آکدن کجور لر کبری
 در هم صافنا لر بیکه مقدار کبری قنار بوضو لر نه قنی صوف و نه قنی

قروا و لسوف کربایش اولسوف اوتور در هم قیرق باغی ککرت بنی
 در هم و ککل آکدن کجور لر و اوله کبی در هم تخم کجی و ککل آکدن کجور
 لر و اول در هم ارجی باده و ککل مرهم کبی اوله بوا صبی بله باغیل صولانه
 فویا لر اول قدره و ککل مرهم کبی اوله صقلیا لر و قنی ککه اوله بنا جف
 وقت کوه مهرندن اید در نه لر غابند ستر نریا را ارب رسه حمامه و ارب
 جوفایلیه قاق کوه پویا لر اند منسک صابونده صولابر و و ککل شنی خطی پیراغنی
 سوز لر اند نه بیقیا لر جفا لر اقا و کلچیک قاق کوه یه انی سنی بنی
 در نیا لر بو علامت اوز لر که قنجی کبلکه با صا و روسوی جقه اگر بوز کرب
 ایدار و بوجو اولور سه بوغ اید لر ترکیب کیکر صا و ککل کورت اوج در هم
 و ککل خیر آکدن کجور لر و اکی قاشق اینک بو غزندن ایزان اید لر
 اول کوی کربندی بنی در هم اول ایزان اید لر اوله اجدل اوز بلسندن
 بو قار و آد مه و پیرا لاجه اقا پیر هین اید اصلا اربک بجا باقی بجه
 شفا اوله اگر اوز معا ز سه بوغ اید لر ترکیب کیکر ارب قنار لر اوز در هم
 قیرق باغی اول بنی در هم بوا کبسی بر بر بید قزبل اول در نه قزبل لر
 قاق قزله صکر اول حمامه و ارب کوه قنی صوف سوسه پویا بقی

قاشق قرمز در روز رسد اید و یارم قاشق کلاب و یارم قاشق کلابی
 بوجکشی قرشدر بر صاحب وقتند در نزل خافیه نیز اید لر اکند
 و اکثیر بدین باب **افقرنجی** چینی لری واقسامی بدینر و علاجلین
 بیان ایدد اول فوجی بود که نوبتی هر کوف اول اونک نوبتی و چ کر
 در زیاده اولورسه بدی کوندند اندن زیاده اولورسه اولون
 کوندند اندن زیاده اولورسه اند اعلا کحرارة مستوی اولورسه
 باش اغریسه اخزن قوروق کوزده قزلق و جیاسی اولو قبض
 اولو که غذا به صوبه ان لر زرشکله و یا خود نمهندی صوی
 چینی اید کندگی که غذای بی اولو پیشلره کنشی و ظنلنک او کنشی
 و ظنلنک اولو و خیار و قادیون نیزید و اما اگر قار و حسنده قزلق
 اولورسه و کبچ اشترسه و جو قورسه کندگی دفعه بر اسکور قوز
 صوی ایچه و نمهندی اولون بنی در هم کبری قاشق صویل اولون
 بریزد نچوره لر شکر قشاک کلاب صیحه لر و بر لر ایچه زرشک دخی
 ایچه اگر باشند اغری اولو مناسب طلاهدن دوزد لر و بر کین صوبی
 در طبابت اید بی نند لر برن لر قبضی اولو ماغه التیه لر قومیا لر دایم ملتین

استی اولو ایچه در نزل نیا لر حامه و در لر یون لر شفا اولو ترکیب دیگر اکند
 چکر که کبرک در هم قندس اولون در هم زرد اولون طویل یاز اولون
 خرج بنوی در هم ای بادم کبرک در هم زرد اولون چکر کنی اولون در هم
 و شفا اولون چکر کنی اولون در هم و قزلق بویا بنوی در هم خرد اولون در هم
 و صوغا بنوی در هم بوی چکنی در کله ابر نیم اکند نچوره لر کسکر قزلق بویا
 نیم کوفت بر و قیده صویل کنی قینان لر یار و سی قلا یا سردی کید اولون
 صوی مقلیا لر بویا اولون دکلمش اولون و اند کر ایچه اید لر نزل صیاح
 حامه وار لر خدا سی با غلو ظنلن لر اولو شفا اولو **ظلاذوع دیکر** و قتی
 اعضا صار و یافار یا ق بکطر اولو کاکه کید کله اوک کبی قتی
 علاجی بودد نخ نرب اولون در هم و کبری در هم صغفر قوروی چکی
 خردل و ضا اولون در هم نورت و نشا در اولون در هم درت در هم نبل
 بویا بنوی در کله اکند نچوره لر صغلیا لر کرک اولون و شی وقت بچک
 مقداری نیز کید اند کر ایچه در نزل صیاح حامه و در لر یون
 نافع اولو **ظلاذوع بچون** که غایت مفیدد اولون بری بودد اولون مقل
 نر مکی اولون در هم بر اولون در کله اکند نچوره لر یارم قاشق

حرانه بر اسکور تخکان صوبین و برت لایچه اوچ کوندن بر کز انی لایخی نظی
 بپراغلبه و صابون کیکله بویا بر وقتیکه الله و ایقده و یمن بن برودت بیدا
 اولسد اتی صویاچه قوصه نریابه شفا اولانور **نعص حکیر** بود که انی کون کلید
 اوچینج کون کله بوکا بر بوج دیر بر سو داغدا اولور بوکا آکشیله دن بر هیترانه
 واکر قسندن بر هیترانه بر یمشله دن طنلوانار و طنلوانا بیه منفه
 بر کز قیامه و ار جوق اونو هیه غصیدن صاقد انیوش برتی ایچه تنقیه
 ایچون **صفت حکمی** ارکالی دانه و غناب اتون دانه ایچیراون بوشن
 دانه قزل اوزم اون اکی دانه کوفی ققم و رانه یانه ققم هم بریندن
 اوچردرمم بنفنه و نیلوفر و قزبل کل اوچر درمهم و سبتان اون
 دانه و رازر بانه دجه و کوفی دجه و بشردرمم و طتر بنوا بوج درمهم
 سیمکی پیش درمهم افغوف درت درمهم بوججعی بر چکلک درت
 و قیه صویله بشن بر سو کز بر و قیه صاف صوبین الا اولور درمهم خیار
 شنبلیلی و بنی درمهم سرخینت بنی درمهم تر نکینله انی لیریندن
 عجی بر بر کرم بر اسکور و دیر لایچه بر بقم کوندن صکون بر دلی ایچه
 غذاسی دنی لفظناح و طلق اولر سر بر می قبا قله بیا آکشی نار و قوقوق

نند لرویره لکر جویان طبیعت ایخون سه مر جک خیار سویله
 و قرو غله بشور بر لور و برت لرا فح اولانفا و نده **نعص حکیر** بر در لور دانی
 بوی در کیک بر کون دونه بر کون و قنید اکاغب دیر لور دایچه
 قسم دهر بر لایزه دهر اول اولدر که بر کون قتی دونه بر کون بخت
 دونه و بر در لوسی نایبه دهر اول اولدر که بر بخت غایت
 قتی دونه و بر بخت ندر و بر کوی و نه و بر کوی اولدر نو اکاغب
 آکشی و طنلوانار در صنف کز کز قنایچه اکز نار بولغز سه ز رشک
 شکر بله و برت لرا قهقه بله و برت لرایچه اکر سه مال حاجت اولور سه
 اولور در هم صار و صلیله قانی و کلک نه غایت قتی عیش اولور لایچه
 اولور اولور قانق تر هندی صوی بله اندر کز کز قنایچه و برت لرایچه واکر
 سه مال نریابه اولور استرسه درت جاکر که کجوقه قنایچه بوشنه ایچه
 کاسو برینه ککینجین ایچه غذاسی مر جک و لفظناح - ملسی اولور کونی
 صوو دجی ندر لایچه الا ایله سکره و کلاد و صوقر بندن لور
 در تلور که قوه ضعیف اولور کوه و برت لرایچه کجک لایله کلغناه
 قوقوغله یا خیار صوی و آکشی نار چلانی و برت لرایچه قانق اقام رنده

دای بود کرد اولی کریمی قنار کنگان بزه بود که اصلیا در خدا فعا انسی انق
 باشد او در رشتغا اولادنا و الله **صفت نطول** . بمعنی پستی بویجی که پستی
 اخرسه و قولاق بلند اخرسه و او بیق و او بیسه بوزه این که خطمی کبری بهراق .
 قرجه اوزه جنوریب ایا با بلور بر دو تم . فعا پستی بودای قبیع ایلی بکر کوه
 شناختن قابیل و اجیلادون درهم . راز پانده پستی درهم . کون ن پستی درهم
 و قر نعل نیم کوفت کی درهم . جو ز نیم کوفت کی درهم . و بار بوز
 پستی بودای . و دخی پستی بکر بیراف . بوجی غلیب بویک چاک کوفت اولاد
 بتان سو فیالر قینالر قوچه چینه مقدا درهم بتان فاله دای اهر بقلر قویار
 حهاته الکه رشتی بوله نوله اول صوی قینالر اتسی اتسی پستی بویار اول
 صویله پستی اتسی بوماه بترا **کب افلا بچی** سفولر کی بیان ایدر
 و لعوقلر کی بلد در **سقوط قانیق** اولر کی . کلان مصر کی کی درهم
 اقا قبا کی درهم . فرض شای بهر درهم . فاور سستی ضعیف عرب اوج درهم
 کلان رندی کی درهم . انیون بچی درهم . بوجوی عیادی و کلر الکلان بچی بر
 بزور و قطنونه بر درهم . و کردمه تخم بر درهم . وقا و رشتی بویان تخم بر درهم
 بویار و د و کلیدین اولاد و بیسه قنار بچی درهم ندر بر درهم در کس

صویله قرچ و ورد و از ملک نازد آنک صوی دیو که صوبه پنه شکر شرتی
 ایچ ناخج اولاد **تویج کیکر** و فنی که دور خنخاف اولاد کجه دکله آکند و ز
 خدا سی حریره و بر راسنجار چکر کی چکنی و بر رولتین لر نلیق ایندر
 سکنجین بر ذری و دیو یا سکنجین سانه و دیو و انوک سد نون
 دله ایلی لر ورد لر ایچ . و دخی بیلوفر و قزید کل و بنفنه مر بر نون آیشر .
 درهم . پستی صویله قینالر یا ر فالنج بر ذن سو نه که شکر قنار و دیو که رشتغا
 اولادنا و الله **سکنجین نوری** . بو در کرضی تخم اوج درهم و راز پانده تخم اوج
 درهم . اینسون مصر کی کی درهم . کلنی درت درهم . بوجی سستی بوقیه
 صویله قینالر یا ر و قلا . کجه و قیه شکر قنار اولاد پستی درهم سر که قنار
 قینالر قنار . کله بر فائق صوبله ان لر و بر لر رشتغا اولادنا و الله فعا
باب اولون ایچ . نطول و خطمه بلد در . خطمی بوی اول و صقلر
 و فنی که با شدر ارت جوف اولاد ن کجه و طربه اتر و عقیله ایدله .
 کوز بزه اخلاق اوله . کلایخی اوق ندر درهم . نیز سر که بکر کب پستی درهم .
 کلاد بکر کب درهم . بویار و جینی بر ضیا غر قنار بر فاشغیل نول قدر و دیو
 که آق اولاد فی درت چکر کک کلور کی بارم فاشغیل کلادله ان لر دای

نؤفت اید لر غلبور دت کجورت لر خنخانی د و کدین قن لاون درهم و بکرم
 درهم شکر بو جگلسنی صفلیا لریجود بشی درهم بیه انا اراک اکننی عبیه
باب اوف دردی . مفید تر کبیر علمن بلدی بر کبیر . فولان اخرسند
 نافعد راق فلغلیر درهم . وجند بدست بر درهم . و افیو ن بچج درهم اول
 فلغلی د و کلر اکدن کجورت لرا نون ضد بدستری داغی فونبله د و کلر برت
 کچره ل اول د و کلغنی فلغلده قن لرا و جی بر بر به حوانه فونیا لرا فونخا روف
 سور لرا نون صکورا د و بر دن بر چکر دک و اوج درت طله نرسد بید ایجق
 قلاغه طروس لر و اندن بچق و فیه طار و بچق و فیه طوزی قوس لرا تنی اتق
 بیه قیا لری قولاغده طوته لر شفا اوله انشاء الله **ترکیب آحر** . و قی بویند و قولاغدن
 واک وجود اسلنه و کس کوز به جو نر نکلو سکنایت اورت بچج کیکلند و برک
 بوزا د کبجیا کا نافع در . قزل کل اوز درهم . و مرین بهراغی اوز درهم
 خرخر م کللی بکرم درهم . و صار و هلیله قاجوشی درهم . و سما ن بزلخاله
 درهم . و بورت اوج درهم . و بنفشه دج اوز درهم . و قاون جکر کنگلنجی
 و خنخانی جا و ندرهم . و جکدم بشی درهم . بو مجموع غنی د و کلر اکدن کجور
 و قنی لر کرک اولاکورده تمام کجوک و لا و قورده لینی اولایواد و بیه سر کله

اخرنه انه اولوبده نافع اولان اذنه الله **سفوف کبیر** کله ساله ز صبر نافع
 در . کله یاکی درهم ضعیف عربی اوج درهم . کلنا مصرکی اوج درهم و افیوه
 بچج درهم . و کلار منیا و ندرهم . و برجان نخم و باک نخم هر بر نون
 اوج درهم . قور و کت بیخ قور سنی اوف درهم . بو جگلسنی د و کلر اکدن
 کچره لر بر ز فطون پای قوره لرو د و کلمد بیه ا و بیه قن لرا کرک اولد و قنی
 و قنله اوج درهم قدرک اخرن فونیا بر صوبیلدی نافع اوله **صفوف نافع** **بایام**
صفت کربو غا ز فر و د خند و اکسرو کد و خردل و بید نافع در . اولدک ضعیف
 عربی اوز درهم . کینلا و نشسته هر بر نون اوز درهم . و اوج جکر دک
 قاجو جقق بشی درهم . و سکار اوز درهم . و بادام باغی کبیرک درهم
 آق موم بر درهم موم سرد و خنی ایدله و اوج بر بید نافع قاز لری و داغی
 و ز لری لانه لر بر نکود مقدار ی یادنی نه با به جد کونده بشی اوز کز لیا
 غذای حر بر بادام سدید بچج نافع سدید بیه و بقلا ی بشوی بیه
 واکور و بادام و قز لیا و زم و لچیر بیه و شکر ی بالوبه غلی بایم و خنخانی
 اولایو بایم باغی اولایو باغی بیه **سفوف** کله کبیرک اوج و کلغنی بایم کبیرک درهم
 قنی جکر کبیرک درهم . خنخانی لاون درهم . بایم و قنی جکر کبیرک درهم کونف

اول موم رو غند قنار دخی بر مغیل غایتند اوسه لراز از ایلانه لیر نخود
 دکلو یا نقل دکلو و اکشیلر و ارک بمیه **آقا تاز** قره باغی بغایت مفید
 صوف صوید یوبلر باغی شکل اقلک ایلیدید و شکرکی بالود بادم یا غیل
 بیمه یا چه که غایتند بنجی اولایا یا نافع اولان ائمه **شراب ساد** اکسیر چون
 زکا بچون **بنفشه** اوز درهم **نیلو فراوف** درهم **توک** نی لیمه قاشق
 صوید قینار ایلر و فالنجیه قام بشکد نکسکر بزهدن سوزن لوصوید بادم
 باغی و شکر قنار ایلر و کبجه لیمه ویره لرنجه شفا اولان ائمه **ترکیب**
 کز دینی قنار نافع دره **شاب** بر سفیه قویر قورق اوستند قینیا صکر
 قویا لوطکه **اوستند بنجی** طلائیز سرکه دکلو **بنجی** درهم مار و هلیله قاید
 و بنجی درهم کلکات ویره درهم یلمه طین **ویره** درهم کوک **مازوی** او چاغه
 قویا کوز قنار اندن سرکه بر قنار دخی قریه **واکی** درهم عدلیج **ویره**
 درهم کشتی ناز قانیه **ویره** درهم کل **تخم** بو اولترکی دکلو کلکد کجی سر
 و صوانه قویا لوسور **کوز** قنیش دینی دینه سوز لکر کلکی تکوره کوسه سرکه
 و باساق صوید دونه لرا قناتلی و قانوف و اکسیر عیساق آنتی یا واکشی
 پیشلر **یا ترکیب دینی** انجیر اخرب کیدر اوتلری **زنجبیل** دره

اصلد لرینجک مندار صبه **دخی** خمامه واره لیر بر پارت کتاندن بزیند خشنو
 اوله سور لزاندن دره نرغایتند سور لیر زمان او قور اندن جفا و قوی
 قزاقند و قوط اسند کبچوک اولاق بنجی کبکلده بو اولدن قزوله قزوله
 سچا لوسور لیر نازا و قور خمامه اندن بو بنج **ترکیب** **شرب** اکسیر چون
 درکا بچوت کبچیه ویره **لر** بنفشه **بنجی** درهم **نیلو فراوف** درهم
 و سستان اوز دانه یا کت قره باغی یوزالمه روسق اولان نیم کوزف این **لر**
 خنقا شکر قانیه لیمه نیم کوزف این **لر** بنجی درهم اول **کسوف** تخم کزکی درهم
 انجیر علایه اوز دانه **وظیفی** تخم کزکی درهم **یوا** کزکی نیم کوزف اولان
 درهم **ایم** کوجی کزکی درهم **بو** بنجی اویج و قیده صوید قینار لیر یو حوالیج **بنجی**
 قونجی اولان سوز **لوا** قانیا لوطجیه **یره** قویا لیر و قیده شکر قنار **لر**
 اول قدر قیندا لکر قنامه کله مغلیا لیر سچیلو قاید **مه** سباح اجاره و باغی
 بر قاشق شربت این **لر** اسی صوید بنجی اوز غله بادم باغی قنار لیمه **ویره** **لر**
 ایچکبکوزدن **نورنج** **کبک** اکسیر کبچون بو ترکیبی ایلار **لر** بادم باغی کزکی
 درهم **آن** موم کزکی درهم **اوجا** غر قویا **لر** انجیر اندن قویا لوطکا صکر
 بر درهم کینیل **بر** درهم صغیر **اوز** درهم نبات **او** جی پیناق دکلو اوله

فانسق نبر و غنق و باضو دای با نام یاغی فناگر اسحق ویرن لرا بچه در هم ذکره
 اغز قوایر سو بر کر بو یک یورن و ونیمه آقا غدا سی فا و ف نیم سد بید یا .
 عصفور نیم سد بید برین اولاقا صوب برین بال شریقی و با سنگ نیمی ایچم .
 نافع در **ترکیب آخر** و فنی کبوغاز سلک یا پستانه بشی الی دیشی
 سر مسانی و کلر بر قانسق سر قنار و فی خرخره البیلر یا ضو یا ایچر کل
 جقم **ترکیب بیجی** خیار چکر و کنی صفال صوبی الال بر بر بیجی قوطک کلاب
 و بر بیجی قوطک کلاب بوزینه صواع اید لر شفا اولاقا فنه **ترکیب طافی**
 کوطعامه سخن اشترای ایچم . فلنل بکرک بشی در هم . و زنجبیل بکرک
 بشی در هم . و ضویجان بشی در هم . و ارجینی و ن در هم و جویز بول
 درت در هم . و قز نفل انت در هم . و دار فلنل ایچم در هم و بکبک بشی
 در هم . و عنبر خام بر در هم . و مسنگ الی چکر و ک و زعفران بشی در هم .
 بوا و تله ری عینی و کلر اکدوت کجور لاندن طعامه سخن اشترای کتور
ترکیب ک قبض و افح اولاقا ل قبضی آجه اولرک بودر . بوز در هم .
 بنفشه درت و قید صوبله قیندالر سوز لر و انت و قید سنگر قنار خوراک کنور
 لوبور ل قبضی بلیقی ایدر و صا لجه و او غلخقلر ایچمی صوبله از لرا و یچ

در هم . و آق فلنل بر در هم . و عاقه خرخره ایچ در هم و نشانه رالی
 چکر و ک قرانی چکر و ک بوا و تله ری و کلر ایچ اکدوت کجور بر صولاند
 سور لرا اندن حکر اغز بر دیشا از اندن لر دمالر و ورد کر کنشی .
 و طنلر اک بیه و قیرق یا غیلد او ما یچ بید نافع اولاقا فنه **ترکیب دیگر**
 دیشی اغز بچوب کر بر جلد بچوب در هم نوشتا در درت در هم چکر و ک
 و و کلر برید نکجور ک حاجت و لیمجی اغز بر دیشا بر دیشا درت در هم چکر و ک
 صا غند و و قنده میا ل **ترکیب کرف** کرف ایچم بیفات بر بیجات صوبله غایت
 او غنقی از لر و استا نه درت کجی لر از از و درت و قید سنگر قنار لر .
 بیجی و قید کلاب قنار از از قیندالر کرفن الال را قوام حاصل اولاقا فنی ک
 حاجت اولاقا سه ماه و در لر سونا لقی کیدر و کوشتر ک کتور و ک و طاعونه ایچمی
 بغا عب نافع در **ترکیب سیدک** و **سیدک** در کتور نیم بر در هم .
 و ک روشی نیم بر در هم . و انیسونت رو قی در هم . و کون و هلیون نیم
 در در هم . و ترنب نیم بیجی در هم و بیجی غنق بر اندک صوبله بر چکر و ک قیند
 قیندالر لرا و فالنج بر دیشا سور لر و ضنه ک ک کسغنی برت یا غیلد .
 او لرا تپی صوبلیچن و اول شربت درت بشی فانسق شربت یا رب قنق

قورود لر بر منغالنی ابونشر ایله اچه لر نافع اولاغدا سحاق مزوروسی
 تاوق اتیله و بادم اچیلد بشیر، لر و هر نخر انبی نافع اولاغ سفوف کیر
 که همان بود کرا بند و کمر کهر بالیون نافع در ضعف حاصل اولدی وقت
 دیر لر لر حال بغلیه ترکیب بود، سحاق الت در هم مورد یک
 در هم، مازو درت در هم، و نرقی درت در هم، و نشاه بلوط اوج
 در هم، بونلری یکیشق و کلر بر منغالنی قار صویله اچه لر نافع اولاغدا
 سحاق مزوروسن بیاناوق اتیلد بالیج اتیلد سفوف اولاغ ترکیب نفوس
 و صج مفصل علاجی بلده، و فنی که نفوس قان غلبه سندن واقع
 اولسه اغزسی و ضربتی و حرارت قان اول اول قان دن اولور، اگر
 نه حقی صایغ ایا فدی اول، قان صول الدن لدر، و صول ایا قن اول
 قان صایغ الدن الا لر ناکه استقلیخ دم حاصل اوله، مانه و قوق و نخر
 و زمان افشک سنج اولور بونو نصکوره اسکمی کنان بزنی صویا یاقار
 اوستنه قویا رغایب صوف اولور نفک موضع اوزر زه اولور
 و یا خود آق سندن فماننا سفیدایج رصاص کلال و فی ترکیب
 و کلر سر کبله و کلر بله طلا این لر و یا نش قمشک بیلر اغنی سر کبله سفوف لر

ناشفه دک و هر لر نافع در ترکیب عراف و فنی بزور در هم قی و نافع اوله
 دو لمسه بونه ابه لر کینغش کاغید بر در هم، و صوف سیب و نشاف
 یکی در هم، و قافیا یکی در هم، و نراج قهری یکی در هم، و کرج که مویش
 اولاجی در هم، و بیسل مازو و انیوف بچور در هم، بونلری و کلر بر لر
 کچی لر صفلیا لر درت چکر دک مقدار ی ماسو بله بودت دک کلرینه
 اولور بیسوقدن فیله ابه لر ترکیب بولسندر لر بود و بله بله لر برون
 دلو که صوق قان انا با ز لر برین حکم بغلیا لر و خاسی دانی بغلیا لر غام
 باشه سر کبله کلاب در نافع اولاغ ترکیب که بلشلی سیدت اغزب
 و صوق سو، علاج آق سندن اقر در هم، و انیوف اوج در هم ککاو
 بر در هم نبرای اصله کلابه بود و براء انکله قرضدر لر قرض ایله لر
 حاجت وقتند کلابه اذ لر کله، در نافع اولاغ و فانی و فنی کله مال
 واقع اولور و صونلر غلبه اسسه و اغزی ایج اولسه بوقه صوف سفیدایج لر
 کلینر هندی یکی در هم، صغغ عربی یکی در هم، بزری حماض قانوغنی
 اکی در هم، سحاق اغشی بر منغال و طین امرانی بر منغال بونلری و کلر
 الکلن کچور لر و بزرقطونه لعل صوف لر قهر ایله لر کولک و زو

عضوک اوستنه غایت صوف صود و کله فی الحال و صحیح سکانی اوله
 خصوصاً که نفوس کله غرضی قنی اولسه عضوکا و زینه متحد باقی بره و
صفت یا قی معات بنی درهم بر ری قطونه و آرد اوینه اوچ درهم
 و لغای کونکند قنری آتی درهم انبوت بر درهم زعفران نجی درهم
 بونری د و کله مارد و لیلینی صوبیل بی علم صوبیل بیغوره لر و بره کسین
 اوله و اگر اولما زنده نوزده استغوالیده کون آبتد سکانی اولان ایشا د آتد
 لغای انبوت بر درهم و زعفران درت درهم و مر درت درهم
 یسینق د و کله و اینک و کچی نیک سندی اچینه بر ناقلیا جی بر اغانی اولد
 سخوق این لر اذن بر ز کله باغی کراچیند اتموم ارضی اولان اولد
 اول بره اولد لر اگر قنریسی و وجع مفاصل که حرارتی اولان اولد
 اوستنه ماز و لیلینی اولد لر شفا اولان ایشا د آتد **صفت جوارش**
عنبیر قانله و کبات و صفایه و بیهاسه هر برتدن در در درهم و کبیل
 و دار نفل و شر درهم و دار جیبی و جویز بوش درهم و عنبیر
 سبزهندی و مصفکی هر برتدن اکثر درهم مشک بر درهم بونری
 د و کله صلابت لر اکی د و بیه مقدار ی مالله معجون ایله بر مر شفا اولد

قانه صوق صود و کله اول موضع کله و سندنه فی الحال و صحیح سکانی اوله
 انار آتد هر طکله جلاب اچینه غار ملش مزوسمی بیه افضله
 و قرزل صندل صوبین نجین تقربیب قانق اولسه و جی علم صوبین
 و ماری و صوبین و بره لر شفا اولان **صفت تقربیب** نجین تقربیب قانق
 اولسه علامتی انوک قرزیا اولقدسر اول الکلبیلو طرزدن قان
 اللم حاجت مقلد برنج آتد قوی و کیش و زنه ان افتضلیجه قان
 الد قله کون بلج شوق براسی کنسی انار صوبیل بیا اندون عنب
 النعلب صوبین اچیه و یا خود کسین صوبین درت و قیده اولد
 قنیزا کرخنی اول برشی درهم ضیا ضنبه فلونی اچینه اصلیلر
 و صفایه اچیلر و الر اولد بره بیهاسه ایه صوبینه کله قنرال اچیه
 کنسی و طنلونا ر صوبین اچیه اول موضع کله اوستنه آق صندل
 و قرزیه صندال اولد لر و کلابله کاسی صوبین و عنب النعلب جی
 علم صوبین اچیه قان بونری قانین و خیار قانینی و بره لر اسکی برنج
 کلابله و سر کبیل برنجیک کافور دمی قنقال اصلیلر لر و بره لر حیافون
 بر ز قنطربین سر کبیل و بره لر و صعی سکانی ایله و اگر اولد لر مغزونه

اغن دانی چلقیا آرا از بوقینا بن شکرید و در بوم که مجموع کوف کین •
 صاف اوله صافی عیادنی اوله که کل کف آقا اوله و ابرف کلر اوله اوله
 متعارف و ده بوندن فنی شربت بشور بر سر بشه **شرب صندل** بوند
 معین به قوت و برت کسهای منج ایدره و فانی **صفت** بود در آقا صندل
 حواند و کلر شوکیه نصلد یا خود در بیلره و صر جلوبو طرف ایچند برن
 صوبیکه از زرین او زهر بر کون ترکیه اصلد لواند شکر طنجور قویا بر
 قیند لرنکه قوه صوبه جقه و کتا ذ بزیند سوزن لواند کیوز قرص
 در هم شکر ذکرا بند و کز جلاب کی فو امد کتور بر سر و اول سوز شکر
 صندل صوبین بوشربنگ و سنده قویا بر او در هم کشفنا رنکد کویا
 صوبیله از لهر ذکرا اولان شربنگ قوا کتور بر سر استگاه ایدلر شراب
 صندل خلق ایچند بود هر ادر سر **انما** فاید سی ولد کرم کیری در هم
 در پلشن صندل بوز کیری در هم کل صوبین اکی کون اکی کج اصلد لوان
 اندن کل صوبین صندل لالا صقلیا لرد و نه کز فایات صندل ری صوقیا لرن
 قینا لرنکه صندل ک قوه صوبه صیفه سوز لرد افی اول ذکرا بتد کزجه
 نار و کت صوبین قویا لرن و کز قرف در هم شکر سی جلابه قوا کتور بر لرن

یالر **علاج نقری** که نزنه اولاغنا سندن جواب بیاد اوله در نده که
 شنجبار تخمی سدیده چلنی و بر سر او در درت کونن شکر تا اوله ارشد
 شور کبابی بیدر ذکرا اولان کونلر در صوبه باقی او **صفت** یا قویا بون
 بر در هم و کافور اکی در هم مامینا اوچ در هم سرنجان بنش در هم
 کل یا غیلد فرزند لرن و سر او در درت در شکر و کلید لکل کبره در هم
 با بوخ چکی اوله در هم سکر و زنبق در هم و بوی اوف در هم و آبر او
 برف در هم بولونلرک جالده بقور لرن کل یا غیلد فرزند لرن و در لرن بو ککله
 امینی اولر سه جیح در هم زعفران اکی در هم لادن و اکی در هم مصطکی
 و بر در هم اهلون و و اکی برب ماسوی و بیش در هم سورجان و اوچ در هم
 کونک و اوچ در هم مقل بر زربت یا غیلد زخنا قنار لرن و اکی با قویه قنار
 دخی و بر لرن بوندن شکر یا غیلدی در تله نافع اولان اوله **جلابی متعارف**
 لکن کیم جیح شربنگ و ک صلی و مانه سی جلابده و مجموع اشرب لکل قانید
صفت بود که شکر برطل یعنی بوز کیری در هم صواند او لرینق
 ایلد لرن بر بیره کک اغن بر ز صوبیله جلقیا کک کبکینی شکر از زرنه و کلر طنجور ایچند
 ساکن اوله ارفونیا رقف ف قینا لرن که کز قاع اریه اندن بر بیره اغن

شکر قرص که کنور لقا اولاد اولد که ذکر ایند که قرص اکا صوبتک بنبوت
 در هفت روز درم آن مکرر شکر قرص خوشنقند کچیل و در که بر نه قرص
 و بیک کبوتر در هم نسان یعنی در قفا کبوتر و الجلیس بچیل و در نه که بودنی
 قرصه و اندم بر صجاق قبا قبا زو اگر دیر سه که خوشنقند قرص لیل که
 قلبه زاید قوت وین و بود که اولاد جمیع بر درم مشک اکی درم مصطکی
 اکی درم عود هندوی یعنی دو کله بر شربتک اینچند تمام او اینستخالیه
 لر شراب **الترغاف المحلو** یعنی طنلوانا که یک نرابی بنر یک درم او کسر که
 نایج درم و کوه متعلق مرضلر فایده ایدر انا که بغایت اولش اولاد
 و کله اولاد طنلوانا اولاد فایه بقدا اولاد اضی قرله اولاد نه مقدار حاجت
 ایدر الا لمر دانه سن کال بر بیلر صفال صوبین الا لمر قبا زو که طوره ایلد ایلد
 سوز لوانی بود کبوتری در هم در یعنی شکر صاف بود فقا و ارفون
 ارفون قینلان که جلاب اولاد استعمال ایدر **لانتا** اکنی انار شربت
 دمی بود جمله بشور که انا کوک بود کبوتری در هم صافی سوبنه اوجیون
 انش در هم صافی شکر قبا لوقا کنور که اگر منفع انا که اولد بود که
 بر درم نازد یعنی ایلد قینلان قیند یعنی قند فرشته که نازد که مکله

اندون استعمال ایدر و شراب صندلین دانی بو طریق او زرد در
صفت شراب الحصرم شراب حصرم که ظرف شربت درم معید به قوت
 و بر درم و خففا نه فایده ایدر قصابی و کویک و دنگی دانی ساکن ایدر
 واسهانی قبض ایدر امنی حاله و اسی طعانه و ک و اسی شربت و ک شربت
 دفع ایدر صومالی کسر ساکن ایدر **صفت** ناز قورخی پاک بو ایلر اند
 سقر لر سینی الا لمر قبا قبا باضو طعنه قبا قینلان که بار و سی کین
 بار و سی قبا قبا قینلان کفن الا قبا کجه طعنه بار و سی پاک سوز
 بر و قیه سوز و قیه شکر که ار دغش اولاد قبا کنور بر استعمال ایدر نایج
 اولاد قبا قورق صوبتک بر و قیه سوز اون بدان قغناهی رسته ایلوب
 قبا کنور که کن انکه فرشته در دانی منفعنلوانا **شراب تقاعک**
 انا شراب ایدر بو رک وینخنده نایج درم و معید به قوت و بر کویک و کله
 و قو صغفا فایده ایدر و شتر به فایده ایدر **علی بودر** انا که زده
 دمی جگر که اولد ایلد نایج فایه ایدر ایدر که کسکی دانی صغ
 لر بر طاق باغاج صغانه و کله صغ کفان بزیند صغ قینلان کفن
 الا لواند و در اول صومالی اولد ار دغش جلاب اولش شکر که

قیندا لرکزاج اوج بخشندن بر بخشنی فلا و قینا کیمی دایم کبسه اور لر دانی •
 جفاره لر صفالو ابوی بوز در هم طافی نکره قنار ارقون ارقون قیندا لر
 کفتنی لانا کج جلاب کبب قوام بوله اودد اندوس لر بر دیک مسکی •
 قاح از لر بر زقر شندره لر صفیا لر حاجت وقتند بر فاشقن از لر ارج
 زنا طیف اولاش اذ الله **لا اطر یغفل الملقه و می یکب یثقل** بر مرار اگر چه ایدوب
 ایدوب منفعتترین بولدق بواسیس قانن کسر واغرسن ساکنی ایدوب •
 واصلنی قور بیر و مانه اصلیه اصکیصن قطع ایدوب **صفت** جلیلا سود
 و کابل و بلیج و علیج و کونینن مرجوز قانی و کبریا هر بر نینف بشر در هم •
 و بر زرخا اله در هم و مقل از ذوق صافی کیری در هم • مقل ذوق غیری
 ادویه کلکتین د و کلایری آکدنت کجوس لر جمله برین صحیح ایدوب ادم
 باغبلا و لر و مقلی کیند ز صویله اصله لر بود و کلکتین د و نیه اول صلفن
 مقلدیغور لر کر که مجتهد اید لر اجله صباح و اخنا مند اوج در هم •
 بیه لر و با خود صبا اید لر بر در هم قدری اولو اجله اوج صبت
 یوه لر شفا اولو ترکیب طرافیل کا بو اطنانک مجرتا نندند کسرتب
 مستور ص کلکتین کا تب خر صاف مرار اکنتا تجربه اید بدر **صفت مغز**

واند و سر لر سوز لر اشد ذ استعمال اید **کسکنجبین سفر جلی** معنی
 ایوب ایلدا اولمش کسکنجبین که معدیه و کبک قوت و بربر و بواکند و طاف
 اولاف سنف لری اچار و طعام ضم ایدوب و ستمردن صکره اولو اذ کبده
 ایوب که خام و جوی ک اولمه و زرد سی دانی و لیا به هر نه مقل لر حاجت
 ایوب الا لر قو باغی ایدوب لر و استکین جفاره لر طانی با ایلخ صولند و و کله تا که
 مرهم کبی اولو د و لکر کتات نرندت سوز لر یعنی کتاتی نرندت کبسه
 ایدوب لر اچند و اولر صفالر سوبی الا لر بوزا و ن در هم خالص سر کبده
 بر زمان قر شندره لر اوج یوز لالی در هم اربنص طافی نکره قنار قنار مه
 نسبه لر و اوند و ره لر اذ ذوق استعمال ایدوب **اقا** قیندر کین ساکن
 اودیلد قینان لر **شراب العویک** که معدیه و دماغه قوت و بربر و طانی
 سکر و زوقه کونکجات ادر و کوز قوت و بربر کبوز در هم کلاب بر جکده
 قویا لر عودی در هم و سگدی در هم و سنبل طب بر در هم قنول بر در هم
 مصطکی بر در هم و جعت ز جلاب در هم بر جکدی کسواد لر قتی عینق اولو اذ قی
 اری اولو و بر کتات بزری کب ایلدر قویا لر اغزین جلیلا لر کلاب
 لچینه قویا لر اغزین جلیلا لر طایفه د ساکن اود ارقون ارقون قیندا لر

استعمال این لرزانغ اولان اذات فایده بسیار سماع الی در هم
 وموردیدی در هم مان و نارقی در در هم و شاد بلوط اوج
 در هم بولس میشق دو کلر اند فایده بسیار اچره افاض اولان اذات
 فایده برک اوبقوا و یسرحان صوبله بختن بویا اویقی کلر حجان
 و کاه و بنفنه و نیلوفر و بوی و اکلیل الکتک و اویج کاشی خشن
 و خطی بر اسی و دنی پیرای هم بر نون بر حلاله سنی بر فلادی
 با قره قیال صوابی بتر صوبله قیندار سوکیک روسی فالنجی دخی و لیسوی
 برابر یقه قویا را فی کشتی اسی بویا بر تاجی و قند بویغ قویا صوف
 کلیمه شفا اولان اذات **صفت مچوی فلاسفه** فلغل و دار فلغل و
 زنجبیل و دار چینی و اطلج و بیلج و شیرج هندی و زرد بون بر ح
 شاف و بابونج و لب صلبه سفور و لب جو ز هندی و صفین الشفاب
 هر بون او نرد هم و زرد جو ب هویج تخم او نرد هم چکرک
 جفتی قرزل و زرم او نرد هم بولر و ک و ک مثلنجی بالیغی بر لر نرد
 الرغوه شربت بر قند مقدار اولا بویا کریمه اظنا ماته الحیاه دیر بر
 بلغم قطع اید نفس قوتلدر بر و قر ۱۲ ایدر و طعام ضعیف ایدر و کشتنها

ملکی ترکیب در الوجود در هم بر قریاد بند کلمن ما خل نما نرتز در برک
 بجم بچوسه در نر کتد ز ضعیف قلبه ناصح در خوقه و برک و خفقان و خند
 و معدن تک صوفت و غن فایده ایدر طعام ضعیف ایدر غن کین بر نونها
 کتور بر و چای قوت و بر ز سنی رتق و ز و لذت و بر بر و ضعیف و اذ
 قوت و برک و برک ترکیب صاخ الیز و قرال الیز و اخر قوقس ضوب
 الیز بجم ح اعصابه قوت و بر و بدنی و سکر لری قوی و حکیم الیز اجزا
 بود **صفت مصطکی** و عود هندی و دار چینی و قرچ قبی و قر نزل
 و سنبل هندی و سنگ و جو ز حیا و کبا به صنی و فاقه و صلبه بویا و سدر
 و ادر و بر زنجوبه برک با در و برج و قلیغ نذک و دار فلغل و بر لنام
 مر زنجوش و لولوی غیب مستقوت و سدر و کهر یا بر شمع خام و ایمان
 احمر و برمان ایدنی و دلی سابع هندی هر بر نون او نرد هم
 مستک خالص بر منقال بویکسی میشق دو کلر الیز مستک مسک
 حوانی اجزابله اولر و ز لاند ز فکتن اوج اوقیه مقدار ک
 صلف بالیغی بر لر بر کشتی یا صر جلو قالی بختن و عقلیا لر صامت
 و قند بر در معدن اکی در هر دو ک طبیعت مقتضای اچره شغل

کیدر بر سیل انرسم کیدر بر قویچی امین ایله و جماع قوت ویردور
صفت تربد اوج منقال و قلغل اوج منقال و محو و اوج منقال
 و قاقلا اوج بچه منقال زنجیل بر بچه منقال دار صحر بچه منقال
 و املج بچو منقال و بکله بز بچه منقال شکر انقونی درم قوام
 ایدر لر سها با بچون شربت الت درم حضم طعام اچونف اکی درم
 شیلد بلیس **ترکیب سفوف** سها قیض ایدر و قافی کسر مجرد
 اود درم سماق اود درم مصفکی اود درم ضنیق اوف
 درم نشسته اود درم ضغ و صب الاس صوبیلد یغور لر
 شربی اوج درم اولانغ در **شربت مسهل** تربد اوج درم
 و غار یغون بنو درم و محو و بز بچه درم بدم بنو درم مصفکی
 اکی درم شربت بر منقال مجرد بر جملا افلاکی کیدر **ترکیب سلطان**
علاء الدینی رو زنجینی بچی درم و تربد بچی درم فز کل کل بچی
 درم بواقلری دو کلا لیکر زانی تکدر بر صب الیایا رور لر اچ
 نافع اولانغ افلاکی کیدر **بچه بلاد** هلیله اسود و بلیله و املج
 مهر بنون اوز درم و کندر و ز فاقلا و زنجیل و سعد و سنبل

کتور و وصفظ نزابه ادر و عقل رتور و ویردور کیدر سلسل البول
 فاین ایدر و لی ساکن ایدر و منی نزابه ایدر و شیلی بر کیدر و بند کز اکی
 نیدر **ترکیب مغز** بکله سکر درم و جوز بون کبره درم قز نواز اوج درم
 دار صبی درم و سعادت درم دار قلا اوج درم قز کل الت درم
 و زعفران الت درم و کباب اوج درم و اوال فکر الی درم و مستک بر
 حکور که بال و صیور درم **باب** شول ننگه جملا لذت ویرد
 دار صبی حاجت و قنتن چینه نگر کی سخته در نه جماع و مستقول اول
 اول قدر لذت اولاکه بیانه کلید معنی زین و افلانغ **نوع دیگر** و اونی
 و عاقه زنج و مو بز و کباب هر بر بنون بچه درم مسک بر بچو دنگ
 بو بکلینی دکوب زنجیل مره سلیله معنی ادر و ب انگری بار یله حاجت
 و قنتن دکوب در نه لر جماعه مستقول اول اول قدر لذت اولاکه
 بیانه کلین **نوع دیگر** مو بز اوج و عاقه زنج در کلین انقونی مهر بنون
 بر درم بالله قاشدر لر کوز درم لر هر ساعت کچک دکونف کن
 جماع ایدر لی تمام لذت و قوت بولر معقول صناسدن بر مهر بنون
 اولانغ **نوع استوف** بلنج کیدر بر بوا سیری امین ایله جیک افلاکی کیدر

الشيء الذي يهبط من البلب قد وقع الفلح هذا النسب الحكمة
 عيدا ضعف العباك
 حبي بن محمد
 ٢٠٢ شفا لك ثم سنده
 سده وعاش في عا
 روز که خاک دامن عرم فبا کند وین خاک نیز بسند زینعم صدرا کند
 باریب کههدار تو اعاة آن کسی
 کبی نسخ رخواند و برین وعاکند

هندی و علی بلاد هر هنر از انشور در هم ادو بی میشت
 دو کلمه اوج اد و به مقدار ی بالله عجوف این اثر کند و درت
 صکن بیان نا عجایب کوه **لر ترکیب تریاق الیجه** معیده که
 و غیر سفک که بلایه فیلیل ایدر باغ قطع ایله جگر و طلاق و جفند
 و کی کلاد و غسند و جو کرک اوینک سنده فابن ایدر **اعولر وک**
 زیانی کین **رو و رصفت اجزا جنطیانه** و حب الفان و زرار و ندر
 طویل و مزه کی جاده بر بندن او فرود هم آکی اد و نه مقدار رنجده بال
 هر لم عجوف این لر شربت بر منقال اول آکی یلدر نصکر قوفی
کدیر شفاف خیر ترکی و چند بکستر و آق کونک و زعفران
 و ایون مصره هر هنر از آکشر در هم **عربه** باغیله یعنی **لر**
 آکندر چکر کی قدر شنا فلای هر هنر شنا ذرا بکک بله قویا لر قورود لر
 حاجت وقتند اجندف تا ک کیدنه و ر کتور شفا اولانا اوار
ترکیب جیاسیر خربات آق اخی بر اخی و آکندی ناکو کی و دمو
 بوقی بوا و لری هر دو و تلمد و ق جو کله قیاز قینان لر اندر نصکرت
 باقی قیلاف صوی اراز قویا لر صبا ججه غایت جرت هر آقا آک عید آکند

خندگی کید، رود و بوغان اغزینی و دیکه گانسی دفعی ایدر بوغز
دو تهللی کیدر و سر استغیا کیدر و او یوزری کیدر و یختن لگی دره
دره دو در مجزب دره

مخوف مقوک بنجا و بنی الهم و کلر اندنکس در اجینی قزقل
زنجیل بیله عود القرح عبل بلودا و بی فوخ دیکر آفت
صوغان صوفی قزقل بیله سنبل هندی زعفران عبل
نخند فوش دارو دره احمد سعد قزقل مصطکی
سنبل اساروف اوچر دریم فرقه زرنب زعفران فافل بیله
صونجوا ایگش دریم املج کیرف درهم نیم کوفت دو کلر صوبله قینه
لر صوفی لاریدیکه بالند مخوف ایندش مخوف فوش طرف و در احمد
سعد قزقل مصطکی سنبل هندی دایصیتی قره فنی رازجه
زعفران بیله فاقوله و صغیر صونجوا املج عبل
املج مندری بادر نیمبو به صوبله اصله لر بوچ کوفت اندف از لر
کتاب نرندت سونه لر بالبلر سو زین صوفی قوام ایدر باندن
اجزای قتلر قوف کوفت اریه ده قیوب کونیشی درهم اسمال ایدر لر

ترکیب سکنجینی راسته اوجیون درهم اندوز اوق طغزیر کیکله
یو بار دافی هر جگه قویب بناجوه مقدار سه سر قزقل اوق قوق طور
اندنکس چقار و ب صغالی دافی هر یخنی و قیه سه که اوچ و قیدال
و اوچ یوز در هم طبریز یعنی نبات مصر قوالر دافی بوچ جلیستی
قینا دکر کوکین الار قوام کلخ اندر هر صوبله قایه قویب صغالی
وقت حاصله بوندن بر شربت ابدوب بر قدح ایچ اوج صباح آج
قره فایه سی اولدر که کلدر سه قویب کیدر و بیع کسرو بلی درند
و طبو قد ز سوهر و بوچ المفاصلی کیدر و عرفان سایه قایه و قیه هر
علاقی و کلر اغزینی و وری و سته لیدر و خاقوقله صیضند
گسندنی اولسدر که کوی را و یوزر و بوچ ستما سی کیدر و قزقر قانی
صار و یراقنی و آق برقی و قره برقی کیدر و در معدن میر خراطلر
کیدر و و شهره نه زیاده ایدر غایت مقویدر و اغز اغزین و قوقوس
کیدر و و دینلر که آتینه ات بوق و اغزین و اقیوند اولد
شوری دفعی ایدر و بوغان سلک کتسه اریهر و اغز لغنی خلاص ایلر و قان
قورسه جریاب و در و اسکی او کس کولر کیدر و امتلاذ اولدنی

دواء مسک زرباد در و بیخ عرق و انگدل نجو که بر بارسد
 او ز در هم خام ایکه اقی در هم همین سرخ و همین ابیض سازیم پند
 سنبل هندی فاقله قرنفل **بشر در هم** اشده دارنفل زنجبیل
در در هم خالص مسک اوج منغال ابرشم توزکی ویلا انجو که بار
 مسک سیدیکه عود الی اندن غیری اجزای نقوی که اجزا قدر
 بالبلد محجوز این **بجوش فوشی دارو** و در با هم تو بلا ف
 قرنفل **مصطکی سنبل دارچینی قرظ** انجی فاقله کبکبی زعفران
سبانه فاقله جو زویا **املح** **عسل** **املح مقداری** بادنجیره
 صوبیل اصله بریز کونند اوج کون فیتی کونند جن کون اندن
 بر کتاف نر سوت لالید ان تا املح اندن کیدن اندن
 بالاقویب سکن اوله عقد اجمل اندن اندن بر من قرظ
 اجزای نقوی فرسند در **سنتی کبکبی در هم** **مقویک**
 شکر فاقله دارنفل دارچینی کبابه جو زویا سبانه قرنفل
 زنجبیل سنبل جو زهدی **حصت النخل** **مصطکی**
 فاقله و کبیر عاقصا جلا جز ابر بر بال اوج اجزای سنبل که در

قوتیای عذری بلوی بکری درهم زرد چوب کبری درهم صارو
 هلیله کندقی اوز سکر درهم زنجبیل اوز درهم دارقندلیش درهم
 بلوی طویزیشی درهم جمله سی ایله لاندوز قورق صوفینه قنارطویچه
 اولا برضناغنه قویا بریزله اغزین بعلیا کرکوفتنه قویا لوتاکه قویا لاندوز بینه
 سهی ایله کرکه غایت غبار اوله **صرد سببچوف** صبر بر درهم افستخت
 بچوق درهم کل سرخ و مصکا کبر در کک صاب ایله لورده قویا یورده لوشنا اولد
دره سببچوف فرنیوف بر مقدار کل یا بنبله یا باووخ یا خیله باشه دترله
 شفا اولاجور بر صوفداف اولاند **بختی جکرنیزه** کونی قرقر در دفع ایله صاردیلله
 وایلیج و بلیلیج و ابار و سطرخی کوی هر بریزداف اولد درهم عاقر قورص بدی درهم
 ناولنا بشی درهم جمله د و ککر و ایلر کیکر که صفتی قرقر اولد و زمله معجوف ایله کر
 بی بی بشی درهم اولد **نازله** اجوف بالله بکلف بقا لور عاقر قورص ایله درهم فرنیوف
 کی درهم مویرک کی درهم اولد کک تخم کی درهم نغذ کک درهم زنجبیل کی درهم
پواسی خلیل ایله زنجبیل بشی درهم قرغندل دارچینی کونکک مصکا کینسون
 نغذ بر جمله بشی درهم اولد بالله معجون ایله برجم بر **هرکیم** قویین سدیق سوزن
 انسه اولد ایله برجم بر **هرکیم** قوردا اوکینتی قورود ووب ناز سدا بله بالله

زنجبیل دار فلفل صقر ضیق بومر کمر زعفران ککککک عمل
 ککرا و نانا اجزای در کوب الکود کجور ب قوام و بر ترکیب قوی عسی
 فلفل بیض بزرابج فاشراک اکاپیان قیود زر زعفران زرا و زرد
 ضعیفانه فلفلفشک بصل غصص کخمزیه بنخ و ککد قوی بنی فی طلائد
 افیون جوزنل عاقه قوی سنبل ناردینی جدوار جذبستر
 بال اوج و زنجبیل و زعفران کک ترکیب برش عسی در ککرا و نانا
سجوف مغز نامد الو وجود در هیچ بر ازیادند کک زنجبیل را فاضل نما قوی در
 ملوک عجم اجود دوزند زضعیف قلبه و ضعف اوصوف معدیه قوت و بر
 طعانی ضم ادر غصصی کیه رسنه ککرا کتور و جماعه قوت و بر ککری کیه در
 ممکنی عود دار جینی تور بنج قوی قزغل سنبل مر جات دی جو زرد فاق کک کیه
 سعد اذ بزرکی بزرابا دارح دار فلفل بزرابنخ کک بزرابدر بنج بومر بزر
 انعام بزر بزر خوش و نونقوم کهر با خام ابرنخ بهما امر با بنی بیض
 ساذغ صندی هر بزر و نونهم مسکر بر منقاک بال اوج اجزای قدر سالی
 هر دهن کک در همه ککب اول

قوی قیند و ب اجسه ضیق النفسی کیه در انشا و انشا و انشا بر او کیم
 ادم قوی و در تخم ترب کک در هم طورا و اوقه کک در هم انکه قالدانس
 بومر در هم فاموسی و ککد باله قنتر بیا زنا صخ اولان **صخ اخر**
 کندی نارقی بر ابری ماز و بیدد و کوب سر کیه قینا و ب اوقه صبلر
 الیبوب اسهالی و زوروی اولان آدم و بر سر صوفی بولان ان دند غالی
صخ اخر اسهالی اجود یوک آدمه و اغلب غصص ناضر در دوت
 در هم ماز کیه در هم قوی رخا ربه اونه کیه در هم قوی بر بنج مر جک اولان
 د کک کلک صویبیه یعوندر بر مقدار کک یا غلبه قالی قرنه اورا قیضیه
 انشا و انده **رضیه ناضر** در ماز و سماق نارقی جمله برابر و ککرا بوا صویبیه
 صبلر بیه لیا و فاقه در در دانه صبا صده اخفا صمد صخ الیه لیا ناضر اولان
قوی بنج ناضر در اوف دانه دقتی عینی عسی ایه لیا به قالی هر کوف اجله بیلر
نوخ کیه فرغد و ککد صویبیزن بوز در هم لای بوز در هم اسکری بت یا غلبه
 قالی اسکری اولد بیه قینان لیر مکن صافه یا غ یا غل و ناندت حاجت و قنتر بیه
 ایدوب در ناضر ناضر در **ترکیب کیه سفد** عود بلسیات فاقله سلیم سعید
 صیسی صولیان اساروف صبل بلسات سنبل قزغل دار جینی

37b

[Faint, illegible handwriting on aged paper]

38a

[Faint, illegible handwriting on aged paper]

التي في باد اجنود جوص شفا عت يا رسول الله

صلى الله عليه وسلم
بم هو بده ذاج وطري مغزها از ناخذ حرفا شفا عت يا

من حروف حساب السنة التي السنة فيها وناخذ حرفا
من حروف حساب الشهر التي الشهر فيها وطم اصد بها الى

الاخذ فتريد ستة على الى اصل من الضم فجمعها جهه وطر
من هذه الجمل سبعة وتنظر ما يقع وتعدّها من يوم الاحد

الى انتهائها اليوم الذي انتهى اليه العدد فاذا انتهى هذه القوي
بارسول الله

قال صلى الله عليه وسلم يا ايها النبي

اللهم صل على محمد و آل محمد
سليما عدي

سليما عدي
سليما عدي

سليما عدي
سليما عدي

سليما عدي
سليما عدي

Handwritten text on the reverse side of the page, including a large heading at the top right that appears to be 'سليما عدي'.

بدنه دالات ایدت علامتاری بلدره • بککیم بدنه قان غالب اولسه علامتی
اولدره کباشی انزلیور و بدست استی اولور و دمی استنگ و کرمک چوقا اولور
و ایقوغلبه ایدر و مویشی بلنور و بلاد ارتر و انکر طادی طنلور و لور •
و کیزی قزیلا اولور و دیک کوز قزیلا اولور شیش چقلنور سو جلر بدنه چوقا
اولور و طر کر کبیر ایله اولسه قان الحق کرک **الفصل الثالث** اکنی فضلند
بلغم بلدره • بکککم بلغم غالبا ولسه کبزی قوی در و کورده سواغری بدنه
صوقا اولور و هم عینا قان اولور و اغری صولور و مو صواقا انا اولور • و
انزلیت اکنی بلغم کلور و ایچی و کاهللی ادر و دمی طعاسم کبچ سکر و بوجی
دچی غلیظا قان اولور و کابلک اولور و ایقوغری انزلیت بصرف غایت کاهل اولور •
الفصل الثالث اوچی فضلند صغرای بلدره • بکککم صغرای غالبا ولسه
کبزی صارد و کوزی صارد اولور و اغری دمی ایجا اولور و دیکلاری قوی
اولور و صوامق دمی اتر و کولک و نک و قح اولور و سد و ک صارد اولور •
وقی اطر لری تمیز اکر اولور شیک بکبیس **الفصل الرابع** دردی فضلند •
سورای بیات ایدر • بکککم سورای غالبا اولسه قان و کبیز قون اولور •
و بدنه بیست مستوقی اولور و معده اجر و بوجک نوز قرمق اولور •

اولور کیم جمیع اعضاند حرکت سکر لیشی • و جمیع سکر لورک اوقافی و اری
اوچیون اولور ایدر الک و انزلیت سکرک اولور و انزلیت عضل اولور
یاغ یاغ اولور درک درک اولور بن قیل قیل سامه اعضا درت بکبیس
الفصل الثالث اوچی فضلند حرکت طری بددره • بکککم اورده بغره •
معلقدر جمیع اعضا یا ایستدر حکما ابو طر لردن انزلیت اختیار استند
کیم قان انزلیت اولور ای صاغدن اولور ای صولدت اولور معلومدر •
ذکر اذکرک بنویله بکبیس **الفصل الرابع** دردی فضلند نرابن طریق بلدر
بکککم نرابن سکرک تور کدر و عدوی اکر اکر ای قان انزلیت اختیار استند
و کسوی قیل و کسوی بون دره انا شعبی صوقدر اعضا قوت و بره بون لرد
قان انزلیت کیم جان طر لری بون لرد و صد کرک نرابن **الفصل الخامس**
بنی فضلند بغر سکرک بیانا ایدر • بکککم بغر سکرک ایدر اولدر
معای انا عشریه دردی و برنه معای صام دردی و برنه معای قان دردی
و برنه معای انور دردی و برنه معای قوی دردی و برنه معای دمی معای مقیم
دردی **الفصل الثالث** اوچی معاک بدتک احوال بلدره • بومعالمه
فصل اولدر **الفصل الاوی** اولکی فضلند اطلاق کبشند بون

کینک بونی آقا اولوی لذت قان الیدر و معقک شراب و برین لر و انسی
 غذایر و برین لر **الفصل الرابع** در چی فصلنه دنی نیغ بلدرر بکلکیم نیغ
 کسی کسی آتسه بونی قرا صاغوا و لسه و غلیظ کلور و اولسه اگا لطیف
 شربلر و لطیف غذایر و برین لر و دنی اوج کون بر حمانه الله لمانا جوی اونی
المقالات الخامسة شبنغی مقاله سحیح کسئل و ک تر بیلرین و مرضی علاجین
 بلدرر بومقاله اون بر فصله صغندر **الفصل الاوالم** انکی فصلنه غذای
 بلدرر بکلکیم غدا و قنده غایت لطیف غذایر بر انا تیزجک اوزرینه
 صوابچیلر و صیجک دنی انا چیلر و غلیظ طعاملر و صافنه لیر بیلر کیم کاش
 کبی صابده چان کبی و یابون و قرواق و کم بونلر کیزر و اریسه غلینیک
 بیمه **الفصل الثانی** آنچی فصلنه ریاضی بلدرر یعنی ارقه او معی ککلم
 ارقه اومق بدنه سردر و بند کسئلر ک بر کیدر و قافی صافی لیر و ارقون
 ارقون ایقونق کور ک بکیلنق ریاضت اولور **الفصل الثالث** اوجی
 فصلنه حاتم توبیرین بلدرر بکلکیم قماموک ایسی ولد کیم بنیادی
 اسکی اولای چی کیک اولار و نه قنایسی و نه قنای صوف اولاشیلر اعتدالی
 اولار انا نراجله و نطق کله کیم ییلر و ییکی مایه نیه اند کیم و دخی

و یا قرینلیم غلیظ اولور و بدت قر و رود و قالی ادر و هم ادم ایضی و
 کیکلور و دخی ارقون قور قلو و و شکر کور و اولور کور **المقالات**
الرابع در چی مقاله نیغ و قار و رخ بلدرر بومقاله لذت فصله صغندر
الفصل الاوالم انکی فصلنه نیغ بلدرر بکلکیم نیغ کونایلی
 و انقیاد توبک صدی چوقدر اقا نیغ حکم ادر سرایه قعدیل انکی چوقون
 نیملر و بی نیغ بونی کدک کلور یابون طریکیلندن بکلک ایزاند
 بر مقلر یابون انا بکلکیم اوزون تیز اتر بونی قرینل صاغوا و لایر
 یا قرینل کلر کندن اولور کون ایستی اولاقانک غالب لغدر لایر
 اولامه قان لایر و شراب عناب و برین لر و اریه لعابین و برین لر
الفصل الثالث آنچی فصلنه دنی نیغ بلدرر بکلکیم نیغ خلوی و تیز
 و قان آتسه و بونی صا و و فریح کندن اولسه یا زعفران کندن
 اولسه کون سی یار و ارقه باره و قرواقی عزیز کندی و یحالی و مز
 اولامه یابون طریقت قان لایر و دخی صوف شربلر و برین لر و یچی
 تصفی اولمه صواد و برین لر زرنکله دایم شیلکین **الفصل الثالث** اوجی
 فصلنه بلغم نیغ بلدرر بکلکیم نیغ سست و کاهل آتسه انک کچی کیک

در اینجوه او خون اندنکس و چینه اقا بیقیمه صوق صوق مجیدیس بکلی قام
 دت چیقین برنج رندند بره سیال و بره کی قدی شراب بنفشه برام صوقا چه
 یا شراب صندل و یا خود شراب هادیرا چه بره کی ساعت ایوبه تکیم مزاجی
 سفیم اولا انا کوکرتو صویه کیریک کینکس و او غلنجقون بره مزدر و تکیم
 بره بر غایت مفید در **الفصل الرابع** در پنج فصلندن ایوبه بلدر
 بککیم اجله ایومیه لر و قور قورین بنیمه لر شهاب غوغا ولا او صنه
 بککیمه سرم برنجی یا باشند یا در ماخذ طلائینه بره مزدر اما ایوبه مزور
 د ماغ صوقلو غنجدی اولور بدت سست اولور و وید و کی طعم سکن
 کوره سکن فعلی در لر او لور و بکیر صرد در در کوی کوی سی استوا اولور
 واکر فزات اولور سه دلو لیکه دالانت ایوبه **الفصل الخامس** بنیجی فصلندن
 بککد در دت فضایی بلدر در تدبیر بله بکککم بهار فصلندن فان الذرق بنیجات
 ایتمک اوت ایتمک و اوج کون بره جامه کیریک و لطیف غذا لر بیک و لطیف
 شراب لر ایتمک اقایای کونلندن استی طعالم در صفتی کک صوق و تر غذالم
 بککد ککدر و هوای د و تمک درک ایوا ولا واستغایغ ایتمک ککدر و دخی
 صوکرای اولیج فان العی ککدر انا کور کونلندن استی غذای لر بیلر و جماع بیج

چوق اتمه لر و اوله کونلندن اقرمه لر و فان الدر میسر انا قیش
 کونلندن استی طعالم لر بیه لر و اکنتی طعالم لر و غلیظ عکله در صا قنده لر
 و لطیف غذا لر بیلر و قر شراب ایچدر **الفصل السادس** التبیج فصلندن
 بوکلو صی تر کورک و کچ او غلندر و ک تدبیر بی بلدر بکککم بوکلو صی
 تدبیرک بودریم طعالم و ک قور قور صندن صفتی ککدر و اغیر بوک کور
 و قایمقون و قات المقون و اسهالا ایوبی طعالم و شر بتدر و برین
 صا قندرا انا کچ او غلانت تدبیرک بودریم یوانیمه دو ته لر قایقور قیقل
 و او یقورن قور میه لر تکیم او غلنجی کندی کلنجه و هم هر نند بیله
الفصل السابع بدیجی فصلندن بوک ادری بلدر بکککم بوک
 ادر سوک طبیعتی در لر در صوق و قور طبیعتو طعالم لر بیه انا بیه کک
 طبیعتی صوق و تر د استی طعالم لر بیلر و شراب ریجات ایچدر **الفصل**
الثامن سکن بنیجی فصلندن خنده کک علاجر بی بلدر بکککم خندون
 بوچ قسمدر بری ایچ علاجر و بری بدت علاجر و برک العلاجر انا اولکم
 ایچ علاجر بی بره و شراب وصلر و اولدر انا بدت علاجر جی حرا صتا کور
 برهم اولور و بر عضو مد دکله بنویسه و اغیر بیه طالا ایدر لر و بقول اولور

بلدرد بکلکیم بیلدردت در بود اول برسی شرت بیلدر صور قرد
 زهریه یقی اس و برسی اولد بیلدرد پای کونلندن و کوز کونلندن و خزان
 دقتند اس و برسی مغرب بیلدر صور قدر ترد در فیشی کونلندن اس و برسی
 شمال بیلدرد اکابر یاز دیر بر یاز کونلندن اس شیلد بچس **المفکلت انساکوس**
 انلیج متاکسندک باشند اولان علنلری بیان ایدر بومقاله یکری فضله
 سفندر **الفصل الاول** اولکی فصلندن باشی علاجلرین بیلدرد بکلکیم
 باشی غزیسی سیدت و با صور قردت واقع اولور و با فاندت اولور انا قانندن
 اولان علامتی اولد کیم باشی دومی و نومی انخبر و شفقاری انخر و کونلرین
 انخر و قوخری تیر تیر آنق علاجل اول قیقال طرندت قان اولور و پاکسدده
 حیات اینکی و شراب نیلور یا شراب غرصدک به شراب عتاب شراب
 جاس انجور لر و با خود بولری اولور اول بقی در هم صا و هبلد و حوان
 غایت و کولدی یوز قرق اروق صوبیله انزولر کیم قوت اول صوبی قفا
 اندون سوز لر اول بقی در هم تر کوی اولور دینه انجور لر شفا اولور
 و دمی قزل کلی و بنغنه واق صدول و مار و ل قوخی و نیلور فر هر بوندر بشیر
 در هم و کولر غبار و دونه دخی یکی در هم انیون سکر ایلدردن انیلد

طوله ویشیه نشتر ایلد اجا لر برده صا و رسبه نسیل موقت کر با هم همیله
 و انا اولکم ال علاجلدور سنت کی قان انج کی و حیات کی و حراضلر
 انلیج کی و دیشی قنار کی و بر نونک و صنوق صریق کی و ضرب علازلر
 بی در **الفصل التاسع** طقوز نخی فصلندن قان انج و حیات انک بلدد
 بکلکیم قان انج تنقیه بیدر و استقرخ کلکی در انا ضایعی صو قدر
 اسناد حادق کردر انا حیاتک ضطایعی بودر صبر دندت قانی حکیر
 و بیکی کیدر در حیات مفید در بیلدن استغفر متلر **الفصل العاشر**
 اولنجی فصلندن استقرخی و سهانی و احتفانی بلدد بکلکیم قومی قومی
 در و بی انفلر کر کیدر و طوز سوز را شیلد استقرخ انک کردر انا کیم
 صوق قومی کوز زیاد ایدر و بغر خراب اینی ایدر و دمی کونک
 حیا بی بر اصل بود کیم غذا بیوب قومی کردر انا شربت انجک اولور
 کون اول بر هیز ایلوب لطیف غذا لریه حیر سوز انک بیه و اولج صباغ
 مغلاب انجک اندون شربت انجک و یا صلا انجک و الوی بو زین بو میه سلمهال
 ایدر و اگر اسهال نر سبه نیر حقدن ایدر کیم بغر سقد سده اولنجی طارکی
 اندون کیدر **الفصل الحادی عشر** اول بر نخی فصلندن این بیلدی بلدد

قزوين بر کل ياغين سگيل چالقيله دري بلنه درتسو و دري قوق و بنفش ياغين
 درتس صباح صباح شراب نيلوفر و بوس و يا شراب بنفش الجيوره و دري
 کبک و طوق ز صميمه قيند او و قنلره ايا فلورني يويالي و دري بادم ياغين
 درتس و دري لطيف غذا و بوس و غليظطها ملد صافته و قوق کواوه
 قويا و اوقور کيم که اوستن کيريميد و سويليميد و کند و سويليميد کاجاه
 قوق قوق کيم سويليمه و قند کويک اوازيله سان جلاسر انا آرزو و اوي
 طلق نار سويليمه و بوس و ياغور مر جگلسنق باهم ياغله و بوس ز شفا اوله
 انا اولکم و فلور لور لور في صاره اولور و دري اوستنه بار دوتس و دري اوق
 سونا و لور و کوز لوزت ياغني کلور و بلنني آشفته و دري و بلنني و تيميز
 يوقارو قالدر سز انا کي علاجه ذکر اونا ک بيدر و دري قد رضو شلونه
 و دري سلخناخ فر دوسين يوزان سويليمه و بوس و يا اکتني نار سويليمه اوله
الفصل الثالث اوچينجي فصلنده ماغني علاجه بلنني بلدرر بلککم
 ماغني بلنني بلدر کيم بولت نيچ کونش يوزين قبلر سه در ماغني شويله
 قبلر و عقلي موزکنن ايلر نه کرسه سويلر علا اول قيقال طر نوزت فان الاله
 دري ابارنج فيقر لم تنقيه و در ماغ ايله و ياغور مطبوخ افقوت و بوس

صوان سخي ايله و بوا و نلري قنالي دري بوز در و نلس الشدا و دري شغقي
 بيلد و تبه ک بخله ک بونکل دفعه لدرنه صميمه بوزني سوز لدري بوزني شرا
 الشدا ياغلا يوق يال شفا اوله انا صوقوت اولاک علاجه يور کيم بلنني
 قوق اغراس اولور نوزي يشاور و اوله و ماغور اول اول قيقال طر نوزت
 فان الاله و دري صبا ايارجله به صب قوق يا بيله در ماغني اريد و ياغور
 يوق ياغله کوز کوز اوج درهم و دراز ياغني بشي درهم و بيان بالي
 يديک درهم و عصفونر نخ اوج درهم و قوق اوزم جکر کچک قوش
 کيوي درهم بوا و نلري سويله قينار لاي کيم برنجني قار سوز لري جيوره
 و هم ياغنه بايد به ياغني درتس انا اسجود اوله ياغني شويله اول
 حاکم کيم ايجاق صوجوز کند جقه دري بلننه کل ياغين و يا بادم ياغين
 درتس و دري کيم بود کيم برکي رفوز بيره يال و اوستنه برکي
 قدح سويليمه شراب اچ کيم نقد بل خراج اوله شيل بلنني **الفصل الثاني**
 اچينجي فصلندن سر ساق بلدره بلک کيم سر ساق بر علت کيم در ماغ
 بوز سن اولور يا فانوت يا صفر اولور و مال ايعاني سوز لريلر
 بوعلت اوله اول قيقال طر نوزت فان الاله و کرعان کيم ايسه بلنني قزوين

با فایک او بر اکا علاج بوز این راه سازنج عدس اوت کی در هم وضیخ
 عربی آنت در هم و کوبنی زاج کی در هم و زنگار کی در هم و ایون بر منگل
 انا ایون اباضی سداب صوبله و یا زازانه صوبله سخن ادر لوب اولی
 یوم سنه دو کبر بر هر قوشد و هر در خنی شاف ایند کو کون قورود در خنی
 حاجت وقتند قیزا و غلاف سو بدله بده کوی اوز برینه ازوب جالقون یون بر
 اول را جوعه طم فوسه لر بر خط تیا و در کجک کجانی و کون زه ایون صوبله
 بویه و انا اگر علاج اولی زه بر از اوان کلور کو کرک بکلی در تر شیشه
 اولو کریم دکمه قیانی کید موز انا انوک تدبیر کجود کریم بر اجه آلیسیه
 آت قلیق مصلیا انا آیکنه نوک اوجی تر اویله در خنی جالقون یون بر در خنی
 بر کستی یون قانق قباغین جکده اکات کیده کند و ظفر نکالتند صوقل
 کجی و ادر خنی دیره لور کجک ای کجی اولو قور یار لر یکجارد کالند ماز اولی
 دیان شتر یله نقد یه این لر خنی سر سقو طر کجی اده کبر نر طوی صوان سخت
 ایند لر و در خنی کسل بر اوز لور اوز برینه بنیوت قوی لر در خنی اوج کونند
 کسکون نبات شکر که لر **الفصل الرابع عشر** اوف در خنی فصل کون زو
 دوشند و کین بددر بکل کیم آق فاندت کله بخور و فقی کجانی آخر سنند

غایت مفید در فتر کن و بر سر در خنی او غلیق اتیله موز و در ایند کوی
 و حمام کجانی قزنی قهی یاغی بنفت یاغی قز او غلاف اوز در خنی
 سو فتر خنده لر با شنه بول در نه لر و بال بالونه سن و شکر بالونه سن
 و بر لر بید با دم یاغیله بیدرس لر و هر خالی اونه خوی اگر کیم کرسه اوز در نه کرسه
 و سوبلیقی لر قزنی بر صوبله قهر قوردر لر و در خنی لطیف او ازیله قشور ساز
جلال الفصل الرابع در خنی فصل کیم بددر بکل کیم سر خنی
 او غلاف صراطی بر لر بر علتد کیم دما غدت ایند و هر کجی بونی بخار
 دند قلیق طر غلی کیدر در شکر کوی طلسر و انزک کوبدر و بعین صوبله
 فعلیدر در بر لر انا کجی بونی بر شله کیم قوا انشک تر خنی بر اوج اولی
 در خنی کجی چاغه قور اوز اوف فانی دکر موز جرضک صوبله اوب اوسته
 دو کبر لر در هم قور بر کجی بر کجی مسک بر کجی خوز اوف در هم
 نبات شکر کوندر کور کور اول صوبله قنار اوسته بر هر اوز اوز
 بر قز صوبله نبات قور اوز در خنی اوز در نه بر کجی انک قز اوز اوز
 هه دکن صوبله اوب سن لر بچق کجک صوبله قنوب اوز در خنی
بجی لر نافع اول اول چاغی بر کجی ماز شفا بول **الفصل الخامس**

یکند و صوف اجملا و صوف جماع اعملا و واقع اولود و آنچه خط
 او قعدان اولور تدبیری توتیای دکلا راز اید بیغی صوبیله یغی این
 اندک سکر زنجیل و اق فلغل و اقلغل و عامی را نجینی هم بریند کیشتر
 درهم و نشناسته برده هم بونلری دکلا اول مرانیکله قشدر لر را زیله
 صوبیله کبر و سخی این لر قویا کی کیم قور یا دنی مسکر دکلا خبار کج
 اولا التوت ملیله کوز چکر لر کوند آکی کز نشنا اولا **الفصل السابع عشر**
 و زینچی فصلند قولا عموک علنلرین بلدره بکل کیم قولات اخیسی موقل
 یا یلدن و یا خود رطوبتند اولور علاج کلا اول ایلیج فیقرا اولور
 دماغین تنقیه اول اول اولکم بده دت یا یلدن اولا باغی اخی اولور
 و قولا ای کی کد ر بونی اید لر فریوف بردنک چند بدستری بوجت درهم
 و صبر سقتری و مصطکی هر بریند بر در هم بونلری دکلا درنی صغرا و یله
 سخی این لر باجی بادم یاغینی قنار دنی قولا خن طرز لر اقا قولا من قرحه
 اولسه باشی اخی سنجرا چند اریک و قانوج صوا اولور آقو هم قنار
 علاج بوجت این لر سیرکیدی درهم و بال سکر درهم و زنگار کت
 درهم سیرک و بالیله قینا در لر و زنگار ک او زینه قویا را قون

و عرق شقیقه ایزندت اولر اقا نیز تمیاب اولر زسه قنری اولور و یا
 سبله در وریا بیک و زربینه او رنجک او کی قیلانور و کون ک برده سبنا
 دور ترا اول امره شقلا و فطعلیا لینی اندک بوجت این لر توتیا و زینا
 داخودک اخی و رجان و التوت قلمیسی و دینه فرکی هر بریند بر در هم
 بونلری دکلا غایت غبار اولیج کوند آکی کز کونزین اکلر بر خط تیه و کلا
 را نریا صوبیله بونلری و دلیله سبله لر نشنا اولا کبر بیج بوخز بوب بر سه دنی
 اولور و قانی کوز طرز لر را یورا اولور و یا خود اق خنروت و کز کویک
 و نبات شکر بونلری سخی اید لر قنری کز نشنا اولا اذنی الله تعالی
الفصل الثامن عشر او قنجی فصلند قیل بتی کوزک علاجین
 بلدری بکل کیم قیل بتک دماغن غلیظ خنار دکلا کوند اولور اول
 امره صب قویا یله تنقیه و دماغن اقل کک کد اندک مسکر قنجی د و رب
 اول قیللری کلا را تا بونلری بی اید لر صبر سقتری و کچی اودی و کوز کون قانیه
 دور تر منیع اولا کرا اولر زسه اولر چقانات کلا کونزین صوالد لر نه طایغ اولر
 و دنی کک او کیم بستد یله شریا یله لر **الفصل الساس عشر**
 اول التوتی فصلند کوز تضعیف لغوین بلدره بکل کیم کوز تضعیف بونی یکند

یا برشخاله بغلیا لکندی دوشه اگرد و شترسه دل له تیز شاف صوقالی
 دوشه اما دوشیکم هرهم بهسلیقونیله استعالاید له اقا بور و د طومری
 شرای قان طولسه ماق العین طلمری طولره اندف د و کلور اکو پوزیک
 او لورسه قان کور سبب قزایسه قویسی اقه قول اولیخه و اندف
 مسکن بنوک له د و کلس ضیح عوچه درت درهم و کافور بر دنگ و قرزیه
 کل دکی بر دنگ پوزیری د و کلر اوت کبی اولاد خمی ما صورا ابله پوزینه
 او فو بر لرا انا قونلی کشتی اید و دخی قیخالدت قان الاله و بازو لورین
 برک بغلیا لور و یا سه به صوق صوبق بالوروسکه میره اغبله و ج شیه قوب
 اندف اوز کبرک شفقزینی دونه برک بغلیا زنا فح اولاد انا اتمه تقا لالی **الفصل**
الشیخ العشر اوف طفقوزینی فصلن شرابی بلدره بکلکیم شرا اسر غوبه در
 یوز کوز شینر هر اعطاب و فح اولوره اول قیغال طرندت قان الاله اندف
 شیاة ما فنیای کلوسوی ابله با فرا و غلاف سویده ازوب شیشی بریزینه
 درته لوباصولاف هندوی درتله اکراساکی او شترسه اشک قانق درتله
 و صباغ شراب نیلوفر ایچو دره لرا فاصو د کور مبر ارات و شور با دخی و بر مهر
 غراسی بادم و سدرله شترسه بیافح اولاد انا اتمه تقا لالی **الفصل العشر**

دوقوت فرشد و سر لرتکم قول اولاد اندف ذیلی اید له اسکی بیخود درتله
 صوق کوزین اکی لرتکم اول اریک ارینه کین و بو فایده ا شترسه بوخه اید له
 اشاق و کونک هر بر بندت اشتر درهم و زنگار اکی درهم و سر مط
 بقی دانه و بو بر درهم و بال بکری بندو هرهم و سر کیکر اکی درهم پوزیری
 قینان لرتکم سر که کیده اندف سوز لرتقیله درت قولا غده صوقا لور
 کونن اکی کوز اقا قولا قده قورت اولسه شفقنا لور بیوا فح د و کله پوزین
 الاله دخی صبر سقظری و محمود و سر که قنار سکه ایدوب قولا غظ زباز
 هلاک اید **الفصل الثامن العشر** اوف سکر فحی فصلن دره پوزین
 غلنری بلدره بکلکیم با شدف بور و نه عدت د و کلسه پوزیری
 شینر و قرزیه اولور اتمی اولور اول قان الاله و دخی بر درهم صولان
 هندوی دخی شیاة ما مشا بر درهم و بر دنگ کافور کل صوبیله از لور تله
 و صباغ شراب نیلوفر یا شراب عتاب ایچو لور دخی ارات و بر مبر لور
 د و ذفد یرنه و پوز لور و اکی اجنب اولوم دانسی که نسته اولور سه
 اکا بو سا نغف بر لور یوق اکی اجلوب ایندریسه قرض زرنیخ یا بنر
 شاف اورا لرا ایچو اکی بو سیرا کله کور سه جکر دانی آت قلیله یا ایشو

علاجه کنشی نارقی و مازو و سحاق و شتاب سیرکه ابله قینا دار بر و تری
 اکا قتا رسباغ اخته تو با و قرض زربخ در نه کونخ کنی که زهره رندوک
 بر زمانه طوری که بر و انگله بو با رات و انلو شو بر بامیه لر مرچک شو بر کین
 بیه بر قیخ کونده دک انا غز قوسه قریخ قاج و طبای و در اجینی و قز نقل
 و زنجبیل و ضعیف سز و سنبل هندی و مشک بزکری و و کلر و کلا با بقیع و لر
 حبلا به لر غز د و تر نافع اولانا دیش اغری به بیه ایبه لر افیوت
 باک نم و قز خر بی و عا قز قوسه و سز بر قز و سبیطر هندی بو نهری و و کلر
 دخی قره اوزمله قز شد و سز لر حبلا ایبه لر و حاجت و قشند دیش اوزله
 اورد لر اقا دیش د بر خور سه بیه ایبه لر صار و هیلله قاج و سعد و ضعیف
 کز ما ز و وارد و طع عیشی و صا بخ دوز و اکشی نارقی و مسککی و مازو
 و قزل کل و کونیشی ربه و شتاب و تر قیخ قاج و سحاق و جلنا هر بر بند
 برابر و و کلر دخی کلا سونیه ضعیف اذ لر و قزری قز شد و سز لر قز صلح
 ایبه لر اندت استغلی ایبه لر نافع اولانا **الفصل الحادی و اعترفی**
 بریم قی فضلند لر هر بومی و بلوک دک کله بله بله در بلکلیم د بچوک اناک
 بو خا زدن اول مدد لریم اینر و اوزم و اذی کبی د لور اینر بو خانی دخی

کز بر قی فضلند و لر غنیشند و کین بله در و سز بلکلیم دل غنیشی س اول
 نیغال طر بندت یادال التذت قات الا ردی اربه قینا لریش درم
 خیاسنینه و بنی در هم بیات بانی و و کلر دخی اربه صوبه بو نهری
 قز شد و سز لر دخی مفضنه ایبه لر بر قیخ کز نافع اولانا غز دت ملیار
 آقسه بو فی ایبه لر افر قوسه و زنجبیل و سز بر قیخ و مسککی بو نهری و و کلر
 بال شربیه مفضنه ایبه بر قیخ کز نافع اولانا او غنیشند کز دخی التذت
 بند اولسه و اخر اولسه اکا علاجه دخی فالد و سز لر کسل و اغز نهر شکر
 قویا لر اقا غز لاغز زنجیم اغز اولود اغز نه او واجب سوجلا اولود اکنز
 او غلا غفلت و اوزر اخر علاجه کل قیخ و نشسته و طباشیر و قاجی حقیق
 مرچک و تخمکات و کز او نبات کزری هر بر بندت برابر و و کلر و کلر
 صونیه قاری شده لر بر قیخ کز اغز دز تر نافع اولانا او غلا غفلت و
 اولور سه شانی کیند و سز لر نبات کزری بله جویت قاز دخی و و کلر لر
 اغز نه دز تر بر قیخ کز نافع اولانا او غلا غفلت کز ملیار بو جوت
 افر سه بویه ایبه لر صیغاف بو قی سما غله و و کلر بر یکی کز دز تر نافع
 کلیمه اقا اغز خور اولسه یعنی دخی التذت بو جوسه و قناسه علاجه

الفصل الاول اذكي فصلين سعال بلدره • بکک کیم اوکسرک اوغ
 غلیظ بلخود اولور کوکک دوکلو رماق به اولور زجمت ویرر علاجی
 شراب بنفشه یا شراب تیم ایجه و بادم سدله و یا خنجنین سالدوشسته
 ابله هر باده لر تنکس قنار بیاناغی اولادنی قان یاغی و تاوق یاغی و بادم
 یاغی و مصطکی و اق موم بولری بریزینه قنار سیبج ایسج قزینو کککنده
 در تلو و حبی سالی اغزین دو تا ازبله دنی یوته و اگر فاقه اوکسرک
 اولور سه اشک سوویج و بریش ایجه شفا **اولا الفصل الثاني**
 اکخی فصلین سبلی بیات ایدر یعنی ات الرته بلدره بکک کیم بوغلت
 اوکین ایچین اولور و قورک اوکسر و کک اولوره و اسقمه سی کنجویک
 اولور اوکسک استند اول بلبلی طرینوت قان اولور و طو شراب
 زوقا و یه و یا شراب عتاب و یا شراب بنفشه اول و غدا سی اریه
 جواد ی بادم سد بله بیابوکی سدی ایچناغی اولو انا کوزا تا جنب
 اولور سه اول و سردر باخیره اولور اوکسر و کک اولور و کنجویک
 اولور سه سی اولور اول یا ننده یانفر اول صایغ الیک کی بر ماغناک
 دستنه اوسلم طرینوت قان اولور سی صوا ایچین و ملبتی حقیقنا اینر

علاج شیزدل السنوت به قیغال طرینوت قان اولور دنی قونقزینی کک بکک
 کیم جتیان دنی بویه اینر مرزنجوش و بوبر و سوری قوزی نوندر و ککلر
 کیمه صادر وسیله قزیند و مرز ایچاق ایلوبوب دپسننه اولور بوبر اککلر
 دنی اولور اینور دجک التنه دو تلو بر زمان کور مرزا و زانوب دنی اولور زینر
 یا نور سه بر چنگال جوکله جکلی صندریله کسلر انا کوزا رسه مخا طر در
 اولور میه لر **الفصل الثالث والعشرون** کبر فککنی فصلین خناق بلدره
 بکک کیم خناق یا شدت اینر بر ماقه و مر بوغناک کک اینندن بله دو کلو
 دنی بوغنازی شیشر یوزا مزخیر ضرابدور اولور مره دنی السنوت یا قیغال
 طرینوت قان اولور انا جوقت اقیق لر دنی عذاب و مر جک قینا دار و موینه نیر
 قوزا لر بیکجفاه یجد خنجره ایتد و مر شراب بنفشه ایچناغی ایچیر
 و کک ی بدم بر سی اولور شکر یله یا رشته اولور بادم سد یله و شکر و
 بغا زینه بادم یاغی یاغی یاغی ته ته دنی قوزا لر بر کون طبیعتی لر
 شنبه بنمال فجه طاشنبه یا بر مغیله ارقون ارقون قزینو قالدور لر نه
 وار سه افه اینه **المقاله السابع** مقالک کوسدروت کوبکه کون
 عارض اولور عللنری بیان اینر بو مقالک اولر سکر فصله مستقدر

جسی عشا دارا ربه جوادن بادم سد یله و خاشخاشله بدوهر
 ود فی شراب عناب و شراب بنفشه اولاکرد شلوهر سلطان اوتی
 سد یله قناد لرد فی صلب بن و بر بر ساکور صباح و بر اسلو راغلام
 و بر ر رایجه و کثیر لردن بر همین ابنه میه صافنه **الفصل الثالث**
 و جسی فصلندن کبوی بلدر **بککیم ضیوع النفس بر غلیظ بلخدر کیم**
 بوغنا لچوند اولور قاتی بوهر جوک صولور نفسی العجز و اکسروکه
 علاجه قابلدور و شراب روفا و شراب بنفشه ایچک کرک و دخی
 جواد بادم سد یله دخی ضغناشله شکر یله بیا اوج کونجه بر خا آمد
 کیم و بو یسننه بادم یاغینی در تر لرد فی قزیل اینک سو دین
 صفلد قلبین بر قنادینی ایچا کر ضعیف دکلمه مفت میوه ایچور
 اجابت اده و هر کیم قورود او یکینی قورود و ب قاز سو ا یله
 باله قنوب قیندوب ایچسه شیوع النفس کیم ر انشاء الله تعالی
الفصل الرابع در دخی فصلندن ضغنا فی یونی بوهر ک او بغناش
 بلدر **بککیم بوهر ک او بغناش قور ک حرارت ن او لور ویا**
 قور بقافت و باغنه دنا لور **علاج اول بلبلین طرندت قان لالا**

اللا در دخی بوهر کیم راوند جینی و یاغینی در هم خرز و دکلمه او کبی اول
 بر ساکور زرد الو صوبله انا لرد و شکر قنار صباغ ایچور **لور و**
 اولیله کبی نیمک عیده و خداسی فرودج قلبه سی قورق صوبله یا کشف
 نار صوبله یال ناغ اولان اجمسی شراب صندل و یا شراب سیب
 و یا شراب ریخان و بر لرد فی بوغه ان لرد قنار کل بنو در هم و آت
 صندل اول در هم و کلی رینی بنو در هم بوهر کیم دکلمه و برن
 فطونای کل صوبله چلیله و بوهر کیم فرشد و بر بنو در تلمر بوهر کیم
 او رالر و اکرد و آ مسک و بر لردسه دخی مفید و **اکر مر جین کوشی**
 بر باغ کونینله فرشد و بر ب سیلر بلخدرت اولان ضغنا ن ناغ اول
الفصل الخامس در دخی فصلندن نفس الدم یعنی قان دکلمک بلدر **لور**
بککیم بوهر اض اول بلبلین طرندت قان لالا لرد فی بوهر در هم و وضو
 کرد با دکلمه و یاغ بر بلخی صوبنی الوهر فرض کیم و یا بر هر سد و ر لردی
 بر بلخی صباغ ایچور عذاسی فرودج قلبه سی قورق صوبله یا سماق صوبله
 بیا و دخی شراب اناری ایچه کیم شفا اول **الفصل السادس** در دخی فصلندن
 معید شعین غلیظین بلدر **بککیم معید منعید او یجا قان بکله**

ویرنگ کرک پاشراب فغانا پاشراب لیون و شر و بوج فلیه سنی قور و وقت
 صویله بیایا کنشی نایا تو بوج صویله بیایا اگر سو غلچا اندوت
 د و نرسه یا بوج اخردوت موا فرسه و کتانی کچر نوسه و کوزی
 قرار و رسه او کج کونلات و انلو شوق را بیید لردنی بونه ابد لرا بوا
 و اورن بوشانه و حراسه بونری قینا لاسیر کرا اید و بوج در هم پلنی
 ظنی و اوج در هم جو کرک اوقه بونری اول سویه قناریدی قشوی
 صباح ایجه و بنی قشوق اویق ایجه اندن سکر ایکند و نونیک بیه
 کر بوعلت او غلچق لرد او نوسه صبر و سقط کرک و ابولطه و دخی
 جو کرک اوقه د قور مز و حراسه بونری و کلمه می بره صا و وسیله قر شدن
 لربریا د بیسه در نکر کر بکنه اورا لرشفا اولاندا اوده قناله **الفصل**
الثانی سکنجی فصلن منفعی یعنی بنجوبلدره بکلکم بوعلت رطوبت
 اولور یا صاخنه یا صوله اولور هر تقنی یکانه اولور سه اول کجا بلیو
 طر نون قان اولور دخی بر کلند بر قینا رسو قویا اولر بنجوا ووزنه
 قویا لرا بل اولور اولور سه مزیا به مرغیب وین لرا فوج اولور یا عناق
 حصه اید لرا و غدا کیک هر بر سه سین بادم یا غیله بیاشرا نیفتنه ایجا قله

حرارت کسلوب بلغم زیاد اولور و طعما مضرتره سنی اولور و بریه
 دخی قیره شیشر و قاتره یور سه صولور علاج و نرنجیل و دار
 فلفل و ناخواه و ساقه و کونک و فغانا هر بر نون بستر در هم الفس
 در هم بال بونری بوخر لرا هر کوف برک بره بیه و نرنجیل برورد
 سبتی یا و معجی کون دخی مفید در اقا اولور سی بود کر کم معد
 اریه لرا بویان و طو ارا اوقه و تر ب تخم بونری قینا د لرا و بر قشوی
 بال قویا لرا و برن طونر قنار و براسکور شربت اولو صباح بر جنج
 طونر سوز رشته انشی بیه بوشر بی ایوج ایلوب اوستنه ایجه
 و کند وی چلقیا استفراخ این بونه معد یعنی این جو نر بوسبل
 هندی و سعد بونری و و کلمه و مصطکی بر زیت یا غیله اوده لرا
 بر بر سه قنار معد قادر بر بوقه شد در نر و بغلیا لرا کاشی
 و غلیظ طعما ملد و بجمبر و لطیف غدا لریا و برکی قدح شراب
 ریخات ایجه شفا اولو **الفصل السابع** بدخی فصلن غنی یعنی
 کولک و و تکی بلد در بکلکم غنی بر علتد بر کم اندن کولک و نر
 سبی مختلف غدا لرا یکدرف اولور معد و نر شراب سفید و نر

اوق برنجی فصلند، سه سال خوب بلددرد. **بککل کیم** اسهال اولغق اولدو که
 بدوکی سکمر و اچجکچر و صوی چوقا اچر علاج برنجی قاوروب بشنورلر
 دی کچوکوک بوکری یاغینی قویا لر ساغله بیه و صومیرینه مرسن شرابوت
 دیر لر و دی ایوی ای دی کوک دی کوک این لر و هر دی کوک نه بر دانه مصطکی
 صوقا لر و یاشق نغنا ایله صا د لر و خمیرله قیلیا لر اولدو که مده لر بیشته.
 دی سکر بیه بانه بانه بیاه و دی کچکاخه قورود لر و کلر و صولایه طبعی
 لر و صغیر غردی سوز لر بو صولایه ایرات این لر و دمو بو قیق تزدو
 چنده بر اغلر دی صویبک صوبه نه اچمه و دی کیکر کی بود کیم بر منقار قوی
 کهر بای دی کوک و رفدات یزده ایلد صبا اچ اچ شفا اولد و دی بو مجوی
 دی ووب یرسه دی منیدرد قرال اوزم چکر دی بو ترقوقا درهم
 درسن تخم یقن درهم و کچی بیونوزک و کلنا در مصری و کوک نلک و عدک
 و ناخواد هر بر نوت او قوزدر درهم بو نوزی دی کوک واک بو نوز قدر قوام
 کلش بالیله یقور لر و هر صبا اچ بر کچوک قوز قدر بیه انا بو اوقوی
 قزنده اولر او تهری صوزک اوقی و مصطکی و ضمیر عرجه و مازو و بلا در
 بو نوزی بر ابردی و کلر صوف شرابیه یا ایوا صویله یقور لر و بیتر در تلس

اچ شفا اولد انا و انا **الفصل الثانی** طوق بزنجی فصلند، قویا بلددرد
 یعنی اچقرغی بلکلکم قویا قریب ارج اولقدوت و یا خورود طعام عیله
 اولور و یا لستغرا غزوت و یا صوق صودت اولور علاج نغنه مجیوت
 بیه و دی باده یاغیله شکر اچجور لر و دی اسون صوی ایل کلکتون
 ازوب و بر مک کرک و لطیف خلاص و بر مک بیه و اگر خنده تک موکد
 اولور سه نخاطر در شنبه بلسی صقنا سبج و مرصن کونین بر اغین
 کتی نیله قشدر ووب بسطط صوق قدت اولد اچقرغی کیدر با ذالده
الفصل العاشر انا و نخی فصلند، صیض بلدر بلکلکیم هم صوک سبج صوف
 بیکدوت اولور هر معدن کوک قویا اکیسویر طعام اکتیدر و ککر در دی سها
 اولور بو نوز کی بکر همیض دی بو یله اولیقات نرایه کیدر که زو بی سوکله
 ایلبه لر دی سماق صویله قیدالر و دی مرسن تخم زابوا طویوب غایب
 بسفر لر و برنجی قاورو اچمه بر اغلر و مصطکی و اچینی قنار یا انا اچمی
 شراب نغنه و یا شراب مرسن و یا شراب ایوا اچلمه **عن نغنی انا** صیض
 کو نلک مصطکی خنی انا قوی جمله برابر دی کلر نشانه صویله یقور مقدار
 صبا این لر کونده اویع صبا لستغرا لایله شفا اولد **الفصل الحادی عشر** اوزم برنجی

او لورسه بائی مقام ایند لور و صایغ طوز قویال قرشد و لور تا کیم صارو
 اولاد فی صقار کچرک شاکرا ایند که کتور به سر شفا اولاد انا الله تعالی
الفصل الثانی عشر اوز اوچی فصلنه زخیر کوک بوسر و سید اونی
 بلدرر بلکل کیم کوک بوسر و سی صوفدنت اولور علاج شراب نجبار
 ویشتراب مرسی وین کر کیم انجیر و غداسی بریخ قاور و لور شویکه کیم صاور
 اولو بشیر لور و کچنک کوک که یاغین قتالی سماغیله بیه ناغی اولاد انا الله تعالی
 اولورسه و قاف کلورسه شافی زخیر کوک لور و دومی اولور کیم قافه انخلدنت
 صفر و جفر و نینرو و انزیر سنجور لوری اولور اکا مقل از برق بریه صافونه
 و کل یاغیله فرشد و لور لور قیلال به سر استیلال ایند و دومی اولور اظنه و کیم صر
 و صبر سخری هر بر بندن اکبند و هم بولورک و کل اوز کبی اولور صاور
 قطران یدی کتر صوق صوابد یولی و بوا و تلری قوشند و لور دومی کوک بکنه
 اولور و قوی کر و یاد فی مفیدد و لور دومی بریه اید صلیح بدور لور
 ناغی اولو **شاف لور** و زخیر ناغی و دم الاضوی کوک بکنک
 متر ایون زعفران مبعو جلد برابر اولو **زخیر ناغی** ماز و سماق نارقی
 جمله برابر و کلر ایا صوبیله صاید لور اذ فاصیج در دانه صابون افاصل

بوسر کند او را ز شفا اولاد **شعیب آخر** کشتی نار قبی برابر بی ماز و ابله
 دو کوب سر کینه قینا ووب اوقاق صبلر ایلوب سرامی و زوروی اولان
 اولان آدم و بر سر صحت بوسر انا الله تعالی **شعیب آخر** سرامی بال بوسر بیوک
 آدم و اوغلا نجفون ناغی درت در هم مازو کیری در هم قوی بریشی
 اربه اونی کیری در هم قوی بریشی مرچک اونی و کلر کل صوبیله بوسر لور
 به مقدار کل یاغین قتل قرنه اولور قیصل انا الله تعالی **الفصل**
الثانی عشر اونی کبونی فصلن قبی بلدرر بلکل کیم قضا و سنی اسی بوسر
 یا قوی و طهام بیلور اذ لور **علاج** عذاب و اوزک و زردالی و لطف
 بیه قینا لور سوز لور و بوسر ایلد اربه صواد ایند و بشیر خون یاغین
 دومی قتال بیه انا اجمعی شراب نجف اولو اگر حرات اولور سه بونه ایند
 اونی دومی در هم تر هندی و اونی در هم خیلنبد و اوزک صوبیله ایند
 و اونی در هم شکر قتلر صابون اید اگر کچنر سه عینی حقد ایند **اقا**
 بوشاف دومی مفیدد و بنفش و ترب و بوسر و شلیق و صایغ طوز هم
 بر بندن در هم و عجوبه هر کچرک بولور دومی و کلر عیشاق پاک
 طوا سیله شاف ایند لور بوق اوز و نه استیلال ایند انا الله تعالی

استعماله از نافع اولاد انشاء الله تعالی **الفصل الرابع عشر** اوج درد در بطنی
 فصلند قوی بلدی **•** بکلمه قوی غلیظ بیلدین اولوی یا غلیظ بلوغ **•**
 قوی بفرسنگلی چند اولوی و فاره ای سنجی اولوی و بکری بله علاج
 خیار سنبه ای و بنی در هم سد ایلد اولوی یا چند بر متقال یا بلوغ فیض
 نثار و بکری در هم نبات شکر قنار ایچور **•** لرا کر ترسه بر متقال بر شغینا
 یا قریاق ایچ یا فلو بید ایچور **•** لرا تاغدا سی بنشی ایلد اولوی اولاد نافع **•**
 لرا کر ترسه قونلوا صغاف ایلد لرشفا **اولا الفصل الخامس عشر** اوج تبخی
 فصلند قزند **•** دوریات قونلوی بلدی **•** بکلمه قزند اوج درد اولوی
 اولوی بری موغلی اف بری غازیجور **•** و بری دخی اولوی بفر قزند بکند
 اقاموغلی اف علاقی بر کی کوف غذا از به دخی اولوی اولاد نافع
 و جوردن و طوطوسی و حرسانه و قانی و قواف اولوی بکری بکری
 سر کبله قینا اولوی سوزن قوی بر کبجی طوی دخی صباغ بر اسکور **•**
 ایچ **•** و دستنه بر قانی شیر خوف ایچ **•** بر خط دخی مکر کور نافع اولوی
 اما غازیجور علاقی ترسی و سرسی و قنیا و لخت هر بر نون اکبشر
 در هم و در بر بوی بر در هم و کوردی بوزد ایلد قزند و در اولوی کوف

کون غیر سوزن انگلیه صباغ ایچ **•** خا بر زردت اوسته بر اسکور سد
 بر کوی ایچ نافع **اولا الفصل السادس عشر** اوج تبخی فصلند استقائی
 بلدی **•** بکلمه استسقا اوج نوحه در بری شیر اکا استسقا و طی
 دبر بر و بر دخی ایاق شینز اکا استسقا **•** ایچ دبر بر دخی استسقا
 زردی دبر بر و ترکیج ایچ **•** اغزی دبر بر اقا استسقا **•** طبلی علاقی صب ما ذیون
 در بر اکر ضعیف ای صلیح شراب اصول متواتر **•** و بر لرا اقا غذا قیود
 ایلد **•** از بانه بله قینیا ای بیه نافع اولاد اقا استسقا **•** دخی علاقی بود
 قوی **•** اوجی جمله قینا اولوی سوزن لرنیت یاخی قوی اولاد در هم مصطکی **•**
 و اولاد انی سکر در هم قینا لرا اکا دکی بکلمه بکلمه **•** اولوی کور
 بولامادی در تر شفا اوله **•** و استسقا **•** نر قه علاقی و مکر کور **•** زردی بر اسکور
 کللی اولوی **•** دبرسه کوی بیه بر هیزا **غیر شبلدین الفصل السابع عشر**
 اوج تبخی فصلند بر قانی بلدی **•** بکلمه بر قان غلبه صفاد اولوی
 اکر قونلوی ایسه اولوی بلدی طر نون قان اولوی **•** اکر ایسه آقین لرا
 قزینا ایسه کور و در دخی غذا **•** به جودی اولوی تر هندی بیه **•**
 اما اولوی ایسه ایلد **•** و در لرا اولوی هیلد **•** و روک و بنفشه و تر هندی

مفید در کبریت در هم عساق سرک غایت اصله سر در می بر تو الججه قناری
 اودا ستنه قناری قناری کتور سر در می کبریت بنی در هم و تر غناری آن در هم مویز
 صاف درت در هم بونری حوانی و کلر قشود سر در می بقق جوی منند در تری
 و طلاق او در تری او را بر هفت قدره طور نافع اولاً تا کیم حقتن و تری
 اود در می مفید در **المفادات الثامن** سکنجی مقاله اعضاء و واقع اولان
 مر ضلری بلد در بوعال اوف نصارت قدره **الفصل الاول** اوکی فصلان
 کی بو کر که غریس بلد در بلککم بو کر که اغریسک بی بر و در سد کریم با غریف
 این در می ستنه سر سنج در می بلی اغریس و در کلند مر تجمارا و مزسه در می راکی
 قناری حال روح اولی بلسقدت فان الالرو در می طعالم لریبه و سوق طعالم
 در صافنه و اگر زنجیل بر و سه سوی بر سه نافع اولاً و در قناری به یا قناری به
 بونری فلل و در نافع و زنجیل و عاق قوصه و خولنجاف هم بر تون
 یکیش در هم و کلر و فرقیوت بر در هم مصطکی کرکی در هم تربت باخی
 بشی در هم بول و تری مصطکی الی اید بر و بر یقده و شینه در تری و بلینه
 با پشند سر در می و در می حقتن اید بر جوی کرا و فی اوف بشی در هم
 بال کبری در هم تربت باخی اوف بنی در هم شکر اوف در هم بونری و کلر

و تر کوبین صبر بر تون او در در هم در می و کلر و از توب اجور بر و در می
 یکر که بود کریم بر در هم راف ندر جینی و بقیوت در هم در توب و زرد الو
 صویله از تر شکر قناری صباح البج اجابت ایلیه / انا شراب اصول بو کر کوبی
 بزوری در می بود و او جی کون بر همان کیمس البجاق صود و کده و نیز صیق
 کور سینه بادم باغی در تری نافع **اولاً الفصل الثانی عشر** اوف سکنجی
 فصلان طلاق زنجین بلد در بلککم کیم طلاق صود اونس اولو در می
 قتی میر و لقدت و استی ستمه در و غلیظ طعالم لری بکینف و جوی صیق لری بکینف
 اولو در و بیل لور و سکنجی و بونری یک صود و اشتراسی و مزو صوی جوی
 البجرا اولو در کلور صعداً و تر اعا لاجی اول قناری و سلم حلز در ت
 فان الالرو در می صباح شراب اصول و سکنجی بر وری و بر لری لری بکینف
 فاغراسی قیوت ایلیه قورق صوی اولاً با کسکنجی و صوی اولاً و انا ک
 از بیه و در می بچیری سربله اصله سر و در کلر صوان در هم کبی اولاً
 و اریه اونی سربله اید قناری و کبر و بر یا کو کر جوی بوقی قناری
 بونری بر برینه قناری و بر تری قناری قناری غلیظ اولنج در می بر تری
 طلاق او زهرینه او در لری کرکی در می اید لری نافع اولاً تا بویا هم در می مفید در

و نیز چک بر تا وقت بویختن لیسر او سسته او در سر جلقیق یا نوره رو او کون
 صوبه بر لیسر و ایرتسی کایانین در تدر و مرهم کافوری او را در نفا او لا
 اگر بومضی و غالفیقل در او لا و مودر دکنی قیندال و صوبه بر بندک مجرا الیود
 قنار سنگر بد ایجی و کاسنی او غارانی زینتله قیندال و حمامه چونکه اول
 صوبه قوبال بر حفظ طور انی نقصان ایجا صوبه قویای و بلبانی او را در نفا
 جفقیق بو یا خنله صوبه صغیرا او را کلشی کلور لولید اینو اگر بلور کلوب
 جقرینه السندت یارب جقرال برینه خنز و تل بال و را در نفا او لا ●
الفصل الثالث او جینی فصلند بوسری بلده بر بلکلیم بول سیرا و ج نودر
 بری قیند بر بلده او نور قره صوبه بر کبی او نور و برک عینی در صغیر ایجد
 او نور و برک عدس در صغیرا نک پلشدن او نور ● اما او کی عیند کالینجک
 او زم نانی کبی بیز صا قره سنگ کبی قانوند کلور کا علاج بودر کیم
 اگر کیکر که مار ز بوف و کلر جیک سدله قوشند و در نر و سنگر قنار او ج
 صبا ج ابل ایجود لیسر نه و اریب صغیرا ایند و در اند نقصان سینه
 او را اگر کیم صغیر طشره جبقه و ما ز بوف و کلر و نیز بر ابل قوشند و در نر
 بیونغلا و نیز ایند او را اگر صغیرا ایجود کید چک بانو غی بله صوفا لیزوان

تیناد لر در می صفند و کلر و شاف در می مفیدر **الفصل الثالث**
 اگر بی فصلند منانه و طانی در می بلدر بلکلیم طانی هر علتی که بوز کون
 فاو خایر و در می مرارتد عیرو لا نور و اورد و جی بوسر در ک بول بوس
 بغلر و فاسنی در می اغز بر و بوی در می طلیو طلبو اجیوا بیز و صو کوند و می
 قانلوجه سیک بی کلور قام لیسر علاج در مودر دکنی قیندال سوز لر ●
 و صیقل بند قلم و قان و قنج و قز بوز قنج و بوی قنج بولنری د و کلر در دکنی
 صوبه ایل او غالی برت سوز لیسر بال قتالی و او ج کون بر در صفاق ایجود لر
 اما قوشا غنی برک بغلیالی و اند نقصان با بویخ و ضعی و طور اوج اوق و
 کر صوبه و بوی قنج و بنف و در مودر دکنی و بر سب و شاف و کیک و طو ز
 بولنری کیندال و او ج کون صوبه کیر او نور و بلبانی و قنقی او لر
 او را کلشی اشغه طباقیه ایند و اند نقصان بر کنتی یوکسک او نور و اقی
 در نیرینه الا و انوک در نیرینه برک بغلیالی در و تاکه استاد اولانک
 صو لا لیسرک او رتد بر ما خلق صغیر سنه صوبه و صایخ الیک یوم و غنی
 قان سوغند بصه و طانی او لیه خایه سنگ السنه میدا نکوز بر ما غنله
 بیته او لیسر و لانی بری زجی که شله باره و بمل صوبه جبقر و نیز چک

قیند سرو بیاند و اینج ایساج اکلله طهارت لند اندن کونن اگی کر هم
 کافر یکی اجندن مگوزن یاخی قتل منی اولاو اولو شفا اوله اقا صفر شیش
 سه ایردن و یاور مکندن اولور علاج آق صوغاخ اولور کوب بسور بر
 و صغیر یاغیله صواندن و کلر هم کیمی اولو برنج کندن تر شفا اوله اقا صفر شیش
 بوا و غلا فطره جوت اولور علاج مرکب بن بر یاغین سجیله قیندن لبر کولاند
 ماز و دخی قاصفر جقیق انا سمعقله یولار یاغ اولو دخی صابون صبر
 و صبر بواج و کلر دخی صفر مقدار کجه کسلا اول قینش صوبه اصلد لروچ
 اولتری احنسنه کلن یاغ اولو صفر بارور لر شفا اولو دخی کرمیدکی قند
 اولرینه سوچی و کلر بوغله دهر نسنه صابون لوزینه او قن صفر جقد و غند
 و بوا صبر یاغیله صیدور اقا شاف دخی بودر کونک و مازن و کلنار و اقا قی
 وضع عرچه هر بزندن کیشور هم بولری د و کلر و سماق صوبیله شاف ایدر
 استعاله ایدن اقا دخی اولور کیم صفر ایچند قور د صبر لرو اولور ایدر
 اکلر علاج قوربن اولیکنی بر اولورینه اولر لرو قور دخی کلور ککلور دخی
 بقیته قانور سه شفا لوبسرا غینی د و کلر دخی صبر قنار صقد لکی صفر ایچند
 د و کلر قریب کیند **الفصل الرابع** در برنجی فصلند نذله بونه بلدر بر بکلیم

د و بر قور د و د شور یاغ اولو اقا کفیله قریب کیم قانور دخی د و شور
 و اینرسی کلن یاغی بر د ابتدا جلقیا لرد تر و قوام د و شیک هم کافر لری اولور کولند
 اگی کرا اقا غلا سی برنج حلیله فریوخ بسور لریه و اقا بودر دخی صفر اکل
 د اشنه اولور کلک کتاند کبریز صولانور قنار علاج اکل ایدر لوب
 ابر شمع کجور بر ایغلیالم و استر ایدر بند کسلا دخی مساسق و صلیح طوز
 و سیزمدق یاغ د و کلر هم کیمی اولو بسوز اولور کولن طوز مکر و کولر
 مرهم اولر اقا لوب لبر بر کولر کیم صفر اکل جاتا و استند اولور ولیم اریکی
 و صوبی اکل اولر علاجی تیر فینا صول طوز دخی بونی لریه سور داک
 و اکتی صبر و زعفران بولری د و کلر دخی بر خنار لکی کولن اولور کولن کولر
 تاکیم اول اسکنی یا صون ککی جقیقه و ککی بنوت قنایع صوق لبر لری کولن قنایع
 اجمی رینه دخی هم صواریون ایلیا ایله ابر اقا شفاق صفر بار صقد
 قتی بقصدت اولور صفران صوبه قانغفر کلور علاج اولور قنار
 اولر لریه صوبه صوبه و عنزوت و مقلانور و کونک و اکی قنار
 قانی بولری د و کلر اولر قنار د قند و لرو اولور کور مودک بالاقالی
 بویا لرو اولر یاغ اولو اقا بودر دخی صیدور مرکب بن بر یاغین سجیله قیندن

الفصل الخامس فی فصل کردن کمرک و خیاره تک مضرترین بلد در بکل کیم
 ذکر نشین سه و استی و لسه علاج پلبیبی طرندف قان الحی کمرک و در می سر کیم
 اصلغتی کیم و غیره آبی و کایانغی و در می نشاسته بونلری هر برینه قنار صوانغی
 این کمر هم کیم اول و نین در تلس فاصفا و مر لر نشفا اولانا صیضد ف جبل
 اولسه یعنی مر داسا اولسه اول کچی جعفر قنارجی اولور مولانور و کلشی اولور
 وار در جیوسر تیز علاج این کمر اول سوجیله بویا برود می چلنا و مغز و دشت
 و نراج قبرسی و سفید علاج هر بریند ف برود در هم در می غای کیم دو کلمه اولور
 کل نایغ اولور و سر کمر می میفید در سلشی کایا اولور و ذکر کیم یوقا و نعلیب
 قوبالر صلیغیه نایم ایجا اولور و کقر نسه راسخت کلشی اولور و کلمه و سر کیم
 قینه لر نایم سر کیم کوربه در می بر کلشی قنار کلر نشفا اولور و در می بون اولور
 ایلداف اولور بیا بنوغلا اولور و کمر اولور قروایسه سدبله اولور اولور
 در نلر اولور نیند ف می بانو یغ اولور لر نعلیا لر ایجا کیم کور و قوبینجی طور
 خایه شینغی غلیظ اولور انکلدر لر علاج اولر پلبیبی قندف قان اولور
 در می غلوی اولور نول قدر کیم خایه ایچند کیم در می بر قیالر ضعیله ایغزین صوبه
 لر اولر خایه کوربه لر نیند جفاره لر ایچاق اکیمی خایه ایچنده قوبالر طور

نشت اولور اولدر کیم جرادت سد و کمر کل اولر کمرک و مرنا نضعیف
 لغندندر و هم اولر ایچند قدر صوق و رافع اولور علاج ایچانتر زودت
 و صیغ و سعد و کونوف و کونک و کلشنبر و قوبلوط و مر سبب ایچنم هر بریند
 هر بریند بشتر در هم و قره اولور المی در هم و زرفت کیم در هم دو کلمه هر برینه
 قنار ایچن کیم اولر هر کیم بر قوز قدری بیه و اکشی طعامله در ف صافنه و سوی
 جوق ایچینشفا اولور ایچینشفا اولور کیم سد کد و در تخمد کیم اکثری بویا
 در و کلشی اولور کلور و نر نکل کلور علاج نخود و سنلغ و موغان بشور اولور
 ایچینه بام سدبسی قنار در می شکر بایال بیه شفا اولور و در می صوبینه شراب
 حلویف و در می کچی و قره چالو قنچ بونلری قیدوب سوز کیم ایچنده جوار اولور
 اولور شکر قنار قنوشوی برینه ایچه و در می کچی برینج صوغن دو کلمه اولور نیند صو
 قوبالر اولور در هم شکر و اولور در هم صایانغی قنار ایچاق اولور
 ایچور کیم اولور اولر بویا برینه کور کیم قان ایچینسه اولر بایال قدر
 قان اولور و در می بایا بیه سوجیله قینه لر و استیلر خایه سنه و قاموغن
 اولور لر اولر بیه تک جوادف بام سدبله و برینه کیم بیک برینه اسفناغ
 مر و در سبب فرو جیله بیا و صباغ شراب بقنده ایچه شفا اولور اولور الله قان

و سعد و از و و صمغ عربی و عنبر و روت و در می چربین هر بر بندن او چه در هم
 دو کله در می بایم بلیمبله تر بند و بر لبر او زنجیر در بند می که ایغین بوقار و
 قلدر و بر و در حایب و صفالی و بندن برک بغلیالی و قاسو غنذکر اول
 یا قوی او را هر بر بندن در می صامصکی یا صدوی و بکلر بندن او و بند
 او را او کی بندین بلنه بغلیالی بر می خایمی التذت بلینه بغلیالی برک
 طور و در می بیدکی کوفت جالقوبین بتا و انا صا و را و خ و جوز هندی قیندر بر
 سکر بیدکی کوفت صبا و آج قرینه ایجه و غنکلسی سفنا و خ مرو سیم و یا فود
 رفدان بر می بیه ویدی کوفت صکر آچار کوفت او و زنه سیله کویم
 بر ق کبیر را توک تدبیری انی خرد بانه بغلیالی و خایمی خیر او اول
 انتری ایتلر جو قار و کب و خایه ایرد یالی و خایه ای بی بندکی دیکلر
 بر شمله و برک بغلیالی و در می طایغالا غویله کسلر بیدر لر در می کونک و کله
 و جام سقیری بونلری و کله لر لجه طولد و در لر و بر شمله دیکلر و آشفه
 دن بر و دل و جک قی با بر کیم اریک و صواقه و مرهم کلبه لقون او را لر
 شفا اولانا و غالا لجه قنر اولور سه بونه اید لر الاوز و او غلاف
 انشی و سزاب و قاصی و صبر کفطوری و زیت یاغی بونلری قیندر لر و ک

نا صیح اولا اگر تیره سه بونه اید لر بوی تخم و کفان تخم و کملک مملک بر کی داغظ
 یا با بونج بونلری و دو کله در می سایلی و زیت یاغی و موم بونلری اریه لر
 و بوز اولتکی قیالر و بیره صا و سیله زعفران بلنه صوانه سخی اید لر
 نا امیخته اولنجه انا کبک و طومر اکیسی قیندر لر و خایه سیم استیجقار یوبال
 و اندنفسک بویغونون کذا و لر بر کله بجا قلله یا بودر کیم طایغله
 یا طولر اگر طولر سه خوشی کشر و مرهم کلبه یلقون استعمال اید لر اگر کوفتی
 زکند و او نو کس بونه استعمال اید لر بقله او نه و جوز جاق او فی سلطان
 او فی بونلری سدر بلقیندر لر قوی و ایغونان نفعک بر در تلسرانی استی او لر
 اگر کون بر کز و غدا سی ایدم سدر بله بر خج حریسی اولا و او با خوردن فدان بر نه
 اولا و در می هر صبا و خ شراب بنفشه ایجه شفا اولانا و التذت **الفصل**
التادی ایغی فضلند قوی بونج بیدر لر بکلر کیم فنی قوی بونج سببی ایغونک
 کتور مکنده اولور و در می قلیقنر و قتی جعفر مندر و قتی قنضند
 و ایغ اولور کلبی ایچند کج جلد کی یا یولر بر می کبی ایتر خایه بر متصل اولر
 و بعضی یا بونج ایغونک بر کجا تیر جک قی اید لر اسبجقار کلبه صا مور
 اولنه علاجی تر صافی و اقا قیا و مصطکی و کونک و سر و قوی قوزی و سورد

ایجاد ایجاد در تنه ناخ اول و یا خود سبب سینه بیا به بغلیانی و اکثرا
 کشی و سوز طعم بجمه مفاقه و قتی غلغلیتیا کیم نشفا **اولا الفصل**
اسباح بدی فصلند عورتی و طبع اولان علتی بلدی و بکل کیم
 عورت اولان ایلمه سببی جود کیم زاداند برودت و دخی
 رطوبت جمع اولدند اولور و حرارته آسلسور و شریقه جگر علاج بو
 شاف ایدم اولعلقی اید به فدای و قره موخ و غنای و قاضی دخی
 دانه جدر و جاونسیر و طلیق و اگر وجو ک ادتی و زفت بولری برابر
 دو کدردی صبردی صغنی قره اوزم قنای شاف اید که و هر کیم بر کورت
 یانه بر قح کون تا کیم اول علتی اید ناخ اول و دخی اید و زفت
 بر کیم بقله قدری شکر لیمچر بولکول اولان **دانه** و دخی طریق اید
 ایچدی بر قورده جغز اولوز با زیم و قینتی او ک ایچدی دردی اولور
 انک بریدی صغنی کسلیجک بر نشنه اید دردی بوقوع کرک اولان کید کله
 و اقا صیق قتی قه طوری سه نظر قلع کرک کورت غلبه اید و هم
 امتلا اولسه کسمه مک کرکدر و اگر ضعیف اولور سه بغلیانی بو
 اولار ایل اول غنر زوت و دخی دم الاضویق و مانوق و کهره کید کوی

سند لوی و کلار و کل غنوم هر بزنت اکثر در هم غایت دو کور و غنای
 بمره ابله ایچدی لروک با زولرن برک کسندله نعلیانی همان طور و
 غنای فرورج بو بندت و قهرخ ابله انشی سما قله بیه و صیاح شرای ایچار
 باشراب الایسایچه ناخ اولان انا بو شاق دخی بودر فدای چینیه که
 سفیر ایچا دلا و او کجکل غن بولایر و سربله اصلد که وضعی و قزل کل کسی
 برابر و کله اول شاف بولایر کورتزه جالقوی بیته ایقیری بوقارده دیکوریا
 دخی بمره آغیله شریش و مانوق و بلاند ادنی بولری دو کله اول بمره
 اغیله قوشدور و لیرنه دهره لیر بلنه اورد که برک بغلیانی کی کور دون
 شفا اول ان **الفصل الثامن** کسینج فصلند عرق انسا و قوس
 و جمع المفاصل بلدر بلکه بملر بملند کیم دماغند ایسزیند کسندر
 ایچدی و کله انا و جمع المفاصلک نشافی بود کیم بیل و یان بلیانی غزیر
 و سخا کیم کورند زرا صتلری و بمره که علاج استقرای اید که بولکله
 بیات بنی بمره و تریخیم اوز در هم و طوری اوقی بر در نام و دخی
 بولری قیندالر سوز که براس کور برق اشوق بال و بمره طور و بوز ان شریقه
 انشی طور سوز بنی و دخی صلیح دیلر دیم براس کور بیا و اوزنه اول

طرندت فان الالرد في صولاف هندی و زعفران و انبوف و باهم باغی
 و قاز باغی و ان موی برید لوبونلری حوانند و کلر بر برینه قنار لوبونلر
 شفا اولار و اگر تری رنگند اولور سهه علاجی فرقیوت باغی و یا با بوغی
 باغی در تلرط یا غیبی استی صغیر موقته قویالری و در فی الترددت و یشتاردت
 بر همیزان لر غذا ابرغ هر بر سی بیه تری یا غیله و در فی رنته بیه بادم
 سدیله نافع اولار و معجون سور بخان و ستراب یقتم در فی مفید در روبرو
 مرسله صقد در فی مفید در **الفصل التاسع** طوق زنجی فصلن حوان 2
 بلد در بکلکم حوالر علند کریم بالدرت اولور سوبله کولک طر لور
 اولور یوغوت طولاشق طولاشق اولور علاج اول اول طر لور درت
 قان الالرد فی برعها طول اغله برک بغلیا لوبونلرت طبوغنه و کبوت
 صارد لور درغ اولال ان الله معالی **الفصل العاشر** اونغی فصلن دلانغی
 بلد در بکلکم بو عدلت غلیظ بلعدت اولور و صاندر کریم ایغنه و کلور
 تیر نیج اولر نسه اول ایغی بیک اولور علاج بر یا غندت در فی قان
 الالر صاقیب طرندت و در فی بو یا قوی ایدر لور سوری قوی و صاندر
 و قوی و اقا قیا و بر سق قوی و مقل و سرش و کتر بونلرک و کلر

شر بنی ایجا قاجی و کندی و ی چلقا بوب استرخ ابن انابو باغی در تلر
 سر مساق اول بغی دانه و اولان انغی بنی در هم و عا قرغ رخ سکر در هم
 در نیجیل درت در هم و بر اول در هم و کونک و مصطکی و جرد در هم
 بونلرک و کلر در فی التمدد در هم تربت یا غیله قیندر لور بونلر سوری لور
 اول در هم اول نعت قنار قرش اول کنا رند در تلر و در فی صبر صبر زنگاله
 معجون سولخان بیه و در انی و زرنه اول کور مدک بالک تری ایچنه
 و عذاسی فرغ قلیسی بیه و یا خود رفدات میره بیه انانغی قیف
 دکلمه ما قین طرندت قان الالرو اصقاف ایدر لور سهه در فی
 مفید در اگر سکانی اولر نسه و دکوت اولر لور زبان اشلیه اعزق
 انسا باغندت دریز اینر طوبغا کوی زنجی عظیم اولور اکا علاج اول
 دریز التدرت قان الالر و یا خود قانی صاقیب طرندت الالرد فی علاجی
 یان باغی علاجی کبیدر جود فی عام در کریم طبو قدت بو قار و درت
 بر ماه و دتالرد دکوت قویا بر طانی بوزندت اشلیه نافع اولال انغی
 یاغی ک بکنی بر مهند اولور و سیز لار و طرا و سنی شتر ستاسی
 اولور اکا علاج اگر صاخ یا نند ایسه سول قولندت چلباغی طرندت

بلککم داء النعلب صاج وصفال دوکلمکد و دمی داء الحیه
 دیدکله ایلان قولار کبی یوزکوز قونقد علاج بوک مرغه اول دابی
 طرند قان الای و یاخود ایا بیخ فیه ویرس یا مطبوخ افقون
 ویرس و دمی صاجی صفایی قانیه سر ویرس یله سور کریم طرکی
 کر یله دمی اول طر کر و کر یقی قذال و جوا و نلر ایل علاج اید مرز
 نکوشی صوبله قیدالرسوز لر دمی صورتی و پشینی اسپیحی صوبله
 دمی یو یال و او سنده حفظ در تلر برکوت بر کجه طوت و اندر صکر
 مر سینی صوبیله یو یال و مر سینی یاغینی در ته لر و یاخود ای یاغینی
 در تلر قورت یاغینی سر کبله سخی این زافع اوله انا کو کر صیج صغالی
 بقور و اولر یوزلدر کف در با اوف در هم و جود و خردل و کورت
 و بیان و کوشی قخم و فریوت هر برند اکثر در هم یوزلری و کولر
 و اندر نضکر وصل غصول و خردل و ویری سیا و شاف و اچی بادم
 و دمی زردالی ککر کی و مر سق قخم جمله بی بر ابر بیله و زیت یاغیله
 قیندر لر و سوز لر و کبر و قیندر لکانه سخی کین زیت قلا و اندر
 جوا و تلر ایچینه قویار فرزند و در در ته لر شفا اول او بود می اولور مجزیه

سرکه ویرنه اغیله یغیر لر دمی دیر دن طهوغه کیمی نیر در نوب حکم
 صرا و دمی صبر سور بخاف و شراب بنفشه دمی مفید و و غلیظ و کسنی
 طعالمه در صا قدر هیر اید و لطیف غذالر ییه انا ناصور اقا و یوج
 علاجی مستکدر صا قنلر تا کیم ز جمت اولیه **المقالت التاسع** طقونجی
 مقاله بد ندف طشر اولان علتلری بیان ایدر بو مقاله اقر زکی فصله
 مستقلدر **الفصل الاولی** و زکی فصلند صحفه پنجم بلدر بلکلیم
 صحفه اولدر که با سنده و یوزنه با پنجه لر بلور و او غلا یخ لرون جوف
 او نور اکا علاج بو ک سنیه اولسه اول قغال طرند قان الای و یاغینی
 ایدر و دمی پشینی قنچی طری بیکلایسه اول طرند قان الای و هفت
 میوه ایله اچی اسهال اید و غلیظ طعام ویر هیر ویرنه رفتار
 و دمی اروک اغایی یوسی صرب سر کبله اصله لر دمی صواد سخی
 ایدر اول کلینی قرینه لر در ته لر شفا اول او غلا یخ لرون اولور
 سر مریج یا زنجیری مریج در تلر و ناسینه بر هیر ایدر و لر غلیظ یک
 ویر میله **الفصل الثانی** اکیچ فصلند داء النعلب بلدر بلکلیم

تاریکی و طویری قیند لر سوبله یو بار جماده دخی جیفیان بار بیری
 بزبله سور لر قند واریس بهی تا کیم میویری قوزل اولاندن صکر و یواو
 در تکر کیجه دور مسبلج کیو جماده واز یو باشقا اولا اما او کیم قور
 بهی در سو دادن اولور اکر علاج مطبوخ افنون اچور لر دخی
 اولرک د بهی دو کله بر ز نشاد ر و یون قتالی دخی صواند و کلر هم
 کچی اولادنی قنامه کسه لر سود و کنایه دین در ترقی قتی اوو لر بر ز صورت
 صکر یو بار شفا اوله **الفصل الفی** بنیجی فصلند مری بدرد
 بکاکیم مری دین ککری در تیک التند غلبظ بلخند نا و نور اچر کچی
 اچر کچی صقر وارد و وجه بالور اعضای دورس اکر علاج اول قصد و در ز
 واجبی سهال اید لر وجب ابله ان تریب اک در هم و صبر سقور
 بر تهم و صب البیل بر در هم و دخی شخم الخنط اچی در هم و مجود اویج
 جکر کونولری عینق دو کله و سوبله یفوری لر و صب اید لر و کولک
 قورون لر و شریکی کی در هم اولو ویر لر اچله اندن صکر بو یجی نون
 کونن اک در هم بیه اولری بود اکر و فلغل و قور هبلله و اق جام
 سفزیک و مصطکی و کوننک و زراوند و صب انبار نولری دو کله بالیل

تاریک

صار و کرمکله کونید و لر دو دو کله سر مری اولادنی قور بر خ فایله صواند
 دو کله تا که هم کچی اولاد بر فاشق قور باخی و بر تکر نکله و بر ز نور اچ
 فایو نولری برینه قزیند و لر لر هم کچی اولاد صاف یو بار بر در تکر شفا اوله
الفصل الثالث اوجی فصلند بادی د شناج بدرد **بکاکیم مری**
 علت در کیم باشد یون اینه جیفیق جیفیق قزلی اولور و یون و ک
 نونش یون زرد علاج یور نندف قان اولور و یا خور قینالد اولور
 دخی بار ییج فیقر بار فنقیه اید لر و اندن صکر یون اید لر زیور و کور
 بو اکیم سخی اید لر دخی سفید اوج و یون و چنار کونولری بله اچ
 یاغیله فرزند و لر دخی کیجه در تکر اما ار به قیند اولر به سوبله
 یون یون یو به اندف در ترده و غلبظ طها ملر د ف صاقه یجه ناخ اولو
 انشاء الله تعالی **الفصل الرابع** در بنیجی فصلند مری بدرد بکاکیم
 بهی کی در لر در مری آن و بر بی قراد و کور و یون بول بول کی اولور
 اما او کیم آن اولور بلخند اول سهال اید و صبر و بر زو یا مسهل
 و بر لر دخی بو تکر بی اید لر قوزل بو یا و شیط بر هندی و تخم زرب و کنس
 و خردل و تخم قور و فرسو یونلری برابر دو کله و سر کبله سخی اید اقا کچی

ایقنہ چینی برت اولیق و ایوز بونلر اصلاحه کلور علاج اولیجی انا اکر
 کوز طلقه نلور سه و اوزی بوخوق اولور سه و برنه او قوتر سه
 ایر و علاج اولمز انا اول ابتدا سندن اکل طمیزون قان الال اولوج
 کون نضکی داصیب طمیزون الال و مطبوخ افقوف و بر لور و هر کون
 انی حمامه کیره و فی خود اونه و بقله اونه و بوی اونه بونلری سدایله
 فرشدن لور و حمامه کور سننه قتی در تلر چیقیا ق بنف یاغین
 و یا قون یاغینی در تلر کور سننه و فی هر صباح سد چرکی ایچ و متواتر
 غذاسی و غلاق آت و قونری آت و غیره رشتن بیه غلیظ طعا ملردن
 صاقنه و صوبر بنه بر کر قدر حروف شراب ایجه ناخج اولان اولر اذک
الفصل السابع یدنجی فصلندن ایوزنرک و کجیکی بلدر **•** بکل کیم
 ایوزنرکی بونلر بری مولوی و بری قوتور انا بونلر قان و صفرا
 و سودا کونینکدن اولور **•** انا مولوسمی سولجیلر کیمی صفرا کیمیر **•**
 ایر کلنور جمیع اعضاء یا بلور کر علاج اول هفت مین ابل اجنی
 اسهال اید لور اند نضکی اکی انا و سننه حلب الزراج طمیزون
 قان الال ایلیق مولیندن و اندن بو اولر در تلر زیون اول

بالیه یعنی بر بونلر اولان انا استعمال اید لور کونکیمی در تلر ندر
 و ضربی و زنگار هر برندن او بر در هم و قلبه و کربج و قونر ندر
 در در هم و فی سم الغار بجمی در هم بونلری در کلر و عراقه صابونی
 او غلان سد و کبله یا صرف سکیلر صوانی اید لور بولامال کجی اول
 بو اولنری در فی فرشدن لور و حمامه کور یونه سورت سورت جقدن فی بری
 بزله سورتنه ناکه قرات اندن در تنه و آجینه قنلان و صبا کیمیر
 حمامه کیمیر ناخج اولر انا بونلری بونلر کیم بعام اخاصی قونلر بولامال کیمیر
 سوانی حمامه در تنه و صوبر بنه فریز شراب ایجه انا حروف اولر **•**
 و لطیف طعا ملربیه و غلیظ طعا ملردن صافنه ناخج اولان اولر انا
الفصل الثامن النبی فصلندن جدای بلدر **•** بکل کیم جدام قان
 و صفرا و سودا کونینکدن اولور **•** و طمیزون سدا اولنکدن اولور **•**
 اول سببندن بونلر کونلر بونلر بونلر بونلر بونلر بونلر بونلر
 قنق در لور اولور بونلر **•** اول بادی دشنام و انا نظیب و انا لاجیه
 و بری و کترب و کون جقینی جقینی اولر و برن اویشاق
 و در کون و طننا قان کور اولر و انا باره و انا سدا و انا لاجیه

ترا وقت تنگ عفو نهندن اولور اگا علاج اکر بویک اولور
 اکل طرف قان الا لر صباغ سر کنکیمی و بر لر یا شراب عتاب و یا ماء
 الجبوت و بر لر یا شراب عذاسی قوزری اتر یا اوغلاق اتر اولور و فر و صیله
 سفناغ فروری اولور اقا اکر اوغلا بخلدور اولور سه صغیر سدرین
 شکر ایله ایچور لر زیرا انا سندن بله دوته کلو و اناسی چیر
 ابدات و یا شرابیمیه صا قند که ناخ اولور انا الله **الفصل التاسع**
 طقوزخی فصلندن چبکی یادور بلکل کیم بونکر کو نیشی ضفر ایله بلخند
 اولور بویک کوجکد و ناخ اولور چوزدن اوکدین ایله دریکل رسند
 بایور ستمسی اولور و صوالی اولور چینه زمت چکر اقا اکر بویک
 اولور سه اکل طرف قان قان الا لر و دخی خام اولور قوباکیم طوله
 الا و سیالی انا کلبا غنج در تدر کور کوز سه عاصفانه چکلر بایک
 کایر باخورد سمان کل موسیله اصلدن کور نین در بدم چکه لر یعنی طرف زور
 و دخی غرض ایندور لر تا کیم بوغاز ندرن سترت اجمه و برین دشرک
 کلکه اندر نفسک حمامه وار لر و دخی چبکی بروری جفوز اولور سه بونه
 در تدر شاسته وار به اونی و کیش بونلری باجه یا غبله قشندور لر

درهم کورکرت بیک درهم و چنارک بیتی درهم و سلگون بیتی درهم
 و شطربج الی درهم بونلری صواند قوبایر زبونه ابله سخی اید لر تا کیم زبون
 وله و دخی برخ قوزری نیالر جنی الوب و کلو و ابی یا غبله کیر و در کلو
 اندر بوا و تدرک اگا قشندور لر دخی حماه کیر بونه چبکی کیم در تدر
 یتنه و صباغ کیر و حماه کیر کور سه سناه کیک در تدره بر خطا اولور انا الله
 چبک ناخ اولور انا قوزری کجیوک بونه اید لر کل تخوم باکل اولور اوج
 درهم و کافور و زعفران نجی خرد درهم و زرد اولور صرب سر الجند
 صلور لر و ان لر بر تدر قنالی و بوا و تدری بله قشندور لر دخی حماه
 کیر لر بونلری در تدره لر و بر تدر اولور لر دخی کیک در تدره بونه چبکه
 ناخ اولور یا خور شایخی ضطبله قشندور لر و خور اولور و دشناسته قانر
 حمامه در تدره ناخ اولور یا دانه یا غنج در تدره کیر انا اوکیم قوزری
 ایوزور بونه اید لر بویور و طوز و کدوس و میرجه و قلیله و دخی کورج
 بونلری کل موسیله قشندور لر و حمامه در تدره لر ایچور اولور
 اندر بونه چبک قریای یا کل یا غنج در تدره شفا اولور انا الله
الفصل العاشر سکنزنجی فصلندن قزموغی بلدر بلکل کیم قزموغ

باید که گوئند که در بلا سبب انا او کم و باد که بجزیر کبک بجز
 قزنج و جوی بغازنه او نور و شیش و استخوانی و نور وقت او نور کبرک
 عضاد دخی او نور علاج در نغذوف و صودف صاقدنرا اما کبرج و صابون
 دو کمر واخر یا ربله سخی اید تو ترشند و در مهم کبی و لا او زربنه او راس
 بغلیا او کونست طوره و دخی بونه اید صولان هندی و کلی رنی و کافور
 کل صوبله بونری از سر درت باننه در نرس و کرسو ترسه تریات او راس
 یا در ایله طفلیا یا قرضی زربخ اکلا تا بنی کوف بقیار و قربغاک
 برالر شکر اکلا و در لرد و در اندف مرهم کافورک او راس اکله ناغ او لا
 انشاء الله تعالی **الفصل الحاد عشر** او فبهری فضلند لوان زلمی بلدر
 بکل کیم شبت کببی یا صغرادف یا قانذف یا سود اندف او نور انا
 قانذف او نور سه رنگی قزل و هم استی او نور و قانی صولدا اسانا
 کر صغرادف او نور سه او کببیا و هم اجبر و هم زیاب استی او نور
 تا سود اندف او نور سه طانی کبب قتی او نور و صود او نور و رنگی
 قزمنزق او نور و دخی سزی او نما انا اگر بلغذست او نور سه کاکشک
 او نور و بر هقبیله با شکب عینی او نور و رنگی او نور و هم قتی صوف

دخی در تر کیم برینه کله انا و غلا نغذوف و او نور سه صغیر سد بیله
 سکر و کلی رخی اکی و در هم قناراز لرا لجر بر بر کز مو سلسو و بیکه
 ناغ او راه انا حسب یا و زعلت در قتی خسته لقله یا طاعون او نور اگر خند
 اج ایچن برنه طوره سه او در حصصی بغاز نور و کز طشر و و کلوب
 قزل او نور سه اکله طریفت قان الا لر و شراب عناب و بر ز لرا بک کچی
 سدنی الجور لرا اگر قره او نور سه فحاطره در نیات قانلد کلد ر شبله
 بله سی **الفصل الحاد عشر** او نخی فصلند و بای بدنه بکل کیم یعنی
 طاعوندر بوعلت اکثر قوی قوت و قولا ف او زربنه او بولون و ناغ او نور
 جعفر قزلمی و بعضی ظاهر او نور و بعضی کبر و بتر اذله باره و زفان
 و قنن او نور انا مزاج قوتلوا و بویج و لرد و شلور و قانی سستی او نور
 و استغنی جوف ایدر و بنیاسی دخی او نور و کور سی او کببیا علاج
 اول قان الا لر و صودف اقیه و اگر استغراف و اسرها لا او نور سه قانالمیلر
 انا یا نو جیاره اسپجاق او زربنه او نور و صودف نند و فیر میر و صویرینه
 شراب محافی بیلر و دخی کلی رمنی و باره ری صولانه او نور دخی کلر صوبله
 و نبات شکر بیله اجور لرا ناغ او راه انا صوفه او بک کونده کک باید که گوئند که

و اخر سى از او لور بولرسه علاج اگر فاندت و صفرا دت اولاد نيشن
 اول قان الحج كوك و اندت طل او را الرطط و ايم كويج و قولكل و بنف و نيا فر
 بونرى د و كلر نر فطوق العا بلله الالرو سركه و كل يا غنى و نيرد ائجى قنالى
 وضار شنبه باليله بونرى فرشد و سر لى اوزر نينه او را هر پنج كرك اگر كتر شه
 محلا يا قنار لى تا كم طول د ميشور انا اول شيشى كه سودا دى يا لئون
 اولاد نيه امتلا و رسه استفراخ ايد و نافع اول و باغچه بقولر اول
 و سودا يه داخلون او در لى اندت بركه بوقدر **الفصل الناز العشر**
 اوف انجى فصلن سراطه بلدور به كل كم سراط بر عاندت سودا
 دن اولور صيفر بقله كى قرامتق و ارجقه بايلور دغى فاصن و باغچه
 بئى كى اولور انا كوكركى جوج اولور علاجى مشكلدر انا كوكركى
 و اريسده مطبوخ افقوف و نر لى و دغى نوم حى اولور لى سفيد لاج و نر لى
 بوعنق مبر ابر د و كلر دغى نر فطوقه لعابيله صولند سعي ايد لى تا كى
 قوامه كله اندر نفسك استعمال ايد لى مخصوصا كم بومرضى عورت اجكند
 اولاد ايروق اكا جاد بوقدر **الفصل الناز الحشر** اوف اوچي فصلن
 خنازيرى بلدور به كل كيم خنازيرى ملكه زبانشى دبر لى سبى قنود اولندت

اولقندت واقع اولور و دغى قولاغ السنه فذوق بى صيفر اولور
 قوز كى اولور بوقرقى اولور و دغى قوز بانين بر قنوق دغى اولور علاج بر
 باد بيزه جينى در تلس انا و اود بيزه بركه دك قناب و ضار اير يا شنبه
 لى اول بيزه كى دك كه قرياق در نلر و يا خون بوز ايد لى سمساق و عيال قور
 و حريب و اوجى برابر د و كلر و ارج يا غله قرشد و در لى اول بنبو غله اولر
 و اوسنيزى قوز قاييله قليبوق بالى و دغى اسان در صوب كيله و در لى بانه
 و دكوكور برب قوجياق قوز اولور و دغى قوز برب اكلر بى كى كوكون تا كى
 او نينا انا درت باقى اسكيجى بنبوغله جورى ككله جيقه و بيزه يا نوج اولور
 يا سفار اولور اولر اندت مكر مهم صوابت بومر هم بلساقوف بامهم
 زنجيرى اولور انا و اولر انا الله تعالى **الفصل الرابع عشر** اولر
 در دغى فصلن بيشاء بلدور به كل كيم بيشا بر مانه در كيم در عاندت
 ايز قولاغ اولر بيه د و كلور بومر بى كى اولور و سنجو ستاسى اولور
 و نى ركنند اولور و كوره سى نيار علاج اول قيقال طرندت قان
 اولر اندر نفسك و حلال بقولر اولور و دغى هر پنج كرك شنبه اولور
 و هم دغى اجنه قيقال نيه لى تا كى مانه بيق اولور و دغى السنه صويتارى

بولک بجی و لور کجی قاشیجات فاعلا علاج اول اکل طرحت فاذ الال
 و یا خود یا بسلفقدت الالردی هفت مهور ابله لهرال ایندورد و موصوف
 غدا و میر مبره سو میرینه شراب عناب ویر لویچه و زرد لوی سر کبله
 اصلد لرا لردی خماده کیره در تنه بر زمان طوره اندون بونه شفا
 اولاد انما الله **الفصل الساد عشر** اول التخی وفضلند قویای بلدر
 بککل کیم در کو غلیظ بلغمیله سکردن اولورد و در فانی کوی بککرت و سودا
 اولورد علاج بونی این ل اول رای ایجاق صوبله بویانو وایری بزبله
 سود لرتا کیم قزل اولاد اندنفسک زنگار اکی در هم و بود برده هم
 و بان بول قوردی اکی در هم و شیطرج درت در هم و سر مساق اوج
 دینی بونلری دوکل در می با غبله قرتشد و در لرد تله بر کجی صورت
 قباد و دیا و زیند تر با غنی در تلر یا خود صارد و زینج و قونکی بیدار
 و قلد و کربج هر بر نون بشرد در هم و قون زینج دینی در هم بونلری
 در وکل صابون صوبله قرتشد و در لرد و حمام در تلر بر زانورد
 ایچینه اندون صکر بونه جبقه دنی مسکه مرمین در تلر کند اکی زانافوخ
 اولاد انما بک دنی بود رینه اندون بوجوب و مبطوح انقوت

نشتر بیه اجالرا فاقوت افقیه لرد هم پلس ففناه فنبیل استعال ایدنی
 و عدا سیرندان یزبه اولاد یا غلبو برنج شور پلسی اولاد فوخ اولاد اتا
 بومرضی اول غلبه جلدی جوی اولور انا سندف دونه کلور علاج
 بیخا در لرد و اجمند ایومیه لرتنا یکدی اسی طولی فان اولاد افادنی
 بونازک طاشی بوزینه مانه دو کلسه انوک دنی علاجی بویله در
 شبله بله لرها **الفصل الحی عشر** اول بشبخی فضلند کاف و شراک
 دخی بلدره بکککم کلک دیکر یوزنه اولاد جعیده در لرد اکتش
 بولکوی عوی تلر وک یوزنه جوی اولور هم صیف کور من عوی رتد
 جوی اولور علاج اول بوزندف قان الالردی بونلری کیم این لرد
 بونه زینج دینی در هم کونی قوی صیوان دینی اید لرد بخار اولاد
 و دخی سفیدار و بونلری دات کف در یا واق غنر ورت و صکر
 و کونکله هر بونندف در دهم اریه لرد بونلری قرتشد و در لرد ویرد
 غنی قانی بیه سهی اید لرد دخی اریه و قینه لرد صوبله اول بوزن
 بویانو اندون کجی بونلری کیم بوندرت لرتنا لرتینه صبلح اول اریه صوبله
 بوزنی بویله نا فوخ اولاد افاشی قورت ایستنده دیر لرد اول بقی بول

با خود او یکی اورا هر کل یا شمله سففا اولاً افا سوره که سو جلیله در
 طاروی جفاد و سنج و اجر علاج اول یا بسلیق طرزدت قان الائی
 هفت میون ابله اجنی سهال یه لاندت ضیار سنبه اجنی سر کبله
 اند لرد برز کل یا غنی و برز یرنه اغنی قنار یغی بیله ترشد و سر
 ایچدی مرهم کافرکی یا مرهم سرکه استعمال بدلسر نافع اولاً انا اوله
الفصل التاسع عشر اوف طقوق نچ فصلندن جراح خری بلدی در بکل
 نیم جراحات اولی تلجدت و بجافدت یا اوقدت یا سکودن یا خود
 جنم قدت و یا طاندت و یا مانه دست اولور اقا باشنه ضرب
 دو قسده و مالسه بله ستم قافه او نیامسندس جراحی و بر لردسین
 قتی اغز برسه خوفه ادر اول اول و لاند یروک در برسی صیور اولور
 کوز لری قان قان اولسه بله ستم قنار او نیامندس اول لاجنی
 حاج کی برالی هر باشنه آنده بله قنار ابر شتم کجوس کی جکلر نون بلیکم
 قنار جله و قانی قنوسونکر لالاسر اکمر کسلور سر از طغلی جله
 داغلبه سینی و اویشتن کونکی صیور کورس کیم بیننه قان اینش
 میدس اگر اینش سسه شکر کاکلر بانوغلا الائی و اول دلوک و زربینه

و بر لردسوی اریه لرد سففا اولاً **الفصل العاشر** اوف بدنج
 فصلندن تا بلدی یعنی سکل بکل کیم سکل غایب بلعوت و سکودن اولور و
 بر وجه اولور اوز انور اوستی بار لور اکا علاج در ناغلبه بعه لرد
 جوره تا که دره الخلد نچ جکلر جفاد لرد قان جفاد برینه صایخ طو رطالود
 طالود و لردک بغلیله و اگر در ناغله کلمتر سه با دجلر اوز زربینه قتی قتی
 سوز لرد کند و دوشنه یا خود تریاک دره لرد جفاد ر افا سکا لرد تریوت
 کبی اولور یا ریلور قنار اکا قوت در لرد علاج تیز شاف صوق لرد یا تریاک
 اولور یا قوی تر نچ اولور جفاد و بری مرجهله برنه کافاجوی اولور
 و فاجوی بو قناری کونده برده انه بیه قتی کونک نچ اولور **الفصل**
الحامس عشر اوف سکر نچ یا فصلندن حمزه و سوز لردی بلدی در بکل
 حمزه برورم در کیم هم قاندت هم صفرادت اولور افا بفضی کجی کج
 اولور و کیمی و مرقی لالکین کونک اولور و در صیور یا قی شیش
 غایت استی اولور و هم استامی اولور ایا کلوک اولور علاج اول
 یا بسلیق طرزدت قان الائی مطبوخی ترهددی ابله اجنی
 سهال این لرد کوا فخر اولور و اوز زربینه باز فیر اغنی اولور کویا

اولاد و قویال را اسکی با بنوق یا سوگم قویال را و یا خود طوره بر یان
 دگر موسی کی بی قانی طشر بر اعور کند و ی آبرید باک ایدر اند
 صکر اول کسلنی در بر لری سیله لری ته بر ته رخ مصطکی عنز روت و کونک
 و محجونه اکله بر کبد لرد یکله و السنند د نوچک قویالی قانی و موسوی اینه اقا
 مرهم او صالی موسی بانی د و کله برین در تب کلشنه اورالی آکینیه حر
 د کل و صفاد و قور سه اکی اوچ کونن هلال اولور انا قفا اوینوب
 بر لای نوز سه زنجی کنبله بار لمر اول قان اولور د و کله کبد ناغ
 اولور مرهم ابله بتوز لرا انا کله دنف سقا اولوب کله کسور سه خون
 بند کرس و اسکی یا بنو غله بر سه صا و رسی اور سهی دخی کرس
 بخل سی و یا خون کجه یا قوب اور لرا اوچ کونن طوره اندن کرس
 سو جله زیت یاغنی قیند لرا قوشوا کله اصله لرا یا بنوخی یا کبوجه
 قویاروب دخی جوهر یا نند ساج و اریسه صند لرا کسه و دخی
 ملبله ارایه کنگ نه و اریسه اریه کیدر اندن مرهم صوریون
 یا مرهم بکله بنوق استعمال لرا ناغ اولور انا قوی زخمی اولسه ملبله
 ارایه سهی یا مومبله ارایه سی اکی یا قند سهه سقا ایدوب جعفر

جعفر سین و ایرادن اسه دهن کنبله جفاره سین انا دهن اندن دور
 کیدر کونک اکلنور جفارا سین مرهم بکله بنوق استعمال لرا سین ناغ اولور
 انا کسود یا یا جفاد شراینی کسلسه قانی دور سه خون بند
 اکلنور بک بخل لمر دهن بستی کونست صکر اجه لرا کونن اکی لرا مرهم
 اولور ناغ اولور انا بولور ک زحمدت بخر سی طشر جقب یاغی و لرا
 کسلر و اکر کبیر ک اولوب بخر سی مغز نه بر ای بوجک لرا دخی ایغین
 یوقار و قالدور لرا و بخر سی زربله سو جله یو لیر و کونسه کسوز
 صوق صواد لرا بخر سی لرا و بکلور اندن دیکلر دخی ست جر کبله
 خیا شنبه لرا و غدا سی بدم سد لره رینه اولور اکر بخر سقد
 خطا و اریسه مقید اولور صا صلا و لرا اولور نبله بلسی **الفصل العشرین**
 کبرخی فصلند سنفاقی بلدر بر بکله کیم سنفاق ال باق یا ر مقدر
 قان کونکد اولور و سودا دنف اولور علاج اول مبلوخی انقون
 دبر لرا اجهی سال این اندن صکر خطی بخر سی و سلیم بخر سی و کب
 بولور سو جله قیند لرا دخی لری و یاغنی یویا لرا کیم قران اولور اندن صکر
 کبیر و ضغ و نشاسته و لرا بوجک و لرا قنونه لعاب لرا لرا برینه

ایله سر الجهرک سدايله قشیرا رغلیظ اولیخ اندف عسناق و زلفت
 صوانه بله دوکله باقو یلیلار و در سر ناخخ اولا اناکار لرق بهر سه سق
 اور لر نرنگا ریله بیه ارفوغین کیدر دخی مرهم چسایسقو رلر لقا ایدر
 ناخخ اولا **الفصل الثانی والعشرون** کبرخی و ضیحی فصلند دویلا بدهر
 بکلکیم دویلا برعلند کر ارقیاد وکلور ویری او نور و سنجی
 زاغرسی ازاو نور و تنی رنگند او نور سه کوکنا قوزاغند کبرخی علاج
 اول ارای قوری شیش بیه چکلر اندف صکس عیشاد یچی بقولور اول
 تکیم عام طوله دخی بنشتر ابله اجا در دکلره و قشیله استعمال بن لر ناخخ
 اولا اقا بود ایچند اولان انور سه دیر لر و اوستنه اولان فلقوی
 در لر انوک اور زینه بقا سینی اگر نرکی بنف رنگند او نور سه مقده
 سینی بر میلب سیزا قانلاناسیدر ایروق دوقلماغد جارت اولر
 هلاک ایلم و قی برک دویچی بقولور اولای بقلبار و اگر ایاغده دکلور
 بیک درم در چلبی او نور و عطشی او نور و موی بققولور اولر
 شنجیله و اچیلر طور بر ز مادک دوشیله صکن تیار ایدر ناخخ اولر
الفصل الحادی والعشرون کبرخی فصلند ساقای بلد رر بکلکیم سلق

قالدردن لر یامهم کافور در نر ناخخ اولر ایاغده بکوزن لر بهر اغینف
 ابلاب نجای دبیله دوکله و باغد قانق قنار در نر ناخخ اولر انان ااده
الفصل الحادی والعشرون کبرخی فصلند غله ریجین بدهر بر بکلکیم
 غله بر یخدر کیم ایوز کبرخی و جبر اچیلور دکلر دکلر او نور قریخه اینی
 کبی اولور ایشلار کی کبی او نور ایشلار کبری کوکسند او نور علاج دند یف
 انی طاغدر و اچیلجاق صوق زحمت ایدر اولر هفت سبب ابله تنقیه
 ایدر که و انلوغار و میرید لر و یاغله بر یخ انینی و بر لر و طاعن یخ اولر
 او در لر قریز صول و سناقی و شیا و لطفی و کالاری و کسنا و کافور
 هر بر یخدر بر در هم و افیون چوق در هم صوابله ایز لر فدیجی کبی
 ایدر لر حاجت و قشند کل صوبیله و یاسر کیله ایز لر ویز لر اگر شکر
 تیز شاف صفا لر و یاخورد قوی زریخ اکلر اچنا صولر ایلر بیه و اندف
 مرهم صولر یوس استعمالی لر شفا اولر ان **الفصل الثانی والعشرون**
 کبرخی کبخی فصلند راضی ریجین بلد رر بکلکیم قزغا نر علند کیم
 در ناخا دینه دوکلور قزار و سنور زحمت ویرر علاج اولای صوبه
 قوی لر و یا سینی یاغده قوی باه و یا قار اچیلر قوی لر و ساکن اور سه بوخایه

نگه خطا و اریسه اید که اگر کوفت بر برده ایسه و اگر کوفت بر سره
 سر جمله سلسله حال اید که نافع **اولا الفصل السالط الغزنی** کبره النبی فصله
 حکم رضله بر بند بره بلکه حکم **الحکام** غزیسی مخالف یکدیگت و یا خود ادم
 سفندت او نور و شنیت قرنی او نور کجوه سنگلی او نور علاج اول
 الحکام طهرندت قان الامر و التواش و میر میله هر یک و یا رسته خاتون
 طوز اغبله و ته یا غبله و هر که و صباح بقت نرابن اچر و کلی ارضی
 و طبنت بر هندی د و کلر بره اغبله و برده هم کافورک دخی از ان قر شد
 لر در زله و از زینه چکند بر بر اجنی او نور نافع اول اگر طاغله سره
 یستادی بقول او در زناکی اوچی بولینه اچر لر د و کلر فقلله بخت سکر بابه
 مرهم کافورک او را که کونن اگر نافع اول انا فنبلی کسعیله ناکه سوکله
 و اندنکس کوسسی املر سد کله و اگر اوچی برک **الحکام** کلر نهسه و یا بریم
 قوز قبن او نه بر بندت دله لر دخی و تر بندت قویا لوسور لر کافور چتر
 و انجک ابره ف عضو بکفر علاج کوجک که کد که نافع اول انا بقولیه
 نوج و بر زسه و بر بنش کویکل و قتی او نور سه یا بکلندت صا قتل خاطر
 در سینه کلین **الفصل السابع والعشرون** کبره نافع فصله ناز فارا بر بندر

سلف بلغی علند بر بندت صفار میر و جوق فذوق کبی و تزی رنگند او نور
 انا غزیز وار د قجه بیور نیز یک بر الی و جعالی یاد سور یکر او در نافع
 اوله اگر بیوک او نوب الکلور سره د بندت بغلیا لر دخی قطع اید که
 و بر بی طفلیا لی نافع اوله و اگر الی دخی کلر نهسه بر کیری بره در لر نیز شناخت
 و بر لر ا ما بر سی او لاد و صیقا ف بر بندت فی یا بیوت او نور بر کوفت طوره
 ندر نکس مرهم **بلساغونید** غلاب لر نافع **اولا الفصل الحامی الغزنی**
 کبره نافع فصله خرابی بلدره بلکه حکم خراج بر هر مهر که مفضل لر د
 او نور که د کلر و تاشی او نور بعبسی قرنی او نور و کبختی رنگند بر نور
 د شنیلور و ایرک سوات کلور باقا نامور او نور سه نیر کندت ابره کگی
 دخی جوهر دینج قوا علاج اول اجمد بن رادج بقول او نور و یا خود قر نوز
 جوهر و لر و ساق کی فاسفینا و مره د سکه برابر د و کلر وضیا شنید با لیل
 صا ناسخی اید لر دخی سکه قور دخی بر قابه قویا لی و او ز بر بندت طوز لر
 صو قویا لی دخی فصل بیات یک او نور انکله سخی اید بر نوز لر اول اریه
 در نلر و اندن د و قوشی جوهر کبی او نور اگر طوز لر سه بیوک طوز لر
 یوغن قور و فیل یا اسفکر صو قوال و ارند و دندکس کور زنگله

قروم زرنج اکله و زرنجه نخایج اولار زرنج اوف کونن اولر داسا جعفر
 کر کوک اچیلور سکنر اکله واسکی بنوق قوبار بغلیالی اناجره دین کیم
 اول کوی جعفر زرنجه اول عذت کله هر سه کیره کوه قالدور اولسه
 بله جقار نه چونکه کوی جعفر جوره یا ننه مرهم بلسلی عوف اوردر اولر
 زرنجه اسکی یا بنوق اولر کریم کله بر اولر اولر تان ارتوق بقیه عام
 بر اولر بویاق سکر مرهمین یا خور و زرنجه کوهی خضک بندی حکم بغلیالی
 شفا اولار ان الله تعالی **الفصل التاسع والعشرون** طقوز زرنجی فصلن
 سنوقور و زرنجه زرنجی بلدره بلککیم بوعلتلر اچاقدن یاد نمکدن
 یا خور و زرنجه اولر اقا بوعذت سکسونه و اقع اولسه و زرنجه زرنجه زرنجه
 قالدور زرنجه صاغند و صولند و زرنجه علاج اولر جمله قویا کل زرنجه سوریه
 اندر ایچاق موبله بوبالی زرنجه بغلانی قور ل اولور و بر کوشی زرنجه
 اولر سنه اولر و بلی برک قوج و قولای بر زرنجه بر بغلیالی اولر
 یا غلخی او نادر و کیم جعفر بر زرنجه کله اندر جلیقه صاغند و صولند
 دونر و اولر نصکر قور و زرنجه اولر اقا کوی و جک صند
 قولای شفا و سنر و کک سور بلی نور و بعضی یار بلیو طشره جقار

بلککیم نار فارس ابا فدا اولور جبار جعفر زرنجه کوی جعفر و کک کک
 اولور و صارد و صوق و طقوز و زرنجه بر زرنجه جعفر یا بلیو زرنجه فلیو زرنجه
 دکلو اولور اکثر زرنجه جلا زرنجه اولور اقا فان عقوق نیندور اولور
 علاج اولر که صاقدن فان اولر انا صوبایچند و ایرتشی همه و ارب
 ادم ساجیله بویا سور ل اولر سکر مرهمین اولر کریم ایچند سکر
 فانلق اولر انا فخر اولر اولر و اولر سکر کله کله بنویله اصلدر اولر
 بنور زرنجه جوب قتالدر فی صبح ابدن زرنجه زرنجه زرنجه زرنجه اولر
 و اگر ناصور اولور سه قرنجه اولور ایله اولسه قهر زرنجه زرنجه زرنجه زرنجه
 اولر زرنجه اولر جکر کوی جعفر که اولر کور و بنوقله اولر اولر اندر سکر
 زرنجه زرنجه اولر کونن که کور انا کور کور زرنجه زرنجه زرنجه زرنجه **الفصل**
الثانی العینی کبره سکر زرنجه فصلن کله زرنجه بلدره کله زرنجه زرنجه
 اولر زرنجه کبره اعضان جعفر قور جوره یا کوی کوی اولر زرنجه زرنجه زرنجه
 و اولر زرنجه قور زرنجه اولر و ایقن و کور و اولر انا ایقن و اولر
 اولر کوی کوی جوره زرنجه اولر قور اولر علاج اولر اولر کینه
 سکر اولر زرنجه کافر زرنجه اولر و اگر ناصور اولر زرنجه زرنجه زرنجه

علاج برکشی قوتوغی التندی حکم دوتو برکشی دخی قولی جکه برکشی
 دخی از قوتغله او ککک لوتی صغیاد لرو دخی طوز و صطکی و جربشی
 بره یله قهند و هر که و بزنا ترلسی و زربنه او لرو و با سونقود دخی
 یصدیق ابه لرو او زربنه قویالی و کوبه جک او زربنه او لرو و کوبه جک
 او زوغه برختنا و لرو قوتوغند طوب قیوب خضش کند یله برک
 حار لرو والی بوینه اصا اکرم حرکت اتمیه وکل یا غیف در لرو
 او کون صاقد کونیم شفا اولو اقا او مو ز جفبه الی اشغود و شتر
 بلندا التمز و او مرو ک بری قوت او لور و اموز غنی قوتی ایچنه کبر علاج
 از جالتقین سولی یا قهر لرو قوشاغله بغلیالی و اول قوشاغوک
 اوجنی برکشی اشغی جک و برکشی کونسی بصد دخی اول قوتی جک طوغ
 و ایچ او کجه سبار قافی و برینه وار و اگر بریج کونس او زربنه
 لجدی اب ای تمامه الله لرو وکل یا غیله او لرو دخی ضوطا یچلر کین
 کی بولار بریزکجه طولایله قوتوغی التندی قویالی و قویالی در سکنند
 بوفار و دوتب حکم جکلر یوز بندن بجا جوری و بر لرو بی و بر لرو
 اول ککک برینه وار و روتوب بقوا و لرو طوبیله حکم صلا ناخ اولو

ناخ اولو انا جکه جفبه قانه سکندن اولور و اغزی بو ملز و سوبیلور
 و صلیاری اثر علاج اول طلوقلا بر بغلیالی کل یا غیله صغیر لرو و
 دختن دخی اکی بلشغی مرغین اغزینیه صوقلر جوق جک د بند ک و قلاق
 بر ما قدری ایله جکله قوز یا حکم دونه تر از لیه اکی بر مقله جکله بدزن
 اشغی بصد صغیر دخی بر مقلریله یوقاد و قالدور لرو برینه وار و لاند
 صکن برکی کونس حریر ایچ قانی نسنه جیمیه تاکیم شفا اولو اقا بر سک
 جفبه بریزمشکلدر اگر بریج کونس او زربنه کجه قتی ز جملودر اکا علاج
 هان د دفته به لری و خطی بر لری و کوی کوی و کیک و طوز بولور ک
 سو جیله قیند لرو و بر سکی بویالی تاک قویالی اولو و اندن یا غیله
 صغیر و بکلشش قوتوب اوقوز و برکشی لرو دنت حکم دوتو اول
 قان نور بره بر بار کجه او ز و برکشی بازو سندن حکم دوتو
 سوبله بریمیه و تر کوبه کدی اکی و جن بغیله و کدو یا غنی ایچنه قوی
 و بلا ک برک دوتو دخی قالدور و قاکو یا غیله برینه وار دخی
 برک صلا بریج کونس ناخ اولو انا بیکک جفبه بر مقلرین یوقارو
 قالدور بریز اکا علاج اول البجات مویله بویالی جکلر حکم صلیا برینه

واره کمر و ار مرزسه آنک بیکند برا غزطاش بغلبا لر برکنشی رسکن
 برک دونه و کلنی کسنه قوی و بره لر و البته سلکی و بره لر برینه و ان
 دخی مار لر بر بخ کوف طوره **•** آقایات بلنی بکوسر سبز لر و لخر بر آکه
 علاج اولای ایجاف مویله یورالز اندست بغدادنی قوه و ایغنی بر ایغنی
 اوز رینه قویار و بر بغلیله برک بغلیالی و طبوق قلبی بر کنشی ارونند
 دونه محکم و بو آکند بصی و بره برک برینه و ان دخی مارالز ناغ اولای
 واکر اوغلا بختلره او لوسه بلندت بر کنشی برک دونه و بو آکند
 بالدرین دونه اوکات بختله یوقار و فالدری و بو باخون چکی **•**
 و بره و یاخون بالدری بضعه و بر لبتک ایلیله بصی و بره برک برینه و ان
 برک صرافویار ناغ اولای **•** آقا دیز بجه ایغنی که مرز و بو شش بریز
 کیم دیز برک که می بریزند جتار علاج اولای ایجاف مویله یویال
 و یاغیله او را بر بقار و برک پای مره کبری صرار که اول کرمی
 سوخنیله و اند نضکر بر جعفر صبی این کیرنه و او کنشی یوزنی
 قویا یاقوره لر و اول قوی بر برینه دیزک دونه دخی ایغنگ او برینه
 دیزتک ایغنه قویا و بر کنشی و ز رینه اوقور دیز غیبه و بر ایغنی

و بر ایغنی ایلیغند بصد و اکی البته انجکین دونه محکم و دخی یوقار
 که شلیکیم چلیا و دیز بجه کبره دخی بقیو و ان بر بغلیالی ناغ اولای **•** آقا
 طبوق بجه بر پانده آکل **•** و بعضا مرز و نور علاج اولای برک قیصه ایله
 و ان رینه قویا بصی و بره برینه و ان یاخون چکی چلیا برینه و ان رسا
 قویا ناغ اولای **•** آقا قزل و بیک و بو طمنس هم قنقی او لوسه بر خخته اوزینه
 چکلر طرولدر لر و صفایله و بقوا بله سالر و خوشی کند این لر و خخته لر
 دیزک لر و اگر سنی درک یاروب جقرسه کوره بر جقلو ایسه جقرالاکر برک
 ایسه جکه لر برینه و ان بغلیالی و جرات برنی اجوت قویا بر هم او مرغانه **•**
 قویا اولای دخی صویرینه مار و ناغ صویا ایجه شفا اولای دخی کوک **•**
 سوسی دخی قینا لر و صویرینه مویا قنار شکر بلایجه **•** کاکه کوک متصل قلا **•**
 قاکر سکر بر نه جراتندست علاج دخی پیرانی و بار بو لر و کوکیو اوقی **•**
 و صفات او ریز بوشانی و مرز نکوش و مرز زینه دخی کرم فوی و ضعیف **•**
 بهراغی و شلم و کک **•** و طوز نوزنی سو جله قیندالرو او لغضوی بو تکلده بو
 نوزلا اولاندوب باغی در نکر کیک الکی و صفرا انجکی الکی و اسکالکیو قویا باغی
 و باوق باغی و یاغی و قویوق باغی و مسکلکی نوزل کاسر بره لر و اجند آه نفت

بالر

بلوچ باروب و در سار یا مساف ابله طو تره کوب اورا سر و یا تریاک در تله
 دفع اول انا آدمی قود و زایت طلاسه اول ارای حجامت ایدله قانف
 جگر و در فی موی کجه سندنه صا قنله و هم دیلی سندنه قان الا لر و در فی که دک
 قود و ز قور دین سحق ابله سدیله ایجه ره و زریک ایجه ره لی نا فح اوله آسر
 کلن ز اودک اله کیره سه بره نک وین لر ایجه جو زیدر انا ایلیس اسنله کریم نا فح
اوله الفصل الحادی والنشوف او قور بر فی فصلنه کی و بر فی بلدر ره
 بککلیم کی دبد کلری دو کندر انا دکنی سکی باش اغرنه دبیبا و در لوه
 دل فی هضم فصلنه که سیزی اوله علاجه کله نه سنا نوک او ز رینه کی بر دو کن
 او را ز انا زاید انشلیه نا فح اوله انا او دو کوبف نه علاجه اگا اوله طاصیف
 در تله یا هم کما قورک در تله یا کیره همی نه تالی و یا خود سکه و بره اکی
 و کل یونلری سحی ابله ره صا نده و کتاف بر زید در نوب یا نوعه اورا سر
 نا فح اوله مرهم بصلی دخی او دورا در لر شفا **اوله الفصل الثانی والنشوف**
 او قور ایلی فصلنه حمالی بلدر ره شبله بککلیم سحیه یا کی کونلرین و کور
 کونلرین و نا فح اوله مرهم انا سقو لاسمه که او شغز و بد نک حراره زاید اوله
 وینلریک و قو قنلری قرار در رود فی طریک کر بلین و قر سانی کلور اگا علاجه

قنله در تله اوله نکلر بر بهر سخی و قوی و باغی و یا لجه خرما یونلری دو کلر هم
 کی اوله اوله سکر او ز رینه بر یخ کنا و انا فح اوله اوله جقو قنلری بره و جریش
 فر شدر سه رو بره در تله را فی بو کله صا در سه نو غم کوه نا فح اوله **الفصل الثالثون**
 او قور فی فصلنه بلات و عقرب و یوی صوقد و غنین بلدر ره بککلیم ابله حماه
 اغو یوسر انا یونلری کله بچند اغی کی یا و ز یوقد و در کی کجه اگا انکرک دیور
 اغوالدین او لور وادی او در سه هلاک ابله ابر وین ایلان کی دکلدر
 اوله او رو غی بر دین قان جقر و بری قبقره او نو و اغرنه ن عتقی زایل
 اوله او رو کر بر هغه او نوره سه نه لاله بندت برک بغلیا کی اغوی قاری
 سلبت غمه انا کسمو بره ابله کسملر تیز و کر کسمو بره دکل بیه
 کسمیلر اویالی و یا لجه سه مساق و نا و ق بوقی و طو بر یونلری دو کلر قویان
 نا فح اوله و تریاک و بره لر ایجه انا او کی اغوسر ایلان ره صو قیج قان جقور
 کوه کر مه انا سینه و شجر علاجه اوله برک فی لاک دره بتی بره اسوره ابله
 بر لر و شنبه اوله لر قان جکلر د و کلر انا شبنه جکی کسلی ایچ اولیه و اغرنه
 کل یا غی در تله اددت جکه و بر بر سه مساق و نا و ق بوقه دو کلر اورا لیا فود
 تریاک ز بقور تله و هم ایجه ره کر نا فح اوله انا عقرب و بو صوقد و غنه علاجه بلو

انسانک طبیعتنه اندف موقف بو قدره اتا فی جکله عینه له معدله آفریده
 واجی بلایه و قرین قوت دانی تولد ایله اتا نقد یک قاسن کیده و سر اندف
 بشور، لیه قوت ارقور و واد ممل جنی کیرلایه قوت ویرد **ایله** مو قدر
 ترد و تقویسی بغدای تعز بیسندن اذد و قرینه بغل و یوز غلط تولد ایله
طاری مو قدر قور و در و صفی کیکچا اولود اتا سهپانی بغل **خو** اتی و قوت
 کیکچسک اتا تقویسی جو قدر **و** ارک موین ارقور و یوز کرک رنگنی ایو ایله **و**
 و اوزنی صافی بلایه و عورت سدنی زیاده ایله و جماعه قوت ویرد **و**
 و سد و کی سور و و بکر ک یولنی ایدد و بلایه کیدد و **بقلا** یا شدد و
 صو قدر و ترد بلایه ارقور قور سی صو قدر قور بیدر سون و بیله
 ارقور و قورنی بشور و اتا بشمخی جماعه قرینه د و قورنی صو بلایه
مرجک مو قدر و قور بیدر صفر آنک و قانیک تیرکنی کیدد و و اتا کیک
 سکر جو قدر بیک صدام ریختی کیدد و و بیجک بول یا غبله یک کر کیدد
بهرجه اتی و قور بیدر سمدرد و جماعه قورنی ارقور و کور کسه و او کیدد
 قاید ایدد و صفی آبر و جو قدر بیک بلایه یا غبله و سکر کله بیله یا غف
 اولام **برخ** اتی و هم قایبندد و بعضی بربری معتدل دیر لول اتا قور

کجا اول کحل طهر نندف قانا الاله و اجنی صفت مینو ایله اسپه اللین لرو اتی
 طعا ملر دت صا قدر و غذای سی به جواد می هندی بله بده و صومیز بندر آب
 اولای کیک سغه تیر کیدد و یواسغنه جای بوم دم سوما **اتا** اول کحل ایسم یا غبله
 صفر ادت اولور هر زمانف اوشوب دتر و واند نصکر بدنی قور دد **و**
 و پهلندره و باغی غزل نور و کولی دونه و برنهماف دوتر و اولور کیک **و**
 ایک کویس دوتر کویس دوتر و در بلینجه ایلمز یوز کاجای غب دیر **و**
 اتا علاجی و غذای سی به صوادی اولاتر هندی بله یا قیاف موزد و سیر اولای
 قور قاصوی ایله و بدم یا غبله اتا صابج نار شرابن ایجه و کوی کدی دتر
 قوصد و در لهور و کوچ بندر هم کیمه اتا حراته زایل اولور کیک و کونوز
 شوق کلو و دتر کبد تک اتی ایدد و صکر او کسر و ک ایدد و کوی کوی
 استمبه کوی کدی دیر سه ویرزه لوبیه مخاطره در هلقه جو قدر فرخ اولور **و**
 اختصار ایلد و ک **المفکالت العشره** اونیجی مقال بیک کیری و ایجه جکیری
 و علا صحرک بیاف ایدد بو مقاله کیری فی فضلله مستقدر **الفصل**
الاولی اول کوی فضلندد و اندری بدمر بیک کیم هندی تک طبیعتنی
 بیک ایدد **بغدادی** اتی و قور اول در جده و اندر ایچنده اتا کد

در هر صبح کینه در راهی بغل جودک اوخه استی و خور بد که سفینه سفراء
 نندت سور و وسدنی جبر و ضما غوا کینه ره اقا انوک یاخی بند کشا اثر انوسن
 در تر بر سه کینه در راه باد هم استی در و تر بد رسد کی گوسنی غرسنه و قافی
 اوکسر و که فایه ایدر و هم لطیف غذا و بر و و تخی سورد **الفصل الثانی**
کبخی فصلان انتری و در خیره بلد ره به یک کلمه ارگه بنز کانه استی در و تر بد
 و بیج انلردن ارگه بنز کانه تمبسی ار تو قد و و ابر و ق انلردن قافی
 قانی در نور و و بد نه قوت و بر و و نه قوت زیاد ایدر که انصوف و خور بد
 ضعی کبج او نور و سورد ای فایه ار نور و غایت نقیل طعام در صغیر استی
 صوف و فریدر و تعدیسی غلیظ در ضعی کبج در و سوزا در نور اقا یاز
 قونلر نه ایدر **بوز اغوا** مصلد در و ضعی غایت تیز ره هر مر اضه
 ایدر و و یاز کونلر نه بیک ایدر **او غلی** انصعدلد تیز ضما و نور و
 قوزی اننه بافند و سوز کنبله قوت قوزی انندت یکدر **باب**
ان در ضعی موقدر و تر بد ره جماعه قوت و بر و ولی اسکس جراتلری آخر
 و نازله و در بد ره **قوزی** انصعدلد ره و ابر و کنبله تیز سوز و کوز و سوز
 و اوقافا ابر **کبک** انصعدلد در نور بر راه اقا بنز سوز و در خلی نه باغله بنز به

بر خ یوغا بدی بر سه معد انترسین کینه ره و و قضا بل و نور کبر کینی
 خوشی بل و کوز و سوز و قوزی بل و بل و سوز **سوز** استی و خور بد
 بد نه سوز ره اقا فقلوی تیز سوز و فاقسری ارفق سوز ره و نه معدنه کانه
ضخاک صوف و فریدر اوکسر و کی ساکن ایدر و و ابقو کوز ره و در خ
 در ماخذت اینق بلخی ایدر و و ارگه صوبین ار نور و و نازا بغل ره اخی
 قزیدر قوی فاف تولد ابر اناکو کسه و او کیدر یاز و بند کشا تیز کینه
 و اراکی بر نور **اقا جوف** بیک سکنی غزیدر **نخکان** صوف در جگر کاسی کون
 کینه ره سوز استی سینه نه فایه ایدر **قو** و و ب صوبین ابر سوز قاف کلکی
 اجذف بغل اقا جوف اچیک شهوت کسرت **زوف** استی و خور بد بر بغل
 صوف در و خور بد در معدنه صوف خلط در ایدر و و یوز و ک
 صار و لغتی کینه در و طعام ار روسی کوز ره و ارگه صوبین ار نور
اقا جوف بیک سوز ار نور **عنا ب** باشد و معدلد در حرارتی
 کینه ره و و و اوزکی صافی بل و کوسنی عیناد را کرا و ک صوب ابله
 اصلد و ب جبر سه مفرا نندت سوز و نازله و ایل بل اقا کبج ضعی
 او نور **سوز** صوف در یوز که و معدنه قونلندر و و یوز که در قه سین

کشتی نینله بیک کردر مضر لقبین کیدر **ذات ائی استدر** و قیو قان
 ایله اقا تیز ضم اویور و از بیکد سا بوی وارکک صوبین ارقور **و**
و ذاتی فاته استدر و بیلد و تی کشیلر اورد و صوف رخلو آد میلد
 موافقد **طوشان ائی** صوقد رسود ایله واسکی جاحتر ائی ارا قان
 خورین لر و از لر اغو لوفنه یعنی آومه و بره کر کیدر دور اوکر تیز این
 زابل ایله **حرم و سانی** مقتدل را فاقور کبکی قویج و عشم و زین النفس
 و بند کشلر اغر کلسنه موافقد و مقتدل و معدن ذنب بلی سور و
 دخی برده هم خر کسی تر سنه اکی رهم دا چینی و اکی در رهم کونارا جینی
 دو کب سو جیل قوشد و بر لید و در کر کیدر و یا صوبو لند کلش
 اولسه اربیه کیدر و دخی کتات نجی اعا نبله قوشد و رب منانه
 اورسلر منانه اغر کسی کیدر و دخی خود و زایت طلال و دخی خر
 یار و بیل و رسلر زبانی کیدر و نافع اولان **ذات ائی** بیز نلد و اولسه
 قتی لطیفد عقلی تیز ایله و دخی تیز سکر و کبکی خوب ایله و قوق بیسی
 رعانه دخی و رخور سچاق **بله سین ائی** استدر اند فوست
 وار در وی صوبی سو دیر مایلد رهم بر بیکد کسک **در ائی** مقتدل

مقتدل در و کلی قوشلر ذنب ائی بکد و دخی و ماغی ارقور و قوش
 ایله و شورت و عورت سدیق نیان ایله و معدن و بیکد ایله غذا سن
 و صبر و لغذت و دوشمنی کشیلر موافقد و صلاحته کتور و اکر ارج
 یاغنی صیق قیل دینه سوره کیر کیدر ایروق جعیه **سوکولون ائی** در ائی
 اندت لطیف قدر تیز سکر و دماغی ارقور و زخم تیز ایله غایب لطیفدر
 نافقد **کلک ائی** استدر شورت و ارکک صوبینی ارقور و دخی تیز ضم
 اولور و کوب به قوت و بیز و معدن و بیکر اسکور **در ائی** جینی
 اسی و یا شندر فالج و نفود و اندام سست اغنه اقی ایدر و صوق
 کشیلر فایده ایله و کور جین قانن بیز به قارشد و بره و بوزخ
 طومر متی کشینک الله و نور ننه در تلنا فاض اولان و کورک صیب بوقین و
 درهم و بشی درهم سو جیله اچوره کور بولند اولان طاشی کیدر
 اکر اولاند اولور سه بکوق درهم و بیوک کشتی ایسه برده هم و بوز
سجه ائی استدر و قور بیز جاج قوتن قانی ارقور و بیسی دخی
 خاصه لودر و سر بیز و بیز بیزه صا و سبله قور و بیز جاج جمله غایب
 قوت و بره اقا مور کشتیه بر ایزد **بیز** نغز بی قیون ائی قور بیز

دکلند و ناخج در است صدی حیضی سرور و سدوک بولنی آجر و قره عیضند
 و اسکی اوکسر و ککسر و کبزی قرنبا ایلر و بدنی سر پیر و جماعه قوت و در
 اشک سدکی بوز صبر و نقلو برار و سیلد و قشقی کشی کی و جد نام کی اجوره
 لر متواتر ناخج اولاد و خجی د و کلی سد لردن تیز سکر و فای سی تیز بلور
 ن و سدکی ناز سینی چینی که قره بغل کیر و تیز اجیلور و استسقا نازک
 صار و سولارین قتی سور کچی **سدکی** بلغم ایلر و سی مزاجلو کینده ابودر
 غایت مفید در **سد چکر** کی صدقده و قریدر قره کچور و بوز که موبدر
 و اخلاک تیز کچی سور کبدر و سدک بولنی آجر و استی سخالو و خج
 منفعتی در در و معدنل فان ایلر و صومالی کسیر ناخج در **سایخی** استدر
 و تره در معدن گکشنده و تیز سی قوی بغار و ک تیز لیزرت اوقدهر بلینک
 صفر به مایلدر تره **باخی** مقددر ویشناد چی در و دخی اوکسر و ککبدر
 مفید در طبیعی نرم ایدر و اشتر کتور **پیش** ناز سی و تیز سی و ضم
 دخی میانه در و قور و سی جی بغلر و انا سولار تور و در باغ تیز ایزد
 و سوماتی کتور **کشک** استی و قور در باقا بوز لر مزاج برار و سود
 ارتور و واجی بغلر و قاقه کوبنددر و دخی بلینج برت ایدر بدند بلین

یقیندر و غیره نک اوج خاصیتی وارده قانه تیزد و تر و نقلی ایدر
 و اندن حاصل اولاف قاف بوز که اینها اناخی صدقده اذف
 غلیظ بوج بلغم اولور و غیره بدی ساعتد قاف اولور و اذف
 اوف الی ساعتد قاف اولور و قی که معین و نخانی یک بولینده
 اولوقت اولور شنبه بله **س الفصا الکانک** اوچی و فصلند سکر
 و سندر دذف حاصل اولاف **بلدرد** بلککم سد لرد جمله سی صدقده
 و تره در **قوی** سدکی اوکسر که لیلی فله سکر و بر یک ساکن ایدر
 دیلی سور و قتی ایدر و دخی بوز ک و کچو ک کبدر دور و بوز
 زکی کوزل ایدر و سور و انا سدکی جوج اچک زبان ایلر با لبله
 بیلر و در تلوسد بوز که قوت و بر در مانی ارتور و صغیر **سدک**
 بغلور ق و قور قدر د و کلی سد لردن کچو ضم اولور و دخی قوی
 اولور انا بال قوی ببله ناخج اولور عورت سدکی د و کلی
 سد لردن افضلدر **ادم** مزاجنه اذف موافق بوقده و معد
 دذف تیز اینر کور و کبدر و قور صبر و نقلو برار و دخی
 ضیع الذف ایلر سولر فاید ایدر و بلینج غرضنده در تیز دکلندر

وطبیعی عیناد در وصف نازک و فاکت حرارتی کسر کید در **کوشلی** استی و قزیدر
 بیلری سوردر و بترک و طلا ننگ سده لرین اجبر و معدن انوز مناسب
 یوقدر و بی کبج صضم اودر و نوکلومورته انز و کلویه قتی مضر در وجود
 بیکس ایدر **قرضوف** استی و قزیدر طعانی سکرده رومعد به قوت ویر
 و بیلری دفع ایدر با کبج سکر **نغنا** استی و قزیدر معدیه قوت ویر
 و شوره ارتوردر و قی صمغی واکرمکی دفع ایدر و کبج صضم اودر **پازو**
 صوقدر تر در بترک و طلا ننگ سده لرین اجاب وی بلغم ارتوردر بیلدر
 و مضر در ریش بلدی **طوران اوتی** استی و قزیدر اقا آشدن بشبک بال آفرینه
 و بیلله نافع در ورمی صوی کیکل د و ندر در بخار باشنه زیان ایلر
کلانی کاسنی صوقدر و قزیدر بترک و طلا ننگ سده لرین اجبر و بر فای کیدر
 دو کوب قتی شینلر ادر سسل کیدر و **واغز** ن صوکلکی ورمی کسرتا
 جوق بیک معد به زیان ایدر و کبج سکر اصلاحی صمغی کو کیدر بکس
شرف استی و قزیدر غلیظ حطلمری کس کیدر و صوغلجانه دخی اودر
 و شوره ارتوردر و لیکن معد به مضر در جوق بیک اوز کجیور ایلر
 و سودا زیان ایدر بکس **قباق** صوق و قزیدر با بی عیناد رسالو کسینه

الفصل الاخر در برخی فضله ویکه محل نایزری بلد در بکلم کند نه
 استی و قزیدر کبج صضم اودر و معدنه به مضر در وی اجنه کبج قاتی در
 غلیظ حطلمری کس ورمی بدندت غلیظ بیلری سور **صوغان** استی و قزیدر
 ارس صوی ارتوردر و شوره زیاده ایدر ویرامن صومر مضمون کیدر
 و قزیه عیناد در و سببی صغانی اوز در و تنه قوت ویر و معدر و باعث
 ایلر و کوکل شاز لغین کتوردر و طعانی صضم ایدر اقا منصفی بشمش در
 و خامی صغرا ایلر و جوی بیک کلانی اغزی کتوردر و کوز نوزینه زیان ایلر
 و کبجه اغز ن صوکتوردر و هم عقله مضر در اصلاحی سکر و یوز ن اول
سرمساق استی و قزیدر بدتک حرارتی ارتوردر و طعانی صضم ایدر و
 غلیظ بیلری سوردر و صوغ اغز بیک تر با کیدر و بونغازی باغخان ایدر
 و دخی بشروب بیک بونغاز سلوک یا بشنسه د و شوردر و بونسقه
 قزیری قرار و طوم اغزی سوزی نافع در **مار اول** صوقدر و قزیدر قی
 تروردر یکدر و سکر بیکه قاتی صغانی ایلر حرارتی کسر و صفرا کسر
 و معدنه به قوت ویر و سدوک بوین اجبر و نازله **بغلا سفاج**
 معدن لر تیز سکر و بخار و او بکنه واکسره قتی فایده ایدر و طبیعتی

کوز لوی بوئی اولور و راز یانه بهراغین کوزینه سوردر فی بوئین
 کیدر و در فی اشیله بشیک کوزنگ سدقن زیانه ایدر و سد و ک
 یونن اجر و بکر کت و فاقوغی خلطلدن ایدر و کون و دست بیلی سور راجی
 یساق د و مز **صوکرمه** قوی بیدر معدنه ایدر و طعمی سیکر و
 و سد و ک یونن اجر و بکر کت کلشنی اولسه ایدر و **ططر بنوا** ترکیبه فوان
 اوله دیر لراسی و قوی رانداملردن سو دایمی سور و کوکلی
 شاد ایلر غصه کیدر و کورده سهره بیلرک معدنه دت سور
 دیر قانی کیدر و بکرکی خوب ایلر و جمیع سور ادات اولان صبر و نقل
 فایده ایدر و دیر و دیر کت قوت و بر و وصفیه بریم ایدر و زهفی
 صافی ایلر و بکر کت دتر منی کیدر و و **انجق** منوع ایدر و کلشنه
 مفرح در و دایم غذای انکله بسه ایدر و **الفصل السادس**
 التبی فصلدن میئلری میاز ایدر **بکلکم انجیلی** سی و قردر و
 تقریبی میانه در اندت حاصل اولان فان تو عینلر و سن
 حاصل اولان فاندت بکر کت و تبر مضم او لور و طبیعتی یسنادر
 کوسی و بکر کت و او یکینی ایدر خلطلدن و اکسره که بقابیت مفیدر

و اکسره مجمله بله بیامفیدر **تراب** استی و قردر و غلیظ در
 معدنه وجود کلنور و کور و فی بلغم معدنه کسر و صوبین قولاعنه
 قویله رسه بی اجر و یلان و عترپ سو قشنه بیگه زیان کین و روترب
 بیلا ایلر و جوق بیگه بیت ایلر و دیننه و کلشنه زیان ایدر اگر قافن
 برکسه قوسد و در **الفصل الحامس** بسنبی فصلدن در فی نبالرک
 بلد در کلم استی و قردر بغازی یسنادر و اکسره و کت کیدر در سد و ک
 یونن اجر و بکر کت او یناد و غینی کین و در و معدنه و کونن زیان ایلر
کستور استی و قوی بیدر شهوة ایدر و بیدر بکرک ایلر قانچی قوت در
 ایدر و قده و در فی سو کلمسی حیلله بریم **دجیدر شالغ** اسیدر قردر
 تقریبی ایدر و قده و در ترسکر و جماعه قوت و بر و و اندت جوق منی
 حاصل اولور و کونن خورنه قوت و بر و و کوسی یسنادر و بر مضم
 اولور **چکلندر** سو قده و قردر و بر غابن د کوب صوبله کلشنی پوسلر
 در فی قو کاخی ایدر کیدر و و استی مضم و و بر مملو بهراغین اولر
 استین چکر و بنزوب یسنادر فی سور **رازیانه** اسیدر و قردر کت
 صوبن کوز چکر رسه صواغی منوع ایدر و ایلان سنبله یا نغذت کوز لری

نجابت قوت ویرد **الک** اسی و تهر د و معندلد معده به و پور که
 قوت ویرد و بگری قزل ایدر و دخی تیزسکر و قاز ار نور و و گشتی
 فابضدر قصفی خفلا و و باخی زیاده ایلر **اسر و د** معندلد رنجی طنلو و صولو
 اولسه جزا بود و غذا برین د و تهر و او لکم آگشتی و ککر در و خام
 در قابضدر و کبیج صفیم اولور **اد و ک** صوت و تهر در تیزسکر و سقر
 صبر و عا کوشیلر سوچی مفیددر **قاورف** اسی و تهر در تیزسکر و سکر
 یونین اجر و جغدی و ریغی ایدر در بدت کیدر و قاون مختبرج در
 معندلد صحر نغنی خلطی یونور سه اکاد و نر **خیار** صوت و تهر در حراره
 سو بندر و و صوصالچی کس و سکر یونی اجر و اجله بیک معین خراب
 ایدر یونوزار سکر بله یا بالبله بیالی **قادرچون** صوت و تهر در حراره کیدر
 سو بندر و و صوصالچی کس و صفرادف اولاف سفلو مفیددر **اکو** یون
 سکر قنوب بر سه فازه یا بر ایدر و طلاغه فاین ایدر و سد و ک
 یونین اجر اصلاحی سکر یا ایدر **قنر** اسی و تهر در بلغم حل ایدر
 و ناز یونور فاین ایدر قانی صوت بیه لر ستمه کتور و پلشک
 حرارتقار نور و دخی عورتک سدین اچارا نور و واسکی قنی مفیدر

و بدنه دخی سمیزه و شهوة ار نور **اتا** جوف بیک بیت ایلر و خام الجیر
 سیل ایلر و هم قویخ ایلر و اجله جوف بیکلر **سراللدور** اسی و تهر
 تیزسکر قاناقا سیل ایلر و اوسوا و لدر کیم قویغی فقهه اول اول یوا و نور
قوت اکو صنفدر بر سی غایت طنلو در و بر سی تهر **اتا** قوت بیانیف
 بدنه عینا جیدر و قان ایلر فار قوت حراره کس کیدر و صوصالچی کیدر
 و نغانا غریبی یومشاد کیدر و و سحاق بدنه در دانی فابضدر **قوت**
 اسی همان فاین ویرد و باغیر غایت مفیدر **سفنالو** صوت و تهر
 و تیزسکر انا بلغم ار نور و دخی زرد الوکی بونک طعانی فاین ویرد و
 حرارت کوشیه مفیدر و صوغالچی اذ قیارجوف بیک ستمه کتور اصلاحی
 بالدر و یواغنی و کوب قور د و نغنی جراحی و رسر قرار کیدر
اناک کونعه بر سی طنلو و بر سی آگشتی طنلو نار معندلر قوت ویرد
 و تهر تان ایلر و بگری قزل و بدنه لطیف ایلر و آگشتی نار قوصعی نغانا
 و صفرادف اولاف مصلری و مان لوی کیدر و و صوصالچی دخی ایدر
ایلم معده به قوت ویرد و قصفی بغلو و باغی نغانا و یور که غایت قوت
 ویرد و اشتهار کتور و او د سو کله ایدر سه معده به غایت

دخ ایدر و دخی سی بلشی اغزننه مفیدر نر کس ای و نر در دماغه
 مفیدر دماغه غلیظ رطوبتی قلیلا ایدر بنفشه صوقدر و ملتین
 در صقرا دس و فاندن اولان بلشی اغزننه مفیدر و دخی و بقو
 کتور و دماغه حرارتنه و بیوسته مفیدر و طبیعتی نایب
 ایدر و مزاجی لطیف ایدر **سکسی** ای و قریدر دماغه که باغی و بیلی
 تلطیف ایدر و مزاجی ای و نر **مستک** ای و نر و در مطلق در
 یور که دماغه یادیم ایدر صوق فزاجلوبه فاید و بر **عینر** ای
 و قریدر فعلی مشک فحلنه بقدر یور که قوت و بر و خفا فایه فاید
قلبه مستک ای و نر دماغه و یور که قوت و بر و فولاق اغزننه
 مفیدر **صندال** صوق و قریدر دماغه و یور که قوت و بر و فولاق
 اغزننه فاید ایدر و یور که ای سینه کل صوبیله از لر در تلر
 ناخ اولان **کافور** صوقدر تره را فاقوقسی استدر دماغ حرارت
 دخی ایدر و منی قوریدر و مجام شهنوتی کسر و اخیبی کشتک افله
 نری **انز عطار** ای و قریدر بکری خوش بلر و نوبی ادر ایلر
 و سجیله اچیک خاری دخی ایدر و کوز اینی رطوبتی منی ایدر و **عجل**

ادی حلال ایدر فندون ای و قریدر و غلیظ در کبج سکر اناطوق در نر
 تغریب صوقدر و ادی سردر **بام** ای و نر در تغریبی میانه در
 و کوسسی و اوکی غلیظ خلطدر نر ایدر و دخی طبیعتی بنفشه
 اکرا نچیرا بله بر سه بدنه سردر واجب ای اذملری خلطدر نر ایدر
 و بزرگ و بزرگ و طلائک سنن لویی اجلیغی نقده ایسه فاید ای
 اولقدر در نر **تخج** صوق و نر و در نهنها اجر و معدن یوا نچدر و سفرا
 صیر انا یور کوسورته و بر میل و نر در **سحاق** صوق و نر بر معدیه
 قوت و بر صوصالچی کسر و کولر و نر کیدر و صغرا غلیظ
 کیدر و **قارندت** قان کلکلی کیدر و رشبل ایسن **خاقون طونلی**
 صوق و قریدر نر ای خلطدر دفا ایدر و **مها** لکونه فایت مفیدر
 دکشر **بنغاز الفصا السلیح** بدخی فضلند بکرکیا نری ایدر
 بکرا کیم حق سبحانه و خالی درت بیک در لواوت بر نمتندر
 بکی ادم الجوت بکی جین الجوت و بکی صوت الجوت و بیک
 در لوسی کند و بن کندر و نر فایه سی و قدر **کل** صوقدر انا قوریدر
 سیل ایدر و دماغی تر طیب ایدر و هم خفیف ایدر و فجار لری دماغه

استی و قریب و جمیع مفضل اغزسنه و عرف النساء به مفید در و بلخی اسر بال بود
 و جماعتی زیاد ایدر و لونه صافی و کوی کجا ایدر و سکر بری بر کیدر **افتنی** ترکیبه
 اورف یوشانی در راستی و قور در صقراي اسر بال ایدر و بدنه قوی ایدر
 دمعدین عا ایدر و سن لریک اجار **سپاسه** اسی و قور و در بر منتقال اند
 یار جماعتی شوقه اربور و معدن عا اسی ایدر و اندام سست نفی کیدر دور
 و بیلی سور در **سپالنج** استی و قور و در معدن قوی ایلر و بیلی سور و اندامک
 سست نفی کیدر دور و اوج در هم شور یا به قویب بر رسده سور ایک
 و بلخی سور و داد و بیه تنازه رسده در فی خود ایدر **ضیا کسنب** مقدلد
 بلخی اسپرک ایدر و بعض و بر قانه فاین ایدر و در عرف النساء به مفید در
 و قور قور سز سز بندر **قره صدک** صوت و قور در ایچی کجور و لاستقار
 مفید در و قور صافی و صوتا کوی کس **جوز بول** استی و قور ایدر بلگری سور
 و معدن عا و بیکی قوی و در و طعام ارز و سبب کتور و اغز قور کسن
 خون ایلر و اندام قوت و بر و کوی کله فرج و بر **درا چینی** اسی و قور ایدر
 کوی کله شنا زنج کتور و بلخی سمار فاین ایدر و یونیزه ترکیضی ایلر
 صا و لفتی کیدر و کون انق روت و در کوی کوز جکار انق و بر و کوی

قوت و بر و داشته کتور و وسیل اغز سن کیدر و ابقو کتور و رسکه
 یونی اجرا فابر دمدت ارتق جمیع کوی کوی فرج ایدر و معدن قوت
 و بر **قره نخل** استی و قور در صوت و ضعیف دماغه مفید در و یونیزه
 مفید در و معدن قوت سز و کوز صوتا کوی کوی ایدر و دماغه صوت
 صوتورف اونی مفضلری زایل ایلر **سنبال** استی و قور ایدر دماغه قوت
 و بر و بعضی بلرین اجرا کیدر و بلخی اسر بال ایدر **فاقله** اسی و قور ایدر
 صوت و سستی بجز ایدر و وطعامی سکر و در کوی کوی کیدر و در و سز
 رنجنه فاین ایدر **کبابه** استی و قور در بجز یونیزه و سست نفی اغزسنه
 سبر ایلر بقا تسلسل درخ ایدر و معدن و و بر سقد فاسد خلط لک
 ایدر و و اگر کمنات جوار سنبله سبیلر جماعه قوت و بر و و اگر کبابه و
 اغزنه چینیلر و ازی صا ایدر و اغز یا ایلر کدر در تسلسل جماعه
 عورته صوت لذت و بر **باباد** استی و قور و در سکر کتور قوت و بر
 و سودای سیر و لفتان ایدر و اونی فینا در و ب صوتیه او نهی کوی ک
 کوی کله کاشی خلیل ایدر و حیضی **جواسطو حکم** استی و قور ایدر
 سودای سور در دماغه خلط در ایدر و ناله و عفلار **اسار** استی

الوردن بر الوسی قلا اند نکسکن گکی انگری باله یکنسکن قنار بر برای قدر ک
 ار به ایچند قویا بر اندن نتر بی قش در هم و ایا با نافع اولا **مجنون کون**
 معین قوتند در و غلبه یط بلتری سور و طعمی ضم ایدر و سیل انزین
 گیدن دورا **وتلری کون** بوز در هم صرف سرکه ایچند بر کون طو ناندن
 سکنو تب ایچند تا ویرلس ویر و زنجبیل هر بر نودن اوت در هم و قورک
 سداب و ف در هم حلویا پی بوز سی اوج در هم و کاکر واک بونلر ج قویا مه
 کلشنی بال قنار قوشند و در لرتی بر نفعال و لانا فح اولا **مجنون فلا سفه**
 زهتی جبر و اوتسا قانی کیدر و عاقلی زبان ایدر و بلخی کسز و طعمی
 ضم ایدر و بوز کره قوتند در و نفس بونلر جبر و سیلری و شویوه ار قور
 و بوز کرک نجوسی کیدر و و بند کسنا لرتی بر نفع ایدر و ارقه انزین
 منج ایدر و در سینلری برک ایدر و بوز رنگینی ابوا بوز و بوز مجنونه ماده
 انجوات در لرتی **وتلری بلیج** و بلج و فلان و دار فلان و شطبرج خندک
 و زنجبیل و دار صینی و زرا و اند مدخرج و کوکنا راجی و با بونج دیج
 و صیتة الغلب و جوز هندی هر بر نودن اوت در هم و جگر کیشق
 قزل اوزم اوتز در هم و رازیا نه بدی در هم بوا و تلری و و کاکر و قی یام

بلخند درجی ایدر و معین به قوت و میر و **طباوح** اسی و قز بر اچین
 قوسبیتی خوشی ایدر و رنگ انزین بقور بر برک ایدر و معدن و جگر
 قوتند در و طعم ایدر و سی کتور و سیلری سور و و بکر که کلشنی
 سور و و بکر که اسی و و تر و زهتی نیز **انزین** اسی و قز در و قز در و قز در
 و لقیویه و صوقدن اولات رخلر فایده ایدر و اکا یا بله سیلر باشند
 ایدر کلن بلخی و صفراء و سودای و سوی و اریسه کللی ایدر و اناز
 برک ایدر و سیلری سور و زهتی نیز **ایله** و درجی انزین سیلن اسی کسز
 کوزی روشنی ایدر و معدن اسی ایدر و طعم سکر و زجاج شتر سوسن
کتور عاقر نزع اسی و قز بر بوز بلخ بلخ کوب در دست سور
 کیدر و معین ایدر و در بلخی انزینی کیدر و و اناز سستلغنه
 مفید در **بوز** اسی و قز بر بوز ضم ایدر و در و قز بلخی و سودای
 اندام دست سور کیدر و در **دار فلان** اسی و قز بر بلخند معین
 ایدر و و صوق منزلک دفع ایدر **سور نجانات** اسی و قز بر و جگر
 مفاصله و قزبسه و عرق النسابة و در قی بونلر کبی امراضه مفید در
 و در قی شهوة اوتز در **خونجات** اسی و قز بر بکر کک انزین و قویله

درهم بونلری دککله دخی اوج بونلجه فرامه کلشنی بالبله **مجموف** ایدر لمر
 شربت الی درهم اولاد **مجموف** لوز بند باغی صغارا اسهال ایدر و معین
 پاک ایدر سبکی کیده رزلزله بغلس **ونلری** سکونیا اوز درهم وعصه صومون تخم
 اوز درهم بادم بنتی درهم زعفران و سنکری کیمی درهم بونلری دککله
 بربرینه قنار شربتی بنقال اولاییه نافع اولاد **مجموف** طریبل معین قوتلنده
 و در ماغنه قوت ایدر و در ماتک فضلاتی چکرا ایدر و زهی ضویا در
 و بولاسیر پنجه مفید در فزازله بغلر کوزی و شنی ایدر و بخاری باشه
 جقناغه قوت **ونلری** بلیچ وایچ و صاره هلبله و قره هلبله و کابله هلبله
 هر بریزد اوز درهم دککله بادم یاغیله اولسرا اندنصکر اوج بونلجه
 قوامه کلشن بالبله قره شربتی بر درهم دت درت در همه کندر و
 فایده سی اوج بیله کیمین کتزاز انا به اینجند خویا برود **مجموف** فیک
ارجمه کیم اغوی جنوار لراسرد و غند در نلن باغ اولاد سکونیه و بر لردن
 ایدر بلشنی غزبینه دتلر فایده ایدر **ونلری** قرصانه و ضبطنا و زرا و ندر
 صبا الفار هر بریزد اوز درهم دککله کیم بونلجه فرامه کلشنی بالبله
 قرشد و در شربتی بنقال اولاد کور کیمین درهم مومیا هندری قناری

بادم یاغیله جرب ایدر کیمی و تلرجه باله قرقر لمر و قرقر کون ار به اینجند
 قویا لاندن میسی اوج درهم اولاد **مجموف** سنجویه و اینجند قان کچنه
 کویک بور و سنه و بل اغز سنه و صوقذت اولاد مضلر فایده ایدر **ونلری**
 اقیوت و صقلی ایدر درهم و سنبل و جدو در دستر و زنجبیل و قونفل
 و دار فلفل و عا قرقر هر بریزد بشتر درهم کونک اوج درهم و جویا
 اوز بنتی درهم زعفران اوز درهم و دخی پاک تخم بنتی درهم بونلری
 دککله اوج بونلجه فرامه کلشنی بالبله قره شربتی بچوت منقال اولاییه نافع
 اولاد **مجموف** شربتی شربوت ارتور و جماعه قوت و بروددی کویک فرج ایدر
 و بیکر انا مدد سور رکن دور **ونلری** قونفل و بسپاسه و کبابه
 و جویا و دار صینی و بور بلات و انیسوت و زعفران هر بریزد
 بشتر درهم و اقیوت بر درهم بونلری دککله دخی کیم بونلجه فرامه کلشن
 بالبله قرشد و در لریسی اوج درهم اولاد **مجموف** سقوف صفاری بلنجی
 سور ر ایدر طعام صفم ایدر تقریبی اغزبینه ایدر مضیدر و ترله
 نلر کور ایدر **ونلری** سکونیا و تر بنو منقال و فلفل و قاقول اوج
 منقال و زنجبیل و دار صینی و تلرجه و قونفل و بسپاسه و جویا اکثر درهم

اوج
 بیل
 فایده
 کیمین
 قوت
 اولاد

وضع مریه و کنیز و آن غنیز و ست هر بر بندن بر در هم در و کس که خوش صوبیل
 بغور بر هر فصل را بر او مو حلی است بر هر زرنکار قدر را اول فصلی اول مو
 باند و در که قوه کعبه حاجت و قنند استعجال اید از نا فح **اولا تریاک بکباب**
 در مریه و هر صه و خنازیر و سگله و اسکی جراضلن در تیرا ایدر بکار در
دقه که برچ اوز در هم قلیه قرف در هم و سوکت کلکی کیمه در هم بونلرک
 اصلن بر بر کیمه طو در خمی سوز بر صوبین الالرد می بخورد از قوت از قوت
 قوامه کتون لر و سکر بلوت کلکی قوی از غلیظ او را خلیجوز و جیره لر
 قوت بنون صقیده قوی از حاجت و قنند استعجال ایدر از نا فح **اولا الفصل**
الحادی عشر او بر بر چی فصلنن نزل بری بلد در بکلکم **نزل بنفش**
 باقی اغریسنه و آد سکر و ذات الحبر رینه و بیهر و او کی اغریسنه فاید ادر
 بنفش اوج هبضه بوبلر قیند از بز یک بر قیل سوز لر سکر قنار و او را از زله
 قوی از قینیه دمی از زرنه بر نه غیبی جلیقوب قیال قینیه قوشو قنی الالرد
 پاک او را و اندون سکر از قوت از قوت قوامه کتون لر شربتی و دت
 در هم اول و میرا از نا فح **اولا نسل بنیلو قری** بلشی اغریسنه ایدر و بد نه
 ترک کتون در و کوسکی عیناد و فرهای لطیف ایدر بنیلو فر هر بر رطل و صو

در می او را و سیر به سس **الفصل الثامن** طغوز بر چی فصلنن جوار شری
 بلد بر بکل کیم جوار شری را می خایت **جوار شری کون** معید و قنند در
 و طای صضم ایدر و بلغوزت اولان لستخو فاید ایدر **اولا کون کون** یوز در هم
 سکر در بکون بر کیمه دور و در می قور و در الی بر شسی لچند او را اوز بر
 اندر نصلن مصطکی و کونک هر بر بندن بشتر در هم و فلغل و زنجبیل هر بر بندن
 کیشتر در هم و در می جوز بر اوج در هم بونلری و ککر و اکی بونلر بر قوامه
 کاشنی بالبله قری لر شربتی اوج منقال اولایا بر **جوار شری مود** معیده و ککر
 و بونلرک قنند لر و ککر بی خوی بلر و طعام بتر سکر و اغز قوشی ایدر در
اولا کون قننل و کبابه و صوبن بول و سنبل هذک و دار صبی و ضولنجی انت
 و مصطکی و دار فلغل و زنجبیل هر بر بندن کیشتر در هم و زنجول انت
 بر منقال و عود بنی در هم و سنک ایدر در هم بونلرک و ککر و کل صوبله
 اندر لر و بکی کونک قوامه کتون لر بونلرک قن لر در می هر اول از زرنه و ککر
 شربتی بر در هم اولایا از نا فح **اولا جوار شری مصطکی** معید در بر ایز بللی
 سور جوار سور و بدنه استی البر و نازله و بغلر و طعام حضم ایدر **اولا کون**
 سنبل دندی اوج در هم و قنله ایدر در هم و مصطکی کیمه در هم و سکر کون

بغایت ضویر غناب و سبستان و نینف و انجیر و زرفا برابر قندالر
 شکر قنار و دمی بردند قنار قوامه کنور مهر شنبه قند در هم اول
 دمن ز نانخ اولاشرب و نیاری بنه سده سن آجر و صوطالعی کس و طلاق
 شنبه کنی کین دور و رسته که فایده در نهانار صوی و اکشیر اما صویک
 و قادن طونزغی صوی و نیوف صوی بونلر دست بچغز رطل و اوج رطل
 شکر بله قوامه کنور ر حاجت و قند استعمال اید ز نانخ اولاشرب **کس**
 معین ضعیف لغنه و قصفه و ایچی کچنه فایده اید مرسن تخن مرز قنار
 سکن حواند دوکلر و اوالر سوز لر بر طلنه اوج رطل شکر قنار قوامه
 کنور ر حاجت و قند مذارجه و بر نه زنجیر **کس** او کس روک و ذات
 الحب و کوکس خنلاد و غن و ایقو سز لغنه فایده اید و ضعیف تخن قنبله
 قندالر حواند دوکلر و دمی سوز لر شکر قنار قوامه کنور لر و در نه ز نانخ اول
شرب الاصول باغی قنطیر ایدر و ضلطری بشور و سز لرکی اجار بیلی قیل
 ایدر و صغرا و کین در نه کاسنی دینک قاق و راز یانه ده و کرضی دمی
 هم تخلری بولر روک هر بر زنت یکری شرد هم و جکر که جطق قزبل اوزیم
 اوج اوج قندالر سوز لر بر طلنه اوج رطل شکر بیالی قنار قوامه کنور

درت رطل قینه لر سوز لر و شکر بله قوامه کنور لر استعمال اید ز نانخ
 اوله **شرب انار** صوطالعی کس و قصفی بغلا و صغرا و سیر و بیغز قزب و بر
 اکشیر نار و طنونار وصولا ر بر رطل و شکر بله قوامه کنور لر حاجت و قند
 استعمال اید ز نانخ اولاشرب **اوج** معین و قوتلندر و قصفی بغلا صوطالعی
 کس و اسهالی بغلا ایدر دوکلر صوبین الابر رطل و اکی رطل شکر بله قوامه
 کنور لر قنار استعمال اید ز نانخ اولاشرب **تفاح** بوکره قوتلندر و در مغز
 بریم ایدر و شربین قاننه فایده ایدر اما ایدر لر مرز حواند دوکلر
 صفالر بر رطل اما صوی و نیوجرف رطل کالاب و اکی رطل شکر بله قوامه
 کنور لر و مرز نک مسک قنار استعمال اید ز نانخ اولاشرب **بضیا** قوصغه
 و کوکلر و ننگه و انجیر و غایت مفید در و طعام حضم ایدر و طنل و
 اکشیر انار صوبنه برد تمام لغنا قندالر و سوز لر و صوبینه بر رطل
 شکر قنار قوامه کنور ر حاجت و قند استعمال ایدر **شرب سندل**
 بوکره قوتلندر و کوکس رخنه و صاغلی صاقلمغه باریم ادر بر بیغز
 اوج سندل کانات بر نه قنار دمی صوبله قندالر سوز لر شکر قنار قوامه
 کنور ر حاجت و قند و بر نه **شرب زرفا** ضیع النف نبات

و کرضی تخم هر بزند یک میسر در هم انیسوف اوف در هم بوندر اوج رطل
 صوبیله قیندا از آنکه بر رطل قاناکر قنار عقدا این لرغلیظ اولنج اندز بدایلم
 نا فوج اولاصوف **صناب** باغی قطع ایدر و عرقانف الغریبه مفید در وقترب
 فایده ایدر و عرقانجی اچار خیاضشینه صوبیله از هر رطل صوبینه
 بوجوه رطل شکر قنار قوامه کتور که اندز استعمال ایدر نا فوج در آنجا
الفصل الثالث عشر اوف اوجی فصلند مرتبایر یک بدور یک کلم
 زبلی دخی بیاف ایدر **رب سفیر** اوجی کجه و صفر غلبه قلد و غنه و معده
 قوت و بر سرد مفید در ارغشی جودی دو کلم بنور لراکی صوبیله دخی
 سوز لرواکی رطل شکر قنار قوامه کتور که بر مفیله بدایلم حاجت دهند
رب تفاح بوز که قنند در و صفره سر و قصفی دو تر و سهالی باغلی
 ارغشلی ماء در و کلم سوبله بشر که و سوز لراکی اغزی شکر قنار قوامه
 کتور که بدایلم نا فوج اولاصوف **رب قان** صومالی کسر و سینه کید در آکشی نار
 صوبین قیندا اوج بخندرت برغشی قلا و اندز بر زبغه قنار دخی
 آکی اولندر شکر به عقد ایدر لرو بر لزانج اولاصوف **رب بلغم** بوز بلغم
 شی سمل مفید در وقتقی کب در و صفره دخی سهال ایدر بوزرکی

ایجه لزانج اولاصوف **قیق** صفاقه ایدر بر رطل قوت صوبینه اوج رطل
 شکر قنار قوامه کتور که حاجت وقتند ایجه لرغلیظ اولاصوف **رب زردک**
 صفره سر و سینه فایده ایدر و صومالی کسر و کبرکی صوبین کتور که
 اوج رطل سرکه بر رطل و اکی رطل کسر قوامه کتور که لزانج اولاصوف **رب کنگوب**
 صومالی کسر و صفره اندز اولاصوف سفید فایده ایدر و عرق صوبیدر و بوز اچر
 و کوبک بوزر سینه بر **رب سفیر** که بر رطل و عرق رطل صو و اکی رطل
 شکر و بوز کلم صوبی قوامه کتور که حاجت وقتند و بر لزانج اولاصوف **رب زردک**
 آسرو که و معدن انزیننه فایده ایدر اوصالی الخیریک بر کجه اصلد که
 اندز قیندا لراکی اولاصوف لراکی اندز صکت بیابنای کبرکی
 در هم و قنار و نیم بوز در هم قیندا لراکی کجه قنار اوف در هم انیسوف
 بنی در هم لزانج نه تخم اوف در هم بوزرکی بز قنار یسبه قینایه و سوز
 بر رطل بوموبه اکی رطل بال یکنکر قنار قوامه کتور که لراکی اندز **رب**
ایده لرماء الفاکیه کوز انزیننه بلخانغریبه و دخی کوز دخت غلیظ
 خاطر کی سر و مکمه و معدن کاک انکه مفید در **رب غناب** و سبناش
 و زرد الوهر بزند کبرکی داننه و اوروک اوف داننه و قنار کلچین در هم

زنجبیلی کبری کوئی پلشتی اچند، قویا او هر بند قوشو قوشو مومو کلمه اندون چقارلم
 بال شربتبله اقبوس قیندا نه گانه غلیظا اولادنی استقال ایدر شربتبله نامی اولاد
 مرئای شقاقی شهره آرتور جماعت قوت و بربر پلشتی نه فی تحقیقه اغزنسه فایده ایدر
 شفا قوی ایدر لردنی و فایه طوغر بلای شربتی اچند، قیندا لربهنه دخی قیاد لرب ابروق
 بالی زعفران نه قوام کسور لرب اچند قویا لرب قوشند سر لربا چینی و کباب و قوشغل و بسباسه
 قناریه لرب قوشی اوسه، اصله لرب اندون شربت بلای شقاقی اولاد شربتی اچند قایه مصیده
 قوتند سر و بوی کبر فایده ایدر و اشترکات تور بره قوش قانک لربچین و طاشق ایدر لرب سوسو کلم
 قیندا لرب صفایا بال شربتبله قیندا لرب شیبته قنار لرب قوام اولمش بال بر قلدر دخی استقال
 ایدر مرئای اولاد اولانک دخی بوی بله اولور زعفرانده مصیده سر ایدر حراره کیده دور شنبله
 بله سر مرئای کل دماغندنه بوی کیدر و بوی کبر قوتلندر و وطعام حضم ایدر
 کلک بیراج ایلیر و برونس طوره دخی بال عقیقه ایدر دخی سوور لرب اندون کل قوشند کبر
 و قوش کون کوشند، قویا لرب طوره قوشانی قوشند و لرب کبر بانی زعفرانده قوام تور کبر
 و قوشند سر لرب صفا کبر کونکله قنار لرب کبر قدم قوشرسه دخی قوشیلد لور الفصیل
 اولاد **عشتر** اولدنه دخی فصلندن ابرج صلب بری بلدر بلکلم ابرج باشنده اولان
 بربجس فایده ایدر و مصیده اخلاطنه نعبات مصیده سر اعضا بربک ایدر مرئای دخی

صویدر قوشوق صوبین قیندا لرب قویا لرب و دیله دخی بر سر زدن سوز لرب
 دخی بر طر ایدر صوبین قوشوق طر لشکر بله اقبوس اولد بله عقد ایدر سر
 بلای مرئای اولاد لرب قوشوق قمشکی کسور و طایف صوصا لرب کیدر و اچنق قوشو کیدر
 و بوی کبر قوشلندر و واغوش و بر پلشتی کسبه فایده ایدر، مرئای صوبین قیندا لرب
 کشف الا لرب بر طر صوبینه قوشوق طر لشکر قنار عقدان لرب حاجت و قوتند
 و بره لرب نافع اولاد **رضخکاش** کوشن اغزنسه و ضیق نفس و بوسنی کسبه مصید
 در صرف دل ایدر لرب قایله قیندا لرب دخی کتافات بزنفون سوز لرب سوسو کلم
 الا لرب بر طر صوبین بر طر آق بال یا لشکر قنار عقدان لرب و بره لرب نافع اولاد
مرئای هیلله ده مانده قوت و بربر و ناله و کبر و سفای کوش اغزدر کور کبر
 قوشون بر قوشور و بوی بوی لرب دخی **هیلله** و کلک بوی پلشتی بربا لربچین کوشمه
 قویا لرب و قوشوق استنای صوبین و کلر اولد کوش طوره قنار لرب بویا لرب
 هر بر سر لرب کبری اولور دخی بال شربتبله اولد او زدن اقبوس اقبوس
 قیندا لرب شیبته کسور قوام کاشق باله بر اغنه لرب اندون استقال ایدر لرب قنار
 تاز سوسو نعبات لطیف اولور **مرئای زنجبیل** کوش زدن صوبین پلشتی اندون کونه
 فایده ایدر و شهره آرتور جماعت قویا لرب و مصیده و قوشدر و بلای کسبه زنجبیلی

و در هم صاف و هلیله و فاق هلیله بدینتر در هم مصطکی و انیسوف و عساف
 اصفنی هر برزند آکیندر هم و کلر غایت غبار و لاود فی البیاض صواب
 بدینتر بی که در هم کبجه یونیه نینه نافع **اولا حب قویا** کوی مدینه غلیظ طلائی
 سور و کوز جلا و بر و نوری یوبین ایدر **دو** صبر قفزی و مصطکی
 آکیندر هم شخم الخنظل و سقونیا آکیندر هم و کلر الیکر مرض صوبله حب
 بدینتر بی که در هم **اولا نافع در حب الذهب** بدنه ایدر و خلطاری
 کیدر و کوزک نورینه فابن ایدر یا در هم فائزه بغلا **اجل امیر قفزی**
 کیر در هم صاف و هلیله اوف در هم قول کل بی در هم زعفران مصطکی و سقونیا
 و کینرا و چر در هم و کلر صبل ایدر بی که در هم یا در هم **اولا حب فادیه**
 بلخی و صفراء سور و سور و ایدر و معبد به قوت ایدر و کینیا نولار
اولی دار صبی قصبه اندیز و صلب البسات و قرده و سلبه هر برزند او نر
 در هم صبر قفزی بشی در هم تر و زعفران و مصطکی و چر در هم و کلر یونیه
 قرشند و صبل ایدر بی بی نافع در هم **اولا** اما صاف او سور قوت او سور
حب سورجات عرق النسایه و بیکر کشتا انی غزنسه فابن ایدر بلخی و نری
 نافع البران ویدر صاف هلیله صبر قفزی و سورجات هر برزند بشی در هم

اولی ترید ایشی و سلج و کاسرخ و عود بلسان و صلبسان و در صبی و زعفران
 و مصطکی و سنبل هندی و اسار و زهر برزند آکیندر هم صبر قفزی در هم
 بیتری و کلر الیکر مرضی صوبله نفع و در صبل ایدر بی که در هم در هم
 کبجه **اولا** فاقه شغال محمود بله قانکیم نافع **اولا ایا بریح فیه** کوز غزنسه و بیانی
 اغزینه فابن ایدر و باشند نقد مرضی او سور سه چکر هده به اندور اذ
 اجابت ایدر **اجل ایا بریح** و ترید ایدر هم و صاف و هلیله و کابینه هلیله بنور
 انیمون بشی در هم بیتری و کلر و کوی صوبله حب ایدر بی که در هم **اولا**
 و بیج در هم محمود بله قانکیم **اولا حب برکی** با نخی ایدر و اخلاقی سور و نری
 کینر و نازله **خلط امیر قفزی** و شخم الخنظل هر برزند بدینتر در هم
 سبل و زعفران و دار صبی و سور و صلب البسات و عود بلسان و مصطکی
 و سقونیا و ترید هر برزند بر هم سلج و بیج در هم و کلر و الیکر صوبله
 ان مر و یا الجینه با دم باغین در نر شر بی نافع در هم **اولا نافع اول حب جلیج**
 اولو کرب در صفراء و بلخی و سور ایدر کیدر و در صاف او نر خلطاری
 کچرا ایدر و بصره فابن ایدر و قولاغ صغیر اولسه اچار و ستمه کوز فابن ایدر
 و بلخی ترید اولو و بیج کیدر و در بی حایه صید در **اجل ایا بریح** اون

کیدرس ادره قبا و قاون قح اجدری کثیر و بیات بانی و شکر و بنفشه
 هر بروت اوج درهم و انیون نجود درهم بونلری دکلا ایون جکر دککس
 لعابله یغور لی صبل ایون لذت استغالی اینر ناخ اولا صاب المشکله اثر قوی
 خوب ایدر و نفسی خوب ایدر و جانی قوی ایدر اولا قح و صبح بویه و سنبل
 هندی و قزقل و جوز نورا و عود خام و دایسینی و سعد و سباسبه و کباب هر بروت
 هر درهم دکلا و بویه درهم مشکلی کل سوبله اذله اولا و تلری اکا فنا لرجبل
 ایدر هر صبی بر قدر اولا و ایلانند قوی ناخ اولا الفصل الثامن عشر
 اولا نجی فصلنن معالایری و مطبوخی بلدی بکلکیم معالاب خاطرک
 بشور اوتلرک کوخی قح و انیسوت و بیات هر بروت هر درهم اوزم
 جکر دک جفتی و انیر بونزدن اوزم درهم و صطی بویه قایه سوبلیش و بر سباسبه
 و بنفشه و غنا هر بروت اوج درهم بونلری قیدالی و سوزن لری هر درهم
 شکر ببال قنار اوج صباغ ایچلر ناخ اولا مطبوخی اسی مرضلر سر سام کیم
 و انی سته لره و قانی صوصالغدی بونلری اوتلری طنلوار و کفر قرداد و غنا ب
 بکرلی داد و بنفشه اوج درهم و گلانی قح بونلری هر درهم و قونقون اوزم اول
 صوبله اذله سوزن لری باق دکلا باقی اولا مطبوخی افقوف سوزا

و سونیا و مصطکی اوج درهم دکلا صاب ایدر هر بروت اوج درهم اولا صاب
 ماز بروت استسقا تک صاب و سونین دکر کیدر و صخره و باقی و سوزا
 سوزن کیدر و اوج اقل قنار بکرلی اکا ماز لری بونلری بر افندن اوزم
 درهم سرکه اصله لرا اوزم کوف و جقار دکو کونقور و لرا اوزم بروت
 بروتک محمود قنار و شکر و کثیر اوج درهم بله دکلا صبل ایدر لری شرتی بر مغز
 اولا صاب سوزا اوزری سوزن و کبوتر کین و سوزا و لرا و لرا و لرا
 فایده ایدر اوتلرک صاب و هلیله و کبابه و قزقل و حلیله و مسخری هر بروت
 هر درهم و سونیا بویه دک و مقل بروتک و شاد قح بروت هر درهم بونلری
 دکلا و قی شاد قح سوبله صبل ایدر و سوزن اوج درهم اولا صباغ بیلار
 و اسبابی قبض ایدر ترکیب ماز و جلنا و هر سس قح و کلا و منی و قح بویه
 هر بروت کثیر درهم دکلا و ایون صوبی بل صبل ایدر شرتی بونلری هر درهم بونلری
 ناخ اولا افنا قانم قونق دکلا ایچ غلار اولا قانی و ماز و سوزا و کسین
 قونق و هر سس قح و اوزم جکر دک هر بروت هر درهم و انیون بونلری هر درهم
 دکلا ایون جکر دک لعابله صبل ایدر لری بونلری هر درهم اولا باقی ناخ اولا اذله
 صاب السعال کوی سینه ادره و کسوفی ساکن ایدر باقی قح ایدر کیدر

هر برنودت بدی شرد درهم و عناب الی داند و بنفشه اوچ درهم و نیلوفر
 درت درهم قرزل کل آگی درهم و عناب بهاب و بسفاج ارغش نیم کوف و افغش
 اود درهم و ترهندی و ف درهم و افغش بدی درهم و سیمکئی و افغش
 بزوت کیسه قوالبرا نند قینالار سوز لر بکری درهم سکر قارصباچ ایچلر
 ناغوا و لا **مطبوع** سوریخات بندک شالار سیرسنه مفید در بلغی کیدر **اد فیه**
 سور بخان اوچ درهم و صغر قوی و غی بد بر درهم بوزیدان آک درهم و ترید
 درت درهم کرضی تخم و انیسون و تخم القطنل هر برنودت کیش درهم قوش
 بروقه صوبله قینالار یاروسی قلاسوز لر بکری درهم سکر قارال ایچلر ناغوا
مطبوع اکسرو که فاتی فایه ایدر بلغی کیدر **در** عناب و بسفان و ایچر
 هر برنودت او نرد اند و بیان آگی درهم و نیلوفر برید درهم قینالار بختی ملا
 بدی درهم خیا شینبختی قالی او نرد درهم ترکوی او نرد سوز لر ایچلر ایچلر
 ناغوا و لا **مطبوع** هلیله صفر اود او غوسیر و لغه و کوف انشاد و تان سید
 دیر لر قی مفید **اولک** جکر ککغش قرال او نرد بکری درهم قرزل کل درت
 درهم و گانی تخم نیم کوفت او نرا اوچ درهم و گانی بیر غی بر و تام و صارو
 هلیله قالی بنو درهم و نیلوفر برید و تم و عناب کبری دایه و بسفان او ن

سور و سور انا اولمشو نقد رغلت طاریسه دفع ایدر **اولری** قر هلیله کل کل
 و صار هلیله وامله هر برنودت درهم و دنی نسنا نوز و بسفاج و لحو
 خودی هر برنودت در در درهم و اق نربو آگی درهم و نیلوفر بدی درهم و ارک
 بکری داند قرزیا او نرد جکر ککغش او ف درهم بوزیدان درت صوبله
 قینالار یاروسی قلاسوز او نرد کتا نربوز لر بکری قوالب اول هر صوبله
 بیچاره و اندوف و صوبله قینالار بختی قلاسوز لر بکری درهم خیا شینب
 قنالر بوز درهم غاریقوف بله اند لر شربت ایچند صباچ ایچلر ناغوا و لا
مطبوع خیا شینب غلیظا ظلمی سور بک یک بید و ترهسیه و تره نسبار
 و مفصلا غریبه فایه ایدر **اولک** ما و هلیله ارغش او نرد درهم و ترهسیه
 بکری درهم ارک قرق داند عناب او نرد اند و بنفشه بدی درهم قرال او نرد
 جکر ککغش درت درهم و قرزل کل بختی درهم بوزیدان درت صوبله
 قینالار بوز درهم قلاسوز لر بکری درهم خیا شینب و او نرد درهم ترکوی او نرد
 لکل ایچلر ناغوا و لا **مطبوع** هفت میو بد نودت سواد ایچلر بر و قاتی او نرد
 و کبکوه کیدر **اد فیه** ارک و نرد لالی و ضعیو هر برنودت او نرد و انه
 و جکر ککغش قرزیا او نرد بکری داند و سیمکئی و ایچر و گانی تخم و هلیله کالی هر

نافع اولاً **نقص** معبد به قوت و برود و طعمه مضمضه لیراد و در سنبلیله و دارچین
 و چون نوزاد هرگز نبرد آکیر در هم که در هم و کله یونله چه شکری قناری سبی
 اکی در هم اولاً **نقص** پنج نعلز زوری و قانگ کسر کرکب و لمانا و کشتی و تخم و تخم
 عرجه و کشتی یک بوی سوزی هر بر نوبت در هم و انقبوت بچوق در هم یونله
 د و کله اکی در هم بی رفان عرجه ایله صباح بیال نافع اولاً **الفصل السالنج**
عشر اولاً بدی فصلند یا غلری بلدر بر بکککم **بنفشه** یا شی و کونز اغزین
 و دغان شریفه مفید در صابندست ارتقوی نوز در هم بنفشه و اکونز در هم
 شرفوت یا غلله قنار کونست قویالی نافع اولاً استعمال اب **کمال** یا شی
 یونزینت نوز و حرارت شریفه مفید در قزلیکل قنار دت ارتقوی نوز در هم
 و زیت یا شی اکونز در هم و یا نوز شرفوت یا شی قنار کونست قویالی نوز در
 استعمال اب نافع اولاً **مصطکی** یا شی معبد اغزین و سکر اغزین و نوز بچوسنه
 مفید در مصطکی نوز در هم و زیت یونز در هم یا شرفوت اولاً شریفه قناری
 و نوز صوفی یا یونزینت اغزین و کونست اغزین لمانا که مصطکی صل اولاً اول
 استعمال اب نافع اولاً **مس** یا شی صابجی و صفاتی فرود و کله آتوز و قلی
 بر کبدر مسن تخم یونز در هم و مس سیرانی نوز در هم و اکی اغزی سوجی و بر آتوز

دانه نیوز اولاً در هم غلری قنار اولاً در هم و قیده صوبله تا برو قیده قلا سوزی در هم
 تر هندی کبیره در هم و ضیاد شریفه سکر در هم و تر هندی در هم و سقونیان بر کبدر غلری
 اولاً صوبله قنار صباح اجیر نافع اولاً **الفصل الساسان** اولاً **بنفشه** فصلند
 نفعی لری بلدر بر بکککم بونفقوی بوی کله اغزین و معبد و معبد نفعی نافع و کوبش
 بوز و سنه فایده ابرار اولاً نافع ناز نافع اولاً در هم صاف و صب الاس و بلوط
 و کونز سکر قناری و کونز هر بر نوبت در هم و کبکی سوزی و عود بر در هم
 بوی لری د و کله بر نوبت قنار قوت ای بیان نافع اولاً **نقص** ای سمان و بغیر کبکی
 و صوصالغو و دغان فرود و دغان نافع در اولاً **نقص** کمان و ضیاد تخم و قنار تخم هر
 بر نوبت بشوز در هم قزلیکل و کلبه نوز و جر در هم رب السوسن بچوق در هم بکککم
 در هم غلری د و کله در هم جلایله اجیر نافع اولاً **نقص** یا شی سوزی سوزی و کونز
 خلط لری کبکی در اولاً **نقص** ای صابجی صوبله و کله ای هر بر نوبت در
 در هم و غلری صوف و تر هندی در هم غلری د و کله در هم یونز صکر قناری ایچاق
 صوبله اجیر نافع اولاً **نقص** اخلاقی سوزی و بدی قوی ایچاق **جر** ایچاق نافع
 و در هم غلری صوف بر در هم و تخم انقبول و کبیرا و انقبوت هر بر نوبت بچوق در هم
 و محمود بر نوبت بچوق بر نوبت کبکی بر نوبت سکر قنار ایچاق صوبله اجیر نافع

زیت یا یکی بر چنگ یک یا چند، قند سوزن سوزن مکرر که بر قند تا که سوزی کبود زیت قلا
اندز ساق اولی در **فرفیون** یا **فای** فایج و لغو رنجنه ناضج در و بندگشا اخر سینه در ترم
مفید در زنجبیل و عاقر منجنق کثیر در دم و ضد بدست و سوز و کندی و با بوی خوش
چون که از قه هر بر نوب بر در هم سساق بر دیشی خونری و در کل سوسیل قند زلال
سوزن و زیت یا **فای** قناری که بر قند زلال تا کیم سوزی کیم زیت قلا سکر فرفیون او در دم
صوانه بوی غلیظ تر متوسط این بر غام اول اندز ساق اولی در ناضج اولان زلاله نغز
دانه سوزنی یا دم بی قوی که بی و خشک کنی و قوی که کوی و کندی و کیمی دانه سوزنی
غایت در و کل بر طیفان بچند قوی را بر زالیجاق سوساق اطراف مساقان غیبی صفار را
بدم یا **فای** در ملن قوی یا **فای** ایقوی سوزن خشک کنی یا **فای** کسری که کوی و کندی
چون که کوی در بیک کوی **بابوی** یا **فای** صوق و بر ملن و دانی سوزن در ناضج اولان بوی
بوز در هم و زیت یا **فای** کبوز در هم بر نیشید قوی را بر قوی کوی و کندی در دور
اندز استقیال اید ز ناضج اولان **بابوی** یا **فای** صفا و صفاله در تلم و در کل کندی صفلیه
و در و کندی سوزن این ضد بر کسبا و نشان و با بوی خوش هر بر نضج او در دم در
صوبله و سوزی اید قند زلال تا که قولا اولان در سوزن لالی و در هم قوی ز یا **فای** کوی در
بدم یا **فای** قناری که بر قند سوزن که کوی اندز ساق اولی در **فرفیون** یا **فای** صلیح

صایح و صفاله بنور زاده سوسیل از لمر و اندز سوزن یا **فای** قناری جامه در تلم
ناضج اولان **فرفیون** یا **فای** کوی که ضعیف لغنه و قاسی اغرسنه و سوزی در تلم ناضج در
اغرسنه و نلت ابول و سد و کوی کلد و کندی و ذکر قوی که کوی که در تلم ناضج در
اد قند قزغل و زنجبیل و جو بزج و دار صینی و عاقر منجنق و خونیجان و قوی زیت
و تخم کسور و تخم سوغاف و قوی سوزنی و با **فای** بدم و فسخ ای و جو زهدی و
بابوی چکر که کوی هر بر نضج کبیر در هم بر او برود و کل بر قوی سوزنی یا **فای** قناری
کوی بر کوی طویله اندز قند زلال تا که زالیجاق سوزن سوزنی زیت یا **فای** قناری
کبیر و قند زلال تا کیم سوزی کبیر زیت قلا اندز قناری کوی کوی کندی قوی را بر دور
دانی استقیال اید ز ناضج اولان **الفصل الثامن عشر** او سکری فضا سوزن طلا
بلد سوزی بلکم طلا سوزی و سوزن ناضج اولان **طلا** صندل و قاقیا و صغری و شیخ
نامنا هر بر نضج در هم و طبی ارغوی و ف در هم و سوزن اسکسلیجی بر در هم
دو کله قیافه فروغی صوبله تر شده لی و در ناضج اولان **طلا** صوق و بر ملن او در سوزن
ناضج اولان قایه صوبلیتی هر چکر و اربانه برمه صا و سوبله در و کل تر شده بر
ناضج اولان **طلا** بلنی اغرسنه تر و زعفران و اجوف و باک تخم و کوی کندی هر بر نضج
بر او برود و کل بر نضج اغرسنه تر که کبیر اید او در ناضج اولان **طلا** قناری سوزنی اغرسنه

وقتند سی و قبله و در استکبر بر برد و کلمه و کلمه بگوید یعنی هر که جامه و صورت کند
 در ظاهر بر ظهور صکنه بویا که کلایا بی در تلنا فتح **اطلا** بویا و روف هر دو و غنچه
 این را الجود بر سینه بر اسب کبیده نیز تک انشا و در هر دو بویا و تلنا فتح **اطلا**
طلا استی غنچه تلنا این کی قرینا صندل و در بی نیا نما مینا و کلا استی و سفید اوج
 هر بر بندن بر در هم و افیوت بچوی در هم و صولانه هندی بر رنگ بونلری و کلمه
 کلمه سونیده غنچه قریند و در سی او را تلنا فتح **اطلا** و اگر خذو کی قوی در در بر سه دانی
 بویا و **طلا** او غلا خفتل او بویا بچوی خفتل بویا لیا قیایانه و اچین حجاز
 و در قی زینب و کوه بر بر به بی ای در هر قوی و روف یا غنچه قریند تلنا زینب تلنا
تلنا و **الافصال التاسع** اوت طفقون بختی فصلند بقولری بلدری یکمل
کیم بقوی فتح اجوت یعنی بر وعده او در بر بقوت **اوتلر کم** و سعد و ما زو
 و ضغ و کونک هر بوند بنزد هم سروی قوی و مصطکی در هر در هم بونلری
 دو کلمه با بی یا غنچه بویا و اول هر دو بر بند او را لیک بقلیا تلنا فتح **اولا بقوی**
 معدن اغنچه و بلیند و کند و ضعیف لغت این را **اجل اسنبل** و قرینا و در
 و کونک و سعد هر بوند بر در هم مصطکی اوتلر در هم و زینب با بخت
 اوج در هم بر بویا و تلری قار بر بر باد منینه و در تب عید او زینب

کل و طبع این رمی و قرین صندل و افیوت و قلنا بونلری دو کلمه بختی صوبه
 قریند و در او را تلنا فتح **اطلا** صوف خفوب این را هر دو صبر و افاقیا و
 چند بدستر و میوه بونلری دو کلمه بر برد و ساریله قریند و در او را تلنا فتح **اطلا**
طلا هر کوبه صلیه سلاطین قابو دو کلمه در قی یا غنچه قریند و در قی و اول
 در کوی بویا و اول را تلنا فتح **اطلا** اسکله ان هر جفا نکین و با در قیایه و کلمه
 شتر بر یا بیت او در صندل را تلنا فتح **اطلا** بهی کبیده در قرینب ختم و کندس و کیش
 قوی قیایه و قرینب و جبارک بر برد و کلمه سر کبیده قریند و در هر دو تلنا فتح
 اول **اطلا** بلخی و صولوا بویا الجوت این را کوه کورت بقی در هم و جبارک اوتلر در
 زینب اوتلر در هم دو کلمه در قی اوتلر در هم **اجلی** یا غنچه قریند و در بویا لیا در تلنا فتح
 اول **اطلا** قوی و اویزه این را کبیده و کبرج و زینکار و طوف بر برد و کلمه جامه
 در تلنا فتح غایت جبر و جفال قیایه یا غنی در تلنا فتح **اطلا** قان اوتلر در هم خرابه
 و شتی و لایحه کوی اول **باجه** سکوی کلی و صبر سقوی و مرد اسک و التون بویا
 در زینب و شباب و صا و در زینب و زینکار و زینب در هم بونلری دو کلمه
 صا غایت یعنی اوتلر در قی یا غنچه قریند و در بویا لیا در تلنا فتح **اطلا**
طلا بلیند و اول **تلنا** بختی بر کبیده در زینب و اوتلر کورت و در قی بویا و کورت

یقوا وایقوا داملری تیر طولد و هر **کرکیب** نرقت و لادنس و اشاق و داند
 چادر و میو بر ابرو جمله سنجیوم ایندی بر برینه تقوی سنجی ابدی لر اود و نایق
 اولاو بر باد زیت یاغیله قتاناک استعمال اید **یقو** بوسه تخنج در لراسا نغلا
 طولد و هر مائه **اجرام** ادا لک و کنتی خمیر و زعفران برابر اولا کسی زعفران
 بچوق درهم اولاد و کلر بر بز قتان اولا را و غلا بچقل غایت مفید در **یقو**
 کیم بر هقد چقان قلعونه مفید در **کرکیب** بز قطن و اسکر و بیره اغیله طلقالی
 ود و کنتی کسرا قنار و مرغانه اولا نایق اولا اشاقا **الفصل العشرین**
 کیم منجی فصلند غمز لری بلدره **بکاکم بوغرا** بچکد لرین کیدر رجعله اونه
 بشی درهم و لغوس تخم اکی درهم و چوب در هم مرد استک و اکی درهم دار قنار
 و اکی درهم قط بولرکد و کلر اربه صوی بله یقونه لر و حمامه در تندر لر
 اذونه لر و بیجیان بنفنه و کیک صوی بلر بونه شفا اولا **بوزنکین غایتان**
 ابر بوزنکین و عتر و روت و اسفیداج و کزکیک و کونک و مصطکی هر
 بزوب برابر و کلر شیر یاغی یاغیله آق موم ارین لر قشور در لاندنک
 بمره اغیله کسرا و صاوند قوبالی سور لران اولنج اندنک بوز و تلی قتان
 و دایق بوز لری قتلوا و لسورن دیرسک التوذ بوز سبله زنج اولد و لر

اوز نایق اولا **یقو** طلاق شریف و سنجوستنه ابدی فایده قتلاد **وید**
 اشفاق لر هم در هم سرب سکه اصله لر قینا و غلیظ اولا زعفران در هم
 بوز اکی درهم و کلر قاناد و زنده اولا نایق اولا **یقو** قان شیش مفید در
 و بیکی کیده **رسان وید** کونک و بوز و ایدونه و سعد و بوز چاق اونه برابر اولا
 بوز لریک بالیله قشند و لر بز در نر قنده اولا نایق اولا **یقو** کوز قانده
 و انر سده نایق در **اجرام** کونک و اوزک تخم و کتان تخم و خود اونه و عذاب و نیر
 هر بز نر بچونه هم و اکر کوز انجی سبک بچونه در هم انجوف قتان بیره اغیله اکر
 اکر صوق اسده بیره صا ورسيله اده نایق اولا **یقو** در کوی کیده **وید**
 شطرج هندی و نبول خورکی و بزب تخم برابر و کلر و اچی طولر و یاغیله نرند
 در نر نایق اولا **یقو** جانلری عشار در و در شرا **اجرام** کیم قینا لر در صولت
 و کلر و اجنه بوز و زفت و کنتی خمیر و کوز کوزی بولرکدی برابر اونه لر
 و بز بزیر قتلاد نایق اولا **یقو** مانه لری عشار و غلیظ اید و بعضی
 سنی در شرا **و تلی** بوی تخم و کتان تخم و سلطان اونه بولرک برابر و کلر و لیل
 سد بله قینا و غلیظ اولنج و یا بوز و بنفنه و زعفران برابر و کلر و زرنینه
 قتلاد و قی زیت یاغیله موم ایدنی بولرک بوز بوز سبک ایدنی قتلیم

هر برت بر سر قید الر صوبله دخی بکشا و در ال ایق ناخج اولانظول ایقو ناخج
 ناخج در خشکی قان ویز بالیج هر برت بشرد هم صوبله قیدال دی ویز
 اورا رشف اولانظول ناخج غرسنه اورا رشف اولان باویج ویا پیوز واکل
 لنگ و عز پیوزی وطور اقا قان ویز برابر اولان صوبله قیدال ایقو ایقو کور که
 اولان ناخج اولانظول قسوف غرسنه اولان باویج وکنان ناخج وسذاب
 ود وکنسی یوز ناخج جمله ی برابر اولان صوبله قیدال ایقو ناخج اولان ناخج اولان
 نطوله مقعد غرسنه ویز نشند مقید در کنا ناخج بی در هم زعفران بر در هم
 و لیوز بیوز در هم و یک ناخج بود هم نویزی و کلر دی صوغان صغیر یاغیل
 ونا و یاغیله قیدال حال اولانندس یوز اولرک قر اولان صوبله بر سر یاغیل
 قیدال ر صوبله مقعد یوبالی اندف اولان اولرک اولان ناخج اولان ناخج
الفصل الثانی والعشرون کبری کچی فصلند غرض لوی بلد در ویکل
 بخرنر دما ناخج اربور وکلیق اویناد و غنه ولقوق وچله مقید در حر دل
 و یوباد ویا پیوز نویزی برابر صوبله قیدال دی ویز منقلا یا ریج قان کلر تیز
 غرض اولان ناخج اولان غرضه دخی غرسین کیده در عاقر غرض ویز جیل و مسکنی
 وکنسیج و جی که دق نویزی برابر و کلر دایق بال سر سبله غرض ایقو ناخج اولان

قنه اولاندر سغال کیده نی ناخج اولان غرضه یوز بقیدین کیدر در سفید ج و کونک
 و مسکنی و عصفور ناخج ایچی ویز با کشا و قواد اولان ناخج ایچی و خیار و قبع
 ناخج ایچی و کیک کیدی نی یوز اولرک و کلر نویز اولدر دما کما غرضی کبرک یاغیله قتلر
 اندر سغال کیده نی ناخج اولان غرضه یوز جلا و بر آق عنزروت و چینه ذات
 و کف در یا ویز و خود اولان نویزی برابر و کلر نویزی قان ویکرک یاغیله قتلر
 اولان سغی ایقو اولاندر سغال کیده نی ناخج اولان غرضه یوز نویزی ایقو ایقو
 کیده در بقله اولان خود اولان کما کف در هر نویزی بر در هم کز کبوه و یوز
 کبیر در هم نویز اولان در هم عنزروت بر در هم و خیار ناخج و سوسو ریجان غرضه
 ناخج هر نویزی ویز در هم نویز یاغیله در هم اولان سغی ایچی ناخج
 سکر در هم بر نویزه قنالرد و کلر حاجت و قند استغلالید اولان ناخج اولان
غرض بر ناخج اولان و کف در یا ویز عنزروت و قوت ناخج و قین ناخج ویز اولان
 موم و زیت یاغی و مقاد و سفید ج نویزی و کلر صوبله زیت بلینا ایقو
 اندف کبرک یاغیله جمله کجا و کبیر و کلر اندف در تندر ناخج اولان نویزی کبیر
الفصل الحادی والعشرون کبری بریجی فصلند اولاندر لایدر کیکل کم
 نطول ایقو ناخج در بنفشه و یوز نویزی و فیض ناخج قی و کچی هر نویزی

از تر خلاغه نمونه را نشنا اولاً **قطعه** قواقدت اربک وچک اترسه فایده ادر
 صبر و کونک وجوه هر بر بند بر در هم زنگار بی در هم و غنر روت و صفا
 و عسناق هر بر بندت اوچ در هم دکلمر بالبله قرشند و در قولاغده دکلمر ناخو اوله
قطعه آق صفاتی و صابجی قرار در مان و کبره در هم بزیر بله چلمکد قیناد تر
 تا کیم ماز و یا بله چهار بر پا بکجه بصبه ل یاغین الال را فی سراسر عظمی
 و شتاب و طوز قیناده لوسو نیله کجه دکلمر بنور کجه در تنه لسلج بویلر
 سباه اوله **قطعه** بوا سیره اودر و اسکی چراضلق فایده ادر اتق سیر و دانی
 خانیتر کجاچر بوتر کیمه در یک دخی دیرن قلیه و کیرج او قوز در در هم صابو ف
 صوبیله کون بر کیمه اصله ل اندف سوز ل و داور زرق قوالی قوامه
 کلخه صکون اوزریند بلوط و سکوت کون قنار و قوز شوق شونیه قوالی حاجت
 وقتند استخوال اید لوناخ اوله **قطعه** چراصتی جاد و جود کراتی تر و ضایره
 فایده ادر صار زرنیخ و قلبه و کیرج و نشادد و زینوا و کور بر بر ابر و کل
 کش سوبیله قرشند و در بر شیشه قوالی حاجت اولی ای استخوال اید لوناخ
 اوله **قطعه** در سنگر زکیناق ایدر طوز و کز کبک و صبیضیان بونری
 دکلمر اوله کبی اوله دخی دینسه سور لوناخ اوله **قطعه** از غنر قوس ایوبور

غزغز باسندت نازله و کیر و دماغی ایدر حردل و تر بچیل و عا قوز غزغ
 و کینج و مصطکی و غیر باربره دکلمر بال شرتله غزغ اید لوشقا اوله **غزغ** دیش
 د بیری شینفنه و در بنده مفید در طوز اوج اوج و شتاب و نازقی و ساق
 برابر صوبیله قینا از مضغه اید لوناخ اوله **غزغ** دیشی اتر بی کبریدر
 صار و ناخ دبه و قوز سیر ای و جملنا و مان و بر ابر دکلمر کبرله مفعضه ادر
 ناخ اوله **غزغ** صبر و عا قصر در دماغی ایدر فتملا تادن بار بیلیم ایدر
 کند و س و جود کرا و قه و فرنیوت و فلغل و چند بر ستر و عا قوز غزغ و یون
 برابر دکلمر کجوه در عین بالله غزغ اید لوناخ اوله **غزغ** حضان رخنه
 فایده ایدر مر جک و عتاب قینا از سوبی الا لونی قوت شرابی از لاجنه
 اوکلر غزغ اید لوناخ اوله **غزغ** بغاز و غز سلوک پلنسه و دوشور
 طوز و یون و سوز برابر صوبیله از لاجنه کل باقی قتالی غزغ اید لوناخ
 اوله **المصل الثالث والمصروف** کیرج و صبیضی صندان قطعه کبره
 لیکلم بو قطور ده بور بندت بر امر رای کلمسه اذ کیدر سنب و قرتن
 اوچ در هم دکلمر سوبیله قینا از سوز لونی بو بند کبر لوناخ اوله **قطور**
 استیدن اولان قولاغ غزغ فایده ایدر افیوت بر کد کبر کایا غیله اید ل

بهر بنده قهلی قازبان و دکلر آه اولادند سلتقال ایدر نافع اولادهم ترنگاری
 جراتکلر نوق اتق بیره و جراضقی صلاحه کتور رغایت نافع در اولادهم ترنگار
 بشقی درهم و جام سفیری اوف درهم بونلری دکلر بیره درهم زیت باغی بوبله
 ایدر لیا اولدری اولدر بینه دکلر بشقی ایدر **درهم امی** جوج جراضلری قتی بیره لری
 اصلاحه کتور بقر نافع در اولادهم ترنگار اولادهم ترنگار اولادهم ترنگار
 بشقی درهم و ترنگار اکی درهم و زیت باغی اوند درهم و موم مقدار جبر اولادهم ترنگار
 زینبله سکن البیاق اولادهم ترنگار قوامه کتور اولادهم ترنگار اولادهم ترنگار
بلسلیق جراضلری اصلاحه کتور و تیر بک بقر در اولادهم ترنگار جراضلری
 مفید در اولادهم ترنگار و جام سفیری کیر بشقی درهم و زیت باغی بوندر درهم
 و موم قرق در درهم و سفیر بک بای اوف درهم بونلری قیده لر و سوز لر و در درهم
 لاله جاده قهلی اذنت استعمال ایدر نافع اولادهم ترنگار **قلیح** و بیاق ترنگار بینه
 بقر اولادهم ترنگار جام سفیری اوف درهم و موم حلی و کونک اکی شردهم و نبات
 شکر بیره درهم بترغوف باغی بوندر درهم و موم قرق در درهم باغیله ایدر لری اولادهم ترنگار
 دکلر قهلی قازبان و اولادهم ترنگار بای قازبان در درهم و موم قرق در درهم
 کل بشقی بیره اولادهم ترنگار و نارسه مفید در اولادهم ترنگار اولادهم ترنگار

و در بشقی اتر بیره کیر ایدر و اغیری کیدر در کونمشی رابه و طومر و شتاب و چلندار
 و ما زو و کونمشی بیک بونمیزی و افاقا و ساق و دم الاغونی هر بوندر بیره لری
 دکلر و در خمی جلا و در قرق بیره بیره قیندا و سوز اولادهم ترنگار قنار دینلر بینه سوز
 سوز لری بیره لری صکر سکر بیره بیره اولادهم ترنگار **الفصل الرابع عشر**
 کیری در در بی فضلندن مره لری و در زوری بلدر بیک کیم **درهم صکر**
 قولا قازبان اکی اقم و باغی بوندر بیره اولادهم ترنگار و سوزی اولادهم ترنگار
اولادهم ترنگار سکر بیک درهم و بال سکر در درهم قیند اولادهم ترنگار اکی در درهم ترنگار
 قولا لری بوندر ارقوز فرزند قولا لری بیره لری استعمال ایدر **درهم امی** اسی
 جراضلری مفید در اولادهم ترنگار و اولادهم ترنگار ایدر باغی بوندر درهم اولادهم ترنگار
 سفید اولادهم ترنگار و موم اولادهم ترنگار و از بیک مقدار کیر باغیله صواب
 سخی ایدر لری بیکر بیره درهم اوم و قرق در درهم ترغوف باغی بیره لری بیره لری
 قولا بونمشی ایدر نافع اولادهم ترنگار **درهم امی** قاری قاری و اولادهم ترنگار و طومر
 مفید در اولادهم ترنگار اولادهم ترنگار **درهم امی** سفید اولادهم ترنگار و موم اولادهم ترنگار
 صواب اولادهم ترنگار اولادهم ترنگار اولادهم ترنگار اولادهم ترنگار اولادهم ترنگار
 بیره لری سوز کیر باغی بیره بیره بیره بیره بیره بیره بیره بیره بیره بیره بیره

و جوهر بر او کله و صفر و بویا بر او لذت اکثر ناخود در **سرد** قوت هر صفت از اکثر
 تمیز المیه **اجزا** طبایه و قتل زهر نخل و کبرج و فلبه و فسکلکان تخم بونله و ذر بر
 د و کله لذت اکثر ناخود و اول افشا و تند قهوه فی **القصاص العشر و ف**
 کبر و یخنی فصلند حقه لری بلدی بر بلکه کم حقه لرغابت مفیده بر خود کرک بر
حقه کبیل اغرنه و رطوبه ناخود **اجزا** جوهر کاهه انوز در هم د و کله و قندلا
 و سوزن لر بر او طهر نفا و ویر زبان قتالی و کله خود در **حقه** که **تسلسل** بر نجنه
 و قی حرارت و باج قبضه **فایده** بر سبستان و زرد الو و عناد بر بونله
 کبر بر سردا و بنفشه بر او بوج و ایم کوبی بر ای در قیام قیدالرسوز لر در حی جوره
 بر در هم و شکر او در هم و باغی او در هم برینه خالی د و کله ناخود اول
حقه قوی کبودر **اجزا** سبستان او در دانه و ستمکی و بنفشه و طوقار فاده
 و در دمی هر بونله بر دوقام قیدالرو سوزن لر و بونه او در در هم و شکر او ف
 در هم و بر زرب باغی قویوب د و کله ناخود اول **حقه** قبضه کبودر و قوی ناخود اجار
جزا بجر کبر که دانه سبستان او در دانه و سبناج و بنفشه بنزد هم و خطی تخم
 و بوی تخم و کله تخم و طوقار او در هم بر بونله بر او بوج بونله کبیل لر سوزن
 دخی خیا بنفشه او در در هم **اجزا** الی بر بونله در هم بود و با بوج بود هم اخذت

و سفیداج بشق در هم و زرد جوید اوج در هم و سلوک او ف در هم و زرب باغی
 التمش در هم بونله کبلی این لر زربله اقر در هم سر کله سی ای این لر تا کبیم غنظ اولاد فی
 اکثر بره اشین قویوب و سی ای اید لر اندازت بر سخی لای این لر **در هم** زرخندی فنی و رملی و قهوه لر
 و سوزان غایت مفیده **اولی** زرخندی و ف در هم و سلوک و مر داسک بنزد هم و اولی
 کبر در هم زرب یا غلبه ای اید لر کله ای در هم زرب و اقر زرد هم موم اید لر
 بونله کبر شد و بر اول سخی اید لر **اولی** در هم **فایده** صولوبه کبلی قویوب و اول
 کویونکه مفیده **اولی** کبر کبلی زرب قبالر و صولوبه قویوب اوله لر کبلی اوله لر
 جفا قویوب کبیم طوی بلدی سوزن لر ایاق صولوبه کبلی اوله لر کبلی کبلی اوله
 اید لر کس بر اید زرب یا غلبه صولوبه د و کله غنظ اوله لر و بنزد هم کبلی کبلی کبلی کبلی
 اکثر در هم قار لر اسخی اید لر **اولی** در هم **سک** در هم صولوبه کبلی کبلی کبلی کبلی
 و در هم و سوزان و قهوه لر و طاق و فواطه و بکسیر و نا صولوبه کبلی کبلی کبلی کبلی
 مفیده **اولی** جام سقین کبلی در هم و جاب و شیر و زنگار و دانه جاب هر بونله
 اکثر در هم و عساق سیدی در هم و زرد و زرد طویل و کونک بونله او در در هم و مغل
 درت در هم و بر داسک اکثر هم اقا و شاق و دانه جاب و جاب و شیر بونله سر کله
 حل بر و فلاتر د و کله بنفشه در هم زرب باغی و کبره بنفشه در هم موم اید لر بونله

یا حدتند از آنرا و بعین اخیر زمت الیر و قانہ اقی بوسیر و ک بعضسک
 معین در وی اولور منلا آید برکز باکی کر باکی اوج اید بر کر ی با دخی برتوق
 یا کسوک کونرن فی الجوز معلوم مد تد نوب کلن در اهر اول نوبت اوزرن
 قانخا قر و بعضسک قانخا تفکک معین مضمیط مد تد و نر کا تقدیم اولور
 و کا ناظیر اولور و کا اولور کر بر زمان متواتر قر و کا اولور کر مد تد
 مد تد اقر اولور و قوس بر بوسیر متواتر و ما تفکک سوسی سودا در یا
 سودا وی قاندر اکر سودا بلخون منقاد اولور بوسیر هرک بالوق قریفی
 گبی اولمش اولور انا نوزو بوسیر ماسی سودا یه بقیندر و جنونک
 بین بین در بوسیر کونکنک کز رکی ماساروق ایلد بالخلق ارا سنه اولور
 و بعضسک صاحبی که رکی اصلی نکند زت منغیر اولور و صاحبک کونکی
 قانر یک دبی کجرا اولور و جوق اولور کر بوسیر قانخا اقد و غی سمال دموک
 ایلر سب اولور فرخه بوسیر لی سانه اولد کریم سیلان بوسیر قانخا اولمش
 منغند بکج اولور و مفعول اخیر اولور و کجور قان که اقر طله مله نانا خا اید
 و هم بوسیر قانی اول اوقات قرن و غلیظ اولور مکر آقد آد رکی قرن لودن
 و رقیق اولور بوسیر قانخا اذ بقی مادامکه اقر ابر شید راحت و صف صاحب

اضافت ایلر شکر بشی در هم شیرخون اوف در هم برینه قرندره لر و کلا نافع
 اولاصقنه بغرسق بلر بی کید در **اجزا** کنده نه و دکله و سونا لالره و بر نازیه
 بوسره قینا لر سوز لر و صغیرا وی کی برکی در هم بوسونکی بکر در هم بریزن
 قانر روکلن نفع اولاصقنه شهرت ارفوسه ارقه در کز ایدر و کبر کلر ک
 قوتلنده لر و سکر لر یکر ک ایدر **اجزا** یا بویج و کلر کلک و هر کتی و تر بجم و غلغ
 نخم و **قره** نخم و سوسوم و کونک اچی و رقیق نخم و ناخجوا و رغن با دم و صبلخضر
 و اق بهمان هر بوزن اوج در هم و زیت یاغی اتخود در هم جمله سن صولنده
 سحی اید لر اولاند و کلر نافع اولاصقنه دم سترکده غایت مفید در **اجزا**
 بر قوت بلتی کونکده بی و کلر بوزن در هم و شیروق یاغی کوزن در هم سدق
 قوق در هم بخدای و لغی در هم خود و اقوزن در هم بریج بونری جلمکه و بر ز سوز قان
 قینا لر سوز لر بشی در هم قوزن یاغی و اوف در هم بادم یاغی قانرا لوزن مکر
 بشی بوسوزن و کلر نافع اولاند ما تدغای **الفصل الساسی و العزیز**
 کبری البقی فضلده غافلری بکلکم **بوشاف** قبضی آبر شمع الخنطل و بنفش
 و شبنم و بوسر و تر بهر بریزن در هم در هم و محو بریزد بواوتلری و کلر
 قانمه کلشی بالله شاف اید لر اندرت کوزن نافع اولاد **بکر نافع** قبضی آبر

بواسر نه که قبض اولی زبان ابر جویق اسهال درخی بر امرز قوت ساقط
 ابر کون ارات ایلماعاضعیف اولور وکهم نزت اسهال فریق بواسر
 بریند ما لود کلور بواسر قانی یا افول عروق قانی طبیعت دفع ابدوب
 کذ و دن الخیج مادامکه قوت قوی اولب تحمل ابدیجیج و غمی کرک قوت
 ضعیف اولغ سبندد و غن اصسا سوا بدیخو افخه قوت جمع کرک ضعف اثری
 بلور بیک کرک بزرک قوت اکسکه که بطنیه و یور بیک ابقاری ضعیف اولوب
 بر مکدن بطن بلکه بود بیک افخاری دهره نه الخلافعال و حرکات بدنی
 ضعیف اولا اول و غند قانی و غی و اصدرب بواسر قانی با افول
 عروق قانی حدیخه ایقوی که حدیخه افراط ابرغیجیج دوکلی سودای مرضلرک
 جنونه و مالمویا و صریح سودای و هرب و هرب اسود و درم کوی و جدام
 و عواء بریح کبی و یان باشی غزی و بکرک و بیل غزی و رحم اسزی و سرمام
 و ذات الجنب و ذات البریه و اکلده یعنی بنرسنلر و چرکه اکا اود کبکی
 طبرمر و سرطانات دد کلری ورم شنفا سبب اولوب نرابل اولور
 بومر کلر بو غن حادث اولما خ قوزمخ تک بواسر قانی با افول عروق
 قانی و قسوس نرد و نلس با قام حدیخه افدیسی قطع ایلسلر بو کولر اولنا

اولوب خون کلور و کاه اولور که مقودر ذاتی قانی هیچ بواسر اولدند
 بغر سفکر طرر نه غی غز لری اطله قذق اولور بواسر نرد اولور نوم فریغای
 افول عروق دهر لرا کرا غزی اجلی طر معای غلاظله اولور سه اول غایط
 کلور قانده سوکده کیر و غایط کلور قاشنر کراسعای د قانده اولور سه اول
 فاسر غایط کلور صکره قان کلور و اکثر و قات قان کیکلر اولوب کلور
 و دخی بیل و قرا کلور **باب نانی** بواسرک ندسیرین و معالجین
 بلدهر بلکه کوم بواسر ضلول اولوب قان اغز سه اکه سلیق طر نرد قان الموح
 کرک و دخی بی اکر کیندن حجامت ایتمک کرک و بی اکر لویح سکور و قشند
 سکوکا و رهب سکور د و شیک برین حجامت ننه ایدک ککرک کون بود
 اکر بواسر قانی فرسه جوق فصل ایتمکد و فوضفد ن صغنی کرک نانی فرقت
 اولوب قانی غایب اولیغجه فصل ایتمک کرک و هیچ فصل ندفد ابدیجیج ککرک
 کرک بی کور مک کرک اکر قزبل اولوب صافی قان اولور سه اقاغده قویوب
 تیر بیک بغلیق کرک نادم کیدوب سودای فاسد غالب اولایب
 و دخی بواسرک ندسیرک اولد کرکه مسر بل سودا اصب سودای سنزلیغ ایلمر
 و دایا طبیعت قبض اولوب نرم اولاشیکه نر مک اسهال حدیجیج بر غید بواسر

ارمنی و اقا قیامانو و الخیار بونلری دوکب هریریسن یا لکوز نسکن
 قرشدرهوب بولاسیر و سنه کیچک قانق در و قمر و داغی اور کجک ون و طوشن
 در سگ توستن داغی بولاسیر او سنه یقینی قانق **بخلمر نوخ کیکر** بدخجان دیند
 زینلر قانق کبیر در قانق وایلان قانق و شخم ضطل و عر و مقل زررق
 و صوغان و کتوز تخم و مرستی بیزاغی واند و زرقی کی که کاصور السر و در سگ
 هریریسن یا لکوز نخن برابره و یا صوبد جمع اینه کزاندن نخن را بنه لریواسیر که
 اغزیسن سکانی البر نخن خلیل ایدر و قانق قیطع البر قور در بکله بزغ
 مداوت ابلیوب بخدر نخن ابلیوب بولاسیر کی قور پیر و در **نوخ کیکر**
 صوغانی صایاغی بلر اغزاسنور ب مرهم کی عشق دوکب بولاسیر او سنه او یقینی
 اغزیسن سکانی البر و یقین و مانه سن خلیل ایدر لیکن بولاسیر که حراره او یقینی
 و در منزبات البر بولاسیر کی اتقی و لوب حراره قانق او یقینی تر یا غنی یا کل
 یا غنی بر نه کاخه بر نه آق موم قنوب و ورمق کرکه تا اغزیسن سکان
 ابلیوب حراره تر کییدر یا فصد **مقاله زررقی** دوکب کل یا غنی بوز و لیسدر
 بولاسیر در نیچک قانق قانق ایدر اغزیسن سکان ایدر و مانه سن خلیل ایدر
 و بولاسیر و د کجک مانه زر در البر و مقلد کبیر و در و او معتدل در بولاسیر که

عاضل و لور بکله پهنسقا و سل حاصل و لور بولاسیر او کی کتی طبیعتند
 رعاف یا ادر صضیل و یقینی قانق فایده ایله اصل بولاسیر علاصنه اولدر که
 و صبح زحمت و بر کجک ادویه که مسکن و صبح در نکبسن و صبح ایدر و اتا
 مسکنی و صبح شربتله در که اجلر یا مرهم لدر باخدا لدر در با نطول لدر در
 با نخن لدر در که بختی الیلدیر و قانق صدف طشر افراطا ایتقی قانق نطف
 ایدر لرغل لر بیوب و قانق بغلیبغی انزیر اده ویر اصب و مناسب
 دار و لور و نطول لر بختی الیلوب قانق در و غنی کرکه و چکند قانق وقت
 سوزد و نله اغزا اولسه زحمت لیلد بخدر خا مکه کبر که کرکه طراغین
 اجر بولاسیر اده سندن بولاسیر او سنه او رمق کرکه و بولاسیر که اولان
 کتی صوف صولد بختی الیلد کتی صقح کرکه و اتقی صولد بختی الیلد
 کرکه و بختی اده ن صکر بولاسیر او سنه قتی در و قوب سگمک کرکه
 بکی بنوعی بولاسیر او سنه قومی کرکه سنبل مانه سنصف الیلد بولاسیر لور
 قانق بولاسیر لور کتی صوف صولد لمارت ایدر کجک یا اتقی صولد لمارت
 ایدر بولاسیر بولاسیر لور کتی صوف صولد لمارت اول اتقی صولد بقیس قوب
 داغی صولد بولاسیر متولدا و لور کتی صقح کرکه اگا کتوزنه یا غنی

بواسیر که گزاف خوانند از آنرا فعد بر **باب التنجی** قبضه بلبه و بواسیر قانق
 و افخواه عروق قانق فطخ ایلده و تلمری دم الاضوین و مصطکی و کلاله منق
 و انجبار و دانی سندرزوس و طنبینر هندی و کلنا در مصرک و ضعیف عجب
 هر بر بند آکشر در هم تخم بخت و کلاله بر بر قرقال قرشدره ارجاصت و قشند
 اوج در هم الا لر انجبار رشرا بی ایلد و یا ضو و ساسان انجبار ایلد یا صندل رشرا
 ایلد و یا مورده رشرا ایلد یعنی در معین خانه کین یا زانچه در **فرض یک** کرسه های
 قطع ایلد و بواسیر و افخواه عروق قانق و لسه های دموی بغلیه و تلمری
 قور و قرین کاکین در هم و تخم کتان و طنبینر هندی و ضعیف قانی و کبریا
 اواغی و کلنا در مصر و ضعیف صحره هر بر بند اوج در هم و فستق و کینا و کسکه
 هر بر بند آکشر در هم و زعفران بر در هم و قرینر سندل در رت در هم
 و دم الاضوین هر بر بند اوج در هم افا ضعیف عرب ایلد کینرای اول اصله
 قانم اصلا فنج زعفران قشرب در قاشق جویق قرشدره ل نا حلا و لوب
 هر بر بند کویک قاریشه اندنصر کیره قانق اد و تیره و کلاله یوب و اول
 اصله فنج فنج کینرا ایلد قرشدره ل صوانه قویب تخم برین یعنی بو قرشدره و تیره
 بر در و کلنا تا اد و تیره بر بند قارشه اندنصر کیره صمل ایلد قرشدره کبر

هر بری ای بختی در هم اوله اکلا استنن قویب کوی کند قور و در لاندن حاجت
 و قشند قرصک برین و کلر سفوف انجوت ذک ایلد و کز شربتله و کبریا و ایلد
 نیور بر معد خالی و یعنی بیال **حسب المقل** بواسیر فایده ایلد فاقن ک
 و بیلبین تخم ایلد ایلد و تلمری قار هلیله و بلبلج و ایلج و ناخواه و کبریا و نرس
 کند نه تخم هر بر بند بشر در هم و مقل از نرق کبری در هم بو جمله سنن دو کلر
 ایلد کند نه کند نه صویله یعنی بر صبل ایلد کلاله اوج در هم حاجت و قشند
 دو کلر در تلمرا سی صویله اجلنا فنج در **مخجوف** یک کبریا و سیه فایده ایلد
 و بویک برین و مانه سنن تخم ایلد و قانق افراطا قرسه کسه و انجوسن
 ساکی ایلد و طبیعتن تبیین ایلد قوت قوی قلد **وتلمری** کند نه تخم بنون
 و قار هلیله او قشدر هم و کابلد فایده اوف در هم و مقل از نرق ایلد
 در هم بو مخجوف دو کلر ایلد یوز ایلد در هم کفی الفنج ایلد مخجوف ایلد حاجت
 و قشند معد خالی و یعنی اوج در هم تناول این مزایج اوله انا افر قیل
 صفر وانی بکی غایت ایلد ککن جویق استعلا ایلد کک کون ارق ایلر
 و نقلی می ایلر **مخجوف** کصبی که معدن سست اولد و سخن کیدر و بو بکی
 بلین کلیل ایلد و بواسیر در مزایج فساد و اروج کبر خراب و لافن

بجدای قیوح کند یک بود است اما فانی در نلوب قیوح را اقتضا اصیاح
 اولاً صوغان بیک خوبید کند فانی صوغان فانی صوف بود سبزه
 خوش در ایوان ایدر و استی بوسیر ایدر کلدس قتی محرر المزاج کنی کند
 و صوغانی جوق استقال اید بیک فانی کونید هر بوسیر مزاج ایدر
 و کلم استی بیک صوف بوسیر ایدر و جملع ایدر و سبزه حرکت کنور
 کنی مصدع ایدر اما سحر قیوح استی با تا اوق اید بستر یک کرک تا فولد
 سودا ایدر و طبیعتی قیوح ایدر صا با غیله فانی بستر یک بود و قویز باغ
 و بوی نفاخ صوف بوسیر ایدر و قیوح طبیعت قبض اولس فاید قیوح
 سوزی با سبزه نفاخ ایدر و با زایل بنفشه و لا اجمک ایدر و طبیعتی
 تلبی ایدر و اگر طبیعت قبض اولوب با فند برنج فانی اولوب
 بد نوبس نور کله نفاخ با زایل و قیوح کرک بکله ایدر در هم ای بیل
 سفلیح تن قریوب عشق دوک هر یک ایچند قویب اغزیب جلیوب
 بد نوبس بد بسنور یک کرک فام بشیچک اولکس و قتی صفا نفاخ
 قویق خوریا به جبقه و سفلیح هر من بیان ایدر بونعد اصالح در بوسیر فاید
 ایدر و بوسیر تلبی تحلیل ایدر و طبیعتی نرم ایدر اگر قریز قویز قریل

اصلاح ایدر و بوسیر فانی قطع ایدر و جملع مزاج ایدر فاید هلیله
 و بلبلج و آمله و فلنلی و دار فلفله و زنجبیل و سعده و شیطرح هندک
 و سبزه هندی هر بریزد فانی در هم و طوقاق و قیوح کند فانی
 در در در هم و هم ضعیف ایدر یک عشق دوکوب ایدر در کون کرک
 اصلحنه اولاد کو کله قویز عشق اولاد بوز در هم و الرضبت ایدر ایدر
 بر قویب قریز بطور ایدر سربید بر اقویب سوزید سربیدری در فاید
 ایدر سربید اصلحنه حاجت اولوزد و کلمی و تلک عشق دوکوب ایدر
 ایدر ایدر خود سربید قیوح عشق ایدر کرک ایدر فکون ایدر ایدر قدر
 کنی الفنی با ایدر معجز ایدر کرک و بر یک در هم با دم باغی و کدی در هم
 مستک دانی قاری سربید کرک اولاد ایدر حاجت و قتی هر متفاد ایدر
 ایدر در هم کنی استعمال ایدر که عطش و حرارت غالب ایدر بوی بوی بوی
 بیک کرک با بر مزاج کونشیه مو فقدر **سرف** که طبیعتی تلبی ایدر و کدی
 فاید ایدر اکثر اوقات استعمال ایدر فاید هلیله و مفلار زرق و قریز
 مزاج را قیوح در در هم بریزد بر هر دو و کلم ایدر قریز در حاجت و قتی
 ایدر در هم بیل نافع در **نظور** که بوسیر فاید ایدر اغزیب ساکن ایدر

واکثی نسنارون خصوصاً که سر کلو نسنارده و آب کامه درین وقتاً عددن
 و صادق نسنارون و خزیف نسنارون خردل و معترک و سر برج الاستحاله و بیج
 الفسه که نسنارون و قاونون و ذرد لودن و کراس و قوت کبی بونلر دن جمله
 اصزار کئی ایچک کزگک سال اولور سه بار بیج بوسا بر زجتا لیسکه باطنه نغ و غدد
 اولاصوف و قری نسنارون قاری نوز خیار و ارک و شغفالو و انار کبری جهیز
 ایچک کز کونجی اسهال اولسه و حرارت و عطش اولسه او زهدن و زبیدن و
 الجیزدن اول وقت یکمه واد و بدین حرارت اولوب اسهال و نغ اولیون
 خیال چمندن بیکه زیاذ اینر خصوصاً که نبات سنگریله یله طبیعت فتم
 اولوب یله مال اولیجی که باطنه ریج و نغ اولیله اجله اهرود و اما اولوب
 بیکه بود و اسهال و نغ اولیجی طنلو و اکثی انا قری نسنارده و بیک
 خوندن خصوصاً که حرارت و صفر غالب اولو و حرارت غالب اولوب
 صفر ازجت و میر سه ساق انی و نادر کک انی و زدن کک انی و قورق
 و اکثی اما انی و قورخله قبات انی بیک قیرم خصوصاً که بوشلر کبری ز
 نغنا و مصطکی ایله اصلاح ابدن لروا کبری قورق و اونم دانی قتر لسه
 اکثن کبری ز کینه دانی بیکه کزگ و حرارت و صفر غالب اولیجی انی قورق

اونم دانی بیکه قنار سه رواد رقیف دانی نیر کینه ر اقا طبیعت
 صددن طشر نهم اولوب اسهال اولیجی که اسهال دن اوشندن لروا کبری
 قانی صوفه افه بر نغ انی و نادر کک که حب الریاضه دو کس پیشور لرو و ساق
 انی که بر ز نغنا قنار مصطکی ایله قنطیرا لیلیه لرو بود نادر کک دانی بر ز نغنا
 و بر ز مصطکی قنغ کزگ ساقی اقا بر نغ ایله نسنارک دانی اولوب و اکر
 اسهال حرارت غالب اولور سه قور نسنار سه ذف جواد بشراب ایچک
 کزگ و اکر نسنار لشراب دانی قنار لسه دانی خیر واد و ذرا بوج و کلنگ
 و جبل انی بیک دانی اولوب سه اسهال اولوب حرارت اولیجی و خاصه قورق
 اولیجی کچی بو کزگی یا غیلله دانه بر نغ بشراب بیک بود قنطیرا لرو و هر کز
 مولدی سواد اولو از نغ قنار کزگ ابدن باهر نغ که قان لیده ر انی
 اولو کزگی نادر کزگ و در جهر و دانی نارضون و سر سه در بو اسهال
 زیاذ ابدن بهر انک کزگ بونلر دت کز نرایان اولوب و قورق بدن و صغیر
 انی و کجانی و قان واد کک قی دو کک سواد اولو سه قونلر اتندن
 و کیک و طوشنی و ککر حین اتندن و سددن و بیج نسنار و بیز نسنار
 و قنطیرا و نغ انجلا رکا اصلندن و بالفقدن و قنطیرا لرو و اکثی

صوری اید و بالا بر صویب و بنمش ای صوف صویند با نوب بیک قبر مرز
 اقامت ها کنی آکنشید در صافقنیک کدک و خرما بکنه زبان ایلر و قوی لر
 جوق بیک کدک صوف صوف ن افراط ایلج کدک طعام اوسند یا رع ساعت
 کچدیق تبرجک صولج کدک و سکر ن خصوصاً کوفتو نزل با نجیب
 اسر مکدن صفتی کدک و هر جگه و جگر بجز بادخاف و دملق و قنارح
 نسانه ن برهیزر ایلک کدک صالح غذا کدک سر برح الحضم و لایبک کدک
 و ایوستش داردی خدای انکی فرودن با تقربه بنمش اولاطوزی و غیره
 برنده اولایبک اید و ویفقد و برنج و بشی و غیره سوزانک یک اید کدک
 و انگک خیز برین بو خجی مرز صفر تقیق ایدی اید و واسه مال واقع ایلج
 یا اولایبک قانی اقبیحی سوی قرمش درمل یا قرمش خبث الحدی و با طغلب
 صود و ب صوماجی اندن صومرینه ایلج کدک و املج اصلد و ب
 صوی صومرینه ایلج کدک ایدی ایلج اید و بواج صوی کدک ایلد و کچدیق
 فایده اید و طبیعت قبضی ایلر و بولایبک قانی قطع ایلر هم قوی جماع
 قوی ایلر شیلد بلیس **باب در بخی** بولایبک مرزنده استعمال اولان
 شربتلی بلد و زانجا رنج معابه قوت ایلر و افوا هر قوت قانی و بولایبک

ÖZ GEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı: Güllü ÖZDEMİR

Uyruğu: T.C.

Doğum Tarihi ve Yeri: 03.12.1986 / İskenderun

e-posta: gullubosca@hotmail.com

EĞİTİM

Derece	Kurum	Mezuniyet Yılı
Lisans	Gaziosmanpaşa Üniversitesi	2009
Yüksek Lisans	Gaziosmanpaşa Üniversitesi	2012

İŞ TECRÜBESİ

Tarih	Kurum	Görev
Ağustos 2010-Aralık 2011	Harran Üniversitesi	Araştırma Görevlisi
Aralık 2011-Aralık 2015	Gaziosmanpaşa Üniversitesi	Araştırma Görevlisi

YABANCI DİL BİLGİSİ

Yabancı Dilin Adı: YÖKDİL (75)